LJETOPIS HRVATSKE AKADEMIJE

ZA GODINU 2002.

KNJIGA 106

ZAGREB

2003.

LJETOPIS

Urednik
akademik ANDRIJA KAŠTELAN

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ISSN 1330–0725

LJETOPIS

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ZA GODINU 2002.

KNJIGA 106

ZAGREB

2003.

SADRŽAJ

I. DIO

Članovi Akademije ... 13

Zasjedanja Akademije
Redovito zasjedanje Skupštine Hrvatske akademije, održano 4. travnja 2002. ... 43
Svečana sjednica Hrvatske akademije prigodom Dana Hrvatske akademije održana 29. travnja 2002. ... 58
Izborna skupština Hrvatske akademije, održana 16. svibnja 2002. ... 64
Svečano proglašenje novih članova Hrvatske akademije, održano 7. lipnja 2002. ... 68
Redovito zasjedanje Skupštine Hrvatske akademije, održano 27. prosinca 2002. ... 73

II. DIO

Izvješće o radu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u godini 2002.

Predsjedništvo Akademije ... 81
Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ... 99
Odbor za nagrade Hrvatske akademije ... 105
Znanstveni skupovi, skupštine, svečane sjednice, predavanja, predstavljanje knjiga, izložbe i komemoracije u godini 2002. u organizaciji, suorganizaciji ili pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije ... 105
Odbor za međunarodnu suradnju ... 112
Uredništvo edicije "Hrvatska i Europa" ... 119
Odbor za obnovu Arboretuma Trsteno ... 119
Znanstveni projekti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ... 120
Služba za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara ... 121
Razred za društvene znanosti ... 124
Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti ... 141
Razred za prirodne znanosti ... 155
Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju ... 167

Razred za medicinske znanosti ... 169
Kabinet za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija – Zagreb ... 191
Razred za filološke znanosti ... 192
Razred za književnost ... 204
Razred za likovne umjetnosti ... 213
Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju ... 221
Razred za tehničke znanosti ... 227
Znanstvenoistraživačke jedinice Hrvatske akademije ... *237*
Zavod za povijesne i društvene znanosti – Zagreb
Odsjek za povijesne znanosti ... 238
Odsjek za arheologiju ... 244
Odsjek za etnologiju ... 246
Odsjek za ekonomska istraživanja ... 247
Zavod za povijesne znanosti – Zadar ... 249
Zavod za povijesne i društvene znanosti – Rijeka ... 252
Zavod za povijesne znanosti – Dubrovnik ... 256
Kabinet za arhitekturu i urbanizam – Zagreb ... 259
Hrvatski muzej arhitekture – Zagreb ... 260
Jadranski zavod – Zagreb ... 262
Zavod za povijest i filozofiju znanosti – Zagreb ... 265
Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti ... 265
Odsjek za povijest medicinskih znanosti ... 267
Odsjek za filozofiju znanosti ... 270
Zavod za ornitologiju – Zagreb ... 272
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara – Zagreb ... 278
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju – Dubrovnik ... 282
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe – Zagreb
Odsjek za povijest hrvatske književnosti ... 283
Odsjek za povijest hrvatskog kazališta ... 287
Odsjek za povijest hrvatske glazbe ... 293
Zavod za lingvistička istraživanja – Zagreb ... 299

Zavodi za znanstveni rad

Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Osijek ... 306
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Split ... 308
Zavod za znanstveni rad – Varaždin ... 310

Znanstvena vijeća i druga Akademijina tijela

Međunarodni komitet za istraživanje boksita, aluminijevih hidroksida i aluminija (ICSOBA) ... 318
Hrvatska kristalografska zajednica ... 319
Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju ... 319
Znanstveno vijeće za naftu ... 321
Znanstveno vijeće za promet ... 327
Znanstveno vijeće za pomorstvo ... 328
Znanstveno vijeće za turizam ... 330
Znanstveno vijeće za zaštitu prirode ... 330
Znanstveno vijeće za energetiku ... 333
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo ... 333
Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo ... 335
Znanstveno vijeće za graditeljstvo, obnovu i razvoj ... 335

Znanstveno vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana 336
Znanstveno vijeće za mir i prava čovjeka 337

Muzejsko-galerijske jedinice Akademije
Gliptoteka u Zagrebu 339
Kabinet grafike u Zagrebu 344
Strossmayerova galerija starih majstora u Zagrebu 350

Jedinice u sastavu stručnih službi Akademije
Arhiv Hrvatske akademije 354
Knjižnica Hrvatske akademije 356
Arboretum Trsteno 360
Centar za znanstveni rad – Vinkovci 362
Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti objelodanjenih u godini 2002. 366

III. DIO

Biografije novih članova Akademije

Redoviti članovi

Nenad Cambi 413
Stjepan Gamulin 418
Vladimir Goldner 426
Nikica Kolumbić 429
Ivan Kušan 431
Tonko Maroević 434
Ivo Senjanović 437
Ante Stamać 442

Dopisni članovi

Charles Béné 445
Eduard Čalić 447
Matko Čikeš 449
Mirjan Damaška 451
Josip Jernej 454
Sanjit Kumar Mitra 456
Hrvoje Lorković 457
Branko Souček 459

Članovi suradnici

Josip Balabanić 460
Jakša Barbić 466
Zlatko Bourek 475
Vida Demarin 478
Gordan Družić 496
Igor Kuljerić 501
Zvonimir Mrkonjić 504
Darko Novaković 507
Ivanka Petrović 514
Ljerka Schiffler-Premec 518

Josip Sečen 526
Ante Simonić 531
Vitomir Šunjić 542
Ivana Weygand-Đurašević 557
Milena Žic-Fuchs 562

Članovi suradnici – reizbor

Ibrahim Aganović 567
Zijad Duraković 571
Nikša Gligo 583
Radovan Ivančević 587
Čedomil Lucu 592
Andrija Mutnjaković 595
Biserka Nagy 598
Frano Parać 601
Zlatko Pepeonik 603
Stanko Popović 606
Eduard Prelogović 612
Željko Reiner 616
Mercedes Wrischer 620

IV. DIO

Nekrolozi

Franjo Kuharić 625
Kosta Angeli Radovani 629
Janez Batis 631
Henrik Birnbaum 634
Ljubomir Čečuk 637
Velimir Kranjec 639
Valentin Logar 642
Ivo Maček 644
Andre Mohorovičić 646
Sena Sekulić-Gvozdanović 649
Jakov Sirotković 652
Mate Suić 656
Oleg Nikolaevič Trubačev 661
Mirko Vidaković 664
Predrag Vranicki 667
Victor Weisskopf 670

V. DIO

Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u godini 2002. 675

ČLANOVI AKADEMIJE

PREDSJEDNIŠTVO

IVO PADOVAN
predsjednik

MIROSLAV BEGOVIĆ
potpredsjednik

MILAN MOGUŠ
potpredsjednik

ANDRIJA KAŠTELAN
glavni tajnik

DUŠAN BILANDŽIĆ
tajnik Razreda za društvene znanosti

SIBE MARDEŠIĆ
tajnik Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti

MILAN MEŠTROV
tajnik Razreda za prirodne znanosti

DRAGAN DEKARIS
tajnik Razreda za medicinske znanosti

JOSIP VONČINA
tajnik Razreda za filološke znanosti

ANTUN DUBRAVKO JELČIĆ
tajnik Razreda za književnost

ANDRE MOHOROVIČIĆ*
tajnik Razreda za likovne umjetnosti

JERKO BEZIĆ
tajnik Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju

DRAGUTIN FLEŠ
tajnik Razreda za tehničke znanosti

ČLANOVI

SMILJKO AŠPERGER

JOSIP BOŽIČEVIĆ

KORALJKA KOS

SLAVKO MIHALIĆ

ALICA WERTHEIMER-BALETIĆ

* Umro 17. prosinca 2002.

ČLANOVI

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Bilandžić dr. Dušan*, redoviti profesor Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
2. *Cambi dr. Nenad*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Zadru. Član suradnik 1992. 3. XII; redoviti član 2002. 16. V.
3. *Dragičević dr. Adolf*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
4. *Goldštajn dr. Aleksandar*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1979. 15. XI; redoviti član 1991. 24. VII.
5. *Ibler dr. Vladimir*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
6. *Margetić dr. Lujo*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci u m. Izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
7. *Perišin dr. Ivo*, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1990. 17. V.
8. *Petrinović dr. Ivo*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu u m. 1997. 30. I.
9. *Pusić dr. Eugen*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1983. 9. VI.
10. *Raukar dr. Tomislav*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1986. 11. III; redoviti član 1997. 30. I.
11. *Rudolf dr. Davorin*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu u m. Član suradnik 1990. 17.V; redoviti član 1992. 18.VI.
12. *Sirotković dr. Hodimir*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1979. 15. XI; redoviti član 1991. 24. VII.

13. *Stipetić dr. Vladimir*, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1961. 16. VI; redoviti član 1973. 26. I.
14. *Strčić dr. Petar*, znanstveni savjetnik i upravitelj Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1992. 18. VI; redoviti član 2000. 18. V.
15. *Šanjek dr. Franjo*, redoviti profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1997. 30. I.
16. *Triva dr. Siniša*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
17. *Wertheimer-Baletić dr. Alica*, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1986. 11. III; redoviti član 1992. 3. XII.
18. *Županov dr. Josip*, redoviti profesor Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.

Članovi suradnici

1. *Barbić dr. Jakša*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2002. 16. V.
2. *Bertoša dr. Miroslav*, znanstveni savjetnik Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Rijeci, Područna jedinica u Puli. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
3. *Degan dr. Vladimir-Đuro*, znanstveni savjetnik, voditelj Jadranskog zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
4. *Družić dr. Gordan*, znanstveni savjetnik Odsjeka za ekonomska istraživanja Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 2002. 16. V.
5. *Erceg dr. Ivan*, znanstveni savjetnik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1983. 9. VI; ponovno izabran 1994. 12. V.
6. *Grabovac dr. Ivo*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, 1998. 28. V.
7. *Jelčić dr. Božidar*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1986. 11. III; ponovno izabran 1997. 30. I.
8. *Kurelac dr. Miroslav*, znanstveni savjetnik u Odsjeku za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u m. 1994. 12. V.
9. *Marković dr. Mirko*, znanstveni savjetnik u Odsjeku za etnologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
10. *Schiffler-Premec dr. Ljerka*, znanstvena savjetnica Instituta za filozofiju Sveučilišta u Zagrebu. 2002. 16. V.
11. *Stančić dr. Nikša*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2000. 18. V.

12. *Vekarić dr. Nenad*, znanstveni savjetnik i upravitelj Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku. 2000. 18. V.
13. *Vojnić dr. Dragomir*, znanstveni savjetnik u Ekonomskom institutu u Zagrebu u m. 1983. 9. VI; ponovno izabran 1994. 12. V.
14. *Zaninović dr. Marin*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1988. 19. V; ponovno izabran 1998. 28.V.

RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE I KEMIJSKE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Ašperger dr. Smiljko*, redoviti profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
2. *Balenović dr. Krešimir*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1958. 12. III; redoviti član 1975. 6. VI.
3. *Barišić dr. Slaven*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
4. *Dadić dr. Žarko*, znanstveni savjetnik u Zavodu za povijest i filozofiju znanosti, Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; redoviti član 1992. 18. VI.
5. *Devidé dr. Vladimir*, redoviti profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1990. 17. V.
6. *Grdenić dr. Drago*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1959. 23. VI; redoviti član 1973. 26. I. Od 1973. 30. III. do 1975. 14. III. glavni tajnik Akademije.
7. *Ilakovac dr. Ksenofont*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
8. *Kamenar dr. Boris*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
9. *Mardešić dr. Sibe*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1988. 19. V.
10. *Paar dr. Vladimir*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1988. 19. V; redoviti član 1992. 18. VI.
11. *Pečarić dr. Josip*, redoviti profesor Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1992. 3. XII; redoviti član 2000. 18. V.

12. *Rosman dr. Riko*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1988. 19. V; izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
13. *Sunko dr. Dionis Emerik*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Dopisni član 1992. 18. VI; redoviti član 1997. 30. I.
14. *Supek dr. Ivan*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1961. 16. VI. Od 1991. 21. XI. do 1997. 31. XII. predsjednik Akademije; ponovno izabran 1994. 17. XI.
15. *Škarić dr. Vinko*, znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković" u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
16. *Šlaus dr. Ivo*, znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković" u Zagrebu. Izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
17. *Tadić dr. Dubravko*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1981. 4. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
18. *Tadić dr. Marko*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2000. 18. V.
19. *Trinajstić dr. Nenad*, znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković" i redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1992. 18. VI.

Članovi suradnici

1. *Aganović dr. Ibrahim*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI; ponovno izabran 2002. 16. V.
2. *Gašpert dr. Branimir*, znanstveni savjetnik u Istraživačkom institutu "Pliva" u m. 1988. 19. V; ponovno izabran 1998. 28. V.
3. *Klasinc dr. Leo*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković" u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
4. *Knapp dr. Vladimir*, redoviti profesor Fakulteta za elektrotehniku i računarstvo Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
5. *Leontić dr. Boran*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
6. *Papić dr. Pavle*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
7. *Popović dr. Stanko*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 3. XII.; ponovno izabran 2002. 16. V.
8. *Reiner dr. Elsa*, znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabrana 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
9. *Šunjić dr. Vitomir*, znanstveni savjetnik Instituta «Ruđer Bošković» u Zagrebu. 2002. 16. V.

10. *Volenec dr. Vladimir*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Bujas dr. Zoran*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redoviti član 1968. 20. VI. Od 1989. 19. XII. do 1991. 21. XI. potpredsjednik Akademije.
2. *Devidé dr. Zvonimir*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1991. 24. VII.
3. *Gamulin dr. Stjepan*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 2002. 16. V.
4. *Gušić dr. Ivan*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI.
5. *Herak dr. Milan*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redoviti član 1973. 26. I. Od 1975. 20. III. do 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije.
6. *Jurković dr. ing. Ivan*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redoviti član 1969. 20. VI.
7. *Kaštelan dr. Andrija*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1979. 15. XI; redoviti član 1991. 24. VII. Od 1998. 1. I. glavni tajnik Akademije.
8. *Klepac dr. Dušan*, redoviti profesor šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
9. *Kostial-Šimonović dr. Krista*, znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu u m. Izvanredni član 1981. 4. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
10. *Kršinić dr. Frano*, znanstveni savjetnik Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Laboratorij u Dubrovniku. Član suradnik 1992. 18. VI; redoviti član 2000. 18. V.
11. *Krvavica dr. Slavko*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
12. *Kućan dr. Željko*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
13. *Maceljski dr. Milan*, redoviti profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1992. 3. XII.
14. *Majer dr. Vladimir*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1986. 11. III.

15. *Meštrov dr. Milan*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1979. 15. XI; redoviti član 1991. 24. VII.
16. *Pravdić dr. Velimir*, znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković" u Zagrebu u m. 1997. 30. I.
17. *Silobrčić dr. Vlatko*, redoviti naslovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
18. *Skoko dr. Dragutin*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
19. *Sokač dr. Branko*, znanstveni savjetnik Geološkog zavoda u Zagrebu u m. Član suradnik 1988. 19. V; redoviti član 1992. 18. VI.
20. *Šćavničar dr. Stjepan*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1990. 17. V.
21. *Švajger dr. Anton*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V; redoviti član 2000. 18. V.

Članovi suradnici

1. *Balabanić dr. Josip*, znanstveni savjetnik u Hrvatskom prirodoslovnom muzeju. 2002. 16. V.
2. *Krulc dr. Zvonimir*, voditelj Sektora za znanstvenoistraživački rad poduzeća "Geofizika" u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
3. *Lucu dr. Čedomil*, voditelj Laboratorija za ekofiziologiju i toksikologiju Centra za istraživanje mora u Rovinju. 1992. 18. VI; ponovno izabran 2002. 16. V.
4. *Nagy dr. Biserka*, znanstveni savjetnik u Središnjem institutu za tumore i slične bolesti i redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI; ponovno izabrana 2002. 16. V.
5. *Palinkaš dr. Ladislav*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1997. 30. I.
6. *Pepeonik dr. Zlatko*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 3. XII.; ponovno izabran 2002. 16. V.
7. *Petz dr. Boris*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
8. *Prelogović dr. Eduard*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 3. XII; ponovno izabran 2002. 16. V.
9. *Racz dr. Zoltan*, redoviti profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
10. *Šegota dr. Tomislav*, redoviti profesor Geografskog odjela Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.

11. *Škreb-Guilcher Yvette*, znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabrana 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
12. *Timet dr. Dubravko*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
13. *Tišljar dr. Josip*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI; ponovno izabran 1994. 12. V.
14. *Weygand-đurašević dr. Ivana,* redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2002. 16. V.
15. *Wrischer dr. Mercedes*, znanstveni savjetnik i voditelj Laboratorija za elektronsku mikroskopiju Instituta "Ruđer Bošković" u Zagrebu. 1992. 3. XII; ponovno izabrana 2002. 16. V.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Cvetnić dr. Slavko*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
2. *Čikeš dr. Ivo*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1986. 11. III; ponovno izabran 1997. 30. I; redoviti član 2000. 18. V.
3. *Dekaris dr. Dragan*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
4. *Forenbacher dr. Sergije*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redoviti član 1975. 6. VI.
5. *Goldner dr. Vladimir*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1994. 12. V; redoviti član 2002. 16. V.
6. *Grčević dr. Nenad*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1966. 23. VI; redoviti član 1983. 9. VI.
7. *Ikić dr. Drago*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predstojnik Zavoda za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u m. Izvanredni član 1968. 20. VI; redoviti član 1977. 7. VI.
8. *Ivančić dr. Radovan*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1983. 9. VI.
9. *Krmpotić-Nemanić dr. Jelena*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
10. *Kusić dr. Zvonko*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik Klinike za onkologiju i nuklearnu medicinu Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice". Član suradnik 1992. 18. VI; redoviti član 2000. 18. V.

11. *Padovan dr. Ivo*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1983. 9. VI. Od 1991. 21. XI. do 1997. 31. XII. potpredsjednik Akademije; ponovno izabran 1994. 17. XI. Od 1998. 1. I. predsjednik Akademije.
12. *Prpić dr. Ivan*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1986. 11. III; izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
13. *Rukavina dr. Daniel*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. 2000. 18. V.
14. *Sekso dr. Mladen*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predstojnik Interne klinike i Zavoda za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice" u Zagrebu u m. Izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
15. *Spaventi dr. Šime*, redoviti profesor onkologije na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i predstojnik Klinike za nuklearnu medicinu i onkologiju Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice" u Zagrebu u m. Dopisni član 1986. 11. III; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
16. *Šarić dr. Marko*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i ravnatelj Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u m. Izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
17. *Škrabalo dr. Zdenko*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1992. 3. XII.
18. *Topolnik dr. Eugen*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redoviti član 1979. 15. XI.
19. *Wikerhauser dr. Teodor*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.

Članovi suradnici

1. *Aurer-Koželj dr. Jelena*, redoviti profesor Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1988. 19. V; ponovno izabrana 1998. 28. V.
2. *Belicza dr. Biserka*, znanstveni savjetnik Zavoda za povijest i filozofiju znanosti, Odsjek za povijest medicinskih znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1977. 7. VI; ponovno izabrana 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
3. *Čulo dr. Filip*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
4. *Demarin dr. Vida*, predstojnica Klinike za neurologiju KB «Sestre milosrdnice». 2002. 16. V.
5. *Durakoviċ dr. Zijad*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 3. XII; ponovno izabran 2002. 16. V.
6. *Dürrigl dr. Teodor*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predstojnik Zavoda za reumatske bolesti i rehabilitaciju Kliničkog bolničkog centra "Šalata" u Zagrebu u m. 1986. 11. III; ponovno izabran 1997. 30. I.

7. *Gomerčić dr. Hrvoje*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
8. *Madić dr. Josip,* redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1998. 28. V.
9. *Pećina dr. Marko*, redoviti profesor i predstojnik Katedre za ortopediju u Ortopedskoj klinici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
10. *Reiner dr. Željko*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI; ponovno izabran 2002. 16. V.
11. *Simonić dr. Ante,* redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. 2002. 16. V.
12. *Štulhofer dr. Mladen*, predstojnik kirurgije Kliničke bolnice "Merkur" u Zagrebu u m. 1986. 11. III; ponovno izabran 1997. 30. I.

RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Babić dr. Stjepan*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
2. *Bratulić dr. Josip*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1988. 19. V; ponovno izabran 1998. 28. V; redoviti član 2000. 18. V.
3. *Brozović dr. Dalibor*, glavni ravnatelj Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1986. 11. III.
4. *Glavičić dr. Branimir*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Zadru u m. Član suradnik 1986. 11. III; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
5. *Guberina dr. Petar*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1955. 29. XII; redoviti član 1963. 17. VI.
6. *Hercigonja dr. Eduard*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
7. *Ježić dr. Mislav*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1992. 18. VI; redoviti član 2000. 18. V.
8. *Katičić dr. Radoslav*, redoviti profesor Sveučilišta u Beču u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1986. 11. III.
9. *Kolumbić dr. Nikica*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Zadru. Član suradnik 1988. 19. V; ponovno izabran 1998. 28. V; redoviti član 2002. 16. V.
10. *Kovačec dr. August*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1990. 17. V; redoviti član 1997. 30. I.

11. *Menac dr. Antica*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III; izvanredni član 1981. 4. VI; redoviti član 1988. 19. V.
12. *Moguš dr. Milan*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1986. 11. III. Od 1991. 21. XI. do 1997. 31. XII. glavni tajnik Akademije; ponovno izabran 1994. 17. XI. Od 1998. 1. I. potpredsjednik Akademije.
13. *Nazor dr. Anica*, znanstveni savjetnik i ravnatelj Staroslavenskog instituta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabrana 1983. 9. VI; redoviti član 1992. 3. XII.
14. *Šimunović dr. Petar*, znanstveni savjetnik u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu. Član suradnik 1983. 9. VI; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
15. *Vinja dr. Vojmir*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
16. *Vončina dr. Josip*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.

Članovi suradnici

1. *Damjanović dr. Stjepan*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Zagrebu. 1998. 28. V.
2. *Jauk-Pinhak dr. Milka*, docent Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V.
3. *Novaković dr. Darko*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2002. 16. V.
4. *Petrović dr. Ivanka*, znanstveni savjetnik u Staroslavenskom institutu u Zagrebu. 2002. 16. V.
5. *Putanec dr. Valentin*, znanstveni savjetnik u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
6. *Sironić dr. Milivoj*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI. i 1994. 12. V.
7. *Škarić dr. Ivo*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
8. *Šojat dr. Antun*, znanstveni savjetnik u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu u m. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
9. *Težak dr. Stjepko*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1994. 12. V.
10. *Žic-Fuchs dr. Milena*, izvanredna profesorica na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. 2002. 16. V.

RAZRED ZA KNJIŽEVNOST

Redoviti članovi

1. *Aralica Ivan*, književnik. Član suradnik 1986. 11. III; redoviti član 1992. 18. VI.
2. *Batušić dr. Nikola*, redoviti profesor Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1983. 9. VI; redoviti član 1994. 12. V.
3. *Bogišić dr. Rafo*, književnik, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
4. *Bošković-Stulli dr. Maja,* znanstveni savjetnik Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; ponovno izabrana 1990. 17. V; redoviti član 2000. 18. V.
5. *Fabrio Nedjeljko*, književnik. Član suradnik 1992. 3. XII; redoviti član 1997. 30. I.
6. *Flaker dr. Aleksandar*, književnik, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
7. *Frangeš dr. Ivo*, književnik, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redoviti član 1968. 20. VI.
8. *Jelčić dr. Antun Dubravko*, književnik, znanstveni savjetnik u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. Član suradnik 1983. 9. VI; redoviti član 1992. 18. VI.
9. *Kušan Ivan, književnik.* 2002. 16. V.
10. *Maroević dr. Tonko,* znanstveni savjetnik u Institutu za povijest umjetnosti i predavač na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII; redoviti član 2002. 16. V.
11. *Mihalić Slavko*, književnik. Izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
12. *Novak Slobodan*, književnik. Izvanredni član 1983. 9. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
13. *Paljetak dr. Luko*, književnik. Član suradnik 1992. 3. XII; redoviti član 1997. 30. I.
14. 14. *Pavletić dr. Vlatko*, književnik, redoviti profesor Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu u m. Izvanredni član 1988. 19. V.; redoviti član 1991. 24. VII. Od 1991. 21. XI. do 1997. 31. XII. potpredsjednik Akademije; ponovno izabran 1994. 17. XI.
15. *Pavličić dr. Pavao*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1992. 3. XII; redoviti član 1997. 30. I.
16. *Stamać dr. Ante,* redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII; redoviti član 2002. 16. V.
17. *Šicel dr. Miroslav*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1983. 9. VI; ponovno izabran 1994. 12. V; redoviti član 1997. 30. I.

18. *Tadijanović Dragutin*, književnik. Izvanredni član 1953. 30. VI; redoviti član 1965. 23. VI.
19. *Tomasović dr. Mirko*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 2000. 18. V.

Članovi suradnici

1. *Barković Josip*, književnik. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
2. *Fališevac dr. Dunja*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2000. 18. V.
3. *Hećimović dr. Branko*, znanstveni savjetnik u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
4. *Marijanović dr. Stanislav*, redoviti profesor Pedagoškog fakulteta u Osijeku. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
5. *Mihanović dr. Nedjeljko*, znanstveni savjetnik Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
6. *Mrkonjić Zvonimir*, književnik. 2002. 16. V.
7. *Nemec dr. Krešimir*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2000. 18. V.
8. *Petrak Nikica*, književnik, urednik u Leksikografskom zavodu "Miroslav Krleža". 2000. 18. V.
9. *Sabljak dr. Tomislav*, znanstveni savjetnik Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu u m. 1994. 12. V.
10. *Tomaš Stjepan*, književnik. 2000. 18. V.
11. *Tribuson Goran*, književnik. 2000. 18. V.

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Redoviti članovi

1. *Begović dr. Miroslav*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1990. 17. V. Od 1998. 1. I. potpredsjednik Akademije.
2. *Horvat-Pintarić dr. Vera*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 2000. 18. V.
3. *Ivančić Ljubo*, akademski slikar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
4. *Kavurić-Kurtović Nives*, akademski slikar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1997. 30. I.
5. *Kožarić Ivan*, akademski kipar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti Zagrebu u m. 1997. 30. I.

6. *Magaš dr. Boris*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
7. *Marković dr. Vladimir*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 2000. 18. V.
8. *Murtić Edo*, akademski slikar. 1997. 30. I.
9. *Neidhardt dr. Velimir*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1990. 17. V; redoviti član 1991. 24. VII.
10. *Petricioli dr. Ivo*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Zadru u m. 1992. 3. XII.
11. *Prica Zlatko*, akademski slikar. Izvanredni član 1981. 4. VI; redoviti član 1988. 19. V.
12. *Reiser Nikola*, akademski slikar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redoviti član 1986. 11. III.
13. *Seder Đuro*, akademski slikar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. 2000. 18. V.
14. *Šutej Miroslav*, akademski slikar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1990. 17. V; redoviti član 1997. 30. I.
15. *Ujević-Galetović Marija*, akademska kiparica, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1990. 17.V; redoviti član 1998. 28. V.
16. *Vaništa Josip*, akademski slikar, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1992. 18. VI; redoviti član 1994. 12. V.
17. *Vulas Šime*, akademski kipar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. Izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
18. *Vulin dr. Ante*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.

Članovi suradnici

1. *Bourek Zlatko,* akad. kipar. 2002. 16. V.
2. *Bućan Boris*, akademski slikar. 2000. 18. V.
3. *Ivančević dr. Radovan*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI; ponovno izabran 2002. 16. V.
4. *Keser prof. Zlatko*, akademski slikar, redoviti profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 2000. 18. V.
5. *Kincl dr. Branko*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.
6. *Mutnjaković Andrija*, arhitekt. 1992. 18. VI; ponovno izabran 2002. 16. V.
7. *Viličić dr. Melita*, izvanredni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III; 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Redoviti članovi

1. *Bezić dr. Jerko*, znanstveni savjetnik u Institutu za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V; redoviti član 1991. 24. VII.
2. *Dešpalj Pavle*, skladatelj i dirigent. Član suradnik 1988. 19. V; redoviti član 1992. 3. XII.
3. *Horvat Stanislav*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1992. 18. VI; redoviti član 1998. 28. V.
4. *Klobučar Anđelko*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1988. 19. V; redoviti član 1992. 18. VI.
5. *Kos dr. Koraljka*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabrana 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.
6. *Radica Ruben*, skladatelj i pedagog, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1990. 17. V; redoviti član 2000. 18. V.
7. *Supičić dr. Ivan*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1983. 9. VI.
8. *Županović dr. Lovro*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII.

Članovi suradnici

1. *Gligo dr. Nikša*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1992. 3. XII; ponovno izabran 2002. 16. V.
2. *Kuljerić dr. Igor*, skladatelj i dirigent. 2002. 16. V.
3. *Parać Frano*, skladatelj, izvanredni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1992. 3. XII; ponovno izabran 2002. 16. V
4. *Stipčević dr. Ennio*, viši znanstveni suradnik u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatske glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. 1994. 12. V.
5. *Tuksar dr. Stanislav*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1990. 17. V; ponovno izabran 2000. 7. XII.

RAZRED ZA TEHNIČKE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Babić dr. Hrvoje*, redoviti profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. 1997. 30. I.
2. *Bosanac dr. Tomo*, redoviti profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redoviti član 1991. 24. VII.

3. *Božičević dr. Josip*, redoviti profesor Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. 1997. 30. I.
4. *Fleš dr. Dragutin*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1981. 4. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
5. *Jecić dr. Stjepan*, redoviti profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. 2000. 18. V.
6. *Jelaska dr. Sibila*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1992. 3. XII; redoviti član 1997. 30. I.
7. *Kuljanić dr. Elso*, redoviti profesor Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. 1997. 30. I.
8. *Liščić dr. Božidar*, redoviti profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. 1997. 30. I.
9. *Matković dr. Vladimir*, redoviti profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1966. 23. VI; redoviti član 1991. 24. VII.
10. *Senjanović dr. Ivo*, redoviti profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1997. 30. I; redoviti član 2002. 16. V.
11. *Udovičić dr. Božo*, redoviti profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu u m. 1997. 30. I.
12. *Zelić dr. Mirko*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1997. 30. I; redoviti član 2000. 18. V.

Članovi suradnici

1. *Brnić dr. Josip*, redoviti profesor Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. 1997. 30. I.
2. *Hraste dr. Marin*, redoviti profesor Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. 1998. 28. V.
3. *Mihanović dr. Ante*, redoviti profesor Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. 1997. 30. I.
4. *Piližota dr. Vlasta*, redoviti profesor Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Osijeku. 1997. 30. I.
5. *Sečen dr. Josip*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta u Zagrebu. 2002. 16. V.
6. *Szavits-Nossan dr. Antun*, redoviti profesor Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1998. 28. V.
7. *Šarc-Lahodny dr. Olga*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III; 1990. 17. V. i 2000. 7. XII.
8. *Žanić dr. Vedran*, redoviti profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. 1994. 12. V.

DOPISNI ČLANOVI

1. *Aubouin dr. Jean*, sveučilišni profesor, Paris. 1990. 17. V. Adr.: 27 avenue des Baumettes, 06000 Nice, Francuska.
2. *Auburger dr. Leopold*, jezikoslovac u Institutu za Jugoistok (Süd-ost Institut) u Mûnchenu. 2000. 18. V. Adr.: c/o Stiftung Wissenschaft und Politik, Postfach 151120, 10673 Berlin, SR Njemačka.
3. *Augustithis dr. Stylianos Savvas*, redoviti profesor minearologije, petrologije i geologije Tehničkog sveučilišta u Ateni. 2000. 18. V. Adr.: Theophrastus Publications S.A., 33 J. Theologou Str. Zographou, Atena 157 73, Grčka.
4. *Baća dr. Ivo*, profesor na Georg-August Sveučilištu u Göttingenu. 1998. 28. V. Adr.: Beethovenstr. 39, 26209 Bremen, SR Njemačka.
5. *Banac dr. Ivo*, redoviti profesor povijesti, Department of History, Yale University. 1990. 17. V. Adr.: Lučarica 8/II, 20000 Dubrovnik, Hrvatska.
6. *Bárdossy dr. György*, geolog, professor emeritus na "Loránd Eötvös" Sveučilištu u Budimpešti. 1997. 30. I. Adr.: 1055 Budapest V. Kossuth tér 18, Mađarska.
7. *Bernik dr. France*, znanstveni savjetnik u Institutu za slovensku književnost i književne znanosti SAZU. 1994. 12. V. Adr.: SAZU, 1000 Ljubljana, Novi trg 3, Slovenija.
8. *Benčić dr. Nikola*, profesor na Institut für Slawische Philologie der Universität Wien. 1988. 19. V. Adr.: 1010 Wien, Liebiggasse 5, Austrija.
9. *Béné dr. Charles*, professor emeritus, umirovljeni profesor Stendhalova Sveučilišta u Grenobleu, 2002. 16, V. Adr.: 17. Rue du Pal de Fer, F-38240 Meylan, Francuska.
10. *Blinc dr. Robert*, redoviti profesor Fakultete za naravoslovje in tehnologijo. 1988. 19. V. Adr.: 1000 Ljubljana, Kumanovska 1, Slovenija.
11. *Bohr Aage N.*, profesor teorijske fizike na Sveučilištu u Kopenhagenu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Niels Bohr Institut, Blegdamsvej 17, DK-2100, Copenhagen, Danska.
12. *Bombelles dr. Joseph T.*, profesor na John Caroll University u Clevelandu. 1998. 28. V. Adr.: 3295 Daleford Road, Shaker Heights, Ohio 44120, SAD.
13. *Brenet dr. Jean Paul*, redoviti profesor Sveučilišta u Strasbourgu. 1974. 12. VI. Adr.: 34-36, Boulevard Victor Hugo, 92200 Neuilly sur Seine, Francuska.

14. *Brglez dr. Janez*, redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani u m. 2000. 18. V. Adr.: Zelena pot 9/II, 1000 Ljubljana, Slovenija.
15. *Brunel dr. Pierre*, redoviti profesor za opću i poredbenu književnost na Sveučilištu Paris-Sorbonne (Paris IV). 1997. 30. I. Adr.: Centre de Recherche en Littérature comparé, 1, rue Victor-Cousin, 75230 Paris, cedex 05, Francuska.
16. *Bujić dr. Bojan*, profesor muzikologije na Sveučilištu u Oxfordu. 1997. 30. I. Adr.: 8 Southdale Road, Oxford 0X2 72D, Velika Britanija.
17. *Caillére dr. Simonne*, ravnatelj Mineraloškog laboratorija u Nacionalnom muzeju u Parizu u m. 1965. 23. VI. Adr.: Paris V, 61 rue de Buffon, Francuska.
18. *Crasemann dr. Brend*, redoviti profesor Fizičkog odjela Sveučilišta Oregon u Eugeneu u m. 1998. 28. V. Adr.: Department of Physics, College of Arts and Sciences, 1274 University of Oregon, Eugene OR 97403-1274, SAD.
19. *Cvitanović dr. Predrag*, ravnatelj Centra za istraživanje kaosa i turbulencije, Kopenhagen; redoviti profesor u Institutu Niels Bohr Sveučilišta u Kopenhagenu i na Rockefellerovom sveučilištu u New Yorku. 1994. 12. V. Adr.: DK-2100 Kopenhagen, Blegdamsvej 17, Danska.
20. *Čalić dr. Eduard*, glavni tajnik Međunarodnog komiteta za proučavanje uzroka i posljedica II. svjetskog rata. 2002. 16. V. Adr.: Fürstallergasse 18, A-5020 Salzburg, Austrija.
21. *Čikeš dr. Matko*, osnivač i voditelj Medical Centre and Cancer Institute u Lausanni. 2002. 16. V. Adr.: Faux Blanc 11, 1009 Pully (VD) Švicarska
22. *Damaška prof. dr. Mirjan*, redoviti član Američke akademije znanosti i umjetnosti od 1994. (Cambridge, Mass.). 2002. 16. V. Adr.: Yale Law School, P.O.B. 208215, New Haven, Connecticut 06520-8215, SAD.
23. *Damjanov dr. Ivan*, redoviti profesor Jefferson Medical College - Philadelphia. 1992. 3. XII. Adr.: Department of Pathology, Jefferson Medical College, Thomas Jefferson University, Philadelphia, PA 19107, SAD.
24. *Daudel dr. Raymond*, fizičar, redoviti profesor na Sorbonni u m., predsjednik European Academy of Arts, Sciences and Humanities. 1994. 12. V. Adr.: 60, rue Monsieur le Prince, F-75006 Paris, Francuska.
25. *Dausset dr. Jean*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Parizu. 1979. 15. XI. Adr.: Université de Paris VII, Institut de Recherches sur les Maladies du Sang, Hôpital Saint Louis 2, Place du docteur-Fournier, 75475 Paris, cedex 10, Francuska.
26. *Denegri dr. Danijel*, ravnatelj istraživanja u Centre National pour la Recherche Scientifique. Saclay. 1997. 30. I. Adr.: CERN, European Org. for Nuclear Research, CH-1211, Geneve 23, Švicarska.
27. *Efendić dr. Suad*, redoviti profesor dijabetologije i endokrinologije Sveučilišta u Stockholmu, redoviti član Švedske akademije znanosti. 1997. 30. I. Adr.: 16 B, S-181 34 Lidingö, Švedska.

28. *Ehrlich dr. Stanislav Duško*, ravnatelj istraživanja Nacionalnog instituta za agrikulturu, šef Odsjeka za mikrobiologiju u Jouy-en-Josas. 1997. 30. I. Adr.: Institut National de la Recherche Agronomique, Centre de Recherches de Jouy-en-Josas, 78350 Jouy-en-Josas, Domaine de Vilvert, Francuska.
29. *Eigen dr. Manfred*, ravnatelj "Max-Planck-Institut für physikalische Chemie". 1992. 18. VI. Adr.: Karl-Friedrich-Bonhöffer Institut, Am Fassberg, Postfach 2841, D-34000 Göttingen-Nikolausberg, SR Njemačka.
30. *Erdmann-Pandžić dr. Elisabeth*, redoviti profesor slavistike na Sveučilištu u Erlangenu. 1998. 28. V. Adr.: Eichendorfstr. 12, 97072, Würzburg, SR Njemačka.
31. *Eschenmoser dr. Albert*, kemičar, redoviti profesor u m. Laboratorium für Organische Chemie ETH-Zentrum, Zürich. 1994. 12. V. Adr.: CH-8700, Küsnacht/ZH, Bergstrasse 9, Švicarska.
32. *Finkielkraut dr. Alain*, filozof. 1992. 3. XII. Adr.: 9, Henri Thilloy, Bourg la Reine 92340, Francuska.
33. *Flotzinger dr. Rudolf*, redoviti profesor i predstojnik Instituta za muzikologiju Sveučilišta u Grazu. 1990. 17. V. Adr.: A-8044 Graz, Hans-Mauracher-Strasse 81, Austrija.
34. *Franolić dr. Branko*, redoviti profesor francuske filologije i hrvatskoga jezika na Atkinson Collegeu, York University, Toronto, Kanada. 1994. 12. V. Adr.: 15 Midmoor Road, Wimbledon, London SW19 4JD, Velika Britanija.
35. *Galbraith dr. John Kenneth*, profesor Sveučilišta Harvard u Cambridgeu u m. 1990. 17. V. Adr.: Harvard University, Cambridge, Mass. 02138, SAD.
36. *Golub dr. Ivan*, književnik, redoviti profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1992. 18. VI. Adr.: 1000 Zagreb, Mallinova 24, Hrvatska.
37. *Graciotti dr. Sante*, redoviti profesor slavistike na Sveučilištu "La Sapienza" u Rimu. 1997. 30. I. Adr.: Via Alberto da Sartano 19, 00126 Roma, Italija.
38. *Grünbaum dr. Branko*, profesor Sveučilišta Washington u Seattleu. 1988. 19. V. Adr.: University of Washington, Department of Mathematics, GN-50 Seattle, Washington 98195, SAD.
39. *Hadži dr. Dušan*, redoviti profesor Fakulteta za naravoslovlje in tehnologijo Sveučilišta u Ljubljani. 1975. 6. VI. Adr.: 1000 Ljubljana, Teslova 21, Slovenija.
40. *Haeger-Aronsen dr. Birgitta*, redoviti profesor interne medicine i medicine rada Sveučilišta u Lundu. 1990. 17. V. Adr.: Department of Occupational and Environmental Medicine, Lund University, General Hospital, S-214101 Malmo, Švedska.
41. *Heger dr. Henrik*, redoviti profesor Université de Paris - Sorbonne. 1992. 3. XII. Adr.: Université de Paris-Sorbonne, 1 rue Victor Cousin, F-75230 Paris, cedex 05, Francuska.
42. *Horvat dr. Milan*, dirigent i glazbenik, profesor dirigiranja na Hochschule für Musik und darstelende Kunst u Grazu u m. 1997. 30. I. Adr.: 8043 Graz, Fyrtagweg 3/II, Austrija.

43. *Huber dr. Robert*, redoviti profesor Tehničkog sveučilišta u Münchenu. 1992. 18. VI. Adr.: Max-Planck-Institut für Biochemie, 8033 Martinsried bei München, München, SR Njemačka.
44. *Iachello dr. Franco*, profesor teorijske fizike na Yale Sveučilištu. 1997. 30. I. Adr.: Yale University, A.V. Wright Nuclear Structure Laboratory, 272 Whitney Ave, P. O. Box 6666, New Heaven, Coun. 06511, SAD.
45. *Janko dr. Zvonimir*, redoviti profesor Sveučilišta u Heidelbergu Mathematisches Institut, Universität Heidelberg. 1992. 3. XII. Adr.: 69120 Heidelberg, Im Neuenheimer Feld 288, SR Njemačka.
46. *Jernej dr. Josip,* redoviti profesor na Katedri za talijanski jezik Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; 1990. 17. V; 2000. 7. XII; dopisni član 2002. 16. V. Adr.: Jurja Neidhardta 5, 10000 Zagreb, Hrvatska.
47. *Jović dr. Nikola*, voditelj liječničke službe za psihogerijatriju Sveučilišne psihijatrijske klinike u Zürichu i ravnatelj Instituta za psihoterapiju i skrb starijih ljudi. 1994. 12. V. Adr.: Kriesbachstr. 73, 8600 Dubendorf, Švicarska.
48. *Kapetanić dr. Davor*, redoviti profesor slavenskih književnosti na Sveučilištu Washington (Seattle, SAD) u m. 2000. 18. V. Adr: 8001 Sand Point Way NE C-36, Seattle, WA 98115, USA (u Zagrebu Metalčeva 3).
49. *Karasz E. dr. Frank*, redoviti profesor kemije na Sveučilištu u Amherstu, Mass. 1997. 30. I. Adr.: Department of Polymer Science and Engineering, University of Massachusetts, Amherst, MA 01003, SAD.
50. *Karpatsky dr. Dušan*, književnik i prevoditelj. 1990. 17. V. Adr.: 14200 Praha (Branik), Nad lesnim divadlem 1117, Češka Republika.
51. *Keglević dr. Dina*, znanstveni savjetnik u Institutu "Ruđer Bošković", Zagreb. 1986. 11. III. Adr.: 10000 Zagreb, Lopašićeva 3/I, Hrvatska.
52. *Kelemen Milko*, skladatelj. 1988. 19. V. Adr.: 10000 Zagreb, Veslačka 2, Hrvatska.
53. *Klimaszewski dr. Miesczyslaw*, redoviti profesor Jagelonskog sveučilišta u Krakowu. 1974. 12. VI. Adr.: Krakow, Wyspianskiego 3, Poljska.
54. *Kolotirkin dr. Jakov Mihajlovič*, ravnatelj Instituta za fizikalnu kemiju imena Karpova u Moskvi. 1977. 7. VI. Adr.: Karpov Institute of Physical Chemistry, Ul. Obukha 10, 107120 Moskva, B-120, Ruska Federacija.
55. *Koprovski dr. Hilary*, ravnatelj Instituta Wistar i profesor mikrobiologije na Pensilvanijskom sveučilištu u m. 1977. 7. VI. Adr.: The Wistar Institute, 36 Street and Spruce, Philadelphia, PA 19104, SAD.
56. *Koroman Veselko*, književnik. 1990. 17. V. Adr.: Sarajevo, Klare Zetkin 15, Bosna i Hercegovina.
57. *Kosáry dr. Domokos*, povjesnik, znanstveni savjetnik u Povijesnom institutu Madžarske akademije znanosti u m. 1994. 12. V. Adr.: Roosevelt ter 9, H-1361 Budapest, Mađarska.
58. *Krajcer dr. Zvonimir*, kardiolog na Odsjeku za kardiologiju Teksaškog instituta za srčane bolesti u Houstonu, St. Luke's Hospital, Houston. 1997. 30. I. Adr.: 6624 Fannin, Suite 2780, Houston, Texas 77030, SAD.
59. *Kraljević dr. Hrvoje*, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Nova ves 86, Hrvatska.

60. *Krasić dr. Stjepan*, redoviti profesor crkvene povijesti i metodologije znanstvenoga rada na Papinskom sveučilištu sv. Tome Akvinskoga u Rimu. 1997. 30. I. Adr.: Pontificia Università S. Tommaso, Largo Angelicum 1, 00185 Roma, Italija.
61. *Krek Uroš*, redoviti profesor Akademije za glazbu u Ljubljani. 1997. 7. VI. Adr.: 4248 Lesce, Na vrtači 5, Slovenija.
62. *Krmpotić dr. Franjo*, redoviti profesor Sveučilišta u La Plati, 1998. 28. V. Adr.: Departmento de Fisica, Facultad ciencias exactas, Universidad nacional, De la Plata, Calle 47 Esquina 115, 1900 La Plata, Argentina.
63. *Krnjević dr. Krešimir*, redoviti profesor Department of Physiology, McGill University, Montreal, Canada. 1992. 18. VI. Adr.: 653 Belmont Ave, Westmount, Quebec H3Y 2W3, Kanada.
64. *Kultermann dr. Udo*, profesor teorije i povijesti arhitekture Washingtonskog sveučilišta u St. Louisu. 1997. 30. I. Adr.: 3000 Mercer, 27 b, New York, SAD.
65. *Lasić dr. Stanko*, profesor u Slavenskom seminaru Sveučilišta u Amsterdamu u m. 1990. 17. V. Adr.: Savska cesta 1 b, 10000 Zagreb, Hrvatska.
66. *Lauer dr. Reinhard*, profesor slavenske filologije, Seminar für Slavische Philologie der Georg-August-Universität Göttingen. 1990. 17. V. Adr.: Seminar für Slavische Philologie, Humboldtallee 19, 37073 Göttingen, SR Njemačka.
67. *Lehfeldt dr. Werner*, profesor slavenske filologije, Seminar für slavische Philologie der Georg August Universität, Göttingen. 1992. 18. VI. Adr.: Nikolausbergerweg 9c, Göttingen 34000, SR Njemačka.
68. *Lehn dr. Jean-Marie*, redoviti profesor kemije na Sveučilištu Louis Pasteur u Strasbourgu. 1990. 17. V. Adr.: Institute le Bel, Université Louis Pasteur, 4 rue Blaise Pascal, 67000 Strasbourg, Francuska.
69. *Le Goff dr. Jacques,* povjesničar, redoviti profesor i ravnatelj École des Hautes Études en Sciences Sociales u m. 2000. 18. V. Adr.: 5, rue de Thionville, F-75019 Paris, Francuska.
70. *Leskovar dr. Branko*, voditelj Elektrotehničkog odjela na Lawrence Berkeley Laboratory, University of California. 1988. 19. V. Adr.: Electronic Research and Development Group. Department of Instrument Science and Engineering, Lawrence Berkeley Laboratory, University of California, Berkeley, CA 94720, SAD.
71. *Lichardus dr. Branislav*, endokrinolog, predsjednik Slovačke akademije znanosti, Bratislava. 1994. 12. V. Adr.: Obrancov mieru 49, 81438 Bratislava, Slovačka.
72. *Livacić Gazzanno dr. Ernesto*, redoviti profesor književnosti na Papinskom katoličkom sveučilištu u Čileu u m., redoviti član Čileanske akademije za jezik, redoviti član akademije Ateneo u Santiagu. 1997. 30. I. Adr.: Inés de Suárez 7864 - La Florida, Santiago, Čile.
73. *Lorković dr. Hrvoje*, profesor na Sveučilištu u Ulmu u m., 2002. 16. V. Adr.: Mattelsberg 76, A-8452 Grossklein, Austrija
74. *Lökös dr. István*, jezikoslovac i prevoditelj, redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Debrecinu. 2000. 18. V. Adr.: Vizimolnar u. 12 2/6, H-8800 Eger, Mađarska.

75. *Lown dr. Bernard*, supredsjedatelj International Physicians for Prevention of Nuclear War. 1992. 3. XII. Adr.: 126 Rogers Street, Cambridge, Mass. 02162-1096, SAD.
76. *Maček dr. Jože,* redoviti profesor i predstojnik Katedre fitomedicine Biotehničkog fakulteta u Ljubljani, redoviti član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1998. 28. V. Adr.: Biotehniška fakulteta, 1111 Ljubljana, p. p. 2995, Slovenija.
77. *Magner dr. Thomas*, profesor slavistike na Sveučilištu Pennsylvania State u m. 1988. 19. V. Adr.: 280 Osmond street, State College, PA 16801, SAD.
78. *Marčelja dr. Stjepan*, redoviti profesor fizike na Australskom nacionalnom sveučilištu, redoviti član Australske akademije znanosti. 1997. 30. I. Adr.: Institut «Ruđer Bošković», Zagreb, Bijenička cesta 54
79. *Matejka dr. Ladislav*, profesor slavenske filologije na Sveučilištu Michigan u Ann Arboru u m. 1990. 17. V. Adr.: Department of Slavic Languages and Literatures, University of Michigan, Ann Arbor, Michigan 48104, SAD.
80. *Matešić dr. Josip*, redoviti profesor slavistike na Sveučilištu u Mannheimu. 1988. 19. V. Adr.: Slawisches Seminar, 68-Mannheim 1, Schloss, SR Njemačka.
81. *Matijević dr. Egon*, predstojnik Kemijskog odjela Clarkson University, New York. 1986. 11. III. Adr.: Clarkson University, Department of Chemistry, Potsdam, New York 13676, SAD.
82. *Medved dr. Radovan*, redoviti profesor Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; dopisni član 1988. 19. V. Adr.: 10000 Zagreb, Arnoldova 4, Hrvatska.
83. *Mihalić dr. Vladimir*, redoviti profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1992. 18. VI. Adr.: Ulica fra Filipa Grabovca 13, 10000 Zagreb, Hrvatska.
84. *Milas dr. Luka*, profesor eksperimentalne onkologije na MD Anderson Cancer Center, Houston. 1997. 30. I. Adr.: Texas Medical Center, 1515 Holcombre Boulevard, Houston, Texas 77030, SAD.
85. *Milosz Czeslaw*, književnik. 1992. 18. VI. Adr.: 978 Grizzly Peak Bld., Berkeley, California 94708, SAD.
86. *Mitra dr. Sanjit Kumar,* profesor na Department of Electrical and Computer Engineering, University of California. 2002. 16. V; Adr.: Santa Barbara, CA 93106, SAD.
87. *Miya dr. Kenzo*, redoviti profesor Fakulteta inženjerstva Sveučilišta u Tokiju. 2000. 18. V. Adr.: Nuclear Engineering Research Laboratory, The University of Tokyo, 7-3-1 Hongo Bunkyo-ku, Tokyo, Japan.
88. *Moritz dr. Helmut*, redoviti profesor geodezije na Tehničkom sveučilištu u Grazu. 1994. 12. V. Adr. A-8010 Graz, Steyergasse 30, Austrija.
89. *Mottelson Ben R.*, profesor, Institut Nielsa Bohra i Nordita, Nordisk Institut for Teoretisk Atomfysik, Kopenhagen. 1979. 15. XI. Adr.: Blegdamsvej 17, DK-2100 Kopenhagen, Danska.
90. *Müller dr. E. G. Werner*, predstojnik Odjela za primijenjenu molekularnu biologiju Instituta za fiziološku kemiju. 1998. 28. V. Adr.: Institut für

Physiologische Chemie, Abteilung Angewandte Molekularbiologie, Universität, Düsbergweg 6, 55099 Mainz, SR Njemačka.

91. *Muljačić dr. Žarko*, redoviti profesor na Freie Universität Berlin u m. 1977. 7. VI. Adr.: Miramarska 38, Zagreb
92. *Municio dr. Angel Martin*, redoviti profesor organske kemije na Fakultetu kemijskih znanosti Sveučilišta u Madridu u m. 1994. 12. V. Adr.: Real Academia de Ciencias, 28004 Madrid, Valverde, 22, Španjolska.
93. *Mušič Zoran Anton*, akademski slikar. 1990. 17. V. Adr.: 73, Rue des Vignes, 75016 Paris, Francuska.
94. *Nyomárkay dr. István*, redoviti profesor slavistike na "Eötvös Loránd" Sveučilištu u Budimpešti. 1997. 30. I. Adr.: University "Eötvös Lóránd", Department of Slavistics, 1117 Budapest, Karinthy Frigyes ut 9., Mađarska.
95. *Pamić dr. Jakob*, znanstveni savjetnik Geološkog instituta u Zagrebu. 1992. 18. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Vladimira Filakovca 1, Hrvatska.
96. *Parun Vesna*, književnica, Zagreb. 1986. 11. III. Adr.: 10000 Zagreb, Vile Velebita 15, Hrvatska.
97. *Pavelić dr. Krešimir*, redoviti profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1992. 18. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Šestinski vrh 2, Hrvatska.
98. *Perić dr. Berislav*, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; ponovno izabran 1990. 17. V. Dopisni član 2000. 18. V. Adr.: Ružmarinka 15, 10 000 Zagreb, Hrvatska.
99. *Peršić dr. Nikola*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Kišpatićeva 7b, Hrvatska.
100. *Plotkin dr. Stanley*, profesor mikrobiologije, The Joseph Stokees Institute Philadelphia. 1990. 17. V. Adr.: Virus Laboratory, The Joseph Stokees Institute, 34th St. and Civic Centre Boulevard, Philadelphia, PA 19104, SAD.
101. *Podrecca ing. arh. Boris*, redoviti profesor na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Stuttgartu. 1997. 30. I. Adr.: Edelhof Gasse 10, A-1180 Wien, Austrija.
102. *Polany dr. John Charles*, redoviti profesor, University of Toronto, Department of Chemistry. 1992. 3. XII. Adr.: University of Toronto, Toronto, Kanada M5S 1A1.
103. *Radman dr. Miroslav*, ravnatelj Francuskog nacionalnog centra za znanstvena istraživanja, Institut Jacques Monod. 1992. 18. VI. Adr.: Institut Jacques Monod, 2, Place Jussieu-Tour 43, 75251 Paris, cedex 05, Francuska.
104. *Rakić dr. Paško*, predstojnik Odjela za neuroanatomiju na Sveučilištu Yale (USA). 1990. 17. V. Adr.: Yale University, School of Medicine, P. O. Box 3333, New Haven, CT 06510-8001, SAD.
105. *Rakoš dr. Karl Dragutin*, astronom, redoviti profesor Bečkog sveučilišta u m. 2000. 18. V. Adr.: Haizingergasse 50/II, A-1180 Wien, Austrija.
106. *Randić dr. Milan*, redoviti profesor teorijske kemije na Sveučilištu Drake, Des Moines, Iowa. 1997. 30. I. Adr.: Drake University, Howard Hall,

Dept. of Mathematics and Computer Sciences, Des Moines, Iowa 50311, SAD.

107. *Reihlen dr. Helmut*, glavni ravnatelj Njemačkog instituta za normizaciju. 1997. 30. I. Adr.: Direktor des Deutsches Institut für Normung e. V. Burggrafenstrasse 6, 10787 Berlin, SR Njemačka.
108. *Riedl dr. Rupert*, redoviti profesor Sveučilišta u Beču. 1968. 20. VI. Adr.: Althanstrasse 14, A-1090 Wien, Austrija.
109. *Rothe dr. Hans*, redoviti profesor Sveučilišta u Bonnu i voditelj Slavističkog seminara u m. 1994. 12. V. Adr.: 53224 Bonn 3, Giersbergstr. 29, SR Njemačka.
110. *Rubbia dr. Carlo*, generalni direktor CERN. 1992. 18. VI. Adr.: CERN, 1211 Geneva 23, Švicarska.
111. *Sartori dr. Franco*, redoviti profesor Sveučilišta u Padovi u m. 1990. 17. V. Adr.: 35122 Padova, Via Seminario 16, Italija.
112. *Sedlaček dr. Miroslav*, profesor Kraljevske visoke tehničke škole u Stockholmu. 1998. 28. V. Adr.: Marknadsvägen 99, S-183 78 Täby, Švedska.
113. *Seeger dr. Hermann*, redoviti profesor geodezije Sveučilišta u Bonnu. 1998. 28. V. Adr.: IFAG, Schulzchenstr. 22, D-53474, Bad Neuenahr-Ahrweiler, SR Njemačka.
114. *Seibold dr. Eugen*, redoviti profesor i ravnatelj Geološko-paleontološkog instituta Sveučilišta u Kielu u m. 1994. 12. V. Adr.: D-79104 Freiburg/ Br., Richard-Wagner-Str. 56, SR Njemačka.
115. *Seitz dr. Hans Joachim*, profesor fiziološke kemije Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Hamburgu, ravnatelj Odjela za biokemijsku endokrinologiju Sveučilišta u Hamburgu. 1998. 28. V. Adr.: Institut für Physiologische Chemie, Abt. Biochemische Endokrinologie, Universitäts - Krankenhaus Eppendorf, Martinistr. 52, 20246 Hamburg, SR Njemačka.
116. *Sekulić dr. Ante*, književnik i kulturni povjesničar. 1997. 30. I. Adr.: 10000 Zagreb, Vlaška 133, Hrvatska.
117. *Souček dr. Branko*, redoviti profesor na Prirodoslovo-matematičkom fakultetu u Zagrebu, na čelu društva International Society IRIS, Bari. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI.; 1994. 12. V; dopisni član 2002. 16. V. Adr.: Via Michele Troisi 18, 70126 Bari, Italija.
118. *Suppes dr. Patrick,* profesor filozofije i matematike na Sveučilištu u Stanfordu. 1990. 17. V. Adr.: Stanford University, Stanford, California 94305, SAD.
119. *Šohaj Slavko*, akademski slikar, Zagreb. 1977. 7. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Gajeva 51, Hrvatska.
120. *Tamborra dr. Angelo*, redoviti profesor povijesti istočne Europe na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rimu. 1983. 9. VI. Adr.: Via Aureliana 25, Roma, Italija.
121. *Tange dr. Kenzo*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Tokiju. 1981. 4. VI. Adr.: 7-2-21 Akasaka Minato-ku, Tokio, Japan.
122. *Tekavčić dr. Pavao*, redoviti profesor Pedagoškog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Nastavne djelatnosti u Puli u m., Zagreb. Član suradnik 1977. 7.

VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; dopisni član 1986. 11. III. Adr.: 10000 Zagreb, Berislavićeva 12, Hrvatska.

123. *Thenius dr. Erich*, redoviti profesor paleontologije i paleobiologije na Sveučilištu u Beču. 1983. 9. VI. Adr.: Institut für Paläontologie, Universitätsstrasse 7/2, 1010 Wien, Austrija.
124. *Tišler dr. Miha*, redoviti profesor Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze u Ljubljani. 1979. 15. XI. Adr.: 1000 Ljubljana, Murnikova ul. 6, Slovenija.
125. *Turina dr. Marko*, ravnatelj Klinik für Herzgefasschirurgie, Universitätsspital Zürich. 1992. 18. VI. Universitätsspital, Ramistrasse 100, 8091 Zürich, Švicarska.
126. *Valić dr. Fedor*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Savska cesta 3, Hrvatska.
127. *Veselić dr. Krešimir*, redoviti profesor matematike na Fernuniversität - Hagen. 1997. 30. I. Adr.: Lehrgebiet Mathematische Physik, Fernuniversität Hagen, Postfach 940, D-58084 Hagen, SR Njemačka.
128. *Vranić dr. Mladen*, redoviti profesor interne medicine na Sveučilištu u Torontu. 1997. 30. I. Adr.: Dept. of Physiology, Medical Science, Building Room 3358, University of Toronto, Toronto, Ontario, M5S 1A8, Kanada.
129. *Vrhovac dr. Božidar*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: 10000 Zagreb, Andrije Hebranga 4/II, Hrvatska.
130. *Vuk-Pavlović dr. Stanimir*, ravnatelj Stem Cell Laboratory, Mayo Cancer Center, Mayo Clinic, Rochester, Minnesota. 1997. 30. I. Adr.: Stem Cell Laboratory, Mayo Cancer Center, Mayo Clinic and Mayo Foundation, Rochester, MN 55905, SAD.
131. *Warnecke dr. Hans-Jürgen*, redoviti profesor i voditelj Katedre za industrijsku proizvodnju i pogon tvornica Sveučilišta u Stuttgartu. 1998. 28. V. Adr.: Präsident der Fraunhofer-Gesellschaft, Max-Caspar Strasse 77, D-71263 Weil der Stadt, SR Njemačka.
132. *Weizsäcker dr. Carl-Friedrich von*, ravnatelj Max-Planck-Institute on Preconditions of Human Life in Modern World, Starnberg. 1992. 3. XII. Adr.: Maximillianstrasse 14 c, D-8130 Starnberg, SR Njemačka.
133. *Welzig dr. Werner*, redoviti profesor za noviju njemačku književnost na Sveučilištu u Beču, predsjednik Austrijske akademije znanosti, Beč. 1994. 12. V. Adr.: A-1010 Wien, Dr. Ignaz-Seipel-Platz 2, Austrija.
134. *Zacher dr. Hans F.*, predsjednik der Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften. 1992. 3. XII. Adr.: Residenzstrasse 1a, 800 München 1, SR Njemačka.
135. *Zahn dr. Rudolf*, ravnatelj Instituta za fiziološku kemiju u Mainzu u m. 1997. 30. I. Adr.: Oderstrasse 12, D-65201 Wiesbaden-Schierstein, SR Njemačka.
136. *Zahradnik dr. Rudolf*, redoviti profesor fizikalne kemije na Karlovu sveučilištu u Pragu, predsjednik Akademije znanosti Češke Republike, Prag. 1994. 12. V. Adr. Narodni trida 3, 11142 Praha 1, Češka Republika.

137. *Zemann dr. Josef*, emeritirani redoviti profesor kristalografije i mineralogije Sveučilišta u Beču, redoviti član Austrijske akademije znanosti. 1997. 30. I. Adr.: Universität Wien, Geozentrum, Institut für Mineralogie und Kristallographie, Althanstrasse 14, 1090 Wien, Austrija.
138. *Zlobec Ciril*, književnik, Ljubljana. 1990. 17. V. Adr.: 1000 Ljubljana, Vošnjakova 10, Slovenija.
139. *Žmegač dr. Viktor*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1992. 18. VI. Adr.: 10000 Zagreb, Rapska 37, Hrvatska.

ČLANOVI UMRLI U GODINI 2002.

Počasni član

1. *Kuharić dr. Franjo*, kardinal, nadbiskup zagrebački. 1994. 12. V. Umro 11. ožujka 2002.

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Sirotković dr. Jakov*, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1966. 23. VI; redoviti član 1975. 6. VI. Od 1978. 23. III. do 1991. 21. XI. predsjednik Akademije. Umro 31. listopada 2002.
2. *Suić dr. Mate*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1975. 6. VI; redoviti član 1981. 4. VI. Umro 28. listopada 2002.
3. *Vranicki dr. Predrag*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1973. 26. I; redoviti član 1979. 15. XI. Umro 31. siječnja 2002.

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Redoviti članovi

1. *Kranjec dr. Velimir*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III; redoviti član 1991. 24. VII. Umro 7. veljače 2002.
2. *Vidaković dr. ing. Mirko*, redoviti profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1969. 20. VI; redoviti član 1981. 4. VI. Umro 15. kolovoza 2002.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Redoviti član

1. *Čečuk dr. Ljubomir*, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1981. 4. VI; redoviti član 1990. 17. V. Umro 9. kolovoza 2002.

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Redoviti članovi

1. *Angeli Radovani Kosta*, akademski kipar, redoviti profesor Fakulteta likovnih umjetnosti u Sarajevu, BiH. 1992. 3. XII. Umro 27. veljače 2002.
2. *Mohorovičić dr. Andre*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1954. 29. XII; redoviti član 1962. 16. VI. Od 1975. 14. III. do 1978. 23. III. glavni tajnik Akademije; od 1978. 23. III. do 1991. 21. XI. potpredsjednik Akademije. Umro 17. prosinca 2002.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Redoviti član

1. *Maček Ivo*, redoviti profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1954. 29. XII; redoviti član 1983. 9. VI. Umro 26. svibnja 2002.

DOPISNI ČLANOVI

1. *Batis dr. Janez*, redoviti profesor Veterinarskog odjela Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. 1992. 3. XII. Umro 1. listopada 2002.
2. *Birnbaum dr. Henrik*, profesor slavistike Sveučilišta UCLA. 1986. 11. III. Umro 30. travnja 2002.
3. *Logar dr. Valentin*, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. 1986. 31. III. Umro 24. prosinca 2002.
4. *Sekulić-Gvozdanović dr. Sena*, redoviti profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III. i 1990. 17. V; dopisni član 2000. 18. V. Umrla 26. studenoga 2002.
5. *Weisskopf dr. Victor*, fizičar, Massachusetts Institute of Technology, 1986. 11. III. Umro 21. travnja 2002.
6. *Trubačev dr. Oleg Nikolaevič*, ruski filolog, urednik Slavenskog etimološkog rječnika. 1983. 9. VI. Umro 9. ožujka 2002.

ZASJEDANJA AKADEMIJE

REDOVITO ZASJEDANJE SKUPŠTINE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održano 4. travnja 2002.

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor zapisničara
3. Ovjeravanje zapisnika prvog redovitog godišnjeg zasjedanja Skupštine, održanog 5. travnja 2001.
4. Izvještaj o radu Hrvatske akademije u godini 2001.
5. Izvještaj o financijskom poslovanju Hrvatske akademije i završni račun za godinu 2001.
6. Financijski plan Hrvatske akademije za godinu 2002.

Nazočni: Smiljko Ašperger, Hrvoje Babić, Stjepan Babić, Nikola Batušić, Miroslav Begović, Jerko Bezić, Dušan Bilandžić, Rafo Bogišić, Tomo Bosanac, Maja Bošković-Stulli, Josip Božičević, Josip Bratulić, Dalibor Brozović, Slavko Cvetnić, Ivo Čikeš, Dragan Dekaris, Zvonimir Devidé, Nedjeljko Fabrio, Aleksandar Flaker, Dragutin Fleš, Sergije Forenbacher, Ivo Frangeš, Nenad Grčević, Ivan Gušić, Milan Herak, Drago Ikić, Stjepan Jecić, Sibila Jelaska, Antun Dubravko Jelčić, Ivan Jurković, Boris Kamenar, Andrija Kaštelan, Koraljka Kos, August Kovačec, Jelena Krmpotić-Nemanić, Željko Kućan, Zvonko Kusić, Božidar Liščić, Boris Magaš, Vladimir Majer, Sibe Mardešić, Antica Menac, Milan Meštrov, Slavko Mihalić, Milan Moguš, Andre Mohorovičić, Anica Nazor, Velimir Neidhardt, Slobodan Novak, Ivo Padovan, Pavao Pavličić, Josip Pečarić, Ivo Perišin, Ivo Petrinović, Velimir Pravdić, Ivan Prpić, Ruben Radica, Tomislav Raukar, Riko Rosman, Davorin Rudolf, Daniel Rukavina, Đuro Seder, Branko Sokač, Vladimir Stipetić, Petar Strčić, Dionis Emerik Sunko, Stjepan Šćavničar, Miroslav Šicel, Petar Šimunović, Zdenko Škrabalo, Anton Švajger, Dragutin Tadijanović, Eugen Topolnik, Božo Udovičić, Mirko Vidaković, Vojmir Vinja, Šime Vulas, Ante Vulin, Teodor Wikerhauser i Mirko Zelić.

Predsjedava: predsjednik akademik Ivo Padovan.

Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 18,00 sati, pozdravlja sve nazočne i poziva članove da minutom šutnje odaju počast Akademijinim članovima preminulim od prošlog skupštinskog zasjedanja, i to: počasnom članu kardinalu Franji Kuhariću i akademicima: Predragu Vranickom, Velimiru Kranjcu i Kosti Angeliju Radovaniju.

Predsjednik izvješćuje da su izostanak s današnjeg zasjedanja ispričali akademici: Vlatko Silobrčić, Jakov Sirotković, Nenad Trinajstić, Vladimir Matković, Krista Kostial-Šimonović, Drago Grdenić, Šime Spaventi, Ivan Supičić, Milan Maceljski, Frano Kršinić, Lujo Margetić, Dragutin Skoko, Franjo Šanjek, Vinko Škarić, Zvonimir Devidé, Žarko Dadić, Hodimir Sirotković, Ivo Maček, Josip Vončina, Alica Wertheimer-Baletić i Mirko Tomasović.

Predsjednik izvješćuje da Skupštini nazoči dovoljan broj članova da bi mogla pravovaljano odlučivati i daje na glasovanje prijedlog dnevnog reda u tekstu koji je upućen svim članovima Skupštine.

Na prijedlog predsjednika Skupština bez rasprave i jednoglasno za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabire akademika Tomislava Raukara.

Skupština bez rasprave i jednoglasno donosi zaključak kojim se ovjerava zapisnik prvog redovitog zasjedanja Skupštine, održanog 5. travnja 2001.

Nakon toga Skupština bez rasprave i jednoglasno prihvaća prijedlog da se rasprava o 4., 5. i 6. točki dnevnog reda vodi zajednički.

Predsjednik se osvrće na temeljna pitanja rada Hrvatske akademije, a posebno u godini 2001.

Riječ akademika Ive Padovana:

Vrlo poštovani članovi Hrvatske akademije, sve vas najsrdačnije pozdravljam.

"Dopustite mi da se s nekoliko napomena osvrnem na temeljna pitanja rada naše Akademije uopće, a posebno u godini 2001.

U javnosti se povremeno postavlja pitanje je li Akademija u dovoljnoj mjeri u službi svoga naroda i njegovih problema?

Naš je odgovor potvrdan. Akademija je uvijek tijekom svog 140-godišnjeg djelovanja svojim intelektualnim potencijalom bila u službi svoga naroda. Ona je posljednjih deset godina više nego prije upućivala onima koji odlučuju na putove izlaska iz duboke materijalne, ali i društvene krize. Međutim, ni u prošlom, ali niti današnjem sustavu vlasti, te inicijative Akademije nisu nailazile uvijek na odgovarajuću podršku. U vezi s tim podsjetio bih da je Akademija još 1992., tijekom najžešće agresije na Republiku Hrvatsku, pokrenula projekt *Hrvatska – zadanosti i usmjerenja*, s ciljem upozoravanja na osnovne probleme hrvatskog društva i načine prevladavanja uočenih problema. U sklopu tog projekta Akademija je objavila 14 knjiga o stanju i mogućnostima razvoja pojedinih područja gospodarstva, društva i države, a vlast je često ignorirala te prijedloge.

Slično je bilo i sredinom 2000. kada je Akademija objavila *Deklaraciju Hrvatska na pragu trećeg tisućljeća* u kojoj je upozoreno i na pogrješke učinjene u prethodnom desetogodišnjem razdoblju, uz osnovne naznake kako izići na put oporavka i ozdravljenja hrvatskog društva. U *Deklaraciji* su izloženi Akademijini stavovi u odnosu na ulogu znanosti i tehnologije, u odnosu na moralnu situaciju u Hrvatskoj, u odnosu na ulogu države, u odnosu prema usmjerenosti prema Europi, prema demografskoj situaciji u Hrvatskoj i, napokon, u odnosu prema gospodarskom razvitku.

Akademiji se ponekad zamjera nedovoljna nacionalna usmjerenost.

Spočitavati Akademiji da ne promiče nacionalne interese mogu samo neinformirani ili nedobronamjerni pojedinci. Nacionalni interesi hrvatskog naroda u području znanosti i umjetnosti bili su ideja vodilja naše Akademije i u vrijeme kada je ona nosila drugi naziv, a pogotovo od 1991. kada je novim Zakonom o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti Hrvatski sabor potvrdio izraženu želju članova Akademije i cijelog hrvatskoga naroda da njegova najviša znanstvena i umjetnička ustanova nosi njegovo ime.

U Akademijinim razredima i znanstvenoistraživačkim jedinicama već nekoliko godina radi se na 37 matičnih projekata čiji su nosioci redoviti Akademijini članovi. Sve te projekte financira Ministarstvo znanosti i tehnologije, a projekti obuhvaćaju mnoga znanstvena područja, i to: iz kemije, ornitologije, paleontologije, medicine, ekonomije, prava, filozofije, povijesti, književnosti, jezikoslovlja, arheologije, muzikoslovlja i etnologije.

Osim toga Akademija je tijekom godine 2001. organizirala mnogobrojne znanstvene skupove na kojima su razmatrana pitanja koja se odnose na stanje znanosti, odnosno pojedinih segmenata hrvatskog društva. U tom kontekstu spomenut ću samo neka: Strategija znanosti i visokog obrazovanja i zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti; Aktualni problemi prirodnih znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj; Položaj poljodjelstva u hrvatskom gospodarstvu. Rasprave i prijedlozi zaključaka s tih skupova tiskani su u zasebnim edicijama, pa su tako pristupačni svim zainteresiranima.

Od svojega osnutka Akademija je posebnu pozornost posvećivala svojoj nakladničkoj djelatnosti smatrajući kako na taj način može javnosti najbolje prikazati svoj rad i rad svojih članova. Tako je od osnutka do konca 2001. Akademija objavila gotovo četiri tisuće svezaka, od čega samo u prošloj godini 106 svezaka. U tim su knjigama objavljeni mnogobrojni prilozi o istraživanju hrvatske povijesti, hrvatske književnosti i jezika te drugih područja znanosti i umjetnosti. Posebno želim upozoriti na tri kapitalna djela nacionalne kulture koji su objavljeni tijekom ove godine: drugi svezak edicije *Hrvatska i Europa*, na hrvatskome jeziku; pretisak Berčićevih glagoljskih fragmenata (2 sveska) i pretisak najglasovitijeg Klovićeva časoslova Farnese: *Officium Virginis* (2 sveska, faksimilno izdanje i popularno izdanje). Osim toga, godine 2001. Akademija je organizirala 25 znanstvenih skupova, 13 svečanih sjednica i 44 predavanja posvećenih u prvom redu obilježavanju važnih obljetnica, događaja ili pojedinaca iz hrvatske kulturne povijesti, ali isto tako o suvremenim temama od interesa za hrvatsko društvo. Ove godine tih će skupova biti još i više.

Kada govorimo o cjelokupnom radu Hrvatske akademije, valja spomenuti i ocjenu Hrvatskog sabora – Akademijina osnivača – koji svake godine razmatra izvješće o Akademijinom radu. Prigodom prošlogodišnje rasprave o njenom radu u godini 2000. istaknuto je da je svojim djelovanjem u toj godini Hrvatska akademija ispunila očekivanja svojeg društvenog okruženja, opsegom i kvalitetom ostvarenih projekata i ukupne djelatnosti. Osim toga istaknuta je potreba primjerene materijalne podrške, kako bi Hrvatska akademija mogla svoje djelatnosti uspješno izvršavati kao elitna i krovna znanstvena ustanova Republike Hrvatske.

Potkraj prošle godine osigurali smo samostalnu proračunsku poziciju Hrvatske akademije u Državnom proračunu, što će nam omogućiti veći utjecaj na visinu proračunskih sredstava. Do sada smo ostvarili vrlo dobru suradnju s Vladom i Hrvatskim saborom, tako da se, unatoč teškoj gospodarskoj situaciji u kojoj se nalazi naša država, ne možemo potužiti na financijska sredstva koja se dodjeljuju Akademiji. Čak štoviše, potkraj prošle godine stvorena je pretpostavka za bolje rješavanje nekih statusnih pitanja naših članova, pa smo uputili u proceduru Nacrt Zakona o izmjenama Zakona o Hrvatskoj akademiji kojim bi se Akademijinim umirovljenim članovima osigurao poseban dodatak na njihovu mirovinu.

Akademija je aktivna i u raspravama o aktualnim problemima društva znatno više nego je to poznato široj javnosti. Na to upućuju istraživanja i publikacije s područja prava, gospodarstva i drugih područja aktivnosti. Kao i prije, tako i danas postoji niz otvorenih pitanja našem društvu koja traže rješenje. Kako bi se dobio meritoran odgovor na ta pitanja, o kojima ovisi i daljnji razvoj Republike Hrvatske i našeg naroda, potrebno je pokrenuti sve raspoložive stvaralačke snage. A jedna od koncentracija tih stvaralačkih snaga svakako postoji i u našoj Akademiji koja je i u najnovijem razdoblju pokazala da može sagledavati probleme i preporučivati pravce strategijskog razvoja Hrvatske.

Hvala lijepa."

Predsjednik moli glavnog tajnika akademika Andriju Kaštelana da podnese izvješće o radu Akademije u prošloj godini, te da istodobno dade napomene uz 5. i 6. točku dnevnog reda za koje su također dostavljeni materijali.

Riječ akademika Andrije Kaštelana, glavnog tajnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti:

Gospodine predsjedniče, gospođe i gospodo akademici!

"Dopustite mi da vas, na početku ove redovite Skupštine, najprije srdačno pozdravim i zaželim uspješan rad na Skupštini.

Uz poziv na Skupštinu, svi Akademijini redoviti članovi primili su 105. knjigu *Ljetopisa*, u kojoj je podrobno prikazan cjelokupni Akademijin rad u godini 2001. Bila je to za našu Akademiju još jedna, usuđujem se reći, uspješna godina u svakom pogledu: na znanstvenom i umjetničkom području, u radu Akademijinih razreda, njezinih zavoda i jedinica, znanstvenih vijeća, na zasjedanjima Akademije, u radu Predsjedništva i njegovih odbora, u nakladničkoj djelatnosti, kao i u građevinsko-obnoviteljskim zahvatima na Akademijinim građevinama. Ta se aktivnost prošle godine odvijala u posebnim okolnostima, tj. u ozračju 140. obljetnice osnutka Akademije, o čemu ću nešto više reći kasnije.

Možemo samo poželjeti da se prošlogodišnja razina aktivnosti protegne i na ovu, godinu 2002. To će ovisiti ponajvećma o materijalnim uvjetima u Akademiji i društvu. Jer, ne zaboravimo da su gospodarstvene prilike svake godine sve teže. No, o tom više, kada bude govora o proračunu za ovu godinu.

Dakle, kao što na početku rekoh, u *Ljetopisu* je podrobno opisan rad Akademije u prošloj godini, pa će ovo moje izvješće biti samo sažetak 105. knjige *Ljetopisa*.

Sad mi dopustite, poštovani članovi Akademije, da pođem redom koji se nalazi u *Ljetopisu*.

1. Osnovni podatci o članstvu Akademije

Na dan 31. prosinca 2001. Hrvatska je akademija imala jednog počasnog člana, 151 redovitog člana (106 u znanstvenim razredima i 45 u umjetničkim), zatim 142 dopisna člana, te 85 članova suradnika (63 u znanstvenim razredima i 22 u umjetničkim).

Iz toga slijedi da je na kraju prošle godine Akademija imala ukupno 379 članova, u svim kategorijama članstva.

U prošloj su godini umrla tri redovita, dva dopisna i jedan član suradnik.

2. Zasjedanja Akademije

U prošloj godini Akademija je održala dva redovita zasjedanja skupštine i dvije svečane sjednice.

Na travanjskoj su redovitoj Skupštini usvojena podnesena izvješća o Akademijinom cjelokupnom radu i Akademijin završni račun za godinu 2000. (104. knjiga *Ljetopisa*), dok su na prosinačkoj Skupštini usvojeni planovi i programi rada za godinu 2002.

Prva Akademijina svečana sjednica održana je 27. travnja 2001. u povodu Dana Akademije i u prigodi 140. obljetnice osnutka Akademije. Naime, 29. travnja 2001. navršilo se 140 ljeta od kako je Hrvatski sabor na prijedlog Josipa Jurja Strossmayera izabrao odbor koji će izraditi Akademijin Statut, s jasnim određenjem njezine svrhe i ustroja. To je ujedno bio i prvi zakonski akt o osnutku Akademije. U spomen na taj nadnevak, Hrvatska je akademija znanosti i umjetnosti 1993. taj dan (29. travnja) proglasila *Danom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, te utemeljila *Akademijinu nagradu*. Dakle, 27. travnja 2001. (ne 29., jer je bila nedjelja) proslavili smo svečano i Dan Akademije i 140. obljetnicu osnutka Akademije, pod visokim pokroviteljstvom Hrvatskog sabora i uz nazočnost predstavnika političkog, kulturnog i javnog života Republike Hrvatske, predstavnika crkve i hrvatske sudbene vlasti, te Akademijinih članova. Tom su prigodom devetorici znanstvenika i umjetnika predane nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2000. U znaku te visoke obljetnice Hrvatska je akademija također objavila dvije obljetničke edicije: *Spomenicu, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti 1861.-2001.*, te ediciju *Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 1986.-2000.* (edicija *Popis izdanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1867.-1985.* objavljena je godine 1986.).

Druga svečana sjednica Akademije održana je 7. svibnja 2001., u povodu objavljivanja Kašićeva prijevoda Svetoga pisma na hrvatski jezik.

3. Rad Predsjedništva Akademije

Predsjedništvo je Akademije održalo protekle godine osam sjednica.

Na redovitim sjednicama članovi su Predsjedništva raspravljali i donosili zaključke iz svoje nadležnosti. Osobita je pozornost bila posvećena pripremama za redovite skupštine, za svečane sjednice, te za ostale znanstvene skupove. Zatim se raspravljalo i donosilo zaključke o Akademijinoj gospodarskoj problematici, o raspodjeli sredstava odobrenih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za godinu 2001., o imenovanju novog Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, o uključivanju Zagrebačkog sveučilišta u zajedničku suradnju Hrvatske akademije s Mađarskom akademijom, te o formiranju posebnog fonda Zrinski, o osnivanju Akademijina Odbora za obilježavanje 300. obljetnice rođenja fra Andrije Kačića Miošića. Predsjedništvo je nadalje raspravljalo i o mjerama za obnovu Arboretuma Trsteno, o programu strategije razvitka znanosti i visokog obrazovanja, te o Zakonu o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti (rasprava održana 19. ožujka 2001.), o dodjeli Akademijinih nagrada za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za godinu 2000., o prijenosu urne s posmrtnim ostacima nobelovca i počasnog Akademijina člana Vladimira Preloga iz Züricha u Zagreb, te polaganja urne u Akademijinu grobnicu na Mirogoju u kojoj je pokopan prvi Akademijin predsjednik dr. Franjo Rački (komemoracija i polaganje urne održano je 27. rujna 2001.), o obilježavanju 500. obljetnice Marulićeve Judite, organiziranjem znanstvenog skupa i izložbe posvećene Marku Maruliću u Kongresnoj biblioteci u Washingtonu (održana s velikim uspjehom 11. travnja 2001. uz sudjelovanje članova Razreda za književnost i Razreda za filološke znanosti), o održavanju znanstvenog skupa *Aktualni problemi prirodnih znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj*.

Također se raspravljalo o utemeljenju i imenovanju članova Akademijina Znanstvenog vijeća za mir i prava čovjeka, o angažiranosti Akademije na izradi dugoročne projekcije razvoja Republike Hrvatske, kao jednoj od osnovnih Akademijinih zadaća, o prijedlogu Filozofskog fakulteta u Zadru o osnivanju Sveučilišta u Zadru, o radu Akademijine Zaklade i financijskom izvješću Zaklade za godinu 2000., o arhitektonskom

konceptu Razreda za likovne umjetnosti za preuređenje Akademijine zgrade na Strossmayerovom trgu 14 (Kemijski institut), te o potrebi raspisivanja javnog natječaja za izradu izvedbenog projekta (projektant odabran u prosincu 2001.). Nadalje se raspravljalo o narudžbi izvedbenog projekta za sanaciju i rekonstrukciju kuće Ružička u Vukovaru, kao podloge za osnivanje Akademijina Memorijalnog centra "Lavoslav Ružička" u Vukovaru (projekt je dovršen), o statusnim pitanjima Akademijinih članova, posebno o mirovinama akademika (članak 20. Zakona o HAZU), o čemu je Akademija posebnim priopćenjem obavijestila javnost i mjerodavna državna tijela. Prihvaćen je Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji koji se temelji na Zakonu o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 109/2001.) i koji Akademijinim redovitim članovima priznaje pravo na dobivanje posebnog dodatka mirovini u visini prosječne mjesečne plaće u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini, odnosno alternativno, u visini proračunske osnovice, a ta bi sredstva trebala biti osigurana u Državnom proračunu. Raspravljalo se i o Akademijinoj izbornoj Skupštini koja je sazvana za 16. svibnja 2002., te o izboru novih Akademijinih članova (na Skupštini će se birati do osam redovitih članova, do deset dopisnih članova, do 15 članova suradnika i do 14 članova suradnika koji podliježu reizboru). Tom prigodom Predsjedništvo je osnažilo svoje preporuke o nepredlaganju u članstvo kandidata starijih od 70 godina, o nepredlaganju dopisnih članova u redovite članove, te o potrebi da se za dopisne članove predlažu kandidati koji potječu iz inozemstva.

To su samo najvažnije naznake problema o kojima se u *Ljetopisu* govori nešto više, a podrobnije u zapisnicima Predsjedništva. Osim toga, Predsjedništvo je razmatralo mnoge prijedloge u svezi s Akademijinom organizacijom, suorganizacijom ili pokroviteljstvom znanstvenih skupova ili drugih priredaba. Tako je tijekom 2001. održano 25 znanstvenih skupova, 13 svečanih sjednica, 44 predavanja, 7 skupština znanstvenih vijeća, 31 izložba i 19 predstavljanja knjiga, te 7 komemoracija umrlim akademicima.

4. Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Tijekom godine 2001. nastavljen je rad na materijalnom jačanju Zaklade kao podloge za njezin još bolji rad. Državnim proračunom za godinu 2001. Zakladi Hrvatske akademije osigurano je 2.774.520 kn, kao dio naknade koji je Vlada Republike Hrvatske obećala Akademiji za oduzete stanove. Pošto su ta sredstva prenijeta na Zakladu, tijekom 2001., oročena su kod Privredne banke Zagreb d. d., uz valutnu klauzulu i kamatu u visini od 6%. S tim ulogom novčana imovina Zaklade iznosila je pod kraj prošle godine (2001.) 3.423.000 DEM, što je omogućilo veću djelatnost u ostvarivanju Zakladinih zadataka. Na temelju toga Upravni odbor Zaklade objavio je sredinom travnja 2001. javni natječaj za potpomaganje Zakladinih aktivnosti, i to: 1. izdavačke djelatnosti na području znanosti i umjetnosti, 2. organiziranja znanstvenih skupova i 3. razvijanja znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada i pomoći mladim znanstvenicima, odnosno umjetnicima u obliku stipendija ili jednokratne pomoći. Na natječaj su prispjela 123 zahtjeva, a sredstva u ukupnom iznosu od 700.000 kn dobilo je 28 natjecatelja, i to 16 za izdavačku djelatnost (ukupno 459.500 kn), šest za razvijanje znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada te za pomoć mladim znanstvenicima i umjetnicima (ukupno 101.027,80 kn), te šest natjecatelja za organiziranje znanstvenih skupova (ukupno 139.472,20 kn).

5. Rad Akademijinih odbora

5. 1. Odbor za međunarodnu suradnju

Bitna stečevina u godini 2001. bila je u tome što je iz Ministarstva znanosti i tehnologije osigurano relativno stabilno financiranje Akademijine međunarodne suradnje.

Ipak, kako sredstava nikada u izobilju, Odbor je 2001., kao i prethodnih godina, poštivao načelo: predstavljati Akademiju u najvažnijim međunarodnim znanstvenim udrugama, plaćanjem članarine i nazočnošću naših predstavnika na redovitim skupštinama tih udruga. Nadalje, osigurati sredstva ponajprije za međuakademijsku suradnju i razmjenu znanstvenika i suradnika.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ima sklopljene sporazume o međunarodnoj suradnji s akademijama: Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Francuske, Italije, Kosova, Mađarske, Makedonije, Poljske, Rusije, Slovačke, Slovenije i Velike Britanije (Royal Society i British Academy).

Pred potpisivanjem su sporazumi sa Češkom akademijom, Akademijom Nazionale dei Lincei i Albanskom akademijom. Treba reći da međuakademijska suradnja nije posve zadovoljavajuća, ni opsegom niti sadržajem, primarno zbog nedovoljnog zanimanja za tu suradnju. Intenzivna suradnja odvija se jedino s Mađarskom akademijom, dijelom s Austrijskom akademijom, te s britanskim akademijama i društvima. Međuakademijska razmjena stručnjaka tijekom 2001. odvijala se ovako: u Mađarskoj je bilo 11 naših znanstvenika, iz Mađarske je došlo 14 znanstvenika, u Austriji je bilo sedam znanstvenika, u Bugarskoj devet, iz Poljske su došla dva znanstvenika, iz Slovačke dva znanstvenika, u Velikoj Britaniji bila su dva znanstvenika, iz Velike Britanije došao je jedan znanstvenik. Po jedan znanstvenik bio je još u Italiji, Makedoniji, Rusiji i Kini. Postoji također načelna težnja da se ugovori suradnja s još desetak akademija (Kanade, Izraela, Egipta, Estonije, Švedske, Turske, Nizozemske, Belgije), što će se međutim teško realizirati ukoliko ne bude zanimanja i s naše strane. Odbor je nastojao potaknuti i pomoći i u drugim oblicima međunarodne suradnje, tj. povremenim sudjelovanjem u radu drugih međunarodnih organizacija i skupova (ALLEA, UAI, ICSZ, IPA, UNESCO i dr.), te boljom suradnjom i kontaktima s Akademijinim dopisnim članova iz inozemstva, posjetima istaknutih znanstvenika, no za sve to u Hrvatskoj akademiji stajala su na raspolaganju ograničena sredstva. U prošloj su godini Hrvatsku akademiju posjetili:

- članice International Women's Club Zagreb (članice diplomatskog zbora u Hrvatskoj – tridesetak)
- profesori američkih sveučilišta (pet profesora)
- japanski veleposlanik u Republici Hrvatskoj (njegova ekselencija Shojito Imanishi)
- bugarski veleposlanik u Republici Hrvatskoj (njegova ekselencija Velizar Enčev)
- kineski veleposlanik u Republici Hrvatskoj (njegova ekselencija Zui Zhaolin) i njegov zamjenik (Wei Jinghua).

5. 2. Odbor za projekt Hrvatska i Europa

Tijekom godine 2001. završeni su svi planirani poslovi oko II. sveska edicije *Hrvatska i Europa*, na engleskom i francuskom jeziku, te oko III. sveska na hrvatskom jeziku. Međutim, premda je objavljivanje II. sveska na stranim jezicima bilo planirano za konac godine 2001., te unatoč svim nastojanjima da do objavljivanja zaista i dođe, to nije uspjelo, a niti su ni dan-danas potpisani ugovori između Školske knjige i Akademijinih stranih sunakladnika, Somogya (u Parizu) i Wilsona (u Londonu). Naglašavam da je s tim u svezi Akademija ispunila sve svoje ugovorene obveze prema Školskoj knjizi.

Što se tiče hrvatskog izdanja III. sveska, svi su rukopisi prikupljeni, recenzirani i lektorirani te pripremni za tisak, koji očekujemo koncem 2002. Dobar dio tih rukopisa preveden je i na engleski i na francuski. Očekujemo, dakle, da će tijekom ove godine biti pripremno za tisak pet svezaka: englesko i francusko izdanje II. sveska, te hrvatsko, englesko i francusko izdanje III. sveska.

Kada je riječ o IV. i V. svesku *Hrvatska i Europa*, naglašavam da je pred ljeto 2001. za glavnog urednika tih dvaju svezaka imenovan akademik Mislav Ježić (urednici su: za IV. svezak akademik Josip Vončina, i za V. svezak akademik Žarko Dadić). Tijekom 2001. na tim su svescima obavljeni ovi poslovi:

IV svezak: utvrđeni su tematski blokovi, određene su teme u svakom bloku i opseg svakog priloga, dogovorena je suradnja sa 48 autora i s njima su potpisani autorski ugovori. Prilozi već stižu i šalju se na recenzije.

V. svezak: dogovorena je suradnja za dvije trećine tema, potpisano je 17 autorskih ugovora, a preostalih 24 čeka na potpis. Članci su počeli stizati i upućuju se u recenzentski postupak.

Sa zadovoljstvom naglašavam da situaciju oko projekta *Hrvatska i Europa* umnogome olakšava činjenica da je Državni proračun i ove godine za taj projekt Akademiji predvidio posebna sredstva u visini od 1.782.000 kn.

5. 3. Odbor za obnovu Arboretuma Trsteno

Nakon požara u Arboretumu Trsteno koji je 27. i 28. kolovoza 2000. uništio dvije trećine njegove površine, Odbor za obnovu Arboretuma te djelatnici Arboretuma tijekom 2001. učinili su velik napor na sanaciji i čišćenju opožarenih površina. To se posebno odnosi na perivoj na Drvarici koji je potpuno očišćen i ponovo pošumljen (posađeno je 472 čempresa, 36 alpskih borova, 7 pinija i 1 cedar te 665 sadnica šimšira). Očišćena je i sanirana te dijelom pošumljena, i "kontaktna zona" požara. Na poslovima čišćenja i sanacije terena sudjelovalo je i 40 mladih hrvatskih iseljenika, u sklopu "Task-Force", akcije Hrvatske matice iseljenika (od 16. srpnja do 3. kolovoza 2001.).

Kako u Arboretumu uopće nije postojala vodovodna mreža, tijekom 2001. napravljen je projekt hidratanske mreže, a ovih je dana raspisan i natječaj za realizaciju toga projekta (sredstva su osigurana). Također je naručen projekt za obnovu ljetnikovca Gučetić, te drugih građevina u Arboretumu (Mlinica, Glorijet, Kapelica i dr.).

Naročitu brigu Odbor za obnovu Arboretuma je posvetio izradi idejnog programa na temelju kojeg će se raspisati natječaj za izradu konačnog projekta obnove Arboretuma Trsteno. Taj je program upravo sada u fazi prihvaćanja. Očekujemo da će projekt za obnovu biti prihvaćen do kraja o. g., a tada će trebati namaknuti sredstva za njegovu realizaciju.

5. 4. Služba za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara Hrvatske akademije

Tijekom 2001. na Akademijinim građevinama izvršeni su ovi veći radovi:

1. Akademijina palača

- Velika i mala sjednička dvorana na I. katu, radi pohabanosti, ponovo su uređene,
- postojeća rasvjeta u dvoranama Strossmayerove galerije ne odgovara izložbenim načelima i čuvanju izložaka, pa je izrađen projekt za novu rasvjetu i vatrodojavnu instalaciju koja će se iz razloga sigurnosti proširiti i na tavanski prostor,
- Akademijina palača dobila je vanjsko (podno) osvjetljenje, pa sada i noću izaziva sveopće divljenje.

2. Zgrada u Ulici Andrije Hebranga 1

- Nakon iseljenja Restauratorskog zavoda prostorije na III. katu su adaptirane i dijelom proširene, te je u njih uselio Akademijin Financijsko-ekonomski odjel, preselivši se iz Boškovićeve 2 (privatno vlasništvo),

- izložbeni prostor Kabineta grafike je obnovljen.

3. Zgrada u Ulici Ante Kovačića 5

- Kako se u zgradu nije ništa ulagalo od njene adaptacije 1982., valjalo ju je obnoviti iznutra i izvana: oličiti zidove, popraviti vanjsku i unutarnju stolariju, izmijeniti podne podloge te popraviti pokrov. Uređena je također i dvorana u kojoj se sada mogu održavati (manja) javna predavanja.

4. Gliptoteka, Medvedgradska 2

- Obnovljena je hidroizolacija ravnog dijela krova zbog prokišnjavanja te betonski pod u sjevernom izložbenom prostoru,
- učinjen je važan pomak u uređenju i oplemenjivanju izložbenih i inih prostora Gliptoteke (Park skulptura), što je rezultiralo održavanjem čak 16 vrlo zapaženih izložaba, o čemu ću nešto više reći kasnije.

5. Zgrada Strossmayerov trg 14 (Kemijski institut)

- Zgrada je 2001. i formalno uknjižena na Akademiju, što je bio osnovni uvjet za sve daljnje poduhvate,
- arhitekti akademici M. Begović, V. Neidhardt i A. Vulin izradili su idejno rješenje za adaptaciju objekta u koji će preseliti Akademijina knjižnica s čitaonicama i spremište knjiga. Predviđa se također gradnja dvorane za 250 posjetitelja s pratećim sadržajima. Dvorana je multifunkcionalna,
- ishođena je lokacijska dozvola, raspisan javni natječaj za izradbu kompletne tehničke dokumentacije te izabran izvršitelj i potpisan ugovor o tome.

6. Dvorišna zgrada, Gundulićeva 24

- Zgrada je vraćena Akademiji u posjed, arhitektonski je snimljena pa predstoji izrada projektne dokumentacije, a potom i adaptacija (sredstva osigurana proračunom za godinu 2002.).

7. Zgrada na Obali kneza Trpimira 8, Zadar

- Namjenskim sredstvima iz proračuna obnovljena su pročelja zgrade,
- pomoćna zgrada u kojoj je bio Restauratorski zavod najnužnije je uređena i u nju su preseljeni izlošci Pomorskog muzeja.

8. Palača Milesi, Split

- Popravljena je i premazom zaštićena sva vanjska stolarija.

9. Sorkočevićev ljetnikovac, Dubrovnik

- Izmijenjena je sva vanjska stolarija. Dvostruki prozori zamijenjeni su jednostrukima s izostaklom, unutar kojeg su vitraji.

6. Rad Akademijinih razreda i drugih jedinica

Djelatnost se Akademije odvijala u 9 razreda, 17 jedinica i 14 znanstvenih vijeća. Što se tiče djelatnosti razreda, u *Ljetopisu* se nalaze podatci o sastavu razreda, o cjelokupnoj njihovoj djelatnosti, o svim pristiglim i prihvaćenim rukopisima, o radu svih zavoda i odbora koji se nalaze u sastavu razreda, o predavanjima i skupovima u

organizaciji razreda ili Akademije, te o aktivnostima svakog člana u okviru Akademije ili izvan nje. Iz tih se podataka jasno vidi da su Akademijini članovi marljivo radili na svojim zadatcima, pa nisu izostali ni rezultati. Iz *Ljetopisa* se može vidjeti da su Akademijini članovi objavili više stotina znanstvenih i stručnih članaka i rasprava, odnosno predstavili svoja umjetnička djela. U skladu s tim nisu izostala ni priznanja, pa je tako pet Akademijinih članova primilo Državnu nagradu za životno djelo, a jedan član Državnu godišnju nagradu za znanost. Osim toga, više je ustanova i udruga dodijelilo nagrade i visoka priznanja nekolicini Akademijinih članova za njihov znanstveni, odnosno umjetnički rad.

Akademijina se znanstvenoistraživačka djelatnost odvija, osim u razredima, i u drugim jedinicama, kao što su zavodi, centri, laboratoriji i kabineti. Akademija ima 17 takvih jedinica u Zagrebu i izvan Zagreba. U Zagrebu ih djeluje osam: jedna jedinica (s četiri odsjeka) koja se bavi društvenim znanostima (povijest, arheologija, etnologija i ekonomija), jedna se bavi jezikoslovnim istraživanjima, jedna pomorstvom, jedna (s tri odsjeka) poviješću hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, jedna arhitekturom i urbanizmom, jedna se bavi poviješću i filozofijom znanosti, jedna paleontologijom, jedna ornitologijom i jedna arhitekturom i urbanizmom. Ostalih je devet jedinica smješteno izvan Zagreba, i to: dvije jedinice sa sjedištem u Dubrovniku, a po jedna u Splitu, Zadru, Rijeci, Varaždinu, Osijeku, Vinkovcima i Trstenom. Njihova je znanstvena i nakladnička djelatnost bila primjerena, što je u *Ljetopisu* izdašno dokumentirano, pa se i ubuduće valja nadati dobrim rezultatima.

Znanstvenoistraživačke jedinice Akademije tijekom 2001. radile su na 53 znanstvena projekta od kojih su 37 matična, što znači da im je nositelj bio Akademijin redoviti član i da su se istraživanja obavljala mahom u Akademiji. Svi su ovi projekti financirani od Ministarstva znanosti i tehnologije. U ostalim projektima nositelji su također Akademijini članovi, ali se istraživanja provode izvan Akademije, na fakultetima, institutima, itd. Treću skupinu čine više projekata i znanstvenih zadataka, koji su pojedini razredi i njihovi odbori, a napose znanstvena vijeća i jedinice, odredili kao cilj svojeg znanstvenog i umjetničkog djelovanja u duljem vremenskom trajanju. Glede financiranja matičnih istraživačkih projekata, to jest onih kojima su nositelji bili Akademijini redoviti članovi i koji su se obavljali u Akademiji (a takvih je ukupno 37), Akademiji je tijekom 2001. dostavljen puni ugovoreni iznos od 2.046.024 kn.

Tim su projektima obuhvaćena mnoga znanstvena područja, i to iz: kemije, ornitologije, paleontologije, medicine, ekonomije, prava, filozofije, povijesti, književnosti, jezikoslovlja, arheologije, urbanizma, arhitekture, muzikologije i etnologije.

Financiranje tih projekata, međutim, isteklo je koncem 2001. Na novi natječaj objavljen u listopadu 2001. Akademija je prijavila 46 projekata. U 19 projekata nositelji su akademici, a u 27 doktori znanosti u Akademijinim jedinicama. 34 projekta su iz društveno-humanističkih znanosti, a 12 iz prirodnih znanosti. Po područjima to izgleda ovako: lingvistika sedam projekata, povijest šest, medicina pet, književnost četiri, pravo četiri, povijest znanosti tri, muzikologija i povijest glazbe dva, kemija dva, urbanizam i arhitektura dva, te iz zaštite okoliša, teatrologije, etnologije i knjižničarstva po jedan projekt.

U Akademijinim znanstvenoistraživačkim, muzejsko-galerijskim i stručnim jedinicama bilo je prošle godine 264 zaposlenih djelatnika, i to: 15 znanstvenih savjetnika, 9 viših znanstvenih suradnika, 16 znanstvenih suradnika, 8 viših asistenata, 34 asistenta, 3 mlada asistenta, 7 stručnih suradnika, 18 djelatnika muzejsko-galerijske struke i 26 znanstvenih novaka. Osim toga, Akademija ima 19 zaposlenih na bibliotekarskim poslovima, 8 na arhivskim poslovima i 101 službenika i namještenika koji obavljaju administrativne, financijske i pomoćne poslove.

U okviru muzejsko-galerijske djelatnosti djeluju Gliptoteka, Kabinet grafike i Strossmayerova galerija starih majstora.

Gliptoteka je tijekom 2001. iskazala naročitu aktivnost, priredivši čak 16 izložaba (četverostruko više nego prethodne 2000.). Sve su izložbe bile popraćene odgovarajućim katalozima, a o njihovom odjeku u javnosti najbolje govore 83 članka što su objavljena u tiskovinama, te dvadesetak radio i televizijskih priloga.

U Kabinetu grafike organizirane su tri izložbe, također s odgovarajućim katalozima. I njihova je recepcija u javnosti bila primjerena, objavljena su 22 članka u tiskovinama.

U Strossmayerovoj galeriji kontinuirano je otvoren stalni postav europskog slikarstva od 14. do 19. stoljeća. U X. galerijskoj dvorani postavljena je bila izložba crteža Krste Hegedušića, a potom izložba časoslova Farnese koja još uvijek traje.

Hrvatski muzej arhitekture, koji djeluje kao zasebna Akademijina jedinica, tijekom 2001. priredio je četiri izložbe; sve su popraćene odgovarajućim katalozima i u javnosti primjereno komentirane (objavljena 24 članka i 6 radio i televizijskih priloga).

U sastavu stručnih službi Akademije rade Arhiv i Knjižnica. O njihovim važnim djelatnostima nalazi se u *Ljetopisu* podrobno izvješće. U Arhivu je nastavljen proces kompjutorizacije cjelokupne djelatnosti Arhiva.

U Knjižnici je tijekom 2001. priređena, i kao što već rekoh, objelodanjena edicija *Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 1986.-2000.*, opsega 655 str., s autorskim i predmetnim kazalom, te kazalom urednika i priređivača.

Računalni sustav u Knjižnici u punoj je funkciji, a baza podataka *Izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* obuhvaća preko 15.000 jedinica. Podaci su od sredine ožujka 2002. dostupni i Internetom. Ukupan fond Knjižnice povećan je u 2001. za 739 svezaka knjiga i 751 kompletno godište periodike, te 42 CD-ROM-a. Najveći dio prinovljenih knjiga dobiven je darom (296 svezaka), veliki broj svezaka zamjenom (287), dok su kupnjom prinovljena samo 73 sveska knjiga. Od darova ovdje spominjemo bogatu zbirku knjiga s područja lingvistike i filologije, koju je Akademiji darovao akademik August Kovačec, vrlo vrijednu zbirku hrvatskih knjiga iz Gradišća, dar dopisnog člana Nikole Benčića te donacije Thyssen Stiftung, koja je darovala 19 svezaka pretiska odabranih dragocjenih starih znanstvenih knjiga pod naslovom *Historia Scientiarum*, te dara Volkswagen-Stiftung iz Njemačke koji obuhvaća osam svezaka velikog formata priručnika *Handbuch der historischen Buchbestände in Europa*. U sv. 9 tog priručnika, objavljenom 2001. i posvećenom Hrvatskoj, Sloveniji i Italiji, nalazi se i prilog D. Sečić pod naslovom "Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Bibliothek der Kroatischen Akademie der Wissenschaften und Künste" (str. 75–79).

I naša je Akademija tijekom 2001. darovala oko 450 svezaka svojih izdanja. Daroprimci su bile različite knjižnice diljem Hrvatske (riječ je o gradskim knjižnicama, narodnim knjižnicama, fakultetskim i muzejskim knjižnicama, knjižnicama ogranaka Matice hrvatske, samostanskim knjižnicama i dr.).

Na Akademijinom mrežnom poslužitelju http://www.hazu.hr nalaze se ažurni podatci o Predsjedništvu, abecedni popis Akademijinih redovitih članova, članova suradnika, počasnih i dopisnih članova, abecedni popis akademika i članova suradnika po razredima, informacije o razredima, znanstvenim vijećima i odborima, o povijesti Akademije, kalendar događanja, nakladnička djelatnost, pristup on-line katalogu Knjižnice (popis izdanja), Akademijini projekti, telefonski i e-mail adresar, obavijesti, informacije o jedinicama u sastavu Akademije, Akademijina Deklaracija iz 2000., Akademijin Apel za razminiranje, te osobne stranice.

Osobnim stranicama predstavljeni su pojedinci (akademici, članovi suradnici, dopisni članovi, istraživači, voditelji jedinica i zaposlenici), te pojedine jedinice u sastavu Akademije. Na osobnim stranicama pojedinaca prikazani su biografski i bibliografski podatci. Svoje osobne stranice imaju: 103 akademika, 15 članova suradnika, pet dopisnih članova, 11 jedinica u sastavu Akademije i 47 istraživača (u 2001. prinovljena je 21 osobna stranica akademika, osam osobnih stranica članova suradnika, dvije osobne

stranice dopisnih članova i pet osobnih stranica istraživača). Sve to govori da je i Akademija i njezin rad otvorena doslovce i "gradu i svijetu".

Primova osobnih stranica u godini 2001. iznosi 3400 KB (1889 tiskanih stranica teksta), a kalendar događanja za 2001. sadrži 2676 KB (1487 stranica teksta). Sveukupni podatci na Akademijinom web poslužitelju (na adresi http://www.hazu.hr) zauzimaju na disku prostor od 46 MB, što iznosi 13.000 stranica teksta (bez slikovnih priloga).

U Akademiji postoje i drugi oblici znanstvenog rada. Tako je prošle godine u okviru Akademije djelovalo 14 znanstvenih vijeća (za naftu, za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju, za pomorstvo, za promet, za zaštitu prirode, za turizam, za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo, za tehnološki razvoj, za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana, za poljoprivredu i šumarstvo, za energetiku, za kazalište, film, radio i televiziju, za graditeljstvo, obnovu i razvoj, za tehnološki razvoj, te za mir i prava čovjeka). Osim toga djeluje i jedan međunarodni komitet (za istraživanje boksita, glinica i aluminija) ICSOBA, Odbor za narodni život i običaje, te Hrvatska kristalografska zajednica. U tim vijećima i tijelima rade ne samo Akademijini članovi, nego znanstvenici i stručnjaci izvan Akademije, pa i inozemstva. Tijekom 2001. znanstvena su vijeća organizirala 12 simpozija i znanstvenih skupova, 31 predavanje, 7 godišnjih skupština, 25 sjednica izvršnih odbora, te 22 sjednice svojih sekcija. Sve ovo pokazuje da je rad većine vijeća bio primjeren i u *Ljetopisu* je izdašno prikazan.

7. Nakladnička djelatnost

Na tragu svoje stoćetrdesetgodišnje tradicije da rezultate svojeg znanstvenog i umjetničkog rada podastire svekoj javnosti, Akademija je i tijekom 2001. zasebnu pozornost posvetila, među inim, i nakladničkoj djelatnosti. Jer, na taj način, može najbolje prikazati svoj rad i rad svojih članova. Dakle, 2001. u Akademiji je objavljeno 106 naslova, 18% više negoli prethodne 2000. To je u stoćetrdesetgodišnjoj povijesti naše Akademije najveći broj objavljenih naslova u jednoj godini. Mjesečno to iznosi 8,8 naslova, odnosno tjedno dva naslova. Među njima je 39 svezaka Akademijinih časopisa, 56 knjiga, zbornika, sabranih djela i spomenica, te 11 kataloga umjetničkih izložaba. Ukupan opseg svih 106 naslova iznosi 24.448 tiskanih stranica, a ukupna naklada svih naslova je 71.800 primjeraka. 42 (40%) naslova financirano je iz namjenskih sredstava, 19 (18%) iz redovitih sredstava, a 45 (42%) naslova proizišlo je iz sunakladništva.

Među tim naslovima zastupljenost pojedinih područja je kako slijedi:

društvene znanosti – 21 naslov; matematičke, fizičke i kemijske znanosti – dva naslova; prirodne znanosti – 26 naslova; medicinske znanosti – tri naslova; filološke znanosti – tri naslova; književnost – 23 naslova; likovna umjetnost – 16 naslova; glazbena umjetnost i muzikologija – pet naslova; tehničke znanosti – dva naslova; Akademija kao krovna ustanova – šest naslova. Uz to, još je pet naslova tiskano potporom Akademijine Zaklade.

Posebno ističem neke od navedenih naslova koji za Akademiju imaju naročito značenje:

1. Drugi svezak edicije *Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost* (na hrvatskome jeziku), koji obrađuje razdoblje srednjeg vijeka i renesanse, od 13. do 16. stoljeća. Tom edicijom, da podsjetim, Akademija želi da se svijetom pronese znanstvena istina o Hrvatskoj, kakva je ona bila u vrijeme svojeg nastanka i uključivanja u zapadnoeuropsku civilizaciju, pa sve do današnjih dana. Knjiga je svečano predstavljena 25. travnja 2001., uoči Dana Akademije i proslave 140. obljetnice Akademije kao njojzi najljepši rođendanski dar. Ništa manje vrijedne (naprotiv) rođendanske darove predstavljaju pretisci triju knjiga koji su ujedno i znak Akademijina mara za hrvatsku kulturnu baštinu i za predstavljanje te baštine u nas i u svijetu.

Riječ je o:

- pretisku djela *Cithara octochorda* iz 1757., uz zasebnu knjigu komentara i studija. Knjiga je svečano predstavljena 7. lipnja 2001. u Akademijinoj palači,

- pretisku *Glagoljskih fragmenata* Ivana Berčića, pohranjenih u ruskoj Nacionalnoj biblioteci, uz zasebnu knjigu opisa tih fragmenata. Dio je to hrvatskog kulturnog blaga iznimnog značenja, koje je ovim pretiskom konačno vraćeno u Hrvatsku. Sadrži 154 fragmenta napisanih na pergamenu uglatom hrvatskom glagoljicom. Knjige su svečano predstavljene 25. listopada 2001. u Akademijinoj palači i 7. studenoga 2001. u Matici hrvatskoj u Zadru,

- kao kruna prošlogodišnje Akademijine nakladničke djelatnosti pojavljuje se pretisak *Časoslova Farnese Officium Virginis*, s minijaturama Jurja Julija Klovića, i to u tri izdanja:

1. faksimilno izdanje sa zlatnim tiskom u dva sveska (u jednom je faksimil časoslova s minijaturama, a u drugom su svesku komentari na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku),

2. popularno izdanje (bez zlatnog tiska) s komentarima na hrvatskom ili engleskom jeziku (sve u jednom svesku),

3. luksuzno izdanje (faksimilno izdanje s ornamentiranim metalnim koricama) s komentarima na engleskom i njemačkom jeziku.

Riječ je o djelu u kojem su Klovićeve minijature s pravom priskrbile naziv "Sikstina u malom", a samom Kloviću naziv "Michelangello minijature". Knjige su svečano predstavljene 7. prosinca 2001. u Narodnom domu.

Tim pretiscima Hrvatska je akademija, na neki način, završila niz manifestacija posvećenih Jurju Juliju Kloviću o njegovoj 500. obljetnici rođenja.

Iz zasebna Akademijina niza *Prilozi za strategiju hrvatskog razvoja* kojim se nizom Akademija uključila u izgradnju suvremenog hrvatskog društva, i u kojem je u prethodnih 10 godina (1990.-2000.) objavila 10 knjiga, prošle 2001. objavljeno je još dodatnih pet naslova, i to:

- Gospodarska i socijalna zbilja Hrvatske,
- Hrvatska gospodarska kriza i pravci zaokreta iz recesije u gospodarski razvoj,
- Aktualni problemi prirodnih znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj,
- Biološka raznolikost u stočarstvu Hrvatske,
- Položaj poljodjelstva u Hrvatskom gospodarstvu.

Već sami naslovi pokazuju da se u Akademiji ozbiljno, na znanstveni način raspravlja i o društveno relevantnim i aktualnim temama: o hrvatskoj znanosti i školstvu, o hrvatskom gospodarstvu, o hrvatskom poljodjelstvu pa i stočarstvu. Ako tome dodamo i druge teme o kojima je tijekom 2001. bilo rasprave, naročito u Akademijinim znanstvenim vijećima: o novim tehnologijama u naftnoj privredi, o ekologiji i medicini u prometu, o biotehnologji i okolišu, o onečišćenju voda pesticidima, o problemima razminiranja itd., očigledno je da priče koje se čuju u Akademiji i izvan nje, kako Akademija ne prati društvena zbivanja, najblaže rečeno nisu istinite.

Na kraju ovog dijela izvješća dodao bih da je u prosincu održano javno predstavljanje godišnje Akademijine nakladničke djelatnosti, a postavljena je bila i prigodna izložba svih izdanja iz 2001. u predvorju Akademijine palače. Sve to bilo je primjereno popraćeno u tisku, na radiju i televiziji.

8. Glavno financijsko izvješće i financijski plan

Ukupna sredstva kojima je prošle godine raspolagala Akademija iznosila su 58.651.920,97 kn i bila su povećana za 11,48% u odnosu na godinu 2000. U taj su iznos najvećim dijelom uključena sredstva osigurana iz Državnog proračuna (80,2%), zatim sredstva osigurana iz drugih izvora financiranja (Ministarstva znanosti i tehnologije, Ministarstva kulture, Gradskog ureda za kulturu Zagreba, županija, gradova i drugih pravnih i fizičkih osoba – 16,5%), kao i sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću (3,3%).

Iz Završnog računa koji je dostavljen uz poziv za Skupštinu vidljivo je da je Akademija u godini 2001. za svoje cjelokupno poslovanje utrošila iznos od 54.774.370,30 kn i na taj način ostvarila višak prihoda nad rashodima u iznosu od 3.877.550,67 kn.

Iskazani višak prihoda rezultat je Akademijinog očigledno racionalnog i skrbnog poslovanja, kao i drugih okolnosti koje su dovele do toga da sva osigurana sredstva nisu i utrošena u tekućoj godini (primjerice: sredstva za nakladnički projekt *Hrvatska i Europa* i sredstva za rad na znanstvenoistraživačkim projektima, čija se realizacija nastavlja i u ovoj godini).

Prema tome, iskazani višak prihoda nad rashodima nisu slobodna, nego pričuvna sredstva za započete Akademijine aktivnosti iz prethodnih godina.

Što se pak financijskog plana za ovu godinu tiče, treba reći da se on temelji na sredstvima koja će Akademiji biti osigurana iz Državnog proračuna, kao i na sredstvima koja se planiraju ostvariti vlastitom djelatnošću.

Planirana sredstva iz Državnog proračuna za godinu 2002. iznose 49.251.154 kn, i to:

- za bruto plaće i naknade troškova za zaposlene	16.761.148 kn
- za doprinose na plaće	2.631.675 kn
- za redovite mjesečne nagrade akademika	13.605.129 kn
- za materijal, energiju, komunalne i ostale usluge	4.901.182 kn
- za tekuće održavanje zgrada, opreme i prijevozna sredstva	1.950.500 kn
- za međunarodnu suradnju	360.000 kn
- za nabavku knjiga	444.000 kn
- za Zakladu Akademije	2.774.520 kn
- za nakladnički projekt *Hrvatska i Europa*	1.782.000 kn
- za kapitalne izdatke – investicije	4.041.000 kn

Posebno naglašavam da je u Državnom proračunu za godinu 2002. Akademija prvi puta dobila samostalni razdjel, dakle, bit će potpuno samostalno financirana, izvan Ministarstva znanosti i tehnologije (što je do sada bio slučaj), odnosno izravno iz Državne riznice.

2. Sredstva iz drugih izvora financiranja (ministarstava, županija, gradova, fizičkih i pravnih osoba) planirana su u iznosu od 8.080.000 kn.

3. Osim toga planiramo ostvariti vlastitom djelatnošću sredstva u iznosu od 1.200.000, kn što zajedno sa sredstvima iz Državnog proračuna i drugih izvora iznosi 58.531.154 kn

U usporedbi s prošlom godinom sredstva iz Državnog proračuna planirana za godinu 2002. veća su od dobivenih sredstava za godinu 2001. za 2.191.140 kn ili za 4,65%. Unatoč tome, potrebno je posebnu pozornost, odmah i na svim razinama, posvetiti što racionalnijem i ekonomičnijem trošenju sredstava radi ostvarivanja ušteda na svim vrstama troškova.

Završavajući ovo izvješće dopustite mi da uime Akademijinog Predsjedništva i Koordinacijskog odbora zahvalim razrednim tajnicima, izabranim članovima Predsjedništva, voditeljima znanstvenih i muzejsko-galerijskih jedinica, predsjednicima znanstvenih vijeća i svim Akademijinim članovima, svim službenicima i namještenicima u jedinicama i stručnim službama na njihovu zalaganju i aktivnostima. Jer, upravo je to omogućilo da se izvrše mnogobrojni i raznovrsni zadatci, te da se unaprijede djelatnosti naše Akademije.

Zahvaljujem, također, našem novinstvu, radiju i televiziji koji su pratili rad naše Akademije i o tome uglavnom objektivno izvješćivali našu javnost. Ne mogu, a da ovdje ponovo ne dodam da bi ta suradnja, posebice s televizijom, u budućnosti trebala biti još bolja.

Hvala na pozornosti!"

Nakon uvodnog izlaganja akademika Andrije Kaštelana, predsjednik akademik Ivo Padovan otvara raspravu.

Akademici Dragutin Tadijanović i Velimir Neidhardt izrazili su zadovoljstvo načinom na koji je akademik Andrija Kaštelan ilustrirao svoje izvješće o radu i predstavio ga upotrijebivši novu opremu za predavanja.

Akademik Ivo Padovan zahvalio je doc. dr. Slobodanu Kašteli, tajniku Akademije, na njegovom trudu i uspješnom vođenju financijske politike i cjelokupne Akademijine administracije.

Budući da se više nitko nije javio za riječ, Skupština jednoglasno i bez rasprave donosi zaključak kojim se usvaja: Izvješće o radu Hrvatske akademije u godini 2001., Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatske akademije i završni račun za godinu 2001. i Financijski plan Hrvatske akademije za godinu 2002.

Obavještavajući Skupštinu da Koordinacijski odbor Akademije nije u statutarnom roku primio niti jedan prijedlog za raspravljanje u okviru točke Eventualije, predsjednik zaključuje skupštinsko zasjedanje u 19,20 sati.

SVEČANA SJEDNICA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI PRIGODOM DANA HRVATSKE AKADEMIJE

održana 29. travnja 2002.

Program proslave:

1. Prigodna riječ akademika Ive Padovana, predsjednika Hrvatske akademije
2. Dodjela nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Akademik *Ivo Padovan*, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti otvara svečanu sjednicu prigodom Dana Akademije.

Predsjednik pozdravlja sve članove Hrvatske akademije, predstavnike političkoga, kulturnog i javnog života Republike Hrvatske i grada Zagreba, predstavnike Crkve i hrvatske sudbene vlasti i zahvaljuje im što su svojom nazočnošću uveličali ovu Akademijinu svečanost.

Predsjednik posebno pozdravlja: Stjepana Mesića, predsjednika Republike Hrvatske, Zlatka Tomčića, predsjednika Hrvatskog sabora, Smiljka Sokola, predsjednika Ustavnog suda, Vlatka Pavletića, potpredsjednika Hrvatskog sabora, Dražena Budišu, zamjenika predsjednika Vlade Republike Hrvatske, prof. dr. Hrvoja Kraljevića, ministra znanosti i tehnologije, dr. Antuna Vujića, ministra kulture, Nadana Vidoševića, predsjednika Hrvatske gospodarske komore, msgr. Marina Srakića, biskupa đakovačko-srijemskog, Milana Bandića, dogradonačelnika grada Zagreba, Aleksu Bjeliša, prorektora Sveučilišta u Zagrebu, Josipa Bratulića, predsjednika Matice hrvatske, Slavka Mihalića, predsjednika Društva hrvatskih književnika i Esada Prohića, savjetnika predsjednika Republike Hrvatske za znanost.

Predsjednik drži uvodni govor:

Cijenjene gospode i cijenjena gospodo, poštovani članovi Hrvatske akademije, dragi prijatelji.

Prošle godine na današnji dan pod visokim pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora svečano smo obilježili 140. obljetnicu osnivanja i rada Hrvatske akademije.

Tada sam u širem izlaganju upozorio na društvene i političke okolnosti u kojima je nastala i djelovala naša Akademija. Zbog toga ću danas, kada obilježavamo Dan Hrvatske akademije, samo ukratko podsjetiti na bitne činjenice iz duge pa i burne povijesti Hrvatske akademije, dok ću nešto više pozornosti posvetiti današnjoj Akademijinoj djelatnosti.

Glavni ideolog, mecena i doživotni Akademijin pokrovitelj bio je dr. Josip Juraj Strossmayer, biskup đakovački, koji je na banskoj konferenciji 1860. uputio pismo banu Šokčeviću i položio svoj prvi prinos od 50.000 forinti za osnivanje Akademije.

Ta Strossmayerova donacija ubrzo je počela naglo rasti mnogobrojnim prilozima građana i organizacija i iznos donacija za Akademiju narasta na 160.000 forinti, a zatim je stalno rasla iz dana u dan.

Nema dvojbe da je inicijativa Strossmayera i Račkoga o osnivanju Akademije znanosti i umjetnosti u Hrvatskoj kruna stoljetnih tradicija i slavni nastavak rada starih akademija u hrvatskim gradovima od kojih prve nastaju i djeluju već u doba renesanse u Dubrovniku, Splitu i Zadru.

Novoizabrani Hrvatski sabor sastao se sredinom travnja 1861., a već 29. travnja iste godine jednoglasno je prihvatio prijedlog Josipa Jurja Strossmayera da se osnuje Jugoslavenska akademija znanostih i umjetnostih. Biskupov je prijedlog jednodušno prihvaćen. Tada je Strossmayer u Saboru održao govor u kojem zahvaljuje na prihvaćanju njegova prijedloga uz poziv i na osnivanje Sveučilišta u Zagrebu. Sabor je na sjednici od 29. srpnja 1861. zaključio da se novoosnovana Akademija stavlja pod zaštitu Sabora, a osim njezine zaklade namijenio je Akademiji godišnju potporu i ovu kuću Narodni dom, u kojem se danas nalazimo, te "narodni muzej i knjižnicu za pripomoć u naučnih istraživanjih". Tada su prihvaćena, a tek kasnije potvrđena pravila, koja je pripremio poseban odbor s jasnim određenjem Akademijine svrhe i ustroja. Već se u 2. članku navodi da "Akademija jest naprama državnoj upravi tielo samostalno".

Tom odlukom Sabora počele su se ostvarivati velike Strossmayerove zamisli i narodne želje. Zato taj nadnevak obilježavamo kao početak naše Akademije, unatoč činjenici što je, zbog posebnih interesa bečkih političkih čimbenika, car i kralj Franjo Josip I. tek nakon pet godina, 1866., odobrio pravila o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

Na svojoj prvoj sjednici, 26. svibnja 1866., nakon što su Akademijini članovi prihvatili poslovnik, izabrali su Josipa Jurja Strossmayera za Akademijinog pokrovitelja, a istaknutoga hrvatskog povjesničara Franju Račkog za njenog predsjednika.

Prvih nekoliko desetljeća Akademijinog rada mogu se nazvati razdobljem Strossmayera i Račkoga. Tada se Akademija postupno razvijala u uglednu znanstvenu ustanovu koja je uspostavljala suradnju sa svim starim europskim akademijama.

Akademija je raspolagala bogatom znanstvenom knjižnicom, dragocjenim arhivom rukopisa i listinama te novom zgradom, palačom na današnjem Trgu Nikole Šubića Zrinskog.

U palači je bila smještena tek osnovana Strossmayerova galerija starih majstora, koja se u početku sastojala samo od biskupove donacije: 256 umjetnina, od toga ponajviše slika.

Propašću Austro-Ugarske Monarhije i osnivanjem Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u prvi se mah nije ništa izmijenilo u Akademijinom radu. Ona je nastavila djelovati prema pravilima iz godine 1866. Pravila su promijenjena tek 1921., da bi se prilagodila novim prilikama.

U početku toga razdoblja Akademija se suočila s veoma teškim problemima, jer su državne subvencije bitno smanjene, a vlastita su sredstva drastično izgubila na vrijednosti, pogotovo zbog veoma nepovoljne zamjene stare valute novom.

Tijekom 1939. u Jugoslavenskoj je akademiji pokrenuta akcija da se njezino ime promijeni i da se nazove Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Na sjednicama održanim krajem godine, kad je već bila formirana Banovina Hrvatska, većina je članova taj prijedlog prihvatila, iako se sumnjalo u regularnost donijetog zaključka. Vlast Banovine Hrvatske (ban dr. Ivan Šubašić) nije taj Akademijin prijedlog uzela u postupak s obrazloženjem da "zaključak nije stvoren u skladu s Akademijinim pravilima i da (...) konačnu odluku o tome treba donijeti Hrvatski sabor". Kako do saziva Sabora za vrijeme kratkotrajnog postojanja Banovine Hrvatske nije došlo, nije bilo ni rasprave o tom prijedlogu, pa ni promjene Akademijina imena.

Nakon kapitulacije Kraljevine Jugoslavije i proglašenja Nezavisne Države Hrvatske već je sredinom srpnja 1941. potpisana zakonska odredba kojom se osniva Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, a Jugoslavenska akademija prestaje postojati.

Po završetku Drugoga svjetskog rata prilazi se obnavljanju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Najprije je 25. travnja 1946. imenovan privremeni odbor s osnovnim zadatkom izrade novih Akademijinih pravila, koja će "odgovarati današnjim narodnim potrebama i temeljnim načelima osnivača Jugoslavenske akademije Josipa Jurja Strossmayera".

Privremeni je odbor potvrdio prave članove Jugoslavenske akademije i izabrao nove, te sazvao izvanrednu glavnu skupštinu na kojoj je Andrija Štampar izabran za predsjednika, a Miroslav Krleža za potpredsjednika. Na toj je skupštini utvrđen i prijedlog novoga Zakona o Akademiji, koji je Sabor NR Hrvatske prihvatio potkraj 1947.

Sve do godine 1948. Akademija nije imala svojih istraživačkih jedinica, nego su istraživanjima rukovodili odbori za različita znanstvena područja.

Zakonom o Jugoslavenskoj akademiji iz 1947. Akademiji je stavljeno u zadatak da osniva i vodi svoje znanstvene zavode i umjetničke ustanove. Težnja je bila da Akademija postane središnja znanstvena i umjetnička ustanova na području Hrvatske i da pod njezinim okriljem djeluju praktički sve znanstvene i umjetničke ustanove.

Istraživački je rad bio organiziran ponajprije u osam Akademijinih razreda, danas u devet, ali i u istraživačkim jedinicama, znanstvenim vijećima, centrima i odborima.

Danas u Zagrebu djeluje 15 znanstvenoistraživačkih jedinica, zatim dvije jedinice u Dubrovniku, po jedna jedinica u Rijeci (s područnom jedinicom u Puli), zatim u Splitu, Osijeku, Varaždinu, Zadru, Vinkovcima i Arboretum u Trstenom.

I u području brige o čuvanju i proučavanju umjetničkoga stvaralaštva pohranjenoga u Akademiji došlo je do određenih pomaka u organizaciji muzejsko-galerijskih jedinica. U tom pogledu posebnu vrijednost predstavljaju bogati fundusi umjetnina u Strossmayerovoj galeriji, Gliptoteci, Kabinetu grafike te zbirke u Akademijinom Arhivu.

Od samog osnivanja Akademija ima bogatu knjižnicu. Krajem godine 2001. fond se Knjižnice povećao na oko 300.000 svezaka knjiga i oko 2.900 naslova tekuće periodike. Akademijine publikacije razmjenjuju se sa 317 znanstvenih ustanova iz zemlje i inozemstva.

Sredinom 1991. Sabor novostvorene, samostalne i suverene hrvatske države donio je novi Zakon o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Spomenutim je zakonom Hrvatski sabor ispunio izraženu želju Akademijinih članova i cijeloga hrvatskoga naroda, da njegova najviša znanstvena ustanova nosi njegovo ime, ne potirući time kontinuitet cjelokupnog dotadašnjega njezina rada. Zakonom se utvrđuje da je Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti najviša znanstvena i umjetnička ustanova u Republici Hrvatskoj. Temeljna je zadaća Akademije da "potiče i organizira znanstveni rad i zalaže se za primjenu postignutih rezultata, razvija umjetničku i kulturnu djelatnost i brine o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu".

Akademija je i u nedavnim ratnim prilikama, pogotovu u poraću, nastavila radom na znanstvenom i umjetničkom polju u Zagrebu i izvan njega u svim svojim znanstvenim jedinicama.

U godini 1993. Akademija je donijela dvije nove odluke: 1) o proglašenju 29. travnja Danom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kao spomen na 29. travnja 1861. kada je Hrvatski sabor prihvatio prijedlog J. J. Strossmayera o osnivanju Akademije i 2) o osnutku i dodjeli Nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Na osnovi tih odluka dodijeljene su prve nagrade Hrvatske akademije 29. travnja 1994., i otada se redovito dodjeljuju.

Povijest naše Akademije u velikoj je mjeri povezana s osnivanjem zaklada raznih vrsta i namjena. Stoga je sasvim razumljivo da se toj dobroj praksi pristupilo čim su to nove društveno-političke prilike dopuštale. Tako se vrlo brzo počela ostvarivati misao o Zakladi Hrvatske akademije. Ona je i formalno osnovana 1993. s glavnom svrhom da, prikupljajući materijalna sredstva i povećavajući tako glavnicu, od godišnjih kamata potpomaže znanstvene i umjetničke aktivnosti. Uz utemeljitelje Zaklade važnu materijalnu podršku dala je Republika Hrvatska, tako da je potkraj 2001. novčana imovina Zaklade iznosila 13 milijuna kuna.

U javnosti se povremeno postavlja pitanje je li Hrvatska akademija u dovoljnoj mjeri u službi svoga naroda i njegovih problema? Akademija je uvijek tijekom svog 141-godišnjeg djelovanja svojim intelektualnim potencijalom bila u službi svoga naroda. Ona je posljednjih deset godina više nego prije upućivala onima koji odlučuju na putove izlaska iz duboke materijalne, ali i društvene krize. Međutim, ni u prošlom, ali niti današnjem sustavu vlasti, te inicijative Akademije nažalost nisu nailazile uvijek na odgovarajuću podršku. U vezi s tim podsjetio bih da je Akademija još 1992. tijekom najžešće agresije na Republiku Hrvatsku, pokrenula projekt *Hrvatska – zadanosti i usmjerenja*, s ciljem upozoravanja na osnovne probleme hrvatskog društva i načine prevladavanja uočenih problema. U sklopu tog projekta Akademija je objavila 14 knjiga o stanju i mogućnostima razvoja pojedinih područja gospodarstva, društva i države, a vlast je često ignorirala te prijedloge.

Slično je bilo i sredinom 2000. kada je Akademija objavila *Deklaraciju – Hrvatska na pragu trećeg tisućljeća* u kojoj je upozoreno i na pogrješke učinjene u prethodnom desetogodišnjem razdoblju, uz osnovne naznake kako izići na put oporavka i ozdravljenja hrvatskog društva. U *Deklaraciji* su izloženi Akademijini stavovi u odnosu na ulogu znanosti i tehnologije, u odnosu na moralnu situaciju u Hrvatskoj, u odnosu na ulogu države, u odnosu prema usmjerenosti prema Europi, prema demografskoj situaciji u Hrvatskoj i, napokon, u odnosu prema gospodarskom razvitku.

Hrvatskoj se akademiji ponekad zamjera nedovoljna nacionalna usmjerenost. Nacionalni interesi hrvatskog naroda u području znanosti i umjetnosti bili su ideja vodilja naše Akademije i u vrijeme njenog osnivanja bez obzira na to što je tada nosila drugi naziv, a pogotovo od 1991.

Ovu tvrdnju pokušat ću ilustrirati samo s nekoliko činjenica iz prošle godine:

U Akademijinim razredima i znanstvenoistraživačkim jedinicama već nekoliko godina radi se na 37 matičnih projekata čiji su nosioci Akademijini redoviti članovi. Sve te projekte financira Ministarstvo znanosti i tehnologije, a projekti obuhvaćaju mnoga znanstvena područja, i to: iz kemije, ornitologije, paleontologije, medicine, ekonomije, prava, filozofije, povijesti, književnosti, jezikoslovlja, arheologije, muzikoslovlja i etnologije.

Osim toga Akademija je tijekom godine 2001. organizirala mnogobrojne znanstvene skupove na kojima su razmatrana pitanja koja se odnose na stanje u znanosti, odnosno pojedinih segmenata hrvatskog društva. U tom kontekstu spomenut ću samo neka: Strategija znanosti i visokog obrazovanja i zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti;

Aktualni problemi prirodnih znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj; Položaj poljodjelstva u hrvatskom gospodarstvu. Rasprave i prijedlozi zaključaka s tih skupova tiskani su u zasebnim edicijama, pa su tako pristupačni svim zainteresiranim.

Od svojega osnutka Akademija je posebnu pozornost posvećivala svojoj nakladničkoj djelatnosti smatrajući kako na taj način može javnosti najbolje prikazati svoj rad i rad svojih članova. Tako je od osnutka do konca 2001. Akademija objavila gotovo četiri tisuće svezaka, od čega samo u prošloj godini 106 svezaka. U tim su knjigama objavljeni mnogobrojni prilozi o istraživanju hrvatske povijesti, hrvatske književnosti i jezika te drugih područja znanosti i umjetnosti. Posebno želim upozoriti na tri kapitalna djela nacionalne kulture koji su objavljeni tijekom prošle godine: drugi svezak edicije *Hrvatska i Europa*, na hrvatskome jeziku; pretisak Berčićevih glagoljskih fragmenata (2 sveska) i pretisak najglasovitijeg Klovićeva *Časoslova Farnese: Officium Virginis*. Osim toga, godine 2001. Akademija je organizirala 25 znanstvenih skupova, 13 svečanih sjednica i 44 predavanja posvećenih u prvom redu obilježavanju važnih obljetnica, događaja ili pojedinaca iz hrvatske kulturne povijesti, ali isto tako o suvremenim temama od interesa za hrvatsko društvo. Ove godine tih će skupova biti još i više.

Kada govorimo o cjelokupnom radu Hrvatske akademije, valja spomenuti i ocjenu Hrvatskog sabora – Akademijina osnivača – koji svake godine razmatra izvješće o Akademijinom radu. Prigodom prošlogodišnje rasprave o njenom radu u godini 2000. naglašeno je da je svojim djelovanjem u toj godini Hrvatska akademija ispunila očekivanja svojeg društvenog okruženja opsegom i kvalitetom ostvarenih projekata i ukupne djelatnosti. Osim toga istaknuta je potreba primjerene materijalne podrške, kako bi Hrvatska akademija mogla svoje djelatnosti uspješno izvršavati kao elitna i krovna znanstvena ustanova.

Potkraj prošle godine osigurana je samostalna proračunska pozicija Hrvatske akademije u Državnom proračunu, što bi nam trebalo omogućiti veći utjecaj na visinu proračunskih sredstava. Do sada smo ostvarili vrlo dobru suradnju s Vladom i Hrvatskim saborom, tako da se, unatoč teškoj gospodarskoj situaciji u kojoj se nalazi naša država, ne možemo potužiti na financijska sredstva koja se dodjeljuju Akademiji. Čak štoviše, potkraj prošle godine stvorena je pretpostavka za bolje rješavanje nekih statusnih pitanja naših redovitih članova i nadamo se da će to biti i ostvareno.

Akademijina uloga u razvoju znanosti, umjetnosti i kulture, a s tim u vezi i u razvoju proizvodnih snaga društva, ne može se kvantificirati. Prikazana nakladnička djelatnost, organizacija mnogobrojnih savjetovanja i izložbi, pa i manifestacijskih skupova, imaju svakako znatan utjecaj na razvitak znanosti i umjetnosti te na podizanje civilizacijske i kulturne razine cijelog društva. Sve je to, također, i stimulacija za još aktivniji rad i znanstvenika i umjetnika, jer mnoga istraživanja, mnoga znanstvena i umjetnička djela ne bi bila ostvarena da ne postoji mogućnost njihova objavljivanja i njihovog predstavljanja.

Gospođe i gospodo, dopustite mi da na kraju ovog izlaganja kažem koju riječ o aktualnom trenutku hrvatskoga društva. Naša očekivanja da će stvaranjem samostalne hrvatske države, Hrvatska postati slobodna, tolerantna, uspješna i civilizirana zemlja još se nisu u potpunosti ostvarila. Prihvaćeni model privatizacije, ali i druge pogrješke u strategiji razvoja, rezultirali su visokim stupnjem devastacije narodnog gospodarstva, socijalnom bijedom i pretjeranom nezaposlenošću. Pokušaji izlaska iz društvene i gospodarske krize nemaju podršku svih segmenata hrvatskog društva, čemu često pridonose i uski stranački interesi.

Zbog svega toga upućujemo apel odgovornima da pokušaju prevladati međusobna nepovjerenja radi ostvarenja potrebnog stupnja zajedništva na rješavanju životnih problema svih hrvatskih građana. U takvom djelovanju uvijek će imati pomoć i podršku Hrvatske akademije.

Hvala na pozornosti!

Predsjednik poziva akademika Slavka Cvetnića, predsjednika Odbora za nagrade, da uime Akademijinog Predsjedništva pročita odluku o dodjeli nagrada Hrvatske akademije i kratka obrazloženja o dobitnicima nagrade.

Na temelju pristiglih prijedloga Akademijinih razreda i provedenog postupka u skladu s Pravilnikom o radu Odbora za nagrade u postupku dodjeljivanja nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, akademik S. Cvetnić čita odluku o dodjeli nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2001. ovim kandidatima:

prof. dr. *Želimiru Sladoljevu*, iz područja tehničkih znanosti,
dr. sc. *Alemki Markotić*, iz područja medicinskih znanosti,
prof. dr. *Ranku Matasoviću*, iz područja filoloških znanosti,
prof. dr. *Cvjetku Milanji*, iz područja književnosti,
Zoranu Juraniću, iz područja glazbene umjetnosti,
akademskom slikaru *Mladenu Pejakoviću*, iz područja likovnih umjetnosti,
Iz područja prirodnih znanosti i matematike dodjeljuju se dvije nagrade:
prof. dr. *Juliju Martinčiću*, iz područja prirodnih znanosti,
prof. dr. *Slobodanu Brantu* i prof. dr. *Dariju Vretenaru*, iz područja prirodnih znanosti.

Akademik Ivo Padovan uručuje diplome i plakete nagrađenima i čestita im na nagradi.

Uime nagrađenih zahvalio je *professor emeritus* Julijo Martinčić, ovim riječima:

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, poštovani akademici, cijenjeni gosti, gospođe i gospodo!

U nizu mnogobrojnih nagrada koje se kod nas dodjeljuju, mislim da smijem ustvrditi da ova današnja ima posebno važno mjesto, i to iz dva razloga: nagrade je podijelila Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, ustanova koja u srcu svakog Hrvata zauzima već od svog osnutka posebno časno mjesto, a dobitnici nagrada su znanstvenici koji u provedenim istraživanjina u nas o rangiranju zvanja stoje na prvom mjestu, jer se u njih kao borce za istinu i napredak znanosti još uvijek vjeruje. Veoma sam počašćen i sretan što se u ime svih nagrađenih mogu iskreno zahvaliti Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti na izboru i vjerujem da ta nagrada za sve dobitnike predstavlja veliku zadovoljštinu za naša nastojanja i rad ali je ujedno obveza da budemo i nadalje korisni svom narodu. Isto tako mislimo da će baš ta činjenica mladima koji dolaze iza nas biti poticaj i dokaz da se pošteni rad, a on se često odvija u ne baš lakim uvjetima, ipak prepoznaje i cijeni!

Čestitajući još jednom svim nagrađenima, predsjednik zahvaljuje nazočnima i zaključuje svečanu sjednicu te poziva sudionike da nakon glazbenog programa u izvođenju Maje Dešpalj-Begović, violina King, dođu na prigodni domjenak.

IZBORNA SKUPŠTINA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održana 16. svibnja 2002.

Dnevni red:

1. Izbor novih članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i ponovni izbor članova suradnika

Nazočni: akademici Ivan Aralica, Smiljko Ašperger, Stjepan Babić, Slaven Barišić, Nikola Batušić, Miroslav Begović, Jerko Bezić, Dušan Bilandžić, Rafo Bogišić, Maja Bošković-Stulli, Josip Božičević, Josip Bratulić, Zoran Bujas, Slavko Cvetnić, Ljubomir Čečuk, Ivo Čikeš, Žarko Dadić, Vladimir Devidé, Zvonimir Devidé, Adolf Dragičević, Nedjeljko Fabrio, Aleksandar Flaker, Dragutin Fleš, Sergije Forenbacher, Ivo Frangeš, Branimir Glavičić, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Ivan Gušić, Milan Herak, Vera Horvat-Pintarić, Vladimir Ibler, Drago Ikić, Ksenofont Ilakovac, Sibila Jelaska, Antun Dubravko Jelčić, Mislav Ježić, Ivan Jurković, Boris Kamenar, Andrija Kaštelan, Radoslav Katičić, Dušan Klepac, Anđelko Klobučar, Koraljka Kos, Krista Kostial-Šimonović, August Kovačec, Ivan Kožarić, Jelena Krmpotić-Nemanić, Frano Kršinić, Željko Kućan, Elso Kuljanić, Božidar Liščić, Milan Maceljski, Boris Magaš, Vladimir Majer, Sibe Mardešić, Lujo Margetić, Antica Menac, Milan Meštrov, Slavko Mihalić, Milan Moguš, Andre Mohorovičić, Anica Nazor, Velimir Neidhardt, Vladimir Paar, Ivo Padovan, Luko Paljetak, Vlatko Pavletić, Pavao Pavličić, Josip Pečarić, Ivo Perišin, Ivo Petrinović, Velimir Pravdić, Zlatko Prica, Ivan Prpić, Eugen Pusić, Ruben Radica, Tomislav Raukar, Nikola Reiser, Riko Rosman, Davorin Rudolf, Daniel Rukavina, Vlatko Silobrčić, Hodimir Sirotković, Jakov Sirotković, Dragutin Skoko, Branko Sokač, Šime Spaventi, Vladimir Stipetić, Petar Strčić, Dionis Emerik Sunko, Ivan Supek, Ivo Supičić, Franjo Šanjek, Marko Šarić, Stjepan Šćavničar, Miroslav Šicel, Petar Šimunović, Ivo Šlaus, Anton Švajger, Dragutin Tadijanović, Mirko Tomasović, Eugen Topolnik, Nenad Trinajstić, Siniša Triva, Marija Ujević-Galetović, Božo Udovičić, Vojmir Vinja, Josip Vončina, Šime Vulas, Ante Vulin, Alica Wertheimer-Baletić, Teodor Wikerhauser, Mirko Zelić i Lovro Županović.

Predsjedava: predsjednik akademik Ivo Padovan.

Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 17,05 i pozdravlja sve nazočne. Na prijedlog predsjednika Skupština jednoglasno i bez rasprave prihvaća predloženi dnevni red, a za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabire akademika Milana Heraka.

Nakon toga, a na osnovi prijedloga razredâ i Akademijinog Predsjedništva, predsjednik predlaže glavnog tajnika akademika Andriju Kaštelana za predsjednika, te akademike Franju Šanjeka, Josipa Pečarića, Antona Švajgera, Ivu Čikeša, Mislava Ježića, Nedjeljka Fabrija, Antu Vulina, Rubena Radicu i akademkinju Sibilu Jelasku za članove skrutatorske komisije.

Predsjednik izvješćuje da su izostanak s današnje Skupštine ispričali akademici: Hrvoje Babić, Stjepan Jecić, Dragan Dekaris, Marko Tadić, Krešimir Balenović, Zdenko Škrabalo, Vladimir Matković, Nives Kavurić-Kurtović i Vladimir Marković.

Na temelju izvješća razredâ, a u skladu s člankom 12. stavak 2. Pravilnika o predlaganju i izboru novih članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, predsjednik iznosi prijedlog Predsjedništva da u kvorum i broj glasova što ga za izbor moraju dobiti kandidati ne ulaze članovi koji zbog duže bolesti ne sudjeluju u Akademijinu radu, i to akademici: Aleksandar Goldštajn, Mate Suić, Vinko Škarić, Slavko Krvavica, Radovan Ivančić, Petar Guberina, Ljubo Ivančić, Ivo Petricioli i Ivo Maček.

Skupština jednoglasno i bez rasprave prihvaća taj prijedlog.

Predsjednik konstatira da Akademija današnjim danom broji 148 redovitih članova. Uzevši u obzir prijašnji zaključak o članovima koji ne ulaze u kvorum, dvotrećinski kvorum iznosi 92 člana. Budući da zasjedanju u ovom trenutku prisustvuje 109 članova, Skupština može pristupiti pravovaljanom izboru novih članova. Najmanji broj glasova što ga mora dobiti pojedini kandidat da bi bio izabran iznosi 70, tj. većinu glasova svih Akademijinih redovitih članova, odbivši one koji se ne uračunavaju u kvorum.

Predsjednik utvrđuje da su svi članovi primili izborne materijale. Nakon toga moli akademika Andriju Kaštelana, glavnog tajnika Akademije, da pročita kandidate za dopisne članove, a razredne tajnike da, prema prijašnjem zaključku Predsjedništva, podsjete na imena kandidata razredâ za redovite članove i članove suradnike te na članove suradnike koji se ponovno biraju.

Akademik Andrija Kaštelan, glavni tajnik, čita prijedlog kandidata za dopisne članove, a zatim predsjednik poziva tajnike, razredâ da pročitaju prijedloge kandidata za redovite članove, članove suradnike te ponovni izbor članova suradnika.

Akademik Dušan Bilandžić, tajnik Razreda za društvene znanosti, akademik Sibe Mardešić, tajnik Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, akademik Milan Meštrov, tajnik Razreda za prirodne znanosti, akademik Slavko Cvetnić, zamjenik tajnika Razreda za medicinske znanosti, akademik Josip Vončina, tajnik Razreda za filološke znanosti, akademik Antun Dubravko Jelčić, tajnik Razreda za književnost, akademik Andre Mohorovičić, tajnik Razreda za likovne umjetnosti, akademik Jerko Bezić, tajnik Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju i akademik Dragutin Fleš, tajnik Razreda za tehničke

znanosti, izvijestili su o prijedlozima kandidata za redovite članove, članove suradnike te ponovni izbor članova suradnika.

Nakon toga predsjednik otvara raspravu o svim predloženim kandidatima.

Za riječ se javio akademik Vladimir Paar i založio se za izmjenu Pravilnika o predlaganju i izboru novih članova na način da se prilikom predlaganja kandidata za nove članove na svako slobodno mjesto predloži više kandidata, budući da je takav način izbora demokratskiji, a i primjenjivao se u Akademiji prilikom izbora pred više od pola stoljeća.

Budući da se nitko više ne javlja za riječ, predsjednik zaključuje raspravu i moli akademika Andriju Kaštelana, glavnog tajnika da objasni način glasovanja.

Akademik Andrija Kaštelan objašnjava način glasovanja. Budući da nitko od nazočnih nije tražio objašnjenje u pogledu izbornog postupka, prelazi se na izbor. Skrutatori dijele glasačke listiće i obavlja se izbor za redovite članove, dopisne članove, za članove suradnike te za ponovni izbor članova suradnika.

Predsjednik izvješćuje da u ovom času Skupštini nazoči ukupno 115 članova Akademije.

Predsjednik daje odmor dok skrutatori prebroje glasove.

Akademik Andrija Kaštelan iznosi rezultate glasovanja za dopisne članove, redovite članove, članove suradnike te reizbor članova suradnika Hrvatske akademije.

Na temelju podnesenog izvješća za *dopisne članove* izabrani su:

1. *Charles Béné* iz Francuske,
2. *Eduard Čalić* iz Austrije,
3. *Matko Čikeš* iz Švicarske,
4. *Mirjan Damaška* iz SAD,
5. *Josip Jernej* iz Hrvatske,
6. *Hrvoje Lorković* iz Austrije,
7. *Sanjit Kumar Mitra* iz SAD i
8. *Branko Souček* iz Italije.

Za *redovite članove* izabrani su:

1. *Nenad Cambi* u Razredu za društvene znanosti,
2. *Vladimir Goldner* u Razredu za medicinske znanosti,
3. *Nikica Kolumbić* u Razredu za filološke znanosti,
4. *Tonko Maroević* u Razredu za književnost,
5. *Ante Stamać* u Razredu za književnost,
6. *Ivan Kušan* u Razredu za književnost,
7. *Ivo Senjanović* u Razredu za tehničke znanosti.

Za *članove suradnike* izabrani su:

1. *Gordan Družić* u Razredu za društvene znanosti,
2. *Jakša Barbić* u Razredu za društvene znanosti,
3. *Ljerka Schiffler-Premec* u Razredu za društvene znanosti,

4. *Vitomir Šunjić* u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,
5. *Josip Balabanić* u Razredu za prirodne znanosti,
6. *Ivana Weygand-Đurašević* u Razredu za prirodne znanosti,
7. *Ante Simonić* u Razredu za medicinske znanosti,
8. *Vida Demarin* u Razredu za medicinske znanosti,
9. *Milena Žic-Fuchs* u Razredu za filološke znanosti,
10. *Darko Novaković* u Razredu za filološke znanosti,
11. *Ivanka Petrović* u Razredu za filološke znanosti,
12. *Zvonimir Mrkonjić* u Razredu za književnost,
13. *Zlatko Bourek* u Razredu za likovne umjetnosti,
14. *Igor Kuljerić* u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju,
15. *Josip Sečen* u Razredu za tehničke znanosti.

Za *članove suradnike* ponovno su izabrani:

1. *Ibrahim Aganović* u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,
2. *Stanko Popović* u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,
3. *Zlatko Pepeonik* u Razredu za prirodne znanosti,
4. *Biserka Nagy* u Razredu za prirodne znanosti,
5. *Eduard Prelogović* u Razredu za prirodne znanosti,
6. *Mercedes Wrischer* u Razredu za prirodne znanosti,
7. *Čedomil Lucu* u Razredu za prirodne znanosti,
8. *Zijad Duraković* u Razredu za medicinske znanosti,
9. *Željko Reiner* u Razredu za medicinske znanosti,
10. *Andrija Mutnjaković* u Razredu za likovne umjetnosti,
11. *Radovan Ivančević* u Razredu za likovne umjetnosti,
12. *Nikša Gligo* u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju,
13. *Frano Parać* u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

Budući da u Razredu za prirodne znanosti niti jedan od kandidata nije dobio potrebnu većinu, treba ponoviti glasovanje za kandidata koji je u prvom krugu glasovanja dobio više glasova.

Akademik Andrija Kaštelan utvrđuje da u ovom trenutku Skupštini nazoči ukupno 107 članova. Skrutatori dijele glasačke listiće i obavlja se izbor za redovitog člana u Razredu za prirodne znanosti.

Nakon kraćeg odmora, akademik Andrija Kaštelan izvješćuje o rezultatima drugog kruga glasovanja za redovitog člana. U drugom krugu glasovanja kandidat za redovitog člana u Razredu za prirodne znanosti Stjepan Gamulin dobio je 74 glasa, odnosno dovoljan broj glasova za izbor.

Predsjednik još jednom čestita svim izabranim članovima, izvješćuje Skupštinu da će se svečano proglašenje novih članova Akademije održati 7. lipnja u 12 sati u Atriju palače Hrvatske akademije i zaključuje skupštinsko zasjedanje u 19,30 sati.

SVEČANO PROGLAŠENJE NOVIH ČLANOVA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održano 7. lipnja 2002.

Dnevni red:

1. Proglašenje novih članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Akademik Ivo Padovan, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, otvara svečani skup, pozdravlja članove Hrvatske akademije i predstavnike političkog, kulturnog i javnog života te predstavnike sudbene vlasti Republike Hrvatske.

Predsjednik posebno pozdravlja izaslanika Hrvatskoga sabora akademika Vlatka Pavletića, potpredsjednika Hrvatskog sabora, Ivicu Crnića, predsjednika Vrhovnog suda Hrvatske, prof. dr. Hrvoja Kraljevića, ministra znanosti i tehnologije, akademika Josipa Bratulića, predsjednika Matice hrvatske i akademika Slavka Mihalića, predsjednika Društva hrvatskih književnika.

Predsjednik drži uvodnu riječ:

Veoma poštovani članovi naše Akademije, poštovani gosti, dragi prijatelji!

Današnji dan ima za Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti posebno značenje. Danas, naime, na svečan način proglašavamo nove članove Akademije, najviše znanstvene i umjetničke ustanove u Republici Hrvatskoj. Od 1861. kada je Hrvatski sabor jednoglasno prihvatio prijedlog đakovačkog biskupa Josipa Jurja Strossmayera o osnivanju Akademije članovi naše Akademije bili su najbolji umovi hrvatskog naroda, drugih naroda koji su živjeli na ovim prostorima, te mnogobrojni istaknuti znanstvenici i umjetnici iz inozemstva. Svi su oni utkali dio svoga znanja i sposobnosti u razvoj i napredak naše Akademije koja danas i u europskim okvirima predstavlja uglednu ustanovu.

Premda je tijekom proteklih desetljeća različitim donacijama slika i ostalih umjetnina, zatim mnogobrojnim objektima od kojih su većina spomenici kulture i bogatim knjižnicama, Akademija postala posjednik velikih vrijednosti, ipak su njezino najveće bogatstvo njezini članovi. Zbog toga su izbori novih članova poseban događaj u životu i radu naše ustanove.

U svim kategorijama članstva Hrvatska akademija danas ima 392 člana, i to: 144 dopisnih članova, uglavnom iz inozemstva, 155 redovitih i 93 člana suradnika. Nažalost, smrću uzoritog kardinala Franje Kuharića Akademija je ostala bez svog jedinog neprežaljenog počasnog člana, pa će o tome trebati voditi računa prigodom sljedećih izbora, a to je za dvije godine.

Znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije organiziran je, kao što je poznato, u devet razreda, i to:

I. Razred za društvene znanosti, II. Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, III. Razred za prirodnę znanosti, IV. Razred za medicinske znanosti, V. Razred za filološke znanosti, VI. Razred za književnost, VII. Razred za likovne umjetnosti, VIII. Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju, IX. Razred za tehničke znanosti.

Osim toga taj se rad odvija i u 17 znanstvenoistraživačkih jedinica od kojih osam djeluje u Zagrebu (za društvene znanosti, za jezikoslovna istraživanja, za pomorstvo, za povijest i filozofiju znanosti, za prirodne znanosti, za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, za arhitekturu i urbanizam). Ostalih devet jedinica imaju svoja sjedišta u Dubrovniku, Splitu, Zadru, Rijeci, Varaždinu, Vinkovcima i Trstenom.

Umjetnička djelatnost odvija se u muzejsko-galerijskim jedinicama: Strossmayerovoj galeriji starih majstora, Kabinetu grafike, Gliptoteci i Hrvatskom muzeju arhitekture.

Od svojeg osnutka Akademija je posebnu pozornost posvećivala nakladničkoj djelatnosti smatrajući da na taj način može javnosti najbolje prikazati svoje djelovanje i rad svojih članova. Do konca 2001. Akademija je objavila ukupno čak više od 4.000 svezaka, od čega samo u prošloj godini 107 svezaka.

Na temelju ovih vrlo lapidarnih podataka o Akademijinoj organizaciji i radu, može se izvesti zaključak da su postignuti važni rezultati u radu Akademijinih članova na području znanosti i umjetnosti, u nakladničkoj djelatnosti, u organiziranju znanstvenih skupova, u djelatnosti svih znanstvenih vijeća, znanstvenoistraživačkim i muzejsko-galerijskim jedinicama te u obnovi Akademijinih zdanja ili, drugim riječima, da je postignuto koliko je moguće još više u afirmaciji Hrvatske akademije i njezine uloge u društvu.

Što Akademija očekuje od novoizabranih članova kojima je izbor u Akademiju velika čast i priznanje, ali i obveza?

Od dopisnih članova, posebno onih iz inozemstva, očekujemo unapređivanje njihove dosadašnje suradnje s odgovarajućim ustanovama u Hrvatskoj, od redovitih članova brzo uključivanje u rad Akademijinih razreda kao temeljnih nositelja znanstvenog i umjetničkog rada, od članova suradnika, u načelu kao ljudi mlađe životne dobi, da budu pokretačka snaga znanstvenog i umjetničkog rada u svom području djelatnosti, a od svih novoizabranih članova zajedno da novim idejama, prijedlozima i vlastitim radom obogate djelatnosti Hrvatske akademije i još više afirmiraju njezinu ulogu u našem društvu."

Na osnovi izbora izvršenog na zasjedanju Akademijine Skupštine od 16. svibnja 2002., predsjednik proglašava da su za nove članove Hrvatske akademije izabrani:

Za dopisne članove:

1. *Charles Béné* iz Francuske,
2. *Eduard Čalić* iz Austrije,
3. *Matko Čikeš* iz Švicarske,
4. *Mirjan Damaška* iz SAD,
5. *Josip Jernej* iz Hrvatske,
6. *Hrvoje Lorković* iz Austrije,

7. *Sanjit Kumar Mitra* iz SAD i
8. *Branko Souček* iz Italije.

Za redovite članove:

1. *Nenad Cambi* u Razredu za društvene znanosti,
2. *Stjepan Gamulin* u Razredu za prirodne znanosti,
3. *Vladimir Goldner* u Razredu za medicinske znanosti,
4. *Nikica Kolumbić* u Razredu za filološke znanosti,
5. *Tonko Maroević* u Razredu za književnost,
6. *Ante Stamać* u Razredu za književnost,
7. *Ivan Kušan* u Razredu za književnost,
8. *Ivo Senjanović* u Razredu za tehničke znanosti.

Za članove suradnike:

1. *Gordan Družić* u Razredu za društvene znanosti,
2. *Jakša Barbić* u Razredu za društvene znanosti,
3. *Ljerka Schiffler-Premec* u Razredu za društvene znanosti,
4. *Vitomir Šunjić* u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,
5. *Josip Balabanić* u Razredu za prirodne znanosti,
6. *Ivana Weygand-Đurašević* u Razredu za prirodne znanosti,
7. *Ante Simonić* u Razredu za medicinske znanosti,
8. *Vida Demarin* u Razredu za medicinske znanosti,
9. *Milena Žic-Fuchs* u Razredu za filološke znanosti,
10. *Darko Novaković* u Razredu za filološke znanosti,
11. *Ivanka Petrović* u Razredu za filološke znanosti,
12. *Zvonimir Mrkonjić* u Razredu za književnost,
13. *Zlatko Bourek* u Razredu za likovne umjetnosti,
14. *Igor Kuljerić* u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju,
15. *Josip Sečen* u Razredu za tehničke znanosti.

Za članove suradnike ponovno su izabrani:

1. *Ibrahim Aganović* u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,
2. *Stanko Popović* u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,
3. *Zlatko Pepeonik* u Razredu za prirodne znanosti,
4. *Biserka Nagy* u Razredu za prirodne znanosti,
5. *Eduard Prelogović* u Razredu za prirodne znanosti,
6. *Mercedes Wrischer* u Razredu za prirodne znanosti,
7. *Čedomil Lucu* u Razredu za prirodne znanosti,
8. *Zijad Duraković* u Razredu za medicinske znanosti,
9. *Željko Reiner* u Razredu za medicinske znanosti,
10. *Andrija Mutnjaković* u Razredu za likovne umjetnosti,
11. *Radovan Ivančević* u Razredu za likovne umjetnosti,
12. *Nikša Gligo* u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju,
13. *Frano Parać* u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

Predsjednik čestita svima izabranima i poziva glavnog tajnika akademika A. Kaštelana da pročita kratka obrazloženja za novoizabrane dopisne članove, a novoizabrane članove da prime povelje.

Zatim se pristupilo proglašenju novoizabranih redovitih članova.

Predsjednik poziva tajnike Akademijinih razreda za pročitaju kratka obrazloženja za novoizabrane redovite članove. Nakon što su akademici Dušan Bilandžić, tajnik Razreda za društvene znanosti, Milan Meštrov, tajnik Razreda za prirodne znanosti, Dragan Dekaris, tajnik Razreda za medicinske znanosti, Josip Vončina, tajnik Razreda za filološke znanosti, Antun Dubravko Jelčić, tajnik Razreda za književnost i Dragutin Fleš, tajnik Razreda za tehničke znanosti, pročitali obrazloženja, predsjednik je redovitim članovima uručio povelje.

Nakon toga pristupilo se čitanju kratkih obrazloženja za novoizabrane članove suradnike, te ponovno izabrane članove suradnike. Tajnici Akademijinih razreda akademici Dušan Bilandžić, tajnik Razreda za društvene znanosti, Sibe Mardešić, tajnik Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, Milan Meštrov, tajnik Razreda za prirodne znanosti, Dragan Dekaris, tajnik Razreda za medicinske znanosti, Josip Vončina, tajnik Razreda za filološke znanosti, Antun Dubravko Jelčić, tajnik Razreda za književnost, Andre Mohorovičić, tajnik Razreda za likovne umjetnosti, Jerko Bezić, tajnik Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju i Dragutin Fleš, tajnik Razreda za tehničke znanosti, pročitali su kratka obrazloženja za novoizabrane članove suradnike te ponovno izabrane članove suradnike, a predsjednik im uručuje povelje.

Predsjednik pita javlja li se netko za riječ.

Za riječ zahvale u ime novoizabranih članova javio se akademik Nenad Cambi.

Riječ akademika Nenada Cambija:

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, poštovano Predsjedništvo! Poštovani članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, uzvanici i gosti!

Zahvaljujući jeziku, vjeri, kulturi i znanosti Hrvati očuvaše svoju samobitnost u talijanskom, germanskom, mađarskom i drugom južnoslavenskom etničkom i kulturnom okruženju. Konačno nakon stoljeća prekida, ali ne i diskontinuiteta državnosti, Hrvati zadobiše i svoju vlastitu državu. Među subjektima kojima za to pripada iznimna zasluga je i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u kojoj se okupljaju najistaknutniji znanstvenici i umjetnici naše domovine.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je bila i jest ne samo pokretač i realizator mnogobrojnih projekata nego i njihov poticatelj u čitavoj Hrvatskoj. U svojoj gotovo stopedesetgodišnjoj povijesti Akademija je stekla ugled i šire od hrvatskih nacionalnih prostora. Tome sam se i sam uvjerio boraveći lanjske godine u Njemačkoj kad me je nekoliko ustanova zamolilo da im pomognem pribaviti publikaciju *Hrvatska i Europa* koja je u toj zemlji visoko cijenjena u znanstvenom i u grafičkom pogledu. Osjetih ponos jer sam se smio pohvaliti da sam član suradnik Akademije, iako, na žalost, u realizaciji projekta nisam osobno sudjelovao. Zato nisam ni trenutak oklijevao prihvatiti, kad sam dobio ponudu za suradnju u jednom od sljedećih svezaka. Takvi pothvati najbolje dokazuju europsku utemeljenost hrvatske kulture i znanosti te druge vrijednosti hrvatskog naroda i zemlje.

Vjerojatno i mnogi drugi nazočni i nenazočni kolege imaju također slične uspomene i iskustva. Uistinu, cjelokupna Akademijina izdavačka djelatnost toliko je opsežna i važna da je ogledalo njezine uspješnosti. Poradi toga svatko tko se otisne na pučinu znanosti ili umjetnosti teži da bude pozvan u njezino članstvo, ali to samo malobrojnima polazi za rukom. Nama kojima su danas uručene povelje o prijamu u članstvo predstoji, stoga, zahtjevna i složena zadaća da se iskažemo dostojnima izbora.

Nadam se, a dijelim mišljenje svih počasnih, redovitih, dopisnih članova i članova suradnika te potvrđenih članova suradnika ako obećam da ćemo se svim svojim bićem i sposobnostima uključiti u rad na daljnjoj afirmaciji Akademije te hrvatske znanosti i umjetnosti institucionalizirane izvan Akademije. Također se nadam da je želja svih nas novoprimljenih članova zahvaliti našim razredima, Skupštini, Predsjedništvu, predsjedniku osobno, što su nam ukazali povjerenje i što nam je upriličena lijepa svečana predaja povelja koja će nam ostati u nezaboravnom sjećanju. Iskazujući na kraju našu želju za ustrajnim radom na dobrobit naše znanosti i svekolikog općeg napretka dopustite mi da parafraziram moto dubrovačke kneževe palače: *Ne napuštajmo osobne znanstvene interese, ali ne zapuštajmo ni opće.*"

Predsjednik još jednom čestita novoizabranim članovima, zaključuje svečani skup i poziva sve sudionike da poslušaju glazbeni program u izvođenju Gudačkog kvarteta Sebastian.

REDOVITO ZASJEDANJE SKUPŠTINE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

održano 27. prosinca 2002.

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine.
2. Planovi rada Hrvatske akademije za godinu 2003.

Nazočni: akademici Smiljko Ašperger, Stjepan Babić, Slaven Barišić, Nikola Batušić, Miroslav Begović, Jerko Bezić, Dušan Bilandžić, Rafo Bogišić, Maja Bošković-Stulli, Josip Božičević, Dalibor Brozović, Zoran Bujas, Slavko Cvetnić, Dragan Dekaris, Pavle Dešpalj, Vladimir Devidé, Adolf Dragičević, Nedjeljko Fabrio, Dragutin Fleš, Sergije Forenbacher, Ivo Frangeš, Stjepan Gamulin, Vladimir Goldner, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Milan Herak, Vladimir Ibler, Drago Ikić, Stjepan Jecić, Sibila Jelaska, Antun Dubravko Jelčić, Mislav Ježić, Ivan Jurković, Andrija Kaštelan, Koraljka Kos, Krista Kostial-Šimonović, August Kovačec, Jelena Krmpotić-Nemanić, Željko Kućan, Zvonko Kusić, Božidar Liščić, Milan Maceljski, Boris Magaš, Vladimir Majer, Sibe Mardešić, Vladimir Marković, Tonko Maroević, Antica Menac, Milan Meštrov, Slavko Mihalić, Milan Moguš, Anica Nazor, Velimir Neidhardt, Slobodan Novak, Vladimir Paar, Ivo Padovan, Vlatko Pavletić, Pavao Pavličić, Josip Pečarić, Ivo Perišin, Velimir Pravdić, Ivan Prpić, Eugen Pusić, Ruben Radica, Riko Rosman, Daniel Rukavina, Đuro Seder, Ivo Senjanović, Vlatko Silobrčić, Hodimir Sirotković, Dragutin Skoko, Branko Sokač, Ante Stamać, Vladimir Stipetić, Petar Strčić, Dionis Emerik Sunko, Ivo Supičić, Marko Šarić, Stjepan Šćavničar, Miroslav Šicel, Petar Šimunović, Ivo Šlaus, Miroslav Šutej, Anton Švajger, Marko Tadić, Mirko Tomasović, Eugen Topolnik, Nenad Trinajstić, Siniša Triva, Božo Udovičić, Josip Vaništa, Vojmir Vinja, Šime Vulas, Ante Vulin, Alica Wertheimer-Baletić, Teodor Wikerhauser i Mirko Zelić.

Predsjedava: predsjednik akademik Ivo Padovan.

Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 11 sati i pozdravlja sve nazočne. Predsjednik obavještava da Skupštini prisustvuje dovoljan broj članova

da bi mogla pravovaljano odlučivati i daje na glasovanje prijedlog dnevnog reda u tekstu koji je upućen svim članovima Skupštine.

Na prijedlog predsjednika Skupština bez rasprave i jednoglasno za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabire akademkinju Alicu Wertheimer-Baletić.

Predsjednik poziva članove da minutom šutnje odaju počast članovima preminulim od prošlog skupštinskog zasjedanja, i to: akademicima Ivi Mačeku, Ljubomiru Čečuku, Mirku Vidakoviću, Mati Suiću, Jakovu Sirotkoviću i Andri Mohorovičiću te dopisnim članovima Henriku Birnbaumu, Frederiku Victoru Weisskopfu, Olegu Nikolaeviču Trubačevu, Janezu Batisu i Seni Sekulić-Gvozdanović.

Predsjednik izvješćuje da su izostanak s današnjeg zasjedanja Skupštine ispričali akademici Žarko Dadić, Zvonimir Devidé, Ivan Gušić, Frano Kršinić, Šime Spaventi, Boris Kamenar, Dušan Klepac, Vladimir Matković, Tomislav Raukar i Josip Vončina.

Prije početka rasprave o Planovima rada akademik I. Padovan, predsjednik Akademije, obavijestio je Skupštinu da je prije dvadesetak dana Hrvatski sabor prihvatio izmjenu Zakona o Hrvatskoj akademiji, kojom se umirovljenim Akademijinim redovitim članovima osigurava dodatak na njihovu dosadašnju mirovinu u visini od oko 3.300,00 kuna mjesečno. Time su uspješno završeni dvogodišnji napori Predsjedništva i Koordinacijskog odbora da se umirovljenim redovitim članovima osigura odgovarajuća mirovina.

Prelazi se na drugu točku dnevnog reda: Planovi rada Hrvatske akademije za godinu 2003.

Predsjednik moli glavnog tajnika akademika Andriju Kaštelana da podnese uvodno izlaganje.

Riječ akademika Andrije Kaštelana:

Gospodine predsjedniče, gospode i gospodo akademici!

Na izmaku smo još jedne godine, koja je, usuđujem se već sada ustvrditi, za našu Akademiju bila relativno uspješna. Koliko uspješna, čut ćemo na redovitom zasjedanju Skupštine u proljeće i pročitati u *Ljetopisu* za godinu 2002., a danas ćemo nešto više o planovima rada za godinu 2003.

Dakle, kao što je uobičajeno na ovoj ćemo Skupštini razmotriti planove rade za 2003. Planovi su sažeti u ovoj knjižici koju ste, nadam se, svi primili. Riječ je o zbirci prijedloga pristiglih iz Akademijinih razreda, njezinih zavoda, muzejsko-galerijskih jedinica, znanstvenih vijeća i odbora, kao i drugih jedinica i službi Akademije. Prijedlozi se odnose na planirani Akademijin znanstvenoistraživački i umjetnički rad, njezinu nakladničku djelatnost, predviđene znanstvene skupove i savjetovanja te izložbe i pokroviteljstva, kao i na ine Akademijine aktivnosti. Predočeni su, također, i planovi prioritetnih investicijskih zahvata i radova na Akademijinim građevinama te financijski plan za godinu 2003. Kao i prošle, i ove su godine svi planovi (uključujući i one pristiglih iz Akademijinih jedinica, vijeća i odbora) razmotreni, najprije na sjednicama Akademijinih razreda (gdje su dobili *imprimatur*), a potom podastrijeti ovoj Skupštini.

Naš je današnji zadatak, dakle, predočene prijedloge još jednom razmotriti, usvojiti ih u cijelosti ili u dijelu, jer, tek pošto budu prihvaćeni, oni postaju pravim planovima rada Akademije za godinu 2003.

A sada mi, dopustite, da vam ukratko izložim planove rada i aktivnosti, i to po skupinama:

Planovi za izbore u Akademiji

Podsjećajam vas da je 2003. izborna godina. Naime, 31. prosinca 2003. završava trogodišnji mandat Akademijinom čelništvu, razrednim tajnicima i izbornim članovima Predsjedništva. Dakle, izbori će se izvršiti za predsjednika, dva potpredsjednika i glavnog tajnika Akademije, za tajnike Akademijinih razreda te za članove Predsjedništva. Izborna se skupština planira za početak mjeseca prosinca 2003., do kada treba izvršiti izbor razrednih tajnika u razredima, te provesti kandidacijske postupke za Akademijino čelništvo i za izborne članove Predsjedništva. Uvjeren sam da dijelite moje stajalište da su upravo izbori za to čelništvo te za razredne tajnike i članove Predsjedništva jedan od najvažnijih Akademijinih zadataka u 2003.

Planovi za znanstvenoistraživački i umjetnički rad

Svi su razredi u sklopu svojih osnovnih djelatnosti sažeto predočili planove predviđenih istraživanja i umjetničkih aktivnosti iz područja koje pokrivaju. Štoviše, ti su planovi i zadatci uvelike razrađeni do te mjere da je razvidno koje će istraživačke i umjetničke zadatke u idućoj godini izvršavati svaki pojedini Akademijin član.

Svoje znanstvenoistraživačke i umjetničke planove predočili su, također, i Akademijini zavodi te ostale jedinice. Iz svih tih prijedloga vidljivo je da većina predočenih znanstvenih zadataka predstavlja nastavak istraživanja iz prethodnih godina. Ta su istraživanja obuhvaćena u 41 znanstvenom projektu, od kojih je 14 iz prirodnih znanosti, 12 iz književnosti i jezikoslovlja, 11 iz društvenih znanosti, dva iz područja umjetnosti i dva iz tehničkih znanosti. Riječ je o tzv. matičnim projektima, dakle, o projektima čija se istraživanja obavljaju mahom u Akademiji i čiji su glavni istraživači ili Akademijini redoviti članovi (17 projekata) ili drugi znanstvenici iz Akademije (24 projekta). Osim 41 glavnog istraživača, na projektima radi još 118 drugih istraživača, 75 konzultanata, 31 suradnik i 24 novaka. Ukupna godišnja financijska sredstva za gore navedene projekte koja su odobrena od Ministarstva znanosti i tehnologije iznose 2.230.000,00 kn (uz jednokratan iznos od 161.393,00 kn za nabavu znanstvene opreme).

Osim tih projekata, u Akademiji se realizira također i niz drugih znanstvenih i umjetničkih zadataka koji su pojedini razredi i njihovi odbori, a napose znanstvena vijeća i muzejsko-galerijske jedinice, odredili kao cilj svojega znanstvenog i umjetničkog djelovanja, u duljem vremenskom trajanju.

U zaključku ovog dijela plana mogu reći da će i iduće godine Akademijina znanstvenoistraživačka i umjetnička djelatnost biti na crti njezine stoljetne tradicije kao najuglednije i stožerne nacionalne znanstvene i umjetničke ustanove.

Planovi za nakladničku djelatnost

Na tragu svoje stoćetrdesetgodišnje tradicije da rezultate znanstvenog i umjetničkog rada podastire sveopćoj javnosti, Akademija će i u idućoj godini posebnu pozornost posvetiti, među inim, i nakladničkoj djelatnosti. Jer, na taj način može najbolje prikazati svoj rad i rad svojih članova.

Ove godine objavljeno je 120 knjiga i svezaka časopisa, što je u stoćetrdesetgodišnjoj povijesti naše Akademije, do sada, najveći broj svezaka objavljenih u jednoj godini – 108 knjiga je objavljeno u vlastitoj nakladi ili u sunakladništvu, dok je 12 knjiga objavljeno potporom Akademijine Zaklade. Ukupan opseg teksta iznosi 21.640 tiskanih stranica, a ukupna naklada svih naslova je 72.380 primjeraka. Cjelokupna naklada predstavljena je javnosti na konferenciji za tisak koja je održana u Akademija 19. prosinca 2002. (Svi naslovi izloženi su u atriju Akademijine palače, pa vas molim da ih i razgledate.)

U idućoj godini planiramo izdati stotinjak naslova, i to: pet svezaka edicije Rada, jedan svezak Starina, jedan svezak Građe za povijest književnosti hrvatske, jedan svezak edicije Stari pisci hrvatske, 24 sveska edicije Spomenice preminulim akademicima, 34 sveska časopisa, 12 kataloga izložbi, 10 zbornika radova znanstvenh skupova, i dr.

Iduće će godine Akademija prvi puta objaviti jednu knjigu u elektroničkom obliku. (Do sada smo na taj način objavili samo nekoliko kataloga s izložaba u Kabinetu grafike.) Bit će to elektronička inačica ljetopisa Baltazara Krčelića „Annuae ili Historija, 1748.-1767." koji je s latinskoga preveo V. Gortan, a Akademija izdala 1952. Elektronički način pretiska ovog djela, uz odgovarajuće računalne programe omogućit će višestruku prezentaciju djela:

- o pregled stranica po sadržaju
- o pregled stranica po kazalu
- o pretraživanje sadržaja po riječima i prikaz pronađenih stranica
- o pretraživanje kazala po riječima i prikaz pronađenih stranica
- o ispis pronađenih stranica, itd.

Ovdje, također, posebno ističem da će iduće godine, konačno, izići II. svezak edicije *Hrvatska i Europa*, na engleskom i francuskom jeziku (ugovori su potpisani s oba inozemna sunakladnika, s Wilsonom u Londonu i Somogyem u Parizu), te III. svezak na hrvatskom jeziku, koji je u tisku. Dovršit će se također poslovi za englesko i francusko izdanje III. sveska.

Što se tiče planova rada na IV. i V. svesku edicije *Hrvatska i Europa* u 2003. planiraju se poslovi na dovršenju pisanja i recenzija preostalih članaka. (Ove godine za IV. svezak predano je 27 rukopisa; recenzentski postupak prošlo je 12 rukopisa. Za V. svezak predano je 28 rukopisa; recenzentski postupak prošlo je 10 rukopisa. To čini oko polovicu očekivanih priloga.) Kako bi dovršenje poslova oko IV. sveska trebalo planirati do konca 2003., a V. u 2004., to apeliram na autore da dovrše svoje priloge. To se posebno odnosi na priloge o povijesti i priloge o umjetnostima tj. o arhitekturi i likovnim umjetnostima te o glazbenoj umjetnosti.

Uz sve prije rečeno, u 2003. planira se održavanje većeg broja predavanja, sastanaka i vijećanja u organizaciji Akademijinih razreda, njihovih odbora, i poglavito znanstvenih vijeća. Kad tome još pribrojimo 20-tak izložaba, što ih planiraju naše muzejsko-galerijske jedinice, onda je razvidno, da će 2003. biti vrlo zahtjevna i u organizacijskom i u materijalnom pogledu. Budući da raspoloživa sredstva u Akademiji predviđena proračunom, o kojem ću nešto više kasnije, ni izdaleka neće biti dostatna za predviđenu nakladničku i inu djelatnost, valjat će uložiti dodatni napor za njihovo namicanje od Ministarstva znanosti i tehnologije, Ministarstva kulture, iz Gradskog proračuna, te od drugih donatora i sponzora.

Glede Akademijinih Web stranica (adresa www.hazu.hr) u 2003., nastavit će se s njihovim ažuriranjem. To se posebno odnosi na osobne stranice članova Akademije te na kalendar događanja u Akademiji. Osobne stranice do sada imaju 104 akademika (uz devet preminulih članova), 20 članova suradnika, 32 dopisna člana, 46 doktora i magistara znanosti (djelatnika Akademije), te 11 Akademijinih jedinica. Od svibnja o. g. nazočan je na Webu, također, mrežno-pretraživi katalog Knjižnice HAZU, te Izložbe u tijeku u Kabinetu grafike. U 2003. se planira izrada osobnih stranica Gliptoteke.

Iz Knjižnice Hrvatske akademije u idućoj će godini izaći iz tiska publikacija Dopune Popisa izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1867. do 2000., koja obuhvaća starija do sada neobrađena izdanja, ali i sva izdanja objavljena od 1941. do 1945., koja do sada nisu bila popisana ni u jednom tiskanom Akademijinom popisu. U Knjižnici će se također nastaviti raditi na izgradnji i održavanju računalne biblio-

grafske baze podataka Akademijinih izdanja i na ažuriranju elektroničkog kataloga na Internetu (WebPAC-a).

Investicijski planovi

U 2003. poduzet će se slijedeći važni organizacijski i građevinski zahvati:

1. Strossmayerov trg 14 – za rekonstrukciju i prenamjenu Kemijskog instituta u prostor Knjižnice do sada je ishođena lokacijska dozvola; ishođenje građevinske dozvole je u tijeku, izvedbena dokumentacija je pripremljena te je za početak radova u 2003. iz Državnog proračuna odobren iznos od 1.850.000,00 kuna.
2. Zrinski trg 11 – Palača Akademije – za nastavak radova na adaptaciji Strossmayerove galerije koja obuhvaća radove na rasvjeti, vatrodojavi, uređenju prostorija, parketa itd. odobreno je u 2003. još 200.000,00 kn. Radovi će početkom iduće godine biti dijelom dovršeni, nakon čega će Galerija biti ponovno otvorena u nešto izmijenjenom umjetničkom postavu. Istodobno će započeti proces stvaranja koncepcije o potpuno novom umjetničkom postavu u Strossmayerovoj galeriji, za koji očekujemo da će se realizirati 2004.
3. Gundulićeva 24 – dvorišna zgrada – za dovršetak započete adaptacije prostorija u koji će useliti tijekom 2003. Akademijini zavodi s Ilirskog trga i Demetrove, iz Državnog proračuna za 2003. odobreno je još 900.000,00 kn.
4. Medvedgradska 2 – Gliptoteka – predviđaju se radovi na sanaciji i adaptaciji izložbenih prostora, okoliša i krovišta. Odobrena sredstva za godinu 2003. – 250.000,00 kn.
5. Ljetnikovac Gučetić u Trstenom – planira se dugotrajnija realizacija uređenja ljetnikovca. Za prvu etapu odobreno je iz proračuna za 2003. - 605.000,00 kn.
6. Ljetnikovac Sorkočević u Dubrovniku – za daljnju sanaciju ljetnikovca, poglavito ribnjaka, te za daljnju adaptaciju prostorija u ljetnikovcu odobreno je iz proračuna za 2003. - 605.000,00 kn.
7. Manje adaptacije i rekonstrukcije obavit će se također u Kneževu dvoru u Cavtatu, u Zavodu u Rijeci te u palači Milesi u Splitu – odobrena sredstva 480.000,00 kn.

Financijski plan za godinu 2003.

Financijski plan za godinu 2003. temelji se na sredstvima koja će Akademiji biti osigurana iz Državnog proračuna, kao i na sredstvima koja se planiraju ostvariti vlastitom djelatnošću, te od drugih darivatelja.

Odobrena sredstva iz Državnog proračuna za godinu 2003. iznose: 52.255.206,00 kuna što je 6,1% više nego u 2002., i to: Index 2002/2003.

- za plaće zaposlenika 17.883.768 (108,6)
- za redovite mjesečne nagrade akademika 14.618.094 (109,1)
- za doprinose na plaće 2.968.706 (105,6)
- za naknade troškova zaposlenika 675.717 (83,3)
- za materijalne i financijske izdatke 4.533.941 (92,5)
- za tekuće održavanje zgrada, opreme i prijevoznih sredstava 1.214.460 (62,2)
- za međunarodnu suradnju 400.000 (111,0)
- za Zakladu HAZU 2.774.520 (100,0)
- za projekt "Hrvatska i Europa" 1.782.000 (100,0)
- za popunjavanje knjižnog fonda 444.000 (100,0)
- za kapitalna ulaganja 4.960.000 (122,7)

Osim toga planiramo ostvariti vlastitom djelatnošću iznos od 1.200.000 kuna.

Iz drugih izvora financiranja očekuje se prihod od približno 8.000.000,00 kn, što zajedno sa sredstvima iz Državnog proračuna i drugih izvora iznosi 61.455.206,00 kn. To je u odnosu na 2002. povećanje od 5%. Ta činjenica zahtijeva da se posebna pozornost odmah i na svim razinama posveti što racionalnijem i ekonomičnijem trošenju sredstava radi ostvarenja ušteda na svim vrstama troškova.

I da konačno zaključim, kako već na početku svojeg izlaganja rekoh, ovi su planovi rada prethodno razmotreni i u Akademijinim razredima. Odgovore na vaša možebitna pitanja, kao i eventualna obrazloženja za pojedine planirane djelatnosti dat će razredni tajnici i voditelji Akademijinih jedinica. Što se pak tiče planiranih zadataka koji se odnose na cijelu Akademiju, Uprava Akademije predlaže da se prihvati ono što je do sada usvojilo Predsjedništvo.

I na kraju, gospođe i gospodo akademici, na pragu nove 2003. želim vam mir, zdravlje i sreću. Neka vam 2003. donese svega obilja.

Hvala na pozornosti."

Nakon uvodnog izlaganja akademika Andrije Kaštelana, predsjednik akademik Ivo Padovan otvara raspravu.

Budući da se nitko nije javio za riječ, Skupština je zatim jednoglasno prihvatila planove rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2003. kao orijentacijske, s time da će njihovo ostvarenje zavisiti od osiguranja potrebnih sredstava.

Izvješćujući Skupštinu da Koordinacijski odbor nije u statutarnom roku primio niti jedan prijedlog za raspravljanje u okviru točke Eventualije, predsjednik zahvaljuje stručnim suradnicima i Akademijinim službama na poslu koji su obavili pripremajući ovu Skupštinu. Isto tako zahvaljuje predstavnicima tiska na praćenju rada ove Skupštine kao i rada Akademije u cjelini.

Nakon toga predsjednik zaključuje skupštinsko zasjedanje u 11,30 i poziva sve nazočne na domjenak u Akademijine salone.

IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U GODINI 2002.

PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održalo je u godini 2002. sedam redovitih i jednu izvanrednu sjednicu. U nastavku dajemo pregled glavnih zaključaka koji su doneseni na tim sjednicama.

1. sjednica 30. siječnja

- Predsjedništvo je potvrdilo ispravnost nominacija i prijedloge kandidatura za nove Akademijine članove prema pregledu koji je dostavljen članovima Predsjedništva, sa sljedećim iznimkama:

1. Nije prihvaćena kandidatura prof. dr. Zvonka Rumboldta za člana suradnika, predlagatelja Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, s obzirom na to da je isti predlagatelj prof. dr. Zvonka Rumboldta na prvom mjestu predložio za redovitog člana Razreda za medicinske znanosti, te je Predsjedništvo tu kandidaturu upisanu pod rednim brojem 4 potvrdilo u kategoriji redovitih članova Razreda za medicinske znanosti.

2. Nije prihvaćena kandidatura prof. dr. Zvonimira Bartolića za člana suradnika, pod rednim brojem 1 u Razredu za književnost, jer su prijedlog podnijeli neovlašteni predlagatelji.

3. U svezi s prigovorom akademika Velimira Pravdića od 23. siječnja 2002. upućenim predsjedniku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a na znanje glavnom tajniku i tajniku Razreda za prirodne znanosti, u predmetu nominiranja kandidata za nove članove Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na sjednici istog Razreda koja je održana 18. prosinca 2001., Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti potvrdilo je ispravnost postupka nominiranja u Razredu za prirodne znanosti. Predsjedništvo utvrđuje da je u Razredu nominiran samo prof. dr. Stjepan Gamulin za redovitog člana u skladu s Akademijinim pravilima.

4. Predsjedništvo je utvrdilo da će prijedloge za izbor za dopisnog člana koje su dostavili akademici Josip Pečarić za dr. Miloša Miloševića i Antun Dubravko Jelčić za dr. Edu Pivčevića, uputiti nadležnim razredima radi eventualnog prihvaćanja.

5. Predsjedništvo moli razrede koji su predložili više od jednog kandidata za dopisne članove da u postupku kandidiranja utvrde rang listu predloženih kandidata, zato jer je u dosadašnjem tijeku postupka predložen znatno veći broj kandidata od broja dopisnih članova koje se bira temeljem obavijesti o izboru novih članova Hrvatske

akademije znanosti i umjetnosti (10 članova). Predsjedništvo je utvrdilo da će kandidat za dopisnog člana koji na rang listi razreda bude naveden na prvom mjestu biti predložen za izbor, dok će preostali kandidati s te liste biti uvršteni na jedinstvenu listu, a izabrani će biti oni kandidati koji dobiju potreban broj glasova članova Predsjedništva.

- Predsjedništvo je primilo na znanje izvješće o stanju zaštite od požara u Akademijinim zgradama te u načelu podržalo poduzimanje predloženih mjera. Isto tako insistirat će se da sve Akademijine vanjske jedinice redovito dostavljaju izvješća o stanju zaštite od požara na njihovim objektima.

- Predsjedništvo je razmotrilo način vođenja sastanaka redovitih članova radi razmatranja nominacija za izbor novih članova i s tim u vezi zaključilo:

- sastanak ima konzultativni karakter na kojem će članovi moći raspravljati o svakom kandidatu bez obzira na razred u kojem je predložen;

- nakon održanog sastanka neće se donositi nikakvi obvezujući zaključci niti prijedlozi.

- Predsjedništvo se suglasilo sa zajedničkim prijedlogom Razreda za medicinske znanosti i Razreda za filološke znanosti o osnivanju Odbora za medicinsku leksikografiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Predsjedništvo se suglasilo i s prijedlogom sastava toga Odbora, kako slijedi: član suradnik Theodor Dürrigl, predsjednik Odbora, te članovi akademici Slavko Cvetnić, Sergije Forenbacher i Ivo Padovan, član suradnik Hrvoje Gomerčić, prof. dr. sc. Nada Čikeš i dr. sc. Darko Novaković.

- Predsjedništvo je u svezi s prijedlogom akademika Mirka Zelića o organiziranju okruglog stola o *Položaju energetike u Hrvatskoj u procesu globalizacije* zaključilo da će prethodno zatražiti mišljenje i eventualne prijedloge od I., III. i IX. razreda, te znanstvenih vijeća za naftu i energetiku.

- Predsjedništvo je razmotrilo zamolbu grada Vukovara da im Akademija ustupi dokumentaciju koju posjeduje o rodnoj kući nobelovca L. Ružičke te mišljenje svog Odbora za obnovu Vukovara.

Predsjedništvo je s tim u vezi utvrdilo da se Hrvatska akademija odmah nakon oslobođenja grada Vukovara, u okviru svojih mogućnosti, aktivno uključila u pomoć porušenom Vukovaru. Tako je jedna od prvih donacija Akademijine Zaklade dodijeljena kao pomoć obnovi rodne kuće nobelovca Lavoslava Ružičke. Nadalje, preko svog Odbora za obnovu Vukovara izradila je predstudiju obnove Memorijalnog znanstvenog centra Lavoslava Ružičke u Vukovaru te idejni projekt za njegovu obnovu.

Hrvatska akademija pozdravlja inicijativu zainteresiranih tvrtki da svojim donacijama besplatno obnove Ružičkinu kuću u Vukovaru. Akademija će, na temelju zamolbe grada Vukovara, staviti na raspolaganje izvođačima svu raspoloživu dokumentaciju za obnovu Ružičkine kuće, a investitoru predlaže da se u realizaciji obnove maksimalno poštiva idejni projekt za obnovu Memorijalnog centra. U protivnom Akademija ne bi mogla snositi bilo kakvu odgovornost u ostvarenju toga važnog znanstvenog i kulturnog projekta.

Na kraju Predsjedništvo smatra korisnim održavanje zajedničkog sastanka članova Akademijinog Odbora za obnovu Vukovara, predstavnika grada Vukovara i predstavnika donatora za obnovu Ružičkine kuće na kojem bi se prevladala moguća sporna pitanja.

- Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Razreda za društvene znanosti da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude pokrovitelj obilježavanja 150. obljetnice postojanja Hrvatske obrtničke komore, uz uvjet da Hrvatska akademija bude jedini pokrovitelj.

- Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Književnog kruga Split da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude pokrovitelj međunarodnog znanstvenog skupa *Marko Antun de Dominis, splitski nadbiskup, teolog i fizičar*, koji će se održati u Splitu od 16. do 18. rujna 2002., uz uvjet da Akademija bude jedini pokrovitelj.

- Predsjedništvo se suglasilo da Razred za prirodne znanosti Hrvatske akademije, koji bi predstavljao akademik Dragutin Skoko, preuzme pokroviteljstvo nad prigodnim skupom obilježavanja 150. obljetnice meteoroloških motrenja u Hrvatskoj, koji će se održati u Cavtatu od 17. do 20. travnja 2002., uz uvjet da Akademija znanosti i umjetnosti bude jedini pokrovitelj.

2. sjednica 20. ožujka

- Predsjedništvo Akademije odlučilo je da se redovito zasjedanje Skupštine Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održi 4. travnja 2002. u 18 sati, u Akademijinoj palači, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor zapisničara
3. Ovjeravanje zapisnika Prvog redovitog godišnjeg zasjedanja Skupštine, održanog 5. travnja 2001.
4. Izvještaj o radu Hrvatske akademije u godini 2001.
5. Izvještaj o financijskom poslovanju Hrvatske akademije za godinu 2001.
6. Financijski plan Hrvatske akademije za godinu 2002.

- Predsjedništvo je sazvalo svečanu sjednicu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u povodu Dana Akademije, i to 29. travnja (ponedjeljak) 2002. u Preporodnoj dvorani. Predsjedništvo je utvrdilo okvirni program svečane sjednice, i to:

1. Prigodno izlaganje akademika Ive Padovana, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
2. Dodjela nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
3. Glazbeni program.

- Predsjedništvo je, temeljem prijedloga i mišljenja Akademijinih razreda, izvješća Odbora za nagrade od 14. ožujka 2002. i članka 10. stavak 1. Pravilnika o postupku dodjeljivanja nagrada Hrvatske akademije, jednoglasno donijelo odluku o dodjeli Akademijinih nagrada za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za godinu 2001.

1. Za područje tehničkih znanosti nagradu dobiva prof. dr. Želimir Sladoljev
2. za područje medicinskih znanosti nagradu dobiva dr. sc. Alemka Markotić
3. za područje filoloških znanosti nagradu dobiva prof. dr. Ranko Matasović
4. za područje književnosti nagradu dobiva prof. dr. Cvjetko Milanja
5. za područje glazbene umjetnosti nagradu dobiva Zoran Juranić
6. za područje likovnih umjetnosti nagradu dobiva akademski slikar Mladen Pejaković
7. za područje prirodnih znanosti i matematike dodjeljuju se dvije nagrade: I. nagradu za područje prirodnih znanosti dobiva prof. dr. Julijo Martinčić, II. nagradu za područje prirodnih znanosti zajednički dobivaju: prof. dr. Slobodan Brant i prof. dr. Dario Vretenar.

- Nakon uvodnih napomena akademika A. Kaštelana, glavnog tajnika, i obrazloženja načina izbora kandidata za dopisne članove, koje je dao tajnik dr. S. Kaštela, Predsjedništvo je temeljem razrednih prijedloga, tajnim glasovanjem utvrdilo prijedlog liste kandidata za Akademijine dopisne članove. Od 16 nazočnih članova Predsjedništva izabrani kandidati dobili su slijedeći broj glasova:

U prvom krugu glasovanja:

dr. Eduard Čalić, Austrija	- 11 glasova
prof. dr. Branko Souček, Italija	- 15 glasova
prof. dr. Hrvoje Lorković, Austrija	- 16 glasova
prof. dr. Matko Čikeš, Švicarska	- 12 glasova
član suradnik Josip Jernej, Hrvatska	- 14 glasova

prof. Charles Béné, Francuska - 15 glasova
prof. dr. Sanjit K. Mitra, SAD - 13 glasova

U drugom krugu glasovanja:
prof. dr. Mirjan Damaška, SAD - 9 glasova.
Skrutatori su bili akademici M. Meštrov i J. Vončina.

Potreban broj glasova za izbor nisu dobili sljedeći kandidati: prof. dr. Paolo Budinich, Italija, prof. dr. Joseph Schlesinger, SAD, prof. dr. Jože Pogačnik, Slovenija, i prof. dr. Zdenko Rengel, Australija.

- Nakon uvodnih napomena tajnika dr. S. Kaštele, Predsjedništvo je jednoglasno prihvatilo izvješće o financijskom poslovanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i njezin završni račun za godinu 2001., sa sljedećim stanjem:

Ukupno ostvareni prihodi	58.651.920,97 kn
Ukupno ostvareni izdatci	54.774.370,30 kn
Razlika – višak prihoda	3.877.550,67 kn

Izvješće i završni račun uputit će se Akademijinoj Skupštini radi potvrđivanja.

- Predsjedništvo je imenovalo akademika Antona Švajgera za člana Upravnog odbora Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske.

- Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju Znanstvenog vijeća za mir i prava čovjeka o odazivu na Apel da se pomogne Republici Hrvatskoj u vađenju mina i neeksplodiranih ubojitih sredstava.

- Predsjedništvo je razmotrilo inicijativu Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti o izmjeni Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i Statuta Hrvatske akademije, kojima se normira postupak izbora za nove članove Akademije.

Inicijativa Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti upućuje se na razmatranje svim Akademijinim razredima.

Predsjedništvo moli razrede da na prvoj sjednici imenuju po jednog predstavnika u Akademijin Odbor za Statut budući da je članovima tog Odbora istekao trogodišnji mandat.

U slučaju da Akademijini razredi i Predsjedništvo Akademije prihvate inicijativu Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, zadužit će se Odbor za Statut da pripremi prijedloge izmjene Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Statuta Hrvatske akademije i Pravilnika o predlaganju i izboru članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

- Predsjedništvo je načelno podržalo prijedlog Odbora za međunarodnu suradnju za potpisivanje Sporazuma i Protokola o suradnji između Češke akademije znanosti i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Tekst prijedloga Sporazuma i Protokola prije potpisivanja treba biti upućen na prethodno mišljenje, eventualne prijedloge i sugestije, Razredu za filološke znanosti, Razredu za književnost i Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije.

Za potpisivanje Sporazuma i Protokola o suradnji između Češke akademije znanosti i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti određeni su potpredsjednik Akademije akademik Milan Moguš i akademik Boris Kamenar, predsjednik Odbora.

Predsjedništvo je podržalo prijedlog Odbora za međunarodnu suradnju da predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na 14. međunarodnoj Amaldi konferenciji, koja će se održati od 27. do 29. travnja 2002. u Certosa di Pontignano u Italiji, bude dr. sc. Vladimir Đuro Degan, član suradnik Hrvatske akademije i voditelj Jadranskog zavoda.

- Predsjedništvo je razmotrilo zahtjev Prirodoslovno-matematičkog fakulteta iz Zagreba iz dopisa br. 01B-697/2-01 od 17. siječnja 2002., o ustupanju nenaplativim putom cjelokupne površine zemljišne čestice 8174/1, zk. ul. 19397, k. o. grad Zagreb, za potrebe završetka gradnje novih objekata kemije, zajedničkog objekta kemije i biologije i pristupnog puta, te je odlučilo da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, kao zemljišnoknjižni vlasnik prenese pravo vlasništva samo na dijelu zemljišne čestice 8174/1, zk. ul. 19397, k. o. grad Zagreb, u površini od 2968 m^2 ili 825,2 čhv, sve prema parcelacijskom elaboratu Rn-1953/97, bez naplate, na Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Iz parcelacijskog elaborata, lokacijske i građevne dozvole nedvojbeno slijedi da je Fakultetu za privođenje svrsi izgrađenih objekata i ishođenje uporabne dozvole potrebna samo površina koja se ovom odlukom prenosi, te Hrvatska akademija zato ne nalazi mogućnost da Fakultetu nenaplatnim putom ustupi cjelokupnu traženu površinu predmetne parcele.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Gordana Družića u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika za znanstveno polje ekonomije u području društvenih znanosti, prvi put.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Lelije Sočanac u istraživačko zvanje višeg asistenta za znanstveno polje filologije u području humanističkih znanosti, na vrijeme od tri godine od dana izbora.

3. sjednica 17. travnja

- Predsjedništvo je razmotrilo prijedloge za nove članove Hrvatske akademije koje su predložili Akademijini razredi i utvrdilo da nema nikakvih primjedaba na prijedloge za izbor novih Akademijinih članova.

Predsjedništvo je ujedno temeljem prijedloga Akademijinih razreda utvrdilo da se sljedeći članovi Akademije, koji zbog duže bolesti ne sudjeluju u radu Akademije, ne će uračunavati u kvorum Izborne skupštine, i to:

akademici Aleksandar Goldštajn i Mate Suić iz Razreda za društvene znanosti; akademik Vinko Škarić iz Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti; akademik Slavko Krvavica iz Razreda za prirodne znanosti; akademik Radovan Ivančić iz Razreda za medicinske znanosti; akademik Petar Guberina iz Razreda za filološke znanosti; akademici Ljubo Ivančić, Ivo Petricioli i Zlatko Prica iz Razreda za likovne umjetnosti; akademici Ivo Maček i Lovro Županović iz Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

Dogovoreno je da tajnici Akademijinih razreda na Izbornoj skupštini samo podsjete na kandidate svojih razreda za nove Akademijine članove, a da svi relevantni podaci o kandidatima budu upisani u pregledu kandidata za nove članove Hrvatske akademije, koji će uz poziv za Skupštinu dobiti svi redoviti članovi.

Predsjedništvo je odlučilo da će svečano proglašenje novoizabranih članova Akademije uslijediti 7. lipnja 2002. u 12 sati, u atriju Akademijine palače.

- Predsjedništvo se suglasilo s predloženim tekstom Pravilnika o postupku dodjeljivanja plakete za crtež/grafiku Hrvatske akademije.

- Predsjedništvo je razmotrilo i u načelu podržalo prijedlog grada Đakova o ustanovljenju znanstveno-kulturne manifestacije *Strossmayerovi dani* u Đakovu. Predsjedništvo će taj prijedlog uputiti svim razredima s molbom da o utemeljenju te manifestacije i njezinim mogućim sadržajima daju svoje mišljenje i prijedloge.

U raspravi na sjednici Predsjedništva izraženo je mišljenje da bi možda bilo primjerenije da Akademija ne bude suorganizator, već pokrovitelj te znanstveno-kulturne manifestacije.

- Uvodnu informaciju o stanju obnove Ružičkine kuće u Vukovaru dao je akademik Pavao Pavličić, predsjednik Odbora za obnovu Memorijalnog i znanstvenog centra Lavoslava Ružičke.

Nakon opsežne rasprave, Predsjedništvo se suglasilo sa zaključcima i prijedlozima Odbora za obnovu Memorijalnog i znanstvenog centra Lavoslava Ružičke u Vukovaru, sa sjednice Odbora održane 15. veljače 2002. u Hrvatskoj akademiji.

Predsjedništvo Akademije posebno je podržalo inicijativu grada Vukovara, Odbora za obnovu Memorijalnog i znanstvenog centra Lavoslava Ružičke, predstavnika Fundacije za obnovu Ružičkina centra i Castellum centra, da se postojeća dokumentacija vezana uz definiranje koncepcije budućeg memorijalnog centra i izrađena arhitektonsko-projektna dokumentacija, ustupe investitorima, uz obvezu redovitog izvještavanja o poduzetim radovima, u cilju ostvarenja uspješne zajedničke suradnje. Isto tako predložit će se da Akademija delegira jednog svog predstavnika u Odbor donatora za obnovu Ružičkine kuće.

- Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da Razred za tehničke znanosti, koji bi predstavljao akademik Stjepan Jecić, preuzme pokroviteljstvo simpozija *Teorija i praksa brodogradnje in memoriam prof. Leopold Sorta*, koji će se održati u Trogiru od 14. do 16. studenoga 2002.

- Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da Razred za tehničke znanosti preuzme pokroviteljstvo međunarodne konferencije *IEEE International Conference on Electronic, Circuits and Systems ICECS 2002*, koja će se održati od 15. do 18. rujna 2002. u Dubrovniku.

- Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da Razred za medicinske znanosti preuzme pokroviteljstvo *III. konferencije o kineziologiji*, koja će se održati od 25. do 29. rujna 2002. u Opatiji.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru mr. Tade Oršolića u istraživačko zvanje asistenta za znanstveno polje povijesti u području humanističkih znanosti, na vrijeme od četiri godine od dana izbora.

- Akademik D. Jelčić podsjetio je da je prije nekoliko dana u Zagrebu održan okrugli stol o demografiji na kojem je netko od sudionika rekao da je nedavno u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti održan sastanak na kojem je predsjednik SR Jugoslavije Vojislav Koštunica svojim izlaganjem obnovio teze iz njezinog Memoranduma. Zbog toga je predložio da se preko našeg Ministarstva vanjskih poslova zatraži vjerodostojna informacija o tom događaju, te da se nakon toga ocijeni treba li Akademija reagirati i na koji način.

- Na prijedlog akademika Andrije Kaštelana, glavnog tajnika, Predsjedništvo je odlučilo zamoliti Razred za društvene znanosti za informaciju priprema li se obilježavanje skore 1150. obljetnice Trpimirove darovnice.

4. sjednica 15. svibnja

- Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju glavnog tajnika akademika Andrije Kaštelana o pripremama za Izbornu skupštinu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koja će se održati 16. svibnja 2002., te o načinu glasovanja za izbor novih Akademijinih članova i ponovni izbor članova suradnika.

Ponovno je potvrđeno da će razredni tajnici na Izbornoj skupštini samo podsjetiti na kandidate za nove članove iz svojih razreda, budući da su potpuni podaci o svim kandidatima tiskani u posebnom materijalu i dostavljeni svim članovima Skupštine.

Predsjedništvo je također potvrdilo dosadašnju praksu da se neće sazivati nastavak Izborne skupštine, ukoliko zbog nedostatka kvoruma ne bude održan drugi krug glasovanja radi popune slobodnih mjesta.

- Predsjedništvo je na temelju prijedloga Akademijinih razreda utvrdilo članove Skrutatorske komisije za Izbornu skupštinu zakazanu za 16. svibnja 2002., kako slijedi:

Razred za društvene znanosti – akademik Franjo Šanjek; Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti – akademik Josip Pečarić; Razred za prirodne znanosti – akademik Antun Švajger; Razred za medicinske znanosti – akademik Ivo Čikeš; Razred za filološke znanosti – akademik Mislav Ježić; Razred za književnost – akademik Nedjeljko Fabrio; Razred za likovne umjetnosti – akademik Ante Vulin; Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju – akademik Ruben Radica; Razred za tehničke znanosti – akademkinja Sibila Jelaska.

Predsjednik Skrutatorske komisije bit će akademik Andrija Kaštelan, glavni tajnik.

- Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju Akademijinog tajnika dr. sc. Slobodana Kaštele o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, u dijelu koji se odnosi na mirovine Akademijinih redovitih članova.

Ministarstvo znanosti i tehnologije izvijestilo je Hrvatsku akademiju da je Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti stavilo u proceduru potkraj siječnja 2002., te 27. veljače ponovno zatražilo očitovanje Ministarstva rada i socijalne skrbi Republike Hrvatske. Predsjedništvo Hrvatske akademije izrazilo je prosvjed zbog neopravdane sporosti u davanju mišljenja od strane Ministarstva rada i socijalne skrbi, koja je rezultirala nemogućnošću primjene izmijenjenog Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti od 1. siječnja 2002., kao što je prethodno bilo predloženo. S tim u vezi Predsjedništvo se nije suglasilo s mišljenjem i prijedlogom Ministarstva rada i socijalne skrbi prema kojem bi primjena Zakona trebala započeti tek od 1. siječnja 2003., već insistira na primjeni Zakona najkasnije 1. srpnja 2002. Zbog svega toga zamolit će se Ministarstvo znanosti i tehnologije da ubrza prihvaćanje Nacrta zakona u Vladi Republike Hrvatske te njegovo upućivanje u zakonsku proceduru.

- Predsjedništvo je na temelju javnog natječaja i prijedloga Akademijinog Koordinacijskog odbora donijelo odluku kojom se dr. sc. Slobodan Kaštela ponovno imenuje za tajnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, na vrijeme od 4 godine. Odluka o izboru donesena je nakon tajnog glasovanja članova Predsjedništva u kojem su svi nazočni glasovali za njegov izbor.

- Nakon uvodnih napomena akademika B. Kamenara, predsjednika Odbora za međunarodnu suradnju, Predsjedništvo je donijelo sljedeće odluke:

Prima se na znanje informacija o razgovorima predstavnika Hrvatske akademije i predstavnika Kineske akademije inženjerstva, nakon kojih je parafiran Sporazum o znanstvenoj suradnji tih dviju akademija.

U načelu se prihvaća prijedlog o suradnji s Institutom za svjetsku ekonomiju Mađarske akademije znanosti, s time da taj prijedlog bude uključen u Protokol o suradnji između dviju akademija.

Prihvaćen je prijedlog da akademik Vladimir Stipetić sudjeluje na *76. općoj skupštini Međunarodne unije akademija*, koja će se održati od 29. svibnja do 2. lipnja 2002. u Bruxellesu.

- Predsjedništvo je razmatralo prijedlog Razreda za društvene znanosti za imenovanje akademika Franje Šanjeka za v. d. voditelja Zavoda za povijesne znanosti u Zadru i akademika Tomislava Raukara za v. d. voditelja Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu.

Predsjedništvo Akademije smatra da bi umjesto prijedloga Razreda za imenovanjem v. d. voditelja trebalo imenovati voditelje, tim više što u Akademijinim normativnim aktima nije predviđena dužnost v. d. voditelja. Slijedom izrečenoga, zamolit će se Razred za društvene znanosti da ponovno razmotri svoj prijedlog.

- Predsjedništvo je potvrdilo odluku Akademijinog Koordinacijskog odbora od 21. ožujka 2002., prema kojoj Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti može biti jedini pokrovitelj, ali nikako, kao što je u ovom slučaju predloženo, supokrovitelj znanstvenog skupa.

Ukoliko organizator skupa prihvati taj Akademijin načelni stav, pokroviteljstvo nad skupom *European Symposium on Organic Chemistry ECOS 13*, koji će se održati u Cavtatu od 10. do 15. rujna 2003., preuzet će Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti.

- Predsjedništvo je podržalo organizaciju znanstvenog simpozija *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*, koji će se održati u listopadu ove godine u Varaždinu.

- Predsjedništvo je odobrilo Akademijinom Zavodu za lingvistička istraživanja sudjelovanje u organizaciji međunarodnog simpozija *A Tipology of Language Contracts around the Baltic and Adriatic Seas*, koji će se održati u Zadru od 20. do 22. rujna 2002., s time da odobreno sudjelovanje ne prouzroči nikakve Akademijine financijske obveze.

- Predsjedništvo je donijelo odluku kojom se mr. sc. Marino Manin izabire u istraživačko zvanje asistenta za znanstveno polje povijesti u području humanističkih znanosti, na vrijeme od četiri godine od dana izbora.

5. sjednica 27. lipnja

- Predsjedništvo je sa zadovoljstvom primilo na znanje zaključke Hrvatskog sabora i Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora, kojima se prihvaća izvješće o radu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u godini 2001.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora predložio je da se Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti ubuduće odobravaju veća proračunska sredstva za ostvarivanje programa međunarodne suradnje (ne umanjujući sredstva za druge Akademijine namjene). Sredstva za tu namjenu prema tom prijedlogu treba povećati za 30%, jer se bez njih ne može u djelo provesti najveći dio postojećih ugovora o međunarodnoj suradnji Hrvatske akademije.

Odbor je također opetovano predložio da Vlada Republike Hrvatske što prije predloži rješenje za isplatu, iz proračunskih sredstava, dodatka na mirovine za Akademijine redovite članove.

- Predsjedništvo je prihvatilo izvješće o postupku za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti prema kojemu je Vlada Republike Hrvatske utvrdila Prijedlog istog Zakona i svojim ga aktom od lipnja 2002. uputila Hrvatskom saboru u postupak redovitog donošenja.

Prema primljenim obavijestima može se očekivati da će Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Hrvatskom saboru biti na prvom čitanju tijekom ljetnog, a na drugom čitanju tijekom jesenjeg zasjedanja Sabora.

- Uvodne napomene o radu i financijskom poslovanju Akademijine Zaklade dali su akademik V. Neidhardt, predsjednik Upravnog odbora, i dr. S. Kaštela, ravnatelj Zaklade.

Predsjedništvo je podržalo rad Akademijine Zaklade i prihvatilo izvješće o radu i financijskom poslovanju Zaklade u godini 2001.

Predsjedništvo je posebnu pozornost posvetilo dijelu izvješća iz kojega slijedi da je Državni proračun tijekom 2001. Zakladi prenio 2.569.000,00 kn. Taj iznos uz valutnu klauzulu i kamatu od 6% oročen je u Privrednoj banci Zagreb d. d. Novčana imovina Zaklade potkraj 2001., s ulogom iz Državnog proračuna, iznosila je 3.423.000,00 DEM, u kunskoj protuvrijednosti.

Tijekom rasprave o radu Zaklade izdvojilo se načelno pitanje treba li ili ne sredstvima Zaklade financirati rad Akademijinih članova i projekte Akademijinih znanstvenoistraživačkih jedinica. Kako su o ovom pitanju iznijeta različita mišljenja, Predsjedništvo prije donošenja konačne odluke ponovno moli razrede da iznesu svoje stavove.

- Nakon uvodnih napomena akademika I. Padovana, predsjednika Akademije, i rasprave, Predsjedništvo se suglasilo s inicijativom skupine hrvatskih intelektualaca iz dijaspore da se uredi spomen prostor sa stalnom izložbom dokumentacije o životu i radu dobitnika Nobelove nagrade rođenih i školovanih u Hrvatskoj ili hrvatskog podrijetla.

Kao privremeno rješenje za smještaj predlaže se dio prostora koji sada koristi Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva na Strossmayerovom trgu 14.

U svezi s tim Predsjedništvo je zamolilo predsjednika Akademije akademika Ivu Padovana i tajnika Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti akademika Sibu Mardešića, da prethodno razgovaraju s akademikom Krešimirom Balenovićem, voditeljem Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva, kako bi se prethodno riješili mogući nesporazumi.

- Nakon uvodnih napomena tajnika dr. sc. S. Kaštele, koji je u odsutnosti akademika B. Kamenara, predsjednika Odbora za međunarodnu suradnju, obrazložio prijedloge i stavove tog odbora, Predsjedništvo je primilo na znanje:

izvješće o posjeti Akademijinog izaslanstva Bugarskoj akademiji znanosti u razdoblju od 20. do 23. svibnja 2002. kojom prigodom su bili vođeni razgovori o unapređivanju međusobne suradnje. S tim u vezi Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom da se poveća godišnja kvota razmjene s tom Akademijom s dva na šest tjedana;

izvješće o posjeti Akademijinog izaslanstva Akademiji znanosti Češke Republike u razdoblju od 27. do 30. svibnja 2002. kojom prigodom je potpisan Sporazum o znanstvenoj suradnji između dviju akademija;

bilješku o posjetu predsjednika Albanske akademije znanosti prof. dr. Ylli Popa u razdoblju od 17. do 21. lipnja 2002. i potpisivanju okvirnog Sporazuma o suradnji između Hrvatske i Albanske akademije;

bilješku o posjetu izaslanstva Poljske akademije znanosti u sastavu prof. Wlodizimir Ostrowski, potpredsjednik Poljske akademije znanosti, i Wojciech Brzost, voditelj Odjela za međunarodne odnose Poljske akademije, u razdoblju od 14. do 16. lipnja 2002. i potpisivanju novog Protokola o suradnji između dviju akademija;

prihvatilo nacrt Sporazuma između Brandenburške akademije i Hrvatske akademije, koji će biti potpisan 10. srpnja 2002.;

osim toga Predsjedništvo se suglasilo s prijedlozima Odbora za međunarodnu suradnju i odobrilo sljedeća službena putovanja u inozemstvo:

plaćanje troškova sudjelovanja akademika Milana Maceljskog na Općoj skupštini UEAA (Union of European Academies Applied to Agriculture, Food and Nature) u Parizu, 18. listopada 2002.;

troškove službenog puta akademika Ivana Gušića u Prag na 22. simpoziji EARSL-a (European Association of Remote Sensing Laboratories), od 3. do 8. lipnja 2002.

- Predsjedništvo je na temelju prijedloga Akademijinih razreda, izabralo voditelje Akademijinih jedinica, i to:

u nadležnosti Razreda za prirodne znanosti: akademika Milana Heraka za voditelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, akademika Zvonimira Devidéa za voditelja Zavoda za ornitologiju;

u nadležnosti Razreda za medicinske znanosti: akademika Dragana Dekarisa za voditelja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, akademika Dragu Ikića za voditelja Kabineta za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija;

u nadležnosti Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti: akademika Žarka Dadića za voditelja Zavoda za povijest i filozofiju znanosti.

- Predsjedništvo je primilo na znanje obavijest Razreda za društvene znanosti da u obilježavanju važnijih nadnevaka u ovoj godini planira održati svečanu sjednicu povodom 1150. obljetnice Trpimirove darovnice (852.-2002.) i znanstveni skup povodom 900. obljetnice ulaska Hrvatske u zajednicu s Ugarskom (1102.-2002.).

- Predsjedništvo se suglasilo da Razred za filološke znanosti preuzme pokroviteljstvo *III. međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i puranama*, koja će se održati u Dubrovniku od 2. do 8. rujna 2002., uz uvjet da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude jedini pokrovitelj.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Antuna Paveškovića u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika za znanstveno polje znanost o književnosti u području humanističkih znanosti, na vrijeme od pet godina od dana izbora.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Hrvojke Mihanović Salopek u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika za znanstveno polje znanost o književnosti u području humanističkih znanosti, na vrijeme od pet godina od dana izbora.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Anice Bilić u istraživačko zvanje višeg asistenta za znanstveno polje znanost o književnosti u području humanističkih znanosti, na vrijeme od tri godine od dana izbora.

- Predsjedništvo je podržalo napomene Razreda za filološke znanosti uz raspravu o zakonskim tekstovima o visokoj naobrazbi i o znanstvenoj djelatnosti i zaključilo da će se te napomene dostaviti Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

- Predsjedništvo se u načelu suglasilo s prijedlogom akademkinje K. Kos da se prigodom održavanja svečanih sjednica Hrvatske akademije ubuduće razmisli o mogućnosti da se izvođenje glazbenog programa, kao dijela ukupnog programa, planira na početku ili tijekom svečanosti, a ne na samom njenom kraju, kao što je to do sada bio slučaj.

- Predsjedništvo je raspravljalo o inicijativi akademika Dubravka Jelčića, prema kojoj bi se Hrvatska akademija trebala očitovati na nedavno neprihvaćanje prijedloga odluke o himni i danu Istarske županije od strane Gradskog poglavarstva Rovinja. Naime, to je poglavarstvo prema pisanju Glasa Istre od 22. svibnja 2002. odbilo prijedlog da se poznata i tradicionalna pjesma istarskih preporoditelja *Krasna zemljo, Istro mila* proglasi svečanom pjesmom Istarske županije uz obrazloženje da stih *Dome roda hrvatskog* vrijeđa građane Istre, koja nije samo hrvatska nego multinacionalna zemlja. Isto tako to je poglavarstvo odbilo i prijedlog da se kao dan Istarske županije proglasi bilo koji nadnevak u mjesecu rujnu, a da se danom Istarske županije proglasi nadnevak konstituiranja prve Skupštine Istarske županije održane 1993.

Nakon rasprave u kojoj je sudjelovalo više članova, Predsjedništvo je zaključilo da bi povodom ovog događaja Akademija trebala reagirati, ali ne na način da to bude u obliku prigodne javne izjave, već da početkom jeseni ove godine Akademija u Rovinju organizira manji znanstveno-stručni skup na kojem bi se upozorilo na opasnost i štetnost spomenutih stavova.

Predsjedništvo je s tim u vezi zadužilo Razred za književnost da u dogovoru s Razredom za društvene znanosti, Razredom za filološke znanosti i Razredom za glazbenu umjetnost i muzikologiju predloži program, sudionike i vrijeme održavanja znanstveno-stručnog skupa Rovinju.

6. sjednica 16. listopada

- Nakon uvodnih napomena akademika M. Moguša, potpredsjednika Akademije, i provedene rasprave Predsjedništvo je prihvatilo inicijativu Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti pokrene izradu nacrta Deklaracije o znanju.

Uvažavajući činjenicu da je samo društvo znanja sposobno ostvariti održivi razvoj pri kojem se štite svekoliki resursi, te da su razvoj znanosti i tehnologije temelj gospodarskog prosperiteta i put prema društvu blagostanja, Predsjedništvo je imenovalo Inicijativni odbor za izradu nacrta Deklaracije o znanju na čelu s akademikom Dušanom Bilandžićem i članovima: akademicima Adolfom Dragičevićem, Vladimirom Paarom, Borisom Kamenarom, Androm Mohorovičićem, Eugenom Pusićem i Božom Udovičićem.

Predsjednik Akademije može proširiti Odbor s drugim Akademijinim članovima te istaknutim znanstvenicima, koji nisu članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Zadatak Odbora je u primjerenom roku izraditi nacrt Deklaracije o znanju, o kojemu bi se izjasnili svi Akademijini razredi, a potom i Predsjedništvo.

- Nakon uvodnih napomena tajnika dr. S. Kaštele, Predsjedništvo je bez rasprave podržalo prijedlog Akademijinog Koordinacijskog odbora da se u Državnom proračunu za godinu 2003. osiguraju sredstva potrebna za rad Hrvatske akademije, u ukupnom iznosu od 54.078.821,00 kn. Ta bi se sredstva rasporedila za namjene i u iznosima prema prijedlogu plana proračuna Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2003.

- Nakon uvodnih napomena akademika D. Dekarisa, tajnika Razreda za medicinske znanosti i rasprave, Predsjedništvo je podržalo prijedlog Razreda za medicinske znanosti koji je prihvatio inicijativu o organizaciji stručne rasprave uz sudjelovanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske o mogućim modelima reorganizacije bolničke djelatnosti i racionalizacije bolničkog sustava u Republici Hrvatskoj.

Predsjedništvo Hrvatske akademije prihvatilo je prijedlog da Akademija istupi u svojstvu moderatora rasprave, a od strane Razreda za medicinske znanosti u organizaciji rasprave sudjelovat će predloženi članovi: akademici Ivo Čikeš, Dragan Dekaris, Zvonko Kusić i Daniel Rukavina.

- Predsjedništvo je primilo na znanje i zahvalilo na inicijativi Akademijine Zaklade da se iz njezinih sredstava osigura 50.000,00 kn u godini 2003. za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Predsjedništvo će pokušati osigurati dodatna sredstva kako bi novčani iznos nagrada Hrvatske akademije bio što primjereniji značenju tih nagrada.

Sa zahvalnošću je primljena informacija da je dr. Josip Torbar u svoje ime i njegove obitelji darovao Akademijinoj Zakladi iznos od 20.000,00 USA dolara.

Predsjedništvo Hrvatske akademije s tim u vezi predlaže Upravnom odboru Zaklade da izvrši promjene u Statutu Zaklade na način da se iznos utemeljiteljskog prinosa za stjecanje statusa utemeljitelja za fizičke osobe smanji na 20.000,00 umjesto dosadašnjih 25.000,00 USA dolara.

Budući da utemeljiteljski prinosi fizičkih osoba predstavljaju veće financijsko opterećenje i veće izdvajanje, ne treba ih izjednačavati s iznosima utemeljiteljskog prinosa za pravne osobe, pa stoga Predsjedništvo sugerira Upravnom odboru da se razmotri i mogućnost smanjenja utemeljiteljskog prinosa za fizičke osobe i na iznos manji od 20.000,00 USA dolara.

- Predsjedništvo je povodom pisma koje je akademik Petar Strčić uputio Predsjedništvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zaključilo:

pismo akademika Petra Strčića upućeno Predsjedništvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti stavljeno je na dnevni red Predsjedništva iz dva razloga:

prvi je razlog u tome što je akademik Petar Strčić svoje pismo upućeno Slovenskoj akademiji uputilo na znanje i Predsjedništvu naše Akademije.

Drugi, i važniji razlog, leži u činjenici da je u ovom slučaju riječ o odstupanju od uobičajene prakse, a preko toga ovo Predsjedništvo ne može prijeći. Naime, akademik Petar Strčić kao i svaki drugi član naše Akademije može se u svoje ime obraćati bilo

kome. Međutim, u ovom slučaju akademik Petar Strčić obratio se neposredno Predsjedništvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti ne samo kao Akademijin član, već i kao ravnatelj Akademijinog Arhiva i voditelj Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci. To znači da se on, mimo znanja i suglasnosti Predsjedništva Hrvatske akademije, u svojstvu zaposlenika Hrvatske akademije neposredno obratio Predsjedništvu jedne inozemne akademije, što je po mišljenju ovog Predsjedništva – ne ulazeći u sadržaj pisma – nedopustivo i protivno uobičajenom načinu komuniciranja između dviju akademija. Zbog toga se ovo Predsjedništvo ograđuje od ovog postupka, te imajući u vidu pismo predsjednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti upućeno našem predsjedniku – smatra da treba obavijestiti predsjednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti o ovom slučaju.

- Predsjedništvo je imenovalo za nove članove Odbora za imovinu Hrvatske akademije pomoćnike tajnika Aleksandru Stuparić i Mariju Orlić.

- Predsjedništvo je, na prijedlog Akademijinih razreda, imenovalo članove Odbora za Statut Hrvatske akademije u sljedećem sastavu: akademici Siniša Tri va, Vladimir Paar, Dragutin Skoko, Jelena Krmpotić-Nemanić, Mislav Ježić, Antun Dubravko Jelčić, Boris Magaš, Ruben Radica i Stjepan Jecić. Predsjedništvo Akademije na svojoj idućoj sjednici imenovat će predsjednika Odbora za Statut i njegovog zamjenika.

- Predsjedništvo je na temelju prijedloga Akademijinog Odbora za međunarodnu suradnju donijelo sljedeće odluke:

ovlašćuje se akademik Boris Kamenar da predstavlja Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti na zasjedanju Glavne skupštine Europske znanstvene zaklade (European Science Foundation – ESF), koja će se održati 28. i 29. studenoga 2002. u Strasbourgu, na kojoj će se ratificirati kandidatura Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u ESF-u, na prijedlog Izvršnog vijeća iste fundacije;

prihvaća se prijedlog Protokola o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Ruske akademije znanosti, uz obvezu da se dopuni s temama za suradnju koje će predložiti Akademijini razredi;

ovlašćuje se akademik Božidar Liščić da predstavlja Hrvatsku akademiju na sastanku posvećenom ulozi akademija znanosti s područja središnje i istočne Europe, koji će se održati 3. prosinca 2002. u Pragu, u istraživačkom središtu za povijest znanosti Češke akademije znanosti;

ovlašćuje se akademik Boris Kamenar, predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Europskom programu prirodoznanstvene razmjene i razmjene u društvenim i humanističkim znanostima (ESEP), da predstavlja Hrvatsku akademiju na sastanku partnerskih organizacija, koji će se održati u razdoblju od 7. do 9. studenoga 2002. u Helsinkiju;

prima se na znanje da je na molbu kineske strane odgođen posjet izaslanstva Kineske akademije društvenih znanosti Hrvatskoj akademiji za početak sljedeće godine, a tijekom posjeta predviđeno je potpisivanje Sporazuma o znanstvenoj i umjetničkoj suradnji između dviju akademija.

- Predsjedništvo je na temelju prijedloga Akademijinih razreda imenovalo voditelje sljedećih Akademijinih jedinica:

- u djelokrugu Razreda za društvene znanosti: akademika Jakova Sirotkovića za voditelja Odsjeka za ekonomska istraživanja Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu; prof. dr. sc. Vladimira-Đuru Degana za voditelja Jadranskog zavoda u Zagrebu; akademika Eugena Pusića za voditelja Kabineta za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić" u Zagrebu; akademika Vladimira Stipetića za voditelja Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku; akademika Tomislava Raukara za voditelja Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu; akademika Andre Mohorovičića za voditelja Odsjeka za etnologiju Zavoda za

povijesne i društvene znanosti u Zagrebu; prof. dr. sc. Marina Zaninovića za voditelja Odsjeka za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu; akademika Franju Šanjeka za voditelja Zavoda za povijesne znanosti u Zadru; akademika Ivu Petrinovića za voditelja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

- U djelokrugu Razreda za prirodne znanosti: akademika Franu Kršinića za voditelja Arboretuma Trsteno; akademika Dušana Klepca za voditelja Centra za znanstveni rad u Vinkovcima.

Predsjedništvo je, nadalje, imenovalo akademika Milana Meštrova, dosadašnjeg potpredsjednika Odbora za obnovu Arboretuma Trsteno, za predsjednika Odbora umjesto preminulog akademika Mirka Vidakovića i proširilo Odbor s novim članovima: akademikom Dušanom Klepcom i Mirjanom Bojić, dipl. ing. agronomije, iz Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja. Za predsjednika Odbora za trajnu suradnju s radnim skupinama (Vijeće) za Arboretum Trsteno imenovan je akademik Milan Meštrov, a članovi toga Vijeća ostaju i nadalje akademici Šime Spaventi i Frano Kršinić.

- U djelokrugu Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju: akademkinju Koraljku Kos za voditeljicu Odsjeka za povijest hrvatske glazbe Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe u Zagrebu.

- Predsjedništvo je na inicijativu Razreda za prirodne znanosti odlučilo da se obnovi rad Odbora za suradnju Hrvatske akademije s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima. Zbog prekida u radu tog Odbora Predsjedništvo moli razrede da obnove prijedloge svojih predstavnika za članove Odbora, nakon čega će Predsjedništvo imenovati članove, predsjednika i zamjenike Odbora za suradnju Hrvatske akademije s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima.

Predsjedništvo podupire prijašnje inicijative da zadaća Odbora bude obrazovanje u najširem smislu, a da Odbor uskoro preraste u znanstveno vijeće u kojemu bi radili i stručni djelatnici s područja znanosti i obrazovanja koji nisu Akademijini članovi. U tom smislu Predsjedništvo će predložiti Odboru da nakon konstituiranja definira zadaće i plan rada novog znanstvenog vijeća, a za iduću Akademijinu redovitu Skupštinu priredi nacrt odluke o osnivanju Znanstvenog vijeća za obrazovanje.

- Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Klasične gimnazije iz Zagreba da Hrvatska akademija bude pokrovitelj znanstvenog simpozija i Zbornika radova Klasične gimnazije prigodom obilježavanja 400. obljetnice škole, pod uvjetom da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude jedini pokrovitelj.

- Predsjedništvo je naknadno potvrdilo prijedloge Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, Razreda za prirodne znanosti i Razreda za medicinske znanosti da preuzmu pokroviteljstvo znanstvenog skupa *Hrvatski prirodoslovci 11*, koji je održan od 11. do 12. listopada 2002. u Požegi, u organizaciji Matice hrvatske, Odjela za prirodoslovlje i matematiku.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Ane Lederer u istraživačko zvanje višeg asistenta za znanstveno polje znanosti o književnosti u području humanističkih znanosti, na vrijeme od tri godine od dana izbora.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Hane Breko u istraživačko zvanje višeg asistenta za znanstveno polje znanosti o umjetnosti (muzikologija) u području humanističkih znanosti, na vrijeme od tri godine od dana izbora.

- Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za tehničke znanosti, Razreda za društvene znanosti i Razreda za prirodne znanosti, da zajedno sa Znanstvenim vijećem za naftu i Znanstvenim vijećem za energetiku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a u suradnji sa stručnjacima iz INE i HEPA organiziraju održavanje okruglog stola *Što donosi Hrvatskoj predvideni model privatizacije energetskog sektora*.

- Nakon uvodnih napomena tajnika dr. S. Kaštele, Predsjedništvo je sa zadovoljstvom primilo na znanje obavijest da je Nacrt konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti podržan na sjednici Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, u tekstu koji je predložila Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

Vlada Republike Hrvatske će idućih dana isti tekst utvrditi kao konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i uputiti ga Hrvatskom saboru radi donošenja.

- Predsjedništvo je podržalo prijedlog Koordinacijskog odbora da se godine 2005. obilježi 190. obljetnica rođenja i 100. obljetnica smrti njezinog osnivača i utemeljitelja đakovačkog biskupa Josipa Jurja Strossmayera.

Predsjedništvo se suglasilo da se osnuje Odbor za obilježavanje 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti Josipa Jurja Strossmayera, a za predsjednika Odbora imenovalo je akademika Ivu Padovana, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Prvi zadatak Odbora je priprema prijedloga programa za obilježavanje tih obljetnica.

Mole se Akademijini razredi da Predsjedništvu predlože po jednog svog predstavnika koji bi se priključio Odboru za obilježavanje spomenutih obljetnica.

Predsjedništvo je zaključilo da se u rad Odbora uključe i predstavnici zainteresiranih ustanova, te će se u tom smislu uputiti dopisi Sveučilištu u Zagrebu, Biskupiji u Đakovu i Sveučilištu "Josip Juraj Strossmayer" u Osijeku.

Predsjednik Odbora će potom predložiti Predsjedništvu Akademije imenovanje članova Odbora.

- Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju akademika Dušana Bilandžića, predsjednika Inicijativnog odbora, o tijeku izrade nacrta Deklaracije o znanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Prema informaciji akademika Dušana Bilandžića rad Odbora za izradu Deklaracije o znanju u završnoj je fazi te se za nekoliko dana može očekivati prvi nacrt tog dokumenta, koji će potom biti upućen na mišljenje svim Akademijinim razredima, a zatim razmatran na sjednici Akademijinog Predsjedništva.

- Predsjedništvo je imenovalo akademika Sinišu Trivu za predsjednika Odbora za Statut Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a akademika Dragutina Skoka za zamjenika predsjednika istog Odbora.

- Predsjedništvo je zaključilo da će se redovito zasjedanje Skupštine radi donošenja planova rada za godinu 2003. održati 27. prosinca 2002. u 11 sati.

Tradicionalni novogodišnji domjenak za članove i suradnike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održat će se istoga dana u 12 sati.

- Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju dr. S. Kaštela, tajnika Akademije, o prijedlogu sredstava za rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Državnom proračunu za godinu 2003., koji je načinilo Ministarstvo financija.

Predsjedništvo Akademije podržalo je prijedloge amandmana koje je na prijedlog Državnog proračuna za godinu 2003. Koordinacijski odbor Akademije uputio Vladi i Hrvatskom saboru.

Jednim je amandmanom zatraženo da se na proračunskoj poziciji Ministarstva rada i socijalne skrbi osiguraju sredstva u iznosu od oko 4,1 milijuna kuna (ovisno o visini proračunske osnovice), potrebna za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u godini 2003. za isplate dodatka mirovini redovitim članovima Hrvatske akademije i članovima obitelji koji ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu. Drugim je amandmanom zatraženo povećanje sredstava na Akademijinim materijalnim rashodima za 1.281.600,00 kuna, na pozicijama: naknade za

prijevoz, službena putovanja, uredski materijal, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, intelektualne usluge, ostale usluge – tisak izdanja, članarine – međunarodna suradnja.

Nezadovoljstvo Hrvatske akademije s prijedlogom proračuna za godinu 2003. tim je veće, što je uz traženo smanjenje na poziciji materijalnih rashoda, koje je Akademija već izvršila, u prijedlogu proračuna Ministarstvo uključilo i planirana sredstva, koja će Akademija ostvariti vlastitom djelatnošću.

- Predsjedništvo je razmatralo prijedlog dopune teksta Pravilnika o radu znanstvenih vijeća Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u smislu da se u taj Pravilnik unese još jedna kategorija članova, i to "zaslužni član".

Zbog iskazanih različitih stavova o predloženoj dopuni teksta Pravilnika o radu znanstvenih vijeća Hrvatske akademije prijedlog je skinut s dnevnog reda. Predložena dopuna teksta Pravilnika o radu znanstvenih vijeća upućuje se na prethodno davanje mišljenja svim Akademijinim razredima, s molbom da što prije dostave svoje odgovore.

- Predsjedništvo se na prijedlog Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti suglasilo da se predloženi tekst natječaja za dodjelu nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti objavi u Vjesniku i Novom listu, bez daljnjih izmjena i dopuna.

Zadužuje se stručna služba da nakon objavljivanja natječaja o njegovom raspisivanju obavijesti sveučilišta u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske i Akademijine razrede.

Predsjedništvo je raspravljalo o tome hoće li se već od ove godine u Akademijinu nagradu uključiti odgovarajući novčani iznos, s obzirom na to da je Upravni odbor Zaklade odlučio da iz njezinih sredstava za tu namjenu izdvoji iznos od 50.000,00 kuna.

Predsjedništvo je sa zahvalnošću prihvatilo inicijativu i odobrena sredstva Zaklade, ali zbog nemogućnosti da iz drugih financijskih izvora osigura dodatna sredstva koja bi učinila da Akademijina nagrada ima i novčani dio koji bi bio u skladu sa značenjem i ugledom nagrade, odlučilo je da se ove godine odustane od dodjele novčanog dijela nagrade.

Predsjedništvo Hrvatske akademije moli razrede da o tom prijedlogu kao i različitim mišljenjima u pogledu karaktera Akademijine nagrade (je li nagrada namijenjena ponajprije mladim znanstvenicima i umjetnicima ili ne, i bi li o dodjeli nagrade trebao odlučivati Akademijin Odbor za nagrade, kao što je to prvotno bio slučaj), dostave mišljenja i eventualne prijedloge.

- Predsjedništvo je, na temelju prijedloga Razreda za tehničke znanosti, ponovno imenovalo prof. dr. sc. Olgu Šarc-Lahodny za voditeljicu Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, na vrijeme od tri godine od dana imenovanja.

- Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Razreda za medicinske znanosti da taj Razred bude pokrovitelj znanstvenog skupa *4. hrvatski kongres o aterosklerozi* koji će se održati u Dubrovniku u ljeto godine 2003., pod uvjetom da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude jedini pokrovitelj.

- Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa i Hrvatskog kemijskog društva i odlučilo da Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti Hrvatske akademije bude pokrovitelj *XVIII. hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera*, koji će se održati od 16. do 19. veljače 2003. u Zagrebu, u hotelu Opera. Pokroviteljstvo se prihvaća uz uvjet da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude jedini pokrovitelj skupa.

- Predsjedništvo je prihvatilo inicijativu Razreda za prirodne znanosti da se u jesen godine 2003. održi *Skup o životu i djelu akademika Ljudevita Farkaša Vukotinovića* i organizira izložba o tome zaslužnom hrvatskom narodnom preporoditelju, prirodoslovcu, književniku i muzealcu, u organizaciji Razreda za prirodne znanosti, Razreda za

filološke znanosti, Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Hrvatskog prirodoslovnog muzeja u Zagrebu.

U Organizacijski odbor *Skupa o životu i djelu akademika Ljudevita Farkaša Vukotinovića* imenuju se: dr. sc. Josip Balabanić, predsjednik Odbora; akademik Milan Meštrov, tajnik III. razreda – član Odbora; akademik Josip Vončina, tajnik V. razreda – član Odbora; akademik Antun Dubravko Jelčić, tajnik VI. razreda – član Odbora; akademik Milan Herak – član Odbora; akademik Žarko Dadić – član Odbora; prof. dr. sc. Ivan Šugar – član Odbora.

- Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Razreda za društvene znanosti da taj razred bude pokrovitelj znanstvenog skupa koji će biti organiziran u prosincu 2003. povodom obilježavanja 700. obljetnice prvog spomena Janjeva.

Pokroviteljstvo se prihvaća uz uvjet da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bude jedini pokrovitelj skupa, te da se u organizaciju skupa uključi i Akademijin Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku.

Predsjedništvo Akademije prihvatilo je i prijedlog Razreda za društvene znanosti da se radovi sa skupa 700. obljetnice prvog spomena Janjeva koji dobiju recenziju odgovarajućeg Akademijinog razreda, objave u časopisu *Anali* kao tematski blok ili u slučaju većeg opsega radova kao posebno izdanje u seriji *Monografija* Zavoda za povijesne znanosti i umjetnosti u Dubrovniku.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru mr. sc. Sandija Blagonića u istraživačko zvanje asistenta za znanstveno polje etnologije u području humanističkih znanosti, na vrijeme od četiri godine od dana izbora.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Tihomire Mršić u istraživačko zvanje višeg asistenta za znanstveno polje jezikoslovlje u području humanističkih znanosti, na vrijeme od tri godine od dana izbora.

- Predsjedništvo je donijelo odluku o izboru dr. sc. Maje Herak Bosnar u istraživačko zvanje višeg asistenta za znanstveno polje temeljne medicinske znanosti u području biomedicina i zdravstvo, na vrijeme od tri godine od dana izbora.

8. izvanredna sjednica 17. prosinca

- Predsjedništvo je, nakon šire rasprave, a na prijedlog svog Inicijativnog odbora za pripremu ovog dokumenta, donijelo

DEKLARACIJU O ZNANJU

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti smatra svojom dužnošću zazvoniti na uzbunu zbog stanja u kojemu je hrvatsko društvo s obzirom na znanje i njegovu primjenu u razvitku, i uputiti na perspektive.

Znanje je postalo temeljna proizvodna snaga u ljudskom društvu i glavni uvjet uspješnosti. Globalizacijski trendovi povezuju svijet informacijski, gospodarski, tehnološki, prometno i medijski u cjeline, u kojima se primjenjuju jednaka mjerila i vrijednosni sustavi. Razlike u znanju i njegovoj tehnološkoj primjeni postaju glavni čimbenici koji dijele razvijene zemlje od nerazvijenih, bogate od siromašnih, visoki životni standard od niskog.

Hrvatska se treba znanjem izvući iz kruga slabije razvijenih zemalja i spriječiti da se produbi njezina sadašnja tehnološka zaostalost. Ta se zaostalost, i uopće nedostatak znanja, odražava u poteškoćama u koje su zapala nekad uspješna poduzeća, s dramatičnim padom proizvodnje i izvoza, zatim, u ozbi-

ljnim nedostatcima pravosudnog sustava, u slabosti državnog aparata sa zastarjelim oblicima organizacije i funkcioniranja, te sumnjom u korumpiranost. Restrukturiranje privrede i revitalizacija društva na višoj razini kvalitete i s većim udjelom znanja postaje egzistencijalno pitanje.

Preusmjeravanje iz zaostajanja u napredovanje pretpostavlja pozitivnu razvojnu klimu, jaku motiviranost i poduzetnost velikog broja građana, uvjerenje da možemo i moramo uspjeti. Glavna poluga u ostvarivanju takva preokreta je znanje, a najvažniji prirodni resurs u tome su daroviti i radišni mladi ljudi. Preusmjeravanje treba pokrenuti djelovanjem svih institucija društva, odnosno najboljih znanstvenika, tehničara, poduzetnika, menadžera i organizatora u njima. Prvi korak na putu prema društvu znanja je razvitak obrazovanja i znanosti prema svjetskim kriterijima kvalitete.

U *razvoju obrazovanja* težište treba prvenstveno biti na poboljšanju kvalitete nastave i na adekvatnijim sadržajima. Nastavnik je najvažniji čimbenik kvalitetnoga obrazovanja i zato je prioritetno intenzivno stručno usavršavanje nastavnika tijekom cijelog radnog vijeka te poboljšanje njihovoga društvenog i materijalnog položaja.

Glavni trend obrazovanja u 21. stoljeću je orijentacija na transferni potencijal učenja: orijentacija na kvalitetno stjecanje manjeg opsega trajnih znanja koja se aktivno usvajaju i prikladna su kao trajna podloga za daljnje permanentno učenje tijekom čitavog života. Na taj se način razvijaju sposobnosti rješavanja problema, a ne gomilaju se obrazovni sadržaji iz društva prošlosti koje se mijenja. Među važnim faktorima obrazovanja ističu se: razvojna orijentacija i treća znanstveno-tehnološka revolucija, interdisciplinarnost u nastavi, razvoj kreativnosti, razvoj i poticanje radnih navika i poduzetničkog duha, razvoj ekološke svijesti, te odgoj slobodnih ljudi, cjelovite i humane ličnosti.

U *znanstvenom radu* prva i trajna zadaća je poboljšanje kvalitete i primjena svjetskih kriterija vrednovanja. Rasadnici znanja i njegove primjene trebaju biti centri izvrsnosti na sveučilištima, javnim i privrednim institutima. Znanost uključuje tri bitne karike: fundamentalnu, primijenjenu i razvojnu. Glavni financijer fundamentalnih istraživanja treba biti država, a primijenjenih i država i drugi naručitelji. Razvojna istraživanja su najskuplja i izvode se pretežito u istraživačkim institucijama u privredi i financira ih uglavnom privreda.

Izdvajanja za znanost i obrazovanje u zemljama Europske unije iznose najmanje 8% bruto društvenog proizvoda (2% za znanost + 6% za obrazovanje). Taj postotak treba, u što skorije vrijeme, dostići i u Hrvatskoj kao prioritet razvojne politike i potvrdu europske orijentacije Hrvatske.

Međutim, nastojanja oko poboljšanja obrazovanja i znanosti nužan su uvjet uspješnog razvoja, ali ne i dostatan. Težište treba staviti na *primjenu znanja*. Ljudima koji su stekli znanje treba omogućiti da svoje znanje upotrijebe u svojoj zemlji.

U privrednim djelatnostima treba osnovati *transferne skupine* koje bi se sustavno brinule o primjeni novih znanja, ovladavanjem novim tehnologijama i poboljšanjem postojećih tehnologija u skladu sa spoznajom da je neprestana inovacija temeljni uvjet gospodarske i svake druge uspješnosti i konkurentnosti na svjetskom tržištu.

U pogledu rubnih uvjeta razvitka, prvenstvo pripada uvođenju i učvršćenju *vladavine prava* bez koje nema razvijenog društva.

Preporučuje se stvaranje mješovitog tijela, *razvojnoga foruma*, koje bi imalo dvostruku zadaću: da uoči na vrijeme razvojne trendove i raspravi njihove implikacije za naše napredovanje te koordinira odlučitelje na raznim područjima u pokretanju odgovarajućih akcija.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i do sada je svojim deklaracijama i drugim javnim priopćenjima, te obraćanjem nositeljima državne vlasti upozoravala na probleme o kojima je ovdje riječ. Međutim, kako se položaj države još uvijek bitno ne poboljšava, jasno je da nismo učinili dovoljno. Akademija je spremna ovu svoju Deklaraciju nadopuniti potanjim obrazloženjem, te operativno sudjelovati u *razvojnom forumu*, čije osnivanje i predlaže, raspravljati pojedine probleme i vizije našeg razvitka u svojim stručnim tijelima i češće kritičnije javno upozoravati na nedostatke i na perspektive.

S obzirom na to da je izrada dodatka Deklaraciji pod nazivom *Hrvatska temeljena na znanju* još u tijeku, taj tekst naknadno će biti dostavljen svim razredima na mišljenje, eventualne prijedloge i verifikaciju.

ZAKLADA
HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

I ove godine nastavljeno je daljnje materijalno jačanje Zaklade, što je omogućilo da ova Zaklada postane jedna od bogatijih zaklada u Republici Hrvatskoj.

Državnim proračunom Republike Hrvatske za godinu 2002. Zakladi Hrvatske akademije osigurano je 2.774.520,00 kuna, kao dio naknade koju je hrvatska Vlada obećala Akademiji za oduzete stanove. Nakon što su ta sredstva sukcesivno prenošena na račun Zaklade, tijekom 2002. oročena su kod Privredne banke Zagreb d. d., uz valutnu klauzulu i kamatu od 6%. S tim ulogom novčana imovina Zaklade iznosila je potkraj 2002. oko 16.500.000,00 kuna odnosno 2,2 milijuna eura.

Upravni odbor Zaklade tijekom 2002. radio je u ovom sastavu:

- akademici Velimir Neidhardt, predsjednik, Ivo Perišin, Dionis Emerik Sunko, Andrija Kaštelan, Šime Spaventi, Milan Moguš, Slobodan Novak, Pavle Dešpalj i Dragutin Fleš, zatim Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, dr. Dragomir Maderić, glavni direktor Školske knjige d. d., mr. Juraj Centner, Zagrebački velesajam, Ivan Klarić, Privredna banka Zagreb d. d., ing. Zdenko Antešić, gradonačelnik grada Raba, dr. Žarko Miljenović, glavni ekonomist Zagrebačke banke d. d. i dr. Slobodan Kaštela, ravnatelj Zaklade.

Upravni odbor Zaklade održao je u 2002. dvije sjednice, i to 28. ožujka i 2. listopada.

Na sjednici održanoj 28. ožujka Upravni odbor je zaključio da se tijekom travnja objavi javni natječaj za potpomaganje svih oblika zakladnih aktivnosti, i to za: izdavačku djelatnost na području znanosti i umjetnosti; organiziranje znanstvenih skupova; razvijanje znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada; otkup umjetnina; nagrađivanje važnijih dostignuća na području znanosti i umjetnosti.

Ukupan iznos sredstava predviđen za potpomaganje zakladnih namjena u 2002. iznosio je 900.000,00 kuna.

Pravo predlaganja imali su pojedinci, skupine, udruge i znanstvene i umjetničke ustanove.

Natječaj za dodjelu sredstava iz Zaklade, koji je sredinom travnja objavljen u nekoliko dnevnih listova, pobudio je veliko zanimanje pojedinaca, udruga, kulturnih i znanstvenih ustanova. U roku za podnošenje prijedloga, koji je trajao do 10. svibnja 2002., prispjelo je 96 zahtjeva, a izvan roka još četiri zahtjeva.

Radna skupina Upravnog odbora koju su činili akademik V. Neidhardt, predsjednik, i dr. S. Kaštela, ravnatelj Zaklade, obavila je velik posao razvrstavanja zahtjeva prema aktivnostima koje su bile naznačene javnim natječajem. Zatim su tako obrađeni prijedlozi upućeni na mišljenje nadležnim razredima Hrvatske akademije. Na temelju

prioritetne liste koju su predložili Akademijini razredi radna je skupina pripremila prijedlog raspodjele sredstava vodeći računa o kriterijima koje je postavio Upravni odbor, te o raspoloživim sredstvima.

Upravni odbor Zaklade na sjednici održanoj 2. listopada 2002. donio je odluku da se sredstva Zaklade Hrvatske akademije u ukupnom iznosu od 900.000,00 kuna raspodijele sljedećim organizacijama i pojedincima:

1. Za potpomaganje izdavačke djelatnosti na području znanosti i umjetnosti

Tražitelj pomoći	*Iznos odobrenih sredstava*
1. Institut "Ruđer Bošković", Zavod za organsku kemiju i biologiju, Zagreb, Bijenička cesta 54 - za izdavanje knjige sažetaka s europskog skupa organskih kemičara ESOC 13, Cavtat–Dubrovnik, 10.-15. rujna 2003.	25.000,00 kn
2. Institut "Ruđer Bošković", Zavod za molekularnu medicinu, Zagreb, Bijenička cesta 54 - za tiskanje zbornika radova Treće međunarodne konferencije o prijenosu signala u Cavtatu	27.000,00 kn
3. Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hebrangova 1 - za izdavanje monografije crteža Vanje Radauša	30.000,00 kn
4. Hrvatsko filološko društvo, Književna smotra Biblioteka, Zagreb, Ivana Lučića 3 - za izdavanje knjiga iz njihovog izdavačkog plana: Religiozno-metafizička problematika u pjesništvu Jorge de Sene, Posrednici engleske književnosti u hrvatskoj književnoj kritici u razdoblju od 1914. do 1940., Semiotičko brušenje kazališta u Francuskoj, XX. stoljeće – zbornik	15.000,00 kn
5. RIFIN d. o. o., Zagreb, Pantovčak 192 a - za izdavanje zbornika Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća	20.000,00 kn
6. Hrvatski inženjerski savez tekstilaca, Zagreb, Novakova 8 - za izdavanje časopisa Tekstil	18.000,00 kn
7. Nakladno-novinska i izdavačka djelatnost "Zlatko Tomičić", Karlovac, Gornje Mekušje 19 - za izdavanje knjiga Dan ljeta u Švedskoj, Ledenjak iznad Lake Louise i Božanski soneti autora Zlatka Tomičića	10.000,00 kn
8. Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Kralja Zvonimira 8 - za izdavanje knjige Fitoplankton u ekološkom sustavu mora autora prof. dr. sc. Damira Viličića	60.000,00 kn
9. Biserka Rauter Plančić, Zagreb, Mesnička 37 - za izdavanje monografije Jurja Plančića	50.000,00 kn
10. prim. dr. sc. Tatjana Peroš-Golubičić, Klinika za plućne bolesti "Jordanovac", Zagreb, Jordanovac 104 - za izdavanje knjige Tuberkoloza, pneumonija, pneumonitis – upalne bolesti plućnog parenhima	10.000,00 kn
11. Disput d. o. o., Zagreb, Dubrava 37 - za izdavanje knjige Antologija hrvatskog književnog eseja XX. stoljeća, I. i II. svezak	15.000,00 kn

12. Institut "Vlado Gotovac", Zagreb, Prilaz Gjure Deželića 73/1
- za izdavanje knjige Vlade Gotovca Crna jedra 10.000,00 kn

13. dr. sc. Josip Trampetić, predsjednik Organizacijskog odbora, Institut "Ruđer Bošković", Zavod za teorijsku fiziku, Zagreb, Bijenička 54
- za izdavanje zbornika radova međunarodnog skupa 8th Adriatic Meeting – Particle Physics in the New Millennium 18.000,00 kn

14. Nakladnička kuća "Lunapark", Zagreb, Ratkajev prolaz 8
- za izdavanje stotinjak pjesama pok. pjesnika Josipa Severa 10.000,00 kn

15. Dom i svijet d. o. o., Zagreb, Bosanska 15
- za tiskanje knjige O upravljanju carstvom (*De administrando imperio*) Konstantina Porfirogeneta 15.000,00 kn

16. Udruga Jenio Sisolski – Brseč, Brseč, Brseč 30
- za izdavanje Zbornika radova Eugena Kumičića – Život i djelo 10.000,00 kn

17. Umjetnička galerija Dubrovnik, Dubrovnik, Put Frana Supila 23
- za izdavanje monografije Gabro Rajčević 25.000,00 kn

18. Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora Suvag Zagreb, Kneza Ljudevita Posavskog 10
- za tiskanje knjige Ivane Herljević Govor – ritam – pokret 15.000,00 kn

19. Školska knjiga d. d., Zagreb, Masarykova 28
- za tiskanje knjiga Opojnost uma. Misli i pogledi Tina Ujevića autora akademika Dubravka Jelčića, Misli i pogledi Antuna Gustava Matoša autora akademika Dubravka Jelčića i Povijest hrvatskog romana (1945.-2000.) autora prof. dr. sc. Krešimira Nemeca 40.000,00 kn

20. prof. dr. sc. Ivan Vicković, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zavod za opću i anorgansku kemiju, Zagreb, Zvonimirova 8
- za izdavanje spomenice povodom proslave 50 godina Zavoda za opću i anorgansku kemiju PMF-a 10.000,00 kn

21. Preluk d. o. o., Opatija, Maršala Tita 87/I
- za izdavanje knjige Viktor Car Emin – Neobjavljena djela 15.000,00 kn

22. prof. dr. sc. Davor Krapac, Pravni fakultet, Zagreb, Maršala Tita 14
- za objavljivanje zbornika radova Modernizacija hrvatske uprave 30.000,00 kn

23. Društvo povjesničara umjetnosti, Zagreb, Gajeva 2 b
- za izdavanje knjige dr. Radovana Ivančevića Znanost o umjetnosti u Hrvata 30.000,00 kn

24. Sveučilišna naklada, Zagreb, Avenija grada Vukovara 68
- za tiskanje zbornika Politika i etika pripovijedanja 10.000,00 kn

25. dr. Blanka Jergović, Zagreb, Utješinovićeva 4 a
- za izdavanje knjige Demokratske promjene i tisak u Hrvatskoj 15.000,00 kn

Ukupno: 533.000,00 kn

2. Za organizaciju znanstvenih skupova

Tražitelj pomoći	*Iznos odobrenih sredstava*
1. Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture, Medicinski fakultet u Rijeci, Rijeka, Braće Branchetta 20	
- za organizaciju znanstvenog skupa *Treći znanstveni skup Rijeka i Riječani u medicinskoj povjesnici*	8.000,00 kn

2. Institut "Vlado Gotovac", Zagreb, Prilaz Gjure Deželića 73/1
   - za organizaciju znanstvenog skupa *Žene u Hrvatskoj: Kulturna povijest* 15.000,00 kn
3. Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa, Zagreb, Berislavićeva 6
   - za organizaciju *XVIII. hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera* 25.000,00 kn
4. Krčka biskupija, Biskupski ordinarijat Krk, Krk, Antuna Mahnića 18
   - za organizaciju međunarodnog znanstvenog skupa *Glagoljica i hrvatski glagolizam* 45.000,00 kn
5. Klub studenata bibliotekarstva "Biblion", Katedra za bibliotekarstvo, Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet, Zagreb, Ivana Lučića 3
   - za sudjelovanje na Međunarodnom znanstvenom skupu *LIDA 2002.* 6.800,00 kn
6. Silvio Pallua (PMF) i Nikola Zovko (IRB)
   - za organizaciju znanstvenog skupa *Predictability in natural sciences* 20.000,00 kn
7. prof. dr. Silvio Pallua, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zavod za teorijsku fiziku, Zagreb, Bijenička cesta 32
   - za organizaciju skupa *9th Adriatic meeting on particle physics* 18.000,00 kn
8. Hrvatsko društvo za biotehnologiju, Zagreb, Pierottijeva 6
   - za organizaciju treće konferencije na temu *Biotehnologija i hrana* 15.000,00 kn
9. doc. dr. sc. Dragutin Kadojić, Klinička bolnica Osijek, Klinika za neurologiju
   - za organizaciju Prvog kongresa Hrvatskog društva za neurovaskularne poremećaje Hrvatskog liječničkog zbora i Drugog kongresa Hrvatskog društva za prevenciju moždanog udara 10.000,00 kn

Ukupno: 162.800,00 kn

3. Razvijanje znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada

Tražitelj pomoći	*Iznos odobrenih sredstava*
1. Josip Vrančić, dipl. povjesničar umjetnosti, Zagreb, Hribarov prilaz 6 - za potpomaganje projekta *Hrvatski vizualni identitet*	10.000,00 kn
2. Hrvatsko mikološko društvo, Zagreb, Sveti Duh 63/1 - za potpomaganje znanstvenoistraživačkog projekta *Inventarizacija i kartiranje gljiva Hrvatske*	24.200,00 kn
3. Danijel Detoni, Zagreb, Pantovčak 66 - za unapređivanje repertoara kroz mnogobrojne i nadasve kvalitetne posebne programe koje vode skladatelji, dirigenti, solisti i ansambli specijalizirani za glazbu 20. stoljeća	19.000,00 kn
4. Fond Lovro i Lilly Matačić, Zagreb, Trg Stjepana Radića 4 - za usavršavanje darovitih hrvatskih mladih dirigenata u inozemstvu Luka Vukšić	19.000,00 kn

Ivan Repušić 23.000,00 kn

5. Vlatka Peljhan, Zagreb, Vinka Jeđuta 15
   - za magisterijski studij klasične i barokne violine u Rotterdamu 19.000,00 kn

Ukupno: 114.200,00 kn

4. Otkup umjetnina

Tražitelj pomoći	*Iznos odobrenih sredstava*
1. Strossmayerova galerija starih majstora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, Zrinski trg 11	
- za otkup slike Noina arka, ulje na platnu, 141 x 160 cm, sjevernotalijanskog autora 16. st. (možda Battista Dossi)	70.000,00 kn
Ukupno:	70.000,00 kn

5. Nagrađivanje važnih dostignuća na području znanosti i umjetnosti

Tražitelj pomoći	*Iznos odobrenih sredstava*
1. mr. sc. Željko Tuković, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zavod za energetska postrojenja, Zagreb, Ivana Lučića 5	
- za financiranje studijskog boravka u inozemstvu radi provođenja dijela istraživanja u sklopu izrade disertacije	20.000,00 kn
Ukupno:	20.000,00 kn

Sveukupan iznos dodijeljenih sredstava: *900.000,00 kn*

Odluka o raspodjeli sredstava dostavljena je na znanje svim pojedincima i organizacijama koje su uputile zahtjev za pomoć iz sredstava Zaklade, a s onim pojedincima i organizacijama kojima je dodijeljena pomoć zaključen je odgovarajući ugovor i prenesena su dodijeljena sredstva.

Početkom godine 2003. na prigodnoj svečanosti u Atriju Akademije otkrit će se spomen ploča Zaklade na kojoj će biti uklesani nazivi svih utemeljitelja Zaklade, i to:

HRVATSKI SABOR, GRAD RAB, ZAGREBAČKI VELESAJAM, ŠKOLSKA KNJIGA, PLIVA, HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA, ZAGREBAČKA BANKA, PRIVREDNA BANKA, OBITELJ TORBAR

Kao što je vidljivo iz tog popisa, među utemeljiteljima nalazi se i Hrvatski sabor, budući da je na prijedlog Upravnog odbora Zaklade dao suglasnost da bude naznačen kao jedan od utemeljitelja Zaklade. To je učinjeno zbog toga što se u Državnom proračunu Republike Hrvatske već nekoliko godina osiguravaju prilična sredstva za rad Zaklade. Osim toga ove je godine Zaklada dobila svog prvog utemeljitelja iz redova fizičkih osoba, a to je gospodin Josip Torbar koji je uime obitelji Torbar Zakladi poklonio iznos od 20.000,00 američkih dolara. S tim u vezi Akademijino Predsjedništvo predložilo je Upravnom odboru Zaklade da se u njezinom Statutu izvrše promjene na način da se iznos utemeljiteljskog prinosa za stjecanje statusa utemeljitelja za fizičke osobe umanji na 20.000,00, umjesto dosadašnjih 25.000,00 američkih dolara. To je učinjeno zbog toga što prinosi fizičkih osoba objektivno predstavljaju veće financijsko opterećenje i veće izdvajanje, pa ga ne bi trebalo izjednačavati s iznosima utemeljiteljskog prinosa za pravne osobe.

Na kraju, Upravni je odbor Zaklade zaključio da će se iz sredstava Zaklade u 2003. izdvojiti iznos od 50.000,00 kuna kao pomoć Zaklade Hrvatskoj akademiji za godišnje Akademijine nagrade. Naime, te su nagrade ustanovljene 1993. i od tada se redovito dodjeljuju, ali zbog nedostatka sredstava nemaju odgovarajući novčani iznos. Tom inicijativom želi se potaknuti Akademija kako bi njezine nagrade za najvažnija znanstvena, odnosno umjetnička djela sadržavale i novčani iznos koji bi bio u skladu sa značenjem same nagrade.

PREGLED

stanja i kretanja sredstava Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na žiro i deviznom računu u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2002.

I.	Donos sredstava iz prethodne godine	996.938,87 kn
II.	Prihodi od 1. siječnja do 31. prosinca 2002.	
	- iz Državnog proračuna 2,774.520,00 kn	
	- od Privredne banke Zagreb	
	kamate po osnovi oročenih i sredstava na žiro računu	718.521,26 kn
	Ukupno prihodi	3,493.041,26 kn
III.	Troškovi od 1. siječnja do 31. prosinca 2002.	
	- oglašavanja u tisku	6.482,71 kn
	- isplaćene nagrade	42.589,45 kn
	- isplaćene naknade za administrativno-tehničke poslove	21.267,16 kn
	- naknade Financijskoj agenciji i Privrednoj banci	482,35 kn
	Ukupno troškovi	70.821,67 kn
IV.	Oročena sredstva kod Privredne banke Zagreb – prema odlukama Upravnog odbora	3,000.000,00 kn
V.	Isplaćene pomoći – po odluci Upravnog odbora	539.200,00 kn
VI.	Stanje sredstava 31. prosinca 2002. na žiro računu (I + II – III – IV – V)	879.958,46 kn
VII.	Stanje sredstava na deviznom računu broj 70310-57-828-00-457207 kod Privredne banke Zagreb	28.612,06 USD
VIII.	Oročena sredstva kod Privredne banke Zagreb uz valutnu klauzulu	
	- prema II. dodatku ugovora broj 105/99 od 1. X. 2001. do 1. X. 2003.	981.249,76 eura
	- prema I dodatku ugovora broj 101/00 od 22. XII. 2001. do 22. XII. 2003.	390.740,62 eura
	- prema ugovoru broj 137/01 od 24. V. 2001. do 24. V. 2003.	150.322,50 eura
	- prema ugovoru broj 444/01 od 10. XII. 2001. do 10. XII. 2003.	145.515,45 eura
	- prema ugovoru broj 275/02 od 20. VI. 2002. do 20. VI. 2004.	138.651,53 eura
	- prema ugovoru broj 341/02 od 26. VII. 2002. do 26. VII. 2004.	135.501,36 eura
	- prema ugovoru broj 439/02 od 29. X. 2002. do 29. X. 2004.	133.868,81 eura
	Ukupno oročeno	2,075.850,03 eura

ODBOR ZA NAGRADE HRVATSKE AKADEMIJE

Odbor za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u sastavu akademik Slavko Cvetnić, predsjednik Odbora, i članovi akademici: Alica Wertheimer-Baletić, Riko Rosman, Stjepan Šćavničar, Anica Nazor, Slavko Mihalić, Boris Magaš, Koraljka Kos i Božo Udovičić, nakon provedenog natječaja za dodjelu nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2001., proslijedio je Akademijinim razredima na mišljenje molbe primljene u roku.

Na temelju prijedloga za dodjelu nagrada i mišljenja odgovarajućih razreda, a u skladu s odredbama Pravilnika o postupku dodjeljivanja nagrada, Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na svojoj 2. (93.) redovitoj sjednici, održanoj 20. ožujka 2002., odlučilo je da se Nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za godinu 2001. dodijele:

- prof. dr. *Želimiru Sladoljevu* za područje tehničkih znanosti,
- dr. sci. *Alemki Markotić* za područje medicinskih znanosti,
- prof. dr. *Ranku Matasoviću* za područje filoloških znanosti,
- prof. dr. *Cvjetku Milanji* za područje književnosti,
- gospodinu *Zoranu Juraniću* za područje glazbene umjetnosti,
- akademskom slikaru *Mladenu Pejakoviću* za područje likovnih umjetnosti,
- dvije nagrade za područje prirodnih znanosti i matematike, i to: za područje prirodnih znanosti prof. dr. *Juliju Martinčiću*, i zajednički prof. dr. *Slobodanu Brantu* i prof. dr. *Dariju Vretenaru*.

ZNANSTVENI SKUPOVI, SKUPŠTINE, SVEČANE SJEDNICE, PREDAVANJA, PREDSTAVLJANJE KNJIGA, IZLOŽBE I KOMEMORACIJE U GODINI 2002.

U ORGANIZACIJI, SUORGANIZACIJI ILI POD POKROVITELJSTVOM HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Znanstveni skupovi

1. 7. siječnja. Vladimir Prelog (1906.-1998.) in memoriam. Skup je organiziran u povodu četvrte obljetnice smrti.

2. 20. veljače. Okrugli stol na temu: Energetika u Hrvatskoj s obzirom na procese integracije i globalizacije (uvodno izlaganje akad. Mirko Zelić). Znanstveno vijeće za naftu i Znanstveno vijeće za energetiku.

3. 11. travnja. Prevencija ateroskleroze – periferna vaskularna bolest, Odbor za aterosklerozu Razreda za medicinske znanosti.

4. 18.-20. travnja. 3. međunarodni naftnogeologijski skup: Istraživački postupci u bazenima visokoga stupnja istraženosti. Znanstveno vijeće za naftu, Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju.

5. 26. travnja. Stručno-znanstveni skup: Kajkavsko narječje i književnost u nastavi u organizaciji Visoke učiteljske škole Čakovec, suorganizatori Hrvatska akademija, Zavod za znanstveni rad Varaždin i Ministarstvo prosvjete i športa Zavod za unapređenje školstva.

6. 8.-11. svibnja. Dani hvarskoga kazališta s temom Hrvatska književnost i kazalište dvadesetih godina 20. stoljeća. U Hvaru u organizaciji Hrvatske akademije – Zagreb, Književnog kruga Split, Poglavarstva grada Hvara i Hvarskog pučkog kazališta.

7. 17.- 22. svibnja. Međunarodni znanstveni skup: 3rd International Conference on Signal Transduction, Cavtat, suorganizator Odbor za onkogene i faktore rasta Razreda za medicinske znanosti.

8. 23. svibnja. Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća. Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo.

9. 10. i 11. lipnja. Znanstveni skup posvećen 150. obljetnici rođenja „Oca Istre" Matka Laginje. Razred za društvene znanosti. Zagreb – Rijeka.

10. 14. lipnja. 5. simpozij: Novosti na području lijekova. Odbor za lijekove Razreda za medicinske znanosti.

11. 4.- 8. rujna. Treća međunarodna konferencija o sanskrtskim epovima i puranama. Dubrovnik.

12. 15.-18. rujna. Međunarodna konferencija IEEE International Conference on Electronic, Circuits and Systems ICECS 2002. Dubrovnik. Pod pokroviteljstvom Razreda za tehničke znanosti.

13. 20.-22. rujna. Međunarodni simpozij: A tipology of language contacts around the Baltic and Adriatic seas (sudjelovanje Zavoda za lingvistička istraživanja u organizaciji simpozija). Zadar.

14. 25.-29. rujna. III. konferencija o kineziologiji u Opatiji. Pokrovitelj Razred za društvene znanosti.

15. 29. rujna - 3. listopada. Dani Cvita Fiskovića na temu: Ladanjska kultura u povijesti Jadrana II. Pod pokroviteljstvom Razreda za likovne umjetnosti. Hvar – Stari Grad – Kaštela – Split.

16. 3. listopada. XII. znanstveni sastanak Bolesti dojke. Razred za medicinske znanosti. Odbor za tumore.

17. 4.-5. listopada. V. znanstveni skup o etimologiji i onomastici: V. Skokovi etimološko-onomastički susreti. U organizaciji Razreda za filološke znanosti. U dvorcu Eltz u Vukovaru.

18. 9. listopada. Savjetovanje o bolnicama grada Zagreba (član suradnik Ante Simonić).

19. 10. listopada. Međunarodni znanstveni simpozij: Tuberkuloza: prošlost i sadašnjost. U organizaciji Razreda za medicinske znanosti u suradnji s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti, Hrvatskim društvom za povijest medicine i Hrvatskim pulmološkim društvom HLZ-a.

20. 11. i 12. listopada. Hrvatski prirodoslovci 11. Razred za prirodne znanosti i Matica hrvatska, Odjel za prirodoslovlje i matematiku. Požega.

21. 16. listopada. Okrugli stol: Tehnologija zbrinjavanja radioaktivnog otpada u duboke geološke formacije, u organizaciji Znanstvenog vijeća za naftu.

22. 19. listopada. Hrvati u Trstu. Pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije i Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci, održan u Trstu.

23. 6. studenoga. Skup posvećen 80. obljetnici rođenja akademika Dionisa E. Sunka: Dionis E. Sunko 80th Birthday Symposium.

24. 7.-8. studenog. Znanstveni skup u povodu 350. obljetnice rođenja Pavla Rittera Vitezovića – Povjesničar i književnik.

25. 14.-16. studenoga. Simpozij: Teorija i praksa brodogradnje. In memoriam prof. Leopold Sorta. Pokrovitelj Razred za tehničke znanosti, održan u Trogiru.

26. 21.-22. studenoga. Međunarodni znanstveni simpozij: Stvaralački potencijal u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske. Zavod za znanstveni rad Varaždin i Varaždinska županija, u Varaždinu.

27. 16. prosinca. Djelo Franje Račkoga. Zavod za povijesne i društvene znanosti, Rijeka.

28. 17. prosinca. Okrugli stol: Nanoznanosti i tehnologije. Odbor za proizvodne znanosti Razreda za tehničke znanosti.

Skupštine

1. 3. travnja. Godišnja skupština Sekcije za ekonomiku naftne privrede Znanstvenog vijeća za naftu.

2. 4. travnja. Redovito zasjedanje Skupštine Hrvatske akademije na kojem je usvojeno izvješće o radu Akademije u 2001.

3. 16. travnja. XXXIII. izborna skupština Sekcije za petrokemiju Znanstvenog vijeća za naftu, uz predavanje: Restrukturiranje i privatizacija hrvatske petrokemije, koje je održao dipl. ing. F. Mišak iz Hrvatskog fonda za privatizaciju.

4. 17. travnja. XXXIII. izborna skupština Sekcije za preradu nafte Znanstvenog vijeća za naftu Hrvatske akademije uz predavanje: JANAF i njegova buduća rekonstrukcija, koje je održao dipl. ing. stroj. F. Reščec.

5. 18. travnja. Skupština Sekcije za petrokemiju Znanstvenog vijeća za naftu.

6. 23. travnja. Izborna skupština Sekcije za geologiju, geofiziku i geokemiju Znanstvenog vijeća za naftu.

7. 25. travnja. (33.) Izborna skupština Znanstvenog vijeća za naftu. U okviru skupštine predavanje: Gorivi članci nisu više samo budućnost, održao je dipl. ing. Vladimir Kramberger.

8. 9. svibnja. Godišnja skupština Odbora za geokemiju i predavanje: Geokemijski Atlas Europe – današnje stanje (Projekt: FOREGS - Geochemistry Task Force).

9. 16. svibnja. Izborna skupština Hrvatske akademije – izbor novih članova.

10. 21. svibnja. 7. izborna skupština (u proširenom sastavu) Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo. Radna tema Skupštine: J. Gračan, M. Figurić, Trendovi u razvoju šumarstva i preradi drva.

11. 27. prosinca. Redovito zasjedanje Skupštine Akademije na kojem su prihvaćeni planovi rada za godinu 2003.

Svečane sjednice

1. 5. travnja. Svečana sjednica Razreda za književnost u povodu 100. obljetnice rođenja akademika Dobriše Cesarića, u Požegi.

2. 29. travnja. Svečana sjednica u povodu Dana Hrvatske akademije u Preporodnoj dvorani Narodnoga doma.

3. 21. veljače. Dodjela odličja akademiku Dragutinu Tadijanoviću koje je u ime predsjednika Republike Bugarske predao bugarski veleposlanik u Republici Hrvatskoj.

4. 7. lipnja. Svečano proglašenje novih članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u atriju Akademijne palače.

5. 5. srpnja. Dodjela Nagrada „Hrvoje Požar" u prostorijama Akademijine velike sjedničke dvorane, organiziralo je Hrvatsko energetsko društvo – Zaklada „Hrvoje Požar".

6. 13. rujna. U Miljevcima obilježena 900. obljetnica smrti posljednjeg hrvatskog kralja Petra Svačića.

7. 5. studenoga. Dodjela Nagrade „Josip Juraj Strossmayer" za najuspješnija znanstvena djela i izdavački pothvat u godini 2001.

8. 20. studenoga. Svečana sjednica Razreda za društvene znanosti u povodu 1150. obljetnice Trpimirove darovnice.

9. 18. prosinca. Svečana sjednica u povodu 900. obljetnice krunidbe kralja Kolomana i ulaska Hrvatske u dinastičku zajednicu s Ugarskom, u organizaciji Razreda za društvene znanosti.

Predavanja

1. 10. siječnja. Prof. dr. Lawrence Guy Straus: The World of the Ice Age Artists of the Franco-Cantabria. Organizator INQUA.

2. 1. ožujka. Kinetic and Mechanistic Contributions to process Optimisation – dr. sc. T. W. Bently (Chemistry Department, University of Wales, UK). Sekcija za petrokemiju Znanstvenog vijeća za naftu.

3. 14. ožujka. Pharmaceutical and Clinical Issues in the Process Design of Biopharmaceuticals – A Comparative Overview, prof. Manuel J. T. Carrondo. Razred za medicinske zanosti.

4. 19. ožujka. Vlasta Srića: Primjena NMR spektrometrije u analizi nafte i derivata. Sekcija za preradu nafte Znanstvenog vijeća za naftu.

5. 27. ožujka. Biologija i patologija sisavaca u Jadranskom moru, prof. dr. Hrvoje Gomerčić, član suradnik Razreda za medicinske znanosti.

6. 25. travnja. Gorivi članci nisu više samo budućnost, dipl. ing. Vladimir Kramberger u okviru Izborne skupštine Znanstvenog vijeća za naftu.

7. 9. svibnja. Geokemijski Atlas Europe – današnje stanje (Projekt: FOREGS – Geochemistry Task Force) u okviru Godišnje skupštine Odbora za geokemiju.

8. 17. svibnja. Globalization as Challenge to the Chemical Industry, Science and Education, dr. sc. Andre Knop iz Njemačke, u organizaciji Sekcije za petrokemiju Znanstvenog vijeća za naftu.

9. 22. svibnja. Prof. dr. sc. Božidar Stilinović: Ekoremedijacija – prirodom do prirode. Znanstveno vijeće za zaštitu prirode.

10. 24. svibnja. Prof. Jim Ahern (Dept. of Anthropology, University of Wyoming) : Hrvatsko zagorje neandertals and modern human origins; prof. Preston Miracle (Dept. of Archaeology, University of Cambridge): Pleistocene setlements of Istria: excavations in the cave Pupićina pećina. Nacionalni odbor INQUA.

11. 4. lipnja. Prof. dr. Tomislav Živković: Matematički opis kvantnih sistema u interakciji: jednostavan model interakcije molekula s površinom kristala. Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, u suradnji s Hrvatskim kemijskim društvom, Institutom „Ruđer Bošković" i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom.

12. 5. lipnja. Prof. dr. Slavko Krajcar: Preoblikovanje HEP-a u grupu povezanih trgovačkih društava elektroprivrednih i pratećih djelatnosti. Znanstveno vijeće za energetiku, na Fakultetu elektrotehnike i računarstva.

13. 7. lipnja. Alexander Pais: Umjetnost azuleja u Portugalu, u Gliptoteci.

14. 11. lipnja. Prof. dr. Branko Souček: Znanost, tehnologija, privreda i društvo od 2002. do 2010. Razred za matematičke, fizičke i tehničke znanosti.

15. 12 lipnja. Prof. dr. Klaus Jürgen Bathe, Massachusetts Institute of Technology: On the state-of-the-art of finite element analysis: solids, fluids, and fluid flows with structural interactions. Razred za tehničke znanosti, Odbor za proizvodne znanosti.

16. 10. srpnja. Prof. Helmut Schwarz, predsjednik Brandenburške akademije: Transition-metal Mediated Activation of Hydrocarbons: Theory and Experiment in Concert.

17. 11. listopada. Prof. dr. Charles H. Calisher (Colorado State University): Europe or North America, its all the same to viruses: consequences of a smaller world. Razred za medicinske znanosti, Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju.

18. 16. listopada. Akad. Mirko Zelić: Tehnologija utiskivanja tekućeg radioaktivnog otpada u duboke geološke formacije; Božidar Omrčen, dipl. ing.: Metoda opažanja pri tehnologiji odlaganja otpada utiskivanjem u pogodne geološke formacije; prof. dr. sc. Roko Andričević: Zakonitosti širenja radioaktivnosti pri podzemnim nuklearnim testovima, u organizaciji Znanstvenog vijeća za naftu i Hrvatske udruge naftnih inženjera i geologa.

19. 12. studenoga. Akad. Vladimir Paar: Suvremeni trendovi u nastavi prirodoslovlja u školi. Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti.

20. 13. studenoga. Prof. J. M. Kenny (University of Perugia): Advances in the Science and Technology of Carbon Nantubes. Znanstveno vijeće za naftu. Sekcija za petrokemiju, u suradnji s Društvom za plastiku i gumu.

21. 20. studenoga. Akad. Lujo Margetić: Krsni list hrvatske države (Trpimirova darovnica) i međunarodni položaj hrvatske države narodnih vladara i akad. Franjo Šanjek: Crkva u Hrvata za narodnih vladara.

22. studenoga. Prof. dr. Henry F. Schaefer (University of Athens, Georgia SAD): Quantum chemistry in the twenty first century. Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, Institut „Ruđer Bošković" i Hrvatsko kemijsko društvo.

23. 28. studenoga. Dragutin Böhm, dipl. ing.: Regresije u akvatoriju Nacionalnog parka „Plitvička jezera", u okviru sjednice Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode.

24. 5. prosinca. Sustav upravljanja u INA Naftaplinu, u organizaciji Odbora za geokemiju.

25. 10. prosinca. Predavanja održana u okviru sjednice Znanstvenog vijeća za mir i prava čovjeka:

- prof. dr. Vladimir Đuro Degan: Uređenje graničnih pitanja sa susjedima;
- dr. sc. Damir Grubiša: Odnosi Hrvatske s Talijanskom Republikom i Slovenijom;
- prof. dr. Zdravko Tomac: O odnosima Hrvatske sa SR Jugoslavijom – Srbijom i Crnim Gorom;
- prof. dr. Radovan Vukadinović: Temelj novoga svjetskog poretka i globalizacija.

26. 11. prosinca. Dr. sc. Svea Švel-Cerovečki: Izvješćivanje o zaštiti okoliša u INA – industriji nafte d.d. U organizaciji Sekcije za preradu nafte Znanstvenog vijeća za naftu.

27. 18. prosinca. Predavanja održana u okviru obilježavanja 900. obljetnice krunidbe kralja Kolomana i ulaska Hrvatske u dinastičku zajednicu s Ugarskom, u organizaciji Razreda za društvene znanosti:

- akad. Lujo Margetić: Počeci hrvatsko-ugarskih odnosa;
- akad. Franjo Šanjek: Zagrebačka (nad)biskupija u hrvatsko-ugarskim odnosima;
- akad. Tomislav Raukar: Položaj Hrvatske u dinastičkoj zajednici s Ugarskom;
- prof. dr. Nikša Stančić: Hrvatsko-mađarski odnosi od kraja 18. do početka 20. stoljeća.

Predstavljanje knjiga

1. 8. veljače. Grafička mapa: Mlade hrvatske grafičarke. Kabinet grafike.

2. 11. veljače. III. izdanje knjige prof. dr. Marka Pećine i suradnika (J. Krmpotić-Nemanić, A. D. Markiewitz): Tunnel Syndromes Peripheral Nerve Compression Syndromes. Razred za medicinske znanosti.

3. 22. veljače. Dr. sc. Ivana Iskra-Janošić: Urbanizacija Cibala i razvoj keramičarskih središta, u Gradskom poglavarstvu u Vinkovcima.

4. 19. ožujka. Knjiga Ante Gabričevića: Stanovništvo Varaždina tijekom minulih stoljeća, u Gradskoj vijećnici Grada Varaždina. Zavod za znanstveni rad Varaždin.

5. 26. ožujka. Knjiga: Secesija slobodnog i kraljevskog grada Osijeka. Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

6. 14. svibnja. Monografija: Julije Knifer, autor Zvonko Maković, u Gliptoteci.

7. 4. lipnja. Knjiga: Pošta sjeverozapadne Hrvatske. Zavod za znanstveni rad Varaždin.

8. 20. lipnja. Knjiga: Smrt Smail-age Čengića Ivana Mažuranića (priredili akademik Ivo Frangeš i akademik Milan Moguš). Razred za filološke znanosti, Razred za književnost.

9. 15. listopada. Knjiga akademika Drage Grdenića: Gustav Janaček (1848.-1929.), život i djelo. Razred za matematičke, fizičke i tehničke znanosti.

10. 18. listopada. Monografija dr. sc. Doroteje Ćorić: Međunarodni sustav odgovornosti i naknade štete zbog onečišćenja mora uljem. Jadranski zavod.

11. 22. listopada. Prof. emeritus Julijo Martinčić predstavio je Zbornik radova Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje, u Poglavarstvu grada Iloka. Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

12. 11. studenoga. Predstavljanje prvih šest svezaka edicije Sabrana djela Milana Begovića u izdanju Naklade Ljevak i Hrvatske akademije, u palači Narodnog doma.

13. 16. prosinca. Monografija Ivan Lozica 1910.-1943., autorice Božene Kličinović, u Gliptoteci.

14. 17. prosinca. Knjiga Stjepana Zimmermanna: Jaspersov egzistencijalizam, u izdanju Hrvatske akademije i Katoličkog bogoslovnog fakulteta, u dvorani Nadbiskupskobogoslovnog sjemeništa na Kaptolu.

15. 19. prosinca. Predstavljanje ovogodišnje nakladničke djelatnosti Hrvatske akademije.

Izložbe

1. 7. veljače. Izložba Edo Murtić slike 2000.-2001. i keramika 2001., u Gliptoteci.

2. 7. veljače. Retrospektivna izložba slika Ede Murtića u Modernoj galeriji.

3. 8.-24. ožujka. Izložba fotografija Fokus: Domaćica. Izlažu: Tomislav Brajnović, Mara Bratoš, Marijan Crtalić, Tanja Dabo, Željka Gradski Galić, Zdena Kolečkova, Igor Kuduz, Zoran Pavelić, Mirjana Vodopija, Igor Zlobec, u Gliptoteci.

4. 21. ožujka. Izložba u sklopu programa: Arhitekti govore, Marijan Videc: Istraživanje likovnosti, u Hrvatskom muzeju arhitekture.

5. 27. ožujka. Faksimili grafika starih majstora iz zbirke Kabineta grafike.

6. 11. travnja. Arhitektura Beča oko 1900. u Hrvatskom muzeju arhitekture, u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatskog muzeja arhitekture i Austrijskog kulturnog foruma.

7. 27. travnja. Retrospektivna izložba Belizar Bahorić, u Gliptoteci.

8. 8. svibnja. Europa 2020.: Paneuropsko natjecanje u dizajnu plakata, u Gliptoteci. Izložba je organizirana u povodu Paneuropskog natjecanja za dizajn plakata Europa 2020. i obilježavanja Europskog tjedna. Izložbu plakata najistaknutijih dizajnera organizira Hrvatsko dizajnersko društvo i Ministarstvo za europske integracije.

9. 23. svibnja. Izložba i predstavljanje knjige Architecture 01, u Gliptoteci.

10. 29. svibnja. Retrospektiva nagrađenih crteža, u Kabinetu grafike.

11. 10. lipnja. A Arte do Portugal (Azulejo em Portugal) Umjetnost azuleja u Portugalu, u Gliptoteci. Izložba je otvorena u povodu porugalskog nacionalnog blagdana, u organizaciji Veleposlanstva Republike Portugala u Zagrebu i Gliptoteke.

12. 13. lipnja. 007 žena iz muške perspektive, izlažu: Marijan Crtalić, Sandro Đukić, Danko Friščić, Daniel Kovač, Denis Krašković, Davor Mezak, Frane Rogić, u Gliptoteci.

13. 19. lipnja. Autobiografska izložba Vera Fisher, u Gliptoteci.

14. 20. lipnja. 3. hrvatski trijenale crteža, Retrospektiva nagrađenih crteža. Kabinet grafike.

15. 3. rujna. Monografska izložba Duje Jurić (1988.-2002.), u Gliptoteci.

16. 10. rujna. Izložba radova i dodjela Nagrade „Radoslav Putar". Izlažu: Marijan Crtalić, Tanja Dabo, Paulina Jazvić i Ines Krasić, u Gliptoteci.

17. 12 rujna. Plakati Zagrebačkog zbora iz fundusa Kabineta grafike. Kabinet grafike i Zagrebački velesajam, u Kabinetu grafike.

18. 4. listopada. Radovi u okviru izložbe Here Tomorrow, u Gliptoteci.

19. 10. listopada. Izložba Vjenceslav Richter – retrospektiva grafika, u Kabinetu grafike.

20. 23. studenoga. Marijan Molnar – dva mjesta, dvije ulice..., u Gliptoteci.

21. 12. prosinca. Branko Suhy: Retrospektiva grafike, u Kabinetu grafike.

22. 1. prosinca. Katarina Balogh – Kolekcija 02/03., u Gliptoteci.

23. 17. prosinca. Magdalene Pederin – Ime je anagram, u Gliptoteci.

Komemoracije

1. 12. prosinca. Komemorativni sastanak u spomen na akademika Juru Franičevića Pločara.

2. 16. prosinca. Komemorativni sastanak u spomen na akademika Franju Šveleca.

ODBOR ZA MEĐUNARODNU SURADNJU

Odbor za međunarodnu suradnju tijekom godine nastavio je svoje djelovanje u području međunarodne suradnje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u skladu s planom i programom kojim se na dvije razine ostvaruju njegove bitne zadaće. Prva je sadržana u naporima održavanja i jačanja postojeće razine međunarodne znanstvene i umjetničke razmjene protokolirane kroz potpisane sporazume o suradnji i provedbene protokole o suradnji. Druga je pak sadržana u uspostavljanju i proširenju suradnje primarno s akademijama europskoga kruga, a potom i s akademijama s kojima je ta suradnja iznimno važna.

U skladu s prethodnim prošle je godine potpisan obnovljeni Protokol o znanstvenoj suradnji s Poljskom akademijom znanosti, a čelnici Poljske akademije (potpredsjednik prof. Wlodzimierz Ostrowski i voditelj Međunarodnog odjela mr. Wojciech Brzost) posjetili su Hrvatsku akademiju. Sredinom godine potpisan je i Sporazum o znanstvenoj suradnji s Češkom akademijom znanosti, pa potom i s Albanskom akademijom znanosti, kojom prigodom je Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti posjetio predsjednik Albanske akademije znanosti akademik Ylli Popa. Potpisan je i sporazum s Kineskom akademijom inženjerskih znanosti u Pekingu. Mnogobrojno izaslanstvo te Akademije predvodio je dr. Xuan Zangpei, zamjenik generalnog ravnatelja Odjela za međunarodnu suradnju Kineske akademije inženjerskih znanosti (uz njega su u izaslanstvu bili i gospodin Tain Qi, ravnatelj Odsjeka bilateralne suradnje u Odjelu za međunarodnu suradnju; gospodin Lui Lianfu, predsjednik Kineske udruge za prirodnu hranu; gospodin Bian Yongping, ravnatelj Odbora znanosti i tehnologije Rongcheng, Provincija Shandong; gospodin Su Zesheng, ravnatelj Anhui provincijskog Instituta za istraživanje riže).

Sredinom godine potpisan je i s Sporazum o suradnji s Berlinsko-brandenburškom akademijom znanosti i tom je prigodom u našoj Akademiji boravio prvi potpredsjednik

te Akademije prof. dr. Helmut Schwarz i u Akademijinoj palači održao zapaženo predavanje.

Početkom studenoga prigodom posjete predsjednika Slovenske akademije znanosti i umjetnosti akademika Boštjana Žekša i predsjednika Odjela za međunarodnu suradnju i znanstvenu koordinaciju akademika Branka Stanovnika Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti podrobno je razmotreno proširenje suradnje između dviju akademija.

Akademijini predstavnici sudjelovali su na najvažnijim zasjedanjima i redovitim godišnjim skupštinama međunarodnih organizacija, a kao plod pozornih i dugotrajnih priprema ostvaren je najvažniji uspjeh: uključivanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Europsku znanstvenu zakladu (European Science Foundation – ESF) kojom izravno sudjelujemo u europskom znanstvenom životu. U Strasbourgu je 29. studenoga 2002. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti jednoglasno izabrana za člana ESF-a, s time da je punopravni član te Zaklade od 1. siječnja 2003.

Odbor je u okviru svojih mogućnosti ostvarivao svoje financijske obveze, posebno one koje proizlaze iz svakogodišnjih članarina u međuakademijskim udrugama u kojima je Hrvatska akademija aktivan član (npr. Međunarodna unija akademija – UAI, Međunarodno znanstveno vijeće – ICSU, Udruga europskih akademija – ALLEA i dr.), a zatim i u specijaliziranim međunarodnim asocijacijama u kojima Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti zastupa odgovarajuće više nacionalne udruge.

Odbor je djelovao u sastavu: akad. Boris Kamenar, predsjednik Odbora, njegov zamjenik bio je akad. Božidar Liščić, a članovi akademici: Vladimir Ibler, Nedjeljko Fabrio, Dalibor Brozović, Vladimir Majer, Velimir Neidhardt, Ivo Čikeš i član suradnik Nikša Gligo. Dužnost tajnika Odbora obavljao je savjetnik za međunarodnu suradnju, informiranje i koordinaciju znanstvenoistraživačke djelatnosti Dobriša Skok, a poslove voditelja referade za međunarodnu suradnju prof. Jelena Đukić.

Tijekom godine Odbor je održao pet redovitih sjednica.

SUDJELOVANJE NA MEĐUNARODNIM SKUPOVIMA I STUDIJSKI BORAVCI

Akad. Boris Kamenar sudjelovao je od 11. do 16. ožujka 2002. u Rimu na zasjedanju Udruge europskih akademija – ALLEA.

Akad. Dragan Dekaris sudjelovao je od 20. do 23. ožujka u Parizu na Prvom globalnom sastanku InterAcademy Medical Panel – IAMP.

Prof. dr. Vladimir-Đuro Degan boravio je od 26. do 30 travnja 2002. u Cerosa di Pontignano na 14. međunarodnoj Amaldi konferenciji.

Prof. dr. Jakob Pamić boravio je od 9. do 12. svibnja 2002. u Sopronu na sastanku istraživačkog tima *Geološka istraživanja Medvednice i slavonskih planina*.

Dr. Mira Menac-Mihalić, dr. Mijo Lončarić i akad. Dalibor Brozović sudjelovali su od 16. do 19. svibnja 2002. u Ljubljani na znanstvenom skupu *35th ALE Editorial Bord Meeting*.

Akad. Ivo Padovan i dr. Slobodan Kaštela boravili su od 20. do 23. svibnja 2002. u Sofiji na razgovorima o međusobnoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Bugarske akademije znanosti.

Akademici Boris Kamenar i Josip Vončina sudjelovali su od 27. do 30. svibnja 2002. u Pragu na potpisivanju Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Akademije znanosti Češke Republike.

Akad. Vladimir Stipetić sudjelovao je od 29. svibnja do 3. lipnja 2002. u Bruxellesu na 76. općoj skupštini Međunarodne unije akademija – UAI.

Akad. Dalibor Brozović i dr. Dunja Brozović-Rončević sudjelovali su od 26. do 30. rujna u Beču na kongresu *Aktuelle Fragen der Sprache der Bosnier, Kroaten, Serben und Montenegriner*.

Akad. Boris Kamenar sudjelovao je od 7. do 11. studenoga 2002. u Helsinkiju na zasjedanju Europskog programa prirodoznanstvene razmjene – ESEP i Europske sheme razmjene u društvenim humanističkim znanostima (European Science Exchange Programme).

Mr. Gordana Jambrešić iz Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti bila je 25. studenoga 2002. na studijskom boravku u Institutu za arheologiju Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, Ljubljana.

Akad. Boris Kamenar sudjelovao je od 27. studenoga do 1. prosinca 2002. u Strasbourgu na godišnjoj skupštini Europske znanstvene zaklade (European Science Foundation).

Akad. Božidar Liščić sudjelovao je od 2. do 5. prosinca 2002. na skupu *Prošlost i budućnost akademija znanosti* održanom u Češkoj akademiji znanosti i umjetnosti u Pragu.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Albanija

Suradnja s Albanskom akademijom znanosti otpočela je 18. lipnja 2002. potpisivanjem Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Albanske akademije znanosti. Zbog potpisivanja Sporazuma u Hrvatskoj je od 17. do 21. lipnja 2002. boravio predsjednik Albanske akademije prof. dr. Ylli Popa.

Austrija

Suradnja između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Austrijske akademije znanosti ostvarivala se na osnovi Sporazuma koji je potpisan 5. travnja 1993. i Protokola o znanstvenoj suradnji od 2. travnja 1993., a obnovljenog 12. studenoga 1998. za razdoblje od pet godina. U tijeku su razgovori o potpisivanju novog Protokola s konkretnim projektima.

U Austriji su boravili:

- dr. *Maja Paunović*, od 12. do 18. svibnja 2002.
- akad. *Dalibor Brozović*, od 26. do 30. rujna 2002.
- dr. *Dunja Brozović-Rončević*, od 26. do 30. rujna 2002.

Bosna i Hercegovina

Suradnja se odvijala na osnovi Sporazuma o znanstvenoj i umjetničkoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine potpisanim 5. lipnja 1996.

Bugarska

S Bugarskom akademijom znanosti suradnja se ostvarivala na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Bugarske akademije znanosti i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji je potpisan 19. lipnja 1997. Na poziv predsjednika Bugarske akademije znanosti, predsjednik Hrvatske akademije akademik Ivo Padovan i tajnik Akademije dr. sc. Slobodan Kaštela boravili su u Bugarskoj od 20. do 23. svibnja 2002., te tom prilikom razgovarali o proširenju suradnje između dviju akademija. Kao rezultat razgovora, u srpnju 2002. potpisan je Aneks II Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Bugarske akademije znanosti i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, čime je povećana kvota razmjene s dva na šest tjedana godišnje.

U Hrvatskoj je boravila:
- dr. *Rumjana Dimitrova Božilova*, od 27. svibnja do 9. lipnja 2002.

Češka

29. svibnja 2002. uspostavljena je suradnja između Akademije znanosti Češke Republike i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti potpisivanjem Sporazuma o znanstvenoj suradnji. Povodom potpisivanja Sporazuma u Pragu su od 27. do 31. svibnja 2002. boravili akademici Boris Kamenar i Josip Vončina.

Sporazum je uime Akademije znanosti Češke Republike potpisala predsjednica dr. Helena Illnerová, a uime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Boris Kamenar, predsjednik Odbora za međunarodnu suradnju. Potpisivanju je nazočio i veleposlanik Republike Hrvatske gospodin Zoran Pičuljan. Tom su prigodom razmatrani konkretni prijedlozi međunarodne suradnje, posebno iz područja filologije i istraživanja glagoljaštva i zajedničkih izdavanja crkveno-slavenskih tekstova.

Akademik Božidar Liščić je 3. prosinca 2002. predstavljao Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti na međunarodnom skupu *The Academy of the Czech Republic – experiences and perspectives*.

Francuska

Suradnja se odvijala na temelju pisma o namjerama o suradnji između Francuske akademije znanosti i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji je potpisan 13. veljače 1995. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u pregovorima je s Francuskim institutom u svezi s produbljivanjem suradnje, kao i mogućnost sufinanciranja hrvatsko-francuskih projekata iz *Fonda d´Alambert*.

U Hrvatskoj je boravio:
- dr. *Raymond Michels*, od 16. do 18. listopada 2002.

Italija

Suradnja se ostvarivala na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Accademia dei Lincei i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kao i između Fondazione Cini i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na znanstvenom skupu *XIV Amaldi Conference on problems of global security* u Certosi di Pontignano (Siena) koji se održao od 27. do 29. travnja 2002. bio je dr. Vladimir-Đuro Degan.

Japan

Razmijenjena su pisma Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Veleposlanstva Japana u Republici Hrvatskoj o potrebi potpisivanja Sporazuma o suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Japanske akademije.

Kina

16. svibnja 2002. potpisan je Sporazum o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Kineske akademije inženjerstva. Prilikom potpisivanja Sporazuma u Hrvatskoj je boravilo mnogobrojno izaslanstvo Kineske akademije inženjerstva. Potpisivanju Sporazuma nazočio je veleposlanik NR Kine u Republici Hrvatskoj, njegova ekscelencija Zhaolin Zhi s osobljem veleposlanstva. U tijeku su pregovori o potpisivanju Sporazuma s Kineskom akademijom društvenih znanosti, do kojeg bi trebalo doći iduće godine, kada se očekuje posjet njihovog izaslanstva. Pregovara se i o potpisivanju sporazuma s Kineskom akademijom prirodnih znanosti.

Kosovo

S Akademijom znanosti i umjetnosti Kosova suradnja se temelji na Sporazumu o znanstvenoj i umjetničkoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Akademije znanosti i umjetnosti Kosova koji je potpisan 9. lipnja 1994.

Madarska

Vrlo uspješna suradnja uspostavljena s Mađarskom akademijom znanosti nastavljena je i ove godine. Suradnja se ostvaruje na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji koji je potpisan 9. svibnja 1995. te Protokola o znanstvenoj suradnji obnovljenog 28. rujna 2000. Za razdoblje 2001.-2003. u Protokolu je bilo navedeno 19 projekata, a ove godine uključena su još dva projekta, i to prijedlog Instituta za ekonomiju Mađarske akademije i projekt dr. Vlaste Ćosović *Paleografska interpretacija krednih i paleogenskih naslaga u području vanjskih Dinarida*.

U Hrvatskoj su boravili:
- *Katalin Judik*, od 21. do 27. travnja 2002.
- *Péter Horváth*, od 21. do 27. travnja 2002.
- dr. *Gábor Keresztury*, od 17. do 23. lipnja 2002.
- dr. *István Lukovits*, od 20. do 29. lipnja 2002.
- dr. *Karoly Heberger*, od 22. lipnja do 6. srpnja 2002.
- dr. *Emö Márton*, od 19. do 24. rujna 2002.
- dr. *Gábor Imre*, od 19. do 24. rujna 2002.
- dr. *József Kecskeméti*, od 25. do 29. rujna 2002.
- dr. *Zoltan Seres*, od 25. do 29. rujna 2002.
- dr. *László Illés*, od 21. do 27. listopada 2002.
- dr. *József Kovács*, od 21. do 27. listopada 2002.
- dr. *Sandor Bene*, od 6. do 9. studenoga 2002.
- dr. *Géza Pálffy*, od 9. do 19. prosinca 2002.

U Mađarskoj su boravili:
- dr. *Jakob Pamić*, od 9. do 12. svibnja 2002.
- dr. *Zlatko Meić*, od 25. kolovoza do 5. rujna 2002.
- *Tomislav Biljan*, od 25. kolovoza do 5. rujna 2002.
- dr. *Dušan Ražem*, od 30. kolovoza do 6. rujna 2002.
- dr. *Irina Pucić*, od 30. kolovoza do 6. rujna 2002.
- dr. *Branka Mihaljević*, od 30. kolovoza do 6. rujna 2002.
- dr. *Branka Katušin-Ražem*, od 30. kolovoza do 6. rujna 2002.
- dr. *Franjo Ranogajec*, od 30. kolovoza do 6. rujna 2002.
- dr. *Maria Ference Ranogajec*, od 30. kolovoza do 6. rujna 2002.
- dr. *Vlasta Ćosović*, od 10. do 15. rujna 2002.
- dr. *Ante Graovac*, od 16. do 23. rujna 2002.
- dr. *Sonja Nikolić*, od 28. rujna do 2. listopada 2002.
- akad. *Nenad Trinajstić*, od 28. rujna do 2. listopada 2002.
- dr. *Dražen Balen*, od 4. do 8. studenoga 2002.
- dr. *Darko Tibljaš*, od 4. do 8. studenoga 2002.
- dr. *Sonja Nikolić*, od 7. do 17. prosinca 2002.
- akad. *Nenad Trinajstić*, od 8. do 16. prosinca 2002.
- dr. *Zlatko Meić*, od 13. do 17. prosinca 2002.

Makedonija

Suradnja s Makedonskom akademijom znanosti i umjetnosti ostvarivala se na temelju Sporazuma o znanstvenoj i umjetničkoj suradnji između Hrvatske akademije

znanosti i umjetnosti i Makedonske akademije na naukite i umetnostite, koji je potpisan 14. lipnja 1994.

U Hrvatskoj je boravila:

- akademkinja *Zuzana Topolinjska*, od 20. do 26. listopada 2002.

Njemačka

Sporazum između Berlin-brandenburške akademije (bivša Pruska akademija) i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti potpisan je 10. srpnja 2002. Tom je prilikom u Hrvatskoj boravio prof. dr. Helmut Schwarz, prvi potpredsjednik Berlin-brandenburške akademije.

Poljska

S Poljskom akademijom znanosti surađuje se na osnovi Sporazuma o znanstvenoj suradnji potpisanim 1. ožujka 1995. Od 14. do 16. lipnja 2002. u Hrvatskoj su boravili prof. Wlodizimirz Ostrowsky, potpredsjednik Poljske akademije znanosti, i Wojciech Brzost, voditelj Odjela za međunarodnu suradnju Poljske akademije, kada je potpisan Protokol o znanstvenoj suradnji, kao dodatak Sporazumu. Protokol sadržava popis od četiri projekta, a postoji mogućnost povećanja broja projekata ukoliko za to bude interesa.

U Hrvatskoj su boravili:

- dr. *Dorota Lachowska Cierlik*, od 9. do 22. rujna 2002.
- dr. *Elžbieta Wroc³awska*, od 15. do 19. listopada 2002.

Rusija

Suradnja s Ruskom akademijom znanosti ostvarivala se na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Ruske akademije znanosti. Na osnovi međuvladinog Protokola III. sjednice Međuvladine hrvatsko-ruske komisije za trgovinsko-gospodarsku i znanstveno-tehničku suradnju Hrvatska akademija je u pregovorima s Ruskom akademijom u svezi potpisivanja Protokola o znanstvenoj suradnji za razdoblje 2003.-2005. Dio Protokola obuhvaća i popis zajedničkih projekata, koje je predložila ruska strana, a uglavnom se odnose na projekte iz područja društvenih znanosti. U pregovorima smo s Akademijinim razredima, fakultetima prirodoslovne struke i institutima, te Akademijinim zavodima o mogućem uključivanju i tih tema u navedeni protokol.

Slovačka

Suradnja sa Slovačkom akademijom znanosti ostvarivala se na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji koji je potpisan 18. listopada 1994., koji se produžuje svake tri godine. U okviru navedenog Sporazuma ostvareni su sljedeći boravci:

U Hrvatskoj su boravili:

- dr. *Jan Jankovič*, od 24. do 30. lipnja 2002.
- dr. *Adriana Ferenčikova*, od 20. do 26. listopada 2002.
- dr. *Jozef Zábojnik*, od 21. do 28. listopada 2002.

Slovenija

Suradnja sa Slovenskom akademijom znanosti i umjetnosti ostvarivala se na temelju Sporazuma o znanstvenoj i umjetničkoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i

umjetnosti i Slovenske akademije znanosti i umjetnosti sklopljen 21. svibnja 1993., te Protokola koji je naknadno potpisan 26. listopada 2002. 5. studenoga 2002. Hrvatsku akademiju posjetili su predsjednik Slovenske akademije akademik Boštjan Žekš i predsjednik Odbora za međunarodnu suradnju akademik Branko Stanovnik, te se tom prilikom razgovaralo o proširenju suradnje između dviju akademija, kao i o mogućim novim projektima.

U Sloveniji su boravili:
- akad. *Dalibor Brozović*, od 16. do 19. svibnja 2002.
- dr. *Mira Menac-Mihalić*, od 16. do 19. svibnja 2002.
- dr. *Mijo Lončarić*, od 16. do 19. svibnja 2002.
- dr. *Alemka Markotić*, od 9. do 10. srpnja 2002.
- *Lidija Cvetko*, od 9. do 10. srpnja 2002.
- mr. *Gordana Jambrešić*, od 25. do 30. listopada 2002.

U Hrvatskoj je boravio:
- dr. *Petar Weiss*, od 20. do 26. listopada 2002.

Velika Britanija

Kraljevsko društvo u Londonu

Suradnja s Kraljevskim društvom u Londonu (The Royal Society of London) odvijala se na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Kraljevskog društva u Londonu koji je potpisan 2. prosinca 1993. U svrhu daljnjeg produbljenja suradnje s Kraljevskim društvom u Hrvatskoj je boravila dr. Clare Sansom, koja je posjetila IUC (Inter-University Centre) u Dubrovniku, gdje bi se iduće godine održao poslijediplomski tečaj iz bioinformatike u zajedničkoj organizaciji Londonskog i Zagrebačkog sveučilišta.

Britanska akademija

S Britanskom akademijom suradnja se odvijala na temelju Sporazuma o znanstvenoj suradnji između Britanske akademije i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te Aneksa Sporazuma, koji su potpisani 8. svibnja 2001. U sklopu navedene suradnje obje strane prihvatile su projekt dr. Maje Vehovec s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i dr. Willa Bartletta sa Sveučilišta u Bristolu, pod naslovom *Economic Development and Reconstruction Policies in Southeast Europe*. U sklopu tog projekta od 25. do 27. travnja 2002. održana je međunarodna konferencija s istim naslovom.

U povodu 100. obljetnice Britanske akademije od 2. do 7. srpnja 2002. na proslavi je Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti zastupao predsjednik akad. Ivo Padovan.

Od 29. do 30. rujna 2002. u Zagrebu su boravili prof. G. G. Dodson i prof. E. Dodson sa Sveučilišta u Yorku kojom prilikom se razmatrala mogućnost organizacije zajedničkog projekta istraživanja strukture i funkcije bioloških makromolekula.

Akad. Boris Kamenar boravio je u Helsinkiju, Finskoj, od 7. do 12. studenoga 2002. na European Science Exchange Programme, koji organiziraju The Royal Society and The British Academy, te je tom prilikom istaknuo uspješnost suradnje, ali i probleme s kojima smo se susretali u prošloj godini.

U Hrvatskoj su boravili:

- dr. *Clare Sansom*, od 17. do 23. veljače 2002.
- dr. *David Smallbone*, od 24. do 28. travnja 2002.
- dr. *Iraj Hashi*, od 24. do 28. travnja 2002.
- dr. *Guy Dodson*, FRS, od 29. do 30. rujna 2002.

U Velikoj Britaniji je boravila:

- dr. *Maja Vehovec*, od 15. do 22. srpnja 2002.

UREDNIŠTVO EDICIJE "HRVATSKA I EUROPA"

Za II. svezak na engleskom i francuskom jeziku dovršeni su svi pripremni radovi. Potpisani su ugovori sa stranim suizdavačima.

Za III. svezak na hrvatskom jeziku cjelokupna građa predana je Školskoj knjizi. Prijelom je u tijeku, s ozbiljnim izgledom da sva tri izdanja izađu tijekom iduće godine.

ODBOR ZA OBNOVU ARBORETUMA TRSTENO

Odbor za obnovu Arboretuma Trsteno djelovao je u sastavu: akad. Mirko Vidaković, predsjednik, akad. Milan Meštrov, zamjenik predsjednika, akademici Miroslav Begović, Frano Kršinić, Luko Paljetak, Šime Spaventi, te Matija Salaj, Dragutin Kiš i Vesna Kusin članovi. Odbor je kao operativno tijelo imenovao Povjerenstvo za nadzor nad radom arboretuma, u sastavu akademici Mirko Vidaković, Frano Kršinić i Šime Spaventi. Nakon preminulog predsjednika Odbora akad. Mirka Vidakovića, Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na svojoj 6. sjednici, održanoj 16. listopada 2002. na prijedlog Razreda za prirodne znanosti imenovao je akad. Milana Meštrova za predsjednika Odbora i Povjerenstva.

Održana je jedna sjednica Odbora, 20. ožujka 2002., kojom je predsjedavao akad. Mirko Vidaković. Na sjednici se je raspravljalo o tekućim radovima na saniranju šteta nastalih u katastrofalnom požaru u kojemu je uništena vegetacija na površini od oko 2/3 posjeda arboretuma, te o prijedlogu programa za budući rad na njegovoj obnovi. Akad. Frano Kršinić izvijestio je o radu za razdoblje od 1. listopada 2001. do 15. ožujka 2002. Odbor je prihvatio izvješće uz odavanje priznanja na učinjenoom u proteklom razdoblju. Iznesene primjedbe kao i financijski dio izvješća koji nedostaje rješavat će se naknadno. Ing. Matija Salaj je izložio program obnove arboretuma uz napomenu da je riječ o tezama koje bi nakon rasprave radna skupina formulirala u program. Nakon rasprave u kojoj su sudjelovali svi nazočni članovi Odbora, prihvatio se program i obvezala radna skupina da u isti ugradi prijedloge i primjedbe. Imenovana je radna skupina za izradu programa u sastavu: dipl. ing. arh. Matija Salaj (koordinator), dipl. ing. Dragutin Kiš, mr. sc. Maja Kovačević, dr. sc. Bruno Šišić i prof. dr. Boris Vukonić. Odbor je na prijedlog prof. Vesne Kusin odobrio prihvat skupine učenika iz Austrije u arboretumu gdje bi obavili obvezatnu školsku praksu u vrtlarstvu.

Usklađeni i dopunjeni prijedlog programa obnove arboretuma dijela radne skupine dostavljen je Odboru sredinom travnja 2002. Član radne skupine dr. sc. Bruno Šišić je početkom listopada uputio Odboru svoj prijedlog programa: *Radnje koje prethode izradi planova i projekata uređenja i upravljanja Gučetićevim povijesnim posjedom odnosno Arboretumom HAZU u Trstenom*.

U uredu Arboretuma 1. ožujka 2002. potpisan je zapisnik o primopredaji dužnosti između upravitelja Arboretuma mr. sc. Petra Đurasovića i izvršnog povjerenika akad. Frana Kršinića. Uime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Frano Kršinić pozdravio je sudionike kongresa *Europa Nostra* koji su posjetili arboretum i simbolično predali donaciju koja uključuje izradu replika kamenih vaza. Također je pozdravio sudionike znanstvenog skupa *Gučetić, renesansna misao i ekologija*.

Do kraja godine uglavnom su završeni radovi na čišćenju opožarenog dijela arboretuma. Na površini od oko 10 ha isječeno je oko 800 većih stabala, kao i potpuno uklonjeni izgorjeli grmovi i ostalo niže raslinje. Veći dio trupaca podijeljen je građanima za ogrjev, a ostatak je deponiran ili spaljen. U radovima na uklanjanju posljedica požara sudjelovali su: zaposlenici Arboretuma, dva izvršitelja devet mjeseci i tri izvršitelja (vatrogasci) šest mjeseci; honorarni zaposlenici, tri izvršitelja 12 mjeseci, dva izvršitelja tri mjeseca i dva izvršitelja dva mjeseca. Honorarni izvršitelji su proveli

ukupno 842 radna dana, za što je isplačeno oko 200.000 kuna iz Akademijinih sredstava i donacije grada Dubrovnika od 100.000 kuna. Od 1. travnja tjedna pismena izvješća o tijeku radova su redovito dostavljana Akademijinom tajništvu i članovima Povjereństva.

U razdoblju od 14. siječnja do 12. veljače na području Drvarice i uže kontaktne zone napravljeni su pripremni radovi te je posađeno 516 sadnica čempresa, alepskog bora i pinija. Sadnice visine 120 do 200 cm isporučila je dubrovačka tvrtka "Vrtlar" i poduzetnik Kortizija iz vlastitih rasadnika. Navedene sadnice su donirali Hrvatska gospodarska komora i gospodin Branko Belohradski iz Trstenoga.

U razdoblju od 24. svibnja do 30. rujna u arboretumu je izgrađena protupožarna hidrantna mreža zajedničkim ulaganjem Akademije i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Montiran je 3051 m tlačnog cjevovoda s ukupno 28 hidrantskih stanica. Na temelju idejnog projekta kuće *Vuković & Vuković* ishođena je lokacijska dozvola, te izvedbenog projekta tvrtke "Kongrad" dozvola za gradnju. Izvedbu projekta je u rekordnom vremenu obavila tvrtka MAG-SEKOM d. o. o. iz Zaprešića.

Projektni ured *Vuković & Vuković* napravio je idejni projekt obnove i uređenja ljetnikovca Gučetić, mlinice, glorijeta, pojate i drugih objekata u povijesnom dijelu parka.

Uz suglasnost s Akademijinim Koordinacijskim odborom privremeno je za posjetitelje zatvoren glavni sjeverni ulaz u arboretum do njegovog konačnog uređenja, a za posjetitelje je privremeno otvoren ulaz "pod grabom", koji su djelatnici arboretuma pripremili i postavili nove natpise s nazivom objekta.

U razdoblju od 1. lipnja do 15. listopada organizirano je danonoćno vatrogasno dežurstvo (tri vatrogasca i dva čuvara), koje je besprijekorno funkcioniralo.

ZNANSTVENI PROJEKTI HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

(koje financira Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske)

1. 0101-004, Hrvatska povijesna topominija (voditelj: dr. *Dunja Brozović-Rončević*)
2. 0101-006, Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA) (voditelj: akad. *Dalibor Brozović*)
3. 0101-018, Paleolitik i mezolitik Hrvatske: naseljavanje istočnoga Jadrana u pleistocenu (voditelj: dr. *Maja Paunović*)
4. 0101-020, Pukotinska korozija čelika, netoksični korozijski inhibitori (voditelj: dr. *Olga Šarc-Lahodny*)
5. 0101-021, Stvaranje bioarheološke baze podataka za Hrvatsku (voditelj: dr. *Mario Šlaus*)
6. 0101-022, Ikonografija u medicini (voditelj: dr. *Stella Fatović-Ferenčić*)
7. 0101-023, Određivanje globalnog genskog profila tumora metodom DNA–čipova (voditelj: akad. *Šime Spaventi*)
8. 0101-024, Oblici hrvatskoga književnoga jezika (voditelj: akad. *Stjepan Babić*)
9. 0101-026, Mehanizmi reakcije metalocena. Narav prijelaznog stanja (voditelj: akad. *Smiljko Ašperger*)
10. 0101-027, Magmatske, metamorfne i metalogentske formacije Dinarida (voditelj: dr. *Jakob Pamić*)
11. 0101-028, Povijest alkemije u Hrvata (voditelj: dr. *Snježana Paušek-Baždar*)
12. 0101-030, Hrvatsko pomorsko zakonodavstvo (voditelj: akad. *Vladimir Ibler*)
13. 0101-031, Nadogradnja međunarodnopravne osobnosti Republike Hrvatske (voditelj: dr. *Vladimir-Đuro Degan*)
14. 0101-033, Filozofski i humanistički aspekti znanosti (voditelj: akad. *Ivan Supek*)

15. 0101-034, Od građe do analize – nepoznati hrvatski pisci 19. i 20. st. (voditelj: akad. *Dubravko Jelčić*)

16. 0101-036, Spomenici starije hrvatske glazbe (voditelj: dr. *Ennio Stipčević*)

17. 0101-037 Prilozi za povijest zapadne Hrvatske (Istra, Kvarnersko primorje, Gorski kotar) (voditelj: akad. *Petar Strčić*)

18. 0101-038 Hrvatski književni povjesničari (voditelj: dr. *Tihomil Maštrović*)

19. 0101-03,9 Hrvatska ornitofauna u europskoj ekološkoj mreži (voditelj: dr. *Goran Sušić*)

20. 0101-049, Hrvatski u dodiru s europskim jezicima (voditelj: dr. *Lelija Sočanac*)

21. 0101-065, Romanizacija i kristijanizacija hrvatskog dijela južne Panonije (voditelj: dr. *Branka Migotti*)

22. 0101-066, Kakvoća i zdravstvena ispravnost poljoprivrednih proizvoda (voditelj: dr. *Dubravka Hackenberger*)

23. 0101-100, Izbori, studije i pomagala za hrvatsku povijest od 7. do 19. st. (voditelj: dr. *Ante Gulin*)

24. 0101-101, Hrvatska medicinska baština – odrednice razvoja dostignuća od 13. do 20. st. (voditelj: dr. *Biserka Belicza*)

25. 0101-102, Adjuvantna terapija melanoma s PEG Intronom (voditelj: akad. *Drago Ikić*)

26. 0101-103, Povijest prirodnih i matematičkih znanosti u Hrvata (voditelj: akad. *Žarko Dadić*)

27. 0101-104, Polazišta, ciljevi i pravci ekonomskog razvoja Hrvatske (voditelj: akad. *Jakov Sirotković*)

28. 0101-108, Hrvatsko srednjovjekovno postupovno pravo (voditelj: akad. *Lujo Margetić*)

29. 0101-109, Povijest Dubrovnika i Dubrovačke Republike (voditelj: dr. *Nenad Vekarić*)

30. 0101-118, Srednjovjekovni izvori za hrvatsku povijest (voditelj: dr. *Josip Barbarić*)

31. 0101-202, Konstruktivno projektiranje u zgradarstvu (voditelj: akad. *Riko Rosman*)

32. 0101-213, Istraživanje hrvatskih dijalekata (voditelj: akad. *Milan Moguš*)

33. 0101-228, Jadranske dopune Skokovu rječniku (voditelj: akad. *Vojmir Vinja*)

34. 30101-299, Hrvatska frazeologija (voditelj: akad. *Antica Menac*)

35. 0101-357, Repertoar hrvatskih kazališta (4. knjiga) (voditelj: dr. *Branko Hećimović*)

36. 0101-501, Etnološka i folklористička građa HAZU: Zaštita i kritičko objavljivanje (voditelj: dr. *Maja Bošković-Stulli*)

37. 0101-505, Tradicija glagoljaškog pjevanja (voditelj: dr. *Gorana Doliner*)

38. 0101-777, Hrvatska glazbena historiografija do 1945. (voditelj: dr. *Sanja Majer-Bobetko*)

39. 0101-901, Istraživanja prošlosti južne Hrvatske (voditelj: dr. *Milko Brković*)

40. 0101-902, Ekološka istraživanja ugroženih ptica u Hrvatskoj (voditelj: dr. *Jasmina Mužinić*)

41. 0101-997, Strategija znanstvenih istraživanja u zaštiti okoliša (voditelj: akad. *Velimir Pravdić*).

SLUŽBA ZA ZAŠTITU I ODRŽAVANJE IMOVINE I KULTURNIH DOBARA

Zaštita i održavanje imovine i kulturnih dobara Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti podmiruje se iz redovitih sredstava Državnog proračuna za tu namjenu i obuhvaća redovite periodičke kontrole sustava instalacija i tekuće održavanje građevina

sa svrhom osiguranja što veće sigurnosti cjelokupne imovine u Akademijinom vlasništvu. Za realizaciju većih investicijskih zahvata proračun izdvaja posebna namjenska sredstva.

Uz redovito tekuće održavanje Akademijinih građevina u godini 2002. potrebno je spomenuti ove radove:

1. Zrinski trg 11

U izložbenim dvoranama Strossmayerove galerije starih majstora izvedeni su radovi temeljem projekta izrađenog u godini 2001. Radovi su obuhvatili obnovu rasvjete, vatrodojavu, koja je proširena na prizemlje i na tavanski prostor te ovlaživanje i uređenje podova, zidova i stropova prostorija u skladu sa zahtjevima izlaganja i čuvanja izložaka. Zbog kompleksnosti i potreba zadovoljenja visokih standarda prostora u svrhu korištenja, program je potrebno proširiti i ugraditi odgovarajući sustav zaštite umjetnina. Zbog toga što valja dodatno urediti prostor za izlaganje, ali i zbog nedovoljnih sredstava u ovoj godini, realizacija projekta nastavit će se i u idućim godinama.

U prostorijama Akademijine Knjižnice uređena su regalna odlagališta sa svrhom mogućnosti odlaganja što većeg broja primjeraka iz bogatog Akademijinog knjižnog fundusa.

2. A. Hebranga 1

Izvedeni su radovi na sanaciji krovne odvodnje i sanirane su posljedice u radnim prostorijama.

3. A. Kovačića 5

Uređene su radne prostorije na I. katu dvorišne zgrade za potrebe obavljanja znanstvenog rada.

Inventar Knjižnice preseljen je u prostor Medvedgradske 2, a prostor u podrumu uređen je za potrebe Odsjeka za arheologiju i Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara.

4. Medvedgradska 2

Na južnom uličnom objektu izmijenjena je dotrajala limarija i saniran pokrov. Rekonstruirana je odvodnja oborinskih voda u gradsku kanalizaciju i saniran prodor voda u parku iz sustava odvodnje od Nove vesi. U tijeku je sanacija glavnog razvodnog ormara elektroinstalacija radi sigurnosnih razloga.

Dovršeni su radovi na uređenju prostora za potrebe Akademijine Knjižnice.

5. Strossmayerov trg 14

Prema lokacijskoj dozvoli raspisan je natječaj za izradu glavnog i izvedbenog projekta uz provedbu zakonske regulative, tj. ishođenje dozvole za gradnju. Okončanje procedure omogućit će raspisivanje natječaja za gradnju.

6. Dvorišna zgrada u Gundulićevoj 24

Osnovna svrha adaptacije i sanacije te zgrade jest preseljenje Zavoda za ornitologiju, Zavoda za povijest prirodnih i medicinskih znanosti, Zavoda za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstanci i Likovnog arhiva u vlastite Akademijine prostore. Izrađena je projektna dokumentacija i proveden javni natječaj za izvođenje radova. Radovi su u tijeku i njihov se završetak predviđa u ožujku 2003.

7. Muzej za arhitekturu u Ulici I. G. Kovačića 37

Uređeno je spremište u podrumskim prostorijama, i to ponajviše sredstvima iz donacije. Sanirano je i rekonstruirano centralno grijanje.

8. Orijentalna zbirka u Šenoinoj 4

Rekonstruirano je etažno centralno grijanje.

9. Jadranski zavod u Petrićevoj 4

Izvršeni su radovi na zamjeni bojlera etažnog centralnog grijanja i sanirana vodovodna instalacija.

10. Zadar, Obala kneza Trpimira 8

Obavljene su tijekom ljeta sanacije instalacija za oborinske vode. Sanirane su štete od procurivanja, obnovljeni su stropovi i parketi u radnim prostorijama.

11. Dubrovnik, Sorkočevićev ljetnikovac, Lapadska obala 6

Dovršeni su radovi na izmjeni stolarije u ljetnikovcu. Obavljeni su soboslikarski radovi u prostorijama. Ti radovi samo su faza predviđene rekonstrukcije prostora sa svrhom očuvanja kulturne baštine, pa će projekt ovisno o osiguranju sredstava biti nastavljen i u sljedećim godinama. Za sanaciju ribnjaka u dvorištu ispred dvora obavljen je uviđaj, u tijeku su istražni geodetski i geomehanički radovi i ukoliko bude moguće i samo čišćenje ribnjaka.

12. Arboretum Trsteno

Za protupožarnu hidrantsku mrežu izrađen je projekt i ishođena dozvola za gradnju. U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva raspisan je i proveden javni natječaj za ustupanje radova koji su u potpunosti izvedeni. Sredstva za te radove – 3.455.400,00 kn – u većini su namirena kreditom Međunarodne banke i podmirena su od strane Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, a djelomično i iz namjenskih sredstava osiguranih u Akademijinom proračunu. U Arboretumu je u tijeku i projekt obnove zgrada sa svrhom očuvanja i privođenja svrsi objekata kulturne baštine. U fazi je izrada projektne dokumentacije. Za potrebe sanacije objekata priprema se i program realizacije infrastrukturnih priključaka (voda i elektrika), u fazi je izrada rješenja za ishođenje lokacijskih dozvola u sklopu kojih će se riješiti i sanitarni čvor za posjetitelje.

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za društvene znanosti imao je krajem godine 20 redovitih članova i 14 članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Dušan Bilandžić, Nenad Cambi, Adolf Dragičević, Aleksandar Goldštajn, Vladimir Ibler, Lujo Margetić, Ivo Perišin, Ivo Petrinović, Eugen Pusić, Tomislav Raukar, Davorin Rudolf, Hodimir Sirotković, Vladimir Stipetić, Petar Strčić, Franjo Šanjek, Siniša Tri̇va, Alica Wertheimer-Baletić i Josip Županov.

Članovi suradnici: Jakša Barbić, Miroslav Bertoša, Vladimir Đuro Degan, Gordan Družić, Ivan Erceg, Ivo Grabovac, Božidar Jelčić, Miroslav Kurelac, Mirko Marković, Ljerka Schiffler-Premec, Nikša Stančić, Nenad Vekarić, Dragomir Vojnić i Marin Zaninović.

Dužnost tajnika obavljao je *Dušan Bilandžić*, a zamjenika tajnika *Tomislav Raukar*. Predstavnik Razreda u Predsjedništvu Akademije bila je Alica Wertheimer-Baletić.

Tijekom godine preminuli su redoviti članovi: Predrag Vranicki, 31. siječnja, Mate Suić, 28. listopada i Jakov Sirotković, 31. listopada.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Razred je održao devet redovitih sjednica Razreda i Znanstvenog vijeća za društvene znanosti. Na sjednicama Razreda raspravljano je o pitanjima vezanim uz društvene znanosti koje Razred pokriva (pravo, ekonomija, povijest, arheologija, filozofija, sociologija, politologija, etnologija i demografija).

Razmatran je program suradnje između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti s Austrijskom akademijom (Odsjekom za povijest) i Madarskom akademijom znanosti.

Razmotren je dopis Hrvatske obrtničke komore u vezi s proslavom 150. obljetnice njenog postojanja. Razred podržava prijedlog da Hrvatska akademija bude pokrovitelj te proslave. U Odbor za proslavu imenovani su V. Stipetić i P. Strčić.

Zaključeno je da članovi Razreda D. Bilandžić, H. Sirotković i P. Strčić preuzmu obradu razdoblja 1941.-1945. za ediciju *Hrvatska i Europa*.

Razmotren je i podržan zahtjev Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu da bude suorganizator znanstvenog skupa *Sela šibenskog zaleđa župa Konjevrate i Mirlović*.

Na prijedlog voditelja Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci za glavnog urednika zbornika *Problemi sjevernog Jadrana* imenovan je član suradnik Miroslav Bertoša.

Petar Strčić imenovan je za glavnog urednika Zbornika o braći Radić i tajnika Zbornika o Vladku Mačeku. Ujedno je ovlašten da stupi u kontakt s poduzećem ALINEA u vezi suizdavanja zbornika.

Za člana Odbora za Statut i Zakon o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti imenovan je Siniša Triva.

Za člana Odbora *Susreti na dragom kamenu* imenovan je Vladimir Stipetić.

Alica Wertheimer-Baletić zadužena je da izvještava o sjednicama Predsjedništva.

Za predsjednika Inicijativnog odbora izrade Nacrta Deklaracije o znanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti imenovan je Dušan Bilandžić. Kao član Odbora sudjelovao je i Eugen Pusić.

Za predstavnika Odbora za obilježavanje 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti Josipa Jurja Strossmayera imenovan je Franjo Šanjek.

Za zamjenika člana Odbora za međunarodnu suradnju Hrvatske akademije (V. Ibler) imenovan je Davorin Rudolf.

Razmotren je dopis Predsjedništva u vezi sa znanstveno-kulturnom manifestacijom *Strossmayerovi dani* u Đakovu. Razred je suglasan da Akademija bude pokrovitelj ove manifestacije. S obzirom na to da se za projekt brine grad Đakovo (pokretač i novčani podupiratelj) i Đakovačka biskupija (podržavatelj), dok bi Akademija bila pokrovitelj. *Strossmayerovi dani* bi se održavali svake dvije godine kao kulturna manifestacija uz dodjelu nagrada za dostignuća na polju kulture i znanosti. S obzirom na to da je projekt još u fazi razgovora Razred odgađa donošenje odluke do daljnjega.

Razmotrene su zamolbe pristigle na natječaj Akademijine Zaklade. Razred je preporučio sljedeće kandidate: RIFIN d. o. o. Zagreb, za izdavanje zbornika *Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća*; prof. dr. Davor Krapac, Pravni fakultet, Zagreb, za objavljivanje Zbornika radova *Modernizacija hrvatske uprave*; Institut Vlado Gotovac, Zagreb, za organizaciju znanstvenog skupa *Žene u Hrvatskoj: Kulturna povijest*.

Podržani su prijedlozi P. Strčića za otvaranje radnog mjesta asistenta za proučavanje glagoljice i glagoljaške baštine u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci; angažiranje stručnjaka koji će se baviti proučavanjem školstva na području Primorsko-goranske županije, (koja je odobrila sredstva); za otvaranje radnog mjesta asistenta za proučavanje povijesti Istre od godine 1918. dalje (Istarska županija suglasna je financirati to radno mjesto); da se izmijeni radna obveza jednog knjižničara ili bibliotekara u Akademijinoj Knjižnici kako bi se ta osoba mogla posvetiti brizi oko prikupljanja objavljenih radova i ažuriranja bibliografije Akademijinih redovitih i dopisnih članova te članova suradnika; da se u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci pokrene knjižni niz izabranih Akademijinih članova o zapadnoj Hrvatskoj.

V. Stipetić i G. Družić razmotrili su prijedlog dr. Milana Juranovića vezanog uz svjetsku krizu računovodstva te primjenu Kotruljevićevog teorema *dvostrukog računovodstva*. Razred je podržao tu inicijativu, ali kako sam nema stručnjaka za to područje smatra da bi bilo dobro da Ekonomski fakultet u Zagrebu bude suorganizator predavanja na temu *Patentirana metoda obučavanja ekonomije, menadžmenta i računovodstva*.

Razmotren je dopis Zavoda za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u vezi s projektom *Podravsko višegraničje*. Razred načelno podržava organiziranje međunarodnog znanstvenog skupa *Ekohistorija Podravskog višegraničja od 15. stoljeća do oko godine 1918.*.

Prihvaćen je prijedlog V. Stipetića da se obnove sastanci radne skupine *Pravo i društvo* na kojima bi se raspravljalo o pitanjima iz društvenih znanosti.

Podržan je prijedlog P. Strčića da se časopis Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci *Problemi sjevernog Jadrana* tiska u suizdavaštvu s nakladnim zavodom "Zadar" u Rijeci.

Razmotren je dopis Akademijinog Predsjedništva u vezi s obnovom rada Odbora za suradnju Akademije s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima.

Podržan je prijedlog proslave 700. obljetnice prvog spomena Janjeva. Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku predlaže da predavanja s tog skupa budu objavljena kao tematski blok u časopisu *Anali*, ili u slučaju većeg opsega, kao posebno izdanje u seriji Zavoda *Monografije*, ako kvaliteta radova bude zadovoljavala Akademijine kriterije objavljivanja.

Članovi Razreda su kao članovi Znanstvenog vijeća za društvene znanosti i kao voditelji pojedinih Akademijinih zavoda sudjelovali u koordiniranju znanstvenoistraživačkog rada, prihvaćanju izvješća, planova i programa, u provođenju postupaka za izbor u znanstvena zvanja djelatnika tih zavoda. To su: Zavod za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (Odsjek za povijesne znanosti: voditelj T. Raukar; Odsjek za arheologiju – voditelj M. Zaninović; Odsjek za etnologiju – voditelj A. Mohorovičić; Odsjek za ekonomska istraživanja – voditelj J. Sirotković); Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci – voditelj P. Strčić; Zavod za povijesne znanosti u Zadru – voditelj F. Šanjek; Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku – voditelj V. Stipetić; Jadranski zavod – voditelj V.-Đ. Degan; Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić" u Zagrebu – voditelj E. Pusić; Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu – voditelj I. Petrinović).

U skladu s privremenim Pravilnikom o unutarnjem ustroju i poslovanju Akademijinih znanstvenoistraživačkih jedinica Znanstveno vijeće odlučilo je produžiti mandat dosadašnjim voditeljima odnosno imenovati nove voditelje znanstvenoistraživačkih jedinica koje spadaju u djelokrug Razreda kako slijedi:

Jakov Sirotković u Odsjeku za ekonomske znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu;

član suradnik Vladimir-Đuro Degan u Jadranskom zavodu;

Petar Strčić u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci;

Vladimir Stipetić u Zavodu za povijesne znanosti u Dubrovniku;

Eugen Pusić u Kabinetu za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić" u Zagrebu;

Tomislav Raukar u Odsjeku za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu;

Andre Mohorovičić u Odsjeku za etnologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu;

član suradnik Marin Zaninović u Odsjeku za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu;

Franjo Šanjek u Zavodu za povijesne znanosti u Zadru;

Ivo Petrinović u Zavodu za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

Razred je podržao molbu dr. Josipa Barbarića da mu se produži radni odnos ili omogući u nekom drugom obliku nastavak rada na projektu *Srednjovjekovni izvori za hrvatsku povijest* s obzirom na važnost projekta za Odsjek za povijesne znanosti.

N. Stančić, Š. Peričić i I. Petrinović imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Tade Oršolića u istraživačko zvanje asistenta u Zavodu za povijesne znanosti u Zadru;

P. Strčić, H. Sirotković i F. Šanjek imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Marina Manina u zvanje asistenta u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci;

P. Strčić, M. Bertoša i V. Stipetić imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Sandija Blagonića u zvanje asistenta u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci;

N. Cambi, Ž. Tomičić i D. Strinović imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Marija Šlausa u zvanje višeg znanstvenog suradnika u Odsjeku za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu;

T. Raukar, F. Šanjek i L. Margetić imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Damira Karbića u istraživačko zvanje znanstvenog suradnika u Odsjeku za povijesne znanosti u Zagrebu;

L. Margetić, F. Šanjek i T. Raukar imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Ante Gulina u trajno zvanje znanstvenog savjetnika u Odsjeku za povijesne znanosti u Zagrebu;

N. Stančić, I. Petrinović i H. Sirotković imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Marijana Diklića u zvanje višeg znanstvenog suradnika u Zavodu za povijesne znanosti u Zadru;

L. Margetić, T. Raukar i F. Šanjek imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Mladena Ančića u zvanje višeg znanstvenog suradnika u Zavodu za povijesne znanosti u Zadru;

F. Šanjek, T. Raukar i L. Margetić imenovani su za članove stručnog povjerenstva za izbor Milka Brkovića u zvanje znanstvenog savjetnika (trajno) u Zavodu za povijesne znanosti u Zadru.

Razred za filološke znanosti zamoljen je da imenuje prvog člana stručnog povjerenstva za izbor Sanje Holjevac u istraživačko zvanje mladeg asistenta u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci. Za ostale članove povjerenstva imenovani su P. Strčić i M. Bertoša.

Na temelju pozitivnog mišljenja Znanstveno-područnog vijeća za društvene znanosti dr. Gordan Družić izabran je u zvanje znanstvenog savjetnika u Odsjeku za ekonomske znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu. Izvješće će se proslijediti Predsjedništvu na potvrdu.

Prihvaćeno je izvješće stručnog povjerenstva (N. Stančić, Š. Peričić i I. Petrinović) za izbor Tade Oršolića u istraživačko zvanje asistenta za područje humanističke znanosti, polje povijesne znanosti. Izvješće će se proslijediti Predsjedništvu da provede izbor.

Prihvaćeno je izvješće predsjednika stručnog povjerenstva (P. Strčić, V. Stipetić, M. Bertoša) za izbor Sandija Blagonića u zvanje asistenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje etnologija, u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci, područnoj jedinici u Puli. Predmet će se uputiti Predsjedništvu na potvrdu.

Prihvaćeno je izvješće stručnog povjerenstva (P. Strčić, H. Sirotković, F. Šanjek) za izbor Marina Manina u zvanje asistenta u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci. Izvješće će se proslijediti Koordinacijskom odboru s molbom da pokrene postupak za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme u dotičnom Zavodu.

Prihvaćeno je izvješće stručnog povjerenstva (N. Cambi, Ž. Tomičić, D. Strinović) za izbor dr. Marija Šlausa iz Odsjeka za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu u zvanje višeg znanstvenog suradnika za znanstveno područje humanističkih znanosti, znanstveno polje arheologija. Izvješće će se proslijediti matičnom povjerenstvu.

Prihvaćeno je izvješće stručnog povjerenstva (L. Margetić, F. Šanjek, T. Raukar) za izbor dr. Ante Gulina iz Odsjeka za povijesne znanosti u Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu u zvanje znanstvenog savjetnika (trajno) za znanstveno područje humanističkih znanosti, znanstveno polje povijesne znanosti. Izvješće će se proslijediti matičnom povjerenstvu.

Prihvaćeno je izvješće stručnog povjerenstva (T. Raukar, F. Šanjek, L. Margetić) za izbor dr. Damira Karbića iz Odsjeka za povijesne znanosti u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu u zvanje znanstvenog suradnika za znanstveno područje

humanističkih znanosti, znanstveno polje povijesne znanosti. Izvješće će se proslijediti matičnom povjerenstvu.

Prihvaćena su godišnja izvješća o radu ovih znanstvenih novaka:

mr. Sabine Florence Fabijanec (Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu, glavni istraživač A. Gulin); Ljubice Perinić (Odsjek za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu, glavni istraživač B. Migotti); Tade Oršolića (Zavod za povijesne znanosti u Zadru, glavni istraživač M. Brković); Mislava Elvića Lukšića (Zavod za povijesne znanosti u Zadru, glavni istraživač M. Brković); mr. Jasenka Marina (Jadranski zavod, glavni istraživač V. Ibler); Dina Pinje (Jadranski zavod, glavni istraživač V. Ibler).

Razmotrena je i podržana molba za zaposlenje znanstvenih novaka:

Marija Novaka na znanstvenom projektu *Romanizacija i kristijanizacija kontinentalne Hrvatske* pri Odsjeku za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (glavni istraživač B. Migotti); Branke Grbavice na projektu *Izvori, studije i pomagala za hrvatsku povijest od 7. do 19. st.* pri Odsjeku za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (glavni istraživač A. Gulin); Ive Kurelac na projektu *Srednjovjekovni izvori za hrvatsku povijest* pri Odsjeku za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (glavni istraživač J. Barbarić).

Podržana je molba Odsjeka za povijesne znanosti u Zagrebu za daljnjim angažmanom znanstvene novakinje Sabine Florenc Fabijanec na znanstvenom projektu *Izvori, studije i pomagala za hrvatsku povijest (7. do 19. st.)*. Razred će zamoliti Koordinacijski odbor da imenovanoj omogući radni odnos na određeno vrijeme od tri godine u statusu postdoktoranda.

Razmotrena je i podržana molba Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu za primanje znanstvene novakinje prof. Tihane Luetić na projekt *Izvori, studije i pomagala za hrvatsku povijest od 7. do 19. stoljeća* (glavni istraživač A. Gulin). Molba će se proslijediti Akademijinom Koordinacijskom odboru.

Odbori i radne skupine

Radna skupina Pravo i društvo – temeljna istraživanja. Skupina djeluje u okviru Kabineta za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić" (predsjednik E. Pusić).

Odbor za izradu Rječnika hrvatskog pravnog i upravnog nazivlja od početka 19. stoljeća do danas. Odbor djeluje u suradnji s Kabinetom za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić" (koordinatori: E. Pusić i S. Triva).

Odbor za bizantologiju (predsjednik L. Margetić).

Odbor za znanstvenu valorizaciju spomeničke baštine Salone (predsjednik N. Cambi).

Odbor za proučavanje ranog kršćanstva u hrvatskim zemljama (predsjednik M. Suić).

Javna predavanja

20. studenoga održan je javni sastanak u povodu obilježavanja 1150. obljetnice Trpimirove darovnice. Izlagali su akademici L. Margetić i F. Šanjek.

18. prosinca održan je javni sastanak u povodu obilježavanja 900. obljetnice krunidbe kralja Kolomana i ulaska Hrvatske u dinastičku zajednicu s Ugarskom. Izlagali su akademici L. Margetić, F. Šanjek i T. Raukar te član suradnik N. Stančić.

Edicije objavljene tijekom 2002.

Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, sv. 17 (2001.), 167 str.

Anali Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, sv. 40 (2002.), 311 str.

Arheološki radovi i rasprave, knj. 13 (2001.), 302 str.

Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Dodaci, sv. II, XIV, 471 str.

Stjepan Zimmermann, Jaspersov egzistencijalizam, sv. 1, 2002., 802 str.

Niko Kapetanić/Nenad Vekarić, Konavoski rodovi, Posebna izdanja. Serija: Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knj. 10, sv. 1, 497 str., sv. 2, 525 str.

Dorotea Ćorić, Međunarodni sustav odgovornosti i naknade štete zbog onečišćenja mora uljem, Jadranski zavod HAZU, Zagreb, 2002., 414 str.

Dubrovnik Annals, sv. 6 (2002.), 131 str.

Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium: Spisi splitskog bilježnika Ivana pok. Cove iz Ancone, XII, knj. 53, 392 str.

Radovi sa znanstvenog skupa Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. st./Jakov Sirotković, 279 str.

Jakov Sirotković, Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća (teze za raspravu), Zagreb, 2002., Radovi Odsjeka za ekonomska istraživanja, sv. 35, 39 str.

Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, sv. 44 (2002.), 297 str.

Ante Gabričević, Stanovništvo Varaždina tijekovima stoljeća, Posebna izdanja HAZU Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, knj. 10, 332 str.

Ankica Pečarić, Josip Pečarić, Strossmayerova oporuka, Zagreb, HAZU, 2002., 164 str.

Branka Migotti, Two gold-sandwich glasses from Štrbinci, monografija Odsjeka za arheologiju HAZU, Zagreb, 2002., 63 str.

Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, vol. 19 (2001.), 363 str.

Zbornik radova sa znanstvenog skupa: Ivan Ribar: povjesničar, profesor i javni djelatnik (1851.-1919.), Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Osijeku, 2002., 106 str.

Zbornik radova sa znanstvenog skupa: Život i djelo Stjepana Zimmermanna, HAZU, Zagreb, 2002., 164 str.

Zbornik radova sa znanstvenog skupa: Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje (2000., Osijek, Ilok), Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Osijeku, 259 str.

Zbornik radova sa znanstvenog skupa: Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske (2002., Varaždin), Zavod za znanstveni rad HAZU u Varaždinu, 560 str.

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda

2. sjednica 13. veljače

Za ediciju *Hrvatska i Europa*:

M. Kurelac, Hrvatska historiografija 17. i 18. stoljeća,

M. Maticka, Hrvatska u komunističkoj Jugoslaviji (1945.-1991.),

J. Krišto, Društveno-politička previranja u Hrvata u suton Austro-Ugarske Monarhije,

J. Sirotković, Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća (teze za raspravu), prihvaćen za Radove Odsjeka za ekonomska istraživanja Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu, sv. 35.

Zbornik radova sa znanstvenog skupa *Život i djelo Stjepana Zimmermanna*.

D. Ćorić, Međunarodni sustav odgovornosti i naknade štete zbog onečišćenja mora uljem, prihvaćen za tisak u izdanju Jadranskog zavoda.

Za tisak u Zborniku radova *Statut grada Iloka 1525. godine i iločko srednjovjekovlje* prihvaćeni su sljedeći radovi:

V. Belaj, Ugovor o kupoprodaji prema Statutu grada Iloka iz 1525. godine,

Z. Lacković, Analiza institucionalnih gospodarskih uvjeta u srednjovjekovnom Iloku,

Z. Živaković-Kerže, Održavanje savskog nasipa u kotaru Županja krajem 19. i početkom 20. stoljeća, prihvaćen za Anale Zavoda za znanstveni rad u Osijeku,

J. Vrandečić, O načinu na koji bi se mogao spriječiti krajnji despotizam, prihvaćen za tisak u Zavodu za povijesne znanosti u Dubrovniku.

3. sjednica 14. ožujka

Za Radove Zavoda za povijesne znanosti u Zadru prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

K. Kužić, Zabilježbe polarnog svjetla na zagorskim kamicima,

O. Petrović, Natpisi otoka Molata 1479.-1899.,

M. Čunić, Glagoljska knjižnica krizme iz Banja,

Š. Peričić, Prinos poznavanju pomorske trgovine Splita u XIX. stoljeću,

A. Bralić, Zadarsko novinstvo prema Istri i Rijeci pred I. svjetski rat.

Za časopis Poredbeno pomorsko pravo prihvaćen je rukopis *D. Ćorić*, Najnovije izmjene međunarodnog sustava građanske odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem iz 1992.

Za časopis Problemi sjevernog Jadrana prihvaćen je rukopis *L. Čoralić*, Iz crkvene prošlosti grada Raba – inventar crkve sv. Ivana Evandelista (1784. god.).

4. sjednica 10. travnja

Za tisak u Radovima Zavoda za povijesne znanosti u Zadru prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

T. Šitin, Kongres javnih radnika 1922. i njegovi odjeci u Dalmaciji,

S. Piplović, Dioklecijanov mauzolej između svjetskih ratova.

Za tisak u Zborniku Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu prihvaćeni su sljedeći radovi:

L. Čoralić, Prilog životopisu šibenskog biskupa Karla Antuna Donadonija (1723.-1736.),

Z. Ladić, O nekim oblicima brige za siromašne i marginalne pojedince i grupe u dalmatinskim komunama u kasnom srednjem vijeku.

Za tisak u IV. svesku edicije *Hrvatska i Europa* prihvaćen je rukopis *V. Stipetića*, Stanovništvo Hrvatske u 19. i 20. stoljeću (1800.-1914.).

Za tisak u Analima Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

N. Lonza, Tužba, osveta, nagodba i modeli reagiranja na zločin u srednjovjekovnom Dubrovniku,

S. Bertoša, Nastanjenici i prolaznici iz Dubrovačke Republike, Boke kotorske i Mletačke Albanije u Puli (17.-19. stoljeće).

Za tisak u Analima Centra za znanstveni rad u Osijeku prihvaćen je rukopis *M. Gardaša*, Neki novi podaci u rimskom mostu pokraj Murse.

5. sjednica 16. svibnja

Za Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu prihvaćeni su sljedeći radovi:

J. Stipišić, Regesta pergamena iz zbirke obitelji Fanfogna Garagnin u Muzeju grada Trogira,

S. Florenc Fabijanec, Bilanca (rimaneze) u glavnoj računovodskoj knjizi Ivana i Lukrecije Detrico (1520.-1533.),

A. Birin, Pravni položaj stranaca u statutima dalmatinske komune,

V. Gamulin Tudina, Dominis u pismima suvremenika Fulgentija Micantija prevedenim od Thomasa Hobbesa.

Rukopisi namijenjeni za tisak u Radovima zadarskima:

L. Čoralić, Hrvati u mletačkim katastrima (XVII. i XVIII. st.),

M. Diklić, Don Ivo Prodan u Carevinskom vijeću (1907.-1918.),

T. Rajčić, Pregled početne faze srpskog nacionalnog pokreta u austrijskoj Dalmaciji s obzirom na ukupna preporodna stanja u Dalmaciji.

6. sjednica 19. lipnja

A. Wertheimer Baletić, Tendencije u razvoju stanovništva Hrvatske (XX. stoljeće), prihvaćen za ediciju *Hrvatska i Europa*, sv. 5.

D. Čepula, Razvoj pravne znanosti u Hrvatskoj 1780.-1914., prihvaćen za ediciju *Hrvatska i Europa*, sv. 5.

Za časopis *Problemi sjevernog Jadrana* prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

N. Šetić, Prilike u Istri uoči i tijekom objavljivanja Naše sloge, *I. Duda*, Samoposluga kao vijest dana. Počeci suvremenog potrošačkog društva 1950-ih godina.

Za jednu od edicija Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku prihvaćen je rukopis V. *Miović-Perić* Dubrovačka diplomacija na Orijentu. Harač i poklisari harača.

Za Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

I. Jurković, Stjepan Berislavić de Werherka de Mala Mlaka,

T. Luetić, Korespondencija Šime Ljubića i Franje Račkoga,

I. Zvonar, Nastojanja Ivana Kostrenčića oko poboljšanja statusa knjižničara u Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu krajem 19. i početkom 20. stoljeća,

A. Nazor, Granica izmedu Splita i Poljica i splitsko-poljički sukobi u XIV. i XV. stoljeću.

Za Starine prihvaćeni su ovi rukopisi:

N. Stančić, Ljudevit Gaj i Ljudevit Posavski: Hrvatska ideja ranog Ljudevita Gaja,

P. Strčić, Južnoslavenstvo/jugoslavenstvo u Istri i Kvarnerskim otocima u doba biskupa J. Dobrile.

B. Migotti, Two gold-sandwich Glasses from Štrbinci, Đakovo, Croatia, prihvaćen za tisak kao manja monografija Odsjeka za arheologiju.

Za znanstveni skup *Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća* prihvaćeni su sljedeći radovi:

B. Horvat, Znanstvena ekonomija i tržišni fundamentalizam,

F. Rocco, Međuzavisnost društvenog i gospodarskog razvoja,

D. Vojnić, Zemlje u tranziciji u okruženju globalizacijskih trendova i integracijskih procesa. Gdje je Hrvatska?,

S. Zdunić, Kritična mjesta strukturne i stabilizacijske politike,

Z. Baletić, Dugovno-deflacijska teorija velikih depresija Irvinga Fishera,

V. Barić, Makroekonomska efikasnost u Hrvatskoj – koncepcijski i provedbeni problemi,

S. Kulić, Koncepcija i sastav gospodarskih odnosa s osvrtom na ekonomsku politiku,

H. Tadin i Z. Parnica, Poduzetničko obrazovanje,

V. Veselica, Kamatna i profitna stopa,

J. Sirotković, Teorijske i programske osnove za strategiju ekonomskog razvoja,

I. Sever, Fiskalna politika kao bitan činitelj koncepcije i strategije gospodarskog i socijalnog razvoja,

G. Santini, Međuovisnost sustava i politike,

D. Radošević, Demokratski i društveni konsenzus u uvjetima recesije,

V. Čavrak, Strategija i politika regionalnog razvoja Hrvatske,

M. Grgić, Autonomna monetarna politika i transmisijski mehanizam,

G. Družić, Restrukturiranje makroekonomske politike.

Za Zbornik radova sa znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske* prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

S. Ozimec, Sustavno poticanje kreativnosti edukativnim oblicima u funkciji društveno-ekonomskog razvoja sjeverozapadne Hrvatske,

M. Žugaj, K. Kero, B. Bojanić-Glavica, Stalni gospodarski izvjestitelji Kraljevskog zemaljskog statističkog ureda u Zagrebu za Županiju varaždinsku na smjeni dvaju stoljeća,

M. Kolar, Mlinarstvo sjeverozapadne Hrvatske do 1941. godine,

M. Cingula, M. Klačmer, Socijalno poduzetništvo kao čimbenik razvoja sjeverozapadne Hrvatske,

S. Pegan, Prostorni činitelji razvoja prerađivačke industrije,

V. Stipetić, Gospodarski razvitak Hrvatske tijekom 20. stoljeća,

I. Trokter, Utjecaj razvoja tehnike, tehnologije i organizacije na proizvodno zapošljavanje,

R. Jovančević, Globalizacija i inozemna direktna ulaganja – implikacije za Hrvatsku,

V. Veselica, Globalizacija i nova ekonomija ,

T. Koren, Utvrđivanje strukture zastoja i gubitka vremena u procesu proizvodnje odjeće,

D Čepulo, Razvoj pravne znanosti u Hrvatskoj 1780-1914.,

H. Petrić, Temeljne osobine demografskog i ekonomskog razvoja gradskih naselja na prostoru današnje sjeverozapadne Hrvatske na razmeđu kasnog srednjovjekovlja i ranog novog vijeka,

R. Brčić, Porezni sustav RH i šanse za razvoj gospodarstva Varaždinske županije,

F. Križanić, Ocjena financijske situacije.

7. sjednica 9. listopada

Za tisak u Zborniku radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske* Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

Z. Matotan, Mogućnosti razvoja povrćarske proizvodnje u sjeverozapadnoj Hrvatskoj,

T. Hunjka i P. Parat, Zadovoljstvo klijenta – uvjet za profitabilno poslovanje banaka,

M. Čavlek, Napredne tehnologije – hrvatski izazov,

M. Šimek, Arheološka prošlost – vrijednost budućnosti.

Za tisak u časopisu Poredbeno pomorsko pravo – Comparative Maritime Law prihvaćen je rukopis *P. Kragića*, Zakašnjenje u predaji tereta u CMI-jevim pitanjima prijevoznog prava.

Za tisak u Analima Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku prihvaćen je rukopis *A. Ninčetića*, Grafike koje ipak ne predočuju Dubrovnik u 15. i 16. stoljeću.

Za tisak u Radu Razreda prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

J. Barbić, Hrvatska i vladavina prava,

E. Pusić, Nova etapa u razvitku uprave,

V. Ibler, Koliko vrijedi međunarodno javno pravo?,

N. Cambi, Dioklecijanova i Konstantinova 'politika' odabira imena,

L. Margetić, Najnovija literatura o tzv. seobi Hrvata,

L. Margetić, Vinodolska općina i vinodolski kmeti.

Za tisak u ediciji *Hrvatska i Europa* prihvaćeni su sljedeći rukopisi:

T. Macan, Povijesna znanost,

M. Kolar, Osnovni elementi razvoja gospodarstva Hrvatske u 19. stoljeću.

Prihvaćeni su rukopisi namijenjeni za tisak u Zborniku radova sa simpozija *Pavao Vuk-Pavlović. Život i djelo.*

Rukopis *S. Sršana*, Osijek u vrijeme fra Anzelma Canjuge 1938.-1947., prihvaćen je za tisak u Zborniku radova sa znanstvenog skupa *Kapucin otac Anzelmo Canjuga – Život i djelo.*

8. sjednica 20. studenog

N. Lonza, Srednjovjekovni zapisnici dubrovačkog kaznenog suda. Izvorne cjeline i arhivsko stanje, prihvaćen kao izvorni znanstveni članak za Anale Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

S. Ćosić, Luko Stulli – znanstvenik i pisac klasicizma, prihvaćen kao izvorni znanstveni članak za Anale Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

Z. Janeković Römer, Nasilje zakona: Gradska vlast i privatni život u kasnosrednjovjekovnom Dubrovniku, prihvaćen kao izvorni znanstveni članak za Anale Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

L. Margetić, Krsni list hrvatske države (Trpimirova darovnica) i međunarodni položaj hrvatske države narodnih vladara, prihvaćen za Starine.

Z. Živaković-Kerže, Drava kao os života, razvoja i odnosa kroz povijest, prihvaćen za Anale Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, br. 18.

D. Rogina, Počeci javnog gradskog prijevoza putnika autobusima u gradu Osijeku, prihvaćen za Anale Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, br 18.

V. Božić-Drljača, Razvoj školstva i kulturno-prosvjetnog rada na području grada Osijeka u razdoblju 1949.-1951. g., prihvaćen za Anale Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, br. 18.

Djelatnost članova Razreda

D u š a n B i l a n d ž i ć bavio se istraživanjem društvenog razvoja Hrvatske za razdoblje 1990.-2000.

N e n a d C a m b i objavio je knjigu: Antika. Povijest umjetnosti u Hrvatskoj, Zagreb, 2002., 397 str.; prilozi u časopisima: Marginalije uz *Edictum Diocletiani et collegarum de pretiis*, Radovi Filozofskog fakulteta Zadar, 39. Razdio povijesnih znanosti 26, Zadar, 2002; 49-59., Glava božice Isse (Vis, otok Vis), u Zborniku: Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog od 24. do 26. rujna 1998. u Splitu, Split, 2002., 303-310; Sarcofagi con la croce nel centro della casa, Sarkophag-Studien 2, Akten des Symposiums "Früchristliche Sarkophage", Marburg, od 30. lipnja do 4. srpnja, 1999., Mainz, 2002., 47-56; Fragment ženske glave u Trogiru i njezino mjesto u rimskoj skulpturi, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 38, 1999.-2000. (Split, 2002.), 5-18.

Sudjelovao na dva znanstvena skupa u Rimu (svibanj) i Puli (listopad); vodio je u svojstvu predsjednika Književnog kruga Split manifestaciju *Tjedan knjige mediteranske tematike* na kojoj su održana dva znanstvena skupa, nosilac je projekta *Istraživanje*

antičke i starokršćanske kulture na istočnoj obali Jadrana, provedena su terenska istraživanja u Asseriji; radio je na temama: Kiparstvo u rimskoj provinciji Dalmaciji; Tetrarhijsko razdoblje u Dalmaciji u odnosu na druge regije Rimskog Carstva; Službena simbolika rimskih gradova Dalmacije.

V l a d i m i r I b l e r, radio je kao voditelj na projektu *Teorija i praksa pomorskog zakonodavstva Republike Hrvatske, međunarodna unifikacija pomorskog prava i kodifikacija prava mora*. Stalni je predavač (od 1997.) diplomatske povijesti i međunarodnog javnog prava na Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih poslova.

Primio Nagradu "J. J. Strossmayer" za knjigu Međunarodno pravo mora i Hrvatska, objavljenu 2001.

Član Vijeća za granice Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske.

L u j o M a r g e t i ć objavio je: Lo statuto di Arbe, Centro di ricerche storiche, Rovinj, Trieste-Rovigno, 2001., 1-221; Glagoljica u Rijeci, Zbornik Sveti Vid VI, Rijeka, 2001., 27-34; Iz starije hrvatske povijesti, Zbornik Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije u Zadru 43, 2001., 1-11; Perspektive daljnjeg rada na srednjovjekovnim statutima, Rad Hrvatske akademije 482, Zagreb, 2001., 1-53; Primarna funkcija Bašćanske ploče, Zbornik Rijeka, god. VI, sv. 1, 7-15; Još o *CINUS DINII* (CIL III 14579), *ibid.*, sv. 2, 145-152; Iz povijesti Klane i glagoljice, Zbornik Društva za povjesnicu, sv. 6, Klana, 2001., 11-19; "Dolazak Hrvata" – "Ankunft der Kroaten", Književni krug, Split, 2001., 1-337; Neka pitanja ranije hrvatske povijesti, Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci 22, br. 2, 509-535; Neka pitanja iz starije povijesti sjevernog Jadrana, Croatica Christiana periodica 48, god. XXV, Zagreb, 2001., 1-54; Alcune note concernenti lo Statuto di Dignano, Atti XXXI, Centro di ricerche storiche Rovigno, Rovinj, 2001., 363-370; Društvo, elita, mit – kaznenopravni aspekt (primjer Dekaloga) – suator V. Grozdanić, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu 52, Zagreb, 2002., 27-43; Društveni slojevi u Tarsatici i Rijeci, Zbornik Sveti Vid, VII, Rijeka, 2002., 29-40; Kažnjavanje ubojstva u zagrebačkom Gradecu, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu 9, Zagreb, 2002., 117-130; O privremenom boravku Svete kuće na Trsatu 1291.-1294. god., Teološki časopis 10, Rijeka, 2002., 433-440; Pomorski ugovor (*societas*) sklopljen u Rijeci 15. svibnja 1449., Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci, suppl. 2, 2002., 1-9; Prikazi i diskusije, Književni krug Split, Split, 2002., 1-531.

Istraživački rad u tijeku: Hrvatsko-ugarsko pravo – razlike prema ugarskom pravu.

I v o P e r i š i n istraživao nedovoljno poznate čimbenike gospodarskog sustava i različitost njihovog utjecaja na gospodarsku, socijalnu i političku perspektivu zemlje.

Dobio je nagradu "Mijo Mirković" za objavljenu knjigu Monetarna politika.

I v o P e t r i n o v i ć objavio je: Mile Budak – portret jednog političara, Književni krug Split, 2002., 238 str.; Kad povijest nije '*magistra vitae*', Eduard Čalić: Od Hitlera do Bin Ladena, CASH, Pula, 2002., 86-88 i 92-103.

Sudjelovao je na znanstvenom skupu o Marku Antunu de Dominisu u organizaciji Književnog kruga u Splitu i Akademijinog Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu od 16. do 18. rujna 2002. u Splitu s predavanjem Reformatorske koncepcije Markantuna de Dominisa.

E u g e n P u s i ć objavio je knjigu: Upravljanje u suvremenoj državi, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta, 2002., 272 str.. te članke: Modernizacija uprave u tri velika europska upravna sustava, Zbornik "Modernizacija hrvatske uprave", Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta, 2002., 25; Globalno i lokalno, Lokalne jedinice u procesu globalizacije, Hrvatska javna uprava, god. 4, br. 1, 2002., 3-20; Ist der Staat noch zu rechtfertigen?, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, god. 52, br. 3-4, 2002., 527-543; Nova etapa u razvitku uprave, Rad HAZU, br. 483, 2002., 35; 40 godina poslijedip-

lomskog studija iz upravno-političkih znanosti na Pravnom fakultetu u Zagrebu (riječ na proslavi 3. XII. 2001., Hrvatska javna uprava, god. 3, br. 2, 2001.); prikaz Manuel Castells, The Internet Galaxy, Reflections on the Internet, Business and Society, Hrvatska javna uprava, god. 3, br. 2, 2001., 369-377; Neki problemi razvitka državnog aparata – Zaključci radne grupe "Čovjek i društvo" (s J. Barbićem), dostavljeno predstavnicima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, 7 str.

Istraživački rad: Država (u okviru HAZU), Modernizacija uprave (u okviru Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu).

Voditelj Kabineta za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić", glavni urednik Rada Razreda; koordinator (uz D. Bilandžića i V. Stipetića) skupine "Čovjek i društvo"; član Inicijativnog odbora Akademije za Deklaraciju o znanju.

T o m i s l a v R a u k a r objavio je knjigu: Seljak i plemić hrvatskog srednjovjekovlja, Zagreb, 2002., 64 str.

Na međudržavnom znanstvenom skupu *Hrvatsko-mađarski odnosi 1102.-1918.* održao je predavanje Hrvatska u dinastičkoj zajednici s Ugarskom 1102.-1526.

Istraživački rad: priprema rukopisa Srednjovjekovno društvo u Dalmaciji; radi na rukopisu Misaono ustrojstvo Salonitanske povijesti Tome Arhiđakona.

D a v o r i n R u d o l f objavio je u knjigama: B. Bilić, Znakovi novoga vremena, Zagreb, 2002., 144-153; F. Tuđman, Vizije i postignuća, Zagreb, 2002., 25-30.

Objavio je također 14 članaka i jedan feljton u Vjesniku, Glasu Slavonije, Novome listu i Slobodnoj Dalmaciji.

H o d i m i r S i r o t k o v i ć objavio je: ZAVNOH. Rasprave i dokumenti (u povodu 60. obljetnice osnutka), "Dom i svijet", Zagreb, 324 str.; urednik Spomenice akademiku Franji Tuđmanu (1922.-1999.), HAZU – Spomenica preminulim akademicima, sv. 104; napisao i uvodni rad Znanstveno djelo akademika Franje Tuđmana, str. 9-21; urednik drugog sveska Dodataka Diplomatičkog zbornika Kraljevina HDS (listine 1271-1309. god.), napisao predgovor, str. V-VII; napisao desetak recenzija za pojedina Akademijina izdanja, te po jednu recenziju za nakladnika "Dom i svijet", te za "Književni krug" Split.

J a k o v S i r o t k o v i ć objavio je knjigu: Uvod u hrvatsko gospodarstvo (suautor I. Družić), Ekonomski fakultet Zagreb i Politička kultura, Zagreb, 2002., 541 str.; prilozi u zbornicima i časopisima: Teorijske i programske osnove za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske, Zbornik Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća, HAZU i RIFIN, Ekonomija/Economics, broj 3, Zagreb, lipanj 2002., 403-414; Stanje, mogućnosti i prepreke oporavka hrvatskog gospodarstva, Zbornik Stabilizacija – participacija – razvoj, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002., 3-23; Stanje hrvatskog gospodarstva i mogućnosti ekonomske politike u 2003. godini, Ekonomska politika: Zablude – Propusti – Očekivanja, RIFIN, Ekonomija/Economics, 4, Zagreb, listopad 2002., 677-688.

Započeo je rad na projektu *Polazišta, ciljevi i pravci ekonomskog razvoja Hrvatske.*

P e t a r S t r č i ć objavio je knjigu: Mahnić i njegova Staroslavenska akademija, Povijesno društvo o. Krka, Krk, 2002., koautor A. Bozanić, rasprave: Osnovne odrednice starije povijesti Vrbnika (do pada Venecije 1797. godine), 900 godina Vrbnika, Vrbnik, 13-26; Zavičaj o. Atanazija Matanića. Prilog za nacrt sinteze povijesti Vrbnika na o. Krku, (s izborom literature), Između povijesti i teologije. Zbornik radova u čast fra Atanazija Matanića, Krčki zbornik 47, Zadar-Krk, 2002., 51-102; isto, Posebna izdanja Franjevačkog provincijalata u Zadru i Povijesnog društva o. Krka 47, Zadar-Krk, 2002., 51-102; Prilog o porijeklu Frankopana, Rijeka, 1, 2001. (2002.!), 49-104; Pupačićeva književna ostavština o F. K. Frankopanu, Republika 1-2, Zagreb, 2002., 207-216; Otok

Krk u Milčetićevo doba, Zbornik o Ivanu Milčetiću, Zagreb, 2002., 372-388; Doba Ante Dukića (1867-1952), Odjeci glazbene prošlosti. Ivan Matetić Ronjgov, 6, Viškovo – Ronjgi, 2002., 47-50; Angelo Vivante o talijanskome iredentizmu, Sv. Vid, 7, Rijeka, 2002., 41-70; objavio četrdesetak enciklopedijskih članaka, predgovora, pogovora, recenzija i drugih stručnih članaka; organizirao znanstvene skupove: Hrvati u Trstu, Matko Laginja (2), Franjo Rački, D'Annunzio i Rijeka; radovi u tijeku: Frankopani; Povijest HAZU; prikazi iz povijesti zapadne Hrvatske.

V l a d i m i r S t i p e t i ć objavio je: Zaostajanje poljoprivredne proizvodnje – uzročnik tegoba hrvatskog gospodarstva, Zbornik Ekonomska politika Hrvatske u 2003. godini, Inžinjerski biro, Zagreb, 2002., 50-60; Stupanj i dinamika gospodarskog razvoja Hrvatske (hommage djelu akademika Jakova Sirotkovića), Zbornik radova znanstvenog skupa *Stabilizacija – participacija – razvoj* (ur. I. Družić), Ekonomski fakultet, Zagreb, 2002., 63-84; Gospodarski razvitak Hrvatske tijekom 20. stoljeća, Zbornik radova *Stvaralački potencijali u funkciji društvenog, ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*, HAZU, Zagreb-Varaždin, 2002., 1-40; Dubrovčanin Marin Rafaeli o dvostavnom knjigovodstvu 1475. godine (otkriće nepoznate knjige i pisca), Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU, Dubrovnik, 2001., 497-502, engleski prijevod u Dubrovnik Annals, vol. 6, Dubrovnik, 2002. 123-129; Nepoznata studija Ive Belina o sanaciji novčarstva iz 1933. godine, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, sv. XXXIX, Zagreb – Dubrovnik, 2001., 461-495; predgovor knjizi dr. Ante Gabričevića, Stanovništvo Varaždina tijekovima minulih stoljeća, HAZU, Zagreb – Varaždin, 2002., 3-12; Socijalni pogledi Stjepana Zimmermanna, Zbornik radova *Život i djelo Stjepana Zimmermanna* (ur. V. Stipetić), HAZU i Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb, 2002., XI-XIV; predgovor knjizi Slavena Bertoše Život i smrt u Puli (starosjeditelji i doseljenici od XVII. do početka XIX. stoljeća), Matica hrvatska, Pazin 2002., 11-18.

F r a n j o Š a n j e k objavio je: Bosansko-humski krstjani u povijesnim vrelima (13.-15. st.), Zagreb (Barbat), 2002. (Najrelevantnija vrela za povijest bosansko-humskih krstjana na izvornom jeziku i u suvremenom hrvatskom prijevodu, uz uvodnu studiju o postanku, ustroju i nauku Crkve bosansko-humskih krstjana, iscrpan popis literature i kratki leksikon pojmova vezanih uz heterodoksne pokrete u srednjem vijeku); rasprave i članci: Un historien de la Réforme: Matthias Flacius Illyricus (1520-1575), Heresis, 35/2001., 119-128 (Matija Vlačić kao povjesničar); Crkva u Hrvata u doba Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana, Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin, 12-13/2001., 15-23; Katolička akcija: Zašto novi način katoličkog udruživanja?, Hrvatski katolički pokret (zbornik radova), Zagreb, 2002., 623-628; Odnos kršćana prema naciji. Crkva i nacionalni identitet 1941.-2001. Socijalna budućnost Hrvatske (zbornik), Zagreb, 2002., 111-128; ostali prilozi: Deset natuknica iz hrvatske povijesti u Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastique, izd. Université catholique de Louvain (slova K i L); predavanja na znanstvenim skupovima: Dominikanci u Rijeci i Hrvatskom primorju, Znanstveni skup *Dani sv. Vida*, Rijeka, 14. lipnja 2002.; Crkva i ljudska prava u svjetlu kontroverze Las Casas – Vinko Paletin (16. st.), Peti studijski tjedan europskih dominikanaca, Dubrovnik, 3.-4. rujna 2002.; Crkva u hrvatsko-ugarskim odnosima, Međudržavni znanstveni skup *Hrvatsko-mađarski odnosi 1102.-1918.*, Zagreb, 15. listopada 2002.

S i n i š a T r i v a objavio je: (u suradnji s M. Dikom) Zakon o parničnom postupku i Zakon o arbitraži s komentarskim bilješkama i pratećim propisima, Narodne novine, Zagreb, 2002., XIX. izmijenjeno i dopunjeno izdanje prema stanju na dan 26. VII. 2002., XIX + 738 str.

A l i c a W e r t h e i m e r – B a l e t i ć objavila je: Dugoročni demografski procesi u Hrvatskoj, u knjizi: Demografska i demostrateška drama Hrvatske, A. G. Matoš,

Samobor, 2002., 13-31; članci: Populacijska politika kao dio ukupne razvojne politike, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci, god. 10, sv. 2, Rijeka, 2001., 7-17; (koautor D. Živić) Demografske promjene u ruralnim područjima Slavonije i Baranje, 1953.-2001., znanstveni skup *Razvojne perspektive Slavonije i Baranje*, Osijek, listopad 2002., 27 str.; Razvojni kontekst populacijske politike, Zbornik radova *Stabilizacija-participacija-razvoj*, u povodu 80. obljetnice rođenja akademika Jakova Sirotkovića, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, 2002., 159-169.

U tijeku je rad na analizi odrednica i bitnih obilježja razvoja stanovništva Hrvatske na temelju podataka iz popisa stanovništva godine 2001., kao i rad na temi starenja stanovništva u svijetu i njegovim dugoročnim demografskim odrednicama.

B e r i s l a v P e r i ć radio je na završetku nove knjige iz filozofije povijesti, i nastavku knjige Filozofija povijesti i pravna znanost.

J a k š a B a r b i ć objavio je: Pravo društva, knjiga treća – Društvo osoba, Organizator, Zagreb, 2002., 883 str.; prilozi u časopisima i zbornicima radova: Popisi o gospodarskom poslovanju i vladavina prava, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, (51), 6, 1297-1335; Pojam i obilježja ortaštva, Hrvatska pravna revija, Zagreb, 3/2002., 41-58; Stjecanje i prestanak članstva u ortaštvu, Hrvatska pravna revija, Zagreb, 4/2002., 37-50; Prestanak ortaštva, Hrvatska pravna revija, Zagreb, 5/2002., 48-59; Pojam i obilježja javnog trgovačkog društva, Pravo i porezi, Zagreb, 4/2002., 14-20; Javno trgovačko društvo (II), Pravo i porezi, Zagreb, 5/2002., 3-7; Ortaštvo kao oblik pravnog uređenja zajedničkog poduzetništva, Pravo u gospodarstvu, Zagreb, 4/2002., 23-66; Ovlast za vođenje poslova u trgovačkim društvima, Zbornik Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva (IV), Zagreb, 2002., 3-44; Pool, Pravo u gospodarstvu, Zagreb, 5/2002., 3-23; Pojam i nastanak gospodarskog interesnog udruženja, Hrvatska pravna revija, Zagreb, 9/2002., 57-67; Odgovornost za obveze trgovačkog društva, Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Godišnjak Hrvatskog društva za građanskopravne znanosti i praksu, 9, Zagreb, 2002., 63-127; Pojam tajnog društva i stjecanje članstva u tom društvu, Hrvatska pravna revija, Zagreb, 8/2002., 7-18.

Održao je nekoliko javnih predavanja, izlagao na desetak domaćih i međunarodnih savjetovanja i radionica te organizirao i vodio osam javnih tribina pravnika.

M i r o s l a v B e r t o š a objavio je: Izazovi povijesnog zanata. Lokalna povijest i sveopći modeli, Izdanja Antibarbarus – Biblioteka Historia, Zagreb, 2002., 416 str.; prilozi u zbornicima i časopisima: Tra piaceri e guadagni: "Erba santa" dall'uso all'abuso (Contributo alla storia del tabacco nell'Istria del Settecento), Atti del Centro di ricerche storiche, XXXI, Trieste-Rovigno, 2001., 9-35; Istra u djelu akademika Luje Margetića, Rijeka, god. VI, sv. 1, Rijeka, 2001., 37-45; Istarski povjesničar na prijelazu dvaju stoljeća: Bernardo Benussi, u knjizi Bernarda Benussija, Povijest Pule u svjetlu municipalnih ustanova do 1918. godine, Pula, 2002., 7-18; Ekstrovertno oko i introvertni doživljaji: Virtualni zapisi na prijelazu stoljeća, Kolo, časopis Matice hrvatske, XI, br. 1, Zagreb, 2001., 289-320; Zlokobne tajne jedne Labinjanke godine 1752., Istarski slučaj i europski kontekst "kontrole začeća", Franina i Jurina: Istarski kalendar za 2002. godinu, Račice, 2001., 136-139; Hrvatske mediteranske sudbine, Istarska Danica 2002., Pazin, 2001., 99-103; Giulio Ghirardi: Un portrait en miettes, u knjizi: Giulio Ghirardi, Con le viscere dell'ironia / From the Bowels of Irony, Mariano del Friuli – Capodistria, 2001., 126-135; Il microcosmo "fisico" e il cosmo "metafisico" di Giulio Ghirardi, *ibid.*, 136-139; Memoria a piastrelle, catalogo di idee, atlante paesaggistico, u knjizi: Giulio Ghirardi, L'occhio e la pagina, Roma, 2002., 344-348.

U redovitoj kolumni u puljskome Glasu Istre objelodanio 56 eseja povijesnog i kulturno-antropološkoga sadržaja pod zajedničkim naslovom Na početku tisućljeća: Dijalozi i solilokviji.

Nastavio je proučavati arhivska vrela o sjevernome dijelu Istre u 16. st. i hrvatskim vojnicima u mletačkim postrojbama 18. st., prikupljena u fondovima Državnog arhiva u Veneciji. U listopadu je obavio nova istraživanja u Archives Nationales – Affaires Etrangeres u Parizu i u Archive Militaire – Service Historique de l'Amrée de Terre u Château de Vincennes (Pariz) o prilikama u sjevernojadranskome prostoru u doba rata za španjolsko nasljeđe (1700.-1714.). U Parizu je proučavao nova kretanja i metodološke pristupe u suvremenoj francuskoj historiografiji.

V l a d i m i r - Đ u r o D e g a n objavio je: Hrvatska država u međunarodnoj zajednici, razvitak njezine međunarodnopravne osobnosti tijekom povijesti, s odabranim dokumentima, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2002., 400 str.; Međunarodno pravo mora u miru i u oružanim sukobima, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002., 450 str.; prilozi u časopisima: The Common Heritage of Mankind in the Present Law of the Sea, Liber Amicorum Judge Shigeru Oda, Vol. 2, The Hague, 2002., 1363-1376.

Glavni je istraživač na projektu *Nadogradnja međunarodnopravne osobnosti Republike Hrvatske*, istraživač na projektu *Hrvatsko pomorsko zakonodavstvo i međunarodni standardi*.

Glavni je istraživač u znanstvenom projektu *Nastanak međunarodnopravne osobnosti Republike* Hrvatske. Istraživač u projektu *Teorija i praksa pomorskog zakonodavstva Republike Hrvatske, međunarodna unifikacija pomorskog prava i kodifikacija prava mora*.

G o r d a n D r u ž i ć objavio je: Restrukturiranje makroekonomske politike, Zbornik Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća, HAZU i RIFIN, Ekonomija/Economics, br. 3, Zagreb, lipanj 2002., 563-582; Teorija i politika ekonomskog razvoja, Zbornik Stabilizacija – participacija – razvoj, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002., 137-158; Da li je Hrvatskoj za ostvarivanje razvojnih ciljeva prijeko potreban strani kapital?, Ekonomska politika: Zablude – Propusti – Očekivanja, RIFIN, Ekonomija/Economics, broj 4, Zagreb, listopad 2002., 709-728.

Napisao 14 natuknica za četvrti svezak Hrvatske enciklopedije, LZ "Miroslav Krleža""i više novinskih napisa i intervjua u Informatoru, Profitu, Novom listu i Večernjem listu.

Započeo rad na projektu *Polazišta, ciljevi i pravci ekonomskog razvoja Hrvatske.*

I v a n E r c e g objavio je: Trgovinsko-pomorski promet u Tršćanskoj luci 1770.-1780., Zbornik Mirjane Gross povodom 70-tog rođendana, Zagreb, 2002., 83-87; Kratak osvrt na gospodarsku strukturu zrinsko-frankopanskog veleposjeda, Radovi Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, Varaždin, 2001., 31-42; Aussenhandel per Schiff über die Nordadria, Festschrift Rudolf Palme zum 60. Geburtstag, Innsbruck, 2002., 137-144, hrsg. von Wolfang Ingenhaeft, Roland Staudinger u. Kurt Ebert.

I v o G r a b o v a c objavio je: Neki problemi u svezi s identifikacijom prijevoznika u prijevozu stvari morem, Zbornik Pravnog fakulteta u Mostaru, XIV, Mostar, 2001., 55-63. (objavljeno u 2002.); Identifikacija prijevoznika u prijevozu stvari morem u hrvatskom pravu, Pravo i porezi, XI, 1, Zagreb, 2002., 10-12; Opasni tereti – pravne posljedice u prijevozu morem (Dangerous Goods - Legal Consequences in Carriage by Sea), Jadranska meteorologija, XLVII, Split, 2002., 37-41; The Importance of the International Convention on Civil Liability for Bunker Oil Pollution Damage, Third Paneuropean Shipping Conference, Rogoznica, 2002., Zbornik radova sa znanstvenog skupa, 2002., 67-73; Pravni učinci zahtjeva za naknadu štete (prigovora) u prijevozu putnika i tereta u cestovnom prometu, Pravo i porezi, XI, 4, Zagreb, 2002., 25-27; Prijevoz stvari morem i unutarnjim vodama u Hrvatskoj – sukladnost u pravnom uređenju, Pravo i porezi, XI, 6, Zagreb, 2002., 3-6; Značenje međunarodne konvencije

o građanskoj odgovornosti u slučaju štete od onečišćenja brodskim gorivom, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 2, Rijeka, 2002., 219-227.

Zajedno sa suradnicima intenzivno proučavao aktualnu problematiku izmjena i dopuna Pomorskog zakonika Republike Hrvatske. U sklopu takvog rada podvrgnuti su strogoj raščlambi određeni instituti pomorskog prava. Pripremio rukopis knjige Plovidbeno pravo Republike Hrvatske. Obradio veći broj natuknica (članaka) za Pravni leksikon.

Glavni istraživač u projektu *Suvremeno hrvatsko plovidbeno pravo u uvjetima europske integracije*; završen rad na prvoj fazi istraživanja (poredbena raščlamba pojedinih pravnih instituta u plovidbenom pravu u hrvatskom pravu i u drugim pravnim sustavima); rad na knjizi Sustav pomorskog prava Republike Hrvatske.

M i r o s l a v K u r e l a c objavio je: Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan u okviru europskih zbivanja svog vremena, Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin, knjiga 12-13, Zagreb-Varaždin, 2001., 9-14; (u suradnji s D. Karbićem) *Repertorium fontium historiae medii aevi* IX/1-2, Compendia, Fontes, Romae MMII, Istituto Storico Italiano per il Medio evo.

Radovi u tijeku: u suautorstvu s B. Glavičićem, V. Vratovićem, D. Karbićem, Z. Ladićem: *Obsidio Jadrensis, libri duo*. Prijevod na hrvatski i komentar kronike nepoznata autora iz 14. st. s kazalom osoba i zemljopisnih pojmova, u izdanju HAZU, 400 kartica; u suradnji sa Z. Ladićem, Hrvatska u XVII stoljeću, sinteza hrvatske povijesti u izdanju Školske knjige. Izrađen je popis ilustracija i literature.

L j e r k a S c h i f f l e r P r e m e c objavila je: A new model of philosophical Thought – Giordano Bruno and Francesco Patrizi da Cherso, Seminarul International si Interdisciplinar "Giordano Bruno si renasterea in perspectiva culturi europene fara frontiere", Bukurešt, 3.-5. XII. 2000., Acte (quatro centenario Bruniano 1600-2000), Bukurešt, 2002., 239-246; Zimmermannovo poimanje filozofije i filozofiranja, Život i djelo Stjepana Zimmermanna, Zbornik radova, Zagreb, 2002., 45-54; tri leksikografske obrade, Hrvatski biografski leksikon.

N i k š a S t a n č i ć objavio je knjigu: Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Barbat, Zagreb, 2002.; koordinator za povijest pri uredništvu IV. knjige djela *Hrvatska i Europa*; voditelj projekta *Temeljni dokumenti hrvatske povijesti*; recenzent mnogobrojnih znanstvenih projekata s područja povijesti; zamjenik predsjednika Vijeća projekta *Domovinski rat i ratne žrtve u Hrvatskoj u 20. stoljeću* u Ministarstvu znanosti i tehnologije.

N e n a d V e k a r i ć objavio je zajedno s Nikom Kapetanićem prva dva (od ukupno tri) sveska knjige: Konavoski rodovi (Konavoski rodovi /A-G/, Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knj. 10, sv. 1, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovnik – Zagreb, 2001., 494 str.; Konavoski rodovi (H–Pe), Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knj. 10, sv. 2, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovnik – Zagreb, 2002., 521 str.), te studiju: Popis domaćinstava konavoskih kaznačina iz 1536. godine, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 40, Zagreb – Dubrovnik, 2002., 169-202.

Istraživao je povijest stanovništva Dubrovnika i okolice, koncentrirajući se na Dubrovačko primorje te otoke Koločep, Lopud, Šipan i Lastovo. Zajedno s V. Stipetićem radio je na pripremi knjige o povijesnoj demografiji u Hrvatskoj.

D r a g o m i r V o j n i ć objavio je: Ekonomska znanost i ekonomska politika u svjetlu idejnih kretanja (znanstveni skup u povodu 80. obljetnice rođenja Jakova Sirotkovića), u suradnji s I. Družićem, Stabilizacija, participacija, razvoj, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb 2002., 85-106; (koautor V. Veselica) Quo Vadis

Croatia. Ekonomska znanost i ekonomska politika tijekom tranzicije, u knjizi Ekonomska politika u 2003. godini, Hrvatsko društvo ekonomista, Inženjerski biro, Zagreb, 2002.; prilozi u časopisima: Zemlje u tranziciji u okruženju globalizacijskih trendova i integracijskih procesa – Gdje je Hrvatska?, RIFIN, Ekonomija/Economics, god. IX, broj 3, Zagreb, lipanj 2002., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2002., 503-544; Uzroci zaostajanja Hrvatske u svjetlu nekih komparativnih indikatora razvoja zemalja u tranziciji (znanstveni skup povodom 80. obljetnice rođenja Jakova Sirotkovića), RIFIN, Ekonomija/Economics, god. IX, br. 4, Zagreb, listopad 2002., 697-708; XIII. svjetski kongres Međunarodne asocijacije ekonomista (Lisabon 9.-13. rujna 2002.), Ekonomski pregled, br. 9-10, Zagreb, 2002.

M a r i n Z a n i n o v i ć objavio je: Grčke podjele zemljišta na otocima Hvaru, Visu i Korčuli, Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana, Zbornik radova znanstvenog skupa u Splitu 24.-26. rujna 1998., Književni krug, Split, 2002., 261-287; Boka kotorska u antičko doba, Arheološki radovi i rasprave, 13, Zagreb, 2001. (izašlo 2002.), 1-16; niz obrazovnih radio i TV emisija, recenzije.

Radio na arheološkoj topografiji obale i otoka.

Dobio Nagradu Hrvatskog arheološkog društva za životno djelo "Don Frane Bulić" za godinu 2001.

RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE I KEMIJSKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti imao je krajem godine 19 redovitih članova i 10 članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Smiljko Ašperger, Krešimir Balenović, Slaven Barišić, Žarko Dadić, Vladimir Devidé, Drago Grdenić, Ksenofont Ilakovac, Boris Kamenar, Sibe Mardešić, Vladimir Paar, Josip Pečarić, Riko Rosman, Dionis Emerik Sunko, Ivan Supek, Vinko Škarić, Ivo Šlaus, Dubravko Tadić, Marko Tadić i Nenad Trinajstić.

Članovi suradnici: Ibrahim Aganović, Branimir Gašpert, Leo Klasinc, Vladimir Knapp, Boran Leontić, Pavle Papić, Stanko Popović, Elsa Reiner, Vitomir Šunjić i Vladimir Volenec.

Razred je zauvijek izgubio svojeg dugogodišnjeg dopisnog člana Frederika Victora Weisskopfa (21. travnja).

Dužnost tajnika Razreda obnašao je *Sibe Mardešić*, a zamjenika tajnika *Ksenofont Ilakovac*.

Na Izbornoj skupštini održanoj 16. svibnja za člana suradnika izabran je Vitomir Šunjić, za dopisnog člana Branko Souček, a ponovno su izabrani članovi suradnici Ibrahim Aganović i Stanko Popović.

Razred je održao osam redovitih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvena istraživanja i nastavnu djelatnost obavljali su članovi Razreda u okviru Akademije i matičnih ustanova (Prirodoslovno-matematički fakultet, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Institut "Ruđer Bošković", Gradjevinski fakultet, Tekstilno-tehnološki fakultet, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada), Akademijinih ustanova (Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva, Zavod za povijest i filozofiju znanosti), dijelom i u znanstvenim ustanovama izvan Hrvatske (University of Utah, Salt Lake City, SAD).

Rezultate istraživanja objavili su članovi Razreda u nizu domaćih i stranih časopisa i knjiga i na znanstvenim skupovima i predavanjima u zemlji i inozemstvu.

Članovi Razreda aktivno su sudjelovali u radu na projektu *Hrvatska i Europa – kultura, znanost i umjetnost*. Akad. Ž. Dadić je član uredničkog vijeća za 19. st. (4. sv.), akad. D. Tadić je koordinator za područje fizike, a akad. S. Mardešić za područje matematike.

Razred je na svojim sjednicama rješavao niz svakodnevnih pitanja i zadataka od interesa za Razred i Akademiju. Razred je predložio kandidate za Nagradu Akademije iz područja prirodnih znanosti i matematike, odredio referente za ocjenu rada, a kandidati Razreda prof. dr. Slobodan Brant i prof. dr. Dario Vretenar, kao tim, dobili su tu nagradu.

Akad. R. Rosman predstavljao je Razred u Odboru za nagrade Hrvatske akademije.

Razred se i u 2002. aktivno uključio u natječaj za dodjelu državnih nagrada za znanost. Za Nagradu za životno djelo u 2002. Razred je ponovo predložio akad. Vladimira Devidéa. Razred je obnovio i svoju podršku Hrvatskom kemijskom društvu da se Nagrada grada Zagreba dodijeli časopisu Kemija u industriji. Na prijedlog Razreda nagrada "Josip Juraj Strossmayer" za najuspješnije znanstveno djelo objavljeno na hrvatskom jeziku u 2001. u Republici Hrvatskoj dodijeljena je akad. D. Grdeniću za knjigu Povijest kemije.

U ovoj godini Razred je nastavio aktivnosti vezane uz izborni postupak za nove Akademijine članove. U ovom izbornom razdoblju Razred je predložio jednog člana suradnika i jednog dopisnog člana. Oba predložena kandidata izabrana su za nove Akademijine članove, i to za člana suradnika prof. dr. Vitomir Šunjić, znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković" i ugovorni redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a za dopisnog člana izabran je prof. dr. Branko Souček, dugogodišnji član suradnik, koji već niz godina živi i radi u Bariju, Italija. Razred je proveo i reizbor članova suradnika: Ibrahima Aganovića i Stanka Popovića.

Vezano uz izborni postupak za nove članove Hrvatske akademije na inicijativu Razreda održan je sastanak svih Akademijinih redovitih članova (31. 1.) posvećen izborima u godini 2002.

Na više sjednica Razreda raspravljalo se o izborima za nove Akademijine članove. Tom je prilikom uočeno da bi postojeći postupak trebalo poboljšati u više aspekata koji zahtijevaju promjene Akademijinog Statuta pa i Zakona o Akademiji. Posebno je uočen problem što se najčešće na jedno mjesto kandidira samo jedan kandidat čime je isključena mogućnost izbora. Nadalje, kandidiranje se provodi u razredima što su premalene cjeline. Vjeruje se da bi nekoliko srodnih razreda moglo kvalitetnije obaviti kandidaturu. Postavlja se i pitanje opravdanosti reizbora članova suradnika kao i pitanje broja članova u pojedinim razredima. Sva ta pitanja trebalo bi temeljito proučiti što je najpovoljnije započeti odmah nakon predstojećih izbora za nove Akademijine članove. Stoga je Razred predložio Akademijinom Predsjedništvu formiranje odgovarajućeg povjerenstva. Pri formiranju povjerenstva trebalo bi voditi računa o zastupljenosti svih Akademijinih razreda. U Razredu je prevladalo mišljenje da tajnici razreda ne bi trebali biti članovi tog povjerenstva.

Akademijino Predsjedništvo uputilo je ovaj prijedlog Razreda svim ostalim razredima na razmatranje i ukoliko prijedlog bude usvojen, Odbor za Statut bio bi zadužen da pripremi prijedlog izmjena Zakona o Hrvatskoj akademiji, Akademijinog Statuta i Pravilnika o predlaganju i izboru Akademijinih članova. Razred je imenovao akad. V. Paara za svojeg predstavnika u Akademijin Odbor za Statut.

Razred je na svojim sjednicama rješavao i niz pitanja i zadataka od interesa za Akademiju i hrvatsku znanost. Tako su akademici V. Paar i B. Kamenar imenovani u Inicijativni odbor za izradu Akademijinog Nacrta Deklaracije o znanju, budući da je na inicijativu Hrvatskog sabora i Vlade Akademijino Predsjedništvo prihvatilo da Akademija izradi Nacrt Deklaracije o znanju.

Na više sjednica Razreda raspravljalo se o problemima školstva, a posebno zbog činjenice što je Ministarstvo prosvjete i športa izradilo prijedlog za reformu školstva prema kojem je većina članova Razreda vrlo kritična. Razred je donio odluku da se

Prijedlog razvoja hrvatskog školstva po modelu srednjoeuropskog (austrijskog) školskog sustava akad. V. Paara doradi i sažme (na čemu će s akad. V. Paarom raditi akademici S. Barišić, I. Šlaus i D. Sunko) te će ga Razred uputiti kao svoje mišljenje na sve relevantne adrese, posebno svim hrvatskim sveučilištima i zainteresiranim fakultetima.

Vezano uz pitanja od općeg interesa, Razred je aktivno podržao uključivanje u humanitarnu akciju *Dajmo da čuju*.

Razred je u potpunosti podržao inicijativu općine Erdut za obnovu rodne kuće Milutina Milankovića u Dalju u kojoj će biti smješten zavičajni muzej sa spomen sobom M. Milankovića i smatra da bi naša Akademija trebala u toj akciji svakako sudjelovati.

Milutin Milanković jedan je od najistaknutijih znanstvenika iz Hrvatske, poznat i cijenjen u svjetskim razmjerima po svojim istraživanjima o pomicanju polova i ledenim dobima. U najnovije vrijeme rezultati njegovih istraživanja ponovo su u središtu pozornosti znanstvene javnosti. Rođen je i pokopan u Dalju. Bio je Akademijin dopisni član.

Na inicijativu Razreda Odbor za imenovanje naselja, ulica i trgova Skupštine grada Zagreba imenovao je jednu ulicu (ulica koja se odvaja iz Miramarske ceste u smjeru istoka i završava kao slijepa) u spomen na nobelovca Vladimira Preloga. Ove godine Razred je predložio imenovanje još jedne ulice u gradu Zagrebu po preminulom akademiku i jednom od Akademijinih predsjednika Gustavu Janečeku.

Razred je vodio i brigu o znanstvenoistraživačkim jedinicama u svojoj nadležnosti. Tako je na prijedlog Razreda akad. Ž. Dadić ponovno imenovan za voditelja Zavoda za povijest i filozofiju znanosti.

Razred je preko svojih članova aktivno sudjelovao i u radu različitih Akademijinih odbora i tijela. Tako je akad. S. Barišić ponovo izabran da predstavlja Razred u Odboru za suradnju Hrvatske akademije s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima, a član suradnik V. Šunjić imenovan je za predstavnika Razreda u Znanstvenom vijeću za naftu. U Inicijativnom odboru za izradu Nacrta Deklaracije o znanju Razred su predstavljali akademici B. Kamenar i V. Paar. Akad. D. E. Sunko bio je predstavnik Razreda u Upravnom odboru Akademijine Zaklade.

Razmatrani su zahtjevi iz područja djelatnosti Razreda koji su pristigli na natječaj Zaklade. Razred se suglasio sa stavom svojeg člana akad. D. E. Sunka i predložio je da se od četiri zahtjeva za izdavačku djelatnost prihvate tri i odobri tražena pripomoć u punom iznosu, a jedan je odbačen (na prijedlog akad. V. Devidéa, i to za izdavanje matematičkog rada u sedam knjiga pod naslovom Ji Džing, matematika i izvanzemaljci); prihvaćena su i sva tri predložena zahtjeva za organiziranje znanstvenih skupova.

Vezano uz pitanje razredima da se izjasne o tome podržavaju li dosadašnje stanovište prema kojem projekte Akademijinih članova ili suradnika te njezinih ustanova ne bi trebalo financirati iz sredstava Zaklade, Razred je zauzeo stav da se članovi, suradnici i Akademijine ustanove mogu natjecati za sredstva Zaklade, ukoliko se zahtjevi odnose na organizaciju znanstvenih konferencija, odnosno izdavanje zbornika radova, ali ne ukoliko se odnose na individualan rad članova.

I u ovoj godini članovi Razreda posvetili su osobitu pozornost međunarodnoj suradnji s akademijama, sveučilištima te drugim inozemnim ustanovama. Na više sjednica pratila se aktivnost Odbora za međunarodnu suradnju čiji je predsjednik akad. B. Kamenar. Razred je imenovao akad. M. Tadića za zamjenika svojeg predstavnika u Odboru.

Razred je redovito vodio brigu i o svojim bolesnim članovima, s kojima je tajnik Razreda akad. S. Mardešić bio u telefonskom kontaktu.

Nakladnička djelatnost

Rukopisi prihvaćeni za tisak na sjednicama Razreda:

2. sjednica 26. veljače

Za Rad, matematičke znanosti:

R. Rosman, Vibrations and Response to Seismic Excitations of Flexure and Shear Beams on Hinged End Supports and a Continuous Deformable Foundation,

C. Jardas, On summability of m-tuples of convolution sequences of probability measures on locally compact semigroups.

5. sjednica 18. lipnja

Zbornik radova znanstvenog skupa održanog u povodu 60. obljetnice Prelog-Seiwerthove sinteze adamantana, urednik akad. D. E. Sunko.

6. sjednica 24. rujna

Za Rad, matematičke znanosti:

A. Sliepčević, Vilko Niče (u povodu 100. obljetnice rođenja akademika V. Ničea).

Objavljeno

Spomenica posvećena Vladimiru Prelogu, urednik akad. Dionis Sunko, Zagreb, 2002., 66 str. (edicija Obljetničke spomenice, sv. 9.).

Zbornik radova znanstvenog skupa 100 godina kvantne teorije, Hundred Years of Quantum Theory, urednik akad. D. Tadić, Zagreb, 2002., 145 str.

Gustav Janeček (1848.-1929.): Život i djelo, urednik akad. D. Grdenić, Zagreb, 2002., 221 str.

Spomenica posvećena Josipu Torbaru, sv. 103, urednici akademici M. Meštrov i S. Mardešić, Zagreb, 2002., 103 str.

Znanstveni skupovi

Na inicijativu akad. D. E. Sunka i više svojih članova Razred i Sveučilište u Zagrebu su u suradnji s Ministarstvom znanosti i tehnologije, Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, "Plivom" d. d. i Hrvatskim kemijskim društvom organizirali 7. siječnja znanstveni skup *Vladimir Prelog (1906.-1998.) in memoriam.* Članovi Organizacijskog odbora bili su akademici S. Ašperger, D. Grdenić, B. Kamenar, D. Sunko (predsjednik) i N. Trinajstić. Održano je pet predavanja i glazbeni program.

Na inicijativu Kemijskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Razred je bio suorganizator znanstvenog skupa *Dionis E. Sunko 80th Birthday Symposium* održanog 6. studenoga u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije. Predsjedatelji su bili akademici N. Trinajstić i S. Ašperger, a održano je osam predavanja.

Javna predavanja

Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti održao je tijekom godine nekoliko javnih sastanaka, i to:

4. lipnja, prof. dr. sc. *Tomislav Živković,* naslovni redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i znanstveni savjetnik Instituta "Ruđer Bošković": Matematički opis kvantnih sistema u interakciji – jednostavan model interakcije molekule s površinom kristala.

11. lipnja, prof. dr. sc. *Branko Souček,* dopisni član Hrvatske akademije: Znanost, tehnologija, privreda i društvo od 2002. do 2010.

12. studenoga, akademik *Vladimir Paar*, Suvremeni trendovi nastave prirodoslovlja u školi.

21. studenoga, prof. dr. *Henry F. Schaefer*, redoviti profesor Sveučilišta Athens, Georgia, SAD: Quantum Chemistry in the Twenty First Century.

Predstavljanje knjige

15. listopada održano je predstavljanje knjige Gustav Janeček (1848.-1929.): Život i djelo. O knjizi su govorili urednik i autor D. Grdenić, te autori: V. Grdinić, S. Paušek-Baždar, K. Kovačević, V. Dugački, S. Božičević i B. Stilinović.

Pokroviteljstvo

Razred je tijekom godine bio pokrovitelj skupa: Hrvatski prirodoslovci 11, u Požegi, 11-12. listopada.

CENTAR ZA TEORIJSKU FIZIKU

Centar za teorijsku fiziku, koji je osnovan 17. siječnja 1984., nastavio je s radom tijekom ove godine. Nastavljen je rad na kiralnim modelima sa SU(3)⁄SU(3) oktetima, skalarnim i pseudoskalarnim te istraživanjima u teoriji hiperonskih neleptonskih raspada, usporedba s rezultatima mjerenja te rad na preonskim višedimenzionalnim (ND, N>4) modelima. Otkrivena je nova kompjutorska metoda za analizu genomskih sekvenci u području alfa satelita i HOR-a te primijenjena na genomsku sekvencu AC017075.8 (193277 bp). Otkrivena je fraktalnost i formula potencija za sistematiku atomskih i molekularnih težina i za sistematiku atomskih jezgara. Uveden je teorijski model koji daje odrezane fraktale, što je važno za pojavu fraktalnosti za prirodne objekte koji su u pravilu odrezani.

Istražena su svojstva višerupnih kaotičnih sustava, koji su prije otkriveni u Zagrebu. Otkrivena je formula za višerupne korelacije, te upozoreno na značaj tih rezultata za kontrolu kaosa.

Nastavljen je rad na daljnjem razvoju nove metode šifriranja i dešifriranja na osnovi korištenja determinističkog kaosa i prijave patenata za zaštitu tajnih podataka. Nastavljen je rad na izradi novog kompjutorskog softvera za interdisciplinarne primjene u fizici, biologiji, kemiji i informatici. Nastavljeno je razradom načela obrazovanja za 21. stoljeće te rad na izradi novih udžbenika fizike za osnovnu i srednju školu, s uvođenjem suvremenih znanstvenih spoznaja i načela na način prilagođen spoznajnim mogućnostima učenika i načela interdisciplinarnosti.

Djelatnost članova Razreda

S m i l j k o A š p e r g e r nastavlja istraživanje na znanstvenom projektu *Mehanizmi reakcija metalocena. Narav prijelaznog stanja* na temelju novog ugovora s Ministarstvom znanosti i tehnologije. Studij obuhvaća solvolize (acetolize, formolize i alkoholize) ferocenilmetil estera, što omogućuje istraživanja reaktivnosti kontaktnih i otapalom separiranih ionskih parova, napose ferocenilmetil benzoata, acetata i formiata. Pokusi se izvode u suradnji s istraživačima Plive, dr. sci. Biserkom Cetinom-Čižmek i magistrandicom Snježanom Vodopija-Mandić.

Završen je rukopis knjige: Chemical Kinetics and Inorganic Reaction Mechanisms, Second Revised Edition, Kluwer Academic/Plenum Publishers, New York, Boston, Dordrecht, London, Moskva, 362 str. Rukopis je predan nakladniku na temelju prijašnjeg ugovora, a s objavom u ožujku 2003. Knjiga je temeljito revidirano prvo

hrvatsko izdanje pod naslovom Kemijska kinetika i anorganski reakcijski mehanizmi, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1999.

Sudjelovao je u radu Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u svojstvu člana, kao predstavnik Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti.

S l a v e n B a r i š i ć. Tijekom prošle godine istraživana su svojstva Emeryjevog modela za vodljive CuO_2 ravnine visokotemperaturnih supravodiča uz pretpostavku da je odbojno međudjelovanje elektrona na bakru veliko. Visokokorelirani elektronski sustav opisan je metodom pomoćnog bozona, uzimajući u obzir srednje bozonsko polje i odgovarajuće harmoničke fluktuacije. Pokazano je da se pojavljuje rezonantna uska vrpca s velikom Fermijevom površinom, koja sačuvava Luttingerovo pravilo sume. Pravilom sume riješena je dugogodišnja teškoća takvih pomoćno-bozonskih pristupa. Spektar rezonantne vrpce izračunat je analitički u funkciji broja elektrona u CuO_2 ravnini. Pokazano je da izravna propagacija s kisika na kisik kvalitativno mijenja ponašanje spektra ako je polazna energija prijenosa naboja s bakra na kisik velika. Usporedbom s elektronskim spektrima mjerenim foto-eksitacijskom spektroskopijom i s elektronskim prinosima ramanskom raspršenju, povezanim s mjerenjima Hallove konstante, pokazano je da upravo takav režim dobro opisuje visokotemperaturne supravodiče.

Održao pozvano predavanje: I. Mrkonjić, S. Barišić, Electronic Spectra of High-T_c Superconductors at Low Energy. International Conference from Solid State to Biophysics, 13.-19. lipnja 2002., Dubrovnik. U tisku se nalaze tri članka (Europ. Journ. Phys. i Sol. St. Comm.)

Ž a r k o D a d i ć objavio je priloge u časopisima: Prirodnofilozofska gledišta Kazimira Bedekovića, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 27, Zagreb 2001. (izašlo 2002.), 127-146; Prilog poznavanju uloge Hrvata Boke kotorske u prirodnim, matematičkim i pomorskim znanostima, Dubrovnik, nova serija 13, br. 3, Dubrovnik, 2002., 7-17; te priloge u knjigama: Udžbenik Exercitationes Gaeodeticae Martina Sabolovića u hrvatskom obrazovanju i znanosti krajem XVIII. stoljeća, u knjizi: Exercitationes Gaeodeticae, Geodetske vježbe, Geodetski fakultet Zagreb, Zagreb, 2002., 91-96; Djelatnost Josipa Torbara na području fizike i astronomije, Josip Torbar, 1824.-1900., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Spomenica preminulim akademicima, 103, Zagreb, 2002., 27-41.

U tijeku je rad na dvije knjige o egzaktnim znanostima u Hrvata u doba preporoda i o egzaktnim znanostima u Hrvata u pretpreporodno doba.

Dobitnik je nagrade Slobodne Dalmacije "Don Frane Bulić" za životno djelo u društvenim/humanističkim znanostima.

V l a d i m i r D e v i d é nastavio je istraživanje o matematičkom sadržaju i poruci u grafikama Mauritsa Cornelisa Eschera.

D r a g o G r d e n i ć uredio je knjigu: Gustav Janeček (1848.-1929.), Život i djelo, HAZU, Zagreb, 2002., 221 str.; te objavio priloge u časopisima i monografijama: Gustav Janeček osnivač hrvatske kemije, u knjizi: Gustav Janeček (1848.-1929.), Život i djelo, HAZU, Zagreb, 2002., 11-47; D. Grdenić, Kemija u Bibliji, Priroda, 92, br. 897, 2002., 6-9; Purpur i grimiz, Priroda, 92, br. 899-901, 2002., 25-27.

Sudjelovao je u projektu *Kemija žive u molekulskim sustavima od biološkog značenja*, Ministarstvo znanosti i tehnologije.

B o r i s K a m e n a r objavio je: M. Cindrić, V. Vrdoljak, N. Strukan, P. Tepeš, P. Novak, A. Brbot-Šaranović, G. Giester, B. Kamenar, New Dinuclear Complexes of Molybdenum(V) with β'-hydroxy-β-enaminones containing 4-hydroxy-2-pyrone ring, Eur. J. Inorg. Chem., 2002., 2128-2137; B. Korpar-Čolig, M. Cindrić, D. Matković-Čalogović, V. Vrdoljak, B. Kamenar, Synthesis and Characterization of Some New Acetato

Complexes of Molybdenum(IV), (V) and (VI). Crystal Structures of $Na_2[Mo_2O_4(OCOCH_3)_6].NaOOCH_3.CH_3COOH$ and $K_2[MoO_2(OCOCH_3)_3].CH_3COOH$, Polyhedron, 21, 2002., 147-153; M. Cindrić, V. Vrdoljak, T. Kajfež, N. Novak, P. Tepeš, A. Brbot-Šaranović, N. Strukan, B. Kamenar, Synthesis and Characterization of New Dinuclear Complexes of Molybdenum(V) with β'-hydroxy-b-enamiones, Inorg. Chim. Acta, 328, 2002., 23-32; M. Cindrić, N. Strukan, T. Kajfež, B. Kamenar, Another Example of Eight-Coordinated Molybdenum(IV): Molecular and Crystal Structure of Tetrakis(methyl-2-mercaptonicotinato-N,S,N', S', N", S", N"', S"')-molybdenum(IV), $[Mo(C_5H_3NSCOOCH_3]_4$, Struct. Chem., 13, 2002., 363-336; M. Cindrić, N. Strukan, V. Vrdoljak, T. Kajfež, B. Kamenar, A Series of Molybdenum(VI) Complexes with Tridentate Schiff Base Ligands, Z. Anorg. Allg. Chem., 628, 2002., 2113-2117.

Osim toga objavio je: G. Flego, S. Jelaska, B. Kamenar, V. Pravdić, K. Prpić, V. Silobrčić, D. Sunko, N. Švob-Đokić, Research and Development Policies in the Southeast European Countries in Transition: Republic of Croatia, urednica dr. Nada Švob-Đokić, Institut za medunarodne odnose, Zagreb, 2002., 125 str., te dvadesetak članaka u Hrvatskoj enciklopediji.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima: T. Kajfež, M. Cindrić, N. Strukan and B. Kamenar, Polyoxomolybdates Co-ordinated by Glycyl-glycine: Structures of $Na_4[Mo_8O_{26}(glygly)_2].15H_2O$ (I) and $Na_4[Mo_8O_{26}(glygly)_2].12H_2O$ (II), Eleventh Slovenian-Croatian Crystallographic Meeting, Bohinj, 27.-30. lipnja 2002.; N. Strukan, M. Cindrić, V. Vrdoljak and B. Kamenar, Mononuclear Molybdenum(VI) Complexes with Schiff Bases Differently Bonded to Molybdenum, *ibid.*; M. Cindrić, V. Vrdoljak, N. Strukan, T. Kajfež, A. Brbot-Šaranović and B. Kamenar, A Series of New Molybdenum(V) Complexes with β'-hydroxy-β-enaminones containing 4-hydroxy-2-pyrone ring, 35th International Conference on Coordination Chemistry, Heidelberg, 21.-26. srpnja 2002.; M. Cindrić, V. Vrdoljak, N. Strukan, A. Brbot-Šaranović and B. Kamenar, New Molybdenum Complexes: Models for Molybdoenzymes, 1st Central European Conference "Chemistry towards Biology", 8.-12. rujna 2002., Portorož, Slovenija.

Nastavljaju se istraživanja u okviru novog projekta Ministarstva znanosti i tehnologije *Sinteza i struktura kompleksa – katalizatora u kemijskim i biološkim reakcijama*. U suradnji s Istraživačkim institutom Pliva d. d. nastavljaju se istraživanja farmakološki zanimljivih spojeva.

Kao predsjednik Odbora za medunarodnu suradnju sudjelovao na Glavnoj skupštini Europske federacije nacionalnih akademija prirodnih i humanističkih znanosti (All European Academies – ALLEA), što je od 13. do 15. ožujka 2002. održana u talijanskoj akademiji Accademia Nazionale dei Lincei. Odlukom Akademijinog predsjednika i Predsjedništva sudjelovao na zasjedanju Europskog znanstvenog programa razmjene što ga vodi Kraljevsko društvo u Londonu i Europske sheme razmjene u humanističkim i društvenim znanostima što je vodi Britanska akademija (Helsinki, 7.-9. studenoga 2002.) kao i na Glavnoj skupštini Europske znanstvene zaklade (European Science Foundation – ESF, Strasbourg, 28. i 29. studenoga 2002.) na kojem je Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti primljena za redovitog člana te zaklade.

S i b e M a r d e š i ć objavio je: S. Mardešić i N. Uglešić, On iterated inverse limits, Topology and its Applications, 120 (2002.), 157-167; Topology in Eastern Europe, 1900-1950, Topology Proceedings, 25 (2000.), 397-430; S. Mardešić i J. Segal, History of shape theory and its applications to general topology, Handbook of the History of General Topology, C. E. Aull and R. Lowen (eds.), Kluwer Acad. Publishers, Vol. 3 (2001.), 1145-1177.

U tijeku je rad na produktima u običnoj i jakoj kategoriji oblika.

V l a d i m i r P a a r objavio je: V. Paar, N. Pavin, A. Rubčić, J. Rubčić, Power laws and fractal behavior in nuclear stability, atomic weights and molecular weights,

Chaos, Solitons and Fractals (Cambridge), 14, 901-916 (2002.); M. Rosandić, V. Paar, I. Basar, Key-string segmentation algorithm and higher-order repeat 16mer (54 copies) in human alpha satellite DNA in chromosome 7, Journal of theoretical Biology (Cambridge), 220, 1-9 (2002.); H. Buljan, V. Paar, Parry measure and the topological entropy of chaotic repellers embedded within chaotic attractors, Physica (Amsterdam), D 2994, 1-13 (2002.); V. Paar, N. Pavin, A. Rubčić, J. Rubčić, Fractality of abundance-weighted N, Z-chart of isotopes and systematics of atomic weights of chemical elements, Croatica chemica acta, 75, 121-129 (2002.); H. Buljan, V. Paar, Naturally invariant measure of chaotic attractors and the conditionally invariant measure of embedded chaotic repellers, Physical Review E (New York), 6503, 036218, 1-6 (2002.); V. Paar, N. Pavin, A. Rubčić, J. Rubčić, Fractality for the nuclear line of stability, atomic weights and molecular weights, The nuclear Many-Body problem (W. Nazarewicz and D. Vretenar, eds.), Kluwer Academic Publishers, Amsterdam (2002.), 367-374.

Otkrivena je nova kompjutorska metoda za analizu genomskih sekvenci u području alfa satelita i HOR-a te primijenjena na genomsku sekvencu AC017075.8 (193277 bp). Otkrivena je fraktalnost i formula potencija za sistematiku atomskih i molekularnih težina, i za sistematiku atomskih jezgara. Uveden je teorijski model koji daje odrezane fraktale, što je važno za pojavu fraktalnosti za prirodne objekte koji su u pravilu odrezani. Istražena su svojstva višerupnih kaotičnih sustava, koji su prije otkriveni u Zagrebu. Otkrivena je i formula za višerupne korelacije, te upozoreno na značaj tih rezultata za kontrolu kaosa. Nastavljen je rad na daljnjem razvoju nove metode šifriranja i dešifriranja na osnovi korištenja deterministčkog kaosa i prijave patenata za zaštitu tajnih podataka. Nastavljeno je s razradom načela obrazovanja za 21. stoljeće, te rad na izradi novih udžbenika fizike za osnovnu i srednju školu, s uvođenjem suvremenih znanstvenih spoznaja i načela na način prilagođen spoznajnim mogućnostima učenika i načela interdisciplinarnosti.

J o s i p P e č a r i ć objavio je knjige: Sramotni sud u Haagu, Zagreb, 2001.; A. Pečarić i J. Pečarić, Strossmayerova oporuka, HAZU, Zagreb, 2002.; Pronađena polovica duše, Zagreb, 2002.; Brani li Goldstein NDH?, Zagreb, 2002.; te radove: J. Pečarić and I. Rasa, On an index set function, Southeast Asian Bull. of Math. 24 (2000.), 431-434, 472; J. Pečarić and P. J. Y. Wong, Polynomial interpolation and generalizations of mean value theorem, Nonlinear Funct. Anal. & Appl. 6 (2001.), 329-340; C. Jardas, J. Pečarić, R. Roki and N. Sarapa, On an inequality for the entropy of a probability distribution, Math. Inequal. Appl. 4 (2001.), 209-214; Lj. Dedić, C. E. M. Pearce and J. Pečarić, Hadamard and Dragomir-Agarwal Inequalities, higher-order convexity and the Euler formula, J. Korean Math. Soc. 38 (2001.), 1235-1243; I. Budimir, S. S. Dragomir and J. Pečarić, Further reverse results for Jensens discrete inequality and applications in information theory, J. of Inequal. in Pure and Appl. Math. 2 (2001.), Article 5; B. Mond and J. Pečarić, On some applications of the AG inequality in Information Theory, J. of Inequal. in Pure and Appl. Math. 2 (2001), Article 11; I. Budimir, P. Cerone and J. Pečarić, Inequalities related to the Chebychev functional involving integrals over different intervals, *ibid.*, Article 22; C. E. M. Pearce, J. Pečarić and S. Varošanec, Pölya-type inequalities for arbitrary functions, Houston J. Math. 27, No. 3 (2001.), 601-612; I. Brnetić, C. E. M. Pearce, J. Pečarić, On Difference Mapings Associated with Hadamard's Inequality, Math. Balkanica N. S. 13 (2001.), 49-57; A. Čižmešija, J. Pečarić, On Bicheng-Debnath's generalizations of Hardy's integral inequality, Internat. J. Math. and Math. Sci. 27 No. 4 (2001.), 237-250; A. Čižmešija, J. Pečarić, I. Perić, On inequalities of Levin-Cochran-Lee type for multidimensional balls, Panamer. Math. J. 11, No. 3 (2001.), 43-51; J. Pečarić and S. Varošanec, A Note on Simpsons Inequality for Lipschitzian Functions, Soochow J. Math. 27, No 1 (2001.), 53-57; Lj. Dedić, M. Matić, J. Pečarić and A. Vukelić, Hadamard type inequalities and Euler

bitrapezoid formulae, Nonlinear Studies 8 (2001.), No. 3, 343-372; C. E. M. Pearce and J. Pečarić, On the question: is G nearer A or H?, The Mathematical Gazette 85 (2001.), 112-114; Lj. Dedić, M. Matić and J. Pečarić, On Euler trapezoid formulae, Applied Mathematics and Computation, 123 (2001.), 37-62; J. Pečarić and D. Svrtan, Unified approach to refinements of Jensen's inequalities, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 45-47; S. Izumino and J. Pečarić, A weighted version of Ozeki's inequality, Scientiae Mathematicae Japonicae, Vol. 6, No. 12, Article 6-39; M. Matić, C. E. M. Pearce and J. Pečarić, Some refinements of Shanons inequalities, ANZIAM J. (formerly J. Austral. Math. Soc. Ser. B) 43 (2002.), 493-511; J. J. Koliha and J. Pečarić, Weighted Opial inequalities, Tamkang J. Math. 33 (2002.), 93-102; I. Budimir and J. Pečarić, The Jensen-Grüss Inequality, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 205-214; Y. J. Cho, M. Matić and J. Pečarić, Two mappings in connection to Jensen's inequality, Panamerican Math. J. 12 (2002.), nr. 1, 43-50; V. Čuljak and J. Pečarić, Interpolation polynomials and inequalities for convex functions of higher order, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 369-386; A. Čižmešija and J. Pečarić, Multivariable mixed means and inequalities of Hardy and Levin-Cochran-Lee type, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 397-415; G. Allasia, C. Giordano and J. Pečarić, Inequalities for the gamma function relating to asymptotic expansions, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 543-555; J. Mićić, J. Pečarić and Y. Seo, A general form preserving the operator order for convex functions, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 583-592; G. A. Anastassiou, J. J. Koliha and J. Pečarić, Opial type Lp-inequalities for fractional derivatives, UMMS 31:2 (2002.), 85-95; Lj. Dedić, M. Matić, J. Pečarić, Some further generalizations of Ostrowski inequality for Hölder functions and functions with bounded derivatives, JoCAAA 4 (2002.), 313-337; M. Matić, C. E. M. Pearce and J. Pečarić, Two-point formulae of Euler type, ANZIAM J. (formerly J. Austral. Math. Soc. Ser. B) 44 (2002.), 221-245; M. Matić, C. E. M. Pearce, J. Pečarić, On some inequalities for entropy and mutual information of random vectors, Communications in Applied Analysis 6 (2002.), no. 3, 403-414; A. Čižmešija, J. Pečarić, New generalizations of inequalities of Hardy and Levin-Cochran-Lee type for multidimensional balls, Math. Inequal. Appl. 5 (2002.), 625-632; J. Pečarić, I. Perić and L. E. Persson, On sharpness of some integral inequalities and integral equation of Volterra type, *ibid.*, 659-670; J. Pečarić and J. Mićić, Chaotic order among means of positive operators, Scientiae Mathematicae Japonicae Online, 7 (2002.), 97-106; I. Budimir, Y. Cho, M. Matić, J. Pečarić, Inequalities of Hlawka's Type in n-Inner Product Spaces, Commun. Korean Math. Soc. 17 (2002.), 583-592; J. Pečarić, On Hua's inequality in real inner product spaces, Tamkang J. Math. 33 (2002.), 265-268; radovi u knjigama: C. E. M. Pearce, J. Pečarić, S. Varošanec, Polya-type inequalities, Handbook of Analytic-Computational Methods in Applied Mathematics, ed. G. Anastassiou, Chapman Hall, London, 2000., Chapter 10, 465-505; J. Mičić, J. Pečarić and Yuki Seo, Inequalities between operator means based on the Mond-Pecaric method and its applications, Development of Operator Theory and Problems (Kyoto, 2001.), RIMS Kokyuroku, 1189 (2001.), 1-9; I. Budimir, Y. J. Cho, M. Matić and J. Pečarić, Čebyšev's inequality in n-inner product spaces, Proceedings 2000, Inequality Theory and Applications, Vol. 1, Nova Science Publishers, New York, 87-93; Y. J. Cho, M. Matić and J. Pečarić, Inequalities of Hlawka's type in G-inner product spaces, Proceedings 2000, *ibid.*, 95-102; A. Pečarić i J. Pečarić, Položaj Hrvata u Boki kotorskoj za vrijeme talijanske uprave 1941.-1943., Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Talijanska uprava na hrvatskom prostoru i egzodus Hrvata (1918.-1943.), Zagreb, 2001., 373-396.

Nastavljaju se istraživanja u teoriji analitičkih nejednakosti, raznih poopćenja konveksnih funkcija, sredina, geometrijskih nejednakosti, kao i nejednakosti u teoriji matrica i operatora.

R i k o R o s m a n objavio je priloge u zbornicima: Metode postizanja otpornosti zgrada na potrese, Zbornik radova savjetovanja Sigurnost u okolišu i graditeljstvu, Sun Arh., Zagreb, 2002., 281-287; Prilog utvrđivanju statičkog ponašanja kosih mostova,

Zbornik radova savjetovanja Objekti na autocestama, Hrvatsko društvo građevinskih konstruktora, Zagreb, 2002., 213-218; priloge u časopisima: O projektiranju mostova u potresnim područjima, Ceste i mostovi, Zagreb, 2001., 219-223; Längskraftfestigkeit schlanker und gedrungener Rechteckquerschnitte bei Längskraft und schräger Biegung, Rad 484, HAZU, Zagreb, 2002., 1-19; Coupled Wall Systems with an Additional Shear connector at the Top, *ibid.*, 21-43; Beitrag zur Untersuchung der Gleichgewichtsstabilität und der Eigenschwingungen eines geläufigen Hallentyps, Bautechnik, Berlin, 2002., 323-334; O primjeni diskontinuitetnih funkcija u statici konstrukcija, Građevinar, Zagreb, 2002., 403-410; Applications of Laplace Transforms in the Statics of Engineering Structures, Technical Gazette of the University Osijek, Slavonski Brod, 2002., 27-34. Primjena Laplaceovih transformacija i Greenovih teorema u mehanici konstrukcija.

Opsežno je referiran u knjizi 2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century, International Biographical Centre, Cambridge, Engleska, i dodijeljena mu je diploma za istaknute prinose u području konstruktivnog dizajna.

Dionis Sunko, kao Akademijin predstavnik i predsjednik Sekcije za organsku kemiju Hrvatskog kemijskog društva sudjelovao je u organiziranju nekoliko znanstvenih manifestacija:

EUCHEM konferencija o stereokemiji na Burgenstocku stipendira mlade organske kemičare pa je na zahtjev organizatora prof. H. Burgija upućenog Akademiji predložen jedan kandidat s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta.

U svojstvu regionalnog koordinatora za Hrvatsku i Sloveniju, u tijeku je izbor hrvatskih sudionika za WISOR 2003. Budući da Republika Hrvatska još nije punopravna pridružena članica Europske zajednice, troškove sudjelovanja snose sami sudionici.

Kao počasni član lokalnog organizacijskog odbora, sudjeluje u pripremama za 13. europski simpozij o organskoj kemiji (ESOC 13), koji će se održati u rujnu 2003. u Cavtatu.

Obnaša funkciju člana uredništva i recenzenta radova zaprimljenih u časopisu J. Chem. Soc., Perkin 2, te ostalih časopisa Royal Society of Chemistry.

Ivan Supek. Izvješće o radu prikazano je u okviru djelovanja Odsjeka za filozofiju znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti.

Ivo Šlaus objavio je: W. J. Briscoe, B. L. Berman, R. W. C. Carter, K. S. Dhuga, S. K. Matthews, N.-J. Nicholas, S. J. Greene, B. M. K. Nefkens, J. W. Price, L. D. Isenhower, M. E. Sadler, I. Slaus and I. Supek, Elastic scattering of charged pions from ^{3}H and ^{3}H, Phys. Rev. C 66 (2002.), 054006; T. D. S. Stanislaus, D. D. Koetke, C. Allgower, V. Bekrenev, K. Benslama, E. Berger, W. J. Briscoe, M. Clajus, J. R. Comfort, K. Craig, A. Gibson, D. Grosnick, G. M. Huber, D. Isenhower, T. Kasprzyk, N. Knecht, A. Koulbardis, N. Kozlenko, S. Kruglov, T. Kycia, G. J. Lolos, I. Lopatin, D. M. Manley, R. Manweiler, A. Marusic, S. McDonald, B. M. K. Nefkens, J. Olmsted, Z. Papandreou, D. Peaslee, R. J. Petersen, N. Phaisangittisakul, M. Pulver, A. F. Ramirez, M. Sadler, A. Shafi, I. Slaus, H. Spinka, A. Starostin, H. M. Staudenmaier, I. Supek, J. Thomas and W. B. Tippens, Measurement of neutron detection efficiencies in NaI using the Crystal Ball detector; Nuclear Instruments & Methods in Physics Research A, 462 (2001.), 463-473; I. Šlaus, Znanost i politika za sveobuhvatni razvoj, u: Muris Osmanagić et al., Budućnost je počela (The Future Has Begun), Svjetlost, Sarajevo (2002.), okrugli stol održan 15.-17. XI. 2001., 123-131; I. Šlaus, UN Reform and Civil Disobedience in Proceedings of the 49th Pugwash Conference on Science and World Affairs, ed. Joseph Rotblat, World Scientific, New Jersey, London, Singapore, Hong Kong (2001.), 436-440.

Pozvana predavanja na konferencijama: B. M. K. Nefkens, S. Prakhov, A. Starostin, M. Clajus, A. Marusic, S. McDonald, N. Phaisangittisakul, S. Prakhov, J. W. Price, A. Starostin, W. B. Tippens, D. Isenhower, M. Sadler, C. Allgower, H. Spinka, J.

Comfort, K. Craig, T. Ramirez, T. Kycia, R. J. Petersen, W. Briscoe, A. Shafi, H. M. Staudenmaier, D. M. Manley, J. Olmsted, D. Peaslee, V. Bekrenev, A. Koulbardis, N. Kozlenko, S. Kruglov, I. Lopatin, G. M. Huber, G. J. Lolos, Z. Papandreou, I. Slaus, I. Supek, D. Grosnick, D. Koetke, R. Manweiller and T. D. S. Stanislau, In Search of the f_0 (or "s") Meson: New Data on $p^0 p^0$ Production by p^- and K^- on Hydrogen, Proc. Conf. Chiral Fluctuations in Hadronic Matter, 26.-28. rujna 2001., Paris, Francuska; A. Starostin, B. M. K. Nefkens, H. M. Staudenmaier, M. Clajus, A. Marusic, S. McDonald, N. Phaisangittisakul, S. Prakhov, J. W. Price, W. B. Tippens, D. Isenhower, M. Sadler, C. Allgower, H. Spinka, J. Comfort, K. Craig, T. Ramirez, T. Kycia, J. Peterson, W. Briscoe, A. Shafi, D. M. Manley, J. Olmsted, D. Peaslee, V. Bekrenev, A. Koulbardis, N. Kozlenko, S. Kruglov, I. Lopatin, G. M. Huber, G. J. Lolos, Z. Papandreou, I. Slaus and I. Supek, Meson production on complex nuclei by p^- with the Crystal Ball detector, *ibid*; Globalization and Inequalities, 52nd Pugwash Conference on Science and World Affairs, 5.-10. veljače 2002., Agra, Indija; Global and Local Aspects of Sustainable Development, International Center for Sustainable Development (predavanja), Institut "Jožef Stefan", Ljubljana, Slovenija, studeni 2002.; Countries in Transition Facing Globalization, Academia Europaea, International Conference "Excellence in Higher Education", 30. svibnja - 1. lipnja 2002., Stockholm, Švedska; I. Šlaus, member of the Honorary Committee and panelist, Religion, Science and the Environment, The Adriatic Sea – A Sea at Risk, A Unity of Purpose, 5.-10. lipnja 2002., Atena – Venecija; Penser l'Europe – Is Europe Threatened by Globalization and by Clash of Civilization?, International Conference "Think-up Europe", 26.-29. rujna 2002., Sinaia, Rumunjska; The Humanities in an Age of Science, distinguished guest lectures at North Carolina Central University: Preparing for the future; The role of science and technology; Education for the 21st century; Thinking new ways – we can all win, 22.-25. srpnja 2002., Durham, N. C., SAD.

Dubravko Tadić objavio je: C. Barbero, D. Horvat, F. Krmpotić, Z. Narančić and D. Tadić, Weak Meson Vertices and the Hypernuclear Potential, Fizika B10 (2001.), 307-356; uredio je knjigu: Hundred Years of Quantum Theory, HAZU, Zagreb, 2002. i u njoj napisao priloge: From Planck's Quantum to the Quantum Field Theory, 25-47; The Beginnings of Quantum Physics in Croatia, 117-124.

U tijeku je istraživanje raspada hiperjezgri, kiralnih kvarkovskih modela.

Marko Tadić objavio je: A family of square integrable representations of classical *p*-adic groups in the case of general half integral reducibilities, Glasnik matematički, vol. 37(57), 2002., 21-57; C. Moeglin i M. Tadić, Construction of discrete series for classical *p*-adic groups, Journal of the American Mathematical Society, vol. 15, 2002., 715-786; A. Moy, M. Tadić, The Bernstein center in terms of invariant locally integrable functions, Representation Theory 6, 2002., 313-329.

U tijeku je rad na određivanju ireducibilnih unitarnih reprezentacija klasičnih *p*-adskih skupina, na određivanju točaka reducibilnosti generaliziranih osnovnih serija klasičnih *p*-adskih skupina, te na fundiranju teorije generaliziranih sferičnih funkcija na reduktivnim *p*-adskim skupinama.

Nenad Trinajstić objavio je: D. J. Klein, D. Babić and N. Trinajstić, Enumeration in Chemistry, Chemical Modelling: Applications and Theory, Edited by A. Hinchliffe, The Royal Society of Chemistry, London, 2002., Vol. 2, 56-95; D. Amić, S. C. Basak, B. Lučić, S. Nikolić and N. Trinajstić, Structure-Water Solubility Modelling of Aliphatic Alcohols Using the Weighted Path Numbers, SAR QSAR Environ. Res. 13 (2002.), 281-295; I. Lukovits, S. Nikolić and N. Trinajstić, On Relationship Between Vertex-Degrees, Path-Numbers and Graph Valence-Shells in Trees, Chem. Phys. Lett. 354 (2002.), 417-422; N. Trinajstić and I. Gutman, Mathematical Chemistry, Croat.

chem. acta 75 (2002.), 329-356; B. Lučić, I. Bašic, D. Nadramija, A. Miličević, N. Trinajstić, T. Suzuki, R. Petrukhin, M. Karelson and A. R. Katritzky, Correlation of Liquid Viscosity with Molecular Structure Using Different Variable Selection Methods, Arkivoc 2002. (IV), 45-49; D. Babić, D. J. Klein, I. Lukovits, S. Nikolić and N. Trinajstić, Resistance-Distance Matrix: A Computional Algorithm and Its Application, Int. J. Quantum Chem. 90 (2002.), 166-176; I. Lukovits, A. Miličević, S. Nikolić and N. Trinajstić, On Walk Counts and Complexity of General Graphs, Internet Electronic J. Mol. Design 1 (2002.), 388-400; S. Nikolić, N. Trinajstić, I. M. Tolić, G. Rücker, On Molecular Complexity Indices, Complexity – Introduction and Fundamentals, Edited by D. Bonchev and D. H. Rouvray, Taylor & Francis, London, 2002., 23-76; S. Nikolić and N. Trinajstić, Milan Randić – Life and Work, Croat. chem. acta 75 (2002.), 319-327; D. Amić i N. Trinajstić, Quantum Theory in Chemistry, Hundred Years of Quantum Theory, Edited by D. Tadić, Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb, 2002., 55-65; Books Review – Drago Grdenić, Povijest kemije (The History of Chemistry), Croat. chem. acta 75 (2002.), A33-A37; Nova knjiga Drage Grdenića Povijest kemije, Polimeri 23 (2002.), 26-27; Prikaz knjige – Janko Herak (urednik), Istaknuti hrvatski znanstvenici u svijetu, I. dio, Kem. ind. 51 (2002.), 299; 100 hrvatskih kemičara, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Pozvana predavanja: B. Lučić, A. Miličević, S. Nikolić and N. Trinajstić, Improved QSAR Modelling of Acute Aquatic Toxicity of Benzene Derivatives, Mustafa Kemal University – International Organic Chemistry Meeting (Antakya, Hatay, Turska, 25.-28. ožujka 2002.); On the Work of Professor Milan Randić, Znanstveni skup MATH/CHEM/COMP 2002 (Dubrovnik), 24.-29. lipnja 2002.; B. Lučić, A. Miličević, S. Nikolić and N. Trinajstić, Zagreb, Indices 20 Years After, *ibid.*

Nastavlja se rad na razvoju i primjeni matematičkih i kompjutorskih modela u kemoinformatici i bioinformatici, a naročito se radi na razvoju relacija koje kvantificiraju kompleksnost molekula i kemijskih reakcija. Također se razmatraju pitanja povijesti kemije te osobe i događaji iz povijesti hrvatske kemije.

D i n a K e g l e v i ć objavila je: D. Keglević, B. Kojić-Prodić, Z. Banić-Tomišić, Synthesis and Conformational Analysis of the Repeating Units of Bacterial Spore Peptidoglycan, Carbohydrate Research, 2002.

Radi na sređivanju eksperimentalnih podataka do kojih je došla radeći kao umirovljenik u Institutu "Ruđer Bošković".

V l a d i m i r K n a p p objavio je priloge u zbornicima: Nuclear Materials Diversion Safety and Long Term Future of Nuclear Energy, Conference Proceedings, 4th International Conference "Nuclear option in Countries with Small and Medium Electricity Grids", 16.-20. lipnja 2002., izd. Hrvatsko nuklearno društvo; Demining: A Challenge to Science and to International Community, Proceedings of the Forty-ninth Pugwash conference on science and world affairs, Rustenburg, 7.-13. rujna 1999., World Scientific, 2001.

Istražuju se problemi i perspektiva dugoročnog razvoja nuklearne energije, te nove metode otkrivanja mina i eksploziva.

Počasno zvanje *posebno istaknuti profesor* Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, izbor 18. prosinca. 2001.

S t a n k o P o p o v i ć objavio je: S. Sabolek, E. Babić, S. Popović, G. Herzer, Influence of core current on magnetization processes in amorphous and nanocrystalline FeCuNbSiB ribbons, Materials Science and Engineering A226-228 (1997.), 507-510; S. Musić, M. Maljković, S. Popović, Chemical and microstructural properties of iron oxide powders obtained from $FeCl_3$ solutions with decomposing urea, Models in Chemistry 136 (1999.), 299-316; Ž. Skoko, S. Popović, Dependence of microstructure of Al-44at%Zn

and Al-48at%Zn alloys on temperature, Fizika A 10 (2001.), 191-202; M. Ristić, M. Ivanda, S. Popović, S. Musić, Dependence of nanocrystalline SnO_2 particle size on synthesis route, Journal of Non-Crystalline Solids 303 (2002.), 270-280; S. Krehula, S. Popović, S. Musić, Synthesis of acicular a-FeOOH particles at a very high pH, Materials Letters 54 (2002.), 108-113; S. Musić, S. Popović, M. Maljković, K. Furić, A. Gajović, Formation of RuO_2 and Ru by thermal decomposition of ruthenium (III)-acetylacetonate, Journal of Materials Science Letters 21 (2002.), 1131-1134; A. Šarić, S. Popović, S. Musić, Formation of crystalline phases by thermal treatment of amorphous rhodium hydrous oxide, Materials Letters 55 (2002.), 145-151; S. Musić, Đ. Dragčević, M. Maljković, S. Popović, Influence of chemical synthesis on the crystallization and properties of zinc oxide, Materials Chemistry and Physics 77 (2002.), 521-530; D. Medaković, R. Slapnik, S. Popović, B. Gržeta, Mineralogy of shells from two freshwater snails *Belgrandiella fontinalis* and *B. kuesteri*, Comparative Biochemistry and Physiology A (2002.).

Primjenom rendgenske difrakcije u kristalnom prahu, elektronske difrakcije i mikroskopije, Mossbauer, FT-IR i Raman spektroskopije istražuju se čvrste otopine, granice topljivosti, precipitacijski procesi, fazne pretvorbe, fazni dijagrami u sustavima međumetalnih oksida i slitina. Razvijaju se nove metode rendgenske difrakcije. Tijekom 2002. podnio je, u suautorstvu, nekoliko priopćenja na međunarodnim znanstvenim skupovima: 11th Slovenian–Croatian Crystallographic Meeting, Bohinj; 19th International Crystallographic Congress, Geneva; 8th European Powder Diffraction Conference, Uppsala. Istraživanje ima potporu Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

E l s a R e i n e r objavila je u časopisima i zbornicima: V. Simeon-Rudolf, E. Reiner, Variants of human serum esterases reacting with organophosphates, carbamates or pyridinium oximes, The ASA Newsletter 02-4 (2002.), 14-16; V. Simeon-Rudolf, E. Reiner, Biochemical studies of oximes synthesized in Croatia over the past decades, Proceedings of The First World Congress on Chemical and Biological Terrorism; CBMTS-Industry II (S. Bokan, Z. Orehovec, B. Price, eds.), Publisher: Richard Price, ASA Inc., Aberdeen, Maryland, USA (2002.) 124-128; održala sljedeća priopćenja na međunarodnim skupovima: M. Tadijanović, D. Juretić, B. Rekić, V. Simeon-Rudolf, E. Reiner, M. Baričić, Effect of hemodialysis on HDL-standardized serum paraoxonase activities, 7th Alps-Adria Congress International Congress for Clinical and Laboratory Medicine Regensburg, Njemačka, 2002., Abstracts, p. 66; E. Reiner, G. Šinko, A. Štuglin, V. Simeon-Rudolf, F. Worek, D. Kinderlen, P. Eyer, Cholinesterase activity assays: Molar absorption coefficient for the reduced Ellman reagent, Chemical and Biological Medical Treatment Symposium (CBMTS-IV) Spiez, Švicarska, 2002. Technical Programme, No.79; V. Simeon-Rudolf, E. Reiner, Variants of human serum esterases reacting with organophosphates, carbamates and pyridinium oximes, *ibid.*; E. Reiner, G. Šinko, A. Štuglin, V. Simeon-Rudolf, Peripheral binding of ethopropazine to horse serum butyrylcholinesterase, XIth International Symposium on Cholinergic Mechanisms – Function and Dysfunction, St. Moritz, Švicarska, 2002., 32; G. Šinko, Z. Radić, V. Simeon-Rudolf, E. Reiner, P. Taylor, Kinetics of interaction of ethopropazine enantiomers with butyrylcholinesterase and acetylcholinesterase, *ibid.*, 33; V. Simeon-Rudolf, G. Šinko, A. Štaglin, J. Stojan, M. Goličnik, E. Reiner, Comparison of two reaction schemes for the hydrolysis of acetylthiocholine by butyrylcholinesterase, *ibid.*, 36; E. Reiner, G. Šinko, A. Štuglin, V. Simeon-Rudolf, Z. Radić, P. Taylor, J. Stojan, M. Goličnik, Kinetics of ethopropazine binding to butyrylcholinesterase in the absence and presence of acetylthiocholine, Seventh International Meeting on Cholinesterases, Pucon, Čile, 2002., Abstract No. 19.

U tijeku je rad na diferenciranju katalitičkog od alosteričkog mjesta vezanja reverzibilnih inhibitora na kolinesteraze na osnovi kinetike kompeticije između supstrata i inhibitora.

Dobitnica je Državne nagrade za životno djelo za 2002., za rad na području prirodnih znanosti.

V i t o m i r Š u n j i ć objavio je: Z. Hameršak, M. Roje, M. Hollosi, Zs. Majer, V. Šunjić, CD Spectra of Diastereomeric α-Arylethylamides od (-)-Camphanic Acid Spectrosc. Letters, 35 (2002.), 73-82; M. Roje, Z. Hameršak, V. Šunjić, Efficient Resolution of (±)-1-(9-Anthryl)ethylamine Synth. Commun., 32, (2002.), 3413-3417; M. Hollosi, Z. Majer, E. Vass, Z. Raza, V. Tomašić, T. Portada, I. Piantanida, M. Žinić, V. Šunjić, Structural and Chiroptical Properties of Acyclic and Macrocyclic 1,4-Bisoxazoline Ligands and Their Copper (I) and Silver (I) Complexes, Eur. J. Inorg. Chem. 2002., 1738-1748; G. Šinko, P. Novak, B. Žiher, V. Vinković, V. Šunjić, V. Simeon, Enantiomer, 7 (2002.), 149-156; M. Litvić, A. Lesac, Z. Hameršak, Z. Raza, V. Šunjić, Efficient Synthesis of Chiral Amides of 2-(´-Carboxyphenyl)-4-hydroxy-quinoline, Synthesis, 2002., 2174-2176; A. Abatangelo, F. Zanetti, L. Navarini, D. Kontrec, V. Vinković, V. Šunjić, Enantiomerization of 3-Carbethoxy-1,4-benzodiazepin-2-one, Combined Chiral HPLC and Spectroscopic Study Chirality, 13 (2002.), 12-17; M. Roje, V. Šunjić, Chemoenzymatic Synthesis and Properties of Schiff Bases Containing (R)-1-(9-Anthryl)ethylamine Chirality, 14 (2002.), 625-631.

Vodio je suradničke ugovore s tvrtkama PLIVA d. d., Zagreb i Caffaro S. p. A., Italija. Predsjedavao je Znanstvenom i Organizacijskom odboru 13. europskog simpozija organske kemije (ESOC 13) koji će se održati u Cavtatu, 10.-15. rujna 2003.

Održao pozvano predavanje na skupu MATH/CHEM/COMP u Dubrovniku, 24.-29. lipnja 2002., pod naslovom: Experiments and Models in Enantiorecognition by Chiral Stationary Phases.

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za prirodne znanosti imao je krajem godine 21 redovitog člana i 15 članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Zoran Bujas, Zvonimir Devidé, Stjepan Gamulin, Ivan Gušić, Milan Herak, Ivan Jurković, Andrija Kaštelan, Dušan Klepac, Krista Kostial-Šimonović, Slavko Krvavica, Frano Kršinić, Željko Kućan, Milan Maceljski, Vladimir Majer, Milan Meštrov, Velimir Pravdić, Vlatko Silobrčić, Dragutin Skoko, Branko Sokač, Stjepan Šćavničar i Anton Švajger.

Članovi suradnici: Josip Balabanić, Zvonimir Krulc, Čedomil Lucu, Biserka Nagy, Ladislav Palinkaš, Zlatko Pepeonik, Boris Petz, Eduard Prelogović, Zoltan Racz, Tomislav Šegota, Ivette Škreb-Guilcher, Dubravko Timet, Josip Tišljar, Ivana Weygand-Đurašević i Mercedes Wrischer.

Na Izbornoj skupštini 16. svibnja izabrani su redoviti član Stjepan Gamulin, članovi suradnici Josip Balabanić i Ivana Weygand-Đurašević te dopisni član strani državljanin Hrvoje Lorković. Ponovno su reizabrani članovi suradnici: Čedomil Lucu, Biserka Nagy, Zlatko Pepeonik, Eduard Prelogović i Mercedes Wrischer.

Razred je 7. veljače izgubio svojeg dugogodišnjeg redovitog člana akademika Velimira Kranjca, a 15. kolovoza redovitog člana akademika Mirka Vidakovića.

Dužnost tajnika Razreda obnašao je akademik *Milan Meštrov*, a zamjenika tajnika Razreda akademik *Dragutin Skoko*.

Razred je u ovoj godini održao sedam redovitih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Članovi Razreda za prirodne znanosti i u ovoj godini nastavili su svoju znanstvenoistraživačku djelatnost na području bioznanosti i geoznanosti u okviru matičnih ustanova, fakulteta, znanstvenih instituta i kabineta.

I u Akademiji članovi Razreda za prirodne znanosti nastavili su djelovanje na području svojih glavnih struka brinući se o radu Znanstvenog vijeća za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana, Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode, Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo, Odbora za geokemiju, Odbora za međunarodni program geološke korelacije (IGCP-a) – UNESCO-a, Odbora za istraživanje kvartara (INQUA), Odbora za istraživanje biotske raznolikosti, Povjerenstva za geodeziju i geofiziku, Zavoda za ornitologiju, Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, Zavoda za

znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Arboretuma Trsteno, Odbora za obnovu Arboretuma Trsteno i Centra za znanstveni rad u Vinkovcima.

Rezultati ovogodišnjih istraživanja objavljeni su u domaćim i stranim časopisima, a popisi se nalaze uz prikaz aktivnosti članova Razreda.

Razred je na svojim sjednicama rješavao niz pitanja i zadataka od interesa za Razred i Akademiju. U ovoj godini Razred je proveo izbor i dobio jednog redovitog člana Stjepana Gamulina, dva člana suradnika Josipa Balabanića i Ivanu Weygand-Đurasović, jednog dopisnog člana stranog državljanina Hrvoja Lorkovića i proveden je reizbor za petoro članova suradnika: Čedomila Lucu, Biserku Nagy, Zlatka Pepeonika, Eduarda Prelogovića, Mercedes Wrischer.

U skladu s Pravilnikom o postupku dodjeljivanja nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Razred je predložio da se Akademijina nagrada dodijeli prof. dr. Juliju Martinčiću za rezultate postignute u istraživanju i razvoju prirodnih znanosti, posebice oplemenjivanja bilja u Hrvatskoj.

Akad. Stjepan Šćavničar predstavnik je Razreda u Odboru za nagrade Hrvatske akademije.

Razred se i u 2002. aktivno uključio u natječaj za dodjelu državnih nagrada za znanost. Za nagradu za životno djelo u godini 2002. Razred je predložio akad. Željka Kućana u području prirodnih znanosti, polje: biologija, grana: molekularna biologija/biokemija.

I u ovoj godini razredni članovi posvetili su posebnu pozornost međunarodnoj suradnji s akademijama, sveučilištima te drugim inozemnim ustanovama. Predsjedništvo je imenovalo akad. Antuna Švajgera za predstavnika Hrvatske akademije u Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske u osnivanju pri Ministarstvu znanosti i tehnologije. Na prijedlog Razreda Predsjedništvo se suglasilo s obnovom sastava i nastavkom rada Akademijinog Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institucijama. Kao svojeg predstavnika u Odbor Razred je ponovno predložio akad. Željka Kućana.

Predsjedništvo je izabralo i potvrdilo voditelje Akademijinih jedinica u nadležnosti ovoga Razreda: akad. Milana Heraka za voditelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, akad. Zvonimira Dévidea za voditelja Zavoda za ornitologiju, akad. Dušana Klepca za voditelja Centra za znanstveni rad u Vinkovcima, akad. Franu Kršinića za voditelja Arboretuma Trsteno, akad. Milana Meštrova za predsjednika Odbora za obnovu Arboretuma Trsteno, a Odbor je proširen i jednim novim članom akad. Dušanom Klepcom. Za predsjednika Vijeća za obnovu Arboretuma Trsteno izabran je akad. Milan Meštrov, a članovi Vijeća su akademici Frano Kršinić i Šime Spaventi.

Razred je imenovao akad. Ivana Gušića kao predstavnika Hrvatske akademije u Nacionalni odbor za UNESCO-ov program *Čovjek i biosfera*, a akad. Velimira Pravdića kao predstavnika Hrvatske akademije u povjerenstvo projekta Enabling *Activities to facilitate early od the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants (POPs) in the Republic of Croatia* Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja. Produžen je mandat akad. Branku Sokaču u Znanstvenom vijeću za naftu, za iduće razdoblje od tri godine.

Razred je podržao inicijativu Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti o izmjeni Zakona i Statuta Hrvatske akademije i kao svojeg predstavnika u Odboru za Statut imenovao akademika Dragutina Skoka. Potom ga je Predsjedništvo izabralo za zamjenika predsjednika tog Odbora.

Predsjedništvo je prihvatilo inicijativu Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske da Akademija pokrene izradu Nacrta Deklaracije o znanju. Osnovan je Odbor u kojem suraduju od članova našeg Razreda akademici Vlatko Silobrčić i Velimir Pravdić. Nacrt temeljnog teksta Deklaracije o znanju dostavljen je svim razredima na mišljenje, prije njezinog upućivanja u javnost.

Akad. Andrija Kaštelan bio je predstavnik Razreda u Upravnom odboru Akademijine Zaklade. Razmatrani su zahtjevi koji su pristigli na natječaj Zaklade, koja je prihvatila sve prijedloge našeg Razreda za financiranje. Za područje izdavačke djelatnost predloženo je sufinanciranje knjige D. Viličića, Fitoplankton u ekološkom sustavu mora (iznosom od 60.000 kn). Za organiziranje znanstvenih skupova Razred je preporučio, u suglasanosti s Razredom za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, sufinanciranje znanstvenog skupa *Predictability in natural sciences*, koji će se održati u Velom Lošinju od 16. do 21. rujna o. g., uz međunarodno sudjelovanje. Organizator skupa je Institut "Ruder Bošković" i Odsjek za fiziku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Potpomaganje znanstvenoistraživačkog projekta *Inventarizacija i kartiranje gljiva Hrvatske*, Hrvatskog mikološkog društva, iznosom od 24.200 kn te molbu Nacionalnog odbora INQUA za organizaciju stručnog posjeta dvojice Litvanaca, dr. Joanasa Satkunasa i dr. Vidasa Mikulenasa, s iznosom od 2500 kn za dnevnice i boravak gostiju u Hrvatskoj.

S posebnom pozornošću praćene su aktivnosti Odbora za međunarodnu suradnju Hrvatske akademije, u kojem je predstavnik našeg Razreda akad. Vladimir Majer. Na prijedlog Razreda odobrena je uplata kotizacije i putni troškovi akad. Vlatku Silobrčiću za pokriće troškova sudjelovanja na S&T Indicators Conference 2002., koja je održana u Karlsruheu od 25. do 28. rujna.

Razred za prirodne znanosti pokrenuo je inicijativu da se u jesen 2003. održi simpozij i organizira izložba o zaslužnom hrvatskom narodnom preporoditelju, prirodoslovcu, književniku i muzealcu akademiku Ljudevitu Farkašu Vukotinoviću (Zagreb, 1813.-1893). U organizaciji znanstvenog skupa sudjelovat će Razred za filološke znanosti i Razred za književnost te Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu. Za predsjednika Organizacijskog odbora izabran je član suradnik Josip Balabanić.

Na razrednim sjednicama redovito se raspravljalo o nakladničkoj djelatnosti. Recenzirani su i prihvaćeni rukopisi za tisak u razrednim i Akademijinim edicijama, te zbornicima sa znanstvenih skupova u Osijeku i Varaždinu. Raspravljalo se o osuvremenjivanju edicije *Acta biologica*, *Acta geologica* i *Anala za šumarstvo*. Izabrani su novi urednici časopisa *Anala za šumarstvo* akad. Milan Maceljski, a za *Acta biologica* akad. Anton Švajger.

Na prijedlog voditelja Zavoda za ornitologiju i glavnog urednika časopisa *Larus* akad. Zvonimira Devidéa, uredništvo časopisa prošireno je s dvije nove članice, dr. Vesnom Tutiš i dr. Jelenom Kralj. Razredni članovi sudjelovali su u radu na projektu *Hrvatska i Europa*, osobito na pripremi i u recenziranju rukopisa za IV. i V. svezak edicije (poljodjelstvo, šumarstvo).

U skladu sa svojim ovlaštenjima Razred je pratio rad u zavodima i centrima koji spadaju u njegov djelokrug, prihvaćao njihove planove i izvješća o radu i provodio izbore u istraživačka i znanstvena zvanja. Tako je Razred prihvatio prijedlog Centra za znanstveni rad u Vinkovcima da se 8. studenoga organizira znanstveni skup *Retrospektiva i perspektiva gospodarenja u šumama hrvatskog hrasta lužnjaka s posebnim naglaskom na Spačvu* u Vinkovcima. Znanstveni skup je otvorio i pozdravio tajnik Razreda akad. Milan Meštrov. Na skupu je sudjelovao akad. Dušan Klepac, voditelj Centra za znanstveni rad u Vinkovcima.

Razred se bavio i pitanjima od interesa za svoje članove. Na Akademijinim web stranicama na Internetu postoje podaci o gotovo svim članovima Razreda, koji se stalno nadopunjuju.

Hrvatsko genetičko društvo utemeljilo je Nagradu "Željko Trgovčević", koja će se svake godine dodjeljivati mladim znanstvenicima. Prva dobitnica nagrade je Andrea Mikoć.

Nakladnička djelatnost

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda:

1. sjednica 12. veljače

Za ediciju *Hrvatska i Europa*:

D. Klepac, Hrvatsko šumarstvo u 19. st., za IV. sv.; Hrvatsko šumarstvo u 20. st., za V. sv.;

J. Balabanić, Hrvati u Europi u 19. st. Biologija, za IV. sv.;

M. Herak, Hrvatski prinos oblikovanju znanosti o zemlji, za IV. sv.;

M. Meštrov, Hrvatska i Europa 20. st. Biologija, za V. sv.

4. sjednica 11. lipnja

Za ediciju Acta biologica: *Z. Grubić, K. Štingl* i *A. Kaštelan*, Determination of polymorphism at 10 satellite loci in the Croatian population by automated detection.

5. sjednica 1. listopada

Za tisak u Zborniku radova sa znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*: *S. Kopjar* i *Z. Kopjar*, Katalogizacija zaštićenih dijelova prirode na području Varaždinske županije; *D. Grdan* i *V. Hudoletnjak*, Odnos hidrogeoloških uvjeta u varaždinskom vodonosnom sloju na kvalitetu vode vodoopskrbnog sustava Varaždin.

Za ediciju Anali za šumarstvo: *D. Balliana*, Variability of charactesristics of the wild cherry blossom (*Prunus avium* L.) in the region of central Bosnia.

Objavljeno

U ediciji Anali za šumarstvo: sv. 24/2: *P. Vrgoč*, Claster analiza visine i gustoće krošnje kod potomstva vještičjih metli alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.), Zagreb, 2002., 24-57; sv. 25/1: *I.Yakovlev* i *J. Kleinschmit*, Genetic variation of pedunculate oak (*Quercus robur* L.) population in Russiac, Zagreb, 2002., 1-28.

U ediciji Spomenice posvećene preminulim akademicima: sv. 103, Josip Torbar 1824.-1900., Zagreb, 2002., 103 str., ur. akademici Milan Meštrov i Sibe Mardešić; sv. 102, Mijo Kišpatić 1851.-1926., Zagreb, 2002., 74 str., ur. akademici Stjepan Šćavničar i Vladimir Majer.

Pokroviteljstva

Razred je tijekom godine bio pokrovitelj jednoga skupa. 11. i 12. listopada održan je u Požegi znanstveni skup *Hrvatski prirodoslovci 11*. Skup je u ime Akademije pozdravio predsjednik akad. Ivo Padovan, koji je na skupu održao i predavanje o Anti Šerceru.

ODBORI RAZREDA

ODBOR ZA ISTRAŽIVANJE BIOTSKE RAZNOLIKOSTI

Urednički odbor u suradnji s uredništvom časopisa *Natura Croatica* potaknuo je tiskanje opsežnijeg djela Raznolikost i ugroženost podzemne faune u Hrvatskoj, koji je u tisku. Tiskan je ujedno i opsežan rad na engleskom jeziku u Encyclopedia biospeologica III. U tisku je također i rad iz istog područja na hrvatskom jeziku. Tiskano je djelo, monografija Fitoplankton Jadranskog mora.

Odbor surađuje s autorima i nakladnicima u smislu daljnjeg tiskanja pojedinih djela hrvatske flore i faune. U izgledu je tiskanje drugih monografija iz područja biotske i krajobrazne raznolikosti.

ODBOR ZA GEOKEMIJU

Odbor za geokemiju Razreda za prirodne znanosti u okviru Akademije uspješno djeluje već punih dvanaest godina. Odbor je utemeljen 9. ožujka 1990. na temelju odluke Akademijinog Predsjedništva od 13. veljače 1990., a za njegovog prvog predsjednika izabran je akad. Ivan Jurković. Osnovni cilj Odbora je promicanje geokemije u geoznanostima, uspostava i unapređivanje suradnje među domaćim znanstvenicima te uspostava suradnje naših znanstvenika s inozemnim stručnjacima na polju geokemije. Odbor trenutačno broji 72 člana.

Odbor izdaje godišnji *Bilten* u kojem se nalaze sve važnije informacije za njegove članove (zapisnik Godišnje skupštine, ažurirani popis članova, kratke sažetke održanih predavanja u tekućoj godini, sažetke stručnih i znanstvenih radova članova Odbora u tekućoj godini te prikaze novih knjiga iz područja geokemije). *Bilten* se dijeli besplatno svim članovima Odbora.

Do sada su u organizaciji Odbora za geokemiju održana mnogobrojna predavanja naših i inozemnih znanstvenika iz područja geokemije. U 2001. održano je osam predavanja, a u ovoj godini pet, i to:

Ivica Kisić, Erozija tla vodom na pseudogleju središnje Hrvatske, 7. veljače; *Josip Halamić*, *Zoran Peh*, *Slobodan Miko* i *Lidija Galović*, Geokemijski atlas Europe – današnje stanje, 9. svibnja; *Raymond Michels*, Geochemistry, sedimentation and sequence stratigraphy of organic matter of source rocks, 17. listopada; *Raymond Michels*, Organic matter reactivity – maturity implications for source rocks, 18. listopada; *Svea Švel-Cerovečki* i *Ivanka Lebinec*, Sustav upravljanja poslovanjem – Komponenta zaštite okoliša u INI, 5. prosinca 2002.

Na temelju predavanja prof. dr. Neubauera (Salzburg, Austrija) uspostavljena je suradnja Mineraloško-petrografskog zavoda Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na istraživanju nestabilnih izotopa u svrhu određivanja izotopne starosti magmatskih i metamorfnih stijena sjeverne Hrvatske.

Nakon održanih predavanja (17. i 18. listopada 2002.) dr. Raymond Michels (Francuska), koji je bio pozvani predavač Odbora, izrazio je spremnost za suradnju njegove matične kuće (CNRS, Université Henri Poincaré, Nancy) sa zainteresiranim stručnjacima s hrvatske strane. Radi važnosti i posebnog zanimanja s hrvatske strane postoji mogućnost izrade određenog zajedničkog istraživačkog projekta u koji bi bile uključene raznovrsne ustanove (INA-Naftaplin, Institut za geološka istraživanja, Odjel za geologiju RGN fakulteta, Odjel za geologiju PMF-a, Zavod za mineralogiju i petrografiju PMF-a i eventualno druge zainteresirane ustanove). Svrha tog projekta bila bi usvajanje najnovijih metodologija istraživanja na polju organske geokemije i njihova primjena na našim prostorima te izobrazba istraživača kroz izradu magisterija i disertacija.

U tu svrhu Odbor je pokrenuo inicijativu izrade navedenog istraživačkog projekta. O formiranju i sadržaju jednog takvog projekta provest će se šire konzultacije sa zainteresiranim ustanovama i istraživačima. Jedan od organizatora projekta s hrvatske strane bila bi dr. sc. Anđa Alajbeg iz INA-SSRII, a kao jedan od savjetnika djelovao bi akad. Vladimir Majer (predsjednik Odbora za geokemiju). Zadaća organizatora projekta u sljedećem razdoblju bit će uspostava kontakata sa zainteresiranim istraživačima

iz različitih ustanova, te formiranje istraživačkog tima koji bi sudjelovao u definiranju problema istraživanja, programiranju i izvedbi predloženog projekta.

Iz navedenog vidljivo je da je Odbor za geokemiju Razreda za prirodne znanosti bio vrlo aktivan u ostvarivanju svojih zasnovanih ciljeva i da će ubuduće, također, nastojati slijediti tu tradiciju.

NACIONALNI ODBOR INQUA

U ovoj godini održana su dva redovita sastanka Odbora i tri stručna predavanja. Prvo predavanje organizirao je Odbor u suradnji s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a održao ga je u siječnju ugledni gost prof. dr. L. G. Straus iz Zavoda za antropologiju Sveučilišta New Mexico. Dva predavanja je organizirao Odbor, a održali su ih 24. svibnja gosti predavači prof. Jim Ahern iz Zavoda za antropologiju Sveučilišta Wyoming i prof. Preston Miracle sa Sveučilišta Cambridge.

I dalje se radi na prikupljanju podataka o važnim kvartarnim geolokalitetima u svrhu zaštite. Planirana suradnja s Geološkim institutom Litve nije ostvarena zbog nedostatka financijskih sredstava. Dr. Jonas Satkunas trebao je biti gost Odbora ove jeseni i održati predavanja o geologiji kvartara Litve, te o izradi digitalne baze podataka geoloških spomenika prirode u okviru međunarodnog projekta ProGEO. Zbog nedostatka financijskih sredstava za troškove boravka u Zagrebu realizacija je odgođena za proljeće 2003.

Rad Nacionalnog odbora proširen je i pojedinačnim aktivnostima članova koji sudjeluju u projektima INQUA-inih komisija (Komisija za les, Komisija za glacijacije, Komisija za paleopedologiju, Znanstveni odbor za razvoj čovjeka i paleoekologiju koji je završio projekt krajem 1999.). Rezultati istraživanja dijelom su objavljeni, a dijelom su u tisku.

Djelatnost članova Razreda

Z o r a n B u j a s. Bavio se sređivanjem i obradom rezultata prijašnjih istraživanja iz područja električnih fosfena, okusa i sluha. Uz pomoć suradnika neki će rezultati biti pripremljeni za tisak.

Z v o n i m i r D e v i d é dovršavao je pripremne radove za izradu rukopisa desetjezičnog europskog imenika ptica te nastavio s obradom kritičkih poglavlja indeksa riječi kojima se imitira glasanje ptica.

Završio je obradu rezultata metodičkog dijela svojih višegodišnjih nastojanja kako kontinuirano pratiti (pod najjačim povećanjima svjetlosnog mikroskopa) u biljnim tkivima procesa rastenja i diferencijacije stanica *in vivo et in situ*.

S t j e p a n G a m u l i n objavio je: Da li su potrebne profilaktičke operacije u žena s visokim rizikom za rak dojke, u knjizi: Bolesti dojke, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002., 9-17; S. Gamulin, M. Marušić, Z. Kovač i suradnici, Patofiziologija, V. izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.

Znanstvenoistraživački projekt *Molekulski mehanizmi staničnih oštećenja energijskim manjkom,* glavni istraživač S. Gamulin, obuhvaća istraživanja poremećaja strukture i funkcije poliribosoma mozga tijekom ishemije i reperfuzije i hipoglikemije te bubrega tijekom ishemije i reperfuzije, posebice glede uloge slobodnih radikala kisika.

I v a n G u š i ć. Nastavljena su istraživanja u okviru projekta *Geodinamijski razvoj i građa karbonatnih platformi Dinarida*. Iz tog područja u 2002. nije bilo objavljenih radova, a objavljivanje novih rezultata očekuje se u 2003. Objavio je, međutim, dva

opsežnija znanstveno-popularna rada u "Prirodi", od kojih je jedan izazvao vrlo žive i oprečne reakcije o istinama u znanosti, odnosu znanosti i religije i sl., i time pridonio raščišćavanju tih odnosa u našoj sredini.

M i l a n H e r a k objavio je knjigu: Povijesni temelji hrvatske geologije, Posebno izdanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2002., 183 str.

I v a n J u r k o v i ć objavio je u suradnji s L. Palinkašom: Discrimination criteria for assigning ote deposits located in the Dinaridic Triassic-Palaezoic formations to Vatiscan or Alpine metallogeny, u knjizi: The Timing and Location of Major Ore Deposits in a Evolving Arogen, Geological Society Publishing House, Bath, United Kingdom, 2002., te priloge u časopisima: J. Pamić i I. Jurković, Paleozoic tectonostratigraphic units of the northwest and central Dinarides and the adjoining South Tisia, Intern. Journal of Earth Sciences (Geol. Rundshaw), 2002., 91: 538-554, Springer Verlag; I. Jurković, R. Tončić-Greg, S. Strmić and D. Šiftar, Geology and geochemistry of the Raštelica barite deposits southwest of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, Rudarsko-geološko-naftni zbornik, 13, Zagreb, 2002.

Rad na znanstvenom projektu *Magmatske, metamorfne i metalogenetske formacije Dinarida*. U ovoj fazi je studij metalogenije paleozojskih formacija Dinarida.

A n d r i j a K a š t e l a n objavio je: Z. Grubić, R. Žunec, M. Kaštelan, E. Čečuk-Jeličić, F. Gruber, and A. Kaštelan, HLA Class Haplotypic Association and DQCAR Microsatellite Polymorphisms in Croatian Patients with Psoriasis, Coll. Antropol., 26: 61-67, 2002.; Z. Grubić, K. Štingl, A. Kaštelan, Determination of polymorphism at eight STR loci in the Croation population using automated detection, Forensic Science International, 127: 147-149, 2002.

Istraživački rad u tijeku: molekularna istraživanja sustava histokompatibilnosti HLA, te imunogenetski aspekti transplantacije organa i tkiva.

D u š a n K l e p a c objavio je: Hrast lužnjak (*Quercus robur* L.): spoznaje, Šumarski list, 7-8, Zagreb, 2002., 359-361.

Istraživački rad u tijeku: Rast i prirast obične bukve *Fagus silvatica* L.

K r i s t a K o s t i a l - Š i m o n o v i ć objavila je s koautorima četiri znanstvena rada u međunarodnim časopisima (evidentiranim u Current Contents) i jedan rad u zborniku međunarodnog kongresa. Objavila je osim toga pet sažetaka, tri na međunarodnim i dva na domaćim kongresima; znanstveni radovi u časopisima: V. M. Varnai, M. Piasek, M. Blanuša, M. Matek-Sarić, D. Šimić, K. Kostial (2001.), Calcium supplementation efficiently reduces lead absorption in suckling rats, Pharmacol. Toxicol. 89:326-330; M. Matek-Sarić, M. Blanuša, M. Piasek, V. M. Varnai, D. Jureša, K. Kostial (2002.), Effect of dietary calcium on cadmium absorption and retention in suckling rats, BioMetals 15:175-182; M. Piasek, M. Blanuša, K. Kostial, J. W. Laskey (2001.), Placental cadmium and progesterone concentrations in cigarette smokers, Reprod. Toxicol. 15:673:681; M. Piasek, J. W. Laskey, K. Kostial (2002.), Assessment of steroid disruption using cultures of whole ovary and/or placenta in rat and in human placental tissue, Int. Arch. Occup. Environ. Health 75(Suppl):536-544; znanstveni radovi u zbornicima međunarodnih kongresa: M. Blanuša, M. Piasek, K. Kostial (2002), Meso- and racemic-DMSA as antidotes in heavy metal poisoning, Proceedings CB MTS-Industry II "The First World Congress on Chemical and Biological Terrorism", Zagreb, Croatia (Eds. S. Bokan, Z. Orehovec), Croatian Military Academy, 91-95.

Istraživački rad u tijeku: nastavak istraživanja optimalnih metoda za sniženje tjelesnog opterećenja teškim metalima.

F r a n o K r š i n i ć objavio je: F. Kršinić i B. Grbec (2002.), Some distributional characteristics of small zooplankton at two stations in the Otranto Strait (Eastern Mediterranean), Hydrobiologia, 482, 119-136; F. Kršinić i J. Gamulin (2001.), Tomo Gamulin (1906.-1991.), život i rad, Prirodoslovlje, 1, 97-120; M. Carić, N. Jasprica i F. Kršinić (2002.), Fizičko-kemijska i biološka svojstva pelagijala u okolici Dubrovnika, Dubrovnik, 1-2, 399-408.

Vodio projekt Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita *Strukturne i trofičke promjene u pelagijalu jadranske kontinentalne podine*, te istraživačku skupinu s temom *Strukturne promjene između zooplanktonskih skupina*. Istraživao je ekološke značajke mikrozooplanktona i kopepoda u slijedećim područjima: Rogozničko jezero, Palagruški prag, Jabučka kotlina i Malostonski zaljev.

Obnašao dužnost predsjednika Vijeća za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana, člana Hrvatskog povjerenstva za UNESCO. Neposredno je rukovodio Arboretumom Trsteno.

Ž e l j k o K u ć a n radi na projektu *Struktura, funkcija i evolucija aminoacil-tRNA-sinteza*. Predsjedavao je Prvom hrvatskom kongresu za molekularne bioznanosti s međunarodnim sudjelovanjem u Opatiji od 9. do 13. lipnja 2002. Taj je kongres na njegov poticaj uključio sudjelovanje trinaest hrvatskih znanstvenih društava čiji se članovi bave osnovnim ili primijenjenim molekularno-biološkim istraživanjima. Objavio je dvadesetak enciklopedijskih i nekoliko popularno-znanstvenih članaka.

M i l a n M a c e l j s k i objavio je udžbenik Sveučilišta u Zagrebu: Poljoprivredna entomologija, II. dopunjeno izdanje, izd. Zrinski, Čakovec, 1-520 (dio Aphidina napisala J. Igrc Barčić), te M. Maceljski, B. Cvjetković, J. Igrc Barčić, Z. Ostojić, Priručnik iz zaštite bilja, drugo dopunjeno izdanje (za zaposlenike u poljoprivrednim ljekarnama), Zavod za zaštitu bilja MPŠ i Hrvatsko društvo biljne zaštite, 1-246; objavio je također pregledni znanstveni rad: Važnost egzotičnih štetnika za Europu i Hrvatsku, Fragmenta phytomedica et herbologica, vol. 27, no 1-2, te M. Maceljski, A. Mešić, Phyllonorycter robiniella Clemens (Lep. Gracillariidae): novi štetnik bagrema u Hrvatskoj, Agriculturae Conspectus Scientificus, vol. 66 (2001.), no 4:225 230.

Na godišnjem međunarodnom sastanku FAO, OEPP i IWGO o kukuruznoj zlatici u Beogradu 1-4. XI. 2002. suautor je izlaganja: J. Igrc Barčić, R. Dobrinčić, M. Maceljski, Diabrotica virgifera virgifera: current status and future. Na 46. seminaru iz zaštite bilja u Opatiji, 12.-15. II. 2002. održao plenarno predavanje: Štetnici koji prijete Hrvatskoj, i bio suautor u predavanju: A. Mešić, M. Maceljski, Već treći američki štetnik bagrema u Hrvatskoj. Sa suautorima (G. Hrlec, Z. Ostojić, B. Cvjetković) objavio prikaz: Sredstva za zaštitu bilja u Hrvatskoj 2002., Glasilo biljne zaštite, 2-3, Zagreb, 2002., 61-178. Objavio šest stručnih radova u časopisu Glasilo biljne zaštite, desetak u dvotjedniku Gospodarski list i desetak stručno-popularnih članaka u prilogu Večernjeg lista Vrt. Sudjelovao u emisiji TV Zagreb "Plodovi zemlje" prikazom šteta od kukuruzne zlatice, a više puta iznosio stručne prikaze preko radiopostaja.

Obavljao poslove glavnog urednika znanstvenog časopisa Entomologia Croatica i stručnog časopisa Glasilo biljne zaštite, te člana uredništva znanstvenog časopisa Fragmenta phytomedica et herbologica.

U sklopu Zavoda za poljoprivrednu zoologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu vodio je projekt *Diabrotica virgifera virgifera* i surađivao u znanstvenim projektima *Integrirana zaštita bilja* i *Racionalna zaštita krumpira*. Obnašao dužnost predsjednika Komisije za zaštitu bilja Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i člana Povjerenstva za otrove i Povjerenstva za MDK Ministarstva zdravstva.

Na 46. seminaru iz zaštite bilja primio platinastu plaketu s poveljom Hrvatskog društva biljne zaštite za zasluge i poseban prinos na području biljne zaštite.

V l a d i m i r M a j e r objavio je u suradnji s Vesnicom Garašić: Metarioliti Vranice planine u paleozoiku središnje Bosne, RGN zbornik, vol. 13, Zagreb, 2001., 9-14 i Plagiogranites from the ophiolite complex of Dinarides and Vardar Zone, *ibid.*, 1-7; V. Garašić, R. Alther, M. Vrkljan, N. Tadej, V. Majer, Dolerites of the islet Brusnik (Adriatic Sea, Croatia), Eur. J. Min., Beih. no 1, 2002., 13 i 56; V. Grašić, M. Vrkljan, N. Tadej, V. Majer, Trachyandesites of the islet Vis (Adriatic Sea, Croatia), *ibid.*, 14 i 48.

Urednik "Spomenice posvećene preminulim akademicima" – Mijo Kišpatić, povodom 150. obljetnice rođenja, HAZU, Zagreb, 2002., članak u Spomenici: V. Majer i J. Pamić, Mijo Kišpatić – njegovo znanstveno djelo.

Obavljao je dužnost predsjednika Odbora za geokemiju i bio je član Odbora za međunarodne odnose Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nastavit će rad na projektu *Magmatizam, metamorfizam i mineralne sirovine Dinarida*.

M i l a n M e š t r o v objavio je: M. Kerovec, M. Meštrov, M. Mrakovčić, M. Tavčar, S. Mišetić, A. Plenković-Moraj i dr., Biološko-ekološka obilježja akumulacije Ponikve na otoku Krku (2001.), Biološki odsjek PMF-a, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2002., 68 str.; M. Kerovec, M. Meštrov, M. Mrakovčić, V. Tavčar, S. Mišetić, A. Plenković- Moraj i dr., Biološko-ekološka obilježja jezera Njivice na otoku Krku (2002.), Biološki odsjek PMF-a, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2002., 64 str.; Važnost ornitoloških istraživanja u ekologiji, Larus 48, Zagreb, 2002., 33-37; M. Kerovec, Z. Mihaljević, I. Ternjej, V. Tavčar, A. Plenković-Moraj, M. Meštrov, Long-term changes of the trophic kvels of the Butoniga reservoir (Istria, Croatia), Shalow Lakes, 25.-30. svibnja 2002.; M. Meštrov, Josip Torbar (1824.-1900.): Život i djelo, Spomenica preminulim akademicima HAZU, sv. 103, Zagreb, 2002., 11-25; M. Meštrov, Akademik Mirko Vidaković (29. 10. 1924. – 15. 8. 2002.), Radovi 37, 1, Šumarski institut, Jastrebarsko, 2002., 145-149.

Istraživački rad u tijeku: Biološka raznolikost slatkovodnih ekosustava u Hrvatskoj.

Nagrada za životno djelo, Općinsko vijeće Tisno, Šibensko-kninska županija.

V e l i m i r P r a v d i ć objavio je: Sigurnost u okolišu i izbjegavanje sukoba, Hrvatska revija (Zagreb) 1, 111-116 (2001.); Održivi razvoj i održivost: institucionalizacija i rasprave o tim terminima od Rio de Janeira 1992. do Johannesburga 2002., Socijalna ekologija (Zagreb) 10, 223-233 (2001.); Sustainability and Sustainable Development: the Use in Policies and the Ongoing Debate on these Terms, Croatian International Relations Review (Zagreb), 7, 93-100 (2001.).

Osnovna istraživanja odnose se na primjenu održivosti i održivog razvitka kao političkih termina na prirodoznanstvena istraživanja, kao znanstvene kategorije. U tom smislu istraživanja slijede potrebe formuliranja jedne suvremene strategije znanstvenih istraživanja u zaštiti okoliša, kao i u odnosu na sigurnost u okolišu.

V l a t k o S i l o b r č i ć objavio je: Zašto je znanost važna za razvoj svakog društva, Priroda, Zagreb, 2002., 92:19-21; State of R&D in Croatia Dimension, u: Croatia in its Way towards the EU, Nomos Verlaggesellschaft, Baden-Baden, 2002., 87-100; B. Sorokin, A. Jovičić, I. Siladić, V. Silobrčić, Doktori znanosti u Hrvatskoj: Njihova proizvodnost od 1991. do 1998., II, produktivni znanstvenici, Društvena istraživanja (Zagreb), 2002., 11:751-760.

Objavio 12 intervjua i izjava u dnevnicima, tjednicima i godišnjacima.

Nastavit će istraživanja na području ocjene uspješnosti znanstvene djelatnosti, te stanje sustava znanstvenih istraživanja i eksperimentalnog razvoja u Republici Hrvatskoj.

Predsjednik je Vijeća Hrvatske radio-televizije.

Dragutin Skoko objavio je: Josip Torbar i zagrebački potres 9. studenoga 1880., Spomenica preminulim akademicima, sv. 103, Josip Torbar (1824.-1900.), Zagreb, 2002., 55-68, te dva članka u Hrvatskoj enciklopediji.

Seizmičnost Hrvatske, skupljanje i priprema za tisak građe o životu i djelatnosti Adama pl. Kuglera (1886.-1918.).

Branko Sokač objavio je: Lower and Middle Liassic Calcareous Algae (Dasycladales) from Mt. Velebit (Croatia) and Mt. Trnovski Gozd (Slovenija) with Particular Reference to the Genus Palaeodasycladus (Pia, 1920) 1927 and its Species, Geologia Croatica, 54/2, Zagreb, 2001., 133-257.

Temeljem predviđenog programa za tekuću godinu u kontinuitetu specijalističkih istraživanja fosilnih zelenih vapnenačkih alga (*Dasycladales*) mezozoika Dinarida pripremljena su dva rada – opis novog roda *Scinderella* iz srednjeg trijasa koji se nalazi u tisku časopisa Geobios i rad s opisom nove vrste roda *Megaporella* koji se predviđa predati u tisak početkom iduće godine. Uz laboratorijsku pripremu prikupljenog materijala započet je rad na opsežnoj studiji taksonomske valorizacije vrsta koje su u široj mediteranskoj regiji istodobno pribrojane ili transferirane u različite rodove. Nažalost, zbog nedostatka sredstava nisu realizirani terenski radovi obilježavanja tipičnih lokaliteta opisanih vrsta ili rodova ili izdanaka s obilnim sadržajem akumuliranih fosilnih vapnenačkih alga.

Stjepan Šćavničar objavio je: u Hrvatskoj enciklopediji, sv. 4, osam članaka, te redigirao i većinom revidirao 41 članak.

Nastavio je istraživanja u okviru projekta *Procesi i produkti u vulkanitima i metamorfitima*. Napisao je dva priloga za dodjelu državnih nagrada za životno djelo i dva prijedloga za izbor u zvanje sveučilišnog profesora.

Anton Švajger objavio je: Nastanak i djelovanje Hrvatskoga katoličkoga liječničkog društva, Glas Hrvatskog katol. liječ. druš. XI. (3), 4-12, 2001.; A. Švajger, V. Pozaić, Povodom vijesti: kloniran je ljudski embrio, Glasnik Hrvatskog katol. liječ. druš. XI. (4), 26-33, 2001.; The present state of pro vita activities in Croatia, The Culture of Life, Foundations and Dimensions, Supplement to Proceedings of the Seventh Assembly of the Pontificial Academy for Life, Vatikan, 1.-4. ožujka 2001. (Eds. Juan De Dios Vial Correa and Elio Sgreccia), Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2002., 73-77; Ž. Bradamante, A. Švajger, Vježbe iz histologije. Slike histoloških preparata, 11. dio, Kaligraf, Zagreb, 2002.; Odgovornost u bazičnim istraživanjima, Glas Hrvatskog katol. liječ. druš. XII. (1), 56-64, 2002.; Early post-implantation rat and mouse embryos: anatomy, separation of germ layers and investigation of their developmental fates. Anatomy and Embryology of the Mouse, EMBO Practical Course, Zagreb, 15.-22. rujna 2002., 28-29; Razvoj čovjeka od začeća do rođenja, Ljubav i brak (ur. M. Peraica, Ž. Znidarčić), Centar za bioetiku FTI DI (Biblioteka Donum vitae, knj. 2), Zagreb, 2002., 87-101.

Dovršava seriju pokusa s izotransplantacijom štakorskih žlijezda slinovnica u svrhu analize promjene fenotipa. Analiza rezultata dovršenog eksperimentalnog rada i priprema za objavljivanje.

Josip Balabanić objavio je: Josip Torbar i evolucija, Spomenica u čast akademika Josipa Torbara, HAZU, Zagreb, 2002., 69-81; Jakov Sorkočević Lovrov (1534-1604) dosad nepoznati hrvatski prirodoslovac i biolog, Prirodoslovlje 1, br. 1, Zagreb, 2001., 173-186; Fra Marijan Blažić (1897-1944) i evolucija, *ibid.*, 77-96.

U tijeku su istraživanja o Ljudevitu Farkašu Vukotinoviću te pripravne radnje za simpozij i izložbu o njemu 2003., zatim istraživanja o evolucijskim ishodištima ljudskog duha i mogućnostima prevladavanja ontološkog dualizma u pogledu ustrojstva ljudskog bića.

Čedomil Lucu objavio je: D. Pavičić-Hamer, M. Devescovi, Č. Lucu, Activation of carbonic anhydrase in branchial cavity tissues of lobester (Homarus gammarus) by diluete seawater exposure, Journal of Experimental Marine Biology and Ecology, 2002., 403, 11-25; D. Pavičić-Hamer, M. Devescovi, Č. Lucu, Enzymes involved in osmolyte transport on the lobster Homarus gammarus, Rapport du 36e Congres de la CIESM, Monte Carlo (Monaco), 2001., 204; Hlap – gospodarska važnost te izazov istraživanja ionsko-transportnih mehanizama, Ruđer, vol. 9, 2002., 3-4.

Značenje apikalnog ionskog kanala kalija u modelnom epitelu epipodita jadranskog hlapa *Homarus gammarus* u volumnoj intracelularnoj regulaciji kao i kontrola regulacije kanala modulacijom aktivnosti enzima Na,K-ATPaze. Rasprostranjenje i rast škampa *Nephrops norvegicus* u području Kvarnerskog zaljeva. Rast mišićne mase pratimo izvornim metodama mjerenjem hemocijaninskog prostora i lipofuscina u mozgu škampa. Rezultati će se primijeniti u procjeni indeksa kondicije škampa. Na temelju tih istraživanja predložit će se mjere u regulativi gospodarenja škampima i drugim jadranskim komercijalno važnim rakovima.

Zlatko Pepeonik objavio je udžbenik u suradnji: I. Blažević, Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb, 2002. (12. izdanje), te znanstveni rad: Z. Pepeonik, V. T. Opačić, Tourism valorization of Croatian cities registred on UNESCO word heritage list, Granada, 2002.

Recenzirao je dva atlasa i pet znanstvenih članaka, te održao pet javnih predavanja.

Eduard Prelogović završio je rad na znanstvenom projektu *Recentni strukturni sklop prostora Dinarida* za potrebe INA-Naftaplina. Napravljeni su prilozi u mjerilu 1:200 000, i to: Strukturna klasifikacija, Polje stresa, Aktivne zone i pomaci struktura. U tijeku je rad na projektu *Strukturna građa i zaštita vodonosnika* Ministarstva znanosti i tehnologije. Obuhvaćeni su sjevernodalmatinski otoci te šira područja Šibenika, Skrada, Primoštena, Trogira i Slunja.

Zoltan Racz objavio je u suradnji: J. Marušić, D. Gereš, N. Hak, Aktualna pitanja integralnog gospodarenja i zaštite tla i voda u poljoprivrednoj proizvodnji Hrvatske, Hrvatske vode, god. 10, br. 38, Zagreb, 2002., 1-22; M. Bogunović, S. Husnjak, Ž. Vidaček, Z. Racz, M. Sraka, A. Bensa, Stanje pedoloških informacija Hrvatske i potrebe u svjetlu međunarodne razmjene, Zbornik radova o prilagodbi Europskoj zajednici hrvatske poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zadar, 2002., 211-212.

Suradnik u nacionalnom projektu *Zaštita tla i voda u poljoprivrednoj proizvodnji*, koji financiraju Ministarstvo znanosti i tehnologije i Hrvatske vode.

Tomislav Šegota objavio je u suradnji s A. Filipčićem: Hipotetska starost Vranskog jezera na Cresu, Acta Geographica Croatica, vol. 35 (2000.), 45-56, Zagreb 2001.

Yvette Škreb-Guilcher. Nastavak obrade dosadašnjih eksperimentalnih rezultata o djelovanju teških metala na stanice u kulturi.

Josip Tišljar objavio je: I. Velić, J. Tišljar, I. Vlahović, D. Matičec, T. Korbar & A. Moro, Aptian deposits with requieniids below a Late Aptian-Early Albian regional emersion surface (Kanfanar and Dvigrad, Central Istria), u knjizi: I. Vlahović & T. Korbar (ur.), Excursion Guidebook – 6th International Congress on Rudists, Rovinj, Croatia, Institut za geološka istraživanja, Zagreb, 2002., 83-93; I. Vlahović, J. Tišljar, I. Velić, D. Matičec, W. P. Skelton, A. Moro & T. Korbar, Aptian deposits with requieniids below a Late Aptian-Early Albian regional emersion surface (Kanfanar and

Dvigrad, Central Istria), *ibid.*, 95-100; J. Tišljar, I. Vlahović, W. P. Skehon, T. Korbar, A. Moro, I. Velić & D. Matičec, Upper Albian to Middle Cenomanian facies evolution with extensive rudist production in southern Istria (Banjole, Vinkuran and Frašker Island), *ibid.*, 101-109; J. Tišljar, I. Vlahović, W. P. Selton, A. Moro, T. Korbar & I. Velić, Turonian vast production and progradation of rudist shells and debris (Vahura Quarry, Southern Istria), *ibid.*, 129-132; I. Vlahović, T. Korbar, A. Moro, I. Velić, W. P. Skelton, L. Fuček & J. Tišljar, Latest Cenomanian to Earliest Turonian platform drowning and Turonian recovery of shallow-water platform deposition in southern Istria, *ibid.*, 123-127; T. Korbar, W. P. Skelton, J. Tišljar, A. Moro, I. Vlahović, I. Velić & L. Fuček, Middle to Upper Cenomanian transition: high-energy shoals with recumbent rudists to relatively low-energy environments with elevator rudists in southern Istria (Gomila, Tašalera and Fenoliga Islet), *ibid.*, 111-122; A. Moro, T. Korbar, W. P. Skelton, I. Velić, J. Tišljar, I. Vlahović, L. Fuček, D. Matičec & V. Ćosović, Upper Saritonian rudist-bearing lithosomes formed in the transition from deeper to shallower subtidal environments at Cape Marlera and Učka Mountain, *ibid.*, 133-139.

U tijeku su sedimentološka i petrološka istraživanja jurskih i krednih karbonatnih sedimenata, podrijetla i uvjeta postanka karbonatnih breča na Jadranskoj karbonatnoj platformi.

Pri kraju je oprema i priprema za tisak rukopisa knjige: Sedimentologija klasticnih, rezidualnih i silicijskih talozina, Institut za geološka istraživanja, Zagreb.

M e r c e d e s W r i s c h e r objavila je: M. Pompe-Novak, M. Wrischer, M. Ravnikar, Ultrastructure od chloroplasts in leaves of potato plants infected by potato virus Y^{ntn}", Phyton 41, 2001., 215-226; T. Prebeg, M. Wrischer, N. Ljubešić, Characteristics of overwintering leaves, Book of Abstracts of the Third Slovenian Symposium of Plant Physiology, Ljubljana, Slovenia, 25.-27. 9. 2002., 38, 59; T. Prebeg, M. Wrischer, N. Ljubešić, Molecular organization and origin of chromoplast fibrils. Do they develop by simple self assemby?, Book of Abstracts of the First Croatian Congress on Molecular Life Sciences, Opatija, 9.-13. 6. 2002., 28, 126.

Fiziološke i ultrastrukturne promjene u kloroplastima tijekom prezimljavanja listova nekih biljaka divljeg i aurea tipa.

I v a n a W e y g a n d - Đ u r a š e v i ć objavila je: J. Rokov-Plavec, S. Lesjak, I. Landeka, I. Mijaković and I. Weygand-Đurašević, Maize seryl-tRNA synthetase: Specificty of substrate recognition by the organellar enzyme, Arch. Biochem. Biophys. 397 (2002.), 40-50; S. Ročak, I. Landeka and I. Weygand-Đurašević, Identifying Pex21p as a protein that specifically interacts with yeast seryl-tRNA syntheatase, FEMS Microbiol. Lett. 214 (2002.), 102-106; I. Gruić Sovulj, I. Landeka, D. Soll and I. Weygand-Đurašević, tRNA-dependent amino acid discrimination by yeast seryl-tRNA synthetase, Eur. J. Biochem. 269 (2002.), 5271-5279; I. Weygand-Đurašević, I. Gruić Sovulj, S. Ročak, S. and I. Landeka, The accuracy of seryl-tRNA synthesis, Food Technology and Biotechnol. 40 (2002.), 247-253.

Istraživački rad na aminoacil-tRNA-sintetazama u biosintezi proteina odvija se u okviru sljedećih znanstvenih projekata: *Quality control mechanisms in seryl-tRNA biosynthesis*, 2002.-2005. (sponzor Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske); *X-ray crystallographic and biochemical studies of unusual archael seryl-tRNA synthetases*, 2001.-2003. (suradnja s ETH Zürich, sponzor Scientific Co-operation between Eastern Europe and Switzerland); *Seryl-tRNA synthetases: evolution and diversity*, 2000.-2003. (suradnja s Yale University, New Haven, CT, sponzor National Insitutes of Health/ FIRCA); *Evolution of determinants in seryl-tRNA synthesis*, 1999.-2002. (sponzor International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology, Trst).

HRVATSKO POVJERENSTVO ZA GEODEZIJU

Radove na području geodezije u 2002. obavljali su znanstvenici s Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nakon pozitivnih recenzija i završetka natječajnog postupka, započet je rad na novim znanstvenoistraživačkim projektima koje financira Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske: *Geomatica Croatica*, *Kompatibilnost visina u Republici Hrvatskoj*, *Automatizirane geodetske metode mjerenja*, *Geodetsko-geodinamički GPS-projekti u Republici Hrvatskoj*, *Kartografija i nove tehnologije*, *Katastar – temelj infrastrukture prostornih podataka*. Također su u sklopu suradnje s Državnom geodetskom upravom Republike Hrvatske ostvareni važni stručni projekti.

Nastavljena je registracija podataka na permanentnim GPS-stanicama Dubrovnik i Osijek, koje od listopada 2000. rade kao dio Međunarodne GPS-službe za geodinamiku (IGS) i također u sklopu europskog projekta permanentnih stanica EUREF-Permanent.

Znanstvenici s Geodetskog fakulteta aktivno su sudjelovali u radu Skupštine Europskog geofizičkog društva održane u Nici, te na EUREF-simpoziju održanom na Azorskim otocima. Republika Hrvatska je preko Geodetskog fakulteta postala partnerom u velikom međunarodnom projektu CERGOP/Environment, koji kao dio tzv. Petog okvira (Fifth Framework) financira Europska komisija. U sklopu navedenog projekta nastavit će se geodinamička istraživanja na međunarodnom geodinamičkom test-području Plitvičkih jezera, te sudjelovanje u godišnjim kampanjama GPS-mjerenja na točkama srednjoeuropske geodinamičke regionalne mreže. Događaj koji je obilježio godinu 2002. svakako je znanstvenostručni simpozij u povodu 40. obljetnice samostalnosti Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, održan 26.-27. rujna 2002. u Zagrebu. U prigodnom je zborniku na 332 stranice objavljeno 30 radova iz svih područja geodezije.

Glavnina meteoroloških istraživanja u godini 2002. obavljena su u sklopu tri projekta prijavljena u Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske: *Dugoročna prognoza vremena i klime na profilu Jadran – Panonija*, *Višejezični pojmovnik meteorološkog nazivlja*, te *Međudjelovanje atmosfere s morem*. U prvom spomenutom projektu težište je na ocjeni klime te mogućnosti njene predikcije na području Hrvatske, uključujući i dugoročnu prognozu vremena. Drugi projekt će uskoro rezultirati višejezičnim pojmovnikom iz meteorologije na hrvatskom i nekoliko svjetskih jezika. Rezultati trećeg projekta dali su solidnu osnovu za istraživanje interakcije atmosfere i Jadrana na međunarodnoj razini. Može se još spomenuti proslavu 150. obljetnice početka službenih meteoroloških mjerenja u Hrvatskoj koja je održana u travnju 2002. u Cavtatu. Tom prigodom objavljena je hrvatsko-engleska monografija o meteorološkom motrenju u Hrvatskoj.

U području fizičke oceanografije nastavljena su mjerenja na stalnim postajama (mareografskim, hidrografskih na potezu Split – Gargano i Rovinj – Po). Mjerilo se na povremenim postajama u skladu s projektima odobrenim od strane Ministarstva znanosti i tehnologije i različitih naručitelja. Intenzivna mjerenja su se provodila u okviru međunarodnih projekata (EACE, ADRICOSM). Radilo se i na analitičkom modeliranju rezidualnog strujanja u Jadranu uvažavajući Boussinesqovu parametrizaciju trenja. Također su razvijani i numerički modeli, primjerice ugniježđeni model za šire splitsko područje koji će se koristiti i u prognostičke svrhe.

U području hidrologije započeti su radovi na znanstvenoistraživačkim projektima koje od 2002. financira Ministarstvo znanosti i tehnologije, a vode ih znanstvenici Sveučilišta u Splitu, Građevinski fakultet: *Analiza hidroloških i ekoloških karakteristika suša i poplava u kršu*, znanstvenici Sveučilišta u Rijeci, Građevinski fakultet: *Znanstvene osnove za razvoj natapanja u Republici Hrvatskoj* (ove je godine dan naglasak na hidrološke analize) i znanstvenici Sveučilišta u Zagrebu, Rudarsko-geološko-naftni fakultet: *Regionalna analiza slivova Kupe i pritoka u kršu*. Sva tri znanstvenoistraživačka projekta sufinanciraju Hrvatske vode.

Iz područja geomagnetizma i aeronomije, u sklopu projekta *Geomagnetizam u području Hrvatske*, dobivenog od Ministarstva znanosti i tehnologije, provodile su se intenzivne pripreme za mjerenje geomagnetskih elemenata i uspostavljanja stalne stanice. Prikupljana je literatura i provođena suradnja sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu. U okviru dosadašnjeg projekta koji se bavi odnosom atmosfere i mora, analizirano je zračenje nad hrvatskim područjem i njegov odnos prema ukupnom ozonu i meteorološkim parametrima. Obrađivani su podaci dobiveni senzorima za ultraljubičasto zračenje, posebno maksimalne dnevne vrijednosti, dnevne i mjesečne doze, te razmatran odnos između ultraljubičastog i globalnog zračenja.

Na području seizmologije u godini 2002. izvedena su sljedeća istraživanja: proučavanje seizmičnosti na hrvatskom teritoriju bilježenjem i analizom svih događenih potresa, podrobno proučavanje (mikroseizmičko, makroseizmičko ...) svih potresa koji se osjete u Hrvatskoj, nastavak proširivanja mreže digitalnih seizmoloških postaja. Znanstveni rad u okviru projekta *Seizmičnost Hrvatske* obuhvatio je izučavanje seizmičke ugroženosti i opasnosti u Hrvatskoj probabilističkim i determinističkim postupcima, kartiranje osnovnih statističkih parametara na hrvatskom teritoriju (učestalost potresa prema magnitudi, maksimalni mogući potres i dr.), nastavak rada na postupcima srednjoročne prognoze potresa, razvijanje postupaka za analizu anizotropnosti brzina seizmičkih valova, proučavanje kode lokalnih potresa i atenuacije seizmičkih valova, usavršavanje postupaka za lociranje žarišta potresa, izrada i usavršavanje računalnih programa za analizu digitalnih seizmograma, proučavanje povijesnih potresa i seizmografa. Većina navedenih znanstvenih aktivnosti odvijala se u suradnji s inozemnim znanstvenicima u okviru međunarodnih projekata.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za medicinske znanosti imao je krajem godine 19 redovitih članova i 12 članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Slavko Cvetnić, Ivo Čikeš, Dragan Dekaris, Sergije Forenbacher, Vladimir Goldner, Nenad Grčević, Drago Ikić, Radovan Ivančić, Jelena Krmpotić-Nemanić, Zvonko Kusić, Ivo Padovan, Ivan Prpić, Daniel Rukavina, Mladen Sekso, Šime Spaventi, Marko Šarić, Zdenko Škrabalo, Eugen Topolnik i Teodor Wikerhauser.

Članovi suradnici: Jelena Aurer-Koželj, Biserka Belicza, Filip Čulo, Vida Demarin, Zijad Duraković, Theodor Dürrigl, Hrvoje Gomerčić, Josip Madić, Marko Pećina, Željko Reiner, Ante Simonić i Mladen Štulhofer.

Razred je zauvijek izgubio svoje dugogodišnje članove: akademika Ljubomira Čečuka (9. kolovoza) i dopisnog člana Janeza Batisa (1. listopada).

Dužnost tajnika Razreda obnašao je *Dragan Dekaris*, a zamjenika tajnika *Slavko Cvetnić*.

Na Izbornoj skupštini održanoj 16. svibnja izabran je za redovitog člana Vladimir Goldner, za članove suradnike izabrani su Vida Demarin i Ante Simonić, a za dopisnog člana Matko Čikeš. Ponovno su izabrani i članovi suradnici Zijad Duraković i Željko Reiner.

Razred je održao deset redovitih sjednica, a na dvije sjednice (4. i 8.) pozvani su i članovi suradnici i dopisni članovi iz Republike Hrvatske.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Članovi Razreda obavljali su svoju znanstvenoistraživačku i nastavnu djelatnost u okviru matičnih ustanova (Imunološkog zavoda, Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, Kabineta za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija, Kliničko-bolničkog centra "Rebro", Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice", Medicinskog, Stomatološkog i Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Akademijinog Odsjeka za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti).

Velik dio članova Razreda uključen je u rad na višegodišnjim Akademijinim projektima: *Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja*, *Formiranje banke tumora za bazična istraživanja*, *Tumorska banka DNA čovjeka*, *Interferon u terapiji tumora* i *Bolesti dojke*.

Rezultate istraživanja članovi Razreda objavljivali su u domaćim i stranim časopisima, te iznosili na znanstvenim skupovima i predavanjima u zemlji i inozemstvu. Popis radova nalazi se u prikazu izvješća o radu članova Razreda.

Razred je na svojim sjednicama rješavao niz svakodnevnih pitanja i zadataka od interesa za Razred i Akademiju. Razred je predložio kandidata za Akademijinu nagradu iz područja medicinskih znanosti, odredio referente za ocjenu rada (akademike D. Dekarisa i D. Ikića) i dr. sc. Alemka Markotić dobila je nagradu.

Akad. S. Cvetnić predstavljao je Razred u Odboru za Akademijine nagrade, i to kao predsjednik. U raspravi o kriterijima za dodjelu Akademijinih nagrada Razred je mišljenja da o dodjeli trebaju odlučivati Akademijini razredi, a u pogledu karaktera tih nagrada stav je kako nije potrebno ograničiti dob kandidata, već treba naglasiti da se nagrada dodjeljuje autorima čija djela su prinos od iznimnog i trajnog značenja za Republiku Hrvatsku, a nastala su u posljednjih pet godina.

Na prijedlog Razreda Nagradu za životno djelo Ministarstva znanosti i tehnologije za godinu 2001., za područje biomedicinskih znanosti, dobio je akad. Šime Spaventi. Razred se i u 2002. aktivno uključio u natječaj za dodjelu državnih nagrada za znanost, te je predložio akad. Slavka Cvetnića za Nagradu za životno djelo.

U ovoj godini Razred je nastavio aktivnosti vezane uz izborni postupak za nove Akademijine članove. U ovom izbornom razdoblju Razred je predložio jednog redovitog člana, dva člana suradnika i jednog dopisnog člana. Svi predloženi kandidati izabrani su za nove Akademijine članove, i to za redovitog člana prof. dr. Vladimir Goldner, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Za članove suradnike izabrani su prof. dr. Vida Demarin, redovita profesorica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i prof. dr. Ante Simonić, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Za dopisnog člana izabran je dr. Matko Čikeš, internist-onkolog, ravnatelj Centre Medical et Institute de Cancerologie, Lausanne, Švicarska. Razred je proveo i reizbor članova suradnika: Zijada Durakovića i Željka Reinera.

Razred je provodio i izbore znanstvenika i istraživača u znanstvenoistraživačka zvanja u znanstvenoistraživačkim jedinicama u nadležnosti Razreda. Pokrenut je postupak za izbor dr. sc. Maje Herak Bosnar u istraživačko zvanje višeg asistenta bez raspisivanja javnog natječaja. Razred je prihvaćao i izvješća o radu znanstvenih novaka na projektu *Tumorska banka DNA čovjeka* (mr. sc. Maje Herak-Bosnar, dr. sc. Marijete Kralj, Nine Milutin, Lidije Uzelac i Ružice Bago), u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti (mr. sc. Tatjane Buklijaš i mr. sc. Željka Dugca), te na projektu *Interferon u liječenju melanoma* (dr. sc. Jasmine Marić-Brozić).

Razred je preko svojih članova aktivno sudjelovao i u radu različitih Akademijinih odbora i tijela. Predstavnik Razreda u Odboru za Europski projekt bio je akad. D. Dekaris, a u Odboru za suradnju Hrvatske akademije, hrvatskih sveučilišta i znanstvenih instituta bio je dopisni član F. Valić. Predstavnik Razreda u Odboru za međunarodnu suradnju bio je akad. I. Čikeš, a za njegovog zamjenika izabran je akad. S. Cvetnić. Predstavnik Razreda u Odboru za statut bila je akad. Jelena Krmpotić-Nemanić. U Znanstvenom vijeću za zaštitu prirode predstavnici Razreda bili su akademici D. Dekaris i S. Forenbacher. U Akademijinom Knjižničnom odboru Razred je predstavljao akad. S. Cvetnić. Akad. M. Šarić izabran je za predstavnika Razreda u Znanstvenom vijeću za mir i prava čovjeka.

Predstavnik Razreda u Upravnom odboru Akademijine Zaklade bio je akad. Š. Spaventi. Razred je razmatrao zahtjeve iz svojeg područja djelatnosti koji su pristigli na natječaj Zaklade i prihvaćen je prijedlog akad. Š. Spaventija o redoslijedu zahtjeva i sugeriranim iznosima pripomoći. Vezano za pitanje razredima da se izjasne o tome podržavaju li dosadašnje stajalište prema kojem projekte Akademijinih članova ili suradnika te Akademijinih ustanova ne bi trebalo financirati iz sredstava Zaklade,

Razred je ponovo zauzeo stav kako podržava dosadašnju praksu prema kojoj projekte Akademijinih članova ili suradnika te Akademijinih ustanova ne bi trebalo financirati iz sredstava Zaklade.

Članovi Razreda pratili su na sjednicama i aktivnosti razrednih odbora. Ove je godine Predsjedništvo Akademije potvrdilo, na prijedlog Razreda, osnivanje Odbora za medicinsku leksikografiju (30. siječnja), i to u sljedećem sastavu: član suradnik T. Dürrigl (voditelj), akademici S. Cvetnić, S. Forenbacher i I. Padovan, član suradnik H. Gomerčić te prof. dr. sc. Nada Čikeš, član suradnik Razreda za filološke znanosti Darko Novaković i prim. dr. sc. Vladimir Dugački. Na više sjednica razredni članovi bili su aktivni u pripremama organizacije Trećeg svjetskog kongresa o vakcinama i imunizaciji, koji se održao u Opatiji od 4. do 9. lipnja 2002. Razred je putom svojeg Odbora za alergologiju i kliničku imunologiju bio suorganizator.

Razred je izabrao, na prijedlog voditelja akad. D. Dekarisa, i nove članove Odbora za alergologiju i kliničku imunologiju, i to: dr. sc. Alemku Markotić, dr. sc. Alenku Gagro i prof. dr. Stipana Jonjića.

Razred je odobrio izmjene naziva dvaju odbora: Odbor za biološke preparate postaje Odbor za imunološku terapiju tumora, a Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju preimenovan je u Odbor za alergologiju, kliničku imunologiju i biološke preparate.

Glede međunarodne suradnje Razred je nastavio suradnju sa Slovenskom akademijom znanosti i umjetnosti, i to na istraživanjima hanta-virusa i tim virusima uzrokovane hemoragične groznice s bubrežnim sindromom (akad. D. Dekaris). S time u vezi Lidija Cvetko i dr. sc. Alemka Markotić (Imunološki zavod u Zagrebu) bile su u radnoj posjeti Institutu za mikrobiologiju Medicinskog fakulteta u Ljubljani. Nastavljen je i rad na zajedničkom projektu sa Slovenskom akademijom *Tumorska banka i genetički biljezi zloćudnih tumora* (akad. Š. Spaventi).

Razred je tijekom ove godine ostvario i prve kontakte s Odeljenjem za biološko medicinske nauke Makedonske akademije znanosti i umjetnosti (MANU), i to s tajnikom Odeljenja akad. Momirom Polenakovićem. Razred se načelno suglasio s predloženim temama suradnje, no potrebna je podrobnija razrada predloženih tema.

Tijekom ove godine Razred je nastavio suradnju s InterAcademy Medical Panel-om (IAMP). Predstavnik Razreda, odnosno Akademije, u IAMP-u jest akad. D. Dekaris koji je s predavanjem sudjelovao u radu Prve globalne konferencije IAMP-a (Pariz, 20.-23. III. 2002.). Dr. D. R. Challoner (Foreign Secretary of IAMP) zatražio je mišljenje naše Akademije o dopisu Palestinske akademije znanosti i tehnologije koja se obraća IAMP-u za pomoć, a vezano na epidemiološku situaciju u Palestini. Nakon upoznavanja s problemom Razred je zaključio da s time u vezi prvo upozna predsjednika Akademijinog Odbora za međunarodnu suradnju akad. B. Kamenara, a Odboru se predlaže da se IAMP-u odgovori kako naša Akademija podržava eventualnu IAMP-ovu podršku Palestinskoj akademiji koja bi se uputila Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO) i FAO agenciji Ujedinjenih naroda.

Član suradnik B. Belicza sudjelovala je u radu 2. međunarodne konferencije *Ethics Education in Medical Schools* koja je održana u Eilatu, Izrael, od 3. do 7. II. 2002., i to kao član Nacionalnog povjerenstva za UNESCO.

Akad. I. Prpić sudjelovao je u radu Međunarodne konferencije o raku dojke, Milano, 5.-7. VI. 2002., u radu Europske konferencije o raku dojke, München, 8.-9. XI. 2002., kao i u radu znanstvene konferencije Britanskog društva za plastičnu kirurgiju, London, 27.-29. IX. 2002.

Od općih pitanja od interesa za Hrvatsku Razred je razmatrao predstavku građana s područja općine Raša, Istarska županija, vezanu uz odlaganje otpada. Razred je bio mišljenja, na temelju izvješća akad. M. Šarića, da Ministarstvo za zaštitu okoliša treba

razjasniti stvorene dileme stanovništva općine Raša uz angažiranje adekvatno opremljenih ustanova (npr. Instituta za medicinska istraživanja) koje mogu napraviti dublju analizu problema i donijeti odgovarajuća rješenja, uključujući i organiziranje učinkovitog eko-nadziranja. Razred načelno podržava sve zahtjeve vezane uz očuvanje zdravog okoliša.

Od Razreda je zatraženo i mišljenje vezano uz zanimanje tvrtke VIPnet d. o. o. da na nekim od Akademijinih objekata postavi baznu stanicu s GSM antenskim sustavima. Na temelju istražene problematike (akad. M. Šarić) stav Razreda je bio da postavljanje takve bazne stanice nije štetno po zdravlje ljudi u takvim objektima.

Razred je podupro i zalaganje člana suradnika B. Belicze da se pronađe rješenje koje bi omogućilo nastavak rada ordinacije opće medicine u Mraclinu, budući da je riječ o ustanovi koja ima značenje povijesnog spomenika iz pionirskog doba djelovanja akad. A. Štampara te bi kao takva trebala zadržati svoje mjesto u sadašnjem i budućem sustavu našeg zdravstva.

U Razredu je održana i rasprava vezana na dopis predsjednika Hrvatskog sabora gospodina Zlatka Tomčića potpredsjedniku Vlade prof. dr. Anti Simoniću. Razred podržava inicijativu o organizaciji stručne rasprave od strane Hrvatske akademije zajedno s Hrvatskim saborom i hrvatskom Vladom o mogućim modelima reorganizacije bolničke djelatnosti i racionalizacije bolničkog sustava u Republici Hrvatskoj. Razred predlaže svoje članove akademike I. Čikeša, D. Dekarisa, Z. Kusića i D. Rukavinu kao pomoć Akademijinom Predsjedništvu pri organizaciji rasprave.

Razred je usvojio prijedlog Odbora za animalnu i komparativnu patologiju o osnivanju Centra za istraživanje morskih sisavaca u Zadru. Vezano uz tu inicijativu Akademija ne bi imala troškova, no ukoliko postoje uvjeti Centar bi bio smješten u prostorijama Hrvatske akademije u Zadru zajedno sa Zavodom za povijesne znanosti Hrvatske akademije.

Razred je redovito vodio brigu o svojim bolesnim članovima, koje je razredni tajnik akad. D. Dekaris posjećivao ili bio s njima u telefonskom kontaktu.

Razred je prihvatio inicijativu akad. I. Čikeša vezanu uz organiziranje redovitih godišnjih sustavnih pregleda redovitih članova Razreda koji bi uključivali internističke i hematološko-biokemijske pretrage (u KBC "Rebro").

Ove godine povećan je broj članova Razreda nazočan na web stranicama Interneta.

Nakladnička djelatnost

Rukopisi prihvaćeni na razrednim sjednicama:

6. sjednica 12. lipnja

Skupina autora, Zbornik radova XII. znanstvenog sastanka *Bolesti dojke* (17 rukopisa), održanog u Akademijinoj palači 3. listopada 2002.

7. sjednica 25. rujna

Za ediciju Rasprave i grada za povijest znanosti, posvećenu prof. dr. M. D. Grmeku: *D. V. Engelhardt*, Evolution in Nature and Culture around 1800.

9. sjednica 20. studenoga

Za Zbornik radova znanstvenog skupa *Prevencija ateroskleroze – periferna vaskularna bolest*, održanog u Akademijinoj palači 11. travnja.

Objavljeno

Zbornik radova XII. znanstvenog sastanka *Bolesti dojke*, urednici akad. Ivan Prpić i prof. dr. Josip Unušić, Zagreb, 2002., 173 str.

Zbornik radova znanstvenog skupa *Prevencija ateroskleroze – novi čimbenici rizika*, urednik prof. dr. Željko Reiner, Zagreb, 2002., 108 str. (Edicija Posebna izdanja HAZU, Prilozi za strategiju hrvatskog razvoja, sv. 16).

Znanstveni skupovi

Razred je tijekom godine održao više znanstvenih skupova u Akademijinoj palači:

11. travnja, Odbor za aterosklerozu Razreda i Hrvatsko društvo za aterosklerozu održali su znanstveni sastanak *Prevencija ateroskleroze – periferna vaskularna bolest* (Ž. Reiner).

17.-23. svibnja, Cavtat, Odbor za onkogene i faktore rasta organizirao je *3rd International Conference on Signal Transduction* (K. Pavelić).

4.-9. lipnja, Opatija, Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju bio je suorganizator *Third World Congress on Vaccines and Immunisation* (D. Dekaris).

14. lipnja, Odbor za lijekove: V. simpozij Novosti na području lijekova (B.Vrhovac), u Preporodnoj dvorani Narodnog doma.

3. listopada, Odbor za tumore: XII. znanstveni sastanak *Bolesti dojke* na teme: *Aktualni problemi bolesti dojke*, *Značenje onkogena HER 2 za prognozu i liječenje raka dojke*, *Radioterapija raka dojke – istine i kotroverze* i *Palpabilna tvorba u dojci – dijagnostički i terapijski problem* (I. Prpić).

10. listopada, Odsjek za povijest medicinskih znanosti, Hrvatsko društvo za povijest medicine HLZ-a i Hrvatsko pulmološko društvo HLZ-a: Međunarodni simpozij *Tuberkuloza: prošlost i sadašnjost* (S. Fatović-Ferenčić).

Predstavljanje knjige

11. veljače, održano je predstavljanje knjige *M. Pećina*, *J. Krmpotić-Nemanić*, *A. D. Markiewitz*, Tunnel Syndromes Peripheral Nerve Compression Syndromes (CRC Press, Boca Raton – London – New York – Washington D. C). O knjizi je govorio akad. N. Grčević.

Isti dan održano je i predstavljanje časopisa Arhiv za higijenu rada i toksikologiju (gost urednik M. Pećina) u kojem su tiskani radovi sa simpozija *Sindromi prenaprezanja sustava za kretanje u radu i športu*. O časopisu je govorio akad. M. Šarić.

Predavanja

Razred za medicinske znanosti održao je tijekom godine nekoliko javnih sastanaka u palači Akademije, i to:

14. ožujka, prof. dr. *Manuel J. T. Carrondo*, redoviti profesor kemije i biokemije Sveučilišta u Oeirasu, Portugal: Pharmaceutical and Clinical Issues in the Process Design of Biopharmaceuticals – A Comparative Overview.

27. ožujka, prof. dr. *Hrvoje Gomerčić*, član suradnik Hrvatske akademije i redoviti profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Biologija i patologija sisavaca u Jadranskom moru.

11. listopada, prof. dr. *Charles H. Calisher*, redoviti profesor Odjela mikrobiologije, imunologije i patologije Sveučilišta Colorado, SAD: Europe or North America, It's all the same to Viruses: Consequences of a Smaller World.

Pokroviteljstvo

Razred je tijekom godine bio pokrovitelj sljedećeg znanstvenog skupa:

11.-12. listopada, Odjel za prirodoslovlje i matematiku Matice hrvatske, *Hrvatski prirodoslovci 11*. Skupu je prisustvovao akad. I. Padovan.

ODBOR ZA ALERGOLOGIJU I KLINIČKU IMUNOLOGIJU

Članovi Odbora (N. Čikeš, F. Čulo, predsjednik D. Dekaris, A. Gagro, N. Grčević, D. Ikić, A. Markotić, S. Rabatić, D. Rukavina, M. Šarić) nastavili su istraživanje imunoloških bolesti i imunomodulacije; utjecaja stresa i posttraumatskog stresnog poremećaja na imunoreaktivnost, kao i povezanosti živčanog, endokrinog i imunološkog sustava u čovjeka (D. Dekaris, A. Gagro, A. Markotić, S. Rabatić); imunologije reprodukcije, transplantacijske imunologije, imunoreakcije u psorijazi (D. Rukavina); alergologije, autoimunosnih bolesti (N. Čikeš, D. Dekaris, A. Gagro, A. Markotić, S. Rabatić, D. Rukavina); imunologije zaraznih bolesti i virusologije (A. Markotić, A. Gagro, S. Rabatić, D. Dekaris); istraživali su ulogu dušičnog monoksida (NO) u paradontitisu te utjecaj endogenog TNFalfa i IL-6 na opekotine (F. Čulo), kao i mehanizam respiracijskih bolesti u izloženosti onečišćenjima zraka u radnoj atmosferi i životnom okolišu (M. Šarić).

Članovi Odbora sudjelovali su pri organizaciji *Third World Congress on Vaccines and Immunisation*, koji je održan u Opatiji od 4. do 9. lipnja 2002. D. Dekaris predstavljao je Akademiju na Inter Academy Medical Panel-u (IAMP) posvećenom temi *Confronting infections, antibiotic resistence and bioterrorism around the world, The role of Academies of Medicine*, održanom u Parizu od 20. do 22. ožujka 2002. Uspostavljena je suradnja između naše Akademije i Slovenske akademije znanosti i umjetnosti na istraživanjima endemskih zoonoza na području Hrvatske i Slovenije s posebnim osvrtom na hemoragijsku vrućicu s bubrežnim sindromom (A. Markotić, D. Dekaris). A. Markotić je bila organizator simpozija o hemoragijskoj vrućici s bubrežnim sindromom u Hrvatskoj, održanog u Zagrebu 17. svibnja 2002. te član Organizacijskog odbora 3. hrvatskog kongresa o infektivnim bolestima s međunarodnim sudjelovanjem (Dubrovnik, 12.-15. X. 2002.). A. Gagro je bila dopredsjednica Organizacijskog odbora znanstvenog skupa *Annual Meeting of the Croatian Immunological Society* (Trakošćan, 22.-24. XI. 2002.) te član uredničkog odbora časopisa Immunology, Central European Journal of Immunology i Acta Medica Croatica.

U listopadu 2003. Odbor planira održati međunarodni simpozij *Stress and Immune Reactivity*.

Članovi Odbora sudjeluju u nastavi na poslijediplomskom studiju na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Osijeku i Mostaru te na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. N. Čikeš je koordinator projekta *Mayo Zagreb Advanced Medical Education Program*. Obnašala je dužnost predsjednika Hrvatskog društva za alergologiju i kliničku imunologiju te je u tom Društvu organizirala simpozij o intravenskoj primjeni imunoglobulina. Suradnica je Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" u uredništvu Rječnika hrvatskog medicinskog nazivlja. Hrvatski sabor je D. Dekarisa imenovao članom Nacionalnog zdravstvenog vijeća, a izabran je za predsjednika toga Vijeća te za predsjednika Savjeta časopisa Liječnički vjesnik.

S područja djelovanja članovi Odbora su objavili 25 radova u inozemnim i 24 rada u domaćim časopisima i knjigama. Članovi Odbora sudjelovali su sa 10 priopćenja na inozemnim i sa 12 priopćenja na domaćim znanstvenim skupovima, a održali su i 14 pozvanih predavanja.

A. Markotić je dobila nagradu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za područje medicinskih znanosti, te American Society for Tropical Medicine and Hygiene Travel Award.

ODBOR ZA ANIMALNU I KOMPARATIVNU PATOLOGIJU

Članovi Odbora razmatrali su mogućnost i potrebe osnivanja Centra za proučavanje sisavaca Jadranskog mora. O tome je podnijet i pismeni prijedlog. Za sjedište Centra predložen je Zadar, Zavod za povijesne znanosti Hrvatske akademije.

Članovi Odbora nastavljaju rad na projektu *Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja*.

ODBOR ZA ATEROSKLEROZU

Odbor je zajedno s Hrvatskim društvom za aterosklerozu 11. travnja 2002. organizirao simpozij *Prevencija ateroskleroze – periferna vaskularna bolest*. Tekstovi izlaganja *in extenso* pripremljeni su za tisak.

Tiskana je knjiga Prevencija ateroskleroze – novi čimbenici rizika, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Hrvatskoj akademiji 10. travnja 2001.

Nastavljena je uspješna suradnja s Odjelom za prevenciju kroničnih bolesti Svjetske zdravstvene organizacije.

Uspostavljena je i suradnja s Die Stiftung zur Prävention der Arteriosklerose iz Münchena.

ODBOR ZA BIOLOŠKE PREPARATE

Članovi Odbora nastavili su istraživanja na projektu *Interferon u liječenju melanoma*. Počele su aktivnosti na projektu *Adjuvantna terapija melanoma s PEG Intronom*, a nastavljena su i istraživanja na projektu *Ustanovljenje mikrometastaza melanoma u cirkulaciji*.

Članovi Odbora objavili su 19 radova u inozemnim časopisima i 31 rad u domaćim časopisima, 21 priopćenje na domaćim skupovima i 27 na inozemnim skupovima.

ODBOR ZA KARDIOVASKULARNE BOLESTI

Članovi ovog Odbora radili su na usavršavanju vlastite opreme ultrazvučno označenih elektrofizioloških katetera za ablaciju provodnih putova srca pri malignim aritmijama (I. Čikeš), na projektu neinvazivnog određivanja minutnog volumena srca i ispitivanja funkcije novih elektrostimulatora srca (V. Goldner), na istraživanju zatvaranja patoloških komunikacija u srcu i krvnim žilama u djece (B. Marinović), na istraživanju genetskih biljega kao mogućih čimbenika rizika u bolesnika sa srčanim infarktom (D. Miličić), na istraživanju imunogenetike srčanih i neuromišićnih bolesti u djece (I. Jelić), na ablacijskim postupcima kod atrijske fibrilacije, te određenim problemima transplantacije srca i "off-pump" kirurgije srca (Ž. Sutlić), na projektu reperfuzijskog liječenja akutnog srčanog infarkta intervencijskim metodama (Š. Mihatov, D. Planinc), na ispitivanju utjecaja vitamina B12 i folne kiseline na smanjenje homocisteina u bolesnika s aterosklerotskom bolešću perifernih arterija (I. Bonić), na projektu istraživanja metaboličkih i hormonskih čimbenika u nastanku ateroskleroze (I. Tonković), na epidemiološkim istraživanjima kardiovaskularnih bolesti u Hrvatskoj (V. Hrabak-Žerjavić), na intervencijskom rješavanju složenih intrakoronarnih aterosklerotskih lezija (A. Ernst), na istraživanju nastanka "torsade de pointes" analizom fraktala (A. Šmalcelj).

Članovi Odbora sudjelovali su u dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu u Zagrebu i Vienna School of Clinical Research.

Član suradnik V. Goldner izabran je za redovitog Akademijinog člana, član Odbora I. Jelić promaknut je u zvanje redovitog profesora kirurgije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, izabran je za redovitog člana Mediteranskog društva kardiologa i kardiokirurga, za počasnog člana Društva slovenskih kardiokirurga i za predsjednika Udruženja kardiokirurga podunavskih zemalja. Član Odbora D. Miličić promaknut je u zvanje izvanrednog profesora interne medicine Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Članovi Odbora sudjelovali su u organizaciji znanstvenih skupova *Advanced Topics in Cardiology*, Mayo Clinic – University of Zagreb (I. Čikeš), Telemedicina u Hrvatskoj (I. Čikeš, D. Miličić), *Alpe Adria Cardiology Meeting* (D. Planinc), *6. međunarodni kongres kardijalnih kirurga podunavskih zemalja* i *2. međunarodni sastanak kardijalnih kirurga Hrvatske i Slovenije* (I. Jelić).

Članovi Odbora sudjelovali su na 87 međunarodnih i 33 hrvatska skupa.

Članovi Odbora objavili su 58 radova u stranim i domaćim publikacijamama.

ODBOR ZA LIJEKOVE

Odbor je organizirao V. simpozij *Novosti na području lijekova*, koji je održan 14. lipnja 2002. u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije.

ODBOR ZA MEDICINSKU LEKSIKOGRAFIJU

Na poticaj predsjednika Akademije akademika I. Padovana, osnivanje Odbora predloženo je i jednoglasno prihvaćeno na sjednici Razreda 25. listopada 2001. Razred za filološke znanosti delegirao je u taj odbor prof. dr. Darka Novakovića. Predsjedništvo Akademije na svojoj redovitoj sjednici održanoj 30. siječnja 2002. suglasilo se s prijedlogom Razreda za medicinske znanosti i Razreda za filološke znanosti i tako je Odbor za medicinsku leksikografiju osnovan u sljedećem sastavu:

član suradnik Theodor Dürrigl, predsjednik Odbora; članovi: akademici Slavko Cvetnić, Sergej Forenbacher, Ivo Padovan, član suradnik Hrvoje Gomerčić, prof. dr. Nada Čikeš, prim. dr. Vladimir Dugački i prof. dr. Darko Novaković.

Odbor je svoj prvi redoviti sastanak održao 26. studenoga 2002. Razmotreni su bitni elementi za plan budućeg rada pri čemu je sada najpreči zadatak dovršiti Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja. Redaktorski dio posla predviđeno je dovršiti u siječnju 2003., daljnji tehnički dio posla preuzima Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", pa se izlaženje tog djela iz tiska predviđa do kraja lipnja 2003.

ODBOR ZA MEDICINU RADA, ŠPORTA I ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

U skladu s planom, nakon održanog simpozija *Sindromi prenaprezanja sustava za kretanje u radu i športu*, koji je održan 22. studenoga 2001., četrnaest radova prikazanih na tome skupu objavljeni su u Arhivu za higijenu rada i toksikologiju 2001., 52:381-516 (gost urednik Marko Pećina).

Na sjednici Odbora održanoj 22. svibnja ove godine zaključeno je da se u 2003. (22. studenoga) održi radni sastanak (simpozij) s temom *Alergija – profesija – okoliš: aktualni problemi u nas*.

Članovi Odbora bili su u tekućoj godini uključeni u rad na većem broju znanstvenih zadatka (projekata). Nastavilo se s istraživanjima usmjerenima ocjeni izloženosti i rizika u uvjetima rada i specifičnim uvjetima s obzirom na prilike, odnosno onečišćenja u okolišu.

Razradivane su i evaluirane analitičke metode za analizu trijazinskih herbicida i produkata njihove razgradnje u tlu i mokraći ljudi. Istraživano je sorpcijsko ponašanje trijazinskih herbicida u tlu i sedimentu i njihove razine u različitim tipovima voda (V. Drevenkar). Istraživana je raspodjela i razine organoklorovih pesticida i polikloriranih bifenila u uzorcima humanog mlijeka, seruma, zraka i uzorcima vegetacije u nas. Nastavljena je razrada metoda za analizu pojedinačnih kongenera polikloriranih bifenila u humanim uzorcima i uzorcima vegetacije (B. Krauthacker) te u lebdećim česticama u zraku (V. Drevenkar). Proučavani su sadržaj olova i kadmija u tlu i jednakonošcima, zatim utjecaj sadržaja kalcija u hrani na apsorpciju kadmija, genotoksični učinci kadmija, a procjenjivan je prosječni unos žive, arsena, olova i kadmija konzumacijom riba i školjaka (M. Blanuša).

Kritički su evaluirane pojedine manjkavosti u ocjenjivanju rizika u tehnološkim procesima, a radilo se i na ocjeni rizika od izloženosti azbestu u nas (F. Valić). Razmatrao se problem do koje razine treba dekontaminirati zemljište onečišćeno radionuklidima, kao i potreba unapređivanja postojećeg sustava zaštite od ionizirajućeg zračenja (Z. Franić).

Nastavilo se s proučavanjem odnosa kombinirane izloženosti čvrstim česticama u zraku i plinovitim nadražljivcima gornjeg dijela respiratornog sustava. Istraživana je incidencija malignog mezotelioma poplućnice u kontinentalnom i primorskom dijelu Hrvatske (M. Šarić).

Istraživani su imunološki poremećaji i promjene respiratornih funkcija u radnika u industriji duhana. Proučavana je incidencija kronične nespecifične bolesti pluća u radnika zaposlenih u maloj industriji (E. Žuškin). Finalizirana je studija učinka aerosola papira za recikliranje u uvjetima profesionalne i eksperimentalne izloženosti (V. Dečković-Vukres). Radilo se na evaluaciji atopije i kontaktne senzibilizacije u osoba prije uposlenja u preveniranju alergijskih bolesti. Istraživano je značenje tekstilnih apretura za pojavu kontaktnog iritativnog dermatitisa u tekstilnih radnica, te izloženost grinjama u općem i radnom okolišu (S. Milković-Kraus).

Radilo se na kliničkim istraživanjima nefrotoksičnosti pojedinih kemijskih spojeva (Z. Duraković).

Istraživane su kliničke primjene MRI u dijagnostici i praćenju rezultata liječenja sindroma prenaprezanja sustava za kretanje, uključujući i kompresivne sindrome perifernih živaca (M. Pećina).

Članovi Odbora objavili su s područja djelatnosti Odbora devet radova u inozemnim i 12 radova u domaćim časopisima i zbornicima. Objavljena je knjiga: Medicina rada i okoliša, urednici M. Šarić i E. Žuškin, Zagreb, Medicinska naklada, 2002. Uz urednike svojim prilozima u knjizi sudjelovali su ovi članovi Odbora: F. Valić, Z. Duraković, R. Pleština, Z. Franić i V. Dečković-Vukres.

Članovi Odbora sudjelovali su na četiri domaća skupa sa 10 priopćenja i na 10 inozemnih znanstvenih skupova sa 17 priopćenja.

M. Šarić, F. Valić i E. Žuškin bili su aktivno angažirani u pripremi III. hrvatskog kongresa medicine rada (Brijuni, rujan 2002.). F. Valić je uz J. Mustajbegović bio urednik zbornika radova s tog kongresa.

Neki članova Odbora aktivno su sudjelovali kao predavači u dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi na Sveučilištu u Zagrebu.

ODBOR ZA ONKOGENE I FAKTORE RASTA

Aktivnost odbora usmjerena je na realizaciju znanstvenoistraživačkih projekata, organizaciju međunarodnih znanstvenih skupova, međunarodnu suradnju i edukaciju mladih znanstvenika. Dovršen je znanstveni projekt *Tumorska banka DNA čovjeka* i program *Istraživanje raka*. Rezultati tih istraživanja objavljeni su u znanstvenim časopisima indeksiranim u Current Contents (12 radova).

Odbor je koordinirao i prijavu novih projekata za Ministarstvo znanosti i tehnologije. Ukupno je prihvaćen 21 znanstvenoistraživački projekt.

Odbor je poduzeo ključne korake k istraživanju globalnog ekspresijskog profila tumora.

Odbor je organizirao dvije važne međunarodne konferencije: *3rd International Conference on Signal Transduction u Dubrovniku* (Cavtat, 17.-23. svibnja 2002.) i *2nd International Conference on Mechanisms and Actions of Nutraceuticuls* (ICMAN, Krems, Austrija, 6.-9. listopada 2002.). Opširno izvješće o toj konferenciji tiskano je u Journal of Tumor Marker Oncology, 17:7-86, 2002.

Započele su pripreme organiziranja 3rdICMAN koja će se slijedeće godine održati u SAD.

ODBOR ZA PARODONTNE BOLESTI

Članovi odbora nastavili su s otprije započetim aktivnostima unutar kojih su se realizirale započeta istraživanja koja su predstavljena na razliitim skupovima ili objavljena u stručnim i znanstvenim časopisima.

Nastavljena je međunarodna suradnja s Humboldt sveučilištem u Berlinu – Zahnklinik, Abteilung für Parodontologie. Znanstveni projekt koji obuhvaća tu suradnju obrađuje čimbenike destrukcije parodonta, od kojih veoma važnu ulogu imaju metaloproteinaze, posebno gelatinaza A, aktivirana u kulturi medija gingivnih fibroblasta.

ODBOR ZA TUMORE

Odbor je organizirao XII. znanstveni sastanak *Bolesti dojke* 3. X. 2002. Tiskan je i zbornik radova XII. znanstvenog sastanka sastanka *Bolesti dojke*. Uredili su ga I. Prpić i J. Unušić.

Članovi Odbora objavili su dva rada u inozemnim časopisima.

Član Odbora J. Unušić održao je dva predavanja na XII. znanstvenom sastanku *Bolesti dojke*, koja su objavljena u Zborniku radova, i to su: *In situ* ablacija tumora dojke i Palpabilna tvorba u dojci kao klinički problem. Sudjelovao je u radu na sljedećim kliničkim projektima: *Označavanje i biopsija sentinel limfnog čvora kod raka dojke* i *In situ ablacija tumora dojke*, te na znanstvenom projektu *Istraživanje genetičkih aspekata raka dojke*.

Djelatnost članova Razreda

S l a v k o C v e t n i ć objavio je knjigu: Bakterijske i gljivične bolesti životinja, Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 473 str., te priloge: J. Madić, S. Cvetnić, Dr. Zvonimir Dinter (1914.-1990.). 100 godina Veterinarskog zavoda Križevci 1901.-2001., Križevci, studeni 2001., 68-72; Virus, Hrvat. vet. vjesnik 10 (3-4), 2002., 23; Uzrok bolesti mačjeg ogreba (BMO), *ibid.*, 10 (5-6), 35; Molekularna epidemiologija, *ibid.*, 10 (7-8), 19.

Istražuje epizootiologiju i imunoprofilaksu nekih animalnih virusnih infekcija. Nastavlja rad na projektu *Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja*, kao član uredničkog odbora.

I v o Č i k e š objavio je: G. Cremonesi, L. Cavalieri, I. Čikeš et al., Fixed combinations of delapril plus indapamide vs fosinopril plus hydrochlorthiazide in mild to moderate essential hypertension, Adv. Ther. 2002., 19 (3):129-137; Ultrazvučne slikovne metode u kardiologiji, u knjizi: Lj. Kostović-Knežević, Morfologijske metode istraživanja u biomedicinskim znanostima, Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 61-62; M. Lovrić Benčić, D. Kosi, I. Čikeš, V. Goldner, I. Jelić, V. Ćorić, Endocarditis on pacing leads, two case reports, Progress in Clinical Pacing, Abstracts, Rim, 3.-6. prosinca 2002., 79.

U tijeku je rad na usavršavanju vlastite opreme ultrazvučno označenih elektrofizioloških katetera za ablaciju provodnih putova srca pri malignim aritmijama, te rad na projektu istraživanja regionalne i globalne dijastoličke funkcije tkivnim Dopplerom (u suradnji s J. Šeparovićem).

D r a g a n D e k a r i s objavio je: A. Markotić, S. T. Nichol, I. Kuzman, A. J. Sanchez, T. G. Ksiazek, A. Gagro, S. Rabatić, R. Zgorelec, T. Avšič Županc, I. Beus, D. Dekaris, Characteristics of Puumala and Dobrava Infections in Croatia, J. Med. Virol. 66, 2002., 542-551; A. Markotić, I. Kuzman, K. Babić, A. Gagro, S. Nichol, T. G. Ksiazek, S. Rabatić, D. Dekaris, Double trouble: hemorrhagic fever with renal syndrome and leptospirosis, Scand. J. Infect. Dis. 34, 2002., 221-224; A. Markotić, A. Gagro, G. Dašić, I. Kuzman, D. Lukas, S. Nichol, T. G. Ksiazek, A. Sabioncello, O. Rode, S. Rabatić, D. Dekaris, Immune parameters in patient with haemorrhagic fever with renal syndrome during the period of incubation and in acute disease, Croat. Med. J. 43, 2002., 587-590; D. Dekaris, A. Sabioncello, S. Rabatić, Bioterrorism provokes a potent stress and consequent alterations of immune reactivity, Proceedings of the IAMP conference, Confronting infections, antibiotic resistence and bioterrorism around the world, The role of Academies of Medicine (ur. G. B. de The, D. Challoner i L. Auquier), Elsevier, Paris, 2002., 45-49; D. Dekaris, Klinička imunologija u Hrvatskoj, Klinička medicina u Hrvatskoj danas i sutra (ur. M. Štulhofer i A. Kurjak), Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, Zagreb, 2002., 67-79.

S radovima je sudjelovao na jednom domaćem i osam međunarodnih znanstvenih skupova. Predstavljao je Akademiju na InterAcademy Medical Panel-u (IAMP) posvećenom temi *Confronting infections, antibiotic resistence and bioterrorism around the world, The role of Academies of Medicine*, održanom u Parizu od 20. do 22. ožujka 2002. Bio je voditelj Nacionalnog znanstvenog odbora pri organizaciji Third World Congress on Vaccines and Immunisation, koji je održan u Opatiji od 4. do 9. lipnja 2002.

U svojstvu voditelja radio je u Zavodu za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku (vidi izvješće o radu tog Zavoda). Hrvatski sabor imenovao ga je članom Nacionalnog zdravstvenog vijeća. Izabran je za predsjednika Nacionalnog zdravstvenog vijeća i predsjednika Savjeta časopisa Liječnički vjesnik.

Nastavlja istraživanja imunoloških bolesti, utjecaja stresa i posttraumatskog stresnog poremećaja na imunoreaktivnost, kao i povezanosti živčanog, endokrinog i imunološkog sustava u čovjeka te imunoreakcijama pri infekcijama hantavirusima.

S e r g e j F o r e n b a c h e r objavio je knjigu: Kompendij velebitske faune, sv. I., Kralježnjaci, 1-195; sv. II., Beskralježnjaci, 1-179, Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet, Zagreb, 2002.

V l a d i m i r G o l d n e r objavio je: Kombinirana terapija fibrilacije atrija, Zbornik V. simpozija Radne skupine za aritmije Hrvatskog kardiološkog društva,

Zagreb, 2002., 32-33; B. Ferek-Petrić, V. Goldner, D. Kosi, M. Lovrić-Benčić, B. Buljević, K. Tonković, I. Čikeš, Pacemaker Programming via Internet, PACE, 2002., 25:598; I. Malčić, B. Buljević, W. Kaltenbrunner, V. Goldner, M. Jelušić, H. Kniewald, D. Jelašić, N. Rojnić-Putarek, Permanent junctional reciprocating tachycardia and dilated cardiomyopathy, Z. Kardiol., 2002., 91:34; Hormonsko nadomjesno liječenje i kardiovaskularne bolesti, u knjizi: V. Šimunić, S. Ciglar, D. Pavičić-Baldani (ur.), Klimakterij i postmenopauza i hormonsko nadomjesno liječenje, Foto Soft, Zagreb, 2002., 69-72; M. Lovrić-Benčić, B. Buljević, B. Ferek-Petrić, B. Marinović, Z. Gjergja, I. Malčić, V. Goldner, Utilisation of the telemetric EGM in diagnosis of arrhythmias in children with inplanted Kappa pacemakers, X International Symposium on Progress in Clinical Pacing, Rim, 2002., 14; M. Lovrić-Benčić, B. Ferek-Petrić, V. Goldner, B. Marinović, Z. Gjergja, I. Malčić, Transvenous vs. epicardial pacing lead system in children – our results, *ibid.*, 64; M. Lovrić-Benčić, D. Kosi, I. Čikeš, V. Goldner, I. Jelić, V. Čorić, Endocarditis on pacing leads. Two case reports, *ibid.*, 79.

Nastavlja s radom u sklopu projekta *Neinvazivno određivanje minutnog volumena srca* kao i istraživanja o intrakardijalnoj elektrokonverziji i ablaciji te primjeni novih tipova elektrostimulatora srca.

N e n a d G r č e v i ć objavio je: K. Žarković, V. Hlavka, I. Pažanin F. Grubišić, D. Kolenc, D. Jadro-Šantel, N. Grčević, Frequency of intracranial and intraspinal tumors in the period between 1952-2002, Zbornik radova 3. kongresa neurokirurškog društva, Zagreb, 2002., 36; N. Grčević, V. Hlavka, K. Žarković, Prvih pedeset godina Zavoda za neuropatologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu, Zbornik radova XX. memorijalnog sastanka prof. S. Saltykowa, Zagreb, 2002.; K. Žarković, D. Jadro-Šantel, G. Jurić, N. Grčević, Oksidativni stres u traumi mozgovnog tkiva, *ibid.*

Nastavio je suradnju u okviru istraživanja traumatske bolesti mozga, kao i konzultant u projektu *Oksidativni stres i bolesti središnjeg živčanog sustava* Ministarstva znanosti i tehnologije. Nastavio je sudjelovanje u Znanstvenom vijeću za promet, te u više razrednih odbora.

D r a g o I k i ć. Izvješće o radu prikazano je u okviru djelovanja Kabineta za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija.

J e l e n a K r m p o t i ć - N e m a n i ć objavila je: J. Krmpotić-Nemanić, I. Vinter, D. Jalšovec: Accessory oval foramen, Ann Anat. (2001.), 183:293-295; treće izdanje knjige: M. Pećina, J. Krmpotić-Nemanić, A. D. Markiewitz, Tunnel Syndromes Peripheral Nerve Compression Syndromes, CRC PRESS Boca Raton, London, New York, Washington, D. C., 2001.; J. Krmpotić-Nemanić, A. Marušić, Anatomija čovjeka, Medicinska naklada Zagreb, 2002.

Sudjeluje u znanstvenom projektu *Anatomskoantropološke izmjere lubanje u tijeku rasta*, voditelj prof. dr. sc. I. Vinter, Zavod za anatomiju "Drago Perović" Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, financiranom od Ministarstva znanosti i tehnologije.

U okviru projekta i nadalje nastavlja istraživanja kako razvoja neuro- i viscerokranija, tako i istraživanje varijacije te njihov utjecaj na poremećaje zdravlja, i važnost pri operativnim pristupima.

Dobitnica je Nagrade "Josip Juraj Strossmayer" 2002. za medicinske znanosti za knjigu Anatomija čovjeka, I-II.

Z v o n k o K u s i ć objavio je: J. Lukač, M. Vrsalović, B. Ladika, D. Kovačević, Z. Kusić, Indomethacin Stimulates Neutrophil and Monocyte Intracellular Killing, 2nd International Conference and 7th Annual Meeting of International Society of Cancer Chemoprevention-ISCaC, European Journal of Cancer, Poster Abstracts – Epidemiology –Laboratory S39, Tumor Prevention and Genetics 2002.; J. Lukač, M. Pistačić, A.

Bolanča, Z. Kusić, Kreativna terapija i imunokompetencija u bolesnica s karcinomom dojke nakon radioterapije. Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala, Radovi s međunarodnog simpozija, Hvar, 167-178, Zagreb, 2002.; S. A. Novosel, M. Lacić, M. Stanec, M. Ivkić, Z. Stanec, Z. Kusić, Lymphoscintigraphic mapping of sentinel lymph node in patients with malignant melanoma, Nuclear Medicine, travanj 2002., 41:A14; M. Lacić, J. Lukač, T. Bokulić, Z. Kusić, Mammoscintigraphy as the part of multimodality diagnostic approach to the patients with breast disorders, Book of Abstracts of the Fourth International Congress of the Croatian Society of Nuclear Medicine, svibanj 2002., Opatija, O-11, 26; A. Balenović, K. Kovačić, Z. Kusić, 99m Tc- HMDP bone scan findings compared to the CA 15-3 values in patients treated for breast cancer, *ibid.*, O-12, 27; S. A. Novosel, K. Kovačić, M. Janaček, Z. Kusić, Ventilation / perfusion scintigraphy in the patient with bronchogenic carcinoma, *ibid.*, P- 7, 31; M. Punda. S. A. Novosel, Ž. Labar, Z. Kusić, Radioiodine therapy of Graves' hyperthyroidism: one year follow-up study, *ibid.*, O-25, 59; K. Kovačić, D. Orlić, Z. Kusić, Bone / gallium scintigraphy in patients with total hip and knee prostheses, *ibid.*, O-29, 77; T. Bokulić, M. Budanec, Z. Kusić, Monte Carlo simulations of a convolution cross talk correction technique in the simultaneous Tc-TI dual-isotope SPECT imaging, *ibid.*, O-36, 92; T. Bokulić, M. Budanec, M. Lacić, Z. Kusić, The physical performance measurements on the multispect 2HD gamma camera, *ibid.*, P-29, 93; T. Bokulić, M. Budanec, M. Lacić, Z. Kusić, A detailed information on energy spectra for the dual-isotope imaging obtained by Monte Carlo EGS4 simulation, *ibid.*, P-30, 94; M. Franceschi, S. Rončević, S. Novosel, M. Lacić, Lj. Lukinac, N. Mateša, I. Tabain, M. Punda, Z. Kusić, Role of ultrasonography associated with aspiration biopsy in management of thyroid carcinoma, *ibid.*, O-41, 100; M. Punda, D. Nöthig-Hus, Lj. Lukinac, S. Rončević, M. Franceschi, S. A. Novosel, N. Dabelić, Ž. Labar, Z. Kusić, Goiter prevalence and urinary iodine excretion in Croatia four years after introduction of a new law on salt iodination, *ibid.*, P-32, 107; I. Tabain, N. Mateša, Z. Kusić, Fine needle aspiration of Hürthle cell neoplasms of the tyroid: a cytomorphologic and clinical review, *ibid.*, P-35, 110; T. Jukić, N. Dabelić, Ž. Labar, S. Novosel, Z. Kusić, Riedel's thyroiditis: treatment with tamoxifen, *ibid.*, P-36, 111; S. Lechpammer, N. Dabelić, M. Lechpammer, B. Ladika, V. Šeparović, J. Lukač, Z. Kusić, DNA ploidy, clinical behavior and ^{131}I uptake in differentiated thyroid carcinoma, Nuclear Medicine, travanj 2002., 41:A13; N. Mateša, N. Dabelić, I. Tabain, Z. Kusić, Fine needle aspiration of the thyroid, Acta clinica Croatica 2002., 41:123-131; I. Šamija, R. Hraščan, M. Jazvić, Z. Kusić, J. Lukač, J. Marić-Brozić, Detection of melanoma cells in peripheral blood by reverse transcription – polymearse chain reaction, Book of Abstracts of the 1st Croatian Congress on Molecular Life Sciences, lipanj 2002., Opatija, P74, 174; B. Ladika-Davidović, J. Lukač, S. Lechpammer, V. Šeparović, Z. Kusić, Flow cytometric analysis of DNA content in thyroid neoplasms, *ibid.*, P13, 113; M. Lacić, Z. Kusić, S. E. M. Clarke, Contribution of quantitative Bull's eye analyses to the evaluation of TI-201 SPECT scan in one-day Stress-Redistribution-Reinjection protocol, World Journal of Nuclear Medicine, Volume 1, Supplement 1, svibanj 2002., S8-9; M. Lacić, M. Stanec, M. Ivkić, Z. Stanec, Z. Kusić, Scintigraphic and sonographic characteristics of sentinel lymph node in patients with cutaneous malignant melanoma, The Journal of Nuclear Medicine, Book of Abstracts, Volume 43, No 5, svibanj 2002., Supplement, 293 P; M. Jazvić, J. Marić Brozić, A. Bolanča, Z. Kusić, Melanom, Medix, svibanj 2002., dvobroj 41/42:131-134; N. Dabelić, Z. Kusić, Tumori štitnjače, *ibid.*, 123-126; M. Franceschi, S. Rončević, Lj. Lukinac, N. Mateša, Z. Kusić, Evaluation of I-131 whole body scintigraphy, thyroglobulin and ultrasonography in recurrent thyroid carcinoma, European Journal of Nuclear Medicine and Molecular Imaging, vol. 29, Suppl. 1, kolovoz 2002., S233; Lj. Lukinac, D. Krilić, D. Nöthig-Hus, Z. Kusić, A reliable thyroglobulin autoantibodies method is important for clinical interpretation of thyroglobulin, *ibid.*, S365; I. Tabain, N. Mateša,

Z. Kusić, Ultrasound guided fine needle aspiration of the thyroid: value of the technique in nodular thyroid disease, Abstracts of the 28th European Congress of Cytology, Antwerp, Blackwell Publ., rujan 2002.; N. Mateša, I. Tabain. N. Dabelić, V. Petric, Z. Kusić, Diagnostic Relevance of Fine Needle Aspiration Cytology for Follicular Lesions of the Thyroid: Retrospective Study, Croatian Medical Journal 43 (5):606-609, 2002.; Z. Kusić, N. Dabelić, S. A. Novosel, M. Punda, Endemska gušavost u Hrvatskoj i jodna profilaksa, Racionalna dijagnostika i liječenje endokrinih i metaboličkih bolesti, Akademija medicinskih znanosti Hrvatske i Zavod za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice", Zagreb 2002., 11-20; S. Sistig, V. Vučićević-Boras, J. Lukač, Z. Kusić, Salivary IgA and IgG subclasses in oral mucosal diseases, Oral Diseases (2002.), 8, 282-286.

Projekt *Ispitivanje guše u Hrvatskoj, s posebnim osvrtom na etiološke čimbenike te karcinogenezu u štitnjači* Ministarstva znanosti Republike Hrvatske uspješno je završen. Kao predstavnik Hrvatske i nacionalni koordinator izvijestio je o rezultatima tog projekta na predavanju IDD Status in Croatia na 28th Annual Meeting of the European Thyroid Association koje se održao u Göteborgu, Švedska.

Voditelj je novog znanstvenoistraživačkog projekta *Carcinogenesis in thyroid and goiter in Croatia* koji je odobrilo Ministarstvo znanosti i tehnologije na razdoblje od tri godine.

Voditelj je nacionalnog projekta *Strengthening of application of radiation in medicine* u okviru IAEA te nacionalnog projekta *Radiotherapy in Oncology and Upgrading of Radiotherapy Facilities* u okviru IAEA.

I v o P a d o v a n. Obnašao je dužnost predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te sudjelovao na mnogobrojnim znanstvenim, stručnim i društvenim skupovima, gdje je održao uvodna izlaganja ili pozdravne riječi. Posebno valja istaknuti posjet Bugarskoj akademiji znanosti te prisustvovanje proslavi 100. obljetnice British Academy u Londonu.

Kao glavni urednik nastavio je rad na *Rječniku medicinskoga (humanoga i veterinarskoga) nazivlja*, projektu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji se realizira u Leksikografskom zavodu "Miroslav Krleža".

Nastavio je rad na ediciji Život i djelo Andrije Štampara te monografiji Vladimir Prelog i njegovo doba, u suradnji s prof. dr. N. I. Jovićem.

Napisao je recenzije za sljedeće knjige: J. Krmpotić-Nemanić i A. Marušić, Anatomija čovjeka, 2. dio i I. Mlinarić, Povijest kirurških struka u Hrvatskoj.

I v a n P r p i ć objavio je knjigu: I. Prpić i suradnici, Kirurgija za medicinare, II. nadopunjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002.; zatim Zbornik radova XII. znanstvenog sastanka Bolest i dojke, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002., uredili Ivan Prpić i Josip Unušić.

Nastavlja rad na projektu *Tumorska banka DNA*, a suraduje i u radu na sljedećim projektima: *Označavanje i biopsija sentinel limfnog čvora kod raka dojke* u suradnji s prof. J. Unušićem, Kirurška klinika KBC Rebro, Zagreb; *In situ ablacija tumora dojke* u suradnji s prof. J. Unušićem.

Sudjelovao je na jednom domaćem i na četiri međunarodna znanstvena skupa.

D a n i e l R u k a v i n a objavio je: I. Mrakovčić-Šutić, B. Radošević-Stašić, M. Šimin, D. Rukavina, Augmentation of NKT and NK cell-mediated cytotoxicity by peptidoglycan monomer linked with zinc, Mediators of Inflammation, 11, 129-135, 2002.; G. Laskarin, V. Sotosek Tokmadžić, N. Strbo, T. Bogovic, J. Szekeres-Bartho, Lj. Randic, E. R. Podack and D. Rukavina, Progesterone Induced Blocking Factor (PIBF) Mediates Progesterone Induced Suppression of Decidual Lymphocyte Cytotoxicity, Am. J. Reprod. Immunol. 48: 201-210, 2002.; V. Sotosek Tokmadzic, Y. Tsuji, T. Bogovic, G. Laskarin, K.

Cupurdija, N. Strbo, K. Koyama, H. Okamura, E. R. Podack and D. Rukavina, IL-18 is present at the maternal-fetal interface and enhances cytotoxic activity of decidual lymphocytes, *ibid.*, 191-200, 2002.; N. Strbo, K. Yamazaki, K. Lee, D. Rukavina, E. Podack, Heat Shock Fusion Protein gp96-Ig Mediates Strong CD8 CTL Expansion in vivo, *ibid.*, 220-225, 2002.; G. Par, D. Rukavina, E. R. Podack, M. Horanyi, J. Szekeres-Bartho, G. Hegedus, M. Paal, L. Szereday, G. Mozsik, A. Par, Decrease in CD3-negative-CD8dim+ and Vdelta2/vgama9 TcR+ peripheral blood lymphocyte counts, low perforin expression and the impairment of natural killer cell activity is associated with chronic hepatitis C virus infection, Journal of Hepatology, 37:514-522, 2002.

Objavio je osam kongresnih priopćenja na inozemnim i osam priopćenja na domaćim znanstvenim skupovima.

Istraživanja su se ponajprije obavljala u okviru projekata podržanih od Ministarstva znanosti i tehnologije: *Ekspresija perforina u limfocitima periferne krvi i decidualnim limfocitima u trudnoći* i *Th1 citokini i citolitički mehanizmi u trudnoći*, na kojima je D. Rukavina glavni istraživač.

Sudjelovao je u nastavi na poslijediplomskom studiju na Medicinskom fakultetu u Rijeci i Splitu i na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu.

Izabran je za člana Vijeća Udruženja europskih sveučilišta i člana Senata (inozemni ekspert) Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru (u osnivanju) te člana Znanstvenog i Organizacijskog odbora za organizaciju sljedećih kongresa: The 4th Congress of the European Society for Reproductive and Developmental Immunology, Hippokration Congress on Reproductive Immunology, koji će se održati od 4 do 6. lipnja 2003. na Rodosu, Grčka; svjetskog kongresa 9th International Congress of Reproductive Immunology: Reproductive Immunology into a new era, koji će se održati od 11. do 15. listopada 2004. u Hakoneu, Japan.

Obnašao je dužnost rektora Sveučilišta u Rijeci, predsjednika Rektorskog zbora hrvatskih sveučilišta te člana Advisory Board UNIADRION (Zajednica sveučilišta jadranskog i jonskog područja), predsjednika European Federation of Immunology and Reproduction, te predsjednika Hrvatskog društva fiziologa, člana Vijeća za europske integracije Primorsko-goranske županije, člana Akademijinog Znanstvenog vijeća za mir i prava čovjeka.

Član je Uredničkog odbora u inozemnim časopisima: American Journal of Reproductive Immunology i Early Pregnancy: Biology and Medicine; gostujući je urednik u časopisu American Journal of Reproductive Immunology, vol. 48; recenzent radova za sljedeće međunarodne časopise: American Journal of Reproductive Immunology, Early Pregnancy: Biology and Medicine i Clinica Chemica Acta.

Pozvana predavanja: Th 1 Cytokines and LAK activity at the maternal-fetal interface, Section: Pregnancy, American Society for Reproductive Immunology – XXIInd Annual Meeting, Chicago, SAD, 6.-9. lipnja 2002.; Physiological role(s) of IL-15 and IL-18 at the maternal-fetal (M-F) interface, Section: Cytokine regulation in pregnancy, 8th Congress of the AASIR, Jena-Weimar, 7.-11. rujna 2002.

Šime Spaventi objavio je: J. Pavelić, Lj. Pavelić, J. Karadža, Š. Križanac, J. Unešić, Š. Spaventi, K. Pavelić, Insulin-like growth factor family and combined antisense approach in therapy of lung carcinoma, Molecular Medicine 8:149-157, 2002.

Završio je realizaciju projekta *Tumorska banka DNA čovjeka* te počeo realizaciju novog znanstvenoistraživačkog projekta *Određivanje globalnog genskog profila tumora metodom DNA-čipova*. U oba projekta istražuje se molekulsko genetička osnova malignih tumora pri čemu je naročita pozornost usmjerena k istraživanju aktivacije onkogena i inaktivacije tumorsupresorskih gena.

Dobitnik je nagrade Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice" i Državne nagrade za životno djelo.

Predsjednik je Odbora za onkogene i faktore rasta te član Akademijinog Odbora za Arboretum.

M a r k o Š a r i ć objavio je: Air pollution and respiratory impairment, u knjizi: Ambiente e salute, Malatie da inguinamento ambientale nel bambino e nell'adulto, Atti, 1999-2001, AIEP Editore, San Marino, 2001., 201-206; M. Šarić, E. Žuškin (urednici), Medicina rada i okoliša, Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 829 str.; Predgovor, *ibid.*, VII-IX; Uvod, *ibid.*, 3-13; Pravno uređivanje zaštite okoliša i zdravstvene ekologije, *ibid.*, 27-31; Znanstveno-istraživački rad, *ibid.*, 116-121; E. Žuškin, M. Šarić, M. Zavalić, B. Kanceljak, Pluća i bronhi, *ibid.*, 428-454; Maligni tumori, *ibid.*, 538-551; Radnici u prometu – željeznički promet, *ibid.* 585-587; Onečišćenja u okolišu – ocjena izloženosti i zdravstveni rizici, *ibid.*, 676-690; prilozi u časopisima: Zaštita zdravlja radnika u reformi zdravstva, Sigurnost 2002., 44(2):181-185; K. Ćurin, M. Šarić, M. Strnad, Incidence of malignant pleural mesothelioma in coastal and continental Croatia, Epidemiological study, CMJ 2002;., 43(4):498-502.

E u g e n T o p o l n i k. Surađivao je u istraživanju virusnih bolesti, posebno nekih zoonoza.

T e o d o r W i k e r h a u s e r. Nastavlja istraživanja rasprostranjenosti latentne toksoplazmoze u sinantropskih glodavaca i nastavlja rad na *Rječniku medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja.*

K r e š i m i r P a v e l i ć objavio je: K. Pavelić, S. Schimpf, J. Meyer-Wegener, Zeolites: Energy from the Earth's Primary Rock, VIP Sante, Luxemburg, 2002., engl. izdanje. Knjiga je prevedena na osam jezika; K. Pavelić, M. Katić, V. Šverko, T. Marotti, B. Bošnjak, T. Balog, R. Stojković, M. Radačić, M. Čolić, M. Poljak-Blaži, Immunostimulatory effect of natural clinoptilolite as a possible mechanism of its antimetastatic ability, J. Canc. Res. Clin. Oncol., 128:37-44, 2002.; S. Hećimović, R. Bago, D. Mužinić, D. Begović, K. Pavelić, The first case of the FRAXE form of inherited mental retardation in Croatia, Eur. J. Pediatr. 161:112-113, 2002.; S. Hećimović, I. Petek Tarnik, I. Barić, Ž. Čakarun, K. Pavelić, Screening for fragile X syndrome: results from a school for mentally retarded children, Acta Paediatr. 91:535-539, 2002.; S. Hećimović, N. Klepac, J. Vlašić, A. Vojta, D. Janko, I. Škarpa-Prpić, N. Canki-Klain, D. Marković, J. Božikov, M. Relja, K. Pavelić, Genetic background of Huntington disease in Croatia: Molecular analysis of CAG, CCG, and d2642 (E2642del) polymorphysms, Human Mutation #526, 2002.; J. Pavelić, Lj. Pavelić, J. Karadža, Š. Križanac, J. Unešić, Š. Spaventi, K. Pavelić, Insulin-like growth factor family and combined antisense approach in therapy of lung carcinoma, Molecular Medicine 8:149-157, 2002.; N. Pećina-Šlaus, K. Gall-Trošelj, S. Kapitanović, J. Pavelić, K. Pavelić, Novel alleles of the D16S752 polymorphic genetic marker linked to E-Cadherin Gene – A potential population marker, Coll. Antropol. 26:85-88, 2002.

Sudjelovao je kao pozvani ili plenarni predavač na sedam domaćih znanstvenih kongresa te na sedam međunarodnih znanstvenih skupova. Izabran je za redovitog člana EMBO. Obavlja funkciju predstavnika Republike Hrvatske u EMBO. Voditelj je projekta *Utjecaj transdukcije gena/proteina na signalne putove transformiranih stanica* Ministarstva znanosti i tehnologije.

Znanstvenoistraživačka aktivnost vezana uz molekulsko genetičke aspekte malignih tumora.

Supredsjedatelj konferencija: 3nd International Conference on Signal Transduction, 17.-23. svibnja 2002., Dubrovnik, Cavtat, Croatia; 2nd International Conference on Mechanisms of Action of Nutraceuticals, 6.-9. listopada, 2002., Krems, Austrija.

F e d o r V a l i ć objavio je: WHO/IPCS. Palladium, responsible officer, Environmental Health Criteria 226, Geneva: World Health Organization, 2002., 1-201; J. Mustajbegović, F. Valić, ur., Zbornik Trećeg hrvatskog kongresa medicine rada s međunarodnim sudjelovanjem, Zagreb, Hrvatsko udruženje za medicinu rada, 2002., 1-229; F. Valić, Neke manjkavosti u ocjenjivanju rizika u tehnološkim procesima, *ibid.*, 3-14; F. Valić, D. Beritić-Stahuljak, M. Cigula, Udahnuta netopljiva vlakna – važan zdravstveni problem, Liječ. vjesn., 2002., 124 (suppl. 2):48-55; Asbestos dilemma. I. Assessment of risk, Arh. hig. rada toksikol., 2002., 53:153-167; Aerosoli, u knjizi: M. Šarić, E. Žuškin, ur., Medicina rada i okoliša, Zagreb, Medicinska naklada, 2002., 276-282; F. Valić, D. Beritić-Stahuljak, Toplinski okoliš, *ibid.*, 314-318; Upravljanje zdravstvenim rizicima u općem i radnom okolišu, *ibid.* 669-675; F. Valić, M. Cigula, Ocjenjivanje čimbenika radnog okoliša, *ibid.*, 691-705.

Održao je uvodno izlaganje na jednom domaćem znanstvenom skupu. Znanstveni je suradnik u projektu Svjetske zdravstvene organizacije u Ženevi *Environmental Health Criteria*.

Voditelj je kolegija na poslijediplomskoj nastavi na Medicinskom fakultetu, Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, Fakultetu kemijskog inženjerstva i Rudarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

B i s e r k a B e l i c a. Kao voditeljica Odbora za biomedicinsku etiku Razreda za medicinske znanosti, kao imenovani član povjerenstva za suradnju s Ujedinjenim narodima na polju znanosti, kulture i obrazovanja, te kao imenovani član Nacionalnog povjerenstva za bioetiku Nacionalnog bioetičkog povjerenstva za medicinu, uz suglasnost Koordinacijskog odbora Akademije i Razreda za medicinske znanosti obavljala je dužnosti koje su joj tim statusom bile povjerene. Uz ostalo, na poziv organizatora European Forum for Good Clinical Practice – Confederation of European Specialists in Paediatrics aktivno je sudjelovala na konferenciji An European Conference on Clinical Research in Children–Ethical, Scientific, Regulatory Issues, Brussels, 24.-25. siječnja 2002., te na sastanku Strategic Initiative for Developing Capacity in Ethical Rewiew (SIDCER), 1st Project Team Meeting, Brussels, 18.-19. travnja 2002.; 2nd International Conference on Ethics Education in Medical Schools, Eilat, 3.-7. veljače 2002.; International Conference on Bioethics in Central and Eastern Europe, Vilnius, 10.-12. studenoga 2002. Kao član nacionalnog povjerenstva za obrazovanje zastupnika pacijenata i stručnog povjerenstva Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata (HUPPP) sudjelovala je na 14. svjetskom kongresu za medicinsko pravo, koje je organiziralo World Medical Association for Medical Law, a održan je u Maastrictu od 11. do 15. kolovoza 2002. Također je kao voditeljica radne skupine sudjelovala u izradi nacrta zakona o pravima pacijenata.

Podrobni prikaz znanstvenoistraživačkog i ostaloga rada nalazi se u izvješću Akademijinog Odsjeka za povijest medicinskih znanosti, Zavoda za povijest i filozofiju znanosti za 2002.

V i d a D e m a r i n objavila je: V. Šerić, M. Roje Bedeković, V. Demarin, V. Vargek Solter, Z. Trifunović Maček, Aphasia and Cerebral Hemodynamic Changes Measured by TCD in patients with Stroke. Monduzzi Editore – MEDIMOND Inc. International Proceedings Division, 2002., 323-326; T. Breitenfeld, V. Vargek Solter, D. Breitenfeld, V. Demarin, Music Therapy of Aphasia, *ibid.*, 327-331; E. Topić, M. Turek Čubrilo, A. Begonja, A.-M. Simundić, V. Demarin, V. Stančić, I. Žuntar, MTHFR polymorphism in patients with cerebrovascular insult and deep venous thrombosis, Monduzzi Editore – MEDIMOND Inc. International Proceedings Division, 2002., 481-487; S. Kalanj, T. Rundek, I. Furač, V. Demarin, C. Čosović. Leukocyte lysosomal enzyme in Alzheimer's disease and Down's syndrome, J. Gerontol. Biol. Sci, 2002.,

57A:B16-B21; V. Demarin, Moždani udar – izazov u dijagnostici i terapiji, Acta Med. Saliniana, 2002., 31 (I), 17; Z. Trkanjec, V. Šerić, M. Malić, V. Demarin, Čimbenici za nastanak moždanog udara, *ibid.*, 121; Z. Trkanjec, I. Martinić Popović, V. Šerić, I. Mikula, M. Bošnjak Pašić, V. Supanc, S. Podobnik Šarkanji, V. Demarin, *ibid.*, 122; A. Lovrenčić Huzjan, V. Vuković, M. Bosnar Puretić, M. Roje Bedeković, M. Lisak, M. Malić, V. Demarin, Diagnostics of symtomatic carotid artery stenosis correlation of color doppler and angiographic findings, *ibid.*, 123; S. Miškov, R. Negovetić, I. Mikula, V. Demarin, Event-related potentials (ERP) in patients with whiplash injury, *ibid.*, 124; A. Lovrenčić Huzjan, R. Iveković, M. Roje Bedeković, M. Bosnar Puretić, M. Kesić, I. Zavoreo Husta, V. Demarin, Ischemic retinopathy in patients with advanced carotid stenosis, *ibid.*, 125; S. Podobnik Šarkanji, I. Martinić Popović, V. Šerić, M. Bosnar Puretić, V. Demarin, Kronični umor u bolesnika s multiplom sklerozom, *ibid.*, 126; V. Šerić, M. Roje Bedeković, V. Vargek Solter, Z. Trifunović Maček, V. Demarin, TCD measurements in patients with aphasia, *ibid.*, 127; I. Mikula, R. Negovetić, S. Miškov, V. Demarin, The value of blink-reflex as a predictor of outcome of idiopathic peripheral facioparesis, *ibid.*, 128; I. Zavoreo, M. J. Kesić, A. Lovrenčić Huzjan, M. Roje Bedeković, V. Demarin, Three dimensional ultrasound of the vertebrobasilar system, Cerebrovasc. Dis., 2002., 13 (Suppl. 4):29; M. Roje Bedeković, A. Lovrenčić Huzjan, M. Bosnar Puretić, V. Demarin, Impaired vissually evoked response in posterior cerebral artery in patients with advanced carotid stenosis or occlusion, *ibid.*, 42; M. J. Kesić, A. Lovrenčić Huzjan, I. Zavoreo Husta, V. Demarin, Three dimensional ultrasound of the plaque ulceration, *ibid.*, 42; V. Demarin, Basic principles of teleneurology, Zbornik radova I. hrvatskog kongresa o telemedicini s međunarodnim udjelom, Makarska, 2002.; V. Demarin, S. Podobnik Šarkanji, D. Štorga Tomić, G. G. Kay, G. D. Birkmayer, ENADA-NADH improves cognitive impairment of Alzheimer patients, J. Tumor Marker Oncology, 2002.; 17 (Suppl. 3a):69; Stroke – diagnostic and therapeutic guidelines, Acta Clin. Croat., 2002., 41 (Suppl. 3):9-10; V. Vargek Solter, M. Bosnar Puretić, L. Dežmalj Grbelja, H. Hećimović, V. Supanc, V. Demarin, Meteorological factors, season of the year, and ischemic stroke – is there a correlation?, *ibid.*, 63; M. Bosnar Puretić, V. Vargek Solter, M. Bošnjak Pašić, H. Hećimović, T. Breitenfeld, L. Dežmalj Grbelja, V. Lovrić, V. Demarin, Correlation between blood pressure and acute stroke severity, *ibid.*, 63-64; S. Miškov, R. Čović Negovetić, I. Mikula, M. Roje Bedeković, V. Demarin, Stroke as the leading cause of epilepsy in the elderly, *ibid.*, 70; M. Roje Bedeković, V. Šerić, V. Vuković, M. Lisak, V. Demarin, The role of transcranial doppler in the evaluation of arterial occlusive disease in aphasic patients, *ibid.*, 73; A. Lovrenčić Huzjan, M. J. Kesić, M. Roje Bedeković, M. Lisak, I. Zavoreo Husta, V. Demarin, Three dimensional ultrasound of intracranial hemodynamics, *ibid.*, 73-74; M. J. Kesić, A. Lovrenčić Huzjan, I. Zavoreo Husta, V. Demarin, The role of three dimensional ultrasound in the evaluation of plaque ulceration, *ibid.*, 74-75; M. Roje Bedeković, A. Lovrenčić Huzjan, M. Bosnar Puretić, V. Demarin, The role of visually evoked response in posterior cerebral artery in patients with adbvanced carotid stenosis or occlusion, *ibid.*, 78-79; T. Breitenfeld, V. Vargek Solter, D. Breitenfeld, V. Demarin, Music therapy of aphasia, *ibid.*, 87-88; N. Blažić Čop, N. Thaller, M. J. Kesić, M. Lisak, V. Demarin, Modes of facing with stress in the prevention of stroke, *ibid.*, 89-90; N. Blažić Čop, N. Thaller, M. J. Kesić, M. Lisak, V. Demarin, Use of alcohol in stroke prevention pros and cons, *ibid.*, 90-91; M. Bošnjak Pašić, V. Demarin, V. Vargek Solter, M. Uremović, B. Bošnjak, Dissection of the craniocervical arteries, *ibid.*, 92-93; Z. Trkanjec, V. Šerić, M. Malić, V. Demarin, M. Lisak, M. J. Kesić, A questionnarie on stroke patients, *ibid.*, 98-99; J. Palić, D. Jančuljak, V. Demarin, I. Lušić, B. Barac, Sex differences in ischemic stroke fatality outcome in Croatia, Eur. J. Neurol., 2002.; 9 (Suppl. 2):55; V. Vargek Solter, M. Bosnar Puretić, L. Dežmalj Grbelja, H. Hećimović, V. Supanc, V. Demarin, Association of meteorogical factors and season of the year wih stroke incidence, *ibid.*,

62; I. Mikula, R. Negovetić, S. Miškov, V. Demarin, Incidence of blink-reflex abnormalitites in patients suffering from idiopathic trigeminal neuralgia, *ibid.*, 81; V. Vargek Solter, M. Bosnar Puretić, M. Bošnjak Pašić, T. Breitenfeld, V. Demarin, Association between blood pressure changes and outcome in acute stroke, *ibid.*, 114; M. Bosnar Puretić, V. Vargek Solter, M. Bošnjak Pašić, H. Hećimović, V. Demarin, Blood glucose and outcome in acute ischemic stroke: Differences between diabetic and non-diabetic patients, *ibid.*, 115; I. Martinić Popović, A. Popović, Z. Trkanjec, V. Demarin, Urodynamic abnormalities in patients wih Parkinson disease, *ibid.*, 127; M. Roje Bedeković, V. Šerić, V. Vuković, M. Lisak, V. Demarin, Transcranial Doppler evaluation of arterial acclusive disease in aphasic patients, *ibid.*, 216; A. Lovrenčić Huzjan, M. Kesić, M. Roje Bedeković, M. Lisak, I. Zavoreo Husta, V. Demarin, Three dimensional ultrasound of the Willis circle and the vertebrobasilar system, *ibid.*, 217; V. Demarin, Hormonsko nadomjesno liječenje u neurologiji, u knjizi: V. Šimunić, S. Ciglar, D. Pavičić Baldani (ur.), Klimakterij i postmenopauza, hormonsko nadomjesno liječenje, Poreč, 2002., 73-77.

Voditelj je projekta *3D ultrazvuk i funkcionalni transkranijski dopler u procjeni moždane cirkulacije* Ministarstva znanosti Republike Hrvatske, te međunarodnog projekta *Assessment of cerebrovascular reactivity by means of fTCD* – suradnja sveučilišta u Zagrebu i Grazu.

Organizirala je tečajeve trajnog usavršavanja I. kategorije Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: *Dopler sonografija intrakranijske cirkulacije* i *Obojeni dopler u ispitivanju ekstrakranijske moždane cirkulacije*. U sklopu znanstvenog poslijediplomskog studija Medicinskog fakulteta organizirala je kolegije: neurosonologija i moždani krvotok – klinički pristup. Ravnateljica je međunarodnog poslijediplomskog tečaja *Healthy Lifestyle and Prevention of Stroke* koji se održao u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku, 20.-25. svibnja 2002. Organizirala je Prvi kongres Hrvatskog društva za neurovaskularne poremećaje Hrvatskog liječničkog zbora i Drugi kongres Hrvatskog društva za prevenciju moždanog udara u Osijeku, 16.-19. listopada 2002. Sudjelovala je u organizaciji 34. podunavskog simpozija za neurološke znanosti i trajnu edukaciju u Bratislavi, 28.-31. kolovoza 2002. Sudjelovala je u organizaciji Stroke Panel koji se održao tijekom 6. kongresa Europske federacije neuroloških društava (EFNS) u Beču, 26.-29. listopada 2002.

Objavila je velik broj razgovora i popularnih članaka u dnevnom i tjednom tisku, na radiju, televiziji i Internetu. Održala je više javnih predavanja i tribina o neurološkim bolestima i njihovoj prevenciji.

Zijad Durak ović objavio je: Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, J. Škavić, Sudden death due to physical exercise in the elderly, Collegium Anthropologicum, 2002., 26:239-243; Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Recreative physical exercise and cardiovascular complications in older persons, Neurologia Croatica, 2002., 51 (Suppl. 3):239-243; Problemi zbrinjavanja akutno otrovanih etanolom, Medix, 2002., 43:50-52; Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Zdravstveni pogledi na rizične čimbenike pri programiranju rekreativnog tjelesnog vježbanja, Medix, 2002., 44:68-72, te tekstove u udžbenicima: Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Srce i krvne žile, u knjizi: M. Šarić, E. Žuškin, ur., Medicina rada i okoliša, Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 455-463; Bubreg i mokraćni mjehur, *ibid.*, 484-497; Endokrini poremećaji, *ibid.*, 521-524; Krvotvorni organi, *ibid.*, 498-506; A. Šmalcelj, Z. Duraković, Poremećaji koronarnog krvotoka, u knjizi: S. Gamulin, M. Marušić, Z. Kovač, ur., Patofiziologija, 5. izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 771-780; Z. Duraković, S. Gamulin, Zatajivanje srca, *ibid.*, 788-795; B. Radošević-Stašić, Z. Duraković, V. Gašparović, D. Ivanović, M. Gjurašin, Prerenalni poremećaji bubrežne funkcije, *ibid.*, 858-861; Z. Duraković, V. Gašparović, D. Ivanović, M. Gjurašin, B. Radošević-Stašić, Bubrežna insuficijencija (zatajenje bubrega), *ibid.*, 877-885.

Sudjelovao je na tri domaća i na jednom inozemnom kongresu.

T h e o d o r D ü r r i g l objavio je: O hrvatskoj medicinskoj leksikografiji, Vjesnik Hrvatske akademije, 2001., 10:63-65; M. A. Dürrigl, T. Dürrigl, S. Fatović-Ferenčić, Armut, Krankheit, Gebet – Gedanken bei der Betrachtung eines Votivbildes der heiligen Notburga, Wiener med. Wschr., 2002., 152:159-160.

Uredio struku Medicina u IV. svesku Hrvatske enciklopedije Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža", Zagreb, 2002. (gdje je napisao 78 članaka).

Nastavlja i završava rad na projektu *Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja* kao pomoćnik glavnog urednika i urednik za humanu medicinu.

Predsjednik je Odbora za medicinsku leksikografiju.

H r v o j e G o m e r č i ć objavio je: H. Gomerčić, M. Đuras, H. Lucić, T. Gomerčić, Đ. Huber, D. Škrtić, S. Čurković, A. Galov, S. Vuković, Cetacean mortality in Croatian part of the Adriatic Sea in period from 1990 till February 2002, u knjizi: 9th International Congress on the Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent Regions, Abstracts, The Hellenic Zoological Society, Solun, 2002., 42; H. Gomerčić, Đ. Huber, D. Mihelić, H. Lucić, T. Gomerčić, M. Đuras, Estimation of the bottlenose dolphin (*Tursiops truncatus*) population in the Croatian part of the Adriatic Sea, *ibid.*, 43; K. Fašaić, Z. Adamek (urednik: H. Gomerčić), Hrvatsko-češki rječnik za ribarsku struku – Česko-chorvatsky slovnik z oboru rybarstvi, Intergrafika, Zagreb, 2002., 1-151.

Održao javna predavanja u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti "Biologija i patologija sisavaca u Jadranskom moru" i Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske "Uzroci uginuća kitova u Jadranskom moru".

Nastavlja istraživački rad na međunarodnom projektu *Saving the last Adriatic Dolphins*, rad na *Rječniku hrvatskog medicinskog nazivlja*, a započeo je rad na novom istraživačkom projektu *Zdravstvene i ostale biološke osobitosti sisavaca u Jadranskom moru*.

J o s i p M a d i ć objavio je: B. Šeol, T. Naglić, J. Madić, M. Bedeković, *In vitro* antimicrobial susceptibility of 183 *Pseudomonas aeruginosa* strains isolated from dogs to selected antipseudomonal agents, Journal of Veterinary Medicine B 49, 2002., 188-192; N. Biuk-Rudan, J. Madić, I. Vrbanac, Ž. Župančić, I. Valpotić, Efficiency of an attenuated gE- vaccine against Aujeszky's disease in piglets, Veterinarski arhiv 70 (Suppl.), 2000., 141-147; Novi prijedlog Zakona o visokom školstvu, Veterinarska stanica 32, 2001., 257-259; J. Madić, M. Lojkić, Dijagnosticiranje goveđe spongiformne encefalopatije, *ibid.*, 269-277; Suradnja između Plivina programa veterine i agrara i Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Praxis veterinaria 49, 2001., 5-9; Virus West Nile ponovno uzrokuje smrtonosne bolesti ljudi i životinja, Veterinarska stanica 33, 2002., 129-131; Oralna vakcinacija divljih svinja protiv klasične svinjske kuge, *ibid.*,193-195; prikaz knjige S. Cvetnić, Bakterijske i gljivične bolesti životinja, *ibid.*, 185; Laboratorijska dijagnostika virusnih enteritisa pasa, WSAVA, Eastern European Continuing Education International Symposium, 9.-10. studenoga 2002. Proceedings, 29-36, Radenci, Slovenija.

Nastavlja rad na istraživanjima imunologije i epizootiologije virusnih bolesti životinja. Imenovan je za glavnog i odgovornog urednika časopisa Veterinarski arhiv. Postao je članom uredničkog kolegija časopisa Veterinarska stanica te članom uredničkog odbora časopisa Hrvatski veterinarski vjesnik.

M a r k o P e ć i n a objavio je priloge u knjigama i zbornicima: M. Pećina, M. Hašpl, Arthrodesis after failed knee arthroplasty, Abstracts of the 22nd Cervenansky days, Bratislava, 2002., 15; I. Borić, M. Pećina, H. I. Pećina, D. Antičević, Magnetic resonance imaging of tunnel syndromes, 14th European Congress of Radiology, Beč,

2002., European Radiology 12, 2002. (Suppl. 1), 446; R. Mihelić, M. Pećina,V. Kušec, D. Bobinac, S. Zoričić, M. Jelić, S. Vukičević, Stimulation of tendon graft integration by Osteogenic Protein-1 (BMP-7) in the reconstruction of the anterior cruciate ligament in sheep, Abstracts of the 10th Congres of European Society for Sports Traumatology, Knee Surgery and Arthroscopy, Rim, 2002., 76; M. Hašpl, M. Pećina, M. Smerdelj, Revision of total knee arthroplasty after failed primary knee endoprothesis, *ibid.*, 466; R. Bilić, M. Jelić, R. Stern-Padovan, M. Pećina, S. Vukičević, Scaphoid reconstruction by OP-1, Abstract Book of the Second European Conference on Bone Morphogenetic Proteins, Zagreb, 2002., 48; M. Pećina, M. Hašpl, M. Jelić, K. Koržinek, D. Orlić, S. Vukičević, The use of OP-1 device in the treatment of long bone non-unions, *ibid.*, 74; R. Mihelić, V. Kušec, D. Bobinac, S. Zoričić, M. Jelić, M. Pećina, S. Vukičević, BMP-7 promotes tendon graft integration in the reconstruction of the anterior cruciate ligament, *ibid.*, 32; S. Vukičević, M. Pećina, M. Hašpl, M. Jelić, Regeneration of Thyroid and Articulare Cartilage Defects by Bone Morphogenetic Protein – 7 (BMP-7, OP-1) and Cartilage-derived Morphogenetic Protein – 2 (CDMP-2) in Dog and Sheep, Abstracts of the 4th Symposium of International Cartilage Repair Society, Toronto, 2002., 73; I. Borić, H. I. Pećina, M. Pećina, Magnetic resonance in piriformis muscle syndrome, Book of Abstracts of the 4th Central European Orthopaedic Congres, Cavtat/ Dubrovnik, 2002., 137; D. Delimar, N. Čičak, H. Klobučar, M. Pećina, K. Koržinek, Acetabular roof reconstruction with pedicled iliac graft, *ibid.*, 138; M. Hašpl, M. Pećina, M. Smerdelj, G. Bičanić, Revision of total knee arthroplasty after failed primary knee endoprothesis, *ibid.*, 40; V. Šarić, M. Pećina, M. Hašpl, E. Elabjer, J. Benčić, D. Hudetz, Arthroscopic assisted reduction and internal fixation of tibial plateau fractures, *ibid.*, 124; I. Borić, H. I. Pećina, M. Pećina, D. Antičević, Magnetic resonance of tunnel syndromes, *ibid.*, 30-31; I. Borić, M. Pećina, I. Bojanić, D. Pavić, N. Bešenski, Anterior cruciate injury: comparison of conventional spin-echo and fat-suppressed fast spin-echo imaging, *ibid.*, 32-33; F. Jelavić-Kojić, I. Bojanić, M. Pećina, M. Marotti, Z. Sučić, M. Puretić, M. Eljuga, M. Vukelić, Traumatic knee evaluation with 0.2T MRI, *ibid.*, 112-113; M. Jelić, M. Pećina, M. Hašpl, A. Brkić, S. Vukičević, BMP-s in articular cartilage repair, u knjizi: S. Vukičević, K. T. Sampath, Bone Morphogenetic Proteins. From Laboratory to Clinical Practice, Basel, Birkhauser, 2002., 249-263; M. Pećina, M. Hašpl, M. Jelić, K. Koržinek, S. Vukičević, Osteogenic protein-1 (BMP-7) in the treatment of long bone non-unions in the lower extremity, Abstract Book of the 22nd World Orthopaedic Congress, San Diego, 2002., 663; Ž. Hundić-Hašpl, M. Hašpl, M. Pećina, Giving laboratory proof of the effect of proinflamatory cytokines upon decomposition of bone tissue after the implantation of endoprothesis of the hip and knee, *ibid.*, 455-456; prilozi u časopisima: Sindromi prenaprezanja sustava za kretanje – općenito, Arh. hig. rada toksikol. 52, Zagreb, 2001., 383-393; M. Pećina, I. Bojanić, M. Hašpl, Sindromi prenaprezanja u području koljena, *ibid.*, 429-441; M. Hašpl, S. Dubravčić-Šimunjak, I. Bojanić, M. Pećina, Prednja koljenska bol u sportu i radu, *ibid.*, 441-451; I. Bojanić, H. I. Pećina, M. Pećina, Prijelomi zamora, *ibid.*, 471-483; S. Dubravčić-Šimunjak, M. Hašpl, I. Bojanić, M. Pećina, Fizikalne procedure u liječenju sindroma prenaprezanja sustava za kretanje, *ibid.*, 491-501; M. Hašpl, N. Čičak, H. Klobučar, M. Pećina, Fully Arthroscopic Stabilisation of the Patella, Arthroscopy 18, Chicago, 2002., 1-3; A. Mišak, J. Petrak, M. Pećina, Scientific Biomedical Journals in Croatia, Croat. Med. J. 43, Zagreb, 2002., 8-15; Osteogenic protein-1 (BMP-7) in the treatment of long bone non-union in lower extremity, Calcif Tissue Int. 70, 2002., 286; T. Đapić, M. Jelić, V. Kušec, S. Vukičević, M. Pećina, Reconstruction of osseous defects with compressed allogenic cancellous bone fragments, autologous red marrow and BMP-7 in animal experiment, *ibid.*, 286; T. Dušek, M. Pećina, M. Lončar-Dušek, I. Bojanić, Amenorhea in female athletes is a risk factor for osteoporosis, *ibid.*, 277; R. Bilić, M. Jelić, M. Pećina, S. Vukičević, OP-1 device in surgical treatment of the scaphoid bone non-union, *ibid.*, 258;

R. Mihelić, V. Kušec, D. Bobinac, S. Zoričić, M. Jelić, M. Pećina, S. Vukičević, Bone Morphogenrtic Protein – 7 promotes graft integration in the reconstruction of the anterior cruciate ligament, *ibid.*, 2002., 252-253; M. Pećina, M. Jelić, S. Martinović, M. Hašpl, S. Vukičević, Articular cartilage repair: the role of bone morphogenetic proteins, Int. Orthop. 26, 2002., 131-136; Injuries in Downhill (Alpine) Skiing, Croat. Med. J. 43, 2002., 257-260; F. Jelavić-Koić, I. Kerner, I. Bojanić, M. Pećina, M. Marotti, Z. Sučić, Traumatic knee evaluation with o. 2T MRI, Acta clin. Croat 41, 2002., 121-126; Diagnostic Test for Tarsal Tunnel Syndrome, J. Bone Joint Surg. (Am), 84, 2002., 1714-1715; D. Delimar, N. Čičak, H. Klobučar, K. Koržinek, Acetabular roof reconstruction with pedicled iliac graft, Internat. Orthop. 26, 2002., 331-337; M. Pećina, I. Borić, A. Antičević, Intraoperatively proven anomalous Struther's ligament diagnosed by MRI, Skeletal Radiol. 31, 2002., 532-535.

Nastavlja pokusna i klinička istraživanja regeneracije kosti i hrskavice primjenom koštanih morfogenetskih proteina te klinička istraživanja primjene MRI u dijagnostici i praćenju rezultata liječenja sindroma prenaprezanja sustava za kretanje uključujući i kompresivne sindrome perifernih živaca.

Dobitnik je znanstvene nagrade Akademije medicinskih znanosti Hrvatske "Ante Šercer" za najbolji znanstveni rad iz područja medicinskih znanosti objavljen u 2001. na području Hrvatske za rad: Tuberculum intercondylare tibiae tertium as a predictive factor for anterior cruciate ligament injury.

Ž e l j k o R e i n e r objavio je: Terapija hiperlipidemija danas, u knjizi: Racionalna primjena lijekova (ur: B. Vrhovac, I. Francetić), Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 51-56; Povećana količina C-reaktivne bjelančevine u krvi kao čimbenik rizika za aterosklerozu (ur. Ž. Reiner), HAZU, Zagreb, 2002., 73-85; Ž. Reiner, E. Tedeschi-Reiner, Vloga statinov v preprečevanju srčno-žilnih bolezni, Krka med. farm. 2002., 23 (33), 19-32; K. Antonić-Degač, V. Hrabak-Žerjavić, A. Kaić-Rak, D. Matasović, H. Mayer, E. Mesaroš-Kanjski, Z. Petrović, Ž. Reiner, M. Strnad, D. Šerman, Prehrambene smjernice za odrasle, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, 2002., 3-16; Uloga i mjesto hipolipemika danas, Medicus, 2002., 11:37-47; Čimbenici rizika za infarkt srca i moždani udar, Belupo, Koprivnica, 2002.; Ž. Reiner, E. Tedeschi-Reiner, T. Anić-Milić, Atherosclerosis: Risk factors diagnosis and treatment (eds. G. M. Kostner, K. M. Kostner), Monduzzi Editore, 2002., 391-398; E. Reiner-Tedeschi, Ž. Reiner, Omega-3 masne kiseline u prevenciji kardiovaskularnih bolesti, MEDIX, 2002., 43:29-30; Patophysiology and classification of cardiovascular diseases caused by atherosclerosis, u knjizi: New trends in classification, monitoring and management of cardiovascular diseases – Handbook (Ed. E. Topić), Medicinska naklada, Zagreb, 2002., 1-4; Azithromycin in the Secondary Prevention of Adverse Cardiovascular Events in C. pneumoniae-positive Post-Myocardial Infarction Patients (CROAATS), knjiga sažetaka: The Sixth International Conference on the Macrolides, Azalides, Streptogramins, Ketolides and Oxazolidinones, Bologna, 23.-25. siječnja 2002., 145; Infection, inflammation and cardiovascular risk, Abstracts 3rd International Congress of the Central European Vascular Forum, Portorož, 2002.; An Calcium Antagonists Prevent Atherosclerosis; *ibid.*; Značenje liječenja hiperlipidemija pri koronarnoj bolesti srca, Kardiovaskularna škola, Brijuni,14.-16. lipnja 2002.; Nelipidni antiaterosklerotski (pleiotropni) učinci statina, Kardiovaskularna škola, Hvar, 12.-14. travnja 2002.; Blokatori kalcijevih kanala i ateroskleroza, u knjizi: Arterijska hipertenzija – novi aspekti ranijih spoznaja. Tečaj trajnog usavršavanja liječnika, Zagreb, 7.-8. lipnja 2002.; ELSA studija – rezultati i značaj, knjiga sažetaka: Novi pogled na terapiju hipertenzije i ateroskleroze, Čatež, 14.-15. lipnja 2002.; D. Muačević-Katanec, V. Bradamante, Ž. Reiner, M. Sučić, Ž. Metelko, Possible influence of statins on the paraoxonase activity, *ibid.*, 3(2), 168; Infection and atherosclerosis – the possible role of antibiotics in coronary heart disease

(CHD) treatment, *ibid.*, 3(2), 191; Mediterranean diet and atherosclerosis, knjiga sažetaka: International Conference on Mediterranean diet and health, Brijuni, 12.-15. rujna 2002., 21; Hiperlipidemija – čimbenik rizika kardiovaskularnih bolesti, Drugi hrvatski internistički kongres, sažeci, Opatija, 4.-8. listopada 2002., 1.

U 2002. prihvaćen je od Ministarstva znanosti i tehnologije za financiranje istraživački projekt *Međuodnos "starih" i "novih" čimbenika rizika za aterosklerozu* (voditelj Ž. Reiner), koji predstavlja nastavak dosadašnjeg rada. Posebna pozornost pri tome posvetit će se ne samo istraživanju čimbenika rizika za koronarnu bolest srca i infarkt miokarda već i za aterosklerotske promjene perifernih krvnih žila.

A n t e S i m o n i ć objavio je knjige: Civilizacijske razmeđe znanja – misterije kuture tijekom povijesti, knjige I., II., Sveučilište u Rijeci – Vitagraf d. o. o., Rijeka, 2002., 935 str., te radove: Znanost za novo doba, Znanost i javnost, Zagreb, 2002., 27-34; J. Mršić Pelčić, G. Pelčić, D. Vitezić, G. Župan, A. Simonić, The Effect of MK-801 on the Na^+, K^+-ATPase Activity and the free Arachidonic Acid Level in Hippocampus of Ischemic Rats, Abstracts of 1st Croatian Congress on Molecular Life Sciences with international participation, Opatija, 9.-13. lipnja 2002., Book of abstracts, P99; D. Vitezić, J. Tomac, J. Mršić Pelčić, A. Simonić, G. Župan, Influence of Lamotrigine on Histological Hippocampal Changes in Rats with Kainic Acid-Induced Seizures, Abstracts from the 5th European Congress on Epileptology, Madrid, 6.-10. listopada 2002., vol. 43, suppl. 8, P89.

Održao je više predavanja na stručno-znanstvenim skupovima u Hrvatskoj.

KABINET ZA ISTRAŽIVANJE I STANDARDIZACIJU IMUNOLOŠKIH SUPSTANCIJA – ZAGREB

Organizacija jedinice

Voditelj Kabineta je akademik *Drago Ikić*, a upravitelj doc. dr. *Nikola Đaković*. U istraživačkom radu u ovoj godini sudjelovali su akademici Ivo Padovan, Šime Spaventi i Zvonko Kusić, prof. dr. Mladen Belicza, prof. dr. Josip Lukač, prof. dr. Drago de Syo, doc. dr. Božo Krušlin, doc. dr. Mirna Šitum, dr. Ivana Nola, dr. Miodrag Lacić, dr. Sunčica Novosel, dr. Marijana Jazvić, prof. dr. Aljoša Matejčić i znanstveni novak dr. Jasmina Marić Brozić.

Znanstvenoistraživački rad

Tijekom godine počelo je prospektivno randomizirano istraživanje adjuvantne terapije s PEG-Intronom bolesnika oboljelih od melanoma stadija III. U ovaj projekt uključeno je 10 bolesnika. Dosadašnja klinička istraživanja s PEG-Intronom pokazala su da se terapija dobro podnosi. Pegilirani interferon alpha 2b (PEG-Intron) ima produžen koncentracijski vrh u plazmi i produženo vrijeme eliminacije u odnosu na IFN-alpha 2b.

Tijekom prva dva tjedna lijek se primjenjuje pod nadzorom liječnika, a potom će bolesnici biti podučeni kako lijek primjenjivati samostalno potkožnom injekcijom jednom tjedno tijekom pet godina. Učestalost kontrolnih pretraga bolesnika je standardna, tako da se troškovi liječenja neće povećavati. Svi bolesnici uključeni u studiju moraju imati histološki dokazane metastaze u regionalnim limfnim čvorovima (Tx N1-2MO). Bolesnici oboljeli od melanoma u stadiju III u gotovo 70% slučajeva prelaze u stadij IV, čije je preživljavanje svega 6-7 mjeseci.

RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Razred za filološke znanosti imao je potkraj godine 16 redovitih članova i 11 članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Stjepan Babić, Josip Bratulić, Dalibor Brozović, Branimir Glavičić, Petar Guberina, Eduard Hercigonja, Mislav Ježić, Radoslav Katičić, Nikica Kolumbić, August Kovačec, Antica Menac, Milan Moguš, Anica Nazor, Petar Šimunović, Vojmir Vinja i Josip Vončina.

Članovi suradnici: Stjepan Damjanović, Milka Jauk-Pinhak, Josip Jernej, Darko Novaković, Ivanka Petrović, Valentin Putanec, Milivoj Sironić, Ivo Škarić, Antun Šojat, Stjepko Težak i Milena Žic-Fuchs.

Dužnost tajnika Razreda obnašao je akademik *Josip Vončina*, a dužnost zamjenika tajnika akademkinja *Anica Nazor*.

Na Skupštini održanoj 16. svibnja 2002. izabran je novi redoviti član Nikica Kolumbić. Za članove suradnike izabrani su Darko Novaković, Ivanka Petrović i Milena Žic-Fuchs.

9. ožujka 2002. preminuo je dopisni član Oleg Nikolaevič Trubačev, a 24. prosinca preminuo je dopisni član Valentin Logar.

Razred je u 2002. održao osam redovitih sjednica i jedan komemorativni sastanak.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

U 2002. Razred je na svojim sjednicama raspravljao o znanstvenim i organizacijskim pitanjima vezanim uz filološko područje kao i uz područja kojima se Akademija bavi.

Razred je jednoglasno izabrao akad. Mislava Ježića za svoga predstavnika u Odbor za Akademijin Statut (umjesto pokojnoga akademika Rudolfa Filipovića).

Razred je prihvatio izvješće o radu znanstvene novakinje dr. Bernardine Petrović.

Akad. Petar Strčić predložen je za predsjednika, a akademici August Kovačec i Vojmir Vinja za članove stručnog povjerenstva za izbor Tihomire Mršić iz Akademijina Arhiva u zvanje višeg asistenta. Na temelju izvješća toga povjerenstva Razred je izabrao Tihomiru Mršić u navedeno zvanje.

Razred je izabrao akad. Milana Moguša u stručno povjerenstvo za izbor dr. Sanje Holjevac iz Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci u zvanje mlađeg asistenta.

Za izbor dr. sc. Alemka Gluhaka u zvanje znanstvenog suradnika Razred je izabrao stručno povjerenstvo u sastavu: akademici Vojmir Vinja – predsjednik, te članovi August Kovačec i Milan Moguš.

Za izbor dr. sc. Lelije Sočanac u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika Razred je izabrao stručno povjerenstvo u sastavu: akademici Milan Moguš – predsjednik, te članovi Vojmir Vinja i Antica Menac.

Zaključeno je da se akad. Petar Guberina, radi dugogodišnje teške bolesti, izuzme iz kvoruma za Akademijinu Izbornu skupštinu koja je održana 16. svibnja 2002.

Razred je raspravljao o prijedlogu Češke akademije znanosti o izradi Hrvatsko-češkog rječnika. Rasprava o tome nastavit će se.

Na prijedlog članova uredništva J. Bratulića, M. Ježića i A. Kovačeca, Razred je jednoglasno odlučio da se broj 38/39 časopisa Filologija posveti akademiku Daliboru Brozoviću u povodu njegove 75. obljetnice života.

Razred je primio prijedlog grada Đakova o ustanovljenju znanstveno-kulturne manifestacije *Strossmayerovi dani*. Razred podupire prijedlog uz napomenu da bi trebalo izbjeći folklor i prigodničarstvo te da bi se ta manifestacija mogla održavati bijenalno ili trijenalno.

Razmotren je i prihvaćen prijedlog Razreda za književnost da se održi sastanak na kojem bi sudjelovala po dva predstavnika obaju razreda. Na sastanku bi se razmotrilo buduće pripremanje i izdavanje Građe za povijest književnosti hrvatske. Za svoje predstavnike Razred je izabrao akademike Josipa Vončinu i Josipa Bratulića.

Razred je za urednika Građe za povijest književnosti hrvatske izabrao akademika J. Vončinu.

Prihvaćen je prijedlog da prof. dr. Werner Lehfeldt, Akademijin dopisni član, održi u Hrvatskoj akademiji predavanje o hrvatskom piscu 17. st. Jurju Ratkaju i njegovu prijevodu *Kriposti Ferdinanda II.*

Raspravljano je o uputama za autore i recenzente koje je sastavio akad. S. Babić.

Razred je razmotrio i odlučio preporučiti obje poslane mu zamolbe pristigle na natječaj Akademijine Zaklade. To su: za organizaciju međunarodnog znanstvenog skupa *Glagoljica i hrvatski glagolizam* (Krčka biskupija); za sudjelovanje na Međunarodnom znanstvenom skupu *LIDA 2002.* (Klub studenata bibliotekarstva "Biblion").

Akademkinja Anica Nazor upozorila je članove na prijedlog Zakona o znanstvenom radu koji je u pripremi, a koji neće biti povoljan za hrvatsku znanost. Razred je zaključio da A. Nazor i M. Ježić sastave mišljenje o tome problemu koji će Razred uputiti Akademijinu Predsjedništvu.

Razred je jednoglasno predložio Odboru za nagrade Hrvatske akademije da ove godine nagradu za filološke znanosti dodijeli Ranku Matasoviću za knjigu Uvod u poredbenu lingvistiku, Matica hrvatska, Zagreb, 2001. Obrazloženje su napisali akademici A. Kovačec i R. Katičić.

Za nagradu *Stjepan Ivšić* Razred je predložio akademika Dalibora Brozovića. Obrazloženje su napisali akademici S. Babić i M. Moguš.

Za nagradu *Vatroslav Jagić* Razred je predložio prof. dr. Henrika Birnbauma. Obrazloženje je napisala akademkinja A. Nazor.

Razred je razmotrio i podupro prijedlog Razreda za medicinske znanosti da se osnuje Odbor za medicinsku leksikografiju. Za člana Odbora predložen je prof. dr. Darko Novaković, član suradnik.

Na prijedlog glavnog urednika časopisa Filologija, mr. Bernardina Petrović izabrana je za tajnicu uredništva.

Razmotren je prijedlog Protokola o znanstvenoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Ruske akademije znanosti za razdoblje 2003.-2005. Ovom su Razredu zanimljive teme zabilježene pod br. 5 (*Općeslavenski lingvistički atlas*) i 6 (*Općekarpatski lingvistički atlas*). Nositelj suradnje bio bi Zavod za lingvistička istraživanja kojemu je voditelj akad. M. Moguš.

Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske odobrilo je projekt za rad na lingvističkoj geografiji. Težište je rada projekta na izradi *Općeslavenskoga lingvističkog atlasa* (*OLA*)

i *Europskoga lingvističkog atlasa* (*ELA*). Voditelj je projekta akad. D. Brozović, a sjedište je u Zavodu za lingvistička istraživanja. Zbog opsežnosti i važnosti posla bilo bi prijeko potrebno da projekt raspolaže vlastitim radnim prostorom. Stoga je Razred jednoglasno odlučio predložiti Koordinacijskom odboru da se po mogućnosti pronađe odgovarajuća prostorija u zgradi u Ulici Ante Kovačića.

Razred je u Odbor za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima izabrao člana suradnika prof. dr. Milenu Žic-Fuchs.

Razred je odlučio predložiti akademika Stjepana Babića za državnu Nagradu za životno djelo.

Razred je razmotrio i jednoglasno prihvatio zamisao da se s Institutom za slavistiku Češke akademije znanosti uspostavi razmjena publikacija.

Nakladnička djelatnost

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda

1. sjednica

J. Bratulić, Propovjedna i hagiografska književnost u doba baroka i prosvjetiteljstva (za ediciju Hrvatska i Europa),

G. Čupković, Struktura dvaju glagoljskih amuleta.

2. sjednica

R. Katičić, Standardizacija hrvatskog jezika.

3. sjednica

Lj. Kolenić, Natuknica u Mikaljinu rječniku,

V. Putanec, Uloga višejezičnih rječnika u nastanku hrvatskoga jezičnog standarda u 16. i 17. stoljeću,

Ž. Fink, Hvatamo li za bradu Boga ili boga? (O jednom pravopisnom problemu u frazeologiji),

Ž. Muljačić, O korisnosti (nepostojećih) hrvatsko-dalmatoromanskih "rječnika",

N. Opačić, Vidski glagolski parovi u dvojezičnoj leksikografiji (hrvatski – strani jezik),

I. Jerolimov, Analiza frazema sa somatizmom bocca u talijansko-hrvatskom dvojezičnom rječniku,

Ž. Brlobaš, Rukopisna građa Vlatka Dabca: Njemačko-hrvatski tehnički rječnik – paleontologija,

M. Horvat i *B. Kovačević*, Rukopisne bilješke Vlatka Dabca uz petojezični Automoto rječnik Josipa Modlyja,

M. Birtić i *G. Blagus Bartolec*, Oceanografsko nazivlje u rukopisnoj građi Vlatka Dabca,

S. Vulić, Rječnici izvornih gradišćanskohrvatskih govora u okviru dvojezične leksikografije,

M. Mihaljević, Rukopisna građa Vlatka Dabca: Njemačko-hrvatski tehnički rječnik – nafta,

B. Košmrlj-Levačić, Prikaz pojmovnega sistema u terminološkom slovarju,

Z. Jelaska, *L. Cvikić* i *J. Novak*, Rječnici hrvatskoga kao stranoga jezika,

N. Benčić, Tipovi gradišćanskohrvatskih rječnika,

S. Vrljić, Prijevodni ekvivalenti hrvatskih turcizama u njemačkom i ruskom jeziku,

S. Brbora, O slikovnim rječnicima,

N. Ivanetić, Pozdravne formule u rječnicima,

D. Kalogjera, "Teške riječi" za leksikografa.

4. sjednica

L. Hudeček, Rukopisna građa Vlatka Dabca,

Ž. Matulina, Obrada poredbenih pridjevskih frazema u hrvatsko-njemačkom i njemačko-hrvatskom općem rječniku,

A. Ptičar, Školski rječnik iz 1815.,

M. Brdar, *R. Brdar-Szabo* i *G. Buljan*, Tipologija metonimija i njihova obrada u jednojezičnoj i dvojezičnoj leksikografiji,

A. Štambuk, Hrvatski ekvivalenti engleskih metafora u rječnicima elektroničkog nazivlja,

A. Nikolić-Hoyt, Iz povijesti višejezičnih tezaurusa,

T. Pirjavec-Marčeta, Problemi dvojezične stručne leksikografije na primjeru Talijansko-hrvatskog poslovnog rječnika,

K. Lewis, Rječnik hrvatskih i slavenskih "lažnih" prijatelja.

Lj. Dabo-Denegri, O semantičkoj adaptaciji francuskih posuđenica u hrvatskom jeziku,

S. Šetina i *J. Ažman*, Elektronički rječnik nazivlja u održavanju,

L. Despot, Hrvatsko-latinski rječnik Matije Jakobovića iz 1710. godine,

B. T. Atkins, A new approach to bilingual lexicography using frame semantics,

A. Hrnjak, O mogućnostima i/ili tematske organizacije i obrade frazeologije,

N. Pintarić, Pragmatični elementi u rječničkome članku (uz poljske glagole govorenja),

Z. Jelaska, *L. Cvikić* i *J. Novak*, Rječnici hrvatskoga jezika,

S. Vrljić, Prijevodni ekvivalenti hrvatskih turcizama u njemačkom i ruskom jeziku,

I. Simeon, Paralelni korpusi i višejezični rječnici,

B. Petrović, Uputnice u dvojezičnim rječnicima s hrvatskim kao polaznim jezikom,

Ž. Klaić, Jednoznačnost i višeznačnost u Osmojezičnom enciklopedijskom rječniku,

M. Gačić, Komparabilnost pojmova u dvojezičnim rječnicima prava,

M. Turk i *H. Pavletić*, Kalkovi u hrvatskim dvojezičnim i višejezičnim rječnicima.

5. sjednica

M. Menac-Mihalić, Problemi izrade višedijalektalnoga frazeološkog rječnika,

B. T. Atkins, Novi pristup bilingvalnoj leksikografiji,

D. Sesar, Gramatička obrada glagolskih natuknica u dvojezičnicima,

M. Tadić i *K. Šojat*, Identifikacija prijevodnih ekvivalenata u hrvatsko-engleskom paralelnom korpusu.

6. sjednica

P. Tekavčić, Jedan kamenčić u mozaiku naših internacionalizama: izvedenice od osnove KOMPEZ - u prozi Željke Čorak.

R. Matasović, The first person singular.

7. sjednica

J. Vončina, Hrvatski književni jezik od 1790. do 1848.,

J. Lisac, Istočnobosanski dijalekt i njegova geneza,

N. Pintarić, Jezična slika doma u hrvatskom, poljskom i ruskom jeziku,

M. Turk i *D. Sesar*, Kalkovi – jedan oblik jezičnoga posuđivanja u hrvatskom i drugim slavenskim jezicima.

8. sjednica

A. Stipčević, Knjige i knjižnice,

A. Gluhak, Troslov *ije* i naglasni znakovi.

M. Grčević, Nacrt za studiju – O Jerneju Kopitaru kao strategu Karadžićeve književnojezične reforme na hrvatskim temeljima,

V. Grubišić, Prvi hrvatski rječnik stranih riječi kao odraz tuđica koncem 19. stoljeća,

A. Guleska Hajdić, Glagolskiot prilog vo makedonskiot standarden jazik vo uloga na priloška opredelba za način,

S. Ham, Subjekt i izravni objekt u pasivnoj i neosobnoj rečenici,

M. Peti, Bezlično-bezrodne zamjenice,

J. Škofic, Predlog v gorenjskem narečju,

L. Auburger, Grammatisch-lexikologische Typologie der Verbsubstantive und ihrer Lexikalisierungen im Kroatischen,

M. Mihaljević, Mocijska tvorba kao leksikografski problem,

K. Fic, Ke kvantitativnim pomerm českych narečich z hlediska jazykove zemepisneho,

P. Houtzagers, Obilježja kajkavskog govora Vedešina i Umoka,

N. Benčić, Szakalo szeje Czveche va nassoi zemlyi... iliti Nacrt opismenjavanja gradišćanskih Hrvata,

M. Lončarić, Neke posebnosti hrvatskih štokavskih govora u dijaspori,

A. Kovačec, Dvostruki oblici imperativa u jednome kajkavskom govoru,

B. Franolić, Les Mots croates d'origine arabe, persane et turque,

J. Gačić, Jezične slojevitosti na istočnoj obali Jadrana i dalmatinskomletački dijalekt,

A. Menac, Lj. Dabo-Denegri, D. Dragičević, A. Nikolić-Hoyt, L. Sočanac, O. Žagar-Szentesi, Transfonemizacija modela šest europskih jezika u hrvatskome,

A. Spaginska-Pruszak, Etnonimy a językowe mechanizmy stereotypizacji,

P. Šimunović, Toponim Srb,

P. Žigo, Kvalitativne vlasnosti času a paralely vo vyvine slovenskej a chorvatskej lexiky.

Objavljeno

- Senjski rječnik
- Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika, knj. 3, sv. 9
- Filologija, knj. 34
- Filologija, knj. 35
- Folia onomastica Croatica, knj. 9
- Dubrovačka međunarodna konferencija o sanskrtskim epovima i puranama.

Komemorativnim sastanak

Komemorativni sastanak akademiku Franji Švelecu održan je 16. prosinca 2002. O njegovu životu i radu govorili su akademici: Josip Bratulić, Dalibor Brozović i Nikica Kolumbić.

ODBORI

Odbor za dijalektologiju

Članovi Odbora: dr. V. Barac-Grum, dr. Ž. Bjelanović, mr. Đ. Blažeka, akad. D. Brozović, dr. G. Filipi, mr. L. Golić, dr. V. Jakić-Cestarić, dr. I. Kalinski, dr. Lj. Kolenić, dr. J. Lisac, dr. M. Lončarić, dr. I. Lukežić, dr. J. Maresić, dr. M. Menac-Mihalić, akad. M. Moguš, mr. B. Petrović, akad. P. Šimunović, dr. A. Šojat, dr. S. Težak, akad. J. Vončina, dr. S. Vranić, dr. S. Vukušić, mr. S. Vulić, dr. V. Zečević.

Predsjedništvo Odbora: dr. A. Šojat, predsjednik, dr. M. Lončarić, potpredsjednik, dr. V. Zečević, tajnica; ostali članovi: akademici D. Brozović, M. Moguš i P. Šimunović, dr. J. Lisac, dr. M. Menac-Mihalić, dr. S. Težak.

Djelatnost Odbora

1. Odbor je poticao i koordinirao rad na dijalektologiji u Republici Hrvatskoj i dijaspori.

2. Atlasi

a. *Hrvatski jezični (*prije *Dijalektološki) atlas*

U tijeku 2002. izrađeno je 13 fonoloških opisa čakavskih govora, a od punktova su istražena dva: govor Zlarina i Karaševa (u Rumunjskoj). Terenski su istraživani i hrvatski govori u Češkoj i Mađarskoj.

b. *Općeslavenski lingvistički atlas (OLA)*

– U 2002. Ministarstvo znanosti i tehnologije prihvatilo je i odobrilo projekt *Općeslavenski lingvistički atlas i Europski lingvistički atlas* unutar Akademijinog Zavoda za lingvistička istraživanja.

– Članovi Hrvatskoga povjerenstva OLA iz Zagreba sastajali su se jednom do dvaput tjedno, pregledavali i redigirali izrađene karte, indekse i komentare. Sav je materijal unesen u kompjutor, a veći je dio komentara preveden na ruski. Zbog toga se valja nadati da će taj 4a. svezak fonetske serije Refleksi poluglasa biti tiskan u 2003.

– Od 21. do 26. listopada održana je u Zadru radna konferencija OLA. Ove je godine za održavanje konferencije bila na redu Hrvatska te su na njoj sudjelovali članovi Hrvatskoga povjerenstva OLA (7) kao i članovi ostalih povjerenstava iz svih slavenskih zemalja (23), osim Bugarske, Jugoslavije i Bosne i Hercegovine.

3. *Ostala djelatnost*

– Izrađeno je nekoliko monografija s problematikom iz hrvatske dijalektologije.
– U tijeku je izrada monografije: Dijalektologija hrvatskoga jezika.
– Nastavljena je izrada morfologije čakavskoga narječja.
– Nastavljena je izrada rječnika bračkih čakavskih govora.
– Članovi Odbora sudjelovali su na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Odbor za orijentalistiku

Dubrovačka međunarodna konferencija o sanskrtskim epovima i puranama održana je ove godine po treći put i predstavlja poseban prinos hrvatskoj znanosti i ugledu Hrvatske i svjetskoj indologiji. Ona ima međunarodni organizacijski odbor i lokalni hrvatski odbor, a Akademijin Odbor za orijentalistiku zamolio je Akademiju da joj bude pokroviteljem. Konferencija je posvećena jednomu od danas vrlo živih područja indologije, po mišljenju nekih od uglednih sudionika jedan od najboljih indoloških skupova u svijetu. Okuplja vrhunske stručnjake sa svih kontinenata, ali nije masovna. Radove te konferencije objavljuje Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, a oni postaju nezaobilaznim štivom stručnjacima za to područje u cijelom svijetu. Oni će vjerojatno dijelom i utjecati na smjerove istraživanja sanskrtskih epova i purana u budućnosti. Na Trećoj dubrovačkoj konferenciji o sanskrtskim epovima i puranama predstavljen je zbornik prethodne, Druge dubrovačke konferencije: *Stages and Transitions: Temporal and Historical Frameworks in Epic and Puranic Literature*, Proceedings of the Second Dubrovnik International Conference on Sanskrit Epics and Puranas (Dubrovnik, 1999.), ur. Mary Brockington, glavni urednik Radoslav Katičić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2002. (408 str.). Organizacijski, koncepcijski i istraživački, ta konferencija i njeni zbornici radova pripadaju među visoka znanstvena dostignuća kojima se hrvatska indologija smiono i proaktivno uklopila u svjetsku indologiju.

Odbor za etimologiju

Odbor je organizirao *5. Skokove etimološke susrete* koji su održani od 3. do 6. listopada 2002. u Vukovaru.

Odbor za hrvatski latinizam

Završen je rad na Anonimovu djelu *Obsidio Iadrensis*.

Djelatnost članova Razreda

S t j e p a n B a b i ć objavio je knjigu: Hrvatski pravopis, 6. izdanje, u suautorstvu s M. Mogušem i B. Finkom. Objavio je znanstveni rad (u suautorstvu s Vladimirom Grdinićem): Prijedlog za rješenje nedoumica u kemijskom nazivlju, Jezik, 49. godište, veljača 2002. (1931), Zagreb.

U stručnim časopisima te u dnevnom i tjednom tisku objavio je šezdesetak priloga.

J o s i p B r a t u l i ć objavio je knjigu: Istrie a Kvarner (Turistički vodič). Na češki preveo D. Karpatsky, Zagreb, Naprijed, 2002. – Istrie, 6-63. Objavio je rasprave i članke: Lateinische Sprache und Schrift, u Zborniku-katalogu: Drei Schriften – Drei Sprachen, Kroatische Schriftdenkmäler und Drucke durch Jahrhunderte, Erasmus naklada, Zagreb, 2002., 57-65., te pripadajući tekstovi uz spomenike; Ivan Milčetić o Ljudevitu Gaju i ilirskoj ideji u Hrvatskoj u prvoj polovici 19. stoljeća, Zbornik o Ivanu Milčetiću, Zagreb, 2002., 65-80; Glagoljska baština u Vrbniku, u Zborniku: 900 godina Vrbnika, Vrbnik, 2002., 83-88; Ivan Rabar i Matica hrvatska, u Zborniku: Ivan Rabar, povjesničar, profesor i javni radnik, HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Osijek, 2002.,15-23; Stogodišnjica Staroslavenske akademije u Krku, Istarska Danica, 2003., Pazin, 2002., 110-112; U Istri i za Istru – U spomen Nikoli Žicu, Istarska Danica, 2003., Pazin, 2002., 177-180; Kultura i oprema knjige Matice hrvatske, Vijenac, X, 2002., br. 207., 19-22; Temelj hrvatske kulture, govor na Glavnoj skupštini Matice hrvatske, Vijenac, X, 2002., br. 216.

D a l i b o r B r o z o v i ć objavio je radove u knjigama i zbornicima: The Balkans – the European Babylon, The Balkans in the New Millenium. Proceedings, Skopje, MANU, 2001., 90-94; Lingvistički nazivi na srednjojužnoslavenskom području, u: Jezik i demokratizacija, Zbornik radova, Institut za jezik u Sarajevu, Posebna izdanja, knj. 12, Sarajevo, 2001., 25-32; O Stjepanu Babiću kao polemičaru, u knjizi: Stjepan Babić, Hrvatska jezikoslovna prenja, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2001., 311-312; Odnos hrvatskoga i bosanskoga, odnosno bošnjačkoga jezika, Bilten Udruge đaka Franjevačke klasične gimnazije – Visoko, Zagreb, 2001., br. 4, 36-39; Jezik kao bitna odrednica kulturnoga identiteta, Vrhbosnensia, 6, 2002., br. 1, 35-44; Deset godina od izdavanja prve poštanske marke Republike Hrvatske, u: Dan marke 1991.-2001., Zagreb, Hrvatska pošta d. d., 2001., 11-14; Faust Vrančić (1551.-1617.), Panonski ljetopis 2001., Pinkovac – Gütenbach, 2001., 57-58; Glagoljaštvo kao osobita sastavnica hrvatske nacionalne kulture, Iskoni bê slovo, Zagreb, Provincijalat franjevaca trećoredaca, Kršćanska sadašnjost, 2001., 100a-100d; radovi u časopisima: Peculiar Sociolinguistic Features of the Slavic World, International Journal of the Sociology of Language, Berlin – New York, 147, 2001., 5-15; Loša transkripcija i na krivome mjestu, Jezik, 48, br. 2, 2001., 75-80; br. 3, 99-102; Godina pravopisa, Republika, 57, br. 11-12, 2001., 201-217; Lingvistički nazivi na srednjojužnoslavenskom području, Jezik, 49, br. 1, 2002., 1-9; O neumskom skupu "Jezik i demokratizacija", Jezik, 49, br. 2, 2002., 71-75; Jezik kao bitna odrednica kulturnoga identiteta, Jezik, 49, br. 3, 2002., 82-91; O slavenskim elementima u esperantu, Filologija, 35, Zagreb, 2000. (2002.), 25-31; Europske integracije i hrvatski jezik, Jezik, 49, br. 4, 2002., 121-125; Naglasak u riječi glagol, *ibid.*, 151-153.

Tijekom 2001. i 2002. objavio je i preko 40 priloga u stalnoj rubrici "Prvo lice jednine" u polumjesečniku Matice hrvatske Vijencu.

Voditelj projekta *Općeslavenski lingvistički atlas* i *Europski lingvistički atlas* u Zavodu za lingvistička istraživanja.

Sudjelovao je na znanstvenim skupovima: međunarodni znanstveni skup *Jezik i demokratizacija*, 21.-22. rujna 2001. u Neumu, s predavanjem: Lingvistički nazivi na srednjojužnoslavenskom području; međunarodni simpozij *Vjera i kultura*, 24. studenoga 2001. u Sarajevu, s predavanjem: Jezik kao bitna odrednica kulturnoga identiteta; Internationale Tagung *Aktuelle Fragen der Sprache der Bosniaken, Kroaten, Serben und Montenegriner* (Institut für Slawistik der Universität Wien und Balkan-Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften), Beč, Austrija, 27.-28. rujna 2002., s predavanjem: Genetskolingvistički i sociolingvistički kriteriji u sistematizaciji južnoslavenskih idioma, s posebnim obzirom na Bosnu i Hercegovinu; *3. hrvatski slavistički kongres* u organizaciji Slavističkoga komiteta Hrvatskoga filološkog društva, Zadar, 15.-19. listopada 2002., s predavanjem: Hrvatsko mjesto u poredbenoj lingvistici i sociolingvistici. Organizirao je redovito godišnje zasjedanje Općeslavenskog lingvističkog atlasa od 20. do 26. listopada 2002. u Zadru.

B r a n i m i r G l a v i č i ć objavio je knjigu: Marko Marulić europski humanist (1450-1524), Izbor iz latinskih djela; napisao predgovor, izabrao i preveo. Matica hrvatska, Zadar, 2001., 273 str.

E d u a r d H e r c i g o n j a objavio je: Priča o premudrom Akiru (Historia de sapientissimo Achiore) iz neobjavljenog rukopisa R 3495 (XVII. stoljeće) Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, u Zborniku: Hrvatska književna baština, vol. I, Ex libris, Zagreb 2002., 11-55 (faksimili i transkripcija, književnopovijesni uvod i komentari).

Nastavlja rad na latiničkoj transliteraciji (i kazalu imena) Petrisova zbornika (1468.), najopsežnijega glagoljičkog rukopisa hrvatske srednjovjekovne književnosti (700 str.).

M i s l a v J e ž i ć. Od 30. svibnja do 2. lipnja sudjelovao je na svjetskome skupu Third International Vedic Workshop u Leidenu: *The Vedas: Texts, Language and Ritual*, s predavanjem: Aitareya-Upanisad: Its Structure and Semiotics; u rujnu, od 2. do 7., suorganizirao je kao član Međunarodnoga odbora i Lokalnoga (hrvatskoga) odbora Third Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Purānas u Dubrovniku. Na njoj je održao predavanje: Can a Monkey Play a Bitch? Hanumant and Saramā. Konferencija se održala pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Ta je konferencija, posvećena jednomu od danas vrlo živih područja indologije, po mišljenju nekih uglednih sudionika jedan od najboljih indoloških skupova u svijetu. Okuplja vrhunske stručnjake sa svih kontinenata, ali nije masovna. Na Trećoj dubrovačkoj konferenciji o sanskrtskim epovima i puranāma predstavljen je zbornik prethodne, Druge dubrovačke konferencije: *Stages and Transitions: Temporal and Historical Frameworks in Epic and Purānic Literature*, Proceedings of the Second Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Purānas (Dubrovnik, 1999.), ur. Mary Brockington, gl. ur. R. Katičić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2002. (408 str.); 8. srpnja bio je, kao predsjednik Hrvatske paneuropske unije, domaćin njegovoj svetosti Dalaj-lami XIV. Tenzinu Gyatsou u Zagrebu i organizirao sa suradnicima njegova predavanja na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove i u Domu sportova, te susrete s uglednim predstavnicima iz hrvatske sredine.

Objavio je: The Bāskalamantra-Upanişad and the Bhagavadgītā, Stages and Transitions: Temporal and Historical Frameworks in Epic and Purānic Literature, Proceedings of the Second Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and

Purānas (Dubrovnik, 1999.), ur. M. Brockington, gl. ur. R. Katičić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 35-54; sažetci u: Stages and Transitions: Temporal and Historical Frameworks in Epic and Purānic Literature, Proceedings of the Second Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Purānas (Dubrovnik, 1999.), ur. M. Brockington, gl. ur. R. Katičić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 397-407; natuknice i članci (oko 3900 redaka), stručno uredio natuknice suradnika s područja orijentalnih i pretkršćanskih religija indoeuropskih naroda (oko 8000 redaka) u leksikonu: Opći religijski leksikon, Hrvatski leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb; Richard von Coudenhove-Kalergi i njegovo djelo (Predgovor), u: Richard Coudenhove-Kalergi: Totalitarna država – potpuni čovjek, Hrvatska paneuropska unija, Ogranak Požega, 9-28.

A u g u s t K o v a č e c glavni je urednik IV. knjige Hrvatske enciklopedije. Osim tridesetak standardnih enciklopedijskih članaka iz lingvistike, za taj je svezak napisao i nekoliko većih sintetičko-monografskih članaka: glas (kao jezična jedinica); glosematika; novogrčki (s. v. Grci. Jezik).

A n t i c a M e n a c objavila je: Adaptacija rusizama u hrvatskom jeziku na ortografskoj razini, u: A. Menac i dr., Ortografska adaptacija modela šest europskih jezika u hrvatskome, Filologija, 34, Zagreb, 2000., 151-157 (139-174).

Glavni je istraživač projekta *Hrvatska frazeologija*. U okviru toga projekta urednica je i suautorica dvaju rječnika kojih je rad u tijeku: Hrvatsko-ruskoga frazeološkog rječnika i Priručnoga rječnika hrvatske frazeologije. Nakon smrti akademika Rudolfa Filipovića, glavnog istraživača projekta *Hrvatski u dodiru s europskim jezicima*, u tom joj je projektu povjerena dužnost glavnog istraživača, koju je obavljala do listopada 2002.

Suradnica je na izradi Rječnika anglicizama u ruskom jeziku i konzultant na projektu *Istraživanje istočnoslavenskih jezika*.

M i l a n M o g u š objavio je: Geschichte der kroatischen Literatursprache, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2001., 302 str.; Rječnik Marulićeve "Judite", Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2001., 356 str.; Ivan Mažuranić: Smrt Smail-age Čengića. Tekst priredili I. Frangeš i M. Moguš. "Rječnik Mažuranićeve pjesni Smrt Smail-age Čengića", napisao M. Moguš, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2001., 256 str.; Marko Marulić – otac hrvatskoga književnog jezika (O tropletu hrvatskoga književnoga jezika), Forum, 4-6, 2001., 439-445; 140 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, glavni urednik M. Moguš, Zagreb, 2001., 262 str.; Senjski rječnik, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Matica hrvatska Senj, Zagreb – Senj, 2002., 181 str.; Poljsko-hrvatski rječnik (zajedno s Nedom Pintarić), Školska knjiga, Zagreb, 2002., VIII + 1151 str.; Hrvatska akademija Marku Maruliću dvornim poklonom, Forum 1-3, Zagreb, 2002., 5-7, i Vjesnik HAZU 1-2, 2002., 31-33; O tropletu Marulićeva hrvatskoga jezika, Colloquia Maruliana XI, Split, 2002., 17-20; Hrvatski pravopis (zajedno sa S. Babićem i B. Finkom), Školska knjiga, 6. izdanje, Zagreb, 2002., 496 str.; Gajeva grafijska reforma prema Vitezovićevoj, Forum 10-12, Zagreb, 2002., 1197-1201; Hrvatski biografski leksikon, knj. 5, Zagreb, 2002. (urednik struke). Objavio nekoliko priloga u dnevnom tisku.

Nagrađen Zlatnim grbom grada Splita.

Istraživački rad u tijeku: hrvatski dijalekti.

A n i c a N a z o r objavila je: Prijevod Lucidara Honorija Augustodunensisa u glagoljskom prijepisu, Godišnik na Sofijskija universitet Sv. Kliment Ohridski, Centar za slavjano-vizantijski proučvanija Ivan Dujčev, Tom 89 (8), 1997., Univerzitetsko izdatelstvo Sv. Kliment Ohridski, Sofija, 2001., 85-112; Novija izdanja hrvatskih glagoljskih

liturgijskih rukopisa, Drugi hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova I, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2001., 235-262; Šimun Kožičić Benja (u povodu 470. obljetnice rada njegove glagoljske tiskare u Rijeci, 1530.-1531.), Zbornik radova, 5. stručni simpozij grafičara, Senj, 2001., 4-16; Die glagolitische Schrift; Die kyrillische Schrift; Die Glagoliza heutzutage, Drei Schriften – Drei Sprachen, Erasmus naklada, Kroatische Schriftdenkmäler und Drucke durch Jahrhunderte, Zagreb, 2002., 31-51; 233-239; 251-259; Milčetićev odnos prema ćirilici, Zbornik o Ivanu Milčetiću, književnom povjesničaru, filologu i etnologu, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002., 149-153; Milčetićev opis tiskanih glagoljskih knjiga u petrogradskoj zbirci Ivana Berčića, *ibid.*, 33-38; Henrik Birnbaum, dobitnik nagrade Vatroslav Jagić. Obrazloženje odluke i izrada bibliografije, Slavistički komitet Hrvatskog filološkog društva, Zagreb – Zadar, 2002., 36 str.; Hval, pisar (XIV.-XV. st.), Hrvatski biografski leksikon 5, Gn-H, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2002., 773-775.

Sudjelovala je na međunarodnim simpozijima: Problemy slavjanskoj biblejskoj filologii, Moskva, 16.-20. rujna 2002. s predavanjem: Horvatskie glagoličeskie biblejskie teksty v planah Staroslavjanskoj akademii i Staroslavjanskogo instituta; Glagoljica i hrvatski glagolizam, Zagreb – Krk, 2.-6. rujna 2002. s predavanjem: Izdavačka djelatnost Staroslavenskoga instituta.

Suautorica izložbe: Drei Schriften – Drei Sprachen, Kroatische Schriftdenkmäler und Drucke durch Jahrhunderte, Berlin, Staatsbibliothek zu Berlin, 26. travnja – 8. lipnja 2002.

Voditelj je projekta (glavni istraživač): *Rječnik crkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije* i znanstveni urednik toga Rječnika (do sada objavljen I. tom, riječi: A – VRÊD**ь**); glavna urednica časopisa Srtaroslavenskoga instituta - Slovo.

P e t a r Š i m u n o v i ć objavio je: Die frühesten Personennamen als Ausdruck der ethnosymbiostische Verhältnisse auf der kroatischen Seite der Adria, Biblioteca filoloxica Galega, Instituto da lingua Galega, Actas do XX congreso international de ciencias onomasticas, Santiago da Compostela, 2002., 799-809. Onomastička istraživanja Velog i Malog Drvenika, Zbornik otoka Drvenika, I, Drvenik, 2000. (2002.), 539-555; Prof. dr. Zlatan Jakšić i njegova poezija, Zadarska smotra 1-3, Zadar, 2000. (2002.), 223-232; Onomastika, 140 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, HAZU, 2001. (2002.), 143-145; Profesor Pavao Tekavčić, O sedamdesetoj obljetnici života, Folia onomastica Croatica IX, 2000. (2002.), 187-189; Miro Kačić (Pučišća, 2. VII. 1946. – Zagreb, 5. II. 2001.), Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje XXVII, Zagreb, 2001. (2002.), 401-405; Vedri i zvonki zvuci Jakšićevih čakavskih stihova, u knjizi: Z. Jakšić, Pivac na humaru, Matica hrvatska, Zadar, 2002., 5-19; Hvalorijek bračkom kamenu, Zbornik Brač – Jadrankamen, Pučišća, 2002., 9-33; Stanovništvo i prezimena Makarskoga primorja, u knjizi: M. Ujdurović, Stanovništvo Makarskoga primorja, Gradac, 2002., 225-231.

Rad u tijeku: Doseoba Hrvata u svjetlu mjesnih imena; Rječnik bračkih čakavskih govora.

V o j m i r V i n j a objavio je knjigu: Jadranske etimologije. Jadranske dopune Skokovu etimologijskom rječniku, knj. II, I – Pa, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Školska knjiga, Zagreb, 2002., 1-307.

Nastavlja s radom na etimološkom istraživanju adriatizama u hrvatskom jeziku u svrhu objavljivanja III. knjige Jadranskih etimologija.

J o s i p V o n č i n a objavio je: Marulićeva Judita u sazrijevanju jezikoslovne kroatistike, Forum XXXXI, br. 1-3, Zagreb, 2002., 8-13; Latinicom pisani hrvatski tekstovi od Marulića do Gaja, Forum XXXXI, br. 1-3, Zagreb, 2002., 286-321; In

memoriam Franjo Švelec (1916.-2001.), Forum XXXXI, br. 1-3, Zagreb, 2002., 367-371; Franjo Švelec (1916.-2001.), nekrolog, Ljetopis Hrvatske akademije za godinu 2001., knj. 105, Zagreb, 2002., 394-396; Hrvatski jezik u 18. stoljeću, Treći hrvatski slavistički kongres, uvodna izlaganja, Zagreb – Zadar, 2002., 21-36; Riznica senjskoga govora. Milan Moguš, Senjski rječnik, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Matica hrvatska Senj, Zagreb – Senj, 2002., Forum XXXXI, br. 7-9, Zagreb, 2002., 1102-1106.

Žarko Muljačić objavio je: La componente italiana di un dizionario croato-italiano, compilato dal gesuita Bartol Kašić (1575-1650), pubblicato appena nel 1999, u Zborniku: D. Sesar – I. Vidović Bolt (ur.), Drugi hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova I, Zagreb, 2001. (2002.), 133-142; Auf der Suche nach einer wahrscheinlich nie fertiggestellten historischen Grammatik, u knjizi: A. Braun (ur.), Beiträge zu Linguistik und Phonetik, Festschrift für Joachim Goschel zum 70. Geburtstag, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2001. (2002.), 76-79; Uno pseudoenigma concernente la biografia di Adolfo Mussafia, primo ordinario di filologia romanza all'Università di Vienna, Estudis Romancis, XXIV, Barcelona, 2002., 211-215; Tomo Baseljić-Bassegli, oratore e scrittore in sei lingue, u knjizi: F. Ferluga Petronio (ur.), Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja, Maribor, Slavistično društvo Maribor, 2002., 337-348; Bartol Kašić između dijalektologije i standardologije, u Zborniku: D. Stolac (gl. ur.), Riječki filološki dani, 4. zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Rijeci od 9. do 11. studenog 2002., Rijeka, Filozofski fakultet, 2002., 313-329; L'imbarazzo della scelta: veneziano orientale, veneziano coloniale, veneziano de la mar?, u Zborniku: B. van den Bossche et alii (ur.), "... E c'è di mezzo il mare...": lingua, letteratura e civiltà marina, Atti del IV Convegno dell' A. I. P. I., Spalato (Croazia), 23.-27. kolovoza 2000., volume primo, Firenze, Franco Cesati Editore, 103-111; A che punto sono gli studi dalmatistici all'alba del Duemila?, u knjizi: F. Sabatini (ur.), L'Accademia della Crusca per Giovanni Nencioni, Firenze, Le Lettere, 2002., 433-442; Dalmatisch, u enciklopediji: Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens, Band 10, Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens, Hg. von M. Okuka unter Mitwirkung von G. Krenn, Klagenfurt/Celovec, Wieser Verlag, 2002., 947-950; Was bedeutet(e) italoromanisch, Italoromanisch, Italoromania?, u knjizi: R. R. Grimm, P. Koch, T. Stehl, W. Wehle (ur.), Italianità, Ein literarisches, sprachliches und kulturelles Identitätsmuster, Tübingen, Gunter Narr Verlag, 2002., 1-13; Le vicende delle sei lingue medie d'Italia più notevoli dal Cinquecento al secondo Ottocento, u knjizi: E. Burr (ur.), Tradizione e innovazione. Linguistica e filologia italiana alle soglie di un nuovo millenio, 2000., Atti del VI Convegno internazionale della Società Internazionale di Linguistica e Filologia Italiana (SILFI), Duisburg, 28. lipnja – 21. srpnja 2000., vol. III, 2002.

Ante Sekulić objavio je: Budim u hrvatskoj usmenoj književnosti poglavito bačkih Hrvata, Rad 483, HAZU, Zagreb, 227-257; Ante Miroljub Evetović, pjesnik, Klasje naših ravni, 3-4, Subotica, 2002.; Podgora naša – opjevana i oplakana, Marulić 6, Zagreb, 2002.; Uspomene na Sinj, Cetinsko vrilo, Sinj, 2002.; priredio za tisak Rječnik bačkih Hrvata, 1888 str.

Stjepan Damjanović objavio je knjigu: Slovo iskona, Staroslavenska/ starohrvatska čitanka, Matica hrvatska, Zagreb, 2002., 295 str., te rasprave: Jedan pogled u hrvatsko glagoljaštvo, Slavica comparativa, Zbornik k životnomu jubileu prof. ph. dr. Miroslava Kvapila, Praha, 2002, 67-71; Ivan Milčetić – istraživač hrvatskoga glagolizma, Zbornik o Ivanu Milčetiću, Hrvatski književni povjesničari, Znanstveni zbornici, sv. 7, 2002., 9-25.

Ivanka Petrović objavila je: Grabar, Biserka, klasični filolog, paleoslavist (Zagreb, 2. VI. 1932. – Zagreb, 29. VIII. 1986.), Hrvatski biografski leksikon, sv. 5,

Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 2002., 96-97; Grdović, Ivan (Gardović), glagoljaški pisar (?, druga pol. XVII. st. – ?, XVIII. st.), *ibid.*, 155; Hrabrić, Mate, glagoljaški pisar (Baška na Krku, XVIII. st.), *ibid.*, 686-687; Hržić, Šimun (Haržić), glagoljaški pisac (Dubašnica na Krku, XVIII. st.), *ibid.*, 745-746.

Voditeljica je i glavni istraživač dugoročnog projekta *Književna istraživanja hrvatskoga srednjovjekovlja* Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Piše monografske studije: Apostolske pasije u hrvatskoj glagoljskoj književnosti srednjega vijeka (Međunarodni znanstveni skup povodom 100. obljetnice Staroslavenske akademije i 50. obljetnice Staroslavenskog instituta Glagoljica i hrvatski glagolizam, Zagreb – Krk, 2.-6. listopada 2002.); Les "Vitae Patrum" dans la litterature croate du Moyen Age, za europski projekt *Hagiologia*, Le volume d'hommage en l'honneur du professeur G. Philippart.

Izabrana za vanjskog člana Madarske akademije znanosti (Magyar Tudományos Akádemia, Budapest).

S t j e p k o T e ž a k objavio je knjige: Jezični prijelomi i mijene u hrvatskoj umjetnosti riječi, TIPEX, Zagreb, 2002., 395 str.; Metodika nastave filma, drugo promijenjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002., 463 str.; suautorstvo sa Z. Klinžić, Moj hrvatski 7, udžbenik, četvrto izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002.; Z. Klinžić i M. Bacan, Moj hrvatski 8, udžbenik, četvrto izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002., te članke: Hrvatski jezični prijelom na prijelomu 19. i 20. stoljeća, u knjizi: Hrvati u Budimu i Pešti, Hrvatska samouprava Budimpešte, Budimpešta, 2001., 61-64; Hungarizmi u govoru Požuna kraj Ozlja, *ibid.*, 175-181; Gramatika Ivana Mokutera, *ibid.*, 439-442; Na tragu hrvatsko-slovačkih kulturnih veza, Hrvatski iseljenički zbornik, Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 2002., 137-141; Dječje kajkavsko stvaralaštvo u Modroj lasti, 200 godina kajkavske dječje književnosti, Zbornik sa znanstvenoga skupa, Varaždin – Donja Stubica, 2001., 73-85; Nastava hrvatskoga jezika u početku trećega tisućljeća, Uspješna škola, Poruke, XII. križevački dani, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb i Ogranak Križevci, Zagreb – Križevci, 2001., 137-142; Kajkavska morfologija u dječjem pjesničkom stvaralaštvu (Imenice), Učitelj, godišnjak Visoke učiteljske škole u Čakovcu, Čakovec, 2002., 17-47; Crn-bel, Zapisi, posebni broj 2001., Hrvatski filmski savez, Zagreb, 2001., 82-85; Film i Školska lektira, *ibid.*, 86-99; Učiteljice sudbinom prevratnih godina vijane, Kaj 1-2, 2002., 143-145.

U Školskim novinama tijekom 2001. i 2002. objavio tridesetak tekstova o hrvatskom jeziku u redovitoj kolumni *Riječ*.

Na Radio Sljemenu vodi redovitu emisiju *Hrvatski naš svagdašnji*.

RAZRED ZA KNJIŽEVNOST

Razred za književnost imao je krajem godine 19 redovitih članova i 12 članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Ivan Aralica, Nikola Batušić, Rafo Bogišić, Maja Bošković-Stulli, Nedjeljko Fabrio, Aleksandar Flaker, Ivo Frangeš, Dubravko Jelčić, Ivan Kušan, Tonko Maroević, Slavko Mihalić, Slobodan Novak, Luko Paljetak, Vlatko Pavletić, Pavao Pavličić, Ante Stamać, Miroslav Šicel, Dragutin Tadijanović i Mirko Tomasović.

Članovi suradnici: Josip Barković, Branko Hećimović, Dunja Fališevac, Stanislav Marijanović, Nedjeljko Mihanović, Zvonimir Mrkonjić, Krešimir Nemec, Nikica Petrak, Tomislav Sabljak, Ante Stamać, Stjepan Tomaš i Goran Tribuson.

Na Skupštini Hrvatske akademije održanoj 16. svibnja 2002. izabrani su za redovite članove Ivan Kušan, Tonko Maroević i Ante Stamać, a Zvonimir Mrkonjić za člana suradnika.

Tijekom godine dužnost tajnika Razreda obnašao je akademik *Dubravko Jelčić*, a zamjenika tajnika akademik *Nikola Batušić*.

Razred je održao osam redovitih sjednica te jednu komemorativnu i jednu svečanu sjednicu.

Djelatnost Razreda

Razred je tajnim glasovanjem sa 11 od ukupno 16 glasova za Akademijinu nagradu za književnost za godinu 2001. predložio, a kasnije također tajnim glasovanjem jednoglasno i potvrdio svoju odluku da se ove godine Nagrada Hrvatske akademije za književnost dodijeli prof. dr. Cvjetku Milanji za knjigu Pjesništvo hrvatskog ekspresionizma, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.

Svečana sjednica Razreda u povodu 100. obljetnice rođenja Dobriše Cesarića održana je 5. travnja u Požegi. Govorili su akademici Dubravko Jelčić i Pavao Pavličić te član suradnik Nedjeljko Mihanović. Pjesme Dobriše Cesarića čitali su dramski umjetnici Ljubica Jović i Zlatko Ožbolt, a akad. Slavko Mihalić i član suradnik Nikica Petrak pročitali su po jednu svoju pjesmu.

Razred je razmotrio zamolbu gospođe Olge Vitez-Babić te zaključio da podupire proglašenje groba pjesnika Grigora Viteza spomenikom kulture.

Razred je odlučio ponoviti svoj lanjski prijedlog da za Nobelovu nagradu za književnost predloži akademika Slobodana Novaka.

U svezi s molbom Akademijinog Odbora za međunarodnu suradnju da razredi predlože teme za protokol o znanstvenoj suradnji s Ruskom akademijom znanosti,

Razred je zaključio da je zainteresiran za suradnju s Muzejom Bahrušina – nositelj suradnje bio bi Akademijin Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, te Institutom za slavistiku – nositelj suradnje Akademijin Odsjek za povijest hrvatske književnosti Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe.

Raspravljano je o Nacrtu Deklaracije o znanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Odlučeno je da se održi sastanak predstavnika Razreda za književnost i Razreda za filološke znanosti u svezi sa suradnjom na sustavnom objelodanjivanju književne građe iz različitih arhivskih fondova.

Razred je jednoglasno zaključio predložiti Predsjedništvu da se u sobi hrvatskih nobelovaca uz Lavoslava Ružičku i Vladimira Preloga predstavi i književno djelo Ive Andrića, koga se pravom smatra i hrvatskim piscem.

Razred je podržao prijedlog dr. Branka Hećimovića, voditelja Akademijinog Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, Koordinacijskom odboru Hrvatske akademije da grad Zagreb otkupi za Hrvatsko narodno kazalište kazališnu zbirku kazališnog povjesničara i publicista Pavla Cindrića koja bi se, po ustaljenoj praksi, povjerila na čuvanje i korištenje Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe.

Razred je ovlastio akademike Dubravka Jelčića i Nikolu Batušića da ocijene zamolbe pristigle na natječaj Akademijine Zaklade.

Prihvaćena su izvješća o radu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti i Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta za godinu 2001.

Razred je primio molbu župana Bjelovarsko-bilogorske županije da bude organizator znanstvenog skupa i suorganizator obilježavanja 100. obljetnice rođenja Đure Sudete.

Razred preporučuje da Akademija bude organizator skupa te da bude zastupljena i u počasnom odboru za organizaciju obilježavanja navedene obljetnice. Razred predlaže da u tom odboru Akademiju zastupa akad. Dragutin Tadijanović, koji je izabrao i uredio prvu knjigu izabranih pjesama Đure Sudete poslije Drugoga svjetskog rata.

Razred je u Odbor za obilježavanje Strossmayerove obljetnice predložio akad. Dubravka Jelčića.

Razred je sa zadovoljstvom prihvatio prijedlog Razreda za prirodne znanosti da sudjeluje u održavanju znanstvenog skupa o Ljudevitu Vukotinoviću, u povodu 110. obljetnice njegove smrti.

Razred je podržao mišljenje Akademijinog Predsjedništva da Akademija bude pokrovitelj novoustanovljene manifestacije *Strossmayerovi dani* u Đakovu.

Razred je predložio, na temelju mišljenja Znanstveno-područnog vijeća za humanističke znanosti i Matične komisije, izbor dr. sc. Hrvojke Mihanović-Salopek i dr. sc. Antuna Paveškovića u zvanje znanstvenog suradnika.

Razred je prihvatio izvješće stručnog povjerenstva koje su činili akademici Nikola Batušić i Dubravko Jelčić i član suradnik dr. sc. Branko Hećimović, a u kojem se konstatira da je dr. sc. Ana Lederer ispunila sve uvjete za izbor u zvanje višeg asistenta.

U stručno povjerenstvo za izbor dr. sc. Slavice Stojan u zvanje znanstvenog savjetnika Razred je izabrao akademike Mirka Tomasovića (predsjednik), Rafu Bogišića i Nikolu Batušića.

Razred je prihvatio izvješća o radu znanstvenih novakinja: Snježane Mostarkić, Anice Bilić, Martine Petranović i Lucije Ljubić.

Razred je odlučio da se voditeljima Akademijinih jedinica produži sadašnji voditeljski mandat.

Nakladnička djelatnost

Članovi Razreda recenzirali su sljedeće rukopise, predviđene za tisak u Akademijinim izdanjima:

M. Šabić, Prema hipertekstualnoj povijesti književnosti.

K. Bakija, Luko Paljetak – Poeta Ludens hrvatskog pjesništva.

K. Bakija, Časopis "Dubrovnik cviet narodnog književstva" Dubrovnik – Zagreb (1849.-1852.).

I. Golub, Arkadija i Hrvatska.

B. Senker, Kazalište.

A. Flaker, Ekspresionizam i avangarda.

N. Vončina, Radio i televizija.

V. Žmegač, Europski kontekst hrvatske moderne.

D. Jelčić, Hrvatska književnost izvan domovine.

S. Stojan, Vjerenice i nevjernice.

S. Stojan, Ženski nadimci u Dubrovniku.

L. Perči, Knjižnica obitelji Bombelles.

D. Peričić, Budućnost kajkavštine.

M. Tomasović i *P. Pavličić*, Znanost o književnosti u XX. stoljeću.

K. Nemec, Razdoblje protorealizma i realizma u hrvatskoj književnosti.

M. Šicel, Razdoblje moderne u kontekstu hrvatske književnosti.

Objavljeno:

Iz tiska je izašao Rad HAZU, knj. 483, kao 25. knj. Razreda za književnost pod uredništvom akad. Miroslava Šicela.

Objavljeno je dvanaest brojeva časopisa Forum u četiri sveska, pod uredništvom Slavka Mihalića i Dubravka Jelčića.

Zbornik Dani hvarskoga kazališta (urednik akad. Nikola Batušić).

Znanstveni skupovi

Znanstveni skup *Hrvatska književnost i kazalište dvadesetih godina 20. stoljeća* održan je od 8. do 11. svibnja 2002. u gradu Hvaru, u okviru tradicionalne književnoznanstvene manifestacije *Dani hvarskoga kazališta*. Na skupu je sudjelovalo 25 predavača, a od članova Razreda sudjelovali su: akademici Nikola Batušić, Nedjeljko Fabrio i Pavao Pavličić te članovi suradnici: Dunja Fališevac, Branko Hećimović i Stanislav Marijanović.

U Komiži su 13. i 14. rujna 2002. prvi put održani *Dani Ranka Marinkovića*, uz sudjelovanje akademika Nikole Batušića i Nedjeljka Fabrija.

U Osijeku su od 5. do 7. prosinca održani *Krležini dani*, na kojima su sudjelovali: akademici Nikola Batušić, Nedjeljko Fabrio i Dubravko Jelčić te članovi suradnici Branko Hećimović, Dunja Fališevac i Stanislav Marijanović.

Komemoracije

12. prosinca 2002. Razred je održao komemorativni sastanak u spomen akademika Jure Franićevića Pločara. O životu i djelu pokojnog akademika Franičevića govorili su akademik Tonko Maroević i član suradnik Nikica Petrak.

Djelatnost članova Razreda

I v a n A r a l i c a objavio je knjigu: Konjanik, 3. izdanje, Znanje, Zagreb, 2002., 220 str.; Ambra, 3., 4. i 5. izdanje, Naklada PIP (Pavičić), Zagreb, 2002., 550 str.; Fukara, 1. i 2. izdanje, Naklada PIP (Pavičić), Zagreb, 2002., 600 str.

N i k o l a B a t u š i ć objavio je knjigu: Starija kajkavska drama – studije i rasprave, Disput, Zagreb, 2002., 199 str., te priloge u knjigama i zbornicima: Galovićeva drama Mors regni kao paradigma modernističke povijesne drame, Dani hvarskog kazališta, sv. XXVII, HAZU, Književni krug Split, Zagreb – Split, 2002., 120-129; Krležina Golgota i drame Ernsta Tollera, Komparativna povijest hrvatske književnosti, Zbornik radova IV, Književni krug Split, Split, 2002., 113-120; Kako su hrvatski književnici nadopisali Držićeva Dunda Maroja, Hrvatska književna baština, br. 1, Ex libris, Zagreb, 2002., 325-336; Josip Bach i moderna, Krležini dani u Osijeku, Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija II, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet Osijek, Zagreb – Osijek 2002., 122-134; Repertoar hrvatskih kazališta, knj. III, HAZU, AGM, Zagreb, 2002. Uvodni tekst o ADU, 343-346; Repertoar ADU, br. 17045 - br. 17825; Večera kod Milke (memoarska proza), Milka Podrug Kokotović (monografija), priredio M. Foretić, Matica hrvatska Dubrovnik, Dubrovnik, 2002., 59-62; te priloge u časopisima: Svestrani homo theatralis (Marijan Matković, Izabrana djela 1-8, priredio Branko Hećimović, HAZU, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 2001.), Kazalište, 7-8, Zagreb, 2001. (izašlo 2002.!), 190-191; Posve nova vizura, Boris Senker, Hrestomatija novije hrvatske drame, II. dio (1941-1995), Disput, Zagreb, 2001., Kazalište, 9-10, Zagreb, 2002., 258-259; Devet portreta (Antonija Bogner Šaban, Povrat u nepovrat, Hrvatski centar ITI – UNESCO, Zagreb, 2001.), *ibid.*, br. 9-10, Zagreb, 2002., 264-265; Novo čitanje Gavelle (Sibila Petlevski, Kazalište suigre – Gavellin doprinos teoriji, Antibarbarus, Zagreb, 2001.), *ibid.*, 268-269; objavio više stručnih i prigodnih članaka u dnevnom i tjednom tisku, snimio nekoliko emisija na III. programu Hrvatskoga radija te napisao veći broj natuknica u IV. svesku Hrvatske enciklopedije.

Sudjelovao s priopćenjima na sljedećim znanstvenim skupovima: Dani hvarskoga kazališta – Hrvatska književnost i kazalište dvadesetih godina 20. stoljeća, Hvar, 8.-11. V. 2002.; Malvolio Kontrabas: Stvaranje nove drame, komedija u pol čina, Dani Ranka Marinkovića, Komiža, 13.-15. IX. 2002.; Ranko Marinković – urednik i suradnik časopisa Dani i ljudi, Krležini dani u Osijeku, Osijek, 4.-7. XII. 2002.; Gavelline ratne dopisnice.

Započeo rad na novom projektu pri Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu odobrenom od Ministarstva znanosti i tehnologije – *Branko Gavella: povijest, teorija, kritika, kultura teatra*. Nastavlja istraživati rukopisnu ostavštinu starije kajkavske drame.

Nagrađen nagradom "Josip Juraj Strossmayer" Zagrebačkoga velesajma i HAZU za knjigu Književni protusvjetovi, Matica hrvatska, Zagreb, 2001. (zajedno sa Z. Kravarom i V. Žmegačem).

M a j a B o š k o v i ć - S t u l l i objavila je knjigu: O usmenoj tradiciji i o životu, 2. prošireno izdanje, Konzor, Zagreb, 2002., 298 str.; s Lj. Marks, Usmene priče iz Župe i Rijeke dubrovačke, u knjizi: Hrvatska književna baština, sv. I, Ex libris, Zagreb, 2002., 441-527, te priloge u časopisima: Visoko i nisko u književnosti usmenoj i pisanoj, Forum LXXIII, 1-3, Zagreb, 2002., 343-366; The High and the Low in Oral and Written Literature, Narodna umjetnost 39/1, Zagreb, 2002., 7-29.

Istraživački rad u tijeku: 1. Tragom kresnika i benandantea; 2. Ivan Slamnig i usmeno pjesništvo; 3. U projektu Akademije i Instituta za etnologiju i folkloristiku (Etnološka i folklorističkа građa Hrvatske akademije: zaštita i kritičko objavljivanje) brinula se o realiziranju programa. Evidentiran je dio etnološke građe u Bogišićevu arhivu u Cavtatu. Građa Akademijina Etnološkog zavoda popisana je, uz izradu kompjutorske baze. Priređena je za tisak rukopisna zbirka narodnih pjesama Matice hrvatske F. Mikuličića i dijelom A. Mostahnića.

N e d j e l j k o F a b r i o objavio je knjigu: Triemeron. Roman einer kroatischen Passion. Treći dio jadranske duaologije, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, prvo izdanje: svibanj 2002.; drugo izdanje: listopad 2002; također je objavio: Dvojni rođendan hrvatskog baleta, Dani hvarskoga kazališta, knj. XXVIII, Zagreb – Split, 2002., 166-174.

A l e k s a n d a r F l a k e r objavio je znanstvene rasprave i članke: Nazor u očekivanju barbara, Komparativna povijest hrvatske književnosti, Zbornik radova II, Književni krug Split, 2001., 7-15; O povijesti ruske književnosti (Reinhard Lauer, Geschichte der russischen Literatur), Književna smotra 33, Zagreb, 2001., 120-121; Zone. Raumgestaltung in der Dichtung der Avantgarde, Zeitschrift für Slawische Philologie 60, 2, 2001., 284-295; Bosnisch-Herzegovinische Veduten a. d. 1919, Wiener Slawistischer Almanach 52, 2001., 239-244; Avangardni teatar Sergija Glumca, Vijenac 10, Zagreb, 2002., 206, 20-21; Aus der Vogelperspektive, Zum ikonischen Gedächtnis der Literatur, Gedächtnis und Phantasma, Festschrift für Renate Lachmann, Die Welt der Slaven, Sammelband 13, Sagner, München 2001., 27-31; Globalni simultanizam, Simultanizam, Zbornik, Filozofski fakultet / Slap, Zagreb – Jastrebarsko, 2001., 25-40; Krleža magyar vedutai, Croato-hungarica, Katedra za hungarologiju / Matica hrvatska, Zagreb, 2002., 501-512; Karikirani gradovi, Književna smotra, 33, 122 (4), Zagreb, 2001., 23-30; Der Raum Rab. Randbemerkung zur neuesten Kroatischen Prosa, Itinerera Slavica, Studien zur Literatur und Kultur der Slaven, Festschrift für R. D. Kluge, Sagner, München, 2002., 79-85.

D u b r a v k o J e l č i ć objavio je knjigu: Hrvatski književni romantizam, Školska knjiga, Zagreb, 2002., 667 str.; te priloge o Eugenu Kumičiću, Dragutinu Tadijanoviću, Slavku Mihaliću i Franji Tudmanu u zbornicima o navedenim autorima; na znanstvenom skupu Krležini dani u Osijeku govorio je o temi Prohaska i Krleža; objavio je esej Naš Marulić A. D. MMI, Forum, br. 1-3; objavio pogovor reprintu izdanja knjige Rečenice Franje Cirakija i govorio o pjesniku i njegovu djelu u Požegi; u Antologiji hrvatskog književnog eseja 20. stoljeća Miroslava Šicela objavljen je esej Leskovarove književne težnje, a u antologiji Hrvatski putopis (priredio D. Horvatić) zapis: Putovanje spaljenom zemljom; četiri poglavlja iz romana Raj, u Radu HAZU, knj. 483, 2002., 53-94; esej Hrvatska danas, 30 godina poslije Proljeća, pročitan na znanstvenom skupu u povodu 30. obljetnice sloma "Hrvatskog proljeća", objavio u Zborniku Nepoznata istina o crnom danu za hrvatske domoljube 11. siječnja 1971., 192-198; esej Aktualni demografski problemi Hrvatske, pročitan na znanstvenom skupu o toj temi, objavio u Zborniku Hrvatska demografija i demostrateška drama, Zagreb, 2002., 252-256; objavio interview u Vjesniku, Panorama subotom, 16. veljače 2002. i više publicističkih priloga tijekom godine o aktualnim događajima u Fokusu, Hrvatskom slovu i Narodu.

I v o F r a n g e š objavio je: Utemeljenost metaforičkog određenja: Marulić "Otac umjetnoga hrvatskog pjesništva", Marulić u hrvatskoj književnoj historiografiji, Colloquia Maruliana, XI, radovi s međunarodnog skupa Marko Marulić, otac hrvatske književnosti, Književni krug Split, Marulianum, Split, 2002.; Pjesmotvor trajnoga sklada, Ivan Mažuranić, Smrt Smail-age Čengića, priredili I. Frangeš i M. Moguš, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2001., 11-16 i tekst epa, u suradnji, 69-107; Novelistički zapis "Potrošenog života" (Pogovor), Eta Rehak, Potrošeni život, Matica hrvatska, Dubrovnik, 2002., 117-124; Svjedočanstvo bogatog književnog iskustva (Miroslav Čabrajac, Mozaik, Rijeka, 2002.), Forum, siječanj-ožujak 2002., god. XXXXI, knj. LXXIII, Zagreb, 2002., 396-404; Zna, voli, istražuje i osjeća, Vijenac, god. X., br. 223, Zagreb, 19. rujna 2002., 8; Lapadski soneti Iva Vojnovića (osvrt na knjigu Luko Paljetak – Ivan Lovrenčić), Nacionalna i sveučilišna knjižnica i Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 2002.; Spoj sa zlatnom osnovom, Vijenac, god. X., br. 214, Zagreb, 16. svibnja

2002., 5; Tekst o knjizi Milan Moguš, Rječnik Marulićeve "Judite", Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2001.

Sudjelovao na znanstvenim skupovima: Marulićevi dani, Split, travanj 2002. i Knjiga Mediterana, Split, rujan 2002. Na III. hrvatskom slavističkom kongresu, Zagreb – Zadar, 16.-20. listopada 2002. održao predavanje: Novo postmoderno iskustvo jezika i čakavska tradicija (Splitski pjesnički trolist: Marović, Mrkonjić, Maroević).

Objavio je nekoliko prigodnih članaka u dnevnom tisku.

Akademie der Wissenschaften zu Göttingen izabrala ga je 25. siječnja 2002. za svoga dopisnog člana: *sodalem extraneum ad litterarum commercium frequentandum cooptat et adlegit classique philologorum et historicorum adscribit.*

Nastavlja rad na projektu *Hrvatska i Europa i povijesti hrvatske književnosti.*

S l a v k o M i h a l i ć objavio je: Selected poems – odabrani pesmi, Wreath of Struga Poetry Evenings, Zlaten venec na struškite večeri na poezijata, trojezično izdanje: hrvatski, makedonski, engleski, prepjev i pogovor Gane Todorovski, NIP Nova Makedonija, Skopje, 2002., 290 str. i Conoschevo Ofelia, pjesme izabrao i na talijanski preveo Dubravko Pušek, izdavač Viganelle, Švicarska 2002.

L u k o P a l j e t a k objavio je knjige: Calle dei Ragusei, Mesogea, Messina (Italija), 2002., 153 str. (zbirka poezije, dvojezično: tal.-hrv.); Lapadski soneti Iva Vojnovića (s ilustracijama I. Lovrenčića), Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, Nakladni zavod Matice hrvatske Zagreb, Zagreb, 2002., 118 str.; Križni put (s ilustracijama I. Lovrenčića), Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, Nakladni zavod Matice hrvatske Zagreb, Zagreb, 2002., 93 str.; William Blake, Pjesme, viđenja, proročanstva (biblioteka Vrhovi svjetske književnosti), Konzor, Zagreb, 2001., 326 str. (izabrao i preveo), izišlo u veljači 2002; Oscar Wilde, Pjesme u prozi / Poems in Prose (biblioteka Salonza, knj. 13), Ceres, Zagreb, 2002., 78 str. (dvojezično: prijevod s engl.); Lewis Carroll, Alica u zemlji čudesa, Kašmir promet, Zagreb, 2002, 78 str. (prijevod s engl.).; Carlo Collodi, Pinokio, ABC naklada, Zagreb, 2002., 140 str. (prijevod s tal.); Jacinto Benavente, Ingropani interesi, izvedeno na 53. dubrovačkim ljetnim igrama (prijevod sa španjolskog na dubrovački), 2002., 52 str.; Euripid, Medeja, izvelo kazalište Ulysses, Brijuni, 2002. (prijevod s engl.), 37 str.; prilozi u knjigama i monografijama: William Blake, pjesnik (i) za treće tisućljeće, u knjizi: William Blake, Pjesme, viđenja, proročanstva (biblioteka Vrhovi svjetske književnosti), Konzor, Zagreb, 2001., 303-310 (esej), izišlo u veljači 2002.; Sretni onirik, u monografiji: Ivan Balažević, Otokar Keršovani, Rijeka, 2002., 20 (esej); Kako sam po/našio Benaventea, u programskoj knjižici predstave, 19.-22. kolovoza 2002., Dubrovačke ljetne igre, Dubrovnik, 2002., 16-18; prilozi u časopisima i novinama: Sve po šest, Sarajevske sveske 1, 2002., 159-167 (ciklus pjesama); Slučaj Lorne O, Mogućnosti XLIX, 4-6, Split, 2002., 1-18 (drama); Skroviti vrt. Dnevnik Cvijete Zuzorić, plemkinje dubrovačke, Republika, 1-2, 2002., 61-83 (proza); Ivan Golub ili o tragu, Forum, 7-9, 2002., 1032-1037 (esej); Soneti i ode za kraj stoljeća, Rad HAZU, 483, Razred za književnost, knj. 25, Zagreb, 2002., 95-106 (11 pjesama); Deset dobrih razloga da posjetite Dubrovnik, Dobrodošli u Dubrovnik / Welcome to Dubrovnik, Turistička zajednica grada Dubrovnika, zima 2001./2002., 2, 6-8; Molitva suprotiva Turkom u kontekstu protuturskog otpora u Europi Marulićeva vremena i poslije njega, Colloquia Maruliana XI, 2002., 1-30 (studija); Lik Frana Supila u hrvatskoj književnosti, Dubrovnik 4, 2001., 31-56 (studija), izišlo u travnju 2002.; Krotitelj kaosa (Antun Gesko, Strukturna načela Kranjčevićeva pjesništva, Vijenac, god. X, br. 206, 24. siječnja 2002. (prikaz); Boris A. Novak, Pjesme (osam pjesama, prijevod sa slovenskog), Sarajevske sveske, 1, 2002., 1č9-153; Svijet domaćeg zidara (Stijepo Mijović Kočan, Sred zavičajnih nebesa), Dubrovnik 4, 2001., 319-320 (prikaz), izišlo u veljači 2002.; Uzbudljivi strip stradanja i patnje (Anica Kisić, Zavjetne slike hrvatskih pomoraca), *ibid.*, 320-

321 (prikaz); Važnost mikropovijesnog uvida (Zuko Bradarić, Zapisi iz lapadske prošlosti), *ibid.*, 32 (prikaz).

Izvedena dramska djela: Skroviti vrt, izveo teatar Zero, Dubrovnik, 2002.

Nagrade i priznanja: Prva nagrada Večernjeg lista za kratku priču (Tigrica), Zagreb, 2002.; dobitnik časne liste IBBY-a (International Board on Books for Young People), 2002., za prijevod: O. Wilde, Sretni princ i druge bajke, Školska knjiga, Zagreb, 2000.; plaketa i povelja grada Bleda za višegodišnju kulturnu suradnju, Bled, 2002.; tijekom 2002. otvorio je nekoliko likovnih izložbi i napisao više tekstova za kataloge tih izložbi. Predstavio je više knjiga različitih izdavača, sudjelovao na nekoliko književnih manifestacija u Hrvatskoj i izvan nje te održao nekoliko književnih večeri u Hrvatskoj i inozemstvu.

U dnevnom i tjednom tisku objavio nekoliko prikaza, pjesama i priča.

P a v a o P a v l i č i ć objavio je romane: Kronika provincijskog kazališta, Matica hrvatska, Zagreb, 2002. i Tužni bogataš, Mozaik knjiga, Zagreb, 2002.

M i r o s l a v Š i c e l objavio je: Ivan Milčetić i književnost hrvatskog narodnog preporoda, Zbornik o Ivanu Milčetiću, hrvatski književni povjesničari, Znanstveni zbornici, sv. 7, Zagreb, 2002., 59-64; Putopisna proza od Matije Mažuranića do Šenoina doba, Rad HAZU 483, Razred za književnost, knj. 25, Zagreb, 2002. 199-210; V objeti reky (Antologie chorvatske povidky 20. století), doslov, Brno – Boskovice, 2002., 202-212; Pregledi i povijesti hrvatske književnosti u kontekstu suvremene znanosti o književnosti, Zbornik "Riječki filološki dani", knj. 4, Rijeka, 2002., 459-476; Rikard Jorgovanić: Izabrana djela, predgovor, Stoljeća hrvatske književnosti, Zagreb, 2002., 9-26; Janko Leskovar – začetnik proze hrvatske moderne, Hrvatsko zagorje, br. 1, Krapina, 2002., 81-84; Ekspresionistički elementi u "Ludim pričama" Ulderika Donadinija, Ekspresionizam u hrvatskoj književnosti i umjetnosti, Zbornik radova I. znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem, Zagreb, 2002., 65-73; Antologija hrvatskog književnog eseja XX. stoljeća (I. dio: 1900.-1950., II. dio: 1950.-2000.), predgovor, Zagreb, 2002., 5-34.

Nagrađen nagradom "Antun Barac" za književnost Hrvatskog filološkog društva i hrvatskog slavističkog komiteta, Zagreb, 2002.

D r a g u t i n T a d i j a n o v i ć. Matica hrvatska objavila je drugo, dopunjeno izdanje Djela: I. Knjiga pjesama prva 1920.-1950.; II. Knjiga pjesama druga 1950.-2000.; III. Knjiga o svojima i o sebi; IV. Knjiga o hrvatskim piscima; V. Knjiga razgovora; Školska knjiga objavila je 18., dopunjeno izdanje izbora pjesama Srebrne svirale, priredila Karmen Milačić, ilustracije Miljenko Stančić, sa 77 fotografija, dosad objavljeno u 219.465 primjeraka; za nakladnika Ceres priredio dvije knjige: Knjigu vječne ljubavi Nikole Šopa, Pisma Dragutinu Tadijanoviću i Divni Denković, 480 str., i Studiju o A. G. Matošu Ljube Wiesnera, 168 str. Osam ovih knjiga javno je prikazano 4. studenoga 2002.

U povodu 97. obljetice života Gradsko poglavarstvo grada Zagreba postavilo je svom počasnom građaninu spomen-ploču u Ilici 26, u dvorišnoj zgradi, gdje je stanovao i radio 40 godina, od 1936. do 1976. Otkriće ploče: 15. XI. 2002.

M i r k o T o m a s o v i ć objavio je knjige: Marulološke rasprave 2000.-2001., Konzor, Zagreb, 215 str.; Domorodstvo i europejstvo (studije i refleksije o hrvatskoj književnosti XIX. i XX. stoljeća), Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2002., 180 str., te priloge u časopisima: Dvije obljetnice Marka Marulića: pjesnikova rođenja (1450.-2000.) i dovršetka spjeva "Judita" (1501.-2001.), Godišnjak Matice hrvatske br. 19., Vinkovci, 2002., 59-66; Dva suda o Marulićevoj pjesničkoj vrijednosti, Maretićev i Kranjčevićev, Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 483, Zagreb, 2002., 107-120; Drei Schriften, drei Sprachen, Kroatische Schriftdenkmäler und Drucke durch

Jahrhunderte, Erasmus, Zagreb, 2002.; Die Kroatische literatur von Humanismus bis zur Postmoderne, *ibid.*, 67-82; Pastir Loda i Marul. Komparativna povijest hrvatske književnosti, Zbornik radova IV., Hrvatska književnost od 1914. do 1930. i njezin europski kontekst, znanstveni skup održan 2. i 3. listopada 2001. u Splitu, Književni krug Split, 2002., 100-112; Od začetaja Isusova, Od uskarsa Isusova, Republika, god. LVII., br. 11-12, studeni-prosinac 2001., Zagreb (izašlo iz tiska 2002.), 254-261; Novi prepjevi iz Kanconijera Francesca Petrarke, Forum, god. XXXXI, knj. LXXII., siječanj-ožujak 2002., 47-55; "Aminta" Torquata Tassa u hrvatskoj književnosti, Mogućnosti, god. XLIX., br. 4-6, 2001., 112-121; Kanconski Petrarka, Književna smotra, god. XXXIII., br.122 (4), 2002., 109-119.

D u n j a F a l i š e v a c objavila je: Na koji su jezik Dubrovčani prevodili Molièrea ili kako su Alceste i Philinte postali Džono i Frano, Krležini dani u Osijeku 2000., Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija, prvi dio, priredio B. Hećimović, Zagreb – Osijek, 2001., 59-79 (objavljeno u siječnju 2002.); Baladeskne pjesme Vladimira Vidrića, Dani hvarskog kazališta, Književnost i kazalište hrvatske moderne – bilanca stoljeća II, sv. XXVIII., ur. N. Batušić i dr., Zagreb – Split, 2002., 27-47; Zaboravljeni dubrovački pjesnik Andrija Pauli (zajedno s Tomislavom Bogdanom), u seriji Hrvatska književna baština, Zagreb 2002., 267-303; više emisija na III. programu hrvatskog radija u emisiji Hrvatski identitet; nekoliko članaka (Ivan Gundulić, Ivan Šiškov Gundulić, Šiško Gundulić i drugi) u Hrvatskom biografskom leksikonu (Gn-H), Zagreb, 2002. i nekoliko predgovora i pogovora,

Radi na projektu *Čovjek, prostor, vrijeme; studije iz književne antropologije*.

S t a n i s l a v M a r i j a n o v i ć objavio je u knjigama i zbornicima: Fin de siècle hrvatske moderne: najmlađi mladi i europska književnost, Dani hvarskog kazališta XXVII, Zagreb – Split, 2001., 55-66; Europska književnost i umjetnost u časopisu Mladost, *ibid.*, 2002., 247-255; Hrvatski ban Šokčević i biskup Strossmayer, monografija Josip Šokčević hrvatski ban, PŠD Hrvatski sokol – SN Privlačica, Vinkovci, 2002., 77-87; Chorwacka literatura fin de siècle'u w kontekście środkowoeuropejskim, u: Narodowy i ponadnarodowy model kultury. Europa Środkowa i Polwysep Balkanski, Wydawnictwo naukowe UAM, Poznan, 2002., 61-76; Milčetićeve prosudbe Relkovićeva Satira i mjesta M. A. Relkovića u hrvatskoj književnosti (Slavonica in Varasdinensia), Zbornik o Ivanu Milčetiću, Hrvatski književni povjesničari 7, Zagreb, 2002., 453-461; Cesarićeve pjesničke kritike i zapisi o pjesnicima, Prinos posvećen stotoj obljetnici rođenja, Đakovački susreti hrvatskih književnih kritičara, Zbornik IV, Matica hrvatska, Đakovo, 2002., 57-61; objavio je i knjige izabranih djela: Živko Bertić, Izbor iz djela, Riječ, Vinkovci, 2000. (2002.!), 255 str.; Matko Peić, Putnik bez putovnice, *ibid.*, 311 str., obje s predgovorom, rječnikom, životopisom i važnijom literaturom koje je o piscima napisao.

Sudjelovao s priopćenjima na domaćim i međunarodnim skupovima: XXIX. dani hvarskog kazališta, Hvar, 10.-12. svibnja; Hrvatski književni povjesničari: Dragutin Prohaska, Osijek, 17.-19. svibnja; VII. slavistički dani, Szombathely, 24.-26. svibnja; Osijek kao kulturno i književno srednjoeuropsko središte, Osijek, 5. lipnja; V. susreti hrvatskih književnih kritičara, Đakovo – Osijek, 27.-28. lipnja; III. hrvatski slavistički kongres, Zadar, 15.-17. rujna; VIII. dani Josipa i Ivana Kozarca, Vinkovci, 3. i 4. listopada; Riječki filološki dani, Rijeka, 14.-16. studenoga; XIII. Krležini dani u Osijeku, 4.-6. prosinca; Međunarodni kroatistički znanstveni skup u Pečuhu, 6.-7. prosinca 2002.

Predstavljao hrvatske pisce i djela: N. Fabrija, R. Ivšića i L. Paljetka, Vukovar, 6. prosinca 2001.; V. Rema, Đakovo, 1. ožujka 2002.; M. Peića, Požega, 6. ožujka; E. Hoška OFM, Osijek – Našice, 6. i 9. travnja; Leksikon stranih pisaca: D. Detoni Dujmić, Osijek, 17. travnja; P. Matvejevića, Osijek, 18. travnja; S. Tomaša, 19. travnja; B. Mesingera, Osijek, 28. lipnja; S. Sršana, Osijek, 11. listopada; I. Supeka, Osijek, 25.

listopada; M. Begovića, Osijek, 30. listopada; djela inozemnih kroatista: J. Rapacke, F. Ferluge Petronio i K. Pienižek polaznicima 31. zagrebačke slavističke škole, Dubrovnik, 7. rujna.

Priredio i otkrio spomen-ploču D. Cesariću na boravišnoj kući u Osijeku uz prigodni program o 100. obljetnici rođenja, Osijek, 28. lipnja. Objavio više enciklopedijskih članaka, prikaza i recenzija. Priređuje za objavljivanje zbornik radova prvoga međunarodnog znanstvenog skupa o Josipu Jurju Strossmayeru, održanog u Osijeku u svibnju 1990. o 175. obljetnici Strossmayerova rođenja.

T o m i s l a v S a b l j a k objavio je: Izrodi / Outcasts, u antologiji Hrvatski Odisej / Croatian Odysseus, Binoza Press, Zagreb, 2002., 148-149, sastavljač: Ivo Smoljan; Misija pjesnika, Zbornik Književna kritika o Slavku Mihaliću, Dora Krupićeva, Zagreb, 2002., 313-314, sastavljač: Branimir Donat; U traganju za izgubljenim precima (Nedjeljko Fabrio: Triemeron), Forum 7-9, Zagreb, 2002., 1027-1031.

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Organizacija i sastav

Razred za likovne umjetnosti imao je krajem godine osamnaest redovitih i sedam članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Miroslav Begović, Vera Horvat-Pintarić, Ljubo Ivančić, Nives Kavurić-Kurtović, Ivan Kožarić, Boris Magaš, Vladimir Marković, Andre Mohorovičić, Edo Murtić, Velimir Neidhardt, Ivo Petricioli, Zlatko Prica, Nikola Reiser, Đuro Seder, Miroslav Šutej, Marija Ujević-Galetović, Josip Vaništa, Šime Vulas i Ante Vulin.

Članovi suradnici: Zlatko Bourek, Boris Bućan, Radovan Ivančević, Zlatko Keser, Branko Kincl, Andrija Mutnjaković i Melita Viličić.

Razred je 27. veljače izgubio svojeg redovitog člana, akademika Kostu Angelija Radovanija, koji je umro u Zagrebu u 86. godini života, 26. studenoga prof. dr. Senu Sekulić, dopisnog člana, koja je umrla u 87. godini života, također u Zagrebu, a 17. prosinca akademika Andru Mohorovičića. Akademik Mohorovičić umro je u Zagrebu u 90. godini života, a njegovom smrću Razred je izgubio i svojeg tajnika.

Tajnik Razreda bio je do 17. prosinca *Andre Mohorovičić,* a njegov zamjenik *Ante Vulin.* Zamjenik tajnika vodit će razredne poslove do novih izbora krajem 2003.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Tijekom godine Razred je održao osam redovitih sjednica i jednu izvanrednu, te nekoliko radnih sastanaka članova Odbora za praćenje rada Akademijinih muzejsko-galerijskih jedinica. Održavani su sastanci sekcije arhitekata, odbora i komisija osnovanih pri Razredu. Nastavljena je suradnja s Ministarstvom kulture, Upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine te muzejskim i galerijskim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Na gotovo svim sjednicama Razreda razredni tajnik, akademik Andre Mohorovičić, poticao je članove da se uključe svojim prilozima ili recenzijama u rad redakcije Akademijina izdanja *Hrvatska i Europa.* Također se nastojalo da što veći broj članova Razreda dostavi materijal za izradu vlastite web stranice.

Važniji zaključci i prijedlozi doneseni na sjednicama Razreda:

Na 1. redovitoj sjednici, održanoj 10. siječnja, članovi Razreda raspravljali su o novonastaloj situaciji u vezi s obnovom Memorijalnog centra "Lavoslav Ružička" u Vukovaru, nakon što su gradski oci Vukovara bez dogovora s Akademijom potpisali ugovor o obnovi s tvrtkom CastelluM iz Zagreba. Budući da je Akademijin Odbor za obnovu Centra već izvršio neke predviđene radove, Razred je izvijestio Akademijin

Koordinacijski odbor da s obzirom na iznimni međunarodni, znanstveni i kulturni značaj projekta Akademija treba iznijeti svoje mišljenje o tom problemu i ustanoviti u kakvom je odnosu, pravnom i moralnom, s Poglavarstvom grada Vukovara.

Razredni članovi raspravljali su i o prijedlogu Akademijinog Koordinacijskog odbora da odrede jednog od suautora idejnog rješenja za sanaciju i adaptaciju zgrade Kemijskog instituta na Strossmayerovom trgu 14. Razred je zaključio da se iz dopisa ne vidi kakav je stav zauzet prema idejnom rješenju i svim autorskim pravima u procesu realizacije i dovršetka projekta; ustanovljena je razlika u pravnom statusu autorskog prava prema Zakonu o nabavi koji je bio na snazi tijekom 2001. i novom Zakonu s početka 2002.; primljena je izjava autora da ne prihvaćaju proceduru navedenog postupka te predlažu da se postupak obnovi u skladu s novim Zakonom o javnoj nabavi (NN od 24. prosinca 2001.). U protivnom slučaju autori ne prihvaćaju korištenje njihova idejnog arhitektonskog rješenja u daljnjoj razradbi projektne dokumentacije. Na osnovi takvog stava autora, Razred nije bio u mogućnosti izabrati koordinatora za suradnju s izvođačem.

Na izvanrednoj sjednici, održanoj 14. siječnja, članovi su odlučili predložiti arhitekta Vjenceslava Richtera za Nagradu Hrvatske akademije za godinu 2000.

Nakon provedenog postupka za predlaganje za izbor novih članova Hrvatske akademije, članovi Razreda donijeli su odluku da se za člana suradnika predloži kipar Zlatko Bourek.

Proveden je i postupak za reizbor dva člana suradnika: prof. dr. Radovana Ivančevića i arhitekta Andrije Mutnjakovića. Jednoglasnom odlukom oba su člana predložena Akademijinoj Skupštini da potvrdi njihov reizbor.

Na 2. redovitoj sjednici, održanoj 14. veljače, Razred je ponovio postupak za izbor kandidata za Nagradu Hrvatske akademije, jer arhitekt Vjenceslav Richter nije pristao na kandidaturu. U ponovljenom postupku za Nagradu Hrvatske akademije predložen je slikar Mladen Pejaković.

Na 3. redovitoj sjednici, održanoj 26. ožujka, prihvaćeno je izvješće akademika Josipa Vanište o obavljenim radovima na zaštiti slika i uređenju spremišta u Strossmayerovoj galeriji.

Na 4. redovitoj sjednici, održanoj 3. svibnja, raspravljalo se o natječaju za dodjelu sredstava iz Akademijine Zaklade. Postavljeno je i pitanje može li se natjecati za sredstva iz Zaklade za pojedine akcije unutar Akademije, jer je neobično da Akademija sufinancira slične akcije drugih ustanova, a nema dovoljno novca za vlastite. Tako na primjer Razred za likovne umjetnosti trebao bi ponovno pokrenuti svoj Bulletin, zatim bila bi mu potrebna pripomoć za izdavanje monografije Viktor Kovačić – život i djelo. Razredni članovi predlažu također da se iz Zaklade izdvoje sredstva za novčane nagrade umjesto samo plakete Hrvatske akademije za crtež i grafiku.

Na 5. redovitoj sjednici, održanoj 6. lipnja, u vezi s nastavkom radova u Strossmayerovoj galeriji, Razredni odbor za praćenje rada Galerije izvijestio je da je elaborat o konačnom uređenju rasvjete i radovima na restauraciji slika iz spremišta pripremljen i dostavljen Akademijinom Koordinacijskom odboru te se očekuje sastanak s predstavnicima radi daljnjih dogovora.

Razred je donio odluku da podržava prijedlog akademika Miroslava Begovića, voditelja Hrvatskog muzeja arhitekture, o zapošljavanju dviju novakinja u Muzeju.

Na 6. redovitoj sjednici, održanoj 30. rujna, članovi Razreda odlučili su predložiti akademkinju Veru Horvat-Pintarić za dodjelu Državne nagrade za znanost za godinu 2002.

Prihvaćeni su plan rada Razreda godinu 2003. i planovi rada Gliptoteke i Kabineta grafike.

Razred se suglasio s prijedlogom Akademijinog Predsjedništva da se osigura spomen-prostor, za sada dio prostora u zgradi na Strossmayerovu trgu 14, hrvatskim znanstvenicima, dobitnicima Nobelove nagrade, Vladimiru Prelogu i Lavoslavu Ružički; razredni članovi postavili su, međutim, pitanje što je s preuređenjem i smještajem Akademijine Knjižnice, koja je posljednjih godina postala gotovo nedostupna javnosti. Budući da je to druga po veličini i važnosti knjižnica u Hrvatskoj, članovi drže da je neophodno što prije osigurati odgovarajući smještaj knjiga koje se sada nalaze u podrumima i dati ih javnosti na korištenje, kao što je uvijek i bilo. Tijekom rasprave izneseno je mišljenje je da je u sličnoj situaciji i Akademijin Arhiv.

Članovi Razreda primili su na znanje pismeno izvješće akademkinje Vere Horvat-Pintarić o posjeti Sorkočevićevom ljetnikovcu u Dubrovniku te njezino mišljenje o prijedlogu Hrvatskog restauratorskog zavoda za postupak s kojim će se restaurirati slike iz spremišta Strossmayerove galerije.

Na 7. redovitoj sjednici, održanoj 18. studenoga, raspravljalo se o mogućnostima za nabavku dodatnih sredstava za završetak radova na uređenju Strossmayerove galerije, uključujući i novi postav slika u galerijskim dvoranama. Članovi Razreda mišljenja su da Galeriju treba ponovno otvoriti s novim postavom, ali prije toga potrebno je restaurirati veći broj umjetnina. Dogovoreno je da uži sastav članova, zadužen za praćenje rada Galerije, načini elaborat, još jedanput pregleda spremišta i predvidi troškovnik restauracije.

Na prijedlog dr. Jelke Radauš Ribarić, supruge pokojnog člana Razreda akademika Vanje Radauša, članovi Razreda odlučili su započeti s pripremama za obilježavanje 30. obljetnice njegove smrti (2005.) i 100. obljetnice njegova rođenja (2006.).

Prihvaćene recenzije rukopisa

3. redovita sjednica

Patricija Veramenta-Paviša, Palača Gozze-Gučetić u ulici Sv. Josipa u Dubrovniku, Anali Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

4. redovita sjednica

Bruno Šišić, Vrtni prostor povijesnog predgrađa Dubrovnika, I. svezak, edicija Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

Miro Gardaš, Neki novi podaci o rimskom mostu pokraj Murse, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

Zorislav Horvat, Utvrde grada Iloka, Zbornik radova znanstvenog skupa Statut grada Iloka 1525., Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

5. redovita sjednica

Tomislav Tomorad, Egipatske zbirke u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na egipatsku zbirku Gradskog muzeja Varaždin, Zbornik radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu;

Skupina autora: Perivojno nasljeđe sjeverozapadne Hrvatske u funkciji turističkog i kulturnog razvoja, Zbornik radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske,* Zavod za znanstveni rad u Varaždinu;

Miroslav Klem, Spomenička baština u službi društveno-gospodarskog razvoja sjeverozapadne Hrvatske, Zbornik radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu.

6. redovita sjednica

Miro Gardaš, Ostaci rimskog mosta u koritu rijeke Drave pokraj Osijeka i nakon raščišćavanja 1985. godine.

Dragan Damjanović, Vukovarski arhitekt Fran Funtak.

Atila Čokolić, Klasicistička županijska palača u Osijeku i dosadašnji pisci o županijskoj palači.

Rukopisi su predvideni za tiskanje u Analima Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

7. redovita sjednica

Vilim Matić, Povijest vojno-građanskog bloka u osječkoj Tvrđi, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, broj 18.

Odbori Razreda

U sklopu Razreda za likovne umjetnosti djelovali su: Odbor za praćenje rada Akademijinih muzejsko-galerijskih jedinica, Uredničkí odbor za Bulletin Razreda za likovne umjetnosti, Odbor arhitektura u turizmu i slobodnom vremenu pri Znanstvenom vijeću za turizam; pri Razredu su također Znanstveno vijeće za obnovu i razvitak te Povjerenstvo Hrvatske akademije za izradu projekta uređenja zgrade na Strossmayerovu trgu 14. Razred je imenovao članove Muzejskog odbora koji će pratiti rad i donositi odluke vezane uz rad Hrvatskog muzeja arhitekture. Članovi su toga Odbora svi razredni članovi arhitekti i jedan slikar.

Odbor za praćenje rada Strossmayerove galerije održao je tijekom godine više radnih sastanaka na kojima se dogovaralo o pojedinostima u vezi s uređenjem i ponovnim otvaranjem Galerije za javnost. U nedostatku financijskih sredstava, trebalo je odrediti prioritete, tim više što je za otvorenje Galerije bio predviđen i novi postav umjetnina, što zahtijeva i restauraciju većeg dijela slika pohranjenih u spremištu. Zbog svih tih problema, otvorenje Galerije s novim postavom moralo se odgoditi.

Funkcije članova Razreda

M. Begović, potpredsjednik je Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, član je Akademijina Predsjedništva i Koordinacijskog odbora, voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture Hrvatske akademije, član Izvršnog odbora Znanstvenog vijeća za turizam i Znanstvenog vijeća za promet.

I. Kožarić, voditelj je Gliptoteke Hrvatske akademije.

B. Magaš, član je Hrvatske komisije za UNESCO, predstavnik je Razreda u Odboru za dodjelu nagrada Hrvatske akademije i u Odboru za Knjižnicu Hrvatske akademije. Predsjednik je Uredničkog odbora Bulletina Razreda za likovne umjetnosti.

A. Mohorovičić, bio je tajnik Razreda za likovne umjetnosti, predsjednik Akademijinog Odbora za narodni život i običaje, voditelj Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, predsjednik Znanstvenog vijeća za turizam i Znanstvenog vijeća za obnovu i razvitak, član Znanstvenog vijeća za promet, Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode, Odbora za obnovu katedrale u Zagrebu. Bio je predstavnik Razreda u Akademijinom Inicijativnom odboru za izradu Nacrta Deklaracije o znanju, član Ravnateljstva Hrvatskog glazbenog zavoda i predsjednik Vijeća stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru.

E. Murtić, voditelj je Kabineta grafike Hrvatske akademije.

V. Neidhardt, predsjednik je Akademijine Zaklade, voditelj je Arhiva za likovne umjetnosti, član uredništva Akademijina Vjesnika i predstavnik Razreda u Akademijinu Odboru za međunarodnu suradnju. Pridruženi je član Američke institucije arhitekata AIA.

N. Reiser, zamjenik je predstavnika Razreda u Odboru za međunarodnu suradnju.

Đ. Seder, član je žirija Kabineta grafike za 3. trijenale crteža.

M. Šutej, član je Muzejskog vijeća Hrvatskog muzeja arhitekture.

J. Vaništa, voditelj je Strossmayerove galerije starih majstora.

A. Vulin, zamjenik je razrednog tajnika i razredni predstavnik u Odboru za suradnju Hrvatske akademije, hrvatskih sveučilišta i znanstvenih instituta. Član je Matičnog povjerenstva za područje umjetnosti, polje likovne umjetnosti, muzičke umjetnosti, filmske umjetnosti i televizije visokih učilišta Republike Hrvatske. Voditelj je studija dizajna Zagrebačkog sveučilišta.

Svi razredni arhitekti članovi su Akademijina Povjerenstva za izradu projekta uređenja Akademijine zgrade na Strossmayerovu trgu 14 i članovi su Znanstvenog vijeća za obnovu i razvitak. Svi članovi arhitekti izabrani su u Muzejsko vijeće Hrvatskog muzeja arhitekture.

Djelatnost članova Razreda

M i r o s l a v B e g o v i ć vodio je i nadalje projekt Ministarstva znanosti *Analiza i smjernice arhitektonsko-prostornih koncepcija u turizmu na tlu Hrvatske*; proveo je znanstvenoistraživačke radove na valorizaciji arhitektonskih djela suvremene arhitekture na tlu Hrvatske, u sklopu zadataka Hrvatskog muzeja arhitekture; nastavio je rad na projektu arhitektonskih i interijerskih transformacija društvenih sadržaja hotela "Eden" u Rovinju; izradio je projekt prostornog uređenja Tkalčićeve ulice (II. etapa), od Skalinske do Miklošićeve ulice. Kao glavni urednik monografije Arhitekt Viktor Kovačić – život i djelo, nastavio je s radom na objavljivanju monografije.

V e r a H o r v a t - P i n t a r i ć radi na knjizi: Tradicija i moderna. Nagrađena je Nagradom grada Zagreba za knjigu Svjedok u slici, nove figure za nove realnosti u eri moderne, Matica hrvatska, Zagreb, 2001.

L j u b o I v a n č i ć nagrađen je godišnjom Nagradom HDLU-a.

N i v e s K a v u r i ć - K u r t o v i ć izlagala je na samostalnim izložbama: Muzej grada Bjelovara, Bjelovar, 16. svibnja – 16. lipnja; Muzejsko-galerijski prostor "Kula", Veli Lošinj, 20. lipnja – 11. srpnja; pripreme za retrospektivnu monografsku izložbu krajem 2003.

B o r i s M a g a š realizirao je rekonstrukciju i adaptaciju kapele u biskupskoj palači na Krku. Završio je izvedbenu dokumentaciju za izvedbu kapele u sklopu Psihijatrijske bolnice Vrapče te je započela njena realizacija. Započeo je izvedbu krovnih ploha na objektu crkve Bl. Augustina Kažotića na Volovčici u Zagrebu. U fazi idejnog rješenja završen je projekt novog nogometnog stadiona za 32.000 gledatelja na Rujevici u Rijeci te je predstavljen nadležnim komisijama FIFA-e i Mediteranskih igara. Rukopis koji obuhvaća predavanja iz predmeta teorija arhitekture na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom Elementi pristupa arhitekturi završio je i pripremio za tisak. Rukopis Arhitektura Hrvatske u devetnaestom stoljeću za ediciju *Hrvatska i Europa* predan je recenzentima. Završen je Abecedarij pojmova iz domene arhitekture i urbanizma za Tehnički leksikon Leksikografskog zavoda.

V l a d i m i r M a r k o v i ć dovršio je rukopis knjige: Crkve 17. i 18. stoljeća u Istri, tipologija i stil i predao ga nakladniku; nastavlja terenska istraživanja i rad na rukopisu za knjigu Barokna arhitektura u Hrvatskoj, koji će se produljiti na godinu 2003.

A n d r e M o h o r o v i č i ć nastavio je rad na analizi geneze naselja i urbanih cjelina na području sjevernog Jadrana u okviru znanstvenog projekta *Razvoj naselja na*

obalnom području sjevernog Jadrana; nastavio je analizu tema s područja prostornog planiranja na hrvatskom teritoriju te odvojeno u zagrebačkoj regiji; obrađivao je tematiku s područja kulturnih dometa ostvarenih na sveukupnom hrvatskom teritoriju.

Velimir Neidhardt. Izložbe: Velimir Neidhardt arhitekt - samostalna izložba u Galeriji Waldinger u Osijeku od 2. IX. do 7. IX. 2002.; projekti: poslovna zgrada Croatia osiguranje d. d. u Zagrebu, Miramarska 22. Arhitektonski idejni projekt za načelnu dozvolu, arhitektonski glavni projekt za građevnu dozvolu, izvedbeni projekti; nagrade: Nagrada grada Zagreba "za izniman prinos hrvatskoj arhitekturi velikog mjerila kojom gradovi dobivaju karakteristična obilježja. Kompleksnim pristupom izradio je vrijedna ostvarenja koja izvorno i kreativno pridonose slici suvremenog Zagreba"; članstvo: predsjednik Upravnog vijeća Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu.

Ivo Petricioli radi na monografiji: Umjetnost ranoga srednjeg vijeka u Hrvatskoj, za izdavačku kuću Ljevak; monografija o zadarskom slikaru F. Salghetti-Driolliju, koju priprema Narodni muzej u Zadru i Institut za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu.

Zlatko Prica radi na monografiji akvarela i grafike te mapi Mare Nostrum. U povodu donacije crteža Kabinetu grafike, priprema izložbu iz donacije s katalogom za godinu 2003.; tijekom godine izlagao je: 38 ulja na platnu, Centar mađarske kulture, Budim, Budimpešta, veljača 2002.; 38 ulja na platnu, Suvremena galerija Tatabany, srpanj 2002.; 38 ulja na platnu, Szombathely, rujan 2002. S tom je izložbom završen ciklus izložbi u Mađarskoj, odnosno projekt koji je inicirao grad Pečuh i Muzej Janus Pannonius; Grafike od 1952. do 1969. i 35 originalnih djela izrađenih tehnikom bakroreza i suhe igle, Samoborski muzej, Samobor, 6. listopada 2002.; Galerija Vesna i Zlatko Prica, Samobor, otvorenje 18. listopada 2002. donacijom 70 ulja, dvije skulpture i fotografije. Uz izložbu priređen je katalog na 72 stranice. Darovao je Akademijinu Kabinetu grafike 463 crteža i 206 grafika. Donacija je predana u siječnju 2002.

Nikola Reiser izlagao je na samostalnoj izložbi: Galerija Era, Novalja, 1.-20. kolovoza; nastavak rada u atelijeru.

Đuro Seder nastavlja s radom u atelijeru; sudjelovao je u knjizi: Branislav Glumac, Razgovori sa slikarima, Republika, 9-10, 2002.; nagrađen je Nagradom za životno djelo "Vladimir Nazor"; postao je *professor emeritus* na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Miroslav Šutej izlagao je na samostalnim izložbama: Gospodice iz Motovuna, Galerija Sv. Ivan Zelina; Gospodice iz Motovuna, Galerija Forum, Zagreb i Gospodice iz Motovuna, Galerija Antun Šporer, Opatija (te tri izložbe različitih su digitalnih printova različitih stvari); Slike na crnom, Hrvatski povijesni muzej, Memorijalni muzej Ivana Gorana Kovačića u Lukovdolu; Slike na platnu, Galerija Apedemak, Zagreb; Vježbe na papiru, Galerija Kordić, Velika Gorica; Slike na platnu, Gradski muzej Varaždin; Slike i grafike, Galerija Garestin. Skupne izložbe: Retrospektiva nagrađenih crteža (1968.-1999.), Kabinet grafike Hrvatske akademije, Zagreb; Croart 7 – Slo, Mestna galerija, Ljubljana; nastavlja intenzivan rad na sređivanju i prikupljanju dokumentacije za svoju monografiju.

Marija Ujević-Galetović nastavila je s intenzivnim radom u atelijeru.

Josip Vaništa priredio je samostalnu izložbu: Portreti u galeriji Ivo i Milan Štajner Židovske općine u Zagrebu, od 20. listopada do 20. studenoga; prilog u monografiji Gorgona, autorice Marije Gattin, u izdanju Galerije suvremene umjetnosti,

Zagreb, 2002.; prilog u: Avangarda Srednje Europe u drugoj polovici 20. stoljeća, u izdanju Muzeja za modernu umjetnost u New Yorku, 2002.; dobitnik je Vjesnikove nagrade za književnost "I. G. Kovačić" za rad Knjiga zapisa, studeni 2002.

Šime Vulas izlagao je na skupnoj izložbi: Pasionska baština, Muzej Mimara, Zagreb, travanj 2002.; izvedbe: Jedra, drvo, 152 x 62 x 37 cm; Zaobljena jedra, drvo, 155 x 70 x 60 cm; dovršena razrada skica i izvedba skulpture Križ, 360 x 150 x 75 cm. U Parku skulptura Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu postavljena je njegova skulptura Jedra, bronca, 212 x 62 x 37 cm.

Ante Vulin sudjelovao je na pozivnom natječaju za objekt crkve i franjevačkog klerikata u Splitu; radio je na projektima: idejno arhitektonsko rješenje za dobivanje lokacijske dozvole za Poslovno-trgovački centar i Hotel tvrtke Antunović na Ljubljanskoj aveniji (s Dinom Vulin-Ileković i Borisom Ilekovićem); idejno arhitektonsko rješenje kuće za goste obitelji M., Zlarin; idejno arhitektonsko rješenje kuće obitelji A., Bibinje; idejno arhitektonsko rješenje Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu (s Dinom Vulin-Ileković i Borisom Ilekovićem).

Sena Sekulić-Gvozdanović radila je na: The City of Trogir in the Middle Ages, Studies in the Architecture of Dalmatia and Corfu, Ed. J. R. Melville-Jones, ALA Publ., W. Australia, 2002., Archivio del Litorale Adriatico V., Ed. Filippi, Castelo 5763, 39122 Venezia; izložba Vatikan, Croati – Cristianesimo – Culture – Arte, Prostor, vol. 8, br. 1, Zagreb, travanj 2002.; Arhitekt Ivo Geršić (1915.-2002.), Čovjek i prostor, br. 1/2, Zagreb, 2002.; Stari grad Sisak i njegova obnova, Riječi, br. 3/4, Matica hrvatska, Sisak, 2002.; Utvrđeni samostani na tlu Hrvatske (benediktinci i njihovi nasljednici), predano za tisak u tiskaru Golden Marketing; Islamski dvorovi i vrtovi (uz projekt vrta pred džamijom u Zagrebu), predano za tisak u izdanju Jurčić. U tijeku je rad na monografiji Arhitekt Ivo Geršić.

Boris Bućan: Portreti hrvatskih pisaca, Galerija Forum, Zagreb.

Zlatko Keser izlagao je na samostalnoj izložbi u Galeriji Zona, Zagreb, te na II. trijenalu hrvatskog crteža i bijenalu akvarela Hrvatske. U tijeku je priprema samostalne izložbe u Galeriji Poolt.

Branko Kincl izvodio je nastavu u Ljetnoj školi arhitekture u Motovunu: Metode arhitektonskog projektiranja – zavičaj, realna i virtualna stvarnost i interoperabilnost; XXIX IAHS World Congress on Housing, University of Coimbra, Portugal: Razvoj arhitektonskog okoliša (arhitektonske cjeline), zajedno s dr. sci. Alenkom Delić; u tijeku je rad na Studiji osvjetljenja tromostovlja u Zagrebu; arhitektonsko rješenje stambene skupine 2+1, Šestine, Zagreb, idejni i glavni izvedbeni projekt u suradnji s Kincl, d. o. o.; Centar za edukaciju, radnu terapiju i rehabilitaciju djece, mladeži i odraslih Hrvatske udruge gluho-slijepih osoba Dodir, Jarun Zagreb, idejni projekt; urbanističko i arhitektonsko rješenje tvorničkog kompleksa Tvornice duhana Rovinj i Istragrafika, industrijska zona Kanfanar, u suradnji s Kincl, d. o. o. Dobitnik je godišnje Nagrade grada Zagreba za arhitekturu.

Andrija Mutnjaković objavio je monografiju: Arhitekt Lucijan Vranjanin – Luciano Laurana; nastavio je rad na pripremi tiskanja monografije: Arhitekt Viktor Kovačić – život i djelo; nastavio je istraživački rad na temi *Turizam djece i mladeži* u sklopu znanstvenoistraživačkog projekta *Analiza i smjernice arhitektonsko-prostornih koncepcija turizma na tlu Hrvatske*; pripremio je obradu izložaka i kataloga monografske izložbe Arhitekt Lucijan Vranjanin, 1420.-1479. u Hrvatskom muzeju arhitekture. U tijeku je rad na sintetiziranju dosad objavljenih tekstova, nadopuna novim poglavljima i priprema grafičkih priloga za knjigu o urbanističko-arhitektonskoj obnovi

Rima po papi hrvatskog podrijetla Siksta V., radni je naslov: Rim pape Siksta V. Radi na arhitektonskim projektima: studija i djelomična realizacija obnove Meštrovićeva Doma hrvatskih likovnih umjetnika s otklanjanjem dosadašnjih unutrašnjih i vanjskih dogradnji u svrhu vraćanja Doma u izvorno stanje. Nastavlja se gradnja Katoličkog školskog centra Don Bosco u Žepču, površine 12.000 m^2; studijski projekt mogućnosti gradnje polivalentnog Doma hrvatske salezijanske provincije na obronku Zagrebačke gore.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju imao je krajem godine osam redovitih i pet članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Jerko Bezić, Pavle Dešpalj, Stanko Horvat, Anđelko Klobučar, Koraljka Kos, Ruben Radica, Ivan Supičić i Lovro Županović.

Članovi suradnici: Nikša Gligo, Igor Kuljerić, Frano Parać, Ennio Stipčević i Stanislav Tuksar.

Tajnik Razreda bio je akad. *Jerko Bezić*, a zamjenik tajnika akad. *Ivan Supičić*. Predstavnik Razreda u Predsjedništvu bila je akademkinja *Koraljka Kos*.

Na Izbornoj skupštini 16. svibnja izabran je za člana suradnika Igor Kuljerić, a reizabrani su Frano Parać i Nikša Gligo.

26. svibnja Razred je izgubio dugogodišnjeg zaslužnog redovitog člana Ivu Mačeka.

Razred je u 2002. održao sedam redovitih sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Članovi Razreda obavljali su i u ovoj godini svoju aktivnost na području glazbene umjetnosti i muzikologije u okviru Muzičke akademije u Zagrebu, Hrvatskog društva skladatelja i u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Akademijinog Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe.

Tijekom godine Razred je na svojim sjednicama rješavao niz tekućih poslova i zadataka od interesa za Razred i Akademiju.

U ovoj godini Razred je dobio jednog novog člana suradnika, Igora Kuljerića, a proveden je reizbor za dva člana suradnika, Nikšu Gliga i Frana Paraća.

U skladu s Pravilnikom o dodjeljivanju nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti provedena je kandidatura i predloženo da se nagrada za područje glazbe u 2001. dodijeli Zoranu Juraniću, ravnatelju opere HNK, za operu "Govori mi o Augusti". Podnositelji u postupku predlaganja nagrade bili su akademkinja Koraljka Kos i akademici Pavle Dešpalj i Anđelko Klobučar. Nagrada mu je uručena na Dan Akademije (29. travnja 2002.).

U Odboru za nagrade Hrvatske akademije predstavnik Razreda je akademkinja Koraljka Kos.

Razred je zaključio da se na natječaj za dodjelu državnih nagrada za znanost, za Nagradu za životno djelo u godini 2002. obnovi prošlogodišnji prijedlog za akad. Ivana Supičića. Podnositelji za predlaganje njegova izbora bili su akademkinja Koraljka Kos i akademici Jerko Bezić i Ruben Radica.

Razredni članovi posvetili su pozornost međunarodnoj suradnji s akademijama, sveučilištima te drugim inozemnim ustanovama, a preko svojih članova Razred je aktivno sudjelovao u radu različitih vijeća, odbora i tijela. U Odboru za međunarodnu suradnju sudjelovao je član suradnik Nikša Gligo, a kao njegov zamjenik akad. Ivan Supičić. U Odbor za Statut Razred je kao svojeg predstavnika izabrao akademika Rubena Radicu. U radu Akademijine Zaklade sudjelovali su akademici Pavle Dešpalj i Ruben Radica. U obnovljeni Odbor za suradnju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima Razred je ponovno predložio člana suradnika Stanislava Tuksara.

Na prijedlog Razreda Akademijina Zaklada je prihvatila da se financijski podupru mladi umjetnici u umjetničkom usavršavanju, i to daroviti mladi hrvatski dirigenti Luka Vukšić (iznosom od 19.000 kn) i Ivan Repušić (iznosom od 23.000 kn) te za dodiplomski studij na Glasovirskom odsjeku Muzičke akademije u Budimpešti Danijel Detoni (19.000 kn), i Vlatka Peljhan za magisterijski studij klasične i barokne violine u Rotterdamu (19.000 kn).

Na razrednim sjednicama redovito se raspravljalo o nakladničkoj djelatnosti. Recenzirani su rukopisi za razredne edicije i Akademijinu ediciju *Hrvatska i Europa*, te za zbornike radova sa znanstvenih skupova održanih u Osijeku (*Kapucin otac Anzelmo Canjuga – život i djelo*) i Varaždinu (*Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*). Za niz Djela suvremenih hrvatskih skladatelja dovršeno je za tisak notografiranje Gudačkog kvarteta Ive Mačeka. Urednik edicije Djela suvremenih hrvatskih skladatelja jest akad. Stanko Horvat. Za projekt *Spomenici glagoljaškog pjevanja* započele su pripreme gradiva za III. sv. *Glagoljaško pjevanje iz zadarskog područja*, nositelj projekta je akad. Jerko Bezić. U ediciji *Hrvatska i Europa*, drugi svezak, na engleskom i francuskom jeziku, objavit će se najvjerojatnije do lipnja 2003. Za tisak je pripremljen i treći svezak na hrvatskom jeziku. Glavni urednik edicije je akad. Ivan Supičić. Za četvrti svezak redaktor za glazbeni dio izdanja bit će akad. Jerko Bezić, a urednik edicije akad. Mislav Ježić. Za peti svezak redaktor za glazbeni dio izdanja bit će akademkinja Koraljka Kos.

Razred se kao sunakladnik brinuo i o časopisima International Review of the Aesthetics and Sociology of Music i Arti musices. Urednik IRASM-a je član suradnik Stanislav Tuksar, a akad. Ivan Supičić zamjenik je urednika. Razred je podržao prijedlog akademkinje Koraljke Kos da se ponovno pokrene edicija Rad Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju; započelo je prikupljanje i recenziranje rukopisa. Za glavnog urednika Rada izabran je član suradnik Stanislav Tuksar, a u uredнički odbor imenovani su akademkinja Koraljka Kos, akad. Jerko Bezić i član suradnik Nikša Gligo.

Veliku pozornost i u ovoj godini članovi Razreda poklanjali su održavanju i korištenju violine *King*. Osnovano je povjerenstvo u sastavu: akademici Ruben Radica, Pavle Dešpalj i Jerko Bezić, te vanjski članovi Miroslav Poljanec, direktor ART Agenta, Tonko Ninić i Goran Končar. Na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi Ministarstvu kulture i Poglavarstvu grada Zagreba prijavljeno je održavanje i koncertiranje na violini *King*. Ukoliko se na natječaju dobiju zatražena financijska sredstva, Razred se suglasio da se u dnevni red svake od budućih sjednica Razreda uvrsti i redovito izvješće u vezi s projektom *Violina King*. Izvjestitelj će biti akad. Ruben Radica. Razred je organizirao stručni pregled i utvrđeno je stanje violine *King*, uz posredovanje Art Agenta iz Zagreba. Pozvana su dva stručnjaka iz Cremone, Fausto Cacciatori i Bruce Carlson, koji su 14. lipnja u Akademiji pregledali instrument i utvrdili da je riječ o jednom od najljepših i najočuvanijih instrumenata koji su imali prilike vidjeti.

U skladu sa svojim ovlaštenjima Razred je pratio rad Odsjeka za povijest hrvatske glazbe, Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe u Zagrebu, prihvaćao

izvješća i planove rada Odsjeka te provodio izbore u viša znanstvena zvanja. Tako je Razred prihvatio izvješće Povjerenstva u sastavu: akademkinja Koraljka Kos i akademici Jerko Bezić i Ivan Supičić, da se Hana Breko izabere u istraživačko zvanje višeg asistenta. Na prijedlog Razreda, ponovno na vrijeme od tri godine, Predsjedništvo je u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe za voditeljicu imenovalo akademkinju Koraljku Kos. Razred je ponovno pokrenuo redefiniranje radnog mjesta mr. sc. Vedrane Jurišić, s asistentskog mjesta na radno mjesto knjižničkog savjetnika u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe, tj. da se predvide financijska sredstva za to radno mjesto u godini 2003.

Razred se bavio i pitanjima od interesa za svoje članove. Na Akademijinim web stranicama na Internetu postoje podaci o svim redovitim članovima koji se redovito nadopunjuju.

Akad. Stanko Horvat dobio je Nagradu "Vladimir Nazor" za životno djelo.

Osnovan je i pododbor Razreda u sastavu akademici: Jerko Bezić, Pavle Dešpalj i Stanko Horvat, koji su dobili ovlasti da između dviju sjednica provedu konzultacije i dogovore se o sadržaju i izvođačima glazbenog programa za hitne Akademijine potrebe.

Nakladnička djelatnost

Rukopisi prihvaćeni na razrednim sjednicama:

4. sjednica 15. travnja

Za ediciju Rad: *I. Špralja*, Ostvarenja u duhovnoj glazbi na našem tlu; *S. Majer - Bobetko,* Rezultati i važnost djelovanja inozemnih (osobito čeških) glazbenika u drugoj polovini 19. st.

Za ediciju *Hrvatska i Europa*: *S. Majer-Bobetko,* Rezultati na području glazbene edukacije, reprodukcije, periodike i kritike u Hrvatskoj u drugoj polovini 19. stoljeća.

6. sjednica 10. listopada

Za Zbornik radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*: *E. Stipčević*, Proučavanje glazbene baštine Varaždina – skladateljski opus Ivana Wernera.

Za Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa *Kapucin otac Anzelmo Canjuga – Život i djelo*: *M. Martinjak*, Glazbeni stil u liturgijskim skladbama o. Anzelma Canjuge;

Z. Ivanković, Prisutnost folklora u svjetovnoj glazbi oca Anzelma Canjuge.

7. sjednica 18. studenoga

Za Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa *Kapucin otac Anzelmo Canjuga – Život i djelo*: *I. Hinek*, Orguljske fuge u ostavštini fra Anzelma Canjuge; *S. Bašić*, Svjetovne zborne skladbe iz ostavštine o. Anzelma.

Objavljeno

U nizu djela suvremenih hrvatskih autora: *I. Maček*, I. gudački kvartet (partitura i dionice), Zagreb, 2002., VIII + 42 str. Urednik akad. Stanko Horvat.

Svečane sjednice

Na svečanoj sjednici u povodu Dana Akademije, te dodjele Akademijinih nagrada u Preporodnoj dvorani palače Narodnog doma 29. travnja, na Guarnerijevoj *King* violini svirala je Maja Begović-Dešpalj Sonatu za violinu solo, našeg laureata, dobitnika Akademijine nagrade Zorana Juranića (stavci: *Moderato quasi allegretto, Adagio – In forma di ciacona, Tempo di gavotta*).

Na svečanom proglašenje novih članova 4. lipnja u Preporodnoj dvorani palače Narodnog doma, na prijedlog Razreda, iz I. gudačkog kvarteta u F-duru akad. Ive Mačeka, dva stavka (*Moderato* i *Allegro vivace*) izveo je kvartet Sebastian.

Na znanstvenom skupu *In memoriam Vladimir Prelog*, koji je održan 7. siječnja, na četvrtu obljetnicu njegove smrti, održan je u Preporodnoj dvorani i glazbeni program. Izvedena je Sonata za violinu i glasovir op. 19 (*Allegro moderato*, *Andante*, *Allegro*) akad. Mile Cipre. Izvođači: Anđelko Krpan, violina *King*, i Renata Hill, glasovir.

Djelatnost članova Razreda

J e r k o B e z i ć je uz Irenu Miholić i Mojcu Piškor priredio za tisak zbirku: Vinko Žganec, Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja, knjiga 3., Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb 2002., 384 str. U toj je knjizi objavio poglavlje: Komentari uz pojedine popijevke, 332-341.

Nastavio je proučavanje tradicijskog hrvatskog crkvenog (glagoljskog) pučkog pjevanja na zadarskom području.

P a v l e D e š p a l j održao je 21 koncert, i to četiri sa Zagrebačkom filharmonijom, dva s Hrvatskim komornim orkestrom, jedan s orkestrom, zborom i solistima Muzičke akademije u Zagrebu, tri koncerta sa Splitskim komornim orkestrom, dva s Dubrovačkim simfonijskim orkestrom, pet s Varaždinskim komornim orkestrom (od kojih četiri na festivalima u Osijeku, Opatiji, Zadru i Dubrovniku), dva koncerta s Kosovskom filharmonijom, jedan s Ukrajinskom filharmonijom te jedan koncert s komornim orkestrom Strings only.

Imao je premijeru i četiri reprize baleta Romeo i Julija S. Prokofjeva u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu.

S t a n k o H o r v a t. Praizvedba djela Dah i dodir za obou, klarinet, fagot i glasovir (14. srpnja, koncerti Amadeo – Zagreb); izvedba: Tri preludija za glasovir (9. studenoga, na međunarodnoj Glazbenoj tribini u Puli); praizvedba djela Scenes za violinu i violu (16. studenog, na koncertu u Hrvatskom glazbenom zavodu).

U lipnju dodijeljena mu je najviša Državna nagrada za umjetnička ostvarenja za životno djelo "Vladimir Nazor".

A n đ e l k o K l o b u č a r. Praizvedbe: Rondo za bandoneo i gudački kvartet, Peter Soave i kvartet Rucner, Hrvatski glazbeni zavod, 7. ožujka 2002.; VI. gudački kvartet, I solisti di Milano, 27. osorske glazbene večeri, 6. kolovoza 2002.; Koncert za orgulje solo, Mario Penzar i Zagrebačka filharmonija, Koncertna dvorana "Vatroslav Lisinski", 25. listopada 2002.

Objavio Skladbe za orgulje, Zagreb, 2002. Izdavač: Kor zagrebačke prvostolne crkve.

K o r a l j k a K o s objavila je: Na tragu prvog hrvatskog baleta. Uz 100. obljetnicu praizvedbe Jele Bele pl. Adamovića-Čepinskoga, Cantus 114, Zagreb, 2002., 49-51; Die kroatische Sprache in der Musik, Drei Schriften, drei Sprachen. Kroatische Schriftdenkmäler und Drucke durch Jahrhunderte, ur. S. Lipovčan, Erasmus, Zagreb, 2002., 241-249.

Urednica izdanja glasovirske sonate u b-molu Dore Pejačević, u seriji: *Gazophylacium Musicae Croaticae*, HMD, Zagreb, 2002.

Rad na prilozima za IV. i V. svezak edicije *Hrvatska i Europa*, revalorizacija hrvatskih skladatelja (Božidar Kunc); Hrvatska glazbena moderna (1890.-1918.); Interpretacija izabranih izvora za povijest hrvatske glazbe (F. Ks. Kuhač, Vj. Klaić, D. Pejačević).

Odlikovana je redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića.

R u b e n R a d i c a radio je započetu skladbu za gudački kvartet te namjerava raditi na novom djelu povjerenom harfi.

Na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu držao je predavanja iz kolegija polifonija, aspekti glazbe 20. stoljeća i uvod u instrumentaciju.

I v a n S u p i č i ć. Glavnouredničkl rad i prevođenje za ediciju *Hrvatska i Europa*, održavanje predavanja na postdiplomskom studiju. Objavio kraće tekstove u raznim publikacijama.

U 2002. dobio nagradu Europski krug, za izvanredne zasluge na afirmaciji europskih vrijednosti u Hrvatskoj i afirmaciju domovine u svijetu na području znanosti (9. svibnja).

L o v r o Ž u p a n o v i ć. Prema svojoj opsežnoj monografiji o V. Lisinskome (koju je objavio 1969.) načinio je u ovoj godini skraćenu verziju od 100 stranica s naslovom Vatroslav Lisinski – život i djelo koju će uskoro objaviti Graphis, Zagreb, u povodu skore obljetnice skladateljeve smrti.

Radi na skladanju ciklusa za bariton i komorni orkestar (alt i glasovir) s (radnim) naslovom Elegija za moje mrtve, na istoimeni tekst hrvatskog pjesnika Nikole Milićevića.

N i k š a G l i g o objavio je znanstvene i stručne radove: Social and/or Educational Aspects of Pierre Schaeffer's musique concrete. On the Utopian Fate of Music as a Project, European Journal for Semiotic Studies, 14, 1-2, 2002., 149-163; Divota arhivske prašine (esej kao skica za studiju), Glazba i baština, Zbornik u čast Lovri Županoviću (ur. E. Stipčević), Šibenik, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", 2002., 11-28; Glazba iz prava na snove (zabilješke uz Sanjače Mladena Tarbuka), Cantus, 114, 2002. (svibanj), 36-37; Zagrebačka saksofonistička škola, tekst u programskoj knjižici koncerta 25 godina saksofona na Muzičkoj akademiji, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, 5. listopada 2002.; The Music Biennale Zagreb, tekst u brošuri uz CD-ROM Exat 51 & New Tendencies, Avant-garde and International Events in Croatian Art in the 1950's and 1960's, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, 2002., 143-144; Etter, Brian K., From Classicism to Modernism. Western Musical Culture and the Metaphysics of order, Aldershot etc., Ashgate, 2001., AM, 32, 2, 2001., 285-288; IRASM, 33, 1, 2002., 116-120; Riethmiller, Albrecht (Hrsg.), Handwörterbuch der musikalischen Terminologie, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, dreissigste Auslieferung, Sommer 2000: Misch, Imke, Minimal music; Bandur, Markus, Musica poetica; Hentschel, Frank, Sonus, Beiche, Michael, Trias, Dreiklang, IRASM, 33, 1, 2002., 113-116; desetak natuknica (za Musik in Geschichte und Gegenwart i za Hrvatsku enciklopediju).

Nastavak rada na projektu *Hrvatska glazbena terminologija*; istraživački radovi za knjigu Analiza Nove glazbe: neke mogućnosti (radni naslov).

I g o r K u l j e r i ć. Glazbene praizvedbe: Osor, Osorske glazbene večeri, Osor, 14. srpnja; Neroñenoj dragoj, Glazbena tribina, Pula, 7. studenoga.

Projekt u tijeku: *Životinjska farma*, opera prema romanu G. Orwella, praizvedba će biti u Koncertnoj dvorani "Vatroslav Lisinski" u sklopu Muzičkog bijenala u travnju 2003.

F r a n o P a r a ć. Obnašao je dužnost dekana Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu.

E n n i o S t i p č e v i ć. Dovršio je rad na znanstvenoistraživalačkom projektu *Osam stoljeća hrvatske duhovne glazbe*. Pri Ministarstvu znanosti i tehnologije prihvaćen je novi projekt *Spomenici starije hrvatske glazbe*. Isti projekt u 2002. financiralo je i Ministarstvo kulture.

Rad na projektu *Spomenici starije hrvatske glazbe*. Rad na suvremenom kritičkom izdanju pjesmarice Atanazije Jurjević, Pisni (Beč, 1635.) (suradnici akad. Josip Bratulić, Ivana Žužul, Ennio Stipčević).

Transkripcija djela iz opusa 19., 22. i 23. Tomasa Cecchinija rezultirala je dvama koncertima, u potpunosti posvećenima suvremenim praizvedbama: Zbor HRT i dirigent Tonči Bilić (Zagreb, Muzej Mimara, 25. ožujka 2002.); Hrvatski barokni ansambl i dirigent Saša Britvić (Varaždin, Varaždinske barokne večeri, 3. listopada 2002.). Transkripcije obasižu oko 230 str. partiture.

Za časopis Kolo Matice hrvatske (br. 1., 2002.) priredio je blok studija stranih autora, prevedenih s engleskog, francuskog, njemačkog i talijanskog jezika (oko 350 kartica), posvećenih operi. Svi su prijevodi redigirani i opremljeni uredničkim bilješkama.

Redovita predavanja u zvanju honorarnog docenta na Muzičkoj akademiji te u zvanju honorarnog izvanrednog profesora na Hrvatskim studijima.

Objavljeni znanstveni radovi: Iz starije glazbene prošlosti Krapine, Kaj, XXXV, Zagreb, 2002., 1-2, 91-97; Toma Babić i franjevački glazbeni barok, Zbornik o Tomi Babiću, Šibenik – Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Zagreb, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, 2002., 195-204; urednik je knjige Glazba i baština, Zbornik u čast Lovri Županoviću, Šibenik, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", 2002., 358 str.

S t a n i s l a v T u k s a r objavio je: The Composers of Lombardy and the Po Valley and the Preserved Repertoires of the 17th and 18th Century, Split "Cappella Musicale", Atti del IX Convegno internazionale La musica nelle cappelle in area lombarda-padana nel Barocco, Brescia, 2001., A.M.I.S., Brescia, 2002., 325-338; Croatie, Dictionnaire de musicien, Larousse, Pariz, 2002., 211-214; napisao 82 članka za 4. svezak (Fr–Ht) Hrvatske enciklopedije Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža".

Vodio kao glavni istraživač projekt Ministarstva znanosti i tehnologije *Sređivanje, katalogizacija i obradba muzikalija i drugih glazbenih izvora u Hrvatskoj* pri Muzičkoj akademiji u Zagrebu; nastavljena katalogizacija glazbenog arhiva samostana Male braće u Dubrovniku, katalogiziran glazbeni arhiv franjevačkog samostana u Koprivnici.

Sudjelovao aktivno s priopćenjima na znanstvenom skupu *Krležini dani*, Osijek, prosinac 2002.

Obavljao dužnost glavnog urednika časopisa International Review of the Aesthetics and Sociology of Music (sv. 33, br. 1 i 2); obavljao dužnost urednika za glazbu u Hrvatskoj enciklopediji Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" u Zagrebu; uredio knjige: *D. Davidović*, Istraživanja recepcije u muzikologiji i njihovi izgledi; *I. Paulus*, Glazba s ekrana, Hrvatska filmska glazba od 1942. do 1990.; Muzička akademija – 80 godina.

Pozvana predavanja: Universität Potsdam, Potsdam, Njemačka (siječanj 2002.).

Redoviti je profesor opće povijesti glazbe, povijesti hrvatske glazbe i estetike na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu; profesor estetike glazbe na Pedagoškom fakultetu u Osijeku; profesor povijesti hrvatske glazbene kulture na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu; predsjednik Hrvatskog muzikološkog društva; voditelj izdavačke djelatnosti Hrvatskog muzikološkog društva, recenzent znanstvenih projekata Ministarstva obrazovanja, znanosti i športa Republike Slovenije.

RAZRED ZA TEHNIČKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za tehničke znanosti imao je krajem godine dvanaest redovitih i sedam članova suradnika.

Redoviti članovi (akademici): Hrvoje Babić, Tomo Bosanac, Josip Božićević, Dragutin Fleš, Stjepan Jecić, Sibila Jelaska, Elso Kuljanić, Božidar Liščić, Vladimir Matković, Ivo Senjanović, Božo Udovičić i Mirko Zelić.

Članovi suradnici: Josip Brnić, Marin Hraste, Ante Mihanović, Vlasta Piližota, Antun Szavits-Nossan, Olga Šarc-Lahodny i Vedran Žanić.

Razredni je tajnik *Dragutin Fleš,* a njegov zamjenik *Božo Udovičić.* Predstavnik Razreda u Predsjednišvu Hrvatske akademije jest *Josip Božičević.*

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvenoistraživačku i nastavnu djelatnost obavljali su članovi Razreda u okviru Akademijinih znanstvenih vijeća ili u matičnim ustanovama na fakultetima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Splitu te u Energetskom institutu "Hrvoje Požar" i u Institutu za razvoj i istraživanje INA-e. Rezultati istraživanja objavljivani su u nizu domaćih i stranih časopisa i knjiga te na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Popis radova nalazi se uz prikaz o radu članova Razreda.

Razred je na svojim sjednicama rješavao pitanja i zadatke od vlastitog interesa, interesa Hrvatske akademije i od interesa za hrvatsku znanost. Raspravljalo se o suradnji sa znanstvenim organizacijama tehničkih struka u Akademiji, na Sveučilištu i u znanstvenim institutima.

Članovi Razreda sudjelovali su sa svojim prijedlozima u postupku za dodjelu nagrada Hrvatske akademije. Za znanstvena područja iz djelokruga Razreda nagradu je dobio prof. dr. Želimir Sladoljev, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.

Razred je tijekom godine održao šest redovitih sjednica. Važniji zaključci na sjednicama Razreda:

Na 1. redovitoj sjednici, održanoj 7. veljače, Razred je raspravljao o kandidatima za nove Akademijine članove, uzimajući u obzir i prijedloge koji su pristigli iz ustanova izvan Akademije. Razred je donio odluku da se Nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2001. dodijeli prof. dr. Želimiru Sladoljevu, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Članovi Razreda prihvatili su prijedlog Znanstvenog vijeća za naftu i Znanstvenog vijeća za energetiku za održavanje okruglog stola *Položaj energetike u Hrvatskoj u procesu globalizacije.*

Na 3. redovitoj sjednici, održanoj 21. ožujka, Razred je donio odluku o prijedlogu kandidata za nove Akademijine članove: za redovitog člana predložen je prof. dr. Ivo Senjanović, a za članove suradnike prof. dr. Pavao Komadina i prof. dr. Josip Sečen. Razredni članovi raspravljali su o međunarodnoj suradnji naše Akademije te o potpisivanju ugovora s Češkom akademijom znanosti. Raspravljalo se također o prijedlogu Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti da se osnuje povjerenstvo za promjenu Akademijina Statuta u čijem sastavu bi bio predstavnik svakog razreda. Akademik Stjepan Jecić imenovan je predstavnikom ovog Razreda. Razred je prihvatio recenzije rukopisa dr. Šime Malenice, Review of numerical simulations in offshore hydrodynamics.

Na 4. redovitoj sjednici, održanoj 13. lipnja, Razred je razmatrao pristigle zamolbe za financijsku pomoć iz sredstava Akademijine Zaklade, koje se odnose na područje tehničkih znanosti i uputio svoje prijedloge Upravnom odboru Zaklade. Povjerenstvo, sastavljeno od razrednih članova, izvijestilo je o pozitivnoj ocjeni rada Sandre Stepić, novakinje u Zavodu za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku. Članovi su također prihvatili recenzije rukopisa predviđenih za tiskanje u Zborniku radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali društveno-ekonomskog i kulturnog razvitka sjeverozapadne Hrvatske*. Organizator skupa je Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije u Varaždinu.

Na 5. redovitoj sjednici, održanoj 17. listopada, prihvaćen je plan rada Razreda i znanstvenih vijeća koja djeluju u sklopu Razreda. Razmatran je prijedlog Zakona o visokoškolskom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti te je zamoljen akademik Hrvoje Babić da prouči prijedlog i da ga predstavi članovima Razreda na raspravu. Članovi Razreda odlučili su jednoglasno predložiti Akademijinu Predsjedništvu da član suradnik Olga Šarc-Lahodny i dalje vodi Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju u Dubrovniku.

Na 6. redovitoj sjednici, održanoj 5. prosinca, predložen je akademik Dragutin Fleš za razrednog predstavnika u Odboru za obilježavanje 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti Josipa Jurja Strossmayera. Pokrenut je postupak za imenovanje dr. Dubravka Sambraila u zvanje višeg znanstvenog suradnika.

Nakladnička djelatnost

Tijekom godine izišla su dva broja Biltena Razreda za tehničke znanosti: Bilten broj 1 (V), 2002., koji sadržava predavanje dr. Šime Malenice, Pregled numeričkih simulacija u hidrodinamici pomorskih konstrukcija, i Bilten broj 2 (V), 2002., s predavanjem prof. dr. Klausa-Jürgena Bathea, O analizi ljusaka metodom konačnih elemenata i njihovoj punoj interakciji s Navier-Stokesovim strujanjem tekućine.

Glavni urednik Biltena je akademik Dragutin Fleš, a izvršni urednik je akademik Ivo Senjanović.

Objavljen je i Rad Razreda za tehničke znanosti 484, koji sadržava priloge akademika Rike Rosmana, Längskraftfestigkeit schlanker und gedrungener Rechteckquerschnitte bei Längslast und schräger Biegung i Coupled Wall Systems with an Additional Shear Connector at the Top.

Razred je na svojim sjednicama prihvatio recenzije rukopisa:

- na 2. sjednici prihvaćene su recenzije rukopisa dr. *Šime Malenice*, Pregled numeričkih simulacija u hidrodinamici pomorskih konstrukcija. Rukopis je tiskan u Biltenu Razreda broj 1 (V), 2002. Krajem godine objavljene su Spomenice preminulih članova Razreda, akademikâ Vojislava Bege i Petra Krešimira Čolića.
- na 3. sjednici prihvaćene su recenzije rukopisa prof. dr. *Klausa-Jürgena Bathea*, O analizi ljusaka metodom konačnih elemenata i njihovoj punoj interakciji s Navier-Stokesovim strujanjem tekućine. Rukopis je tiskan u Biltenu Razreda broj 2 (V), 2002.;

- na 4. sjednici prihvaćene su recenzije rukopisa predviđenih za tiskanje u Zborniku radova znanstvenog skupa *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog razvitka sjeverozapadne Hrvatske*;

- na 5. sjednici određeni su recenzenti rukopisa prof. dr. *Vladimira Muljevića*, Razvitak i stanje tehnike u Hrvatskoj u 19. stoljeću. Rukopis će se tiskati u Akademijinoj ediciji *Hrvatska i Europa*.

Znanstveni skupovi, predavanja i pokroviteljstva

- U organizaciji razrednog Odbora za proizvodne znanosti, 12. lipnja 2002. u Akademijinoj palači prof. dr. Klaus-Jürgen Bathe, Massachussetts Institute of Technology, održao je predavanje: On the state-of-the-art of finite element analysis: solids, fluids and fluid flows with structural interactions.

- Razred je prihvatio pokroviteljstvo međunarodne znanstvene konferencije IEEE International Conference on Electronic, *Circuits and Systems ICECS* 2002., Dubrovnik, 15.-18. rujna 2002.; predstavnik Razreda bio je akademik Hrvoje Babić.

- Razred je prihvatio pokroviteljstvo znanstvenog skupa *Teorija i praksa brodogradnje, in memoriam prof. Leopold Sorta,* Trogir, 14.-16. studenoga 2002.; predstavnik Razreda bio je akademik Stjepan Jecić.

- U organizaciji razrednog Odbora za proizvodne znanosti održan je 17. studenoga 2002. okrugli stol o nanoznanosti i nanotehnologijama. Predavanja i rasprave tiskat će se u Biltenu Razreda za tehničke znanosti.

Funkcije članova Razreda

Hrvoje Babić, razredni je predstavnik u Odboru za suradnju Hrvatske akademije s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima i u Odboru za razminiravanje. Predsjednik je Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj.

Josip Božičević, predsjednik je Znanstvenog vijeća za promet. Član je Akademijinog Predsjedništva.

Dragutin Fleš, tajnik je Razreda, član je Upravnog odbora Akademijine Zaklade, predstavnik Razreda u Odboru za obilježavanje 190. obljetnice rođenja i 100. obljetnice smrti Josipa Jurja Strossmayera.

Božidar Liščić, razredni je predstavnik u Akademijinom Odboru za međunarodnu suradnju i predsjednik razrednog Odbora za proizvodne znanosti.

Vladimir Matković, urednik je časopisa Rad Razreda za tehničke znanosti.

Ivo Senjanović, tehnički je urednik Biltena Razreda za tehničke znanosti.

Božo Udovičić, zamjenik je tajnika Razreda, razredni je predstavnik u Odboru za dodjelu nagrada Hrvatske akademije i predsjednik Znanstvenog vijeća za energetiku.

Mirko Zelić, predsjednik je Znanstvenog vijeća za naftu.

Djelatnost članova Razreda

H r v o j e B a b i ć objavio je: M. Vučić, H. Babić, A Robust Method for Equalizer Design Based on the Impulse Response Symmetry, Proceedings of ISCAS 2002 – IEEE Symposium on Circuit and Systems, Volume 3, Phoenix, Arizona, SAD, 26.-29. svibnja 2002., 539-542. Završeno je prvo izdanje digitalnog udžbenika Signali i sustavi dostupnog preko Interneta. Udžbenik uključuje multimedijalne sadržaje, interaktivnu provjeru znanja i sustav za elektroničke konzultacije. Ovaj projekt financiran je od Ministarstva znanosti i tehnologije.

Nastavio je istraživački rad u području analogne i digitalne obrade signala, posebice na optimizaciji faznih i korektora interferencije na temelju kriterija u vremenskom domenu. Vodio je suradnike na projektu Ministarstva znanosti *Sustavi i algoritmi*

za obradu signala i slike. Sudjelovao je u radu Znanstvenog vijeća za razminiravanje. Održavao je poslijediplomsku nastavu na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Prisustvovao je i pozdravio uime Akademije kao pokrovitelja ECECS 2002 - 9th IEEE International Conference on Electronics, Circuits and Systems, 15.-18. rujna 2002., Dubrovnik.

T o m o B o s a n a c radio je na novom invertoru frekvencije Nikola Tesla - Oscilator. Invertor je vrlo jednostavan, s minimalnim pomagalima i s vrlo malo elektroničkih komponenti. Već je nekoliko takvih uređaja u pogonu, a rad na uređaju snage 150 kw, upravo je u tijeku.

J o s i p B o ž i č e v i ć objavio je sa suradnicima: External Transport Costs as Element of Planning Policy, St. Petersburg University of Architecutre and Civil Engineering, 5th International Conference Traffic Safety Management for Big Cities, St. Petersburg (Russia), 19.-20. rujna 2002., 7 str.; National Air Navigation Services in Transition Conditions, 47th International Technical Conference Proceedings, Washington (USA), 3.-7. studenoga 2002., 178-182; Stanje željeznica u svijetu i Europi i tržišno orijentirani preustroj, Hrvatske željeznice, Zagreb, 2002.

D r a g u t i n F l e š objavio je: Materials for the New Millennium – Synthetic Inorganic, Semi-Inorganic and Organic-Inorganic Hybrid Polymers, Metalurgija 41 (3), 2002., 199-205; priopćenja na skupovima: 5th International Symposium of Croatian Metallurgical Society, SMMD, 2002., Šibenik, 23.-27. lipnja 2002.; Materials for the New Millennium – Synthetic Inorganic, Semi-Inorganic and Organic-Inorganic Hybrid Polymers (plenarno predavanje), Summaries of Lectures, Metalurgija 41 (3), 2002., 217; D. Šubarić, V. Piližota, D. Fleš, D. Kovačević, N. Nedić, Influence of potassium mercaptobenzimidazole on polyphenol oxidase activity in model systems and in fresh-cut apples, Proceedings of the 4th Croatian congress of Food Technologists, Biotechnologists and Nutricionists, Opatija, 4.-6. listopada 2002., 135-140; Anorganski sintetski polimeri, poluanorganski i organsko-organski hibridni polimeri, predavanje na kolokviju Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, Zagreb, 16. rujna 2002. Dodijeljena mu je počasna medalja za suradnju u povodu 50. obljetnice Hutnickey fakulty, Technickej University v Košiciach.

U tijeku je nastavak radova na sintezi umreženih polimera i kopolimera koji sadrže kontrolirane tiskane molekulske šupljine.

S t j e p a n J e c i ć objavio je: J. Kodvanj, J. Eberhardsteiner, R. J. Beer, S. Jecić, Einfluss der Modelldicke auf die Formzahlen bei Kerbspannungsproblemen. VDI-Berichte 1599, 77-82; R. J. Beer, J. Kodvanj, S. Jecić, W. Grinauer, Shrinking of photoelastic sensitive polymers during fixation of isochromatik pattern using gamma-radiation, 19th Danubia-Adria Symposium, Polanica Zdroj (2002.), Book of Abstracts, 76-77; Kinematika krutih tijela, udžbenik Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.

Završeni radovi na projektu *Veliki gradijenti deformacija* i rad na novom projektu *Eksperimentalna modelska simulacija oštećenja mehaničkih konstrukcija*. Na oba je projekta glavni istraživač, a projekti su financirani od Ministarstva znanosti i tehnologije. Vodi međunarodni projekt *Spannungs- und Dehnungsanalyse mit Hilfe der 3D Spannungsoptik unter Verwendung neu entwickelter strahlengeherteter Polymere*. S austrijske strane u projektu sudjeluje Tehničko sveučilište iz Beča (voditelj akademik H. Mang).

S i b i l a J e l a s k a objavila je: S. Mihaljević, M. Perić, S. Jelaska, The sensitivity of embryogenic tissue of Picea omorika (Panč.), Purk to antibiotics, Plant Cell Tissue Organ Cult. 67, 2001., 287-293; N. Bauer, D. Leljak-Levanić, S. Mihaljević, S. Jelaska, Genetic transformation of *Coleus blumei* Benth. using *Agrobacterium*, Food Technol. Biotechnol. 40/3, 2002., 1-7; S. Tulac, D. Leljak-Levanić, M. Krsnik-Rasol, S.

Jelaska, Effect of BAP, TDZ and CPPU on multiple shoot formation in pea (*Pisum sativum* L.) in culture in vitro, Acta Biol. Cracoviensia, Ser. Bot. 44, 2002., 161-168; S. Mihaljevć, I. Bjedov, M. Kovač, D. Leljak-Levanić, S. Jelaska, Effect of explant source and growth regulators on in vitro callus growth of *Taxus baccata* L. Washingtonii, Food Technol. Biotechnol. 40/4, 2002., 6; Transgenične biljke u hrani – današnje spoznaje o riziku, Priroda, 6-8, 2002., 68-71; Financing of science and higher learning in Croatia, 2002., 36-45, u: N. Švob-Đokić (ur.), Research and Development Policies in the Southeast European Countries in Transition – Republic of Croatia, Institute for International Relations, Zagreb. Priopćenja na znanstvenim skupovima: D. Leljak-Levanić, N. Bauer, S. Jelaska, Changes in DNA methylation during somatic embryogenesis in *Cucurbita pepo* L., The 10th IAPTC&B Congress: Plant Biotechnology 2002 and Beyond, 23.-28. lipnja 2002., Orlando, Fl., SAD, 2002., P-1413, 136-A; N. Bauer, D. Leljak-Levanić, S. Jelaska, Rosmarinic acid synthesis in transgenic callus of *Coleus blumei* Benth., The 13th Congress of the Federation of European Societies of Plant Physiology, 2.-6. rujna 2002., Kreta, Grčka, Book of Abstracts, Session 15: Biosynthesis of secondary metabolites, 56, P-32; D. Leljak-Levanić, N. Bauer, S. Jelaska, Extracellular glycoproteins have links with callose deposition in embryogenic culture of *Cucurbita pepo* L., The 3rd Slovenian Symposium on Plant Physiology with International Participation, 25.-27. rujna, Ljubljana, Book of Abstracts, 2002., 56, P-32.

U povodu dvadesete obljetnice postojanja slovenskog Društva za rastlinsko fiziologijo dodijeljen joj je naslov počasnog člana Društva za važan prinos razvoju biljne fiziologije.

Voditeljica je novog znanstvenoistraživačkog projekta odobrenog od Ministarstva znanosti i tehnologije *Kontrolni mehanizmi somatske embriogeneze i sekundarni metabolizam u biljaka.* U okviru projekta istraživat će sa svojim suradnicima specifične promjene metilacije DNA tijekom razvoja biljnih somatskih embrija te utjecaj specifičnih komponenata hranidbene podloge (dušikove spojeve, auksin, tunikamicin, 5-azacitidin) na razvojne faze embrija i razinu metilacije. U ustaljenim transgeničnim linijama vrste *Coleus blumei* istraživat će u kojoj mjeri sam proces transformacije djeluje na ekspresiju sinteze ružmarinske kiseline. Modifikacijom hranidbene podloge testirat će mogućnost rukovanja sintezom ružmarinske kiseline u transgeničnim kulturama.

Elso Kuljanić objavio je uvodno predavanje: E. Kuljanić, M. Sortino, Recent Developnemts and Trends in Tool Condition Monitoring, Proceedings of the 6th International Conference on Advanced Manufacturing Systems and Technology, AMST '02, E. Kuljanić (Ed.), CISM Courses and Lectures No. 437, Springer, Wien – New York, 2002., 15-35; E. Kuljanić, M. Sortino, F. Miani, Application of a Rotation Dynamometer for Cutting Force Measurement in Milling, *ibid.*, 159-166; G. Cukor, E. Kuljanić, Tool Wear Prediction Using the Force-Time Measurements in Turning, *ibid.*, 143-150.

Voditelj je novog znanstvenog projekta *Povećanje produktivnosti i smanjenje troškova obrade odvajanjem strugotine* koji financira Ministarstvo znanosti i tehnologije. Ujedno, na starom znanstvenom projektu *Istraživanje optimizacije visokoproduktivnih postupaka obrade materijala,* također financiranom od Ministarstva znanosti i tehnologije, obavljeni su završni radovi, jer je taj projekt zaključen u ovoj godini.

Nastavio je istraživanje teško obradivih materijala, tzv. aerospace materials, i tvrdih materijala s pomoću novih alata, kao što su dijamantni alati-PCD i drugi, te istraživanje sila rezanja, zaokretnog momenta i trošenja alata, odnosno postojanosti alata pri glodanju; u tijeku je istraživanje selektivnog sinteriziranja s pomoću lasera – Selective Laser Sintering u svrhu brze izrade prototipa – Rapid Prototyping i istraživanje Tool Condition Monitoring.

Organizirao je međunarodni kongres The Sixth International Conference on Advanced Manufacturing Systems and Technology – AMST '02, koji je održan u Udinama, 22. i 23. lipnja 2002., a koji je utemeljio 1987. i održava se svake treće godine.

Božidar Liščić objavio je: B. Liščić, D. Landek, Suvremene nekonvencionalne tehnologije materijala, Zbornik radova Materijali i tehnologijski razvoj, Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, Zagreb, 2002., 27-44; B. Liščić, H. M. Tensi, G. E. Totten and G. M. Webster, Non-Lubricating Process Fluids-Steel Quenching Tecnology, ASTM Fuels and Lubes Manual, Ch. 22 (predano u tisak i objavit će se u American Society for Testing Materials).

U tijeku je istraživački rad u okviru znanstvenoistraživačkog projekta *Razvoj i primjena suvremenih materijala* koji financira Ministarstvo znanosti i tehnologije; radio je na uspostavljanju suradnje između Institut für Werksofftechnik, Universität Bremen, tvrtke Ipsen International GmbH, Kleve i Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu za rad na temi: *2-D Computer Programm zum Wärmeflux-Sensor für Simulation der Härteverteilung am Längsdurchschnitt von ayialsymetrischen Teilen komplizierter Form.* Izabran je za počasnog člana Hrvatskog vakuumskog društva.

Ivo Senjanović objavio je: I. Senjanović, J. Parunov, M. Vundać, Slamming and whipping analysis of a frigate, The 10th International Congress of the International Maritime Association of the Mediterranean, Rethymno, Kreta, Grčka, svibanj, 2002.; I. Senjanović, S. Tomašević, J. Parunov, Strength analysis of cylindrical tanks in LPG Carrier, Brodogradnja 50 (2002.), 1, 67-76; I. Senjanović, Z. Mravak, V. Slapničar, I. Gospić, Structure design of bilobe cargo tanks in Liquefied Gas Carriers, Brodogradnja 50 (2002.), 3, 323-334; I. Senjanović, S. Tomašević, B. Brekalo, Strength analysis of stiffening rings of bilobe cargo tanks in Liquefied Gas Carriers, 14. simpozij teorija i praksa brodogradnje, SORTA, Trogir, 2002.; I. Senjanović, J. Parunov, S. Tomašević, S. Rudan, Harmonic acceleration method and applications, The Fifth World Congress on Computational Mechanics (WCCMV), 7.-12. srpnja 2002., Beč, Austrija.

Elaborati: J. Parunov, I. Senjanović: Strength analysis of a 9240 dwt Asphalt Carrier, Shipyard "Kraljevica", Kraljevica, FSB, Zagreb, 2002.; I. Senjanović, Znanstvena podrška razvoju konstrukcije podmornica, Brodogradnja 50 (2002.), 4. Sudjelovao je u radu skupa The International Towing Tank Conference, u Veneciji od 8. do 14. rujna 2002. Riječ je o najvažnijoj međunarodnoj udruzi na području istraživanja modela brodova i plovnih objekata koja djeluje preko tehničkih komiteta.

Vodio je međunarodni razvojni projekt *Stucture Analyses of Ships and Offshore Floating Units*, koji su osnovali Bureau Veritas, Marine Division, Paris i Centar za transfer tehnologije pri Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. U okviru tog projekta u 2002. analiziran je odziv konstrukcije na valno opterećenje i njena pouzdanost za nekoliko suvremenih tipova brodova kao što su supertankeri s dvostrukom oplatom, brodovi za prijevoz ukapljenog plina, brodovi za crpljenje i uskladištenje nafte na naftnom polju i dr. Sa svojim suradnicima završio je s radom na projektu Ministarstva znanosti i tehnologije *Brodske i pomorske konstrukcije*, u okviru kojeg je istraživan problem dinamičke izdržljivosti i sigurnosti brodskih i pomorskih konstrukcija u suradnji s klasifikacijskim društvima Bureau Veritas, Paris, i Det Norske Veritas, Oslo, te Instituto Superior Technico, Lisabon. Kao rezultat tog višegodišnjeg projekta objavljen je niz znanstvenih radova u međunarodnim publikacijama.

Kao izvršni urednik Biltena Akademijinog Razreda za tehničke znanosti pripremio je za tiskanje dva broja s pozvanim predavanjima stranih znanstvenika. Aktivni je član Society of Naval Architects and Marine Engineers (SNAME), i International Society of Offshore and Polar Engineers (ISOPE). Član je Poslovodnog odbora Brodarskog instituta u Zagrebu.

Božo Udovičić objavio je: Energetika i okoliš u globalizaciji, vlastita naklada, Zagreb, 2002., 200 str. Obavio je dvije recenzije rukopisa knjiga: A. Višković, Energija i prijenos međunarodnih tehnologija i J. Mosev i R. Naprta, Elektroenergetika, zbirka propisa i normi, oko 500 str. Tijekom godine održao je pet pozivnih predavanja na domaćim kongresima, dva u inozemstvu te jedno pozivno predavanje na međunarodnom kongresu: Energy and Environment, Opatija, pod naslovom Današnje stanje energetike i perspektive. Također je vodio dva okrugla stola na domaćim kongresima, dao desetak intervjua i nekoliko razgovora na radiju i televiziji. Tijekom 2002. obavljao je nastavu na Elektrotehničkom fakultetu u Osijeku, Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, te na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu. Kao mentor vodio je jedan doktorat i nekoliko magisterija. Nakon 25 godina rada na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu održao je oproštajno predavanje Pogledi na globalizaciju i razvitak u 21. stoljeću. Sva održana predavanja i javni nastupi vezani su za probleme gospodarstva i energetike s naglaskom na filozofsko-sociološkim pogledima na budućnost. Vodio je Akademijino Znanstveno vijeće za energetiku i aktivno je sudjelovao u radu Izvršnog odbora Znanstvenog vijeća za naftu. I u 2002. vodio je Znanstveno vijeće Energetskog instituta "Hrvoje Požar". Dobitnik je priznanja Hrvatskog nacionalnog komiteta za visokonaponske mreže.

Mirko Zelić objavio je knjigu: Tehnologija transporta nafte i plina magistralnim cjevovodima, INA – Naftaplin, Zagreb 2002., 327 str.; M. Zelić, B. Omrčen, V. Brkić i D. Miočev, Potencijalne mogućnosti iskorištavanja geotermalne energije sjeverozapadnog dijela Hrvatske, Zbornik radova simpozija u Varaždinu (21.-22. XI. 2002.) *Stvaralački potencijali u funkciji društveno–ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*, Varaždin, 2002.; M. Zelić, B. Omrčen, V. Brkić, Odlaganje tehnološkog otpada utiskivanjem u duboke geološke formacije na području sjeverozapadne Hrvatske, *ibid.*; M. Zelić, Razvoj tehnologije proizvodnje nafte i plina u R. Hrvatskoj, Naftaplin, Zagreb, poseban broj I, 2002.; M. Zelić, B. Pintarić, V. Tišljar, Plinsko polje Molve – 20 godina iskustva u najtežim uvjetima proizvodnje, *ibid.*; M. Zelić, Utjecaj stupnja oštećenja pribušotinske zone na djelotvornost utiskivanja fluida u duboka geološki pogodna ležišta, Naftaplin, Zagreb, poseban broj IV, 2002.; B. Omrčen, M. Zelić, J. Rajković, Tehnologija utiskivanja tehnološkog otpada frakturiranjem pogodnih geoloških formacija, *ibid.*

Koordinirao je pripremu i održavanje Hrvatske udruge naftnih inženjera i geologa (HUNIG-a). Aktivno je sudjelovao u dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi i kao mentor diplomskih i magistarskih radova na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu u Zagrebu.

Znanstvenoistraživački projekt *Zbrinjavanje tehnološkog otpada utiskivanjem u duboke geološke formacije*. Projekt je odobren od Ministarstva znanosti i tehnologije, a obuhvaća analizu suvremenih metoda i modela zbrinjavanja tehnološkog i drugog otpada u duboke geološke formacije, zakonitost ponašanja emulgiranog otpada u ležištu te mogućnost njegovog dugovječnog zarobljavanja u ležištu.

Josip Brnić objavio je knjige i poglavlja u knjigama: J. Brnić, G. Turkalj, Nonlinear finite element stability analysis of elastic thin-walled framed structures, Katalinic (ed.), DAAAM International Scientific book 2002., DAAAM International, Beč, 2002.; J. Brnić, M. Čanađija, G. Turkalj, Finite elastoplasticity in plain strain cold rolling problem, E. Kuljanić (ed), Advanced Manufacturing Systems Technology, CISM Courses and Lectures, No. 437, Springer-Verlag, Wien – New York, 2002; radovi objavljeni u časopisima s međunarodnom recenzijom i s njima po vrsnoći izjednačenim domaćim časopisima: D. Lanc, J. Brnić, G. Turkalj, Finite element modeling of creep material behaviour, Bulletins for Applied & Computer Mathematics, Budimpešta, 2002.,

70-77; J. Brnić, G. Turkalj, S. Rošić, Numerical modeling of free vibration response of open thin walled structures, *ibid.*, 78-85; radovi objavljeni u zbornicima međunarodnih znanstvenih skupova: J. Brnić, G. Turkalj, Incremental stability analysis of elastic thin-walled beam structures using updated Lagrangain formulation, Proceedings of the Second International Conference on Advanced Computational Methods in Engineering ACOMEN 2002, Liege, Belgija, 28.-31. svibnja 2002; G. Turkalj, J. Brnić, J. Prpić-Oršić, External stiffness approach for thin-walled frames with elastic-plasticity, Proceedings of the Sixth International Conference on Computational Structures Technology, Prag, 4.-6. rujna 2002.; G. Turkalj, J. Brnić, Finite element model for pre- & post-spatial buckling analysis of elastic beams and frames accounting for restrained warping and large rotations, 15th Nordic Seminar on Computational Mechanicsa NSCM 15, Aalborg, Danska, 18.-19. listopada 2002., 233-236; M. Čanađija, J. Brnić, G. Turkalj, Shape optimisation in structural thermomechanics with application to pipeline layout problems, Annals of DAAAM for 2002 & Proceedings of the 13th International DAAM Symposium Intelligent Manufacturing & Automation: Learning from Nature, Beč, Austrija, 23.-26. listopada 2002., 077-078; J. Brnić, A. Turk, M. Čanađija, Stress distribution in high beam vehicle structure elements like bulkheads based on three different methods of stress analysis, Proceedings of the Ninth International Scientific-Tecnical Conference on Internal Combustion Engines, automobile Technics and Transport MOTAUTO '02, Russe, Bugarska, 30. listopada – 1. studenoga 2002., 26-30; S. Rošić, J. Brnić, Z. Čehić, Free vibration model of thin-wallwd beam applied to vehicle structures, *ibid.*, 72-76.

U tijeku je istraživački rad na formuliranju numeričkih rješenja u područjima termomehanike, visokoplastičnosti, stabilnosti i optimizacije konstrukcija.

M a r i n H r a s t e objavio je: Stranice Kemije u industriji – zrcalo razvoja kemijskog inženjerstva u Hrvatskoj, Kemija u industriji, 51 (2002.), 110; M. Hraste, Rikard Podhorsky, utemeljitelj kemijskog inženjerstva u Hrvatskoj, Rikard Podhorsky, Hinus, Zagreb, 2002.

U tijeku je istraživački rad: značaj partikulske strukture pri predviđanju procesnih i uporabnih svojstava granuliranih materijala.

Kao tajnik Odbora za proizvodne znanosti Hrvatske akademije, obavljao je odgovarajuće poslove.

A n t e M i h a n o v i ć objavio je radove s međunarodnih znanstvenih skupova: A. Mihanović, Ž. Nikolić, and M. Kožul, Modified non-linear method for stability analysis of R/C frames, Zbornik skupa Gradbena informatika 2001., Ljubljana, prosinac 2001., 137-144; Ž. Nikolić, A. Mihanović, Full clamping functions on quadrilateral plate elements, *ibid.*, 145-152; A. Mihanović, J. Radić and A. Mandić, Highway Overpass in Lightweight Reinforced Concrete, Proc. of the 6th International Conference on Short and Medium Span Bridges, Vancouver, Kanada, 2002., Vol. I, 2002., 483-490; Ž. Nikolić, A. Mihanović, P. Marović, Full clamping element functions for improving finite element solution, Book of Abstracts WCCM V, 5th World Congress on Computational Mechanics, Beč, srpanj 2002., Eds. J. Eberhardsteiner and H. A. Mang, Book of Abstracts, Volume II, II-554, 2002.; u zbornicima domaćih skupova: A. Mihanović, Ž. Nikolić, Utjecaj funkcija pune upetosti na rješenje metodom konačnih elemenata, Zbornik Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2001., 231-242.

Istraživački rad u tijeku: nelinearni numerički model stabilnosti i nosivosti prostornih linijskih čeličnih konstrukcija; nelinearni numerički model stabilnosti i nosivosti prostornih linijskih armirano betonskih konstrukcija; statičko i dinamičko modeliranje složenih konstrukcija; stabilnost metalnih prostornih okvira i rešetki.

Izabran je za izvanrednog člana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske.

V l a s t a P i l i ž o t a objavila je: D. Šubarić, V. Piližota, D. Fleš, D. Kovačević, N. Nedić, Influence of potassium mercaptobenzimidazole on polyphenol oxidase activity in model systems and in fresh-cut apples, Proceedings of the 4th Croatian Congress of Food Technologists, Biotechnologists and Nutricionists, Opatija, 4.-6. listopada 2002., 135-140; N. Nedić, V. Piližota, D. Šubarić, M. Kopjar, Influence of hydrocolloids and aspartame on rheological properties of peach juice, *ibid*, 135-140; V. Piližota, D. Šubarić, Minimalno procesirana (obrađena) hrana, Zbornik radova znanstvenog skupa *Kontinentalni gospodarski resursi u funkciji razvitka turizma Republike Hrvatske*, Osijek, 5.-6. lipnja 2002., 115-123; Processing of minimally processed fruits and vegetables, Challenges of developping optimal processing and distribution systems for highly perishable products, Book of Abstracts from the 1st Central European Congress on Food and Nutrition. Technology-Food-Nutrition-Health, Ljubljana, 23.-25. rujna 2002., 102; D. Šubarić, V. Piližota, J. Babić, G. Zagrajšek, The influence of emulsifiers and temperature on rheological behaviour of chocolate mass, *ibid.*, 146. Radovi primljeni za objavljivanje: N. Nedić-Tiban, V. Piližota, D. Šubarić, D. Miličević, Effects of concentration and temperature on the rheological properties of some hydrocolloids, 2002. (Italian Journal of Food Science); N. Nedić-Tiban, V. Piližota, D. Šubarić, D. Miličević, M. Kopjar, Influence of hydrocolloids and sweeteners on the rheological properties of peach nectar, *ibid.*

U tijeku je znanstvenoistraživački rad u okviru odobrenih znanstvenoistraživačkih i tehnologijsko-znanstvenoistraživačkih projekata, i to na području termofizičkih svojstava prehrambenih proizvoda i faznih prijelaza pri temperaturama smrzavanja.

Nastavlja se rad na primjeni umreženih polimera koji služe kao podloga za tankoslojnu kromatografiju. Nastavit će se istraživanja na primjeni netermičkih metoda (tehnologija) u svrhu konzerviranja prehrambenih proizvoda, poboljšanja kakvoće i sigurnosti hrane.

J o s i p S e č e n objavio je knjigu: Razrada ležišta ugljikovodika, Zagreb, studeni 2002., za koju je Senat Sveučilišta u Zagrebu odobrio naziv sveučilišnog udžbenika (*Manualia Universitatis studiorum Zagrabiensis*). Kao istraživač sudjeluje na izradi projekta Ministarstva znanosti *Cjelovito optimiranje proizvodnje nafte i plina.*

O l g a Š a r c - L a h o d n y objavila je: O. Lahodny-Šarc, F. Kapor, Corrosion inhibition of carbon steel in the near neutral media by blends of tannin and calciumn gluconate, Material and Corrosion-Werkstoffe und Korrosion, 53 (4), 2002., 264-268.

Sudjelovala je u organizaciji 9. međunarodnog kongresa ICSOBA-e, održanog u Beču u Austriji, te održala predavanje o djelatnosti ICSOBA-e. Ponovo je izabrana na Glavnoj skupštini ICSOBA-e u Beču za glavnu tajnicu za razdoblje do godine 2007. Recenzirala je nekoliko kongresnih radova za objavljivanje u broju 34 časopisa TRAVAUX de l'ICSOBA.

Organizirala je u svojstvu voditelja rad sa suradnicima na projektu Ministarstva znanosti i tehnologije za trogodišnje razdoblje, *Pukotinska korozija čelika, netoksični korozijski inhibitori*, u Akademijinom Zavodu za istraživanje korozije i desalinaciju u Dubrovniku i na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu u Zagrebu.

Organizirala je i vodi znanstveno istraživački projekt u Zavodu u Dubrovniku, Europske federacije za koroziju, Radne skupine Marine Corrosion, o istraživanju korozije nehrđajućih čelika u morskoj vodi u protočnom sustavu. Rad se odnosi na utvrđivanje čimbenika koji utječu na brzinu i tip korozijskih oštećenja čelika i drugih pasivnih legura u dužem vremenskom razdoblju u morskoj vodi. International Biographical Centre Cambridge CB2 3QP England nominirao je O. Šarc-Lahodny za međunarodnu znanstvenicu za godinu 2002. (International Scientist of the Year).

V e d r a n Ž a n i ć objavio je: V. Žanić, K. Žiha, Sensitivity to Correlation in Structural Reliability Problems, FAMENA, br. 2, 2001., Zagreb, 1-26 (izišlo u 2002.); V. Žanić, A. Rogulj, T. Jančijev, S. Bralić, J. Hozmec, Methodology for Evaluation of Ship Structural Safety, Proceedings of the 10th International Congress IMAM 2002., Kreta, Grčka, 54 str. + CD, 1-8, 2002.; V. Žanić, A. Rogulj, T. Jančijev, D. Frank, S. Bralić, J. Hozmec, J. Andrić, Program CREST for rapid structural evaluation of ship cross section according to the rules of the Croatian Register of Shipping, Zbornik simpozija Teorija i praksa brodogradnje – Sorta 2002., Trogir, studeni 2002., 1-10.

Projekt Međunarodne udruge klasifikacijskih društava IACS za harmonizaciju zahtjeva za podobnost brodske konstrukcije (12 klasifikacijskih zavoda iz SAD, Velike Britanije, Japana, Norveške, Njemačke, Francuske, Kine, Rusije, Koreje, Italije, Indije i Hrvatske); V. Žanić, A. Rogulj, J. Andrić, IACS Study on Harmonization of Structural Requirements: Redesign and Structural Analysis of 300 000 TDW VLCC According to CRS Rules, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb, ožujak 2002., 1-120; V. Žanić, A. Rogulj, T. Jančijev, J. Hozmec, IACS Study on Harmonization of Structural Requirements: Redesign and Structural Analysis of 71 000 TDW Bulk carrier According to CRS Rules, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb, ožujak 2002., 1-105; CREST – Croatian register evaluation of structures program: V. Žanić, T. Jančijev, N. Naranča, S. Bralić, Osnovni i programerski priručnik za program CREST (Croatian Register of Shipping Evaluation of Structures), Hrvatski registar brodova, drugo izdanje, Split, 2002.; V. Žanić, T. Jančijev, A. Rogulj, S. Bralić, J. Hozmec, D. Frank, J. Andrić, Programska dokumentacija računalnog programa za provjeru i analizu brodske konstrukcije sukladno tehničkim pravilima Hrvatskog registra brodova (Electronic rules for ship structural design according to Croatian register of shipping, Zagreb, version 3.5, 2002.).

Stručni radovi sa suradnicima: šest elaborata s projektima i analizama novih brodskih konstrukcija za naša brodogradilišta; dorada računalnog programa CREST za Hrvatski registar brodova (oko 15.000 naredbi).

Odbor za proizvodne znanosti

U godini 2002. Odbor za proizvodne znanosti Razreda za tehničke znanosti Hrvatske akademije organizirao je predavanje prof. dr. Klausa-Jürgena Bathea, Massachussetts Institute of Technology, On the state-of-art of finite element analysis: solids, fluids and fluid flows with structural interactions; predavanje je održano 12. srpnja 2002. u Akademijinoj palači.

Također u organizaciji Odbora održan je 17. prosinca u Akademijinoj palači okrugli stol o temi *Nanoznanosti i tehnologije*.

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

1. Zavod za povijesne i društvene znanosti, Zagreb
   Odsjek za povijesne znanosti, Strossmayerov trg 2
   Odsjek za arheologiju, Ante Kovačića 5
   Odsjek za etnologiju, Andrije Hebranga 1
   Odsjek za ekonomska istraživanja, Strossmayerov trg 2
2. Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić", Zagreb, Ante Kovačića 5
3. Zavod za lingvistička istraživanja, Zagreb, Ante Kovačića 5
4. Zavod za povijest i filozofiju znanosti, Zagreb
   Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti, Ante Kovačića 5
   Odsjek za filozofiju znanosti, Ante Kovačića 5
   Odsjek za povijest medicinskih znanosti, Demetrova 18
5. Jadranski zavod, Zagreb, Frane Petrića 4
6. Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Zagreb, Ante Kovačića 5
7. Zavod za ornitologiju, Zagreb, Ilirski trg 9
8. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Zagreb, Opatička 18
   Odsjek za povijest hrvatske književnosti
   Odsjek za povijest hrvatskog kazališta
   Odsjek za povijest hrvatske glazbe
9. Kabinet za arhitekturu i urbanizam, Zagreb, Ivana Gorana Kovačića 37
10. Zavod za povijesne i društvene znanosti, Rijeka, Ružićeva 5
11. Zavod za povijesne znanosti, Zadar, Kneza Trpimira 8
12. Zavod za znanstveni i umjetnički rad, Split, Trg braće Radića 7
13. Zavod za povijesne znanosti, Dubrovnik, Lapadska obala 6
14. Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju, Dubrovnik, Vlaha Bukovca 18
15. Zavod za znanstveni rad, Osijek, Kuhačeva 29
16. Zavod za znanstveni rad, Varaždin, Nazorova 14

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI - ZAGREB

ODSJEK ZA POVIJESNE ZNANOSTI

Organizacija jedinice

U ovoj godini djelatnici Odsjeka za povijesne znanosti u Zagrebu obavljali su zadatke na poslovima u okviru ovih znanstvenih i stručnih djelatnosti:

a) prikupljanje, evidentiranje i objavljivanje povijesne građe - izvora;

b) pripreme, uređivanje i objavljivane povijesnih studija i monografija;

c) rad na priručnicima i pomagalima za znanstvenoistraživački rad na području povijesnih znanosti;

d) rad u okviru redovite izdavačke djelatnosti Odsjeka;

e) nastavak obrazovanja mladih znanstvenih djelatnika u svezi s istraživačkim radom na političkoj, gospodarskoj, kulturnoj i crkvenoj povijesti srednjega i novoga vijeka.

Velik broj znanstvenih zadataka obavljan je u okviru temeljne znanstvene djelatnosti unutar dugoročnih znanstvenih projekata Odsjeka koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske pod naslovima: *Izvori, studije i pomagala za hrvatsku povijest od VII. do XIX. stoljeća* (gl. istraživač: dr. Ante Gulin) te *Srednjovjekovni izvori za hrvatsku povijest*: a) *Codex diplomaticus. Supplementa (do godine 1399.)*; b) *Monumenta Croatica Vaticana (do godine 1526.)* (gl. istraživač: dr. Josip Barbarić).

Posebna pozornost bila je usmjerena na proučavanje metodologije povijesnih i pomoćnih povijesnih znanosti, osobito zbog potrebe izobrazbe mladih istraživača pripravnika, znanstvenih novaka, postdiplomanata i zainteresiranih osoba iz drugih znanstvenih ustanova.

Tijekom 2002. Odsjek je održavao suradnju s nizom srodnih znanstvenih ustanova, zavoda, znanstvenih centara, akademija, sveučilišta, fakulteta, arhiva i knjižnica u zemlji i u inozemstvu.

U okviru međunarodne znanstvene suradnje održavana je znanstvena suradnja s ovim ustanovama: talijanskim Institutom za srednji vijek u Rimu i Spoletu, Povijesnim institutom za jugoistočnu Europu u Grazu, Centrom za studij srednjovjekovne civilizacije u Potiersu (u Francuskoj), Francuskim institutom u Zagrebu, Institutom Sveučilišta u Sorbonni (u Parizu), Srednjoeuropskim sveučilištem (Central European University) sa sjedištem u Budimpešti, Odsjekom za povijest u Pečuhu, Povijesnim institutom Mađarske akademije znanosti u Budimpešti, Balkanološkim institutom Bugarske akademije u Sofiji, Povijesnim institutom Austrijske akademije znanosti u Kremsu, Povijesnim institutom za

srednji vijek u Rimu, te s nizom drugih znanstvenih ustanova, instituta i knjižnica u Italiji, Madarskoj, Austriji, Engleskoj, SAD-u, Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj, Ukrajini, Rusiji, Velikoj Britaniji, Švicarskoj, Sloveniji i drugim zemljama.

U Odsjeku je djelovalo tajništvo Odbora za Repertorij srednjovjekovnih povijesnih izvora. U radu na tom znanstvenom projektu ostvaruje se suradnja s mnogim znanstvenim ustanovama iz Europe na međunarodnoj i nacionalnoj razini, s ciljem izdavanja priručnika *Repertorium fontium historiae Medii Aevi* - Novi Potthast. Sjedište i redakcija ovog projekta smješteni su u Rimu (Miroslav Kurelac, Damir Karbić)

Posudbom starih i nabavom novih znanstvenih publikacija kao i povećanjem knjižnog fonda Knjižnica Odsjeka bila je aktivno uključena u radove na znanstvenim projektima te otvorena mnogobrojnim suradnicima izvan Odsjeka.

U Odsjeku za povijesne znanosti bilo je zaposleno 11 redovitih djelatnika: dr. Josip Barbarić, dr. Florence Fabijanec, mr. Vesna Gamulin, prof. Branka Grbavac, dr. Ante Gulin, dr. Damir Karbić, prof. Iva Kurelac, prof. Tihana Luetić, dr. Zoran Ladić, bibliotekar mr. Ivica Zvonar i pomoćni službenik Marica Perić. Tijekom godine na znanstvene projekte Odsjeka primljene su dvije znanstvene novakinje (prof. Branka Grbavac, prof. Iva Kurelac) što je pridonijelo uspješnijem radu na projektima Odsjeka.

U provođenju pojedinih znanstvenih zadataka Odsjeka sudjelovali su mnogobrojni vanjski suradnici: akad. Branimir Glavičić, prof. dr. Vladimir Vratović, dr. Josip Kolanović, prof. Andrija Lukinović, mr. Ivan Jurković, mr. Marija Karbić, dr. Stjepan Razum, prof. Jozo Ivanović, mr. Ante Nazor, prof. Jakov Stipišić, mr. Gordan Ravančić, dr. Ivan Erceg, dr. Mladen Andreis, mr. Zrinka Nikolić, dr. Lovorka Čoralić, prof. Arijana Kolak, prof. Vladimir Huzjan i dr.

Dužnost voditelja Odsjeka za povijesne znanosti obavljao je dr. *Miroslav Kurelac*, a vršilac dužnosti upravitelja Odsjeka od 5. studenog 2001. do 5. XI. 2002. bio je dr. *Damir Karbić* zbog studijske godine upravitelja Odsjeka dr. *Ante Gulina.*

Znanstvenoistraživački rad na objavljivanju izvora

Objavljen je drugi svezak serije *Codex diplomaticus - Supplementa* (1271.-1309.) (J. Barbarić i J. Marković te V. Gamulin Tudjina, J. Lučić, M. Matijević Sokol, J. Kolanović, I. Mustać, J. Neralić).

Nastavljen je rad na pripremi trećega sveska istoimene edicije (1310.-1349.). Izvršena je transkripcija, načinjen kritički aparat, te načinjena regesta na hrvatskom i latinskom jeziku (J. Barbarić, I. Kurelac).

Objavljen je drugi svezak edicije *Monumenta Croatica Vaticana (Annatae, Introitus et Exitus, Obligationes pro communibus servitiis, Obligationes et Solutiones - Additamenta* (1302.-1732.) Izdavači drugoga sveska ove edicije jesu: HAZU, HDA, Zavod Sv. Jeronima u Rimu, Kršćanska sadašnjost Zagreb. Započet je rad na pripremi trećeg sveska istoimene edicije (prvih pedeset svezaka Vatikanskih registara). Djelomice je izvršena transkripcija te načinjen kritički aparat i regesta na hrvatskom jeziku. Znanstvenoistraživački rad u Tajnom vatikanskom arhivu ostvario je suradnik na projektu prof. A. Lukinović (J. Barbarić, J. Ivanović, J. Marković, J. Kolanović, A. Lukinović, S. Razum).

Ljetopis franjevačkog samostana u Šarengradu (1683.-1853.). U cijelosti je izvršena transkripcija teksta i prijevod s latinskog i njemačkog na hrvatski jezik. Rukopis je predan u tisak (J. Barbarić).

Priređen je za objavljivanje deveti svezak edicije Zapisnici poglavarstva grada Varaždina (1685.-1710.). Načinjena je transkripcija latinskog teksta s kritičkim aparatom, izrađena indikativna regesta na hrvatskom jeziku, načinjena uvodna studija i kazala. Rukopis je predan u tisak (J. Barbarić)

Nastavljen je rad na kritičkom izdanju djela *Obsidio Iadrensis libri duo*. Završen je rad na pripremi kritičkog izdanja latinskog teksta i hrvatskog prijevoda i nastavljen rad na uvodnim studijama, znanstvenom aparatu i kazalima (M. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić, B. Glavičić, V. Vratović).

Objavljen je prvi svezak serije Splitski spomenici. Dio prvi. Splitski bilježnički spisi (*Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium*, sv. 53) pod naslovom Spisi splitskog bilježnika Ivana pok. Çove iz Ankone od 1341. do 1344. godine (J. Stipišić, A. Nazor).

Započet je rad na pripremi drugog sveska serije Splitski spomenici. Dio prvi. Splitski bilježnički spisi koji će sadržavati spise splitskog bilježnika Alberta Bassanege iz 60-ih godina 14. stoljeća. Izvršena je transkripcija teksta te izrađena regesta na hrvatskom jeziku (B. Grbavac, D. Karbić, A. Kolak).

Nastavljen je rad na transkripciji prve knjige serije Spisi zadarskih knezova iz Državnog arhiva u Zadru (Spisi kneza Pietra Marcella 1518.-1521., knj. 1) (S. Florence Fabijanec).

Nastavljen je rad na pripremi za tisak trećeg sveska serije *Monumenta Catarensia* (S. Florence Fabijanec, D. Karbić, Z. Ladić).

Nastavljen je rad na prijepisu arhivskog fonda matičnih knjiga otoka Krka u razdoblju od 16. do 19. st. pisanih glagoljicom koji se čuva u Akademijinom Arhivu u Zagrebu (Z. Ladić, M. Karbić, V. Huzjan).

Izvršena je transkripcija i prijevod jednog dijela inventara iz spisa šibenskog notara Karatusa Vitalea iz 15. st. Tekst je predan za tisak za katalog Županijskog muzeja u Šibeniku (Z. Ladić).

Započet je rad na pripremi izdanja latinskog teksta i prijevoda Statuta paškog kaptola (A. Gulin, I. Kurelac).

Studije iz hrvatske povijesti razdoblja srednjeg i novog vijeka do kraja 19. st.

Nastavljen je rad na knjizi Srednjovjekovni hrvatski kaptoli Dalmacije, Hrvatskog primorja i Istre (A. Gulin).

Nastavljen je rad na prijevodu s latinskog jezika rasprave Prvo počelo bića (*De Primo Principio*) autora Ivana Duns Scota (J. Barbarić).

Nastavljena su istraživanja demografskog razvoja sjeverozapadne Hrvatske u 18. i prvoj polovici 19. st. Izrađena je studija Demografska analiza stanovništva grada Samobora od kraja 18. do druge polovice 19. st., a započet rad na sličnoj studiji o stanovništvu Bjelovara (T. Luetić, D. Karbić, L. Čoralić).

Izvršeno je istraživanje fonda matičnih knjiga u Sabirnom centru u Šibeniku Državnog arhiva u Zadru (Z. Ladić).

Istraživana je građa povezana uz studentsku populaciju Mudroslovnog fakulteta Kraljevskog sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu od 1874. do Prvog svjetskog rata. Za sada je napravljena kompjuterska baza podataka o prvim studentima tog fakulteta do 1900. na temelju upisnih nacionala, a započeto je i istraživanje Fonda Spisi dekanata Mudroslovnog fakulteta za isto razdoblje (T. Luetić).

Objavljene studije i članci iz hrvatske povijesti

Objavljena je monografija Die Geschichte der Universität Zagreb von ihrer Gründung bis Heute, FF Press, Zagreb, 2002. (T. Luetić).

Objavljen je znanstveni rad Augustin Kažotić u povijesnim izvorima, Croatica christiana periodica, br. 49, god. 26, Zagreb, 2002., 47-57 (A. Gulin).

Objavljen je znanstveni članak Pojava profesije merkator i podrijetlo trgovaca u Zadru u 14. i početkom 15. stoljeća, Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU 19, Zagreb, 2001., 83-125 (S. Florence Fabijanec).

Objavljen je znanstveni članak Prikazi vladarskog dostojanstva: likovi vladara u dalmatinskoj umjetnosti 13. i 14. stoljeća, Acta Histriae 8, Kopar, 2000., br. 2 (X.), 405-420 (D. Karbić, I. Prijatelj Pavičić).

Objavljen je znanstveni članak Kostajnica i njezini gospodari tijekom srednjeg vijeka, Hrvatska Kostajnica 1240.-2000., ur. Marija Krupić, Grad Hrvatska Kostajnica – Hrvatski institut za povijest, Hrvatska Kostajnica, 2002., 49-60 (D. Karbić, M. Karbić).

Objavljen je znanstveni članak Šime Ljubić kao upravitelj Zemaljskog narodnog muzeja u Zagrebu od 1867. do 1878. godine, Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU 19, Zagreb, 2001., 215-261 (T. Luetić).

Objavljen je stručni članak Darovi i darovatelji arheološkom odjelu Narodnog Zemaljskog muzeja u Zagrebu od 1868 do 1875. godine, Vjesnik Arheološkog muzeja 34, Zagreb, 2002., 217-264 (T. Luetić).

Objavljena su tri popularno-znanstvena članka: Ceste i putopisi preko albanskog teritorija tijekom srednjeg vijeka, Pomorski i kopneni putevi na istočnom Jadranu krajem srednjega vijeka, Itinerari preko ilirskog teritorija u ranom srednjem vijeku, u časopisu Ekskluzive: mujore për aktualitet, kulturë, sport, Priština, 2002., u prijevodu na albanski jezik (S. Florence Fabijanec).

Objavljen je popularno-znanstveni članak o kultu zadarskih svetaca zaštitnika Vitez, djeva, pustinjak i biskup, Hrvatska revija, obnovljeni tečaj, god. 2, br. 1, Zagreb, 2002., 64-68 (D. Karbić).

Objavljen je popularno-znanstveni članak Sveti Lovro – nebeski zaštitnik trogirske komune od kuge i Osmanlija, Hrvatska revija, obnovljeni tečaj, god. 2, br. 1, Zagreb, 2002., 76-81 (M. Kunčić, Z. Ladić).

Objavljen je popularno-znanstveni članak Prve studentice zagrebačkog sveučilišta, Hrvatska revija, obnovljeni tečaj, god. 1, br. 3-4, Zagreb, 2001., 115-122 (T. Luetić).

Priručnici, pomagala, pomoćne povijesne znanosti

Za priručnik Repertorij srednjovjekovnih povijesnih izvora pripremala se obrada izvora s početnim slovima R do Z za IX. do XII. svezak. Nastavljeni su radovi na Nacionalnom repertoriju. Vođena je korespondencija sa Središnjom redakcijom Repertorija u Rimu pri Istituto Storico Italiano per il Medio Evo. Obavljani su tajnički poslovi Repertorija u Hrvatskoj. Za ovu ediciju izrađen je niz novih natuknica (M. Kurelac, D. Karbić).

Nastavljen je rad na priručniku Hrvatska srednjovjekovna arhontologija. Nastavljeno je ekscerpiranje građe za 14. i početak 15. st. Izvršena su istraživanja u Državnom arhivu u Zadru (Spisi zadarskih bilježnika, Spisi stare splitske općine) i Arhivu HAZU u Zagrebu (D. Karbić).

U tisku je dvojezični hrvatsko-engleski priručnik Ilustrirana kronologija povijesti Hrvata (A. Nazor, Z. Ladić).

Započet je rad na pripremi priručnika o dalmatinskom notarijatu od 13. do 15. stoljeća (B. Grbavac).

Započet je rad na izradi priručnika o nositeljima prosvjetnih službi u Banskoj Hrvatskoj kroz 19. stoljeće na temelju zagrebačkih kalendara (*Calendarium Zagrabiense*) (T. Luetić).

Znanstveni skupovi

Odsjek je, u suradnji sa Županijskim muzejom u Šibeniku, bio suorganizator znanstvenog skupa *Sela šibenskog zaleđa župa Konjevrate i Mirlović Zagora u prošlosti* (studeni 2002.), čije su koordinacijske i organizacijske poslove obavljali A. Gulin, Z. Ladić i D. Karbić. Na istom skupu sudjelovali su s predavanjima djelatnici Odsjeka A.

Gulin (Sela župa Konjevrate i Mirlović u srednjem vijeku), Z. Ladić (Matične knjige krštenih, vjenčanih i umrlih kao izvor za demografsku i obiteljsku povijest župa Konjevrate i Mirlović Zagora od 17. do 19. st.) i D. Karbić (Sela župa Konjevrate i Pokrovnik u srednjovjekovnim bilježničkim spisima).

V. Gamulin Tudjina sudjelovala je na međunarodnom znanstvenom skupu *Marko Antun de Dominis, splitski nadbiskup, teolog i fizičar* koji je održan u Splitu u rujnu 2002. s predavanjem Dominis u Engleskoj (Pokušaj ostvarenja vjerskog ujedinjenja).

D. Karbić sudjelovao je na međunarodnom znanstvenom skupu *Hrvatsko-madarski odnosi 1102.-1918.* u prigodi obilježavanja 900. obljetnice Kolomanove krunidbe s predavanjem Posebnosti društvenog i gospodarskog razvoja: na razmeđu Sredozemlja i srednje Europe koji je održan u Zagrebu u listopadu 2002.

T. Luetić sudjelovala je s posterom izrađenim na temu početaka visokoškolskog obrazovanja za žene u Hrvatskoj na godišnjoj konferenciji organizacije University Women of Europe održanoj u Dubrovniku u listopadu 2002.

Znanstveno usavršavanje

Predana je disertacija *Ekleziološko-politološka misao Marka Antuna de Dominisa* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (V. Gamulin Tudjina).

Obranjena je disertacija *Le développement commercial de Split et de Zadar aux XVe et XVIe siècles* na Sveučilištu Paris I Panthéon Sorbonne. Započet je proces nostrifikacije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (S. Florence Fabijanec).

Obranjena je disertacija *Urban last wills from late medieval Dalmatia with special attention to the legacies pro remedio animae* na Sveučilištu Central European University u Budimpešti. Započet je proces nostrifikacije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (Z. Ladić).

Odslušana su predavanja I. i II. semestra poslijediplomskog studija povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i izvršene obveze uz taj studij (T. Luetić).

Podnesene su molbe za upis na trogodišnji poslijediplomski studij iz hrvatske povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (B. Grbavac, I. Kurelac).

Redovita izdavačka djelatnost

Objavljen je 19. svezak Zbornika Odsjeka za povijesne znanosti (A. Gulin, M. Kurelac, D. Karbić). Priređen je za tisak 20. svezak Zbornika (A. Gulin, M. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić).

Predana je u tisak 2. knjiga serije Rasprave iz hrvatske kulturne prošlosti (A. Gulin, T. Raukar, D. Karbić).

Rad na uređenju Zbornika međunarodnog znanstvenog skupa o odnosima Hrvata i Bugara u prošlosti. Sređeni rukopis poslan je bugarskom uredništvu u Balkanološki institut Bugarske akademije znanosti u Sofiji radi tiskanja (A. Gulin, Z. Ladić).

Ostale djelatnosti

Obavljani su radovi na tehničkim poslovima vezanim uz projekt *Hrvatska i Europa*, odnosno uz treći svezak tog izdanja *Razdoblje baroka i prosvjetiteljstva*. Obavljani su radovi na pripremi slikovnih priloga, izradi karata, sređivanju i ujednačavanju znanstvenog aparata, te tehnički poslovi (D. Karbić, Z. Ladić, I. Jurković).

Izradeno je kazalo osobnih i zemljopisnih pojmova za knjigu Mirjane Matijević Sokol o Tomi Arhiđakonu koja je objavljena u nakladi Slap godine 2002. (Z. Ladić).

Napravljen je popis ilustracija za tekst Hrvatska u 17. stoljeću za seriju Sinteza hrvatske povijesti (M. Kurelac, Z. Ladić).

U okviru domaće i inozemne znanstvene suradnje djelatnici Odsjeka ostvarili su kontakte s nizom znanstvenih ustanova i pojedinaca. Nekoliko znanstvenika iz europskih zemalja bilo je u znanstvenom posjetu Odsjeku i pojedinim djelatnicima u samostalnoj organizaciji i u okviru međuakademijske suradnje (Rumjana Božilova, Margaret Dimitrova, János M. Bak, Attila Zsoldos, Tamás Pálosfalvi, Árpád Nógrády, Kornél Szovák te više djelatnika Balkanološkog instituta Bugarske akademije znanosti u Sofiji).

Unutar rada na pojedinim znanstvenim projektima te u sklopu samostalnih istraživanja djelatnici Odsjeka za povijest rade na izradi, osim gore spomenutih objavljenih djela, više monografija, knjiga, priručnika, studija, članaka, recenzija, ocjena i prikaza u raznim hrvatskim i inozemnim izdanjima koji se nalaze u tisku te su sudjelovali u radu niza znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Izradili su i veliki broj natuknica za različita enciklopedijska i leksikografska izdanja (HBL, Hrvatska enciklopedija i dr.) te održali niz javnih predavanja.

Vesna Gamulin Tudjina promovirala je, u okviru Tjedna knjige Mediterana u Splitu, knjigu Jakova Stipišića i Ante Nazora, Spisi splitskog bilježnika Ivana pok. Çove iz Ankone od 1341. do 1344. godine.

Knjižnica

Nastavljen je rad na redovitim poslovima u knjižnici Odsjeka (I. Zvonar, pomoćni službenik M. Perić). Ukupan fond Knjižnice Odsjeka povećan je za 109 svezaka knjiga i 72 godišta periodike (što iznosi 135 svezaka). Najveći dio prinovljenih publikacija dobiven je zamjenom, dio darom, a najmanje kupnjom.

Tijekom godine Knjižnica Odsjeka je poslala Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU, vol. 19 u 159 ustanova (72 inozemne i 87 domaću). Također, 22 sveska Zbornika je podijeljeno autorima priloga i vanjskim suradnicima Odsjeka. Zbornik, vol. 17 je poslan novim partnerima u razmjeni u Hrvatskoj (ukupno 18 sv.). Edicija *Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium*, vol. 53 (Splitski spomenici) poslana je na adrese 238 ustanova (96 svezaka za potrebe domaće razmjene i 142 sveska za inozemstvo). Knjiga *Camera apostolica*, sv. 1, za potrebe razmjene je poslana u 47 ustanova (22 sveska u Hrvatsku i 25 sveska u inozemstvo). Knjiga *Camera apostolica, sv. 2* poslana je u 42 institucije (35 svezaka u Hrvatsku i 7 svezaka u inozemstvo). Djelo Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije-Dodaci, sv. 2 poslano je u 299 institucija (105 sveska u Hrvatsku i 194 sveska u inozemstvo). Ukupno su partnerima u razmjeni unutar Hrvatske poslana 363 sveska, a u inozemstvo 440 svezaka. Zamjenom je pristiglo 57 godišta časopisa. Od domaćih i inozemnih partnera s kojima Odsjek ima razvijenu zamjenu publikacija na traženje knjižničara nabavljene su knjige i ona godišta časopisa koji nedostaju u fondu. Također, Knjižnica pretplatom, uz potporu Ministarstva znanosti i tehnologije i Hrvatske akademije, dobiva 9 naslova stranih časopisa. Do konca godine primljena su 22 pojedinačna broja.

Obavljana je obrada serijskih i omeđenih publikacija te rad na postupnoj reorganizaciji i informatizaciji ukupne knjižnične djelatnosti. Inventarizirane su i katalogizirane novopristigle publikacije te je nastavljen rad na računalnoj bazi podataka knjiga koja sada sadržava 1125 zapisa, a računalna baza periodike sadrži 3322 zapisa. Postojeće zapise bilo bi dobro u obliku eksperimentalnog kataloga 'staviti' na Web stranice Odsjeka. Zbog nedostatka prostora za smještaj knjižnične građe obavljani su poslovi premještaja dijelova knjižnog fonda, a posebno su odlagani duplikati. Za kvalitetniji rad Knjižnice Odsjeka neophodno je proširenje radnog prostora i nabava novih polica, zbog stalnog povećanja knjižnog fonda. Reviziju dijela knjižnog fonda izvršili su knjižničar prof. I. Zvonar i pomoćna djelatnica M. Perić. Tijekom ove godine uz suglasnost Akademijinog Koordinacijskog odbora u Knjigovežnici Arhiva uvezano je 16 oštećenih svezaka.

Popravljene su brave i ormari u kojima je smješten dio knjižnog fonda. Radi potrebe standardizacije obrade građe kupljen je i instaliran modem. Na poticaj akademika Franje Šanjeka Knjižnica Odsjeka darovala je 25 svezaka knjiga i časopisa za potrebe škole u Usori.

Tijekom ove godine korisnicima su usmeno i pismeno pružane sve vrste informacija o fondu i mogućnostima korištenju građe. Uz uporabu čitaonice, korisnicima su pružane i usluge fotokopiranja. Knjižnicu je ukupno posjetio 481 korisnik (od toga je u čitaonici boravilo 73 čitatelja), koji su svi zajedno posudili ukupno 878 svezaka.

ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU

Ustrojstvo jedinice

Tijekom 2002. u Odsjeku za arheologiju radila su četiri znanstvena djelatnika: dr. Branka Migotti, arheolog, viši znanstveni suradnik; dr. Mario Šlaus, antropolog i arheolog, znanstveni suradnik; mr. Alka Domić Kunić, arheolog, asistent; Ljubica Perinić, arheolog, znanstveni novak. Od mjeseca svibnja na projektu *Stvaranje bioarheološke baze podataka za Hrvatsku* dr. Marija Šlausa zaposlen je novak, arheolog i antropolog, Mario Novak. U 2002. umirovljen je djelatnik Odsjeka za arheologiju Nikša Petrić.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

U okviru teme *Materijalna i duhovna kultura antičke i ranokršćanske Panonije B. Migotti* je većinu svog znanstvenoistraživačkog rada posvetila proučavanju građe prikupljene u iskopavanjima kasnoantičke nekropole na Štrbincima u 2001. Odsjek za arheologiju u suradnji s Muzejom Đakovštine u Đakovu istražuje to nalazište od 1999., a ovogodišnje iskopavanje provedeno je u rujnu. U 2002. B. Migotti je stručno-znanstveno obradila najveći dio prošlogodišnjih nalaza (metalnih, staklenih, keramičkih i koštanih uporabnih i ukrasnih predmeta). Odredila ih je tipološko-kronološki i stavila u kontekst kasnoantičkog grobnog horizonta provincije Panonije. Naglasak je stavila na najvažniji nalaz iz 2001.: dvostruko pozlaćeno stakleno dno pronađeno kao jedan od većeg broja priloga u grobu djevojčice. Budući da je to već drugi takav nalaz na Štrbincima, a da u čitavoj Panoniji postoje još samo dva slična predmeta, oba u Mađarskoj, štrbinačkim je nalazima, kao i toj kategoriji građe općenito, posvetila svoj gotovo cjelokupni ovogodišnji znanstvenoistraživački rad. Na temelju opsežne, ali rastresene i nesistematizirane, te dijelom zastarjele literature o dvostrukim pozlaćenim staklima u Italiji i provincijama, načinila je vlastiti kritički pregled stanja istraživanja i poznavanja te građe. Na toj podlozi analizirala je štrbinačke nalaze, te ih na temelju općih komparativnih parametara, konteksta nalaza, analize likovnostilskih elemenata prizora i tehničkih osobina izrade datirala, radionički opredijelila i nastojala objasniti povijesnodruštvene uvjete pojave takvih nalaza na jednom panonskom antičkom lokalitetu. Svoje je spoznaje ostvarila u obliku monografije na engleskom jeziku. Obradila je i dva zanimljiva komplementarna arheološka predmeta iz rimske Siscije: kameni kalup za lijevanje metalnih privjesaka, kojemu je precizni kontekst nalaza nepoznat, te jedan olovni privjesak izliven u istovrsnom kalupu, pronađen u arheološkim istraživanjima u Sisku 1997. Navedene predmete obradila je tipološko-kronološki, kao i s obzirom na tehniku proizvodnje, a drugo spomenuti i u kontekstu interpretacije arhitekture u kojoj je pronađen.

Tijekom godine znanstveni suradnik dr. *Mario Šlaus* nastavio je s paleodemografskim i paleopatološkim istraživanjima arheoloških populacija na području Hrvatske. Poseban naglasak dan je analizi interakcijskih procesa između arheoloških populacija iz kontinentalne Hrvatske i onih s istočne obale Jadrana i njegovog neposrednog zaleđa.

Podaci prikupljeni s devet srednjovjekovnih nalazišta iz kontinentalne Hrvatske (Vinkovci, faza I, Stari Jankovci, Privlaka, Đakovo, Vinkovci, faza II, Lobor, Ščitarjevo, Đelekovec i Stenjevec) pokazuju znakovito pogoršanje uvjeta života u kasnom srednjem vijeku (od 11. do 13. stoljeća). To pogoršanje očituje se u povećanim učestalostima koštanih pokazatelja subadultnog stresa (*cribra orbitaliae* i hipoplazije zubne cakline), povećanim učestalostima zaraznih bolesti i povećanim učestalostima trauma.

Multivarijatne statističke analize kraniometrijskih varijabli s hrvatskih srednjovjekovnih nalazišta pokazuju kako to razdoblje koincidira s ekspanzijom ranosrednjovjekovnih hrvatskih populacija iz njihovih uporišta na jadranskoj istočnoj obali u područje današnje Bosne i Hercegovine i kontinentalne Hrvatske. U tijeku je prikupljanje podataka sa srednjovjekovnih nalazišta Stranče, Dubravice, Nin-Sveti Križ, Nin-Sveti Anselmo i Radašinovci, svi s jadranske istočne obale. Preliminarni rezultati pokazuju kako su uvjeti za život bili nešto bolji na toj istočnoj obali negoli u kontinentalnoj Hrvatskoj. Usporedba svih podataka pokazat će jesu li, i koje, demografske promjene ili promjene u kvaliteti života populacija na jadranskoj istočnoj obali utjecale na ekspanziju ranosrednjovjekovnih hrvatskih populacija u Bosnu i Hercegovinu i kontinentalnu Hrvatsku.

Nastavljena je započeta suradnja s arheološkim muzejima u Zagrebu, Splitu, Zadru, Koprivnici, Bjelovaru, Đakovu, Osijeku i Vinkovcima, a započeta je suradnja s Arheološkim muzejom u Dubrovniku.

Dr. M. Šlaus prijavio je Ministarstvu znanosti i tehnologije znanstveni projekt *Stvaranje bioarheološke baze podataka za Hrvatsku* koji je prihvaćen za financiranje. Također je u okviru UNESCO-ROSTE inicijative za opremanje znanstvene infrastrukture prijavljen projekt *Skeletal collection and Physical anthropology data base at the Croatian Academy of Sciences and Arts*. U projektu sudjeluju ustanove iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Bugarske i Hrvatske, a predviđeno vrijeme trajanja je od godine 2002. do 2005.

Alka Domić Kunić u protekloj se godini bavila proučavanjem predrimskog razdoblja u kontinentalnoj Hrvatskoj te nastupnog rimskog osvajanja i početnih napora oko romanizacije i urbanizacije tih krajeva koji su od Augustova doba bili organizirani u zasebnu provinciju Panoniju. Proučavala je i panonsku ranocarsku povijest, kako bi se zaokružilo razdoblje tijekom kojega je čitavo područje do srednjeg toka Dunava došlo pod rimsku vlast. Ekscerpirala je potrebne podatke iz antičkih literarnih i epigrafičkih izvora, te iz moderne znanstvene literature, a dobiveni će podaci ubuduće poslužiti i kao temelj za izradu panonske prosopografije koja će uvelike olakšati daljnje proučavanje antičke povijesti hrvatskih krajeva. Radila je zatim na dovršavanju disertacije *Geografija i etnografija Panonije u Prirodoslovlju Plinija Starijega*, koja će početkom iduće godine biti obranjena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Osim toga, bavila se i temom koja izlazi iz ranorimskih okvira, to jest mitraizmom kao reakcijom na kršćanstvo; svoje spoznaje uobličila je u znanstvenom radu Askos iz mitreja u Jajcu tiskanom u Arheološkim radovima i raspravama, 13, 2001. (izašlo 2002.).

Ljubica Perinić je tijekom 2002. radila na prikupljanju podataka za svoj magistarski rad *Vojnički kultovi u Hrvatskoj*. Za rad je bilo potrebno, između ostalog, prikupiti sve vojničke zavjetne natpise pronađene u Hrvatskoj. Radila je na obradi kasnoantičke epigrafičke građe (većeg broja ulomaka natpisa) iz Gradskog muzeja Vinkovci. Isto je tako i sudjelovala na arheološkom istraživanju lokaliteta Štrbinci kod Đakova koje ovaj Odsjek provodi u suradnji s Muzejom Đakovštine Đakovo.

Mario Novak sudjelovao je u pranju, rekonstrukciji, analizi i kraniometrijskim mjerenjima sačuvanog osteološkog materijala s više arheoloških lokaliteta iz kontinentalne Hrvatske i onih s istočne jadranske obale: Čepin-Ovčara, Rudina-benediktinski samostan, Koprivno-Križ, Zagreb-Sveti Franjo (Opatovina), Donje Polje-Sveti Lovre, Kamengrad-Sveti Emerik, Stranče-Gorica. Antropološke analize na navedenim arheološkim populacijama rezultirale su objavom jednog znanstvenog rada. U tijeku su antropološka

istraživanja s više srednjovjekovnih lokaliteta iz grada Nina: Sveti Križ, Sveti Anselmo, vrt Kera, Kraljevac i Kalelarga.

Ostale djelatnosti

B. Migotti predavala je odabrana poglavlja iz panonske antičke i ranokršćanske arheologije na poslijediplomskom studiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

M. Šlaus nastavio je sudjelovati u radu multidisciplinarne ekipe sudskih stručnjaka koja zajedno s Vladinom komisijom za zatočene i nestale osobe radi na identifikaciji žrtava Domovinskog rata. U okviru te suradnje sudjelovao je u laboratorijskoj analizi i identifikaciji 235 sudskih slučaja. Nastavljeno je i prije započeto prikupljanje i kompjuterska obrada kraniometrijskih i antropometrijskih podataka koja se provodi u okviru zajedničkog hrvatsko-američkog znanstvenog projekta za identifikaciju žrtava Domovinskog rata pod nazivom *Development of a forensic data base at the University of Zagreb*. Predavao je kao gost predavač u okviru redovitog studija arheologije s filozofskim fakultetima u Zagrebu i Zadru s izbornim kolegijima iz područja fizičke antropologije, te kao predavač na poslijediplomskim studijima iz arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te antropologije na Prirodoslovnom-matematičkom fakultetu u Zagrebu.

M. Novak započeo je tijekom 2002. sudjelovanje u radu multidisciplinarne ekipe sudskih stručnjaka koja zajedno s Vladinom komisijom za zatočene i nestale osobe radi na identifikaciji žrtava Domovinskog rata. U okviru te suradnje sudjelovao je u laboratorijskoj analizi i identifikaciji 235 sudskih slučajeva iz Domovinkog rata.

Izdavačka djelatnost

U ovoj godini izišao je 13. svezak Arheoloških radova i rasprava (2001.), časopis Razreda za društvene djelatnosti. Tekstove su napisali djelatnici Odsjeka za arheologiju i suradnici na projektu, u okviru kojeg su obavljeni i lektura i prijevodi. Tiskanje je financirano iz redovitih Akademijinih sredstava.

Publicistička djelatnost

B. Migotti, Two Gold-sandwich Glasses from Štrbinci, Đakovo, Croatia, Zagreb, 2002.

M. Šlaus, Bioarchaeological research of the Štrbinci skeletal series, Arheološki radovi i rasprave 13, 2001., 205-224; The Bioarchaeology of Continental Croatia. An analysis of human skeletal remains from the prehistoric to post-medieval periods, Archaeopress, BAR International Series 1021, 2001., Oxford.

ODSJEK ZA ETNOLOGIJU

Temeljna djelatnost Odsjeka za etnologiju jest čuvanje i zaštita vrijednosti hrvatske tradicijske kulture i proučavanje temelja hrvatske etnologije i folkloristike koji se naslanjaju na zbirku Odsjeka i njezine dvije kolekcije: *Zbornik za narodni život i običaje* i *Hrvatske narodne pjesme* Matice hrvatske. Na tim je temeljima predložen i odobren novi suradni projekt Akademije i Instituta za etnologiju i folkloristiku pod nazivom: *Etnološka i folklorističkа građa HAZU: obrada i kritičko objavljivanje* (voditeljica: akademkinja Maja Bošković-Stulli; suradnici i konzultanti: akademici Andre Mohorovičić, Petar Šimunović i Jerko Bezić, znanstvene savjetnice Aleksandra Muraj, Jadranka Grbić i Tanja Perić-Polonijo; stručna suradnica Zorica Šimunović-Petrić; znanstveni novaci: Jakša Primorac, Luka Šešo, Ivana Polonijo).

Rad na projektu započeli su znanstveni novaci od 1. ožujka 2002. Najsuvremenijim arhivskim i dokumentacijskim metodama sređuju spomenutu građu (opis svake zbirke, izrada stručnih kazala, klasificiranje građe) i pripremaju je za obradu i zaštititu. Izrađena je kompjutorska baza podataka za svaku kategoriju rukopisne zbirke; Matice hrvatske 242 rukopisa, Stare zbirke ZNŽO 262 rukopisa, Nove zbirke ZNŽO 171 rukopis. Kompjutorska baza sadržava sve relevantne podatke o pojedinom rukopisu: indentifikacijski broj, naziv autora, naziv rukopisa, lokalitet, godinu rada, broj stranica, važne napomene vezane uz oštećenja i dr.

Evidentiran je fotografski fundus koji iznosi 1100 fotografija, od kojih je velik dio pohranjen u samim rukopisima. Za fotografsku građu pripremljena je posebna kompjutorska baza podataka koja će se početi puniti tijekom 2003.

Od 5. do 7. svibnja 2002. znanstveni novaci (Primorac, Polonijo i Šešo) su sudjelovali s predavanjima na godišnjem znanstvenom skupu Hrvatskog etnološkog društva u Splitu s temom *Dalmacija: etnografski aspekti odnosa gradova i zaleđa.* Predstavili su građu i skupljače etnografske građe po Dalmaciji čija su djela pohranjena u arhivi Akademijinog Odsjeka za etnologiju.

Od 9. do 17. svibnja 2002. znanstveni su novaci pod vodstvom dr. sc. Tanje Perić-Polonijo radili u Arhivu Baltazara Bogišića u Cavtatu. Pronađena etnološka građa i odgovarajuća korespondencija iz fundusa Baltazara Bogišića fotokopirana je i pohranjena u Odsjeku, a podaci su uneseni u računalo. Za vrijeme boravka u Cavtatu posjetili su (10. i 11. svibnja 2002.) Međunarodnu smotru folklora u Metkoviću gdje su fotografirali i izradili videosnimke za dokumentaciju Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu. 14. kolovoza 2002. znanstveni su novaci posjetili Etnografski muzej Istre u Pazinu i izložbu *Istra – različiti pogledi.*

Od 16. do 21. rujna 2002. znanstveni novak Luka Šešo sudjelovao je kao gost dr. Maje Bošković-Stulli na 9. međunarodnom etnološkom sredozemnom simpoziju u Piranu, Slovenija. Sudjelovao je i u radionici simpozija s temom *Usmena tradicija Istre i njene europske paralele.*

Od početka rada u ovom Odsjeku znanstveni novaci iščitavali su i tematski obrađivali etnološku i folklorističku građu i napisali nekoliko znanstvenih i stručnih studija i osvrta koji su u tisku (u časopisima: Narodna umjetnost, Etnološka tribina, Studia Ethnologica, Kodovi i dr.).

Osim rada u Zavodu i pisanja studija za objavljivanje, znanstveni novaci su se pripremali i za poslijediplomski studij bilo da su polagali ispite (J. Primorac) ili su se pripremali kao mladi novaci za upis na poslijediplomski studij (L. Šešo, I. Polonijo).

Stručna suradnica Odsjeka, Zorica Šimunović-Petrić, radila je kao konzultant na spomenutom projektu, sređivala je arhivsku građu i literaturu za pisanje studije o tradicijskoj prehrani u Hrvatskoj. Sudjelovala je na stručnim godišnjim sastancima Hrvatskog etnološkog društva te u radnoj skupini ECOVAS-a (Europskog vijeća za sela i male gradove). Obavljala je administrativne poslove Odsjeka te pružala stručnu pomoć znanstvenim novacima i korisnicima arhiva Odbora za narodni život i običaje.

ODSJEK ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Organizacija jedinice

Odsjek za ekonomska istraživanja osnovan je 29. ožujka 1979., a radom je otpočeo 1. listopada 1980. u prostorijama na Strossmayerovom trgu 2, gdje se i danas nalazi.

Na ostvarivanju znanstvenoistraživačkih i tekućih poslova, tijekom godine, radilo je dvoje djelatnika Odsjeka: 1 znanstveni savjetnik i 1 administrator. Uslijed nedostatka

sredstava i nepopunjenih radnih mjesta otežan je rad na istraživanjima koja su u tijeku. Voditelj Odsjeka bio je do 31. listopada akademik *Jakov Sirotković*.

Znanstvenoistraživački rad

U ovoj godini započet je rad na projektu *Polazišta, ciljevi i pravci ekonomskog razvoja Hvatske*. Kao dio rada na projektu akademik J. Sirotković objavio je knjigu Uvod u hrvatsko gospodarstvo (suautor: *I. Družić*).

U svojim dijelovima knjige pod naslovom "Razina razvijenosti i makroekonomska struktura hrvatskog gospodarstva" i "Gospodarski sustav i ekonomska politika" obradio je sljedeće teme: Teorijska polazišta i statistička osnova, Osnovne promjene razine razvijenosti i makroekonomske strukture, Položaj hrvatskog gospodarstva u Jugoslaviji, Programske osnove i ekonomski motivi agresije na Hrvatsku, Ratne štete i žrtve, prognanici i obnova, Položaj Hrvatske u procesu sukcesije državne imovine bivše Jugoslavije, Razina i struktura proizvodnje, Raspodjela i domaća agregatna tražnja, Ekonomski odnosi s inozemstvom, Teorijske i programske osnove gospodarske politike, Stabilizacijski program, Osnove tekuće ekonomske politike, Fiskalna politika i Monetarna politika.

Dr. *Gordan Družić* obradio je sljedeće teme: Restrukturiranje makroekonomske politike (Osnovni rezultat ekonomske politike u razdoblju 1990.-2001., Što je značilo dosadašnje restrukturiranje poduzeća, Redefiniranje ciljeva ekonomske politike); Teorija i politika ekonomskog razvoja: Da li je Hrvatskoj za ostvarivanje razvojnih ciljeva prijeko potreban strani kapital (Inozemna izravna ulaganja, Ima li Hrvatska dovoljno vlastitog kapitala).

Znanstveni skupovi

U suradnji sa Znanstvenim vijećem za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo organiziran je 23. svibnja znanstveni skup *Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske*. Za skup je pripremljeno ukupno 18 predavanja: *J. Sirotković*, Teorijske i programske osnove za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske; *S. Zdunić*, Stabilizacija, restrukturiranje i razvoj; *I. Družić*, Nominalna i realna strategija razvoja; *B. Horvat*, Znanstvena ekonomija i tržišni mehanizam; *Z. Baletić*, Deflacijska teorija ekonomske depresije; *S. Kulić*, Koncepsija i sustav gospodarskih odnosa s osvrtom na ekonomsku politiku; *G. Santini*, Međuovisnost sistema i politike; *F. Rocco*, Međuzavisnost društvenog i gospodarskog razvoja; *D. Radošević*, Demokratski legimitet i društveni konsenzus u uvjetima recesije; *D. Vojnić*, Zemlje u tranziciji u okruženju globalizacijskih trendova i integracijskih procesa – Gdje je Hrvatska?; *V. Barić*, Makroekonomska efikasnost u Hrvatskoj – koncepcijski i provedbeni problemi; *G. Družić*, Restrukturiranje makroekonomske politike; *I. Sever*, Fiskalna politika kao bitan činitelj koncepcije i strategije gospodarskog i socijalnog razvoja; *B. Jelčić*, Kako mijenjati sustav oporezivanja?; *M. Grgić*, Autonomna monetarna politika i transmisijski mehanizam; *V. Veselica*, Kamatna i profitna stopa; *V. Čavrak*, Strategija i politika regionalnog razvoja Hrvatske; *H. Tadin i Z. Parnica*, Poduzetničko obrazovanje.

Knjige

J. Sirotković, I. Družić, Uvod u hrvatsko gospodarstvo, Ekonomski fakultet Zagreb i Politička kultura, Zagreb, 2002., 541 str.

Prilozi u zbornicima

J. Sirotković, Teorijske i programske osnove za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske, u Zborniku: Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom

21. stoljeća, HAZU i RIFIN, Ekonomija/Economics, b. 3, Zagreb, lipanj 2002., 403-414; Stanje, mogućnosti i prepreke oporavka hrvatskog gospodarstva, u Zborniku: Stabilizacija – participacija - razvoj, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002., 3-23.

G. Družić, Restrukturiranje makroekonomske politike, u Zborniku: Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća, HAZU i RIFIN, Ekonomija/Economics, br. 3, Zagreb, lipanj 2002., 563-582; Teorija i politika ekonomskog razvoja, u Zborniku: Stabilizacija – participacija - razvoj, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002., 137-158.

Prilozi u časopisima

J. Sirotković, Stanje hrvatskog gospodarstva i mogućnosti ekonomske politike u 2003. godini, Ekonomska politika: Zablude – Propusti - Očekivanja, RIFIN, Ekonomija/Economics, br. 4, Zagreb, listopad 2002., 677-688.

G. Družić, Da li je Hrvatskoj za ostvarivanje razvojnih ciljeva prijeko potreban strani kapital?, Ekonomska politika: Zablude – Propusti - Očekivanja, RIFIN, Ekonomija/Economics, br. 4, Zagreb, listopad 2002., 709-728; Utjecaj inozemnih ulaganja na gospodarski rast i zaposlenost u Hrvatskoj, Informator, br. 5078, Zagreb, 2002., 1-4; napisao 14 natuknica za četvrti svezak Hrvatske enciklopedije, LZ Miroslav Krleža i više novinskih napisa i razgovora u Informatoru, Profitu, Novom listu i Večernjem listu.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – ZADAR

Organizacija jedinice

U Zavodu su tijekom godine djelovali: dr. sc. Šime Peričić, znanstveni savjetnik; dr. sc. Milko Brković, znanstveni savjetnik; dr. sc. Mladen Ančić, znanstveni suradnik; dr. sc. Marjan Diklić, znanstveni suradnik; mr. sc. Tado Oršolić, asistent (znanstveni novak), Ivna Anzulović, stručni suradnik; Marija Zaninović-Rumora, stručni suradnik; Mislav Elvis Lukšić, mladi asistent (znanstveni novak od 1. prosinca 2001.); Ljiljana Ugrinić, prof., knjižničar; Josip Marasović, domar i Anka Breulj, čistačica. Voditelj Zavoda bio je akademik *Mate Suić*, nakon njegove smrti (28. listopada 2002.) voditelj je akademik *Franjo Šanjek,* a njihov zamjenik upravitelj dr. sc. *Milko Brković*.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

U toj su godini znanstveni i stručni djelatnici Zavoda nastavili s radom na zavodskom projektu *Istraživanja prošlosti južne Hrvatske*. Istraživani su antički izvori o gradu i otoku Pagu, počeci redovništva u Dalmaciji, izvori o sv. Jeronimu, papi Aleksandru III. i o drugim pitanjima najstarijeg razdoblja hrvatske povijesti; onomastički pristup povijesnoj tematici gradskih sredina hrvatske obale Jadrana u srednjem vijeku; posjed, plemstvo i gospodstvo u svezi povezanosti dalmatinskog grada i hrvatskog zaleđa, postanak gradskog distrikta srednjovjekovnog Trogira; obradba neobjavljenih dokumenata Poljičke Republike u razdoblju od 15. do 19. st. sa stajališta pomoćnih povijesnih znanosti (paleografskog, diplomatičkog, kronološkog i filigranološkog), odnosno općenito s povjesničarskog, stajališta; proučavan je utjecaj ratova na etničke i vjerske promjene u južnom primorju i Humu u 14. i 15. st.; istraživani su odnosi Mletačke Republike i knezova Krbavskih (1452.-1480.); nastavljeno je s prikupljanjem arhivske građe u Državnom arhivu i Znanstvenoj knjižnici u Zadru za toponimiju i topografiju zadarskog kraja i crkvu Sv. Kate u Novigradu; prikupljana je građa za pomorsku metrologiju južne Hrvatske u tiskanim izvorima za razdoblje od 16. do 18.

st.; završena je obradba teme *Povijest Dalmacije od godine 1797. do 1860.;* također je obrađena tema *Ustroj kopnene vojske u Dalmaciji od 1867. do 1890. godine* i *Hrvatsko domobranstvo kao separatum corpus ugarskog domobranstva (1868.-1914.)*; prikupljana je i proučavana građa, periodika i najnovija literatura o stranačko-političkoj, kulturnoj i parlamentarnoj povijesti južne Hrvatske u 19. i 20. st. Istraživanja su na projektu obavljana u zadarskom, dubrovačkom, splitskom i riječkom Državnom arhivu, Arhivu Hrvatske akademije u Zagrebu, Kaptolskom i Nadbiskupskom arhivu u Splitu, Archivio di Stato u Veneciji, Haus Hof-und Staatsarchivu u Beču, Magyar orszagos leveltal u Budimpešti, te u nizu hrvatskih samostanskih, biskupijskih i župskih arhiva i mnogim hrvatskim i inozemnim knjižnicama. Rezultati su djelomično objavljeni u znanstvenim i stručnim publikacijama kao znanstveni, pregledni i stručni radovi te kao prethodna priopćenja ili pak kao monografije i znanstvene studije. Pod istim je naslovom projekta Ministarstvo znanosti i tehnologije prihvatilo nastavak rada za razdoblje od godina 2002. do 2004.

Ove su godine znanstveni i stručni djelatnici Zavoda postigli sljedeće rezultate:

M. Brković sudjelovao je u izvođenju i radu, vodio, nastavio s radom, izvođenjem i vođenjem produženog zavodskog znanstvenoistraživačkog projekta *Istraživanja prošlosti južne Hrvatske za razdoblje od 2002. do 2004. godine*. Unutar toga projekta obrađivao je temu poljičke neobjavljene isprave (15.-19. st.) sa stajališta pomoćnih povijesnih znanosti (paleografije, egdotike, filigranologije, sfragistike, diplomatike), odnosno općenito s povjesničarskog stajališta. Objavio je dva znanstvena rada i jednu znanstvenu studiju–knjigu: Identitet i djelovanje dominikanaca i franjevaca srednjovjekovne Bosne i Huma, Između povijesti i teologije – Zbornik radova u čast fra Atanazija Matanića u povodu 80. obljetnice života i 50. obljetnice znanstvenoga rada, Zadar-Krk, 2002., 247-265; Papinska pisma druge polovice IX. stoljeća destinatarima u Hrvatskoj, Hrvatska u doba Branimira – Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998. godine, Zadar, 2002., 69-85 i Srednjovjekovna Bosna i Hum – identitet i kontinuitet, Crkva na kamenu, Mostar, 2002. Uz ostalo, sudjelovao je i na znanstvenom simpoziju u Sarajevu u povodu stote obljetnice osnutka Hrvatskog kulturnog društva Napredak s izlaganjem *Povijesni prilozi Marka Perojevića u Napretkovim izdanjima*. Obavljao je poslove člana uredništva i tehničkog urednika znanstvenog časopisa Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru i poslove člana uredništva znanstvenog časopisa *Croatica christiana periodica*. Prikupio je i pripremio za recenzijski postupak rukopise sveska 45/2003. Radova Zavoda za povijesne znanosti. Recenzirao je niz priloga za pojedine znanstvene časopise i knjige. U propisanim je rokovima podnio zahtjeve Ministarstvu znanosti i Gradu Zadru za financiranje izdavačke i druge djelatnosti Zavoda. Redovito je obavljao dnevne upraviteljske poslove.

Š. Peričić je prema programu rada iz prethodnih godina dovršio obradbu teme *Povijest Dalmacije od 1797. do 1860. godine*. Obradio je teme *Otok Mun u prošlosti* i *Broj talijanaša u Dalmaciji u XIX. stoljeću*. Za najavljeni znanstveni skup o otoku Olibu Ogranka Matice hrvatske u Zadru priredio je izlaganje Dopuna poznavanju gospodarstva otoka Oliba u XIX. stoljeću. Objavio je dva rada, Prinos poznavanju pomorske trgovine Splita u XIX. stoljeću, Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 44, Zadar, 2002., 165-186 i Don Joso Felicinović kao ekonomski pisac, život i djelo don Jose pl. Felicinovića – Zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa održanog u Zadru i Pagu 17. i 18. rujna 1999. godine, Pag-Zadar, 2002., 175-179.

M. Ančić se tijekom 2002. usredotočio na poslove dovršenja sudjelovanja u projektu *Istraživanja prošlosti južne Hrvatske* i početku rada na projektu *Posjed, plemstvo i gospodstvo*, radeći na temi povezanosti dalmatinskog grada i hrvatskog zaleđa. Objavio je rad Image of Royal Authority in the Work of Thomas Archdeacon, Povijesni prilozi, 22, Zagreb, 2002., 19-42 i Mjesto Branimirove Hrvatske u suvremenom svjetskom poretku, Zgodovinski časopis, 35, br. 3, Ljubljana, 2001., 305-320. Dovršio je rad Od

kralja 'polubnoga' do prvih ideja o 'nacionalnom' kraljevstvu, koji treba poslužiti kao uvod Kataloga izložbe Kolomanov put; izložba je otvorena u Hrvatskom povijesnom muzeju u Zagrebu 28. studenoga 2002. Uz to je sudjelovao na međudržavnom znanstvenom skupu Hrvatsko mađarski odnosi 1102.-1918. s izlaganjem Zajednička država – srednjovjekovna stvarnost ili povijesna utvara.

M. Diklić radio je na prikupljanju i proučavanju arhivske građe, periodike i najnovije literature o stranačko-političkoj, kulturnoj i parlamentarnoj povijesti Dalmacije u 19. i 20. st. Najviše je vremena utrošio na izradbi monografije o don Ivi Prodanu, istaknutom dalmatinskom publicisti i političaru pravaške orijentacije. Uz to je radio na prikupljanju gradiva o Ninu i ninskom kraju iz vremena Drugog svjetskog rata te na izradbi nekoliko manjih radova vezanih uz određene obljetnice o Dalmatinskom saboru, don Ivi Prodanu i Matici dalmatinskoj. Objavio je dva rada i dva prikaza. Radovi su: Dalmatinski sabor i Zemaljski odbor (1861.-1912./18.) u povodu 140. obljetnice osnutka, Zadarska smotra, 50, br. 4-6, Zadar, 2001., 7-35 i Dalmatinsko pravaštvo i rješavanje hrvatskog nacionalnog i državnog pitanja, isto, 36-50.

T. Oršolić je 14. siječnja 2002. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu uspješno obranio magistarski rad *Ustroj kopnene vojske u Dalmaciji od 1867. do 1890. godine*. Objavio je rad: Hrvatsko domobranstvo kao separatum corpus ugarskog domobranstva (1868.-1914.), Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, Razdio povijesnih znanosti, 26, Zadar., 2000., 165-190. Sudjelovao je na znanstvenom skupu *Franjevački samostan Toli, 200 godina postojanja župe Tolise i Tramošnice*, održanom 18. i 19. listopada 2002., s izlaganjem Pučko školstvo toliške župe u XIX. stoljeću.

I. Anzulović nastavila je prikupljati arhivsku građu u Državnom arhivu i Znanstvenoj knjižnici u Zadru, koja se građa uglavnom odnosi na toponimiju i topografiju zadarskog kraja te na građu o crkvi i samostanu Sv. Kate u Novigradu. Radila je i na zaštitnim istraživanjima oko te crkve i samostana i nedovršenim radom pokušala pridonijeti boljem rasvjetljavanju njihove prošlosti. Objavila je rad: Područje Nadina u prošlosti, Zadarska smotra, br. 4-6, Zadar, 2001., 103-128.

M. Zaninović-Rumora je na Filozofskom fakultetu u Zadru odslušala V. i VI. semestar postdiplomskog studija *Povijest hrvatskog pomorstva* za stjecanje akademskog stupnja doktora povijesnih znanosti. Radila je na prikupljanju građe za izradbu disertacije *Pomorska metrologija Dalmacije u tiskanim izvorima od XVI. do XVIII. stoljeća*. Sudjelovala je na znanstvenom skupu *Luke istočnog Jadrana*, održanog u Orebiću od 10. do 12. svibnja 2002., s izlaganjem Mjerni sustav dalmatinskih luka u trgovačkim priručnicima XVI. stoljeća.

M. E. Lukšić je na mjestu znanstvenog novaka u sklopu znanstvenoistraživačkog projekta *Istraživanja prošlosti južne Hrvatske* najviše vremena utrošio za izvršavanje svojih obveza na postdiplomskom studiju za stjecanje akademskog stupnja magistra povijesnih znanosti. Odslušao je III. i IV. semestar, nastavio s polaganjem ispita i izradbi seminarskih radova te načinio prihvaćeni sinopsis za magistarski rad *Odnosi Mletačke Republike i knezova Krbavskih (1452.-1480.)*. Započeo je s radom na izradbi magistarskog rada u koju je svrhu kroz cijelu izvještajnu godinu prikupljao relevantnu izvornu građu iz Državnog arhiva i Znanstvene knjižnice u Zadru te Državnog arhiva u Zagrebu i Vatikanskog tajnog arhiva. Pomogao je oko uređenja zavodskog godišnjaka Radova. Objavio je četiri rada i jedan prikaz. Radovi mu nose naslove: Prinosi poznavanju života i djela prof. dr. Stijepa Obada (u povodu 70. obljetnice života i 40. godišnjice znanstvenoga rada), Zadarska smotra, 49, br. 1-3, Zadar, 2000., 51-100; Barbanski povjesnik Josip Antun Batel (1827.-1889.), Povodom 175. godišnjice njegova rođenja, Istarska Danica, 2002.; Josip Turčinović i Istarsko kulturno društvo Juraj Dobrila, Pazin, 2002., 107-111; Stavovi don Jose pl. Felicinovića o slobodnim zidarima, Zbornik don Jose pl. Felicinović, Filozofski fakultet u Zadru i Matica hrvatska Pag, Zadar-Pag, 2002., 189-206 i Bibliografija don Jose pl. Felicinovića, isto, 271-299.

Nakladnička djelatnost

Zavodski je godišnjak Radovi i ove godine već u mjesecu listopadu ugledao svjetlost dana. U njemu je objavljeno devet znanstvenih i stručnih radova te trinaest ocjena i prikaza. Svi su znanstveni djelatnici Zavoda pojedinačno objavili niz radova i studija u izdanjima izvan Akademije.

Knjižnica i Pomorska zbirka

Početkom je godine završeno slanje sv. 43 Radova u zamjenu pa je knjižničarka Lj. Ugrinić započela s obradbom monografskih publikacija u ISIS-u. Knjižnica je dobila od obitelji pok. V. Maštrovića na dar ostavštinu od oko dvije tisuće knjiga i časopisa. Tijekom godine uspostavljeno je nekoliko novih zamjena publikacija sa srodnim ustanovama u inozemstvu i Hrvatskoj. Započelo se sa slanjem u zamjenu novotiskanog svezak 44 Radova.

Uz novčanu potporu grada Zadra tijekom mjeseca veljače 2002. preseljena je iz podrumskih prostorija Zavoda Pomorska zbirka, Pomorski muzej, u novouređene prostorije bivše Akademijine restauratorske radionice. Iako Zbirci nedostaju nove legende za izloške na hrvatskom i stranim jezicima, zatim opći pano za kratku povijest djelovanja Muzeja i kratku povijest pomorstva grada Zadra te neadekvatan sanitarni čvor i uređene kancelarije, tijekom 2002. veliki broj strani i domaćih gostiju, osobito škola, posjetili su Zbirku i pohvalili rad na njezinom preseljenju, uređenju i stavljanju u funkciju. Poslove vođenja gostiju kroz Zbirku i ostale popratne poslove u Muzeju obavljali su isključivo upravitelj Zavoda M. Brković i asistenti M. E. Lukšić i T. Oršolić.

Ostali rad

I ove je godine pravodobno izrađen plan rada Zavoda za sljedeću godinu. Pripremljena su i izvješća Ministarstvu znanosti i Gradu Zadru za primljena i utrošena sredstva izdavačke djelatnosti Zavoda.

Pred obnovljenom zgradom Zavoda proslavljena je 140. obljetnica osnutka Narodnog lista u Zadru, povodom čega su zadarski Nasadi i parkovi detaljno uredili Akademijin perivoj oko zgrade Zavoda u Zadru.

Osim dosadašnjih poticaja i pomoći u radu Zavoda, Akademijina je Uprava odobrila novčanu potporu za uređenje parketa u podrumskim prostorijama Zavoda, za uređenje stropova dviju kancelarija te za ličenje zidova u tim kancelarijama. Potrebno je i u ostalim prostorijama urediti plafone, jer su, što zbog starosti i dotrajalosti, detonacija tijekom Domovinskog rata i zbog nedavnih krovnih radova uvelike napukli i prijete obrušavanju kao u navedenim dvjema obnovljenim kancelarijama.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI - RIJEKA

Zavod za povijesne i društvene znanosti s Područnom jedinicom u Puli u godini 2002. znanstvenoistraživačku djelatnost obavljao je u okvirima triju znanstvenih disciplina: povijesti, etnologije i dijalektologije. Voditelj je Zavoda akademik *Petar Strčić*, a upravitelj *Miroslav Bertoša*, član suradnik.

U Zavodu i Područnoj jedinici bilo je uposleno deset djelatnika: znanstveni savjetnik, trojica asistenata, troje stručnih suradnika, administrativna tajnica, pomoćna namještenica i čistačica. U ovoj godini, zbog provođenja racionalizacije i općega reduciranja i smanjivanja troškova, izostalo je upošljavanje domara-ložača. I dalje ostaje

neriješeno pitanje upošljavanja bibliotekara u knjižnici s više od 13.237 svezaka kojom se, osim djelatnika Zavoda, služe i mnogi vanjski znanstveni i stručni djelatnici.

Nakon sedmoga sveska zavodskoga zbornika Problemi sjevernoga Jadrana, tijekom godine, po obavljenome recenzentskom postupku, priređen je i osmi svezak.

Zbog skromnih i nedostatnih financijskih sredstava znanstvenoistraživačka je djelatnost bila smanjena, a djelatnici su se pretežito koristili prije više godina mikrofilmiranom i preslikanom arhivskom građom, odnosno etnografskim materijalom prikupljenim s prijašnjih terenskih obilazaka. Unatoč tome obrađeni su, pripremljeni za tisak (ili se nalaze u tijeku elaboracije) mnogi povijesni prilozi u širokome rasponu od ranoga novovjekovlja do 20. st. Istodobno je nastavljen rad i na etnografskoj problematici, koji je, dolaskom mladoga stručnoga suradnika, usmjeren prema modernijim metodološkim i teorijskim pristupima. Prikupljaju se i sistematiziraju podaci o povijesti književnoga jezika i dijalektima sjevernojadranskog akvatorija i Gorskoga kotara. Napose je važno što su suradnici Zavoda počeli raditi na temama iz projekta, odobrena u Ministarstvu znanosti i tehnologije (voditelj projekta akademik P. Strčić), a odnose se na povijest Istre, na sjevernojadranski prostor i Gorski kotar. Time je nastojanje za daljim predradnjama za sintezu istarske i sjevernojadranske povijesti dobilo novi zamah.

Zavod je bio suorganizator znanstvenih skupova o Matku Laginji (u Rijeci) te o Hrvatima u Trstu (zajedno s Udrugom tršćanskih Hrvata).

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Djelatnici Zavoda dr. sc. Miroslav Bertoša, mr. sc. Darinko Munić, mr. sc. Alojz Štoković i mr. sc. Marino Manin (od 1. lipnja) u proteklome su se razdoblju bavili povijesnim istraživanjima Istre, Rijeke, Gorskoga kotara, Kvarnerskoga primorja i otoka, ali i temama vezanim za jadranski, sredozemni i apeninski geopolitički prostor.

Sveukupni rad dr. sc. *Miroslava Bertoše*, znanstvenoga savjetnika i člana suradnika, prikazan je u okviru djelatnosti Akademijina Razreda za društvene znanosti.

Mr. sc. *Darinko Munić*, asistent, u protekloj je godini nastavio istraživanja regionalne povijesti kvarnerskoga i istarskoga područja u razvijenome srednjovjekovlju. Pozornost je posvećivao raznolikim i osebujnim odrednicama svakodnevnoga života gradova i kaštela u prošlosti, a posebice povijesti novonastalih općina, poput Viškova i Matulja, koje još nemaju svojih posebnih monografija. Zbog toga su istraživanja i obrada arhivskih izvora proširena i na novovjekovno razdoblje. Jedna od odrednica tih istraživanja i obrade bila su neka karakteristična prezimena i njihova promjenljiva distribucija u bližem zaledu grada Rijeke. Nadalje, nastavljen je rad na historiografskoj obradi literature s posebnim obzirom na objavljene radove Luje Margetića i njegov prinos povijesti područja Kvarnera i Istre. Isto tako, ovisno o dostupnosti u našim bibliotekama obrađivani su talijanski autori i njihovi radovi te nakladnici u drugoj polovici 19. st. Na temelju prije rečenoga objavljena je stručno-popularna monografija o Kastvu, prilozi o prezimenima, a na znanstvenim skupovima podnesena su priopćenja o deset godina rada znanstveno-stručnoga skupa Sveti Vid (1993.-2002.) te o Matku Laginji i značenju njegova izdanja Kastavskog ustava (1873./74.) za razvoj pravno-povijesne misli o području kvarnerskih komuna i njihovih statuta pisanih hrvatskim jezikom.

Mr. sc. *Alojz Štoković*, u protekloj je godine proučavao arhivske fondove u Državnom arhivu u Pazinu (Notari općine Vodnjan, Notari općine Pula te matične knjige općine Peroj), u Državnom arhivu u Trstu (Catasto Franceschino i Consiglio scolastico) i u Župnom arhivu u Žminju (knjige bratovština).

Mr. sc. *Marino Manin* je, od 1. lipnja 2002., kada je zasnovao radni odnos sa Zavodom, nastavio rad na istraživanju i obradi podataka iz katastra Franje I. za područje zapadne Istre, koji predstavljaju dio disertacije – *Gospodarske prilike u*

zapadnoj Istri između godine 1813. i 1848.: Katastar Franje I. kao vrelo zemljišnih, vlasničkih, demografskih i etničkih odnosa. U proteklih je pola godine nastavio započeti rad, obavljajući uz to i dio tajničkih poslova (preveo je i priredio knjigu sažetaka) za znanstveni skup *Hrvati u Trstu / I croati a Trieste* (kojemu je Akademija bila suorganizator). Skup je održan u Trstu, 19. listopada 2002. Obnašala je i dužnost podpredsjednika Centra za ekonomsku i socijalnu povijest u okviru Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti, koji vodi prof. dr. sc. Mira Kolar pri Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Mr. sc. *Sandi Blagonić*, stručni suradnik, pretežito je radio na dokumentarnoj građi za disertaciju, na prikupljanju i analizi novinskih tekstova (napose iz novina - Glasa Istre) i zapisnika Skupštine Istarske županije. Analizirao je politički diskurs nekih javnih ličnosti hrvatskog društva o čemu će prirediti posebnu knjigu. Obavio je terensko istraživanje u Gračišću i Roču i priredio članak o praslavenskoj mitologiji u toponimima na istarskome području. Napisao je i tekstove – Reciklirana prošlost i zaposjednuti simboli: strategije prisvajanja i produciranja identiteta u političkom diskursu u Istri i Političko kao etnografsko: etničnost u djelima Matka Laginje (prigodom 150. obljetnice rođenja).

Tihomira Stepinac Fabijanić, istraživač suradnik, nastavila je, djelomično i izvan Akademijina radnoga programa, stručna i znanstvena etnološka istraživanja na području Primorja i Gorskog kotara, u suradnji i uz financijsku potporu lokalnih općina i gradova Primorsko-goranske županije. Rad se temeljio na obradivanju dokumentacijske građe i terenskih zapisa, te stručnoj interpretaciji tradicijske baštine navedenog područja u svrhu izrade elaborata za međunarodne projekte revitalizacije tradicijske baštine u lokalnim zajednicama. Na temelju obrađenog materijala pripremljeni su također tekstovi za objavljivanje.

Poviješću hrvatskoga jezika i dijalektologijom bavila se *Sanja Holjevac*, stručna suradnica Zavoda. U protekloj je godini nastavila, u okviru rada na magisteriju, prikupljati literaturu, analizirati grafije rukopisnoga *Missala hervaskoga* Jurja Manzina iz 17. st., a obavila je i transliteraciju odabranih tekstova iz njegova predloška – *Misala hruackoga* Šimuna Kožičića Benje (1531.). Za znanstveni skup pripremila je izlaganje iz dijalektološke problematike (Dijalektološke bilješke u Laginjinim Istarskim pričicama), te napisala prikaze dvaju moliškohrvatskih rječnika: Dizionario croato molisano di Acquaviva Collecroce (Rječnik moliškohrvatskoga govora Kruča) i Rječnik moliškohrvatskoga govora Mundimitra autora Agostine Piccoli i Antonija Sammartina i njihovih suradnica (Snježane Marčec i Mire Menac-Mihalić).

Nakladnička djelatnost

Knjiga

D. Munić, Kastav od najstarijih vremena do suvremenih dana, Grad Kastav, Kastav, 2002., 178 str. + slikovni prilozi.

Prilozi u zbornicima i časopisima

D. Munić, Laginjin "Kastav grad i općina", Pogovor u knjizi: Matko Laginja, Kastav grad i općina, Klana, kolovoz 2002., 147-158; Liburnija i Vinodol u djelu akademika Luje Margetića, Rijeka - Zbornik, VI./1., Rijeka, 2001., 25-36; Riječ dvije o zborniku, Ivan Matetić Ronjgov - Zbornik 6, Viškovo, Ronjgi, 2002., 9-11; Ivetu Jardasu Matijaševemu u spomen (15. VII. 1888.-16. IX. 1978.), Ivan Matetić Ronjgov - Zbornik 6, Viškovo, Ronjgi, 2000., 41-44; Prezimena Dukić i Ronjga te prvi spomen Viškova, odnosno Sv. Mateja, Ivan Matetić Ronjgov - Zbornik 6, Viškovo, Ronjgi, 2000., 55-67; Uvodno slovo, Zbornik Sveti Vid VII., Rijeka, 2002., 7-9; In memoriam: Dr. Josip Milićević (1933.-2000.), Vjesnik istarskog arhiva 6.-7., Pazin, 2001. (objavljeno 2002.),

468-475; U desetoj godini znanstvenoga skupa posvećenoga Svetome Vidu zaštitniku grada Rijeke, Sažeci priopćenja Vrijeme prošlo u vremenu sadašnjem 9., Rijeka, 2002., V. Objavio je sedam bibliografskih osvrta i prikaza u Zborniku Rijeka, VI./1. i 2., Rijeka, 2001. (izašlo 2002.).

A. Štoković, Gračišće od Uskočkog rata do Marije Terezije, Gračaški zbornik, Pazin, 2002., 103-115.

T. Stepinac Fabijanić, Poti dediščine – Na obeh straneh reke Kolpe, Glasnik S.E.D. 41/3,4, Ljubljana, 2001., 70-74; Međunarodni seminar 1998 – Tradicijska baština Omišlja. Prostorno planiranje i pilot projekti za održivi razvoj Hrvatske. UNESCO – ured u Veneciji i Županijski zavod za prostorno planiranje PGŽ, Rijeka, 2001. Dodatak, 1-5; Case Studies for Sustainable Development of Rural Areas in Croatia. Summer 2002 Croatia – Service Learning Program. University of Georgia (USA) 2002. (booklet).

D. Stolac – S. Holjevac, Kašićeva sintaksa, Drugi hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova I., Zagreb, 2001., 157-162.

S. Holjevac, Govor Barbanštine: Prilog za opis jugozapadnoga istarskoga ili štokavsko-čakavskoga dijalekta (prikaz knjige Line Pliško, Govor Barbanštine, Filozofski fakultet u Puli, Pula, 2000.), Fluminensia, br. 1 – 2, Rijeka, 2001., 149-154.

Ostali rad

D. Munić sudjelovao je na nekoliko skupova: Izvješće o radu u 2001. (o radu Zavoda); Znanstveni skup "Otac Istre" - dr. Matko Laginja, u povodu 150. obljetnice rođenja (s predavanjem o Laginjinom Kastavskom ustavu) (u travnju 2002. u Rijeci); Znanstveni skup Vrijeme prošlo u vremenu sadašnjem (Rijeka, 14. VI. 2002. prigodom desetoga znanstvenog skupa posvećenog Svetome Vidu), pripremio je i uredio Vrijeme prošlo u vremenu sadašnjem. Sažeci Desetog znanstvenoga skupa posvećenog Gradu Rijeci 9., Rijeka, 14. IV. 2002., 16 str., te deseti svezak Zbornika Kastavštine, Kastav, 2002. Odgovorni je urednik Zbornika Rijeka (glavni urednik akademik P. Strčić). Surađivao je u radu Povijesnoga društva Rijeka, čiji je potpredsjednik, a djelovao je i kao član Hrvatskoga nacionalnoga odbora za povijesne znanosti, Društva arhivskih djelatnika Istre i Rijeke, Katedre Čakavskoga sabora Rijeka. Surađivao je također s ustanovom Ivan Matetić Ronjgov u Ronjgima-Viškovo, te drugim udrugama na području Rijeke i okolice.

A. Štoković sudjelovao je u rujnu na znanstvenome skupu *28. Pazinski memorijal* s temom o bratovštinama Žminja; radio je na programu ogranka Matice hrvatske oko priprema za znanstveni skup: Fažana od rimske naseobine do hrvatske općine. Recenzirao je rukopis D. Vlahova, Glagoljski zapisi u knjizi bratovštine Sv. Tijela iz Boljuna 1612.-1658. i knjigu M. Nikčevića, Odsjaji kultura (Zagreb, 2002).

S. Blagonić, obranio je (u ožujku) magistarski rad *Geneza i razvoj subetničkih skupina u Istri od 16. stoljeća do danas* na poslijediplomskom studiju etnologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Sudjelovao je na tri znanstvena skupa – o književniku Fulviju Tomizzi, održanom u svibnju u Trstu, Kopru i Umagu, na skupu povodom 150. obljetnice rođenja Matka Laginje održanom u Zagrebu i Rijeci 10. i 11. lipnja, te na stručno-znanstvenom skupu o radu Akademijina Zavoda za povijesne i društvene znanosti (21. siječnja u Puli i 29. siječnja u Rijeci). Prigodom 150. obljetnice rođenja Matka Laginje u Zavodu u Rijeci održao je predavanje o aspektima etničnosti u djelima Matka Laginje. Autor je stalnoga postava etnografskog dijela zbirke u Muzeju Poreštine. Kao koautor priredio je izložbu *Od Cvjetnice da Uskrsa* otvorene u rujnu u Rovinjskom turističkom naselju Villas Rubin prigodom 2. Gran-prix folklora – susreta folklornih skupina Europe. Pokrenuo je projekt među učenicima Pazinskog kolegija - klasične gimnazije kojim će se, nakon istraživanja kroz koncept usmene povijesti, tematizirati strategija prepisivanja u školama u nekoliko generacija (bit će priređena izložbom i tiskan katalog).

T. Stepinac Fabijanić nastavila je – izvan Akademijina programa – suradnju s domaćim i stranim znanstvenim i stručnim ustanovama i udruženjima, posebno s nevladinim organizacijama: ECOVAST (u svibnju 2002. izabrana je za predsjednicu Hrvatske sekcije ECOVAST-a), ICAM, HED, UNESCO, EUROTER i dr.; pripremala je i sudjelovala u organiziranju stručnih skupova, radionica, izložbi i predavanja. Član je Povjerenstva za graditeljstvo i uređenje okoliša Općine Omišalj, te voditelj projekta *Razvoj turističkih puteva baštine u dolini rijeke Kupe* (ICAM, pod pokroviteljstvom Ministarstva turizma RH).

S. Holjevac sudjelovala je na znanstvenome skupu što se u povodu 150. obljetnice rođenja dr. Matka Laginje pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održao 10. i 11. lipnja 2002. u Zagrebu i Rijeci, s predavanjem: Dijalektološke bilješke u Laginjinim Istarskim pričicama. Zajedno s ostalim suradnicima Zavoda za povijesne i društvene znanosti, 21. siječnja 2002. u Rijeci, a 29. siječnja u Puli podnijela je izvješće o radu na znanstveno-stručnome skupu s temom Izvješće o radu Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Rijeci i Područne jedinice u Puli u godini 2001., te isto izvješće u opsegu od šest kartica pripremila za tisak. Tijekom 2002. S. Holjevac položila je preostale ispite na poslijediplomskom studiju *Lingvistika s osobitim obzirom na dijalektologiju hrvatskoga jezika (sinkronijski i dijakronijski aspekt)* na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci te je tako s ukupno položenih 18 ispita (prosječna ocjena 4,72) stekla potreban broj bodova i ispunila sve obveze potrebne da bi se pristupilo završnome dijelu – izradi i obrani magistarskoga rada. U veljači je sudjelovala u organizaciji predstavljanja Rječnika Marulićeve Judite autora akademika M. Moguša što se u organizaciji Zavoda i nekoliko suorganizatora održalo 21. veljače 2002. u prostoru izložbe *Glagoljica* u Sveučilišnoj knjižnici u Rijeci.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Zavod u svom sastavu ima dvije po sadržaju rada različite i međusobno odvojene radne jedinice: istraživačku radnu jedinicu (po kojoj Zavod nosi ime), smještenu u renesansnom Sorkočevićevu ljetnikovcu na Lapadu i Muzej i zbirku Balda Bogišića u Cavtatu. Voditelj Zavoda je akademik *Vladimir Stipetić*, zamjenik voditelja je upravitelj dr. *Nenad Vekarić*, a voditeljica Bogišićeve biblioteke je *Stane Perišin*.

Sveukupno je uposleno jedanaest djelatnika, i to: šest na znanstvenim poslovima, dva na stručnim te jedan na administrativno-računovodstvenim poslovima i dva pomoćna službenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Zavod za povijesne znanosti radi na projektu *Povijest Dubrovnika i Dubrovačke Republike*. Znanstvene zadatke obavlja šest znanstvenih radnika: jedan znanstveni savjetnik, jedan viši znanstveni suradnik, tri znanstvena suradnika i jedan mladi asistent. U okviru Zavoda vodi se i projekt *Povijest stanovništva Dubrovnika i okolice*.

Dr. *Nenad Vekarić*, znanstveni savjetnik, glavni istraživač projekta *Povijest Dubrovnika i Dubrovačke Republike* i voditelj projekta *Povijest stanovništva Dubrovnika i okolice*, istraživao je teme iz dubrovačke demografske prošlosti i okolice. Zajedno s akademikom V. Stipetićem pripremao je knjigu o povijesnoj demografiji u Hrvatskoj. Uz knjigu o konavoskim rodovima objavio je rad u Analima Akademijinog Zavoda za povijesne znanosti.

Dr. *Slavica Stojan*, viša znanstvena suradnica, proučavala je povijest književnosti i kulturnu povijest Dubrovnika u 18. i 19. st. Istraživala je u arhivima i knjižnicama Zagreba, Dubrovnika, Splita i Zadra. Svoje radove objavila je u Analima Zavoda za povijesne znanosti HAZU, Dubrovnik Annals, časopisu Dubrovnik, Dubrovačkim horizontima, časopisu Motrišta, te u nekoliko zbornika. Sudjelovala je na Slavističkoj školi u Dubrovniku (rujan 2002., naslov predavanja: Udati kćer u starom Dubrovniku), te na manifestaciji Mjeseca hrvatske knjige u Znanstvenoj knjižnici u Dubrovniku (29. listopada 2002., Vjernost i nevjera u starih dubrovačkih pisaca).

Dr. *Stjepan Ćosić*, znanstveni suradnik, istraživao je u Državnom arhivu u Dubrovniku građu vezanu za ustanove vlasti Dubrovačke Republike i dubrovačke povijesti 19. st. Posebno je istraživao biobibliografiju Luka Stullija i gradivo vezano uz klasicistički krug u Dubrovniku. Objavio je rad u časopisu Dubrovnik.

Dr *Nella Lonza*, znanstvena suradnica, istraživala je srednjovjekovne sudske serije sačuvane u Državnom arhivu u Dubrovniku te dovršila istraživanje i prikupljanje građe za knjigu o državnom protokolu Dubrovačke Republike (17/18. st.). Objavila je radove u Analima Zavoda u Dubrovniku, Dubrovnik Annals, te uvodnu studiju u novom izdanju Statuta grada Dubrovnika.

Dr *Vesna Miović-Perić*, znanstvena suradnica, istraživala je tursku kancelariju Dubrovačke Republike, dragomansku službu i poklisare harača u Državnom arhivu u Dubrovniku. Objavila je rad u zborniku Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja. Pripremila je za tisak knjigu Dubrovačka diplomacija u Istambulu.

Miljenko Foretić, mladi asistent, proučavao je raznolike segmente dubrovačke povjesnice. Objavio je radove u časopisu Kolo te u Zborniku hrvatskih kazališta. Sudjelovao je s predavanjima na znanstvenim skupovima: Dani hvarskog kazališta (Hvar, Uprizorenje Vojnovićeva "Prologa nenapisane drame"), Povijest luka istočnog Jadrana (Orebić, Značenje Pelješkog pomorskog društva) i Krležini dani (Osijek, Petar Kanavelić: dramsko stvaralaštvo i kazališna djelatnost).

Nakladnička djelatnost

U ovoj godini u izdanju Zavoda objavljene su četiri znanstvene publikacije: godišnjak Anali 40 (2002.); godišnjak Dubrovnik Annals 6 (2002.), knjiga Konavoski rodovi (A-G) (autori N. Kapetanić i N. Vekarić, serija Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knj. 10, sv. 1) i knjiga Konavoski rodovi (H-Pe) (autori N. Kapetanić i N. Vekarić, serija Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knj. 10, sv. 2). Suradnici 40. broja Anala bili su: Đ. Bašić, V. Batagelj, M. Benić, S. Ćosić, P. Dremelj, M. Frejdenberg, G. Fenicia, K. Horvat-Levaj, Z. Jelaska, N. Kapetanić, E. Kurtović, N. Lonza, A. Mrvar, T. Maruničić, A. Ničetić, A. Pavešković, S. Stojan, A. Šoljić, R. Tomić, N. Vekarić, J. Vrandečić, D. Zelić i Z. Zlatar. U godišnjaku na engleskom jeziku, Dubrovnik Annals, br. 6, priloge su objavili: Z. Janeković-Römer, N. Lonza, V. Stipetić, S. Stojan i Z. Zlatar.

Znanstvenici Zavoda objavili su tijekom godine 2002. 18 znanstvenih radova (dvije knjige, šest radova u knjigama i zbornicima i deset radova u periodičnim publikacijama).

Knjige

N. Kapetanić i N. Vekarić, Konavoski rodovi (A-G), Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knjiga 10, svezak 1, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovnik-Zagreb, 2001., 494 str.; Konavoski rodovi (H-Pe), Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice, knjiga 10, svezak 1, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovnik-Zagreb, 2002., 521 str.

Prilozi u knjigama i zbornicima

S. Ćosić, Nacionalne ideologije u Dubrovniku u Supilovo doba, Dubrovnik 12/4, 2001., 21-30.

N. Lonza, Dubrovački statut, temeljna sastavnica pravnog poretka i biljeg političkog identiteta, Statut grada Dubrovnika sastavljen godine 1272., Državni arhiv, Dubrovnik, 2002., 11-46.

V. Miović-Perić, Miho Zarini - Dragoman (Interpreter for the Turkish Language) of Republic of Dubrovnik, Zbornik "Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja", ur. F. Ferluga Petronio, Maribor, 2002., 303-318.

S. Stojan, Ženska posluga u starih hrvatskih pisaca iz Dubrovnika, Zbornik slavističke škole, Filozofski fakultet u Zagrebu, 30, Zagreb, 2001., 223-230; Ženska zanimanja u Dubrovniku u 18. stoljeću, Zbornik radova Žene i politika: Žene u povijesti - historija bez žena, ur. Đ. Knežević i K. Dilić, Ženska infoteka, Dubrovnik, 2001., 45-52; Verbal Attacks on Women's Honour in Bilingual Record-books of the Criminal Court of Dubrovnik, in the 17th and 18th Century, Zbornik "Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja", ur. F. Ferluga Petronio, Maribor, 2002., 259-270.

Prilozi u časopisima

M. Foretić, Maksimilijan Habsburški i Dubrovnik, Kolo 1, Zagreb, 2001., 189-211; Dubrovački kazališni amaterizam, Hrvatska diletantska kazališna družina, 1903.-1915., Diletantska pozorišna družina, 1923.-1927., Dubrovačko kazališno društvo, 1924.-1944., Repertoar hrvatskih kazališta, III, HAZU i AGM, Zagreb, 2002., 411-416, 422-428, 436-443.

N. Kapetanić i N. Vekarić, Popis domaćinstava konavoskih kaznačina iz 1536. godine, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 40, Zagreb-Dubrovnik, 2002., 169-202.

N. Lonza, Tužba, osveta, nagodba: modeli reagiranja na zločin u srednjovjekovnom Dubrovniku, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 40, Zagreb-Dubrovnik, 2002., 57-104; "Two Souls Lost": Infanticide in the Republic of Dubrovnik (1667-1808), Dubrovnik Annals 6, Zagreb-Dubrovnik, 2002., 67-107.

S. Stojan, Ivan Gundulić (1589-1638) u zapisima Kaznenog suda u Dubrovniku, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 40, Zagreb-Dubrovnik, 2002., 203-214; The Literary Heritage of Marko Bruerević in Four Languages, Dubrovnik Annals 6, Zagreb-Dubrovnik, 2002., 109-121; Posvete knjiga Dubrovkinjama. Dubrovački horizonti, 41, Zagreb, 2001., 40-48; Silovanje u zapisnicima kaznenoga suda Dubrovačke Republike, Motrišta, glasilo Matice hrvatske u Mostaru, 23, Mostar, 2002., 78-87; Tri ljubavne priče s otoka Koločepa, Dubrovnik, 13/1-2, Dubrovnik, 2002., 238-246.

Rad Muzeja i zbirke Balda Bogišića u Cavtatu

Voditeljica zbirke Stane Perišin nastavila je rad na projektu *Hrvatski autori i hrvatske teme u Bogišićevoj grafičkoj zbirci* (novi inventar do br. G0192, dokumentiranje, stručna obrada listova). Dovršen je posao na primarnoj zaštiti skupine nesigniranih grafičkih listova zbirke (30 zemalja; 2745 listova) s izmjenom papira i omota s obilježavanjem tematskih i topografskih signatura. U Laboratoriju Arhiva Hrvatske akademije u Zagrebu izvedeni su restauratorski i konzervatorski zahvati na 78 grafičkih listova s hrvatskom tematikom. Dva studenta Odsjeka za konzervatorske znanosti Sveučilišta u Bournemouthu (Engleska) četiri tjedna obavljali su konzervatorske radove na bibliotečnoj građi. Izložbeni odjel i čitaonica Zbirke Balda Bogišića bili su otvoreni za rad znanstvenicima i korisnicima arhivske, bibliotečne i muzejske građe (2828 posjetitelja).

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM - ZAGREB

Kabinet za arhitekturu i urbanizam istražuje kulturnopovijesno naslijeđe iz područja arhitekture i urbanizma. U sklopu Kabineta djeluje Arhiv za likovne umjetnosti, a u njemu se prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o likovnim umjetnicima novijega doba.

U Kabinetu je zaposlen arhivski djelatnik (Ivan Martinčić), a u Arhivu su zaposlene povjesničarke umjetnosti (Andreja Der-Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević) i administratorica (Ružica Mikulan).

Voditelj je Kabineta akademik *Velimir Neidhardt*.

U Kabinetu su obavljani arhivistički poslovi u obradi arhitektonske i građevinske dokumentacije, poslovi u suradnji u tekućem korištenju gradiva, a nastavljen je rad na obradi gradiva za Rječnik arhitektonskog i urbanističkog nazivlja (I. Martinčić).

Stručni rad

U 2002. završen je unos osnovnih biografskih podataka iz kartoteke autora u računalnu bazu podataka (A. Der-Hazarijan Vukić, J. Ferber Bogdan).

Nastavljeno je kontinuirano praćenje i evidentiranje izložaba (svi djelatnici).

Nastavljena izrada bibliografije hrvatskih umjetnika (A. Der-Hazarijan Vukić, J. Ferber Bogdan, D. Alujević).

Prikupljeni su, inventirani i obrađeni novi katalozi - 321, kao i popratni materijal te pohranjeni u Zbirku kataloga (A. Der-Hazarijan Vukić, J. Ferber Bogdan, D. Alujević, R. Mikulan).

Završen je unos Zbirke korespondencije u računalnu bazu podataka (D. Alujević).

Završena je revizija cjelokupne dokumentacije autora - dosjea (A. Der-Hazarijan Vukić, J. Ferber Bogdan).

Preuzeta je i obrađena darovana ostavština slikara Kamila Tompe (A. Der-Hazarijan Vukić, J. Ferber Bogdan).

Obavljan je svakodnevni rad sa strankama – 91 (svi djelatnici).

Suradnja s pojedincima i kulturnim ustanovama

Priprema odabrane grade u svrhu izrade magistarskog rada: Mirela Ramljak Purgar, *Ekspresionizam u Hrvatskoj.*

Priprema i posudba dokumentacije za slijedeće izložbe: Izdanja Galerije Antuna Augustinčića, Klanjec; 37. zagrebački salon, Umjetnički paviljon, Zagreb; Borka Avramova, Muzej na suvremenata umetnost, Skoplje; Željko Zima, Galerija Antuna Augustinčića, Klanjec; Josip Restek, Gradski muzej, Karlovac; Sonja Kovačić Tajčević, Galerija Ulrich, Zagreb.

Priprema dokumentacije u svrhu izrade monografija i kulturnih vodiča: Ivan Meštrović, Miljenko Bosanac, Dražen Trogrlić, Albert Kinert, Javna plastika Zagreba, Seid Hasanefendić.

Izrada bibliografije dosada održanih Zagrebačkih salona za potrebe 37. zagrebačkog salona (A. Der Hazarijan Vukić).

Izrada popisa svih izložaba održanih u Umjetničkoj galeriji, Dubrovnik, u razdoblju 1955.-1968., za Umjetničku galeriju Dubrovnik.

Informacije i podaci za izdanja Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža".

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE - ZAGREB

Skupljanje građe

U tijeku godine zaprimljene su sljedeće donacije: - Selimir i Zoja Dumengjić: zbirka fotografija i negativa koja se odnosi na arhitektonski opus Selimira i Zoje Dumengjić, njihove autobiografske fotografije, te autorske fotografije, negativi i dijapozitivi Selimira Dumengjića, radni stol i crtaći pribor, osobni dokumenti, portret u ulju Zoje Dumengjić od slikara Milovana Stanića iz godine 1957. te izbor knjiga, časopisa i publikacija iz osobne biblioteke. Primopredaju pripremila Dubravka Kisić, arhitekt-konzervator, savjetnik; - Zdravko Bregovac, II. dio donacije: projektna dokumentacija. Primopredaju pripremila Ivana Nikšić Olujić, istraživač suradnik; - Ivan Halper: projektna dokumentacija, fotografije, dijapozitivi. Primopredaju pripremila Dubravka Kisić, arhitekt-konzervator, savjetnik; - Drvena maketa hotela Esplanade u Zagrebu sa postamentom. Primopredaju pripremila Ivana Nikšić Olujić, istraživač suradnik.

Zaštita

U suradnji s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske, Zavodom za kulturu, izvršeno je mikrofilmiranje sljedećih zbirki: II. dio zbirke "Bernardo Bernardi" i II. dio zbirke "Zdravko Bregovac".

Nakon uređenja prostorije za smještaj zbirke u podrumu Muzeja, kompletna zbirka pohranjena je u metalne ladičare čime su se znatno poboljšali uvjeti čuvanja i pristupa zbirci.

Dokumentacija

Inventiranje

Na poslovima inventiranja radili su: Ivana Nikšić Olujić, istraživač suradnik i znanstvene novakinje Tamara Bjažić, Iva Körbler i Iva Brežanski. Razvrstano je gradivo iz donacija "Dumengjić", "Bregovac" i "Halper" zaprimljeno u 2002., a u tijeku je njegovo signiranje i inventiranje. Izvršeno je razvrstavanje i popisivanje svih pisanih dokumenata iz zbirki "Galić", "Ibler" i "Bernardi".

Fototeka

Izvršeno je popisivanje fotografija koje se nalaze unutar zbirki pisanih dokumenata "Galić" i " Ibler".

Dijateka

Popisani su dijapozitivi iz zbike "Dumengjić".

Stručni rad

Ukupno 220 dokumenata (nacrti, crteži, fotografije, zapisi) data su na uvid istraživačima radi znanstvenog i publicističkog rada.

Muzej je surađivao sa strukovnim organizacijama i ustanovama kao što su Muzejski dokumentacijski centar, Hrvatsko muzejsko društvo, Društvo arhitekata Hrvatske, Društvo arhitekata Zagreba i Međunarodnim udruženjm muzeja arhitekture.

D. Kisić sudjelovala je na 11. zasjedanju ICAM-a u Beču gdje je predstavila dosadašnji rad Muzeja. U sklopu ICAM-a, na prigodnoj izložbi u Architecturzentrumu u Beču predstavljen je rad Muzeja putem fotodokumentacije, plakata i muzejskih publikacija. Kao sudionik programa konferencije D. Kisić posjetila je i potanko se upoznala sa strukturom i načinom djelovanja na području arhitekture ustanova članica ICOM-a u Beču, Brnu i Budimpešti. (Beč: MAK, Albertina, Akdemie der bildenden

Künste i Österreichische Nationalbibliothek Bildarchiv; Brno: Muzej grada Brna, stalni postav kolekcije arhitekture Brna od 1919. do 1939. i Mies van der Rohe – Villa Tugendhat; Budimpešta: Muzej primjenjene umjetnosti, Muzej arhitekture i Muzej fotografije). Tom prilikom ostvareni su mnogobrojni kontakti sa stručnjacima tih ustanova te je uspostavljena stručna suradnja i razmjena.

Isto tako surađivalo se s Hrvatskim državnim arhivom, Državnim arhivom Zagreb i Francuskim institutom u Zagrebu.

Iva Brežanski, zaposlena u proteklom razdoblju kao volonterka na radnom mjestu vježbenika za zvanje kustosa, položila je stručni ispit i stekla stručno zvanje kustosice.

Znanstveni rad

U sklopu znanstvenog projekta voditelja akademika Miroslava Begovića *Analize i smjernice arhitektonsko-prostornih koncepcija u turizmu na tlu Hrvatske*, u rujnu 2002., zaposlene su znanstvene novakinje Tamara Bjažić, dipl. ing. arh. i Iva Brežanski, dipl. dizajner. One su, kao i znanstvena novakinja Iva Körbler uključene u rad na dopuni podataka i pripremi za objavljivanje Atlasa turističke arhitekture Hrvatske.

U sklopu rada na pripremi izložbe "Antun Ulrich - arhiv arhitekta" mr. D. Kisić i znanstvena novakinja T. Bjažić izradile su analitički katalog arhiva arhitekta Ulricha.

Izložbena djelatnost

U tijeku godine realizirane su sljedeće izložbe:

Marjan Videc – istraživanje likovnosti, od 21. ožujka do 7. travnja 2002.; realizacija izložbe: M. Videc (izbor radova i postav), D. Kisić (organizacija i suradnja s autorom u izboru radova i postavu).

Arhitektura Beča, od 11. travnja do 28. travnja 2002.; nosilac projekta izložbe: Austrijski kulturni institut u Zagrebu; realizacija izložbe u Hrvatskom muzeju arhitekture: D. Kisić (organizacija i postav), V. Žmegač (predavanje uz izložbu).

Natječaj za uređenje prostora Save na potezu od Podsuseda do Ivanje Reke, od 26. svibnja do 3. lipnja 2002.; nosilac projekta izložbe i realizacija izložbe: Društo arhitekata Hrvatske.

Arhitekt Dinko Kovačić, Pariz, Maison de l' UNESCO, od 28. listopada do 15. studenog 2002.; nosilac projekta izložbe: Hrvatski muzej arhitekture (prvo prikazivanje 2000.); realizacija izložbe u Parizu: Veleposlanstvo Republike Hrvatske pri UNESCO-u.

Arhitekt Dinko Kovačić, Bruxelles, CIVA - Međunarodni centar za urbanizam, arhitekturu i krajobraz, od 12. prosinca 2002. do 20. siječnja 2003.; nosilac projekta izložbe: Hrvatski muzej arhitekture (prvo prikazivanje izložbe 2000.); realizacija izložbe u Bruxellesu: Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Kraljevini Belgiji.

Izdavačka djelatnost

Knjige

Nastavljen je rad na pripremi za tisak monografije "Viktor Kovačić – život i djelo".

Katalozi i deplijani

Marijan Videc – istraživanje likovnosti, katalog, opseg 22 str., 15 x 42 cm., naklada 1000 komada, tekstovi: Dubravka Kisić, Fedor Kritovac.

Arhitektura grada Beča, deplijan, opseg 8 str., A3, dva puta preklopljeno, tekst dr. sc. Viktor Žmegač, umnoženo u 400 primjeraka.

Plakati

Za svaku izložbu umnoženo je po 40 plakata.

Edukativna djelatnost i odnosi s javnošću

Predavanja

U sklopu programa *Arhitektura Beča*, 11. travnja 2002. pročitano je predavanje dr. sc. Viktora Žmegača.

U sklopu programa *Natječaj za uređenje prostora Save na potezu od Podsuseda do Ivanje Reke* 28. svibnja 2002. održan je okrugli stol na temu natječaja.

Novinstvo

Uz izložbene projekte i muzejsku djelatnost surađivalo se s novinarima.

Sudjelovanje u televizijskim i radio emisijama.

Surađivalo se s HTV-om i radijskim programima.

Ukupan broj posjetitelja

Godine 2002. Muzej su posjetile 1603 osobe.

Ostale akcije

Iinvesticijska ulaganja vezana uz poboljšanje muzejske djelatnosti. U razdoblju od lipnja do listopada 2002. obavljeni su radovi na uređenju muzejske podrumske prostorije u koju je nakon uređenja smještena zbirka. Radove je izvodilo poduzeće "Industrogradnja" koje je doniralo materijal i rad. Uz financijsku potporu Ministarstva kulture nabavljena je oprema za digitalizaciju, obradu i reprodukciju muzejske mikrofilmske zbirke. Za potrebe predstavljanja rada na znanstvenom projektu nabavljena je oprema za reprodukciju video zapisa (videorecorder i televizor).

JADRANSKI ZAVOD - ZAGREB

Organizacija jedinice

Dužnost voditelja obnašao je prof. dr. *Vladimir-Đuro Degan*, znanstveni savjetnik i član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Na prijedlog Razreda za društvene znanosti Predsjedništvo Akademije donijelo je odluku o ponovnom imenovanju profesora Degana voditeljem Jadranskog zavoda na rok od tri godine.

Viši asistent dr. *Dorotea Ćorić* izabrana je 17. srpnja 2002. u znanstveno-nastavno zvanje docenta na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Zbog smanjenog broja djelatnika u znanstvenim i istraživačkim zvanjima u Jadranskom zavodu nije prihvaćen prijedlog da dr. D. Ćorić zasnuje kumulativni radni odnos (u Jadranskom zavodu i na Pravnom fakultetu u Rijeci). Stoga je ona 1. listopada 2002. raskinula radni odnos u Zavodu, a za upražnjeno mjesto raspisan je natječaj.

Od znanstvenog osoblja u Zavodu su također radili asistent - znanstveni novak mr. *Jasenko Marin*, mladi asistent *Marina Vokić-Žužul* i znanstveni novak *Dino Pinjo*.

Knjižnicu je vodila dipl. bibliotekarka *Marula Vujasinović*, a administrativne poslove obavljala je *Vlatka Živojnović*.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske prihvatilo je prijedloge novih projekata: *Hrvatsko pomorsko zakonodavstvo i međunarodni standardi* i *Nadogradnja međunarodnopravne osobnosti Republike Hrvatske*.

Voditelj projekta *Hrvatsko pomorsko zakonodavstvo i međunarodni standardi* akademik *Vladimir Ibler* bavio se pitanjima državnih granica Republike Hrvatske na moru, isključivog gospodarskog i epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske te ekološke zaštite Jadranskog mora. Član je Vijeća za granice pri Ministarstvu vanjskih poslova Republike Hrvatske.

Kao suradnik na istome projektu prof. dr. *Vladimir-Đuro Degan* obradio je dvije arbitražne presude iz godine 1998. i 1999. o teritorijalnoj suverenosti i morskom razgraničenju između Eritreje i Jemena, te presudu Međunarodnog suda iz 2001. o morskom razgraničenju i teritorijalnim pitanjima između Bahreina i Katara. Objavio je knjigu Međunarodno pravo mora u miru i u oružanim sukobima na 450 str., u kojoj III. dio o razgraničenjima morskih prostora zaprema 178 stranica teksta.

Dr. *Dorotea Ćorić* nastavila je rad na proučavanju materije odgovornosti zbog onečišćenja mora uljem, opasnim i štetnim tvarima i brodskim gorivom. Pratila je rad Međunarodne pomorske organizacije i Fonda. U izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti objavila je monografiju (dopunjena disertacija) Međunarodni sustav odgovornosti i naknade štete zbog onečišćenja mora uljem, čije je predstavljanje održano u velikoj dvorani Akademijine palače 18. listopada 2002. Monografija "sadrži cjelovitu analizu režima odgovornosti koji je u više od stodvadeset država svijeta osnovni mehanizam obeštećenja u slučaju onečišćenja mora uljem. U radu se obrađuju i osnovna obilježja američkog sustava odgovornosti, koji odstupa od standarda prihvaćenih u međunarodnom sustavu" (iz predgovora). Glavni i odgovorni urednik monografije je prof. dr. Vladimir-Đuro Degan, a tehnička urednica je Vlatka Živojnović.

Mr. *Jasenko Marin* nastavio je rad na disertaciji *Privremene mjere zaustavljanja broda*. Osobito je proučavao tematiku međunarodnog pomorskog prijevoza putnika kao i materiju osiguranja pomorskih tražbina. Sudjelovao je u radu stručne skupine za izradu teksta Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika.

Marina Vokić Žužul analizirala je nacionalne propise o isključivom gospodarskom pojasu u zakonodavstvima država koje su taj pojas već proglasile te njihovu primjenu u praksi. Posebnu pozornost posvetila je pitanjima vezanim uz zaštitu od onečišćenja tih morskih prostora i problematici njihovoga razgraničenja. Dovršila je izradu magistarskog rada *Republika Hrvatska i isključivi gospodarski pojas.*

Znanstveni novak *Dino Pinjo* posvetio je posebnu pozornost materiji elektronskih prijevoznih isprava i odgovornosti prijevoznika za štete na teretu. Analizirao je stranu sudsku i arbitražnu sudsku praksu. Nastavio je poslijediplomski studij iz trgovačkog prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu.

U sklopu projekta *Nadogradnja međunarodnopravne osobnosti Republike Hrvatske* voditelj projekta prof. dr. Vladimir-Đuro Degan objavio je knjigu Hrvatska država u međunarodnoj zajednici s odabranim dokumentima na 399 stranica teksta.

Znanstveni i stručni skupovi

Akademik Vladimir Ibler, prof. dr. Vladimir-Đuro Degan i dr. Dorotea Ćorić nazočili su raspravi o gospodarskom morskom pojasu Republike Hrvatske održanoj 20. lipnja 2002. u Zagrebu u organizaciji Foruma hrvatske sloge. Akademik V. Ibler je izlagao na temu *Stajališta hrvatskih znanstvenika o proglašenju gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske*, prof. Degan na temu *Vanjske granice gospodarskoga pojasa Republike Hrvatske s Italijom i Crnom Gorom*, a dr. Ćorić izlagala je o *Zaštiti mora od onečišćenja*.

Prof. dr. Vladimir-Đuro Degan sudjelovao je uime Akademije na XIV. međunarodnoj Amaldi konferenciji o pitanjima globalne sigurnosti u Certosa di Pontignano (Siena) od 27. do 29. travnja 2002. Potom je 30. travnja održao ciklus poslijediplomskih predavanja i predavanje za studente na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Padovi u Italiji.

Dr. Dorotea Ćorić je 5. ožujka 2002. na Pravnom fakultetu u Zagrebu održala javno predavanje Unifikacija globalnog ograničenja odgovornosti kod onečišćenja mora uljem. 12. travnja 2002. na Pomorskom fakultetu u Rijeci prisustvovala je stručnom skupu *Novosti na području unifikacije pomorskog prava* na kojem je izlagala na temu Najnovije izmjene međunarodnog sustava odgovornosti za onečišćenje mora uljem iz 1992. Mr. Jasenko Marin je na istome skupu izlagao na temu Izmjene Atenske konvencije o prijevozu putnika i prtljage morem.

15. svibnja 2002. D. Ćorić je održala gostujuće predavanje iz predmeta pomorsko i općeprometno pravo na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Od 16. do 19. svibnja sudjelovala u Londonu na 75. zasjedanju Odbora za pomorsku sigurnost Međunarodne pomorske organizacije.

12. travnja 2002. D. Ćorić, J. Marin i M. Vujasinović nazočili su u Rijeci godišnjoj skupštini Hrvatskog društva za pomorsko pravo u okviru koje je voditeljica knjižnice Jadranskog zavoda dipl. bibl. Marula Vujasinović održala izlaganje (predstavljanje) o katalogu knjižnice Zavoda.

Od 23. do 24. travnja 2002. M. Vujasinović je sudjelovala u Rijeci na 4. danima specijalnoga knjižničarstva Hrvatske. Od 8. do 10. studenoga nazočila je seminaru za knjižnice visokih učilišta i znanstvene knjižnice (Radionica o "one-person library") održanome u Zagrebu. Od 12. do 16. studenoga nazočila je stručnim predavanjima na Inter Liberu i INFO-u. Od 20. do 22. studenoga nazočila je u Rovinju 6. seminaru o arhivima, knjižnicama i muzejima. 19. i 22. ožujka 2002. pohađala je tečaj o indeksiranju članaka, i o knjižničnoj statistici (vlastito financiranje) Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Sudjelovala u seriji kolokvija knjižnice IRB-a (o knjižnicama u Europi i svijetu i osobnim iskustvima kolega, aktualnim problemima iz struke).

Vlatka Živojnović je 10. i 29. travnja sudjelovala na informatičkim tečajevima Sveučilišnog računskog centra.

Objavljeni radovi

Podaci za prof. Degana nalaze se u izvješću Razreda za društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dr. D. Ćorić objavila je monografiju: Međunarodni sustav odgovornosti i naknade štete zbog onečišćenja mora uljem, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Jadranski zavod, Zagreb, 2002., 414 str.; izvorni znanstveni članak Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja brodskim gorivom, 2001., Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, god. 38, br. 4, 2001., 435-447 (objavljeno 2002.); prethodno priopćenje SCOPIC klauzula - novi vid odstupanja od tradicionalnih načela spašavanja, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Supplement br. 2, 2002., 267-274.

J. Marin objavio je izvorni znanstveni članak Nacrt Protokola o izmjenama Atenske konvencije iz 1974. godine o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Supplement br. 2, 2002., 177.-193.

Knjižnica

Obrađena je i inventarizirana građa u zbirkama knjiga, periodike i dokumentacije. Revizijom staroga fonda obuhvaćeno je 37 naslova monografskih publikacija, 195 sveščića periodike (iz god. 1970.-80.) i oko 60 jedinica dokumentacije.

Nabavljeno je sedam novih naslova knjiga, obnovljena pretplata na pet naslova inozemne perodike i jedan novi (potpora Ministarstva, odnosno Akademije) i za šest domaćih novina/časopisa (financiranje: Akademija 3 i Zavod, s projekta, 3). Razmjenom je stiglo 11 naslova.

Stigle su dvije kvartalne promjene/dopune za publikaciju Ratification of Maritime Convention (pretplata - financiranje s projekta).

Za potrebe ciljanog pretraživanja - nabave određenih međunarodnih instrumenata - kontaktiraju se relevantne adrese na Internetu (United Nations, International Court of Justice, Comité Maritime International, International Maritime Organization, IOPC Funds i druge međunarodne ustanove).

Knjižnična se i dokumentacijska građa stručno obrađuje, ažurira se katalog, dostupan off-line u čitaonici (za Zavod i korisnike) i on-line na web-stranicama Zavoda. Analitičkom obradom dodane su 134 jedinice: članaka iz časopisa (sa sažecima) te dokumentacijskih priloga (propisi, međunarodni instrumenti), međusobno povezanih i s obzirom na izmjene i dopune.

Za pomoć u sadržajnoj obradi izrađen je specijalizirani rječnik (624 jedinice), s unutarnjim vezama među pojmovima - koji će biti i prilog za izradu tezaurusa za uža područja prava i pomorstva. U tijeku je evaluacija (od strane korisnika i kolega u knjižnicama).

Suradnja s drugim ustanovama (knjižnicama na fakultetima, institutima, NSK, ..) održava se konzultacijama, zahtjevima za posudbu, stručnim susretima.

Rad s korisnicima je obuhvatio 49 (registriranih) upita - osobno, putem telefona, e-maila - za pretraživanjem, posudbom, fotokopiranjem/printanjem i ostalom nabavom materijala (knjižnih ili dokumentacijskih) iz našega fonda i drugih izvora.

Ažurirane su postojeće web-stranice o Zavodu i časopisu Poredbeno pomorsko pravo (sadržaji nekih starijih godišta).

Budući da su financijski izvori ove godine bili prilično neizvjesni (zbog vremenskog roka odobravanja projekta) i nadalje se koristi ponuda free-trial (besplatnog, ali vremenski ograničenoga) pristupa u baze podataka na Internetu: Legal Trac - Gale Group Inc. (područje prava), i neke iz područja knjižničarstva.

U Knjižnici je početkom godine nastavljena distribucija i slanje računa pretplatnicima na broj 155 časopisa Poredbeno pomorsko pravo.

Dio vremena je posvećen sudjelovanju na stručnim seminarima, kolokvijima, i drugim znanstvenim i stručnim skupovima, praćenju literature iz područja knjižničarstva, te pisanju radova.

ZAVOD ZA POVIJEST I FILOZOFIJU ZNANOSTI - ZAGREB

Organizacija jedinice

Rad Zavoda za povijest i filozofiju znanosti odvija se unutar tri odsjeka:

1. Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti
2. Odsjek za povijest medicinskih znanosti
3. Odsjek za filozofiju znanosti

Voditelj Zavoda je akademik *Žarko Dadić*. Zamjenica voditelja, upraviteljica Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti je prof. dr. *Snježana Paušek-Baždar*, zamjenica voditelja, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti je prof. dr. *Biserka Belicza*.

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuje razvitak prirodnih (astronomskih, fizikalnih, kemijskih) i matematičkih znanosti u Hrvata. Neki djelatnici Odsjeka sudjelovali su i na projektu: *Povijest prirodnih i matematičkih znanosti u Hrvata* (glavni istraživač akad. Ž. Dadić), koji sadržava program istraživanja povijesti matema-

tike, fizike, astronomije, kemije i tehnike u Hrvata, koji financira Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Znanstvenoistraživački rad

S. Paušek-Baždar istražila je kemijske teze Ivana P. K. grofa Sermagea, ravnatelja školstva u Hrvatskoj, koje su objavljene u Beču godine 1818. Također je istražila prirodoslovno nazivlje u Leksikonu J. Stullija iz 1801. godine.

M. Buljan-Klaić istraživala je Getaldićevo najvažnije djelo *De resolutione et compositione mathematica* te analizirala Getaldićevu metodološku inventivnost i njegov prinos razvoju metodoloških koncepcija u matematici.

Stručni rad

S. Paušek-Baždar surađivala je s Leksikografskim zavodom "Miroslav Krleža" u izradi članaka za Hrvatski biografski leksikon te sa znanstvenim programom Hrvatske televizije.

M. Buljan-Klaić surađivala je s Leksikografskim zavodom "Miroslav Krleža" u izradi članaka za Hrvatski biografski leksikon.

Ostala djelatnost

S. Paušek-Baždar predavala je povijest kemije u zimskom semestru (30 sati) na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Osijeku. Sudjelovala je u radu Odjela za prirodoslovlje i matematiku Matice hrvatske.

M. Buljan-Klaić član je Odjela za prirodoslovlje i matematiku Matice hrvatske.

Izdavačka djelatnost

Prilozi u knjigama i zbornicima

S. Paušek-Baždar, Prirodoznanstvena sredina u doba hrvatske moderne, Dani hvarskog kazališta, Književnost i kazalište hrvatske moderne – Bilanca stoljeća II, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Književni krug Split, Zagreb – Split, 2002., 237-245; Natural-Historical Terminology in Joakim Stulli's Lexicon (1801), Plurilingvizam v Evropi 18. stoletja (uredila F. Ferluga Petronio), Maribor, Slavističko društvo 2002. (Zora; 17), 329-335; Znameniti prirodoslovci istočne Hrvatske, Zbornik radova, Istočna Hrvatska Osijek-Vukovar-Ilok, Osijek, 2002., 163-180.

Prilozi u časopisima

S. Paušek-Baždar, Teze iz kemije Ivana Petra Karla grofa Sermagea na Terezijanskoj viteškoj akademiji u Beču, Godišnjak njemačke narodnosne zajednice, VDG Jahrbuch 2002, Osijek, 2002., 65-71.

M. Buljan-Klaić, Iz hrvatske znanstvene baštine, Žarko Dadić: Franjo Petriš, Hrvatska obzorja, br. 1, Split, 2002., 232-235.

M. Buljan-Klaić, Žarko Dadić, Franjo Petriš, Čovjek i svemir, br. 3, god. XLIV, Zagreb, 2001/2002., 36-37.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

S. Paušek-Baždar sudjelovala je na Danima hvarskog kazališta, Hrvatska književnost i kazalište dvadesetih godina 20. stoljeća, Hvar, 8.-11. svibnja 2002. Predavanje: Popularizacija prirodoslovlja u Hrvatskoj dvadesetih godina 20. stoljeća; sudjelovala je na međunarodnom filozofskom simpoziju: Dani Frane Petrića, Petrić - platonizam - ari-

stotelizam, Cres, 25.-28. rujna 2002. Predavanje: Renesansni novoplatonizam i alkemija; znanstveni skup Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu, Osijek 7.-10. studenog 2002. Predavanje: Obitelj Thaller u hrvatskoj znanosti i kulturi 18. i 19. stoljeća.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Djelatnost Odsjeka za povijest medicinskih znanosti usmjerena je na sustavno proučavane, prikupljanje i čuvanje dokumentacije o razvoju medicinske prakse, medicinskih znanosti, zdravstvenih prilika i zdravstvene zaštite u Hrvata. Program istraživanja također obuhvaća teme projekta *Proučavanje hrvatske medicinske baštine* (glavni istraživač dr. B. Belicza), te projekata odobrenih u godini 2002.: *Hrvatska medicinska baština – odrednice razvoja i dostignuća od 13. do 20. stoljeća* (glavni istraživač dr. B. Belicza) i *Ikonografija u medicini* (glavni istraživač Stella Fatović-Ferenčić), koje sufinancira Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Odsjek je ujedno sjedište Odbora za biomedicinsku etiku Akademijinog Razreda za medicinske znanosti.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Biserka Belicza, dr. sc., dr. med., znanstveni savjetnik, član suradnik Akademije, nastavila je rad na izradi monografija, rasprava i priloga o: doprinosu hrvatskih liječnika u razvoju medicinskih znanosti, medicinskih specijalističkih disciplina, socijalne medicine i javnog zdravstva na nacionalnoj i međunarodnoj razini; razvoju zdravstvene zaštite, javnog zdravstva i zdravstvenih ustanova između dva svjetska rata; odnosu liječnik-pacijent-društvo kroz povijest; ulozi Škole narodnog zdravlja u Zagrebu u borbi za unapređivanje narodnog zdravlja između dva svjetska rata; povijesti Hrvatskog liječničkog zbora, Društva slavonskih liječnika u Osijeku i njihovih stručnih glasila; povijesti medicine i medicinskih humanističkih znanosti, ljudskih prava i bioetike u medicinskom obrazovanju, biomedicinskim istraživanjima, medicinskoj skrbi i zdravstvenoj zaštiti. Kao glavni istraživač projekta *Proučavanje hrvatske medicinske baštine* i projekta *Hrvatska medicinska baština - odrednice razvoja i dostignuća od 13. do 20. stoljeća* koordinirala je istraživački rad znanstvenih novaka i suradnika na projektu.

Stella Fatović-Ferenčić, dr. sci. med., znanstveni suradnik, nastavila je rad na međunarodnom međuakademijskom projektu *Ikonografija u dermatologiji* pokrenutom u godini 2000. u sklopu suradnje s Institutom za povijest medicine Sveučilišta u Beču. Nastavila je s istraživanjima arhivske građe s ciljem raščlambe medicinskih i didaktičkih sadržaja osobito u hrvatskim glagoljskim rukopisima. Nastavila je rad na identifikaciji pojedinih bolesti i postupaka liječenja. Proučavala je ulogu i značenje pojedinih nacionalnih i međunarodnih liječnika te njihov utjecaj na razvoj medicinskih struka. Istraživala je razvoj dermatovenerologije kao struke i akademske discipline u Hrvatskoj i Europi. Započela je s vođenjem projekta *Ikonografija u medicini* koji je Ministarstvo ove godine odobrilo za financiranje.

Željko Dugac, mr. sc. dr. med., kao znanstveni novak na projektu *Proučavanje hrvatske medicinske baštine*, nastavio je rad na izradi disertacije *Temelji zdravstvenog prosvjećivanja u Hrvatskoj*.

Tatjana Buklijaš, mr. sc., dr. med. znanstveni novak na projektu *Proučavanje hrvatske medicinske baštine*, od 3. listopada 2001. nalazi se na doktorskom studiju na Department of History and Philosophy of Science, Cambridge University, Ujedinjeno Kraljevstvo. S tim nadnevkom radni je odnos T. Buklijaš stavljen u mirovanje na razdoblje od dvije godine (do 6. listopada 2003.)

Stručni rad

B. Belicza nastavila je suradnju s International Society for the History of Medicine, gdje je 2001. izabrana za dopredsjednika u razdoblju 2001.-2005.; s Institutom za povijest medicine u Beču kao koordinator projekta *Multi centric and multidisciplinary study of the development and the historic roots of health care traditions and menatlities in Central and Southeast Europe*. Osim toga aktivno surađuje s Akademijinim Razredom za medicinske znanosti, Central and East Bioethics Association, UNESCO povjerenstvom Republike Hrvatske i Nacionalnim bioetičkim povjerenstvom za medicinu Republike Hrvatske, European Forum for Good Clinical Practice - Confederation of European Specialists in Paediatrics, World Medical Law Association, s Hrvatskim liječničkim zborom u radu njegovih stručnih društava i kao član povjerenstva za etiku i deontologiju, s Akademijom medicinskih znanosti Hrvatske; Hrvatskim društvom za hospicij i palijativnu skrb, Hrvatskom udrugom za promicanje prava pacijenata i Školom narodnog zdravlja "A. Štampar". Na Medicinskom fakultetu u Osijeku i Medicinskom fakultetu u Zagrebu suradivala je u dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi.

S. Fatović-Ferenčić nastavila je suradnju s Hrvatskim leksikografskim zavodom "Miroslav Krleža" na projektima Hrvatski biografski leksikon i Hrvatska enciklopedija. Kao tajnica Hrvatskog društva za povijest medicine HLZ-a sudjelovala je u aktivnostima tog društva te je bila glavni koordinator organizacije međunarodnog simpozija *Tuberculosis: Past and Present* u organizaciji Akademijinog Razreda za medicinske znanosti, Odsjeka za povijest medicinskih znanosti Zavoda za povijest i filozofiju znanosti, Hrvatskog društva za povijest medicine HLZ-a i Hrvatskog pulmološkog društva HLZ-a, koji se održavao 10. listopada 2002. u velikoj dvorani Akademijine palače. Kao hrvatski predstavnik u Europskom društvu za povijest dermatovenerologije i Međunarodnoj akademiji za povijest farmacije sudjelovala je u aktivnostima tih udruženja, te u aktivnostima vezanim uz International Network for the History of Leprosy i Österreichische Gesellschaft für Dermatologie und Venerologie čiji je također član. Član je uredničkog vijeća časopisa Journal of the European Academy of Dermatology and Venerology, i urednica rubrike History of Medicine. U sklopu suradnje s časopisom Acta Dermatovenerologica Croatica nastavila je s rubrikom Marko Polo's Diary s kojom je započela u godini 2001. Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu sudjelovala je kao predavač kolegija povijest medicine u dodiplomskoj nastavi za studente šeste godine.

Ž. Dugac nastavio je pripremne radove i edukaciju za sustavno i suvremeno katalogiziranje i predstavljanje muzejske zbirke za povijest medicine i farmacije pohranjene u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti.

Izdavačka djelatnost

Prilozi u knjigama i zbornicima

B. Belicza, International and National Interactions in Development of History of Medicine in Croatia. Zbornik: M. El Moncef Zitouna (ur.), Proc. 36th. Internat. Congress on the History of Medicine, Société Tunisienne d'Histoire de la Médecine et de la Pharmacie, Tunis, 2002., 343-346; Teaching Medical History: Past, Present, Future. Zbornik: Ch. R. Burns, Y. V. O'Nill, Ph. Albou, J. G. Rigau-Pérez (ur.), Proceedings of the 37th International Congress on the History of Medicine. The Institute for the Medical Humanities. The University of Texas Medical Branch Galveston-Texas, Galveston 2002., 182-190.

Ž. Dugac, Islamic folk medicine exhibits in the collection of the Division for the history of medicine in Zagreb - Croatia. Zbornik: M. El Moncef Zitouna (ur.), Proc. 36th. Internat. Congress on the History of Medicine, Société Tunisienne d'Histoire de la Médecine et de la Pharmacie, Tunis, 2002., 191-193.

K. Holubar, S. Fatović-Ferenčić, The Roots of International Dermatology, u knjizi: Millennium Dermatologicum. European Handbook of Dermatological Societies, Prague Academy, Prag, 2002., 9-14; Between Auspitz and Kogoj: William Dubreulh and the Development of Dermatopathology in his time, Zbornik William Dubreulh (1857-1935) ses contemporains et son héritage, Bordeaux, 2002., 25-28.

J. Lipozenčić, S. Fatović-Ferenčić, Croatian Dermatovenerological Society, u knjizi: Millennium Dermatologicum. European Handbook of Dermatological Societies. Prague Academy, Prag, 2002., 40-43.

Prilozi u časopisima

B. Belicza, T. Buklijaš, Osnivanje i rad «Sbora liečnika kr. Hrvatske i Slavonije» u javnim glasilima u razdoblju 1874-1875., Liječnički vjesnik, 124, Zagreb, 2002., 42-49

B. Belicza, Druga međunarodna konferencija "Proučavanje etike na medicinskim fakultetima", 2nd International Conference on Ethics Education in Medical Schools, Eilat, Izrael, 3.-7. veljače 2002., Liječnički vjesnik, 124, Zagreb 2002., 176-178; Uloga Bečke medicinske škole u specijalizaciji hrvatskih liječnika od sredine 18. do početka 20. stoljeća, Gazophilacium 6, Zagreb, 2001., 97-105.

K. Holubar, S. Fatović-Ferenčić, A Hundred Years after Kaposi – A Post –Holocaust Coup d'oeuil of Vienna's Jewish Heritage in Dermatology, The Journal of Investigative Dermatology 117, Geneva, 2001., 1329-1330.

M. A. Dürrigl, S. Fatović-Ferenčić, Introducing Death: A 15th Century Croatian Glagolitic Literary Text, Croatian Medical Journal, 42, Zagreb, 2001., 683-688; The Medical Practice of Amatus Lusitanus in Dubrovnik (1556-1558). A short reminder on the 445th anniversary of his arrival, Acta Médica Portuguesa, 15, Lisabon, 2002., 37-40.

S. Fatović-Ferenčić, U povodu 80. obljetnice osnutka Hrvatskog dermatološkog društva HLZ-a (22.11.1920.-17.11.2000), Liječnički vjesnik, 123, Zagreb, 2001., 281-282; The Chair of Dermatovenerology at Zagreb School of Medicine. On the occasion of the 80th anniversary of its foundation (1921-2001), Acta dermatovenerologica Croatica, 9, Zagreb, 2001., 267-273; The Oldest Croatian Medical Journal, Croatian Medical Journal, 43, Zagreb, 2002., 355-358; Liječnički vjesnik u povijesti medicine i povijest medicine u Liječničkom vjesniku, u povodu 125. obljetnice izlaženja Liječničkog vjesnika, Liječnički vjesnik, 124, Zagreb, 2002., 165-169.

M. A. Dürrigl, T. Dürrigl, S. Fatović-Ferenčić, Armut, Krankheit, Gebet – Gedanken bei der Betrachtung eines Votivbildes der Heiligen Notburga, Wiener medizinische Wochenschrift, 152, Wien, 2002., 159-160.

S. Fatović-Ferenčić, K. Holubar, Cutaneus Infections and Infestations in Historical (Iconographic) Perspective, Clinics in Dermatology, 20, New York, 2002., 109-113; William Dubreuilh and the Bordeax School of Dermatology: Reflexions on a satellite symposium in Bordeaux ahead of the World Congress, Acta dermatovenerologica Croatica, 10, Zagreb, 2002., 185-188.

P. van Andel, S. Fatović-Ferenčić, K. Holubar, Evidence Based Medicine – how it relates to knowledge, wisdom and serendipity, Wiener klinische Wochenschrift, 114, Wien, 2002., 468-470.

S. Fatović-Ferenčić, T. Buklijaš, The image of a leper (?): a paradigm of hidden fears of contagious diseases (Exemplified in a wall painting of Saint Elisabeth of Hungary), Journal of the European Academy of Dermatology and Venerology, 16, Oxford, 2002., 447-449.

Ž. Dugac, Votivi svete Foške i zdravlje, Studia ethnologica Croatica, 10/11, Zagreb, 1998/1999., 63-74, (objavljeno u 2002.); Anatomski modeli i prirodoznanstvena obuka u pučkim školama na kraju XIX. i početkom XX. stoljeća, Medicus, 11, Zagreb, 2002., 11-17.

Izlaganja na znanstvenim skupovima

B. Belicza, Education of Ethics in Medical Schools in Croatia, 2nd International Conference on Ethics Education in Medical Schools, Eilat 3.-7. veljače 2002.; Challenges of Dermatology and Venerology in past and future times, II. kongres dermatologa, Opatija 16.-19. svibnja 2002; Informed Consent in Clinical and Research Practice in Pediatric Surgery, 3. hrvatski kongres dječje kirurgije s međunarodnim sudjelovanjem, Rovinj 5.-9. lipnja 2002.; Medical History in Medical Education-Exploring and understanding Human Cultural Geome, 38th International Congress on the History of Medicine, Istanbul 1.-6. rujna 2002.; History of the Schools of Public Health and School of Public Health Andrija Štampar, XXIV ASHPER Annual Conference, Real World Engagement: Schools of Public Health and Challenges of Public Health, Zagreb 28. rujna do 1. listopada 2002.; The role of Bioethics and Human Rights in the education of biomedical professionals. International Conference on Bioethics in Central and Eastern Europe, Vilnius 10.-12. studeni 2002.

B. Belicza, Z. Blažina, Physicians as diplomats in the Renaissance Republic of Ragusa, 38th International Congress on the History of Medicine, Istanbul 1.-6.rujna 2002.

S. Fatović-Ferenčić, Karl and Julius Heutzmann Kaposi's illustrators and contemporaries, Kaposi Cenntenial, Budimpešta 11.-13. travnja 2002.; Medicine in Opatija in 19th century, II. kongres dermatologa, Opatija 16.-19. svibnja 2002.; Carl Rzehaczek (1816-1897) Hebra's forgotten painter-physician, Jahrestagung Österreichische Gesellschaft für Dermatologie und Venerologie, Beč, 15.11.-17.11. 2002.

S. Fatović-Ferenčić, K. Holubar, Between Auspitz and Kogoj: William Dubreulh and the Development of Dermatopathology in his time, World Congress of Dermatology/ Satellite Symposium, Bordeaux 28.-29. srpnja 2002. gress of European Academy of Dermatovenerology, Prag, 2.10.– 6.10. 2002.

Ž. Dugac, The votive offerings for healthy woman and child in Croatian vernacular tradition, Wiener Gespräche zur Socialgeschichte der Medizin, Beč, 2.–5. listopada 2002.

ODSJEK ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Odsjek za filozofiju znanosti dio je Zavoda za povijest i filozofiju znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, unutar kojega vlastita filozofska istraživanja znanosti dovodi u usku vezu s istraživanjima povijesti znanosti. To je i inače suvremena tendencija u filozofiji znanosti posvuda u svijetu, tj. da se istraživanja temelje na povijesti znanosti.

I u protekloj su godini djelatnici Odsjeka sudjelovali na znanstvenome projektu *Filozofski aspekti znanosti* Ministarstva znanosti i tehnologije. Glavni je istraživač akademik Ivan Supek, a na projektu sudjeluje Bojan Marotti.

Glavni je cilj spomenutoga projekta, što je ujedno i osnovna istraživačka zadaća Odsjeka, razumijevanje znanosti općenito, a posebice prirodnih i tehničkih znanosti, i to u njihovu unutarnjem ustroju i razvoju i u međusobnome odnosu, te napokon u njihovoj svezi sa širim duhovnim i povijesnim kontekstom, tj. u svezi s ostalim ljudskim djelatnostima. Pri istraživanju se rabi interdisciplinaran pristup.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Interdisciplinarnost pristupa očituje se u tome što se znanosti prilazi iz različitih aspekata, odnosno područja, tj. iz fizike, filozofije jezika i etike. Takvo bi promišljanje znanosti, koje se oslanja na postignuća samih pojedinačnih znanosti i na povijesna istraživanja o znanosti, trebalo dovesti do jedne nove teorije znanstvene spoznaje. Naime, u duhu suvremene filozofije znanosti opravdano je započeti od naše ljudske situacije u spoznavanju svijeta, u kojoj znanstvenik nije samo motritelj nego i djelatni sudionik, pa ishod njegova istraživanja nije tek »objektivna« slika svijeta, nego upravo znanje obilježeno subjektom.

Glavni istraživač Ivan Supek bavi se proučavanjem suvremene filozofije znanosti, razumijevajući ju kao onaj temelj na kojem je moguće izgraditi jednu filozofiju humanizma. Sama se pak filozofija humanizma osniva, s jedne strane, na razvoju moderne znanosti, a s druge strane – na umjetnosti. Pritom u svoja razmatranja uključuje i ljudski čin, budući da kao sljedbenik kopenhaške interpretacije kvantne teorije smatra da upravo ljudski čin ima posebnu ulogu u spoznajnome procesu. Na tako zasnovanoj teoriji spoznaje temelji i svoju moralnu filozofiju, kao i njezin doseg na cjelokupan ljudski život. Problem morala posebice se očituje u odnosu znanosti i etike, te u odgovornosti znanstvenika za svijet u kojem živi.

Bojan Marotti bavi se proučavanjem filozofije jezika. Pritom filozofiji jezika pristupa s dva stajališta, i to zato što se ona može razumjeti u dva smisla: prvo, u užem smislu, kao stanovit dio filozofije koji razmatra pitanja kao što su što je jezik, kako je nastao, kako se je razvijao, itd., te drugo, u širem smislu, kao osobit pristup filozofskim problemima, i to takav pristup koji se osniva na raščlambi jezika i značenja (*linguistic philosophy*). Stoga su u središtu pozornosti i suvremene teorije značenja, a posebice različita semantička i semiološka pitanja, kao i neki problemi koji se tiču teorije diskursa. U svoja istraživanja uključuje i razmatranje pojedinih hrvatskih filozofa koji su se bavili filozofijom jezika, kao i različitih hrvatskih gramatičara, koji su se, opisujući hrvatski jezik, doticali spomenutih problema.

Stručna djelatnost

I. Supek održao je više predavanja o društvenim problemima, koja će biti tiskana.

B. Marotti održao je izlaganje na skupu *Petar Knežević i njegovo vrijeme* (Visovac – Skradin – Knin, 28. – 29. listopada 2002.), i to izlaganje Sapfički jedanaesterac u zbirci Petra Kneževića »Pisme duhovne razlike«.

Izlaganje će biti objavljeno u pripadnome zborniku. Osim toga, B. Marotti uređuje nekoliko nizova, u sklopu kojih je bio urednikom sljedećih izdanja:

N. Zovko, Prostor – vrijeme – tvar, Artresor naklada, Zagreb, 2002. (niz Putokazi, knj. 6.).

K. Pranjić, O Krležinu stilu & koje o čem još, Artresor naklada, Zagreb, 2002. (niz Putokazi, knj. 7.).

M. Marotti, Novostvorena glumačka osobnost, Artresor naklada, Zagreb, 2002. (niz Putokazi, knj. 8.).

Ž. Ivanjek, Mali rječnik romantizma, Artresor naklada, Zagreb, 2001. (niz Oblutci, knj. 2.).

S. Cvetnić, Loytre za ray nebeszki, Artresor naklada, Zagreb, 2002. (niz Oblutci, knj. 3.).

U pripremi je broj 50. multidisciplinarnoga časopisa Encyclopaedia moderna, kojega je glavni urednik I. Supek, a tajnik uredništva B. Marotti.

Objavljeni radovi

B. Marotti, »Podlagajuchiega naçina urime doscasto« u slovnici Tome Babića »Prima grammaticae institutio«, Zbornik o Tomi Babiću, Gradska knjižnica »Juraj Šišgorić« Šibenik – Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Šibenik – Zagreb, 2002., 133 –164.

I. Supek objavio je niz članaka u dnevnome i tjednome tisku.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU - ZAGREB

Organizacija jedinice

Na Zavodu za ornitologiju djeluje ukupno sedam znanstvenika, i to šest u središnjici Zavoda u Zagrebu (zamjenik voditelja - upravitelj dipl. ing. Dragan Radović, dr. Vesna Tutiš, dr. Jasmina Mužinić, dr. Jelena Kralj, mr. Davor Ćiković i dipl. ing Andreja Radović) te jedan u ispostavi Zavoda, Ornitološkoj postaji Cres (dr. Goran Sušić). U okviru znanstvenih i stručnih programa, a uglavnom pri terenskim istraživanjima, sudjeluje još oko 10 vanjskih suradnika Zavoda za ornitologiju, dok je u okviru projekta istraživanja selidbenih sustava ptica aktivno 36 suradnika sa čitavog područja Republike Hrvatske. Voditelj Zavoda je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti dr. *Zvonimir Devidé*.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda za ornitologiju provodi se kroz dvanaest različitih znanstvenih projekata financiranih od dva ministarstva, četiri javne ustanove i dva dionička društva:

Projekt *Hrvatska ornitofauna u europskoj ekološkoj mreži* financira Ministarstvo znanosti i tehnologije, voditelj projekta je dr. Goran Sušić, a suradnici su djelatnici Zavoda dr. Vesna Tutiš, dr. Jelena Kralj, mr. Davor Ćiković i dipl. ing. Dragan Radović.

Projekt pripreme *Crvene liste i Crvene knjige ugroženih i rijetkih ptica Republike Hrvatske* financira Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Voditelj projekta je dipl. ing. Dragan Radović, a suradnici su dr. Vesna Tutiš, dr. Jelena Kralj, mr. Davor Ćiković i dr. Goran Sušić.

Projekt inventarizacije sova (Strigiformes) Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje financira Javna ustanova Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje. Voditelj projekta je dr. Vesna Tutiš, a suradnik je mr. Davor Ćiković.

Projekt istraživanja dnevnih i noćnih grabljivica (Falconiformes i Strigiformes) Nacionalnog parka Plitvička jezera financira Javna ustanova Nacionalni park Plitvička jezera. Voditelj projekta je dr. Vesna Tutiš, a suradnici su mr. Davor Ćiković, dipl. ing. Dragan Radović i dr. Jelena Kralj.

Projekt istraživanja i valorizacije ptica, njihovih zajednica i staništa Parka prirode Vransko jezero financira Javna ustanova Park prirode Vransko jezero. Voditelj projekta je dipl. ing. Dragan Radović, a suradnik je dr. Vesna Tutiš.

Projekt istraživanja brojnosti, godišnje dinamike te dnevnih i sezonskih kretanja ptica koje se hrane na odlagalištu otpada Prudinec u Jakuševcu financira ZGOS d.o.o. za poslove s krupnim otpadom. Voditelj projekta je dr. Jelena Kralj, a suradnici su dr. Vesna Tutiš i dipl. ing. Dragan Radović.

Istraživanje ornitofaune trase budućeg dalekovoda 2 x 400 kV Ernestinovo – Pecs u svrhu nadopune Studije utjecaja na okoliš financira Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek. Voditelj projekta je dr. Vesna Tutiš, a suradnici su dipl. ing. Dragan Radović i dr. Jelena Kralj.

Istraživanje ornitofaune trase budućeg dalekovoda 110 kV Virje – Mlinovac u svrhu nadopune Studije utjecaja na okoliš financira Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek. Voditelj projekta je dr. Vesna Tutiš, a suradnici su dipl. ing. Dragan Radović i dr. Jelena Kralj.

Projekt istraživanja ornitofaune i njenog utjecaja na riblju proizvodnju ribnjaka Crna Mlaka financira Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Voditelj projekta je dr. Vesna Tutiš, a suradnici su dr. Jelena Kralj, dipl. ing. Dragan Radović i mr. Davor Ćiković.

Projekt pripreme knjige o ornitofauni Parka Maksimir financira Javna ustanova Park Maksimir. Voditelj projekta je dipl. ing. Dragan Radović, a suradnici su dr. Vesna Tutiš, mr. Davor Ćiković i dr. Jelena Kralj.

Projekt pripreme državne strategije očuvanja šaranskih ribnjaka u svrhu zaštite bogatstva i opstanka ornitofaune Republike Hrvatske financira Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Voditelj projekta je dr. Vesna Tutiš, a suradnici su dipl. ing. Dragan Radović i mr. Davor Ćiković.

Projekt pripreme pravilnika o držanju u zatočeništvu i uzgoju zaštićenih vrsta ptica u Republici Hrvatskoj financira Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Voditelj projekta je dr. Jelena Kralj, a suradnik je dipl. ing. Dragan Radović.

U okviru tih projekata djelatnici Zavoda provodili su znanstvenu djelatnost, a prema sljedećim individualnim izvještajima.

Dr. *Goran Sušić* istraživao je stanje populacije bjeloglavih supova (*Gyps fulvus*) u Hrvatskoj (posebice na Kvarnerskom otočju) i njihove zaštite, nastavio je redovito mjesečno obilaziti sve kolonije (u nekim mjesecima i više puta), utvrđivati apsolutnu veličinu populacije, pratiti intraspecijsku kompeticiju među pojedinim starosnim razredima u populaciji, markirati mlade u gnijezdu, uzimati njihove morfometrijske podatke (ukupno 40 mladih supova) te pratiti dnevnu aktivnost bjeloglavih supova i disperziju subadultnog dijela njihove populacije. Tijekom 2002. prstenovao je i krilnim markerima obilježio 40 mladih supova, što zajedno s pticama obilježenim od godine 1990. do 2001. daje sveukupan zbroj od 388 ptica. Većinu istraživanja obavljao je na otoku Cresu gdje obitava najveća kolonija bjeloglavih supova u Hrvatskoj i ovom dijelu Europe.

G. Sušić je također nastavio s istraživanjem uzroka mortaliteta mladih supova s pomoću kemijskih analiza kontaminacije mozga i jetre teškim metalima, metaloidima i pesticidima. Nastavio je i laboratorijsku analizu materijala prikupljenog u obliku gvalica bjeloglavih supova, s posebnim osvrtom na analizu artefakata u gvalicama mladih ptica, te onima prikupljenima u gnijezdima. Tijekom godine nastavio je istraživanja genetskih markera kao što su mikrosateliti i mitohondrijska DNA u hrvatskoj populaciji bjeloglavih supova koju provodi u suradnji sa Zavodom za animalnu fiziologiju Biološkog odsjeka PMF-a u Zagrebu, pri čemu je uzet uzorak krvi s 50 jedinki bjeloglavih supova. Osim tih istraživanja, započeo je i istraživanja endoparazitske faune te vrste, uglavnom iz fekalija mladih u gnijezdu.

U suradnji sa stručnjacima Sveučilišta u Postdamu i Sveučilišta u Beču nastavio je istraživanja zajednica ptica pojedinih staništa na otoku Cresu.

Tijekom godine sudjelovao je s usmenim izlaganjem na međunarodnoj znanstvenostručnoj konferenciji o zaštiti bjeloglavih supova u srednjoj i jugoistočnoj Europi, održanoj u Mađarskoj, od 1. do 4. listopada 2002., a s izlaganjem Poisoning and unexplained high Griffon mortality in Croatia sudjelovalo je na The 3rd Annual Meeting of the East European/Mediterranean Griffon Vulture Working Group (EGVWG), u Ankari, Turska, u razdoblju od 3. do 6. listopada 2002.

Tijekom godine dr. *Vesna Tutiš* nastavila je istraživati ekologiju šumske sove (*Strix aluco*) i jastrebače (*Strix uralensis*) na području Pokupskog bazena, Bilogore i Turopolja. Nastavila je i istraživanja brojnosti i rasprostranjenosti ušare (*Bubo bubo*) u NP Kornati.

Organizirala je i provodila istraživanja sova u okviru projekta *Inventarizacija sova Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje*. U ovoj godini na tom su području provedena istraživanja rasprostranjenosti i brojnosti šumske sove i jastrebače, te male ušare (*Asio otus*).

Organizirala je i provodila istraživanja sova i ptica grabljivica u okviru projekta *Danje i noćne grabljivice NP Plitvička jezera.* Riječ je o trogodišnjem projektu, a istraživanja su započeta u ožujku ove godine. Cilj je ovog projekta utvrditi koje se vrste sova i ptica grabljivica gnijezde i zadržavaju na području NP Plitvička jezera, utvrditi veličinu njihovih populacija i distribuciju u NP s obzirom na tipove staništa, te načiniti valorizaciju staništa i utvrđenih vrsta s obzirom na njihovo državno i međunarodno značenje. Na temelju rezultata tih istraživanja načinit će se prijedlog zaštitnih mjera i upute za monitoring populacija sova i grabljivica u NP Plitvička jezera. U 2002. provedena su istraživanja planirana za prvu godinu projekta. Utvrđeno je da u NP obitava devet vrsta sova i osam vrsta grabljivica, a dobivena je gruba slika o distribuciji i brojnosti tih vrsta u NP s obzirom na raspored različitih staništa.

V. Tutiš sudjelovala je u organiziranju i provođenju terenskih istraživanja u okviru projekta *Utjecaj ptica na riblju proizvodnju ribnjačarstva Crna Mlaka*. Sudjelovala je u istraživanjima rasprostranjenosti i gustoće populacija crvenoglavog djetlića (*Picoides medius*) provedenim u šumi hrasta kitnjaka na području Bilogore i šumi hrasta lužnjaka na području Koške kraj Našica.

Suradivala je u istraživanjima ornitofaune na području Slavonije koja se provode za potrebe izrade dopuna studija utjecaja na okoliš za predviđenu gradnju 110 kV dalekovoda Virje-Mlinovac i 2 x 400 kV dalekovoda Ernestinovo-Pecs.

Sudjelovala je u izradi *Crvene knjige ugroženih ptičjih vrsta Hrvatske*. U okviru priprema za izradu strategije za potporu ribnjacima kao važnim staništima za ptice močvarice suradivala je u istraživanjima provedenim na ribnjacima Donji Miholjac, Našička Breznica, Grudnjak, Garešnica, Siščani i Sloboština.

Dr. *Jelena Kralj* je tijekom godine sudjelovala u istraživanjima ptica grabljivica i sova NP Plitvička jezera u sklopu projekta *Danje i noćne grabljivice NP Plitvička jezera* i u istraživanju ornitofaune za potrebe izrade dopuna studija utjecaja na okoliš za dalekovode Virje-Mlinovac i Ernestinovo-Pecs.

Suradivala je u istraživanjima koja se provode na projektu *Utjecaj ptica na riblju proizvodnju ribnjačarstva Crna Mlaka.* Projekt je započeo u kolovozu 2002. i trajat će do kraja kolovoza 2003., a provodi se terenskim istraživanjima u desetodnevnim intervalima, s ciljem utvrđivanja sastava i brojnosti ribojedih vrsta ptica, kao i ptica koje jedu riblju hranu te kvantificiranja njihovog utjecaja na riblju proizvodnju na ribnjacima Crna Mlaka.

Nastavila je istraživanje sustavne pripadnosti hrvatskih populacija trstenjaka (rod *Acrocephalus*), koje se provodi mjerenjem tjelesnih dimenzija i karakteristika obojenosti trstenjaka cvrkutića (*Acrocephalus scirpaceus*) i trstenjaka mlakara (*Acrocephalus palustris*). Sudjelovala je u izradi *Crvene knjige ugroženih ptičjih vrsta Hrvatske.*

U sklopu projekta istraživanja selidbenih sustava ptica obrađivala je i analizirala nalaze prstenovanih ptica. Tijekom 2002. ukupno je obradila više od 500 nalaza. Nastavila je koordinirati prstenovanje mladih galebova klaukavaca prstenovima u boji koje se provodi u suradnji s Voorne Bird Observatory u Nizozemskoj. Tijekom 2002. prstenovano je 2213 galebova, a do sada je obradila ukupno 861 nalaz.

Mr. *Davor Ćiković* započeo je istraživanje rasprostranjenosti crvenoglavog djetlića (*Dendrocopos medius*) u Hrvatskoj te izbora mjesta za gniježđenje velikog djetlića (*Dendrocopos major*) i crvenoglavog djetlića. Prema dosadašnjim istraživanjima crvenoglavom djetliću se u Europi smanjuje brojnost, a u Hrvatskoj živi jedna od najbrojnijih

europskih populacija ove vrste. Stoga se ovo istraživanje provodi sa ciljem spoznavanja statusa crvenoglavog djetlića u Hrvatskoj i njegove što učinkovitije zaštite. Ovo je istraživanje također tema njegove disertacije. U okviru navedenog, proveo je istraživanja u šumama hrasta lužnjaka na području Koške u okolici Našica te šumama hrasta kitnjaka na Bilogori pokraj Virovitice.

Sudjelovao je u projektima inventarizacije sova na području Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje (gdje su tijekom 2002. provedena istraživanja rasprostranjenosti i relativne gustoće šumske sove i jastrebače te male ušare), danjih i noćnih grabljivica na području NP Plitvička jezera, kao i u istraživanju ornitofaune i njenog utjecaja na proizvodnju riba na ribnjaku Crna Mlaka.

U okviru izrade strategije za potporu ribnjacima kao važnim staništima za ptice močvarice čiju je izradu od Zavoda za ornitologiju zatražilo Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja surađivao je u pregledu ornitofaune na ribnjacima Donji Miholjac, Grudnjak i Našička Breznica.

Sudjelovao je u izradi *Crvene knjige ptica Republike Hrvatske* i popularno-znanstvene publikacije *Ptice perivoja Maksimir* te u pripremi godišnjaka Zavoda Larus za tisak.

U sklopu projekta istraživanja selidbenih sustava surađivao je s EURING-om, koordinirao rad 36 suradnika prstenovača, obrađivao i analizirao podatke o prstenovanju ptica te pripremio izvješće o prstenovanju za godinu 2001.

Dipl. ing. *Dragan Radović* nastavio je projekt istraživanja ornitofaune rijeke Cetine i polja Jezero kod Vrgorca. To su prva opsežnija ornitološka istraživanja tog područja, a kao rezultat očekuju se važne spoznaje koje će upotpuniti naša znanja o hrvatskoj ornitofauni. Nastavio je ornitološka istraživanja močvarnih područja donjeg toka rijeke Neretve, Vranskog jezera i otoka Paga. Također je nastavio istraživanja ornitofaune ribnjaka Draganići kod Karlovca. To je područje važno za gniježđenje i selidbu više vrsta ugroženih i rijetkih močvarica. Nadalje, tijekom godine D. Radović provodio je istraživanje sustavne pripadnosti zviždaka (*Phylloscopus collybita*) i galebova klaukavaca (*Larus cachinnans michahelis*) u hrvatskom priobalju.

Izvan jedinstvenog izvješća Zavoda za ornitologiju, čija je okosnica znanstvenog rada dvanaest prije nabrojenih projekata, dr. *Jasmina Mužinić*, voditeljica projekta *Ekološka istraživanja ugroženih ptica u Hrvatskoj* i znanstvena novakinja na tom projektu dipl. ing. *Andreja Radović* podnose zasebno izvješće.

Dr. *Jasmina Mužinić* je u 2002. nastavila rad na novom projektu *Ekološka istraživanja ugroženih ptica u Hrvatskoj* u smislu organizacijskih, stručnih i znanstvenih poslova. Projekt je nastao na osnovi rezultata prijašnjih dvaju projekata, a financira ga Ministarstvo znanosti i tehnologije. U okviru spomenutog projekta provela je godišnji nacionalni census bijele rode u devet općina u Hrvatskoj. Daljnji rad odnosio se na izradu popisa ptica Lonjskog polja na temelju četiriju dosadašnjih popisa različitih autora i vlastitih istraživanja. S obzirom na međunarodni karakter projekta u dijelu koji se odnosi na ponovno vraćanje izumrlih ptica u Hrvatsku ostvarila je suradnju sa svjetskom organizacijom za zaštitu prirode (IUCN) te za razdoblje od 2001. do 2003. prihvatila poziv za članstvo u stručnoj skupini za reintrodukciju (Reintroduction Specialist Group). Preliminarna terenska istraživanja ekoloških i sociološko-kulturoloških uvjeta za ponovno naseljavanje kudravog nesita (*Pelecanus crispus*) u Hrvatsku provela je na potencijalnim lokalitetima Vranskog jezera, jezera Kuti i uvale Podbare na rijeci Krki.

U ovoj godini J. Mužinić započela je rad kao voditeljica međunarodnog projekta *Povratak kudravog nesita u Hrvatsku*, čija istraživanja financiraju sponzori, donatori i pokrovitelji iz zemlje i inozemstva. Nakon organiziranja međunarodne ekipe stručnjaka (Hrvatska, Poljska, Francuska) započela je rad na izradi studije provodljivosti navedenog projekta o reintrodukciji kudravog nesita.

Znanstvena novakinja dipl. ing. *Andreja Radović* od 14. studenog 2001. uključila se u rad na projektu *Ekološka istraživanja ugroženih ptica u Hrvatskoj*. Započela je rad na pticama grabljivicama kao jednoj od najugroženijih skupina ptica, prikupljanjem i obradom strane i domaće literature. U cilju upoznavanja metoda istraživanja biološko-ekoloških uvjeta reintrodukcije kudravog nesita u Hrvatsku obradila je literaturne podatke triju istraživanih područja: Vransko jezero, NP Krka i jezero Kuti u dolini Neretve. Započela je rad na prikupljanju podataka za izradu popisa ptica Lonjskog polja, zaštićenog poplavnog područja u Hrvatskoj, za razdoblje u posljednjih 100 godina. U tom smislu je uspostavila suradnju s Parkom prirode Lonjsko polje.

U sklopu dugogodišnjeg projekta praćenja populacija bijele rode u Hrvatskoj sudjelovala je u cenzusu na području općine Dugo Selo.

U okviru poslijediplomskog studija ekologije (PMF, Zagreb) A. Radović je položila sve ispite i započela rad na izradi magistarskog rada o izboru staništa za gniježđenje orla štekavca i kliktaša u Parku prirode Lonjsko Polje. U tom smislu razradila je mogućnosti i tehniku korištenja Geografskog informacijskog sustava (GIS) u ornitološkim istraživanjima.

S metodom prstenovanja ptica upoznala se na akciji prstenovanja od 19. do 24. kolovoza 2002. na Vranskom jezeru. U daljnjem svladavanju terenskog rada pridružila se istraživanjima kosca (*Crex crex*) na području Turopolja, jedne od najugroženijih vrsta ptica u Europi.

Stručna djelatnost

Stručna djelatnost Zavoda za ornitologiju tijekom godine sastojala se od sljedećih segmenata:

G. Sušić je u suradnji sa stručnjacima Hrvatskog prirodoslovnog muzeja, u lipnju 2002. priredio izložbu o istraživanju i zaštiti bjeloglavih supova, pod nazivom *Želite li stvarnost ili mit – Priča o bjeloglavom supu*. Nakon što je bila dva mjeseca postavljena u Zagrebu, u rujnu je bila postavljena u Lovranu (u organizaciji Parka prirode Učka), a u listopadu u Gradskom muzeju u Varaždinu.

Na otoku Cresu G. Sušić ustanovio je stalno hranilište za bjeloglave supove, gdje je tijekom godine dana ostavljeno više od 50 tona hrane za supove, a iz promatračnice izgrađene pored mjesta na kojem se ostavlja hrana obavljao je izučavanja socijalnih odnosa u supova tijekom prehranjivanja.

Odlukom ministra zaštite okoliša G. Sušić izabran je u Državno povjerenstvo za suzbijanje ilegalnog korištenja otrova u prirodi. U tom Ministarstvu izabran je za člana dviju komisija za ocjenu studija utjecaja na okoliš. Na poziv ministra zaštite okoliša održao je izlaganje na okruglom stolu *Hrvatska i održivi razvoj* 26. travnja 2002. u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša.

U ovoj godini G. Sušić bio je mentor za izradu diplomskih radova pri Biološkom odsjeku PMF-a u Zagrebu. Predsjednik je udruge Eko-centar *Caput insulae* – Beli, u čijem je okviru vodio projekt utemeljenja poučnih eko-staza na otoku Cresu, kao svojevrsnih muzeja povijesti i umjetnosti u prirodi. Dopredsjednik je udruge Hrvatski turizam – udruge za etički i društveno odgovoran turizam.

V. Tutiš sudjelovala je, kao konzultatnt za ptice i njihova staništa, u radu stručnog tima za uspostavljanje Emerald-mreže područja od posebnog interesa za zaštitu prirode u Hrvatskoj. S izlaganjem o ornitofauni Hrvatske sudjelovala je na radionici o projektu *Emerald-mreža u Hrvatskoj* održanoj 14. veljače u Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja. Kao hrvatski predstavnik sudjelovala je u radu stručne skupine za zaštitu ptica u sklopu Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) na sastanku koji je u lipnju održan u Wageningenu u Nizozemskoj.

Sudjelovala je u izradi strategije za potporu ribnjacima kao važnim staništima za ptice močvarice čiju je izradu od Zavoda za ornitologiju zatražilo Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Surađivala je u radu Komisije (formirane pri Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja) za ocjenu studija o utjecaju na okoliš za zahvate gradnje vjetroelektrana u okolici Šibenika (lokaliteti Trtar-Krtolin i Orlice). Koautor je stručno-popularne knjižice o pticama perivoja Maksimir. Obavljala je poslove vezane uz funkcioniranje biblioteke Zavoda za ornitologiju i vodila korespondenciju vezanu uz razmjenu časopisa Larus. Obavljala je i poslove tehničkog urednika toga časopisa i za tisak priredila vol. 48., koji je ušao u tisak u listopadu 2002.

J. Kralj kao nacionalni konzultanat za kopnene ekosustave i važna ornitološka područja, bila je član četveročlanog tima koji je u okviru mediteranskog akcijskog plana programa za okoliš Ujedinjenih naroda (MAP UNEP) izradio nacionalno izvješće o biološkoj raznolikosti u priobalnom području Republike Hrvatske. U sklopu istog projekta J. Kralj izradila je nacionalni akcijski plan za sprječavanje negativnog utjecaja lova, krivolova i komercijalnog skupljanja na biološku raznolikost priobalnog područja te sudjelovala u izradi nacionalnog akcijskog plana za inventarizaciju i valorizaciju močvarnih staništa u priobalju.

Kao hrvatski predstavnik sudjelovala je na drugom sastanku zemalja potpisnica sporazuma o zaštiti migratornih ptica vodenih staništa euroazijsko-afričkog selidbenog puta (AEWA) koji djeluje u sklopu Konvencije o zaštiti migratornih životinja (Bonska konvencija) održanom od 25. do 27. rujna 2002. u Bonnu u Njemačkoj.

Voditelj je projekta pripreme pravilnika o držanju u zatočeništvu i uzgoju zaštićenih vrsta ptica u Republici Hrvatskoj koji financira Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Pravilnikom će biti obuhvaćeni uvjeti uzgoja i držanja u zatočeništvu različitih skupina zaštićenih ptica, u skladu s međunarodnim normama.

S izlaganjem o važnosti šaranskih ribnjaka u zaštiti prirode sudjelovala je na radnom sastanku *Šaranski ribnjaci – dio ekološke mreže* održanom 31. siječnja 2002. u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja. Sudjelovala je i u radionici Vizija održivog gospodarenja Ribnjačarstvom Lipovljani, održanoj 28. listopada 2002. u Lipovljanima.

U suradnji s Prirodoslovnim muzejom u Rijeci izradila je CD ROM Ptice riječkog područja, te sudjelovala na znanstvenoj tribini povodom Svjetskog dana zaštite okoliša, održanoj 3. lipnja 2002. u Rijeci.

D. Ćiković organizirao je rad u vezi s čuvanjem i obogaćivanjem ornitoloških zbirki Zavoda za ornitologiju. Sudjelovao je u pripremi računalnog alata za obradu izvješća o prstenovanju ptica. Koautor je stručno-popularne knjižice o pticama perivoja Maksimir.

D. Radović svojim je radom pridonio obogaćivanju i standardizaciji hrvatske ornitološke nomenklature, a u suradnji s J. Kralj i voditeljem Zavoda akademikom Zvonimirom Devidéom.

Kao savjetnica znanstvenoistraživačkog projekta Zavoda za biologiju Veterinarskog fakulteta u Zagrebu pod naslovom *Chlamydophilosa ptica i sisavaca* koji financira Ministarstvo znanosti i tehnologije, J. Mužinić sudjelovala je u dijelu istraživanja koja se odnose na ptice, posebno gradske golubove (*Columba livia*) i vrane gačce (*Corvus frugilegus*).

J. Mužinić bila je mentor diplomandima i magistrandima s Biološkog odsjeka PMF-a u Zagrebu.

A. Radović je kao tajnica Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode obavljala organizacijske poslove. Također je sudjelovala u međunarodnom projektu *Zimsko prebrojavanje ptica močvarica* koje se tijekom siječnja 2002. provodio na području PP Lonjsko polje u organizaciji Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode. Radila je na ponovnom oživljavanju IBA-programa u Hrvatskoj (važnih područja za ptice u Europi) koji vodi Bird Life International. U tu svrhu organizirala je međunarodni radni sastanak

(Workshop) *Ponovno pokretanje projekta – Ornitološki važna područja u Hrvatskoj* koji je 1. srpnja 2002. održan u Zagrebu u prostorijama Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja. Radila je također na projektu koji organizira Bird Life Internatioanal pod naslovom *Ptice Europe, II. dio* (Birds in Europe II). Kao predstavnik Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode nazočila je radionici IBA Communication Workshop, 13.-18. travnja 2002. u Celju, Slovenija.

Objavljeni radovi

Knjige

D. Radović, V. Tutiš, D. Ćiković, I. Kralj, Ptice perivoja Maksimir, Zagreb, 2002., 77 str.

G. Sušić, I. Grbac, Želite li stvarnost ili mit. Priča o bjeloglavom supu. Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, 2002.

Prilozi u knjigama i zbornicima

G. Sušić, G. Pavoković, Poisoning and unexplained high Griffon mortality in Croatia, Zbornik sažetaka izlaganja na The 3rd Annual meeting of the East European / Mediterranean Griffon Vulture Working Group (EGVWG), Ankara, Turska, 3.–6. listopada 2002., Ankara, 2002.

K. Vlahović, J. Mužinić, M. Pavlak, Ž. Župančić, J. Jerčić, A. Dovč, Prilog poznavanju biologije i zdravstvenog stanja vrane gačca (*Corvus frugilegus L.*) na području grada Zagreba, Zbornik sažetaka Veterinarski dani 2002., Rovinj, 17.-20. listopada 2002., 104-105.

M. Pavlak, J. Jerčić, K. Vlahović, Ž. Župančić, J. Mužinić, T. Reberski, S. Samec, Neke osobitosti dinamike populacije gradskog goluba (*Columba livia domestica*) na području grada Zagreba u posljednjih deset godina, *ibid.*, 106-107.

Prilozi u časopisima

a) U ornitološkim znanstvenim časopisima

D. Ćiković, J. Kralj, Rezultati prstenovanja i nalazi prstenovanih ptica od 1998. do 2000. godine (XXXII. izvješće), Larus 48, Zagreb, 2002., 55-71.

J. Kralj, Projekt praćenja selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj, Larus 48, Zagreb, 2002., 27-31.

J. Kralj, D. Radović, Rijetke vrste u Hrvatskoj. I. izvještaj Hrvatske komisije za rijetke vrste, Larus 48, Zagreb, 2002., 85-94.

b) U ostalim časopisima

J. Mužinić, Ptica 2002. godine: Vrabac pokućar, Priroda 92 (897), Zagreb, 2002., 16-17.

A. Radović, 2002. – Međunarodna godina planina, Priroda 92 (896), Zagreb, 2002., 25-27.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA - ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu za paleontologiju i geologiju kvartara zaposleno je sedam djelatnika (dva viša znanstvena suradnika, četiri asistenta i jedan znanstveni novak). Voditelj Zavoda je akad. *Milan Herak*, a zamjenik voditelja – upravitelj dr. sc. *Maja Paunović*.

Dr. sc. Maja Paunović, viši znanstveni suradnik, uz organizaciju rada u Zavodu i na znanstvenim projektima, proučava tercijarne i kvartarne vertebrate, biostratigrafiju kvartara i mikroevolucijske procese.

Dr. sc. Vesna Malez, viši znanstveni suradnik, određuje i analizira ornitofaunu pleistocenske i holocenske starosti.

Mr. sc. Jadranka Mauch Lenardić, asistent, proučava faune pleistocenskih mikrosisavaca.

Mr. sc. Dejana Brajković, asistent, radi na problematici fosilnih ungulata uz analizu procesa domestikacije.

Mr. sc. Ljerka Marjanac, asistent, proučava geološke procese pri taloženju kvartarnih naslaga.

Mr. sc. Gordana Jambrešić, asistent, proučava biometrijske i funkcionalno-morfološke značajke karnivora.

Kao znanstveni novak od 1. ožujka 2002. u realizaciji pojedinih znanstvenih zadataka na projektu radi dipl. ing. geol. Kazimir Miculinić.

U realizaciji pojedinih zadataka sudjelovali su vanjski suradnici: dr. sc. Ivor Karavanić (paleolitičke kulture), prof. dr. Vasilije Nikolić (biomehanika), dr. sc. Goran Durn (sedimentologija), dr. sc. Dražen Kurtanjek (petrografija), prof. Marina Šimek (neolitičke kulture).

Znanstvenoistraživački rad

Terenska istraživanja

Tijekom godine u više su navrata kartirani litofacijesi pleistocenskih i holocenskih naslaga na području Starigrada i Selina kod Velike Paklenice te na otocima Rabu i Pagu.

Od 1. srpnja do 20. kolovoza 2002. u okviru međunarodnog znanstvenog projekta *Hunters and herders in Istria: Pupićina Cave Project* (University of Cambridge – Arheološki muzej Istre, Pula – Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara) nastavljeno je iskapanje na lokalitetima Pupićina pećina i Vešanska špilja u Vranskoj drazi na Učki kojim su zahvaćeni gornjopaleolitički kulturni slojevi.

Tijekom listopada uzorkovani su mezolitički i gornjopaleolitički sedimenti Vele špilje na Korčuli, odnosno neolitičkog naselja Crni vir kod Zadra te lesne i lesolike naslage na području južne Istre. Istodobno su u trajanju od tri tjedna iskapane gornjopleistocenske naslage u fosilnoj špilji u kamenolomu na poluotoku Marlera i uzorkovane koštane breče u kamenolomu Kirmenjak kod Poreča.

Laboratorijski rad

Nastavljeno je otapanje koštanih breča iz Šandalje IA, prosijavanje sedimenta i preparacija izdvojenih koštanih ostataka.

Nastavljena je laboratorijska obrada i signiranje životinjskih ostataka iz Mačkovca, Slavče i Vele špilje.

Signirani su ostaci pleistocenskih proboscida i materijal u komparativnoj osteološkoj zbirci recentnih ptica.

Laboratorijski su obrađeni i preparirani kosturi vrste *Zeus faber* za komparativnu osteološku zbirku recentnih jadranskih riba.

Za potrebe radiometrijskog datiranja pripremljeni su koštani uzorci iz Marlere i fragmenti ugljena i kosti iz Vele špilje.

Za petrografsku analizu izrađeni su izbrusci neolitičkih poliranih alatki iz spilje Vindije.

Studijski rad

Dovršena je tafonomska analiza gornjopleistocenskih nižih vertebrata iz špilje Divje Babe (Slovenija) koja pokazuje da su njihovi rijetki ostaci (krljušti i ljuske) u špilju

najvjerojatnije doneseni na krznu ili šapama većih životinja. Ujedno u tijeku je analiza ornitofaune iz istog lokaliteta, odnosno eneolitičkog nalazišta Hočevarica (Ljubljansko barje, Slovenija).

Nastavljena je kvantitativna analiza desetak tisuća ljusaka beznogih guštera (blavora) iz mezolitičkog nalaziša Podjamca (Slovenija).

Preliminarna analiza faune vertebrata iz Vele špilje (Korčula) obuhvatila je 23 nasumce odabrana uzorka iz slojeva iskapanih 2001., odnosno taksonomsku i anatomsku odredbu 731 kosti i zuba. Među određenim vrstama zastupljeni su dupini, morske ribe, vodozemci, gmazovi, ptice, mikrosisavci i zvijeri koji najveću raznolikost i brojnost pokazuju u epigravetijenskim i mezolitičkim slojevima. Kopitari dominiraju u epigravetijenskim slojevima pri čemu su najbrojnije lovne životinje (jelen, magarac), dok su domesticirane životinje (koze/ovce) nađene u materijalu neolitičke starosti.

Nakon dovršene odredbe koštanih ostataka u tijeku je tafonomska analiza holocenskih faunističkih zajednica nalazišta Mačkovac (brončano doba) i Slavča (eneolitik).

Dovršena je analiza ostataka faune s lokaliteta Paka (srednji vijek) i Štrbinci (rimsko doba), te sređena terenska dokumentacija za lokalitete Veli Munat i Karigador.

Završena je arheozoološka analiza materijala nađenog na nalazištima Plemićki grad Vrbovec kraj Huma na Sutli i Zvonimirovo – Veliko polje.

U cilju komparativne biometrijske i biomehaničke analize izmjerene su ekstremitetne kosti recentnih medvjeda pohranjene u Zavodu za biologiju i Zavodu za anatomiju Veterinarskog fakulteta u Zagrebu. Istodobno su signirane i izmjerene metapodne kosti i falange vrste *Ursus spelaeus* iz Cerovačkih pećina.

Dovršena je revizija kosturnih ostataka vrsta *Panthera spelaea* i *P. pardus* iz Velike pećine, Veternice i Vindije, pri čemu je usklađena i nadopunjena signacija na ostacima svih zvijeri iz navedenih lokaliteta.

Načinjena je baza podataka o kvartarnim faunama nižih vertebrata (ribe, vodozemci, gmazovi) za donjopleistocenske i srednjopleistocenske (Tatinja draga, Razvode) te gornjopleistocenske (Šandalja, Vindija, Velika pećina), odnosno holocenske (Vučedol) lokalitete. U tijeku je izrada analitičke baze podataka za ostale skupine i porodice fosilnih i subfosilnih vertebrata koji su pohranjeni u zbirci Zavoda.

U tijeku je paleoantropološka analiza nekoliko kosturnih fragmenata za koje se pretpostavlja da pripadaju vindijskim neandertalcima, a koji su naknadno pronađeni među životinjskim ostacima iz sloja G. Istodobno, revizija materijala pokazala je da među prije određenim ostacima tri pripadaju istoj regiji lubanje tj. jednoj jedinki.

Započelo je skupljanje uzoraka eruptivnih stijena za analizu sadržaja izotopa stroncija, a u cilju rekonstrukcije migracija paleolitičkih i neolitičkih populacija na području Panonske nizine.

Stručni rad

Izborom i posudbom materijala djelatnici su sudjelovali u postavljanju tematskih izložbi u zavičajnim muzejima (Gospić, Vela Luka - Korčula).

Djelatnici Zavoda bili su mentori diplomandima i magistrandima, a bogata je stručna biblioteka davala usluge korisnicima iz zemlje i inozemstva.

Nastavljena je kompjutorska obrada fundusa biblioteke programom ISIS.

Ostala djelatnost

Djelatnici Zavoda aktivno su uključeni u rad nacionalnih odbora i radnih skupina INQUA i IGCP te kao članovi tehničke redakcije u okviru djelatnosti Akademijinog Razreda za prirodne znanosti.

Sudjelovanje na skupovima

Na međunarodnim znanstvenim skupovima održana su sljedeća predavanja:

3th European Paleontological Association Congress, 21.-24. studenoga 2001., Leiden (Nizozemska): D. Brajković, Lj. Marjanac Mauch, J. Lenardić, M. Paunović, Quaternary Paleontology: Going to public.

Palaeoanthropology Society Annual Meeting, 19.-20. ožujka 2002., Denver (Colorado, USA): M. Paunović, F. H. Smith, Taphonomy of lower vertebrates from Vindija Cave (Croatia): delicacy on Neandertal table or animal prey?

5th Workshop of the IGCP/UNESCO Project No. 442, 1.-6. rujna 2002., Brno-Bratislava (Slovačka): D. Kurtanjek, M. Paunović, M. Šimek, Raw materials of the Aeneolithic polished tools from the cave Vindija (NW Croatia).

European Paleontological Association - Workshop on freshwater & brackish (paleo)ecosystems, 23.-35. rujna 2002, Fribourg (Švicarska): M. Paunović, Upper Pleistocene fish-fauna of Croatia: the origin of freshwater assemblages from the caves Šandalja and Vindija.

Međunarodna suradnja

U svibnju 2002., u okviru međunarodne suradnje Hrvatske i Austrijske akademije kao gostujući znanstvenik radila je dr. sc. Maja Paunović u Prirodoslovnom muzeju i Institutu za paleontologiju Sveučilišta u Beču.

Tijekom godine na materijalu u zbirkama Zavoda, a u okviru međunarodne suradnje radili su prof. dr. Fred Smith, prof. dr. Lawrence Straus, dr. Rachel Caspari i dr. Jim Ahern (USA), dr. Paul Pettitt, dr. Andrew Gallagher i dr. Preston Miracle (Velika Britanija), dr. Katalin Biro i dr. Gyorgy Szakmany (Madarska), dr. Karl Grossschmidt (Austrija), dr. Yoel Rak (Izrael), te dr. Birgit Terhorst, dr. Michael Bolus, dr. Ralf Schmitz (Njemačka) i dr. Ivan Turk i mr. Borut Toškan (Slovenija).

Objavljeni radovi

D. Brajković, Lj. Marjanac, J. Mauch Lenardić, M. Paunović, Quaternary paleontology: Going to public: 3th EPA Congress Abstracts, Leiden, 2001., 7-8.

D. Brajković, M. Paunović, La faune des vertébrés du site archéologique de Loron, u knjizi: F. Tassaux, R. Matijašić, V. Kovačić (Eds.): Loron (Croatie) – Un grand centre de production d'amphores à huile Istriennes (I-IV S. P. C), Mémoires 6 - Ausonius-Publications Bordeaux, 2001., 279-293.

M. Hofreiter, C. Capelli, M. Krings, L. Waits, N. Conard, S. Muenzel, G. Rabeder, D. Nagel, M. Paunović, G. Jambrešić, S. Meyer, G. Weiss, S. Pääbo, Ancient DNA Analyses reveal high mitochondrial DNA sequence diversity and parallel morphological evolution of late pleistocene cave bears, Molecular Biology and Evolution 19/8, London, 2002., 1244-1250.

D. Kurtanjek, M. Šimek, M. Paunović, Eneolitičke glačane alatke iz spilje Vindije (SZ Hrvatska), Opuscula archaeologica 26, Zagreb, 2002., 39-54.

M. Paunović, Origin and sources of the Neolithic raw materials in Croatia, Slovak geological magazine 7/4, Bratislava, 2001., 414-415; Origin of the Neolithic raw materials in Croatia, Opuscula archaeologica 26, Zagreb, 2002., 7-11.

M. Paunović, Z. Kozarić, S. Bergant, G. Jambrešić, First record of a Triassic terrestrial tetrapode from marine sediments in Croatia: Age, morphology and histology of the epipodial bone, Beiträge zur Palaeontologie 26, Wien, 2001., 111-116.

M. Paunović, F. H. Smith, Taphonomy of lower vertebrates from Vindija cave (Croatia); delicacy on Neandertal table or animal prey?, Journal of Human Evolution 42/3, Elsevier Science London, 2002., A27.

E. M. Wild, M. Paunović, G. Rabeder, I. Steffan, P. Steier, Age determination of fossil bones from the Vindija Neanderthal site in Croatia, Radiocarbon 43/2B, University of Arizona, 2001., 1021-1028.

V. Malez, Fosilna avifauna Vele špilje na otoku Korčuli (Hrvatska), Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 20, Zagreb, 2001., 119-124.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda odvija se u okviru istraživanja i zaštite Jadranskog mora, a obuhvaća zasad dvije znanstvene discipline:

1. *Korozija i zaštita materijala od utjecaja morske vode i klime*
2. *Desalinacija slanih voda,*

i jedina je ustanova takve vrste u Hrvatskoj.

U Zavodu je tijekom godine bilo u stalnom radnom odnosu pet djelatnika: dva znanstvena savjetnika, jedan znanstveni suradnik, jedan administrator i čistaćica-domaćica.

Voditelj Zavoda je dr. ing. *Olga Šarc-Lahodny*, redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja je ujedno i znanstveni voditelj problematike na području korozije i zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime. Zamjenik voditelja – upravitelj Zavoda u Dubrovniku je dr. sc. *Dubravko Sambrailo*, dipl. ing.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

1. Rad na području zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime. Pojava korozije na ograničenoj površini metala, poznata kao pukotinska korozija zaokuplja i nadalje pozornost znanstvenika, posebno onih iz europskih obalnih zemalja. Zbog toga je nastavljena suradnja istraživačkih ustanova u okviru projekta Europske federacije za koroziju s ciljem određivanja jedinstvene metode, koja će omogućiti procjenu sklonosti nehrđajućih čelika prema pukotinskoj koroziji u morskoj vodi kroz dulje vremensko razdoblje.

Izvedene su pripreme za realiziranje mogućnosti novih istraživanja na tom području, i to: konstruiranjem uređaja za kontinuirana protočna mjerenja u prirodnoj morskoj vodi, primjenom metode prikladne aplikacije plastičnih modela na uzorcima nehrđajućih čelika te mjerenjem defleksije s obzirom na primjenjenu silu. Postupak omogućava definiranje ograničene površine pukotinske korozije. Razrađene su također metode za testiranje sklonosti različitih tipova visokolegiranih čelika pukotinskoj koroziji, praćenjem korozijskog potencijala uzoraka i redoks potencijala prirodne morske vode, koja se crpi s dubine od oko 4 m (Dubrovnik – Južni Jadran).

Studij korozije i pasivacije bakrenih legura (mjedi) najčešće je usmjereno prema decinkaciji, odnosno primarnom otapanju cinka i njegovim napuštanjem strukture a time i obogaćivanjem na bakru. Slabija korozijska otpornost ovih bakrenih legura u usporedbi s čistim bakrom pripisuje se strukturi pasivnog filma kompleksnog sastava, što su pokazali i dobiveni ciklički voltamogrami.

Izvedena su istraživanja rupičaste korozije na uzorcima austenitnog čelika tipa 304L u otopinama rastuće koncentracije klorid-iona i u prirodnim slanim vodama u mirujućim i protočnim uvjetima. Povećani sadržaj klorid-iona u mirujućim uvjetima izaziva fluktuacije gustoće struje u više stupnjeva, što upućuje na metastabilnu fazu

rupičaste korozije kao međufazu do postizanja trajnog prekida oksidne prevlake, odnosno pojave rupičaste korozije.

2. Rad na području desalinacije. Nastavljeno je s radom na osnovnoj temi istraživanja *Desalinacija i pročišćavanje voda* koja i u Hrvatskoj postaje sve aktualnija, zbog sve lošije kakvoće pitkih voda uzrokovane mnogobrojnim čimbenicima. U tu svrhu se studiraju i drugi tlačno-membranski separacijski procesi, osim reverzne osmoze, i njihove mogućnosti kao pojedinačnih ili integriranih sustava za desalinaciju sirove vode bilo kojeg sastava (morska, bočata, riječna ...) u cilju priprave pitke, tehničke ili ultračiste vode.

Skupljeni su novi podatci o radu prvih desalinacijskih postrojenja za bočatu vodu u Hrvatskoj lociranih na otocima Lastovu i Mljetu. Osim parametara potrebnih za ocjenu kakvoće proizvedene pitke vode i produktivnosti rada uređaja, dobiveni su i konačni podaci o cijeni gradnje i postavljanja cijelog sustava. Rezultati prvih analiza pokazuju da je proizvedena pitka voda dobre kakvoće, ali je po ukupnim proizvodnim troškovima među najskupljima na svijetu, što je rezultat nedovoljnog konzultiranja znanosti. Dio tih rezultata je pripremljen za objavljivanje.

Ostali rad

Tijekom godine Zavod je bio mjesto mnogih kontakata u cilju nastavljanja postojeće znanstvene suradnje i započinjanja nove. Posebno valja istaknuti posjet vodećih ljudi iz Radne skupine Europske federacije za koroziju koji su sa znanstvenim voditeljem i istraživačima dogovorili potankosti oko nastavka višegodišnje suradnje na zajedničkim projektima.

Suradnici Zavoda dali su svoj prinos i kod izrade elaborata o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku. Također suradnici Zavoda su nastavili držati kolegije na poslijediplomskom studiju Oceanologija Sveučilišta u Zagrebu.

Nakladnička djelatnost

Recenziran je rad i prihvaćen za tisak u časopisu Kemija u industriji:

B. Kulušić, Lj. Krstulović, J. Ivić, Rupičasta korozija čelika 304 L u otopinama klorida i prirodnim slanim vodama.

O. Lahodny-Šarc, F. Kapor, Corrosion inhibition of carbon steel in the near neutral media by blends of tannin and calcium gluconate, Materials and Corrosion, 53, Njemačka, WILEY-VCH, 2002, 264-268.

ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

U Odsjeku djeluje šest znanstvenika i istraživača u stalnom radnom odnosu, jedna znanstvena novakinja magistrandica, jedan arhivist-bibliotekar, jedna administratorica koja obavlja poslove u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti i u Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta, te jedna čistačica koja obavlja poslove u sva tri odsjeka. 1. listopada 2002. prestao je radni odnos znanstvenoj novakinji Snježani Mostarkić.

Voditelj Odsjeka je *Tomislav Sabljak*, znanstveni savjetnik i član suradnik Akademije.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

U Odsjeku se tijekom 2002. radilo na završnim svescima sabranih djela Milana Begovića, koja su kao znanstveni projekt financirana od Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

U godini 2002. započeli radovi na dva nova projekta

1. *Nepoznati hrvatski pisci 19. i 20. stoljeća. Od građe do analize* voditelja akademika Dubravka Jelčića i suradnika istraživača Ivice Matičevića.

2. *Hrvatski književni povjesničari* voditelja Tihomila Maštrovića i suradnika istraživača Hrvojke Mihanović-Salopek, Antuna Pavešković a i Andree Sapunar.

Kritička izdanja sabranih djela hrvatskih pisaca

Tihomil Maštrović – kao glavni urednik *Sabranih djela Milana Begovića* (kritičko izdanje), u suradnji s urednicima pojedinih svezaka, obavio je završne redaktorske poslove. Iz tiska je u godini 2002. izašlo prvo kolo *Sabranih djela Milana Begovića*: sv. I. (Pjesme I), sv. IX. (Dunja u kovčegu), sv. X. (Giga Barićeva I), sv. XI. (Giga Barićeva II), sv. XII. (Giga Barićeva III), i sv. XIV. (Novele), a u pripremu za tisak predano je drugo kolo: sv. II. (Pjesme II), sv. VIII. (Hrvatski Diogenes), sv. XIII. (Sablasti u dvorcu), sv. XVII (Kritike i studije), sv. XVIII. (Theatralia). *Sabrana djela Milana Begovića* objavljuju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u suradnji s izvršnim izdavačem Nakladom Ljevak iz Zagreba.

Od godine 2002. Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske financira novi znanstveni projekt koji će se izrađivati u Odsjeku za književnost – *Hrvatski književni povjesničari*. Glavni istraživač je prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, a suradnici na projektu iz Odsjeka su: dr. sc. Hrvojka Mihanović-Salopek, dr. sc. Antun Pavešković i dr. sc. Andrea Sapunar.

Hrvojka Mihanović-Salopek – objavljen je svezak XIV. *Sabranih djela M. Begovića* Novele koji je uredila Hrvojka Mihanović-Salopek.

Antun Pavešković – obavio konačnu redakciju, pregled i dopunu bilješki te uvrštenje novootkrivene građe, a sa svrhom ujednačavanja kriterija i ponovnog ispravka građe za finalnu inačicu *Sabranih djela Milana Begovića*.

Andrea Sapunar – pripremila za tisak XVIII. i XIX. svezak *Sabranih djela Milana Begovića*.

Rad na međunarodnim znanstvenim projektima

1. Der Zivilisationswortschatz im südosteuropäischen Raum 1840-1870 – Herrschaft und Staat (Austrijska akademija znanosti, Beč).

2. Stilistička i jezična obilježja gradišćanskohrvatskih propovijedi XIX. stoljeća (Sveučilište Eötvös Loránd, Budimpešta).

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Tihomil Maštrović. Obnašao dužnost predsjednika Organizacijskog odbora Znanstvenog skupa o Dragutinu Prohaski. Skup je od 16. do 18. svibnja održan u Osijeku, u nizu Hrvatski književni povjesničari, a organiziraju ga Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, filozofski fakulteti iz Rijeke i Zadra, Pedagoški fakultet iz Osijeka, Visoka učiteljska škola iz Osijeka te hrvatska filološka društva iz Zadra i Zagreba.

Na znanstvenom skupu o Dragutinu Prohaski, održanom u Osijeku od 16. do 18. svibnja, održao znanstveno priopćenje Dragutin Prohaska i Antun Gustav Matoš.

Na znanstvenom skupu 500 godina Franjevačkog samostana u Makarskoj, održanom od 17. do 19. listopada održao znanstveno priopćenje o doprinosu Nikole Maštrovića hrvatskoj duhovnoj i kulturnoj baštini.

Na međunarodnom znanstvenom skupu Riječki filološki dani, održanom u Rijeci od 14. do 16. studenog, održao znanstveno priopćenje o diskrepanciji inozemne i tuzemne recepcije Milana Begovića.

Hrvojka Mihanović-Salopek. Sudjelovala na znanstvenom skupu Pasionska baština na Krku u travnju 2002. s predavanjem Pasionske pjesme u hrvatskim izdanjima Put križa.

Avangardizam u djelu Drage Ivaniševića predavanje je na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, od 8. do 11. svibnja 2002.

Sudjelovala je 30. svibnja i 1. lipnja na znanstvenom Mariološkom kongresu u Splitu, u organizaciji katoličkih bogoslovnih fakulteta iz Zagreba i Splita predavanjem Služba Marijalska Mihaela Šimunića.

Sudjelovala je 18. i 19. listopada na znanstvenom skupu 500. obljetnica Franjevačkog samostana u Makarskoj predavanjem Crkvena himnodija 18. stoljeća na hrvatskom jeziku u Franjevačkom samostanu u Makarskoj.

Sudjelovala je 27. i 28. listopada na znanstvenom skupu Petar Knežević i njegovo vrijeme, u Skradinu, Visovcu i Kninu predavanjem Duhovno pjesništvo fra Petra Kneževića.

Antun Pavešković. Na međunarodnom znanstvenom simpoziju u organizaciji Hrvatskog mariološkog instituta 31. svibnja i 1. lipnja sudjelovao priopćenjem o liku Bl. Djevice Marije u propovijedima Bernarda Zuzorića.

Ivica Matičević. Predavanjem Pristup biblijskom predlošku u Kosorovoj drami Pomirenje sudjelovao na Danima hvarskog kazališta na Hvaru od 8. do 11. svibnja.

Andrea Sapunar. Priopćenjem Die Auswirkungen des Jahres 1848 auf die Sprache der kroatischen Presse in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts sudjelovala na međunarodnom znanstvenom skupu Der Zivilisationswortschatz im südosteuropäischen Raum 1840-1870 u organizaciji Austrijske akademije znanosti u Beču od 1. do 3. ožujka 2002.

Priopćenjem Zur Herausbildung der kroatischen Zeitungssprache im austroslawischen Kontext der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts sudjelovala na međunarodnom znanstvenom skupu Linguistik-Tage in Bratislava u organizaciji Pedagoškog fakulteta Sveučilišta Comenius u Bratislavi od 4. do 6. veljače 2002.

Priopćenjem Muka Kristova u apokrifnim tekstovima gradišćanskih Hrvata sudjelovala na međunarodnom znanstvenom skupu Muka kao nepresušno nadahnuće kulture u Vrbniku (Krk), 25.-28. travnja 2002.

Priopćenjem Prohaskina studija o slavenskom kulturnom problemu (Das slawische Kulturproblem, 1914.) sudjelovala na međunarodnom znanstvenom skupu o Dragutinu Prohaski održanom u Osijeku, 16.-17. svibnja 2002. Priopćenjem Kulturološki aspekti gradišćanskohrvatske književnosti XVIII. stoljeća sudjelovala na Trećem hrvatskom slavističkom kongresu u Zadru, 15.-19. listopada 2002. Priopćenjem Odraz političkih zbivanja 1848. na jezik hrvatskog tiska u drugoj polovici XIX. stoljeća sudjelovala na međunarodnom znanstvenom skupu Riječki filološki dani 2002. u Rijeci, 14.-16. studenoga 2002.

Krešimir Čvrljak. Sudjelovao 14., 15. i 16. studenog 2002. na znanstvenom skupu u Šibeniku prilogom Stopama hrvatskih i europskih intelektualaca prostorom Lozovca i Konjevrata u organizaciji Muzeja grada Šibenika i Odsjeka za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Urednički i priređivački rad

Tihomil Maštrović. Glavni urednik kritičkog izdanja Sabranih djela Milana Begovića; glavni urednik Zbornika o Ivanu Milčetiću. Zbornik radova s znanstvenog skupa o Ivanu Milčetiću, Hrvatski književni povjesničari, sv. 7, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu /etc./; Zagreb, 2002. 551 str.

Hrvojka Mihanović-Salopek. Priredila 14. svezak (Novele) Sabranih djela Milana Begovića; priredila izbor, napisala napomene i predgovor za knjigu Budna struna, izbor iz poezije Drage Ivaniševića, Znanje, Zagreb, 2002.

Ivica Matičević. Uredio Zbornik radova Eugen Kumičić – život i djelo, Izdanje Jenio Sisolski, Brseč, 2002.

Znanstveni radovi

T. Maštrović, Ivan Milčetić o Nikoli Tommaseu: Zbornik o Ivanu Milčetiću, Zbornik radova znanstvenog skupa o Ivanu Milčetiću. Hrvatski književni povjesničari, sv. 7. Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu /etc./; Zagreb, 2002., 81-88; Doprinos Makaranina Nikole Maštrovića hrvatskoj duhovnoj i kulturnoj baštini. Prošlost i djelovanje. 1502.-500-2002., Petstota obljetnica Franjevačkog samostana u Makarskoj, Makarska, 2002., 58-59; Zaboravljeni književni kritičar Zvonimir Butković., Riječki filološki dani, Zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa, knj. IV., Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2002., 239-250.

H. Mihanović-Salopek, Umijeće govorništva u djelu Fortunata Švagela (1715.-1767.), Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, knj. 483, Razred za književnost, knj. 25, Zagreb, 2002., 153-175; Modernistička secesijska obilježja u dječjem stvaralaštvu Vladimira Nazora i Ivane Brlić-Mažuranić, Dani hvarskog kazališta, Književnost i kazalište hrvatske moderne – bilanca stoljeća, knj. XXVIII, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Splitski književni krug, Zagreb-Split, 2002., 60-84; Doprinos Ivana Milčetića proučavanju hrvatske crkvene himnodije, Zbornik o Ivanu Milčetiću, Hrvatski književni povjesničari, sv. 7, Hrvatski studiji, Zagreb, 2002., 177-189; Odnos Presvetoga Trojstva i Blažene Djevice Marije u himničkim parafrazama Marka Marulića, u knjizi: Marija i Presveto Trojstvo, Zbornik radova Hrvatske sekcije XX. međunarodnog mariološko-marijanskog kongresa u Rimu, Kršćanska sadašnjost - Hrvatski mariološki institut, Zagreb, 2002., 159-167; Značenje Babićeva Cvita za razvojni tijek hrvatske himnodije, Zbornik o Tomi Babiću, Gradska knjižnica Juraj Šižgorić - Hrvatski studiji, Šibenik-Zagreb, 2002., 97-115.

A. Pavešković, Turgenjev Asja – Leskovar Jesenski cvietci, Dani hvarskog kazališta, sv. XXVIII – Književnost i kazalište hrvatske moderne – bilanca stoljeća II, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Književni krug, Zagreb-Split, 2002., 48-59; Ivan Lovrić: The Review of Fortis or Croatocentrism in the Italian Language (Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja, Slavistično društvo Maribor, Maribor, 2002., 205-221.

I. Matičević, Zašto Ivan Krnic nije volio mlade?, Dani hvarskoga kazališta, knj. XXVIII, Književnost i kazalište hrvatske moderne – bilanca stoljeća II, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Književni krug, Zagreb-Split, 2002., 182-192; Je li Kumičićev Slučaj pokrenuo slučaj Kumičić?, Zbornik radova Eugen Kumičić – život i djelo, u povodu 150. obljetnice rođenja književnika Eugena Kumičića, 14.-15. listopada 2000., Mošćenička Draga, Brseč, Udruga Jenio Sisolski, Brseč, 2002., 9-15; Josip Bogner u razvoju hrvatske književne kritike, Zbornik Dani Josipa i Ivana Kozarca za 2001. godinu. Književno djelo Josipa i Ive Bognera, Privlačica, Vinkovci, 2002., 103-109.

A. Sapunar, Iz gradišćanskohrvatske književnosti: E. M. Kragel: Csetvero-versztni persztan (1763.), u: Croato-Hungarica. Uz 900 godina hrvatsko-mađarskih povijesnih veza, Katedra za hungarologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Matica hrvatska, Zagreb, 2002., 291-303; Milčetićev putopis o Hrvatima Moravske, Donje Austrije i zapadne Ugarske, Zbornik o Ivanu Milčetiću, Zbornik radova sa znanstvenog skupa, Varaždin – Malinska, 19.-20. travnja 2001. Varaždin, 16. studenoga 2001., Zagreb, 2002., 135-148.

Arhiv i knjižnice

Krešimir Čvrljak. Po završetku rada (31. prosinca 2001.) na inventarizaciji i katalogizaciji periodičkog fonda u Knjižnici Odsjeka, početkom 2002. započeo rad na inventarizaciji dijela Knjižnice (knjižnog fonda) na 2. katu. Inventarizirano tijekom 2002. godine 950 naslova (Red. br. 1-950/2002.).

Nastavljen rad na kompjuterskoj katalogizaciji periodičkog fonda prema LTEKO-LABTERA programu.

Redovita inventarizacija i inkorporacija časopisnih (mjesečnih, dvomjesečnih, polugodišnjih, godišnjih i dr.) prinova (v. Inventarnu knjigu časopisnog fonda). Usporedo s tim poslom nastavljeno postavljanje signaturnih naljepnica na poleđinama časopisa.

Knjižnu, periodičku i arhivsku građu koristilo 30 istraživača, od koji je pet iz inozemstva: Hrvoje Lorković (Grossklein, Austrija), akademik Rumjana Božilova (Bugarska, Sofija), Edi Miloš (Francuska), Besim Mulamuhić, TV-urednik Sarajevske televizije sa sedmeročlanom ekipom radi snimanja građe iz ostavštine Tina Ujevića, redoviti godišnji mađarski istraživači Ervina Šinka, dr. Illès László i dr. Josef Kovács (Budimpešta) koji su ove godine donijeli dr. Sabljaku za Knjižnicu Odsjeka prvi svezak pisama Ervinu Šinku iz njegove ostavštine u Odsjeku: Sinkó Ervin, Levelezése I. (1914-1944), Budapest 2001. (s posvetom za Odsjek).

Nastavljeno upotpunjavanjem arhivskog, knjižnog i periodičkog fonda s više strana i na razne načine. Prema prethodnim dogovorima između dr. T. Sabljaka i Nevenke Šarić (lektorice) iz Zagreba, zajedno s kolegicom A. Sapunar K. Čvrljak preuzeo književnu ostavštinu Branislava Zeljkovića u opsegu od šest arhivskih kutija. Također uz prethodne dogovore dr. T. Sabljaka s dr. M. Pavlovićem i dr. Ivanom Buzovom, preuzet je manji dio knjiga od književnika Bore Pavlovića (25), arhivske građe (v. Male ostavštine), fotografija, odnosno ostavštine Dore Pfanove (od dr. I. Buzova). Kćerka književnika Ljube Wiesnera, Danica Wiesner Avdić donijela nekoliko pisama, fotografija i dokumenata za ostavštinu Ljube Wiesnera koja se nalazi u Odsjeku.

Rad na hemeroteci.

Izdavačka djelatnost

Časopis Kronika Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Glavni urednik: T. Sabljak. Sadržaj: Korespondencija hrvatskih pisaca. Suradnici: Dušan Karpatsky i djelatnici Odsjeka za povijest hrvatske književnosti.

Izložbe

Od 30. svibnja do 1. srpnja izložba *Krleža* predstavljena u Hrvatskom kulturnom klubu August Šenoa u Pečuhu. Autor izložbe: Tomislav Sabljak.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOG KAZALIŠTA

Dužnost voditelja Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta obnašao je član suradnik dr. *Branko Hećimović*, a u Odsjeku su bile stalno uposlene dvije znanstvene djelatnice, dvije znanstvene novakinje i tri pomoćne administrativno-arhivske djelatnice od kojih je jedna, na temelju odluke Koordinacijskog odbora, obavljala i administrativne poslove za Odsjek za povijest hrvatske književnosti.

Mr. Ana Lederer obranila je 3. lipnja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu doktorski rad *Redateljski opus Tita Strozzija u kontekstu hrvatskih redateljskih poetika*, a 16. listopada izabrana je za višeg asistenta.

Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu odobrilo je sinopsise magistarskih radova Martine Petranović *Kazališni život južnog dijela Hrvatske do 1840. i* Lucije Ljubić *Kazališni život sjevernog dijela Hrvatske do 1840.* Martina Petranović odslušala je drugu godinu poslijediplomskog studija znanosti o književnosti na Filozofskom fakultetu, a Lucija Ljubić prvu.

Nakon što je administrativno-arhivska djelatnica Tatjana Skendrović otišla na porodiljsko bolovanje, 2. travnja primljena je u Odsjek na određeno vrijeme Vladimira Marković.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

a) Rad na trodijelnom znanstvenom projektu *Repertoar hrvatskih kazališta*, knjiga četvrta, glavnog istraživača B. Hećimovića, odvijao se prema planu projekta usvojenog od Ministarstva znanosti i tehnologije. Prema tome planu nastavljeno je prikupljanje građe za obradu i rekonstrukciju repertoara svih profesionalnih te važnijih poluprofesionalnih i alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa, kao i festivala, susreta i smotri. Istodobno intenziviran je rad na obradi i rekonstrukciji repertoara u koji su prvi puta uključeni svi sudionici izvedbi, pa i glumci, pjevači i plesači, kao i na pisanju znanstveno utemeljenih uvoda u repertoare koji će tvoriti prvi povijesni pregled hrvatskih kazališta tijekom prvog desetljeća samostalne i nezavisne Republike Hrvatske. Na ovom, prvom dijelu projekta radili su A. Bogner-Šaban i A. Lederer te znanstvene novakinje.

Dosljedno predviđenoj četverogodišnjoj dinamici projekta nastavljen je i rad na njegovu drugom dijelu – deskriptivnoj obradi važnijih predstava na hrvatskom jeziku i izvedbi na stranim jezicima hrvatskih izvođača do godine 1840. Utvrđivana su znanstvena vrela i ekscepirani glavni podaci o pojedinim izvedbama. nakon što su u godini 2001. obrađene uglavnom sve povijesti hrvatske književnosti i važnije biblioteke i edicije hrvatske književnosti i kazališta, u 2002. veća se pozornost posvetila pomnom istraživanju mnogobrojnih književno i kazališno relevantnih rasprava, studija i članaka objavljenih u specijaliziranoj periodici. Na tom, drugom dijelu projekta radile su znanstvene novakinje Martine Petranović i Lucija Ljubić. Na radovima projekta sudjelovale su i stručne djelatnice Marica Bugarin, Jasna Đurđević i Vladimira Marković.

b) Znanstveno monografski projekt *Ivo Raić*.

Antonija Bogner-Šaban nastavila je rad na istraživanju redateljske i glumačke djelatnosti Ive Raića.

c) Individualno istraživački i stručni rad.

Ana Lederer izradila je na temelju svoje disertacije monografiju o Titu Strozziju.

Znanstvena savjetovanja

a) Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bio je i ove godine glavni organizator znanstvenog savjetovanja u sklopu kazališno-teatrološke manifestacije u Osijeku od 4. do 7. prosinca, koje je bilo posvećeno temi *Žanrovi u hrvatskoj dramskoj književnosti i struke u hrvatskom kazalištu.*

b) A. Bogner-Šaban sudjelovala je priopćenjem Splitsko kazališno društvo na Danima hvarskog kazališta na temu *Hrvatska književnost i kazalište dvadesetih godina 20. stoljeća,* Hvar, 10. svibnja 2002., a priopćenjem Nikola Andrić i kazalište na VIII. danima Josipa i Ivana Kozarca, Vinkovci, 3. listopada 2002. Na međunarodnom savjetovanju Vidiki slovenske gledališke zgodovine, koje je održano u Ljubljani 27. i 28. studenoga u čast 50. obljetnice osnutka Slovenskega gledališkega muzeja podnijela je priopćenje Mirko Polić, ravnatelj Opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku. Na znanstvenom savjetovanju Žanrovi u hrvatskoj dramskoj književnosti i struke u hrvat-

skom kazalištu, održanom na Krležinim danima u Osijeku 2002., sudjelovala je priopćenjem Žanrovske posebnosti u dramskim djelima Milana Marjanovića.

c) A. Lederer sudjelovala je na četiri znanstvena skupa i podnijela četiri priopćenja: Strozzijev Dramski studio. Hrvatska drama kao refleksija društvene zbilje u drugoj polovici dvadesetoga stoljeća. Matica hrvatska, 21.-23. veljače 2002., Zagreb; U Cafe du Dome. Znanstveni kolokvij Josip Kosor. 13. pjesnički susreti «Drenovci '02», 5. listopada 2002., Otok; Dramski tekstovi Bore Pavlovića. Modernitet druge polovice dvadesetog stoljeća – Slamnigovi dani i Dani Bore Pavlovića. Pedagoški fakultet u Osijeku, Osijek, 6.-9. studenoga 2002; Hrvatska scenografija u hrvatskoj teatrologiji. Žanrovi u hrvatskoj dramskoj književnosti i struke u hrvatskom kazalištu. Krležini dani u Osijeku 2002., 4.-7. prosinca 2002., Osijek.

Objavljeni znanstveni i stručni radovi

a) *Antonija Bogner-Šaban*

Knjige

Povrat u nepovrat. Hrvatski centar ITI-UNESCO, Zagreb, 2001., 308 str..

Znanstveni radovi

Glazbeno kazalište Ive Raića, u: Dani hvarskog kazališta. Književnost i kazalište hrvatske moderne – bilanca stoljeća, II. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Književni krug, Zagreb-Split, 156-165; Josip Bogner, Europljanin slavonskih korijena, u: Dani Josipa i Ivana Kozarca za godinu 2001., Sn Privlačica d. o. o. Vinkovci, Vinkovci. 2002., 34-56; Barun Trenk u dramskom i glazbenom okruženju, u: Krležini dani u Osijeku 2001. Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija. Drugi dio. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet, Osijek, Zagreb-Osijek, 2002., 60-81; (Uvodni tekstovi) str. 34, 39-40, 51, 104-105, 115, 118, 119, 127, 132, 134, 146-147, 161, 181-182, 227, 241, 254, 282-284, 293, 297, 299, 300, 306, 307-308, 327-328, 329, 329-330, 339, 419-420, 420-421, 428, 447, 453-455, 456, 463, 463-464, 466, 467, 469-470, 472-473, 475, 485-486; (Obrađene i rekonstruirane repertoarne jedinice) 13847/0-13900, 13981/0-14029, 14379/0-14501, 14502/0-14538, 14539-14544, 14545/0-14634, 14635/0-14694, 14695-14709a, 14710, 14831/0-14859, 14994/0-15027, 15200/0-15316, 15669-15819, 15820-16022, 16023-16066, 16147-16302, 16534-16630, 16637-16684, 16685-16695, 16696-16705, 16706-16769, 16770-16776, 16777-16790, 16940-16947, 16948-16953, 16954-17002, 17003-17012, 17013-17036, 17037-17044, 18170-18172, 18173-18212, 18236.18245, 18442-18473, 18500-18507, 18508-18536, 18575-18577, 18578-18579, 18598-18607-18637, 18638-18651, 18652-18673, 18674-18684, 18785-18978, 19212-19443, u: Repertoar hrvatskih kazališta. Knjiga treća. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, AGM, Zagreb, 2002.

Stručni radovi

Bibliografija Kronike Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, u: Vodič Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2001., 252-260; Odnos prema tekstu – Vlatko Perković: Kako zaštiti literaturu od kazališta, Kazalište, V., 9-10, Zagreb, 2002., 260-261; Boris Senker: Hrestomatija novije hrvatske drame, II. dio, 1941.-1945., Hrvatsko glumište, 17, Zagreb, proljeće 2002., 80-81.

b) Ana Lederer

Znanstveni radovi

Kumičićeve drame, u: Eugen Kumičić – život i djelo. U organizaciji Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Udruga Jenio Sisolski, Brseč,

2002., 27-32; Strozzijev udžbenik za glumu, u: Krležini dani u Osijeku 2001. Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija. Drugi dio. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet, Osijek, Zagreb- Osijek, 2002., 167-178;

Stručni radovi

(i I. Matičević) Katalozi i izložbe priređeni u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, u: Vodič Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2001., 86-106; Članovi Odsjeka, Knjige i znanstveni zbornici priređeni u Odsjeku, u: Vodič Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2001., 145-160, 165-176; Uvijek dosljedan sebi. Petar Šarčević (1935-2001), Kazalište, 9-10, Zagreb, 2002., 88-103; Strozzijev Dramski studio, Kazalište, 9-10, Zagreb, 2002., 206-213; Bez nostalgije, molim, u: Goran Tribuson, Ne dao Bog većeg zla, Biblioteka Mozaik, Mozaik knjiga, Zagreb, 2002., 317-321; Hrvatska drama kao refleksija društvene zbilje u drugoj polovici dvadesetoga stoljeća (priredila A. Lederer), Kazalište, 9-10, Zagreb, 2002., 170-237; 500 drama – vodič kroz svjetsku i domaću dramsku književnost. Priredila Ana Lederer. Mozaik knjiga, Zagreb, 2002., 476; Tri drame Arijane Čuline, u: Arijana Čulina: Dvi-tri teške drame za umrit od smija. Biblioteka Mozaik, Mozaik knjiga, Zagreb, 2002., 255-260.

c) Martina Petranović

Stručni radovi

Zajednički nazivnik, Sibila Petlevski, Simptomi dramskog moderniteta, Hrvatski centar ITI-UNESCO, Biblioteka Mansioni, Zagreb, 2000., Kazalište, godina IV, broj 7-8, Zagreb: AGM, 2001., 200-202; Vizija u pustinji Nevade, Veseljko Sulić, Vision in the Desert, a dancer's life, Vijenac, godište X, broj 209, 7. ožujka 2002., 35; Od preporoda do suvremenosti: devet drama(tičara), Adriana Car-Mihec, Pogled u hrvatsku dramu, Hrvatsko filološko društvo, Rijeka 2001., Kazalište, godište V, broj 9-10, Zagreb: AGM, 2002., 262-263; Inventura milenija, dio prvi, Krležini dani u Osijeku 2000., Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija, Prvi dio, priredio Branko Hećimović, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet u Osijeku, Zagreb–Osijek 2001., Kazalište, godište V, broj 9-10, Zagreb: AGM, 2002., 272-273; Čežnja na rubovima ili potraga za smislom, Ivan Vidić, Drame, Biblioteka Mansioni, Hrvatski centar ITI-UNESCO, Zagreb 2002., Republika, godište LVIII, broj 7-9, Zagreb: Društvo hrvatskih književnika, 2002., 262-265; *M. Petranović - L. Ljubić*, Važnija literatura (dopune i aneks) o hrvatskim profesionalnim, poluprofesionalnim, dobrovoljačkim, amaterskim, studentskim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, te festivalima, smotrama i susretima, u: Repertoar hrvatskih kazališta. Knjiga treća, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. AGM, Zagreb, 2002., 841-849; prevela studiju Kanadsko kazalište: različitosti devedesetih, Kazalište, godina IV., broj 7-8, AGM, Zagreb, 2001., 124-133.

d) Lucija Ljubić

Tri stupnja rezignacije, Lana Derkač, Rezignacija, Meandar, Zagreb, 2000., Kazalište, godina IV, broj 7-8, Zagreb: AGM, 2001., 216-217; Povezivanje povezivog, Marijan Bobinac, Puk na sceni – studije o hrvatskom pučkom komadu, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2001., Kazalište, godište V, broj 9-10, Zagreb: AGM, 2002., 266-267; Sadašnjost baštinjene prošlosti, Vodič Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije

znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2001., Kazalište, godište V, broj 9-10, Zagreb: AGM, 2002., 270-271; *L. Ljubić – M. Petranović*, Važnija literatura (dopune i aneks) o hrvatskim profesionalnim, poluprofesionalnim, dobrovoljačkim, amaterskim, studentskim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, te festivalima, smotrama i susretima, u: Repertoar hrvatskih kazališta. Knjiga treća, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, AGM, Zagreb, 2002., 841-849; Kazalo imena, u: Krležini dani u Osijeku 2001. Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija, drugi dio, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet, Osijek, Zagreb-Osijek, 2002., 343-360; Između monologa i dijaloga, Boris Senker, Hrestomatija novije hrvatske drame, II. dio 1941-1995, Disput, Zagreb, 2001., Republika, godište LVIII, broj 7-9, Zagreb: Društvo hrvatskih književnika, 2002., 265-268.

Nakladnička djelatnost

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta objavio je u sunakladništvu Akademije i AGM-a, te Akademije i Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku i Pedagoškog fakulteta, Osijek, odnosno Akademije i Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku tri izdanja od kojih se prvo temelji na znanstvenom projektu koje je financiralo Ministarstvo znanosti i tehnologije, drugo na priopćenjima sa znanstvenog skupa održanog u sklopu kazališno-teatrološke manifestacije Krležini dani u Osijeku 2001., a treće popraćuje, u formi kataloga, izložbu Odsjeka Scenografski radovi Eduarda Grünera.

Repertoar hrvatskih kazališta. Knjiga treća. Prvi dio. Repertoari. Repertoari kazališta, kazališnih družina i grupa 1981-1990, Repertoari festivala, smotri i susreta, 1981-1990, Dopune Repertoara hrvatskih kazališta 1840-1860-1980, Repertoar Akademije dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, 1950-1990, Repertoar hrvatskih kazališta izvan Hrvatske, Repertoar važnijih dobrovoljačkih, amaterskih, poluprofesionalnih i alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa 20. stoljeća, Repertoari važnijih festivala studentskih kazališta, kazališnih družina i grupa i mladog teatra, drugi dio. Abecedni popisi i kazala. Priredio i uredio Branko Hećimović. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb i AGM. Zagreb, 2002., 864 str.

Krležini dani u Osijeku 2002., Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija. drugi dio. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Pedagoški fakultet, Osijek, Zagreb–Osijek, 2002., 362 str.

Scenografski radovi Eduarda Grünera. Priredio i uredio Branko Hećimović. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Zagreb, 2002., 24 str.

Izložbena djelatnost

Tijekom godine Odsjek za povijest hrvatskog kazališta pripremio je izložbu *Scenografski radovi Eduarda Grinera* (autori: Aleksandar Augustinčić i Branko Hećimović) i u suradnji s Hrvatskim narodnim kazalištem u Osijeku organizirao njezino postavljanje i otvaranje u osječkom kazalištu 4. prosinca.

Iz izložbenog fonda Odsjeka postavljena je na 9. festivalu glumca, u Gradskom muzeju u Vinkovcima, izložba *Obitelj Šenoa i Hrvatsko narodno kazalište*. Otvorenje je održano 17. svibnja. 21 izložak s te izložbe, posvećen Augustu Šenoi, postavljen je zatim u Klubu Augusta Šenoe u Pečuhu kao samostalna izložba 19. studenoga. Na 5. kazališnim susretima *Glumci u Zagvozdu* otvorena je pak izložba glumačkih portreta Zlatka Kauzlarića

Atača, koja se temeljila na njegovoj donaciji Odsjeku (suradnice na pripremama i organizaciji izložbe: Marica Bugarin, Jasna Đurđević i Vladimira Marković).

Svojim izlošcima Odsjek za povijest hrvatskog kazališta sudjelovao je i u retrospektivnoj izložbi Branka Šenoe u Modernoj galeriji.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta posudio je ili omogućio presnimavanje likovne građe i za izložbu glumca Veljka Maričića u sklopu održavanja festivala Malih scena u Rijeci, te za izložbe fotografija Franje Mosingera, odnosno za izložbu o Franu Galoviću u Koprivnici, operi Nikola Šubić Zrinski u Mississaugi, Kanada, kao i za izložbu o francuskim autorima na pozornici Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu od 1922. do 2002. (izvršiteljica zadatka: Marica Bugarin) i prigodnu izložbu o klubu Kvak.

Rad na prikupljanju, sređivanju i obradi kazališne građe

a) Dosljedno svojim radnim opredjeljenima Odsjek za povijest hrvatskog kazališta nastavio je i u ovoj godini prikupljanje i preuzimanje kazališne građe od različitih ustanova i pojedinaca. Kao darovatelje građe, ali i novih teatroloških izdanja, kao i izdanja teatrološke literature i dramskih djela valja navesti Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb, Hrvatski centar ITI-UNESCO, Zagreb, PIF, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište Split, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca, Rijeka, HKD Teatar Rijeka – Međunarodni festival malih scena, Rijeka, Pododbor Matice hrvatske, Zaprešić, Vedra scena, Osijek, Slovenski gledališki muzej, Ljubljana. Vrijedne donacije dobijene su i od sljedećih osoba: Nikole Batušića, Grozdane Cvitan, Nedjeljka Fabrija, Ane Lederer, Vlatka Perkovića i Inke Polić (Pretoria).

b) Od Svjetlane Plazović-Driženko preuzeta je donacija, koja se sastoji od ostavština njezine tete, prvakinje Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb, Ele Hafner-Gjermanović (kazališne cedulje i programi, izresci iz novina) i roditelja, majke, glumice i redateljice, Manje Figenwald (fotografije, preslike kazališnih cedulja, članci iz novina, knjige i časopisi) i oca, scenografa Jurija Driženka (34 scenografske skice, 2 portreta-skice).

c) Nastavljeno je razvrstavanje i sređivanje već zaprimljene i novoprimljene građe (izvršitelji zadatka: Marica Bugarin i Jasna Đurđević).

d) Nastavljeno je katalogiziranje novoprimljenih izdanja za stručnu biblioteku Odsjeka (izvršitelji zadatka: Marica Bugarin i Jasna Đurđević).

e) Nastavljeno je ispisivanje legendi i njihovo stavljanje na građu u Muzejsko kazališnoj zbirci Odsjeka (izvršitelji zadatka Jasna Đurđević i Vladimira Marković).

f) Nastavljen je rad na svakidašnjem odabiranju, označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, kritika, osvrta, prikaza, reportaža i intervjua o hrvatskim poluprofesionalnim i važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, te o festivalima, smotrama i susretima, kao i o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim premijerama, obnovama i gostovanjima, a i kazališnim umjetnicima, dramatičarima i glazbeno-scenskim i baletnim autorima iz dostupnog tiska (izvršiteljice zadatka: Marica Bugarin, Jasna Đurđević i Vladimira Marković).

g) Kazališnom građom i bibliotečnim fondom Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta koristio se i godine 2002. velik broj znanstvenih i stručnih djelatnika, teatrologa i muzikologa, te književnih znanstvenika, kao i književnika i kritičara, kazališnih umjetnika, novinara i ljubitelja kazališta, postdiplomanata, studenata i učenika. Kazališna građa uveliko je korištena i za potrebe različitih kazališnih ustanova te nakladničke potrebe i potrebe dnevnog tiska, kao i za radijske i televizijske emisije (izvršiteljice zadatka: Marica Bugarin i Jasna Đurđević).

Nastavna djelatnost

Antonija Bogner-Šaban vodila je i ove godine kolegij Teatrološki praktikum za studente komparativne književnosti Filozofskog fakulteta.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE GLAZBE

Organizacija jedinice

U Odsjeku za povijest hrvatske glazbe stalno je zaposleno sedam znanstvenika i istraživača. To su: dr. Hana Breko (viši asistent), dr. Gorana Doliner (znanstveni suradnik), mr. Vedrana Juričić (asistent i knjižničarski savjetnik), dr. Vjera Katalinić (znanstveni suradnik), dr. Sanja Majer-Bobetko (viši znanstveni suradnik), Rozina Palić-Jelavić (stručni suradnik) i dr. Ennio Stipčević (viši znanstveni suradnik). Voditeljica Odsjeka je akademkinja *Koraljka Kos*, a zamjenjuje ju upraviteljica *V. Katalinić*.

Znanstvenici su tijekom godine surađivali na četiri znanstvenoistraživačka projekta pri Ministarstvu znanosti i tehnologije. Dva su projekta prijavljena preko Akademije, a nositelji su E. Stipčević (*Spomenici starije hrvatske glazbe*), S. Majer-Bobetko (*Hrvatska glazbena historiografija do 1945.*) i G. Doliner (*Tradicija glagoljaškog pjevanja*). H. Breko, V. Juričić i V. Katalinić surađuju na projektu *Sređivanje i obradba muzikalija u Hrvatskoj* (glavni istraživač: prof. dr. Stanislav Tuksar, član suradnik) preko Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu.

Znanstvenoistraživački i stručni rad u Odsjeku obuhvaća šest cjelina: 1) Spomenici starije hrvatske glazbe, 2) Sređivanje i obradba muzikalija u Hrvatskoj, 3) Hrvatska glazbena historiografija do 1945., 4) Tradicija glagoljaškog pjevanja, 5) Međunarodni projekti, 6) Istraživanja izvan projekata.

Tijekom godine voditeljica Odsjeka akademkinja K. Kos i istraživači u Odsjeku sastajali su se prema potrebi u cijelom sastavu (povremeno bi sastancima nazočio i akademik Jerko Bezić, tajnik Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju, te akademik Ivan Supičić, njegov zamjenik) ili u skupinama da bi raspravljali o objavljivanju zbornika sa znanstvenih skupova i rješavali tekuće poslove.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

1. Spomenici starije hrvatske glazbe

Voditelj projekta E. Stipčević priložio je svoje izvješće uz Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju čiji je član suradnik.

2. Sređivanje i obradba muzikalija u Hrvatskoj

Transkripcija napjeva u čast lokalnih svetaca katedrale u Osoru, franjevačkog samostana u Cresu, bazilike Sv. Tome u Puli, katedrale u Puli; inventarizacija napjeva iz splitskog misala *Missale romano-spalatense* Budimpešta, O. P., Bibl. Nat. Hung. c. l. m. ae. 334; početak rada na izvorima primitivne polifonije hrvatskih regija: transkripcija i inventarizacija izvora; izrada članka Srednjovjekovni misni kodeksi najstarije istarske biskupije u razdoblju od 11. do 16. stoljeća: - pregled izvora i karakteristike repertoara; dovršetak i predaja za tisak rada: Raritetni napjevi u čast lokalnih patrona - odabir i rekonstrukcija napjeva iz repertoara hrvatskih srednjovjekovnih liturgijsko-glazbenih kodeksa (H. Breko).

Nastavak popisivanja i analiziranja muzikalija za Katalog muzikalija bivšeg benediktinskog samostana u Dajli u Istri (G. Doliner).

Revizija unosa u ISIS GLAZBA (Gradski muzej Bjelovar, Gradski muzej Koprivnica – zbirka Šestak i DSMB Dubrovnik i konverzija fonda Gradski muzej Bjelovar u

Pikado program, kolacioniranje konvertiranih podataka i slanje u RISM središnjicu u Frankfurt); upućivanje u rad s ISIS GLAZBA bazom podataka za notnu građu; konverzija i unos najnovijeg RISM-ovog indeksa skladatelja u program ISIS (oko 23.000 zapisa), izrada novog obrasca za unos baze SKLAD; izmjene i testiranje programa SAND PLUS za konverziju (V. Juričić).

Nabavljeni su mikrofilmovi te su istraživani novopronađeni koncerti Ivana Jarnovića o čijem su djelovanju napisana dva teksta; istraživana je njegova djelatnost u Dublinu, o čemu je održano predavanje; pregledan je stariji fond muzikalija u franjevačkom samostanu u Slavonskom Brodu, načinjeno je 60 fotografija; posebno je istraženo djelovanje skladatelja Karla Kellerera i njegovih suvremenika o čemu je napisan članak (Kuzma Vučka, orguljaš, zborovođa i prepisivač nota i neki njegovi suvremenici u franjevačkom samostanu u Slavonskom Brodu u 2. polovici 18. st.) te je sastavljena partitura Kellererova Divertimenta za gudački kvartet; istraženo je djelovanje Ivana Zajca starijeg o čemu je napisan tekst (U potrazi za skladbama Ivana Zajca starijeg (1800-1854), istraženi su arhivski podaci o sekvenci *Stabat mater* i napisan je tekst o njezinoj nazočnosti u hrvatskim arhivskim zbirkama i njenoj uporabi u crkvenoj tradiciji; napisan je tekst o sređivanju glazbenih zbirki u Hrvatskoj i sudjelovanju na međunarodnom projektu popisa glazbenih izvora (RISM in Croatia – Present State, Perspectives and Tasks) (V. Katalinić).

3. Hrvatska glazbena historiografija do 1945.

Koordiniran rad suradnika (N. Gligo, R. Palić-Jelavić, S. Jambrak) i konzultanata (G. Doliner, Z. Blažeković); istražen i analiziran publicistički rad Dragana Melkusa te život i rad Antuna Javanda; provedena je analiza periodizacije povijesti glazbe Franje Markovića i historiografskih izvora u časopisu Glazbeni i kazališni vjesnik (izlazio 1904.-1907.); završeno istraživanje i provedena analiza relevantnih glazbenohistoriografskih izvora iz 19. stoljeća; napisani radovi: Rezultati i važnost djelovanja inozemnih (osobito čeških) glazbenika u drugoj polovini 19. stoljeća u našim krajevima i Rezultati na području glazbene edukacije, reprodukcije, periodike i kritike u Hrvatskoj u drugoj polovini 19. stoljeća za ediciju *Hrvatska i Europa*; The Development of Opera and Ballet in Northern Croatia and Slavonia during the 19th Century and until the World War I i Words on Music in Northern Croatia and Slavonia during the 19th Century and until the World War I (S. Majer-Bobetko).

Nastavljeno je skupljanje izvora za obradbu posebnih poglavlja o crkvenoj, pučkoj crkvenoj i folklornoj glazbi i s radom na komparativnim izvorima: teme o crkvenoj, pučkoj crkvenoj i folklornoj glazbi; napisani su radovi: Hrvatska glazbena historiografija i Budimski lekcionari Dragutina Prohaske; The Historiography of Folk Music; Prilog Josipa Vajsa hrvatskoj glazbenoj historiografiji; Hrvatska glazbena historiografija i slavonski lekcionari (G. Doliner).

4. Tradicija glagoljaškog pjevanja

Početak rada na novom projektu: priprema snimljene građe za digitaliziranje; napisan je rad Ivan Matetić Ronjgov – Notni zapisi glagoljaškog pjevanja uskrsnog vremena iz Vrbnika na otoku Krku; rad na posebnim temama: funkcija glazbenih termina u okviru lokalnog nazivlja za glagoljaško pjevanje; povijesnost glagoljaškog pjevanja; najstariji zapisani izvori glagoljaškog pjevanja; lekcijsko pjevanje; bimuzikalitet u Istri; Kuhačeva ostavština; građa Ladislava Šabana; napisani su radovi: Glagoljaško pjevanje u Istri: stručna i uporabna terminologija; Slavonski lekcionari i glazba; Glagoljaško pjevanje u biskupijama Senjskoj i Modruškoj u 19. stoljeću i Parčićev misal; Lekcionari bosanskih franjevaca i glazba; Lekcionar franjevca Petra Kneževića i glazba (G. Doliner).

5. Međunarodni projekti

Répertoire international des sources musicales – RISM – Frankfurt.

Informacije o glazbenim zbirkama u Hrvatskoj; početak obrade za RISM privatne zbirke Sorgo-Dragičević iz Dubrovnika (V. Katalinić).

Répertoire international de la litterature musicale – RILM – New York.

Započeta je obrada građe objavljene tijekom godine 2000. (R. Palić-Jelavić); koordiniran rad komisije za Hrvatsku (S. Majer-Bobetko, predsjednica ogranka za Hrvatsku, R. Palić-Jelavić, suradnica te vanjski članovi: Z. Blažeković i Đ. Brezak-Lugarić).

Sastavljena hrvatska muzikološka bibliografija za 1998. i 1999. te je nastavljen rad na bibliografiji za 2000. i 2001. (R. Palić-Jelavić).

6. Rad izvan projekata

Dovršeni su radovi: Neke značajke izvornog zborskog stvaralaštva Vladimira Stahuljaka; Doprinos Jurja Stahuljaka crkvenoj glazbi; Doprinos Franje Dugana ml. crkvenoj glazbi; Istarska i sjevernoprimorska motivika kao ishodište u (svjetovnom) vokalnom opusu Borisa Papandopula; Prilog proučavanju skladateljeva stvaralaštva na području vokalne (solističke) glazbe; Stvaralaštvo Rudolfa Matza na području crkvene glazbe (u povodu 100. obljetnice skladateljeva rođenja); Neki aspekti djelovanja Rudolfa Matza na području crkvene glazbe u svjetlu skladateljeva društvenog angažmana (R. Palić-Jelavić).

Nastavak prikupljanja građe za temu *Stabat mater i pasija* u djelima hrvatskih skladatelja; dovršen rad: Pasije u hrvatskom glazbenom autorskom stvaralaštvu, s posebnim osvrtom na stvaralaštvo 20. stoljeća (R. Palić-Jelavić).

Započeto istraživanje o djelovanju i (sakralnom) stvaralaštvu Johanna Petrusa Jakoba Haibela u vrijeme njegova boravka Hrvatskoj, od dolaska u Đakovo 1806. do njegove smrti 1826. te je napisan rad: Johann Petrus Jakob Haibel i njegovo stvaralaštvo na području mise (R. Palić-Jelavić).

Nastavljeno prikupljanje građe s područja vokalne glazbe hrvatskih skladatelja prve polovine 20. stoljeća, na temu odnosa hrvatskog pjesništva i zborske te solističke glazbe toga doba: Lirika Rikarda Katalinića Jeretova u djelima hrvatskih skladatelja 1. polovine XX stoljeća (Odaka, Hatzea, Širole, Taclika, Rosenberga-Ružića, Vlatka–Vladimira jr. Stahuljaka, Gotovca, Grančarića, Vilhara-Kalskog i drugih) (R. Palić-Jelavić).

Nastavljen je rad na reorganizaciji normativne datoteke autora zastupljenih u časopisu Sveta Cecilija, daljnje unošenje podataka u bazu (V. Juričić).

Rad u knjižnici

Održavanje baze podataka knjiga i časopisa (reorganizacija normativne datoteke autora zastupljenih u bazi BIB), katalogizacija knjiga.

Izrada i održavanje web stranice Knjižnice, nabava online baza podataka – RISM (V. Juričić).

Stručni rad

Tekstovi za Hrvatsku enciklopediju, Leksikon Zagreb, Austrijski glazbeni leksikon, Hrvatski biografski leksikon (H. Breko, G. Doliner, V. Katalinić, S. Majer-Bobetko, R. Palić-Jelavić).

Transliteriran je i s njemačkog preveden libreto Zajčeve operete Der Meisterschuss von Pottenstein (V. Katalinić).

Znanstveni i stručni članci

H. Breko, Regensburški tropus u šibenskom misalu, Glazba i baština, Zbornik u čast Lovri Županoviću, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Šibenik, 2002., 35-49; Among the Beneventan, Italian, South German and Hungarian Traditions - Research Aspects of Croatian Medieval Plainchant Sources, Journal of Croatian Studies, Vol. XLII, New York, 2001., 53-70; Non Beneventan Plainchant Relics in Medieval Dalmatia: Some Examples of Chant Manuscripts and Fragments in German, Central Italian, Normano-Sicilian and Square Notation, *ibid.*, 71-91; Der Glagolitische Gesang – ein Vermächtnis des kroatischen Mittelalters, Drei Schriften – Drei Sprachen, katalog izložbe u Berlinu 26. travnja – 8. lipnja 2002., Erasmus naklada, Zagreb, 2002., 239-241; Nepoznati srednjovjekovni glazbeni kodeksi pulske katedrale, Arti musices, 33/1, 2002., 69-78; Rimovani oficij u čast bl. Ivana Orsinija, Vartal, časopis Matice hrvatske, br. 1-2, god. X, Trogir, 2001., 165-167.

G. Doliner, Šibenska molitva: Neke mogućnosti muzikološke interpretacije u povodu prvog objavljivanja Ivana Milčetića i Jose Miloševića, Zbornik o Ivanu Milčetiću književnom povjesničaru, filologu i etnologu, Zbornik radova sa znanstvenog skupa Varaždin – Malinska, 19.-20. travnja 2001., Varaždin, 16. studenoga 2001., Zagreb, 2002., 347-355; Stanje istraživanja pučke crkvene glazbe u Slavoniji, Glazba i baština, Zbornik u čast Lovri Županoviću, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Šibenik, 2002., 249-258; Glagolitic Singing in Kraljevica: Interrelations of the Literary Historical Phenomena, Linguistic Textual Structures and Musical Characteristics of Tunes (Summary), Arti musices, 33/1, 2002., 79; Leuven, Belgija – 17th Congress of the International Musicological Society (IMS), 1.-7. 8. 2002., Arti musices, 33/1, 2002., 107-110.

V. Juričič, Internetom do notnog zapisa, u knjizi: 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Hrvatsko knjižničarsko društvo, Zagreb, 2002., 109-121; Prijedlog posebnoga sustava za kodiranje glazbenih primjera Josipa Jerneja, u knjizi: Glazba i baština : Zbornik u čast Lovri Županoviću, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Šibenik, 2002., 327-340; Knjižnica Odsjeka, Vodič Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Posebni otisak iz Kronike br. 8, 2001., 239-244; Arhiv Odsjeka, *ibid.*, 245-248.

V. Katalinić, Staging History: The 1566 Siege of Siget and the 19th Century Opera, Journal of Croatian Studies, XLII, 2001., 39-48; Povijest Odsjeka, Vodič Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Posebni otisak iz Kronike br. 8, 2001., 219-224; Članovi Odsjeka, *ibid.*, 225-237; Nepoznate skladbe talijanskog autora Jacopa Guglielmija (1681-1742) u Dubrovniku, Arti musices, 32/2, 2001., 271-280; Giornovicchi, Giovanni, Die Musik in Geschichte und Gegenwart, Zweite, neubearbeitete Ausgabe, herausgegeben von Ludwig Finscher, Personenteil 7, Bärenreiter, Kassel etc., 2002., 995-998; Massa (Carrara) – Pietro Alessandro Guglielmi (1728-1804). Musicista Italiano nel Settecento Europeo, 13.-16. 12. 2001., Arti musices, 33/1, 2002., 114-116; Hrvatska glazba u razdoblju klasicizma (1750-1830) (hrv. i engl.) → www.culturenet.hr

S. Majer-Bobetko, Glazbeno-publicistički i muzikološki opus Ivana Milčetića, Zbornik o Ivanu Milčetiću književnom povjesničaru, filologu i etnologu, Zbornik radova sa znanstvenoga skupa Varaždin – Malinska, 19.–20. travnja 2001., Varaždin, 16. studenoga 2001. (ur. Tihomil Maštrović), Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Matica hrvatska Varaždin, Zagreb, 2002., 329-345; O glazbenoj historiografiji i povijesti glazbe, Glazba i baština, Zbornik u čast Lovri Županoviću (ur. Ennio Stipčević), Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Šibenik, 2002., 211-230; Franjo Marković o povijesti glazbe. Prilog hrvatskoj glazbenoj historiografiji: Franjo Marković on Music History. A Contribution to Croatian Music Historiography, Knjiga sažetaka. Treći hrvatski slavistički kongres,

Zadar, 15.-19. listopada 2002., Slavistički komitet Hrvatskoga filološkog društva, Zagreb-Zadar, 2002., 244-245; Glazba – 19. stoljeće, http://www.culturenet.hr

R. Palić-Jelavić, Ivan Padovec i talijansko glazbeno kazalište (Vincenza Bellinija). U povodu 200. obljetnice njihova rođenja, Kolo Matice hrvatske, XI/1, 2001., 163-188; Stvaralaštvo Rudolfa Matza na području crkvene glazbe, Arti musices, 32/2, 2001., 171-233; Istarske freske iz Berma Borisa Papandopula, "Ivan Matetić Ronjgov": Odjeci glazbene prošlosti, Zbornik 6, ur. Vinko Tadejević, Ustanova "Ivan Matetić Ronjgov", Viškovo – Ronjgi, 2002., 275-300; Iz komornog opusa Franje Dugana ml.: Kvartet za dvije violine, violu i violončelo, Glazba i baština. Zbornik u čast Lovri Županoviću, ur. Ennio Stipčević, Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Šibenik, 2002., 271-303; Bibliographia musicologica croatica 1998. i 1999., Arti musices, 33/1, 2002., 117-133.

Razno

Desetak prikaza knjiga i skupova, elaborat u okviru projekta NISKA 2 za Ministarstvo znanosti (Prijedlog digitalizacije glazbene građe) (V. Juričić).

Ostali rad

Uredništvo časopisa Arti musices (V. Katalinić, glavna urednica, S. Majer-Bobetko, član uredništva).

Član uredništva u časopisu Gitara (S. Majer-Bobetko).

Nastavljen urednički rad na Zborniku radova s međunarodnog znanstvenog skupa o Ivanu Padovcu, Zagreb-Varaždin, 28.-30. rujna 2000. (V. Katalinić, S. Majer-Bobetko).

Rad sa studentima muzikologije u samostanu Male braće u Dubrovniku (kolovoz 2002.); digitalno snimanje hrvatske glazbe (V. Katalinić).

Članica Upravnog odbora Hrvatskog muzikološkog društva (S. Majer-Bobetko).

Održavanje web stranice Komisije za glazbene knjižnice Hrvatskoga knjižničarskoga društva, rad u Povjerenstvu za dodjelu zvanja višeg knjižničara i knjižničarskog savjetnika pri Ministarstvu kulture (predsjednica), članica uredništva Novosti HKD-a (urednica rubrika Prikazi knjiga i Osobne vijesti) (V. Juričić).

Članstvo Stručnog povjerenstva za ocjenu magistarskog rada na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te diplomskog rada na Hrvatskom studijima Sveučilišta u Zagrebu (S. Majer-Bobetko).

Suradnja u časopisima Kolo Matice hrvatske i Cantus (R. Palić-Jelavić).

Predstavljanje CD-a: Vladimir, Mladen i Juraj Stahuljak: izbor iz djela (Nakladnik: Hrvatsko pjevačko društvo "Slavulj", Petrinja, 2001.) (R. Palić-Jelavić).

Suradnja s pjevačkim zborovima: HPD "Slavulj" iz Petrinje, Oratorijski zbor "Hosanna" crkve Sv. Petra u Zagrebu, Djevojački zbor crkve Sv. Petra u Zagrebu, HPD "Jeka" iz Samobora te pribavljanje popisa svih muzikalija koje se nalaze u glazbenim arhivima spomenutih pjevačkih društava (R. Palić-Jelavić).

Znanstveni skupovi, studijska putovanja i seminari

Sudjelovanja na skupovima, seminarima i radionicama

Wissenschaftliche und technische Herausforderung der musikhistorischen quellenforschung im internationalen Rahmen, Internationaler Kongress, 6.-9. 3. 2002. (V. Juričić, V. Katalinić).

4. dani specijalnog knjižničarstva – izvori i korištenje znanja, Opatija, 25.-26. 4. 2002. (V. Juričić).

Muka kao nepresušno nadahnuće kulture, Udruga Pasionska baština, Vrbnik na otoku Krku, 25.-28. 4. 2002. (G. Doliner, V. Katalinić, R. Palić-Jelavić).

Venecija, Palazzo Giustinian Lolin, 2-4. 5. 2002: 27. studijski seminar ciklusa Glazba starih mediteranskih civilizacija: "Monodijsko liturgijsko pjevanje Akvileje i patrijarhije Akvileje i susjednih europskih regija (H. Breko).

3. godišnji sastanak Hrvatskog muzikološkog društva (H. Breko, V. Juričić, V. Katalinić).

Znanstveni skup o Dragutinu Prohaski, Osijek, 16.-17. 5. 2002.

Leuven, Belgija, 17. kongres Međunarodnog muzikološkoga društva (IMS-a), Mgr. Sencie institute, 1.-8. kolovoza, 2002. (H. Breko, G. Doliner).

3. muzikološki skup Iz istarske glazbene riznice, Glazbeno obrazovanje u Istri tijekom stoljeća – u spomen Slavku Zlatiću, Novigrad – Grožnjan, 20.-21. 9. 2002. (G. Doliner, V. Juričić, S. Majer-Bobetko, R. Palić-Jelavić).

33. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva, Daruvarske toplice, 25.-27. 9. 2002. (sudjelovanje u radionici, V. Juričić).

Glagoljica i hrvatski glagolizam, Zagreb – Krk, 2.-6. 10. 2002. (G. Doliner).

Znanstveni skup u okviru Požeških orguljaških večeri, Požega, 9. 10. 2002. (G. Doliner, V. Katalinić, S. Majer-Bobetko, R. Palić-Jelavić).

Znanstveni skup Slavonska glazbena baština u okviru Memorijala Dore Pejačević, Našice, 10-11. 10. 2002. (G. Doliner, V. Katalinić, S. Majer-Bobetko, R. Palić-Jelavić).

Treći hrvatski slavistički kongres, Zagreb – Zadar, 15.-19. 10. 2002. (G. Doliner, S. Majer-Bobetko).

3. međunarodni simpozij Muzika u društvu, Sarajevo, 24.-26. 10. 2002. (G. Doliner, R. Palić-Jelavić).

Petar Knežević i njegovo vrijeme, Skradin – Visovac – Knin, 28.-29. 10. 2002. (G. Doliner).

Seminar za knjižnice visokih učilišta i znanstvene knjižnice, Zagreb, 8.-9.11.2002. (sudjelovanje u radionici, V. Juričić).

Arhivi, knjižnice, muzeji, Rovinj, 20.-21. 11. 2002. (sudjelovanje u radionici, V. Juričić).

Organiziranje znanstvenih skupova

Organiziran znanstveni skup Slavonska glazbena baština u okviru Memorijala D. Pejačević u Našicama (10.-11. 10. 2002.) (V. Katalinić).

Početak organizacije znanstvenog skupa o Božidaru Kuncu 2003. (S. Majer-Bobetko, R. Palić-Jelavić).

Predavanja

Predavanja na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu (H. Breko, V. Katalinić).

Pozvana predavanja: na Sveučilištu u Dublinu i Sveučilištu u Palermu (V. Katalinić).

Razno

Postignuti znanstveni stupanj

Obranjena doktorska disertacija (H. Breko).

Napredovanja

Izabrana u znanstveno zvanje višeg asistenta (H. Breko).

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA – ZAGREB

Projekti

Istraživanje hrvatskih dijalekata

Voditelj je projekta akademik Milan Moguš, a na zadatku rade znanstvena suradnica dr. Jela Maresić i asistentice mr. Bernardina Petrović i mr. Sanja Vulić.

Voditelj projekta M. Moguš objavio je Rječnik senjskoga govora.

J. Maresić nastavila je prikupljati leksičku građu za kajkavski rječnik. U računalo je unijela i leksikografski obradila kajkavsku građu prikupljenu u proteklom razdoblju.

B. Petrović intenzivno radi na zadnjoj fazi realizacije svoje disertacije *Leksička sinonimija u hrvatskome jeziku*, koju kani dovršiti do početka 2003.

S. Vulić izrađuje disertaciju. Obavila je terensko istraživanje u Oštarijama kod Ogulina. Akcentuirala je jednu dijalekatnu zbirku poslovica i jednu dijalekatnu zbirku pjesama, te recenzirala dvije dijalekatne rasprave. U Senju je održala predavanje o usporedbi gradišćanskohrvatskoga leksika i senjskoga leksika na temelju leksičke građe iz Senjskoga rječnika Milana Moguša; u Splitu predavanja: o govorima Hrvata u Moravskoj; o govorima Hrvata u južnom Gradišću; o čakavskoj leksikografiji; o Johnu Felixu Clissi i njegovim istraživanjima moliškohrvatskih govora u zapadnoj Australiji; u Zagrebu predavanja: o čakavskoj leksikografiji; o govorima Hrvata u Slovačkoj; o jezičnim značajkama stare hrvatske dijaspore; u Karlovcu o usporedbi gradišćanskohrvatskoga leksika i leksika *Judite* na temelju leksičke građe iz Rječnika Marulićeve *Judite* Milana Moguša; u Ogulinu o gradišćanskohrvatskom književnom jeziku; u Otočcu o gradišćanskohrvatskim govorima. Za Obrazovni program Hrvatske televizije izradila je i snimila prilog o Krležinoj kajkavštini.

Voditelj i svi djelatnici na projektu, na temelju terenske građe prikupljene prijašnjih i ove godine, izradili su i objavili znanstvene i stručne radove, a voditelj i knjige. Usto su započeli izradbu oglednoga arka za veliki Rječnik čakavskoga narječja.

Hrvatska frazeologija

Projekt *Hrvatska frazeologija* financiran je od Ministarstva znanosti i tehnologije. Voditeljica je projekta akad. Antica Menac. Pri projektu radi također znanstvena novakinja Anita Hrnjak i troje vanjskih suradnika.

Osnovni je zadatak projekta da prikuplja hrvatsku frazeologiju, da je klasificira po raznim kriterijima, da je proučava i obrađuje s lingvističkog, stilističkog i leksikografskog gledišta te da je uspoređuje s frazeologijom drugih jezika.

U okviru projekta nastavlja se rad na velikom Hrvatsko-ruskom frazeološkom rječniku, u kojem nalazi primjenu teoretski pristup frazeologiji, kontrastivnoj lingvistici, stilistici, leksikologiji i leksikografiji. Urednica je rječnika akad. Antica Menac, a suradnici su joj prof. dr. Željka Fink, Irina Mironova-Blažina i Radomir Venturin.

Privodi se kraju rad na Priručnom frazeološkom rječniku hrvatskoga jezika. Urednica je akad. Antica Menac, a suradnici su prof. dr. željka Fink i Radomir Venturin.

Hrvatski u dodiru s europskim jezicima

Projekt *Hrvatski u dodiru s europskim jezicima* financiran je od Ministarstva znanosti i tehnologije. Poslije smrti prvoga voditelja projekta, akad. Rudolfa Filipovića tu je dužnost do listopada 2002. obavljala akad. Antica Menac. Na projektu rade akad. Antica Menac (rusizmi), te asistenti mr. Ljuba Dabo-Denegri (galicizmi), prof. Dragica Dragičević (germanizmi), dr. Anja Nikolić-Hoyt (anglicizmi), dr. Lelija Sočanac (talijanizmi), i mr. Orsolya Žagar Szentesi (hungarizmi).

Nastavljeno je prikupljanje građe vezane uz elemente europskih jezika u hrvatskom jeziku iz različitih rječničkih i književnih izvora.

Završen je rad na analizi posuđenica na fonološkoj razini te je u redakciji akad. Antice Menac i s njenim uvodnim dijelom i dr. Lelije Sočanac završen rad: *A. Menac, Lj. Dabo-Denegri, D. Dragičević, A. Nikolić-Hoyt, L. Sočanac, O. Žagar Szentesi,* Fonološka adaptacija modela šest europskih jezika u hrvatskom (u pripremi, za Filologiju).

Osim zajedničkog rada suradnici su u tijeku 2002. pripremali članke i predavanja za sudjelovanje na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

Uspostavljena je suradnja sa Sveučilištem u Mannheimu, u okviru koje je prof. dr. Sture Ureland održao predavanje o globalnoj eurolingvistici u organizaciji ovoga Zavoda.

Anja Nikolić-Hoyt obranila je disertaciju *Izrada tezaurusa (na primjeru hrvatskoga standardnog jezika*, a također i Lelija Sočanac *Talijanizmi u hrvatskom književnom jeziku.*

Dr. Anja Nikolić-Hoyt održala je 9. travnja 2002. predavanje Izrada tezaurusa hrvatskog jezika u Zagrebačkom lingvističkom krugu.

Dr. Lelija Sočanac održala je kolegij English in Contact with Other Languages na Sveučilištu u Mannheimu (1.–30. svibnja 2002.), te predavanja: Gli italianismi nella lingua croata na Odsjeku za talijanistiku, Filozofski fakultet, Zagreb, i Talijanizmi u hrvatskome jeziku u Zagrebačkom lingvističkom krugu (19. studenoga 2002.). Sudjelovala je u izradi novog poslijediplomskog programa *European Studies: Languages and Cultures in Contact* koji se u okviru *Tempus projekta* organizira na Filozofskom fakultetu u Zadru. Nadalje, sudjelovala je u organizaciji 4th International Symposium on Eurolinguistics: A Typology of Language Contacts around the Baltic and Adriatic Seas, Zadar, 19–22. rujna 2002., organizatori: Sveučilište u Mannheimu, Filozofski fakultet, Zadar i ovaj Zavod.

Jadranske dopune Skokovu rječniku

Voditelj projekta je akad. Vojmir Vinja, a projektu je pridružen dr. Alemko Gluhak.

V. Vinja organizirao je znanstveni skup *V. Skokovi etimološki susreti*, 4–5. listopada 2002. u Vukovaru. Završio je knjigu Jadranske etimologije: jadranske dopune Skokovu etimologijskom rječniku, knjiga II.

A. Gluhak bavio se etimološkim i drugim jezičnim istraživanjima. Drži kolegij etimologija za studente IV. godine kroatistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ak. g. 2002./3. Dovršava rukopis knjige Pravopisne crtice, s odabranim i dopunjenim tekstovima objavljenima 1993.-2002. i novijima.

Hrvatska povijesna toponimija

Voditelj projekta je dr. Dunja Brozović Rončević, a na projektu kao suradnici rade dr. Ranko Matasović, mr. Ljiljana Jojić i znanstvena novakina Ines Schaub-Gomerčić. Do srpnja 2002. na projektu se radilo u okviru teme *Onomastička istraživanja u Hrvatskoj* koju u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje vodi akad. Petar Šimunović.

U godini 2002. nastavljeno je s prikupljanjem i obradbom suvremene i povijesne toponimijske građe, nadopunjena je bibliografska građa za veliku Onomastičku bibliografiju 1975.-2000. za koju je Ines Schaub-Gomerčić u 2002. izrađivala indekse. Dunja Brozović i Ines Schaub-Gomerčić nastavljaju s izradbom tekuće onomastičke bibliografije. U suradnji s akad. P. Šimunovićem nastavljen je rad na stvaranju računalne baze suvremenih hrvatskih toponima. Lj. Jojić i D. Brozović Rončević izrađuju bazu onomastičkih natuknica koje je D. Brozović Rončević izradila za Hrvatski enciklopedijski rječnik koji je tiskan u izdanju Novog Libera. Dr. Ranko Matasović surađuje na etimološkoj obradbi onomastičkih natuknica. Od rujna 2002. nalazi se na Humboltovoj stipendiji u Bonnu.

Ines Schaub-Gomerčić od 2001. do svibnja 2002. bila je na studijskom boravku u Njemačkoj te je u Leipzigu kod prof. J. Udolpha pohađala kolegije iz onomastike na jedinom europskom redovitom onomastičkom studiju.

Ines Scaub-Gomerčić na Filozofskom fakultetu u Zagrebu obranila je mali magisterij na temu *Hrvatska predijalna toponimija* i stekla pravo izradbe disertacije na kojoj radi.

Dunja Brozović Rončević predavala je predmet onomastika na poslijediplomskom studiju iz lingvistike na Filozofskom fakultetu u Zadru i u Zagrebu. Sudjelovala je s priopćenjem Hrvatski jezik u kontekstu europskih integracija na okruglom stolu organiziranom na Pedagoškom fakultetu u Mostaru. Sudjelovala je na izradbi novog poslijediplomskog programa *European Studies: Languages and Cultures in Contact* koji se u okviru projekta *Tempus* organizira na Filozofskom fakultetu u Zadru. Sudjeluje u radu međunarodnoga projekta *Europski lingvistički atlas* i *Općeslavenski lingvistički atlas*. Aktivno je sudjelovala u radu Međunarodnoga vijeća za onomastiku (International Council of Onomastic Sciences = ICOS) kao član Board of Directors u koji je izabrana na plenarnom zasjedanju ICOS-a u Uppsali, u kolovozu 2002.

Voditelj projekta i suradnici tijekom godine sudjelovali su s predavanjima na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

Općeslavenski lingvistički atlas i europski lingvistički atlas

Voditelj projekta je akademik Dalibor Brozović, a na projektu kao suradnici rade dr. Josip Lisac, dr. Mijo Lončarić, dr. Mira Menac-Mihalić, dr. Vesna Zečević, dr. Dunja Brozović Rončević, dr. Goran Filipi, dr. Silvana Vranić i mr. Boris Kuzmić, te kao vanjski suradnici mr. Anita Celinić, mr. Ankica Čilaš, Irena Drpić i Ivana Kurtović.

Projekt *Općeslavenski lingvistički atlas (OLA)* i *Europski lingvistički atlas (ELA)* dugoročni je međuakademijski lingvistički projekt u kojem surađuje više istaknutih dijalektologa iz Hrvatske i inozemstva.

U 2002. izrađena je digitalna slijepa karta, uneseni su punktovi u kartu, izrađeni su posebni znakovi i uneseni u 50 karata, izrađene su legende za karte, dio teksta preveden je na ruski, svi su podatci uneseni u računalo. Izrađene su dvije uopćavajuće karte, materijal je pripreman za tisak za knjigu 4a.

Prikupljena je, ispisana, interpretirana hrvatska građa za knjige koje pripremaju druga nacionalna povjerenstva.

Pripremljeno je i održano međunarodno radno zasjedanje OLA od 20. do 26. listopada 2002. u Zadru, na kojemu je sudjelovalo 30 dijalektologa iz raznih slavenskih zemalja i Njemačke (iz Hrvatske: akademik Dalibor Brozović, dr. Mijo Lončarić, dr. Mira Menac-Mihalić, dr. Vesna Zečević, dr. Dunja Brozović, mr. Anita Celinić, mr. Boris Kuzmić).

Na međunarodnom zasjedanju ELA održanom u Ljubljani od 16. do 18. svibnja 2002. sudjelovali su akademik Dalibor Brozović, dr. Mijo Lončarić, dr. Mira Menac-Mihalić, dr. Dunja Brozović.

Nakladnička djelatnost

Prilozi u knjigama i zbornicima

D. Brozović Rončević, cjelokupni onomastički materijal u: Hrvatski enciklopedijski rječnik, Novi Liber, Zagreb, 2002.; Language contact in Croatia as reflected in onomastics, Studies in Eurolinguistics: Convergence and Divergence in European languages / edited by P. Sture Ureland, vol. 1, Berlin: Logos, 2002., 355–372; Hrvatske prilagodbe rimskih toponima, II. hrvatski slavistički kongres, Zagreb, 2001., 521–527. (s Ines Schaub-Gomerčić).

A. Gluhak, Etruscan numerals, Zbornik The linguist's linguist: A collection of papers in honour of Alexis Manaster Ramer, ed. by Fabrice Cavoto, München, 2002.

L. Sočanac, Multilingualism in 18th Century Ragusan Plays, Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja (uredila Fedora Ferluga Petronio), Maribor: Slavistično društvo, 2002.-(Zora; 17); Codeswitching in 18th Century Ragusan Comedies, *ibid.*; Croatian-Romance Language Contacts in the Eastern Adriatic: a Historical Background, Studies in Eurolinguistics: Convergence and Divergence in European languages (edited by P. Sture Ureland), vol. 1, Berlin: Logos, 2002, 373–386

S. Vulić, Govor otoka Drvenika, Zbornik otoka Drvenika, sv. I., Drvenik, 2000. (2002.), 561–639; Imeničke inačice u djelima Jurja Muliha, Drugi hrvatski slavistički kongres. Zbornik radova, sv. II., Zagreb, 2001. (2002), 59–64; Milčetić i Hrvati na gradišćanskohrvatskom govornom području, Zbornik radova o Ivanu Milčetiću, Zagreb, 2002., 261–286; L'atteggiamento nei riguardi del plurilinguismo nelle opere di Stjepan Markovac Margitić, Tomo Babić, Jerolim Filipović, Filip Lastrić e Nikola Luković, Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja, Maribor, 2002., 149–177; The Multilingualism of Krsto Pejkić, *ibid.*, 179-189; Neka otvorena pitanja u izradbi gramatike, Znanstveni zbornik, sv. I., Željezno / Eisenstadt, 2002, 27–30; Oštarska čakavica, u knjizi: Oštarije, DVD Oštarije, Oštarije, 2002., 104–116.

Prilozi u časopisima i serijskim publikacijama

D. Brozović Rončević, Talijanski onomastički časopis: Rivista Italiana di onomastica, Folia onomastica Croatica, 9 (2000.) [2002.], 183–185.

D. Brozović Rončević i I. Schaub-Gomerčić, Tekuća onomastička bibliografija, Folia onomastica Croatica, 9 (2000.) [2002.], 191–208.

A. Gluhak, Opet o neću i ne ću : mala povijest dijela hrvatskoga pravopisanja u posljednjih stoljeće i pol, Kolo XI(2001.):1, proljeće 2001., 51–84; O značenju i podrijetlu priloga jednom, Jezik 49(2002.):2, travanj 2002., 60–66; Bilješčica o odčestičnoj tvorbi, koliko je ima, Jezik 49(2002.):3, lipanj 2002., 116–117; Aharon Dolgopolsky, The Nostratic Macrofamily and Linguistic Palaeontology (...), London 1998. (...) (osvrt na knjigu), Filologija 35, 2000., 151–153; Varja Cvetko Orešnik, K metodologiji preučevanja baltoslovansko-indoiranskih jezikovnih odnosov: Prvi del, Ljubljana (...) 1998. (...), (osvrt na knjigu), Filologija 35, 2000., 154–157; Etymologick slovník jazyka staroslovìnského. 7 (kuditi—luna), 8 (luna—m}rcati, Doplnky k bibliografickému aparátu II), (...), Praha 1997., 1998., Filologija 35, 2000., 158–160.; Crtica o crti i crtici, Hrvatsko slovo 331, 24. kolovoza 2001.; Hrvatske i druge teme (o časopisu Migracijske i etničke teme 1—2, Zagreb, 2001.), Hrvatsko slovo 349, 28. prosinca 2001.; Rječnik polutisućljetne Judite (o knjizi Milan Moguš, Rječnik Marulićeve Judite, Zagreb 2001.), Hrvatsko slovo 367, 3. svibnja 2002.; Dobra nova školska gramatika (o knjizi Sanda Ham, Školska gramatika hrvatskoga jezika, (...), Zagreb, 2002.), Hrvatsko slovo 372, 7. lipnja 2002.; Drvo je os svijeta (o knjizi Tomo Vinšćak, Vjerovanja o drveću u Hrvata, Jastrebarsko 2002.), Hrvatsko slovo 381, 9. kolovoza 2002.; Velik napredak za hrvatsko rječništvo, s malim nazadcima (o knjizi Hrvatski enciklopedijski rječnik, gl. ur. Ranko Matasović i Ljiljana Jojić, Zagreb 2002.), Hrvatsko slovo 387, 20. rujna 2002. – Objavio je i nekoliko priloga u dnevnom tisku.

J. Maresić, Potpuni rječnik jednoga hrvatskoga književnoga djela – Judite Marka Marulića, prikaz rječnika Milana Moguša, Marulić 3, Zagreb, 2002., 576–579; Osmi broj Etnografije Hrvata u Mađarskoj (Etnografija Hrvata u Mađarskoj 8., ur. Đuro Franković, Mađarsko etnografsko društvo, Pečuh 2001.), prikaz, Marulić 4, Zagreb, 2002., 804–805. Objavila je još jedan prilog u Vjesniku i jedan prilog u tjedniku Hrvatske novine u Gradišću u Austriji.

A. Nikolić-Hoyt, Adaptacija ortografije engleskih posuđenica u hrvatskom jeziku, str. 158–160, u čl. A. Menac, Lj. Dabo-Denegri, D. Dragičević, A. Nikolić-Hoyt, L.

Sočanac, O. Žagar-Szentesi, Ortografska adaptacija modela šest europskih jezika u hrvatskome, Filologija, knj. 34, 2000. (2002.), 139–174.

L. Sočanac, Ortografska adaptacija talijanizama u hrvatskom, str. 161–165, u čl. A. Menac, Lj. Dabo-Denegri, D. Dragičević, A. Nikolić-Hoyt, L. Sočanac, O. Žagar-Szentesi, Ortografska adaptacija modela šest europskih jezika u hrvatskome, Filologija 34, 2000. (2002.), 139–174. Objavila je prikaz rječnika: Görlach, Manfred (ed.) (2001., A Dictionary of European Anglicisms: A Usage Dictionary of Anglicisms in Sixteen European Languages. Oxford University Press, XXV+352 str., Linguist List, 10 lipnja 2002., 2–5.

S. Vulić, Jezikovna analiza literarnega dela Viliama Pokornega, Slavistična revija 2, Ljubljana, 2000. (2002.), 195–201; Iz hrvatske grafijske prošlosti, Riječ 2, Rijeka, 2000. (2002.), 190–191; Nova saznanja o dramskim djelima Junija Palmotića, Riječ 2, Rijeka, 2000. (2002.), 193–195; Dva pomorska rječnika, Riječ 2, Rijeka, 2000. (2002.), 195–197; Antroponimijska istraživanja u Bosni i Hercegovini, prikaz knjige Milana Nosića i Magdalene Vidinić, Bosansko-hercegovačka hrvatska prezimena, Riječ 2, Rijeka, 2000. (2002.), 192–193; Osnovne značajke samoglasničkog sustava govora otoka Drvenika kraj Trogira, Čakavska rič 2, Split, 2001. (2002.), 5–12; Dvojezični gradišćanskohrvatski dijalekatni rječnici, Čakavska rič 2, Split, 2001. (2002.), 23–46; O književnom djelu i jeziku Miše Jelića, Osvit 3-4, Mostar, 2001. (2002.), 131–149; Istraživanja Ivana Milčetića na gradišćanskohrvatskom govornom području, Hrvatska misao 21, Sarajevo, 2001. (2002.), 54–77; Mišo Jelić u književnosti mađarskih Hrvata, Hrvatski iseljenički zbornik 2002, Zagreb, 2001. (2002.), 120–131; Pregled etnokulturnoga razvitka Hrvata u Slovačkoj, Čakavska rič 2, Split, 2001. (2002.), 137–140; Suvremeno čakavsko pjesništvo zadarskoga kraja, Čakavska rič 2, Split, 2001. (2002.), 145–148; Novi kajkavski dijalekatni rječnik, prikaz đurđevečkoga rječnika Jele Maresić, Hrvatski sjever 1–4, Čakovec, 2001. (2002.), 118–121; Budimpešta i hrvatski jezik, Matica 11, Zagreb, 2001. (2002.), 41; Hrvatski jezik u vrtlogu novijih povijesnih zbivanja, Matica 12, Zagreb, 2001. (2002.), 26–27; Kalendar Hrvata u Mađarskoj, Etnografija Hrvata u Mađarskoj 8, Pečuh, 2001. (2002.), 149; Vinkovo i Valentinovo, Jezik 1, Zagreb, 2002., 36–38; Jezične značajke u djelima bunjevačkohrvatskoga pisca Ivana Petreša, Hrvatska misao 23-24, Sarajevo, 2002., 145–157; Znanstveni skup o kajkavcima na gradišćanskohrvatskom govornom području, Marulić 1, Zagreb, 2002., 175-176; Izbor iz tiska u Gradišću, Marulić 1, Zagreb, 2002., 177–178; Moliškohrvatske teme u Hrvatskom iseljeničkom zborniku 2002., Dubrovnik 1–2, Dubrovnik, 2002., 471–473; Izabrane pjesme Đuse Šimare-Pužarova, Marulić 2, Zagreb, 2002., 376–377; O odrazu jata u gradišćanskohrvatskom književnom jeziku, Jezik 3, Zagreb, 2002., 117–120; Načela pri obradbi tvorbe riječi u Gramatici gradišćanskohrvatskoga književnoga jezika, Marulić 3, Zagreb, 2002., 496-498; Književnik i znanstvenik Ivan Horvat, Marulić 4, Zagreb, 2002., 704–707; O dvjema jezičnim značajkama današnjega gradišćanskohrvatskoga književnoga jezika, Marulić 5, Zagreb, 2002., 868–870; Mate Meršić Miloradić 1850.–1928., ur. Kristijan Karall, Novi glas, posebno izdanje, HAK – Hrvatski akademski klub, Beč, ožujak 2000., prikaz, Panonski ljetopis 2002., Pinkovac / Güttenbach, 2002., 394–395; Ján Botík: Slovenskí Chorváti, Lúč, vydavateľske družtvo Bratislava – Slovenské narodné múzeum, Bratislava 2001., prikaz, Panonski ljetopis 2002., Pinkovac / Güttenbach, 2002., 396–398; Izbor iz gradišćanskohrvatskoga tiska, Panonski ljetopis 2002., Pinkovac / Güttenbach, 2002., 392–393. Objavila je još jedan enciklopedijski članak i još dva priloga u mjesečniku Matica.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

D. Brozović Rončević sudjelovala je na znanstvenim skupovima: 3. međunarodni leksikološko-leksikografski znanstveni skup Dvojezična i višejezična leksikografija u organizaciji HAZU, Zagreb, 15.–16. studenoga 2001., s predavanjem Onomastika u dvojezičnim

rječnicima; Znanstveni kolokvij Komparativne metode u društvenim i humanističkim znanostima danas, Centar za komparativnohistorijske studije, Filozofski fakultet, Zagreb, 28. svibnja 2002., s priopćenjem Nužnost interdisciplinarnog pristupa povijesnoj toponimiji; XXIst International Congress of Onomastic Sciences, Uppsala, Švedska, 19.-24. kolovoza 2002., s predavanjem How to treat the name in the Encyclopaedic dictionary; 4th International Symposium on Eurolinguistics, Filozofski fakultet Zadar, 20.–22. rujna 2002, s predavanjem The Croats on both sides of the Adriatic.; Internationale Tagung Aktuelle Fragen der Sprache der Bosniaken, Kroaten, Serben und Montenegriner (Institut für Slawistik der Universität Wien und Balkan-Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften), Beč, Austrija, 27–28. rujna 2002., s predavanjem Ojkonimijska preimenovanja na području bivše Jugoslavije nakon 1990.; Međunarodni znanstveni skup V. Skokovi etimološko-onomastički susreti u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Vukovar, 4.–6. listopada 2002., s predavanjem Onomastika u Skokovu rječniku i Hrvatskome enciklopedijskom rječniku, te predavanjem Zoonimi u hrvatskim prezimenima (s Nadom Vajs); 3. hrvatski slavistički kongres u organizaciji Slavističkoga komiteta Hrvatskoga filološkog društva, Zadar, 15.–19. listopada 2002., s predavanjem Što nam ostaviše Turci? Turski sloj u hrvatskoj onomastici; Općeslavenski lingvistički atlas, Zadar, 20.–26. listopada 2002. (računalna sekcija).

A. Gluhak sudjelovao je na ovim znanstvenim skupovima: 3. međunarodni leksikološko-leksikografski znanstveni skup (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti: Razred za filološke znanosti i Odbor za leksikografiju), Zagreb, 15.–16. studenoga 2001., predavanje Dvojezični rječnici i etimologije; V. Skokovi etimološko-onomastički susreti, Vukovar 4.–6. listopada 2002., predavanje Kakva nam etimologija treba; Znanstveni skup o Pavlu Ritteru Vitezoviću, Zagreb 7.–8. studenoga 2002. (i Senj 13. prosinca 2002.), predavanje Jezik Vitezovićeva Priricsnika; Kukuljevićevi dani u Varaždinskim Toplicama 2002.: Kukuljevićeva uloga u razvoju hrvatske leksikografije, Varaždinske Toplice, 9. studeni 2002., predavanje Etimologija u hrvatskim rječnicima i drugdje.

A. Nikolić-Hoyt sudjelovala je na 8. hrvatskom filološkom skupu, Opatija, 24.–25. lipnja 2002., s izlaganjem Hrvatski u dodiru s engleskim jezikom.

B. Petrović sudjelovala je na 8. hrvatskom filološkom skupu, Opatija, 24.–25. lipnja 2002., s izlaganjem Njemačko-hrvatski dvojezičnik Vinka i Ivana Esiha.

I. *Schaub-Gomerčić* sudjelovala je na znanstvenom skupu: Međunarodni znanstveni skup V. Skokovi etimološko-onomastički susreti u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Vukovar, 4.–6. listopada 2002., s predavanjem Pristup obradbi predijalne toponimije.

L. Sočanac sudjelovala je na 8. hrvatskom filološkom skupu, Opatija, 24.–25. lipnja 2002., s izlaganjem Engleski kao globalni jezik u suvremenom svijetu, i na 4th International Symposium on Eurolinguistics: A Typology of Language Contacts around the Baltic and Adriatic Seas, Zadar, 19.–22. rujna 2002., s izlaganjem Language Contacts in the Ragusan Republic.

S. Vulić sudjelovala je na radnom zasjedanju suradnika projekta Grammatik der burgenländisch-kroatischen Schriftsprache u Željeznu u Austriji, 15. prosinca 2001., s predavanjem Neka otvorena pitanja u izradbi Gramatike; na Smotri Domaća rič 7, Zadar, 19.–20. prosinca 2001., s izlaganjem Dijalekatne značajke povljanskoga govora.

Ostali rad

D. Brozović Rončević bila je članom uredništva časopisa Folia onomastica Croatica i predstavnikom iz Hrvatske u međunarodnoj redakciji časopisa Rivista Italiana di Onomastica; član uredničkog kolegija izdanja Hrvatski enciklopedijski rječnik u izdanju Novog Libera, Zagreb, 2002.

S. Vulić bila je članom uredništva knjige Oštarije (ur. Nikola Gračanin), DVD Oštarije, 2002. i članom uredništva I. kola Sabranih djela Milana Begovića (ur. Tihomil Maštrović), Naklada Ljevak, Zagreb, 2002.

ZAVODI ZA ZNANSTVENI RAD

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – OSIJEK

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku je znanstvena jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu kojom rukovodi voditelj i upravitelj Zavoda, te Znanstveno vijeće Zavoda.

Voditelj Zavoda je akademik *Dragan Dekaris*, a upravitelj Zavoda *professor emeritus Julijo Martinčić* u dopunskom radnom odnosu.

U Zavodu su tri stalno zaposlena djelatnika: viši znanstveni suradnik, administrator-stenodaktilograf i dostavljač-čistačica.

Unutar Zavoda djeluje Odbor za biomedicinu kao sastavna cjelina Zavoda s vanjskim suradnicima na čelu s prof. dr. sc. Antunom Tucakom, s Medicinskog fakulteta u Osijeku, i Odbor za umjetnost s vanjskim suradnicima čiji je predsjednik Vjekoslav Bizjak, prof., ravnatelj Galerije likovnih umjetnosti u Osijeku.

Znanstveno vijeće Zavoda čine: akademici Dragan Dekaris, Milan Moguš, Vladimir Matković, Vladimir Stipetić i prof. dr. sc. Eduard Prelogović, predstavnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, te prof. dr. sc. Antun Tucak, liječnik, dekan Medicinskog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Stjepan Mađar, agronom, s Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Jozsef Mikuska, biolog, s Pedagoškog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Pero Aračić, predstojnik Teologije u Đakovu, te *professor emeritus* Julijo Martinčić, agronom, i dr. sc. Dubravka Hackenberger, viši znanstveni suradnik, kemičar, djelatnik Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Akademije u Osijeku.

Sjednica Znanstvenog vijeća Zavoda održana je 12. studenog 2002. pod predsjedanjem voditelja Zavoda akad. Dragana Dekarisa. Članovi Vijeća bili su upoznati s radom Zavoda tijekom 2001. od strane upravitelja Zavoda.

Djelatnost Zavoda

Djelatnost Zavoda obuhvaća znanstvena i stručna istraživanja u suradnji s vanjskim znanstvenim i stručnim suradnicima, organizaciju znanstvenih skupova i savjetovanja i objavljivanje znanstveno i stručnoistraživačkih rezultata u redovitim i posebnim izdanjima sukladno Akademijinim kriterijima. Pristup znanstvenoistraživačkom i stručnoistraživačkom radu je multidisciplinaran.

Znanstvenostručni skup

Kapucin o. Anzelmo Canjuga – Život i djelo

U suradnji s Hrvatskom kapucinskom provincijom sv. Leopolda Mandića u Zagrebu i kapucinskim samostanom u Osijeku organiziran je znanstvenostručni skup o kapucinu ocu Anzelmu Canjugi. O. Anzelmo Canjuga bio je istaknuti član Provincije, plodonosni glazbenik i skladatelj. Skup je održan 3. prosinca 2002. u povodu Dana grada Osijeka u kapucinskom samostanu u Osijeku. Na skupu je sudjelovalo osam znanstvenika i stručnjaka s izlaganjima o prilikama u Osijeku u vrijeme o. Anzelma Canjuge (1938.-1947.), njegovom životnom putu, glazbenom stilu u liturgijskim skladbama, nazočnosti folklora u svjetovnoj glazbi, svjetovnim zbornim skladbama, orguljskim fugama i spomeničkom vrednovanju orgulja kapucinskog samostana u Osijeku. Nakon skupa održana je sveta misa i koncert na orguljama u kapucinskoj crkvi.

Sva izlaganja bit će tiskana u Zborniku radova skupa čije predstavljanje javnosti se predviđa početkom sljedeće godine.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Projekt *Osječka moderna – likovna i primijenjena umjetnost (1920.-1945.)*

Zavod u suradnji s Društvom arhitekata u Osijeku, Arhitektonskim fakultetom, odnosno Zavodom za urbanizam u Zagrebu, Zavodom za urbanizam i izgradnju d. d. Osijek, Konzervatorskim odjelom u Osijeku, Državnim arhivom, Muzejom Slavonije i Galerijom likovnih umjetnosti u Osijeku, nastavio je rad na sređivanju i obradi materijala u ovoj godini.

Tijekom godine suradnici na projektu obavili su organizacijske pripreme i određene radnje za obradu teme projekta: utvrđen je osnovni koncept i okvir projekta te plan istraživanja, formiran je istraživački tim koji će se tijekom rada po potrebi mijenjati i nadopunjavati, definiran je koncept unutrašnje organiziranosti tima kao i podjela nadležnosti, a u svrhu učinkovite realizacije preuzetih zadataka. Suradnici su radili na prikupljanju literature i relevantne građe, izvršeno je probno snimanje pojedinih objekata. Do sada provedena istraživanja djelomično su korištena u radovima suradnika kao parcijalni materijali, a neki su i predstavljeni javnosti.

Projekt *Gospodarsko povezivanje Podunavlja s Jadranom*

Projekt je financiran od Ministarstva znanosti i tehnologije, a vodi se u organizaciji Zavoda. Nastavljena su istraživanja stanja i mogućnosti gospodarstva u Podunavlju, koncept revitalizacije razvitka gospodarstva, prometna i gospodarska povezanost Podunavlja s Jadranom. Istraživanja na projektu završena su u ovoj godini.

Projekt *Genetska varijabilnost uroda i kakvoće novih kultivara ozime pšenice*

Projekt je financiran od strane Ministarstva znanosti i tehnologije, a prijavljen je preko Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta "Josipa Jurja Strosmmayera" u Osijeku. Glavni istraživač projekta jest upravitelj Zavoda *professor emeritus* Julijo Martinčić. Projekt je nastavak višegodišnjeg rada glavnog istraživača i njegovih suradnika na genetici i oplemenjivanju ozime pšenice. Na temelju završenih istraživanja i obrađenih dobivenih podataka dr. sc. Sonja Marić izradila je disertaciju *Usporedba genetski divergentnih genotipova pšenice na osnovi porijekla i RAPD markera*. Disertacija je obranjena 30. travnja 2002. na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dio istraživanja vezanih za disertaciju bio je predstavljen na skupu EUCARPIA-e, sekcije žitarica, od 21. do 25. studenog 2002.: S. Marić, S. Bolarić, J. Martinčić, I. Pejić, V. Kozumplik: Genetic divergence of hexaploid wheat cultivars estimated by RAPD markers, morphological traits and coefficient of parentage.

Glavni istraživač *prof. emeritus* Julijo Martinčić prijavio je novi projekt *Molekularni markeri u oplemenjivanju pšenice*, kao nastavak obavljenog rada iz prethodnog razdoblja

koji je 2002. pozitivno ocijenjen i prihvaćen od strane Ministarstva znanosti i tehnologije, te mu je odobreno financiranje u sljedeće tri godine.

Projekt *Kakvoća i zdravstvena ispravnost poljoprivrednih proizvoda*

Projekt je financiran od strane Ministarstva znanosti i tehnologije, a glavni istraživač je dr. sc. Dubravka Hackenberger, viši znanstveni suradnik Zavoda. U projekt su uključeni znanstvenici i stručnjaci iz područja biotehnologije, toksikologije, ekologije i agronomije. Projekt je u ovoj godini pozitivno ocijenjen i prihvaćen pod istim nazivom i šifrom i odobreno mu je financiranje u sljedeće tri godine. Glavni istraživač objavila je rad: D. Koceva-Komlenić, Ž. Ugarčić-Hardi, D. Hackenberger, Impact of Pectin and Carboxymethylcellulose on Rheological Properties of Wheat, Deutsche Lebensmittel-Rundschau, 9, Stuttgart, 2002., 332-338.

Nakladnička djelatnost

Zbornik radova znanstvenostručnog skupa *Ivan Rabar – povjesničar, profesor i javni djelatnik (1851.-1919.)*.

Zbornik je predstavljen u Osijeku 7. lipnja 2002. na Visokoj učiteljskoj školi gdje je nakon predstavljanja otkriveno spomen obilježje i 1. srpnja 2002. u Kanfanaru. Zbornik sadržava osam radova znanstvenih i stručnih djelatnika iz Osijeka, Zagreba, Rijeke i Rovinja koji govore o društvenim i znanstvenim djelatnostima i ostvarenjima prof. Ivana Rabara.

Zbornik radova znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem *Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje*.

Zbornik je predstavljen 22. listopada 2002. u Iloku u povodu Dana grada Iloka. Zbornik radova sadržava 17 radova o srednjovjekovnim vlasnicima grada, utvrdi, heraldici (grbovima), tijelu sv. Ivana Kapistrana, a iz Statuta grada Iloka iz godine 1525. više autora crpilo je podatke za pojedine teme o komunalnom ustroju, pravnim odnosima, osobama u Statutu, vinogradarstvu i dr. Autori radova su znanstveni i istraživači iz Osijeka, Slavonskog Broda, Iloka, Rijeke, Zagreba, Italije i Rumunjske.

Biblioteka Slavonije i Baranje, knj. 4.

Povijest osječke Kraljevske gimnazije – *Historia Gymnasii Regii Essekinensis*

Prijevod i uređenje knjige obavio je dr. sc. Stjepan Sršan, ravnatelj Državnog arhiva u Osijeku. Knjiga je izvorno gradivo i obuhvaća povijesnu kroniku gimnazija od 1765. do 1836. Knjiga sadržava izvorno gradivo na latinskom jeziku na lijevoj strani, uz prijevod na hrvatski jezik na desnoj strani knjige.

Knjiga je predstavljena javnosti 11. listopada 2002. u Klasičnoj isusovačkoj gimnaziji s pravom javnosti u Osijeku.

Znanstveni časopis Zavoda, Anali, sv. 18.

Časopis sadržava radove iz područja društvenih znanosti i likovne umjetnosti.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – SPLIT

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu djeluje kao jedinica Hrvatske akademije, i to u područjima pomorstva, povijesnih znanosti te umjetnosti. Voditelj je akademik *Ivo Petrinović*, a Zavod ima tri uposlenika (stručni suradnik, tajnica i pomoćna tajnica).

Znanstvenoistraživačka djelatnost

I. Petrinović, Mile Budak, portret jednog političara, Književni krug Split, 2002., 238 str.; Kad povijest nije "magistra vitae", Eduard Čalić: Od Hitlera do Bin Ladena, CASHO, Pula, 2002., 86-88 i 92-103.

Sudjelovao na znanstvenom skupu o Marku Antunu de Dominisu u organizaciji Književnog kruga i Zavoda od 16. do 18. rujna 2002. u Splitu s predavanjem Reformatorske koncepcije Markantuna de Dominisa.

Stručna suradnica Marica Rismondo Berket nastavila je radom na problematici prava mora. Bavila se institutom gospodarskog pojasa, i to posebno u dijelu koji se odnosi na riblja bogatstva.

Znanstveni skupovi

Marulićevi dani, koje redovito organizira Književni krug iz Splita, a kojima je Zavod suorganizator, održani su u Zavodu od 22. do 25. travnja 2002. U sklopu znanstvenoknjiževnog programa *Marulićevih dana* održan je međunarodni skup o Marku Maruliću u kojemu su sudjelovali Charles Béné (Meylan), Neven Jovanović (Zagreb), Vinko Grubišić (Kitchener, Ontario), Stjepan Lukač (Budimpešta), Franz Leschinkohl (Mainz), Gorana Stepanić (Zagreb), don Mladen Parlov, Branko Jozić, Istvan Lökös (Eger), akad. Mirko Tomasović (Zagreb), mons. Franco Buzzi (Milano), Francisco Javier Juez Galvez (Madrid), Ljiljana Kolenić (Osijek), Žarko Muljačić (Zagreb), Bratislav Lučin (Split).

U sklopu *Marulićevih dana* predstavljene su sljedeće knjige: *M. Marulić*, Judith, na francuski preveo Charles Béné; akad. *M. Tomasović*, Marulološke rasprave 2000.-2001.; *M. Marulić*, Od začetja Isusova, priredio Božidar Petrač.

Tjedan knjige mediteranske tematike, koji se također redovito godišnje održava u organizaciji Književnog kruga iz Splita i ovog Zavoda, odvijao se od 16. do 21. rujna. Tjedan je započeo međunarodnim znanstvenim skupom *Marko Antun de Dominis, splitski nadbiskup, teolog i fizičar*. Sudionici skupa bili su: M. Granić, D. Knežić, B. Lučin, akad. I. Petrinović, N. Bezić-Božanić, V. Gamulin Tudina, F. Javier Juez Galvez, M. Domijan, A. Maletić, M. Bogović, S. Kovačić, V. Kapitanović, M. Trogrlić, I. Golub, J. Kolarić, M. Parlov, B. Jozić, F. Pšeničnjak, I. Martinović, akad. Ž. Dadić, M. Martinis, I. Derado, M. Berljak, E. Paščenko, I. Prijatelj Pavičić, G. Nikšić i R. Tomić.

Drugi međunarodni znanstveni skup u sklopu *Knjige Mediterana* nosio je naslov *Komparativna povijest hrvatske književnosti* s temom *Hrvatska književnost pedesetih godina prošlog stoljeća*. Sudionici su bili: A. Mayer-Fraatz, Lj. Avirović, N. Badurina, E. Paščenko, F. Javier Juez Galvez, T. Jukić, N. Gilić, A. Flaker, K. Nemec, C. Pavlović, T. Brlek, Ž. Matijašević, G. Slabinac, S. Jurić, M. Čale, akad. M. Tomasović, akad. P. Pavličić, B. Senker, A. Peterlić, A. Zlatar.

Predstavljene su sljedeće knjige: *J. Belamarić*, Studije iz srednjovjekovne i renesansne umjetnosti na Jadranu, Književni krug Split; Splitski spomenici, spisi splitskog bilježnika Ivana Čove iz Ancone od 1341. do 1344. u izdanju Hrvatske akademije; Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku br. 93, Arheološki muzej Split; *I. Fisković*, Reljef kralja Petra Krešimira IV.; nova izdanja Matice hrvatske, Zagreb; *I. Vojnović*, Lapadski soneti; Mljetski statut, Književni krug Split i Zavičajni klub "Mljet"; Matica hrvatska Dubrovnik – izdanja; Fotomonografija Milke Podrug Kokotović; *D. Foretić*, Hrid za slobodu – dubrovačke ljetne kronike 1971.-2001.; *L. Vitelleschi*, Povijesne i statističke bilješke o dubrovačkom okrugu, i *E. Rehak*, Potrošeni životi; Hrvatska književnost od 1914. do 1930., Književni krug Split; *J. Marušić*, Istinita priča o Hrvatima; Zbornik radova Grčki utjecaji na istočnoj obali Jadrana, Književni krug Split; *M. Matijević Sokol*, Toma Arhidakon i njegovo djelo; Zbornik Plurilingvizem v Evropi 18. stoletja, Zora Maribor; *L. Margetić*, Dolazak Hrvata i Prikazi i diskusije, Književni

krug Split; *M. Zenić*, U pohvalu od grada Šibenika, Gradska knjižnica "Juraj Šišgorić" Šibenik; akad. *I. Petrinović*, Budak – portret jednog političara, Književni krug Split.

2. listopada održan je dio skupa *Dani Cvita Fiskovića* (Ladanjska kultura u povijesti Jadrana II.) pod Akademijinim pokroviteljstvom.

Od 8. do 12. listopada Fizikalno društvo iz Splita održalo je simpozij međunarodnog karaktera *LHC-days in Split*.

Izložbe

U prostorima Zavoda tijekom ove godine priređene su sljedeće izložbe:

Dodiri svjetova – Čile i Hrvatska, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika; izložba akademskog slikara Ivice Šiška u organizaciji galerije Brešan; izložba *Marko Antun de Dominis, splitski nadbiskup i znanstvenik*, u sklopu *Tjedna knjige* mediteranske tematike; izložba *Faksimili grafika starih majstora*, u organizaciji ovog Zavoda i Akademijinog Kabineta grafike, Zagreb; *Imago 2002.*, izložba sakralne umjetnosti u organizaciji Nadbiskupije splitsko-makarske.

Predstavljanje knjiga

U ovoj godini u Zavodu su održana sljedeća predstavljanja: *P. Požar*, Leksikon (povijesti) novinarstva i publicistike; *S. Sakoman*, Društvo bez droge; O. Cvitan, Uvod u pravo; *P. Gudelj*, Po zraku i vodi; *S. Lapenda*, Selam, Shalom, Mir i Dobro; *R. Tomić*, Splitska slikarska baština i prigodni broj časopisa Vijenac; akad. *N. Cambi*, Antika; *I. Brešan*, Kockanje sa sudbinom; akad. *N. Fabrio*, Triemeron; *Z. Kramarić*, Pohvala ljudskoj gluposti; *D. Kečkemet*, Prošlost Splita; *T. Marasović*, Kulturna baština 2.

Predavanja

Don Branko Sbutega, Etos i etnos.

U Zavodu je održan komemorativni skup u povodu smrti glazbenika i skladatelja Silvija Bombardellija.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD – VARAŽDIN

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu smješten je u prostorijama palače Keglević, Nazorova 14 u Varaždinu.

Voditelj Zavoda je akademik *Andre Mohorovičić*, upravitelj Zavoda je mr. sc. *Eduard Vargović*, a administrativne poslove obavlja Ljiljana Biškup, oboje u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom.

Djelatnost Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu obuhvaća: poticanje, usklađivanje i objavljivanje znanstvenih istraživanja sa svrhom da postane žarište znanstvenog rada u Varaždinskoj županiji i Gradu Varaždinu i proširenje djelovanja na šire područje sjeverozapadne Hrvatske; Zavod također organizira znanstvene skupove i savjetovanja, te izdavački rad u odgovarajućim edicijama sukladno Akademijinim kriterijima.

Članovi Znanstvenog vijeća Zavoda jesu: Andre Mohorovičić – voditelj Zavoda (predsjednik); Franjo Ruža – Fakultet organizacije i informatike Varaždin; Slobodan Kaštela – Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Janko Pavetić – Grad Varaždin; Želimir Beer – Varaždinska županija; Eduard Vargović – Zavod Varaždin (upravitelj).

Sastanak Znanstvenog vijeća održan je 1. ožujka 2002. u Varaždinu na kojem je jednoglasno prihvaćeno izvješće o realizaciji programa Zavoda za godinu 2001., prihvaćen

je operacionalizirani program Zavoda za godinu 2002. Prihvaćeno je i izvješće o dosadašnjim aktivnosti organizacije međunarodnog znanstvenog simpozija *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske.*

Zavod se kontinuirano bavi znanstvenoistraživačkim radom. To je njegova osnovna djelatnost. Zavod je jedina takva institucija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na prostoru sjeverozapadne Hrvatske, pa njegov rad obuhvaća interdisciplinarna istraživanja: gospodarstvo, povijest, kulturu, književnost, jezik, glazbu, umjetnost i druga područja.

Znanstvenoistraživačku i izdavačku djelatnost Zavoda financiraju: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, odgovarajuća ministarstva, Varaždinska županija, Grad Varaždin, Međimurska županija, Grad Ivanec, Grad Varaždinske Toplice, a po potrebi i drugi gradovi i općine, organizacije i ustanove.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

U tijeku godine autorskim vođenjem Ivana Grabara u Zavodu su provedene sve aktivnosti vezane za organizaciju znanstvenog simpozija: *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske.* Također su realizirane sve aktivnosti vezane za pripremu i tiskanje zbornika radova sa spomenutog znanstvenog simpozija.

Tim interdisciplinarnim projektom sustavno se nastavlja sa znanstvenoistraživačkom djelatnošću na prostoru sjeverozapadne Hrvatske, i to nakon održanih znanstvenih simpozija 1981. u povodu 800. obljetnice prvog pisanog spomena Varaždina, godine 1996. 600. obljetnice Ivanca, godine 1999. 600. obljetnice Lepoglave i ostalih simpozija: *Kukuljevićevi dani* u Varaždinskim Toplicama, *Kajkavska književnost*, *Visoka učiteljska škola Čakovec* i drugima.

Ovim znanstvenim simpozijem koji je održan 21. i 22. studenog 2002. u Varaždinu znanstvenici i stručnjaci potaknuli su svojim radovima na daljnja istraživanja u cilju otkrivanja novih spoznaja i resursa za kvalitetniji društveno-ekonomski, gospodarski i kulturni razvoj našeg kraja.

Projektom su bile obuhvaćene interdisciplinarne teme: geologija, arheologija, geografija, demografija, povijest, gospodarstvo, poljoprivreda i šumarstvo, kultura, umjetnost, obrazovanje, zdravstvo i druge. Voditelji projekta bili su članovi predsjedništva Programskog odbora Andre Mohorovičić, Vladimir Stipetić i Mirko Zelić, dok su članovi bili Josip Božičević, Ivan Čehok, Dragutin Drk, Gordan Družić, Dragutin Feletar, Slobodan Kaštela, Darko Marinac, Ivan Padovan, Franjo Ruža, Zvonimir Sabati, Vladimir Veselica. U Organizacijskom odboru bili su Ivan Grabar, predsjednik, i članovi: Nada Bengeri, Stjepan Habunek, Josip Herceg, Dubravko Hoić, Stjepan Hunjak, Mirko Lukić, Janko Pavetić, Darko Sačić, Eduard Vargović, Kruno Vitelj.

Svoje radove pripremili su sljedeći autori: *V. Stipetić*, Gospodarski razvitak Hrvatske tijekom 20. stoljeća; *M. Zelić*, *B. Omrčen*, *D. Miočev* i *V. Brkić*, Potencijalne mogućnosti iskorištavanja geotermalne energije sjeverozapadne Hrvatske; *B. Bojanić Obad Šćitaroci*, *M. Obad Šćitaroci*, *N. Božić* i *D. Krajnik*, Perivojno nasljeđe sjeverozapadne Hrvatske u funkciji turističkog i kulturnog razvoja; *V. Veselica*, Globalizacija i nova ekonomija; *M. Čavlek*, Napredne tehnologije – hrvatski izazov; *M. Cingula* i *M. Klačmer*, Socijalno poduzetništvo kao čimbenik razvoja sjeverozapadne Hrvatske; *R. Jovančević*, Globalizacija i inozemna direktna ulaganja – implikacije za Hrvatsku; *H. Petrić*, Temeljne osobine demografskog i ekonomskog razvoja gradskih naselja na prostoru današnje sjeverozapadne Hrvatske na razmeđi kasnog srednjovjekovlja i ranog novog vijeka; *S. Dvorski*, Promet kao čimbenik regionalnog razvitka; *R. Gotić* i *I. Gotić*, Varaždinske Toplice –

autocesta Zagreb-Goričan; *D. Gregurinčić*, Varaždinska županija – prostorni plan Županije u funkciji razvoja i zaštite prostora; *R. Brčić*, Porezni sustav Republike Hrvatske i šanse za razvoj gospodarstva Varaždinske županije; *F. Ruža*, Uvjeti razvitka industrije u Varaždinu početkom 20. stoljeća; *S. Pegan*, Prostorni činitelji razvoja prerađivačke industrije; *Z. Matotan*, Mogućnosti razvoja povrćarske proizvodnje u sjeverozapadnoj Hrvatskoj; *M. Kolar*, Mlinarstvo sjeverozapadne Hrvatske do 1941. godine; *I. Trokter*, Utjecaj razvoja tehnike, tehnologije i organizacije na proizvodno zapošljavanje; *M. Klemm*, Spomenička baština u funkciji društveno ekonomskog razvoja sjeverozapadne Hrvatske; *A. Jembrih*, Kajkaviana croatica – historijska svijest danas; *T. Đurić*, Spomenička kulturna i prirodna baština varaždinsko-topličkog, viničkog i belskog kraja u funkciji društveno-gospodarskog razvoja Varaždinske županije; *Š. Runjić* i *Ž. Ivković*, Istraživanje i proizvodnja nafte i plina u sjeverozapadnoj Hrvatskoj; *I. Meandžija*, *Ž. Šikonja*, *M. Lukić* i *V. Tišljar*, Proizvodnja i priprema prirodnog plina iz polja duboke Podravine na početku trećeg tisućljeća; *M. Zelić*, *B. Omrčen*, *B. Lončarić* i *V. Brkić*, Odlaganje tehnološkog otpada utiskivanjem u duboke geološke formacije na području sjeverozapadne Hrvatske; *A. Šimunić* i *I. Hećimović*, Termalne vode sjeverne Hrvatske; *D. Grđan* i *V. Hudoletnjak*, Odnos hidrogeoloških uvjeta u varaždinskom vodonosnom sloju na kvalitetu vode vodoopskrbnog sustava Varaždin; *R. Lončarić* i *M. Amadori*, Sanacija starih građevina i obnova pročelja; *M. Šimek*, Arheološka prošlost – vrijednost budućnosti; *Y. Nikolaevič Ažnjuk* i *M. V. Priymych*, Croatian Traces in History and Culture of South-Western Ukraine; *D. Peričić*, Budućnost kajkavštine; *B. Filipan*, Kraljevske sajamske povlastice – kulturno-povijesni spomenici Varaždinskih Toplica; *S. Hranjec*, Izobrazba učitelja – stvaralački potencijal u ukupnom razvoju sjeverozapadne Hrvatske; *S. Kopjar* i *Z. Kopjar*, Katalogizacija zaštićenih dijelova prirode na području Varaždinske županije; *Lj. Perči*, Knjižnica obitelji Bombelles; *M. Žugaj*, *K. Kero* i *B. Bojanić-Glavica*, Stalni gospodarski izvjestitelji kraljevskoga zemaljskoga statističkog ureda u Zagrebu za Županiju varaždinsku na smjeni dvaju stoljeća; *D. Dobrinić*, Društveno ekonomski značaj pošte u razvoju regije; *T. Hunjak* i *P. Parat*, Zadovoljstvo klijenata – uvjet za profitabilno poslovanje banaka; *F. Križanić*, Financijska praksa trgovačkog društva za proizvodnju elektroničkih komponenti iz sjeverozapadne Hrvatske; *T. Koren*, Utvrđivanje strukture zastoja i gubitaka vremena u procesu proizvodnje odjeće; *A. Hozjan*, SZ Hrvatske na jožefinskih vojaških kartah 1782-1785; *S. Ozimec*, Sustavno poticanje kreativnosti edukativnim oblicima u funkciji društveno-ekonomskog razvoja sjeverozapadne Hrvatske; *E. Stipčević*, Proučavanje glazbene baštine Varaždina: skladateljski opus Ivana Wernera; *M. Tomorad*, Egipatske zbirke u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na egipatsku zbirku Gradskog muzeja Varaždin.

Projekt: *300 godina uršulinki u Varaždinu – 2003. godine*. Nakon službenog dopisa samostana sestri uršulinki u Varaždinu Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti krajem srpnja prošle godine, za organizaciju znanstvenog skupa, u Zavodu su tijekom cijele godine obavljene pripreme za organizaciju skupa uz sudjelovanje voditelja Zavoda A. Mohorovičića i F. Šanjeka. Pripremljeni su pretpozivi i do sada se za skup prijavilo više od dvadeset predavača. Pripreme u Zavodu vodio je E. Vargović sa sestrom Klaudijom Đuran u uršulinskom samostanu u Varaždinu.

Projekt: *Istraživački rad*, međunarodnog karaktera, na izradi monografije o povijesti varaždinske pošte u povodu stote obljetnice poštanske palače. Autor projekta je dr. Andrej Hozjan, sveučilišni profesor iz Maribora. Dvogodišnji intenzivni istraživački rad rezultirao je monografijom *Poštanski promet sjeverozapadne Hrvatske*. Autori priloga bili su: *M. Šimek*, Pošta u prapovijesti i antici; *A. Nazor*, Pregled povijesti organiziranog prijenosa pošte u Varaždinu i Varaždinskoj županiji u srednjem vijeku; *A. Hozjan*, Postanak i razvoj poštanske ustanove i ostalih prijenosa obavijesti u sjeverozapadnoj Hrvatskoj od 1500. do 1783. godine; *Đ. Cesar* i *A. Hozjan*, Poštanska djelatnost u

sjeverozapadnoj Hrvatskoj od 1783. do 1918. godine; *K. Šutalo*, Prilog povijesti PTT prometa u sjeverozapadnoj Hrvatskoj od 1919. do 1941. godine; *N. Janić* i *J. Jelenečki*, Pregled rada pošte sjeverozapadne Hrvatske od 1941. do 1945. godine; *B. Sever*, Djelomični osvrt na poštansku, telegrafsku i telefonsku djalatnost na području sjeverozapadne Hrvatske u razdoblju od 1945. do 1990. godine; *D. Majnarić Radošević*, Pošta sjeverozapadne Hrvatske u razdoblju od 1990. do 2002. godine; *N. Janić* i *J. Jelenečki*, Pregled poštanskih žigova, maraka i filatelije sjeverozapadne Hrvatske; *D. Hrelja*, Izgradnja varaždinske pošte 1901./ 1902. godine; *D. Hrelja*, Arhivsko gradivo Državnog arhiva u Varaždinu kao izvor za povijest pošte na području sjeverozapadne Hrvatske. Monografija na kraju ima priloge: Popis upravnika Varaždinske pošte i direktora Varaždinskog poštanskog područja; Popis poštanskih ureda i karte poštanskih ureda po županijama u 2000. godini; Poštanska koračnica varaždinskog skladatelja Davora Bobića; Registar izvora, literature i slikovnih priloga te podaci o autorima i suradnicima. Dizajn monografija radio je poznati varaždinski slikar Darko Sačić, a tiskarske poslove obavila je tiskara "Varteks" iz Varaždina. Projekt je ušao u program aktivnosti Grada Varaždina za godinu 2002. Projekt je financijski pripremljen u Hrvatskoj pošti. Obilježavanje 100 godina poštanske zgrade u Varaždinu bilo je državnog karaktera. Cijeli projekt vodio je u Zavodu Eduard Vargović koji je ujedno bio i tehnički urednik monografije.

Znanstvenoumjetnička djelatnost

Projekt: *Glazbena baština Varaždina: skladateljski opus Ivana Wernera*. Voditelj projekta je E. Stipčević, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Projekt je dobio donacijsku potporu Zagrebačke banke za godinu 2001. U tijeku ove godine nastavljen je rad na arhivskim i komparatističkim istraživanjima opusa varaždinskog skladatelja Ivana Wernera. Studija Glazbene mogućnosti Varaždina u doba Ivana Kukuljevića predana je u tisak za časopis Kaj. Također je dogovoreno skeniranje cjelokupne Wernerove skladateljske ostavštine, pohranjene u samostanu sestara uršulinki u Varaždinu, u fotolaboratoriju Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu. Sve skladbe bit će skenirane te pohranjene u obliku mikrofilma i diska. Očekuje se da bi svi tehnički i istraživački poslovi mogli biti zaključeni u proljeće 2003. O Ivanu Werneru bit će i prilog na znanstvenom skupu u povodu 300. obljetnice dolaska uršulinki u Varaždin u jesen 2003. U Zavodu je projekt vodio Ivan Grabar.

Istraživački rad – autorski i koautorski

Ante Gabričević autor je rukopisa: Stanovništvo Varaždina – tijekom minulih stoljeća. Rad je napisan 1985., a recenzirali su ga A. Wertheimer-Baletić i V. Stipetić i predložili za tisak. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Zagreb poslala je taj rukopis Ministarstvu znanosti i tehnologije Hrvatske s molbom za sufinanciranje. Projekt je u tijeku 2001. pripreman za realizaciju, a potporu su pružili Ministarstvo znanosti i tehnologije, Varaždinska županija i Grad Varaždin. Program tih aktivnosti u Zavodu provodio je Ivan Grabar. Projekt je završen u ovoj godini tiskanjem knjige i njezinim predstavljanjem u Gradskoj vijećnici Grada Varaždina.

Ivan Grabar i Denis Peričić istražuju i pripremaju knjigu *Krležiana Varasdiensis* (Varaždin u Krležinim djelima). Knjiga je rezultat opsežnog istraživačkog posla dvojice varaždinskih krležologa, I. Grabara koji je prikupio građu Krležinih tekstova povezanih s varaždinskim temama, te D. Peričića koji je na temelju prikupljenih tekstova i dodatnih analiza uspostavio korpus Krležinih varaždinskih tema i varijacija, književnopovijesno ga povezao, situirao i uklopio u kontekst Krležinog životopisa i opusa. Nakon uvodnog stručnog teksta Denisa Peričića glavni dio knjige prvi put na jednom mjestu okuplja korpus Krležinih varaždinskih tema, a knjizi je pridodana i mala hrestomatija dosadašnjih

stručnih tekstova o Krleži i Varaždinu te varaždinskih autora o Krleži. Osim tiskanja knjige predlaže se osnivanje društva koje će voditi računa i njegovati Krležinu baštinu s ciljem daljnjeg istraživanja i proučavanja njegovih djela; osigurati prostor za smještaj Krležine baštine, i to u dogovoru s LZ „Miroslav Krleža"; predlaže se također obilježavanje mjesta – kuće gdje je rođena Krležina majka u Varaždinu i baka u Čakovcu i, konačno, da se u Varaždinu, prema propisanim kriterijima, podigne spomen-bista M. Krleži. Razlozi predlaganja spomenutog projekta: Krleža, Miroslav, djed književnika M. Krleže, rođen je u Kaštelancu kraj Jalžabeta (varaždinsko područje) 1. XI. 1832. – umro je u Križovljanu 27. VII. 1867.; Krleža, Miroslav, otac književnika M. Krleže, rođen je u Varaždinu 18./19. VII. 1857. – umro u Zagrebu 8. I. 1952. Njegova majka Josipa bila je iz bogate varaždinske plemenitaške obitelji Mekovec; Drožar, Terezija, rođena Goričanec, Krležina baka po majci rođena je u Čakovcu 23. IX. 1837. – živjela je u Varaždinu, umrla u Varaždinu 19. III. 1923.; Krleža, Ivka (Ivanka), rođena Drožar, majka M. Krleže rođena je u Varaždinu 2. V. 1870. – umrla je u Zagrebu 10. V. 1926. (izvor: *Krležijana* 1-2, izdavač LZ „Miroslav Krleža", Zagreb, 1999.); M. Krleža bio je akademik, osnivač Leksikografskog zavoda; osim naziva jedne ulice u Varaždinu Krleža ničim drugim nije obilježen. Na realizaciji radilo se i godine 2002.

I. Grabar i E. Vargović. Nastavak rada na realizaciji projekta *Znanstvenoistraživačka djelatnost s bibliografijom radova Zavoda HAZU Varaždin od 1983. do 2000.* Sređivanje i sistematizacija postojeće prikupljene građe.

Nastavak istraživanja I. Grabara na građi za ediciju Akademici Varaždinske i Međimurske županije s biobibliografijom. Pripremanje dokumentacije.

I. Grabar, Lj. Albus i E. Vargović: Istraživanje etnografske baštine s tradicijskom proizvodnjom i marketingom na prostoru Zagorja i Međimurja. Etnografska baština, psihosocijalni aspekti te tradicijska proizvodnja međičarskih proizvoda, gvirca, grnčarstva, te proizvodnje koju rade stari obrti i drugi, relativno su malo istraživani u cilju njihovog razvoja kao djelatnosti. U godini 2002. provedeno je i obrađeno anketno istraživanje, pripremljena uvodna studija o problemu proštenja-hodočašća te psihosocijalni aspekti ovog fenomena. Osim toga, pred istraživačima je rad na istraživanjima i drugih uvjeta kao što su proizvodnja, cijena, krediti, tržište, infrastruktura i promidžba, stručnost kadrova, kao i uvjeti njihovog obrazovanja.

Potrebno je spomenuti da su navedeni projekti djelomično realizirani: A. Gabričević, Stanovništvo Varaždina tijekom minulih stoljeća; realizacija istraživačkog projekta i tiskanja monografije Pošta sjeverozapadne Hrvatske, a posebno zbog priprema velikog međunarodnog skupa *Stvaralački potencijali društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske* i tiskanja zbornika radova s tog skupa.

Znanstveni skupovi

Zavod je suorganizirao u suradnji s Ministarstvom prosvjete i športa i Zavodom za unapređivanje školstva tradicionalni stručnoznanstveni skup *Kajkavsko narječje i književnost u nastavi*. Nositelj skupa bila je Visoka učiteljska škola u Čakovcu gdje je skup i održan 26. IV. 2002. Sudjelovali su: *Đ. Blažeka*, Dijalektološka grafija i metode njezina približavanja studentima; *S. Težak*, Kajkavska morfologija u dječjem pjesničkom stvaralaštvu (Imenice); *I. Zvonar*, Osnove sintakse donjomeđimurskih govora; *F. Hrg*, O ivanečkim vjetrovima i popratnim im pojavama; *A. Jembrih*, Lovrenčićev Adolf iliti kakvi ljudi su ljudi (1833.), odgojni roman; *S. Hranjec*, Hitrecov Kaj; *D. Peričić*, Kajkavska lirika Tomislava Ribića ili Uvod u Novi kajkavski program; *B. Jelušić*, Jako vesel mešter jeden; *T. Turza-Bogdan*, Metodički pristup kajkavskoj prozi kod mladih osnovnoškolaca; *K. Bajuk*, Materinske rejči kak zrje si v srce sadimo.

U kajkavskoj radionici predstavljeni su Bakini kolači S. Bebek i D. Patačko i Kajkavski etnokviz M. Cik-Adaković. Od ove godine u okviru skupa ustanovljena je

Nagrada "Pavić Mikula" za najbolje dječje kajkavske radove. Pozivu se odazvalo 45 škola sa 276 đačka rada. Ocjenjivački odbor nagradio je najbolje radove koji su objavljeni u zborniku. Pripreme za skup u Zavodu vodio je E. Vargović.

Hrvatska akademija i njezin Zavod u Varaždinu organizatori su velikog međunarodnog znanstvenog simpozija *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*. Kao što je prije spomenuto simpozij je održan 21. i 22. XI. 2002. u Varaždinu, a sudjelovalo je šezdesetak autora s predavanjima.

Izdavačka djelatnost

Ove godine Zavod je realizirao tri velika izdavačka projekta. Prvi se odnosi na tiskanje knjige A. Gabričevića, Stanovništvo Varaždina tijekom minulih stoljeća. Recenzenti knjige bili su akad. Vladimir Stipetić koji je napisao i uvodnu studio i bio urednik izdanja i akad. Alica Wertheimer-Baletić. Knjiga je bila svečane predstavljena 19. ožujka 2002. u Gradskoj vijećnici u Varaždinu. Na predstavljanju su govorili: akad. Vladimir Stipetić, Slobodan Kaštela i autor Ante Gabričević. Ovaj projekt vodio je u Zavodu Ivan Grabar, a kompjutorsku obradu pripremila je Ljiljana Biškup.

Drugi veliki izdavački projekt je monografija Poštanska djelatnost sjeverozapadne Hrvatske. Monografija je rezultat dvogodišnjeg istraživačkog rada već prije spomenutih autora.

Monografija je svečano predstavljena 26. IV. 2002. u Varaždinu u Velikoj koncertnoj dvorani HNK, točno na dan i sat (12 sati) kada je prije 100 godina (1902.) poštanska palača i otvorena. Na predstavljanju o knjizi su govorili V. Ciglar, A. Hozjan i recenzent S. Kaštela, a pozdravne govore uputili su uime HP I. Viduka, a uime Hrvatske akademije vrlo nadahnuto govorio je akad. A. Mohorovičić. Tom prilikom su autorima i recenzentima uručene priznanja HP. Na predstavljanju knjige prikazana je i poštanska marka s nadnevkom 2. IV. 1902.-2002. Tehničke pripreme u Zavodu je vodio E. Vargović koji je ujedno i tehnički urednik knjige. Monografija je također predstavljena i u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu 4. lipnja 2002. na kojoj su govorili A. Mohorovičić, A. Hozjan, S. Kaštela i B. Sever.

Treći veliki projekt je tiskanje Zbornika radova sa znanstvenog simpozija *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvija sjeverozapadne Hrvatske*. Urednici knjige: akademici A. Mohorovičić i V. Stipetić. Tehnički urednici: S. Kaštela i I. Grabar. Dizajn knjige pripada akad. slikaru D. Sačiću, dok je kompjutorsku pripremu obavila Lj. Biškup. Predgovor je napisao akad. A. Mohorovičić, dok je Poruku napisao župan Varaždinske županije Z. Sabati. Zbornik je tiskala tiskara „Varteks".

Kultura i umjetnost

Na prijedlog Općinskog vijeća Martijanca, a na inicijativu Zavoda pristupilo se organizirano zaštititi povijesne i sakralne zaštite u općini Martijanec. Temeljem takvih planova općina Martijanec, odnosno Općinsko vijeće, imenovalo je dva odbora, i to Odbor za zaštitu sakralnih objekata i Odbor za kulturni razvoj mjesta. Oba su odbora pripremila svoje programe koji su se počeli uspješno ostvarivati i na zaštiti sakralnih objekata i na kulturnom razvoju mjesta. Konkretno, obnovljen je toranj crkve Sv. Martina u Martijancu, obnovljeni su i restaurirani vitraji i u tijeku su drugi restauratorski poslovi. U tijeku je izrada projektne dokumentacije za statičku sanaciju, adaptaciju i restauraciju gotičkih crkava u Križovljanu i Hrastovljanu. U kulturnom dijelu programa s Umjetničkim vijećem Varaždinskih baroknih večeri dogovoreno je i dijelom već organizirano stalno uključivanje Martijanca u program Varaždinskih baroknih večeri. U tom kontekstu priprema se program kojim će se potaknuti svi mladi umjetnički potencijali iz glazbene i likovne umjetnosti, kao i drugih programa. Ove godine prvi je

put održan koncert u župnoj crkvi Sv. Martina u okviru Varaždinskih baroknih večeri. Koncert je održan 22. rujna 2002. Pripremu cijelog koncerta, kao i uvodnu pozdravnu riječ, realizirao je I. Grabar. Koncert je održao Brass kvintet.

Posebice se priprema projekt osnivanja stalne izložbe crkvene umjetnosti u gotičkoj crkvi u Križovljanu. Taj projekt će se dogovarati s Varaždinskom biskupijom. Financijski dio kontinuirano podupire Ministarstvo kulture, općina Martijanec, mještani Martijanca i sponzori iz tog područja.

Od strane Zavoda u te programe uključen je I. Grabar, a od strane Martijanca D. Stepinac, župnik crkve Sv. Martina I. Košutić i drugi članovi Odbora.

Na inicijativu Zavoda, aktivnim uključivanjem I. Grabara i E. Vargovića već se dulje vrijeme radi na pripremama zaštite sakralnih objekata i kulturnog razvoja Petrijanca. U tom smislu izradit će se prijedlog programa koji će se dostaviti Općinskom vijeću i župnom uredu u Petrijancu. Program će obuhvatiti zaštitu sakralnih objekata (poslovi adaptacije, restauraciju i statičkih mjerenja objekata), zatim uređenje prostora unutar cinktorija i parka ispred crkve, umjetničkih događanja u suradnji s Varaždinskim baroknim večerima i drugih aktivnosti. Do sada su izvršeni razgovori s maestrom Vladimirom Kranjčevićem i župnikom Antunom Posavcem. Slijedi razgovor s načelnikom općine Petrijanec. Na temelju tih aktivnosti izradit će se konkretni programi i ponuditi općini Petrijanec i župnom uredu. Do sada je Zavod sudjelovao u aktivnostima izrade, postavljanja i posvećenja skulpture Alojzija Stepinca. Programi dosadašnjih aktivnosti se ostvaruju na zadovoljstvo mještana općine Petrijanec. Program će napisati i predložiti I. Grabar. Dokumentaciju potrebnu za spomenute projekte pripremio je E. Vargović.

Stručna djelatnost

Na prijedlog predsjednika Akademije Ive Padovana u tijeku godine 2000. Zavod je pristupio temeljitom istraživanju kompleksa s dvorcem Opeka. Istraživanja su se odnosila na utvrđivanje naziva – popisne liste zemljišta (parcela) koje čine spomenuti kompleks, istražilo se i očitovanje u svezi Opeke od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Varaždinu, zaključke Poljoprivredne i veterinarske škole – Arboretuma Opeka o vlasništvu, Ureda za imovinsko-pravne poslove Varaždinske županije, županijskog Upravnog odjela za društvene djelatnosti, Ureda državne uprave u Varaždinskoj županiji – Ured za imovinsko pravne poslove, Uprave za građansko pravo Ministarstva pravosuđe, Uprave i lokalne samouprave Zagreb, zaključak Poglavarstva Varaždinske županije, Sekretarijata za društvene djelatnosti općine Varaždin (iz 1993.), mišljenje Hrvatske akademije znanosti i umjetnost (na prijedlog Konzervatorskog odjela u Varaždinu).

S pravnog stajališta zamjenik gradonačelnika Grada Varaždina Z. Horvat angažirao je odvjetnika gradskog Poglavarstva N. Slukića da pitanje vlasništva istraži s pravnog stajališta. Osim spomenutih istraživanja Zavod je snimio postojeće stanje dvorca i perivoja.

Na temelju iznijetog postoji dovoljno činjenica i argumenata da se dođe do rješenja o vlasništvu. No, to rješenje bi vjerojatno trebalo tražiti od nadležnih ministarstava i Vlade Republike Hrvatske.

Ostali rad

U tijeku godine Zavod je opremio svoju biblioteku novim stručnim knjigama, časopisima i novinama. Također je dio knjiga – starijih izdanja – dobio iz fundusa Gradske knjižnice i čitaonice "Metel Ožegović" u Varaždinu. Razmjena knjiga i časopisa jedan je od najvažnijih izvora njihova nabavljanja. U Zavodu se posebno vodi računa o arhiviranju dokumenata vezanih za istraživanja, pripreme i održavanje stručnih i znanstvenih skupova.

Sve aktivnosti Zavoda primjereno su praćene od strane medija: Varaždinskih vijesti, HRT-a, Varaždinske televizije, Županijskog radija Varaždin, Gradskog radija 042, Večernjeg lista, Vjesnika i Jutarnjeg list. Riječ je o tekstovima, fotografijama, intervjuima i radio emisijama.

ZNANSTVENA VIJEĆA I DRUGA AKADEMIJINA TIJELA

MEĐUNARODNI KOMITET ZA ISTRAŽIVANJE BOKSITA, ALUMINIJEVIH HIDROKSIDA I ALUMINIJA (ICSOBA)

Međunarodni komitet za istraživanje boksita, aluminijevih hidroksida i aluminija (International Committee for the Study of Bauxite, Alumina and Aluminium, ICSOBA) osnovan je u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu godine 1963.

U ovoj godini Predsjedništvo u sastavu prof. dr. sc. Peter Paschen, Sveučilište u Leobenu, Austrija, dopredsjednici dr. sc. Gyorgy Komlossy, OMBKE, Mađarska, mr. Ulysses Kyriacopoulos, Silver and Barite Co., Grčka, prof. dr. sc. Olga Šarc-Lahodny, organizirali su 9. međunarodni kongres ICSOBE koji je održan u Beču od 29. svibnja do 1. lipnja 2002.

Kongres je održan kao zajednička manifestacija s Bergmännischer Verband Österreich (BVÖ) i Gesellschaft für Bergbau, Metallurgie, Rohstoff- und Umwelttechnik (GDMB), pod naslovom *M3 Mining, Metallurgy 3. Millennium: International Congress on European Perspectives in Mining and Metallurgy*. 143 predavanja (u 11 sekcija) predstavila su rezultate razvoja, konsolidacije i izazova budućnosti metalne industrije u Europi, probleme zaštite okoliša u odnosu na metalne industrije, sigurnost i nadzor u rudnicima, te razvoj novih tehnologija u rudarstvu i metalurgiji.

U sekcijama ICSOBE pokazani su rezultati novih mogućnosti podzemne eksploatacije boksita, napori u usavršavanju ili izradi novih postupaka za dobivanje aluminija iz dijasporičnih boksita i drugih aluminijskih ruda, razvoj anoda za elektrolizu, razvoj aluminijskih legura, te procesa recikliranja metala.

Prije Kongresa objavljena je zbirka sažetaka, a tijekom godine sabran je i recenziran dio predavanja koja će se objaviti kao 34. broj časopisa Travaux de l'ICSOBA, tijekom iduće godine.

Više istaknutih i aktivnih članova ICSOBE iz inozemstva, među njima i novoizabrani predsjednik gospodin D. Contaroudas, upravitelj Silver and Barite Co. u Grčkoj, predložili su da se u listopadu 2003. organizira u Zagrebu, u Hrvatskoj akademiji, gdje je osnovana ICSOBA, svečana sjednica i jednodnevni simpozij prigodom četrdesete obljetnice ICSOBE s predavanjima o dosadašnjoj aktivnosti te aspektima i izazovima budućnosti u relevantnom području znanstvenog i tehnološkog razvoja.

HRVATSKA KRISTALOGRAFSKA ZAJEDNICA

Od 27. do 30. lipnja 2002. u Bohinju je održan 11. slovensko-hrvatski kristalografski sastanak u organizaciji Slovenskog kristalografskog društva i Hrvatske kristalografske zajednice. Sastanku je bilo nazočno oko 65 kristalografa iz zemalja organizatora i desetak gostiju iz susjednih zemalja. Održana su sljedeća plenarna predavanja:

B. Modec (Ljubljana), Oxomolybdenum(V) Clusters Built of Dinuclear Metal-Metal Bonded Units; *D. Matković-Čalogović* (Zagreb), Some Protein Crystallography Examples – A Small Molecule Crystallographer´s View; *G. Giester* (Beč), Five Years of CCD X-ray Data Collection at Vienna University; *H. Boehm* (Mainz), Phase Transitions in Modulated Structures; *E. R. T. Tiekink* (Singapore), Adventures in Engineering Molecular Solids.

Osim plenarnih predavanja održano je 38 usmenih znanstvenih priopćenja. Financijska potpora za održavanje sastanka dobivena je od Ministarstva obrazovanja, znanosti i sporta Republike Slovenije te devet komercijalnih tvrtki. Za sudionike sastanka prireden je izlet kroz taj dio Slovenije.

Od 6. do 15. kolovoza u Ženevi je održan XIX. međunarodni kristalografski kongres na kojem je svoje znanstvene rezultate priopćilo i nekoliko članova Hrvatske kristalografske zajednice. Na kongresu je bilo preko 1500 sudionika iz 48 zemalja svijeta. Istodobno s kongresom zasjedala i Glavna skupština Međunarodne unije za kristalografiju. Izabrano je i novo Izvršno vijeće Unije na čelu s američkim kristalografom Williamom L. Duaxom iz Buffala. Kao što je uobičajeno tom je prilikom zasjedalo i Vijeće Europske kristalografske asocijacije. Na oba zasjedanja Hrvatsku kristalografsku zajednicu zastupao je prof. dr. sc. Stanko Popović, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i tajnik Zajednice.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DALJINSKA ISTRAŽIVANJA I FOTOINTERPRETACIJU

Novi Izvršni odbor, izabran na XVII. izbornoj skupštini Vijeća, održanoj 11. prosinca 2001. sastao se dva puta, a uži sastav još tri puta, rješavajući tekuća pitanja. Prihvaćena je inicijativa članice Vijeća tvrtke GEOSAT o održavanju Godišnje skupštine i simpozija EARSeL-a (European Association of Remote Sensing Laboratories) u Hrvatskoj godine 2004. i imenovan Organizacijski odbor u sastavu prof. dr. sc. M. Oluić (predsjednik), akad. I. Gušić, akad. D. Skoko, prof. dr. sc. M. Bogunović, doc. dr. sc. V. Kušan, J. Pleško, dipl. ing., dr. sc. M. Benko i dr. sc. M. Kuzmić. EARSeL je prihvatio kandidaturu Hrvatske (kandidati su još bili Španjolska i Portugal) pa će se skup održati krajem svibnja 2004. u Dubrovniku.

U tu svrhu započele su pripreme za njegovu organizaciju, pa je, kao prvi korak, aktualni predsjednik EARSeL-a, prof. Eberhard Parlow sa Sveučilišta u Baselu, od 17. do 19. svibnja posjetio Zagreb, kojom prilikom su ga prof. dr. M. Oluić i akad. I. Gušić upoznali s mogućnostima održavanja navedenog simpozija u Hrvatskoj i s njime napravili jednodnevni izlet na Plitvička jezera. Zatim je u lipnju, prigodom 22. simpozija i Godišnje skupštine EARSeL-a u Pragu, prof. M. Oluić, uz suradnju akad. I. Gušića i doc. dr. V. Kušana, održao kratko (dvanaestminutno) predstavljanje Hrvatske i Dubrovnika kao mjesta održavanja simpozija. Konačno su, od 10. do 13. listopada, prof. E. Parlow i profesionalna tajnica EARSeL-a, gospođa Madeleine Godfroi, posjetili Dubrovnik, gdje su ih dočekali akad. Gušić i prof. Oluić i zajedno s njima obavili razgovore na mogućim mjestima održavanja simpozija: Interuniverzitetskom centru, s tajnicom gospođom Bertom Dragičević, te u hotelima Excelsior i Croatia u Cavtatu, s

ravnateljima hotela. S putničkom agencijom Gulliver dogovoreno je da ona organizira popratna događanja. Nakon što spomenute ustanove dostave svoje ponude izravno izvršnom odboru EARSeL-a, taj će Odbor u siječnju 2003., na sastanku u Parizu (kojemu bi trebao nazočiti i prof. Oluić), donijeti konačnu odluku o mjestu održavanja simpozija i započeti s tiskanjem prve obavijesti, plakata i dr.

Glavnina djelatnosti Vijeća odvijala se kroz rad sekcija, i to:

1. *Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS*: pročelnik prof. dr. sc. Teodor Fiedler, zamjenica Ivana Javorović, dipl. ing.

U cikličkom aerosnimanju teritorija Republike Hrvatske snimljena je istočna Slavonija, Međimurje, varaždinsko i bjelovarsko područje. Službe snimanja nabavile su opremu za GPS-om podržano snimanje iz zraka pa će se ubuduće uz snimke dobivati koordinate snimališta. Pokrenut je međunarodni projekt s Kraljevinom Norveškom o izradi topografske baze podataka (CRONO GIS) kroz koji ćemo već iduće godine imati operativnu bazu za barem 20% teritorija. Završena je nova, liberalnija uredba o snimanju iz zraka i upućena na usvajanje Vladi Republike Hrvatske.

2. *Sekcija za vegetaciju, poljoprivredu i šumarstvo*: pročelnica dr. sc. Renata Pernar, zamjenik mr. sc. Stjepan Husnjak.

Iz domene šumarstva tijekom godine provedena su istraživanja primjene metoda daljinskih istraživanja (radarske, multispektralne, termalne i infracrvene snimke) na miniranim područjima s ciljem redukcije minski sumnjivih površina, bez izravnog kontakta s tlom. Nastavilo se s kartiranjima načina korištenja zemljišta na pojedinačnim biolokalitetima prema CORINE metodologiji, te s kartiranjima biotopa vlažnih staništa prema MedWet metodologiji (dolina Neretve) uz pomoć crno-bijelih i infra-crvenih snimaka u boji. Također su nastavljena kartiranja načina korištenja zemljišta za područje Republike Hrvatske na satelitskim snimkama. Nadalje, u tijeku su podrobnija istraživanja primjene satelitskih snimaka u inventuri šuma. Izrađeni su modeli uporabe infra-crvenih u boji i crno-bijelih ortofotosnimaka za izradu katastra stabala u urbanom šumarstvu. Također je utvrđena metodologija određivanja zdravstvenog stanja pojedinačnih stabala na infra-crvenim snimkama u boji i uspostavljen katastar stabala parkova središnjeg dijela grada Zagreba. Izrađeni su modeli primjene GIS-a za valorizaciju stanja na zaštićenim područjima. Pristupilo se istraživanjima određivanja preciznosti snimanja točaka s pomoću GPS-a u različitim fenološkim i strukturnim stanjima sastojina.

Iz domene poljoprivrede završena je prva faza znanstvenoistraživačkog projekta *Primjena informacijskog sustava u razvoju poljoprivrede*. Izrađen je geografski i zemljišni informacijski sustav (GIZIS) za područje Vukovarsko-srijemske županije. Završena je hidropedološka karta za vodno područje sliva Save, što je ujedno prva faza znanstvenoistraživačkog projekta *Hidropedološka karta Republike Hrvatske u mjerilu 1:300.000*.

3. *Sekcija za oceanografiju*: pročelnik dr. sc. Milivoj Kuzmić, zamjenica mr. sc. Mira Morović.

Institut za oceanografiju i ribarstvo iz Splita u suradnji s R. Precalijem (CIM, IRB, Rovinj) obrađivao je satelitske podatke boje mora za sjeverni Jadran, te ih povezivao s *in situ* mjerenim podacima klorofilnih pigmenata i koncentracijama suspendirane tvari. Rad je priređen za posebni volumen International Journal of Remote Sensing.

Skupina iz Instituta obrađivala je satelitske slike boje mora za južni Jadran, posebno za relativno neuobičajene situacije, kada je koncentracija klorofila povećana u južnoj jadranskoj kotlini.

Tiskano: *M. Morović*, Seasonal and interannual variations in pigments in the Adriatic Sea, Academy Proceedings Earth and Planetary Sciences, Indian Academy of Sciences, vol. 111, rujan 2002., Bangalore, 215-225.

4. *Sekcija za zaštitu okoliša i prostorno planiranje*: pročelnik Ivan Landek, dipl. ing., zamjenik mr. sc. Tihomir Jukić.

Digitalne ortofoto karte u mjerilu 1:5.000 (500 listova) izrađene su za odabrane lokacije prema prioritetima Hrvatskog centra za razminiranje. Izrađeno je 125 listova nove topografske karte u mjerilu 1:25.000 od kojih je dio službeno potvrđen i na raspolaganju prostornim planerima i drugim korisnicima, a ostali su na kontroli u Hrvatskom geodetskom institutu i Državnoj geodetskoj upravi. Karta je izrađena digitalno. Za prostorno planiranje pregledano je i tiskano 556 listova Hrvatske osnovne karte u mjerilu 1:5000 i 821 list Digitalnih ortofotokarata u mjerilu 1:5.000.

5. *Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe*: pročelnik dr. sc. Željko Tomičić, zamjenica dr. sc. Kornelija Minichreiter.

U sklopu programa trajne znanstvenoistraživačke djelatnosti Instituta za arheologiju koji podupiru Ministarstvo znanosti i tehnologije, Ministarstvo kulture i Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, fotointerpretacijom postojećih aerosnimaka obrađena su područja hrvatskog dijela Podunavlja i dijelova Požeško-slavonske županije. Radilo se i na projektima *Arheološke topografije Virovitičko-podravske*, *Krapinsko-zagorske* i *Istarske županije* te *Primorja* i *Dalmacije*.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA NAFTU

Izvršni odbor je u 2002. održao šest sjednica na kojima je razmatrao, pratio i koordinirao rad i aktivnosti svojih pet sekcija i pripremao materijale za održavanje XXXIII. izborne Skupštine Znanstvenog vijeća za naftu.

Izborna Skupština održana 25. travnja 2002. započela je odavanjem počasti minutom šutnje preminulim članovima Vijeća, akademiku Velimiru Kranjecu, dopredsjedniku Izvršnog odbora, dr. Francu Šefu te dr. Peri Mioču i dr. Kemalu Čauševiću.

Predavanje *Gorivi članci nisu više samo budućnost* održao je dipl. ing. Vladimir Kramberger.

Članovi Skupštine jednoglasno su se izjasnili da će odluke donositi javnim glasovanjem.

Skupština je jednoglasno prihvatila izvješće o radu u trogodišnjem mandatu koje je podnio predsjednik Vijeća akad. Mirko Zelić, te izvješće o financijskom poslovanju Vijeća u 2001. koje je podnio predsjednik Nadzornog odbora prof. dr. Viktor Fiolić. Skupština je odala priznanje članovima Izvršnog odbora na postignutim rezultatima u radu Vijeća u proteklom trogodišnjem mandatu.

Jednoglasnom odlukom, u pojedinačnom glasovanju izabrano je za iduće mandatno razdoblje od tri godine novo rukovodstvo Znanstvenog vijeća za naftu, i to:

- za predsjednika Vijeća: akad. Mirko Zelić (član Sekcije za naftno rudarstvo); - za dopredsjednike: dipl. ing. str. Fedor Reščec (član Sekcije za preradu nafte), dr. sc. Zlatko Hill (član Sekcije za ekonomiku naftnog gospodarstva), prof. dr. Ivo Steiner (član Sekcije za naftno rudarstvo); - za tajnike: mr. sc. Ljerka Bjelanović (član Sekcije za preradu nafte), prof. dr. Nediljka Gaurina-Međimurec (član Sekcije za naftno rudarstvo); - za predsjednika Uredničkog odbora: prof. dr. Darko Maljković (član Sekcije za preradu nafte); - Nadzorni odbor u sastavu: prof. dr. Viktor Fiolić, predsjednik (član Sekcije za petrokemiju), Ivan Šutalo (član Sekcije za ekonomiku naftnog gospodarstva), Radovan Filjak (član Sekcije za geologiju, geofiziku i geokemiju).

Temeljem članka 11. Poslovnika o radu Znanstvenog vijeća za naftu, Izborna Skupština je potvrdila pročelnike i zamjenike pročelnika sekcija koji su izabrani na izbornim skupštinama sekcija:

1. Sekcija za geofiziku, geologiju i geokemiju. Izborna skupština održana je 23. travnja 2002., za pročelnika je izabran prof. dr. Zvonimir Hernitz, za zamjenika mr. sc. Marijan Novinc;

2. Sekcija za naftno rudarstvo. Izborna skupština održana je 11. travnja 2002., za pročelnika izabran je prof. dr. Josip Sečen, za zamjenika mr. sc. Dubravko Petrović;

3. Sekcija za preradu nafte. Izborna skupština održana je 17. travnja 2002., za pročelnika izabran je ing. Mihael Zambeli, za zamjenika dipl. ing. Dunja Ahmetović;

4. Sekcija za petrokemiju. Izborna skupština održana je 16. travnja 2002., za pročelnika izabran je dr. sc. Franjo Ranogajec, za zamjenika dr. sc. Vida Jarm;

5. Sekcija za ekonomiku naftne privrede. Izborna skupština održana je 3. travnja 2002., za pročelnika izabran je mr. sc. Nikica Grubišić, za zamjenika mr. sc. Gordan Lazić.

U raspravi o prijedlogu kandidata za počasne članove Vijeća konstatirano je da Pravilnikom o radu znanstvenih vijeća Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nije propisana kategorija počasnih članova u znanstvenim vijećima, pa je jednoglasnom odlukom predloženo Akademijinom Predsjedništvu da izmjeni i dopuni Pravilnik o radu na način da se ponovo uvede kategorija počasnog ili zaslužnog člana u znanstvenim vijećima.

Tijekom svojeg 33. godišnjeg djelovanja Znanstveno vijeće za naftu razvilo se u respektabilno znanstveno tijelo sa 400 vrhunskih znanstvenika koji u okviru svojih matičnih stanova djeluju unutar širokog spektra aktivnosti vezanih uz istraživanje i pridobivanje nafte i plina, preradu nafte, primjenu njezinih derivata, kao i plina u energetske i petrokemijske svrhe, ukratko, sudjeluju u valorizaciji gospodarskog, društvenog i političkog značenja nafte i plina, petrokemijske industrije i uloge nafte i plina u dugoročnoj energetskoj bilanci zemlje.

Članovi Vijeća su, upravo u okviru Akademije, svojim djelovanjem nastojali međusobno povezati sva znanstvena istraživanja od fundamentalnih i primijenjenih do razvojno-tehnoloških i pokušali naći mogućnosti neposrednog prenošenja znanstvenih rješenja na odgovarajuće procese proizvodnje, kao i potaknuti razvoj tih procesa uz promicanje, podupiranje i odgajanje novih i postojećih znanstvenih kadrova.

Cijeneći ovakvu aktivnost svojih članova Skupština (do 1994. Plenum) je na svojim godišnjim zasjedanjima birala počasne članove Znanstvenog vijeća. Od 1974. do 1994. 21 član Vijeća biran je za počasne članove. Međutim, u veljači 1995. Akademijino Predsjedništvo donosi izmjene i dopune Pravilnika o radu znanstvenih vijeća kojima je ispuštena ta kategorija članova, pa time i mogućnost odavanja priznanja za zasluge u radu znanstvenicima u Vijeću za naftu.

Budući da je Akademija odbila ovakav prijedlog Izvršni odbor je zbog navedenih razloga zaključio da bi Akademijino Predsjedništvo trebalo još jednom temeljito razmotriti prijedlog da se u Pravilnik o radu znanstvenih vijeća uvede kategorija zaslužnog člana umjesto prijašnje kategorije počasnog člana, tim više što je riječ o odluci koju je donijela Skupština Znanstvenog vijeća koje broji 470 članova.

Izvršni odbor je stoga predložio i Akademijinim razredima koji prate aktivnosti sekcija i cjelokupni rad Vijeća, da podrže prijedlog za izmjenu i dopunu Pravilnika na način da se uvede kategorija zaslužnog člana Znanstvenoga vijeća.

Skupština je pojedinačnim glasovanjem jednoglasno primila u Znanstveno vijeća za naftu nove članove:

- na prijedlog Sekcije za geologiju, geofiziku i geokemiju: prof. dr. Ivana Stekla, mr. sc. Marija Weisera, mr. sc. Marijana Krpana;

- na prijedlog Sekcije za naftno rudarstvo: dipl. ing. Željka Belošića, dipl. ing. Vladimira Krambergera, dipl. ing. Davorku Gospić-Miočev, dipl. ing. Marina Koceića,

prof. dr. sc. Ivana Gotića, prof. dr. sc. Mladena Zeleniku, prof. dr. sc. Miroslava Goluba, dipl. ing. Dragutina Domitrovića, dipl. ing. Jerka Jelića-Baltu;

- na prijedlog Sekcije za preradu nafte: dipl. ing. Vlastu Srića;

- na prijedlog Sekcije za petrokemiju: dr. sc. Marka Rogošića, za redovitog člana, dipl. ing. Franju Miše, za člana suradnika. Uime novoprimljenih članova na prijamu se zahvalio dipl. ing. Željko Belošić.

Znanstveno vijeće za naftu nastavilo je u 2002. aktivnosti na međunarodnom planu, pa je kao dugogodišnji član European Association of Geoscientists and Engineer (EAGE) sudjelovalo na 64. godišnjoj skupštini tog udruženja koja je održana od 26. do 30. svibnja 2002. u Firenci. Iz mnogobrojnih izvješća i članaka objavljenih u stručnim časopisima vidljivo je da su nastupi Znanstvenog vijeća za naftu bili vrlo zapaženi i rezultirali mnogobrojnim kontaktima i inicijativama za konkretnu suradnju naših i inozemnih znanstvenika. Ovakva aktivnost rezultirala je članstvom Vijeća u American Association of Petroleum Geologists (AAPG) iz Houstona, SAD.

Stav je izvršnog odbora da bi nastavak već započetih aktivnosti Znanstvenog vijeća za naftu vezanih uz međunarodnu znanstvenu suradnju trebalo financirati iz sredstava koja Ministarstvo znanosti i tehnologije za tu svrhu osigurava iz godišnjeg proračuna. Kako bismo kao zemlja što prije dostigli standarde koje propisuje Europska unija, nužno je nastaviti dosadašnju suradnju, uključiti se u projekte na kojima imamo znanstvene spoznaje i rezultate, ali i inicirati nove znanstvene projekte u koje bi se uključilo mlade znanstvenike i na taj način pridonijelo naporima koji se ulažu u zadržavanje visokoobrazovanih mladih kadrova u zemlji. Za takav plan aktivnosti u međunarodnoj suradnji Vijeće je zatražilo podršku Akademijinih razreda kao i Predsjedništva.

Znanstveno vijeće za naftu, Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju, u suradnji s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom i INA-Industrijom nafte, te pod pokroviteljstvom Europske udruge geoznanstvenika i inženjera (EAGE) prigodom 50. obljetnice "Naftaplina" organizirala je 3. međunarodni naftnogeologijski znanstveni skup *Istraživački postupci u bazenima visokog stupnja istraženosti*. Taj već tradicionalni znanstveni skup raspravljao je o temama koje su sa znanstvenog ali i gospodarskog stajališta od iznimne važnosti za cjelokupnu društvenu zajednicu.

Razmatrajući aktualna pitanja uloge naftno-plinskog gospodarstva u okviru hrvatskog strateškog razvoja Znanstveno vijeće za naftu, u zajednici sa Znanstvenim vijećem za energetiku, organiziralo je okrugli stol *Energetika u Republici Hrvatskoj s obzirom na procese integracije i globalizacije* na kojem se okupilo preko stotinu uglednih znanstvenika i stručnjaka. Tom je prigodom izloženo osam stručnih predavanja ovim redoslijedom:

1. *M. Zelić*, Energetika u Republici Hrvatskoj s obzirom na procese integracije i globalizacije (globalna analiza);
2. *I. Dekanić*, Globalno tržište naftnih proizvoda i politički rizici;
3. *J. Sečen*, Kako se održati kao naftna kompanija?;
4. *S. Kolundžić*, Razvoj plinskog gospodarstva Hrvatske na početku stoljeća;
5. *M. Šunić*, Problematika distribucije plina u Hrvatskoj danas i u budućnosti;
6. *B. Udovičić*, Energetski sustav u globalizaciji i slobodnom tržištu;
7. *N. Grubišić*, Strategija INA d. d.;
8. *G. Sekulić*, Jadranski naftovod u procesu globalizacije.

Na temelju izloženih radova otvorila se mogućnost za raspravu o pitanju položaja i razvoja energetike u Republici Hrvatskoj s naglaskom na utjecaj globalizacijskih procesa na taj razvoj, te s obzirom na pronalaženje optimuma između potpune liberalizacije, koja se nameće izvana, i kontrolirane, koja je u interesu države radi očuvanja gospodarskog suvereniteta zemlje uslijed trenda svjetske globalizacije. Predavanja su objedinjena i objelodanjena u posebnoj publikaciji.

Znanstveno vijeće za naftu i Hrvatska udruga naftnih inženjera i geologa organizirali su okrugli stol na temu *Tehnologija zbrinjavanja radioaktivnog otpada u duboke geološke formacije*. Budući da se već tridesetak godina stručnjaci na istoku i zapadu bave zbrinjavanjem tehnološkog i drugog otpada utiskivanjem u duboke geološke formacije, to je pitanje vrlo aktualno. Želeći javnosti pružiti više informacija o znanstvenim istraživanjima s tim u vezi, ali i konkretnim rješenjima kao i iskustvima u primjeni onih zemalja koje ih koriste već proteklih 30 godina, obrađene su teme:

1. *M. Zelić*, Tehnologija utiskivanja tekućeg radioaktivnog otpada u duboke geološke formacije;

2. *B. Omrčen*, Metode opažanja pri tehnologiji odlaganja otpada utiskivanjem u pogodne geološke formacije;

3. *R. Andričević*, Zakonitost širenja radioaktivnosti pri podzemnim nuklearnim testovima.

Ta predavanja su s različitih aspekata i u multidisciplinarnom pristupu ovom problemu pokušala potaknuti stručnjake svih profila, ali i nadležne državne institucije i organe da odlaganje radioaktivnog, ali i svih drugih oblika tehnološkog otpada, prihvate kao temu i problem kojem će posvetiti punu pozornost i započeti ga rješavati već u početku na pravilan i najsvrsihodniji način. Stoga će i ta predavanja biti objelodanjena radi dostupnosti široj javnosti.

I u godini 2002. Vijeće je polagalo težište u svojem radu na prenošenju znanstvenih rješenja neposredno na odgovarajuće procese proizvodnje radi njihova usavršavanja, pa su u tom cilju članovi Vijeća prijavili sudjelovanje na simpoziju koji je koncem godine održan u organizaciji Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu na temu: *Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog razvoja sjeverozapadne regije* s predavanjima:

1. *M. Zelić*, *B. Omrčen*, *D. Miočev* i *V. Brkić*, Potencijalne mogućnosti iskorištavanja geotermalne energije sjeverozapadne Hrvatske;

2. *I. Meandžija*, *Ž. Šikonja*, *M. Lukić* i *V. Tišljar*, Proizvodnja i priprema prirodnog plina iz polja duboke Podravine na početku trećeg tisućljeća;

3. *M. Zelić*, *B. Omrčen*, *B. Lončarić* i *V. Brkić*, Odlaganje tehnološkog otpada utiskivanjem u duboke geološke formacije na području sjeverozapadne Hrvatske.

Inicijativni odbor za ustanovljenje medalje "Antun Lučić" kao godišnjeg priznanja za iznimni znanstveni i stručni prinos razvitku naftnog gospodarstva, za racionalno gospodarenje ovim energentima i za unapređivanje kvalitete zaštite okoliša i zaštite prirode, izradio je pravilnik o dodjeli medalje. Planira se prva dodjela ove medalje uoči 9. rujna 2003. u povodu obljetnice rođenja tog velikog hrvatskog istraživača nafte. Medalju će dodjeljivati ovo Vijeće, Hrvatska udruga naftnih inženjera i geologa, Hrvatska stručna udruga za plin i Hrvatski ogranak udruge naftnih inženjera (SPE). Na taj način će i naša zemlja obilježiti ovog uglednog Hrvata, istraživača, koji je pokusima i unapredivanjem novih tehnologija, osvajanjem novih područja u potrazi za naftom, ostao zabilježen u povijesti naftne industrije u svijetu.

U cilju upoznavanja faze privatizacije energetskog sektora Vijeće obavlja pripreme da u suradnji sa Znanstvenim vijećem za energetiku i Akademijinim razredima za tehničke, društvene i prirodne znanosti održi okrugli stol na temu *Što donosi Hrvatskoj predviđeni model privatizacije energetskog sektora?*. Stručnjaci iz INA-e i HEPA predstavit će modele privatizacije.

Stručnjaci i znanstvenici Vijeća bili su ovoj godini aktivni iznoseći radove na temu zaštite i očuvanja okoliša u okvirima održivog razvitka i mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije, s ciljem uspostave zajedničkog projekta zaštite okoliša u energetici. Te teme bit će raspravljane i kao dio programa rada Vijeća u godini 2003.

Budući da Vijeće ne raspolaže dostatnim sredstvima za objavljivanje radova izloženih na okruglim stolovima i skupovima koje je organiziralo tijekom godine 2002., ponovljena je molba članovima utemeljiteljima za financijskom potporom, na koju se je u 2002., kao i 2001., odazvao samo "Crosco", Naftni servisi d. o. o., prilogom od 20.000,00 kuna.

1. Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju

Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju u 2002. ispunila je u cijelosti zasnovani program rada.

1. Organizirala je održavanje Izborne skupštine, domaćih i inozemnih znanstvenika, te stručne ekskurzije.

2. Od 18. do 20. travnja 2002. organizirala je 3. međunarodni naftnogeologijski skup *Istraživački postupci u bazenima visokog stupnja istraženosti*. Suorganizatori skupa bili su Rudarsko-geološko-naftni fakultet i INA-Industrija nafte d. d., a pokrovitelj European Association of Geoscientists and Engineers (EAGE).

3. Predstavnici Sekcije su aktivno i vrlo uspješno sudjelovali u radu 64. godišnjeg skupa EAGE-a Firenci od 27. do 30. svibnja 2002. Tom prilikom predstavljena je djelatnost Znanstvenog vijeća za naftu i (naftno)-geologijski časopisi u Hrvatskoj.

4. Nastavljena je suradnja s American Association of Petroleum Geologists (AAPG).

2. Sekcija za naftno rudarstvo

Članovi Sekcije za naftno rudarstvo ostvarili su tijekom 2002. mnogobrojne planirane programe kao i znanstvenoistraživačke projekte:

1. *Proizvodnost i povećanje iscrpka kondenzata*;
2. *Mogućnost pridobivanja zaostale nafte* i
3. *Povećanje iscrpka nafte i plina iz ležišta*, koje je prihvatilo i podržalo Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

U organizaciji Sekcije održana su sljedeća predavanja:

1. *M. Zelenika*, Iskorištavanje podzemnih voda;
2. *I. Gotić*, Ekološko nadziranje tla u bušotinama specijalne konstrukcije.

Tiskan je izvanredni broj znanstvenostručnog glasila u kojem je prikazano prvih četrnaest radova s međunarodnoga znanstvenostručnog skupa održanoga u listopadu 2001. u Zadru, pod naslovom *Razvoj i primjena novih tehnologija u cilju povećanja proizvodnje i konačnog iscrpka ugljikovodika*.

Sekcija je organizirala predstavljanje knjige svojeg člana, akademika M. Zelića: Tehnologija transporta nafte i plina magistralnim cjevovodima.

Članovi Sekcije sudjelovali su s predavanjima na okruglom stolu *Tehnologija zbrinjavanja radioaktivnog otpada u duboke geološke formacije* i na međunarodnom znanstvenom simpoziju u Varaždinu.

Održana je XXXIII. izborna skupština Sekcije.

3. Sekcija za preradu nafte

Aktivnosti članova odvijale su se u okviru programa rada Sekcije za godinu 2002. uz sudjelovanje na zadacima i projektima iz područja prerade nafte.

U 2002. održana je Izborna skupština, te predavanja:

1. Primjena NMR spektometrije u analizi nafte i derivata, pristupno predavanje novog člana V. Srića;

2. JANAF i njegova buduća rekonstrukcija, autora F. Reščeca.

Članovi Sekcije sudjelovali su u pripremama i organizaciji XXXV. znanstvenostručnog skupa *Goriva 2002.*, koji je održan u Poreču od 16. do 18. listopada 2001. Isto tako, velik broj članova aktivno je sudjelovao u radu simpozija s predavanjima i priopćenjima.

Članovi Sekcije sudjelovali su i u radu Vladinih ustanova na izradi hrvatskih normi za naftna goriva i usklađivanju s europskim normama i direktivama kao i na problematici zaštite okoliša.

4. Sekcija za petrokemiju

Glavne aktivnosti Sekcije u godini 2002. bile su:

Organizacija radnih sastanaka s predavanjima kompetentnih stručnjaka iz industrije o aktualnom stanju u petrokemiji, te rasprava o budućem razvoju. Predavanje *Restrukturiranje i privatizacija hrvatske petrokemije* održao je F. Mišak iz Hrvatskog fonda za privatizaciju. Razmotreni su stečajevi u Vartilenu – Varaždin, Adriavinilu – Kaštel Sućurac te Polikemu – Zadar.

Težište predavanja i rasprave bilo je na restrukturiranju društva Dioki d. d. – Zagreb i Petrokemija d. d. – Kutina. Zaključeno je da će se rasprava nastaviti uz veću nazočnost stručnjaka iz tih tvrtki.

Organizacija predanja inozemnih stručnjaka s općom tematikom zanimljivom za Sekciju. Održana su predavanja i rasprava:

1. *T. W. Bently*, University of Wales, U. K., Kinetic and Mechanistic Contributions to Process Optimisation;

2. *A. Knop*, Njemačka, Globalization as Challenge to the Chemical Industry, Science and Education.

Članovi Sekcije su surađivali i sudjelovali u aktivnostima Društva za plastiku i gumu te zajednički organizirali predavanje i raspravu J. M. Kennyja, University of Perugia, Italija, Advances in the Science and Technology of Carbon Nanotubes.

Članovi Sekcije aktivno su sudjelovali na savjetovanju Društva pod nazivom *Polimerni materijali i dodatci polimerima*, koje je održano u Zagrebu 14. i 15. studenog 2002.

Posebno važna bila je rasprava o petrokemiji u Hrvatskoj na okruglom stolu u okviru toga savjetovanja.

Održana je XXXIII. izborna skupština Sekcije.

5. Sekcija za ekonomiku naftnog gospodarstva

Članovi Sekcije aktivno su pridonosili radu Znanstvenoga vijeća za naftu, sudjelujući na svim zajedničkim poslovima.

Na Godišnjoj skupštini Vijeća dva člana Sekcije sudjelovala su s priopćenjima; članovi Sekcije objavili su mnogobrojne radove u stručnim i znanstvenim časopisima; sudjelovali su u radu mnogobrojnih stručnih skupova u organizaciji drugih ustanova; održana je XXXIII. izborna skupština Sekcije.

Urednički odbor

Na XXXIII. izbornoj godišnjoj skupštini znanstvenog vijeća za naftu izabran je Urednički odbor u sastavu: prof. dr. sc. Darko Maljković, predsjednik, dr. sc. Zorica Veksli, mr. sc. Zlatko Toth, mr. sc. Jusuf Rajković i Stjepan Đurasek.

Novoizabrani Urednički odbor sastao se na redovitoj sjednici 20. lipnja 2002. na kojoj je vođena rasprava i pozitivno ocijenjen 52. volumen časopisa Nafta, objavljen u 2001. Nažalost, niti u 2002. nije bilo posebnih izdanja u okviru Radova Znanstvenog vijeća za naftu zbog teškoća financijske prirode, zbog kojih je izostalo i publiciranje predavanja domaćih i inozemnih predavača koja su održana u organizaciji Vijeća ili sekcija.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PROMET

Od zacrtanih planova rada za godinu 2002. neke točke nisu realizirane (ili nisu realizirane u potpunosti), pa će se njihovoj realizaciji pristupiti u 2003.

U 2002. nastavljeno je s radom na organizaciji savjetovanja *Prometno povezivanje Baltika s Jadranom*, kao i znanstvenog skupa *Prometno povezivanje Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine*.

Predsjednik Vijeća je kao koautor rada External Transport Costs as Element of Planning Policy sudjelovao na 5. međunarodnoj konferenciji *Traffic Safety Management for Big Cities* od 19. do 20. rujna 2002. u St. Petersburgu.

U 2002. rad Znanstvenog vijeća za promet odvijao se kroz aktivnosti odborâ, pa je u Odboru za cestovni promet nastavljen rad na studiji *Sigurnost u cestovnom i gradskom prometu*; u sklopu znanstvenog projekta *Promet i turizam* nastavljeno je s radom na istraživačkim zadacima (razvoj, stanje i prognoza razvitka turizma, planovi i tekuće aktivnosti razvitka prometne infrastrukture, prognoze prometa, prognoze prometa različitih prometnih grana i prijevozne potrošnje turista, sigurnost prometa i turizma, prometni problemi turističkih područja i naselja i drugo).

U Odboru za željeznički promet započeo je rad na studiji sigurnosnog stanja na cestovno-željezničkim prijelazima u razini i prijedlog optimalnog rješenja, te na strategiji osuvremenjavanja željezničkog prometa s koncepcijom i strategijom organizacijsko-tehnoloških razvojnih trendova u skladu sa suvremenim stremljenjima europskih i željezničkih uprava i država. Predsjednik Vijeća, akad. Josip Božičević koautor je rada Stanje željeznica u svijetu i Europi i tržišno orijentirani preustroj željeznice.

U Odboru za medicinu prometa održane su tri sjednice na kojima su izneseni:

- zaključci simpozija *Ekologija i medicina u prometu* koji je održan u studenome 2001.;

- zaključci VII. kongresa zrakoplovne medicine Alpe-Adria, održanog u Zadru od 30. svibnja do 2. lipnja 2002.;

- izvješće o pripremama za četvrti simpozij zrakoplovne medicine u Zagrebu, od 27. do 28. rujna 2002.;

- pripreme za Simpozij prometne medicine čije se održavanje planira za veljaču 2003.;

- predsjednik Vijeća, akad. J. Božičević sudjelovao je kao koautor rada National Air Services in Transition Conditions na 47. međunarodnoj tehničkoj konferenciji "ATCA 2002" koja je održana u Washingtonu od 3. do 7. studenog 2002.

U Odboru za riječni promet započet je rad na studiji *Regulacija rijeke Save kao i značaj i važnost kanala Vukovar-Šamac*.

U Odboru za zračni promet nastavljen je rad na studijama *Mjesto, uloga i pravci razvitka zrakoplovnih luka u Hrvatskoj, Utvrđivanje novih zrakoplovnih koridora* kao i *Koncepcija strategije razvitka zračnog prometa u Hrvatskoj*.

U Odboru za PT promet započele su pripreme za uvođenje stalnog priloga Nazivlju stručnih pojmova u prometu.

U Odboru za cestovni promet aktivnosti su bile usmjerene na pitanja odnosa prometa i okoliša u Republici Hrvatskoj, jer je upravo čimbenik očuvanja i poboljšanja okoliša, kao jedan od dominantnih u razvitku i funkcioniranju prometa, do sada bio zapostavljen. Stoga je provođenje planskih istraživanja preduvjet određenih strategijskih pristupa u cilju unapređivanja i zaštite okoliša hrvatske prometne politike.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POMORSTVO

Ovo izvješće objedinjuje izvješća četiriju sekcija, i to kako slijedi:
- Sekcije za morsko brodarstvo
- Sekcije za morsku brodogradnju
- Sekcije za morske luke
- Sekcije za morsku tehnologiju.

U najvećoj mjeri članovi Znanstvenog vijeća u godini 2002. bili su zaokupljeni finalizacijom, analizama, predstavljanjima i verifikacijom studija *Pomorstvo* i *Brodogradnja* čiji su autori i bili, a u okviru glavne studije Vlade Republike Hrvatske pod nazivom *Strategija razvoja Republike Hrvatske u 21. stoljeću*.

Studija *Brodogradnja* predstavljena je i na sjednici Vlade Republike Hrvatske i nakon rasprave u Ministarstvu gospodarstva upućena je na dorađivanje i usklađivanje sa srodnim studijama vezanim za gospodarstvo.

Studija *Pomorstvo* priprema se za predstavljanje Vladi uz potrebnu prilagodbu zakonskih propisa s istovjetnim ili bliskim propisima Europske zajednice.

Osim naprijed navedenih aktivnosti članovi Znanstvenog vijeća za pomorstvo obilježili su svoj rad pojedinačno ili skupno, objavljenim znanstvenim i stručnim člancima u domaćim i stranim časopisima, studijama i monografijama. Sudjelovali su na mnogim znanstvenim savjetovanjima u zemlji i inozemstvu, objavljivanjem studija, rasprava i članaka, a bili su također i mentori pri izradi doktorskih disertacija.

Sekcija za morsko brodarstvo

Članovi Sekcije za morsko brodarstvo: P. Komadina, N. Stražičić, D. Zorović, R. Mohović, Đ. Mohović, D. Vranić i E. Mrnjavac objavili su tridesetak rasprava, studija i recenzija u raznim časopisima i zbornicima u zemlji i inozemstvu.

B. Glavan uspješno je vodio ovu Sekciju, a ujedno je sudjelovao u uredništvu Pomorskog zbornika koji objavljuje Pomorski fakultet u Rijeci, zajedno s Društvom za proučavanje i unapređivanje pomorstva Republike Hrvatske.

Sekcija za morsku brodogradnju

Članovi Sekcije za morsku brodogradnju: I. Senjanović, J. Parunov, M. Vundać, S. Tomašević, Z. Mravak, V. Slapničar, I. Gospić, S. Rudan, N. Fafandel, V. Simone, A. Mrakovčić, M. Crnčević, M. Peharda, D. Rudan, J. Lovrić, J. Brnić, G. Turkalj, M. Čanađija, D. Lanc, J. Prpić-Oršić, A. Turk, S. Roščić, Z. Čehić, A. Rogulj, B. Brekalo, D. Dobrinić, M. Hajdina, V. Žanić, K. Žiha, T. Jančijev, J. Hozmec, N. Naranča, S. Bralić, D. Frank i J. Andrić, objavili su tridesetak rasprava, studija i elaborata u raznim časopisima, zbornicima i knjigama. Objavljeni su radovi u časopisima s međunarodnom recenzijom.

Član Sekcije I. Senjanović sudjelovao je u radu *The International Towing Tank Conference* u Veneciji, od 8. do 14. rujna. Riječ je o najvažnijoj međunarodnoj udruzi na području istraživanja modela brodova i plovnih objekata. Vodio je također međunarodni razvojni projekt *Structure Analyses of Ships and Offshore Floating Units*. U okviru toga projekta analiziran je odziv konstrukcije na valno opterećenje i njezina pouzdanost na nekoliko suvremenih tipova brodova kao što su supertankeri s dvostrukom oplatom, brodovi za prijevoz ukapljenog plina, brodovi za crpljenje i uskladištavanje nafte na naftnom polju itd. Sa svojim suradnicima završio je s radom na projektu *Brodske i pomorske konstrukcije*. Kao urednik Biltena Razreda za tehničke znanosti pripremio je za tisak dva broja s pozvanim predavanjima inozemnih znanstvenika.

J. Lovrić nastavio je intenzivno raditi na problematici sprječavanja unosa alohtonih organizama u obalno more. O tom problemu objavio je nekoliko priloga u tjednom i

dnevnom tisku. Izvršen je pritisak na Jadranski naftovod (JANAF) da preuzme inicijativu oko izrade pravne osnove za zaštitu hrvatskoga mora od unosa alohtonih organizama preko balastnih voda velikih tankera. J. Lovrić je član i voditelj istraživačkog tima na projektu *Balastne vode*. JANAF će financijski pomoći u nabavci opreme koja je nužno potrebna za nastavak i dovršetak istraživanja koje ima za cilj probleme unosa alohtonih organizama balastnom vodom riješiti na samom brodu, uvjetno rečeno njenom sterilizacijom.

V. Žanić je član korespondent za Hrvatsku u International Ship and Offshore Structures Congress (najvažnije međunarodno znanstveno tijelo u brodogradnji), član Komiteta Desing Methods. Član je također Izvršnog odbora (predstavnici pet zemalja osnivača) The International Maritime Association of Mediterranean – IMAM. Voditelj je projekta *Višekriterijski projektni modeli u osnivanju i konstrukciji broda*.

M. Ferić, kao pročelnik Sekcije za morsku brodogradnju, vodio je sastanke Sekcije, a u uredničkom odboru časopisa Brodogradnja vodio je određene poslove. Radio je na osnivanju Hrvatskog nacionalnog odbora IMAM-a.

Sekcija za morske luke

Članovi Sekcije za morske luke: Č. Dundović, B. Kesić, N. Grubišić, D. Rudić, D. Zec, D. Čišić, I. Kolanović, V. Koljatić, L. Jakomin, M. Počuča, I. Dadić, B. Hlača i J. Kirinčić, objavili su petnaestak knjiga, rasprava i članaka u domaćim i inozemnim publikacijama.

Č. Dundović, uz dvije objavljene knjige (zajedno s B. Kesić: Tehnologija i organizacija luka, Sveučilište u Rijeci, Pomorski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2001. i Č. Dundović, Lučki terminali, Rijeka, 2002.) voditelj je znanstvenoistraživačkog projekta *Integracija i koordinacija lučkog i prometnog sustava*, potpredsjednik je i član komisije za ocjenu zahvata na okoliš: Rekonstrukcija Zagrebačkog pristaništa u luci Rijeka, Ministarstvo zaštite okoliša, Lučka uprava Rijeka i Rijekaprojekt – niskogradnja.

B. Kesić je voditeljica teme *Pomorstvo*, u okviru projekta *Strategija razvoja Republike Hrvatske u 21. stoljeću* Vlade Republike Hrvatske.

J. Kirinčić, uz vođenje Sekcije za luke, član je Nadzornog odbora Društva za proučavanje i unapređivanje pomorstva Republike Hrvatske te sudjeluje u objavljivanju Pomorskog zbornika.

Sekcija za morske tehnologije

Članovi Sekcije za morske tehnologije: G. Sinovčić, J. Dobrinić i B. Ćosović objavili su nekoliko radova i održali nekoliko predavanja na domaćim i inozemnim skupovima.

Istraživački i stručni rad B. Ćosović obavljao se u okviru Hrvatskog nacionalnog monitoring programa *Sustavno istraživanje Jadranskog mora kao osnove održivog razvitka Republike Hrvatske* (projekt *Jadran*), koji koordinira Institut "Ruder Bošković", a provodi interdisciplinarni tim stručnjaka iz raznih hrvatskih instituta i sveučilišta. U rujnu 2002. održana je na otoku Krku radionica projekta *Jadran*, gdje se raspravljalo o dosadašnjim rezultatima. Na tom istom sastanku dogovoren je plan i program rada za iduće razdoblje. Znanstvenoistraživački interesi i aktivnosti B. Ćosović u projektu *Jadran* bili su povezani s temom *Neuobičajene pojave koje ugrožavaju zdravlje ljudi, turizam, pomorstvo i ribolov*. Riječ je o cvjetanju mora u Jadranu koje nepovoljno utječe na turističku i ribarsku djelatnost. Boljim poznavanjem procesa i mehanizma trebale bi se utvrditi pogodne mjere za rješavanje ili barem ublažavanje pojave cvjetanja mora. O tome je održala pozvano predavanje Electrochemical analysis of surface active substances in marine, estuarine and freshwater systems na *4th Mediterranean Basin Conference on Analytical Chemistry*, Portorož, Slovenija, 15.-20. rujna 2002.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TURIZAM

Plan rada Znanstvenog vijeća za turizam za godinu 2002. ispunio se tek djelomično. Usprkos ponovnog animiranja dosadašnjih članova da se što je moguće aktivnije uključe u rad našeg Vijeća, bilo je vrlo malo odaziva. Članovi očekuju da se svaka inicijativa pojavi i realizira u samoj Akademiji, odnosno da predsjednik i tajnik osmišljavaju pojedine aktivnosti i projekte. Pred nekoliko godina odlučeno je da se Vijeće što je više moguće orijentira na izradu pojedinih projekata, jer je tako bez dodatnih troškova moguće pokrenuti veći angažman barem dijela članstva. No, s obzirom na to da su članovi Vijeća već angažirani na projektima svojih matičnih ustanova, tek manji se broj odlučuje na suradnju na projektima Vijeća. S obzirom na to da ovaj angažman ovisi i o atraktivnosti eventualnih projekata, u dosadašnjem radu pa i u planu za godinu 2002. predviđeni su atraktivni sadržaji projekata. U tom kontekstu dovršen je najvećim dijelom projekt *Povijest turizma Hrvatske*, mada je izostalo daljnje financiranje ovog projekta. Većim dijelom prikupljena i sistematizirana građa pretvorena je u konačni tekst, a ostatak posla treba se dovršiti tijekom iduće godine.

Za predviđenu raspravu o temi *Turizam i hrvatski nacionalni parkovi* materijali za raspravu su uglavnom priređeni. Projekt *Podunavlje u kontekstu hrvatskog turističkog razvoja* koji se trebao prijaviti Ministarstvu znanosti i tehnologije zajedno s drugim Akademijinim vijećima i razredima nije do kraja koncipiran niti prijavljen za sufinanciranje.

Međutim, u zajednici s katedrom za turizam Ekonomskog fakulteta u Zagrebu prijavljen je projekt *Enciklopedija turizma*. Tu se Znanstveno vijeće za turizam pojavljuje kao konzultant, a Akademija kao znanstveni sponzor projekta. U radu na projektu bit će okupljen veći broj suradnika, članova Vijeća, ali i drugih znanstvenika iz drugih Akademijinih razreda.

I u protekloj godini pojedini članovi Znanstvenog vijeća za turizam aktivno su sudjelovali na projektima koji se rade u Akademiji, a marginalno dotiču i turističku problematiku, te su svojim prilozima sudjelovali na Akademijinim znanstvenim skupovima.

Na kraju potrebno je naglasiti da se predsjedništvo Znanstvenog vijeća za turizam dogovorilo o intenzivnim aktivnostima koje će se poduzeti na razini Vijeća kako bi se aktivirao što veći broj, posebno mladih znanstvenika koji se bave pojedinim sektorima turističkog fenomena. S obzirom na planirani opseg ove akcije, zatražit će se za nju i određena financijska pomoć izvan Akademije.

Članovi Vijeća: B. Vukonić, N. Čavlek, Z. Marušić, S. Weber, V. Vrtiprah, J. Senečić, J. Grgona, M. Bilen, K. Bučar Perić, M. Bartoluci Ban, M. Račić, D. Vlahović i S. Horak objavili su desetak vrlo vrijednih i zapaženih priloga u raznim zbornicima i časopisima.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ZAŠTITU PRIRODE

U 2002. Vijeće je održalo dvije sjednice, na kojima su raspravljana pitanja vezana za zaštitu okoliša u najširem smislu. Jedna od tema koja je šire elaborirana vezana je uz prijedloge trase autoceste Zagreb – Split, primjedbe Vijeća na taj prijedlog, te odgovora Ministarstva okoliša i prostornog uređenja. Osim činjenice da je Ministarstvo na osam stranica odgovora dalo kronologiju odvijanja gradnje te najvećim dijelom nabrojilo sve mjere zaštite okoliša tijekom pripreme i izvođenja radova iz kojih je vidljivo da su velikim dijelom prihvaćeni prijedlozi Vijeća, ostaje otvoreno niz pitanja za koja Vijeće smatra da su odlučujućeg značenja, a to su:

1. Varijanta E trase autoceste Zagreb – Split, najprihvatljivije je rješenje u interesu očuvanja Gacke doline, akumulacije "Gusić polje" i ostalih zaštićenih zona voda koja predstavljaju prvorazredna područja pitke vode u Europi.

2. Prijedlozi trase autoceste nisu odgovorili na pitanje rješavanja problema ostalih zaštićenih voda na tom području, niti s aspekta gradnje, niti s aspekta pristupa i zaštite tih područja nakon završetka gradnje (kao na pr. odlagališta smeća, kanalizacija). Prijedlozi trase nisu uzeli u obzir podatak da je riječ o zonama koje su i prije i poslije Gackog polja podzemno povezane što omogućuje zagađenje koje se u datom trenutku neće moći ni spriječiti niti otkloniti.

3. Nije se vodilo računa o činjenici da jedino varijanta E ne prelazi preko poljoprivrednog zemljišta kojeg na području Like ionako ima vrlo malo.

4. Što se tiče vidikovaca uz autocestu, isti imaju smisla jedino u varijanti E, budući da je varijanta B u cijeloj trasi nizinska, a kod varijante A nema smisla jer prvi dio trase ima otklon od polja Kompolja i Brloga, te prolazi kroz klanac da bi kod Zalužnice, u nizinskom dijelu prešla polje i izašla kod Čovića. Budući da je dio autoceste prije Ličkog Lešća već u fazi intenzivne gradnje, ove primjedbe više, nažalost, nemaju prave učinkovitosti.

Znanstveno vijeće je u dopisu Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja izrazilo žaljenje što mu prije nije pružena mogućnost očitovanja glede izbora ekološki najpovoljnije varijante dionice autoceste kroz Gacko polje, jer bi tada mnogobrojni stručnjaci ovog Vijeća priložili dodatne argumente za prihvaćanje varijante E i tako utjecali na donošenje konačne odluke o izboru najpovoljnije varijante.

Drugo pitanje koje je razmatrano na zajedničkoj sjednici Znanstvenog vijeća i Razreda za prirodne znanosti održanoj 22. svibnja 2002., član Vijeća prof. dr. Božidar Stilinović održao je predavanje *Ekoremedijacija – prirodom do prirode*, s raspravom.

Znanstveno vijeće je, nakon opsežne rasprave, o izloženom projektu biljnih uređaja (Constructed Wetlands) ocijenilo da je riječ o projektu od iznimnog značenja za zaštitu okoliša i biološke raznolikosti, te krajobraza općenito zaključivši da bi tom projektu trebalo posvetiti posebnu pozornost prigodom razmatranja investicija za:

- gradnju kanalizacijskog sustava i prioritetnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja, ponajviše do 1.000 stanovnika;
- pročišćavanje otpadnih voda životinjskih farmi;
- sanaciju i zbrinjavanje oborinskih voda s autocesta i drugih prometnica;
- gradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda industrija (mesna, mliječna, tekstilna, papira);
- uključiti ga u planove postupanja s krutim otpadom (odlagališta smeća);
- bilo bi poželjno uključiti ga kao nezaobilazni dio u investicijske projekte gradnje prihvatnih turističkih kapaciteta obalno-otočnog prostora.

Članovi Vijeća i Razreda za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u potpunosti su podržali prirodne metode pročišćavanja otpadnih voda, ocjenjujući ih prioritetnima prigodom donošenja odluka o uspostavi plana gospodarenja otpadom i sanaciji postojećih odlagališta otpada velikih gradova, u nacionalnim parkovima, slivnim područjima rijeka, otocima i priobalju, kao i drugim zaštićenim područjima.

Primjena projekta biljnih uređaja u pročišćavanju različitih tipova otpadnih voda, po mišljenju Vijeća i Razreda, treba postati dio strategije Republike Hrvatske u strategiji zaštite okoliša i održivog razvoja.

Uključivanje projekta biljnih uređaja trebalo bi postati obveza integralnog planiranja i zaštite svih ugroženih prostora, posebno hrvatskog obalnog prostora i krških područja, uključujući sigurnu zaštitu okoliša, posebno od komunalnih otpadnih voda.

Usvajanje tog projekta i njegova primjena dio su aktivnosti Znanstvenog vijeća za

zaštitu prirode, kojima je cilj poticati mjere za primjenu metoda ekoremedijacije, što je danas vodeći pristup zaštiti i očuvanju životne sredine.

Ovo Znanstveno vijeće, naime, baveći se problemima zaštite prirode i prirodnih vrijednosti kao posljedice ljudskih aktivnosti koje dovode do narušavanja sveukupne biološke i krajobrazne raznolikosti u svojem je programu rada predvidjelo:

- razmatranje i poticanje znanstvenih istraživanja kojima će se pridonijeti poboljšanju uvjeta za zaštitu prirode;
- ocjenu znanstvenih projekata čija primjena pridonosi povećanju kvalitete zaštite prirode;
- preporuke za primjenu znanstvenih projekata s dokazanim rezultatima na zaštiti okoliša i krajobraza, očuvanju prirodnih vrijednosti, održivom korištenju prirodnih dobara, očuvanju prirodnih područja i prirodne baštine, kao i zaštiti nežive prirode, kroz sve planove uređenja prostora i korištenja te vrednovanja prirodnih dobara.

Aktiviranjem upravo takvih znanstveno dokazanih projekata, kao što su biljni uređaji, smanjit će se rizici zagađivanja površinskih i podzemnih voda, kao i mora, uz istodobno racionaliziranje i povećavanje vrijednosti prostora, mijenjanje odnosa prema prostoru te smanjenje onečišćenja zraka, voda i tla na najmanju moguću mjeru, što su potvrdila svjetska iskustva. Također se pojednostavljuju administrativni problemi prilikom dobivanja dozvola za gradnju takvih objekata za pročišćavanje, a cijena investicije i održavanja znatno je manja od cijene konvencionalnih uređaja.

Multipliciranje efekata primjene biljnih uređaja vidljivo je i kroz senzibilizaciju odnosa javnosti prema svim vidovima gospodarske gradnje u odnosu na zaštitu okoliša, do novih sociooloških aspekata u odnosima prema gradnji energetskih objekata; jednom riječju, do povećanja energetske kulture te svijesti o potrebi zaštite prirode.

Može se reći da bi primjena ovakvog projekta trebala postati dio "zelene" globalne politike zaštite okoliša, međunarodnih programa, ali i naše međunarodne obveze koja proizlazi iz strategije zaštite okoliša u Hrvatskoj. Također će biljni uređaji ući u zakonodavstvo radi usklađivanja s međunarodno propisanim standardima o zaštiti okoliša, tehničko-tehnološkim i gospodarskim aspektima u ukupnim procesima proizvodnje, prijenosa, distribucije i potrošnje energije, kao i primjerom uključivanja u aktivnosti na reviziji planova gospodarenja vodama radi njihove zaštite i očuvanja kvalitete.

Projekt primjene biljnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda primjer je povezivanja znanstvenih istraživanja od fundamentalnih i primijenjenih do razvojno-tehnoloških, pokazujući načine na koje se mogu prirodnim metodama uspješno riješiti rastući problemi otpadnih produkata potrošačkog društva.

Mišljenje je Vijeća da područje Hrvatske, kao neprocjenjivi prirodni rezervoar zdrave podzemne vode u Europi, valja zaštititi svim raspoloživim tehnologijama, među kojima prirodnim metodama ekoremedijacije treba pokloniti posebnu pozornost. Biljni uređaji u Hrvatskoj zbog specifičnosti geografskog položaja, klime i biološke raznolikosti mogu postati vodeća tehnologija za pročišćavanje otpadnih voda manjih naselja, turističkih kompleksa, a posebno prometnica na krškom području.

Akademija se prihvaćanjem i podupiranjem ovog projekta upućenog Ministarstvu znanosti i tehnologije založila za prijedlog naših znanstvenika za nova rješenja biljnih uređaja s maksimalnom učinkovitošću pročišćavanja raznih tipova otpadnih voda. Na taj se način Znanstveno vijeće založilo za poticanje ne samo razvoja ovih metoda ekoremedijacije u Hrvatskoj, nego i edukaciju i odgoj novih znanstvenih kadrova raznih profila, koji bi prirodne metode dalje razvijali, ne samo kao samostalna rješenja, već i kao sastavni dio integralnog pristupa pročišćavanju otpadnih voda.

O iznesenim mišljenjima u odnosu na te probleme Vijeće je pismeno izvijestilo Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja te Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Hrvatskog sabora.

U svezi problematike vezane za nacionalne parkove pojedini članovi Vijeća aktivno su sudjelovali na različite načine. U okviru Geološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta pokrenuta je inicijativa i ostvaruju se kontakti s upravama nacionalnih parkova o potrebi izrade namjenskih geoloških karata (npr. Nacionalni park Krka), kao i o sudjelovanju diplomiranih studenata PMF-a u ciljanim segmentima vezanim za očuvanje okoliša (npr. rješavanje problema otpadnih voda, što je na primjeru Nacionalnog parka Mljet u okviru predavanja na PMF-u prikazao geolog dr. sc. Staša Puškarić).

Nažalost, dobri počeci vezani uz problematiku Nacionalnog parka Plitvička jezera, dogovoreni 2001. na sastanku s ministrom Božom Kovačevićem, nisu nastavljeni zbog spriječenosti ministra.

U konačnici, valja istaknuti da je uspostavljena pozitivna komunikacija između Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode i Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja kao osnova za daljnju suradnju.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ENERGETIKU

Znanstveno vijeće za energetiku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao svoj primarni zadatak u godini 2002. pokušalo je, djelomično je uspjelo, okupiti i koordinirati rad desetak strukovnih udruženja koja se izravno ili neizravno bave problemima energetike. Uz postojanje strukovnih udruženja znanstvenim problemima energetike bave se pojedini fakulteti i nekoliko znanstvenih instituta, što dodatno otežava koordinaciju, bolje i učinkovitije korištenje znanstvenog kadra.

Znanstveno vijeće za naftu i Znanstveno vijeće za energetiku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te Hrvatska udruga naftnih inženjera i geologa organizirali su okrugli stol *Energetika u Republici Hrvatskoj s obzirom na procese integracije i globalizacije*. Okrugli stol održan je 20. veljače 2002. u Akademijinoj palači. Jedan od uvodničara na okruglom stolu bio je i predsjednik Znanstvenog vijeća za energetiku (akad. Udovičić) s temom: *Elektroenergetski sustav u globalizaciji*.

U organizaciji Znanstvenog vijeća za energetiku, Zavoda za visoki napon i energetiku Fakulteta elektrotehnike i računarstva i The Power Engineering Society Chapter, S. Krajcar održao je predavanje *Preoblikovanje Hrvatske elektroprivrede u grupu povezanih trgovačkih društava elektroprivrednih i pratećih djelatnosti*. Predavanju je nazočilo oko 250 stručnjaka različitih profila. Nakon predavanja uslijedila je rasprava koja je na momente bila vrlo živa, od toga da to danas dobro zvuči, ali uz strepnju što nas čeka sutra.

Veliki dio članova Znanstvenog vijeća za energetiku angažiran je u strukovnim znanstvenostručnim udruženjima, pa su oni kroz ta udruženja sudjelovali pri rješavanju problema vezanih za razrješavanje ne baš malih problema koji tište hrvatsku energetiku. Poseban znanstvenostručni, pa i ekonomskopolitički problem je uvođenje tzv. slobodnog tržišta energije, a posebno električne energije.

Članovi Vijeća bili su uključeni u rad domaćih i inozemnih savjetovanja iz svih područja i grana energetike.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO

21. svibnja 2002. održana je 7. izborna skupština Vijeća u proširenom sastavu. Pozivi su poslani, osim članovima Vijeća, na još oko 200 adresa. Sudjelovalo je sedamdesetak sudionika. Nakon otvaranja nazočne je pozdravio potpredsjednik Hrvatske

akademije znanosti i umjetnosti akad. Milan Moguš ističući važnost postojanja i rada ovog Vijeća.

U stručnom dijelu Skupštine održana su četiri vrlo zanimljiva i aktualna međusobno povezana priopćenja o šumarskoj problematici. Predavanja su održali:

Ž. Rendulić, pomoćnik ministra u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva, o Zakonu o šumama;

Ž. Ledinski, predsjednik uprave Hrvatskih šuma d. o. o., o radu te tvrtke i njenom restrukturiranju;

I. Ištok, načelnik u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva, o nacionalnoj strategiji u šumarstvu i

M. Figurić, o stanju i trendovima u preradi drva.

Nakon predavanja održana je kraća rasprava.

U radnom dijelu Skupštine izvješće o radu Vijeća od 6. skupštine podnio je predsjednik Vijeća akad. M. Maceljski te pročelnici svih šest sekcija Vijeća. Izvješća Nadzomog odbora podnio je prof. dr. sc. Tomislav Lovrić.

Nakon rasprave izvješća su jednoglasno prihvaćena i data razrješnica dosadašnjem Izvršnom odboru.

Skupština je jednoglasno izabrala novi Izvršni odbor i potvrdila izbor pročelnika sekcija. Jednoglasno je izabran slijedeći Izvršni odbor: za predsjednika akad. Milan Maceljski, kojem je to drugi mandat, za dopredsjednike prof dr. sc. Gordana Kralik, kojoj je to drugi mandat i prof. dr. sc. Mladen Figurić, za tajnika prof dr. sc. Jasminka Igrc Barčić, kojoj je to drugi mandat i prof dr. sc. Tomislav Lovrić, a za članove akad. Mirko Vidaković i pročelnici sekcija. Za nove pročelnike sekcija jednoglasno je potvrđen izbor koji je izvršio Izvršni odbor, i to: Sekcije biljne proizvodnje dr. sc. Zdravko Matotan, Sekcije za stočarstvo prof dr. sc. Jasmina Havranek, u drugom mandatu, Sekcije za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju prof dr. sc. Zlatko Kniewald, Sekcije za gospodarenje poljoprivredom prof. dr. sc. Ante Kolega, u drugom mandatu, Sekcije za uzgoj šuma dr. sc. Joso Gračan i Sekcije za uporabu šuma prof dr. sc. Boris Ljuljko.

U Nadzorni odbor izabrani su prof dr. sc. Rudolf Sabadi, u drugom mandatu, prof. dr. sc. Fedor Rocca, u drugom mandatu, i prof. dr. sc. Vlasta Piližota.

Nakon izbora raspravljen je i usvojen plan rada za godinu 2003.

Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo je putem svoje Sekcije za gospodarenje poljoprivredom organiziralo znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem *Prilagodba europskoj zajednici hrvatske poljoprivrede, šumarstva i ribarstva*. Skup je održan u Zadru, od 5. do 8. lipnja 2002. Podnijeta su bila 54 priopćenja. U Zborniku radova tiskanom prije skupa i podijeljenom sudionicima, većina priopćenja tiskana je u cijelosti, a neka su priopćenja tiskana u obliku sažetka. Svi sažeci, a i neka cjelovita priopćenja, tiskani su na engleskom jeziku.

Vijeće sudjeluje u pripremama znanstvenog skupa *Biotehnologija i hrana* koji će biti održan u veljači 2003., a kojeg je suorganizator.

Predsjednik Vijeća bezuspješno je pokušao potaknuti Državnu upravu za vode na realizaciju zaključaka okruglog stola o onečišćenju voda pesticidima, koji je Vijeće organiziralo 13. lipnja 2001. O tim je zaključcima upoznao i ministra za zaštitu okoliša.

Predsjednik Vijeća, koji je član Upravnog odbora Unije europskih agrarnih akademija (UEAA), bio je u povremenom kontaktu s predsjednikom i članovima tog Odbora u izvršavanju nekih zadataka Unije.

Članovi Vijeća i sekcija bili su vrlo aktivni u svom individualnom radu sudjelovanjem u organizaciji i radu mnogobrojnih znanstvenih i stručnih skupova u zemlji i inozemstvu, provedbom mnogobrojnih istraživanja, objavljivanjem znanstvenih radova, održavanjem predavanja itd.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA I HRVATSKO GOSPODARSTVO

Znanstveno vijeće konstituirano je na sjednici održanoj 1. srpnja 1998. Na sjednici su tajnim glasovanjem izabrani: predsjednik Vijeća akad. Jakov Sirotković; zamjenik predsjednika akad. Adolf Dragičević; tajnik Vijeća dr. Gordan Družić.

Do studenog 2002. Vijeće je održalo 19 sjednica na kojima je donesen Poslovnik o radu Znanstvenog vijeća, program rada, izvršena priprema znanstvenih skupova *Dugoročna strategija gospodarskog razvoja Hrvatske*, *Tendencije u razvoju financijske aktivnosti države*, *Uvjeti i izgledi razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća*, međunarodnog simpozija *Tržišna demokracija u Hrvatskoj – stanje i perspektive*, *Hrvatska gospodarska kriza i pravci zaokreta iz recesije u ekonomski razvoj* i znanstvenog skupa *Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća*, te je izvršen izbor novih članova Znanstvenog vijeća.

Znanstveni skupovi

U suradnji s Odsjekom za ekonomska istraživanja, organiziran je 23. svibnja znanstveni skup *Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća*. Za skup je pripremljeno ukupno 18 referata: *J. Sirotković*, Teorijske i programske osnove za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske; *S. Zdunić*, Stabilizacija, restrukturiranje i razvoj; *I. Družić*, Nominalna i realna strategija razvoja; *B. Horvat*, Znanstvena ekonomija i tržišni mehanizam; *Z. Baletić*, Deflacijska teorija ekonomske depresije; *S. Kulić*, Koncepcija i sustav gospodarskih odnosa s osvrtom na ekonomsku politiku; G. Santini, Međuovisnost sistema i politike; *F. Rocco*, Međuzavisnost društvenog i gospodarskog razvoja; *D. Radošević*, Demokratski legitimitet i društveni konsenzus u uvjetima recesije; *D. Vojnić*, Zemlje u tranziciji u okruženju globalizacijskih trendova i integracijskih procesa – Gdje je Hrvatska?; *V. Barić*, Makroekonomska efikasnost u Hrvatskoj – koncepcijski i provedbeni problemi; *G. Družić*, Restrukturiranje makroekonomske politike; *I. Sever*, Fiskalna politika kao bitan činitelj koncepcije i strategije gospodarskog i socijalnog razvoja; *B. Jelčić*, Kako mijenjati sustav oporezivanja?; *M. Grgić*, Autonomna monetarna politika i transmisijski mehanizam; *V. Veselica*, Kamatna i profitna stopa; *V. Ćavrak*, Strategija i politika regionalnog razvoja Hrvatske; *H. Tadin* i *Z. Parnica*, Poduzetničko obrazovanje.

Nakladnička djelatnost

Zbornik radova sa znanstvenog skupa *Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća* (red. J. Sirotković, G. Družić i G. Santini), HAZU i RIFIN, Ekonomija/Economics, broj 3, Zagreb, lipanj 2002., 397-676.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA GRADITELJSTVO, OBNOVU I RAZVOJ

Tijekom protekle godine članovi ovoga Znanstvenog vijeća nastavili su svoj vrlo intenzivan i angažirani rad u krugu svojih znanstvenih, nastavnih i stručnih ustanova na rješavanju vrlo aktualnih životno važnih tema na području prostornog planiranja na teritoriju Hrvatske i prostornog planiranja na području grada Zagreba.

Osnova ovih nastojanja bila je usmjerena na potrebu razrade višegodišnjeg koncepta prostorne dispozicije urbanih, prometnih i proizvodnih kompleksa, njihove povezane funkcije uz istodobno očuvanje zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Budući da je, međutim, znanstvena i stručna obrada te veoma važne teme bila diskutabilna, na razini Republike Hrvatske i na razini gradova, ovo će Znanstveno vijeće svoje alarmantno upozorenje uputiti javnosti putem deklaracije o znanju, koju priprema Hrvatska akademija.

Članovi Vijeća sudjelovali su, u skladu s navedenim nastojanjima, u aktivnom radu desetak skupova i savjetovanja posvećenih temi prostornog planiranja i perspektivnog razvoja pojedinih zona i gradova. Na tim su skupovima i radnim odborima članovi ovog Znanstvenog vijeća opetovano iznosili postojeće probleme, metode rada, smjernice djelovanja i predvidiva rješenja. Nužno je opetovano konstatirati da su državne i gradske ustanove teško pokretljive na važnom području razvitka svoje izgradnje, te da je na tom području počinjen niz teških propusta.

Znanstveno vijeće, na temelju navedenih dosadašnjih iskustava, usmjerit će svoju buduću djelatnost i uložiti dalji trud u svrhu uspješnog ostvarenja konkretnih prostornih vizija na prostornom uređenju Republike Hrvatske i pojedinih važnih urbanih središta.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PRIRODOZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA JADRANA

Tijekom 2002. aktivnost Vijeća ostvarivala se angažiranjem pojedinih članova u dogovoru s voditeljima sekcija ili predsjednikom. Nisu ostvareni zajednički sastanci sekcija već se komunikacija odvijala korištenjem telefona ili e-maila. Zbog financijskih problema nije održana Skupština Vijeća.

Članovi Vijeća su provodili temeljna znanstvena istraživanja u više projekata koje financira Ministarstvo znanosti i tehnologije. Nastavljen je monitoring obalnog i otvorenog mora (projekt *Jadran*).

Voditelj Sekcije za istraživanje antropogenog utjecaja i gospodarenje resursima (S. Jukić-Peladić) obnašao je dužnost nacionalnog koordinatora za sjeverni i srednji dio istočnog Jadrana u sklopu međunarodnog programa *MEDITS*.

Voditelj Sekcije za održiv razvitak i integralno planiranje (V. Pravdić) obnašao je dužnost predsjednika Državnog vijeća za prostorno uređenje. Aktivno se bavio temom održivog razvoja.

Tajnik (D. Viličić) sudjelovao je u radu povjerenstva za prostorni plan Nacionalnog parka Velebit, u okviru problema antropogenog utjecaja na krške podzemne vode i obalno more.

U okviru Sekcije za zaštitu prirodnog nasljeđa i biološke raznovrsnosti članovi su sudjelovali u radu Akademijinog Odbora za biološku raznolikost. Objavljen je popis dosad identificiranih vrsta fitoplanktona u istočnom dijelu Jadranskog mora, a uz pomoć Akademijine Zaklade objelodanjena je knjiga o biologiji i taksonomiji fitoplanktona Jadranskoga mora.

Članovi Vijeća bili su uključeni u organizaciju i aktivno su sudjelovali u hrvatsko-američkom radnom sastanku *Biocomplexity and sustainable ecosystem management: Integrating natural, social and economic sciences*.

Nastojanjem članova Vijeća u prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije prvi put se ravnopravno regulira kopno s pripadajućim akvatorijem.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA MIR I PRAVA ČOVJEKA

Znanstveno vijeće za mir i prava čovjeka održalo je u 2002. dvije tematske sjednice ispunivši na taj način planirani program rada za ovu godinu.

Prva sjednica, tema: *Sudski postupci i ljudska prava*. Podnesena su sljedeća predavanja:

Utjecaj trajanja sudskog postupka na zaštitu ljudskih prava, prof. dr. *Željko Horvatić*, redoviti profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu;

Sudski postupak i ljudska prava s ustavnopravnog gledišta, dr. *Jadranko Crnić*, predsjednik Ustavnog suda Republike Hrvatske u miru;

Sudski postupci i ljudska prava pred pučkim pravobraniteljstvom Republike Hrvatske, *Ante Klarić*, pučki pravobranitelj Republike Hrvatske;

Sudski postupci protiv Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava pri Europskom sudu, *Lidija Lukine-Karajković*, agent Republike Hrvatske pri Europskome sudu.

Izlaganja i rasprava na skupu pokazali su da se odredbe Ustava Republike Hrvatske o vladavini prava ne poštuju u dovoljnoj mjeri, usprkos trodiobi vlasti i zakonskim aktima kojima se jamče i štite ljudska prava. Posebice su spori sudski postupci i nedovoljno učinkovite sudske odluke. Prema statističkim podacima na dan 31. prosinca 2000. bilo je u općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj 460 tisuća evidentiranih predmeta koji se u sudovima razmatraju duže od tri godine, a ima ih koji su na sudovima čak i deset godina. Posebice je upozoreno na zastaru, koja onemogućava pravdu i uzrokuje naglašeno nezadovoljstvo građana.

Upozoreno je na povećanje ustavnih tužbi i tužbi u Europskom sudu za zaštitu ljudskih prava. To je pokazatelj nezadovoljstva građana redovitim sudskim instancama.

S posebnom je pozornošću razmatrana problematika pučkog pravobranitelja Republike Hrvatske, kojemu je zadaća štititi ustavna i zakonska prava građana pred organima vlasti, lokalne uprave i samouprave te vojnim organima. Zbog neučinkovitosti državne uprave stalno se povećava broj građana koji se obraćaju pravobranitelju.

Upozoreno je na uzroke preopterećenosti sudova: opća prenormiranost, pomanjkanje iskusnih sudaca, nedostatak tehničke opreme, dugi postupci, zakonska mogućnost odugovlačenja postupaka i sl.

I u Europskom sudu za ljudska prava u Strasbourgu povećava se broj tužbi građana iz Hrvatske zbog dugotrajnih sudskih postupaka. Sa zanimanjem su razmatrana stajališta toga suda, koji je u nekoliko predmeta protiv Republike Hrvatske odlučio u korist tužitelja.

Upozoreno je na mjere koje bi valjalo poduzeti: moderniziranje sudstva, izmjene u zakonima o parničnom postupku i obiteljskom pravu, revidiranje propisa o dopuštenosti ustavne tužbe, proširenje nadležnosti javnih bilježnika, pojednostavljenje postupaka, usklađivanje domaćih propisa s međunarodnim, naročito u području zaštite ljudskih i manjinskih prava. Istodobno bi valjalo revidirati obrazovani sustav pravnika i poboljšati materijalnu osnovu sudstva (posebice obnoviti dotrajale zgrade ili sagraditi nove).

Vijeće je jednodušno podržalo angažiranje intelektualnih i političkih snaga u društvu radi jačanja neovisnosti sudstva, osobito u odnosu na izvršnu vlast.

Akademijinom Predsjedništvu uputit će se prijedlog o tiskanju brošure s uvodnim izlaganjima sudionika skupa, koji će se poslati ustanovama i odgovornim osobama u sudskoj, izvršnoj i zakonodavnoj vlasti.

Druga sjednica, tema: *Mir i sigurnost u jugoistočnoj Europi – Hrvatska i susjedi*. Predavači:

Uređenje graničnih pitanja sa susjedima, prof. dr. *Vladimir-Đuro Degan*, redoviti profesor Pravnog fakulteta u Rijeci;

Odnosi Republike Hrvatske s Talijanskom Republikom i Republikom Slovenijom, dr. *Damir Grubiša*, ravnatelj Instituta za međunarodne odnose;

Odnosi Hrvatske s Bosnom i Hercegovinom i SR Jugoslavijom, prof. dr. *Zdravko Tomac*, predsjednik Vanjskopolitičkog odbora Hrvatskog sabora;

Temelji novog svjetskog poretka i globalizacija, prof. dr. *Radovan Vukadinović*, redoviti profesor Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu.

Ekscerpti iz predavanja bit će tiskani u posebnoj brošuri.

Član Znanstvenoga vijeća za mir i ljudska prava prof. dr. Vladimir-Đuro Degan sudjelovao je, kao član Vijeća, na XIV. međunarodnoj Amaldi konferenciji o pitanjima globalne sigurnosti u Sieni, od 27. do 29. travnja 2002.

MUZEJSKO-GALERIJSKE JEDINICE AKADEMIJE

GLIPTOTEKA U ZAGREBU

Organizacija

Gliptoteka je utemeljena godine 1937., a od 1950. djeluje u sastavu Razreda za likovne umjetnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Jedan segment muzejskog fundusa sastoji se od sadrenih odljeva pokretnih i nepokretnih spomenika hrvatske kulturne baštine: Zbirka sadrenih odljeva pokretnih i nepokretnih spomenika kulture od 9. do 15. st., Šibenska katedrala – UNESCO popis svjetske kulturne baštine (djela Jurja Matejeva Dalmatinca), Zbirka sadrenih odljeva antičke skulpture, Zbirka sadrenih odljeva stećaka, Zbirka sadrenih odljeva zavjetnih pločica Perast – Boka kotorska, Zbirka sadrenih odljeva grbova Dalmacije, Zbirka kopija istarskih fresaka.

Skulpture i sadreni modeli skulptura predstavljeni su u Zbirci skulpture 19. i 20. stoljeća i Zbirci medalja i plaketa. Muzejski fundus izuzev sadrenih odljeva s raznih lokacija hrvatske kulturne baštine također se stvarao temeljem otkupa, donacija i pohrana. Uz stalne postave Gliptoteka raspolaže s četiri galerijska prostora i Parkom skulpture gdje prireduje samostalne, skupne, tematske, monografske i retrospektivne izložbe.

Struktura djelatnika: voditelj Gliptoteke je akademik *Ivan Kožarić*, upraviteljica *Ariana Kralj* (od 20. prosinca 2000.); muzejske savjetnice: Lida Roje Depolo, Vesna Mažuran Subotić (od 1. travnja 2001. na bolovanju); muzejska tehničarka tajnica Milena Rumiha; tehnička služba: viši preparator Hrvoje Gregurić (na zamjeni od 2. svibnja 2002. – Mladen Iveković je od svibnja 2001. na bolovanju), preparator Dražen Sokolić (od 1. lipnja na bolovanju), pomoćni preparator Mato Požega; čistačice: Tanja Ljubić, Marija Sabol (od 21. listopada 2002. na bolovanju), domar Luka Grgić; status volontera ima Nikolina Hrust, povjesničarka umjetnosti (od 1. veljače 2002. do stjecanja prava na pologanje stručnog ispita kustosa).

Izložbe, događanja, projekti

1. *Edo Murtić, slike 2000.-2001. i keramika 2001.* Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka; za nakladnika akademik Andrija Kaštelan; urednica Ariana Kralj; autor teksta akademik Tonko Maroević; likovni postav Marko Murtić i Ranko Murtić; fotografije Renzo Kosinožić, Damir Fabijanić, Stanko Vrtovec; grafičko

oblikovanje kataloga StudioRašić. Termin: 2.-23. ožujka 2002. Izložba je sufinancirana sredstvima Europapress holdinga

2. *Zbirka kopija istarskih fresaka*. Izložba muzejskog fundusa Gliptoteke – Kopije fresaka iz Istre – Beram, Dragući, Dvigrad, Hrastovlje, Hum, Kanfanar, Kloštar, Oprtalj, Pazin, Svetvinčenat, Žminj (kopije izrađene 1950.-1960., H. Kujundžić, E. Kokot, B. Bulić, Ž. Hegedušić, I. Kalina, Š. Perić, B. Dogan – 40 kopija fresaka). Termin: 25. ožujka – 20. travnja 2002.

3. Izložba *Fokus – domaćica*. Izlagali: Tomislav Brajnović, Mara Bratoš, Marijan Crtalić, Tanja Dabo, Željka Gradski Galić, Zdena Kolčkova, Igor Kuduz, Zoran Pavelić, Mirjana Vodopija, Igor Zlobec. Nositelj projekta: Institut za suvremenu umjetnost Zagreb SCCA. Termin: 8.-24. ožujka 2002.

4. Postava natječajnih radova za projekt *Urbanistički plan Zagreba uz rijeku Savu* za potrebe rada Ocjenjivačkog suda Hrvatskog društva arhitekata (za potrebe rada Ocjenjivačkog suda). Termin: ožujak 2002.

5. Retrospektivna izložba *Belizar Bahorić*. Izložba i katalog preuzeti iz Moderne galerije u Rijeci. Autor teksta Boris Toman. Likovna postava mr. sc. Mario Beusan. Izložbu otvorila pročelnica Gradskog ureda za kulturu Rijeke Ivanka Persić. Termin: 12.-22. travnja 2002. Izložbu je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba.

6. Izložba arhitektonskog biroa Send (Vedrana i Davor Senečić), dizajn namještaja i opreme za VIP. Autor teksta Feđa Vukić. Izložbu je financirao projektni studio Send. Termin: 23.-31. svibnja 2002.

7. Edukativna izložba *Kuća*. Zajednički tematski projekt muzejskih pedagoga na razini grada Zagreba u povodu obilježavanja svjetskog Dana muzeja (djela iz fundusa Gliptoteke), autorica teksta i koncepcije muzejska savjetnica Vesna Mažuran Subotić (odabir medalja i plaketa: Ivo Kerdić, Durdica Kovačićek, Želimir Janeš, Maja Krstić Lukač, Zdravko Brkić, Ante Starčević, Velibor Mačukatin, Damir Mataušić). Termin: 18. travnja - 18. svibnja 2002.

8. Međunarodna izložba *Europlakat 2002*. Izložba grafičkog dizajna – Paneuropsko natjecanje u dizajnu plakata; nositelj projekta Ministarstvo europskih integracija, Hrvatsko dizajnersko društvo, Ministarstvo kulture, pokrovitelj Icograd; međunarodni Ocjenjivački sud: Helmut Langer, Stane Bernik, Linda van Deursen, Carme Julia, Zlatko Wurzberg. Dobitnik prve nagrade Pierre Bernard (iz Francuske). Izložbu su otvorili zamjenica ministra kulture dr. sc. Biserka Cvjetičanin i predsjednik Ocjenjivačkog suda Helmut Langer. Termin: 9. svibnja – 2. lipnja 2002. Izložba je financirana sredstvima Ministarstva kulture i Ministarstva europskih integracija.

9. Retrospektivna izložba *Vera Fischer*. Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka, za nakladnika akademik Andrija Kaštelan; urednica Ariana Kralj; autor teksta Branka Hlevnjak; likovna postava Vera Fischer i Branka Hlevnjak; urednik Ariana Kralj; recenzent akademik Ivan Kožarić; fotografija Goran Vranić; tisak i oblikovanje kataloga StudioRašić. Izložbu otvorio akademik Ivan Kožarić. Termin: 19. lipnja – 19. srpnja 2002. Izložba je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba.

10. Izložba *Umjetnost azuleja u Portugalu*. Izložba je projekt Ministarstva kulture Portugala i Instituta Camoes. Autori teksta Alexandre Nobre Pais, Joao Pedro Monteiro, Paulo Henriques. Likovni postav mr. sc. Mario Beusan; nakladnik kataloga Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka, za nakladnika akademik Andrija Kaštelan; urednica Ariana Kralj; tisak i oblikovanje kataloga: StudioRašić. Izložbu su otvorile Ana Barata, portugalska veleposlanica i dr. sc. Biserka Cvjetičanin, zamjenica ministra kulture. Termin: 10. lipnja – 8. srpnja 2002. Izložba je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba.

11. Izložba *007 – žena iz muške perspektive*. Izlagali: Marijan Crtalić, Sandro Đukić, Danko Friščić, Daniel Kovač, Denis Krašković, Davor Mezak, Frane Rogić; autorice koncepcije Sunčica Ostoić i Olga Majcen. Izložbu je financirala Zaklada Zagrebačke banke. Termin: 13.-21. lipnja 2002.

12. Izložba novoutemeljene nagrade Instituta za suvremenu umjetnost SCCA, *Nagrada Radoslav Putar*. Kandidati: Ines Krasić, Marijan Crtalić, Tanja Dabo, Paulina Jazvić; dobitnica nagrade (šestomjesečni boravak u SAD) jest Tanja Dabo; stručni odbor: dr. sc. Jasna Galjer, dr. sc. Ljiljana Kolešnik, Igor Španjol, Slaven Tolj, Janka Vukmir. Izložbu otvorila zamjenica ministra kulture dr. sc. Biserka Cvjetičanin. Termin: 10.-20. rujna 2002.

13. Monografska izložba *Duje Jurić 1988-2002*. Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka, za nakladnika akademik Andrija Kaštelan; urednica Ariana Kralj; recenzent akademik Ivan Kožarić; autor teksta muzejska savjetnica Lida Roje Depolo; likovna postava Duje Jurić i Lida Roje Depolo; oblikovanje kataloga Ivan Kraljević; fotografija Fedor Vučemilović; tisak Printel. Termin: 3.-27. rujna 2002. Izložba je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba.

14. Izložba *Here Tomorrow*. Izlagali: A. B. Ilić i I. Keser, I. M. Bitanga, Ž. Blaće, I. Bura, M. Crtalić, I. Faktor, I. Fijolić, A. Floričić, V. Frelih i L. Vukelić, D. Friščić i D. Mezak i F. Rogić, T. Gotovac, I. Grubić, N. Hewitt, S. Iveković, I. Kožarić, Z. Kopljar, A. Kulunčić, Labin Art Express, K. Leko, D. Maljković, D. Martinis, I. Kopljar, I. Marušić Kliff, D. Oki, A. Opalić, G. Petercol, Platforma, R. Poljak, T. Savić Gecan, S. Sterle, M. Stilinović, A. Šerić, G. Škofić, S. Tolj, S. Vujičić. Izložba je projekt Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu i kustosice Muzeja moderne umjetnosti u New Yorku Roxanne Marcocci; postav izložbe Muzej suvremene umjetnosti, Gliptoteka, Kaptol centar, Paromlin. Autorica teksta Roxanna Marcocci. Izložbu otvorio Vladimir Stojsavljević, pročelnik Gradskog ureda za kulturu Zagreba. Termin: 4. listopada – 3. studenoga 2002.

15. Retrospektivna izložba *Juraj Dobrović – slike i objekti*. Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka; za nakladnika akademik Andrija Kaštelan, urednica Ariana Kralj; recenzent akademik Ivan Kožarić; autor teksta Ivica Župan, likovna postava Juraj Dobrović i Mario Beusan; oblikovanje kataloga Dubravka Rakoci, fotografija Goran Vranić; tisak kataloga Puljko. Termin: 23. studenoga – 20. prosinca 2002. Izložba je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba.

16. Izložba *Marijan Molnar – instalacija*. Autorica teksta Ana Dević. Izložba je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba. Termin: 23. studenoga – 10. prosinca 2002.

17. Izložba *Magdalena Pederin*. Izložba je sufinancirana sredstvima Gradskog ureda za kulturu Zagreba. Termin: 17. prosinca 2002. – 10. siječnja 2003.

18. Monografija *Ivan Lozica 1910.-1943.* Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka, za nakladnika akademik Andrija Kaštelan, urednica Ariana Kralj; autor teksta Božena Kličinović, recenzent akademik Andre Mohorovičić, pogovor Ariana Kralj; oblikovanje kataloga Viktor Popović, fotografija Damir Fabijanić, Nino Vranić, Nenad Gattin, Luka Mjeda; tisak Columna Split. Monografija je financirana sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Zagreba. Termin: 15. srpnja 2002. Monografija predstavljena uz prigodnu izložbu. Termin: 16. prosinca 2002.

19. Predstavljanje monografije Zvonka Makovića *Julije Knifer*, StudioRašić i Meandar. (Park skulpture). Knjigu predstavili mr. sc. Leonida Kovač, prof. dr. sc. Zvonko Maković, Branko Čegec, akademik Tonko Maroević, Julije Knifer, Ariana Kralj. Termin: 14. svibnja 2002.

20. Predstavljanje 15. broja časopisa ORIS. Predavanje arhitekata Piera Castiglionija i Corrada Terzija (Italija). Termin: 20. lipnja 2002.

21. Predstavljanje godišnje nagrade Outdoora 2002 (nagrada za najbolji plakat). Termin: 19. rujna 2002.

22. Predstavljanje *Priče iz cijelog svijeta* – nakladnik Profil. Termin: 20. rujna 2002.

23. Predstavljanje integralnog prijevoda poezije *Vlati trave* Walta Whitmana u prijevodu Marija Suška i nove knjige poezije Marija Suška – nakladnik Meander; knjige predstavili Tatjana Jukić, akademik Tonko Maroević, Zvonimir Mrkonjić. Termin: 23. listopada 2002.

24. Koncerti Hrvatske glazbene mladeži *Ciklus koncerata u Gliptoteci HAZU*.

25. Predstavljanje platinaste ploče Gibonni (Dallas Records). Termin: 14. ožujka 2002.

26. Domjenak u povodu 1.000.000 pretplatnika HT-a. Termin: 22. ožujka 2002.

27. Predstavljanje časopisa *Story* Sanoma Magazines. Termin: 17. travnja 2002.

28. Stručni seminar za VIP-net osoblje. Termin: 18. travnja 2002.

29. Obilježavanje Svjetskog dana dizajnera. Termin: 27. travnja 2002.

30. Koncerti *Dani gitare 2002.* u organizaciji Glazbenog učilišta Elly Bašić. Termin: 7.-12. svibnja 2002.

31. Dobrotvorna aukcija Međunarodnog kluba žena. Termin: 25. svibnja 2002.

32. Obilježavanje Nacionalnog praznika Republike Francuske – Veleposlanstvo Republike Francuske. Termin: 14. srpnja 2002.

33. Bal Miss i Mr. Hrvatske 2002. (Scorpion Fashion). Termin: 28. rujna 2002.

34. Predstavljanje parfema Yves Saint Laurent (Martimex). Termin: 23. listopada 2002.

Pripremni radovi

1. *Trijenale hrvatskog kiparstva*. Počasni odbor: ministar kulture dr. sc. Antun Vujić, akademik Miroslav Begović, dr. sc. Ivanka Reberski, prof. dr. sc. Andrea Zlatar. Organizacijski odbor: akademik Ivan Kožarić, predsjednik, Ariana Kralj, zamjenica predsjednika, akademkinja Marija Ujević Galetović, akademik Šime Vulas, prof. dr. sc. Zvonko Maković, Jadranka Winterhalter, mr. sc. Leonida Kovač, Vlasta Gracin, dr. sc. Vinko Srhoj. Ocjenjivački sud: Gorki Žuvela, dr. sc. Ivo Šimat Banov, mr. sc. Leonida Kovač, Vesna Mažuran Subotić, Mirjana Vodopija. Termin realizacije: srpanj 2003.

2. Vodič *Javna plastika grada Zagreba* (snimanje skulptura, izrada biografskih jedinica, oblikovanje vodiča); nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka; autorica teksta Božena Kličinović, urednica Ariana Kralj, recenzent akademik Ante Vulin; fotografija Goran Vranić; oblikovanje kataloga Dubravka Rakoci; suradna ustanova Gradski ured za zaštitu spomenika. Termin realizacije vodiča: 2003.

3. Izložba *Nikola Firentinac i rana renesansa u Trogiru*. Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka, za nakladnika akademik Andrija Kaštelan, urednica Ariana Kralj, autor koncepcije i teksta prof. dr. sc. Radovan Ivančević, autor teksta o obnovi kapele Sv. Ivana u trogirskoj kapeli mr. sc. Joško Belamarić. Termin realizacije: veljača 2003.

4. Izložba *Tkalčićeva ulica – memorija potoka*. Nakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka; za nakladnika akademik Andrija Kaštelan, autor koncepcije i teksta dr. sc. Snježka Knežević; tekst o industrijskom objektu kožare (Gliptoteka) prof. dr. sc. Vesna Mikić, likovna postava prof. Nenad Fabijanić. Termin realizacije: ljeto 2004. (u ljeto 2003. je postava 8. trijenala hrvatskog kiparstva).

Muzejska djelatnost

Revizija muzejskog fundusa. Dovršena je revizija muzejskog fundusa; voditeljica revizije muzejska savjetnica Lida Roje Depolo (izvješće o reviziji dostavljeno je Akademiji).

Kontakti s javnošću. Organizirani posjeti škola: OŠ "Iso Kršnjavi", Srednja medicinska škola, OŠ "Ivan Filipović", 18. gimnazija, OŠ "Pregrada", Centar "Vinko Bek", 5. gimnazija, OŠ "Đuro Deželić", Udruga za djecu "Suncokret" Topusko, Srednja hotelijersko-turistička škola Zagreb, studenti Akademije likovnih umjetnosti i Akademije dramskih umjetnosti – realizacija likovnih radionica za učenike (OŠ "Izidor Kršnjavi" – likovni pedagog N. Mihaljinec, OŠ "Josip Juraj Strossmayer" – likovni pedagog I. Biočić-Mandić, 18. gimnazija – prof. I. Mardešić i prof. Bačun).

Tiskani su mnogobrojni napisi u dnevnom tisku (Vjesnik, Večernji list, Jutarnji list, Slobodna Dalmacija, Novi list, Fokus, Globus, Nacional, Zarez, Kontura, Vijenac).

Realizacija tiskovne konferencije povodom 8. trijenala hrvatskog kiparstva; sudjelovanje u emisiji HRT *Dobro jutro Hrvatska* – L. Roje Depolo; sudjelovanje u emisiji HRT *Transfer* – L. Roje Depolo; sudjelovanje u emisiji HRT *Obrazovni program* – L. Roje Depolo i V. Mažuran Subotić; sudjelovanje u emisiji HRT – Radio Sljeme – L. Roje Depolo, V. Mažuran Subotić, A. Kralj.

Posudba skulptura iz muzejskog fundusa Gliptoteke: - za izložbu *Stevan Luketić* u Domu hrvatskih likovnih umjetnika (11. travnja – 5. svibnja 2002.) skulptura VII/88, metal-aluminij; - za izložbu u Hrvatskom povijesnom muzeju (sadreni odljevi); - za izložbu u Etnografskom muzeju u Zagrebu (sadreni odljevi).

Sudjelovanje u stručnim povjerenstvima: - učlanjenje Gliptoteke HAZU u ICOM – UNESCO; - Povjerenstvo za muzejska zvanja pri Ministarstvu kulture – član V. Mažuran Subotić; - Projekt EU – INTERREG II. i INTERREG III., Radna zajednica podunavskih regija, Radna skupina *Kultura i znanost*, projekt *Dunav – put kulture* – članica A. Kralj; - Upravni odbor Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti – predsjednica A. Kralj; - Upravni odbor Muzeja Hrvatskog zagorja – članica A. Kralj; - Umjetnički odbor Hrvatskog dječjeg festivala – članica A. Kralj; - Organizacijski odbor 8. trijenala hrvatskog kiparstva – zamjenica predsjednika A. Kralj, tajnica Trijenala L. Roje Depolo, članica Ocjenjivačkog suda V. Mažuran Subotić; - sudjelovanje na tečaju Muzejskog dokumentacijskog centra *Preventivna zaštita slika* – M. Rumiha, N. Hrust; - sudjelovanje na tečaju *Photoshop 7* (računalni program za digitalnu fotografiju) – M. Rumiha, H. Gregurić.

Preparatorski radovi na skulpturama u stalnom postavu i na izložbama: - izrada sadrenih odljeva za Ministarstvo vanjskih poslova, Županijski muzej Šibenik, Školu za tekstil i dizajn, Kineziološki fakultet.

Investicijski radovi i adaptacija prostora: - uređenje sanitarnog čvora, postava podne obloge u predvorju galerije na II. katu, postava nove rasvjete u galeriji II. kat, izrada natpisa na ulazima. Investicijske radove sufinanciralo je Ministarstvo kulture.

Zaštita muzejskog fundusa – lijevanje: - skulpture Valerija Michielija *Muški torzo* i *Jahač* (Ljevaonica Akademije likovnih umjetnosti); - skulpture Raoula Goldonija *Konjska glava* i *Ležeći ženski akt* (Ljevaonica Ujević). Ministarstvo kulture financiralo je zaštitu muzejskog fundusa.

Informatizacija: nabava računala i računalnog programa za unos muzejskog fundusa. Ministarstvo kulture financiralo je nabavu računala.

Stručna putovanja: - Kassel, izložba *Documenta X* – L. Roje Depolo; - Kassel, izložba *Documenta X* i Gliptoteka Kopenhagen (Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Kopenhagenu) – A. Kralj; - Pariz, Muzej grada Pariza, izložba *Ivan Kožarić* – A. Kralj; - Trogir – kapela Sv. Ivana (obnova), Arheološki muzej Split, Narona – Vid kod Metkovića – akademik I. Kožarić, L. Roje Depolo, A. Kralj; - München, Gliptoteka – A. Kralj.

KABINET GRAFIKE U ZAGREBU

Tijekom godine u Kabinetu grafike radilo je šest djelatnika: muzejska savjetnica ujedno i ravnateljica, mr. Slavica Marković, muzejska savjetnica Margarita Šimat, kustosica Vesna Kedmenec Križić (do kraja travnja na porodiljnom dopustu), i viši kustos Nikola Albaneže (do listopada), muzejski tehničar Tanja Lisec i tehnički pomoćnik Gabrijel Lešković.

Rad na fundusu, otkupi i donacije

Od gospođe Marije Škrgatić otkupljeno je 1500 plakata iz razdoblja od 1965. do 1990. Plakate su dizajnirali različiti autori i tematski su vezani uz kazalište, film i izložbe. Tiskani su u tehnici sitotiska u tiskari Zdenka Škrgatića. Obrađeni su plakati vezani uz temu animiranog filma, poklon Koncertne direkcije. Koncertna direkcija poklonila je četiri plakata tematski vezanih uz animirani film.

U tijeku je kompletan pregled mapa plakata i njihovo sređivanje te primarna obrada kupljenih plakata. Akad. Zlatko Prica darovao je Kabinetu grafike 463 crteža, 206 grafika (dominantno serigrafije) i 52 plakata. Akad. Edo Murtić u Kabinet grafike donio je 1138 crteža kako bi se učinio izbor za donaciju.

Inventirano je i obrađeno pet otkupljenih bakroreza Martina Rote Kolunića i njegova kruga otkupljenih sredstvima Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu od gosp. I. Dubravčića. Inventirana je uvezana knjiga s bakroreznim portretima od 16. do 18. st. koju je poklonio gosp. D. Savia. Knjiga sadržava 80 listova sa stodvadesetjednim grafičkim portretom.

Revizijom inventara zbirke faksimila, koja je uvedena u Kabinet grafike kao knjižna građa, ustanovljeno je da se u Kabinetu čuva 385 faksimila starih europskih majstora, i to: Zbirka heliogravura naklade Amand-Duran (od 1878.), 320 faksimila u serijama po deset heliogravura, 65 bakrotiska i heliogravura naklade Artur Wolf, Beč, 1921.

Započeto je sustavno obrađivanje zbirke talijanskih majstora iz Stare zbirke za katalog i izložbe, u planu sustavnog objavljivanja stare građe. Izdvojeno je i obrađuje se 180 grafičkih listova.

Izdvojen je i pregledan 41 grafički list Giambattista Piranesea od kojih sedam mogu biti pripisani imenovanom autoru, a 34 njegovom sinu Francescu Piraneseu.

Obrada grafičke zbirke starih i suvremenih majstora iz zbirke pokojnog Zlatka Latkovića u vlasništvu Grkokatoličke crkve.

Izrada kataloga još nerekognoscirane i nevalorizirane građe (1500 grafičkih listova) u okviru pripreme za otkup zbirke za Kabinet grafike.

Sadržaj posla: provjera atribucija i autentičnosti, rekognosciranje kopija i faksimila, elementi za određivanje materijalne vrijednosti. Obrađeni su stari europski majstori: nizozemski majstori – 66 grafička otiska, njemački majstori – 101 grafički otisak, francuski majstori – 148 grafičkih otisaka, talijanski majstori – 125 grafičkih otisaka, stari majstori *miscellanea* – 20 grafičkih otisaka. Ukupno 460 grafičkih listova.

Rad na zaštiti

Redovito je kontrolirano stanje vlage i temperature u spremištu. U središnjem laboratoriju za restauriranje i konzervaciju Hrvatskog državnog arhiva restauriran je plakat radionice Rudolfa Mosingera: Zagrebački jesenski zbor iz godine 1910.. Fotografirana su dva plakata na temu pivarstva u Hrvatskoj za potrebe časopisa Hrvatska

revija. U laboratoriju za restauriranje rukopisa restauriran je grafički list iz fundusa Kabineta grafike Františeka Tavik Šimona: Veduta Pariza.

Digitalizacija građe

Unos podataka trajao je do veljače 2002. kada je došlo do zastoja u programu.

Međumuzejska suradnja

Za izložbu *Povijest zagrebačkog salona* koja se održala u okviru 37. zagrebačkog salona primijenjene umjetnosti i dizajna u Umjetničkom paviljonu, posuđen je plakat 1. zagrebačkog salona autora Milana Vulpea. Za potrebe fotografiranja, Muzeju grada Zagreba posuđena su četiri plakata Zvonimira Faista. Hrvatskom muzeju naivne umjetnosti posuđena su dva crteža Ivana Lackovića za izložbu *Hommagé à Ivan Lacković*. Umjetničkom paviljonu u Zagrebu za potrebe retrospektivne izložbe posuđen je crtež Ivana Šebalja *Crtač* iz 1960.

Surađivalo se s Hrvatskim državnim arhivom, Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, Zagreb, Galerijom umjetnina, Split, Muzejom za umjetnost i obrt, Muzejom suvremene umjetnosti, Strossmayerovom galerijom, Muzejom Mimara, Povijesnim muzejom Hrvatske, Zagreb, Metropolitanskom knjižnicom, Valvasorovom zbirkom, Galerijom Klovićevi dvori, MDC, Umjetničkim paviljonom, HDLU, Graphische Sammlung Albertina, Bogišićevom zbirkom, Cavtat, Zavodom za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, Županijskim muzejom, Šibenik.

Suradnja s inozemnim kulturnim središtima, veleposlanstvima i povjesničarima umjetnosti.

Nastavlja se međumuzejska razmjena raspoloživih publikacija Kabineta grafike sa srodnim ustanovama.

Istraživanja – znanstveni rad

Voditelj: dr. Jadranka Damjanov – tema: Europa i Zrinski.

M. Sveštarov Šimat: Prijam Zrinskih u europskoj grafici XVII. st. (70 kartica, 29 ilustracija i 11 usporedbenih tablica).

M. Sveštarov Šimat: (prijevod engleske biografije Nikole Zrinskog iz 1664.) Vladanje i značaj grofa Nikole Zrinskog, protestantskog generala pomoćnih trupa u Ugarskoj, najrazboritijeg i najodlučnijeg prvaka kršćanstva i njegove sličnosti sa Skenderbegom i Tamerlanom u strategiji i uspjesima u najvažnijim oružanim sukobima kršćana i Turaka od prvog nevjerničkog pohoda na Europu godine 1313. (55 kartica). Recenzije: dr. Sanja Cvetnić, dr. Tonko Maroević (pripremljeno za tisak).

Realizacija izložbi

Središnji i najvažniji događaj ove godine bio je 3. hrvatski trijenale crteža s pratećim izložbama i događanjima. Izložbe su realizirane novcem koji su na osnovi programa osigurali Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Gradski ured za kulturu i sponzori.

Faksimili grafika starih majstora iz zbirke Kabineta grafike. Kabinet grafike (27. III. – 18. V.). Koncepcija Margarita Šimat.

Obrada, čuvanje i osobito izlaganje grafika i crteža starih majstora praćeno je restriktivnim pravilima. Iznimno visoka osjetljivost građe na djelovanje svjetlosti i promjenu mikroklime može izazvati pojavu nepovratnih procesa blijeđenja i oksidacije. Stoga njihov stalni postav nije moguć, a vrijeme izlaganja strogo im je ograničeno. Osobito zanimanje publike za građu starih majstora nerijetko je na margini velikih

likovnih tema. To nas je potaklo da u okviru legitimne muzeološke prakse izložimo faksimile kao zamjensku građu. Na takav način omogućeno je rasterećenje u ograničenjima postavljanja i trajanja izložbi te mogućnost za fleksibilnije postave, njihovo cikličko pojavljivanje, ponavljanje i mijenjanje uz edukativna i studijska sučeljavanja.

Faksimil (*facere* – činiti + *similis* – sličan) riječ je latinskog podrijetla i znači učiniti nešto sličnim. Pretpostavlja vjerodostojnu produkcijsku simulaciju predloška grafike, crteža, tiska ili rukopisa u materijalu, rukopisu, tehnici i veličini.

Izloženi faksimili potječu iz mape Meisterwerke der Graphik im XV. bis XVII. Jahrhundert, Artur Wolf Verlag, Beč, 1921., koja se nalazi u Kabinetu grafike, a čine odabir grafičkih otisaka iz zbirki bečke Albertine i Dvorske biblioteke.

Od 24. listopada do 15. studenoga 2002. izložbu *Faksimili grafika starih majstora* vidjela je i publika u Splitu, jer je prenesena iz Kabineta grafike u Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, a od 27. prosinca 2002. do 9. siječnja 2003. izložba je postavljena u Županijskom muzeju u Šibeniku.

3. hrvatski trijenale crteža (s pratećim izložbama i događanjima); 1. Retrospektiva nagrađenih crteža 1968.-1999. (Kabinet grafike, 3. svibnja – 20. srpnja); 2. Pozvani autori. Gosti trijenala. Koncept (Maksimalnost minimalnog). Odabrani autori (između autora primljenih na natječaj). (Prostori lapidarija, prizemlja i prvoga kata Klovićevih dvora, 20. lipnja – 20. srpnja); 3. Nagrađeni autori 3. hrvatskog trijenala crteža (Studio Kabineta grafike (10.-20. srpnja). Koordinacija projekta i predsjednica Trijenala: mr. Slavica Marković. Koncepcija: Nikola Albaneže. Autorica likovnog postava središnje manifestacije Trijenala u Klovićevim dvorima: mr. Slavica Marković. Autor postava Retrospektiva nagrađenih u Kabinetu grafike i postava Maksimalnost minimalnoga u Lapidariju Klovićevih dvora: Nikola Albaneže.

Ta tradicionalna manifestacija, koja se nastavlja na bijenalne zagrebačke izložbe crteža, predstavila je likovna ostvarenja 174 autora. U strukturi izlagača valja spomenuti djela 37 etabliranih umjetnika starije i srednje generacije, među kojima se nalaze vodeći hrvatski slikari, kipari, dizajneri – Boris Bućan, Josip Diminić, Dušan Džamonja, Zlatko Keser, Ivan Kožarić, Edo Murtić, Ivan Picelj, Vjenceslav Richter, Ivo Šebalj – čiji je opus višekratno vrednovan i kroz crtački izraz.

Na ovogodišnjem Trijenalu posebnu cjelinu činili su radovi 21 autora pozvanih da svojim konceptualnim promišljanjima i eksperimentalnim ostvarenjima u različitim medijima s pomoću instalacija, prostornog oblikovanja, uporabom svjetla problematiziraju značajke crteža, u sklopu tematskog koncepta Maksimalnost minimalnog što ga je osmislio Nikola Albaneže, viši kustos Kabineta grafike.

Premda je Trijenale po svom karakteru nacionalna smotra crtačkih dostignuća, on ipak pozivanjem nekolicine gostiju iz inozemstva omogućuje specifične međunarodne komparacije. Ovogodišnje su gošće Trijenala umjetnice iz triju zemalja: Belgije, Francuske i Njemačke. To su Ingrid Ledent (dobitnica prošlogodišnjeg grand prixa na Međunarodnom bijenalu grafike u Pragu) te Ana Feiner-Žalac i Mirna Krešić koje su svoju prvu formativnu naobrazbu stekle na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti, a karijeru nastavile u Ingolstadtu i Parizu.

Neizostavnu dionicu Trijenala čine radovi žiriranjem odabranih autora. U snažnoj konkurenciji s više od 280 prijavljenih kandidata, Odbor za izbor radova je izabrao ostvarenja 113 likovnjaka, među kojima su prevladavali mladi autori željni afirmacije.

3. hrvatski trijenale crteža, što se u razdoblju od 20. lipnja do 20. srpnja mogao razgledati u Klovićevim dvorima, imao je svoju prethodnicu – izložbu *Retrospektiva nagrađenih crteža 1968.-1999.* ali i svoju završnicu, koju čine radovi ovogodišnjih laureata, kao logičan produžetak nagrađenih djela s prethodnih izložbi posvećenih crtežu, te kao dopunska aktualizacija odabira Odbora za dodjelu nagrada.

Izloženi su radovi sedmoro umjetnika: Josipa Diminića, dobitnika Plakete Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; Biserke Baretić, dobitnice Nagrade Ministarstva kulture Republike Hrvatske; Dubravka Adamovića, dobitnika Nagrade Kabineta grafike; Vaska Lipovca, dobitnika Nagrade Grafičke zbirke NSK te Đanina Božića, Tomislava Ćeranića i Svjetlana Junakovića, nositelja Posebnog priznanja Odbora za dodjelu nagrada.

Valja istaknuti da izložena djela dopunjuju uvid u recentne cikluse pojedinih autora (a najviše su bila izložena tri rada od svakoga autora).

Plakati Zagrebačkog zbora od 1910. do 1940. iz fundusa Kabineta grafike. Kabinet grafike (12.-22. rujna). Koncepcija: Vesna Kedmenec Križić.

Kabinet grafike u svom fundusu čuva najveći broj plakata Zagrebačkog zbora od njegovih početaka do Drugog svjetskog rata. Plakati Sergeja Glumca, Atelijera Tri, Ljube Babića, Maksimilijana Vanke, Ede Murtića i drugih autora predstavljaju vrlo vrijedna likovna ostvarenja i pokazuju segment puta našeg dizajna toga vremena.

Izložba je obuhvaćala 23 plakata Zagrebačkog zbora od njegovih početaka do godine 1940. Uz veliku pomoć Zagrebačkog velesajama izložba je organizirana u vijeme trajanja jesenskog Zagrebačkog velesajma kao dodatni poticaj posjetiteljima ove priredbe da u što većem broju pogledaju plakate sajma iz kojeg je izrastao i današnji Zagrebački velesajam.

Vjenceslav Richter – retrospektiva grafika. Kabinet grafike (10. listopada – 7. studenoga). Koncepcija: Nikola Albaneže.

Retrospektivna izložba grafika Vjenceslava Richtera, što je pod nazivom *Geometrija i spontanitet* organizira Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u prigodi njegova osamdesetipetog rođendana, predstavljala je jedan važan segment svestrane stvaralačke aktivnosti ovoga multidisciplinarnoga umjetnika. Poznat i priznat ponajprije kao arhitekt čiji su projekti, poput Jugoslavenskog paviljona za EXPO u Bruxellesu 1958. kao i mnogobrojni drugi (realizirani, ali i nerealizirani) osvojili nagrade i stekli međunarodnu reputaciju, Richter je nemali dio svojega rada posvetio i drugim likovnim disciplinama. Teoretske postavke u kojima se zalaže za sintezu svih vizualnih umjetnosti našle su svoj izraz u programu grupe EXAT 51 čija je presudna uloga u osvajanju prostora individualne umjetničke slobode dobro poznata i povijesno valorizirana. Jedan od članova te skupine koja je djelovala od 1950. do 1956. bio je i Vjenceslav Richter.

No, osim arhitekture i s njom povezana urbanizma o kojemu piše teoretske rasprave, Richter razvija sistemsku skulpturu, sistemsko slikarstvo te sistemsku grafiku. Richterov grafički izraz, ostvaren u tehnici serigrafije, započinje ranih 70-ih godina te je ubrzo stekao međunarodno priznanje potvrđeno redovitim pozivima za sudjelovanje na izložbama (bijenale u Veneciji i Sao Paolu, grafička bijenala u Ljubljani, Zagrebu, Krakovu, Heidelbergu) na kojima je više puta nagrađivan.

Izložba u Kabinetu grafike prvi je put predstavila pregled Richterova cjelokupna grafičkog opusa čiji su zadnji primjerci otisnuti upravo za ovu prigodu. Ostvarene, dakle, tijekom tri desetljeća, Richterove serigrafije bitna su dionica suvremenog hrvatskoga grafičkog izraza. Osim navedenih sistemskih grafika izložene su bile i takozvane spontane grafike koje predstavljaju drugi, također veoma karakterističan pol Richterove umjetničke osobnosti zbog čega je i čitava izložba dobila znakovit naslov *Geometrija i spontanitet*. Upravo između tih krajnosti, u dinamičkoj ravnoteži, kreće se čitavo Richterovo stvaralaštvo.

Branko Suhy – retrospektiva grafika. Kabinet grafike (12. prosinca 2002. – 30. siječnja 2003.). Koncepcija: mr. Slavica Marković.

Branko Suhy, slikar i grafičar, rođen u Mariboru 13. prosinca 1950., važno je ime slovenske likovne umjetnosti posljednje četvrtine 20. st., aktivni tvorac slovenske ali i

međunarodne grafičke scene. Likovnu akademiju završio je 1974. u Ljubljani u klasi profesora Janeza Bernika. Slikarsku specijalku završio je u klasi Andreja Jemca 1976., a grafičku u klasi profesora Marjana Pogačnika 1978. Usavršavao se u Parizu u studiju Johna Friendlaendera, zatim u Beču na Akademiji likovnih umjetnosti u klasi profesora M. Melchera. Danas je profesor na grafičkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Ljubljani i voditelj specijalke. Živi i djeluje u Novom Mestu, gdje je pokrenuo ugledni Slovenski bijenale grafike.

Taj iznimno kreativan i plodan stvaratelj predstavio se zagrebačkoj publici posljednji put slikarskom izložbom u Muzeju za umjetnost i obrt godine 1997., dok je njegov izvanredno inventivan grafički opus našoj sredini slabo poznat. Posljednjih godina Branko Suhy održao je velike izložbe grafike praćene reprezentativnim katalozima u bečkoj Albertini, Rimu i Budimpešti, što dodatno potvrđuje njegov međunarodni ugled.

Nakon velike samostalne izložbe grafika Branka Suhyja u bečkoj Albertini potkraj jubilarne godine 2000., pripremljena je njegova retrospektivna izložba grafika u Kabinetu grafike s namjerom da se predstavi konzistentan opus suvremenoga grafičara visoke umjetničke svijesti i vrsnoga poznavatelja metjea, ali i da se unutar toga opusa upozori na komparativne vrijednosti njegova likovoga izraza u slikarskim kompozicijama i crtežima koji prethode grafičkim djelima ili nastaju usporedo s njima. Ova je izložba uvod i najava trećega po redu hrvatskog trijenala grafike koji se održava sredinom slijedeće godine, ali i nastavak suradnje s istaknutim imenima europske grafičke umjetnosti koji znalački rabe tradicionalne grafičke tehnike, u posljednje vrijeme zanemarivane među suvremenim umjetnicima.

Umjetnik je neposredno prije otvorenja izložbe donirao Kabinetu grafike 30 grafičkih listova nastalih u tehnikama dubokoga tiska i serigrafije, poput španjolskoga umjetnika R. Canogara 2001. i talijanskoga umjetnika G. Zigaine godine 2000.

Martin Kolunić Rota i Natale Bonifacio. Kabinet grafike (pripremljena tijekom 2002.). Koncepcija: dr. Milan Pelc.

Povod toj izložbi koja će predstaviti sve grafičke listove ta dva ugledna hrvatska visokorenesansna umjetnika bio je otkup pet grafičkih listova Martina Kolunića Rote koji je realiziran uz pomoć sredstava Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za kulturu.

Pripremljena tijekom godine izložba će biti postavljena u Kabinetu grafike u veljači 2003.

Grafičari Martin Kolunić Rota i Natale Bonifacio rodom su iz Šibenika, obojica djeluju otprilike u isto vrijeme – tijekom druge polovice 16. st. – i daju nezaobilazan prinos europskoj grafici svoga doba.

Izdavačka djelatnost

Izdavačku djelatnost čine katalozi, deplijani, plakati, pozivnice, CD ROM-ovi realiziranih izložbi i grafička mapa.

1. Grafička mapa Mlade hrvatske grafičarke, pozivnica
2. Retrospektiva nagrađenih crteža 1968.-1999. - katalog, plakat, pozivnica
3. 3. hrvatski trijenale crteža – katalog, plakat, pozivnica, CD
4. Plakati Zagrebačkog zbora od 1910. do 1940. – katalog, plakat, pozivnica, CD
5. Vjenceslav Richter – retrospektiva grafika – katalog, plakat, pozivnica, CD
6. Branko Suhy – retrospektiva grafika – katalog, plakat, pozivnica, city light.

Svi katalozi, plakati, pozivnice i CD ROM-ovi oblikovani su u studiju Digitaldizajn d. o. o.

Grafička mapa Mlade hrvatske grafičarke, predstavljanje: petak, 8. veljače 2002., Kabinet grafike.

Mlade hrvatske grafičarke naslov je grafičke mape koja objedinjuje 11 grafičkih listova hrvatskih umjetnica posebice zapaženih na 2. hrvatskom trijenalu grafike. To su: Dragana Aleksić, Tanja Dabo, Iva Gobić, Paulina Jazvić, Ana Kadoić, Marlena Kršul, Letricija Linardić, Mejra Mujičić, Nadja Mustapić, Celestina Vičević, Jasika Vuco. Skupini je bila pridružena i Ivana Franke koja zbog studijskog boravka u Japanu nije mogla realizirati svoj list.

Sve redom umjetnice pripadaju generacijama do trideset godina starosti i srodne su po uporabi tradicionalnih grafičkih tehnika (bakropis, akvatinta, suha igla, reservage, i dr.). Formirale su se u dva hrvatska grafička središta – riječkome, unutar Pedagoške akademije, potom Filozofskoga fakulteta, kojega već dva desetljeća uspješno vodi prof. Josip Butković i zagrebačkome, na Akademiji likovnih umjetnosti u kojem djeluje nekoliko uspješnih grafičara (M. Šutej, D. Babić, F. Paro i dr.).

Namjera je izdavača predstaviti javnosti naša darovita imena, distribuirati njihova djela i na taj način poticati i podržavati zanimanje za propitivanje mogućnosti i likovnih izričaja u tradicionalnim grafičkim tehnikama, koje u posljednjem desetljeću sve snažnije potiskuju digitalne tehnike.

Mapu su predstavili: predsjednica Odbora za izbor grafika za 2. hrvatski trijenale grafike, prof. Marina Baričević, član istoga odbora Enes Quien i konceptorica trijenala mr. Slavica Marković. Mapa je predstavljena i u Rijeci.

Objavljeni tekstovi

S. Marković, 3. hrvatski trijenale crteža, uvod u katalogu, Kabinet grafike; 3. međunarodni trijenale grafike – Prag 2001., Nemirni putovi – putovi nemira, Kontura, 67/68; Branko Suhy – retrospektiva grafika, uvod i tekst: Između angažirane umjetnosti i osobnoga hedonizma, Kabinet grafike.

N. Albaneže, Retrospektiva nagrađenih crteža 1968.-1999., predgovor u katalogu, Kabinet grafike; 3. hrvatski trijenale crteža, predgovor u katalogu, Kabinet grafike; Vjenceslav Richter – retrospektiva grafika, predgovor u katalogu, Kabinet grafike.

M. Šimat, Faksimili grafika starih majstora iz zbirke Kabineta grafike, predgovor u katalogu, Kabinet grafike; Donacija Zlatka i Vesne Price gradu Samoboru, Galerija Prica, Samobor, listopad 2002.; Predgovor donaciji fotografija Vesne Prica; Biografije, bibliografija i dokumentacija Zlatka i Vesne Prica; Predgovor izložbi "Tanja, Mirjana, Ivana, Jasna" (četri hrvatske grafičarke: Tanja Dabo, Mirjana Vodopija, Ivana Franke, Jasna Šikanja), Galerija Galženica, Velika Gorica, svibanj 2002.; u dvotjedniku "Vijenac" više likovnih kritika i recenzija.

V. Kedmenec Križić, Plakati Zagrebačkog zbora 1910.-1940., predgovor u katalogu, Kabinet grafike; Plakati Zagrebačkog zbora 1910.-1940., časopis Zvono, PRO 21 d.o.o.

Stručna putovanja

S. Marković, Novo Mesto, atelje Branka Suhyja (priprema retrospektivne izložbe grafika); N. Albaneže, posjet izložbi Zidovi i prostor u Malom salonu Moderne galerije Rijeka; predstavljanje grafičke mape Mlade hrvatske grafičarke, izdanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Kabineta grafike u Rijeci; M. Šimat, seminar Konzervatorsko-restauratorski radovi na papiru. Organizator Hrvatski restauratorski zavod, Ludbreg; odlazak u Split na otvorenje izložbe Faksimili grafika starih majstora koja je prenesena iz Kabineta grafike u Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu, potom u Županijski muzej, Šibenik.

Pedagoška djelatnost

Izložba edukativnog sučeljavanja i studijske interpretacije fenomena faksimila i faksimilnih tehnika na primjerima iz Zbirke faksimila starih majstora (bili su izloženi

faksimili iz grafičke zbirke Albertine i Hofbibliotheke u Beču iz godine 1921.). U faksimiliranoj građi dan je pregled razvoja europske grafičke umjetnosti od 15. do 18. st., a izložba koju je pratio informacijski materijal (5 kartica) bila je u postavi opremljena tekstualnim legendama (18 kartica) koje su tvorile osnovni informacijski imput (ikonografija, značenje umjetnika, specifičnosti tehnike i izraza) za postizanje edukativnog cilja.

U Zagrebu je, osim velikog broja đačkih skupina i profesora likovnih umjetnosti, izložbu posjetilo uz stručno vodstvo i dvjestotinjak studenata Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Likovne akademije i pedagoškog odjela Likovne akademije u Zagrebu te postdiplomanata (muzealci) Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Kabinet grafike i ove se godine pridružio obilježavanju Međunarodnog dana muzeja, i to muzejsko-edukativnom i nagradnom igrom *Kuća*.

Akcija *Kuća* održala se u sklopu izložbe *Faksimili grafika starih majstora iz zbirke Kabineta grafike*. U posebnom odjeljku bili su postavljeni radovi uključeni u akciju. Sadržaj akcije polazio je od motiva kuće u grafici starih europskih majstora koji razlikama i oblicima govore o njenom značenju u pojedinim razdobljima i podnebljima. Uz kratki opis i popunjavanje radnog listića djeca su i kroz crtačku interpretaciju mogla iskazati svoj doživljaj. Voditeljica i autorica ovoga pedagoškoga programa je Margarita Šimat, muzejska savjetnica.

STROSSMAYEROVA GALERIJA STARIH MAJSTORA U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Tijekom godine u Strossmayerovoj galeriji starih majstora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti voditelj knjižnice i administracije bila je Indira Cvek Flaschar, poslove muzejskog tehničara obavljao je Ivan Lukinac. Kustosi u Galeriji jesu Ljerka Dulibić i Borivoj Popovčak. Dužnost upravitelja obavljao je *Đuro Vandura*.

Stručna djelatnost

Stalni postav

Stalni postav europskog slikarstva od 14. do 19. st. bio je otvoren za javnost do 20. srpnja, kada je demontiran i deponiran zbog radova na uvođenju nove rasvjete u izložbene prostorije.

Do tada su stručnjaci Galerije obavili 25 vodstava, između ostalog i posjetitelja iz Albanije, Belgije, Bugarske, Engleske, Indije, Italije, Kine, Poljske i Njemačke.

Ukupno je ove godine Galeriju posjetilo 1889 posjetitelja, među kojima su bila i 22 skupna posjeta.

Fundus

Tijekom godine kustosi i muzejski tehničar kontinuirali su dokumentaciju i popunjavanje informatičkih košuljica za povjerene im zbirke, te je nastavljeno prenošenje podataka i dokumentacije o slikama u kompjutorsku bazu podataka. Cjelokupna dokumentacija je digitalizirana za 69 slika sa 78 bibliografskih jedinica. Novinu i olakšanje na putu cjelokupnog predstavljanja galerijskog fundusa uvelike je pospješilo umrežavanje novog stroja iMac s postojećim G3 računalom. U tom je projektu

obavljeno djelomično ujednačavanje ikonografskih, tehničkih i autorskih opisa umjetnina u fundusu.

Uređena je hemeroteka za godinu 2001.

Tijekom godine obavljena je inventura i po novom zakonu registracija svih zbirki u Strossmayerovoj galeriji.

Kolege su iz Zavoda za restauriranje obavile cjelokupan postupak zaštite na sljedećim slikama: Štajerski slikar 15. st., Raspeće (SG 19), Krunjenje Bogorodice (SG 20) i Oplakivanje (SG 21), zatim Sljedbenik A. del Sarta, Sveti Sebastijan (SG 109), a na Benkovićevom Abrahamu (SG 3) obavljena su pripremna istraživanja. U Zavodu se na kraju godine nalaze sljedeće umjetnine: Lorenzo Leonbruno (SG 99), Polidoro da Messina (SG 284), Alpski slikar 18. st. (SG 326) i Italo-kretski slikar 17. st. (SG 402).

Izložbe, predavanja i studiji

U X. galerijskoj dvorani, do kraja veljače, trajala je izložba u povodu prvoprikazbe faksimilnog izdanja Časoslova Farnese Josipa Jurja Klovića.

Portret muškarca s prstenom, nepoznatog autora iz 19. st. (SG 641) te Klecalo s Bogorodicom, Ćirilom i Metodom Franje Mückea (SG 721) bili su od 6. prosinca 2001. do 20. siječnja 2002. na retrospektivnoj izložbi Vjekoslava Karasa u Umjetničkom paviljonu.

Na retrospektivnoj izložbi Maksimilijana Vanke u Galeriji "Klovićevi dvori" na Jezuitskom trgu bile su i naše slike.

Lj. Dulibić je dopratila slike Lorenza da San Severina (SG 265, SG 266 i SG 267) iz Rima, gdje je do 9. ožujka trajao produžetak izložbe *Maestri del Rinascimento a Sanseverino*.

Sredinom lipnja otvorena je u Umjetničkom paviljonu posthumna, retrospektivna izložba Ive Šebalja, na kojoj je bilo i devet radova iz naše Zbirke (7, 8, 9, 11, 27, 60, 352, 394, 525).

U Beču, u Historischen Museum der Stadt Wien, traje izložba *Armut*, za koju su posudili iz našega fundusa sliku Jusepe de Ribera Lo Spagnoletta (SG 523), a teklič mu je bila Lj. Dulibić 24. listopada.

Đ. Vanđura priredio je dvije izložbe za Dane hrvatske kulture u Berlinu od 23. listopada do 3. prosinca. U Altennationalgalerie postavljene su izložbe *Friedrich Overbeck. Kartons zum Freskenzyklus für die Kathedrale in Đakovo* i *Symbolismus in Kroatien. Zwei Theatervorhänge*. Na izložbi simbolista bilo je 10 radova (324, 331-334, 345-347, 350, 358) iz Zbirke Csikos, skica i studija za kazališni zastor u Osijeku.

Kustosica Lj. Dulibić priredila je izložbeno-edukacijsku manifestaciju za mlađe posjetitelje Galerije s međunarodnim zajedničkim nazivnikom *Kuća*, u povodu međunarodnog Dana muzeja 18. svibnja. Tom smo prilikom objavili prigodnu radnu bilježnicu, a kustosica je osobno nekoliko predškolskih skupina provela kroz imaginarnu igru oko *Kuće* u stalnom galerijskom postavu.

U zagrebačkom Rotary clubu Đ. Vanđura je 29. listopada održao predavanje Strossmayerova galerija: jučer – danas – sutra.

Donacije i otkupi

Ponuđena nam je na otkup slika sjevernotalijanskog autora iz 16. st., Noina arka, za koju smo sredstva molili Zakladu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Ostalo

Kustosica Lj. Dulibić položila je stručni ispit za zvanje kustosa u prosincu 2001. s temom *Firentinska slikarska škola u stalnim postavima i katalozima Strossmayerove galerije starih majstora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.*

Zaposleni su tijekom prošle godine sudjelovali u radu redovitih i povremenih Akademijinih komisija i tijela.

Tijekom godine stručnjaci su Strossmayerove galerije redovito pružali strankama pismena i usmena mišljenja o umjetninama. Napisane su 34 ekspertize i procjene privatnim vlasnicima, šest Zavodu za zaštitu spomenika kulture te četiri o umjetninama u Galeriji. Osim toga su pregledane zbirke slika na šest privatnih adresa.

Kustosica Lj. Dulibić posjetila je u osobnom aranžmanu izložbe u Beču i Ljubljani.

Bojana i Boris Krstinić snimili su 26 slika na dijapozitive. Za Hrvatsku televiziju snimljen je kratak obilazak stalnog postava.

U magazinu Croatia Airlines objavljena je velika reportaža o Akademijinoj palači. Tijekom mjeseca siječnja, za vrijeme trajanja izložbe u povodu faksimilnog izdanja Časoslova Farnese, u dnevnom i tjednom tisku objavljeno je više prikaza o izložbi i časoslovu (primjerice: K. R., Čudo Rima pred hrvatskom publikom, Vjesnik, 7. XII. 2001., T. Maroević, Džepna Sikstina, Vijenac, br. 204-205, Božić 2001., studentski WWW server, Časoslov Farnese, 16. XII. 2001., WWW klik, Otvorena izložba Klovićevih minijatura, 11. XII. 2001., A. Radak, Sikstinska kapela džepnog formata, Slobodna Dalmacija, 7. XII. 2001.), a isto tako objavljivani su prikazi retrospektivne izložbe Vjekoslava Karasa za koju je Strossmayerova galerija posudila dvije slike (G. Jovetić, Je li došao kraj Karasove tragedije?, Vjesnik, 7. XII. 2001., G. Jovetić, Karasova tragedija kao tragedija naše kulturne povijesti, Vjesnik, 9. XII. 2001.).

Studenti Akademije likovnih umjetnosti, Odsjek za restauriranje, kopirali su tijekom godine slike: Milivoj Ćeran, Ribera, Sveti Matija (SG 174) te Sirani, Salome (SG 172) (diplomski rad) i Vesna Gredelj, Palma Mlađi, Polaganje u grob (detalj dolje desno: dva ženska lika – glave) (Po-7).

Biblioteka

Bibliotekarka administratorica I. Cvek Flaschar kontinuirala je signiranje priručne biblioteke u bazu Libri (sa 1166 novih naslova, ukupno je katalogizirano 5549 kataloških jedinica). S unesenih sedam jedinica kontinuirana je baza Peri za obradu periodične građe. Tijekom 2001. inventirala je 169 noviteta i kontinuirala 42 časopisa. Zamjenom je pristiglo 76 naslova, a donacijama 64, dok je 29 naslova kupljeno. Bibliotečni fond koristila su 73 čitača. Uz to je isprintano 750 novih kataloških listića te je oko 850 naslova primarno zaštićeno i restaurirano.

I. Cvek Flaschar više je školskih skupina provela kroz atrij i umjetnine u Akademijinoj palači.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Tijekom godine svi su stručnjaci radili prikaze i recenzije suvremenoga izdavaštva i slikarske recentne produkcije.

Kustosica Lj. Dulibić studentica je postdiplomskog studija s temom *Firentinsko slikarstvo XV. stoljeća u zbirci Strossmayerove galerije.*

U prosincu 2001. kustosica Lj. Dulibić je u sklopu stručnog ispita sudjelovala na seminaru Muzeji – MDC – kustosi, a tijekom ožujka 2002. zajedno s muzejskim tehničarom I. Lukincom nazočila je tečaju MDC-a Preventivna zaštita slika. Isto tako sudjelovala je na znanstvenom skupu Dani Cvita Fiskovića, a tijekom studenoga na II. skupu muzejskih pedagoga u Zadru.

Od 9. do 10. studenoga 2001. bibliotekarka I. Cvek Flaschar sudjelovala je na seminaru Nabava u knjižnicama – jesmo li spremni na bungee jumping?, a tijekom travnja na seminaru IV. dani specijalnog knjižničarstva. Specijalne knjižnice – izvori i korištenje znanja.

Đ. Vandura kontinuirano je radio na muzeološkoj povijesti i misli Strossmayerove galerije, na Leksikonu hrvatske umjetnosti 20. stoljeća i na studiji o donatorima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Izdavačka djelatnost

Lj. Dulibić, Prikaz knjige Seeing Through Paintings..., Vijesti muzealaca i konzervatora, 4, Zagreb, 2001., 134-136; Slike iz Strossmayerove galerije na izložbi u Italiji, Informatica museologica, 22 (1-2), Zagreb, 2002., 129-130.

Đ. Vandura, Majstor slike Virgo inter virgines, IN Magazin, 1, Zagreb, 2002., 90; Muzejsko-galerijska publikacija kao zaštita spomenika kulture, Informatica museologica, 32 (3-4), Zagreb, 2001., 30-32.

Đ. Vandura, I. Cvek Flaschar, Lj. Dulibić, I. Lukinac, B. Popovčak, Informatički alat kustosa ili CD-ROM Strossmayerove galerije (projekt), Informatica museologica, 32 (3-4), Zagreb, 2001., 114-116.

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI AKADEMIJE

ARHIV HRVATSKE AKADEMIJE

Organizacija Arhiva

Nastavljeno je djelovanje sa šest znanstvenih i stručnih jedinica: Središnja zbirka, Orijentalna zbirka, Razne zbirke, Laboratorij za restauraciju i konzerviranje, Fotolaboratorij i Knjigovežnica. O cjelini Razne zbirke Akademijine jedinice daju zasebna izvješća.

Arhivska djelatnost

1. U skladu sa Zakonom i drugim propisima, arhivski su poslovi obavljani redovito i na uobičajeni način. Tako su domaćim i stranim znanstvenicima, stručnjacima i drugim zainteresiranima pružane usluge kao i ustanovama i udrugama. Uz stručnu pomoć i nadzor djelatnika u čitaonicama Središnje i Orijentalne zbirke preko 130 istraživača koristilo je oko 600 arhivalija. Niz istraživača koristio je literaturu iz priručne knjižnice Arhiva ili su za pojedine djelatnici Arhiva – iako to nije uobičajeno – naručenu literaturu donosili iz Akademijine knjižnice i knjižnica drugih jedinica (M. Jašo, T. Mršić, T. Paić-Vukić, P. Strčić, M. Ždralović).

2. Ažurirane su i dopunjavane inventarne knjige, opisi građe i katalozi (isti).

3. Uz redovite administrativne poslove, odabirana je i pripremana građa za snimanje, restauriranje i uvez (M. Jašo).

4. Nastavljen je rad na dopunjavanju popisa (napose: provjera datacija, indikcija itd.), na izradi nedostajućih regesta, njihovom unosu u računalo i sastavljanju cjelovitoga inventarnog opisa zbirke glagoljičkih isprava (M. Jašo).

5. Započeto je odabiranje i priprema prioritetne glagoljičke građe za digitalizaciju. Izabrani su najvrjedniji i najzanimljiviji glagoljički rukopisi (M. Jašo).

6. Učinjena je revizija ostavštine Vjekoslava Karasa, uz dopunu i ispravke inventarnoga popisa građe (M. Jašo).

7. Nastavljen je rad na Inventaru kodeksa Arhiva, s unosom u računalo (T. Mršić).

8. Izrađen je katalog rukopisne ostavštine akad. Zorana Bujasa te je unešen u računalo (T. Mršić).

9. Izrađen je katalog rukopisne ostavštine Matka Laginje te je unešen u računalo (T. Mršić).

10. Izvršena je revizija i započeta obrada rukopisne ostavštine Josipa Batela iz Barbana (T. Mršić).

11. Izrađen je izbor najzanimljivijih latiničkih rukopisa Arhiva za digitalizaciju (T. Mršić).

12. Nastavljeno je kompjutorsko katalogiziranje priručne knjižnice Orijentalne zbirke (T. Paić-Vukić).

13. U prostore Orijentalne zbirke u Šenoinoj ulici prenešen je dio rukopisnog fonda te se započelo s čišćenjem i tretiranjem fungicidima (T. Paić-Vukić).

14. Metodom klasičnog restauriranja restaurirana su za Arhiv 252 lista (3 rkp.), za Akademijinu Knjižnicu 1784 lista (6 knj.), za Bogišićevu zbirku 85 listova (grafika) te za Kabinet grafike jedan list (grafika). Ukupno su restaurirana 2122 lista (S. Gonzi).

15. U Fotolaboratoriju su učinjena fotosnimanja, izrađene su fotografije, reprodukcije, mikrosnimci i skeniranje dokumenata za Akademijine jedinice i Upravu, za Arhiv, Strossmayerovu galeriju te za pojedine razrede i akademike. Izrađeno je 1255 snimaka i mikrosnimaka, 1012 fotografiija raznih formata, te 17 dijaprojekcija na predavanjima. Izrađeno je 80 litara kemikalija (G. Kos).

16. U Knjigovežnici je za Akademijin Koordinacijski odbor, Arhiv, Orijentalnu zbirku Arhiva, Knjižnicu i Odsjek za povijesne znanosti uvezano u tvrdi uvez, i to u kožu, jedna knjiga, u polukožu četiri knjige, u platno 95 knjiga, a izrađeno je sedam kutija (E. Marojević).

Znanstvenoistraživačka djelatnost

1. Nastavljeno je proučavanje i obrada glagoljičkih isprava iz zbirke *Acta Croatica*. Uz to, za dvadesetak do sada neregistriranih dobrinjskih i vrbničkih isprava iz 18. st. izrađene su latiničke transliteracije (M. Jašo).

2. Rezultat istraživanja priopćenje je na simpoziju o M. Laginji: *Rukopisna ostavština M. Laginje u Arhivu HAZU* (T. Mršić, P. Strčić).

3. Prikupljana je građa za studiju o djelima Mostaraca u Orijentalnoj zbirci Arhiva (M. Ždralović).

4. Prikupljana je građa za studiju o rukopisnom lekiskografskom djelu Tuhfta-i Šahodi (M. Ždralović).

5. Nastavljen je rad na disertaciji *Svijet sarajevskog kadije Mustafe Muhibbija* (T. Paić-Vukić).

6. Izvješće o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti akad. P. Strčića navedeno je u izvješću o radu Razreda za društvene znanosti.

Stručna djelatnost

1. Studijski boravak u Saudijskoj Arabiji, s proučavanjem sadržaja rukopisnih knjižnica u Meki i Medini, te u Sarajevu, uz proučavanje materijala u Orijentalnome institutu i Gazi Husrev-begovoj biblioteci (M. Ždralović).

2. Zagrebačka Šah-nama (Ottenfelsova kolekcija arabičkih rukopisa u Hrvatskome državnom arhivu u Zagrebu), predavanje, Narodna knjižnica, Sisak (M. Ždralović).

Objavljeni radovi

1. Gramatičar Šejh Jujo i mostarska tradicija učenja arapskoga jezika (od 16. do druge polovice 19. st), Zbornik radova "Mudrost rada toleranciju", Mostar, 2002., 37-52; Leksikon Osmana Džumhura "Ganah as-sibyan", Behar, X, 54, 2001., 35; Derviški redovi u europskom dijelu Osmanskoga Carstva, Behar, X, 55-56, 39-42; Kafi: Osnove mudrosti o uređenju svijeta, isto, 58-59; više natuknica iz orijentalne filologije, Hrvatska enciklopedija Leksikografskog zavoda, Zagreb (M. Ždralović).

2. Kadija Mustafa Muhibbi, Behar, X, 58, 2002., 35; 24 odrednice iz arapske književnosti, Leksikon svjetskih pisaca, Školska knjiga, Zagreb, 2001. (T. Paić-Vukić).

3. Ostvarenja dubinske reference posvojnosti/pripadnosti u površinskoj strukturi hrvatskog i francuskog jezika, Filologija, 35, 2002., 85-94 (T. Mršić).

4. Objavljene radove akad. P. Strčića vidi u izvješću Razreda za društvene znanosti.

Znanstveni i stručni skupovi

1. Sudjelovanje na međunarodnom simpoziju turkologa u Mostaru s priopćenjem *Djela Mostaraca u rukopisima Orijentalne zbirke Arhiva HAZU* (M. Ždralović).

2. Podnošenje više priopćenja, npr. i na međunarodnom skupu Znanstvenoga raziskovalnoga centra u Kopru u povodu 10. obljetnice samostalnosti Republike Slovenije, Povijesnog društva Rijeka u povodu 60. obljetnice antifašističkoga ustanka u Hrvatskoj itd. (P. Strčić).

Izložbena djelatnost

Priprema za presnimavanje naših rukopisnih spomenika, s kojima se sudjelovalo u izradi kataloga i pripremi izložbe *Tri pisma – tri jezika*, koja je kao projekt Ministarstva kulture Republike Hrvatske organizirana i održana u Berlinu, od 15. ožujka do 7. svibnja 2002. (M. Jašo).

KNJIŽNICA HRVATSKE AKADEMIJE

Osoblje, organizacija rada, sudjelovanje na skupovima i suradnja s drugim ustanovama

U 2002. u Knjižnici je bilo zaposleno 15 djelatnika: upraviteljica (knjižničarski savjetnik), jedan viši knjižničar, šest diplomiranih knjižničara, pet pomoćna knjižničara (jedan radi skraćeno radno vrijeme), jedan skladištar i jedan manipulant (veći dio godine na bolovanju). Zbog većih poslova koje je trebalo obaviti u spremištima knjižnične građe te selidbe dijela građe s jedne lokacije na drugu, tijekom prvoga polugodišta pomagala su honorarno na tim poslovima i dva studenta.

Uz redoviti rad u Knjižnici, pojedini djelatnici sudjelovali su u radu komisija i radnih tijela Hrvatskoga knjižničarskog društva i drugih organizacija i na domaćim stručnim skupovima. D. Sečić sudjelovala je kao član, predavač i ispitivač u radu Povjerenstva za polaganje stručnih ispita u knjižničarskoj struci Hrvatskog knjižničnog vijeća i do travnja 2002. u radu Povjerenstva za izradu prijedloga za dodjeljivanje viših zvanja u knjižničarskoj struci istoga Vijeća pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske. Isto tako, kao članica Tehničkog odbora za bibliotekarstvo, dokumentaciju i informacije pri Državnom zavodu za normizaciju i mjeriteljstvo Republike Hrvatske, sudjelovala je u radu toga tijela. J. Leščić obnašala je tijekom 2002. dužnost predsjednice Komisije za klasifikaciju i predmetno označivanje Hrvatskoga knjižničarskog društva. D. Sečić i J. Leščić sudjelovale su i u radu na zajedničkom projektu Ministarstva znanosti i tehnologije, Ministarstva kulture i Ministarstva prosvjete i športa *Nacionalni informacijski sustav knjižnica Republike Hrvatske - NISKA*.

D. Sečić sudjelovala je u rujnu 2002. u radu 33. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva u Daruvarskim Toplicama s predavanjem Upravljanje u hrvatskim knjižnicama: prilog diskusiji o nekim suvremenim problemima, a J. Leščić u travnju u radu *4. dana specijalnog knjižničarstva Hrvatske* s posterskim izlaganjem Univerzalna decimalna klasifikacija: alat za sadržajnu obradu/pretraživanje specijalnih zbirki, a u studenom u radu *6. seminara Arhivi, knjižnice, muzeji* u Rovinju s predavanjem Univerzalna decimalna

klasifikacija: revizija/reklasifikacija i konkordancija klasifikacijskih podataka u online bibliografskoj datobazi na primjeru skupine 2 Religija i teologija (suautorica M. Cvitaš). D. Horvat i Kristina Polak Bobić sudjelovali su 8. i 9. studenog u radu Seminara za knjižnice visokih učilišta i znanstvene knjižnice, koji je u organizaciji Ministarstva znanosti i tehnologije održan u Zagrebu. J. Leščić, D. Horvat i G. Matić sudjelovali su 15. listopada na otvaranju *Mjeseca hrvatske knjige* u Klanjcu, a D. Sečić 15. studenoga na *Danu knjižnica* na Interliberu, kojom prigodom je stručnoj javnosti predstavila elektronički katalog *Knjižnice na Internetu*.

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljen je rad na reorganizaciji knjižničnog poslovanja te je započet rad na računalnoj obradi Zbirke posebnih otisaka i posebne Zbirke hrvatskih knjiga iz Gradišća. U svibnju je računalni katalog Knjižnice predan pokusno na javnu uporabu putem Interneta te se tijekom godine nastavilo s radom na dovršavanju korisničkog sučelja za tu potrebu. Tijekom 2002. proširena je i konfiguracija lokalne računalne mreže Knjižnice tako da ona sada ima dva poslužitelja i 13 radnih stanica, od kojih dvije za korisnike u čitaonici.

Knjižnica je predstavila svoja iskustva u računalnoj obradi građe, savjetom pomagala i dala na uvid CD-ROM s potpunim ispisom normativne datoteke UDK oznaka i predmetnih odrednica i kratkim uputama za korištenje nizu knjižnica u Zagrebu, Bjelovaru, Puli, Pazinu, Rijeci, Zadru, Splitu i Osijeku. S Leksikografskim zavodom "Miroslav Krleža" u Zagrebu potpisan je Sporazum o suradnji u projektu izradbe *Hrvatske retrospektivne bibliografije periodičnih publikacija od 1945. godine*.

Dovršena je reorganizacija i presigniranje čitaoničke i posudbene zbirke Akademijinih izdanja koje se nalaze u radnim prostorima Knjižnice, kao i selidba dijela fonda serijskih publikacija u zatvorenim spremištima. Napušteno je spremište u Ulici Ante Kovačića te je fond u zatvorenim spremištima reorganiziran tako da se sada svi tekući naslovi serijskih publikacija nalaze u podrumu Akademijine palače, dok su u dislocirano sekundarno spremište u Medvedgradskoj ulici pohranjeni neki stariji naslovi koji se vrlo rijetko koriste.

Akademijina izdanja

Ukupan posao oko Akademijinih izdanja obuhvatio je više aktivnosti: potpuno je dovršena reorganizacija fonda zbirki Akademijinih izdanja, a u posebnoj prostoriji složeni su i dodatni primjerci istih izdanja namijenjeni popunjavanju istih zbirki nakon njihove revizije. Za tisak je priređena publikacija *Dopune Popisa izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1867. do 2000.* Baza podataka *Izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* u trenutku izvještavanja obuhvaća 16.049 slogova.

Izrađen je *Popis izdanja za 2002. godinu* koji će biti tiskan kao prilog u *Ljetopisu* i katalog izložbe Akademijinih izdanja u godini 2002. Inventarizirano je i uvršteno u fond Knjižnice 300 svezaka Akademijinih izdanja.

Na poslovima izgradnje, ispravljanja i održavanja baze podataka radile su dipl. knjižničarke T. Veličan i K. Polak Bobić, na inventarizaciji Akademijinih izdanja pomoćna knjižničarka Gordana Matić, a na presigniranju zbirki tih izdanja Goran Matić.

Izgradnja knjižničnog fonda i zamjena publikacija

Ukupan fond Knjižnice povećan je za 1.061 svezak knjiga i 668 kompletnih godišta periodike te 27 CD-ROM-ova. Najveći dio prinovljenih knjiga dobiven je darom (457 svezaka), veliki broj svezaka zamjenom (224 sveska), dok je kupnjom prinovljeno samo 53 sveska knjiga. U inventar je uneseno i 327 svezaka starog neobrađenog fonda.

U 2002. pristiglo je u Knjižnicu ukupno 2.612 jedinica časopisa i serija te 179 jedinica novina. U ožujku i rujnu rađene su reklamacije za sve hrvatske časopise koji dolaze u Knjižnicu putem kupnje ili zamjene. Predakcesijska kartoteka i računalna evidencija brojila je koncem godine 1.313 tekućih serijskih naslova.

Zamjena

Tijekom godine Knjižnica je nastavila s ažuriranjem baze podataka partnera u zamjeni kako bi se prikupilo njihove točne adrese i podatke o naslovima uključenim u zamjenu, a dovršen je rad na povezivanju s bazom podataka Akademijinih izdanja. Preostaje još povezivanje adresara partnera u zamjeni s bazom podataka serijskih publikacija koje Akademija prima od drugih ustanova čime će čitava suradnja s Akademijinim partnerima u zamjeni postati potpuno pregledna. Ukupno je u zamjenu poslano oko 750 jedinica Akademijinih izdanja, a od partnera primljeno 1.197 naslova serijskih publikacija i 224 sveska knjiga.

Kupnja

Tijekom 2002. služba za nabavu knjiga kupila je 53 naslova novih knjiga. Knjižnica je pretplatom dobivala 116 tekućih naslova časopisa (25 domaćih i 91 inozemni). Od stranih časopisa Akademija je sama pretplatila 55 naslova, a za 36 naslova dobila je sredstva od Ministarstva znanosti i tehnologije. Knjižnica je i 2002. koordinirala nabavu stranih časopisa za Akademijine zavode i institute.

Darovi

Tijekom godine Knjižnica je dobila na dar više donacija knjiga, separata i časopisa. Knjige su darovali: Akademijina Uprava, pojedini akademici i znanstveni djelatnici te pojedine ustanove iz Hrvatske i inozemstva. Vrijedne su donacije dali: akad. Vojmir Vinja (zbirku knjiga s područja lingvistike i filologije) i dopisni član Nikola Benčić (dodatne hrvatske knjige iz Gradišća).

Na poslovima kupnje i zamjene građe radili su diplomirani knjižničari N. Šćukanec, T. Kukolja i D. Horvat, a na poslovima prijema i inventarizacije građe pomoćne knjižničarke Lj. Bugarin, D. Plećaš i G. Matić.

Obrada knjižničnog fonda

Godine 2002. signirano je klasificirano i katalogizirano 1.500 naslova monografija i katalogizirano 132 naslova serijskih publikacija. Nastavljen je rad na rekatalogizaciji postojećih serijskih naslova i retrospektivnoj konverziji tekućih naslova iz staroga kataloga na listićima, a baza podataka serijskih publikacija je koncem godine sadržavala 2.252 sloga. Istodobno je računalna baza podataka knjiga brojila 13.060 slogova. Uspostavljene su i nova baza podataka Zbirke posebnih otisaka, koja je koncem godine brojila 103 sloga te Zbirka hrvatskih knjiga iz Gradišća, u koju je do konca godine uvršteno 147 naslova, dok je baza podataka Zbirke sitnog tiska sadržavala 410 slogova.

Tijekom godine vrlo se intenzivno radilo i na normativnim bazama podataka. Normativna baza podataka osoba sadržavala je koncem godine ukupno 14.668 slogova, baza podataka korporativnih naziva 1.548 slogova, UDK oznaka 5.523 sloga, a kontrolirani rječnik termina s uputnim sustavom 8.418 slogova.

Na obradi građe radili su diplomirani knjižničari M. Cibilić-Pažin, J. Leščić, D. Horvat i D. Sečić te pomoćne knjižničarke Lj. Bugarin, D. Plećaš i G. Matić.

Pohrana i zaštita knjižničnog fonda

Tijekom 2002. obavljeni su veliki radovi u spremištima Knjižnice. Uz selidbu dijela fonda (452 signature iz Ulice Ante Kovačića u Medvedgradsku ulicu, 402 signature iz Ulice Ante Kovačića na Zrinski trg te 222 signature sa Zrinskog trga u Medvedgradsku ulicu), presloženi su i drugi veći dijelovi fonda serijskih publikacija. Uz to je nakon više godina obavljeno i čišćenje svezaka i polica u spremištu, kao i opremanje spremišta novim policama koje će Knjižnici omogućiti smještanje prinove knjiga i časopisa tijekom nekoliko sljedećih godina.

Kako bi se suzbila prekomjera vlaga u podrumskom spremištu, redovito su zamjenjivani filteri na sustavu za ventilaciju podruma, a u prostorijama trezora kontinuirano se obavljalo odvlaživanje. U Akademijinoj knjigovežnici uvezano je tijekom 2002. 25 svezaka knjiga.

Planove za selidbu i reorganizaciju spremišta radila je upraviteljica Knjižnice, a na poslovima selidbe i u spremištu radio je Goran Matić uz pomoć dvojice studenata, Lj. Bugarin i Gordane Matić.

Trezor

Tijekom ljeta 2002. dovršena je revizija knjiga u trezoru te je dio knjiga i presložen kako bi se na odgovarajuća mjesta mogli uložiti naslovi vraćeni iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, obrađeni od 2000. do 2002., kojima su bile dodijeljene do tada slobodne signature. S obzirom na to da Knjižnica nema sistematiziranog diplomiranog knjižničara za rad u trezoru, T. Veličan, koja inače izrađuje bibliografiju Akademijinih izdanja, manjim je dijelom svojega radnog vremena radila i na obradi starih i rijetkih knjiga te je tijekom 2002. katalogizirala 30 naslova.

Djelatnici Knjižnice, koji rade na poslovima u trezoru, tijekom godine bili su u više navrata zaposleni i na poslovima vezanim uz pohranu i distribuciju *Časoslova Farnese*, koja im je dodatno stavljena u nadležnost.

U čitaonicu je korisnicima iz trezora u 2002. donijeto na uporabu 76 svezaka starih i rijetkih knjiga, a za potrebe edicije *Hrvatska i Europa* obavljeno je fotografiranje pojedinih stranica iz 30 rijetkih knjiga u trezoru.

Na obradi starih i rijetkih knjiga radila je dipl. knjižničarka T. Veličan, a na poslovima posudbe pomoćna knjižničarka G. Matić.

Uporaba Knjižnice i davanje obavijesti

Tijekom 2002. u Knjižnicu je učlanjeno 17 novih korisnika. U čitaonici je boravilo 410 čitatelja, kojima je doneseno 2.600 svezaka knjiga, časopisa i novina, a izvan Knjižnice je posuđeno 290 svezaka, što znači da je korisnicima posuđeno ukupno 2.890 svezaka građe. Fotokopirano je oko 5.000 stranica, bilo na zahtjev korisnika, bilo za potrebe Knjižnice i ostalih Akademijinih jedinica.

Korisnicima su na zahtjev usmeno i pismeno pružane sve vrste informacija o fondu Knjižnice i njegovom korištenju, o Akademiji i Akademijinim izdanjima općenito i sl.

Rad s korisnicima obavljali su dipl. knjižničarka N. Šćukanec, pomoćni knjižničari Gordana Matić i Goran Matić te manipulant I. Bengez.

Radna stanica za Internet

Tijekom 2002. Akademijine web stranice redovito su se ažurirale i nadopunjavale kako bi na Internet adresi http://www.hazu.hr bilo moguće dobiti što više ažurnih informacija o Akademiji i njenoj organizaciji, o pojedinim jedinicama u Zagrebu i u drugim gradovima, o Akademijinim članovima i osobama zaposlenim u njenim zavodima

te o mnogobrojnim aktualnim novostima i događanjima. Tijekom 2002. najviše novih podataka pohranjeno je u direktorij koji sadrži podatke o akademicima i direktorij koji sadržava kalendar događanja u Akademiji. Koncem izvještajnog razdoblja na Akademijinom poslužitelju bilo je moguće konzultirati osobne stranice 103 redovitih članova, 17 članova suradnika te 31 dopisnog člana Akademije.

Tijekom godine osobni korisnički račun na radnoj stanici odnosno pristup CARNet-u/Internetu dobilo je 17 novih korisnika, tako da je ukupan broj otvorenih korisničkih računa koncem godine iznosio 199.

Na poslovima urednice web stranica te koordinatorice CARNet-ove radne stanice radila je diplomirana knjižničarka D. Torbica.

Izložbe

Koncem godine postavljena je Izložba Akademijinih izdanja u godini 2002. Izložbu su postavili T. Kukolja i T. Veličan.

Besplatna distribucija Akademijinih izdanja

Na 398 adresa akademika poslana su tijekom 2002. tri popisa knjiga koje oni dobivaju besplatno. Ti su popisi sadržavali ukupno 34 naslova. Taj su posao obavili T. Kukolja, D. Plećaš i T. Veličan.

Skladište i ekspedit

Iz tiskare je preuzeto 10.815 svezaka knjiga, separata i časopisa i uskladišteno u središnjim i vanjskim skladištima ili distribuirano suizdavačima. Nastavljena je selidba uskladištenih izdanja tako da je u dislocirano skladište u Medvedgradsku ulicu u 2002. prebačeno 6.180 svezaka.

Tijekom godine iz skladišta je izdano ukupno 8.440 svezaka knjiga te oko 11.020 separata. Poštom je poslano 1.956 paketa (zamjena, besplatni primjerci akademicima i autorski primjerci). Prodano je knjiga u vrijednosti od 16.984,00 kn.

U skladištu je radio djelatnik I. Tompak, a u ekspeditu M. Kratofil.

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Trsteno u Trstenom kraj Dubrovnika na svojoj površini od 25,5 ha objedinjuje više različitih sadržaja: renesansni perivoj s ljetnikovcem Gučetić-Gozze, romantičarski perivoj na Drvarici, zbirku kultiviranog drveća i grmlja, stari maslinik, rasadnik i staklenik, te površinu za šumarske pokuse, kao i površine pod prirodnom vegetacijom, što određuje različite vrste djelatnosti Arboretuma. Zbirka od 400 kultiviranih vrsta drveća i grmlja smještena je najvećim dijelom na površinama renesansnog i romantičarskog perivoja.

Rad u Arboretumu odvija se u okviru Razreda za prirodne znanosti, a ukupno je zaposleno 13 zaposlenika. Akademik *Mirko Vidaković*, koji je na mjestu predstojnika vodio Arboretum 27 godina, umro je 15. kolovoza 2002.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Mr. Maja Kovačević, asistent, nastavila je istraživanja vezana uz povijesne mijene vrtnih prostora Gučetićeva posjeda. Nastavila je započeta istraživanja subspontanih i invazivnih biljnih vrsta u Arboretumu Trsteno. Također je nastavila praćenje sukcesije

vegetacije na opožarenim površinama, što je ujedno vezano s praćenjem stanja okoliša u Republici Hrvatskoj, odnosno s praćenjem gubitka biološke raznolikosti.

Edukativna djelatnost

Edukativna se djelatnost u Arboretumu provodi u vidu stručnih predavanja prilagođenih vođenju učeničkih, studentskih ili posebnih skupina posjetitelja. Da bi sve skupine kao i individualni posjetitelji dobili željene obavijesti priređen je tekst na hrvatskom i engleskom jeziku, koji je zajedno s tlocrtnim planom perivoja u obliku letka besplatno dijeljen posjetiteljima.

U mjesecu svibnju devet je učenika privatne bečke gimnazije provelo tjedan dana u Arboretumu radeći pomoćne vrtlarske poslove i upoznavajući se kroz predavanja s njegovim kulturno-povijesnim i prirodoslovnim vrijednostima.

Ostali rad

Obnova opožarenih površina. Do kraja godine završeni su radovi na čišćenju opožarenog dijela arboretuma. Tijekom ove godine na površini od oko 10 ha oboreno je oko 800 izgorjelih većih stabala, te je površina potpuno očišćena od izgorjelih grmova i granja. Trupci oborenih stabala ispilani su i podijeljeni zainteresiranim građanima za ogrjev. Na cjelokupnoj očišćenoj površini zapaža se vrlo intenzivna prirodna obnova autohtonih vrsta koje se nakon požara spontano obnavljaju iz korijena i sjemenom.

U razdoblju od 14. siječnja do 12. veljače, na opožarenom dijelu perivoja na Drvarici i užem dijelu kontaktne zone izvršeni su pripremni radovi i sadnja 516 sadnica četinjača i 665 sadnica šimšira. Od ukupnog broja četinjača posađeno je 472 čempresa (piramidalni i horizontalni), 36 alepskih borova, sedam pinija i jedan cedar. Sadnice su nabavljene iz dubrovačkog rasadnika "Vrtlar" i njihova se visina kreće od 120 do 200 cm. Nabavu sadnica omogućili su svojim donacijama Hrvatska gospodarska komora i gospodin Branko Belohradski iz Trstenoga (50 čempresa).

Sadnja je na opožarenoj površini perivoja izvršena na područjima gdje su u požaru stradali stari čempresi i borovi koji su predstavljali osnovnu arhitektoniku perivoja kao i njegova bližeg okoliša. Izvedeni zahvat obnove sadnjom pridržava se strogih načela psalimpesta, te su mlade sadnice posađene u neposrednu blizinu panjeva, koliko god je to dopuštala struktura vrlo kamenitog terena. Od postojeće vodovodne mreže morala su biti izvedena dva privremena kraka kako bi se mogle polijevati sve posađene sadnice. Usprkos ljetnim problemima s nedostatnom količinom vode za sve potrebe arboretuma, a zahvaljujući neprekidnoj, savjesnoj i stručnoj brizi, rezultat uspjeha sadnje izražen postotkom od 99,4 više je nego zadovoljavajući.

Započeta je obnova djelomice opožarenog povijesnog maslinika koji je smješten u kontaktnoj zoni između renesansnog perivoja i perivoja na Drvarici. Nakon čišćenja zaraslih dijelova maslinika od spontane i korovne vegetacije izvršeno je stručno obrezivanje starih stabala u svrhu pomlađivanja te zimska i proljetna prihrana umjetnim gnojivom.

Uređenje i održavanje renesansnog perivoja. Tijekom godine u renesansnom perivoju obavljali su se redoviti i sezonski poslovi održavanja hortikulturnih nasada na parternim površinama kao i površinama pod visokom parkovnom vegetacijom.

Zbog lošeg stanja hodne površine šetnica, uređivanje i održavanje je obvezatno nakon svake jače kiše ili vjetra, što iziskuje znatan utrošak radnih sati. Također se sve veći broj radnih dana troši na poslove čišćenja i uklanjanja invazivnih biljaka koje su se posljednjih godina naglo počele širiti.

Posebni poslovi uređivanja ove su godine obuhvatili obnovu i kultivaciju agruma, te čišćenje zapuštenih površina oko mlinice i starog hambara.

Nije se radilo na planiranim većim zahvatima uređivanja i kultivacije lovorova gaja, jer je dio radne snage Arboretuma bio organiziran na poslovima čišćenja opožarenog dijela.

Uzgoj bilja. Vrste bilja koje su potrebne za obnovu i održavanje kultiviranih nasada u arboretumu razmnožavane su reznicama u stakleniku, a nakon zakorjenjivanja presađene u kontejnere, osim šimšira koji je presađen i dalje se uzgaja na rasadniku. Ukupno je na ožiljavanje stavljeno 3800 reznica različitih vrsta, na rasadnik presađeno 3500 zakorijenjenih reznica šimšira, a u kontejnere presađeno 400 sadnica različitih vrsta.

Čuvarska i protupožarna djelatnost. Svakodnevna čuvarska služba Arboretuma omogućava posjetiteljima pristup tijekom cijele godine, radnim danom i blagdanom. Čuvari uz dužnost kontrole kretanja posjetitelja ujedno obavljaju i dužnost naplaćivanja ulaznica i preuzimanja vaučera.

Tijekom ove godine kroz Arboretum je prošlo oko 15.000 posjetitelja što upućuje na znatniji porast u odnosu na prijašnje godine, a sukladno tome povećan je i vlastiti prihod Arboretuma.

U okviru protupožarne zaštite odvijala se redovita, danonoćna protupožarna služba tijekom požarno opasnog razdoblja godine, a tijekom ostalog dijela godine vatrogasci su izvršili čišćenje požarno opasnih zona i sudjelovali u raščišćavanju opožarenog dijela.

U razdoblju od 24. svibnja do 30. rujna u Arboretumu je izgrađena protupožarna hidrantna mreža i priključena na magistralni vodovod.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD - VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje na adresi: Ulica Jurja Dalmatinca 22/I., 32100 Vinkovci, u vlasništvu Poglavarstva grada Vinkovaca. Voditelj je akademik *Dušan Klepac*, upraviteljica znanstvena savjetnica dr. *Katica Čorkalo*. Sa žaljenjem izvješćujemo da je na Veliku Gospu, 15. kolovoza 2002., preminuo akademik Mirko Vidaković, član Znanstvenoga vijeća Centra od njegova osnutka.

U Centru su stalno zaposlene dvije osobe: upraviteljica dr. K. Čorkalo i administrativna tajnica Ksenija Petričić, te na određeno vrijeme viši asistent dr. Anica Bilić, postdoktorand na projektu književnopovijesnih istraživanja. U znanstvenim projektima, organizaciji znanstvenih skupova kao i izdavačkoj djelatnosti Centar je upućen na suradnju s drugim znanstvenim i stručnim ustanovama. Za recenzentski postupak knjiga i članaka nadležni su odgovarajući razredi Hrvatske akademije.

Znanstvenoistraživačku, nakladničku i ostalu djelatnost Centra financirali su u protekloj godini Ministarstvo znanosti i tehnologije te Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Vukovarsko-srijemska županija, grad Vinkovci i Javno poduzeće Hrvatske šume - Uprava šuma Vinkovci.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Znanstvenoistraživačka djelatnost odvijala se u suradnji s Razredom za prirodne znanosti i Razredom za književnost, Šumarskom akademijom u Zagrebu, Šumarskim fakultetom u Zagrebu, Hrvatskim filološkim društvom u Zagrebu i Rijeci, Sveučilištem "Josip Juraj Strossmayer" u Osijeku, Pedagoškim fakultetom i Povijesnim arhivom u Osijeku, Hrvatskim znanstvenim zavodom u Pečuhu, Društvom hrvatskih književnika, Gradskim muzejom u Vinkovcima te Maticom hrvatskom. Centar se najviše bavio istraživanjima u šumarstvu i hrvatskoj književnosti.

Nastavljena su dugoročna istraživanja u šumarstvu:

D. Klepac, Optimalni broj stabala hrasta lužnjaka u biljnoj zajednici hrasta lužnjaka s velikom žutilovkom (*Genisto elatae-Quercetum roboris* Ht. 1938) i biljnoj zajednici šuma hrasta lužnjaka s običnim grabom (*Carpino betuli-Quercetum roboris typicum* Rauš 1971); Utjecaj strukture na njegu sastojina proredom u šumi hrasta lužnjaka i običnoga graba, na 18 posebno izdvojenih i znanstvenim istraživanjima namijenjenim pokusnim plohama u Spačvi. Istraživanje se obavlja u suradnji sa šumarskim inženjerima i tehničkim sredstvima Uprave šuma Vinkovci. Izvršena je računalna obrada podataka.

Istraživanje u području hrvatske književnosti s osobitim obzirom na trostoljetnu slavonsku književnu baštinu od 18. do 20. stoljeća provodile su K. Čorkalo i A. Bilić u okviru projekta *Udio Slavonije u hrvatskoj književnosti i kulturi*, koji je sufinanciralo Ministarstvo znanosti i tehnologije.

K. Čorkalo je istraživala djelo Josipa Kosora s naglaskom na Veliku autobiografiju i opisnu bibliografiju brojnih Jelčićevih priloga o Kosoru te djelo Vukovarca Nikole Andrića. Istraživanje je usmjerila i na druge kroatističke teme te za *Stoljeća hrvatske književnosti* priredila dvije knjige izabranih djela Vjekoslava Kaleba, bibliografski utvrdila i istražila nepoznate Kalebove novele prvijence. Bavila se i drugim književnim i kulturološkim temama manjega opsega kako je razvidno u objavljenim člancima.

A. Bilić obranila je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 5. veljače 2002. disertaciju *Književni i teatrološki rad Joze Ivakića*.

Znanstveni skupovi

8. i 9. studenoga 2002. održan je u Vinkovcima znanstveni skup *Retrospektiva i perspektiva gospodarenja u šumama hrasta lužnjaka s naglaskom na Spačvu* u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - Centra za znanstveni rad u Vinkovcima, Akademije šumarskih znanosti, Šumarskoga fakulteta u Zagrebu, Šumarskoga instituta Jastrebarsko i Hrvatskih šuma - Uprave šuma, Podružnica Vinkovci. Program znanstvenoga skupa: *D. Klepac*, Hrast lužnjak (*Quercus robur* L.) – spoznaje; *R. Sabadi*, Položaj hrasta lužnjaka u Europi, svijetu i Spačvi; *J. Filipović*, Konkurentnost hrvatskoga šumarstva prema Europi, Tradicijska vrijednost hrasta lužnjaka (slavonski hrast) – komparativna prednost pri ulazu u EU; *L. Vukovac*, Osobna iskaznica Uprave šuma Vinkovci; *J. Grgljanić* i *I. Gregorović*, Dobna struktura šuma hrasta lužnjaka (*Quercus robur* L.) u Spačvi; *Z. Seletković*, Klima i rasprostranjenost hrasta lužnjaka; *B. Prpić*, Hidrološki sustav Spačve u odnosu na uspijevanje hrasta lužnjaka; *N. Lukić*, Prirast hrasta lužnjaka (*Quercus robur* L.) u Spačvi; *S. Matić*, Njega i obnova šuma hrasta lužnjaka; *M. Glavaš*, Zaštita šuma hrasta lužnjaka; *J. Gračan*, Sjemenske sastojine i klonske plantaže hrasta lužnjaka; *J. Dundović i suradnici*, Trupci za furnir kao najvrjedniji sortiment hrasta lužnjaka; *M. Figurić*, Mogućnosti i ograničenja prerade hrasta lužnjaka; *M. Grubešić i suradnici*, Spačva – iznimno vrijedno stanište životinjskoga svijeta; *J. Medvedović*, Snimanje fenoloških i klimatskih podataka u Spačvi; *M. Kolar-Dimitrijević*, Utjecaj šuma hrasta lužnjaka na gospodarski život Hrvatske; *Z. Virc*, Gospodarenje šumama hrasta lužnjaka nekoć, s posebnim naglaskom na Brodsku imovnu općinu; *Ž. Španiček*, Hrastovina u tradicijskom graditeljstvu Slavonije; *K. Čorkalo*, Lužnjakov hrast i hrastici u hrvatskoj književnosti i kulturi; *A. Bilić*, Prilog bibliografiji hrasta lužnjaka (na stranim jezicima).

Nakladnička djelatnost

Objavljena izdanja: Obilježavanje 30. obljetnice Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima (1969./70. - 2000.) 20. lipnja 2001.,

Obljetnički govori i drugi prilozi; *I. Iskra-Janošić*, Urbanizacija Cibala i razvoj keramičarskih središta, Posebna izdanja, knjiga XIII. Knjigu su u Vinkovcima predstavili prof. dr. Nives Majnarić-Pandžić, K. Čorkalo i Stjepan Jozić.

Završen je postupak recenzije knjige *K. Čorkalo*, Slavonica 2, te će Centar zatražiti *imprimatur* za tiskanje. U pripremi je za tisak Zbornik radova znanstvenoga skupa *Retrospektiva i perspektiva gospodarenja u šumama hrasta lužnjaka s naglaskom na Spačvu*.

Nakladničku djelatnost, posebice poslove urednika i tehničkoga urednika izdanja (slikovni prilozi i ilustracije s legendama, abecedari i sl.) obavlja K. Čorkalo.

Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima

K. Čorkalo. 26., 27. i 31. svibnja kao član Počasnoga odbora djelatno se uključila u protokol prijenosa posmrtnih ostataka hrvatskoga bana Josipa Šokčevića iz Beča u rodni grad Vinkovce; 3. listopada u sklopu *Dana Josipa i Ivana Kozarca* sudjelovala na okruglom stolu o djelu Nikole Andrića s temom: Skica za portret Nikole Andrića o 135. obljetnici rođenja i 60. obljetnici smrti; 5. listopada na znanstvenom kolokviju o Josipu Kosoru izložila temu: Josip Kosor i glavni njegov istraživač, priređivač i promicatelj Dubravko Jelčić; 15.-19. listopada na *Trećem hrvatskom slavističkom kongresu* u Zadru izložila temu: Nepoznate Kalebove novele s početka i iz sredine tridesetih godina 20. stoljeća; 8. studenoga u okviru znanstvenoga skupa *Retrospektiva i perspektiva gospodarenja u šumama hrasta lužnjaka s naglaskom na Spačvu* izlagala temu: Lužnjakov hrast i hrastici u hrvatskoj književnosti i kulturi; 6.-7. prosinca sudjelovala na VI. međunarodnom kroatističkom znanstvenom skupu u Pečuhu s temom: Velika autobiografija I. Josipa Kosora.

A. Bilić. 24.-25. lipnja na *Hrvatskom filološkom skupu 8* u Opatiji priopćila temu: Modernost Cirakijeva romana Jankovo ljetovanje; 15.-19. listopada na *Trećem hrvatskom slavističkom kongresu* u Zadru izložila temu: Slavonski prinosi seoskoj novelistici moderne; 3. listopada u sklopu *Dana Josipa i Ivana Kozarca* sudjelovala na okruglom stolu o djelu Nikole Andrića s temom: Književnopovijesni pregled Nikole Andrića pod apsolutizmom; 5. listopada na znanstvenom kolokviju o Josipu Kosoru u Otoku izložila temu: Modernost Kosorovih novelističkih zbirki Optužba i Crni glasovi; 8. studenoga u Vinkovcima na znanstvenom skupu *Retrospektiva i perspektiva gospodarenja u šumama hrasta lužnjaka s naglaskom na Spačvu* radila u suradnji s D. Klepcem na bibliografiji Hrast lužnjak u europskoj i svjetskoj šumarskoj literaturi.

Predavanja

A. Bilić održala je 25. travnja u Gradskoj knjižnici u Vinkovcima predavanje na temu: Mjesto i značenje Joze Ivakića u hrvatskoj književnosti te 17. rujna: Slavonsko kolo kao književno nadahnuće, motiv i simbol u sklopu programa Vinkovačkih jeseni.

Priznanja

K. Čorkalo je, u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske 8. listopada 2002., Odlukom predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića odlikovana Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za djelovanje u kulturi

Objavljeni radovi

Knjige:

K. Čorkalo priredila knjige Vjekoslav Kaleb: Izabrane novele i Vjekoslav Kaleb: Bijeli kamen. Divota prašine, Stoljeća hrvatske književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 2002.

Prilozi u knjigama i zbornicima

K. Čorkalo, Odjeci i utjecaji europske književnosti u djelu Joze Ivakića (suautor), Drugi hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova II., Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2001., 73-79; Predgovor. Riječ upraviteljice Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima dr. Katice Čorkalo. Razgovor s upraviteljicom Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima, znanstvenom savjetnicom dr. sc. Katicom Čorkalo, u knjizi: Obilježavanje 30. obljetnice Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima 20. lipnja 2001., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb - Vinkovci, 2002., 7-9, 27-28, 36-38; Hrvatski sabor 1861., ban Šokčević i povijest uvođenja hrvatskoga jezika u službenu uporabu. Der Kroatische Landestag im Jahre 1861, Ban Šokčević, Die Geschichte der Einführung der kroatischen Sprache als Dienstpflicht The Croatian Parliament 1861, Viceroy Šokčević and the history of introducing the Croatian language into offical use, u knjizi: Josip Šokčević, Hrvatski ban, Der kroatische Ban, Croatian Viceroy, monografija objavljena u povodu prijenosa i pokopa posmrtnih ostataka hrvatskoga bana Josipa Šokčevića, Vinkovci, 31. svibnja 2002., Povijesno i športsko društvo Hrvatski sokol Vinkovci i SN Privlačica Vinkovci, Vinkovci, 2002., 97-107, 108-115; Pripovijesti Ivana Trnskoga, Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 483, Razred za književnost, knj. 25, Zagreb, 2002., 175-198; Stilistička metoda u Književnim prikazima Ive Bognera. Obrazloženje nagrade akademiku Dubravku Jelčiću za životno djelo, Dani Josipa i Ivana Kozarca, Zbornik 7, SN Privlačica, Vinkovci, 2002., 66-76; Predgovor, Ljetopis, Izdanja djela Vjekoslava Kaleba, Važnija literatura o Vjekoslavu Kalebu, Napomena, u knjizi Vjekoslav Kaleb: Izabrane novele, Stoljeća hrvatske književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 2002., 9-37, 39-42, 45-50, 50-62 i 495.

A. Bilić, Odjeci i utjecaji europske književnosti u djelu Joze Ivakića, Drugi hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova II., Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2001., 73-79. Vinkovci najvinkovačkijem piscu Jozi Ivakiću – prigodom 70. godišnjice smrti. Ivana Iskra-Janošić o Cibalama, rimskom gradu na obali Bosuta, u knjizi: Godišnjak za kulturu, umjetnost i društvena pitanja, 19, Matica hrvatska Vinkovci, 2002., 13-22 i 343-348; Portreti pisaca podrijetlom Vinkovčana u viđenju Bognerâ, Dani Josipa i Ivana Kozarca, Zbornik 7, SN Privlačica, Vinkovci, 2002., 15-33.

Prilozi u časopisima

K. Čorkalo, Nepriznati hrvatski putopisci Trnski i Kršnjavi, Riječ, časopis za filologiju 8/1, Rijeka, 2002., 152-163; 30. obljetnica Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima, Temeljna knjiga-povjesnica o hrvatskome banu Josipu Šokčeviću, Vjesnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 1-4/2001., Zagreb, 2002., 66-68 i 119-125; Šovagovićevi Divani ili preobrazba glumčevih zapisa u književno štivo; Grad i njegovi pjesnici, Vinkovci u stihu, Priredio Miroslav S. Mađer, SN Privlačica, Vinkovci, niz Monografije, br. 5, 96 str., Književna revija, 42/1-2, Osijek, 2002., 32-39 i 39-44.

A. Bilić, U Zavičaju riječi Katice Čorkalo, Književna revija, 42/1-2, Osijek, 2002., 273-275.

POPIS IZDANJA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI OBJELODANJENIH U GODINI 2002.

1. ANALI Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku. - ISSN 1330-0598

Sv. 40 (2002) / glavni urednik Vladimir Stipetić. - 311 str. : ilustr.

Sadržaj: Ničetić, Antun: Galije trireme i bireme bile su tijekom više stoljeća ratni brodovi Dubrovnika. Summary: Triremes and biremes - galleys of the Dubrovnik Republic, str. 9-56. Lonza, Nella: Tužba, osveta, nagodba : modeli reagiranja na zločin u srednjovjekovnom Dubrovniku. Summary: Settling disputes in medieval Dubrovnik by court proceedings, revenge or out-of-court settlement, str. 57-104. Dremelj, Polona; Mrvar, Andrej; Batagelj, Vladimir: Analiza rodoslova dubrovačkog vlasteoskog kruga pomoću programa Pajek. Summary: Genealogical analysis of the Ragusan patriciate with the assistance of the Pajek computer program, str. 105-126. Šoljić, Ante: O ranoj renesansi u Dubrovniku. Summary: Early Renaissance in Ragusa (Dubrovnik), str. 127-146. Zlatar, Zdenko: Huius...est omnis reipublicae potestas : sudjelovanje vlasteoskih rodova u vlasti (1440-1640). Summary: Huius...est omnis reipublicae potestas : Ragusan patriciate and distribution of power (1440-1640), str. 147-168. Kapetanić, Niko; Vekarić, Nenad: Popis domaćinstava konavoskih kaznačina iz 1536. godine. Summary: The 1536-Konavlian kaznačine household census, str. 169-202. Stojan, Slavica: Ivan Gundulić (1589-1638) u zapisnicima Kaznenog suda u Dubrovniku. Summary: Ivan Gundulić (1589-1638) in the Criminal Records of Dubrovnik, str. 203-214. Tomić, Radoslav: Pietro della Vecchia u Dalmaciji. Summary: Pietro della Vecchia in Dalmatia, str. 215-225. Vrandečić, Josip: Rukopis Iva Natalija O načinu na koji bi se mogao spriječiti krajnji despotizam. Summary: A recent discovery of Ivo Natali's essay on despotism, str. 227-240. Pavešković, Antun: Mirko Bogović i Pijerko Bunić Luković, dramatizatori bosanskog rasula. Summary: The fall of Bosnia in the plays of Mirko Bogović and Pijerko Bunić Luković, str. 241-264. Osvrti i kritike. Frejdenberg, Maren Mihajlovič: Dubrovnik od XIII. do XV. stoljeća. Problemi trgovine / N. P. Manančikova, Voronežskij universitet, 1999., str. 265-266. Lonza, Nella: Život u krčmama srednjovjekovnog Dubrovnika / Gordan Ravančić, Zagreb : Hrvatski institut za povijest : Dom i svijet, 2001., str. 266-269. Kurtović, Esad: Trgovačke knjige braće Kabužić (Caboga) 1426-1433 / Desanka Kovačević-Kojić, Beograd : Srpska akademija nauka i umetnosti, 1999., str. 270-271. Marunčić, Tonko: Studije i rasprave iz hrvatske povijesti / Vinko Foretić, Split : Književni krug Split : Matica hrvatska Dubrovnik, 2001., str. 271-274. Bašić, Đivo: Ex

voto Adriatico : zavjetne slike hrvatskih pomoraca od 16. do 19. stoljeća / Anica Kisić, Zagreb : Matica hrvatska, 2001., str. 274-275. Fenicia, Giulio: Una porta verso l' Oriente. La Zecca di Ragusa (secc. XVII-XVIII) / Paola Pierucci, Torino : Giappichelli, 2000, str. 276-278. Vekarić, Nenad: Tra mare e terra. Aspetti economici e finanziari della Repubblica di Ragusa in età moderna / Antonio Di Vittorio, Bari : Cacucci Editore, 2001., str. 278-279. Horvat-Levaj, Katarina: Dubrovačke kuće i polače / Duško Živanović, Beograd : SANU, 2000., str. 279-282. Ćosić, Stjepan: Ragužani i Sarmati. Iz povijesti dubrovačko-poljskih odnosa u drugoj polovici 18. stoljeća / Piotr Žurek, Zagreb : Veleposlanstvo Republike Poljske u Zagrebu, 2001., str. 282-284. Benić, Marija: Otkrića iz arhiva : iz književne i političke povijesti Dubrovnika i Dalmacije u 18. i 19. stoljeću / Nada Beritić, Split : Književni krug, 2000., str. 284-286. Zelić, Danko: The bridge to Dalmatia. A search for the meaning of place / Francis Violich, Baltimore, London : The John Hopkins University Press, 1998., str. 286-289. Jelaska, Zdravka: Juditini dvori / Nevenka Bezić-Božanić, Split : Književni krug, 2001., str. 289-290. Jelaska, Zdravka: Juditini dvori / Nevenka Bezić-Božanić, Split : Književni krug, 2001., str. 290-291. Lonza, Nella: Pellegrini e pellegrinaggi a Loreto nei secoli XIV-XVIII / Floriano Grimaldi, Loreto, 2001., str. 292-295. Ćosić, Stjepan: Staatlichkeit und nationale Identitätsbildung. Dalmatien in Vormärz und Revolution / Konrad Clewing, München : R. Oldenbourg Verlag, 2001., str. 295-298. Bašić, Đivo: Food, drink and identity : cooking, eating and drinking in Europe since the Middle Ages / ur. Peter Scholliers, Oxford, New York : Berg, 2001., str. 299-307. Popis izdanja Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, str. 308-310.

2. ANALI Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku = Annals of the Institute for Scientific and Art Research Work in Osijek. - ISSN 1332-456X

Sv. 17 (2001) / urednici Dragan Dekaris, Julijo Martinčić. - 167 str. : ilustr.

Sadržaj: Gardaš, Miro: Neki novi podaci o rimskom mostu pokraj Murse. Summary: Some new facts about the Roman bridge by Mursa, str. 7-26. Matić, Vilim: Povijest deset zgrada u osječkoj Tvrdi. Summary: The history of ten buildings in Osijek Tvrđa, str. 27-66. Balta, Ivan: Zapisi o osječkim vojnim jedinicama u prvom svjetskom ratu. Summary: Records on the Osijek military units during the World War I., str. 67-89. Krčmar, Stjepan; Mikuska, Joszef: The horse flies of Eastern Croatia (Diptera: Tabanidae) = Obadi istočne Hrvatske (Diptera: Tabanidae), str. 91-146. Živaković-Kerže, Zlata: Održavanje savskog nasipa u kotaru Županja krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Summary: The maintenance of the Sava embankment in the Županja county in the 19th century and the beginning of the 20th century, str. 147-159. Martinčić, Julijo; Hackenberger, Dubravka: Pregled rada Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku 2001. godine, str. 161-163. Upute suradnicima, str. 165-167.

3. ANNALES forestales = Anali za šumarstvo. - ISSN 1330-2728

Vol. 24, 2 (1999) / urednik Mirko Vidaković. - [34] str.

Sadržaj: Vrgoč, Petar: Cluster analysis of height and crown density of Aleppo Pine (Pinus halepensis Mill.) witches brooms progenies. Sažetak: Cluster analiza visine i gustoće krošnje kod potomstva vještičjih metli alepskoga bora (Pinus halepensis Mill.), str. 1-34.

Vol. 25, 1 (2000) / urednik Mirko Vidaković. - 28 str.

Sadržaj: Yakovlev, Igor; Kleinschmit, Jochen: Genetic variation of Penduculate oak (Quercus robur L.) populations in Russia. Sažetak: Genetska varijabilnost populacija hrasta lužnjaka (Quercus robur L.) u Rusiji, str. 1-28.

4. ANTOLOGIJA hrvatskog književnog eseja XX. stoljeća / [priredio] Miroslav Šicel. - Zagreb : Disput, 2002. - 2 sv. ; 24 cm. - (Biblioteka četvrti zid)

ISBN 953-6770-25-3 (cjelina)

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

1. dio : Hrvatski književni esej 1900-1950. - 2002. - 317 str. - ISBN 953-6770-26-1

Str. 5-36: Hrvatski književni esej XX. stoljeća / M. Šicel. - Bibliografija: str. 233-242.

2. dio : Hrvatski književni esej 1950-2000. - 2002. - 513 str. - ISBN 953-6770-27-X

5. ARHEOLOŠKI radovi i rasprave = Acta et dissertationes archaeologicae. - ISSN 0570-8958

Knj. 13 (2001) / glavni i odgovorni urednik Mate Suić. - 302 str. : ilustr.

Sadržaj: Antika i rano kršćanstvo. Zaninović, Marin: Boka kotorska u antičko doba. Summary: The gulf of Kotor in Antiquity, str. 1-16. Sanader, Mirjana: Et circenses u Solinu. Summary: Et circenses in Solin, str. 17-32. Iskra-Janošić, Ivana: Brončani kipić Dijane iz Vinkovaca. Summary: A bronze statuette of Diana from Vinkovci, str. 33-37. Domić-Kunić, Alka: Askos iz mitreja u Jajcu (uz poseban osvrt na mitraizam kao na imitaciju kršćanstva). Summary: An askos from a Mithraeum in Jajce (with special reference on Mithraism as an imitation of Christianity), str. 39-102. Migotti, Branka; Perinić, Ljubica: Nekropola na Štrbincima kod Đakova u svjetlu kasnoantičkog horizonta Panonije. Summary: The cemetery at Štrbinci near Đakovo in the light of late Roman Pannonia, str. 103-204. Šlaus, Mario: Bioarchaeological research of the Štrbinci skeletal series. Sažetak: Bioarheološko istraživanje niza kostura sa Štrbinaca, str. 205-224. Srednji vijek. Sekelj-Ivančan, Tajana: Prilog analizi keramike iz Duge ulice kao pokazatelja rasprostiranja srednjovjekovnog naselja u Vinkovcima. Zusammenfassung: Beitrag zu Analyse der Keramik aus der Duga ulica als Anzeige der Ausdehnungsfläche der mittelalterichen Siedlung in Vinkovci, str. 227-274, X str. s tablama. Prikazi. Domić-Kunić, Alka: Opuscula archaeologica, sv. 25, Radovi Arheološkog zavoda, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2001. : [prikaz], str. 282-288. Sanader, Mirjana: Pre-Roman divinities of the Eastern Alps and Adriatic / Marjeta Šašel Kos, Situla, Razprave Narodnega muzeja Slovenije/Dissertationes Musei nationalis Sloveniae, 38, Ljubljana, 1999., str. 288-293. Zaninović, Marin: Hadrian, the restless emperor / Anthony R. Birley, London ; New York : Routledge, 1997., str. 293-299. Kratice, str. 300-302.

6. ARTI musices : hrvatski muzikološki zbornik = Croatian musicological review. - ISSN 0587-5455

God. 32 (2001), br. 2 / glavna i odgovorna urednica Vjera Katalinić. - 120 str.

Sadržaj: Izvorni znanstveni članci = Original scientific papers. Palić-Jelavić, Rozina: Stvaralaštvo Rudolfa Matza na području crkvene glazbe. Summary: The opus of Rudolf

Matz in the field of church music, str. 171-233. Miklaušić-Ćeran, Snježana: Rudolf Matz kao glazbeni pisac u novinama Hrvat (1921-26). : prilog istraživanju glazbene kritike u Hrvatskoj u razdoblju između dvaju svjetskih ratova. Summary: Rudolf Matz as a writer on music in the Hrvat newspaper (1921-26). : a contribution to the research on music criticism in Croatia between the two world wars, str. 235-250. Harnoncourt, Philipp: Pjev i glazba u kršćanskom bogoslužju : antropološki i liturgijsko-teološki temelji, str. 251-266. Davidović, Dalibor: Što bi muzikologija mogla naučiti od teologije? Summary: What could musicology learn from theology?, str. 267-270. Otkrića, novosti = New insights. Katalinić, Vjera: Nepoznate skladbe talijanskog autora Jacopa Guglielmija (1681-1742) u Dubrovniku. Summary: Hitherto unkown compositions by the Italian author Jacopo Guglielmi (1681-1742) in Dubrovnik, str. 271-280. Recenzije, prikazi, informacije o publikacijama = Reviews and informations on publications. Gligo, Nikša: Music and metaphor in nineteenth-century British musicology / Bennett Zon, Aldershot, 2000., str. 281-285. Gligo, Nikša: From classicism to modernism. Western musical culture and the metaphysics of order / Brian K. Etter, Aldershot-Burlington, 2001., str. 285-288. Vijesti iz Hrvatskog muzikološkog društva = News from the Croatian Musicological Society. Tuksar, Stanislav: Djelatnost HMD-a u razdoblju siječanj-prosinac 2001., str. 289-291.

7. BEGOVIĆ, Milan

Sabrana djela Milana Begovića / [glavni urednik Tihomil Maštrović]. - Zagreb : Naklada Ljevak : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002-. - sv. ; 21 cm

Sv. 1.: Pjesme I. - 2002. - 486 str. : ilustr. - ISBN 953-178-524-4

Sv. 9.: Dunja u kovčegu : roman - 2002. - 251 str. : ilustr. - ISBN 953-178-523-6

Sv. 10.: Giga Barićeva : roman iz zagrebačkog poslijeratnog života. Knj. 1 : Sedam prosaca. - 2002. - 465 str. : ilustr. - ISBN 953-178-527-9; ISBN 953-178-528-7

Sv. 11.: Giga Barićeva : roman iz zagrebačkog poslijeratnog života. Knj. 2 : Na ratištu. - 2002. - 265 str. : ilustr. - ISBN 953-178-527-9; ISBN 953-178-529-5

Sv. 12.: Giga Barićeva : roman iz zagrebačkog poslijeratnog života. Knj. 3 : Povratak. - 2002. – 351 str. : ilustr. - ISBN 953-178-527-9; ISBN 953-178-530-9

Sv. 14.: Novele. - 2002. - 566 str. : ilustr. - ISBN 953-178-522-8

8. BILTEN Razreda za tehničke znanosti. - ISSN 1331-6818

God. 5 (2002), br. 1 / glavni urednik Dragutin Fleš. - 32 str. : ilustr.

Sadržaj: Fleš, Dragutin: Editor's comments = Riječ urednika, str. 5-6. Malenica, Šime: Review of numerical simulations in offshore hydrodynamics. Sažetak: Pregled numeričkih simulacija u hidrodinamici pomorskih konstrukcija, str. 7-32.

God. 5 (2002), br. 2 / glavni urednik Dragutin Fleš. - 44 str. : ilustr.

Sadržaj: Fleš, Dragutin: Editor's comments = Riječ urednika, str. 5-8. Bathe, Klaus-Jürgen: On the finite element analysis of shells and their full interaction with

Navier-Stokes fluid flows. Sažetak: O analizi ljusaka metodom konačnih elemenata i njihovoj punoj interakciji s Navier-Stokesovim strujanjem fluida, str. 9-44.

9. BILTEN Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju. - ISSN 1333-4492

Vol. 15-16(2000/2001) / glavni i odgovorni urednik Petar Krešimir Čolić. - 2001. - 217 str. : ilustr.

Sadržaj: Oluić, Marinko: Dvadeset godina djelovanja Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, str. 1-10. Pišmiš, Ivan; Bajić, Milan: Identificiranje TV kamere za zrakoplovna daljinska istraživanja, str. 11-26. Šipuš, Zvonimir; Bartolić, Juraj: Mjerenje dielektričnih parametara tla, str. 27-37. Bajić, Milan: Redefinition of the objectives of the airborne remote sensing for humanitarian demining, str. 39-56. Bajić, Milan; Gold, Hrvoje; Franjković, Davor: Zrakoplovni sustav za daljinska istraživanja Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, str. 57-70. Bogunović, Matko; Husnjak, Stjepan: Svojstva tala minama ugroženog područja Hrvatske, str. 71-81. Jelenić, Damir: GIS u sustavu protuminskog djelovanja RH, str. 83-99. Filak, Zorana; Sever, Zoran: Integrirani sustav za nadzor riječnih plovnih puteva, str. 101-110. Javorović, Ivana: Prilog rječniku iz područja daljinskih istraživanja, str. 111-123. Landek, Ivan; Frangeš, Stanislav: Uporaba zračnih snimaka za razminiranje, str. 125-134. Lapaine, Miljenko; Frančula, Nedjeljko: O pojmovima analogno i digitalno, str. 135-144. Lapaine, Miljenko; Frančula, Nedjeljko: Kartografija i daljinska istraživanja, str. 145-154. Šemanjski, Silvio; Bajić, Milan: Planiranje misije zrakoplovnog snimanja s osvrtom na mogućnost potpuno digitalnog snimanja, str. 155-165. Švonja, Mirjana; Brezak, Silvio; Rožić, Marina; Barbalić, Sanja; Omerbegović, Višnja: Značajke voda miniranog područja Republike Hrvatske, str. 167-178. Viher, Mladen: High-boost, filtar s naglaskom na visoke frekvencije, str. 179-192. Pleško, Jonatan; Čolić, Petar-Krešimir: Izvješće o radu Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju HAZU za razdoblje od XIV. (1. travnja 1997.) do XVI. (28. travnja 1999.) skupštine Vijeća, str. 193-196. Pleško, Jonatan: Izvješće o radu Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju Akademije za 2000. godinu, str. 197-199. Pleško, Jonatan: Plan rada Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju za 2001. godinu, str. 200-202. Fiedler, Teodor: Sto godina fotogrametrije u Hrvatskoj, str. 203-207. Kušan, Vladimir: Predstavljanje knjige Snimanje i istraživanje Zemlje iz Svemira : sateliti, senzori, primjena, str. 208-211. Obavijesti. Oluić, Marinko: 21. EARSeL-ov simpozij Observing our environment from space: new solutions for a new millenium, Pariz, 14.-16.05.2001., str. 211-212. Pleško, Jonatan; Medak, D.: In memoriam akademik Petar Krešimir Čolić, str. 212-214. Benko, Miroslav: Priznanje Američkog biografskog instituta dr. sc. Juraju Medvedoviću, str. 214-215. Oluić, Dean: Lansiran novi satelit EROS, str. 216-217.

10. ĆORIĆ, Dorotea

Međunarodni sustav odgovornosti i naknade štete zbog onečišćenja mora uljem / Dorotea Ćorić ; [urednik Vladimir-Đuro Degan]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Jadranski zavod, 2002. - 414 str. ; 24 cm. - (Pomorsko pravo ; knj. 10)

ISBN 953-154-546-4

Popis međunarodnih ugovora: str. 413-414. - Bibliografija: str. 403-408. - Stvarno kazalo: str. 409-412. - Summary: International regime on liability and compensation for oil pollution damage, str. 213-214.

11. DANI Hvarskog kazališta

Književnost i kazalište hrvatske moderne - bilanca stoljeća / [uredništvo knjige Nikola Batušić...et al.]. – Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ; Split : Književni krug, 2001-2002. – 2 sv. ; 20 cm. - (Dani Hvarskoga kazališta ; knj. 27, 28)

Knj. 27: Književnost i kazalište hrvatske moderne - bilanca stoljeća. – 2001. – 398 str.

ISBN 953-154-522-7; ISBN 953-163-166-2

Zbornik radova. - Bibliografija i bilješke na kraju svakog rada.

Sadržaj: Rapacka, Joanna: Željeznica, vlak, kolodvor iz imaginarija hrvatske moderne, str. 5-13. Pavličić, Pavao: Lirika hrvatske moderne : tipološki opis, str. 14-36. Pavešković, Antun: Moderna i tradicija, str. 37-46. Fabrio, Nedjeljko: Hrvatski modernisti u Dnevniku Blagoja Berse, str. 47-54. Marijanović, Stanislav: U fin de siècleu hrvatske moderne : najmlađi, mladi i europska književnost, str. 55-66. Schiffler, Ljerka: Završnica epohe : prema ideji izgradnje nacionalne filozofije, str. 67-77. Fališevac, Dunja: Naracija u stihu u doba moderne (korpus, žanrovski sastav, tematski svjetovi), str. 78-103. Košutić-Brozović, Nevenka: Ženski udio u književnom životu hrvatske moderne, str. 104-111. Sablić-Tomić, Helena: Ženski likovi s prijelaza stoljeća (na primjeru novela Josipa Kozarca, Živka Beritića, Joze Ivakića i Josipa Kosora), str. 112-122. Kolumbić, Nikica: Recepcija Marulićeve Judite u kontekstu jubilarne godine 1901., str. 123-130. Šicel, Miroslav: Domjanićeva štokavska poezija u kontekstu njegovih Razmišljanja i zapisa, str. 131-138. Kravar, Zoran: Nostalgija i utopija u Iva Vojnovića, str. 139-148. Hećimović, Branko: Vojnovićev Ekvinocijo danas, str. 149-160. Brlenić-Vujić, Branka: Matošev fin de siècle, str. 161-171. Buljac, Miljenko: Putopisna proza Antuna Gustava Matoša, str. 172-183. Kudrjavcev, Anatolij: Požar strasti Josipa Kosora u današnjem scenskom kontekstu, str. 184-188. Frndić, Nasko: Neizvedena drama Nijemak Josipa Kosora, str. 189-213. Pavlović, Cvijeta: Josip Kosor u pariškim kavanama, str. 214-227. Nemec, Krešimir: Inovativni postupci u Isušenoj kaljuži J. P. Kamova, str. 228-236. Batušić, Nikola: Erich Singer - "krležijanac" prije Krleže, str. 237-249. Bogner-Šaban, Antonija: Milan Šenoa – dramatičar, str. 250-281. Pulišelić, Zrinka: Fran Galović - Pred smrt : "pretapanje" verizma u artizam, str. 282-288. Matičević, Ivica: Nepoznati rukopis Ivana Krnica o kritici i književnosti hrvatske moderne, str. 289-306. Tatarin, Milovan: Novelistika Branimira Livadića, str. 307-319. Rem, Goran: Vladimir Jelovšek Teharski - kopneni protoavangardist, str. 320-333. Šundalić, Zlata: Prozno stvaralaštvo Adele Milčinović, str. 334-357. Mihanović-Salopek, Hrvojka: Utjecaji moderne i neoklasicizma u pjesništvu i himničkim parafrazama isusovca Milana Pavelića, str. 358-381. Peričić, Helena: Talijanske dramske družine u Zadru koncem 19. i početkom 20. stoljeća, str. 382-386. Paušek-Baždar, Snježana: Kraljevsko gospodarsko i šumarsko učilište u Križevcima i Milutin Cihlar Nehajev, str. 387-398.

Knj. 28: Književnost i kazalište hrvatske moderne - bilanca stoljeća II. - 2002. - 255 str. : ilustr.

ISBN 953-154-541-3; ISBN 953-163-188-3

Zbornik radova. - Bibliografija i bilješke na kraju svakog rada.

Sadržaj: Pavličić, Pavao: Što je danas hrvatska moderna?, str. 5-16. Kravar, Zoran: Suvremene teme i konzervativni nazori u lirici A. G. Matoša, str. 17-26. Fališevac, Dunja: Baladeskne pjesme Vladimira Vidrića, str. 27-47. Pavešković, Antun: Turgenjev

Asja - Leskovar Jesenski cvietci, str. 48-59. Mihanović-Salopek, Hrvojka: Modernistička secesijska obilježja u dječjem stvaralaštvu Vladimira Nazora i Ivane Brlić-Mažuranić, str. 60-83. Sablić-Tomić, Helena: Naratološke osobine autobiografije u razdoblju hrvatske moderne, str. 84-95. Petlevski, Sibila: Anakronizmi i avangardizmi hrvatske dramske moderne, str. 96-107. Gjurgjan, Ljiljana Ina: Grofice kao nacionalni amblemi: Gospoda Walewska Milana Begovića i Grofica Cathleen W. B. Yeatsa, str. 108-119. Batušić, Nikola: Galovićeva trilogija Mors regni kao paradigma modernističke povijesne drame, str. 120-129. Pulišelić, Zrinka: Krležina "Legenda" ili kraj modernističkog mita, str. 130-135. Kudrjavcev, Anatolij: Povratak Srđana Tucića u današnjem scenskom kontekstu, str. 136-141. Pavlović, Cvijeta: Dekadencija života kralja Hiruda Ante Tresića Pavičića, str. 142-155. Bogner-Šaban, Antonija: Glazbeno kazalište Ive Raića, str. 156-165. Fabrio, Nedjeljko: Dvojni rođendan hrvatskoga baleta, str. 166-174. Peričić, Helena: Strani dramatičari u kritici M. C. Nehajeva, str. 175-181. Matičević, Ivica: Zašto Ivan Krnic nije volio "mlade"?, str. 182-192. Kolumbić, Nikica: Hrvatska srednjovjekovna književnost u književnoj znanosti u doba moderne, str. 193-199. Brlenić-Vujić, Branka: Imaginarij Mediterana - književna moderna na prijelazu stoljeća, str. 200-214. Rem, Goran: Hrvatska književnost u Slavoniji na prijelazu 19. u 20. stoljeće, str. 215-236. Paušek-Baždar, Snježana: Prirodoznanstvena sredina u doba hrvatske moderne, str. 237-246. Marijanović, Stanislav: Europska književnost i umjetnost u časopisu Mladost : (iz vidokruga "bečkog kruga"), str. 247-257.

12. DIPLOMATIČKI zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Dodaci = Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Supplementa / urednici Hodimir Sirotković, Josip Kolanović. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : Hrvatski državni arhiv, 1998-. - sv ; 26 cm

ISBN 953-154-331-3 (cjelina)

Tekst na hrv. i lat. jeziku.

Sv. II : Listine godina 1271-1309 / transkripciju i redakciju latinskoga teksta, kritički aparat, sažetke na hrvatskom i latinskom jeziku, kazala i pripomene sastavili Josip Barbarić, Jasna Marković. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. - XVI, 471 str. ; 26 cm

ISBN 953-154-337-2

Bibliografija: str. XIV. - Kazala.

13. DOMIJAN, Miljenko

Rab - grad umjetnosti / Miljenko Domijan ; [autori fotografija Miljenko Domijan...[et al.]. - Zagreb : Barbat, 2001. - 261 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

ISBN 953-181-037-0

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Bibliografija: str. 257-261.

14. DUBROVAČKA međunarodna konferencija o sanskrtskim epovima i puranama (2 ; 1999)

Stages and transitions: Temporal and historic frameworks in epic and puranic literature : proceedings of the Second Dubrovnik International Confe-

rence on the Sanskrit Epics and Puranas, August 1999 / edited by Mary Brockington ; general editor Radoslav Katičić. - Zagreb : Croatian Academy of Sciences and Arts, 2002. - XVII, 407 str. ; 24 cm

ISBN 953-154-534-0

Na spor. nasl. str.: Razvojni stupnjevi i prijelazi: vremenski i povijesni okviri u epskoj i puranskoj književnosti : radovi Druge Dubrovačke međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i puranama. - Bibliografija iza svakog rada. - Kazalo. - Sažeci.

Sadržaj: Katičić, Radoslav: Preface : by the general editor, str. IX-XIV. Bailey, Greg: Stages and transitions: introductory reflections. Sažetak: Stadiji i prijelazi: uvodna razmatranja, str. 1-16, 399. Bigger, Andreas: The normative redaction of the Māhābharata: possibilities and limitations of a working hypothesis. Sažetak: Normativna redakcija Māhābharate: mogućnosti i ograničenja radne hipoteze, str. 17-33, 399. Ježić, Mislav: The Bāskalamantra-Upanisad and the Bhagavadgītā. Sažetak: Bāškalamantra-upanišad i Bhagavadgitā, str. 35-54, 400. Szczurek, Przemyslaw: Some remarks on the so-called epic layer of the Bhagavadgītā. Sažetak: Nešto primjedaba o takozvanom epskom sloju u Bhagavadgīti, str. 55-72, 400. Brockington, John: Jārasamdha of Magadha (MBh 2,15-22). Sažetak: Jārasamdha od Magadhe (MBh 2,15-22), str. 73-88, 400-401. Fitzgerald, James L.: The Rāma Jāmadagnya "Thread" of the Māhābharata: a new survey of Rāma Jāmadagnya in the Pune Text. Sažetak: "Nit" Rāme Jāmadagnye u Māhābharati: nov pregled Rāme Jāmadagnye u izdanju iz Pune, str. 89-132, 401. Vassilkov, Yaroslav: Indian practice of pilgrimage and the growth of the Māhābharata in the light of new epigraphical sources. Sažetak: Indijska praksa hodočašća i rast Māhābharate u svjetlu novih epigrafskih izvora, str. 133-156, 402. Brinkhaus, Horst: The division into parvans and the Bhavisyaparvan of the Harivamśa. Sažetak: Podjela na parvane i Bhavišyaparvan u Harivamśi, str. 157-176, 402-403. Brockington, Mary: The rise and fall of Mārīca: stages and transitions in the portrayal of the Rāmāyana's golden deer. Sažetak: Uspon i propast Marice: stadiji i prijelazi u portretu zlatne košute u Rāmāyani, str. 177-192, 403. Bailey, Greg. Temporal schemes in the Vāmanapurāna. Sažetak: Vremenske sheme u Vāmanapurāni, str. 193-220, 403. Gönc Moačanin, Klara: The Nātyaśāstra as a (distorting?) mirror to the epic / purānic mythic image: the question of its dating. Sažetak: Nātyaśāstra kao (izvrnuto) zrcalo epsko-puranske mitske slike: pitanje datacije, str. 221-238, 404. Söhnen-Thieme, Renate: Goddess, gods, and demons in the Devīmāhātmya. Sažetak: Boginja, bogovi i demoni u Devīmāhātmyi, str. 239-260, 404. Schreiner, Peter: Five topics, three functions, one god: on the interrelatedness of Purānapañcalaksana-material and trimūrti concept in the Visnupurāna. Sažetak: Pet značajaka, tri funkcije, jedan bog: tekstovni i religijski slojevi u Višnupurani, str. 261-285, 405. Matchett, Freda: Some reflections on the frame-narrative of the Bhāgavatapurana. Sažetak: Nešto razmišljanja o okvirnoj priči u Bhāgavatapurāni, str. 287-295, 405. Stietencron, Heinrich von: An illuminated manuscript of the Bhāgavatapurāna: genuine or fake? Sažetak: Oslikani rukopis Bhāgavatapurāne: izvoran ili krivotvoren?, str. 297-311, 406. Koskikallio, Petteri: The Gargasamhitā and the Ānandarāmāyana: additional sources for studying the pseudo-vedic ritualism in post-epic texts. Sažetak: Gargasamhitā i Ānandarāmāyana: dodatni izvori za studij pseudovedskoga ritualizma, str. 313-336, 406. Vielle, Christophe: An introduction to the Jaiminīyasamhitā of the Brahmandapurāna. Sažetak: Uvod u Jaiminīyasamhitu iz Brahmandapurāne, str. 337-357, 407. Mertens, Annemarie: What defines a stage? The purānic myth of Satīs death in transition. Sažetak: Što definira stadij? Razvoj purānskoga mita o smrti Satī, str. 359-376, 407. Contributors, str. 377-

379. Index of passages cited, str. 381-388. General index, str. 389-396. Appendix = Dodatak. Ježić, Mislav: Summaries in Croatian = Sažetci na hrvatskome, str. 399-407.

15. DUBROVNIK annals. - ISSN 1331-3878

Vol. 6 (2002) / editor in chief Vladimir Stipetić. - 131 str.

Sadržaj: Articles. Janeković-Römer, Zdenka: Public rituals in the political discourse of humanist Dubrovnik, str. 7-43. Zlatar, Zdenko: Huius... est omnis reipublicae potestas: Dubrovnik's patrician houses and their participation in power (1440-1640), str. 45-65. Lonza, Nella: Two souls lost: Infanticide in the Republic of Dubrovnik (1667-1808), str. 67-107. Stojan, Slavica: The literary heritage of Marko Bruerević in four languages, str. 109-121. Reviews. Stipetić, Vladimir: Marin Rafaeli of Ragusa on double-entry bookkeeping in 1475: a recent discovery by Anne J. van der Helm and Johanna Postma, str. 123-127. Stojan, Slavica: O ribama i školjkašima dubrovačkog kraja / Mirko Dražen Grmek and Josip Balabanić, Zagreb : Dom i svijet, 2000., str. 129-130. Stojan, Slavica: Istra i Dalmacija / Charles Yriarte, Zagreb : Antibarbarus, 1999, str. 130-131.

16. FILOLOGIJA : časopis Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - ISSN 0449-363X

Knj. 34 (2000) / glavni i odgovorni urednik Dalibor Brozović. - 2000. - 208 str.

Sadržaj: In memoriam. Kalogjera, Damir: Rudolf Filipović, Zlatar, 15. IX. 1916.-Zagreb, 20. XII. 2000., str. 1-2. Članci i rasprave. Agostini, Paolo; Zavaroni, Adolfo: The bilingual Phoenician-Etruscan text of the golden platen of Pyrgi. Sažetak: Dvojezični feničko-etrurski tekst zlatnih pločica iz Pyrgija, str. 3-48. Brkan, Metka: Agential nouns in English and Slovene textile terminology. Sažetak: Imenice za vršitelja radnje u engleskoj i slovenskoj tekstilnoj terminologiji, str. 49-58. Čulić, Zjena: Analiza nekonvencionalnih metafora iz područja materijalizacije apstraktnih entiteta. Summary: An analysis of innovative metaphors from the field of the materializing the abstract metaphors, str. 59-90. Hajdić, Avgustina: Upotreba na idnoto vreme (svršeno/nesvršeno) vo vremenskata zavisnosložena rečenica vo makedonskiot standarden jazik. Sažetak: Upotreba futura I (svršenog/nesvršenog) u vremenskoj zavisnosloženoj rečenici u makedonskom standardnom jeziku. - Summary: The use of the future simple (perfective/imperfective) in the complex temporal sentence in the Macedonian standard language, str. 91-96. Malić, Dragica: Novija zapažanja o srednjovjekovnoj hrvatskoj latinici. Summary: Recent views on medieval Croatian Latin script, str. 97-128. Matasović, Ranko: Germanske posudenice u praslavenskome : pitanja relativne kronologije. Summary: Germanic loanwords in Proto-Slavic : questions of relative chronology, str. 129-137. Menac, Antica; Dabo-Denegri, Ljuba; Dragičević, Dragica; Nikolić-Hoyt, Anja; Sočanac, Lelija; Žagar-Szentesi, Orsolya: Ortografska adaptacija modela šest europskih jezika u hrvatskome. Summary: The orthographic adaptation of models of six European languages in Croatian, str. 139-174. Mihaljević, Milan: Novljanski dvolist brevijara iz 14. stoljeća. Summary: A double leaf of the 14th century breviary from Novi Vinodolski, str. 175-208.

Knj. 35 (2000) / glavni i odgovorni urednik Dalibor Brozović. - 2000. - 174 str.

Sadržaj: : Članci i rasprave. Auburger, Leopold: Razvoj kroatistike i njezino sučeljavanje sa serbokroatističkim zamislima njemačke južnoslavistike. Zusammenfassung:

Die Enwicklung der Kroatistik in Konfrontation mit einer serbokroatistischen Konzeption der deutschen Südslavistik, str. 1-23. Brozović, Dalibor: O slavenskim elementima u esperantu. Summary: Slavic elements in Esperanto, str. 25-31. Čupković, Gordana: Struktura dvaju glagoljskih amuleta. Summary: The structure of two Glagolitic amulets, str. 33-64. Grčević, Mario: O hrvatskome jeziku i kroatistici u suvremenoj njemačkoj slavistici : prilog diskusiji o ustroju njemačke slavistike. Zusammenfassung: Über die kroatische Sprache und die Kroatistik in der zeitgenössischen deutschen Slavistik, str. 65-83. Mršić, Tihana: Ostvarenja dubinske reference posvojnosti/pripadnosti u površinskoj strukturi hrvatskog i francuskog jezika. Résumé: Réalisations de la référence profonde de possession/appartenance dans la structure de surface en croate et en français, str. 85-94. Putanec, Valentin: Primjeri u hrvatskom jeziku za etimološki inicijalnu metatezu sonanata m (bilabijal) i l (alveolar) te za otpadanje njihovo na postkonzonantskom apsolutnom kraju riječi. Résumé: Exemplification dans le croate pour la métathése étymologique initiale des sonnantes m (bilabiale) et l (alvéolaire) et pour leur réduction à la fin absolue postconsonantique des mots, str. 95-98. Šarić, Ljiljana: Aspectual usage in repetitive context in Croatian, Serbian and Russian. Sažetak: Vidska uporaba u kontekstima ponavljanih radnji u hrvatskome, srpskome i ruskome, str. 99-127. Vajs, Nada: Metonimija i sinegdoha. Résumé: Métonymie et synecdoque, str. 129-139. Žic-Fuchs, Milena; Tudman Vuković, Nina: Pričati: novi lik u priči o glagolima govorenja. Summary: The Croatian verb pričati and its "new" role among other "verbs of speaking" in Croatian, str. 141-150. Prikazi knjiga. Gluhak, Alemko: The Nostratic macrofamily and linguistic palaeontology. With an introduction by Colin Renfrew / Aharon Dolgopolsky, London, 1998, str. 151-153. Gluhak, Alemko: K metodologiji preučevanja baltoslovansko-indoiranskih jezikovnih odnosov : Prvi del / Varja Cvetko Orešnik, Ljubljana, 1998, str. 154-157. Gluhak, Alemko: Etymologick slovník jazyka staroslovìnského. 7 (kuditi-luna), 8 (luna-mьrcati, Doplnky k bibliografickému aparátu II) / Hlavní redaktor Adolf Erhart, Praha, 1997, 1998, str. 158-160. Lisac, Josip: Riglerovi genetskolingvistički prinosi : Jakob Rigler, Zbrani spisi 1. Jezikovnozgodovinske in dialektološke razprave. - Ljubljana : založba ZRC, 2001 / Josip Lisac, str. 161-162. Šarić, Ljiljana: Nezaobilazan doprinos proučavanju slavenskoga vida : Stephen M. Dickey, Parameters of Slavic aspect. A cognitive approach / Ljiljana Šarić, str. 163-172. In memoriam. Kalogjera, Damir: Dr. Edward Dennis Goy (1926.-2000.), str. 173-174.

17. FOLIA onomastica Croatica. - ISSN 1330-0695

Knj. 9 (2000) / glavni i odgovorni urednik Petar Šimunović. - 2000. - 208 str.

Sadržaj: Članci i rasprave. Bertoša, Mislava: Ex incognitis genitoribus : prezimena tršćanskih nahoda tridesetih godina XIX. stoljeća. Riassunto: I cognomi di trovatelli a Trieste negli anni trenta dell Ottocento, str. 1-42. Frančić, Anđela: O prezimenu Zagorec. Summary: On the family name Zagorec, str. 43-55. Mandić, Živko: Nadimci bunjevačkih Hrvata u Madžarskoj. Summary: Nicknames of Bunjevci Croats in Hungary, str. 57-135. Putanec, Valentin: Prilozi za proučavanje diftongacije u dalmatskom: II: primjeri za dalmatsku diftongaciju u superstratu (Hrvatska, Bosna). Résumé: Additions à l'étude de la diphtongaison ancienne dalmate: II exemplification de diphtongaison ancienne dalmate au superstrat (Croatie, Bosnie), str. 137-142. Rzetelska-Feleszko, Ewa: Slady kultu Świętych w nazwach miejscowyvh typu Święty Wojciech. Sažetak: Tragovi kulta svetaca u toponimima tipa Święty Wojciech, str. 143-159. Vigato, Ivica: Imena krštenih u najstarijoj sačuvanoj matičnoj knjizi otoka Silbe. Summary: Names of baptized persons in the registers of birth of the island of Silba, str. 161-173. Ocjene i prikazi. Frančić, Anđela: Rječnik suvremenih ruskih prezimena (I. M. Ganžina, Slovar'

sovremennyh russkih familij, Moskva, 2001.), str. 175-178. Frančić, Anđela: Etimologijsko-motivacijski rječnik staropoljske antroponimije (Hrvoje Salopek, Stari rodovi Ogulinsko-modruške udoline, Zagreb, 1999.), str. 179-182. Brozović-Rončević, Dunja: Talijanski onomastički časopis = Rivista Italiana di Onomastica, str. 183-185. Obljetnice. Šimunović, Petar: Profesor Pavao Tekavčić : o sedamdesetoj obljetnici života, str. 187-189. Bibliografija. Brozović-Rončević, Dunja; Schaub Gomerčić, Ines: Tekuća onomastička bibliografija (1999.), str. 191-208.

18. FORUM : mjesečnik Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. – ISSN 0015-8445

God. 40 (2001), knj. 73, br. 10/12 (listopad/prosinac) / glavni i odgovorni urednik Slavko Mihalić, urednik Dubravko Jelčić. - [486] str.

Sadržaj: Četrdeset godina, str. 1313-1315. Jukić, Suzana: Uredništva Foruma tijekom četrdeset godina, str. 1315-1327. Jukić, Suzana: Bibliografija : 1962.-2001., str. 1328-1779. Sadržaj knjige LXXIII, str. 1781-1799.

God. 41 (2002), knj. 73 [74!], br. 1/3 (siječanj/ožujak) / glavni i odgovorni urednik Slavko Mihalić, urednik Dubravko Jelčić. - 448 str.

Sadržaj: Moguš, Milan: Hrvatska akademija Marku Maruliću dvornim poklonom, str. 5-7. Vončina, Josip: Marulićeva Judita u sazrijevanju jezikoslovne kroatistike, str. 8-13. Jelčić, Dubravko: Naš Marulić anno domini MMI, str. 14-20. Bogišić, Rafo: Hrvatski petrarkizam : opći pogled, str. 21-46. Tomasović, Mirko: Novi prepjevi iz kanconijera Francesca Petrarke, str. 47-54. Petrarca, Francesco: Deset pjesama za gospoju Lauru / prepjevao Mirko Tomasović, str. 55-65. Jelčić, Dubravko: Tadijanović [uz 96. rođendan Dragutina Tadijanovića], str. 66-72. Maroević, Tonko: Sunce na stranicama : samo jedan motiv Tadijanovićeva pjesništva, str. 73-76. Paljetak, Luko: Dragom Tadiji za 96. rođendan, 4. XI. 2001., str. 77. Maroević, Tonko: Riječi kojima raspolažem : prijatelju za 96. rođendan, str. 78. Lukšić, Irena: Ruska proza trećega vala, str. 79-80. Zinik, Zinovij: Mea culpa, str. 81-93. Maramzin, Vladimir Rafajlovič: Smješnije nego prije, str. 94-98. Nekrasov, Viktor Platonovič: Komad mramora, str. 99-105. Štern, Ljudmila Jakovlevna: Vjerujete li u čuda?, str. 106-116. Suslov, Ilja Petrovič: Televizor, str. 117-118. Dovlatov, Sergej Donatovič: Smrt i druge brige, str. 119-136. Družnjikov, Jurij Iljič: Stan broj jedan, str. 137-154. Mamlejev, Jurij Vitaljevič: Seoski život, str. 155-157. Šrajer-Petrov, David: Mimikrija, str. 158-168. Terc, Abram: U cirkusu, str. 169-180. Bilješke o piscima (Dovlatov, Družnjikov, Mamlejev, Maramzin, Nekrasov, Suslov, Šrajer-Petrov, Štern, Terc, Zinik), str. 181-184. Stamać, Ante: Vrijeme, vrijeme : poema, str. 185-188. Balog, Zvonimir: Sanjao sam : ciklus pjesama (Da sam kuća; Ko glava bez muhe; Plastična vrećica; Larva nepoznatog; Sretne hipotenuze; Solitudo; Moje ruke; Prišavši prozoru; Koraci; Nevidljivi radnici; Jedino moj prozor; Sve se izlizalo; Sad kad su; Unuk Fran; Rodna kuća; Riječ; Tvoj je smisao; Sanjao sam; Neizdrživo širenje; Hvala ti), str. 189-199. Načinović, Daniel: Krotitelj riječi, str. 200-209. Iveljić, Nada: Upitna blizina bližnjih : četiri kratke priče (A totally different party; Tanki led; Sita života; Češnjovke), str. 210-225. Delalić, Munib: Dvije norveške pjesnikinje (Gunvor Hofmo i Gro Dahle), str. 226-231. Hofmo, Gunvor: Pjesme (Između svjetla i mraka; Iz druge stvarnosti; Mi što smo vjenčani; Paradoks; Drvo nježnosti; Gost na zemlji; Noćna lađa; Psi ujesen; Kuća; Stranci su oni; Žališ li se; Mjesec; Riječi u budnoj noći; Ali noć) / s norveškog preveo Munib Delalić, 232-238. Dahle, Gro: Pjesme (Što je sličnost između ničega i svega?; Tko to plače i plače bez prestanka?; Što ćeš reći kad svinja pita?; Gdje to ima mjesta samo za jedno?; Tko je to tako tih u sobi?; Ali tko

je najmanji?; što je sličnost između pamćenja i zaborava?) / s norveškog preveo Munib Delalić, str. 239-246. Pavešković, Antun: Pisma, str. 247-278. Šalat, Davor: Motritelj : ciklus pjesama, str. 279-285. Vončina, Josip: Latinicom pisani hrvatski tekstovi od Marulića do Gaja, str. 286-321. Selem, Petar: Prikazivanje Gundulićeve Dubravke na isteku godine tisućudevetstotinadevedesetidevete, str. 322-342. Bošković-Stulli, Maja: Visoko i nisko u književnosti usmenoj i pisanoj, str. 343-366. Vončina, Josip: In memoriam Franjo Švelec (1916.-2001.), str. 367-371. Mataga, Vojislav: Posustajanje kulture i profani čovjek, str. 372-379. Dekanović, Ivo: Viktor Vida i Ljubo Wiesner, str. 380-385. Petrač, Božidar: Blage večeri Ljube Wiesnera (1885.-1951.), str. 386-395. Frangeš, Ivo: Svjedočanstva bogatog književnog iskustva, str. 396-403. Bogišić, Rafo: Dvije iznimno vrijedne knjige, str. 404-409. Bogišić, Rafo: Zanimljiva priča o starom Dubrovniku, str. 410-412. Kovači sjena. Benčić, Tea: Gnomska gustoća izraza Vesne Krmpotić (Stotinu i osam) / Vesna Krmpotić, Zagreb: DHK, knjiga 10, 2001., str. 413-417. Benčić, Tea: Žalostinke (Goetingenske elegije - Žalostnice i druge pjesme) / Zvonko Kovač, Zagreb: Meandar, 2001., str. 417-420. Benčić, Tea: Preboljeti čin postojanja (Popis udaraca) / Hrvoje Čulić, Split: MH, 2000., str. 420-425. Benčić, Tea: Nitko ne živi samo sada (Kvintet solo) / Vesna Krmpotić, Zagreb: VBZ, 2001., str. 425-429. Benčić, Tea: Tamni obzor ljepote (Vrtovi guste ljepote) / Ninoslav Žagar, Zagreb: Jutro poezije, 2001., str. 430-432. Benčić, Tea: Zagrli me more (More život) / Luzario Klarin, Zadar: Zadiz, 2000., str. 432-436. Benčić, Tea: Rukopis ženskog perivoja (Slovostaj) / Božica Jelušić, Zagreb: Tipex, 2001., str. 436-438. Benčić, Tea: Krhki rubovi riječi (Sanjarije krhkog sunca) / Davor Šalat, Zagreb: Teovizija, 1999., str. 439-440. Benčić, Tea: Pjesma lebdi iznad misli (Filozofski seminar) / Nikola Tadić, Sisak: Tisak-Gulan, 2002., str. 440-441. Benčić, Tea: Perilo občutljivih barv (Sprega književnosti i prljavog rublja) / Bojan Radašinović, Zagreb: Ivan Goran Kovačić, 2000., str. 441-444. Benčić, Tea: Hvarska kantilena, str. 445-448.

God. 41 (2002), knj. 73 [74!], br. 4/6 (travanj/lipanj) / glavni i odgovorni urednik Slavko Mihalić, urednik Dubravko Jelčić. - [325] str.

Sadržaj: Mađer, Miroslav Slavko: Dnevna potrošnja - Ovo vrijeme nije na vrijeme - Umorni stih, str. 449-457. Novak, Slobodan: Nekoliko dopuna digresijama, str. 458-490. Jelušić, Božica: Zimski svrab : soneti i male forme (Rimsko proljeće; Stručak otočkog bilja; Prazno lice dive; U zahvalu za voćku; Snatrenje gozbe; Zvuk potonula zvona; Dijete broji staklence; Stoti put kišna; Odjeci dana; Ključevi i ure; Otočka razglednica; U oku bure; Ikarov let; Prorok u zavičaju; Kroz astrolab; Nocturno; Zimski svrab; Luna, bijeli jelen; Croquis s mrljom; Sigle od sriježi), str. 491-500. Tema "Foruma": Hrvatski jezik. Rothe, Hans: Najstariji hrvatski prijevod cjelovite Biblije Bartola Kašića u odnosu prema prijevodima kod drugih Slavena / s njemačkog preveo Davor Dukić, str. 501-513. Grčević, Mario: O hrvatskim jezičnim promjenama devedesetih godina, str. 514-552. Holzer, Georg: Problemi vanjskih i unutrašnjih granica južnoslavenskoga jezičnog prostora / s njemačkog prevela Anđelka Rudić, str. 553-566. Milohanić, Tomislav: Što kažu za mene (Možda Emaus; Šoljanov prst u moru; Medeno se vrijeme ne topi; Bršljanov zagrljaj; Aureola baršunaste milote; Ogrebotina izvana, iznutra; Otvoriti se samo treba; Puna je duša; Ganjao sam ptice u snu; Tirkizna praskozorja; Oko i izvor; Boje van Gogha; Gromki zvon; Krila od ljepote; Žaknova slutnja; Tronuo sam), str. 567-575. Kušan, Ivan: Na godišnjicu smrti, str. 576-584. Andrilović, Vlado: Susret, str. 585-598. Novak, Javor: Klinč s nemajkom u zoni istine, str. 599-614. Pavličić, Pavao: Poetički pogledi Petra Zrinskog u posveti Adrijanskoga mora sirene, str. 615-634. Mihanović, Nedjeljko: Tin Ujević u autobiografskim zapisima, str. 635-646. Kos, Janko: Duhovna povijest Slovenaca : devetnaesto stoljeće Kopitar - Čop - Prešeren / sa slovenskog prevela Anamarija Paljetak, str. 647-656. Pavlovski,

Borislav: Simbolično pletivo Tuge za jugom Konstantina Miladinova, str. 657-666. Slikarstvo. Grubišić, Vinko: Arnold Böcklin prigodom 100. obljetnice smrti, str. 667-681. Mataga, Vojislav: Trinaest fragmenata o kući, str. 682-688. Šesto, Silvija: Ester i bageri (Zeleni usisivač; Stariji imaju prednost; To je krađa!; Dadilja Blaža; Velika žuta mrlja; Ester i bageri; Profesoričina kći; Deda; Pošina zamjena; Dosada; Ivo i rat; Domaće; Ping-pong; Natka; Vraćen dug; Crni kaput; Bez imena; Bankarski brak; Rupice; Istina; Bez riječi; Kazna; Svjetska žena; Kišobrani; Tonijeve pizze; Frajer; Neodlučna; Slatka mala; Sudar; Robekova želja; Stolica; Milka; Ime; Topla voda; Pušketina; Ester i bageri II; Alatničar Tom; Javna tajna; Ispred nas; Neopisivo; Ostavljeni; Dvadeset centimetara; Razlog), str. 689-714. Bogišić, Rafo: Prilog književnoj historiografiji / priredio (i preveo) Pavao Knezović, str. 715-720. Mažuran Jurešić, Katarina: Nezavršenost postmodernističkog romana, str. 721-746. Roman u nastavcima. Novalis: Heinrich von Ofterdingen : roman / prevela Dunja Robić, str. 747-774.

God. 41 (2002), knj. 73 [74!], br. 7/9 (srpanj/rujan) / glavni i odgovorni urednik Slavko Mihalić, urednik Dubravko Jelčić. - [391] str.

Sadržaj: Brodski, Josip: Rimske elegije / prevela Irena Lukšić, str. 775-789. Lukšić, Irena: Brodski na engleskom, str. 790-791. Pavličić, Pavao: Čitanje Vetranovićeva Pelegrina, str. 792-823. Majetić, Alojz: Od čega si budan : [izbor pjesama], str. 824-834. Mlinarec, Robert: Ponočnica, str. 835-843. Stojan, Slavica: Babure, str. 844-851. Vuletić, Anđelko: Nad grobom koga nema : [izbor pjesama], str. 852-866. Litavska književnost. Ivanauskaite, Jurga: Tri novele (Slike; Posljednji vlak; Ivanje) / prevela Mirjana Bračko, str. 867-890. Njemačka književnost. Enzensberger, Hans Magnus: Pjesme / preveo Mate A. Ivandić, str. 891-905. Norveška književnost. Askildsen, Kjell: Pet novela (Intermezzo; Vrijeme čekanja; Mardonova noć; Značenje; Carl Lange) / preveo Munib Delalić, str. 906-945. Irska književnost. Kinsella, Thomas: [Pjesme] / s engleskog prevela Maximiljana Barančić, str. 946-956. Ukrajinska književnost. Jaremenko, Vasilj: Gogoljevo razdoblje u ukrajinskoj literaturi / s ukrajinskog prevela Iva Lehunšek, 957-969. Žoldak, Bogdan: Ovod je obad : miniapokrif iz ciklusa "Zbogom, suržiku!" / s ukrajinskog preveo Aleksa Pavlešin, str. 970-975. Gabor, Vasyl: Stube za gore i dolje / preveo Aleksa Pavlešin, str. 976-983. Golub, Ivan: Samo jeka : [izbor pjesama], str. 984-995. Eseji i prikazi. Eliot, Thomas Stearns: Predgovor knjizi Potreba za korijenima Simone Weil / preveo Ivo Tasovac, str. 996-1002. Todorovski, Gane: Pjesnik čudotvorac / preveo s makedonskoga Borislav Pavlovski, str. 1003-1013. Popović, Bruno: Put do kraja noći : obzorje Ganzina pjesništva, str. 1014-1026. Sabljak, Tomislav: U traganju za izgubljenim precima (Triemeron) / Nedjeljko Fabrio, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 2002., str. 1027-1031. Paljetak, Luko: Ivan Golub ili o tragu, str. 1032-1037. Tomičić, Zlatko: Kozmički pijetao : mistična slikovnica, str. 1038-1058. Mladina, Ranko: Voda i nevoda : [izbor pjesama], str. 1059-1067. Gabrić-Bagarić, Darija: Blago jezika slovinskoga J. Mikalje ishodište hrvatske leksikografije, str. 1068-1077. Holzer, Georg: Problemi vanjskih i unutrašnjih granica južnoslavenskoga jezičnog prostora / s njemačkog prevela Anđelka Rudić, str. 1078-1091. Hercigonja-Mikšik, Edita: Hermeneutičke dimenzije iskaza u svakodnevici govorne zbilje, str. 1092-1101. Vončina, Josip: Riznica senjskoga govora (Senjski rječnik) / Milan Moguš, Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ; Senj: Matica hrvatska Senj, 2002., str. 1102-1106. Bogišić, Rafo: Povijest u humanizmu - humanizam u povijesti : prijevod Komentara o mojem vremenu Ludovika Crijevića Tuberona. Prijevod i uvodna studija: Vlado Rezar, Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2001., str. 1107-1112. Književni meridijani. Begović, Sead: Autentičnost - priredivačeva nemoljiva metoda (Hrvatski književni romantizam) / Dubravko Jelčić, Zagreb: Školska knjiga, 2002., str. 1113-1116. Begović, Sead: Kritička potraga za promašenom poviješću (Triemeron; Roman einer Kroatischen Passion; Treći dio Jadranske duologije) / Nedjeljko

Fabrio, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 2002., str. 1117-1119. Begović, Sead: Stvarnosti oduzeta riječ, kako bi ostala pjesma (Smrt između programa: Izabrane pjesme (1969.-2001.) / Branimir Bošnjak, Zagreb: Lunapark, 2001., str. 1120-1121. Begović, Sead: Uspon iz mračne špilje, ili o ljudskoj zaboravnosti (Kockanje sa sudbinom) / Ivo Brešan, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 2002., str. 1122-1124. Begović, Sead: Promisao igre i poruke (Jezik za svaku udaljenost) / Krešimir Bagić, Zagreb: Naklada MD, 2001., str. 1125-1126. Begović, Sead: Pisac revizije života (Crno more) / Bartul Matijaca, Zagreb: AGM, 2001., str. 1127-1128. Begović, Sead: Grleći udes svijeta (Miljenici svilene djevice) / Nada Iveljić, Varaždin: Katarina Zrinski, 2002., str. 1129-1130. Begović, Sead: Prepuštenost lakoći i omamljenosti pisanja (Sve o vjetrenjačama) / Robert Mlinarec, Zagreb: Naklada MD, 2002., str. 1131-1132. Begović, Sead: Višeglasje (Sred zavičajnih nebesa - stare i nove pjesme te pripovijesti u stihovima) / Stijepo Mijović Kočan, Dubrovnik: Matica hrvatska Dubrovnik, 2001., str. 1133-1134. Begović, Sead: Džepna knjižica za mnogo džepova (Koncert za tequilu i apaurin) / Edo Popović, Zagreb: Meandar (edicija Sretne ulice), 2002., str. 1135-1136. Roman u nastavcima. Novalis: Heinrich von Ofterdingen (2) : roman / prevela Dunja Robić, str. 1137-1166.

God. 41 (2002), knj. 73 [74!], br. 10/12 (listopad/prosinac) / glavni i odgovorni urednik Slavko Mihalić, urednik Dubravko Jelčić. - [374] str.

Sadržaj: Valentić, Mirko: Hrvatska u vrijeme Pavla Vitezovića, str. 1167-1172. Jelčić, Dubravko: Pavao Vitezović između povijesti i sna, str. 1173-1177. Pavličić, Pavao: Čitanje Vitezovićeva Odiljenja sigetskog, str. 1178-1183. Blažević, Zrinka: Ideološka koncepcija u djelima postkarlovačkog ciklusa Pavla Vitezovića, str. 1184-1189. Ljubović, Enver: Heraldika u djelima Pavla Vitezovića, str. 1190-1196. Moguš, Milan: Gajeva grafijska reforma prema Vitezovićevoj, str. 1197-1201. Popović, Bruno: Brkovi moga djeda : pjesme iz Amerlanda i dvije tri poslije njih, str. 1202-1219. Borozan, Nenad Valentin: Poredbe opaka tajanstva : [izbor pjesama], str. 1220-1227. Tomaš, Stjepan: Sirove strasti, str. 1228-1241. Tomičić, Zlatko: Alkion : [izbor pjesama], str. 1242-1266. Roman u nastavcima. Lukšić, Irena: Pismo iz Sankt Peterburga, str. 1267-1288. Suvremena ruska poezija. Kuprijanov, Vjačeslav: Sat pjevanja / prevela Antica Menac, str. 1289-1300. Vladović, Borben: Aida : drama u četiri čina, str. 1301-1359. Dekanović, Ivo: Netremice motreći : [izbor pjesama], str. 1360-1365. Polemike. Pranjković, Ivo: Politikantska podmetanja nadobudnog jezikoslovca iz Mannheima, str. 1366-1380. Krišto, Jure: Pripovijedanje Ivana Lovrenovića o "Bosanskim Hrvatima", str. 1381-1397. Pavličić, Pavao: Čitanje Vetranovićeva Pelegrina : (završetak iz prošlog broja), str. 1398-1423. Slavić, Dejan: Stilski aspekti Starčevićeva teksta Pisma Magjarolacah : članak tumači namjere pisca, opći raspored ključnih simbola i sadržaja, ironiju te biblijski intertekst u knjizi iz naslova, str. 1424-1447. Pivčević, Edo: Pisma pape Leona X. o stanju u Hrvatskoj, str. 1448-1460. Mikšić, Vanda: Jezero : [izbor pjesama], str. 1461-1466. Bogunović, Goran: Ovdje : [izbor pjesama], str. 1467-1478. Frangeš, Ivo: Pisma prijateljstva i ljubavi (Knjiga vječne ljubavi) / Nikola Šop, Zagreb: "Ceres", 2002., str. 1479-1485. Književni meridijani. Begović, Sead: Krv koja miriše samo krvlju (Tri jeseni. Pjesme i sjećanja) / Ana Ahmatova, Zagreb: "Fidas", 2002., str. 1486-1488. Begović, Sead: Stalna prisutnost pjesnika epohe (književna kritika o Slavku Mihaliću) / izbor tekstova Branimir Donat, Zagreb: Dora Krupićeva, 2002., str. 1489-1490. Begović, Sead: Uspon na brdo svjetlosti (kritičari o Veselku Koromanu) / uredio i priredio Pero Šimunović, Mostar: Hrvatsko kulturno društvo Hum, 2001., str. 1491-1492. Begović, Sead: Civilizacija ljubavi i iskustvo svetoga (Uklesano u planinama (drugo izdanje) ; Ruka radosnica) / Drago Štambuk, Zagreb: Biblioteka Croatia Rediviva (vlastita naklada), 2002.; Zagreb: "Kršćanska sadašnjost", 2002., str. 1493-1494. Begović, Sead: Pisma

misionara (Indije i Tibet Nikole Ratkaja) / Mate Križman i Zdravka Matišić, Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Sekcija za orijentalistiku Hrvatskog filološkog društva. Niz Prinosi, knjiga 3., 2002., str. 1495-1497. Begović, Sead: Kroničar nevoljnika (Uskrs pod zidom) / Kazimir Klarić, Zagreb: Felsina, 2002., str. 1498-1499. Završetak romana. Novalis: Heinrich von Ofterdingen : šesto poglavlje / prevela Dunja Robić, str. 1500-1541.

19. GABRIČEVIĆ, Ante

Stanovništvo Varaždina tijekom minulih stoljeća / Ante Gabričević ; [glavni i odgovorni urednik Andre Mohorovičić]. – Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad ; Varaždin : Grad Varaždin, 2002. - 332 str. ; 24 cm. - (Posebna izdanja / Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu ; knj. 10)

ISBN 953-154-450-6

20. GIMNAZIJE u Osijeku : ravnatelji, profesori i maturanti : 1729.-2000. / [autori Ljuba Radman...[et al.] ; urednik Julijo Martinčić]. - Zagreb; Osijek : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2001. - 282 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 5)

ISBN 953-154-520-0

Bibliografija i bibliografske bilješke na kraju svakog poglavlja.

21. GOTOVAC, Vlado

Crna jedra = Black Sails / Vlado Gotovac ; izbor i predgovor Čedo Prica Plitvički ; prevela na engleski Celia Hawksesworth. - Zagreb : Institut Vlado Gotovac, 2002. - 75 str. ; 27 cm. - (Izdanja Instituta Vlado Gotovac)

ISBN 953-99049-0-0

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Stihovi usporedo na hrv. i engl. jeziku.

22. GUSTAV Janeček : (1848.-1929.) : Život i djelo / [urednik Drago Grdenić ; fotografije Srećko Božičević...[et al.]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. - 221 str., tabla sa slikom G. Janečeka : ilustr. ; 25 cm

ISBN 953-154-516-2

Bibliografske bilješke uz tekst. - Kazala. - Summary.

23. HERAK, Milan

Povijesni temelji hrvatske geologije / Milan Herak. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti, 2002. - 183 str. : ilustr. ; 24 cm

ISBN 953-154-532-4

Bibliografija: str. 170-174. - Kazalo.

24. HLEVNJAK, Branka

Vera Fischer : autobiografska izložba, Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 19.6.-19.7. 2002. / [autor teksta, stručna obrada, dokumentacija] Branka Hlevnjak ; [odgovorni urednik Ariana Kralj ; fotografije Goran Vranić, Vera Fischer ; glavni urednik Ivan Kožarić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka, 2002. - 32 str. : ilustr. ; 30 cm

ISBN 953-154-547-2

Katalog izložbe. - Bibliografija: str. 32.

25. HRVATSKI trijenale crteža (3 ; 2002 ; Zagreb)

3. hrvatski trijenale crteža, Galerija Klovićevi dvori, Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, lipanj - srpanj 2002. / [predgovor Nikola Albaneže ; prijevod na engleski Višnja Kabalin Borenić ; urednica kataloga Slavica Marković ; fotografije Goran Vranić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, 2002. - 207 str. : ilustr. ; 30 cm

ISBN 953-154-543-X

Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.

26. INTERNATIONAL Conference on Signal Transduction (3 ; 2002 ; Dubrovnik, Cavtat)

Third International Conference on Signal Transduction - ICST, Dubrovnik-Cavtat, May, 17-23, 2002 / [organisers Ludwig Institute for Cancer Research, Sweden; Ruđer Bošković Institute, Division of Molecular Medicine, Croatia; Yale University, New Haven, USA ; editorial I. [Ivan] Đikić, K. [Koraljka] Husnjak]. - Zagreb : Institut Ruđer Bošković, 2002. - 151 str. ; 24 cm

ISBN 953-6690-21-7

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Om. stv. nasl.: Program & abstracts.

27. INTERNATIONAL review of the aesthetics and sociology of music. - ISSN 0351-5796

Vol. 32, no. 2 (2001) / glavni i odgovorni urednik Stanislav Tuksar. - 2001. - [88] str.

Sadržaj: Original scientific papers = Izvorni znanstveni članci. Collins, Timothy: Reactions against the virtuoso : instrumental ornamentation practice and the stile moderno. Sažetak: Reakcije protiv virtuoza : praksa instrumentalne ornamentacije i *stile moderno*, str. 137-152. Fabian, Dorottya: The meaning of authenticity and the early music movement : a historical view. Sažetak: Značenje autentičnosti i pokret rane glazbe : povijesni pregled, str. 153-167. Kogler, Susanne: Die Geige spricht : zur Aktualität des Komponisten Luis Spohr. Summary: The violin is talking : on the topicality of the composer Luis Spohr. Sažetak: Violina govori : o aktualnosti skladatelja Luisa Spohra, str. 167-177. Yoshida, Hiroshi: Eduard Hanslick and the idea of "public" in musical culture : towards a socio-political context of formalistic aesthetics. Sažetak: Eduard Hanslick i ideja "publike" u glazbenoj kulturi : k društveno-političkom kontekstu

formalističke estetike, str. 179-199. Conference papers = Referati. Kolleritsch, Otto: Total quality in teaching and its control : an interdisciplinary approach, str. 201-207. Contributors : Autori, str. 209-211. Index nominorum - IRASM 32/1 & 32/2-2001., str. 213-223.

Vol. 33, no. 1 (2002) / glavni i odgovorni urednik Stanislav Tuksar. - 2002. - 128 str.

Sadržaj: Original scientific papers = Izvorni znanstveni članci. Chantler, Abigail: Revisiting E. T. A. Hoffmann's Musical hermeneutics. Sažetak: Ponovno razmatranje glazbene hermeneutike E. T. A. Hoffmanna, str. 3-30. Smith, David: Colonial encounters through the prism of music. Sažetak: Kolonijalni susreti kroz prizmu glazbe, str. 31-55. Sapundzijev, Mary: Motivation, function and value: The choral miniature repertoire of first generation Macedonian composers. Sažetak: Motivacija, funkcija i vrijednost: repertoar zborskih minijatura prve generacije makedonskih skladatelja, str. 57-93. Barron, Lee; Inglis, Ian: (Re)constructing the carnival: continuity and change in contemporary British popular music. Sažetak: (Re)konstrukcija karnevala: kontinuitet i promjene u suvremenoj britanskoj popularnoj glazbi, str. 95-112. Reviews and information on publications = Recenzije i obavijesti o izdanjima. Gligo, Nikša: Handwörterbuch der musikalischen Terminologie / Albrecht Riethmüller (Hrsg.), 2000., str. 113-116. Gligo, Nikša: From classicism to modernism. Western musical culture and the metaphysics of order / Brian K. Etter, Aldershot-Burlington, 2001., str. 116-120. Piškor, Mojca: Die Musikhandschrift des Rupen Hagopiyan aus Armas: Osmanische Kunstmusik in einer armenischen Quelle des ausgehenden 19. Jahrhunderts: Faksimile, mit einer Bewertung und Dokumentation / Ralf M. Jäger, Stuttgart 2000., str. 120-122. Klebe, Dorit: Kosovo Roma. CD-ROM with 18 audio field-recordings (65'11") and multimedia part. Recordings and annotations by Svanibor Pettan, str. 122-125. Contributors = Autori, 127-128. Errata, str. 128.

28. INTERNATIONAL Symposium of Petroleum Geology (2 ; 2001 ; Zagreb)

Probability Approach to Petroleum Exploration : 28 papers & 13 abstracts (zbornik radova) / 2nd International Symposium on Petroleum Geology, Zagreb, April 22-24, 1999 ; editors Zvonimir Hernitz and Josip Sečen. - Zagreb : Croatian Academy of Sciences and Arts, Scientific Council of Petroleum : Croatian National Committee of World Petroleum Congresses, 2001. - XXII, 210 str. : ilustr. (djelomično u bojama) ; 30 cm

ISBN 953-154-486-7

Posebno izdanje znanstvenog časopisa Nafta (ISSN 0027-755X). - Bibliografija iza radova. - Sažeci.

Sadržaj: Hernitz, Zvonimir: Vjerovatnost uspješnosti naftnogeologijskog istraživanja : II. međunarodni naftnogeologijski znanstveni skup, Zagreb, 22.-24. travnja 1999. : uvodna riječ, str. VII-VIII. Opening ceremony and wellcoming speeches, str. IX-XX. Recommendations. Papers. Matanović, Davorin; Krištin, Štefan; Maras, Michael: Design and production of coiled tubing units applied for drilling. Sažetak: Projektiranje i proizvodnja postrojenja sa savitljivim tubingom pri bušenju, str. 1-4. Matanović, Davorin; Gaurina-Međimurec, Nediljka; Krištafor, Zdenko: The use of coiled tubing for re-entry and horizontal drilling. Sažetak: Uporaba savitljivog tubinga za skretanje i horizontalno bušenje, str. 5-10. Dekanić, Igor: Mergers and acquisitions and the future oil market.

Sažetak: Kupovine i integracije i budućnost tržišta nafte, str. 11-14. Boškov Steiner, Zagorka: The role of polystratigraphic approach and of the Mohorovičić discontinuity in the forecast of petroleum reservoirs. Sažetak: Uloga polistratigrafskog pristupa i Mohorovičićeva diskontinuiteta u predviđanju ležišta nafte i plina, str. 15-18. Steiner, Ivo; Hernitz, Zvonimir; Sečen, Josip: By-passed oil - a contemporary challenge. Sažetak: Zaobiđena nafta - suvremeni izazov, str. 19-22. Kovačić, Miron: Positioning the fluid collector on the grounds of borehole geothermal analysis. Sažetak: Utvrđivanje položaja kolektora fluida na temelju geotermijskih analiza, str. 23-26. Gaurina-Međimurec, Nediljka; Simon, Katarina; Matanović, Davorin: Drill-in fluids design criteria. Sažetak: Kriterij za izbor bušaćeg fluida kod horizontalnih bušotina, str. 27-32. Romanić Kristensen, Nevenka; Kolbah, Slobodan; Grandić, Sanjin: Remote sensing used to increase the accuracy of geological interpretation. Sažetak: Daljinska istraživanja u funkciji povećanja točnosti geološkog rješenja, str. 33-39. Grandić, Sanjin; Markulin, Željko: Triassic synrift euxinic basins as a factor of exploration risk in the Croatian offshore area. Sažetak: Trijaski sinriftni euksinski bazeni kao faktor rizika u podmorju i dijelu kontinentalne Hrvatske, str. 41-50. Dulaj, Aleksander: Genetic relations of hydrocarbons in the central part of the Kurveleshi Belt and Northern Part of the Çika Belt, Vlora District, Albania, str. 52-62. Simon, Katarina; Gaurina-Međimurec, Nediljka; Krištafor, Zdenko: Slimhole drilling hydraulics. Sažetak: Hidraulika bušotina malog promjera, str. 63-66. Tufekčić, Darko; Gonzales, Alfonso: Hunting for the hidden structures, str. 67-71. Sečen, Josip; Prnić, Žarko; Valjak, Monika: Probable discoveries of hydrocarbon reservoirs in Croatian part of Pannonian. Sažetak: Moguća otkrića akumulacija ugljikovodika u hrvatskom dijelu Panonskog bazena, str. 73-78. Biancone, Marina; Cerro, Roberto: Time-to-depth migration in prospects evaluation and reservoir characterization - a case history. Sažetak: Vremensko-dubinska migracija u procjeni prospekata i karakterizaciji ležišta sjevernog Jadrana, str. 79-83. Velaj, Telo: Exploration of overthrusting tectonic zones, Albania, str. 85-92. Stanković, Irenka: Application and significance of stable carbon isotopes in hydrocarbon exploration. Sažetak: Primjena i značaj stabilnih izotopa ugljika u istraživanju ugljikovodika, str. 93-98. Veseli, Vladimir; Dmitrović, Zorana; Stanković, Damir; Slavković, Renata: Carbonate facies at the C/T boundary in Istra more - 5 well (Northern Adriatic, Croatia). Sažetak: Karbonalni facijesi na K/T granici u bušotini Istra more – 5, str. 99-109. Hernitz-Kučenjak, Morana; Premec-Fuček, Vlasta; Mesić, Ivan A.; Barbić, Zdenka: Paleogene larger foraminifera, their depositional environments and importance as petroleum reservoirs (Amalina-1 and Belina-1 off-shore wells, Libya). Sažetak: Velike paleogene foraminifere i značaj uvjeta njihova taloženja na rezervoarske karakteristike (bušotine Amalina-1 i Belina-1 na podmorju Libije), str. 111-116. Vrbanac, Boris; Hernitz, Zvonimir; Maleković, Božo; Škrlec, Mladen: Sedimentation model in the function of hydrocarbon yield increase. Sažetak: Taložni model u funkciji povećanja iscrpka ugljikovodika, str. 117-123. Gregl, Tihomir; Barišić, Miroslav; Brzica, Gordan: Geomagnetic survey over the Lepavina oil structure. Sažetak: Geomagnetska mjerenja naftne strukture Lepavina, str. 125-130. Runjić, Šime; Novinc, Marijan; Dragaš, Mate; Seljan, Đurđica: Determination of petroleum-geological relations and assessment of new hydrocarbon discovery in carbonate sediments of the Međimurje block, R. Croatia. Sažetak: Istraživanja naftnogeoloških odnosa i procjena mogućnosti novih nalaza ugljikovodika u karbonatnim naslagama na bloku Međimurje, str. 131-138. Jüttner, Ivanka; Saftić, Bruno; Velić, Josipa: Distribution of porosity and permeability within the Pontian sandstones in the Western part of Sava depression in relation to their stratigraphic architecture and palaeotectonic relations. Sažetak: Ovisnost šupljikavosti i propusnosti pontskih pješčenjaka u zapadnom dijelu Savske depresije te njihovoj stratigrafskoj arhitekturi i paleotektonizmu, str. 139-144. Hernitz, Zvonimir; Bokor, Nikola; Malvić, Tomislav: Probability evaluation of new hydrocarbon discoveries in selected parts of the Sava and Drava depressions, Croatia. Sažetak: Procjena vjerojat-

nosti novih nalaza ugljikovodika u odabranim dijelovima savske i dravske potoline, Hrvatska, str. 145-155. Blašković, Ivan: Subsurface tectonic relations - a basis for delimitation of the zones of petroleum-geological prospectivity. Sažetak: Dubinski tektonski odnosi - osnova za izdvajanje perspektivnih naftno-geoloških zona u području Vanjskih Dinarida, str. 157-167. Klarić, Krunoslav: Geological and physical mechanisms of water influx into the Molve field. Sažetak: Geološko-fizikalni uvjeti protoka vode polja Molve, str. 169-176. Kalac, Katica; Krizmanić, Krešimir: Tertiary sediments from South Adriatic offshore wells. Sažetak: Tercijarni sedimenti iz pučinskih bušotina južnog Jadrana, str. 177-184. Romandić, Sreten; Aljinović, Bruno: Results of geophysical explorations in the southwestern part of the Dinarides. Sažetak: Rezultati interpretacije geofizičkih istraživanja u jugozapadnom dijelu Dinarida, str. 185-196. Wendebourg, Johannes: Probabilistic and deterministic prospect evaluation methods: alternatives or complements?, str. 197-202. Abstracts. Badran, Jamil; Pinka, Ján: The windows program for calculation of pressure in coiled tubing : abstract, str. 204. Bayramova, G. A.; Feyzullayev, A. A.: Prospectivity of oil searches in sedimentary and volcanogenic rocks of the Mesozoic of the Kurian depression : abstract, str. 204. Dhima, Stavri; Mehillka, Llazar; Kumati, Llukan: Using of seismic data for a new estimation on the displacement amplitude of the thrust belts in Ionian orogen and their contribution on hydrocarbon exploration : abstract, str. 205. Feyzullayev, A. A.: Gas regime peculiarites of folded areas : abstract, str. 206. Mema, Ali: Seismic quality improvement in the comlicated zone in order to find oil potential targets : abstract, str. 206. Jančiković, Božidar: New common SPE and WPC definition of petroleum reserve vs. current system in Croatia : abstract, str. 207. Velev, Venelin; Balinov, Vasil: Empirical methods in property evaluation of the Lower Jurassic petroleum systems in Northern Bulgaria : abstract, str. 207. Wendebourg, Johannes: How basin modeling can help to contrain risk analysis parameters : abstract, str. 208. Zeinalov, Gasham: A methodology for the use of Landsat-MSS imagery in oil exploration. Example of the East Azerbaijan region : abstract, str. 208. Hámor, G.; Bérczi, I.: Common issues of Neogene paleogeographic models and petroleum systems : abstract, str. 209. Bujok, Petr; Mazač, Jozef; Prokop, Pavel: Possibilities of unconventional method advancement of deposit utilization in the Czech Republic : abstract, str. 209. Jović, Franjo; Jagnjić, Željko; Josipović, Petar: Possibility of qualitative scenario application to correlation of crude oil - field extraction plan : abstract, str. 210. Jüttner, Ivanka; Rajković, Damir; Saftić, Bruno: The implementation of enhanced oil recovery process : abstract, str. 210.

29. ISKRA-Janošić, Ivana

Urbanizacija Cibala i razvoj keramičarskih središta / Ivana Iskra-Janošić ; [fotografije Dražen Bota...[et. al.] ; crteži Damir Filipović...[et al.]. - Zagreb; Vinkovci : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima : Gradski muzej Vinkovci, 2001. - 207 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Posebna izdanja / Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima; knj. 13)

ISSN 1330-0733 ; ISBN 953-154-418-2

Str. 5-8: Predgovor / Andre Mohorovičić. - Bibliografija: str. 183-191. - Kazalo. - Summary. - Zusammenfassung.

30. JURIĆ, Duje

Duje Jurić : radovi = works : 1988-2002, Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 3.-27. rujna 2002. / [autorica predgovora] Lida

Roje Depolo ; [prijevod na engleski Vladimir Goss ; urednica Ariana Kralj ; fotografije Fedor Vučemilović]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka, 2002. - 94 str., [1] presavijeni list sa sl. na koricama : ilustr. ; 21 cm

ISBN 953-154-550-2

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku. - Bibliografija: str. 89-93.

31. KAPETANIĆ, Niko

Konavoski rodovi / Niko Kapetanić, Nenad Vekarić ; urednik Vladimir Stipetić. - Zagreb ; Dubrovnik : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, 2001.-. - sv. : ilustr. ; 24 cm. - (Posebna izdanja. Serija: Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice; knj. 10)

ISSN 1330-075X ; ISBN 953-154-372-0 (cjelina)

Sv. 1: (A-G). - 2001. - 497 str.

ISBN 953-154-373-9

Bibliografske bilješke uz tekst.

Sv. 2: (H-Pe). – 2002. – 525 str.

Bibliografske bilješke uz tekst.

ISBN 953-154-374-7

32. KLIČINOVIĆ, Božena

Ivan Lozica / [Božena Kličinović] ; [fotografije Nenad Fabijanić...[et al.] ; prijevod sažetka na talijanski Iva Grgić ; prijevod sažetka na engleski Tomislav Pisk ; odgovorni urednik Ariana Kralj ; glavni urednik Ivan Kožarić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka, 2002. - 96 str. : ilustr. ; 30 cm

ISBN 953-154-530-8

Bibliografija (izbor): str. 92. - Summary: str. 71 ; Riassunto: str. 72.

33. KRLEŽA, Miroslav

Djela Miroslava Krleže / glavni urednik Velimir Visković. - Zagreb : Naklada Ljevak : Matica hrvatska : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2000.- . - sv. ; 21 cm

Sv. 11: Legende. – 2002. - 332 str. - ISBN 953-178-501-5; ISBN 953-150-644-2

Sv. 13: Golgota : [drama u pet činova]. – 2002. – 103 str. - ISBN 953-178-503-1; ISBN 953-150-646-9

Sv. 15: Aretej : [ili Legenda o Svetoj Ancili, Rajskoj Ptici] : [fantazija u pet slika]. – 2002. – 223 str. - ISBN 953-178-505-8; ISBN 953-150-648-5

Sv. 16: Put u raj : [filmski scenarij]. - 2002. - 119 str. - ISBN 953-178-506-6; ISBN 953-150-649-3

34. KRLEŽINI dani (2001 ; Osijek)

Hrvatska dramska književnost i kazalište - inventura milenija / Krležini dani u Osijeku, 2001 ; priredio Branko Hećimović. - Zagreb; Osijek : Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU : Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku : Pedagoški fakultet, Osijek, 2001-2002. - 2 sv. ; 24 cm

ISBN 953-154-562-6

Zbornik radova Krležinih dana u Osijeku 2001. - Bibliografske bilješke uz tekst.

Dio 2. / priredio Branko Hećimović. – 2002. – 362 str.

Sadržaj: Paljetak, Luko: Moje daskanje na valovima teatra, str. 7-10. Kravar, Zoran: Sukobi u Krležinu Michelangelu, str. 11-15. Ivšić, Radovan: Krleža izdaleka, str. 16-18. Šundalić, Zlata: Kako čitati Mecićev Zraak Suncsani od Dusse aliti Puut od Prisuetoga i Prislavnoga Krixa iz 1726. godine, str. 19-38. Stipčević, Ennio: Uz prvo poglavlje hrvatske libretistike : nekoliko načelnih napomena, str. 39-44. Bobinac, Marijan: Bečka lakrdija u hrvatskom kazalištu izmedu Demetra, Freudenreicha i Šenoe, str. 45-59. Bogner-Šaban, Antonija: Lik baruna Trenka u književnom i glazbenom okruženju, str. 60-81. Car-Mihec, Adriana: Kratki komadi Marije Jurić Zagorke, str. 82-92. Lacko Vidulić, Svjetlan: Inventura dramskog stvaralaštva Camille Lucerne, str. 93-105. Marijanović, Stanislav: Nepoznata drama Branka Vodnika – Sfinga, str. 106-121. Batušić, Nikola: Josip Bach i moderna, str. 122-134. Hećimović, Branko: Fragmenti o postojanju i djelovanju Matice hrvatskih kazališnih dobrovoljaca, str. 135-156. Petlevski, Sibila: Gavella u svjetlu recentnih teorija glume, str. 157-166. Lederer, Ana: Strozzijev udžbenik za glumu, str. 167-178. Perković, Vlatko: Kazališni teoretičar i praktičar Kalman Mesarić, str. 179-191. Svetina, Ivo: Hrvatsko kazalište u djelu Dušana Moravca : odlomak, str. 192-198. Damiani, Alessandro: Talijansko kazalište u Rijeci, 1945.-1954., str. 199-202. Brlenić-Vujić, Branka: Intermedijalnost Matkovićeva Vašara snova, str. 203-209. Gašparović, Darko: O kazališnoj poetici Radovana Ivšića, str. 210-223. Fabrio, Nedjeljko: Gotovac i Tijardović : ili dva skandala glazbenoga kazališta u hrvatskom socrealizmu, str. 224-234. Pavlovski, Borislav: Krleža na makedonskim pozornicama, str. 235-260. Sobczak, Jadwiga: Poljska avangardna drama u hrvatskom kazalištu : Slawomir Mrožek, 1960.-1989., str. 261-274. Dziuba, Jolanta: Hrvatska psihodrama - o dramskom pismu generacije prologovaca (Chorwacka psychodrama. Dramaturgia pokolenia "prologowców" (1968-1995) / Jolanta Dziuba, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2001., str. 275-282. Lozica, Ivan: Ivan Slamnig i Marina kruna, str. 283-288. Kabiljo, Alfi: Hrvatski musical i rock opere, str. 289-294. Blažević, Marin: Skica za raspravu : o (re)produkciji i de(kon)strukciji demokrature u hrvatskom glumištu devedesetih ili kako (u)biti vladar(a)?, str. 295-312. Nikčević, Sanja: Nova drama koja udara u lice, str. 313-328. Prilozi. Hećimović, Branko: Kronologija Krležinih dana u Osijeku 2001., str. 331-333. Bogner-Šaban, Antonija: Repertoar Krležinih dana u Osijeku 2001., str. 334-339. Hećimović, Branko: Napomena, str. 341-342. Ljubić, Lucija: Kazalo imena, str. 343-360.

35. KRONIKA Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU. - ISSN 1330-6731

N. t. god. 4, br. 8 (2001) / glavni urednik Tomislav Sabljak. - 280 str. ; 28 cm

Sadržaj: Sabljak, Tomislav: Uvod u povijest [Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe], str. 7-8. Mostarkić, Snježana: Povijest zgrade Narodni dom, str. 11-30. I. Odsjek za povijest hrvatske književnosti. Mihanović-Salopek, Hrvojka: Povijest Odsjeka, str. 33-38. Pavešković, Antun: Članovi Odsjeka, str. 39-61. Sapunar, Andrea: Bibliografija kritičkih izdanja sabranih djela hrvatskih pisaca Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU (1953-1999.), str. 62-74. Maštrović, Tihomil: Znanstveni zbornici priređeni u Odsjeku, str. 75-85. Lederer, Ana; Matičević, Ivica: Katalozi i izložbe priređeni u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, str. 86-106. Matičević, Ivica: Knjižnica Odsjeka, str. 107-110. Sapunar, Andrea: Popis rukopisnih ostavština u arhivu Odsjeka, str. 111-120. Flaker, Vida; Stepan, Ingrid: Zbirka umjetnina u Odsjeku, str. 121-136. II. Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta. Hećimović, Branko: Povijest Odsjeka, str. 139-144. Lederer, Ana: Članovi Odsjeka, str. 145-160. Hećimović, Branko: Krležini dani u Osijeku, str. 161-162. Hećimović, Branko: Izdavačka djelatnost, str. 163-164. Lederer, Ana: Knjige i znanstveni zbornici priređeni u Odsjeku, str. 165-176. Hećimović, Branko; Bogner-Šaban, Antonija: Nagrade i povelja Odsjeka, str. 177-184. Hećimović, Branko: Knjižnica Odsjeka, str. 185-186. Hećimović, Branko: Muzejsko-kazališna zbirka Odsjeka, str. 187-216. III. Odsjek za povijest hrvatske glazbe. Katalinić, Vjera: Povijest Odsjeka, str. 219-224. Katalinić, Vjera: Članovi Odsjeka, str. 225-238. Juričić, Vedrana: Knjižnica Odsjeka, str. 239-244. Juričić, Vedrana: Arhiv Odsjeka, str. 245-248. IV. Kronika Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU. Flaker, Vida; Bogner-Šaban, Antonija: Bibliografija Kronike Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, str. 251-278. Summary, str. 279-280.

36. LARUS : godišnjak Zavoda za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - ISSN 0350-5189

Knj. 48 (2002) / glavni urednik Zvonimir Devidé. - 96 str. : ilustr.

Sadržaj: Stota obljetnica Zavoda za ornitologiju = 100th Anniversary of the Institute of Ornithology, str. 7. Pozdravni govori. Govori akademika: I. Padovana, M. Meštrova i Z. Devidéa, str. 9-13. Devidé, Zvonimir: Ornitologija u Hrvatskoj u godinama 1899. do 1901., str. 17-20. Sušić, Goran: Sto godina znanstvene djelatnosti Zavoda za ornitologiju, str. 21-26. Kralj, Jelena: Projekt praćenja selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj, str. 27-31. Meštrov, Milan: Važnost ornitoloških istraživanja u ekologiji, str. 33-37. Salvati, Luka; Manganaro, Alberto; Fattorini, Simone: Breeding density, colony size, and colony spacing in relation to nest sites in an urban Jackdaw Corvus monedula population. Sažetak: Gustoća populacije, veličina i raspored kolonija urbane populacije čavke Corvus monedula s obzirom na raspoloživost mjesta za gniježđenje, str. 39-45. Dolenec, Zdravko: Intraclutch egg dimension variation in the tree sparrow Passer montanus. Sažetak: Promjenjivost dimenzija jaja u gnijezdu poljskog vrapca Passer montanus, str. 47-54. Ćiković, Davor; Kralj, Jelena: Rezultati prstenovanja i nalazi prstenovanih ptica od 1998. do 2000. godine (XXXII. izvješće). Summary: Results of bird ringing and recoveries of ringed birds from 1998 till 2000 (32nd Report), str. 55-71. Kralj, Jelena; Radović, Dragan: Rijetke vrste u Hrvatskoj. 1. izvještaj Hrvatske komisije za rijetke ptice. Summary: Rare birds in Croatia (1st report of the Croatian rarities committee), str. 73-83. Kratke bilješke = Short notes. Crnković, Robert; Grlica, Ivan Darko; Šetina, Mirko; Barać, Denis: Gniježđenje vlastelice Himantopus himantopus (L) u Hrvatskoj. Summary: Breeding of the black-winged stilt Himantopus himantopus (L) in Croatia, str. 85-88. Leskovar, Krešimir: Najzapadnije gniježđenje bjelobrade čigre Chlidonias hybridus u Hrvatskoj. Summary: The westernmost breeding of the whiskered tern Chlidonias hybridus in Croatia, str. 88-89. Grošelj, Peter: Gniježđenje drozda bravenjaka Turdus pilaris u Hrvatskoj. Summary: Breeding of the

fieldfare Turdus pilaris in Croatia, str. 90-91. Žganec, Krešimir: Drozd bravenjak Turdus pilaris nova gnjezdarica Hrvatske. Summary: The fieldfare Turdus pilaris, a new breeding species in Croatia, str. 91-92. Belić, Mario; Šafarek, Goran: Nalaz šarenog kulika Charadrius morinellus na Velebitu. Summary: Finding of the dotterel Charadrius morinellus on the Velebit Mountain, str. 92-93. Novosti = News, str. 94. Upute autorima = Instructions for authors.

37. LJETOPIS Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu. 2001. - ISSN 1330-0725

Knj. 105 / urednik Andrija Kaštelan. - 2002. - 406 str. ; 24 cm

Sadržaj: Članovi Akademije, str. 11-40. Zasjedanja Akademije, str. 43-71. Izvješće o radu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u godini 2001., str. 75-346. Veličan, Tamara: Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti objelodanjenih u godini 2001., str. 347-380. Nekrolozi. Stipetić, Vladimir: Stjepan Bratko (1945.-2001.), str. 383-384, slika. Kamenar, Boris: Otto Kratky (1902.-1995.), str. 385-386, slika. Batušić, Nikola: Ranko Marinković (1913.-2001.), str. 387-389, slika. Pusić, Eugen: Herbert A. Simon (1916.-2001.), str. 390-391. Jelčić, Dubravko: Ivan Slamnig (1930.-2001.), str. 392-393, slika. Vončina, Josip: Franjo Švelec (1916.-2001.), str. 394-396, slika. Degan, Vladimir Đuro: Haroldo Valladao (1901.-1987.), str. 397. Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2001., str. 401-405.

38. MAČEK, Ivo

Gudački kvartet / Ivo Maček. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. - 104 str. ; 31 cm

ISMN M-9005205-1-7

39. MAROEVIĆ, Ivo

Kronika zagrebačke arhitekture : 1981.-1991. / Ivo Maroević ; [fotografije B. Bernardi...[et al.]. - Zagreb : Institut za povijest umjetnosti, 2002. - 131 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Mala biblioteka Instituta za povijest umjetnosti. Likovna kritika ; knj. 8)

ISBN 953-6106-36-1

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

40. MAŽURANIĆ, Ivan

Smrt Smail-age Čengića / Ivan Mažuranić ; priredili Ivo Frangeš i Milan Moguš. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2001. - 258 str., tabla sa slikom I. Mažuranića ; 25 cm

ISBN 953-154-426-3

41. MEĐUNARODNI znanstveni simpozij Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske (2002 ; Varaždin)

Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske = Creative Potential in Function of Socially-Economi-

cal and Cultural Development of North-Western Croatia : zbornik radova Međunarodnog znanstvenog simpozija održanog u Varaždinu 21. i 22. studenoga 2002. godine / [glavni i odgovorni urednici Andre Mohorovičić, Vladimir Stipetić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad ; Varaždin : Tiskara Varteks, 2002. - 558 str. : ilustr., tablice, graf. prikazi, zemljop. crteži ; 30 cm

ISBN 953-154-560-X

U spomen godišnjici prerane smrti prof. dr. sc. Stjepana Bratka, člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Bibliografija iza većine radova.

Sadržaj: Mohorovičić, Andre: Predgovor, str. 13-14. Stipetić, Vladimir: Gospodarski razvitak Hrvatske tijekom 20. stoljeća, str. 15-43. Zelić, Mirko; Omrčen, Božidar; Miočev, Davorka; Brkić, Vladislav: Potencijalne mogućnosti iskorištavanja geotermalne energije sjeverozapadnog dijela Hrvatske, str. 45-54. Bojanić-Obad-Šćitaroci, Bojana; Obad-Šćitaroci, Mladen; Božić, Nikša; Krajnik, Damir: Perivojno naslijeđe sjeverozapadne Hrvatske u funkciji turističkog i kulturnog razvoja, str. 55-70. Veselica, Vladimir: Globalizacija i nova ekonomija, str. 71-92. Čavlek, Miroslav: Napredne tehnologije - hrvatski izazov, str. 93-109. Cingula, Marijan; Klačmer, Marina: Socijalno poduzetništvo kao čimbenik razvoja sjeverozapadne Hrvatske, str. 111-120. Jovančević, Radmila: Globalizacija i inozemna direktna ulaganja - implikacije za Hrvatsku, str. 121-132. Petrić, Hrvoje: Procjene broja stanovnika i ekonomskog razvoja gradskih naselja sjeverozapadne Hrvatske od kraja 16. do početka 18. stoljeća, str. 133-152. Dvorski, Stjepan: Promet kao čimbenik regionalnog razvitka, str. 153-161. Gotić, Robert; Gotić, Ivan: Varaždinske Toplice - autocesta Zagreb-Goričan, str. 163-171. Gregurinčić, Davorin: Varaždinska županija - prostorni plan županije u funkciji razvoja i zaštite prostora, str. 173-185. Brčić, Ružica: Porezni sustav Republike Hrvatske i šanse za razvoj gospodarstva Varaždinske županije, str. 187-201. Ruža, Franjo: Uvjeti razvitka industrije u Varaždinu početkom 20. stoljeća, str. 203-217. Matotan, Zdravko: Mogućnosti razvoja povrćarske proizvodnje u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, str. 219-225. Kolar-Dimitrijević, Mira: Mlinarstvo sjeverozapadne Hrvatske do 1941. godine, str. 227-236. Trokter, Ivan: Utjecaj razvoja tehnike, tehnologije i organizacije na proizvodno zapošljavanje, str. 237-246. Klemm, Miroslav: Spomenička baština u službi društveno gospodarskog razvoja sjeverozapadne Hrvatske, str. 247-248. Jembrih, Alojz: Kajkaviana croatica - historijska svijest danas, str. 249-256. Đurić, Tomislav: Spomenička kulturna i prirodna baština varaždinsko-topličkog, viničkog i belskog kraja u funkciji društveno-gospodarskog razvoja Varaždinske županije, str. 257-263. Runjić, Šime; Ivković, Željko: Istraživanje i proizvodnja nafte i plina u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, str. 265-266. Meandžija, Ivan; Šikonja, Želimir; Lukić, Mirko; Tišljar, Vladimir: Proizvodnja i priprema prirodnog plina iz polja duboke Podravine na početku trećeg tisućljeća, str. 267-279. Zelić, Mirko; Omrčen, Božidar; Brkić, Vladislav; Lončarić, Božidar: Odlaganje tehnološkog otpada utiskivanjem u duboke geološke formacije na području sjeverozapadne Hrvatske, str. 281-306. Šimunić, Antun; Hećimović, Ivan: Termalne vode sjeverne Hrvatske (geneza i zaštita), str. 307-324. Grdjan, Dragutin; Hudoletnjak, Vladimir: Utjecaj hidrogeoloških uvjeta u varaždinskom vodonosnom sloju na kvalitetu vode vodoopskrbnog sustava Varaždin, str. 325-338. Lončarić, Rudolf; Amadori, Mirna: Sanacija starih građevina i obnova pročelja, str. 339-357. Šimek, Marina: Arheološka prošlost - vrijednost budućnosti, str. 359-367. Azhniuk, Yuriy Nikolaevič; Priymych, M. V.: Croatian traces in history and culture of south-western Ukraine, str. 369-374. Peričić, Denis: Budućnost kajkavštine. Summary: The future of kajkavic language and literature, str. 375-385. Filipan, Božena: Kraljevske

sajamske povlastice - kulturno-povijesni spomenici Varaždinskih Toplica, str. 387-403. Hranjec, Stjepan: Izobrazba učitelja - stvaralački potencijal u ukupnom razvoju sjeverozapadne Hrvatske, str. 405-408. Kopjar, Sanja; Kopjar, Zvonimir: Katalogizacija zaštićenih dijelova prirode na području Varaždinske županije, str. 409-424. Perči, Ljerka: Knjižnica obitelji Bombelles, str. 425-435. Žugaj, Miroslav; Kero, Krsto; Bojanić-Glavica, Benedikt: Stalni gospodarski izvjestitelji Kraljevskoga zemaljskoga statističkog ureda u Zagrebu za Županiju varaždinsku na smjeni dvaju stoljeća, str. 437-460. Dobrinić, Damir: Društveno ekonomski značaj pošte u razvoju regije, str. 461-472. Hunjak, Tihomir; Parat, Pavao: Zadovoljstvo klijenata - uvjet za profitabilno poslovanje banaka, str. 473-482. Križanić, Franjo: Financijska praksa trgovačkog društva za proizvodnju elektroničkih komponenti iz sjeverozapadne Hrvatske, str. 483-503. Koren, Tomislav: Utvrđivanje strukture zastoja i gubitaka vremena u procesu proizvodnje odjeće, str. 505-518. Hozjan, Andrej: SZ Hrvatska na jožefinskih vojaških kartah 1782-1785, str. 519-526. Ozimec, Stjepan: Sustavno poticanje kreativnosti edukativno-heurističkim metodama u obrazovnom sustavu u funkciji društveno-ekonomskog razvoja, str. 527-538. Stipčević, Ennio: Proučavanje glazbene baštine Varaždina: skladateljski opus Ivana Wernera, str. 539-541. Tomorad, Mladen: Egipatske zbirke u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na egipatsku zbirku Gradskog muzeja Varaždin, str. 543-558.

42. MIGOTTI, Branka

Two Gold-sandwich glasses from Štrbinci (Đakovo, Northern Croatia) / Branka Migotti ; [editor Marin Zaninović]. - Zagreb : Croatian Academy of Sciences and Arts, Department of Social Sciences, Division of Archeology, 2002. - 63 str. : ilustr. ; 25 cm

ISBN 953-154-555-3

Bibliografija: str. 57-63.

43. MIHALJEVIĆ, Milan

Slavenska poredbena gramatika / Milan Mihaljević. - Zagreb : Školska knjiga, 2002. - 2 sv. ; 21 cm. - (Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu = Manualia Universitatis studiorum Zagrabiensis)

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dio 1.: Uvod i fonologija. - 2002. - XII, 242 str. - ISBN 953-0-30225-82002

44. MLADE hrvatske grafičarke [grafička mapa] / [predgovor Marina Baričević ; urednica Slavica Marković ; odg. urednik Edo Murtić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, 2002. - [11] grafika ; 71x52 cm

45. MLJETSKI statut / [priredili i preveli Ante Marinović i Ivo Veselić ; glavni urednik Ivo Petrinović]. - Split : Književni krug ; Dubrovnik : Zavičajni klub "Mljet", 2002. - 266 str., [16] str. s tablama (djelomice u bojama) ; 21 cm. - (Splitski književni krug. Svjedočanstva ; knj. 16)

ISBN 953-163-155-7

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Sadrži hrv. prijevod i lat. izvornik. - Str. 15-58: Uvod: Lokalna samoupravna vlast na Mljetu (po

Statutu) u doba Dubrovačke komune/Republike. - Str. 221-228: Riassunto: L'autogoverno locale a Mljet (secondo lo "Statuto") al tempo del comune/Repubblica di Dubrovnik / traduzione Nicoletta Babić. - Str. 229-235: Summary: Local self-government on the Island of Mljet (according to its Statute) during the Commune/Republic of Dubrovnik period / translated by Mirjana Bonačić. - Bibliografske bilješke uz uvodni tekst. - Kazala.

46. MOGUŠ, Milan

Senjski rječnik / Milan Moguš. – Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ; Senj : Matica hrvatska Senj, 2002. - 181 str. ; 24 cm

ISBN 953-154-538-3; ISBN 953-97037-7-8

47. MURTIĆ, Edo

Edo Murtić : slike 2000-2001. i keramika 2001. : Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Park skulptura Gliptoteke HAZU, veljača - ožujak 2002 / [predgovor] Tonko Maroević ; [fotografije Renzo Kosinožić... et al. ; odgovorni urednik Ariana Kralj ; glavni urednik Ivan Kožarić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka, 2002. - [76 str.] : ilustr. u bojama ; 34 cm

ISBN 953-154-526-X

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.

48. NAFTA : scientific journal. - ISSN 0027-755X

Y. 53, no. 1 (January 2002) – 12 (December 2002) / editor in chief Stjepan Djurasek.

49. NEUHAUS, Heinrich

O umjetnosti sviranja klavira : bilješke profesora / Heinrich Neuhaus ; preveo Jakša Zlatar ; [kajdopis Miljenko Šikuten]. - 3. izd. - Zagreb : Jakša Zlatar, 2002. - 208 str. : ilustr., note ; 24 cm. - (Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu = Manualia Universitatis studiorum Zagrabiensis)

ISBN 953-96605-4-8

Prijevod djela: Ob iskusstvo fortepijannoj igri. - Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Kazala.

50. OBILJEŽAVANJE 30. obljetnice Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima 20. lipnja 2001. / [urednici Dušan Klepac, Katica Čorkalo]. - Zagreb; Vinkovci : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad, 2002. - 51 str. : ilustr. ; 24 cm

ISBN 953-154-531-6

51. OKRUGLI stol Eugen Kumičić - život i djelo (2000 ; Mošćenička Draga, Brseč)

Eugen Kumičić - život i djelo : u povodu 150. obljetnice rođenja književnika Eugena Kumičića : zbornik radova / Okrugli stol, Mošćenička Draga-Brseč, 14.-15. listopada 2000. ; [urednik Ivica Matičević]. - Brseč : Udruga Jenio Sisolski, 2002. - 136 str. : ilustr. u bojama ; 24 cm

ISBN 953-7071-00-6

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Bibliografske bilješke uz tekst. - Imensko kazalo: str. 131-136.

52. PEČARIĆ, Ankica

Strossmayerova oporuka / Ankica Pečarić, Josip Pečarić. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. - 164 str., tabla sa slikom J. J. Strossmayera ; 24 cm

ISBN 953-154-513-8

Bibliografske bilješke uz tekst.

53. PLAKATI Zagrebačkog zbora : od 1910. - 1940. : iz fundusa Kabineta grafike, Zagreb, rujan 2002. / [predgovor Vesna Kedmenec Križić ; prijevod na engleski Višnja Kabalin Borenić ; fotografije Goran Vranić ; urednica kataloga Slavica Marković ; odgovorni urednik Andre Mohorovičić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike : Zagrebački velesajam, 2002. - 24 str. : ilustr., plakati ; 30 cm + CD ROM

ISBN 953-154-551-0

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.

54. PLANOVI rada za 2003. godinu / [urednik Dobriša Skok]. – Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. – 134 str. ; 24 cm. - ISSN 1330-3643

55. PLESNO kazalište danas. Trideset godina plesne povijesti u Njemačkoj : izložba Goethe-Instituta / [organizacija izožbe i urednik kataloga Branko Hećimović]. - Zagreb : Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta ; Goethe-Institut, 2001. - [23] str. : ilustr. ; 30 cm

ISBN 953-154-517-0

Katalog izložbe. - Str. 5-14: Važno je otkriti što ljude pokreće / Jochen Schmidt. - Str. 15-21: Plesno kazalište - dokumentacija / Franz Cramer.

56. POŠTA sjeverozapadne Hrvatske / [glavni i odgovorni urednik Andrej Hozjan]. - Zagreb; Varaždin : Hrvatska pošta : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, 2002. - 258 str. : ilustr. u bojama ; 25 cm

ISBN 953-154-539-1

Bibliografija. - Zusammenfassung. - Summary.

57. POVIJEST osječke Kraljevske gimnazije : od 1766. do 1838. godine = Historia gymnasii Regii Essekinensis : ab anno 1766. ad annum 1838. perducta / [prijevod i obrada Stjepan Sršan ; urednica Dubravka Hackenberger]. - Zagreb ; Osijek : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2001. - 299 str. ; 30 cm. - (Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 4)

ISBN 953-154-455-7

Usporedo lat. tekst i hrv. prijevod. - Lat. tekst faks. rukopisa. - Sažetak: Povijest osječke kraljevske gimnazije pisana od Antuna Ustia svećenika dokinute Družbe Isusove, ravnatelja iste gimnazije do 1781. godine, str. 294. - Summary: The history of the Osijek King's Grammar school written by Antun Ustia, a priest of the disbanded Jesuit Order and the head-master of the school till 1781., str. 295. - Zusammenfassung: Die Geschichte des Osijeker Königlichen Gymnasiums, geschrieben von Antun Ustia, dem Priester des aufgelösten Jesuitenordens und dem Gymnasiumleiter bis 1781., str. 295. - Bilješke: str. 291-293. - Kazalo imena i mjesta: str. 296-298. - Kazalo pojmova: str. 299.

58. RAD Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za književnost. - ISSN 1330-0784

Knj. 25 (2002) / glavni i odgovorni urednik Miroslav Šicel. - 285 str. - (Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ; Knj. 483)

Sadržaj: Aralica, Ivan: Lisko; Dvojbe jednog sumraka; Ogledalce; Prije nego se zazelenjela trava; Bolest; Mijene; Govornik; Priča o glavi i šeširu, str. 1-52. Jelčić, Dubravko: Raj - Clochmerle u Hrvatskoj, str. 53-94. Paljetak, Luko: Soneti i ode za kraj stoljeća, str. 95-106. Tomasović, Mirko: Dva suda o Marulićevoj pjesničkoj vrijednosti, Maretićev i Kranjčevićev, str. 107-120. Pavličić, Pavao: Perivoj od slave, str. 121-152. Mihanović-Salopek, Hrvojka: Umijeće govorništva u djelu Fortunata Svagela (1715-1767), str. 153-174. Čorkalo, Katica: Pripovijesti Ivana Viteza Trnskoga, str. 175-198. Šicel, Miroslav: Putopisna proza od Matije Mažuranića do Šenoina doba, str. 199-210. Šabić, Marijan: Šenoini prepjevi Erbenovih balada, str. 211-226. Sekulić, Ante: Budim u hrvatskoj usmenoj književnosti poglavito bačkih Hrvata, str. 227-258. Žmegač, Viktor: Antun Branko Šimić i europski ekspresionizam, str. 259-270. Nemec, Krešimir: Egzistencijalizam i hrvatski roman, str. 271-285.

59. RAD Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za tehničke znanosti. – ISSN 1330-0822

Knj. 10 (2002) / urednik Vladimir Matković. - 48 str. - (Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ; Knj. 484)

Sadržaj: Rosman, Riko: Längskraftfestigkeit schlanker und gedrungener Rechteckquerschnitte bei Längslast und schräger Biegung. Sažetak: Aksijalna čvrstoća vitkih i kompaktnih pravokutnih presjeka pri uzdužnoj sili i kosom savijanju, str. 1-19. Rosman, Riko: Coupled wall systems with an additional shear connector at the top. Sažetak: Spregnuti sustavi zidova sa dodatnim spojnikom na vrhu, str. 21-43.

60. RADOVI Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru. - ISSN 1330-0474

Sv. 44 (2002) / glavni i odgovorni urednik Franjo Šanjek. - 297 str. : ilustr.

Sadržaj: Članci i rasprave. Kužić, Krešimir: Zabilježbe polarnog svjetla na zagorskim kamicima. Summary: Recordings of polar lights on tomb-stones in the Zagora area, str. 1-8. Petrović, Oleg: Natpisi otoka Molata (1479.-1899.). Summary: Inscriptions on the island of Molat between 1479-1899., str. 9-46. Čunčić, Marica: Odlomak glagoljskog brevijara iz Banja. Summary: The Glagolitic fragment of breviary from Banj, str. 47-98. Čunčić, Marica: Glagoljska Knjižica krizme iz Banja. Summary: The Glagolitic booklet of confirmation from Banj, str. 99-108. Čoralić, Lovorka: Hrvati u mletačkim katastrima (XVII.-XVIII. st.). Summary: Croats in Venetian cadastres (XVII-XVIII century), str. 109-164. Peričić, Šime: Prinos poznavanju pomorske trgovine Splita u XIX. stoljeću. Summary: A contribution towards the description of maritime trade in the city of Split during the XIXth century, str. 165-186. Bralić, Ana: Zadarsko novinstvo prema Istri i Rijeci pred Prvi svjetski rat. Summary: Zadar newspapers and their relation to events in Istria and Rijeka before WWI, str. 187-206. Piplović, Stanko: Dioklecijanov mauzolej između dvaju svjetskih ratova. Summary: Diocletian žs mausoleum between the two world wars, str. 207-242. Šitin, Tonči: Kongres javnih radnika u Zagrebu 1922. i njegovi odjeci u Dalmaciji. Summary: The 1922 congress of public servants in Zagreb and its reverberations in Dalmatia, str. 243-266. Ocjene i prikazi. Čoralić, Lovorka: Zbornik radova o Dugopolju (Dugopolje : zbornik radova općine Dugopolje, sv. 1 / priredio Ante Gulin, Zagreb, Dugopolje, 2001.), str. 267-268. Čoralić, Lovorka: Duvanjski kraj kroz povijest (Duvanjski zbornik : zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa Duvanjski kraj kroz povijest / ur. Jure Krišto, Zagreb, Tomislavgrad, 2000.), str. 269-270. Pavić, Milorad: Hrvatski gradovi na starim planovima i vedutama / Mirko Marković, Zagreb : AGM, 2001., str. 271-273. Kunčić, Meri: Hrvati u procesima mletačke inkvizicije / Lovorka Čoralić, Zagreb : Hrvatski institut za povijest ; Dom i svijet, 2001., str. 273-275. Ladić, Zoran: Povijest hrvatske zajednice u Mlecima (U gradu svetoga Marka) / Lovorka Čoralić, Zagreb : Golden marketing, 2001., str. 275-277. Jelaska, Zdravka: Zbornik o Pavlu Posiloviću (Zbornik radova sa znanstvenog skupa Pavao Posilović i šibensko-skradinski kraj u njegovo doba, Skradin-Visovac, 27.-28. listopada 2000., Šibenik : Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", Zagreb : Hrvatski studiji, 2001.), str. 278-279. Jelaska, Zdravka: Zbornik posvećen Tadiji Smičiklasu (Zbornik Odsjeka za povijesne i društvene znanosti HAZU, posvećen 150. obljetnici rođenja Tadije Smičiklasa /1843.-1993./, vol. 18, Zagreb, 2000.), str. 279-280. Bratanić, Mateo: Izbor iz pera istraživača hvarske baštine (Odabrani radovi) / Niko Duboković Nadalini, Split : Književni krug, 2001., str. 280-282. Diklić, Marina; Diklić, Marjan: O Slovenskoj pučkoj stranci u Bečkom parlamentu i parlamentarnoj politici u Habsburškoj Monarhiji (1897.-1914.) (Slovenska ljudska stranka v Dunajskem parlamentu. Slovenska parlamentarna politika v Habsburški Monarhiji 1897-1914 / Andrej Rahten, Celje, 2001.), str. 283-286. Bralić, Ante: Acta historico-oeconomica (Komisija za ekonomsku povijest društava povjesničara Hrvatske, sv. 27, Zagreb, 2000.), str. 286-287. Lukšić, Mislav Elvis: Iznova pokrenut Akademijin znanstveno-povijesni časopis u Rijeci i Puli (Problemi sjevernog Jadrana, sv. 7, Zagreb : HAZU; Rijeka : Zavod za povijesne znanosti u Rijeci i Područna jedinica u Puli, 2000.), str. 288-289. Sladonja, Mirjana: Časopis za suvremenu povijest (god. 33., br. 3., Zagreb : Hrvatski institut za povijest, 2001.), str. 290-292. Diklić, Marjan: Prva knjiga o stradanju Škabrnje (Naša Škabrnja / 18. studenoga 1991.-18. studenoga 2001./ Ante Milković, Škabrnja, 2001.), str. 292-294.

61. REPERTOAR hrvatskih kazališta / priredio i uredio Branko Hećimović. – Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : AGM, 2002-. – sv. ; 29 cm.

Knj. 3 : Repertoari [1981.-1990.] ; Abecedni popisi i kazala. – Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ; AGM, 2002. - (Biblioteka Posebna izdanja/AGM). - 863 str., ilustr.

ISBN 953-174-162-X

Sadrži i dopune repertoara za godine 1840-1860-1980, repertoare Akademije dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu 1951-1990, hrvatskih kazališta izvan Hrvatske te ostalih važnijih kazališnih grupa i družina.

62. RETROSPEKTIVA nagrađenih crteža 1968.-1999. : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, Zagreb, svibanj, lipanj, srpanj 2002. / [predgovor, životopis i kataloška obrada Nikola Albaneže ; prijevod na engleski Višnja Kabalin-Borenić ; fotografije Goran Vranić ; urednica kataloga Slavica Marković]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, 2002. - 46 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

ISBN 953-154-542-1

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.

63. RICHTER, Vjenceslav

Vjenceslav Richter : retrospektiva grafika : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, Zagreb, listopad, 2002. / [predgovor, životopis, kataloška obrada, koncepcija izložbe i izbor radova Nikola Albaneže ; prijevod na engleski Višnja Kabalin-Borenić ; fotografije Goran Vranić ; urednica kataloga Slavica Marković ; odgovorni urednik Andre Mohorovičić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, 2002. - 40 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm + CD ROM

ISBN 953-154-558-R

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.

64. RJEČNIK hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika / urednici Božidar Finka, Radoslav Katičić. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 1984- . – sv. ; 31 cm.

Knj. 3, sv. 9 : 1. okol-pedesetoletni / urednik Radoslav Katičić ; obrađivači Vida Barac-Grum, Anđela Frančić, Lana Hudeček, Ivan Kalinski, Antun Šojat, Vanja Švaćko, Vesna Zečević. - 2002. - [239] str.

ISBN 953-154-554-5

65. ROŽIĆ, Vatroslav

Prigorje : narodni život i običaji : pretisak posebnog otiska objavljenog 1908. godine / Vatroslav Rožić ; priređivač Tomo Vinšćak. - Jastrebarsko : Naklada Slap, 2002. - 320, XXIII str., [20] listova s tablama : ilustr. ; 25 cm

ISBN 953-191-216-5

Faks. pretisak izd.: Zagreb : JAZU, 1908. - Pretisak iz Zbornika za nar. život i običaje juž. Slavena. - Str. XVII-XXII: Vatroslav Rožić / Vitomir Belaj.

66. SCENOGRAFSKI radovi Eduarda Grinera : donacija obitelji Griner / priredio i uredio Branko Hećimović. - Zagreb : Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta ; Osijek : Hrvatsko narodno kazalište, 2002. - [24] str. : ilustr. djelomično u bojama ; 30 cm

ISBN 953-154-563-4

Katalog izložbe. - Str. 5-6: Proslov / Branko Hećimović. - Str. 7-9: Iz literature o E. Grineru. - Str. 10-24: Popis scenografskih radova E. Grinera ostvarenih u HNK u Osijeku, Dječjem kazalištu "Ognjen Prica", Osijek i Gradskom kazalištu "Joza Ivakić", Vinkovci.

67. SENKER, Boris

Kazališne razmjene / Boris Senker. - Zagreb : Hrvatsko filološko društvo, 2002. - 214 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Biblioteka Književna smotra)

ISBN 953-7067-07-6

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Bibliografska bilješka: str. 211-212.

68. SIROTKOVIĆ, Jakov

Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća : (teze za raspravu) / Jakov Sirotković. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : RIFIN, 2002. - 33 str. ; 24 cm. - (Radovi Odsjeka za ekonomska istraživanja Zavoda za povijesne i društvene znanosti; sv. 35)

ISSN 1331-9116 ; ISBN 953-154-535-9

Bibliografija: str. 31-32 i uz tekst.

69. SPLITSKI spomenici = Monumenta Spalatensia / glavni urednik Tomislav Raukar. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002-. - (Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium)

ISBN 953-154-356-9 cjelina

Dio 1 : Splitski bilježnički spisi = Acta notarium Spalatensium. - 2002-. - 2 sv. - ISBN 953-154-357-7

Sv. 1 : Spisi splitskog bilježnika Ivana pok. Çove iz Ankone od 1341. do 1344. = Acta notarii Spalatensis Iohannis quondam Çove de Ancona ab anno 1341 usque ad annum 1344 / prepisao Jakov Stipišić ; regesta sastavio Ante Nazor. - 2002. - XII, 392 str. ; 24 cm. - (Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium ; knj. 53)
ISBN 953-154-358-5

70. SPOMENICA posvećena Vladimiru Prelogu počasnom članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti : u povodu svečanog ukopa urne 27. rujna 2001 / [urednik Dionis Sunko]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. - 66 str., tabla sa slikom V. Preloga ; 24 cm. - (Obljetničke spomenice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ; sv. 9)

ISBN 953-154-525-1

71. SPOMENICA preminulim akademicima. – ISSN 1330-0865

KIŠPATIĆ, Mijo

Mijo Kišpatić : 1851.-1926. / urednici Stjepan Šćavničar, Vladimir Majer. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti, 2002. - 74 str., tabla sa slikom M. Kišpatića ; 18 cm. - (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 102)

ISBN 953-154-527-8

TORBAR, Josip

Josip Torbar : 1824.-1900. / urednici Milan Meštrov, Sibe Mardešić. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, 2002. - 103 str., tabla sa slikom J. Torbara ; 20 cm. - (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 103)

ISBN 953-154-528-6

72. SUHY, Branko

Branko Suhy : retrospektiva grafika : Kabinet grafike, Zagreb, 12. prosinca 2002.-30. siječnja 2003. / autorica kataloga i izložbe Slavica Marković ; tekstovi u katalogu Slavica Marković, Tonko Maroević, Igor Zidić ; [prijevod na engleski Graham McMaster ; prijevod sa slovenskog Ivanka Filipan ; fotografije Miha Benedičič, Boris Gaberščik]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet grafike, 2002. - 283 str. : ilustr. ; 29 cm

ISBN 953-154-566-9

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku. - Bibliografija (izbor): str. 260-263.

73. SYMPOSIUM Hundred Years of Quantum Theory (2000 ; Zagreb)

Hundred Years of Quantum Theory : proceedings of the symposium held at the Croatian Academy of Sciences and Arts, Zagreb, December 14, 2000 / [urednik Dubravko Tadić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti, 2002. - 145 str. ; 25 cm

ISBN 953-154-536-7

Bibliografija iza većine radova.

Sadržaj: : Preface. Supek, Ivan: Hundred years of quantum theory, str. 3-23. Tadić, Dubravko: From Planck's quantum to the quantum field theory, str. 25-47. Wess, Julius: Symmetries, quantum mechanics and particle physics, str. 49-54. Trinajstić, Nenad: Quantum theory in chemistry, str. 55-65. Picek, Ivica: Quantum physics and astrophysics, str. 67-91. Herak, Janko: Quanta in biological systems. Sažetak: Kvanti u biološkim sustavima, str. 93-107. Šips, Vladimir: Beginning of quantum theory, str. 109-116. Tadić, Dubravko: The beginnings of quantum physics in Croatia, str. 117-124. Paar, Vladimir:

The beginnings of theoretical nuclear physics in Croatia (1955-1960), str. 125-127. Ilakovac, Ksenofont: Development of experimental nuclear physics in Croatia, str. 129-145.

74. Šibenik Cathedral - UNESCO's List of World Cultural Heritage, Croatian Academy of Arts and Sciences, Museum of Casts, rujan 2001 / [texts by Josip Ćuzela...[et al.] ; photographs Damir Fabijanić...[et al.] ; editor Ariana Kralj ; editor in chief Ivan Kožarić]. - Zagreb : Croatian Academy of Arts and Sciences, Museum of Casts, 2001. - 47 str. : ilustr. ; 27 cm

ISBN 953-154-508-1

Katalog izložbe.

75. UMJETNOST azuleja u Portugalu = The Art of Azulejo in Portugal = A arte do azulejo em Portugal, Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, lipanj-srpanj 2002. / [odgovorni urednik Ariana Kralj ; tekstovi Alexandre Nobre Pais, Joâo Pedro Monteiro, Paulo Henriques ; glavni urednik Ivan Kožarić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Gliptoteka, 2002. - 22 str. : ilustr. ; 30 cm

ISBN 953-154-545-6

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv., engl. i port. jeziku.

76. VIDEC, Marjan

Marjan Videc : istraživanje likovnosti : arhitektura, oplošnja, vertikale, proces, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatski muzej arhitekture, Zagreb, ožujak-travanj 2002. / [autori tekstova Dubravka Kisić...[et al.] ; fotografija Nenad Fabijanić...[et al.] ; prijevod Vesna Velički]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatski muzej arhitekture, 2002. - [20] str. : ilustr. ; 42x15 cm

ISBN 953-154-537-5

Katalog izložbe. - Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.

77. VINJA, Vojmir

Jadranske etimologije : jadranske dopune Skokovu etimologijskom rječniku / Vojmir Vinja ; urednik Radoslav Katičić. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : Školska knjiga, 1998-. - sv. ; 24 cm. - (Djela Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti = Opera Academiae scientiarum et artium Croaticae ; knj. 74)

ISBN 953-0-40007-7 (cjelina ŠK); ISBN 953-154-453-0[cjelina HAZU]

Knj. 2 : I – Pa. - 2002. - 303 str.

ISBN 953-154-490-5[HAZU]; ISBN 953-0-40021-7[ŠK]

78. VJESNIK Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - ISSN 1330-0873

God. 10 (2001), br. 1/2 / glavni urednik Slavko Cvetnić. - 169 str.

Sadržaj: Padovan, Ivo; Kaštelan, Andrija: Redovita skupština HAZU, 5. travnja 2001. : riječ predsjednika Hrvatske akademije akad. Ive Padovana i glavnog tajnika, akad. Andrije Kaštelana, str. 7-19. Padovan, Ivo: Uvodno izlaganje akad. Ive Padovana za Dan Akademije, 27. travnja 2001., str. 20-23. Kaštelan, Andrija: Riječ glavnog tajnika, akad. Andrije Kaštelana na redovitoj skupštini o planovima rada, 28. prosinca 2001., str. 24-30. Moguš, Milan: Hrvatska akademija Marku Maruliću dvornim poklonom : svečana sjednica posvećena 500. obljetnici "Judite" Marka Marulića, str. 31-33. Jelčić, Dubravko: Naš Marulić : svečana sjednica posvećena 500. obljetnici "Judite" Marka Marulića, str. 34-38. Begović, Miroslav; Golub, Ivan: Predstavljanje faksimilnog izdanja časoslova Farnese (uvodno izlaganje akad. M. Begovića; izlaganje g. Ivana Goluba), str. 39-50. Nazor, Anica: Glagoljski fragmenti Ivana Berčića u Ruskoj nacionalnoj knjižnici, str. 51-56. Vialova, Svetlana O.: Predgovor knjizi Glagoljski fragmenti Ivana Berčića, str. 57-62. Dürrigl, Theodor: O hrvatskoj medicinskoj leksikografiji, str. 63-65. Čorkalo, Katica: Trideseta obljetnica Centra za znanstveni rad HAZU u Vinkovcima, str. 66-68. Prijenos urne počasnog člana HAZU, dr. Vladimira Preloga, str. 69-78. Stipetić, Vladimir: Gospodarstvo Kine na početku 21. stoljeća, str. 79-93. Vončina, Josip: Mikaljino blago u hrvatskoj jezičnoj riznici, str. 94-100. Krasić, Stjepan: Međunarodni znanstveni slup o Đuri Bagliviju, str. 101. Svečana sjednica o životu i djelu akademika Josipa Torbara, str. 102. Begović, Miroslav: Govor akad. M. Begovića na otvaranju izložbe Oskar Kogoj u Muzeju arhitekture: "Put rijeke Narayana", str. 103-104. Begović, Miroslav: Govor akad. M. Begovića na otvaranju izložbe "Secesija - slobodnog i kraljevskog Osijeka", str. 105-108. Frangeš, Ivo: Riječ okrenuta sjećanju : otvaranje izložbe o životu i djelu Miroslava Krleže u palači HAZU 11. prosinca 2001., str. 109-111. Enčev, Velizar: Otvaranje spomen-ploče akad. Franji Račkomu, autoru knjige "Povijest Bugarske" : izlaganje Nj. E. Velizara Enčeva, str. 112-114. Istina o tzv. povlaštenim mirovinama članova Hrvatske akademije, str. 115-116. Vargović, Eduard: Glazbeni zbornik Cithara octochorda laureat 31. Varaždinskih baroknih večeri 2001. godine, str. 117-118. Čorkalo, Katica: Temeljna knjiga-povjesnica o hrvatskome banu Josipu Šokčeviću, str. 119-125. Padovan, Ivo: Suvremena kancerologija (onkologija) u Hrvatskoj, str. 126-129. Kaštelan, Andrija: Nakladnička djelatnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2001., str. 130-137. Veličan, Tamara: Pregled izdanja HAZU, str. 138-154. Bogdanić, Nena: Znanstveni skupovi, svečane sjednice, skupštine, predavanja, predstavljanje knjiga, izložbe i komemoracije u 2001. godini, str. 155-164. Di Gianfrancesco, Mario: In memoriam: Fausto Palumbo, str. 165-166. Dobitnici nagrade zaklade "Hrvoje Požar", str. 167-168. Dobitnici nagrade "J. J. Strossmayer", str. 169.

79. VRGA, Boris

Gašpar Bolković Pik / [pisac tekstova] Boris Vrga ; [predgovor Slobodan Novak ; prijevod na njemački jezik Tihomir Glowatzky, Ljiljana Reinowski ; fotografije René Schrei... et al.]. - Zagreb : Skaner studio ; Rab : Narodno sveučilište ; Varaždin : Matica hrvatska, 2000. - 221 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 33 cm

ISBN 953-98004-5-5 (Zagreb); ISBN 953-98237-0-6 (Rab); ISBN 953-97731-0-5 (Varaždin)

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Tekst usporedo na hrv. i njem. jeziku. - Predgovor: Zavičaj kao najnestvarniji predio svijeta, str. 5-21. - Str. 216-217: Bibliografija.

80. ZBORNIK Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - ISSN 1330-7134

Vol. 19 (2001) / glavni i odgovorni urednik Miroslav Kurelac. - 2001. - 363 str.

Sadržaj: Andreis, Mladen: Analiza Buffalisove genealogije na temelju povijesnih izvora. Summary: An analysis of the genealogy of Buffalis, based on historical evidence, str. 1-22. Kužić, Krešimir: Prikazi koplja te luka i strijele na srednjovjekovnim nadgrobnim spomenicima iz Dalmatinske zagore. Summary: Depictions of a spear and bow and arrows on the medieval tombstones from the Dalmatinska Zagora, str. 23-34. Levak, Maurizio: Podrijetlo i uloga kmeta u vinodolskom društvu XIII. stoljeća. Summary: The origin and role of the kmeti in the thirteenth-century society of Vinodol, str. 35-81. Fabijanec, Sabine Florence: Pojava profesije mercator i podrijetlo trgovaca u Zadru u XIV i početkom XV stoljeća. Résumé: L'apparition du mercator et l'origine du marchand a Zadar au XIVè et au début du XVè siècle, str. 83-125. Kiss, Andrea: A contribution to research on the historical geography of the first extant "reambulation" sketch from the Carpathian Basin. Sažetak: Prilog istraživanju historijske geografije najstarije sačuvane reambulacijske skice iz Karpatske kotline, str. 127-141. Čoralić, Lovorka: Iz pomorske prošlosti istočnoga Jadrana : tragovima hrvatskih kapetana i paruna brodova u Mlecima. Summary: From the naval history of the eastern Adriatic : traces of Croatian ship-captains and ship-owners in Venice, str. 143-182. Nikolić, Zrinka: Gradska kultura u djelima Jurja Habdelića. Summary: Urban culture in the works of Juraj Habdelić, str. 183-213. Luetić, Tihana: Šime Ljubić kao upravitelj Zemaljskog narodnog muzeja u Zagrebu od 1867. do 1878. godine. Summary: Šime Ljubić as director of the National Museum in Zagreb from 1867 to 1878., str. 215-261. Markus, Tomislav: Devet dokumenata o političkim i državnopravnim zahtjevima hrvatsko-slavonskih županija početkom 1861. godine. Summary: Nine documents on the political and constitutional demands of the counties of Croatia-Slavonia at the beginning of 1861., str. 263-289. Ocjene i prikazi. Fabijanec, Sabine Florence: Inventar dobara Mihovila suknara pokojnog Petra iz godine 1385. / Jakov Stipišić, Zadar, 2000., str. 293-294. Karbić, Damir: Andreas condam Petri de Canturio. Quaterni imbreviaturarum 1353-1355. / Andrija pok. Petra iz Cantua. Bilježnički zapisi 1353-1355., sv. 1, Notarilia Iadertina/Spisi Zadarskih bilježnika 4, Zadar : Državni arhiv u Zadru, 2001., str. 294-296. Karbić, Damir: Priručnik za istraživanje hrvatske povijesti u Tajnom vatikanskom arhivu od ranog srednjeg vijeka do sredine XVIII. stoljeća. Schedario Garampi, 2 sv. / Jadranka Neralić, Zagreb : Hrvatski institut za povijest, 2000., str. 296-297. Ladić, Zoran: Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća, Zagreb : Hrvatski institut za povijest, 1999.-2000., str. 297-300. Kunčić, Meri: U gradu svetoga Marka. Povijest hrvatske zajednice u Mlecima / Lovorka Čoralić, Zagreb : Golden marketing, 2001., str. 301-304. Ladić, Zoran: Sveto Rimsko Carstvo / Jean-François Noël, Zagreb : Barbat, 1998., str. 304-308. Zelić, Ivana: Hrvatska srednjovjekovna diplomacija, Zbornik Diplomatske akademije, sv. 2, Zagreb : Diplomatska akademija Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske, 1999., str. 309-311. Kunčić, Meri: Devetsto godina Bašćanske ploče (1100.-2000.) / gl. ur. Petar Strčić, Krčki zbornik, sv. 42, Baška, 2000., str. 311-314. Ravančić, Gordan: Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, sv. 37, Dubrovnik, 1999., str. 314-317. Pešorda, Zrinka: Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, sv. 38, Zagreb-Dubrovnik, 2000., str. 317-320. Ladić, Zoran: Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, sv. 40, Zagreb-Zadar, 1998-1999., str. 320-323. Birin, Ante: Croatica christiana periodica : časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, god. 22-23, br. 43-46, Zagreb, 1999-2000., str. 324-328. Nikolić, Zrinka: Povijesni prilozi, Hrvatski institut za

povijest, sv. 17, Zagreb, 1998., str. 328-332. Luetić, Tihana: Povijesni prilozi, Hrvatski institut za povijest, sv. 18, Zagreb, 1999., 333-335. Šute, Ivica: Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sv. 31, Zagreb, 1998., str. 335-338. Šute, Ivica: Historijski zbornik, god. LI, Zagreb 1998., str. 338-341. Fabijanec, Sabine Florence: Cahiers de civilisation médiévale, Xe-XIIe siècles, [Zbornik srednjovjekovne civilizacije, X.-XII. stoljeće], 41e année, Centre d'études superieures de civilisation médiévale, Poitiers 1998., br. 161-164, str. 341-344. Fabijanec, Sabine Florence: Cahiers de civilisation médiévale, Xe-XIIe siècles, [Zbornik srednjovjekovne civilizacije, X.-XII. stoljeće], 42e année, Centre d'études superieures de civilisation médiévale, Poitiers 1999., br. 165-168, str. 344-347. Gulin, Ante: In memoriam: Vladimir Košćak (1921: 1991.) : Život i djelo, str. 349-354. Karbić, Damir: In memoriam: Pál Engel (1938.-2001.), str. 355-358.

81. ZBORNIK radova posvećenih 60. obljetnici Prelog-Seiwert[h!]ove sinteze adamantana : održanoj 22. svibnja 2001. u palači Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb / [urednik Dionis Sunko]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti : Hrvatsko kemijsko društvo : Pliva, 2002. - 54 str. : ilustr. ; 24 cm

ISBN 953-154-548-0

Sadržaj: Sunko, Emerik Dionis: Predgovor, str. 7-8. Sunko, Emerik Dionis: Seiwerthova priča o adamantanu, str. 9-15. Mlinarić-Majerski, Kata: Povratak adamantanske kemije u Zagreb, str. 17-27. Mihalić, Zlatko: Adamantil kationi, str. 29-33. Vranešić, Branka: Biološki aktivni derivati adamantana, str. 35-48. Radek, Valenta: Development and production of adamantanes at Pliva-Lachema, a. s., str. 49-54.

82. ZIMMERMANN, Stjepan

Jaspersov egzistencijalizam / Stjepan Zimmermann ; glavni i odgovorni urednik Vladimir Stipetić. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, [2002-]. - 2 sv. ; 24 cm

Na nasl. listu navedena pogrešna god. izd. (2001.).

ISBN 953-154-425-5 (cjelina)

Sv. 1 : Karl Jaspers prema religiji : fragmenti o Jaspersovom egzistencijalizmu u vezi s općom filozofijom, napose neoskolastičkom. – 2002. - XVI, 802 str. ; 24 cm

ISBN 953-154-577-X (sv.1)

Str. 745-777: Pogovor: Čovjekovo opstojanje između egzistencije i transcedencije : Zimmermannova rasprava s filozofijom egzistencije K. Jaspersa / Josip Oslić. - Kazalo imena: str. 779-782. - Kazalo pojmova: str. 783-802.

83. ZNANSTVENI sastanak Bolesti dojke (12 ; 2002 ; Zagreb)

Bolesti dojke : zbornik radova XII. znanstvenog sastanka "Bolesti dojke" održanog 3. 10. 2002. u Zagrebu / [urednici Ivan Prpić, Josip Unušić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti, Odbor za tumore, 2002. - 173 str. ; 24 cm

ISBN 953-154-549-9

Bibliografija iza svakog rada.

Sadržaj: Aktualni problemi bolesti dojke. Gamulin, Stjepan: Da li su potrebne profilaktičke operacije u žena s visokim rizikom za rak dojke, str. 9-17. Unušić, Josip; Majerović, Mate; Jakić-Razumović, Jasminka; Ivrlač, Radojko; Hulina, Davor; Džepina, Ivo; Mijatović, Davor; Podolski, Paula; Bulić, Krešimir: In situ ablacija tumora dojke, str. 19-23. Vrdoljak, Eduard: Uloga kapecitabina u liječenju raka dojke, str. 25-29. Značenje onkogena HER 2 za prognozu i liječenje raka dojke. Pavelić, Krešimir: Temeljni aspekti istraživanja onkogena HER2/neu, str. 33-40. Kapitanović, Sanja: Obitelj erbB-2/HER-2 receptora i njihovih liganada u nastanku i napredovanju raka dojke, str. 41-50. Jakić-Razumović, Jasminka; Unušić, Josip; Vrbanec, Damir: Određivanje HER-2/neu onkogena kod raka dojke - zašto, kada, kako?, str. 51-59. Vrbanec, Damir: Uloga onkogena HER 2 u strategiji liječenja raka dojke, str. 61-67. Roth, Anton: Trastuzumab - anti HER 2 monoklonska antitijela - ciljana terapija raka dojke, str. 69-76. Radioterapija raka dojke - istine i kontroverze. Šamija, Mirko; Solarić, Mladen; Bišćan, Mirjana; Gamulin, Marija; Čović, Dinko; Juretić, Antonio: Kada i kako provoditi adjuvantnu radioterapiju nakon mastektomije, str. 79-90. Krajina, Zdenko; Badžek, Saša; Grah, Josip: Da li je adjuvantna radioterapija uvijek potrebna nakon poštedne operacije raka dojke - s posebnim osvrtom na intraoperacijsku radioterapiju, str. 91-106. Pavlović-Ružić, Ira; Belac-Lovasić, Ingrid: Da li sve žene poslije poštedne operacije duktalnog in situ raka dojke (DCIS) trebaju i radioterapiju, str. 107-116. Solarić, Mladen; Bišćan, Mirjana; Čović, Dinko; Gamulin, Marija; Juretić, Antonio; Šamija, Mirko: Kako poslijeoperacijski lokoregionalni recidivi utječu na preživljenje bolesnica s rakom dojke, str. 117-125. Palpabilna tvorba u dojci - dijagnostički i terapijski problem. Belicza, Mladen; Krušlin, Božo; Čupić, Hrvoje; Tomas, Davor; Vučić, Majda: Patohistološki entiteti koji se manifestiraju kao palpabilna tvorba u dojci, str. 129-141. Unušić, Josip; Jakić-Razumović, Jasminka; Ivrlač, Radojko; Hulina, Davor; Džepina, Ivo; Mijatović, Davor; Bulić, Krešimir; Majerović, Mate; Podolski, Paula: Palpabilna tvorba u dojci kao klinički problem, 143-148. Brkljačić, Boris; Vidović, Ljerka; Vojnović, Jovanka; Trutin-Ostović, Karmen: Uloga modernih radioloških i ehografskih pretraga u dijagnostici palpabilne tvorbe u dojci, str. 149-159. Marković-Glamočak, M.; Boban, Dubravka; Sučić, M.; Ries, Sunčica; Gjadrov-Kuveždić, K.; Jakić-Razumović, Jasminka: Da li citološka punkcija može zamijeniti operacijsku biopsiju u dijagnostici palpabilne tvorbe u dojci - mišljenje citologa, str. 161-165. Križanac, Šimun; Ilić, Ivana: Može li citološka punkcija zamjeniti otvorenu biopsiju u dijagnostici palpabilnih lezija u dojci, str. 167-173.

84. ZNANSTVENI skup Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća (2002 ; Zagreb)

Znanstveni skup Polazišta za strategiju ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća održan u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti 23. svibnja 2002. / [glavni i odgovorni urednik Guste Santini ; urednica Višnja Gudelj]. - Zagreb : RIFIN : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002. - [279] str. ; 23 cm

Posebni broj časopisa Ekonomija = Economics (ISSN 1330-0636), god. 9 (2002), br. 3. - Bibliografija na kraju radova.

85. ZNANSTVENI skup povodom petstote obljetnice rođenja Jurja Julija Klovića (1998 ; Zagreb)

Klovićev zbornik : minijatura - crtež - grafika 1450. - 1700. : zbornik radova sa znanstvenoga skupa povodom petstote obljetnice rođenja Jurja Julija Klovića, Zagreb, 22.-24. listopada 1998. / uredio Milan Pelc. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : Institut za povijest umjetnosti, 2001. - 275 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 29 cm

ISBN 953-6106-30-2

Tekst na više jezika. - Bilješke uz svaki rad. - Summaries. - Sažeci.

Sadržaj: Pelc, Milan: Predgovor = Preface, str. 7. Meloni Trkulja, Silvia: La fortuna di Giulio Clovio 1978-1998. Sažetak: Julije Klović - novi prilozi o životu i djelima (1978. - 1998.), str. 9-15. Longhin, Sergio: Nuove fonti su Giulio Clovio. Sažetak: Novi izvori o Juliju Kloviću, str. 17-31. Golub, Ivan: Novi doprinosi za Klovića. Summary: Some new contributions to Clovio's work, str. 33-49. Calvillo, Elena: The collaboration of Giulio Clovio and Eurialo d' Ascoli: The Impresa de l' Aquila and the Roman Maniera. Summary: Suradnja Julija Klovića i Euriala d' Ascolija: Impresa de l' Aquila i rimska maniera, str. 51-61. Bauman, Jennifer Marie: Giulio Clovio and the revitalization of miniature painting at the Medici court in Florence. Sažetak: Julije Klović i obnova sitnoslikarstva na dvoru Medicija u Firenci, str. 63-73. Prijatelj Pavičić, Ivana: Klovićeva ikonografija u kontekstu 16. stoljeća : nastanak, širenje i značenje. Summary: Clovio's iconography in the context of the 16. century : genesis, spreading and significance, str. 75-83. Dorn, Vjekoslav: O očnoj bolesti i drugim zdravstvenim tegobama Jurja Julija Klovića. Summary: Giulio Clovio's eye disease and other health problems, str. 85-97. Pelc, Milan: Kukuljevićev Klović. Summary: Kukuljević's Clovio, str. 99-103. Benozzi, Pietro: Don Giulio Clovio Canonico Regolare di San Salvatore. Sažetak: Don Julije Klović, Regularni kanonik Presvetog Otkupitelja, str. 105-125. Höfler, Janez: Some observations on the reception of early northern engravings in Florence. Sažetak: Razmišljanja uz recepciju ranih sjevernjačkih bakroreza u Firenci, str. 127-135. Kudiš Burić, Nina: Grafički predlošci za slike u Istri nastale između 1550. i 1650. god. Summary: The prints used as models for paintings in Istria between 1550 and 1650, str. 137-151. Repanić-Braun, Mirjana: Grafički predložak i problemi atribucije na nekim primjerima slikarstva 17. stoljeća u zagrebačkoj regiji. Summary: Connection of graphic models and problems of attribution of some 17th century easel paintings in Zagreb region, str. 153-159. Tomić, Radoslav: Slikarska djela u Dalmaciji nastala prema grafičkim predlošcima : (Tizian, Tintoretto, Rafael, Pietro da Cortona: izbor). Summary: Paintings after prints in Dalmatia : (Titian, Tintoretto, Raphael, Pietro da Cortona: selection), str. 161-169. Marković, Vladimir: Grafika i štafelajno slikarstvo u Dubrovniku. Summary: Prints and easel paintings in Dubrovnik, str. 171-175. Murovec, Barbara: Reception of the printed illustrations of Ovid's Metamorphoses in the Baroque painting in Slovenia. Sažetak: Recepcija grafičkih ilustracija Ovidijevih Metamorfoza u slovenskom baroknom slikarstvu, str. 177-185. Abaffy, Mirna: Crteži i grafike - predlošci u Valvasorovoj zbirci Nadbiskupije zagrebačke. Summary: Drawings and prints as models from Valvasor collection in the Bibliotheca Metropolitana, str. 187-203. Sveštarov-Šimat, Margarita: Primjer likovnog i ikonografskog preoblikovanja grafičkog predloška u 17. stoljeću : naslovnica venecijanskog bakroresca Jacopa Piccinija i naslovnice poetskog spjeva braće Zrinski. Summary: Jacopo Piccini and allegorical frontispiece of the poetical work by Zrinski brothers, str. 205-215. Katritzky, M.A.: Franco Bertelli's Carnevale Italiano Mascherato of 1642 and other printed inluences on theatrical pictures in alba amicorum. Sažetak: Carnevale Italiano Mascherato Franca Bertellija iz 1642. i drugi tiskani predlošci za kazališne prikaze u alba amicorum, str. 217-229. Muller, Frank: Biblische Treue und reformatorischer Geist in drei zeitgenössischen

Bilderfolgen zum Leben Christi in der frühen Reformationszeit. Sažetak: Vjernost Bibliji i duh reformacije na tri slikovna niza o životu Krista iz rane Reformacije, str. 231-237. Cvetnić, Sanja: Dječak raspiruje luč - od manirističkoga i baroknoga motiva do antičkih izvora. Summary: The boy blowing fire, Manieristic and Baroque motif and its antique sources, str. 239-247. Fisković, Igor: Problemi predložaka za reljef Jurja Dalmatinca na Arnirovoj raki iz Splita. Summary: Problems of models for relief by Juraj Dalmatinac (Giorgio Dalmata) on the Saint Arnerius tomb in Split, str. 249-275.

86. ZNANSTVENI skup Prevencija ateroskleroze (2001 ; Zagreb)

Prevencija ateroskleroze : novi čimbenici rizika : zbornik radova sa Znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 10. travnja 2001. godine / [urednik Željko Reiner]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti : Hrvatsko društvo za aterosklerozu, 2002. - 108 str. ; 24 cm. - (Posebna izdanja HAZU. Prilozi za strategiju hrvatskog razvoja ; sv. 16)

ISBN 953-154-529-4

Bibliografija uz svaki rad.

Sadržaj: Sučić, Mate: Homocistein čimbenik rizika nastanka ateroskleroze. Summary: Homocystein - a risk factor atherosclerosis, str. 1-22. Jelaković, Bojan: Lipoprotein (a) - zagonetni čimbenik kardiovaskularnog rizika. Summary: Mysterious agent in atherosclerosis, str. 23-41. Zupančić-Šalek, Silva: Povišeni fibrinogen i čimbenici zgrušavanja kao čimbenici rizika. Summary: Elevated plasma fibrinogen levels and clotting factors as risk factors, str. 43-56. Kes, Petar; Brunetta, Bruna: Poremećaji lipida u kroničnom zatajenju bubrega, nefrotskom sindromu i dijalizi. Summary: Lipid abnormalities in chronic renal failure, nephrotic syndrome and dialysis, str. 57-72. Reiner, Željko; Tedeschi-Reiner, Eugenia: Povećana količina C-reaktivne bjelančevine kao čimbenik rizika za aterosklerozu. Summary: CRP as a risk factor for atherosclerosis, str. 73-85. Čabrijan, Tomislav; Radačić-Aumiler, Matea; Čabrijan, Željko: Metabolički sindrom X i ateroskleroza. Summary: The metabolic syndrome, str. 87-108.

87. ZNANSTVENI skup s međunarodnim sudjelovanjem Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje (2000 ; Osijek, Ilok)

Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje : znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Osijek-Ilok, 11.-13. listopada 2000. : zbornik radova / [urednici Julijo Martinčić i Dubravka Hackenberger ; prijevod sažetaka Dubravka Papa ; glavni urednik Tomislav Raukar]. - Zagreb; Osijek : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2002. - 259 str. : ilustr., zemljop. crteži ; 28 cm

ISBN 953-154-556-1

Bibliografije. - Summaries.

Sadržaj: Riječ urednika, str. 9. Sršan, Stjepan: Dostojanstvenici u Statutu grada Iloka 1525. godine. Summary: The dignitaries in the Statute of Ilok Town in 1525., str. 11-24. Vitek, Darko: Povijesne okolnosti nastanka Iločkog statuta. Summary: Historical circumstances of the Ilok Statute emergence, str. 25-37. Čokolić, Attila: Susjedski i komunalni odnosi prema Iločkom statutu iz godine 1525. Summary: Neighbourly and municipal relations according to the Ilok Statute of 1525., str. 39-48. Jelinić, Srećko: Ilok - uređeno trgovište s posebnim osvrtom na odredbe Iločkog statuta, 1525. g., o

zaštiti vjerovnika. Summary: Ilok - a regulated market-town, a special review of the Ilok Statute regulations from 1525, on creditor protection, str. 49-54. Akšamović, Dubravka: Značajke i obilježja Iloka kao trgovačkog središta u XVI. stoljeću - odredbe Iločkog statuta. Summary: Ilok - its significance and characteristics as a trading center in the 16th century - Ilok Statute regulations, str. 55-64. Petranović, Anamari: Značajke rimskog sustava u obvezama ex contractu Statuta grada Iloka. Summary: The features of the Roman system in obligations ex contractu of Ilok's Statute, str. 65-74. Vrbošić, Josip: Iločki statut. Summary: The Ilok Statute, str. 75-81. Andrić, Stanko: Rana povijest Iloka i Iločkih. Summary: The early history of the Iloks and the Iločki family, str. 83-103. Horvat, Zorislav: Utvrde grada Iloka. Summary: Fortresses of the town of Ilok, str. 105-131. Marchis, Filippo de: Ivan Kapistran (1386.-1456.) - misterij njegovih relikvija. Hipoteza i istraživanja prema talijanskim izvorima = Giovanni da Capestrano (1386-1456) : il mistero delle sue reliquie - Ipotesi e ricerche secondo le fonti italiane. Summary: Ivan Kapistran (1386-1456) and the mistery of his relics. The hypothesis and researches according to Italian sources, str. 133-184. Damian, Stefan: Ivan Kapistran (1386.-1456.) : tajna njegovih relikvija. Istraživanja iz franjevačke povijesti u rumunjskim knjižnicama = Giovanni da Capestrano (1386-1456) : il mistero delle sue reliquie. Ricerche per una storia francescana nelle biblioteche romene. Summary: St. Ivan Kapistran in Romanian historical sources : the secret of his relic. The research of Franciscan history in Romanian libraries, str. 185-198. Prister, Lada: Osobitosti utvrđenog grada Iloka na primjerima kasnosrednjovjekovnih arheoloških nalaza. Summary: The characteristics of the fortfied Ilok exemplified by late mediaeval archeological finds, str. 199-203. Lacković, Zlatko: Analiza institucionalnih gospodarskih uvjeta u srednjovjekovnom Iloku. Summary: The analysis of institutional economic conditions in mediaeval Ilok, str. 205-213. Balta, Ivan: Srednjovjekovni Ilok u topografiji i heraldičko-toponomastičkoj analizi (grba i imena) s posebnim osvrtom na prikaze iz 19. i početkom 20. stoljeća. Summary: The mediaeval Ilok in topography and heraldic-toponomastic analysis (coat of arms and names) with special review of the 19th and the beginning of 20th century survey, str. 215-228. Balen, Branka: Likovne vrijednosti Iločkog statuta. Summary: Artistic values of the Ilok Statute, str. 229-233. Batorović, Mato: Vinogradarstvo srednjovjekovnog Iloka. Summary: Wine-growing in the mediaeval Ilok, str. 235-245. Karač, Zlatko; Braun, Alan: Urbanističko-komunalne i građevinske regule u srednjovjekovnom Statutu grada Iloka. Summary: Urban-municipal and building regulations in the mediaeval Statute of the Town Ilok, str. 247-259.

88. ZNANSTVENI skup s međunarodnim sudjelovanjem Prilagodba Europskoj zajednici, hrvatske poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (2002 ; Zadar)

Prilagodba Europskoj zajednici, hrvatske poljoprivrede, šumarstva i ribarstva = Adapting Croatian Agriculture, Forestry and Fisheries to the European Union : zbornik radova : proceedings / Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Zadar 5. do 8. lipnja 2002. ; [glavni i odgovorni urednik Ante Kolega ; prijevod Margareta Volarić]. - Zadar : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo, 2002. - 272 str. ; 24 cm

ISBN 953-154-544-8

Tekst na hrv. i engl. jeziku. - Bibliografija iza svakog rada. - Summaries.

Sadržaj: Božić, Miroslav; Gelo, Ružica; Sever Koren, Anita: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i hrvatska poljoprivredna politika : [sažetak]. Summary: The Stabilization

and Association Agreement and Croatian agricultural policy, str. 13-15. Šuman, Željko: Glavne strateške pozicije u aktualnim pregovorima o poljoprivredi u sklopu WTO-a : [sažetak]. Summary: The main WTO members' strategic position in the current agricultural negotiations, str. 16-17. Katavić, Ivan: Dometi prilagodbe i buduća konkurentnost hrvatskog ribarstva prema EU : [sažetak]. Summary: Possibilities of adjustment and future position of Croatian fisheries with respect to the European Union, str. 18-21. Vondra, Vencl; Martinić, Ivan; Slunjski, Mladen: Hrvatsko šumarstvo pred izazovima ujedinjene Europe. Summary: Croatian forestry in the face of united Europe challanges, str. 22-23. Erjavec, E.; Kavcic, S.: Slovenian experiences with accession to the European process in the field of agriculture, str. 24-45. Selak, V.; Kolega, Ante; Bogućanin, H.; Pavličević, J.; Ivanković, M.; Kasapović, S.: Zaštita i poticanje poljoprivredne proizvodnje u Federaciji Bosne i Hercegovine, str. 46-67. Jurić, Ivan; Đikić, Marija; Čurik, I.: Prilagodba hrvatskog stočarstva uvjetima Europske unije. Summary: Adjustment of livestock production in Croatia to the EU conditions, str. 68-90. Grbavac, Vitomir; Šimunović, Dubravka: Mjesto i uloga elektroničkog poslovanja u izgradnji hrvatske poljodjelske sutrašnjice. Summary: Place and roll of electronic business in development of Croatian agriculture, str. 91-109. Kovačić, D.; Kolega, Ante; Radman, M.: Izravna prodaja poljoprivrednih proizvoda u Hrvatskoj - mogućnosti i ograničenja. Summary: The direct sale of agricultural products in Croatia - possibilities and limitations, str. 110-123. Hrsto, D.; Tratnik, M.: Razina troškova proizvodnje mlijeka u Hrvatskoj. Summary: Justified cost level in milk production in Croatia, str. 124-130. Brkić, Srećko; Žutinić, Đurđica: Društveni aspekt razvoja seoskih područja, str. 131-144. Safner, Roman; Treer, Tomislav; Aničić, Ivica: Prilagodba hrvatskog slatkovodnog ribarstva europskim integracijama : [sažetak]. Summary: Adaptation of Croatian freshwater fisheries to the European integrations, str. 145-146. Kolega, Ante; Pedišić, Petar: Hrvatska marikultura i približavanje EU : [sažetak]. Summary: Croatian aquaculture and approach to EU, str. 147-148. Lovrinov, Mario: Dometi i mogućnosti hrvatskog školjkarstva prema EU. Summary: Targets and possibilities of Croatian shellfish industry with regard to the EU, str. 149-161. Mioč, Boro; Pavić, Vesna: Dometi, prilagodba i budućnost hrvatskog ovčarstva prema EU. Summary: Scope, adaptability and future of Croatian sheepbreeding in relation to the EU, str. 162-163. Bosnić, Petar: Komparativni odnosi proizvodnje i tržišta kravljeg mlijeka u Hrvatskoj i Europskoj uniji : [sažetak]. Summary: A comparative study of cow milk production and the cow milk market in Croatia and the European Union, str. 164-169. Kolak, Ivan; Šatović, Z.: Razvitak hrvatskog sjemenskog programa : [sažetak]. Summary: Development of Croatian seed program, str. 170-171. Vršek, Ines; Karlović, Ksenija; Juračak, Josip: Stanje i perspektive razvoja ukrasnog vrtlarstva u Hrvatskoj : [sažetak]. Summary: State and perspectives of development of ornamental gardening in Croatia, str. 172-173. Gašparec-Skočić, Ljiljana: Prilagodba hrvatskog vinogradarstva i vinarstva standardima EU : [sažetak]. Summary: Adjustment of the Croatian viticulture and enology to the European Union, str. 174. Mataga, Željko: Prilagodba hrvatskog zadružnog sustava standardima zemalja Europske unije : [sažetak]. Summary: The adaptation of the Croatian cooperative system to the standards of the European Union countries, str. 175-176. Vrsaljko, Anđelko: Gospodarska važnost kulture bajama s aspekta hranjivosti i uopće korisnosti : [sažetak]. Summary: Economic importance of almonds from the aspect of nutrition and general usefulness, str. 177-178. Kuterovac, Krešimir; Pranić, D.; Dražić, Maja: Proizvodne odlike goveda u Hrvatskoj u usporedbi sa susjednim zemljama : [sažetak]. Summary: Cattle production characteristics in Croatia in comparison with neighboring countries, str. 179. Bilić, Stipan: Veličina poljoprivrednih imanja, odnosno odgovor hrvatske poljoprivrede na uvjete suvremene konkurencije : [sažetak]. Summary: Size of small holdings with reference to response of Croatian agriculture to conditions of contemporary competition, str. 180-181. Njavro, Mario: Primjena metodologije EU za

izradu tipologije obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u Hrvatskoj : [sažetak]. Summary: Application of the EU's methodology for establishing family farms typology in Croatia, str. 182-183. Golež, Mojca: Ekonomska veličina i tip proizvodnje na poljoprivrednim gospodarstvima u Sloveniji : [sažetak]. Summary: Economic size and type of farming on agricultural holdings in Slovenia, str. 184-185. Đikić, Marija; Jurić, Ivan: Odnosi i raspodjela tkiva kod svinja kao čimbenici konkurentnosti na tržištu svinjskog mesa : [sažetak]. Summary: Distribution of tissues and their relations in pigs as factors of pig meat competitiveness, str. 186-188. Vrsaljko, Anđelko; Kolega, Ante: Veletržnica Benkovac kao čimbenik razvitka hortikulturne proizvodnje : [sažetak]. Summary: Wholesale market Benkovac as a factor of horticultural production development, str. 189-190. Radman, Marija; Kolega, Ante; Kolarić, Maja: Preferencije potrošača jabuka na zagrebačkom tržištu : [sažetak]. Summary: Consumer preferences for apples on Zagreb market, str. 191-192. Šimić, Branimir; Duvnjak, Vinko; Andrić, Luka: Stanje i mogućnosti proizvodnje sjemena hibridnog kukuruza s osvrtom na izvoz : [sažetak]. Summary: Condition and options of hybrid maize seed production with possibilities for export, str. 193-195. Milotić, Aldo; Knaus, Kristina; Oplanić, M.: Istarska rakija kao tipičan regionalni proizvod : [sažetak]. Summary: Istrian brandies as the typical regional product, str. 196-197. Kovačić, Damir; Prebježić, Sonja; Matun, Mladen; Markovina, Jerko: Potrošačke sklonosti na zagrebačkom tržištu kulena : [sažetak]. Summary: Consumer preferences on Zagreb market of kulen, str. 198-199. Mikšić, Marina; Borbaš, Tatjana: Smjernice za razvitak poljoprivrednih marketinških zadruga u Republici Hrvatskoj : [sažetak]. Summary: Directions for development of agricultural marketing cooperatives in the Republic of Croatia, str. 200-202. Defilippis, Josip: Ruralna problematika u svjetlu društvenog interesa : [sažetak]. Summary: Rural issues in the light of social interest, str. 203-204. Žarinčić, M.: Vanjska podrška obnovi sela i poljoprivrede na strateškim područjima : [sažetak]. Summary: External support to the revitalisation of villages and agriculture in the strategic areas, str. 205. Vadnal, Katja; Barbič, Ana: Multi funkcionalni prekid ruralnom razvoju - primjer ponude socijalnih usluga : [sažetak]. Summary: Multifunctional approach toward rural development - case of supply of social services, str. 206-207. Krpina, Ivo; Ćosić, Tomislav; Ivković, Frane: Tratina kao prirodan način održavanja tla u voćnjacima : [sažetak]. Summary: Turf-laid lawns as a nature-friendly method of soil maintance in orchards, str. 208-210. Bogunović, Matko; Husnjak, Stjepan; Vidaček, Željko; Racz, Zoltan; Bensa, Aleksandra; Sraka, Mario: Stanje pedoloških informacija Hrvatske i potrebe u svjetlu međunarodne razmjene : [sažetak]. Summary: Status of pedological information in Croatia and the requirements with regard to international exchange, str. 211-212. Poljak, Milan; Ćosić, Tomislav; Ćustić, Mirjana; Čoga, L.; Ljubičić, Martina; Pavlović, I.: Prilagodba ekološkom poljodjelstvu i kontrola plodnosti tla : [sažetak]. Summary: Adaptation to organic farming and soil fertility control, str. 213-215. Miljković, Ivo: Racionalno korištenje bioekološkog potencijala proizvodnih prostora Hrvatske za voćarstvo i maslinarstvo : [sažetak]. Summary: Rational use of bioecological potential of production areas in Croatia for fruit and olive growing, str. 216-217. Turšić, I.; Hamel, Darka; Čavlek, M.: Ekološki prihvatljiva proizvodnja presadnica : [sažetak]. Summary: Ecologically acceptable production of seedlings, str. 218-219. Gagro, Mirko: Korištenje sporednih proizvoda saturacijskog i acetilenskog mulja u cilju smanjenja ulaganja i čuvanja okoliša : [sažetak]. Summary: Utilization of waste lime and acetylene silt by-products for resources reduction and environment protection, str. 220-221. Šišić, Bruno: Obnova maslinjaka u funkciji restitucije primorskih kulturnih krajobraza : [sažetak]. Summary: The recultivation of olive groves in the function of the restitution of coastal cultural landscapes, str. 222-224. Ćosić, Tomislav; Poljak, Milan; Ćustić, Mirjana; Čoga, L.; Ljubičić, Martina; Pavlović, I.: Gnojiva i gnojidba u ekološkom poljodjelstvu : [sažetak]. Summary: Fertilizers and fertiliziation in organic farming, str. 225-227. Udovč, Andrej; Čemažar, Monika: Analiza

prve godine provedbe slovenskog poljoprivredno-ekološkog programa : [sažetak]. Summary: Analysis of the first year of the Slovene agri-environmental programme implementation, str. 228. Skolan, Vladimir; Travica, Vladimir: Poticanje obiteljskih gospodarstava, ulaganja i kreditna politika. Summary: Stimulation of family economy, investments and credit policy, str. 229-241. Matić, Matko: Grupiranje poljoprivrednih gospodarstava za potrebe analize proizvodnosti rada : [sažetak]. Summary: Grouping agricultural farming for the needs of labour productivity analyses, str. 242-243. Brčić, Josip: Mehanizacija u bržem razvoju poljoprivrede u Hrvatskoj : [sažetak]. Summary: Mehanization in quicker development of agriculture in Croatia, str. 244-245. Kolak, Ivan; Šatović, Z.: Ljekovito i aromatično bilje u razvitku obiteljskog gospodarstva : [sažetak]. Summary: Medicinal and aromatic crop production on family farms, str. 246-247. Petrač, Božidar; Zmaić, Krunoslav; Sudarić, Tihana: Stočarstvo u funkciji razvoja turističke ponude Slavonije i Baranje : [sažetak]. Summary: Cattle raising in a function of tourist supply in Slavonia and Baranja, str. 248-249. Kamenjak, D.; Špoljar, A.; Peremin Volf, Tomislava; Augustinović, Zvjezdana: Ograničenja u promjeni strukture i obujma poljodjelske proizvodnje seljačkih gospodarstava RH : [sažetak]. Summary: Limits in the change of structure and in the agricultural production volume of rural economies in the Republic of Croatia, str. 250-252. Vrgoč, Damir: Utjecaj poticaja obiteljskih gospodarstava na proizvodnju uljarica u Hrvatskoj. Summary: The influence of incentives for family farms on the production of oil-crops in Croatia, str. 253-260. Juračak, J.; Kovačić, D.; Par, Vjekoslav: Poduzetništvo na seljačkim gospodarstvima u Hrvatskoj: Rezultati psiho-sociološkog istraživanja poduzetničkih sklonosti gospodara : [sažetak]. Summary: Entrepreneurship on family farms in Croatia: results of the socio-psychological survey of farmers' entrepreneurial traits, str. 261-262. Deže, Jadranka: Poduzetništvo obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava : [sažetak]. Summary: Entrepreneurship of family farm, str. 263-265. Tomac, Marijan; Tesko, Darko; Tomac, Ivana: Važnost obiteljskog gospodarstva u sustavu poljoprivredne zadruge na području Ravnih kotara : [sažetak], str. 266-267.

89. ZNANSTVENI skup život i djelo Stjepana Zimmermanna (2000 ; Zagreb)

Život i djelo Stjepana Zimmermanna : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 5. listopada 2000. u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Zagreb / [glavni urednik Vladimir Stipetić]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za društvene znanosti, 2002. - XVII, 164 str., tabla sa slikom S. Zimmermanna ; 24 cm

ISBN 953-154-533-2

Bibliografija uz tekstove. - Summaries ; Zusammenfassungen.

Sadržaj: I. Pozdravni govori. Padovan, Ivo: Kratki pogled na život i djelo Stjepana Zimmermanna, str. IX-X. [Pozdravni govori prigodom znanstvenog skupa posvećenog Stjepanu Zimmermannu]. Govori akademika V. Stipetića i prof. T. Ivančića, str. XI-XV. II. Predavanja. Kusić, Ante: Početci i razvoj problema noetike u filozofiji S. Zimmermanna. Zusammenfassung: Die Anfänge und Problementwicklung der Noetik in der Philosophie S. Zimmermanns, str. 1-12. Oslić, Josip: Zimmermannov neoskolastički pristup Jaspersovu egzistencijalizmu. Zusammenfassung: Zimmermanns Neuscholastischer Zugang zum Existentialismus Karl Jaspers, str. 13-31. Devčić, Ivan: Zimmermannovo opravdanje racionalne metafizike. Zusammenfassung: Zimmermanns Rechtfertigung einer rationalen Metaphysik, str. 33-43. Schiffler, Ljerka: Zimmermannovo poimanje filozofije i filozofiranja. Summary: Zimmermann's concept of philosophy and philophi-

zing, str. 45-53. Posavac, Zlatko: Kultura, estetika i estetički fenomeni u filozofiji Stjepana Zimmermanna : prilog istraživačkom projektu o pojmu lijepoga i umjetnosti hrvatske neoskolastike u sprezi s problemima filozofije povijesti. Zusammenfassung: Kultur, Ästhetik und ästhetische Phänomene in der Philosophie Stjepan Zimmermanns, str. 55-88. Pavić, Željko: Čovjekovo opstojanje između egzistencije i transcendencije : Zimmermannova rasprava s filozofijom egzistencije K. Jaspersa. Zusammenfassung: Das menschliche Dasein zwischen Existenz und Transzendenz : Zimmermanns Auseinandersetzung mit der Existenzphilosophie von K. Jaspers, str. 89-123. Stanković, Nikola: A contingentia mundi u Stjepana Zimmermanna i Immanuela Kanta. Zusammenfassung: A contingentia mundi bei Stjepan Zimmermann und Immanuel Kant, str. 125-138. Pavić, Stana: Kusićeva recepcija filozofije Stjepana Zimmermanna. Zusammenfassung: Ante Kusić Rezeption der Philosophie Stjepan Zimmermanns, str. 139-157.

90. ZNANSTVENO-stručni skup Ivan Rabar (2001 ; Osijek)

Ivan Rabar : povjesničar, profesor i javni djelatnik (1851.-1919.) : zbornik radova znanstveno-stručnog skupa, [Osijek, 11. svibnja 2001.] / [urednici Julijo Martinčić i Dubravka Hackenberger ; prijevod sažetaka Dubravka Papa]. - Zagreb; Osijek : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2002. - 106 str. ; 21 cm

ISBN 953-154-540-5

Bibliografija iza svakog rada. - Summaries.

Sadržaj: Riječ urednika, str. 9. Folo, Josip: Hommage za 150. obljetnicu rođenja, str. 11-14. Bratulić, Josip: Ivan Rabar i Matica hrvatska, str. 15-23. Šerić, Marija: Pedagoški rad i zasluge Ivana Rabara kao profesora-pedagoga i gimnazijskog ravnatelja u Osijeku. Summary: Pedagogical work and merit of Ivan Rabar as a professor-pedagogue and the grammar school headmaster in Osijek, str. 15-29. Crnković, Goran: Pedagoški rad Ivana Rabara u Rijeci i Voloskom-Opatiji. Summary: Pedagogical work of Ivan Rabar in Rijeka and Volosko-Opatija, str. 31-40. Sršan, Stjepan: Javni rad i društveno djelovanje Ivana Rabara u Osijeku, str. 41-66. Vodopija, Irena: Osnivanje Učiteljske škole u Osijeku 1893. i prvi ravnatelj Ivan Rabar. Summary: The foundation of the Normal School in Osijek in 1893 and the role of Ivan Rabar, who was its first head-master, str. 67-76. Balta, Ivan: Rabar kao povjesničar i pisac. Summary: Ivan Rabar as a historian and a writer, str. 77-91. Matić, Vilim: Rabar kao ravnatelj Kraljevske gimnazije u Osijeku 1894.-1909. godine. Summary: Rabar as the head-master of the Great King's Grammar school in Osijek, str. 93-106.

91. ZNANSTVENO-stručni skup Središnji čipkarski tečaj u Beču : povijest, djelovanje i recepcija u zemljama Austro-Ugarske Monarhije (2001 ; Lepoglava)

Središnji čipkarski tečaj u Beču : povijest, djelovanje i recepcija u zemljama Austro-Ugarske Monarhije : zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa, [Lepoglava, 2001.] = Zentralspitzenkurs in Wien : History, Work and Reception in the Countries of the Austro-Hungarian Monarchy / [urednica Tihana Petrović ; prijevod na njemački Velimir Piškorec ; prijevod na engleski Nevena Škrbić]. - Lepoglava : Turistička zajednica grada Lepoglave ; Grad Lepoglava, 2002. - 257 str. : ilustr. ; 24 cm

ISBN 953-6798-08-5

Tiskano potporom Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. - Tekst na više jezika. - Znanstveno-stručni skup održan u okviru Petog međunarodnog festivala čipke u Lepoglavi (27. do 30. rujna 2001.). - Bibliografija uz sve radove. - Sažeci ; Summaries ; Zusammenfassungen.

(ukupno 122 sveska)

Popis sastavile: *Tamara Runjak*, dipl. bibliotekarka i *Kristina Polak Bobić*, dipl. bibliotekarka

BIOGRAFIJE
NOVIH ČLANOVA AKADEMIJE

NENAD CAMBI

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Redoviti je profesor na Filozofskom fakultetu u Zadru gdje predaje antičku umjetnost, klasičnu i starokršćansku arheologiju i ikonografiju. Redoviti je predavač na poslijediplomskim studijima na filozofskim fakultetima u Zadru i Zagrebu.

Prof. dr. sc. Nenad Cambi više je puta bio gost profesor i održavao predavanja u Rimu, Macerati, Palermu (Italija), Bordeauxu (Francuska), Marburgu (Njemačka) kao i na poslijediplomskom studiju u Ljubljani (Slovenija).

Predsjednik je Književnog kruga Split već devet godina, voditelj međunarodne manifestacije *Knjiga Mediterana*, član Odbora *Marulićevi dani* u Splitu. Bio je urednik struke (arheologija) Hrvatske enciklopedije umjetnosti, sv. I. (1995.) i II. (1996.). Bio je član Matičnog povjerenstva za povijesne znanosti, član je Nacionalnog vijeća za znanost u Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske te član Vijeća za kulturna dobra Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Voditelj je projekta odobrenog od Ministarstva znanosti *Istraživanje antičke i starokršćanske kulture na istočnoj obali Jadrana*. Sudionik je projekta Deutsches Archäologisches Institut iz Berlina *Corpus der Antiken Sarkophag Reliefs*, u kojemu proučava sarkofage izrađene u lokalnim radionicama u Dalmaciji. Boraveći u akademskoj godini 2000./2001. kao gost profesor na Philipps Universität u Marburgu (Njemačka), gdje je predavao starokršćansku civilizaciju na istočnom Jadranu, sudjelovao je i u znanstvenom projektu, u kojemu je proučavao teme: *Antičko kiparstvo rimske provincije Dalmacije* i *Dioklecijan, povijest i civilizacija u doba tetrarhije*, iz kojih je pripremio i knjige.

Bio je predsjednik Nacionalnog odbora XIII. međunarodnog kongresa za starokršćansku arheologiju koji je godine 1994. održan u Splitu i Poreču. Otad je član Commitato Promotore per i Congressi Internazionali di Archeologia Cristiana u Vatikanu.

Za svoj istaknuti znanstveni i kulturni rad primio je više nagrada i priznanja, kao što je na primjer godišnja Nagrada grada Splita za znanost (1994.). Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića.

U gotovo četrdesetgodišnjem znanstvenom djelovanju prof. dr. sc. Nenad Cambi je objavio 12 knjiga i više od 250 znanstvenih i stručnih članaka, i to: 22 priloga u knjigama, 85 znanstvenih rasprava, 53 priopćenja sa znanstvenih skupova, 20 znanstveno-popularnih članaka, 8 izvješća s terenskih istraživanja, 11 recenzija i prikaza, te 43 članka u domaćim i inozemnim enciklopedijama. Dvije njegove knjige koje su tiskane u ove dvije posljednje godine, pobudile su posebnu pozornost. To su *Imago animi. Antički portret u Hrvatskoj* i *Antika*. Knjiga *Antički sarkofazi na istočnoj obali Jadrana* prevodi se u Italiji, a knjiga *Römische Sarkophage Dalmatiens* uskoro izlazi iz tiska u Njemačkoj.

Prof. dr. sc. Nenad Cambi je u domaćim i međunarodnim znanstvenim krugovima priznat kao vrstan stručnjak na području klasične arheologije (navlastito antičke skulpture) i starokršćanske arheologije (arhitektura i skulptura). Radovima na engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku, kako knjigama, tako i znanstvenim prilozima, bitno je pridonio rasvjetljavanju i boljem poznavanju hrvatskog kulturnog nasljeđa u Europi i svijetu, o čemu svjedoče citiranost i mnogobrojne recenzije njegovih radova u domaćim i stranim časopisima i publikacijama. Za poznavanje antičke i starokršćanske kulturne baštine na hrvatskom tlu jednako su bila važna i njegova izlaganja na mnogobrojnim znanstvenim skupovima i kongresima u zemlji i inozemstvu.

Istražujući antičku, navlastito rimsku umjetnost i civilizaciju na hrvatskom tlu, prof. dr. sc. Nenad Cambi je utvrdio da postoje dvije osnovne razine u razvoju antičke umjetnosti na istočnom Jadranu: jedni su spomenici importirani, druge su izradili putujući majstori, dok su oni najkvalitetniji proizvodi poznatih radionica u Ateni i Rimu. Osobitu je pozornost obratio razvoju i značajkama antičkog portreta na hrvatskom tlu, od protohistorijskog do kasnoantičkog razdoblja, te pokazao da se portretna umjetnost njegovala još od helenističkog doba u grčkim kolonijama na istočnom Jadranu. Proučavao je i obradio tzv. atičke sarkofage, izrađene u Ateni i importirane u antičku Dalmaciju. U posebnoj je dvojezičnoj studiji, na hrvatskom i engleskom jeziku, obradio znameniti sarkofag Dobrog pastira iz Salone (Manastirine), postavljajući ga u kontekst djelatnosti jedne domaće, dalmatinske radionice.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Knjige – Monografije

1. Sarkofag Dobroga pastira i njegova grupa, The Sarcophagus of Good Shepherd and Its Group, Arheološki muzej u Splitu, Split, 1994., 107 str., 58 sl.
2. Diocletian (the Person and Personality) and his Palace, Zagreb – Split, 1997., 83 str.
3. Starokršćanska bazilika u Zmijavcima, Split – Zmijavci, 1999., 156 str. (zajedno s A. Gamulin i S. Tonković).
4. Imago animi. Antički portret u Hrvatskoj, Split, 2000., 227 str. i 195 tab.
5. Antika. Povijest umjetnosti u Hrvatskoj, Zagreb, 2002., 396 str.

Prilozi u knjigama i zbornicima

1. Dioklecijanova palača i Dioklecijan (lik i ličnost), u: Izložba Dioklecijanova palača, Lions club Split, Split, 1994., 11-27.
2. Izbor literature o Dioklecijanovoj palači u Splitu, *ibid.*, 69-71.
3. Dodatak knjizi S. Antoljak Pregled hrvatske povijesti, Orbis/Laus, Split, 1994., 192-203.
4. Der attische Jagdsarkophag (Atički sarkofag s prikazom lova), Budapest – Split, Arheološki muzej Split, 1992., 51-60.
5. Živjeti u Splitu (poglavlje Od Salone do Splita), Split, 1996., 14-16.
6. E. Dyggve, Povijest salonitanskog kršćanstva, Split, 1996., pogovor, 135-166.
7. E. Marin, Ave Narona, Zagreb, 1997., uvod, 5-9.
8. M. Suić, Odabrani radovi iz starije povijesti Hrvatske, Zadar, 1996. (izišlo 1997.), pogovor, 835-848.
9. Pretkršćanska Salona. Ime, položaj i povijest Salone, Na kršćanskim i hrvatskim korijenima. Prigodom posjeta Svetog Oca Ivana Pavla II. Splitu i Solinu, 4. listopada 1998., 13-18.
10. Narona (ed. E. Marin), Zagreb – Opuzen, 1999. Pretiskani članci: Zwei Vespasians Porträts aus Dalmatien, 85-93; Narona u odnosu prema bosansko-hercegovačkom zaledu u ranijoj antici, 103-120; Arhitektura Narone i njezina teritorija u kasnoj antici, 149-177; Antički izvori o Naroni i Neretvi, 255-293.
11. Salona III, Manastirine. Recherches archéologiques franco-croates à Salone, Rome. Établissement préromain, nécropole et basilique paléochrétienne, Les sarcophages de Manastirine, Sarcophages décorés et typologie, Rim, 2000., 227-257.

Znanstvene rasprave

1. O danu Kristova rođenja i svečanosti Božića, Mogućnosti 8-9-10, Split, 1992., 674-682.
2. O uzoru za glavu lijevog egzekutora u motivu bičevanja na sarkofagu Sv. Staša u splitskoj katedrali, Prijateljev zbornik I, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 32, Split, 1992., 25-51.
3. Dvije nove akvizicije arheološke zbirke Franjevačkog samostana u Sinju, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu XXIV-XXV, 1991.-1992., Zagreb, 1992., 37-60.
4. Tri brazde grčkog nasljeđa, Mogućnosti 1/2, Split, 1993., 224-226.
5. Rimski nadgrobni spomenici iz Asserije, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 31, Razdio povijesnih znanosti (18), Zadar, 1993., 25-51.
6. Bilješke uz kipove Kibele (Magna Mater) iz Senja, Senjski zbornik 20, 1993., Senj, 1994., 33-44.
7. Arheološki pogled na probleme istraživanja, konzervacije, rekonstrukcije i prezentacije ilirskog naselja na Ošanićima, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 32, Razdio povijesnih znanosti (19), 1992.-1993., Zadar, 1994., 37-60.
8. Fragment antičke nadgrobne stele iz Salone, Zbornik Kačić XXV, 1993., Zbornik u čast fra Karla Jurišića, Split, 1994., 351-359.
9. Il motivo di Giona gettato nel mare, u: *Historiam pictura refert. Miscellanea in onore di padre Alejandro Recio Vegazones O.F.M. Pontificio istituto di archeologia cristiana*, Città del Vaticano, 1994., 81-96.
10. Don Frane Bulić i kongresi za starokršćansku arheologiju (1894.-1994.), Kulturna baština 18, sv. 24-25, Split, 1994., 1-6.
11. Kasnoantička ženska glava iz Konjica i fenomen fizionomijskih karakteristika kao izraza određenog vremena, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 33, Razdio povijesnih znanosti (20), 1993.-1994., Zadar, 1995., 83-92.

12. Međunarodni kongres za starokršćansku arheologiju Split – Poreč 1994. godine i starokršćanska arheologija na području Hrvatske, Diadora 15, 1993., Zadar, 1995., 11-28.
13. Dvije antičke glave iz Plomina (Flanona), Histria archaeologica 20-21, 1989.-1990., Arheološki muzej Istre Pula, 1995., 91-108.
14. On the Dedication of the Prostyle Temple of the Diocletian's Palace in Split, u: *Orbis Romanus christianusque*. Traveaux sur l'Antichité tardive rassemblés autour des recherches de Noël Duval, Paris, 1995., 255-264.
15. Stele kasnoantičke grobnice u Dugopolju, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku 86, 1994., Arheološki muzej u Splitu, Split, 1995., 147-181.
16. Još jedanput o Lizipovim djelima u Dalmaciji. U povodu izložbe u Rimu, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 34, Razdio povijesnih znanosti (21), 1994.-1995., Zadar, 1995., 1-10.
17. O Dioklecijanu u povodu jedne nove knjige, Kulturna baština god. 19, sv. 26-27, Split, 1995., 1-12.
18. Reljef na stupu sramote na forumu u Zadru, Petriciolijev zbornik I, Zbornik radova posvećenih sedamdesetogodišnjici života Ive Petriciolija, Split, 1995., 285-291.
19. Novi portret cara Trajana s otoka Cresa, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Arheološki radovi i rasprave 12, Zagreb, 1996., 71-81.
20. Svetište (*Augusteum*) u Oneu (*Oneum*)?, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 35, Razdio povijesnih znanosti 22, 1995.-1996., Zadar, 1997., 71-82.
21. Studije o spomenicima uzidanima u kuće Splita i okolice (IV). Reljef Ivana Evanđelista u crkvici sv. Jere na Marjanu, Kulturna baština 28-29, Split, 1997., 25-36.
22. *Ideo in honore duplicatus est locus*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 36, Razdio povijesnih znanosti (23), 1997., Zadar, 1998., 79-88.
23. Posveta prostilnoga hrama u Dioklecijanovoj palači, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 36, Razdio povijesnih znanosti (24), 1998., Zadar, 1999., 27-39.
24. Kip Afrodizijske Afrodite iz Dalmacije, Opuscula archaeologica 23-24, *Sportula dissertationum Marino Zaninović dicata, Zagreb*, 1999.-2000., 127-133.
25. A Strange Sarcophagus Fragment in the Archaeological Museum Split, Munus, Festschrift für Hans Wiegartz, Münster, 2000., 67-70.
26. Bilješke uz ikonografski program apsidalnih mozaika Eufrazijeve bazilike u Poreču, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 38, Razdio povijesnih znanosti (25), 1999., Zadar, 2000., 101-112.
27. O svetištima Silvana u Dalmaciji, Adrias, Zbornik Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu 8-9-10, Split, 1998.-2000., 99-112.
28. Dugopolje u antici, Dugopolje, Zbornik radova općine Dugopolje, Zagreb – Dugopolje, 2001., 89-108.
29. Nadgrobna stela s Drvenika, Zbornik otoka Drvenika, I, Drvenik, 2000., 449-453.
30. Fragment ženske glave u Trogiru i njezino mjesto u rimskoj skulpturi, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 38, Split, 1999.-2000., 5-18.
31. Marginalije uz *Edictum Diocletiani et collegarum de pretiis rerum venalium* (35, 1-107), Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 39, Razdio povijesnih znanosti (26), 2001., Zadar, 2002., 49-59.

Tiskana predavanja održana na znanstvenim skupovima

1. New Attic Sarcophagi from Dalmatia, u: Grabeskunst der römischen Kaiserzeit, Sarkophag Symposion IV, Marburg, 23.-27. srpnja 1990., Mainz, 1993., 77-90.

2. Truhelka i starokršćanska arheologija, Zbornik Ćiro Truhelka, znanstveni skup održan 11. studenog 1992. u Zagrebu, Matica hrvatska Zagreb, 1994., 33-49.
3. Klasična arheologija u provinciji, skup u povodu 100. obljetnice studija arheologije na Sveučilištu u Zagrebu 1893.-1993., Opuscula archaeologica 17, Zagreb, 1993. (tiskano 1994.), 37-47.
4. Sarkophage aus salonitanischen Werkstätten, Akten des Symposiums "125 Jahre Sarkophag-Corpus", Marburg, 4.-7. listopada 1995., Sarkophag-Studien 1, Marburg, 1998., 169-181.
5. L'age de Justinien en Dalmatie et en Istrie. Acta XIII Congressus Internationalis Archaeologiae Christianae, Split – Poreč 25. IX. – 1. X. 1994., Città del Vaticano – Split, 1998., 933-958.
6. Skupine carskih kipova u rimskoj provinciji Dalmaciji, Histria antiqua. Časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju 4, Pula, 1998. (1999.), 45-61.
7. Kontinuitet ili diskontinuitet: kasna antika – rani srednji vijek, Prvi kongres hrvatskih povjesničara Zagreb, Historijski zbornik LII, 1999., 107-116.
8. Važnost Klisa u antici, Oslobođenje Klisa godine 1596., Radovi sa znanstvenog skupa održanog na Klisu 1996. godine, Mogućnosti 4-6, 2000., 83-91.
9. I porti della Dalmazia, Strutture portuali e rotte marittime nell'Adriatico di età romana, Antichità Altoadriatiche XLVI, Trieste – Roma, 2001., 137-160.
10. Područje šibenske biskupije u starokršćansko doba, u: Sedam stoljeća šibenske biskupije, Zbornik radova sa znanstvenog skupa Šibenska biskupija od 1298. do 1998., Šibenik 22.-26. rujna 1998., Šibenik, 2001., 9-21.
11. Glava božice iz Isse (Vis, otok Vis), u: Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 24.-26. rujna 1998. u Splitu, Split, 2002., 303-310.
12. Sarcofagi con la croce nel centro della cassa, Sarkophag-Studien 2, Akten des Symposiums Frühchristliche Sarkophage, Marburg 30. VI. – 4. VII. 1999., Mainz, 2002., 47-56.

Napomena: Iz popisa radova izostavljeni su mnogobrojni znanstveno-popularni članci, izvješća s terenskih istraživanja, recenzije i prikazi, novinski članci te prilozi u domaćim i inozemnim enciklopedijama.

STJEPAN GAMULIN

Prof. dr. Stjepan Gamulin, *professor emeritus* Sveučilišta u Zagrebu, rođen je 13. siječnja 1934. u Šibeniku. Medicinski fakultet u Zagrebu završio je 1959., a poslijediplomski studij iz organske kemije i biokemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu 1967., obranivši magistarski rad *Prilog poznavanju tvari s midrijatičkim djelovanjem iz Amanita muscaria*. Godine 1970. obranio je disertaciju na Sveučilištu u Zagrebu *Prilog poznavanju bioloških efekata pojedinih frakcija ekstrakta muhare – Amanita muscaria*, a godine 1972. disertaciju (PhD) na Faculty of Science University of London, *Some Studies of Mouse Liver Ribosomes* (nostrificirana na Sveučilištu u Zagrebu kao doktorat biokemijskih znanosti). Od 1970. do 1972. boravi u Department of Chemical Pathology, King's College Hospital, London, na znanstvenom usavršavanju. Godine 1974. postaje docent, 1977. izvanredni profesor, a 1982. redoviti profesor iz opće patološke fiziologije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Bio je voditeljem Laboratorija za molekularnu patofiziologiju, 1974.-1977., a od 1977. do 1999., kada je umirovljen, predstojnikom Zavoda za patofiziologiju KBC Zagreb i pročelnikom Katedre za patofiziologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Sudjeluje u svim oblicima sveučilišne nastave, dodiplomske i poslijediplomske. U poslijediplomsku nastavu u Centru za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu, struka biologija, godine 1974. uvodi kolegij struktura ribosoma i biosinteza proteina i kolegij uvod u molekularnu patologiju, a od 1977. na poslijediplomskom studiju prirodnih znanosti Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, struka biologija, vodi kolegij molekularna patologija. Posebni prilog sveučilišnoj nastavi dao je kao autor (zajedno s akad. Krvavicom) i kao urednik udžbenika *Patofiziologija*, koji je od 1988. doživio četiri izdanja, a sada je u pripremi peto izdanje. Odlika je toga udžbenika da patofiziološkoj problematici pristupa s temelja molekularne biologije, odnosno poremećaja strukture i funkcije makromolekula. Četvrto izdanje toga udžbenika nagrađeno je 1999. Nagradom *Josip Juraj Strossmayer* za znanstveno djelo.

Profesor je Gamulin bio mentorom šest magistarskih radova i pet doktorata, te voditeljem pet nacionalnih i jednog međunarodnog znanstvenog projek-

ta. Bio je suorganizatorom 18. FEBS kongresa (Ljubljana, 1987.), a u okviru toga organizator simpozija *Gene Expression*. Predsjedavao je i bio članom više odbora i povjerenstava na fakultetu i sveučilištu. Član je većeg broja strukovnih udruga, nacionalnih (5) i međunarodnih (1).

U početnom razdoblju svojeg znanstvenoga djelovanja prof. dr. S. Gamulin istraživao je mehanizam midrijatičkoga učinka muhare i pokazao da je ono posljedica ganglioplegičkoga djelovanja ibotenske kiseline i muscinola. Od 1970. do danas njegova se istraživanja kreću na području molekularne biologije, posebice regulacije transkripcije i translacije. Istražujući učinak različitih patoloških stanja na strukturu i funkciju poliribosoma primjenom izvornih metoda, pokazao je u mnogim patološkim stanjima (gladovanje, hipoksija, hipotermija, hipoglikemija, akutno trovanje kadmijem i živom) da se kočenje biosinteze bjelančevina i degeneracija poliribosoma pojavljuju među prvim poremećajima na makromolekulskoj razini. Ti poremećaji nastaju na translacijskoj razini, zbog inhibicije biosinteze bjelančevina. Najveće dostignuće iz toga područja jest dokaz da je degradacija poliribosoma jetara tijekom kratkotrajnog gladovanja posljedica inhibicije inicijacije translacije, a ne raspada mRNA molekula, što je bilo, do tada (1973.), općenito prihvaćeno mišljenje.

Istražujući steroidne receptore u različitim tumorima, posebice raku dojke, pokazao je međuzavisnost estrogenskih receptora u jezgri i progesteronskih receptora u raku dojke, te trimodalni odnos estrogenskih receptora i starosti bolesnica, što je pridonijelo poznavanju mehanizama djelovanja steroidnih receptora, općenito, i razumijevanju hormonske ovisnosti raka dojke, posebno, tj. razumijevanju karcinogeneze raka dojke. Ti rezultati međunarodno su prihvaćeni, ne samo citatima u SCI, nego i opširnim prikazima u monografijama i priručnicima.

Profesor je Gamulin objavio ukupno 145 naslova, i to: kvalifikacijski radovi 4, radovi u časopisima indeksiranim u CC i SCI 28, radovi indeksirani u drugim indeksima 9, zbornici znanstvenih skupova 10, stručni tekstovi u knjigama 8, članci u neindeksiranim časopisima 19, sažetci u časopisima indeksiranim u CC 2, sažetci u zbornicima međunarodnih kongresa 23, sažetci u zbornicima domaćih kongresa 28, nastavni tekstovi 14. Broj citata od 1980. do danas prema SCI 149.

Najvažnije njegovo stručno dostignuće jest u tome što je organizirao vrlo specifičan laboratorij za molekularnu patofiziologiju, u kojem je okupio stručnjake za testiranje steroidnih receptora u raku dojke, što je postalo temeljem sustavnog liječenja te zloćudne bolesti.

Za svoj cjelokupni rad profesor je Gamulin primio više odličja i nagrada.

POPIS RADOVA

Kvalifikacijski radovi

1. Prilog poznavanju tvari s midrijatičnim djelovanjem iz Amanita muscaria, magistarski rad, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1967.

2. Prilog poznavanju bioloških efekata pojedinih frakcija ekstrakta muhare (Amanita muscaria L-Pers. Quel.), doktorska disertacija, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1970.
3. Some studies of mouse liver ribosomes, PhD Thesis, University of London, London, 1972.
4. Prilog poznavanju alteracija ribosomne populacije hepatocita, habilitacijski rad, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1973.

Radovi u časopisima indeksiranim u CC i SCI

1. S. Gamulin, Lj. Gurović, P. Narancsik, Histochemical detection of the position of metal microelectrode, Experientia 1968., 24:102.
2. S. Gamulin, C. H. Gray, M. R. Norman, Comparison of methods for preparing polysomes free of glycogen, Biochem. Biophys. Acta 1972., 259:239-242.
3. M. Norman, S. Gamulin, K. Clark, The distribution of ribosomes between different functional states in livers of fed and starved mice, Biochem. J. 1973., 134:387-398.
4. S. Gamulin, M. R. Norman, Effects of fasting on the activity of cytosol factors engaged in protein biosynthesis in mouse hepatocytes, Nutrition Metabol. 1974., 17:121-126.
5. A. Del Favero, S. Gamulin, C. H. Gray, M. R. Norman, Ribosome function in livers of porphyric mice, Biochem. J. 1975., 150:573-576.
6. S. Gamulin, N. Car, P. Narancsik, Effect of cadmium on polyribosome structure and function in mouse liver, Experientia 1977., 33:1144-1145.
7. S. Gamulin, P. Narancsik, Alteration of hepatic polyribosome structure and function in mice during hypothermia, Exper. Mol. Pathol. 1978., 28:372-380.
8. N. Car, P. Narancsik, S. Gamulin, Effects of cadmium on polyribosome sedimentation pattern in mouse liver, Exper. Cell Biol. 1979., 47:250-257.
9. P. Narancsik, S. Gamulin, Polyribosome structure and function in livers of hypothermic mice, Period. biol. 1979., 81:553-557.
10. R. Romić Stojković, S. Gamulin, The relationship of cytoplasmic and nuclear estrogen receptors and progesterone receptors in human breast cancer, Cancer Res. 1980., 40:4821-4825.
11. M. Kaštelan, M. Gerenčer, A. Kaštelan, S. Gamulin, Inhibition of mitogen and specific antigen-induced human lymphocyte proliferation by cadmium, Exper. Cell Biol. 1981., 49:15-19.
12. Alteration of functional distribution of ribosomes in various pathological conditions, Period. biol. 1980., 82:223-228.
13. Dž. Pezerović, P. Narancsik, S. Gamulin, Effects of mercury bichloride on mouse kidney polyribosome structure and function, Arch. Toxicol. 1981., 48:167-172.
14. S. Gamulin, P. Narancsik, Effects of cadmium on mouse liver polyribosome function, Exper. Cell Biol. 1982., 50:72-78.
15. S. Gamulin, R. Romić Stojković, Steroid receptors in mammary carcinoma, Period. biol. 1983., 85 Supp. 1:129-135.
16. R. Stojković, K. Hult, S. Gamulin, R. Pleština, High affinity binding of ochratoxin A to plasma constituents, Biochem. Int. 1984., 9:33-38.
17. V. Pavlinić Diminić, P. Narančik, S. Gamulin, Effect of cadmium on polyribosome sedimentation pattern of isolated rat reticulocytes, Yugoslav Physiol. Pharmacol. Acta 1984., 20:170-183.
18. Z. Ulovec, P. Narancsik, S. Gamulin, The effects of hypoglycemia on rat brain polyribosome sedimentation pattern, J. Neurochem. 1985., 45:352-354.
19. M. Kaštelan, M. Rudolf, M Hršak, R. Stojković, S. Gamulin, Lymphocyte reactivity to mitogens and tumor sex steroid receptors in breast cancer patients, Biomedicine Pharmacotherapy 1985., 39:442-444.

20. S. Večerina, R. Romić Stojković, Z. Krajina, S. Gamulin, Androgen receptors in normal and neoplastic laryngeal tissue, Arch. Otolaryingology 1987., 113:411-413.
21. R. Romić Stojković, M. Jovančević, D. Jadro-Šantel, N. Grčević, S. Gamulin, Sex steroid receptors in intracranial tumors, Cancer 1990., 65:1968-1970.
22. S. Gamulin, R. Romić Stojković, Estrogen and progesterone receptors in primary breast cancer: A population study, Eur. J. Cancer 1991., 27:491-495.
23. J. Sprung, E. Y. Cheng, S. Gamulin, J. P. Kampine, Z. J. Bosnjak, Effects of acute hypothermia and ®-adrenergic receptor blockade on serum potassium concentration in rats, Critical care medicine 1991., 19:1545-1551.
24. J. Sprung, E. Y. Cheng, S. Gamulin, J. P. Kampine, Z. J. Bosnjak, The effect of hypothermia and serum potassium concentration on potassium cardiotoxicity in anesthetized rats, Acta Anaesthesiol. Scand. 1992., 36:825-830.
25. J. Razunović Jakić, R. Stojković Romić, M. Petrovečki, S. Gamulin, Correlation of two methods for determination of cathepsin D in breast carcinoma (Immunochemistry and ELISA in cytosol), Breast Cancer Res. Treat. 1997, 43:117-122.
26. B. Užarević, M. Petrovečki, M. Marušić, J. Jakić Razumović, Z. Hutinec, A. Sabioncello, S. Gamulin, Prognostic significance of cell cycle parameters in infiltrative ductas breast carcinoma, J. Clin. Lab. Anal. 1998., 12:131-136.
27. J. Jakić Razumović, M. Petrovečki, B. Užarević, S. Gamulin, Mutual predictive value of c-erbB-2 Overexpression and various prognostic factors in ductal invasive breast carcinoma patients, Tumori 2000., 86:30-36.
28. S. Pleština, S. Gamulin, Kidney ischaemia-reperfusion injury and polyribosome structure, Nephron. 2001., 89:201-207.

Radovi publicirani u časopisima koji su indeksirani u različitim međunarodnim indeksima (izvan CC)

1. Noviji pogledi na toksikologiju muhare, Liječ. vjesn. 1970., 92:887-894. Index med.
2. Molekularni mehanizam djelovanja steroidnih hormona – kliničke implikacije, Liječ. vjesn. 1975., 97:679-682. Index med.
3. S. Pavičić, B. Vujasinović, J. Borčić-Komarek, V. Kozumplik, M. Šeremet, Z. Popović, S. Gamulin, Steroidni receptori i terapija karcinoma dojke, Liječ. vjesn. 1978., 100:589-596. Index med.
4. S. Gamulin, S. Pavičić, Mehanizam hormonske ovisnosti raka dojke, Libri oncol. 1980., 8:27-33. Excerpta med.
5. S. Pavičić, Z. Budišić, S. Gamulin, Hormonska terapija raka dojke, Libri oncol. 1980., 9:03-99. Excerpta med.
6. Poremećaji ekspresije gena u tumorima, Liječ. vjesn. 1981., 103:201-203. Index med.
7. P. Martinac, R. Romić Stojković, S. Gamulin, Estrogen and progesterone receptors in fibrocystic breast disease, Breast 1983., 9:24-25. Excerpta med.
8. S. Jukić, M. Kos, S. Gamulin, J. Ilić Forko, D. Babić, R. Romić Stojković, D. Jukić, M. Kraljević, Steroid hormone receptors in carcinoma of the endometrium: analysis of curretage and hysterectomy samples, Croatian Med. J. 1995., 36:30-34. Excerpta med.
9. NF-kB – The central mediator of inflammatory and immune response, Neurol. Croat. 1998., 47, Suppl. 1:89-93. Excerpta med.

Ostali članci

Zbornici znanstvenih i stručnih skupova (priopćenja in extenso)

1. Funkcionalna distribucija ribosomnih partikla u fiziološkim i patološkim prilikama. U: V. Muljević (ur.), Simpozij prirodne znanosti i njihovo značenje u suvremenom društvu, Hrvatsko prirodoslovno društvo, Zagreb, 1975., 55-59.
2. R. Romić Stojković, S. Gamulin, Steroidni receptori u malignim bolestima. U: I. Čandrić (ur.), Zbornik radova, 13. stručni sastanak internista Slavonije, Osijek, 1982., 114-117.
3. S. Gamulin, M. Marinković, R. Stojković Romić, I. Winter Fudurić, Protok kalija i natrija kroz membranu eritrocita u hipertenzivnih bolesnika, *ibid.*, 205-209.
4. M. Kaštelan, M. Rudolf, M. Hršak, R. Stojković, S. Gamulin, Lymphocyte reactivity to mitogen and tumor sex steroid receptors in breast cancer patients, Period. biol. 1983., 85, Suppl. 3:355-356.
5. S. Gamulin, R. Romić Stojković, P. Martinac, I. Prpić, Steroid receptors in fibrocystic mastopathy. U: A. Angeli and al. (ed.): Endocrinology of cystic breast disease, Raven, New York, 1983., 219-223.
6. M. Čolak, S. Gamulin, Struktura poliribosoma jetre u kolestazi. U: I. Čandrlić (ur.), Zbornik radova, 17. stručni sastanak internista Slavonije, Osijek, 1986., 99-107.
7. Molekularni mehanizmi patogeneze ateroskleroze. U: V. Luetić (ur.), Prevencija ateroskleroze, Mladenačka dob, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti, Hrvatsko društvo za aterosklerozu, 1998., 11-21.
8. S. Gamulin, D. Vrbanec, Endokrinološko liječenje raka dojke jučer – danas – sutra. U: I. Prpić, J. Unušić (ur.), Rak dojke u XXI. stoljeću, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti, Odbor za tumore, 2000., 69-75.
9. Hormonsko nadomjesno liječenje i etiopatogeneza raka dojke. U: I. Prpić, J. Unušić (ur.), Bolesti dojke, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za medicinske znanosti, Odbor za tumore, 2001., 51-57.

Stručni tekstovi u knjigama

1. Steroidni receptori. U: I. Padovan i dr. (ur.), Medicinska enciklopedija, II. dopunski svezak, Zagreb, Jugoslavenski enciklopedijski zavod "Miroslav Krleža", 1986., 555-557.
2. Opća patološka fiziologija. U: B. Popović, S. Letica, M. Škrbić (ur.), Zdravstvo u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, II., Medicinske struke, Zagreb, Jugoslavenska medicinska zaklada.
3. Molekulska genetika ljudskog genoma. U: Lj. Zergollern (ur.), Humana genetika, III. izdanje, Zagreb, Medicinska naklada, 1994., 209-224.
4. S. Gamulin, R. Romić Stojković, D. Vrbanec, Načela hormonske terapije tumora. U: M. Turić, K. Kolarić, D. Eljuga (ur.), Klinička onkologija, Zagreb, Globus, 1996., 225-236.
5. Onkogeni i antionkogeni u raku dojke. U: J. Fajdić (ur.), Bolesti dojke, Zagreb, Globus, 1998., 237-239.
6. Temeljna načela sistemskog liječenja raka dojke. U: J. Fajdić (ur.), Bolesti dojke, Zagreb, Globus, 1998., 329-333.
7. Uloga hormona u dijagnostici raka dojke. U: J. Fajdić (ur.), Suvremena dijagnostika bolesti dojke, Zagreb, Medicinska naklada, 2001.

Članci u neindeksiranim časopisima

1. The mydriatic activity of extracts from Amanita muscaria (L. Pers Quel), Bull. Scient. Yugoslav. A 1967., 12:122-123.
2. G. Grubišić, I. Zajc, S. Gamulin, Qualitative analysis of aminoacids in sweet by means of thin-layer chromatography, Bull. Scient. Yugoslav. A 1968., 13:373.
3. The mydriatic activity of extracts from Amanita muscaria (L. Pers Quel) (2nd Communication), Bull. Scient. Yugoslav. A 1970., 15:241-242.
4. Pharmacological analysis of the mydriatic activity of extracts from Amanita muscaria (L. Pers Quel), *ibid.*, 245.
5. The effect of the Amanita muscaria extract on the peristaltic reflex of the isolated guinea pig ileum, *ibid.*, 245.
6. S. Gamulin, Z. Popović, V. Diminić, A. Matković, The effect of carbochromen on relative heart wight and on adaptation to hypoxic hypoxia in rats, Period. biol. 1971., 73:49-53.
7. S. Gamulin, Z. Popović, V. Diminić, S. Pavičić, Effect of carbochromen on the adaptation to hypoxic hypoxia in rats exposed to gamma rays, Period. biol. 1972., 74:21-24.
8. Mydriatic activity of Amanita muscaria extracts, JAZU, Rad 1972., 364:111-125.
9. S. Gamulin, M. R. Norman, K. Clark, Behaviour of mouse monomeric ribosomes and native subunits in different ionic conditions, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta 1974., 10:223-231.
10. S. Gamulin, B. Vujasinović, J. Borčić, V. Kozumplik, S. Pavičić, Estrogen receptors in breast tumor cytosol, Bull. Scient. Yugoslav. A 1975., 20:210-211.
11. N. Car, V. Pavlinić Diminić, P. Narancsik, S. Gamulin, The effect of cadmium on polyribosome structure, Iugoslav. Phisiol. Pharmacol. Acta 1978., 14:38-40.
12. S. Gamulin, R. Stojković, V. Pavlinić Diminić, S. Pavičić, M. Kubović, N. Bulić, P. Martinac, Đ. Montani, Steroidni receptori i sistemska terapija karcinoma dojke, Struka i znanost 1980., 1:119-124.
13. Mehanizam hormonske ovisnosti raka dojke i izbor sistemske terapije, Libri oncol. 1981., 10:159-162.
14. N. Bulić, Z. Budišić, P. Narancsik, R. Stojković, M. Kubović, S. Gamulin, E. Kosovel, P. Martinac, Đ. Montani, J. Unušić, Steroidni receptori kao prognostički faktori u bolesnica s rakom dojke, Libri oncol. 1981., 10:317.
15. N. Bulić, E. Kosovel, M. Kubović, S. Gamulin, P. Martinac, M. Šeremet, Adjuvantna hormonalna terapija u operabilnog raka dojke, Libri oncol. 1981., 10:179.
16. M. Kubović, N. Bulić, M. Šeremet, E. Kosovel, S. Gamulin, P. Martinac, Z. Budišić, B. Smiljanić, T. Vladović Relja, Liječenje operabilnog raka dojke prema protokolu tima za rak dojke KBC-a Zagreb, Libri oncol. 1981., 10:205.
17. Dž. Pezerović, P. Narancsik, S. Gamulin, The effect of mercury bichloride on polyribosome structure, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta 1981., 17:71-73.
18. V. Oberiter, D. Bajkić, S. Gamulin, R. Romić Stojković, J. Đelmiš, Protok Na^+/K^+ kroz membranu eritrocita u djece s esencijalnom hipertenzijom, Anali Kliničke bolnice "Dr. M. Stojanović" 1984., 23:282-286.
19. A. Včev, I. Čandrlić, S. Gamulin, D. Božić, Vrijednosti serumskih proteina u ekstrahepatičnoj kolestazi štakora, Med. vjesn. 1988., 20:131-137.

Razni članci

1. Historical and cultural background of health care on Croatian islands, Croatian Med. J. 1996., 37:139-140.
2. Palagruža, Komiža's fishermen, and fishermen's regatta, Croatian Med. J. 2000., 41:1-3.

3. The church of Sv. Spas (St. Savior), Croatian Med. J. 2000., 41:225-227.
4. The two millennia of Varaždinske Toplice (Varaždin's spa), Croatian Med. J. 2001., 42:1-3.

Nastavni tekstovi

1. Biološko značenje makromolekula, Medicinar 1967., 18:369-387.
2. Katedra za patofiziologiju: Skripta, 1973., Patologija transkripcije i translacije, 57-65; Hereditarne fermentopatije, 65-77.
3. Hormonska ovisnost raka dojke, 11. poslijediplomski tečaj iz kirurgije, Zagreb, Medicinska naklada, 1975., 53-57.
4. Funkcija mehanizma biosinteze proteina u uvjetima deficitarne aminokiselinske nutricije, Medicinar 1976., 27:145-153.
5. Katedra za patofiziologiju, Izabrana poglavlja iz patofiziologije, skripta. Umnožili studenti Medicinskog fakulteta, Zagreb, 1978., Opća etiologija i patogeneza, 1-7; Hormonski receptori, 8-12.
6. S. Gamulin, S. Pavičić, Biokemijska karakterizacija raka dojke, 14. poslijediplomski tečaj iz kirurgije, Dubrovnik, 1979., 409-412.
7. S. Gamulin, N. Jelavić i suradnici, Izabrana poglavlja iz patofiziologije, Medicinski fakultet, Jugoslavenska medicinska zaklada, Zagreb, 1984., Opća etiologija i patogeneza, 7-14; Patologija DNA, transkripcije i translacije, 29-40; Patofiziologija gastrointestinalnog sustava, 191-200; Poremećaji energetskog metabolizma, 201-210; Patofiziologija poremećaja svijesti, 307-310.
8. Patološka fiziologija hormonskih receptorskih sustava. U: I. Tandžer i sur., Specijalna patološka fiziologija, Beograd – Zagreb, Medicinska knjiga, 1988., 299-302.
9. S. Gamulin, M. Marušić, S. Krvavica (ur.), Patofiziologija, Zagreb, Jumena, 1988.; II. obnovljeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 1990.; III. obnovljeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, Medicinska naklada, 1995.; IV. obnovljeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, Medicinska naklada, 1998. Tekstovi u IV. izdanju: Odnos zdravlja i bolesti, 4-13; Načela patogenetskih mehanizama, 13-49; S. Gamulin, N. Jelavić, Bolest, 19-22; A. Lutkić, S. Gamulin, Funkcijski testovi u procjeni stanja organizma, 22-25; Poremećaji građe i funkcije DNA, 27-36; Poremećaji genskog izražaja, 44-47; Poremećaji stvaranja i razgradnje bjelančevina, 47.53; Metode genske analize i otkrivanja nasljednih metaboličnih poremećaja, 62-64; Poremećaji građe i funkcije mitohondrija, 72-74; Poremećaji funkcija ostalih staničnih organela, 78-79; S. Krvavica, S. Gamulin, Integralna reakcija stanice na ozljedu, 80-85; S. Gamulin, Z. Kovač, Medote procjene funkcije supcelularnih struktura, 89-91; Poremećaji energijskog metabolizma, 93-111; S. Gamulin, B. Dusper, Poremećaji metabolizma ugljikohidrata, 114-122; Poremećaji metabolizma bjelančevina, 134-138; Z. Kovač, S. Gamulin, Poremećaji raspodjele tjelesnih tekućina, 193-195; D. Vrbanec, S. Gamulin, Poremećaji u ciljnom tkivu, 245-248; Dž. Pezerović, S. Gamulin, Receptori za bol i uzroci boli, 324-327; Stres, 410-412; Odgovor akutne faze, 412-416; Sustavni upalni odgovor i višesustavno zatajenje organizma, 426-428; Z. Kovač, S. Gamulin, Procjena sustavnih reakcija organizma na ozljedu i infekciju, 428-429; I. Kostović, S. Gamulin, Anatomsko-fiziološka osnova održanja svijesti i budnog stanja, 431-432; S. Gamulin, I. Kostović, Stupnjevi poremećaja svijesti, 432-433; S. Gamulin, I. Kostović, Mehanizmi nastanka kome, 433-438; Procjena poremećaja svijesti, 439-440; Opće značajke starenja, 454-456; Karcinogeneza, 466-477; Etiopatogenetski čimbenici zloćudne preobrazbe ljudskih stanica, 478-479; S. Gamulin, N. Dedić, Zloćudne stanice, 479-481; N. Dedić, S. Gamulin, Odnos tumora i domaćina, 481-489; S. Gamulin, Z. Popović, Poremećaji rada miokarda, 614-618; Z. Duraković, S. Gamulin, Zatajivanje srca, 648-653; B. Bota, S. Gamulin, Poremećaji funkcije

ždrijela i jednjaka, 740-741; B. Bota, S. Gamulin, Poremećaji funkcije želuca, 741-744; B. Bota, S. Gamulin, Poremećaji funkcije tankog crijeva, 744-749; Poremećaji egzokrine funkcije gušterače, 749-750; B. Bota, S. Gamulin, Poremećaji funkcije debelog crijeva, 750-751; B. Bota, S. Gamulin, Patofiziološki oblici proljeva, 751-753; B. Bota, S. Gamulin, Povraćanje, 753-754; B. Bota, S. Gamulin, Ileus, 755; Poremećaji lučenja žuči, 767-769.

10. Patofiziologija otrovanja hranom. U: Ž. Žagar (ur.), Bakterijska otrovanja hranom, Tečaj za poslijediplomsko usavršavanje, Zagreb, Medicinski fakultet, 1991., 1-4.
11. Rak dojke, priručnik za izbornu nastavu, Medicinski fakultet Zagreb, 1992.
12. Onkogeni i antionkogeni, Opći principi sistemskog liječenja raka dojke. U: D. Vrbanac i J. Unušić (ur.), Rak dojke, dijagnostičke postavke i liječenje, Poslijediplomski tečaj trajnog usavršavanja liječnika, Medicinski fakultet, Zagreb, 1995.
13. B. Vrhovac i sur. (ur.), Interna medicina, II. promijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, Naprijed, 1997.; M. Boranić, S. Gamulin, Onkologija, 96-104; S. Gamulin, Rak dojke, 1189-1192.
14. S. Pleština, S. Gamulin, Ustroj i funkcija ribosoma, 43-46; A. Ivić, S. Gamulin, Unutarstanični receptori, 47-49. U: A. Stavljenić Rukavina (ur.), Biokemijske metode u biomedicinskim znanostima, Zagreb, Medicinska naklada, 2000.

VLADIMIR GOLDNER

Izabran za člana suradnika 12. svibnja 1994. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1994., knj. 98.

Redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu bio je do 2000. kada je umirovljen. Godine 2001. postao je *professor emeritus*.

Znanstveni rad profesora Vladimira Goldnera obuhvaća poglavito područje kardiologije: ishemijsku bolest srca, kliničku farmakologiju kardiovaskularnog sustava i ritmologiju. Do sada je objavio više od 200 radova (od čega 60 nakon izbora za člana suradnika), koji su citirani više od 200 puta u svjetskoj literaturi. Autor je poglavlja i/ili kourednik u 27 knjiga iz područja kardiologije. Godine 1995. dobio je Strossmayerovu nagradu za najbolje znanstveno djelo (kourednik i koautor djela *Klinička kardiologija* – jedinog kompletnog djela iz kardiologije na hrvatskom jeziku). Bio je mentor 10 magistarskih radova i disertacija te voditelj 10 završenih istraživačkih projekata.

Aktivno je sudjelovao (bio pozvani predavač na više od 70 skupova) na mnogobrojnim domaćim i međunarodnim kongresima i simpozijima (od čega više njih u sklopu naše Akademije).

Od izbora za člana suradnika uveo je prvi u nas u rutinski rad i nastavu više dijagnostičkih i terapijskih metoda, a 1998. prvi je u svijetu primijenio elektrostimulator srca s RDR sustavom kod neurokardiogene sinkope kardioinhibitornog tipa refraktorne na medikamentnu terapiju što je kasnije postala uobičajena praksa. Član je ekipa koje su prve u svijetu izvele teleprogramiranje elektrostimulatora srca (1999.) i demaskirale skriveni Brugada fenomen propafenomom (2000.).

Profesor dr. sc. Vladimir Goldner je primjer kliničara s dokazanim znanstvenim i stručnim, domaćim i međunarodnim ugledom koji se može smatrati pionirom na jednom važnom području primjene kardiološke znanosti u praksi.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1994.)

1. A. Šmalcelj, V. Goldner, B. Vrhovac, Fibrilacija atrija: klinički i terapijski efekti, Pharmaca 1994., 32:405-432.
2. F. Čustović, V. Goldner, I. Čikeš, Klinička kardiologija, Medicinska naklada, Zagreb, 1995.
3. Š. Mihatov, M. Bergovec, H. Prpić, V. Nikolić-Heitzler, V. Batarelo, S. Rogan, V. Sjerobabski, M. Gjurašin, V. Goldner et al., Incidence and hospital mortality of acute coronary artery disease among civilians in Zagreb during air-raid alarms, Acta med. Croatica 1995., 49:49-52.
4. M. Jug, Z. Batinić, V. Goldner, N. Delimar, Ventrikulska ekstrasistolija u usporedbi s pojavom ventrikulske tahikardije i fibrilacije ventrikula u akutnom infarktu miokarda, Lij. vjesnik 1995., 117:68-72.
5. G. Miličević, B. I. Jugdutt, V. Goldner, B. Vrhovac, D. Planinc, H. Prpić, How long can the tolerance to hypertensive efficiency of nitroglycerin infusion be overriden by dose escalation in coronary care patients, Eur. Heart J. 1996., 17:263.
6. Terapijski pristup kod aritmija srca, Medicus 1996., 5:187-196.
7. V. Goldner, Z. Batinić, M. Jug, Medikamentna konverzija fibrilacije atrija. U: D. Petrač (ur.), Fibrilacija atrija, Zagreb, Medicinska naklada 1996., 73-79.
8. Z. Batinić, V. Goldner, M. Jug, Utjecaj autonomnog živčanog sustava na nastanak atrijske fibrilacije, *ibid.*, 15-18.
9. D. Puljević, A. Šmalcelj, Z. Duraković, V. Goldner, QT dispersion, daily variations, QT adaptation and late potentials as risk markers for ventricular tachycardia, Eur. Heart J. 1997., 18:1343-1349.
10. D. Puljević, A. Šmalcelj, Z. Duraković, V. Goldner, The influence of atenolol and propafenone on QT interval dispersion in patients 3 months after myocardial infarction, Int. J. Clin. Pharmacology and Therapeutics 1997., 35(9):381-384.
11. M. Jug, M. Koršić, V. Plavšić, N. Gregurić, Z. Batinić, V. Goldner, Praćenje parametara funkcije štitne žlijezde tijekom akutnog infarkta miokarda, Liječ. vjesnik 1997., 119:223-225.
12. D. Puljević, A. Šmalcelj, V. Goldner, Spatial and temporat QT dispersion, QT adaptation – possible predictors of ventricular tachycardia, J. Heart Failure 1998., 5(1):71.
13. D. Puljević, R. Mittermayer, Z. Duraković, V. Goldner, Is QT dispersion risk marker for complex ventricular arrhythmias, Neurologia Croatica 1998., 47(suppl. 1):67-70.
14. D. Puljević, Z. Duraković, A. Šmalcelj, V. Goldner, Infarction size, cardiac function, QT dispersion, Eur. Heart J. 1998., 19:427.
15. D. Puljević, A. Šmalcelj, Z. Duraković, V. Goldner, Effects of postmyocardial infarction scar size, cardiac function, and severity of coronary artery disease on QT interval dispersion as a risk factor for complex ventricular arrhythmias, PACE 1998., 21(N):1508-1516.
16. V. Rumenjak, Z. Batinić, V. Goldner, Procjena kliničke uporabljivosti biljega akutnog infarkta miokarda, Liječ. vjesnik 1998., 120:369-372.
17. Kardiologija. U: R. Živković (ur.), Povijest internističkih struka u Hrvatskoj, Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, 1998., 10-15.
18. Kliničko farmakološko mišljenje o preparatu Concor.
19. Kliničko farmakološko mišljenje o preparatu Tarka.
20. N. Hadžić, V. Goldner, ur., Interna medicina. Izabrana poglavlja iz gastroenterologije i kardiologije, Zagreb, Art studio Azinović, 1999.

21. Neurokardiogena sinkopa. Izabrana poglavlja iz gastroenterologije i kardiologije, *ibid.*, 258-265.
22. Kardioverter-defibrilatori. Izabrana poglavlja iz gastroenterologije i kardiologije, *ibid.*, 361-374.
23. V. Goldner, E. Kosovel, Promjene na srcu poslije radioterapije i sistemnog liječenja raka dojke, Zbornik radova IX. znanstvenog sastanka o bolesti dojke, HAZU, 1999., 30-35.
24. F. Čustović, V. Goldner, Propedeutika kardiovaskularnih bolesti. U: Ž. Metelko, H. Harambašić i sur., Internistička propedeutika, Zagreb, Medicinska naklada 1999., 129-155.
25. G. Miličević, V. Goldner, B. Vrhovac, H. Prpić, D. Planinc, M. Majsec, How long can an escalation of dose override to the hypotensive efficacy of nitroglycerin infusion in coronary care patients, Cardiovasc. Drugs Therapy 1999., 13:531-536.
26. A. Matana, V. Goldner, K. Stanić, Ž. Mavrić, I. Zaputović, Z. Matana, Unmasking effect of propafenone on the concealed form of the Brugada phenomenon, PACE 2000., 23:416-418.
27. M. Lovrić-Benčić, D. Miličić, D. Kosi, D. Gras, B. Ferek Petrić, B. Buljević, V. Goldner, Atrio-biventrikulska elektrostimulacija u liječenju kongestivnog zatajivanja srca, prikaz bolesnika, Liječ. vjesnik 2000., 122:127-131.
28. M. Lovrić Benčić, B. Buljević, Z. Gjergja, B. Marinović, I. Malčić, B. Ferek-Petrić, V. Goldner, Utilization of the "fast" indicator in follow-up of children with implanted pacemakers, Europace Suppl. January 2001., 2:A65.
29. B. Ferek-Petrić, I. Čikeš, M. Lovrić Benčić, D. Kosi, B. Buljević, V. Goldner, Teleprogramming of cardiac pacemakers, Europace Suppl. January 2001., 2:A87.
30. M. Jug, V. Rumenjak, I. Alpeza, Lj. Juričić, B. Buljević, V. Goldner, Clinical value of biochemical markers in the diagnosis of acute myocardial infarction, Acta med. Croatica 2000., 53(No 3):113-117.
31. Ž. Reiner, V. Burek, V. Goldner, M. Jug, T. Zrnić, K. Orešković, J. Čulig, Nazočnost protutijela protiv chlamydia pneumoniae u bolesnika s ishemičnom bolesti srca i akutnim infarktom miokarda, Liječ. vjesnik 2000., 122:263-269.
32. B. Buljević, V. Goldner, Elektrofiziološko ispitivanje srca. U: V. Išgum (ur.), Elektrofiziološke metode u medicinskom istraživanju, Zagreb, Med. naklada 2001., 82-87.
33. V. Goldner, B. Buljević, Hitna stanja u liječenju srčanih aritmija, Medix 2001., 34:44-53.
34. D. Puljević, B. Buljević, M. Lovrić Benčić, A. Kraljević, D. Miličić, V. Goldner, Torsade de pointes as a proarrhythmic effect – case reports, Acta Clin. Croat. 2001., 40:76.
35. Bisoprolol in ishemic heart disease and congestive heart failure, Acta Clin. Croat. 2001., 40:85.
36. M. Lovrić Benčić, B. Ferek Petrić, Z. Gjergja, B. Marinović, I. Malčić, V. Goldner, Transvenous vs. epicardial pacing lead system in pediatric pacemaker therapy, Europace Suppl. 2001., 2:B134.
37. G. Miličević, B. Vrhovac, V. Goldner, Paradoxical blood pressure responses to nitroglycerin infusion in patients with acute coronary syndromes, Neurol. Croat. 2001., 50(suppl. 3):155-159.

Napomena: Izostavljeni su mnogobrojni sažeci predavanja održanih na domaćim i inozemnim skupovima.

NIKICA KOLUMBIĆ

Izabran za člana suradnika 19. svibnja 1988., ponovno izabran 28. svibnja 1998. Životopis i popis radova do tih izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1988., knj. 92, odnosno u *Ljetopisu* za godinu 1998., knj. 102.

Prvi objavljeni radovi Nikice Kolumbića odnose se na filološku obradu i na izdavanje do tada nepoznatih srednjovjekovnih pjesama i pojedinih zbornika duhovnih i svjetovnih stihova. Poseban je interes usmjeravao prema pasionskim tekstovima i njihovoj književnoj sudbini u srednjoj Dalmaciji (Zadar, Brač, Hvar). Od filoloških analiza krenuo je u književnopovijesnu i estetsku analizu pojedinih srednjovjekovnih i renesansnih tekstova, posebice se osvrćući na društvene i političke prilike u kojima su ti tekstovi nastali i zatim stoljećima živjeli mijenjajući se u jeziku ali i u odnosu sa suvremenim književnim trendovima kod nas i u svijetu. Krenuo je zatim i u bogatu problematiku hrvatske maniričke književnosti, otkrivajući njezine prve poticaje vrlo rano, već u djelu Mavra Vetranovića, a u punini u *Vili Slovinki* Jurja Barakovića. Na takav način proširivao je i produbljivao svoje zanimanje za srednjovjekovnu i humanističku, renesansnu i maniričku hrvatsku književnost. Zaokružujući tako svoje znanstvene interese, Nikica Kolumbić je kao filolog i kao književni povjesničar i književni estetičar dao velik prinos otkrivanju, poznavanju i afirmaciji hrvatske dopreporodne književnosti.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1998.)

Knjige

1. Hanibal Lucić, Pjesnička djela (izbor). Priredio i predgovor napisao, Zagreb, 1997., 156 str.
2. Marko Marulić, "Judita". Suvremeni prepjev. Prepjevao i komentirao, Zagreb, 2001., 105 str.

Znanstveni radovi

1. Vrazov pogled na "formu" i "duh" starih hrvatskih pjesnika, Dani hvarskog kazališta (Hrvatska književnost u doba preporoda. Ilirizam, romantizam), 24, Split, 1998., 161-171.
2. Prilog Tome Matića proučavanju Petra Zoranića, Zbornik radova o Tomi Matiću, Zagreb, 1998., 49-54.
3. Renesansni motivi u književnim djelima Milana Begovića. Recepcija Milana Begovića (Zbornik radova), Zagreb – Zadar, 1998., 311-318.
4. Halerovi estetski pogledi u njegovoj književnokritičkoj praksi (s osobitim obzirom na djela iz starije hrvatske književnosti), Zbornik o Albertu Haleru, Zagreb, 2000., 61-70.
5. Hrvatska srednjovjekovna drama, Hrvatska i Europa (kultura, znanost i umjetnost), sv. 2, Srednji vijek i renesansa (13.-16. stoljeće), HAZU, Zagreb, 2000., 369-391.
6. Bašćanska ploča u kontekstu romaničkog razdoblja. 900 godina Bašćanske ploče (1100.-2000.), Zbornik radova, Baška, 2001., 201-209.
7. Glagoljska matrikula biogradske bratovštine od Uznesenja blažene divice Marije. Iskoni bê slovo, Zbornik radova o glagoljici, glagoljašima zadarskog kraja i crkvi Svetog Ivana Krstitelja, Zagreb, 2001., 127-137.
8. Konstitucije franjevaca trećoredaca kao književnojezični hrvatski spomenik, *isto*, 194-198.
9. Književna vrijednost Korčulanske pjesmarice iz 15. stoljeća, Godišnjak grada Korčule, 6, Korčula, 2001., 9-14.
10. Zadar u starijoj hrvatskoj književnosti, Zadarska županija (monografija), Zadar, 2001., 138-141.
11. Recepcija Marulićeve "Judite" u kontekstu jubilarne godine 1901., Dani hvarskog kazališta (Književnost i kazalište hrvatske moderne – Bilanca stoljeća), 27, Split, 2001., 123-130.
12. Hrvatski humanisti u Vodnikovoj Povijesti hrvatske književnosti, Zbornik radova o Branku Vodniku, Zagreb, 2001., 39-45.

IVAN KUŠAN

Hrvatski književnik Ivan Kušan rođen je 30. srpnja 1933. u Sarajevu. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Međutim, on se najprije javlja kao prevoditelj s engleskog, francuskog i ruskog jezika (1955.), a samo godinu dana kasnije objavljuje prvi od svojih poznatih dječjih romana (*Uzbuna na Zelenom vrhu*) koji će sve do danas izlaziti u nizu izdanja, pa i postajati obvezatnom školskom lektirom. Dvije godine kasnije (1958.) objelodanjuje prvi, ali zacijelo i jedan od svojih najvažnijih romana *Razapet između*.

Iako smo već dosada spomenuli mnoge književne rodove u kojima Ivan Kušan, stvarajući od mladih dana, postiže uspjehe i priznanja, valjalo bi spomenuti i druge u kojima se također ogledao i postigao zapažena priznanja. Tako od godine 1970. piše za kazalište, radio, televiziju i film dramatizirajući vlastite tekstove ili iznoseći nove, često provokativne teme.

Vratimo li se književnosti za djecu, odnosno mlade, mora se spomenuti kako su Kušanovi romani, ali povremeno i pripovijesti, postigli izvanrednu popularnost kod čitatelja upravo stoga što nisu "oboljeli" od viška pedagogije, nego su slijedili autentičnu psihologiju mladih ljudi, učeći, dakle, od života, stvarnih i prepoznatljivih ljudi, a ne od unaprijed promašenih teoretskih razmatranja.

Za sve što piše Ivan Kušan, osobito kad je riječ o njegovim vrijednim djelima, karakterističan je njegov "iščašeni", humoristički, pa i satirički odnos prema stvarnosti. Tiče se to njegove sveukupne literature; niti kada piše za djecu, mladež, ne navlači ozbiljno lice nego i sam bude jedan od tih mladih veseljaka.

Toranj je po mnogima najuspjeliji Kušanov roman, a on je izokrenuto, ismijano lice čitavoga jednog sustava koji gradi velebne tornjeve na pjeskovitom tlu. šali se Ivan Kušan i u svojim dramskim tekstovima pa je, primjerice, *Svrha od slobode* jedva bila izvedena. Reklo bi se, previše se ljudi prepoznavalo u tim prizorima...

Svojim pedesetogodišnjim književnim radom, svojim kritičkim odnosom prema stvarnosti, talentom i posebnošću Ivan Kušan je nesumnjivo zaslužio da bude izabran za redovitog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

POPIS RADOVA

Romani

1. Uzbuna na zelenom vrhu, Matica hrvatska, Zagreb, 1956., 198 str. (10 izdanja)
2. Razapet između, Nolit, Beograd, 1958., 183 str.
3. Koko i duhovi, Stožer, Beograd, 1958., 220 str. (8 izdanja)
4. Domaća zadaća, Matica hrvatska, Zagreb, 1960., 203 str. (7 izdanja)
5. Zidom zidani, Znanje, Zagreb, 1960., 279 str.
6. Zagonetni dječak, Beograd, 1963. (20 izdanja)
7. Lažeš, Melita, Prosveta, Beograd, 1965., 113 str. (11 izdanja)
8. Moj potop, Zagreb, 1970.
9. Toranj, Kolo Matice hrvatske, Zagreb, 1970., 116 str. (4 izdanja)
10. Koko u Parizu, Mladost, Zagreb, 1972., 228 str. (11 izdanja)
11. Naivci, Znanje, Zagreb, 1975., 254 str.
12. Ljubav ili smrt, Mladost, Zagreb, 1987., 107 str. (4 izdanja)
13. Čaruga pamti, Mladinska knjiga, Ljubljana – Zagreb, 1991., 182 str.
14. Medvedgradski golubovi, AGM, Zagreb, 1995., 183 str.
15. Koko u Kninu, Znanje, Zagreb, 1996., 247 str.

Novele

1. Trenutak unaprijed, Naklada Društva hrvatskih književnika, Zagreb, 1957., 139 str.
2. Veliki dan, Matica hrvatska, Zagreb, 1970., 263 str.
3. Strašni kauboj, Mladost, Zagreb, 1982., 127 str. (4 izdanja)
4. Ljubi susjeda svoga, Otokar Keršovani, Opatija, 1995., 143 str.
5. Promišljeni, dugi gnjev, AGM, Zagreb, 1995., 226 str.

Putopisno-memoarska proza

1. Prerušeni prosjak, Znanje, Zagreb, 1986., 372 str.
2. Nasljednik indijskog cara, Naklada Ljevak, Zagreb, 2000., 179 str.
3. Zubalo na ošitu, Mozaik knjiga, Zagreb, 2001., 177 str.
4. Slavnih 89 iz SOCA, Neretva, Zagreb, 2002., 244 str.

Parodije

1. 100 najvećih rupa, Znanje, Zagreb, 1992., 382 str. (2 izdanja)

Drame

1. Svrha od slobode, Zagreb, 1995.

Izvedene

1. Spomenik Demostenu, HNK, Zagreb, 1969.
2. Toranj, ZKM, Zagreb, 1971.
3. Svrha od slobode, Dubrovačke ljetne igre, 1971.
4. Vaudeville, Teatar SOS, Zagreb, 1975.
5. Čaruga, Teatar u gostima, Zagreb, 1976.
6. Naivci, ZKM, Zagreb, 1976.
7. Psihopati, ZKM, Zagreb, 1976.
8. Koko u Parizu, ZKM, Zagreb, 1979.
9. Rupa za udaju, Cafe theatre Bagatella, Zagreb, 1981.

10. Ljepotica i zvijer, Kazalište Trešnja, Zagreb, 1988.
11. Ljubav ili smrt, Talija, Zagreb, 1990.
12. Lažeš, Melita, ZKM, Zagreb, 1995.

Neizvedene

1. Lažna barunica (napisana 1982.)
2. Balvansko kolo (napisana 1989.)
3. Čista posla (prvotisak: Forum, 1994.)
4. Volovi (prvotisak: Republika, 1997.)

Antologije i izbori

1. Dvadeset godina jugoslavenske proze (sa S. Novakom i Č. Pricom), Zagreb, 1965.
2. Contemporary Croatian Prose, The Bridge, Zagreb, 1971.
3. La poèsie Croate (sa S. Mihalićem), Pariz, 1972.

Važniji prijevodi s engleskoga

1. B. F. Harte, Kalifornijske pripovijesti, Zagreb, 1955.; Prognanici iz Poker Flata i druge pripovijesti, Zagreb, 1965.
2. Mark Twaine, Pustolovine Toma Sawyera; Kraljević i prosjak, Zagreb, 1965.
3. Henry Miller, Jarčeva obratnica, Rijeka, 1967.
4. Raymond Carver, Katedrala, Zagreb, 1998.

S francuskoga

1. Georges Duhamel, Dva čovjeka, Zagreb, 1955.; Salavinov dnevnik, Zagreb, 1958.
2. Antoine de Saint-Exupéry, Noćni let, Sarajevo, 1956.; Mali kraljević, Zagreb, 1994.
3. Guy de Maupassant, Bel-Ami, Zagreb, 1959.
4. P. Souvestre i M. Allain, Fantomas: mrtvac napada, Zagreb, 1965.
5. Georges Simenon, Maigret i žrtva iz Seine; Maigret u baru "Picratt", Zagreb, 1966.
6. Pierre Seghers, Korijeni, Zagreb, 1972.
7. Eugène Ionesco, Instrukcija, Zagreb, 1981.; Stolice, Zagreb, 1982.
8. Edmond Rostand, Cyrano de Bergerac, Zagreb, 1994.

S ruskoga

1. L. N. Tolstoj, Krivotvoreni kupon i druge pripovijesti (sa Z. Crnkovićem), Zagreb, 1956.; Živi leš, Zagreb, 1961.
2. A. P. Čehov, Drama u lovu i druge novele, Zagreb, 1959.
3. I. S. Turgenjev, Plemićko gnijezdo, Zagreb, 1963.
4. Aleksandar Solženjicin, Odjel za rak I-II (s J. Kušanom), Rijeka, 1968.; Rijeka bez ušća, Rijeka, 1969.
5. F. M. Dostojevski, Bjesovi I-II (s J. Kušanom), Zagreb, 1972.; Pošteni lopov, Bijedni ljudi, Dnevnik Raskoljnikova, Zagreb, 1975.

Na ruski

1. Slavko Mihalić, Pandorina kutija (s Nadeždom Kušan-Lukinom), Zagreb, 1999.

Knjige su mu prevedene na njemački, engleski, ruski, češki i mađarski jezik.

TONKO MAROEVIĆ

Izabran za člana suradnika 17. svibnja 1990., ponovno izabran 7. prosinca 2000. Životopis i popis radova do tih izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1990., knj. 94, odnosno u *Ljetopisu* za godinu 2000., knj. 104.

U književnosti se javio ranih šezdesetih godina (u krugu časopisa *Razlog*) pjesmama, književnim i likovnim kritikama, te prepjevima. Vokacijom je ponajprije pjesnik, objavivši desetak zbirki od 1965. do danas. U ranim knjigama zaokupljen je fenomenološkom poetikom, insistira na autonomiji imaginativnog prostora u poeziji, a svoje pjesničke priopćaje oblikuje "pjesmom u prozi". U slijedećoj fazi pomiče se prema egzistencijalnim nadahnućima i, istodobno, prema formalnim istraživanjima. U novijoj fazi iz devedesetih godina uspostavlja dijalog s tradicijom i neposrednijim pjesničkim govorom, te uspješno sudjeluje u obnovi vezanih oblika u hrvatskomu postmodernističkom pjesništvu. Svojim ozbiljnim odnosom prema pjesničkom činu, nenametljivom poetikom i samokritičnošću Tonko je Maroević stekao ugled u književnoj javnosti i zauzeo neprijeporno mjesto u hrvatskoj potkrajstoljetnoj poeziji.

Usporedice, stekao je i ugled kao književni kritičar, prateći sustavno i uporno nove osobnosti i gibanja, posebno u suvremenoj pjesničkoj proizvodnji. Ta je njegova dimenzija jasno vidljiva u *Antologiji hrvatskog pjesništva 1971-1995* (*Uskličnici*, 1996.) i paralelnoj monografiji *Klik*. Te dvije knjige sinteza su Maroevićeva četrdesetogodišnjega zanimanja za tekuće hrvatsko pjesništvo i potkrepljeni pregled jednoga burnoga i uzbudljivog razdoblja toga pjesništva.

Autor je i mnogobrojnih eseja o modernim hrvatskim piscima te niza studija o našoj renesansnoj baštini, u kojima je studijama došla do izražaja njegova kritička istančanost uz vrsnu filološku i komparatističku metodičnost. Riječ je o njegovim interpretacijama Marka Marulića, Petra Hektorovića, Hanibala Lucića, Marina Gazarovića, a na toj su crti i njegovi prinosi u kazališnim adaptacijama *Judite* i *Davidijade* Marka Marulića, Hektorovićevih i Gazarovićevih prikazanja.

Istaknuto mjesto u Maroevićevu književnom opusu pripada prijevodima i prepjevima s više jezika: s katalonskoga (u čemu je osamljen), talijanskoga,

španjolskoga, francuskoga, engleskog, slovenskog. Prevodio je i s latinskog jezika. Višestruka jezična otvorenost pružila mu je mogućnost da se iskaže i u makaronskim pjesmama kao i u sonetima na talijanskom jeziku. Vrlo plodan likovni kritičar i pisac monografskih studija o hrvatskim slikarima i kiparima, takve je tekstove prožimao stilskim i esejističkim sastojcima, što je također pokazatelj njegova literarnog habitusa. Tonko Maroević je pisac velike pjesničke i književne kulture općenito, zainteresiran i za tradiciju i za dinamiku hrvatske literarne *bašćine*, ostvareni pjesnik i pouzdani tumač tekstova.

POPIS RADOVA

(nakon reizbora za člana suradnika godine 2000.)

Uz kontinuirani književnokritički rad u prilogu *Forum* dnevnika *Slobodne Dalmacije* iz Splita, uz povremenu suradnju u dvotjedniku *Vijenac*, te uz mnogobrojne likovnokritičke priloge u katalozima i monografijama, tiskao je u međuvremenu:

knjigu

Exclamations (An anthology of Croatian Poetry 1971-1995), prijevod M. Kovačićek, Društvo hrvatskih književnika, Most – The Bridge, Zagreb, 2001.

Pojedinačno objavljene pjesme

1. Bližnje grešne prigode (okazionalna stihosklapanja), Forum, 1-3, 2001., 194-209.
2. Izbor stihova, Maslinov vijenac, sv. 2, Selca – Zagreb, 2001., 47-70.
3. Za vreline do vrela, Dobrojutro more, 5, Podstrana, 2001., 60.
4. Apiciju iz Hanibalove kuhinje, Dobrojutro more, 6, Podstrana, 2001., 60.
5. Put Vinkovaca misao mi brodi, 20 godina Privlačice, Vinkovci, 2000., 31.
6. Sonet za gredice, Hrvatsko zagorje, 2, 2000., 87.
7. Pladnjogradnja, Sveti Vlaho, dubrovački parac u hrvatskoj književnosti, Matica hrvatska, Dubrovnik, 2001., 215-216.
8. Mi smo došli navrh pjace i pusti me proć, Splite moj, Književni krug, Split, 2002., 152-155.
9. Padovanski soneti, Colloquia Maruliana, sv. XI, Split, 2002., 549-550.

Studije i eseji u periodici

1. Sonetni sažetci (Oblikovno zatvorena dionica Borgesova opusa), Republika, 1-2, Zagreb, 2001., 26-39.
2. Krilati pozemljar (in memoriam Ranku Marinkoviću), Republika, 7-8, Zagreb, 2001., 3-5.
3. Slamnigovo staro i novo, Republika, 11-12, Zagreb, 2001., 3-6.
4. Pisamce u pomoć vrtlaru (uz "Skroviti vrt" Luka Paljetka), Republika, 5-6, Zagreb, 2000., 18-20.
5. Modernistički Šoljan, Šoljanov zbornik, Rovinj – Pula, 2001., 54-57.
6. Antonivs mevs, *ibid.*, 191-197.
7. Lanci romance (iznuđeno čitanje "Romance o tri ljubavi" Antuna Šoljana), Nova Istra, 4, 2002.
8. Nježne godine razdora (Riječko poratno doba u proznom prvijencu Ezija Mestrovicha), Novi Kamov, 1, 2001., 192-195.

9. Od Miriam do Franziske, Zbornik "Tomizza i mi", 1, Umag, 2000.
10. Heretici i bjegunci (prelaženje doktrinarnih i fizičkih granica u opusu Fulvia Tomizze), *ibid.*, sv. 2, 86-92.
11. Prijeći prag povijesti (Profesorov primjereni pristup Paljetkovu pjesništvu), Frangešov zbornik, Matica hrvatska, Zagreb, 2000., 305-313.
12. Sunce na stranicama (samo jedan motiv Tadijanovićeva pjesništva), Forum, 1-3, 2002., 73-76.
13. La richezza della tradizione, Cenobio, Lugano, 2, 2001., 128-130.
14. Grad u ruci, ruke nad gradom (Hrvatski gradovi i njihovi sveci zaštitnici), Hrvatska revija, 1, Zagreb, 2002., 36-39.
15. Pismo mijena, glava od vremena (o pjesništvu Zvonimira Mrkonjića), Riječi, 4, Sisak, 2000., 3-15.
16. Pentur s kitarom (prilog Marulićevoj poetici), Colloquia Maruliana, XI, Split, 2002., 85-91.

Pogovori ili predgovori u knjigama

1. D. Tadijanović, Svi moji haiku, Matica hrvatska, Zaprešić, 2000.
2. I. Slamnig, Ranjeni tenk, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.
3. A. Žagar, Male proze kojima se kiša uspinje natrag u nebo, Ed. Biškupić, Zagreb, 2000.
4. S. Ferrari, Sedam Hrvata s Dugog otoka, Adamić, Rijeka, 2001.
5. Z. Zima, Porok pisanja, Sisprint, Zagreb, 2000.
6. S. Vuković, Diladur, Laus, Split, 2001.
7. T. Bajsić, Španjolske pjesme ljubavi i izgnanstva, Društvo hrvatskih književnika, Zagreb, 2002.
8. V. Vrandečić-Lebarić, Ardura, vl. naklada, Zagreb, 2001.
9. M. Kravos, U kratkim hlačicama, Reprezent, Buzet, 2002.
10. J. Luis Borges, Pjesnička antologija, Zagrebačka naklada, Zagreb, 2001.

Opsežniji prijevodi i prepjevi

1. J. Luis Borges, Pjesnička antologija (pretežan broj pjesama), Zagrebačka naklada, 2001.
2. M. Kravos, Jazonov trag, ed. Hefti, Milano, 2000.
3. G. Vigorelli, Ivan Lacković Croata, izdanje Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti, Zagreb, 2002.
4. C. Marlowe, Tragična povijest života i smrti dr. Faustusa (cjelovita drama, u suradnji s Florom Turner), Kolo Matice hrvatske, Zagreb, 3, 2001., 275-334.
5. G. Mascioni, Jedno sredozemno ljeto, Mogućnosti, 1-3, 2001., Split, 29-41.

IVO SENJANOVIĆ

Izabran za člana suradnika 30. siječnja 1997. Životopis i popis radova do tog izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1997., knj. 101.

Znanstveno-istraživačka djelatnost prof. Senjanovića je veoma plodna, i može se podijeliti u fundamentalna istraživanja matematičkih metoda za statičku i dinamičku analizu konstrukcija, te primijenjena istraživanja ponašanja složenih brodskih i pomorskih konstrukcija izloženih valnom opterećenju i uzbudi pogonskog sustava. Od ukupno 154 objavljena znanstvena rada njih 84 je publicirano u najuglednijim međunarodnim časopisima, odnosno zbornicima međunarodnih skupova. 70 radova objavljeno je u domaćim časopisima, odnosno u zbornicima radova nacionalnih skupova. U bazi podataka Institute for Scientific Information (ISI), Philadelphia, referirano je 17 radova od kojih su neki citirani više puta.

Naročiti doprinos ostvario je na području teorije ljusaka, o čemu je objavio knjigu. Uspješnost rješenja problema torosferične ljuske, kojom se snizuje koncentracija naprezanja na spojevima ljuskastih konstrukcija, potvrđena je na simpoziju o ljuskastim konstrukcijama u Honolulu.

Najveći uspjeh ostvario je u analizi vibracija brodova. Da bi se proširila mogućnost primjene klasične Timošenkove teorije grede u analizi vibracija trupa viših frekvencija, razvio je teoriju tankostijenih nosača za određivanje efektivne krutosti trupa na: savijanje, smicanje, uvijanje i vitoperenje, korištenjem vrpčastih elemenata, te je sastavljen odgovarajući program za računalo (STIFF). Za proračun vibracija brodskog trupa razrađen je postupak na temelju metode konačnih elemenata, s odgovarajućim računalnim programom (DIANA). Razvio je vrlo složenu nelinearnu teoriju porinuća sa sustavom zakretnih saonika za porinuće brodova i plovnih objekata s horizontalnog ležaja, te je sa svojim suradnicima izradio odgovarajući računalni program (POZAS). Posebno su važni njegovi radovi na izučavanju numeričkih metoda za vremensku integraciju diferencijalnih jednadžbi ravnoteže dinamičkih sustava.

Postavio je novu bezuvjetno stabilnu metodu, koja je nazvana *metoda harmonijskog ubrzanja* za određivanje odziva linearnih i nelinearnih sustava,

koja daje brže i točnije rješenje od poznatih metoda Houboltove, Newmarkove, Wilsonove, kao i metode Runge-Kutta. Poboljšao je poznatu *metodu ravnoteže harmonika* za određivanje odziva nelinearnog sustava u frekventnom području.

Prof. Senjanović je aktivno sudjelovao u tri međunarodna projekta, a danas vodi projekt *Structure Analyses of Ships and Offshore Floating Units* koji su oformili Bureau Veritas, Paris i FSB, Zagreb. Bio je također koordinator i voditelj sedam domaćih znanstvenih projekata.

Uspješno rješenje problema vibracija brodskih konstrukcija s motorima malog broja cilindara i dugog stapaja, koje je ostvario prof. Senjanović, a objavljeno je u uglednom međunarodnom časopisu International Shipbuilding Progress pobudilo je veliko zanimanje vodećih brodograđevnih poduzeća i ustanova u svijetu (Mitsubishi Heavy Industries, Nagasaki; Sulzer, Winterthur; Bureau Veritas, Paris i Det norske Veritas, Oslo).

Računalni program (DIANA) za proračun vibracija brodskog trupa otkupio je 1979. Det norske Veritas, Oslo, a usavršena verzija tog programa prodana je 1999. god. Bureau Veritasu, Paris, kao osnova za razvoj alata za hidroelastičnu analizu ponašanja brodskog trupa na valovima.

Kao istaknuti međunarodni stručnjak prof. Senjanović je sudjelovao u radu Committee for Research and Development in European Shipbuilding, Europske unije u Bruxellesu 1998.

Njegovu međunarodnu afirmaciju potvrđuju činjenice, da je zamoljen napisati članke na temu Nelinearnost u primijenjenim inženjerskim sustavima u posebnom broju Journal of Structure Engineering i u časopisima Machine Vibration, Chaos, Solitons and Fractals i Philosophical Transactions of the Royal Society, te da dobiva na recenziju rukopise za međunarodne časopise i skupove. Održao je 12 pozvanih predavanja u zemlji, te 5 u inozemstvu (Rostock, Philadelphia, Trst, Lodz i Ancona) i seminar u DnV-u, Oslo. Osim s Det norske Veritasom, Oslo i Bureau Veritasom, Paris, prof. Senjanović danas intenzivno surađuje i sa Sveučilištem u Trstu i s Istituto Superior Technico u Lisabonu.

Od preko 127 studija, analiza i ekspertiza, koje je prof. Senjanović sa svojim suradnicima izradio ponajviše za hrvatsku brodogradnju i brodograđevnu industriju ističemo samo nekoliko najvažnijih:

- Teorija tankih rotacijskih ljusaka, koju je razvio Senjanović, bila je osnova za projektiranje konstrukcije podmornica građenih u Hrvatskoj, jednoj od rijetkih zemalja koje su razvile tu proizvodnju.
- Dvije serije brodova s motorima malog broja cilindara i dugog stapaja građenih u brodogradilištu 3. maj, Rijeka, u vrijeme energetske krize, izgrađene su na temelju rješenja vibracija, koje je dao Senjanović.
- Kontrola vibracija na dvovijčanom trajektu za prijevoz željezničkih kompozicija za brodogradilište Uljanik, Pula.
- Uspješno je riješio složeni problem vibracija na luksuznom brodu Amorella, izgrađenom u Brodosplitu, koji je među ostalim i zbog postignute niske razine vibracija i odgovarajućeg komfora proglašen brodom godine u svojoj klasi.

- U međunarodnoj suradnji Det norske Veritasa, Oslo, MARINTEK-a, Torndheim i Katedre za konstrukciju plovnih objekata FSB, pod vodstvom Senjanovića, riješen je za brodogradilište 3. maj problem čvrstoće katamaranske dizalice velike podizne moći za servisiranje pomorskih konstrukcija na Kaspiju.

- Proširenje radnih mogućnosti platforme Labin u vlasništvu INA-Naftaplin, Zagreb.

- Složena nelinearna teorija porinuća sustavom zakretnih saonika, koju je razradio Senjanović, poslužila je 1993. u Brodosplitu za porinuće teglenice s horizontalnog ležaja, koja je ugrađena u pontonski most preko Novskog ždrila nakon rušenja fiksnog mosta.

- Projekt spremnika na brodu za prijevoz ukapljenog plina za njemačkog brodovlasnika, sugerira hrvatskoj brodogradnji puštanje u profitabilnu gradnju visokosofisticiranih objekata.

- Prilog strategiji razvoja hrvatske brodogradnje.

U dodiplomskoj nastavi prof. Senjanović je nositelj kolegija *Teorija ploča i ljuski* i *Vibracije broda*, a na poslijediplomskom studiju je predavao, odnosno predaje kolegije: *Matematičke metode u brodogradnji*, *Dinamika pomorskih konstrukcija*, *čvrstoća i vibracije u osnivanju broda*. Bitno je pridonio odgoju generacija brodograđevnih inženjera.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1997.)

Udžbenici

1. Teorija ploča i ljuski, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1973., 1982., 1988., 1998.
2. Metoda konačnih elemenata u analizi brodskih konstrukcija, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1975., 1988., 1998.

Proceedings of the International Ship and Offshore Structures Congress (ISSC)

1. P. Temarel, I. Asmussen, R. Damonte, K. A. Farnes, X. Jin, H. Y. Lee, L. E. Motter, P. Morel, A. Murakami, I. Senjanović, J. Waegter, Dynamic Response, Report of Committee II. 2, 14th ISSC, Nagasaki, Japan, 2000.

Znanstveni radovi u međunarodnim publikacijama

1. I. Senjanović, J. Parunov, Dynamic analysis of tower buoy in irregular waves, Proceedings of 8th International Offshore and Polar Engineering Conference, ISOPE-98, Montreal, 1998.
2. J. Parunov, I. Senjanović, S. Rudan, Correlation analysis of calculated and measured response of articulated tower model in waves, International Conference Vibration, Noise and Structural Dynamics, Venecija, 1999.
3. J. Parunov, I. Senjanović, Review of statistical models for ship reliability analysis, Proceedings of the 7th International Symposium on Practical Design of Ships and Mobile Units, PRADS'98, The Hague, 1998.
4. I. Senjanović, I. Donkov, G. Ciprić, Strength anaylsis of swash bulkhead in cylindrical tank of LPG carrier, Brodogradnja, 46 (1998.), 1, 40-45.
5. Launching of ships and floating structures from horizontal berth by tipping table, Journal of Ship Production, Vol. 14, No. 4, 1998., 265-276.

6. Numerical and experimental investigation of side launching of tanker by tipping table principle, Brodogradnja, 46 (1998.), 3, 264-270.
7. Launching theory of ships from horizontal berth by tipping table arrangement, Brodogradnja, 46 (1998.), 4, 359-369.
8. I. Senjanović, I. Grubišić, Side launching of ships from horizontal berth by tipping table arrangement, Brodogradnja, 47 (1999.), 2, 135-143.
9. Numerical simulation and model test of side launching of a 260000 dwt tanker by tipping table principle, International Shipbuilding Progress, 47, No. 450 (2000.).
10. Building of ships and floating structures on horizontal berth and their launching by tipping table principle, ISOPE'99, Brest, 1999.
11. I. Senjanović, J. Parunov, I. Donkov, Strength analysis of a cruise ship hull in initial design stage, Brodogradnja, 47 (1999.), 3, 246-254.
12. I. Senjanović, S. Tomašević, Longitudinal strength analysis of a cruise vessel in early design stage, Brodogradnja, 47 (1999.), 4.
13. I. Senjanović, G. Ciprić, J. Parunov, Survival analysis of fishing vessel rolling in rough seas, The nonlinear dynamics of ships, Philosophical Transactions of The Royal Society: Mathematics, Physics and Engineering Sciences, Number 1771, Volume 358, 15. lipnja 2000.
14. I. Senjanović, J. Parunov, S. Tomašević, Strength analysis of a cruise ship in early design stage, The 9th Congress of the International Maritime Association of Mediterranean, Napulj, 2000.
15. I. Senjanović, V. Čorić, J. Parunov, Review of ship and offshore structures analyses, Annual of the Croatian Academy of Engineering, Zagreb, 2000.
16. I. Senjanović, J. Parunov, S. Tomašević, Contribution to ship slamming and whipping analysis, Brodogradnja, 48 (2000.), 3.
17. I. Senjanović, J. Parunov, S. Tomašević, Investigation of ship slamming and whipping, European Conference: Marine Technology-Industry & Simulation, SIM. OUEST, 2000, Nantes.
18. J. Parunov. I. Senjanović, S. Tomašević, On the modelling uncertainty of the linear wave bending moment, International Conference on Ship and Shipping Research, NAV, 2000, Venecija.
19. V. Čorić, I. Senjanović, Activities on the development of marine technology facilities, Nafta, 51 (10), (2000.), 349-353.
20. I. Senjanović, S. Tomašević, J. Parunov, Numerical procedure for ship whipping analysis, Brodogradnja, 49 (2001.), 2, 171-180.
21. I. Senjanović, J. Parunov, Slamming and Whipping Analysis of Large Container Ship, The 11th International Offshore and Polar Engineering Conference, ISOPE 2001., Stavanger, 2001.
22. I. Senjanović, J. Parunov, Tipping Table Principle for Ship Launching from Horizontal Berth, The 8th International Symposium "Technics and Technology in Fishing Vessels", Ancona, 2001.
23. I. Senjanović, S. Tomašević, J. Parunov, Analytical solution of pontoon transient vibration related to investigation of ship slamming due to whipping, International Shipbuilding Progress, 48, No. 4 (2001.), 305-331.

Znanstveni i stručni radovi u nacionalnim publikacijama

1. I. Senjanović, Z. Mravak, I. Donkov, G. Ciprić, S. Rudan, Analiza čvrstoće tankova u krmenom peaku brodova za prijevoz rasutog tereta, 13. simpozij "Teorija i praksa brodogradnje in memoriam prof. Leopold Sorta", Zadar, 1998.
2. I. Mavrić, I. Senjanović, Osvrt na izvještaj Kongresa o brodskim i pomorskim konstrukcijama o proizvodnoj tehnologiji, Simpozij "Zavarivanje u pomorstvu", Malinska, Krk, 1998.

3. Razvoj brodskih konstrukcija, Brodogradnja, 47 (1999.), 1, 21-30; Bilten br. 4, 1999., Razred za tehničke znanosti HAZU.
4. I. Senjanović, G. Ciprić, M. Lajtner, Pontonska platforma za gradnju pilota, Građevinar, 51 (1999.), 4, 281-287.
5. J. Parunov, I. Senjanović, Združena razdioba vjerojatnosti značajnih valnih visina i nultih valnih perioda, Radovi FSB, XXIII (1999.).
6. S. Tomašević, J. Parunov, I. Senjanović, Procjena zamorne čvrstoće uzdužnjaka palube FPSO broda, *ibid.*
7. I. Senjanović, G. Ciprić, J. Parunov, Simuliranje nelinearnog njihanja i prevrtanja broda na uzburkanom moru, Zbornik simpozija "Modeliranje u znanosti, tehnici i društvu", Rijeka, 2000.
8. I. Senjanović, J. Parunov, B. Bućan, Uzdužna čvrstoća putničkog broda za kružna putovanja, 14. Simpozij "Teorija i praksa brodogradnje", SORTA, Rijeka, 2000.
9. J. Parunov, I. Senjanović, Metoda za dugoročnu prognozu ekstremnih stanja mora, Brodogradnja, 48 (2000.), 2, 131-138.
10. J. Parunov, I. Senjanović, Približni postupci za procjenu nelinearnih valnih opterećenja brodske konstrukcije, Transactions of FAMENA, XXIV, FSB, Zagreb, 2000., 75-84.
11. I. Senjanović, S. Rudan, Odziv dinamičkog sustava na impulsnu uzbudu, Radovi, 2, FSB, 2001.

Radovi za gospodarstvo

Zajedno sa svojim suradnicima izradio je veći broj studija, analiza i ekspertiza za potrebe hrvatske brodogradnje i stranih naručilaca s područja čvrstoće i vibracija brodskih i pomorskih konstrukcija.

ANTE STAMAĆ

Izabran za člana suradnika 17. svibnja 1990., ponovno izabran 7. prosinca 2000. Životopis i popis radova do tih izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1990., knj. 94, odnosno u *Ljetopisu* za godinu 2000., knj. 104.

Svestrani književnik, Stamać je prije svega pjesnik. Do sada je objavio devet zapaženih pjesničkih zbirki, koje su bez iznimke nailazile na priznanja hrvatske književne kritike. Prije četrdeset godina, prvom svojom zbirkom pjesama *Rasap* (1962.), najavio je on svoje zasebno mjesto u hrvatskom pjesništvu tzv. *razlogovske generacije*, tj. drugoga hrvatskog književnog naraštaja poslije Drugoga svjetskog rata, koji je došao poslije *krugovaša*, a okupio se oko časopisa *Razlog*. Usmjeren prema onom tipu pjevanja koje se tada nazivalo *filozofično pjesništvo*, Stamać je već na samom početku potvrdio autentičnost svoga stiha. Slijedile su zbirke *Sa svijetom jedno* (1965.), *Doba prisjećanja* (1968.), *Smjer* (1968.), *Dešifriranje Vage* (1972.), *Odronske poredbe* (1982.), *Žalostinke* (1990.), *Crne rupe, mračni soneti* (1995.) i najzad *Izabrane pjesme* (1997.). Svaka od njih bila je, moglo bi se reći, nova, viša stuba u sazrijevanju njegova pjesničkog izraza zgusnute metaforičnosti, koja spontano izvire iz pjesnikova dubokog osjećaja opće ugroženosti čovjekove egzistencije u sintezi s nenametljivom ali prodornom misaonošću, koja u tu potku udijeva nit blage slutnje nekog dalekog, možda i nepostojećeg svjetla. U najnovijoj *Povijesti hrvatskog pjesništva* prof. dr. Cvjetko Milanja tom je opusu, temeljito pročitanu i pretraženu u svim njegovim slojevima, dodijelio visoko, gotovo središnje mjesto u stvaranju pjesnikâ ovoga naraštaja. Stamaćeva poezija ne izbjegava iluzije, pa ni onda kad u njih ni sama ne vjeruje.

Stamać je bez dvojbe samosvojan glas u pjesništvu svoga naraštaja s jedne strane po prepoznatljivoj osobnosti doživljaja, a s druge strane po formalnom bogatstvu njegove poezije. U njoj se slobodni stih javlja u različitim varijacijama, a u novije doba smjenjuje se i s tradicionalnim oblicima pjesničkog izražavanja, pa će se u novije vrijeme sve više služiti sonetom, pri čemu će na svoj način modificirati njegovu klasičnu strukturu. Nije slučajno upravo za tu svoju knjigu *Crne rupe, mračni soneti* dobio i visoko priznanje: Nazorovu nagradu za godinu 1995.

Svoju pjesničku darovitost uložio je i u prevođenje uglednih pjesnika svjetske književnosti. U samostalnim knjigama izašla su, u njegovu prijevodu, djela Bertolda Brechta (više od polovice sveukupnog opusa), Jamesa Joycea (*Komorna glazba* i *Pomes Pennyeach*), Friedricha Nietzschea (*Volja za moć*), Rainera Marije Rilkea (*Arhajski torzo*) te Johanna Wolfganga Goethea (*Faust*, knj. I. i II.).

Stamać je i vrlo ugledni književni znanstvenik i kritičar, ali o tom dijelu njegova rada neće se govoriti u ovoj prigodi, jer nije izravni povod njegove nominacije, premda bi i ona, sama za sebe, bila ozbiljan poticaj da se razmotri njegovo mjesto u Akademiji.

Ante Stamać uživa i zamjerno visoki ugled u Društvu hrvatskih književnika i Društvu sveučilišnih nastavnika, i u hrvatskoj javnosti uopće. Obavljao je više javnih dužnosti. Bio je dugogodišnji član Upravnog odbora i drugih tijela Društva hrvatskih književnika, dvaput je biran i za njegova predsjednika, a i danas je ponovno član Upravnog odbora, što samo po sebi dokazuje, da je on kao pjesnik nezaobilazna pojava u suvremenoj hrvatskoj književnosti.

POPIS RADOVA

(nakon reizbora za člana suradnika godine 2000.)

Pjesništvo:

Presudni nastani, izabrane pjesme na makedonskom jeziku, prepjev B. Cvetkovski, Stremež, Prilep, 2001.

Vrijeme, vrijeme, Forum, XXXXI., knj. LXXIII, br. 1-3, 2001., 185-188.

Šest pjesama, Književna revija, br. 1-2, Matica hrvatska, Osijek, 2001.

A kada opet kiše stanu liti, Naklada Pop & Pop, Zagreb, 2002.

Nove pjesme, Vijenac, br. 222, 5. rujna 2002.

Pjesme objavljene u čitankama za srednje i osnovne škole, te u antologijama na hrvatskom, njemačkom, engleskom i ukrajinskom jeziku.

Znanost o književnosti:

Vatreni Oloferne, Forum, knj. LXXIII, br. 4-6, 2001., 790-799.

Metaforika vatre u Juditi, Colloquia Maruliana, X, Split, 2001, 347-354.

O pjesništvu Vladimira Nazora, Brački zbornik, Split, 2001.

Uvod u prikazbe drva križa, Književna revija, god. 41, br. 3-4, Osijek, 2001., 47-49.

Miroslav Krleža, predgovor knjizi Izbor iz djela, Riječ, Vinkovci, 2001.

Alegoričnost Dioklecijanove palače, Nova Istra, god. VI., sv. XIX, br. 4., Pula, 2002.

Uloga antologije Menschheitsdämmerung Kurta Pinthusa u oblikovanju hrvatskog ekspresionizma, Zbornik Ekspresionizam u hrvatskoj književnosti i umjetnosti, Altagama, Zagreb, 2002.

Književna kritika:

Predgovor knjizi pjesama Andrije Vučemila Glas naglas, Rijeka, 2001.

Predgovor knjizi pjesama Luje Medvidovića Radost raskovanih ruku, Vinkovci, 2001.

50 književnokritičkih članaka u stalnoj kolumni Moje motrište, Vijenac, polumjesečnik Matice hrvatske za kulturu, 2001. i 2002.

Prijevodi:

Faust I. dio, Nova Istra, VI., sv. XVIII, br. 2-3, Pula, 2001, 15-102.
Faust II. dio, I. čin, Dubrovnik, nova serija, god. XII, br. 4, 2001., 123-181.
James Joyce, Prognanici, Alfa, Zagreb, 2001.
Rainer Maria Rilke, priredio i velik broj pjesama preveo, Matica hrvatska, 2001.

CHARLES BÉNÉ

Razred za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na sjednici od 10. siječnja 2002. jednoglasno je predložio da se Charles Béné, zaslužni profesor (prof. émérite) Sveučilišta Stendhal u Grenoblu, izabere za dopisnog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Profesor Charles Béné rođen je 1919. u Saint-Jeoire en Faucigny, a od godine 1974. do umirovljenja predavao je na Sveučilištu u Grenoblu francusku renesansnu i neolatinsku književnost. Područje njegova znanstvenog zanimanja bijahu u prvom redu François Rabelais i Michel Montaigne te Erazmo Roterdamski. Član je međunarodnog odbora za sabrana djela Erazma Roterdamskog, autor više knjiga i mnogobrojnih radova iz svojeg znanstvenog područja. Priredio je niz izdanja francuskih humanista.

Razlog zbog kojeg je Charles Béné predložen za dopisnog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti činjenica je što se prof. Béné od godine 1989. bavi i hrvatskim humanistima, u prvom redu Markom Marulićem. Uložio je velike napore da međunarodnu znanstvenu javnost upozori na domete hrvatskog humanizma i latinističke književnosti. Napisao je nekoliko radova o Jurju Šižgoriću, Matiji Vlačiću i Marinu Držiću, dok je u posljednjem desetljeću opus Marka Marulića postao njegova posebna znanstvena skrb. Na međunarodnim simpozijima izlagao je o *ocu hrvatske književnosti* tridesetak puta, koji su radovi objavljeni u nizu uglednih europskih periodika. Autor je dviju knjiga o Marku Maruliću: *Le destin d'un poème* (Zagreb – Split, 1994.), *Les études maruliennes* (Zagreb – Split, 1998.). U prvoj je istražio zapanjujuću recepciju jedne Marulićeve latinske pjesme, *Carmen de doctrina domini nostri Jesu Christi*, otkrivši njezine nepoznate prijevode na engleski, španjolski, talijanski i francuski. U drugoj je pak istražio uglavnom nepoznate odjeke Marulićeve literature u europskom kontekstu. Upozorio je, među ostalim, na recepciju Marulićeve *Institucije* i *Evangelistara* u engleskoj sredini (Henrik VIII., Thomas More, Philip Howard), registrirao nepoznate prijevode Marulićevih tekstova u Francuskoj i Flandriji, uočio srodnosti i veze hrvatskog humanista s Erazmom i Margaretom Navarskom. Otkrio je također relacije mletačkog humanista Marca

Antonia Coccia Sabellica s Marulićevom *Institucijom*. Jednom riječju, Charles Béné znatno je proširio spoznaje o europskoj sudbini i dometu Marulićevih latinskih djela s tezom da naš pisac ide u red prvih veličina kršćanskog humanizma i europske šesnaestostoljetne latinističke književnosti. Pri tome je pokazao istančano poznavanje Marulićevih tekstova i njihove korijene u antičkoj i patrističkoj književnosti.

Njegova je također zasluga što je produbio poznavanje Marulićeve duhovnosti, pobožnosti i mističnosti u kontekstu gibanja u Rimskoj crkvi i pokreta *devotio moderna*. Veliki je napor uložio u praćenje Marulićevih teoloških i etičkih smjernica kroz katoličko-protestantske polemike i osporavanja.

Svoja proučavanja objavljivao je u uglednim inozemnim časopisima i tako nametao marulološke teme: *Studi Veneziani* (1993.), *Studia Varia Bruxellensia* (1997.), *Acta Universitatis Lodziensis* (1997.), *Revue des Amis de Ronsard* (1998.), *Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance*... Surađivao je redovito od 1991. u godišnjaku *Colloquia Maruliana*, na znanstvenim skupovima o Maruliću na Gregoriani 1994. i 1998. i u Kongresnoj knjižnici u Washingtonu (2001.). No, valja ipak posebno izdvojiti Bénéovu skrb za promicanje Marulića u Francuskoj, koja se očitovala u nizu predavanja, a ponajviše u njegovoj samozatajnoj ideji da Marulićevu *Juditu* prevede na materinski jezik. Premda samouk u učenju hrvatskog jezika, uspio ga je toliko savladati da je načinio integralni prijevod djela, tako da se je francuska *Judita* pojavila iz tiska u proljeće ove godine. Kao ugledni filolog, komparatist i povjesničar književnosti svojim marulološkim radovima pridonio je internacionalizaciji *oca hrvatske književnosti*, a kao deklarirani prijatelj naše zemlje promidžbi hrvatske kulture u svijetu. Primitkom u dopisne članove Hrvatska je akademija znanosti i umjetnosti odala priznanje Charlesu Bénéu i u svoj sastav uvrstila je uglednoga francuskog sveučilišnog profesora, koji joj može služiti na čast.

EDUARD ČALIĆ

Rođen je u Puli 14. listopada 1910. Osnovnu školu započeo je u Marčani (Istra), ali je obitelj pred talijanskim fašistima morala 1921. izbjeći, pa ju dovršava u Sušaku (danas dio Rijeke). U Sušaku započinje polaziti gimnaziju, a 1931. maturira u Karlovcu. U Zagrebu je 1937. diplomirao na Pravnom fakultetu. Od 1939. polazi postdiplomski studij u Berlinu, brani doktorsku tezu, ali mu je nacistički režim 1941. zabranio doktorsku promociju zbog njegove antinacističke novinarske djelatnosti i pomoći politički i rasno progonjenim osobama. Stoga je o istoj temi u Zapadnome Berlinu doktorirao 1963.

Od 1936. surađuje u zagrebačkom listu *Novosti*, a od 1939. je dopisnik iz Berlina tih zagrebačkih novina. Od te godine stalno živi u inozemstvu (Njemačka, Francuska, Austrija). Uhićen je 1942., zatočen u Berlinu i konclogoru Sachsenhausen-Oranieburg, gdje je tajni povjerenik jugoslavenskih logoraša i član ilegalnoga međunarodnog komiteta pokreta otpora. Oslobođen je 1945. U Crvenom križu radi 1945./1946. (repatrijacija logoraša). U pariškom *Combatu* od 1946. do 1959. je novinar-komentator i suradnik novinske agencije *Opera Mundi*. Glavni je tajnik Međunarodnoga komiteta za znanstveno proučavanje uzroka i posljedica II. svjetskoga rata u Luksemburgu. Od 1984. živi u Salzburgu.

E. Čalić sadržajem svojih radova uglavnom zalazi u povijesnu i politološku znanost. Napose se bavi znanstvenim proučavanjem uzroka, razvojem i posljedicama II. svjetskog rata. Objavio je stotinjak studija i članaka, u hrvatskim i stranim glasilima, zbornicima i knjigama, čiji su sadržaji uglavnom utemeljeni na vrelima, jer do njega gotovo nitko nije istraživao teme kojima se on bavi. Rezultate svojih istraživanja iznosio je na mnogobrojnim međunarodnim, pa i hrvatskim simpozijima, a neke je i sam priredio, pa tako i u Hrvatskoj, u ime Hrvatske akademije.

Među objavljenim radovima ima i slijedećih 11 knjiga znanstvenoga sadržaja: Himmler et son Empire, Pariz, 1966.; Hitler ohne Maske, Frankfurt na Majni, 1969.; Le Reichstag Brûlé, Pariz, 1969.; Le Reichstagsbrand, eine wissenschaftliche Dokumentation, sv. 1, Berlin, 1971., 2, München, 1978., suautor; Reinhard Heydrich – Schlüsselfigur des Dritten Reiches, Düsseldorf,

1982.; Hitler bez maske, prijevod s njemačkoga, Pula, 1985.; Europska trilogija, sv. 1-3, Zagreb, 1993.

U navedenim knjigama te u mnogim raspravama i člancima govori o temama koje su u stranome svijetu često u žarištu zanimanja ne samo znanstvene i stručne, već i političke i politikantske javnosti. No, Čalić upravo na temelju vrela razotkriva neonacistički i desničarski mit, koji je izrastao napose u Zapadnoj Njemačkoj i koji nastoji opravdati djelatnost nacističkoga Velikonjemačkoga Reicha, pa čak i do te razine da se npr. negirao holokaust ili uporaba krematorija u koncentracijskim logorima. Daje izvorna tumačenja i slike pojedinih pojava, zbivanja i ličnosti, služeći se pri tome suvremenim historiografskim metodama rada. Znalački razlaže i obrazlaže probleme kojima se bavi. Potaknuo je istraživanja drugih. Znatna je i važna njegova znanstvena polemika. E. Čalić je najpoznatiji živući hrvatski povjesničar u stranome svijetu. Iako u vrlo visokim godinama života, i danas je aktivan, te mu je pred izlaskom iz tiska nova knjiga.

E. Čalić je tiskao i veoma velik broj znanstveno-stručnih i stručnih radova te radova iz područja popularizacije povijesne i političke znanosti. Tako je objavio i ovih šest knjiga: Univers Polaire – Islam, Suez, Pétrole, Pariz, 1955.; Le prophète et l'Atome, Pariz, 1956.; Roald Amundsen, der letzte Wikinger, Düsseldorf, 1959.; La Chine grande puissance, Pariz, 1960.; J'ai vu vivre la Sibérie, Pariz, 1966.; La Bulgarie pittoresque et moderne, Sofija, 1964.

U tim je knjigama – vidljivo je i iz naslova nekih – veoma aktualan i danas. Među prvima je na suvremen način upozorio na gospodarsko bogatstvo ogromnoga sibirskoga prostranstva, zatim bitno značenje Bliskoga istoka za suvremeni svijet, kao i nove Kine.

Te je knjige, kao i velik broj drugih članaka, tiskao prije nego je prešao na objavljivanje rezultata svojih znanstvenih istraživanja o uzrocima, tijeku i posljedicama II. svjetskoga rata. Objavljivao je znanstveno-stručne, stručne i radove za širu čitateljsku publiku, pa je među prvima koji je svijetu otkrivao sustav koncentracijskih logora u Njemačkoj, npr. od 1947. središnji francuski radio često ponavlja njegov prikaz tih logora i plinskih komora (Le troisième front) koji je te godine i tiskan.

Autor je i mnogo dokumentarnih i TV filmova, npr. o R. Amundsenu, o nacističkom paljenju Reichstaga, o logorima itd.

U više zemalja tiskano je i izvedeno više njegovih radijskih drama (npr. o A. Schweitzeru) i u Comédie Française (o J. Jaurèsu). Bavio se i prevođenjem (npr., na francuski je preveo Vojnovićevu Dubrovačku trilogiju). U Zagrebu, Karlovcu i Parizu organizirao je više likovnih izložaba.

Kao novinar objavio je velik broj članaka, pa je tako, npr., bio izvjestitelj i s Pariške mirovne konferencije, objavio je vrlo mnogo razgovora s vodećim svjetskim političarima i drugima.

Kao glavni tajnik Međunarodnoga povjerenstva za znanstveno proučavanje uzroka i posljedica Drugoga svjetskog rata u Luksemburgu, organizirao je u Zagrebu dva međunarodna simpozija, u suorganitaciji s Akademijom. Tekstovi su objavljeni u dva Akademijina zbornika: Drugi svjetski rat i mir među narodima (1970.) i Snage i putovi mira (1978.).

Uz ostalo, E. Čalić je nositelj bugarskog Reda sv. Ćirila i Metoda I. reda (1963.) i francuske Međunarodne nagrade otpora za životno djelo (1985.).

MATKO ČIKEŠ

Rođen je 1936., hrvatski državljanin. Živi i djeluje u Lausanni, Švicarska. Gimnaziju je pohađao u Splitu, a studij medicine završio je 1961. u Zagrebu. Od 1964. do 1969. specijalizirao je internu medicinu u Sveučilišnoj klinici Basel. Od 1969. posvetio se onkologiji i do 1973. radi kao stipendist Svjetske zdravstvene organizacije u Sveučilišnoj bolnici Karolinska u Stockholmu kod prof. Kleina. Tamo je 1973. obranio doktorat znanosti radom o ekspresiji antigena na membrani tumorskih stanica. Iste godine vraća se u Švicarsku te radi u Švicarskom institutu za istraživanje raka i u Institutu Ludwig u Lausanni. Godine 1987. u istom gradu osniva i vodi Medical Centre and Cancer Institute.

Znanstveni opus obuhvaća područje eksperimentalne onkologije i kliničke onkologije. Objavio je 38 radova koji se citiraju 1.022 puta u SCI. Citiran je u velikom broju udžbenika i monografija. U Baselu je izradio modificiranu metodu određivanja kreatinina u krvi koja je postala standardnom metodom u kliničkoj biokemiji i prihvaćena je od proizvođača tih uređaja.

Na Karolinska institutu u Stockholmu objavio je niz radova iz eksperimentalne onkologije. Prvi je utvrdio ovisnost ekspresije membranskih antigena o fazi staničnog ciklusa. Ti su radovi bili poticaj za niz sličnih istraživanja u drugim laboratorijima u svijetu i obilno se citiraju. U Stockholmu je razvio jednu liniju murinog limfoma pod imenom YAC-1 koja se upotrebljava u mnogim laboratorijima kao metoda za *natural killer cells*.

Godine 1978. objavio je hipotezu o ulozi receptora za hormone i faktore staničnog rasta u onkogenezi. Prema toj hipotezi kvantitativne i kvalitativne promjene tih receptora su uzroci početka i održavanja malignog stanja. Dokaz te hipoteze bili su radovi Downwarda iz Imperial Cancer Research Fund Laboratories u Londonu 1983. koji su dokazali da onkogen virusa eritroblastoze peradi nije ništa drugo nego skraćeni receptor za faktor epidermalnog rasta. To je bio poticaj za niz istraživanja u svijetu koja otvaraju nove vidike u shvaćanju maligne transformacije. Prve terapijske plodove tih istraživanja predstavlja primjena monoklonskih protutijela protiv receptora HER2/neu u liječenju raka dojke u žena.

Njegove publikacije iz kliničke onkologije obuhvaćaju liječenje raka dojke i prostate, a naročito ulogu hormonskih receptora u prognozi i selekciji pacijenata za hormonsku terapiju raka dojke.

Njegovi radovi objavljeni su u časopisima s najvišim faktorom odjeka, kao: Nature (London), impact factor 25,814; Journal of the National Cancer Institute (Bethesda, USA), impact factor 14,159; Proceedings of the National Academy of Sciences (Washington, USA), impact factor 10,789; International Journal of Cancer, impact factor 3,918; Cancer (Philadelphia, USA), impact factor 2,725; European Journal of Cancer, impact factor 2,735; Annals of the New York Academy of Sciences, impact factor 1,381; Clinica Chimica Acta, impact factor 1,041; Deutsche Medizinische Wochenschrift, impact factor 0,788; Schweizerische Medizinische Wochenschrift, impact factor 0,788.

Nije potrebno naglašavati da su njegovi radovi naišli na veliko zanimanje znanstvenih i stručnih medicinskih krugova.

Ostavio je trajan trag na područjima na kojima je djelovao vlastitom metodom za mjerenje kreatinina u serumu koja je prihvaćena od gotovo svih proizvođača aparata za kliničku kemiju te kvantitativnom radioaktivnom metodom za fiksaciju komplementa, kao i za uspostavljanje *in vitro* linije limfoma YAC-1 koja je omogućila otkriće *natural killer cells*. Ta se metoda primjenjuje u laboratorijima koji izučavaju NK-stanice. Prema Medlineu, ta linija je citirana u 1.037 publikacija do prosinca 2001.

Bio je pozvani predavač na više međunarodnih skupova, od kojih valja istaknuti New York Academy of Sciences, Stockholm, 1970. i International Symposium – Relationship between Tumor Antigen and Histocompatibility Systems, Paris, 1971.

Godine 1987. u Lausanni osniva Centre Medical et Institute de Cancerologie gdje obavlja dužnost stručnog upravitelja.

Nagrade i priznanja: Fellow of the International Agency for Cancer Research (WHO), Fellow of the New York Cancer Institute.

Održava stalne veze s Hrvatskom, držao je predavanja u Hrvatskom liječničkom zboru i u Institutu "Ruđer Bošković". Izabran je za gosta profesora Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Na temelju analize znanstvene djelatnosti može se zaključiti da je prof. dr. sc. Matko Čikeš, hrvatski državljanin koji živi i djeluje u Lausanni, Švicarska, istaknuti znanstvenik koji je svojim radovima ostavio trajni trag i utjecaj na razvoj područja eksperimentalne onkologije, kliničke onkologije i kliničke biokemije. Spada među najcitiranije hrvatske znanstvenike na području medicine i publicirao je u uglednim svjetskim časopisima s najvećim odjekom (do 25,814).

MIRJAN DAMAŠKA

Mirjan Damaška rodio se 1931. u Brežicama, u hrvatskoj obitelji. Prvih devet godina života proveo je u Ljubljani. Pred sam Drugi svjetski rat, obitelj se preselila u Zagreb, gdje je Damaška završio osnovnu školu i gimnaziju. Nakon mature upisao se na Pravni fakultet. Kao student četvrte godine dobio je stipendiju za studij na Akademiji za međunarodno pravo u Haagu, na osnovi seminarskog rada (Dédoublement fonctionnel dans le droit international) izrađenog na poticaj profesora Andrassyja. Diplomirao je 1955. Nakon kraćeg vremena provedenog u sudskoj praksi, izabran je krajem 1956. za asistenta na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Iduće godine stekao je diplomu iz poredbenog prava na Fakultetu za poredbeno pravo u Luksemburgu. Doktorirao je na Pravnom fakultetu u Ljubljani 1960., a krajem iduće godine izabran je za docenta na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Godine 1966. unaprijeđen je u rang izvanrednog profesora, a tri godine kasnije postao je redoviti profesor kaznenog postupovnog prava. Osim kaznenog postupovnog prava, bavio se problemima poredbenog prava, posebno studijem sustava koji se temelje na engleskoj pravnoj tradiciji. Godine 1969. izabran je za prodekana Pravnog fakulteta u Zagrebu. Godine 1970. obavljao je dekanske dužnosti zbog bolesti dekana Zlatarića.

U prosincu 1971., nakon pada hrvatskog liberalnog komunističkog vodstva, otputovao je u SAD. Tu je 1972. dobio *Master of Arts* diplomu od Pensilvanijskog sveučilišta u Filadelfiji, te iste godine postao redoviti profesor usporednog prava na Pravnom fakultetu tog sveučilišta (University of Pennsylvania Law School). Godine 1976. prihvatio je ponudu da prijeđe na Pravni fakultet Sveučilišta Yale. Školske godine 1978./1979. dodijeljena mu je stipendija National Endowment for the Study of Humanities koja se godišnje daje samo dvojici kandidata-profesora na američkim sveučilištima. Oslobođen nastavnih dužnosti, Damaška je proveo tu školsku godinu dana na studijskim putovanjima po Europi i Americi. Godine 1980. Yale mu je povjerio katedru za poredbeno pravo Fordove fondacije.

Godine 1986. primljen je u Međunarodnu akademiju za poredbeno pravo (Pariz), a 1994. izabran je za redovitog člana Američke akademije znanosti i

umjetnosti (American Academy of Arts and Sciences, Cambridge, Massachussetts). Godine 1995. Upravni odbor Sveučilišta Yale dodjeljuje mu počasnu titulu "Sterling" profesora.

Na Pravnom fakultetu Yale Mirjan Damaška predaje opće komparativno pravo, međunarodno kazneno pravo, kazneni postupak i znanost o dokazima.

Od 1969. nadalje Damaška je obavljao niz funkcija. U domovini, osim već spomenutih dužnosti na Pravnom fakultetu, obavljao je od 1970. do 1971. dužnost predsjednika Komisije hrvatskog Sabora za reformu kaznenog zakonodavstva. U SAD postao je 1977. član Upravnog odbora Udruženja za usporedno pravo i član uredništva *American Journal of Comparative Law*. Te dvije funkcije obavlja bez prekida do danas. U školskoj godini 1982./1983. obavljao je dužnost predsjednika Poredbeno-pravne sekcije Udruženja američkih profesora prava. Od 1990. do 1995. bio je član Savjetodavnog odbora Odvjetničke komore SAD (ABA) za pravne inicijative u središnjoj i istočnoj Europi (CEELI). Na Sveučilištu Yale obavljao je (i obavlja) razne dužnosti, posebno u povjerenstvu za imenovanja na Pravni fakultet, kao i u upravi poslijediplomskih studija.

M. Damaška je često predavao na raznim sveučilištima. Mogu se izdvojiti predavanja na Pravnom fakultetu u Addis Abebi (1961.); Fakultetu za poredbeno pravo u Luksemburgu (1965.); Pravnom fakultetu u Berkeleyu (1976.); Seminaru za američke studije u Salzburgu (1977.); Max Planck Institutu u Freiburgu (1979.); Pravnom fakultetu u Frankfurtu (1987.); Američkom pravnom centru u Moskvi (1991.); ljetnim seminarima pravnih fakulteta Louisiane i Puerto-Rica u Aix-en-Provence (1992.) i Barceloni (1993.), te pravnim fakultetima u Ljubljani (2000.) i Zagrebu (2001.). Od pojedinačnih predavanja ističe se predavanje u rektoratu frankfurtskog Sveučilišta, kao uvod u ciklus predavanja znanstvenika raznih struka na temu *Das Individuum als perpetuum mobile der Rechtsordnung: Drei Aufklarungen* (1998.).

Kroz protekla tri desetljeća Damaška je sudjelovao u radu raznih znanstvenih skupova i kongresa. Tako je, na primjer, na Međunarodnom kongresu o prometnim deliktima stranaca (Dubrovnik, 1970.) bio glavni referent, a isto tako 1982. na VII. međunarodnom kongresu procesnog prava u Würzburgu. Na VII. svjetskom kongresu za poredbeno pravo (Montreal, 1990.) bio je zadužen za nacionalni referat SAD o ustavnom pravu. Na nekoliko međunarodnih skupova bio je *key-note speaker* ili *moderator* rasprave.

O njegovim znanstvenim radovima održana su tri simpozija: 1987. u Bielefeldu, 1988. u Sieni, te 1998. u San Franciscu. Materijali s potonjeg simpozija tiskani su u *Hastings Law Journal* (sv. 49, 1988., 359-401).

Damaška je objavio velik broj znanstvenih radova o postupovnom pravu, teoriji dokaza, međunarodnom kaznenom pravu i općem komparativnom pravu u časopisima raznih zemalja. U domovini tiskane su mu dvije knjige: Iskaz okrivljenika kao dokaz u suvremenom krivičnom procesu (Zagreb, 1962.) i Rječnik krivičnog prava i postupka (sa Zlatarićem, Zagreb, 1969.). Damaška je koautor 5. izdanja popularnog udžbenika Comparative Law (Foundation Press, 1988.). Njegova knjiga The Faces of Justice and State Authority (Yale University Press, 1986.) prevedena je na talijanski (Il Mulino, Bologna, 1991.),

španjolski (Editorial Juridica de Chile, 2000.) i kineski jezik (Beijing, 2002.). Godine 1997. izašla je iz tiska njegova knjiga Evidence Law Adrift (Yale University Press), koja je prevedena i na talijanski jezik. Talijanski prijevod (Il Diritto delle Prove alla Deriva) izašla je iz tiska u travnju 2002. (Il Mulino, Bologna). Znanstveni radovi Damaške često se citiraju u pravnoj literaturi.

Iako je 1971. napustio domovinu, Damaška je ostao vezan uz rodni kraj. Ta se veza odrazila u raznim oblicima suradnje s Hrvatskom. Tako je početkom 1990. osnovao (s Ivom Bancem) udrugu New England Association of Alumni and Friends of Zagreb University i bio njen prvi predsjednik. U listopadu 1990., na molbu prvoga predsjednika Franje Tuđmana upućenu Pravnom fakultetu Yale da pomogne u redigiranju nacrta Ugovora o savezu jugoslavenskih država, organizirao je skupinu stručnjaka s raznih američkih pravnih fakulteta da izvrše taj zadatak. Napisao je konačno izvješće o rezultatima rada te skupine i poslao ga u Zagreb, ali je u međuvremenu ideja o jugoslavenskoj konfederaciji (koju su prvotno zastupale Hrvatska i Slovenija) već bila odbačena.

Uoči izbijanja ratnih sukoba nastojao je pomoći da se izbjegne agresija na Hrvatsku. Tijekom Domovinskog rata pisao je mnogobrojna pisma (pojedinačna i kolektivna) američkim političarima, zalažući se za hrvatsku stvar. Sudjelovao je u akciji skupljanja potpisa za *Apel o miru u Hrvatskoj* koji je objavljen u New York Timesu od 11. listopada 1991. U studenom 1991. otišao je s delegacijom američkih Hrvata u Bijelu kuću da pledira za međunarodno priznanje Hrvatske. U materijalu za taj sastanak u Bijeloj kući nalazi se njegovo priopćenje *Why should the US care about Croatia*. O toj temi Damaška je održao kraći govor na skupu u Bijeloj kući i kasnije u Ministarstvu vanjskih poslova (State Department).

Nakon Domovinskog rata, Damaška je ušao u uredništvo Hrvatskog ljetopisa za kazneno pravo i praksu i *dopisno uredništvo* Zbornika Pravnog fakulteta u Zagrebu. Četiri godine bio je član Savjetodavnog odbora *Croatian Democracy Project* (Washington, D. C.). Davao je primjedbe na nacrt hrvatskog Zakona o kaznenom postupku, a bio je i recenzent prijevoda hrvatskog kaznenog zakonodavstva na engleski jezik. U postupku protiv generala Blaškića bio je povremeni savjetnik pravne firme Letham & Watkins čiji je ortak – Russel Heyman – bio branitelj optuženog. Aktivno je sudjelovao u postupku zbog *sub poenae* upućene hrvatskom ministru obrane. Povremeno je surađivao (i surađuje) *pro bono* s hrvatskom Misijom pri U. N. i s Uredom Vlade Republike Hrvatske za suradnju s Međunarodnim sudom pravde i Međunarodnim kaznenim sudom. Godine 2000.-2001. sudjelovao je *pro bono* u izradi *Memorijala* uz tužbu Hrvatske protiv Jugoslavije pred Međunarodnim sudom pravde. Surađuje s kanadskom sekcijom *Almae Matris alumni Croaticae* u Torontu. U lipnju 2002. održao je seriju od deset predavanja na poslijediplomskom studiju iz kaznenog prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Ta će predavanja izaći iduće godine u obliku knjige pod naslovom Dokazi u kaznenom postupku: Oris suvremenih tendencija.

JOSIP JERNEJ

Izabran za člana suradnika 6. lipnja 1975., ponovno izabran 31. ožujka 1980., te 17. lipnja 1990. i 7. prosinca 2000. Životopis i popis radova objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1975., knj. 79, za godinu 1980., knj. 84, za godinu 1990., knj. 94, i za godinu 2000., knj. 104.

Prof. dr. Josip Jernej gotovo je četrdeset godina bio nastavnik talijanskoga jezika i talijanske lingvistike na Katedri za talijanski jezik Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, najprije kao asistent i lektor, a potom kao docent, izvanredni i redoviti profesor te predstojnik Katedre. Tijekom duge i plodne sveučilišne karijere prof. Jernej odgojio je mnogobrojne naraštaje hrvatskih talijanista (i talijanista susjednih republika bivše savezne države), pa danas u Hrvatskoj nema uglednijeg stručnjaka za talijanski jezik koji, izravno ili posredno, nije oblikovan Jernejevim talijanističkim radom i koji prof. Jerneju nešto u stručnom i u znanstvenom pogledu ne duguje.

Kao osoba koja se vrlo rano aktivno služila sa četiri jezika (talijanski, njemački, slovenski, hrvatski), koja je prošla kroz sve stupnjeve školovanja na talijanskom jeziku, i još k tomu na Sveučilištu u Zagrebu završila studij talijanskoga jezika i književnosti, prof. Jernej pokazao se kao izvrstan suradnik na Katedri za talijanski jezik u razdoblju kada je njezin predstojnik akad. Mirko Deanović njezinu djelatnost nastojao podići na najvišu znanstvenu i stručnu razinu.

Osim zauzetoga rada u sveučilišnoj nastavi i čisto znanstvenofilološkoga bavljenja talijanističkim temama, prof. Jernej godinama je sustavno proučavao i promicao metodologiju učenja i proučavanja talijanskoga jezika na svim stupnjevima učenja i u različitim vrstama škola. Iz takvih njegovih bavljenja nužno se razvilo njegovo dugoročno zanimanje za pitanja opisne i teoretske gramatike talijanskoga jezika kao i za teoretske i praktične aspekte talijansko-hrvatske i hrvatsko-talijanske leksikografije.

Njegova praktična i opisna Talijanska gramatika (I., 1950.; II., 1954.) objavljena je u većem broju dorađenih izdanja i dugi niz godina ostala je osnovnim praktičnim gramatičkim udžbenikom talijanskoga jezika na hrvatskim

sveučilištima, a i danas je još u optjecaju kao najbolja gramatika na lingvističkim osnovama. U međuvremenu je prof. Jernej objavio više studija o teoretskim pitanjima talijanske gramatike i gramatike općenito, da bi zatim u suradnji s poznatim austrijskim romanistom prof. dr. Moritzom Regulom (Graz) objavio djelo Grammatica italiana descrittiva su basi storiche e psicologiche (Francke Verlag, Bern – München, 1965.), koja je odmah postala jednim od najautoritativnijih udžbenika i priručnika talijanske gramatike na većini europskih i američkih sveučilišta, a objavljena je u više izdanja. Iako je nakon te knjige objavljeno više opsežnijih djela slična sadržaja, metodološka pouzdanost Jernej-Reguline gramatike osigurava joj i danas autoritet.

Daljnji kapitalni prinos dao je prof. Jernej na području leksikografije (hrvatsko-talijanske i talijansko-hrvatske), u početku u suradnji s akad. M. Deanovićem, a poslije samostalno. Za Hrvatsko-talijanski rječnik (1956.) što ga je objavio u suradnji s akad. Deanovićem, prof. Jernej izradio je, među ostalim, njegovu tzv. "lijevu stranu", a ona je uz određene izmjene ušla u Deanović-Dayre-Maixnerov Hrvatsko-francuski rječnik (1956.) i neko je vrijeme, uz Benešićevu "lijevu (hrvatsku) stranu", vrijedila gotovo kao normativni popis hrvatskoga leksičkoga repertoara. *Hrvatsko-talijanski rječnik* prof. Jernej dorađivao je i dopunjavao u više uzastopnih izdanja i on je postao jednim od modela hrvatske dvojezične leksikografije. Jednako tako u suradnji s akad. Deanovićem, prof. Jernej izradio je i objavio Talijansko-hrvatski rječnik, također u više dorađenih izdanja.

Već od samoga početka rada na sveučilištu prof. Jernej sustavno je proučavao pojedine aspekte talijansko-hrvatskih kulturnih doticaja i veza, a posebnu je pozornost posvetio književnim i jezičnim vzama. Tako je sustavno proučavao aspekte starije leksikografije kojoj su predmetom hrvatski i talijanski jezik, te život i rad starih hrvatskih leksikografa (primjerice Hrvata iz Italije J. Mikalje/Micaglie). Istodobno je u nizu radova analizirao prve priručnike za talijanski u Hrvata i priručnike za hrvatski kod Talijana, proučavao odjeke talijanskih pisaca i njihovih djela na hrvatskim i južnoslavenskim prostorima, aspekte talijansko-hrvatskih jezičnih dodira na istočnoj obali Jadrana, započeo je u više studija sustavno kontrastivno (suprotstavno) proučavanje hrvatskoga i talijanskoga jezika, objavio je mnogobrojne vrijedne studije o teoretskim pitanjima gramatike (posebno sintakse) talijanskoga jezika itd.

Tijekom četiri desetljeća nastavničkoga djelovanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu prof. dr. Josip Jernej odgojio je niz naraštaja talijanista i filologa, a pomno prateći kretanja talijanske lingvistike nastojao je njezina dostignuća primijeniti u svojim istraživanjima. Razvijao je odnose između jezičnih katedara na pojedinim talijanskim sveučilištima i na Sveučilištu u Zagrebu, i posebno odnose i suradnju među talijanskim i hrvatskim lingvistima. Od kraja 1950-ih godina prof. Jernej djelovao je i u Zagrebačkome lingvističkom krugu, koji je među zagrebačkim i hrvatskim jezikoslovcima promicao najnovija svjetska metodološka dostignuća u istraživanju jezika, a nove spoznaje prenosio je svojim studentima na dodiplomskom i na poslijediplomskom studiju. Bogata jezikoslovna djelatnost prof. dr. Josipa Jerneja nije prestala ni nakon odlaska u mirovinu.

SANJIT KUMAR MITRA

Sanjit Kumar Mitra, svjetski poznati znanstvenik i profesor Kalifornijskog sveučilišta u Santa Barbari, Amerikanac indijskog porijekla, veliki je prijatelj naše zemlje.

Profesor Sanjit Kumar Mitra završio je Elektrotehnički fakultet u Indiji, magistrirao i doktorirao na Berkeleyu, SAD. Radio je u Bellovim laboratorijima i na sveučilištima Cornell, UC Davis i UC Santa Barbara gdje je i sada. Privremeno gostuje u prestižnim ustanovama Sjedinjenih Država, Europe, Južne Amerike, Indije, Kine, Japana i Australije. Urednik je i član vijeća više profesionalnih časopisa i ocjenjivač projekata za National Science Foundation te ocjenjivač za više sveučilišta u svijetu.

Organizirao je mnoge profesionalne konferencije. Dobio je golem broj istraživačkih projekata s kojima je financirao svoje studente i gostujuće znanstvenike na University of California. Njegovi doktorandi zauzimaju prestižne položaje na sveučilištima, institutima i u industriji.

Napisao je 12 knjiga od kojih su neke prevedene, te mnogobrojna poglavlja u zajedničkim knjigama. Ima pet patenata i oko 500 znanstvenih radova u području analogne i digitalne obrade signala i slike. Dobio je mnoga priznanja u svijetu i Americi: Fellow IEEE, AAAS, SPIE, Nagrade Terman, AT&T, IEEE medalju, CAS medalju, počasni doktorat i članstvo u Finskoj akademiji znanosti.

Gostujući profesor na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu bio je 1986. i od tada je u trajnoj vezi s tim fakultetom. Sudjeluje u fakultetskim istraživačkim projektima i organizaciji konferencija i simpozija. Primio je na specijalizaciju u svom Centru za procesiranje informacija na Sveučilištu Santa Barbara više postdoktoranada i gostujućih znanstvenika iz naše zemlje. Nedavno je održao predavanje u našoj Akademiji i objavio u Biltenu Akademije jednu važnu metodu za digitalnu obradbu slike.

HRVOJE LORKOVIĆ

Rođen je 12. studenoga 1930. u Zagrebu gdje je završio klasičnu gimnaziju 1949. i muzičku školu (klavir i fagot). Diplomirao je biologiju na Prirodno-matematskom fakultetu u Beogradu 1953. Nakon odsluženog vojnog roka 1955.-1956. bio je stipendist Zavoda za fiziologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od 1956. do 1962. bio je asistent na Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada. U tom razdoblju, 1961. obranio je disertaciju na području biologije PMF-a Sveučilišta u Zagrebu. Nakon toga odlazi u inozemstvo te godinu dana radi kao asistent na Physiologisches Institut Sveučilišta u Tübingenu, a zatim godinu dana u National Institute for Medical Research, MRC, Mill Hill, London te tri godine u Department od Physiology NIH, Sveučilište Minnesota, Minneapolis, SAD. Od 1967. do 1978. je *assistant professor*, a od 1974. *research scientist* u Departments of Physiology and Neurology, Sveučilište Iowa, Iowa City, SAD. Od 1978. do 1995. je *Gastprofesor*, pa *Wissenschaftlicher Mitarbeiter* u Abt. für Allgemeine Physiologie, Sveučilište u Ulmu, Njemačka. Godine 1982. postao je docent, a 1988. profesor. Umirovljen je 1995.

Objavio je 53 znanstvena rada na području mišićne fiziologije u vodećim svjetskim časopisima toga područja s visokim impact faktorom (Am. J. Physiol., J. Physiol. London, J. Gen. Physiol., Europ. J. Physiol., Comp. Biochem. Physiol., Neuropharmacol., Nature, Life Sci., Pflugers Arch. itd.). Ti su radovi citirani od 1961. do 2001. više od 600 puta. Radovi H. Lorkovića odnose se na istraživanje mehaničkih reakcija normalnih i denerviranih mišića, na električna svojstva mišića; na svojstva receptora za acetilkolin u raznim mišićima i na promet dvovaljanih kationa u mišiću u vezi s kontrakturama. Na tim područjima dao je vrlo važan prinos fiziologiji mišića.

Aktivno je sudjelovao na nizu kongresa (preko 40 puta) kao sudionik, organizator i pozvani predavač. Vodio je nastavu iz fiziologije mišića i živaca u Tübingenu, Iowa Cityju i Ulmu na dodiplomskoj i postdiplomskoj razini. Bio je mentor doktorandima i član promocijskih povjerenstava. Bio je recenzent u različitim fiziološkim časopisima bar 40 puta. Bio je član Upravnog odbora

Humbolt-Centra fakulteta u Ulmu. Dobio je prestižnu znanstvenu nagradu Merkle-Preis für Wissenschaftliche Forschung Ulm 1985. Član je niza međunarodnih udruženja. H. Lorković je osim radova iz područja mišićne fiziologije objavio nekoliko knjiga literarnog karaktera te stotinjak raznih tekstova u časopisima na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku (novele, eseji, članci, muzičke kritike itd.).

BRANKO SOUČEK

Izabran za člana suradnika 7. lipnja 1977., ponovno izabran 9. lipnja 1983. i 12. svibnja 1994. Životopis i popis radova do tih izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1977., knj. 81, odnosno u *Ljetopisu* za godinu 1983., knj. 87, i za godinu 1994., knj. 98.

Prof. dr. Branko Souček naš je poznati i priznati stručnjak za računarstvo, koji već niz godina živi i radi u inozemstvu. Dok je djelovao u našoj sredini bio je jedan od glavnih pokretača razvoja i primjene računarstva na sveučilištu i u gospodarstvu. Sada je na čelu međunarodnoga društva IRIS (Bari, Italija) i voditelj projekta Mind-Brain-Net, Split.

Objavio je devedesetak znanstvenih radova od kojih su neki objavljeni u tako uglednim časopisima kao što su Nuclear Instruments and Methods, Journal of Scientific Instruments, Journal of Theoretical Biology, Biophysical Journal, Microprocessing and Microcomputers.

Autor je ili koautor 11 knjiga i znanstvenih monografija, objavljenih od uglednog svjetskog nakladnika J. Wileya u New Yorku. Njegove monografije o miniračunalima, mikroračunalima, neuralnim računalima u realnom vremenu objavljene su također u Kanadi i Europi, a prijevodi u Rusiji, Kini i Japanu. Ukupan tiraž tih izdanja prelazi sto tisuća primjeraka. Profesor Souček je urednik serije knjiga The sixth generation computer technology, koju objavljuje spomenuti J. Wiley.

Profesor Souček sada radi na novom pristupu podršci informacijskih i multimedijskih sustava, te razradi novih koncepcija računarstva i računalskih mreža, u okviru njegove Quantum Mind Theory.

Profesor Souček je svojim djelovanjem trajno nazočan u Hrvatskoj kao suradnik na znanstvenim projektima na Matematičkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te snažnom podrškom u organizaciji hrvatskih konferencija MIPRO u Rijeci i SOFTCOM u Splitu.

JOSIP BALABANIĆ

Dr. sc. Josip Balabanić rođen je 1939. u Kolanu (o. Pag). Klasičnu gimnaziju završio je u Zadru 1958. Diplomirao je teološki studij 1967. u Zagrebu. U međuvremenu upisao je (1964./1965.) studij biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je radom *Evolucija hominida* 1969. Radio je kao gimnazijski profesor u Zadru (1969.--1971.), a od 1971. do 1973. u Srednjoškolskom centru za strojarstvo i elektrotehniku u Zadru. Godine 1973. upisao je poslijediplomski studij eksperimentalne biologije na Sveučilištu u Zagrebu. Studij je završio 1975. obranivši magistarski rad *Diferencijacija cito-solubilnih proteina u ontogenezi čovjeka*. Iste je godine primljen u Institut za povijest znanosti sadašnje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao asistent za povijest bioloških znanosti. Tada je pod vodstvom mentora Mirka D. Grmeka (Sorbonne, Pariz) započeo rad na disertaciji *Darvinizam u Hrvatskoj do 1918.*, koju je obranio 1980., stekavši akademski stupanj doktora prirodnih znanosti u području biologije. Godine 1988. prešao je kao znanstveni savjetnik u Hrvatski prirodoslovni muzej gdje radi i danas. Tu je poradio na osnutku znanstvenoistraživačke jedinice i od 1991. do 1996. bio je njezin voditelj. Sad vodi odjel službe stručnih poslova, koja skrbi o muzeju, o nakladništvu, knjižnici, pedagoškom djelovanju i promidžbi. Za znanstvenog suradnika izabran je 1980., za višeg znanstvenog suradnika 1983., a za znanstvenog savjetnika 1998.

Dobitnik je Nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u godini 2000.

Dao je vrijedne priloge poznavanju razvoja hrvatske biologije, proučavanju života i rada nekolicine zaslužnih prirodoslovaca i vremena u kojem su djelovali. Iz tog područja publicirao je do sada pet knjiga, četrdesetak znanstvenih i tridesetak stručnih radova. Tako je osobito vrijedan prilog dao poznavanju zoologa i paleontologa (malakologa) Spiridona Brusine i entomologa Franje Koščeca, o kojima je napisao ne samo monografije nego i organizirao izložbe u Zagrebu i izvan njega. Njegovom zaslugom otkrivena je Brusinina ostavština u podrumima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U

najnovije vrijeme zajedno s M. D. Grmekom upozorio je na spise, korespondencije, te napisao knjigu o u prirodnoj znanosti dosad nepoznatim vezama Jakova Sorkočevića s Aldrovandijem (oko 1580.) koji je kao biolog amater iskazao izvrstan dar zapažanja, doraslosti zahtjevima vremena i izvorno razmišljanje pred nekim gorućim biološkim problemima, primjerice glede samorodstva. O svemu tome tiskana je knjiga spomenutih autora (Balabanić, Grmek): Ribe i školjkaši dubrovačkog kraja u korespondenciji U. Aldrovandi – J. Sorkočević (Zagreb, 2000., Dom i svijet).

Josip Balabanić dao je vrijedan prilog poznavanju introdukcije darvinizma u Hrvatskoj do 1941. o čemu je objavio knjigu i veći broj radova.

Osim nesumnjivog prinosa poznavanju razvoja prirodnih znanosti, posebno biologije u Hrvatskoj, od znatne je važnosti njegova nastavnička i prevodilačka djelatnost. U posljednjih nekoliko godina nastavio je proučavanja iz područja povijesti hrvatske biologije, osobito u svezi s osnutkom i djelovanjem Hrvatskog narodnog muzeja (1846.). Ujedno je sve intenzivnije okrenut problemima u svijetu sve propulzivnije discipline filozogije biologije. Već šestu godinu na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu uspješno predaje kolegij pod istim nazivom.

Preveo je na hrvatski jezik dvije najnovije knjige najpoznatijeg živućeg evolucijskog biologa, povjesničara i filozofa znanosti Ernesta Mayera (This is Biology, hrv. izdanje 1999. i One Long Argument, hrv. izdanje 2000.). Ujedno je prvi put na hrvatski preveo i Darwinovo glavno djelo On the Origin of Species, Postanak vrsta (Ljevak, Zagreb, 2000.). U novije vrijeme, 1998. izašao je njegov prijevod Korespondencije Josipa Jurja Strossmayera s papinskim nuncijem u Beču, G. Vannutellijem, 1881.-1887., Hrvatski državni arhiv i Kršćanska sadašnjost.

Osim toga preveo je razne teološke knjige, papinske dokumente i članke s francuskog, talijanskog i latinskog jezika.

Treba istaknuti vrijednost još jedne djelatnosti Josipa Balabanića, a to je urednički rad. Urednik je raznih prirodoslovnih knjiga, a nakon dolaska u Hrvatski prirodoslovni muzej, kao voditelj znanstvene jedinice toga muzeja, pokrenuo je izlaženje znanstvenog časopisa *Natura Croatica* (1992.). Od početka do danas njegov je glavni i odgovorni urednik. Časopis izlazi na engleskom jeziku četiri puta godišnje i sve bolje je praćen u velikim sekundarnim bazama. Valja još istaknuti da je, vezano uz taj časopis (Supplementa), pokrenuo sustavni rad na izdavanju hrvatske flore i faune. Do sada je tiskano desetak knjiga popisa velikih skupina hrvatske flore i u tri knjige izašao je *Index Florae Croaticae*. Prvi put nakon Schlossera i Vukotinovića (1869.) Hrvati imaju cjelovito floristično djelo, vrlo moderno koncipiran popis svih biljnih sorti svoje domovine, koji može poslužiti kao čvrsta osnovica za izradu hrvatske flore.

Na temelju svega proizlazi da je dr. Josip Balabanić dao vrijedne znanstvene priloge poznavanju razvoja hrvatske biologije, posebno introdukcije darvinizma u Hrvatskoj, da je prijevodom nekoliko svjetski važnih znanstvenih djela na hrvatski jezik obogatio našu znanstvenu bibliografiju te da je vrlo cijenjen i uspješan nastavnik filozofije biologije na postdiplomskom studiju i kao takav odgajatelj znanstvenog podmlatka. Dobar je i uspješan organizator,

zaslužan za pokretanje i uređivanje našeg novog znanstvenog časopisa *Natura Croatica* te pokretač i voditelj edicije Hrvatska flora i Hrvatska fauna.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Darvinizam u Hrvatskoj. Fenomen darvinizma u hrvatskoj prirodnoj znanosti i društvu do kraja prvoga svjetskog rata, JAZU, Posebna izdanja, knj. IX, Zagreb, 1983., 172 str. + 5 str.
2. Brusina prirodoslovac, Školska knjiga i Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, 1988., 90 str.
3. Jedno stoljeće Hrvatskoga prirodoslovnog društva, HPD, Zagreb, 1985. (brošura), 44 str.
4. Prirodoslovac, učitelj i muzealac Franjo pl. Koščec (1882-1968), GMV, Zagreb, 1998., 124 str.
5. (s M. D. Grmekom), Ribe i školjkaši dubrovačkog kraja u svjetlu korespondencije U. Aldrovandi - J. Sorkočević, 1580-1586., Dom i svijet, Zagreb, 2000., 193 str.

Znanstveni radovi

1. Botanički priručnik Riječanina Augustina Michelazzija (1732-1828), Dijalektika, X, 1975., 85-94.
2. Neka mineraloška i farmaceutska pitanja u knjizi goričkog profesora A. Michelazzija o "fosilima", Farmacevtski vestnik, XXII, 1976., 4, 243-246.
3. Bogoslav Šulek, kao prirodoslovac i darvinist, Dijalektika, XII, 1977., 2, 59-67.
4. Prirodoslovna, gospodarska i etnografska zapažanja o Slavoniji i Požeškoj županiji u jednome putopisu s kraja 18. stoljeća (Piller i Mitterpacher), Prirodoslovna baština Slavonske Požege, Požega, 1977., 23-32.
5. (D. Šerman, J. Balabanić et al.), Fetalni proteini u spontanom pobačaju, VI. perinatalni dani (zbornik radova), Zagreb, 1977., 205-215.
6. Polemika između Bogoslava Šuleka i Antuna Bauera o području materijalizma, Dijalektika, XIII, 1978., 2-3, 195-207.
7. Biološka i veterinarsko-agronomska shvaćanja u djelu Josipa Franje Domina (1754-1819), Zbornik radova I. simpozija iz povijesti znanosti, Zagreb, 1978., 99-103.
8. Pojava i razvoj darvinizma u Hrvatskoj u 19. st., Krapinski pračovjek i evolucija hominida, Zagreb, JAZU, 1978., 221-254.
9. (D. Šerman, J. Balabanić et al.), Spontani pobačaj i detekcija razvojnih abnormalnosti, VIII. perinatalni dani (zbornik radova), Zagreb, 1979., 405-416.
10. (D. Šerman, J. Balabanić et al.), Spontani pobačaj u reprodukciji čovjeka, II. kongres ekologa Jugoslavije (zbornik radova), Zagreb, 1979., 355-368.
11. Prilog poznavanju botaničkih i zoooloških istraživanja Like, Udio Like u prirodnim znanostima, Gospić, 1978., 59-65.
12. Antidarvinizam Antuna Kržana (1835-1888), Zbornik radova II. simpozija iz povijesti znanosti, Zagreb, 1980., 85-93.
13. Haračićeve veze sa zagrebačkim prirodoslovcima, Ambroz Haračić (zbornik), Zagreb, 1981., 49-53.
14. Darvinizam u pedagoškom djelu Davorina Trstenjaka, Zbornik radova III. simpozija iz povijesti znanosti, Zagreb, 1981., 89-93.
15. O Visianijevim pismima Pančiću, Robert Visiani Šibenčanin, Šibenik, 1981., 89-93.
16. (- et Ž. Dadić), Pismo švicarskog matematičara Paula Guldina Marinu Getaldiću,

Anali Historijskog odjela Centra za znanstveni rad JAZU u Dubrovniku, vol. 15-16, 1982., 87-96.

17. Botaničko putovanje Josipa Hosta u Istru, na Kvarnerske otoke i u Dalmaciju (1801-1802), Rapski zbornik, HAZU, Zagreb, 1986., 71-76.
18. (D. Šerman, J. Balabanić et al.), Osjetljivost diferencijacije mozga u spontanom pobačaju, Zbornik IX. perinatalni dani, 1980., 565-570.
19. (Ž. Dadić et -), Prva verzija Getaldićevih restauracija dvaju Apolonijevih problema dostavljena Galileju, Anali Zavoda za povijest znanosti IC JAZU u Dubrovniku, vol. 19-20, 1982., 7-18.
20. (- et M. D. Grmek), Medicinski i prirodoslovni podaci u Kronologiji Hrvatsko-mađarskog kolegija u Bologni (1557-1778), Rad JAZU, 415, knj. XX, 1985., 37-108.
21. Darwinism in Croatia and its Impact on Biological Sciences from 1918 to 1941, Dijalektika, 22, 3-4, 1987., 119-124.
22. Život i djelovanje Ambroza Caribonija, Zadarska revija, 37, 1-2, 1988., 47-55.
23. Muzej obitelji Aletin u 18. stoljeću u Dubrovniku, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, vol. 29, 1991., 207-210.
24. Životna staza Spiridiona Brusine, Brusina, Zadar, 1991., 23-37.
25. Prirodoslovni, profesorski i muzejski rad te lik i djelo o. Erika Brandisa DI, Isusovci u Hrvata, Zagreb, 1992., 123-134.
26. The Life and Work of Father Erik Brandis, S.J., Naturalist, Professor and Collector, Jesuits among Croats, Zagreb, 2000., 147-171.
27. Prirodna znanost u istraživanjima, pothvatima i idejama prirodoslovca S. Brusine, Radovi LZ, 3, 1993., 187-201.
28. Prirodoslovni muzejski predmet – pokretno kulturno dobro, Naš Museum, Zagreb, 1998., 321-326.
29. Jakov Sorkočević Lovrov (1534-1604), dosad nepoznati hrvatski prirodoslovac i biolog, Prirodoslovlje, 1, 1, 2000., 173-186.
30. Fra Marijan Blažić (1897-1944) i evolucija, Prirodoslovlje, 1, 1, 2000., 77-96.

Stručni radovi, pregledni članci, bibliografije

1. O korisnosti i ljepoti bilja u Visianijevom nastupnom predavanju na Sveučilištu u padovi, Hortikultura, XIV, 1978., 3, 107-110.
2. Robert Visiani. O stogodišnjici smrti velikog botaničara, Acta botanica Croatica, XXXVIII, 1979., 1187-1192.
3. Spiridion Brusina the Croatian Zoologist and Darwinist, Periodicum biologorum, LXXXI, 3, 1979., 539-545.
4. Šulekov Rječnik znanstvenog nazivlja i biološki nazivi, Zbornik radova II. simpozija iz povijesti znanosti, Zagreb, 1980., 239-246.
5. Povijest ideja ili socijalna povijest znanosti?, Dijalektika 19, 1-4, 1984., 53-56.
6. Boris Zarnik in darvinizem, Zbornik skrajš. refer. simpozija ob 100-letnici treh slovenskih biologov, Ljubljana, 1985., 49-51.
7. The one hundreth birthday of our journal, Periodicum biologorum, 88, No 2, 1986., 77-79.
8. Bibliografija radova S. Brusine (1865-1909), Zbornik Brusina, 1991., 119-128.
9. Padri gesuiti naturalisti: Giuseppe Agosti, Francesco Saverio Wulfen e Agostino Michelazzi, I Gesuiti e gli Asburgo. Presenza della Compagnia di Gesù nell'area meridionale dell'Impero Asburgo nei secoli XVII-XVIII, Lint, Trieste, 1995., 103--115.
10. (- i Z. Števčić), Kratice sistematskih naziva, Natura Croatica, 7, br. 1, 1998., 85-90.

11. Spiridion Brusina, prvi pristav u Naravoslovnom razdielu Narodnoga zemaljskog muzeja u Zagrebu, Osnivači i prvi kustosi muzeja u Hrvatskoj, Osijek, 1999., 212-218.
12. (- et D. Ćaleta, M. Vuković), časopis "Natura Croatica" i njegova uloga u promicanju muzejske djelatnosti, Informatica Museologica, 32, 3-4, 2001., 57-60.

Znanstveni eseji i studije u knjigama

1. Čovjek i more. Uvod u Prirodoslovnu mapu 1: Brusini u počast, in folio, str. 1-6. Hrvatski i engleski.
2. Oko prirodoslovca i ruka majstora. Uvodni tekst u: Prirodoslovna mapa crteža šišaka: pl. Franji Koščecu u počast. Tekst: hrvatski, engleski i njemački.
3. Charles Robert Darwin - mitovi i stvarnost. U: Irving Stone, Čudesni putovi postanka, August Cesarec, Zagreb, 1985., 424-430 (pogovor).
4. Zoologija u Hrvata prije novog Sveučilišta. U: Z. Kniewald (ur.), Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas, Zagreb, 1990., 112-119.
5. Spiridion (Špiro) Brusina. Naravoslovne crtice, Dom i svijet i HPM, Zagreb, 1995., I-IX, predgovor (pretisak, ur. J. Balabanić).
6. Čovjek i Gora, Medvednica - blistavi dragulj na dlanu Grada, Medvednica eko-muzej, katalog izložbe, HPM, Zagreb, 1997., 5-8.
7. Puh u svjetskoj kulturnoj baštini, Puhovi (Dormices), katalog izložbe, HPM, Zagreb, 1997., 10-14.
8. Znanost u Hrvata. Centuries of Natural Science in Croatia: Theory and Application. 1996, Katalog izložbe održane u Zagrebu, Klovićevi dvori 1993. (sv. I: Botanika u 17. st., 141-144; u 18. st., 245-247; biologija u 19. st., 297-304; i dr.; svezak II: S. Brusina, 19-39; Biologija u Hrvata nakon utemeljenja novog Sveučilišta, 232-235, 237-243, 246-248; 20. stoljeće: hrvatska biologija dotiče vrhunce, 249-250, 253-258, 260-266).
9. Postanak svijeta putem ontičkog prirasta (uvod u hrvatsko izdanje Darwinova djela Postanak vrsta), Ljevak, Zagreb, 2000., VII-XXXVII.
10. Biološka raznolikost kao čovjekova odgovornost, Opstanak ili nestanak, katalog izložbe, HPM, Zagreb, 2001., 5-7.
11. Biološka raznolikost kao red i značenje, Opstanak ili nestanak, katalog izložbe, HPM, Zagreb, 2001., 9-19.

Prijevodi znanstvenih knjiga na hrvatski

1. Joseph Laloux, Uvod u sociologiju religije, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1972. Preveli s franc. J. Balabanić i J. Kolanović (više izdanja).
2. Gioachino Facchini, Stazama evolucije čovječanstva, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1997. (s talijanskog).
3. Korespondencija Strossmayer - Vannutelli, Hrvatski državni arhiv i Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998. (s latinskog).
4. Ernst Mayr, To je biologija. Znanost o živome svijetu, Dom i svijet, Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, 1999. (s engleskog).
5. Ernst Mayr, Darwinov Veliki dokaz, Dom i svijet i HPM, Zagreb, 2000. (s engleskog).
6. Charles Darwin, Postanak vrsta putem prirodnog odabira, Ljevak, Zagreb, 2000. (preveo iz engleskog izvornika i predgovor napisao).

Urednik izdanja, pisac predgovora ili pogovora

1. Ex libris in honorem Spiridionis Brusinae, Prirodoslovna mapa 1. (uredio i uvod napisao J. Balabanić), hrvatsko i englesko izdanje, HPM, Zagreb 1990. In folio.
2. Brusina, Zbornik radova znanstvenog skupa, Matica hrvatska, Zadar, 1991.
3. Iz albuma Franje pl. Koščeca, Prirodoslovna mapa 2. Urednik i uvod napisao J. Balabanić, HPM, Zagreb, 1992.
4. Naš Museum, Zbornik radova znanstvenog skupa o 150. obljetnici osnutka Narodnog muzeja u Zagrebu, HPM, Zagreb, 1998.

JAKŠA BARBIĆ

Rođen je 12. prosinca 1936. u Zagrebu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu godine 1960. Bio je sudački pripravnik od 1961. i položio sudački ispit. Položio je i javnobilježnički ispit. Zaposlio se na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1. kolovoza 1963. Doktorat znanosti stekao je na Sveučilištu u Zagrebu 1973. na temelju disertacije *Ugovor o consulting engineeringu*. Iste je godine izabran za docenta, 1978. za izvanrednog te 1981. za redovitog profesora privrednog (danas trgovačkog) prava na istom fakultetu. Na tom je fakultetu bio prodekan (1975./1976. i 1976./1977.), predsjednik savjeta (1981. do 1984.) i dekan u dva mandata (1993./1994. i 1994./1995. te 1995./1996. i 1996./1997.). Od 1981. je predstojnik Katedre za privredno pravo (danas trgovačko pravo i pravo društava) na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Predstojnik je i jednog zavoda tog fakulteta. Voditelj je poslijediplomskog studija na Pravnom fakultetu u Zagrebu od 1985. s prekidom za vrijeme obnašanja dekanske funkcije. Predavao je i predaje na poslijediplomskim studijima u zemlji i u inozemstvu.

U jednom mandatnom razdoblju bio je član Pravnog savjeta Sabora nekadašnje SR Hrvatske, član Vijeća Predsjednika Republike za strategijski razvitak Republike Hrvatske i Gospodarskog vijeća Vlade Republike Hrvatske te član Nacionalnog znanstvenog vijeća. Sada je, uz to što je redoviti profesor na Pravnom fakultetu u Zagrebu, znanstveni savjetnik Ustavnog suda Republike Hrvatske i državni savjetnik u Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave. Od 1981. predsjednik je strukovnog udruženja pravnika u gospodarstvu (od 1981. do 1985. Udruženja društava pravnika u privredi Hrvatske, od 1985. do 1990. Predsjedništva Saveza pravnika u privredi bivše Jugoslavije, a od 1991. Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu). Od osnutka, tj. od 1993. predsjednik je Kluba pravnika grada Zagreba u kome je vodio 75 tribina te na njima predavao. Član je uredništva časopisa Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, predsjednik Nakladničkog vijeća časopisa Hrvatska pravna revija i član Nakladničkog vijeća časopisa Pravo i porezi te Nakladničkog vijeća *Novog* Informatora, a bio je dugogodišnji član uredništva časopisa Privreda i pravo (sada Pravo u gospodarstvu).

Bio je, a i sada je, arbitar u međunarodnim trgovačkim arbitražnim središtima u Parizu, Zürichu, Stockholmu, Beču, Ljubljani, Beogradu. Arbitar je stalnog izabranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, a i na listi je arbitara Međunarodnog središta za rješavanje investicijskih sporova u Washingtonu.

Za zasluge u znanosti odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića.

Svojim je radovima bitno pridonio da je u nas napušten sustav uređenja pravnih osoba na temelju Zakona o udruženom radu i da su uvedena trgovačka društva. Bio je jedan od najvećih kritičara tog zakona odmah po njegovu donošenju i zagovornik promjena. Radovima je dokazao neprihvatljivost društvenog vlasništva. Među prvima se u nas zalagao za primjenu načela da je dopušteno sve ono što nije izričito zabranjeno umjesto načela u prijašnjem pravnom sustavu da je dopušteno samo ono što je izričito propisano kao dopušteno. Posebice je izučavao pravno uređenje ulaganja inozemnog kapitala i zahtijevao promjene u pravnom sustavu kojima bi se olakšala takva ulaganja. Njegova je zasluga da su danas glede ulaganja kapitala izjednačene domaće i inozemne osobe po čemu se naše pravo svrstalo u skupinu pravnih sustava u kojima je prihvaćeno to danas u svijetu modernije rješenje.

Vodio je radnu skupinu za izradu Zakona o trgovačkim društvima kojim su u naš pravni sustav konačno unesena rješenja usvojena u srednjoeuropskim pravima. Prvi se u nas, još kada se to iz političkih razloga smatralo utopijom, zalagao za uvođenje trgovačkih društava pa je, kada je to učinjeno, bio prvi koji je sustavno obradio trgovačka društva, iako ih se tada 1991. nije tako nazivalo, i dao im pravo ime. Među njegove najveće znanstvene prinose valja ubrojiti uvođenje u hrvatsko pravo nove grane prava društava, danas najmlađe grane hrvatskog prava. O tome je prvi uveo i poseban kolegij u nastavi na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju na Pravnom fakultetu u Zagrebu, održao u nas prvo predavanje i napisao prvi sustav prava društava. Znanstvena rješenja do kojih je došao danas bitno utječu na poslovnu i sudsku praksu. Bez njegovih radova teško je zamisliti dobru primjenu tog prava.

To je zapravo samo nastavak njegova rada na razradi pravnih rješenja u tranzicijskom razdoblju. Naime, nakon prvih pokušaja da se u nas zakonom uvedu, na početku samo polovično, rješenja iz drugih pravnih sustava, u radovima je razradio rješenja kojima su se popunjavale goleme praznine u tadašnjim propisima i tako omogućio da se nakon više od četiri desetljeća u nas ponovno koriste trgovačka društva kao najpogodniji oblik poduzetništva. Time je bila omogućena njihova primjena i u prijelaznom razdoblju prije donošenja Zakona o trgovačkim društvima. Svojim je radovima u tom prijelaznom razdoblju bitno utjecao na poslovnu praksu. Bez konzultiranja njegovih radova ne može se izučavati to razdoblje našeg statusnog prava. Slično je i s prijašnjim razdobljima koja je izučavao baveći se povijesnim razvitkom prava društava. Može se reći da razvoj prava društava izučava u kontinuitetu što mu olakšava zauzimanje jasnih stavova i utjecaj na razvitak tog prava u nas.

U svojim je radovima, do sada jedini u nas, razradio novi pojam poduzeća, kako on proizlazi iz našeg današnjeg pravnog sustava. Dokazao je neodrživost

pojma poduzeća kao pravne osobe koji se prije koristio. Time je omogućio da je u nas usvojen koncept poduzeća onako kako je to učinjeno u najrazvijenijim pravnim sustavima. Svojim se radovima zalagao za jedinstveni oblik vlasništva, što je u nas danas konačno i ozakonjeno. Dokazao je i sadašnju neodrživost shvaćanja o vlasništvu nad poduzećem.

Zalaže se za to da propise rađene po uzoru na rješenja u drugim razvijenim pravnim sustavima valja primijeniti onako kako to odgovara duhu onog pravnog sustava po uzoru na kojega je propis donesen. Smatra da bi bilo pogrješno kada bi se primjeni takvih pravnih instituta pristupilo bez konzultiranja sudske prakse i pravne književnosti nastale u pravima uzorima pri izradi propisa. Zato inzistira na tome da se stavovi koji su tamo izraženi učine dostupnima pravničkoj i drugoj javnosti, ali i da ih se ne smije ropski primijeniti nego samo u onoj mjeri u kojoj to odgovara rješenjima sadržanim u Zakonu o trgovačkim društvima i u drugim našim propisima. Svojim radovima bitno pridonosi da stavovi zauzeti u drugim pravnim sustavima budu dostupni domaćim čitateljima.

U svojim se radovima ne ograničava samo na statusno područje u gospodarstvu nego široko zalazi i u druga područja prava od značenja za odnose u gospodarstvu, kao što je trgovačko pravo, posebno ono ugovorno, pravo međunarodne trgovine, stečajno, ovršno, područje investicijske izgradnje. Tako je između ostaloga prvi u nas pisao o konzorciju za izvođenje radova, vremenskom korištenju turističkog objekta (time sharingu), ortaštvu kada o tome u nas nije ni bilo propisa i predlagao da se taj ugovor pravno uredi pa je i zaslužan da je ono ponovno vraćeno u pravni sustav. I kada to zbog ideoloških razloga nije bilo prihvaćeno, snažno se zalagao za stav da su pravni odnosi u gospodarstvu uvijek obvezatni odnosi bez obzira na to kako se službeno nazivao pravni instrumentarij kojim se ti odnosi uređuju. Svojim je pravnim analizama dokazao ispravnost tog stava, a kasniji razvoj hrvatskog prava dao mu je za pravo. Drukčijim pristupom ne bi bilo moguće priključenje našeg prava skupini suvremenih pravnih sustava temeljenih na jasnim i razrađenim pravnim institutima usvojenim u civiliziranim zemljama.

Stalno upozorava na to da pravo jedne zemlje čine propisi, sudska praksa i pravna književnost čemu dodaje i poslovnu praksu. Ističe da nije dovoljno samo donijeti propise nego ih valja i primjereno primijeniti, jer dobrom primjenom i loš propis može postati dobar, ali i obrnuto: dobar propis postati loš. Njegova se kvaliteta, naime, mjeri prema tome kako ga se primjenjuje. Vođen time bavi se i uzrocima stanja u pravničkoj struci danas za koje ističe da ne zadovoljava i time bitno negativno utječe na kvalitetu pravnog sustava. Analize koje provodi upućuju na njegova slaba mjesta pa predlaže i što bi trebalo učiniti da se stanje popravi. Na tom području djeluje ne samo znanstvenim nego i stručnim radovima kao i održavanjem velikog broja savjetovanja, seminara, okruglih stolova i radionica na kojima povezuje teoriju i praksu. Posebno se bavi strukovnim povezivanjem i podizanjem stručne razine pravnika.

POPIS RADOVA

Knjige i monografije
Znanstveni radovi

1. Organizacija udruženog rada u pravnom prometu, Zagreb, 1977., 227 str.; 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Zagreb, 1984., 527 str.; 3. dopunjeno izdanje, Zagreb, 1986., 501 str.; 4. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 1988., 503 str.
2. Sklapanje ugovora po Zakonu o obveznim odnosima (suglasnost volja), Zagreb, 1980., 91 str.
3. Ugovori o inžinjeringu, Novi Sad, 1976., 112 str.
4. Primjena Zakona o obveznim odnosima na udruživanje rada i sredstava prometnih i proizvodnih organizacija udruženog rada radi zajedničkog poslovanja, Zagreb, 1981., 50 str.
5. Ulaganje kapitala, prodaja i transformacija poduzeća, Zagreb, 1990., 109 str.
6. Trgovačka društva, Varaždin, 1991., 228 str.; 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 1992., 306 str.
7. Zakon o trgovačkim društvima, I. dio – Uvodna objašnjenja (19-69), Zagreb, 1993., 369 str.; 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 1995., 742 str.
8. Pravo društava, Knjiga prva – Opći dio, Zagreb, 1999., 560 str.
9. Pravo društava, Knjiga druga – Društva kapitala, Zagreb, 2000., 1135 str.; 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, 2001., 1201 str.

Stručni radovi

1. Opće i posebne uzance s upućivanjima i abecednim registrima, Zagreb, 1968., 291 str.
2. Primjena Zakona o udruženom radu. Mišljenja Komisije Skupštine SFRJ za praćenje provođenja ZUR-a. Stajališta sudova. Uredba o upisima organizacija udruženog rada i drugih subjekata u sudski registar, Zagreb, 1979., 242 str.

Suautorstvo u knjigama
Stručni radovi

1. Ugovori o ulaganju sredstava stranih osoba u domaće organizacije udruženog rada (joint venture) (suautor), Novi Sad, 1976.
2. Priručnik za planiranje investicijskih projekata, Osnovna koncepcija planiranja investicijskih projekata. Predinvesticijska studija. Investicijska studija. Studija izvođenja (suautor), Beograd, 1981., 743 str.
3. Odgovornost u udruženom radu (suautor i redaktor), Zagreb, 1981., 288 str.
4. Priručnik za obavljanje konzalting usluga u investicijskoj izgradnji (suautor), Zagreb, 1983., 218 str.; 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, 1991., 231 str.
5. Primjena Zakona o poduzećima (nakon izmjena i dopuna Zakona), Zagreb, 1989., 305 str.
6. Ihre Investition in Kroatien: Alle Rechte und Verpflichtungen der fremden Investoren; Your Investing in Croatia: All Rights and Obligations of Foreign Investors; Vaše ulaganje u Hrvatsku: Sva prava i obveze stranih investitora (suautor), Zagreb, prvo izdanje 1991., šesto izdanje 1994., 204 str.
7. Građansko, trgovačko, radno i upravno pravo: novine nakon preuzimanja saveznih propisa (suautor), Zagreb, 1992., 124 str.
8. Zakon o trgovačkim društvima, II. dio, Vodič za čitanje Zakona, Zagreb, 1993. (i redaktor) – dijelovi pod naslovima: Dioničko društvo, Inozemna trgovačka društva i inozemna ulaganja, Kaznene odredbe, Prijelazne i završne odredbe (59-106, 207-

223); 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 1995. (i redaktor) – dijelovi pod naslovima: Dioničko društvo, Inozemna trgovačka društva i inozemna ulaganja, Kaznene odredbe, Prijelazne i završne odredbe (103-238, 377-403).

Članci u časopisima i zbornicima radova
Znanstveni radovi

1. Prava kupca u slučaju isporuke robe s nedostacima u kvaliteti, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, 13, 1-2, 1965., 127-145.
2. Usmeni uglavci i propisana pismena forma ugovora, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 16, 2, 1966., 190-202.
3. Rizik za prijenos ponude i prihvata te njihova opoziva, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 17, 2, 1967., 151-175.
4. O zaštiti potrošača po građanskom i privrednom pravu, Naša zakonitost, 21, 4, 1967., 344-353.
5. Odgovornost arhitekta naručiocu za projekt, u: Investicije, Zagreb (uredio A. Goldštajn), 1968., 9-39.
6. Pridržaj prava vlasništva kod prodaje investicione opreme, u: Opći uvjeti poslovanja u međunarodnoj i unutrašnjoj trgovini, knj. 1., Zagreb, 1970., 133-182.
7. Klauzula o pridržaju prava vlasništva u poslovnoj praksi, u: Opći uvjeti poslovanja, knj. 2., Zagreb, 1970., 65-86.
8. Ugovor o consulting engineeringu, u: Ugovori autonomnog privrednog prava, Zagreb, 1974., 53-94.
9. Inokosni izvršni organ u organizaciji udruženog rada, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 24, 1, 1974., 63-78.
10. Određivanje predmeta kupoprodajnog ugovora u robnom prometu, Marketing, Zagreb, 1976., 31-46.
11. Zastupanje organizacija udruženog rada u poslovnom prometu, Zbornik sa savjetovanja o aktualnim pitanjima privrednog poslovanja, Zagreb, 1976.; objavljeno i kao separat, 28 str.
12. Zakon o obveznim odnosima i položaj organizacija udruženog rada u pravnom prometu, u: Obvezno pravo, Zagreb, 1978., 55-179; 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, 1979., 85-241.
13. Jednoobrazni zakon o međunarodnoj prodaji robe, Jednoobrazni zakon o ugovorima o sklapanju ugovora o međunarodnoj prodaji robe (1964.) i Konvencija UN o međunarodnoj prodaji robe (1980.), Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 1982., 1-25.
14. Odgovornost za vođenje pregovora radi sklapanja ugovora, Privreda i pravo, 21, 1982., 13-23.
15. Hague-Zagreb Essays No 4 on the Law of International Trade – dio pod naslovom Uniform Law on the International Sale of Goods, Uniform Law on the Formation of Contracts for the International Sale of Goods (1954) and United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (1980), The Hague, 1982.
16. Sadašnje reguliranje vanjske trgovine – poticaj ili kočnica uključivanja u međunarodnu razmjenu, Privreda i pravo, 22, 7-8, 1983., 102-114.
17. Društveno vlasništvo i poslovna praksa, Pravo i društvo, 4 (1983.-1984.), JAZU, Zagreb, 1985., 89-103; isto u: Naše teme, 29, 10-12, 1985., 1036-1049.
18. Neka pravna pitanja i ulaganja sredstava inozemnih osoba u organizacije udruženog rada, Pravni život, 36, 3, 1986., 297-314.
19. Ugovor o konzalting inženjeringu, u: Izvođenje investicijskih radova (i redaktor), Zagreb, 1986., 31-95.

20. Pravni režim i ulaganja sredstava inozemnih osoba u organizacije udruženog rada, u: Strana ulaganja u Jugoslavini (i redaktor), Zagreb, 1986., 1-104.
21. Značaj pravne infrastrukture, Naše teme, 31, 11, 1987., 1726-1735.
22. Konzorcij za izvođenje radova i jugoslavensko pravo, u: Izvođenje investicijskih radova, II. svezak (i redaktor), Zagreb, 1987., 1-78.
23. Ugovor o vremenskom korištenju turističkog objekta, u: Vremensko korištenje turističkog objekta – Time-sharing (i redaktor), Zagreb, 1987., 1-41.
24. Inozemna direktna ulaganja u Jugoslaviji i pravna infrastruktura (Osvrt na nacrt amandmana XII. Ustava SFRJ), Naša zakonitost, 42, 2-3, 1988., 198-211.
25. Izvršenje arbitražnih odluka donesenih u međunarodnim trgovačkim sporovima i organizacije udruženog rada, Privreda i pravo, 27, 9-10, 1988., 715-738.
26. Jugoslavensko pravo za ekonomske odnose s inozemstvom, Privreda i pravo, 27, 5-6, 1988., 367-382.
27. Zakon o obveznim odnosima i odgovornost organizacija udruženog rada za obveze, Naša zakonitost, 42, 9-10, 1988., 1176-1197; isto u: Zakon o obveznim odnosima u praksi, Zagreb, 1989., 195-216.
28. Sanacija, stečaj i pravna osoba, Privreda i pravo, 27, 1-2, 1988., 58-75.
29. Dioničko društvo po Zakonu o poduzećima, Naša zakonitost, 43, 4, 1989., 395-420.
30. Tipologija jugoslavenskih poduzeća, Privreda i pravo, 28, 1-2, 1989., 3-28.
31. Načela upisa u sudski registar, Privreda i pravo, 28, 3-4, 1989., 163-175.
32. Jugoslavensko poduzeće od udruživanja rada prema udruživanju kapitala, u: Povratak privrede tržištu i vlasništvu, I. tom, Beograd, 1990., 5-60.
33. Prevencija stečaja i zaštita vjerovnika u stečaju, Zbornik radova Stečaj poduzeća i banaka, Zagreb, 1990., 7-26.
34. Društvo s ograničenom odgovornošću u jugoslavenskom pravu, Privreda i pravo, 29, 7-8, 1990., 487-536.
35. Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću članova, Privreda i pravo, 29, 11-12, 1990., 715-773.
36. Promjene u privredi i pravo, Privreda i pravo, 29, 5-6, 1990., 251-272.
37. Upravljanje i vođenje poslova u društvima kapitala u jugoslavenskom pravu, Privreda i pravo, 29, 9-10, 1990., 611-634.
38. Vlasništvo nad poduzećem, Zakonitost, 44, 9-10, 1990., 1024-1049.
39. Dioničko društvo u jugoslavenskom pravu, Privreda i pravo, 29, 3-4, 1990., 137-187.
40. Komanditno društvo, Privreda i pravo, 30, 1-2, 1991., 3-36.
41. Dioničko društvo, Privreda i pravo, 30, 3-4, 1991., 103-163.
42. Trgovačka društva u nas danas i sutra, Zakonitost, 45, 9-10, 1991., 969-988; isto u: Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Zagreb, 1992., 51-71.
43. Treba li nam trgovački zakon, Privreda i pravo, 30, 11-12, 1991., 655-668.
44. Pretvorba društvenih poduzeća u Republici Hrvatskoj, Privreda i pravo, 30, 5-6, 1991., 233-297; Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća, u: Pretvorba društvenih poduzeća (i urednik), Zagreb, 1992., 7-70.
45. Pravna pravila o ortakluku i trgovačka društva, Privreda i pravo, 30, 9-10, 1991., 517-544.
46. Prestrukturiranje poduzeća izvan stečaja, Privreda i pravo, 31, 5-6, 1992., 351-368; isto u: Susret pravnika u gospodarstvu, Zbornik radova, Opatija, 1992., 105-122.
47. Dioničko društvo, Privreda i pravo, 32, 3-4, 1993., 213-232.
48. Zakon o trgovačkim društvima, *ibid.*, 147-168.
49. Oblici trgovačkih društava, Privreda i pravo, 32, 11-12, 1993., 836-862.
50. Trgovačko društvo i poduzeće, Pravo u gospodarstvu, 33, 7-8, 1994., 453-469.
51. Dionica, Pravo u gospodarstvu, 33, 11-12, 1994., 835-869.
52. Simultano osnivanje dioničkog društva, Pravo u gospodarstvu, 35, 1-2, 1996., 25-71.

53. Sudsko i javnobilježničko osiguranje prijenosom vlasništva nad stvari i prijenosom prava, u: Novo ovršno i stečajno pravo, Zagreb, 1996., 99-140.
54. Preustroj, u: Novo ovršno i stečajno pravo, Zagreb, 1996., 251-281.
55. Vođenje poslova i upravljanje u trgovačkim društvima (u društvima osoba), Hrvatska gospodarska revija, XLV, 6, 1996., 833-843.
56. Vođenje poslova i upravljanje u trgovačkim društvima (u društvima kapitala, dioničko društvo, I. dio), Hrvatska gospodarska revija, XLV, 7, 1996., 974-986.
57. Vođenje poslova i upravljanje u trgovačkim društvima (u društvima kapitala, dioničko društvo, II. dio), Hrvatska gospodarska revija, XLV, 8, 1996., 1122-1135.
58. Vođenje poslova i upravljanje u trgovačkim društvima (u društvima kapitala, dioničko društvo, III. dio), Hrvatska gospodarska revija, XLV, 9, 1996., 1256-1262.
59. Vođenje poslova i upravljanje u trgovačkim društvima (u društvima kapitala, društvo s ograničenom odgovornošću), Hrvatska gospodarska revija, XLV, 10, 1996., 84-98.
60. Ustroj dioničkog društva, Uprava, Nadzorni odbor, u: Organi dioničkog društva (i redaktor), Zagreb, 1996., 1-47.
61. Uprava u trgovačkim društvima kapitala, Zbornik radova Aktualnosti hrvatskog gospodarstva i pravne prakse, Zagreb, 1997., 13-76.
62. Uprava društva s ograničenom odgovornošću, Pravo u gospodarstvu, 35, 11-12, 1996., 1058-1096.
63. Skupština društva s ograničenom odgovornošću, Pravo u gospodarstvu, 36, 6, 1997., 1021-1074.
64. Pravo društava – nova grana hrvatskog prava, Pravo u gospodarstvu, 37, 4, 1998., 435-482.
65. Preddruštvo u hrvatskom pravu, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 48, 3, 1998., 239-262.
66. Tvrtka, Pravo u gospodarstvu, 37, 5, 1998., 727-767.
67. Položaj članova, imovine i poduzeća u trgovačkom društvu, Zbornik radova Aktualnosti hrvatskog gospodarstva i pravne prakse, Zagreb, 1998., 15-62.
68. Predmet poslovanja društva, RRiF, 10, 1998., 1870-1877.
69. Zastupanje društava, Pravo u gospodarstvu, 37, 6, 1998., 1081-1168.
70. Izbor tipa društva i sloboda poduzetništva, Pravo i porezi, VII, 11, 1998., 10-16.
71. Sjedište društva, Pravo i porezi, VII, 12, 1998., 1305-1311.
72. Podružnica društva i inozemnih osoba, RRiF, 12, 1998., 2203-2207.
73. Nekretnina kao ulog u trgovačko društvo, Pravo u gospodarstvu, 38, 2, 1998., 169-206.
74. Uprava i nadzorni odbor banke, u: Bankarski sustav i financijsko poslovanje u Republici Hrvatskoj, Zagreb, 1999., 5-68.
75. Sudski registar (I. dio), Pravo i porezi, VIII, 3, 1999., 3-7.
76. Odgovornost dužnika i osoba u dužniku, u: Reforma ovršnog i stečajnog prava, Zagreb, 1999., 189-206.
77. Nekorištene tužbe zbog izigravanja vjerovnika u pravu društava i obveznom pravu, Pravo u gospodarstvu, 38, 4, 1999., 465-506.
78. Ulaganje stvari i prava u trgovačko društvo, u: Novosti i otvorena pitanja pravne i gospodarske prakse, Zagreb, 1999., 76-121.
79. Unos uloga u društva kapitala, u: Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, Zagreb, 1999., 137-201.
80. Povećanje temeljnog kapitala dioničkog društva, u: Povezanost revizije i računovodstva, Zagreb, 2000., 79-117.
81. Položaj i odgovornost članova uprave i nadzornog odbora, društvu, dioničarima i vjerovnicima za štetu, u: Aktualna pitanja novoga kaznenog zakonodavstva, Zagreb, 2000., 66-113.

82. Pojam i obilježja dioničkog društva, I. dio, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 50, 1-2, 2000., 105-141.
83. Ništavnost odluka glavne skupštine dioničkog društva, Pravo u gospodarstvu, 3, 2000., 359-385.
84. Pojam i obilježja dioničkog društva, II. dio, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 50, 3, 2000., 267-308.
85. Uloga temeljnog kapitala u dioničkom društvu, Vladavina prava, 3-4, Zagreb, 2000., 51-70.
86. Učinak pobijanja odluke glavne skupštine dioničkog društva, *ibid.*, 85-98.
87. Stjecanje i prestanak članstva u društvu s ograničenom odgovornošću, Pravo u gospodarstvu, 6, Zagreb, 2000., 111-189.
88. Statut dioničkog društva, Vladavina prava, 6, Zagreb, 2000., 107-131.
89. Društveni ugovor društva s ograničenom odgovornošću, Hrvatska pravna revija, 1, Zagreb, 2001., 44-58.
90. Upravljačka prava dioničara na glavnoj skupštini, Pravo u gospodarstvu, 4, Zagreb, 2000., 7-40.
91. Pravo dioničara na isplatu dividende, Pravo u gospodarstvu, 5, Zagreb, 2000., 3-19.
92. Načela sudskog registra, Pravo i porezi, 9, Zagreb, 2000., 6-10.
93. The Relationship Between the Organs in the Companies with Two-tier Concept of Organization of the Company, International Conference on Corporate Governance and Company Law, Ohrid, 2000., 1-14.
94. Prodaja imovine stečajnog dužnika kao cjeline, u: J. Barbić, M. Dika, A. Eraković, J. Garašić, N. Šepić, Novosti u stečajnom pravu, Zagreb, 2001., 189-227.
95. Prijenos ugovora o radu prijenosom poduzeća i pogona poduzeća, u: J. Barbić, Pravo društava i izmjene Zakona o radu, Zagreb, 2001., 9-44.
96. Predstavnik radnika u nadzornom odboru trgovačkog društva, *ibid.*, 45-76; Nadzorni odbor u društvu kapitala s predstavnikom radnika kao obvezatnim članom, Pravo u gospodarstvu, 4, Zagreb, 2001., 7-46.
97. Poduzeće u novijem hrvatskom zakonodavstvu, Pravo u gospodarstvu, 2, Zagreb, 2001., 5-28.
98. Pravni okvir za osnivače iz Republike Makedonije pri osnivanju društava kapitala, podružnica i predstavništava u Republici Hrvatskoj, u: Prvi Zagrebačko-skopski pravni kolokvij, Zagreb, 2001., 71-95.
99. Ulaganje nekretnine u društvo, Nekretnine u pravnom prometu, IV, Zagreb, 2001., 75-112.

Stručni radovi

1. Neka pravna pitanja pružanja projektantskih usluga, Savjetovanje o pravnim problemima građevinske i investicione djelatnosti naših poduzeća u inozemstvu, Zagreb, sv. 1, Zagreb, 1968., 66-98.
2. Sadašnji trenutak i perspektiva pravnika u privredi, Naša zakonitost, 39, 1, 1985., 42-52; isto u: Privreda i pravo, 24, 1-2, 1985., 3-15.
3. Pravnici u privredi o Zakonu o udruženom radu, Privreda i pravo, 25, 5-8, 1986., 199-206.
4. Pravnici u privredi jučer, danas i sutra. 25 godina strukovnog povezivanja pravnika u privredi, Zagreb, 1987., Privreda i pravo, 26, 5-6, 1987., 7-27.
5. Nastupanje organizacije udruženog rada u pravnom prometu i posjedovanje žiroračuna nakon izmjene i dopune Zakona o udruženom radu, Sudska praksa, 8, 5, 1988., 71-77.
6. Zašto privatizirati društveno poduzeće, Odvjetnik, 64, 5-6, 1991., 11-17.

7. Kakav nam treba pravni sustav da bi se njime poticalo poduzetništvo, Kako do uspješnog poduzeća, Zbornik radova, Zagreb, 1992., 91-99.
8. Pravnici i gospodarstvo, Privreda i pravo, 31, 5-6, 1992., 247-257; isto u: Susret pravnika u gospodarstvu, Opatija, Zbornik radova, 1992., 1-10.
9. Pravno uređenje gospodarstva u Republici Hrvatskoj, Poduzetništvo i javni management u upravi Republike Hrvatske, Zbornik radova, 1993., 21-31.
10. Nadležnost organa dioničkog društva glede odlučivanja o financijskim izvještajima, Revizija, III, 1, 1996., 35-43.
11. 35 godina strukovnog povezivanja pravnika u gospodarstvu – prošlost, sadašnjost i pogled u budućnost, Pravo u gospodarstvu, 36, 4, 1996., 475-495.
12. Trgovačko pravo na Pravnom fakultetu u Zagrebu, Pravni fakultet u Zagrebu 1776-1996, Knjiga druga, Zagreb, 1996., 343-358.

Osvrti na odluke sudova

1. The Sources of the Law of International Trade, Naša zakonitost, 18, 10-12, 1964., 500-503.
2. Odgovornost komisionara za izvršenje naloga, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 14, 3-4, 1964., 211-213.
3. Pravo poduzeća za održavanje čistoće za naknadu, Naša zakonitost, 19, 2, 1965., 165-168.
4. Odgovornost za umanjeni poslovni ugled, Naša zakonitost, 20, 5, 1996., 426-428.
5. Kad naručilac ima pravo odbiti prijem izrađenog prospekta, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 16, 1, 1966., 104-107.
6. Kako primijeniti načelo savjesnosti i poštenja, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 18, 2, 1968., 244-247.
7. Die Rechtsnatur Allgemeiner Usancen, Die Entwicklung des Handelsrechts in Mitteleuropa, Wien, 1968., 89-93.

Napomena: Iz popisa radova izostavljeno je dvadesetak prikaza i recenzija.

ZLATKO BOUREK

Akademski kipar, režiser, kostimograf, tvorac crtanih filmova. Rođen je u Požegi, 4. rujna 1929. Osnovnu i srednju školu pohađao je u rodnom gradu i Osijeku. Godine 1955. diplomirao je kiparstvo i slikarstvo na Akademiji za primijenjenu umjetnost u Zagrebu (prof. Kosta Angeli Radovani).

Godine 1955. izlaže djela s područja primijenjene umjetnosti: srebrni reljef, plakat, a sljedeće godine srebrni pribor za jelo i skulpturu u drvu s bakrenim aplikacijama "Banjoglav". U okviru skupine SIO (Studio za industrijsko oblikovanje) radi interijersku skulpturu koja je 1957. izložena na trijenalu u Milanu, a 1976. uređuje ugostiteljski interijer objekta Badanj u turističkom naselju Babin kuk.

Grafičkim radovima javlja se 1959., a od 1963. izlaže i slike koje nose sva obilježja njegovog likovnog stvaranja okrenutog groteskom humoru i nadrealističnom osjećaju povezanom s elementima folklora.

Samostalno je izlagao u Duisburgu 1969. (Galerija Nos), u New Yorku 1969./1970. (Museum of Modern Art, Film Department), Dubrovniku 1982. (Galerija Sebastian) i Varaždinu 1998. (Galerija Zlatni ajngel).

Od godine 1955. sudjeluje na mnogim skupnim izložbama u zemlji: u Zagrebu – Zagrebački trijenale (1955. i 1959.), Izložba jugoslavenske grafike (1960., 1962. i 1964.), Peti mediteranski bijenale u Aleksandriji (1964.), Zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža (1968., 1973., 1975. i 1981.), Vizualne komunikacije (1962.), Nadrealizam i hrvatska likovna umjetnost (1972.), Erotika u hrvatskom slikarstvu, crtežu i grafici (1977.) i Salon u Rijeci (1956. i 1961.).

U inozemstvu je sudjelovao na Međunarodnom biennalu grafike u Ljubljani (1959. i 1961.), Izložbi jugoslavenske grafike, slikarstva i primijenjene umjetnosti u Veneciji (1959.), Budimpešti (1960.), Tokiju (1960.), Wiesbadenu (1961.), Kubi (1961.), Rimu (1962.), Ateni i Solunu (1963.), Caracasu (1965.) i St. Pöltenu (1970.).

Crtanim filmom počeo se baviti kao crtač podloga i tu doživio svoj prvi uspjeh sa filmom Cowboy Jimmy (1957.), Happy End (1958.), Inspektor se

vraća kući, Kod fotografa (1959.). Od 1960. radi crtane filmove temeljene na vlastitim scenarijima. Među tim filmovima su: Kovačev šegrt, I videl sem daljine meglene i kalne, Bećarac, Kapetan Arbanas Marko, Mačka, Školovanje, Ručak...

Kao režiser i scenarist snimio je tri igrana filma: Cirkus Rex, Crvenkapica i Ventrilokvist, a kao scenograf i kostimograf debitirao je u Dramskom kazalištu Gavella, Zagreb u srednjovjekovnoj farsi Mesar iz Abevilla i Meštar Pathelin (1960.).

Od 1971. kao scenograf i kostimograf često radi u kazalištima SR Njemačke (Shaffer: Crna komedija, Prokofjev: Kameni cvijet, Romeo i Julija, Peća i vuk, Pepeljuga, Strawinsky: Pulcinella, Žar ptica, Delibes: Coppelia, Čajkovski: Orašar).

Kao pripadnik prve i jedine generacije Akademije za primijenjenu umjetnost (1949.-1955.) – akademije koja je prema tradiciji predratnog Bauhausa klasu kiparstva zvala *klasom prostora*, a slikarsku *klasom boja*, koja je u svoj rad uključila i element vrijeme/film i pokret/animacija – Bourek postaje multimedijalni djelatnik.

Profesor Kosta Angeli Radovani zajedno sa svojim studentima (Lončarić, Lipovac, Jakić, Bourek) otvara novo poglavlje hrvatske "antiherojske" skulpture. Tom smjeru je Bourek dodao vlastiti kredo svog ravničarskog temperamenta. Važno je njegovo nastojanje da isti skulptorski problem pokrene na filmu, te u kazalištu. Za vrijeme svog studija osniva sa skupinom istomišljenika Zagrebačku školu crtanog filma. To će se pretvoriti u dvadesetogodišnji trud.

Rješavajući zanimljive zadatke, radeći izrazito "figurativan teatar", bilo s glumcima ili doslovno figurama/lutkama, Bourek otvara novo poglavlje modernog hrvatskog likovnog i kazališnog stvaranja. U cjelokupnom svom stvaralaštvu, prema I. Zidiću, Bourek se služi groteskom da bi prikazao jedan izvrnuti svijet, koji svojom uravnoteženom i totalnom izvrnutošću postaje realističan. Obiljem pokreta, namjera, miješanjem najrazličitijih predmeta i spojeva raznorodnog i raznodobnog (lica japanskog teatra, grčkog, kostimi svih epoha), ostvaruje množinu značenja i simbola, te u novom kontekstu stvara dimenziju smiješnog, demitizirajući sve što je patos podigao do uzvišenog.

Njegova likovna i intelektualna mnogostranost uvijek u prvi plan stavlja "kult zanata"...

On je umjetnik modernog sluha, jedan od onih koji misle dobro i o drugima, stiže se baviti kazalištem, slikati, raditi skulpturu, u miru – svega tri samostalne izložbe do svoje sedamdesete godine, da bi se napokon odlučio da koncem 2002. u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu poreda po zidu nešto što on sam zove radno *Mostovi na Orljavi i Dravi*. Ta će izložba premostiti neke bujice u njegovom dosadašnjem radu...

Od godine 1988. Bourek je stalni član Kazališta Hans Wurst Nachfaren u Berlinu, gdje je s velikim uspjehom postavio četiri Čehovljeve jednočinke, Shakespearovu Ukroćenu goropadnicu i farsu Rigoletto, načinjenu po libretu istoimene opere.

Za Dubrovačke ljetne igre režira 1977. godine lutkarsku farsu Orlando maleroso, inspiriranu dubrovačkom tradicijom i japanskim bunraku kazalištem. S tom predstavom Bourek je počeo obnovu lutkarskog scenskog izraza u nas. Godine 1982. predstava Hamlet (Shakespeare – Stoppard – Bourek) u izvedbi

Kazališta ITD doživljava golemi uspjeh, te gostuje na najvećim svjetskim kazališnim festivalima.

Godine 1983. u režijskoj suradnji s Joškom Juvančićem izvodi lutkarsku predstavu Skup (M. Držić). Godine 1992. režira srednjovjekovnu farsu Meštar Pathelin u ZKM-u, 1995. u produkciji Kazališne družine David i ZKM-a osmišljava lutke i režira Povratak vojaka (Bourek – Paljetak), a 1998. za režiju predstave Bećarac (Bourek – Ivić) u HNK Osijek dobiva Marula na splitskim Marulovim danima. Iste godine u ljubljanskom Lutkovnom gledališču adaptira, režira i likovno oprema Molièreovog Umišljenog bolesnika. Istu predstavu postavlja godinu dana kasnije u Dramskom kazalištu Gavella u Zagrebu, a 2001. u HNK Zagreb scenski osmišlja i režira predstavu Dibuk (A. Rapapport).

Nagrade:

1962. Otkupna nagrada, zagrebačka Izložba jugoslavenske grafike.
1964. Prva nagrada za crtani film *Kovačev šegrt* na festivalu u Beogradu.
Nagrada Sterijinog pozorja za kostime u *Ljubici* A. Šenoe.
1965. Nagrada grada Zagreba za crtani film *I videl sem daljine meglene i kalne*, prema Baladama Petrice Kerempuha M. Krleže.
1968. Prva nagrada na festivalu u Oberhausenu za crtani film *Kapetan Arbanas Marko*.
1972. Godišnja nagrada Vladimir Nazor.
Zlatna medalja na festivalu u Oberhausenu za crtani film *Mačka*.
Prva nagrada na festivalu u Oberhausenu za crtani film *Mačka*.
Srebrna medalja na festivalu u Atlanti za crtani film *Mačka*.
Druga nagrada na festivalu u Chicagu za crtani film *Mačka*.
Prva nagrada na festivalu u New Yorku za crtani film *Mačka*.
Srebrna medalja na 1st American Film Festival za crtani film *Mačka*.
1973. Premija na Četvrtoj zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža.
1982. Godišnja nagrada Vladimir Nazor.
Nagrada Juroslav Korenić za režiju predstave *Hamlet* u Sarajevu.
1996. Odlikovanje reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića.
1997. Nagrada VIII. Marulićevi dani, za izniman prinos kazališnom činu, za predstavu *Bećarac*.

VIDA DEMARIN

Rođena je 15. lipnja 1944. u Zagrebu, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirala je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1969. Specijalistički ispit iz neuropsihijatrije položila je 1973., magistrirala je 1979. a disertaciju obranila 1982. Titulu primarijus stekla je 1984., u zvanje docenta izabrana je 1988., izvanredni profesor postaje 1987., a redoviti 1991. U trajno zvanje redovitog profesora izabrana je 1997. Od 2001. je prodekan za nastavu Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Područje njezina djelovanja su biomedicinske znanosti, medicina, klinička medicina, neurologija, a posebno cerebrovaskularne bolesti. Predstojnica je Klinike za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" od 1994. i na toj funkciji je i danas. Osnovno područje njenog djelovanja je proučavanje krvožilnih poremećaja u neurologiji i moždane autoregulacije. Jedan je od osnivača neinvazivne ultrazvučne dopler dijagnostike poremećaja moždane cirkulacije. Voditelj je mnoštva programa prevencije cerebrovaskularnih bolesti i moždanog udara u gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj tijekom posljednjih desetljeća, kao i preventivnih programa sa svrhom unapređivanja zdravlja i poboljšanja kvalitete života.

Voditelj je raznih kolegija u okviru poslijediplomskog studija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i poslijediplomskih tečajeva za trajno usavršavanje. Redoviti je profesor u dodiplomskoj nastavi neurologije na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Bila je predavač na međunarodnoj kontinuiranoj poslijediplomskoj izobrazbi iz neurosonologije u Madridu i Grazu, Münchenu i Udinama, bila je jedan od predavača na seminaru "Primjena ultrazvuka u medicini" na Ain Shams University Kairo 1980. i Medicinskom fakultetu u Tripoliju 1982., bila je visiting professor 1988. u Madridu i Barceloni, te 1989. i 1993. u Pekingu, Šangaju i Kantonu.

Jedan je od osnivača Hrvatskog neurološkog društva Hrvatskog liječničkog zbora kojem je bila predstojnik od 1990. do 1999., osnivač je Hrvatskog društva za prevenciju moždanog udara kojem je predsjednik od 1999., osnivač je

Hrvatskog društva za neurovaskularne poremećaje Hrvatskog liječničkog zbora kojem je predsjednik od 2001. Član je upravnih odbora Hrvatskog društva za ultrazvučnu dijagnostiku, Hrvatskog društva za aterosklerozu, Hrvatskog angiološkog društva. Redoviti je član Akademije medicinskih znanosti Hrvatske od 1994. čija je tajnica od 2000.

Osnovala je godine 1976. Laboratorij za cerebrovaskularnu dijagnostiku u KB "Sestre milosrdnice". Pod njezinim vodstvom Klinika za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" godine 1998. proglašena je referentnim centrom za neurovaskularne poremećaje Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske.

Prof. dr. sc. Vida Demarin do sada je objavila 280 radova, od toga 81 rad u časopisima citiranim u CC/SCI i 161 rad u časopisima citiranim u EM/IM. Ukupno je objavila 104 znanstvena rada *in extenso* i 38 stručnih radova.

U 27 objavljenih knjiga sudjelovala je kao koautor ili autor/urednik poglavlja, a samostalno je objavila četiri knjige. Objavila je 15 udžbenika ili poglavlja u udžbenicima na hrvatskom jeziku.

Održala je 114 kongresnih priopćenja, te 34 uvodna i pozvana predavanja na domaćim i međunarodnim kongresima. Zamjenik je glavnog urednika časopisa Acta clinica Croatica i član je uredničkog odbora časopisa Neurologia Croatica. Bila je mentor 11 doktorata, 15 magisterija, 17 diplomskih radova, 25 liječnika na specijalizaciji i 10 znanstvenih novaka.

Organizirala je izradu programskog paketa Neuronet koji omogućuje upisivanje, pohranjivanje i obradu svih podataka o bolesnicima. Neuronet je u primjeni na Klinici za neurologiju KB "Sestre milosrdnice" od 1997. Programski paket Neuronet služi kao edukacijski i konzultativni sustav u sklopu razvoja Telemedicine u Republici Hrvatskoj.

Organizirala je pet nacionalnih kongresa i sudjelovala u organizaciji sedam međunarodnih kongresa. Upravitelj je međunarodnog poslijediplomskog tečaja Healthy Life Style and Prevention of Stroke u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku, čije održavanje organizira svake godine, sudjeluje svake godine u organizaciji međunarodnog neuropsihijatrijskog simpozija u Puli i International Danube Symposium.

Prof. dr. sc. Vida Demarin glavni je istraživač nekoliko projekata Ministarstva znanosti Republike Hrvatske, a također sudjeluje i u međunarodnim projektima.

Glavni je istraživač u više međunarodnih neurofarmakoloških istraživanja u demenciji, migreni, epilepsiji, Parkinsonovoj bolesti, moždanom udaru i terapiji bolnih sindroma.

Za svoj rad primila je više nagrada i priznanja.

POPIS RADOVA

Znanstveni radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u Current Contents (CC/SCI):

1. V. Hodek-Demarin, H. R. Muller, Reversed Ophtalmic Artery Flow in Internal Carotid Artery Occlusion. A ReAppraisal Based on Ultrasonic Doppler Investigation, Stroke 1979., 10:461-462.
2. V. Demarin, M. Grubišić, The Role of Neuropeptids in Aging, Psychiatry Research 1986., 16:41-43.

3. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, C. Tomanić, Plasma lipids, lipoproteins and apoproteins and asymptomatic atherosclerotic lesions of the extracranial carotid arteries, Periodicum biologorum 1991., 93:3-14.
4. D. Krpan, V. Demarin, S. Milutinović, V. Molnar, E. Milutinović, Measurement of blood flow through AV-fistulae by means of Doppler sonography in regularly haemodialysed patients, The International Journal of Artificial Organs 1991., 14:78-82.
5. A. Kurjak, M. Predanić, S. Kupešić-Urek, B. Funduk-Kurjak, V. Demarin, A. Salihagić, Transvaginal color Doppler study of middle cerebral artery flow in early normal and abnormal pregnancy, Ultrasound Obstet. Gynecol. 1992., 2:1-5.
6. The European Pentoxifylline Multi-Infarct Dementia Study Group, European Pentoxifylline Multi-Infarct Dementia Study, Eur. Neurol. 1996., 36:315-321.
7. V. Demarin, T. Rundek, B. Hodek, Maternal cerebral circulation in normal and abnormal pregnancies, Acta Obstet. Gynecol. Scand. 1997., 76:619-624.
8. Z. Ivanuša, H. Hećimović, V. Demarin, Serotonin syndrome, Neuropsychiatr. Neuropsycholog. Behav. Neurol. 1997., 10:209-212.
9. A. Lovrenčić-Huzjan, V. Demarin, T. Rundek, V. Vuković, Role of vertebral artery hipoplasia in migraine, Cephalalgia 1998., 18:684-686.
10. D. Kadojić, V. Demarin, M. Kadojić, I. Mihaljević, B. Barac, Influence of prolonged stress on risk factors for cerebrovascular disease, Coll. Anthropol. 1999., 23(1):213-219.
11. A. Lovrenčić-Huzjan, V. Demarin, M. Bosnar, V. Vuković, S. Podobnik-Šarkanji, Color doppler flow imaging (CDFI) of the vertebral arteries – the normal appearance, normal values and the proposal for the standards, Collegium anthropologicum 1999., 23(1):175-181.
12. D. Kadojić, V. Demarin, M. Kadojić, I. Mihaljević, B. Barac, Influence of Prolonged Stress on Cerebral Hemodynamics, Collegium anthropologicum 1999., 23(2):665-672.
13. M. Brainin, N. Bornstein, G. Boysen, V. Demarin, Acute neurological stroke care in Europe – results of the European stroke care inventory, European Journal of Neurology, 2000., 7:5-10.
14. V. Šerić, N. Čop Blažić, V. Demarin, Haemodynamic changes in patients with whiplash injury measured by Transcranial Doppler sonography (TCD), Collegium anthropologicum 2000., 24(1):197-204.
15. R. Iveković, A. Lovrenčić-Huzjan, K. Novak Lauš, V. Demarin, Value of color Doppler imaging in diagnosis of intrabulbar and intraorbita tumors, Collegium anthropologicum 2000., 24(1):205-210.
16. I. Pentz Vuković, V. Demarin, G. Grubišić, K. Kuna, A. Lovrenčić Huzjan, Carotid artery intima thickness and flow velocity after discontinuation of hormone replacement therapy in postmenopausal women: follow-up study, Croat. Med. J. 2001., 42:54-57.
17. Z. Trkanjec, V. Demarin, Presynaptic vesicles, exocytosis, membrane fusion and basic physical forces, Medical Hypotheses 2001., 56:540-546.
18. N. Blažić-Čop, V. Šerić, V. Bašić, N. Thaller, V. Demarin, Transcranial Doppler in Smoking Relapse Prevention Strategy, Collegium anthropologicum 2001., 25(1):289-295.
19. E. Topić, A. M. Šimundić, M. Štefanović, V. Demarin, V. Vuković, A. Lovrenčić-Huzjan, I. Žuntar, Polymorphism of Apoprotein E (APOE), Methylenetetrahydrofolate Reductase (MTHFR) and Paraoxonase (PON1) Genes in Patients with Cerebrovascular Disease, Clin. Chem. Lab. Med. 2001., 39:346-350.

20. M. Dikanović, D. Kadojić, V. Bašić-Kes, V. Šerić, V. Demarin, Transcranial Doppler Sonography for Post-Traumatic Stress Disorder, Mil. Med. 2001., 166:955-958.
21. S. Kalanj-Bognar, T. Rundek, I. Furač, V. Demarin, C. Čosović, Leukocyte Lysosomal Enzyme in Alzheimer's Disease and Down's Syndrome, J. Gerontol. A. Biol. Sci. Med. Sci. 2002., 57:B16-B21.

Znanstveni radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u drugim indeksnim publikacijama Excerpta medica (EM), Index Medicus (IM):

1. Vi. Hudolin, M. Andraković, Zl. Novak, V. Herman, M. Dabić-Jeftić, V. Demarin, V. Solter Laiko, M. Kalousek, EEG and Echo-encephalography in acute alcohol intoxication treated with Chlormethiasole, Alcoholism 9, Suppl. 1973., 2:91-99.
2. Vi. Hudolin, M. Andraković, V. Herman, M. Dabić-Jeftić, V. Demarin, V. Solter Laiko, M. Kalousek, Electroencephalographic changes during Chlormethiasole treatment in the alcohol withdrawal syndrome, Alcoholism 9, Suppl. 1973., 2:100-106.
3. V. Hodek-Demarin, N. Blažić-Čop, Vi. Hudolin, N. Thaller, Ocjena stanja cerebralne cirkulacije pušača, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1978., 17:109-114.
4. V. Hodek-Demarin, N. Thaller, Dopler-sonografija karotidnog sliva, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1978., 17:88-98.
5. M. Dabić-Jeftić, R. Negovetić-Čović, V. Hodek-Demarin, EEG Ehoencefalografija u dijagnostici moždanog edema, Liječ. vjesn. 1978., 100:659-661.
6. N. Thaller, V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, R. Negovetić, V. Vorgek-Solter, S. Sakoman, Dijagnostika promjena na krvnim žilama alkoholičara, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1979., 18:246-249.
7. Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, R. Negovetić, V. Thaller, N. Thaller, Ehoventrikulografija u dijagnostici moždane atrofije kod alkoholičara, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1979., 18:232-237.
8. Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, Vl. Hudolin, B. Lang, R. Negovetić, S. Sakoman, Ehoventrikulografijska mjerenja epileptičara s posebnim osvrtom na alkoholnu epilepsiju, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1979., 18:227-231.
9. V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, V. Đorđević, N. Thaller, Liquid crystal thermography and Doppler-sonography in the prevention of Stroke, Medit. Journ. of Social Psychiatry 1980., 2:123-128.
10. V. Hodek-Demarin, R. Negovetić, I. Negovetić, Vi. Hudolin, N. Thaller, Z. Mubrin, Evaluation of cerebral circulation in raised intracranial pressure, Neurologia 1980., 28:124-126.
11. V. Hodek-Demarin, N. Thaller, N. Šikić, Non-invasive diagnostics in cerebrovascular disorders, Neurologija 1980., 28:76-78.
12. R. Negovetić, V. Hodek-Demarin, N. Blažić-Čop, N. Thaller, V. Đorđević, The evaluation of cerebral circulation in the elderly, Neurologija 1980., 28:79-81.
13. N. Blažić-Čop, V. Hodek-Demarin, N. Thaller, S. Sakoman, Correlation of rheoencephalographic and ultrasonic measurements of cerebral circulation in cigarette smokers, Neurologija 1980., 28:107-109.
14. B. Hodek, D. Rajković, V. Hodek-Demarin, Application of CW ultrasound in EPH gestoses. U: Current Status of EPH gestosis, Excerpta Medica, Amsterdam, 1981., 168-172.
15. V. Hodek-Demarin, Doppler velocity measurements in different risk factors in the prevention of stroke. U: Recent Advances in Ultrasound Diagnosis, 3, Excerpta Medica, Amsterdam, 1981., 470-474.

16. N. Blažić-Čop, V. Hudolin, V. Hodek-Demarin, N. Thaller, R. Negovetić, Smoking and Vascular System, Medit. Journ. of Social Psychiatry 1981., 2:87-90.
17. M. Lovrenčić, I. Jakovac, Z. Klanfar, V. Hodek-Demarin, I. Jeličić, Intrakranijske arteriovenske malformacije, I. Angiografska slika, Acta med. Jug. 1982., 36:343-358.
18. M. Lovrenčić, V. Hodek-Demarin, M. Kalousek, N. Thaller, I. Jeličić, A. Matković, Intrakranijske arteriovenske malformacije. II. Usporedba angiografskih nalaza i inicijalnih kliničkih znakova, Acta med. Jug. 1982., 36:359-366.
19. L. Negovetić, A. Matković, R. Negovetić, V. Hodek-Demarin, S. Sakoman, Lumbalna diskus hernija – analiza 10-godišnjeg rada, Liječ. vjesn. 1983., 450-458.
20. V. Demarin, D. Rajković, B. Hodek, Evaluation of Cerebral Circulation During Oral Contraceptives Taking, Medit. Journ. of Social Psychiatry 1986., 7:57-61.
21. V. Demarin, N. Thaller, V. Posavec, M. Bošnjak, Flow-imaging and Duplex-scanning in functional ultrasound diagnostics of extracranial carotid arteries, Alcoholism 1988., 24:37-45.
22. V. Thaller, B. Lang, N. Blažić-Čop, S. Sakoman, V. Demarin, D. Buljan, Echoventriculographic findings in alcoholics, Alcoholism 1988., 24:31-36.
23. V. Demarin, T. Rundek, N. Thaller, M. Lovrenčić, M. Bošnjak, Duplex scanner vs. conventional arteriography for carotid artery disease evaluation, Neurologija 1989., 4:285-293.
24. M. Bošnjak, V. Demarin, N. Thaller, V. Posavec, T. Rundek, The role of transcranial doppler in neurologic examination, Neurologija 1989., 38:76-77.
25. T. Rundek, V. Demarin, N. Thaller, M. Bošnjak, M. Futač, Duplex-scanner versus conventional arteriography for carotid artery disease evaluation, Neurologija 1989., 38:77-78.
26. B. Lang, V. Demarin, T. Rundek, Odnos liječnik bolesnik i razvoj medicinske tehnologije, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1990., 29:93-96.
27. T. Rundek, V. Demarin, N. Blažić-Čop, V. Đorđević, Intracranial and extracranial circulatory changes in cigarette smokers assessed by ultrasound: transcranial doppler and duplex scanning investigation, Neurologija 1990., 3:169-177.
28. V. Vargek Solter, V. Demarin, B. Lang, Intracranial vascular lesions in alcoholics assessed by transcranial sonography, Alcoholism 1990., 26:25-30.
29. N. Blažić-Čop, V. Demarin, V. Đorđević, T. Rundek, M. Bošnjak, Extracranial carotid artery changes in smokers investigated by duplex ultrasound, Arteres et Veines 1991., 10:120-124.
30. V. Demarin, N. Blažić-Čop, V. Đorđević, M. Bošnjak, T. Rundek, V. Posavec, Transcranial Doppler investigation in cigarette smokers, Arteres et Veines 1991., 10:113-119.
31. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, T. Rundek, M. Futač, Development of carotid stenosis, Neurolog. Croat. 1991., 40:283-291.
32. T. Rundek, V. Demarin, M. Lovrenčić, J. Carillo Pintos, Transcranial Doppler diagnostic criteria in the evaluations of arteriovenous malformations, Neurolog. Croat. 1991., 40:259-267.
33. V. Demarin, T. Rundek, Doppler (TCD): A simple non-invasive test for the assessment of cerebral vasoreactivity in humans, Periodicum biol. 1992.., 94:1-8.
34. V. Demarin, T. Rundek, B. Tomljanović, J. Carillo-Pintos, J. Masso-Estrade, Prevention of stroke – a report from collaboration project between Zagreb and Barcelona, Neurologia Croatica 1992., 41:43-50.
35. V. Demarin, T. Rundek, N. Thaller, S. Podobnik-Šarkanji, Cerebral vasoreactivity in ischemic stroke, Acta Clin. Croat. 1992., 31:1-3.

36. V. Demarin, S. Podobnik-Šarkanji, A. Lovrenčić-Huzjan, T. Rundek, N. Thaller, Stres kao faktor rizika za razvoj neuroloških bolesti, Acta Clin. Croat. 1992., 31:233-238.
37. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, N. Thaller, T. Rundek, I. Martinić, Paratrigeminal Syndrome, Neurologia Croatica 1993., 42(2):161-167.
38. V. Šerić, S. Podobnik-Šarkanji, V. Thaller, V. Demarin, Transcranial Doppler Evaluation of Vertebrobasilar System in Alcoholics, Alcoholism 1993., 29:1-2.
39. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, V. Šerić, T. Rundek, I. Martinić, Transcranial Doppler Assessment performed on Patients with Postconcussional Syndrome, Acta Clin. Croat. 1993., 31:4.
40. T. Rundek, V. Demarin, B. Kittner, Impairment of Cerebral Vasoreactivity (CVR) in Patients with Multi-Infarct Dementia, Acta Clin. Croat. 1993., 32:1-2.
41. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, T. Rundek, I. Martinić, Transcranial Doppler assessment performed at rest and during mental activities in patients with postconcussion syndrome, Periodicum biologorum 1993., 4:423-428.
42. S. Podobnik-Šarkanji, T. Rundek, V. Demarin, M. Kalousek, I. Martinić, Correlation between computerized tomography and Transcranial Doppler Sonography in patients with speech disorders, Acta Clin. Croat. 1993., 32:121-127.
43. T. Rundek, V. Demarin, I. Despot, D. De Syo, S. Podobnik-Šarkanji, Value of cerebral vasoreactivity testing in patients with carotid artery disease before and after carotid endarterectomy, Acta Clin. Croat. 1993., 32:141-150.
44. T. Rundek, A. Lovrenčić-Huzjan, V. Demarin, Transcranial Doppler evaluation of tandem lesions in patients with extracranial carotid artery disease, Acta Clin. Croat. 1994., 33:25-35.
45. V. Demarin, A. Huzjan-Lovrenčić, T. Rundek, V. Šerić, Cerebral haemodynamic changes during a migraine attack, Periodicum biologorum 1995., 2:127-132.
46. Stroke-Present state and perspectives, Editorial, Periodicum biologorum 1995., 2:95-97.
47. T. Rundek, V. Demarin, G. Savin, Impairment of cerebral vasoreactivity in MID, DAT and DPD, Periodicum biologorum 1995., 2:99-104.
48. T. Rundek, V. Demarin, B. Mlačak, D. Runjić, S. Podobnik, I. Mikula, A. Lovrenčić, Prevention of stroke: Carotid artery disease and intracranial hemodynamic impairment as a risk factors for stroke, Periodicum biologorum 1995., 2:133-138.
49. V. Vargek-Solter, V. Demarin, T. Rundek, Prognostic evaluation of the acute stroke, Periodicum biologorum 1995., 2:63-66.
50. V. Demarin, A. Lovrenčić, T. Rundek, S. Podobnik, Pharmacotherapy of migraine, Acta Clin. Croat. 1995., 2(34):81-89.
51. T. Rundek, V. Demarin, K. Niederkorn, V. Vuković, S. Podobnik, D. Runjić, A. Lovrenčić, B. Starčević, D. Richter, D. Planinc, Prevalence of intracranial emboli signals in patients with carotid and cardiac disease, Acta Clin. Croat. 1995., 3(34):137-143.
52. S. Podobnik, V. Demarin, T. Rundek, A. Lovrenčić, Risk factors for carotid artery atherosclerosis, Acta Clin. Croat. 1995., 3(34):145-155.
53. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik, A. Huzjan, D. Runjić, Detection of cerebral emboli signals in patients with carotid stenosis and cardiac disease, Periodicum biologorum 1996., 1(98):83-88.
54. T. Rundek, A. Huzjan, D. Runjić, V. Demarin, Evaluation of intracranial tandem lesions in patients with carotid artery disease, Periodicum biologorum 1996., 1(98):89-94.
55. V. Demarin, T. Rundek, B. Hodek, Evaluation of maternal cerebral circulation by transcranial Doppler in normal and abnormal pregnancies, Acta Clin. Croat. 1996., 35:3-7.

56. Z. Mandić, R. Iveković, T. Rundek, V. Demarin, Quantitative color Doppler imaging in the demonstration of malignant melanomas of the uvea, Acta Clin. Croat. 1996., 35:53-56.
57. D. Kadojić, V. Demarin, D. Božičević, V. Balentić, M. Kadojić, Frequency and clinical characteristics of spontaneous cerebral hemorrhage during the 1991-1992 war, Neurolog. Croat. 1996., 45(1):7-13.
58. Nadolazeće strategije u prevenciji i dijagnostici moždanog udara, Acta Clin. Croat. 1997., 36, Suppl.:119-121.
59. Z. Ivanuša, H. Hećimović, V. Demarin, Clinical implictions of serotonin syndrome, Acta Clin. Croat. 1997., 4:165-168.
60. R. Negovetić, V. Demarin, I. Mikula, Funkcijska dijagnostika u neurologiji, Acta Clin. Croat. 1997., 36, Suppl.:151-154.
61. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, T. Rundek, Impact of risk factors on the morphology of carotid artery plaques and stroke, Acta Clin. Croat. 1997., 36(2-3):77-83.
62. V. Bašić, N. Bašić, J. Bill. A. Jo, V. Demarin, Innervation of the orbicularis oculi muscle and its clinical importance, Acta Clin. Croat. 1998., 3:181-184.
63. D. De Syo, I. Despot, M. Vukelić, I. Lovričević, V. Demarin, Development of carotid endarateretomy at the Sestre Milosrdnice University Hospital, Zagreb (1970-1998) – what do we have to do now?, Acta Clin. Croat. 1998., 37, Suppl. 2:48-52.
64. The impact of carotid stenosis in ischemic stroke, Acta Clin. Croat. 1998., 37, Suppl. 1:48-52.
65. V. Demarin, A. Huzjan Lovrenčić, Estrogen replacement therapy – a review of its potentional benefits in neurology, Acta Clin. Croat. 1998., 37(3), 201-206.
66. V. Demarin, V. Šerić, H. Hećimović, M. Tropčić, S. Vuletić, Detection of risk factors for stroke by use of a questionnarie – preliminary results, Acta Clin. Croat. 1998., 37(2):10-15.
67. V. Demarin, Z. Trkanjec, Statings in the prevention of cerebrovascular disease, Acta Clin. Croat. 1998., 37, Suppl. 2:25-29.
68. H. Hećimović, V. Demarin, Calcium channels and role of neurotransmiters in the central nervous system, Period. biol. 1998., 100:147-156.
69. T. Rundek, A. Hartmann, H. Mast, X. Chen, R. Gan, V. Demarin, R. Sacco, Stroke subtype as a predictor of nursing home placement: Northern Manhattan Stroke study, Acta Clin. Croat. 1998., 37(3):175-180.
70. T. Rundek, C. Xun, M. Steiner, R. Gan, B. Boden-Albala, M. Paik, V. Demarin, R. Sacco, Predictors of one-year stroke recurrence in the Northern Manhattan Stroke study, Acta Clin. Croat. 1998., 37(1):3-10.
71. N. Thaller, V. Đermanović, N. Čop-Blažić, V. Demarin, Diagnostic and clinical characteristics of cerebral processes, Acta Clin. Croat. 1998., 37:3-10.
72. V. Bašić, V. Vargek-Solter, Z. Trkanjec, V. Demarin, Spontaneous spinal epidural haematoma: case report, Acta Clin. Croat. 1999., 38:129-130.
73. A. Lovrenčić Huzjan, M. Bosnar, R. Huzjan, V. Demarin, Frequency of Different Risk Factors for Ischemic Stroke, Acta Clin. Croat. 1999., 38:159-163.
74. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik-Šarkanji, A. Huzjan-Lovrenčić, A correlation of 5-hydroxytriptamine and cerebral vasoreactivity in patients with migraine, Functional Neurology 1994., 9(5):235-245.
75. A. Lovrenčić-Huzjan, V. Demarin, Cerebral hemodynamic changes in migraine patients overusing ergotamine – a report of four patients, Acta Clin. Croat. 1999., 38:245-250.

76. A. Lovrenčić Huzjan, V. Demarin, M. Malić, Sumatriptan nije uzrokovao značajnu moždanu vazokontrikciju u migreni, Neurologia Croatica 1999., 48:119-126.
77. A. Lovrenčić Huzjan, V. Vuković, M. Bosnar Puretić, V. Demarin, Sonographic Features of Vertebral Artery Occlusion (The Role of Color and Power Doppler Imaging), Acta Clin. Croat. 1999., 38:279-284.
78. Z. Trkanjec, V. Demarin, Transcranial Doppler Sonography During Visual Stimulation, Acta Clin. Croat. 1999., 38(4):285-288.
79. Z. Trkanjec, V. Demarin, Atiagregacijska terapija u sekundarnoj prevenciji moždanog udara, Acta Clin. Croat. 1999., 38, Suppl. 1:41-43.
80. A. Lovrenčić-Huzjan, M. Bosnar-Puretić, V. Vuković, M. Malić, N. Thaller, V. Demarin, Correlation of color Doppler of the carotid arteries and angiographic findings in patients with symptomatic carotid artery stenosis, Acta Clin. Croat. 2000., 39:215-220.
81. V. Vuković, V. Demarin, CDFI and PDI findings in extracranial disease, Acta Clin. Croat. 2000., 39:263-268.
82. V. Demarin, A. Lovrenčić-Huzjan, V. Šerić, V. Vargek-Solter, Z. Trkanjec, V. Vuković, V. Lupret, M. Kalousek, D. De Syo, D. Kadojić, I. Lušić, M. Dikanović, M. Vitas, Recommendations for Stroke Management, Acta Clin. Croat. 2001., 40:127-154.

Stručni radovi:

1. Vi. Hudolin, M. Andraković, Z. Novak, V. Herman, M. Dabić-Jeftić, V. Demarin, V. Solter Laiko, M. Kalousek, EEG and Echo-encephalography in acute alcohol intoxication treated with Chlormethiasole, Alcoholism 1973., 9, Suppl. 2:91-99.
2. Vi. Hudolin, M. Andraković, V. Herman, M. Dabić-Jeftić, V. Demarin, V. Solter Laiko, M. Kalousek, Electroencephalographic changes during Chiormethiasole treatment in the alcohol withdrawal syndrome, Alcoholism 1973., 9, Suppl. 2:100-106.
3. B. Pražić, D. Koretić, V. Jelić, V. Demarin, Primjena ehoencefalografije u kliničkoj psihijatriji, Elektrofiziologija 1975., 2:43-47.
4. M. Kalousek, M. Lovrić, Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, Alimentazione parenterale dei malati affeti delle malattie cerebrovasculari, Atti del Simposio Internazionale di terapia intensiva, Roma 1975., 587-592.
5. B. Pražić, V. Solter Laiko, V. Hodek-Demarin, Sodomia spuria, Elektrofiziologija, 1976., 2:76-80.
6. Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, Ehoventrikulografija u dijagnostici moždane atrofije kod alkoholičara, Istraživanja sa znanstvenog skupa 1978., 1:223-229.
7. B. Hodek, D. Rajković, V. Hodek-Demarin, Ultrazvučno ispitivanje vaskularnog statusa u trudnica s gestozom, 7. perinatalni dani 1978., 301-306.
8. V. Hudolin, V. Hodek-Demarin, N. Blažić-Čop, N. Thaller, Vi. Hudolin, Les troubles de la circulation cerebrale chez fumeurs, Rehabilitation 1979., 32:38-39.
9. V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, N. Thaller, R. Negovetić, N. Blažić-Čop, V. Vargek-Solter, Noninvasive diagnostic of vascular disturbances in elderly, 4th South-East European Neuropsychiatric Conference, Halkidiki 1981., 138-140.
10. Vi. Hudolin, M. Dabić-Jeftić, V. Medved, V. Demarin, Timski rad u neurološkoj dijagnostici, Interdisciplinarnost znanosti i obrazovanja i inovacija 1982., 2:102-106.
11. M. Dabić-Jeftić, Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, Echoventriculography in diagnosis of brain atrophy in drug addicts, Neurosonology 1982., 1:138-145.
12. J. Lesić, A. Soldo-Belić, V. Demarin, Mjerenje protočnosti kroz venski sistem donjih ekstremiteta ultrazvučnom sonografijom, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1985., 24:23-26.

13. V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, Primjena dopler sonografije kod ugroženih skupina bolesnika, Anali KB "Dr. M. Stonajović" 1986., 25:3-10.
14. B. Lang, V. Demarin, V. Vargek-Solter, N. Thaller, Kliničke karakteristike bolesnika s intrakronijskim tumorima liječenih na Klinici 1987. g., Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1988., 27:203-209.
15. I. Despot, D. De Syo, M. Vukelić, V. Demarin, M. Lovrenčić, A. Georgijević, Kirurgija ekstrakranijske cerebrovaskularne bolesti, Anali KB "Dr. M. Stojanović" 1988., 27:171-187.
16. V. Demarin, T. Rundek, T. Grgurinović, G. Lazić, Prevencija moždanog udara, Praxis medici 1990., 21:179-184.
17. Klinička dijagnostika ozljeda perifernih živaca, Fizikalna medicina i rehabilitacija 1992., 9:23-26.
18. V. Demarin, T. Rundek, B. Hodek, Maternal cerebral circulation in normal and abnormal pregnancies. U: Modern methods of the assessment of fetal and neonatal brain, CIC Edizioni internationali 1996., 89-96.
19. V. Demarin, T. Rundek, Cerebral hemodynamic changes and the 5-HT (hydroxytriptamine) level in migraine. U: Management of pain, A world perspective II., Monduzzi editore 1996., 25-28.
20. Influence of cognitive stimulation on blood flow through the middle cerebral artery, Medicinski razgledi 1999., 38(5):11-20.
21. Ateroskleroza i cerebrovaskularne bolesti u starijih ljudi, Medix 1999., 27-28:61-63.
22. V. Demarin, V. Vuković, Prevencija cerebrovaskularnih bolesti zdravim načinom življenja, Medix 1999., 24:80-82.
23. Uvodnik, Medicus 2001., 10:5.
24. V. Demarin, Z. Trkanjec, V. Vuković, Suvremena organizacija prevencije moždanog udara, Medicus 2001., 10:13-18.
25. V. Demarin, M. Bošnjak-Pašić, Kad se dobroćudno ponaša zloćudno, Vaše zdravlje 2001., 3(17):36-37.
26. V. Demarin, M. Bošnjak-Pašić, Parkinson, bolest crne jezgre mozda, Vaše zdravlje 2001., 3(18):43-48.
27. V. Demarin, M. Bošnjak-Pašić, Reći samo "vrti mi se" nije dovoljno, Vaše zdravlje 2001., 3(20):54-56.
28. V. Demarin, M. Bošnjak-Pašić, Izgubljene slike sjećanja, Vaše zdravlje 2001., 3(21):36-39.
29. Uvodnik, Medix 2001., 7:9.
30. V. Demarin, V. Šerić, Z. Trkanjec, Faktori rizika za nastanak moždanog udara, Medix 2001., 7:40-43.
31. N. Čop-Blažić, V. Demarin, V. Đorđević, N. Thaller, Z. Bošnjak, Višestruki rizici pušenja, Medix 2001., 7:44-52.
32. V. Vuković, A. Lovrenčić-Huzjan, V. Demarin, Suvremene mogućnosti doplerske dijagnostike u prevenciji moždanog udara, Medix 2001., 7:53-57.
33. V. Vargek-Solter, V. Demarin, V. Šerić, Akutno zbrinjavanje moždanog udara, Medix 2001., 7:58-60.
34. Z. Trkanjec, V. Demarin, V. Vargek-Solter, V. Šerić, A. Lovrenčić-Huzjan, V. Vuković, Prevencija moždanog udara, Medix 2001., 7:76-79.
35. V. Demarin, Z. Trkanjec, Z. Kalođera, J. Jagodić, Gingko biloba – prirodni lijek s velikim mogućnostima primjene, Medix 2001., 7:80-85.
36. V. Demarin, M. J. Kesić, Prehrana u prevenciji cerebrovaskularnih bolesti, Medix 2001., 7:86-88.
37. V. Šerić, Z. Trkanjec, V. Demarin, Aktivnosti stručnih društava u prevenciji moždanog udara, Medix 2001., 7:89-92.

38. Cerebrovaskularne bolesti, Biochemia Medica 2001., 11:47-48.

Kongresna priopćenja:

1. Vi. Hudolin, M. Andraković, V. Herman, M. Dabić-Jeftić, V. Demarin, V. Solter Lajko, M. Kalousek, Elektroencefalografske promjene u toku liječenja apstinencijskog sindroma alkoholičara Heminevrinom, Simpozij o Heminevrinu, Zenica 1971., 44-56.
2. Vi. Hudolin, M. Kalousek, V. Demarin-Hodek, Organizacija intenzivne skrbi bolesnika s cerebrovaskularnom bolesti, 2. simpozij o CV bolestima, Zagreb 1974., 195-201.
3. M. Kalousek, V. Demarin-Hodek, Neurološka simptomatologija bolesti ekstrakranijskih arterija SžS-a, *ibid.*, 61-67.
4. I. Despot, D. De Syo, M. Kalousek, V. Demarin-Hodek, J. Gjurović, M. Lovrenčić, Naša iskustva s kirurškim liječenjem cerebrovaskularne insuficijencije na ekstrakranijskim arterijama, *ibid.*, 159-165.
5. M. Dabić-Jeftić, V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, R. Negovetić-Čović, Mogućnosti neurofiziološke dijagnostike alkoholizma i drugih ovisnosti, 6. kongres liječnika Hrvatske, Zagreb 1975., 349-352.
6. M. Kalousek, N. Thaller, V. Demarin-Hodek, B. Mikić-Javor, I. Stipinović, N. Mandić, R. Negovetić, M. Božić, Naša iskustva s primjenom antibiotika kod respiratornih komplikacija u tijeku CV bolesti, 15. neuropsihijatrijski simpozij, Pula 1975., 47.
7. V. Hodek-Demarin, N. Blažić-Čop, N. Thaller, M. Dabić-Jeftić, Ultrasonic examination of cerebral circulation in cigarette smokers, 3rd European Congress on Ultrasound in Medicine, Bologna 1978., 527-528.
8. M. Dabić-Jeftić, Vi. Hudolin, Vl. Hudolin, B. Lang, R. Negovetić, V. Hodek-Demarin, N. Šikić, S. Sakoman, Significance of echoencephalography for epilepsy with special reference to alcoholic epilepsy, *ibid.*, 215.
9. Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, Vl. Hudolin, The meaning of ultrasound for diagnosis of brain atrophy in alcoholics, *ibid.*, 213-214.
10. Vl. Hudolin, V. Hodek-Demarin, N. Blažić-Čop, N. Thaller, M. Pavlović, Cerebral circulation in smokers, 14th World Conference on the IUAT, Brussel 1978., 81.
11. Vl. Hudolin, N. Blažić-Čop, N. Thaller, V. Hodek-Demarin, V. Đorđević, Pušenje kao faktor rizika u nastanku cerebrovaskularne bolesti, 3. simpozij o CV bolestima, Zagreb 1979., 156-159.
12. V. Hodek-Demarin, D. Raiković, B. Hodek, N. Thaller, D. Paladino, Ocjena moždane cirkulacije u toku uzimanja oralnih kontraceptiva, 20. internacionalni neuropsihijatrijski simpozij, Pula 1980., 113.
13. V. Hodek-Demarin, I. Negovetić, R. Negovetić, Vi. Hudolin, N. Thaller, Doplersonografija u indikaciji za ekstrakranijsku anastomozu kod cerebrovaskularne bolesti, Zbornik radova 6. kongresa neurologa i psihijatara Jugoslavije, Sarajevo 1980., 342-346.
14. V. Hodek-Demarin, N. Thaller, V. Hudolin, R. Negovetić, Ocjena stanja moždane cirkulacije kod bolesnika s epilepsijom, 11. jugoslavenski kongres elektrofiziologije i kliničke neurofiziologije, Beograd 1980., 154-159.
15. V. Hodek-Demarin, Thermography in the diagnosis of cerebrovascular disorders, 29th Hungarian National Congress, Budimpešta 1980., 120.
16. N. Thaller, V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, V. Thaller, N. Šikić, Noninvasive diagnostic in cerebrovascular disorders, *ibid.*, 141.

17. V. Hodek-Demarin, L. Negovetić, R. Negovetić, Value of Doppler-sonography in indication for extraintracranial bypass surgery, *ibid.*, 138.
18. R. Negovetić, Vi. Hudolin, Vl. Hudolin, V. Hodek-Demarin, V. Thaller, M. Dabić-Jeftić, Atrofizirajući proces u tijeku alkoholne bolesti, 20. internacionalni neuropsihijatrijski simpozij, Pula 1980., 103.
19. N. Blažić-Čop, Vl. Hudolin, V. Hodek-Demarin, N. Thaller, R. Negovetić, Pušenje duhana i krvožilni sustav, *ibid.*, 104.
20. M. Dabić-Jeftić, Vl. Hudolin, I. Werft, V. Đorđević, V. Hodek-Demarin, Ehoventrikulografija i Benton test u dijagnostici moždanih oštećenja kod ovisnika, *ibid.*, 102.
21. V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, N. Thaller, R. Negovetić, N. Blažić-Čop, V. Vargek-Solter, Doppler sonography in diagnosis of sclerotic changes of brain blood vessels, 9. Donau Symposium für Psychiatrie, Budimpešta 1980., 18.
22. V. Thaller, Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, N. Šikić, Ehoventrikulographische Mesungen in der Diagnostik der Gehirn Atrophie bei Alkoholikeren, *ibid.*, 2-7.
23. R. Negovetić, Vi. Hudolin, M. Dabić-Jeftić, V. Hodek-Demarin, Diagnostic of atrophic process of aging, *ibid.*, 46.
24. N. Thaller, B. Jeren, V. Hodek-Demarin, Vi. Hudolin, M. Prejac, V. Raos, M. Lisić, Doppler-sonography of carotid arteries in patients on chronic hemodialysis, 4th European Congress on Ultrasound in Medicine, Dubrovnik 1981., 126-127.
25. R. Negovetić, V. Hudolin, V. Hodek-Demarin, M. Dabić-Jeftić, Diagnosis of atrophic process of aging, 4th South-East European Neuropsychiatric Conference, Halkidiki 1981., 35-39.
26. N. Blažić-Čop, Vl. Hudolin, V. Hodek-Demarin, N. Thaller, V. Đorđević, Cigarette smoking and cerebrovascular disease, *ibid.*, 199-204.
27. R. Negovetić, M. Dabić-Jeftić, V. Hodek-Demarin, N. Thaller, S. Miškov, Cerebrovaskularna bolest i epilepsija, 8. jugoslavenski simpozij o epilepsijama, Beograd 1982., 108-111.
28. N. Čop-Blažić, V. Hodek-Demarin, Pušenje u starijoj životnoj dobi i mogućnosti odvikavanja, Znanstveno-radni skup Preventivni aspekti zaštite zdravlja starijih osoba, Zagreb 1983., 41-43.
29. V. Demarin, Vl. Hudolin, N. Thaller, R. Negovetić, V. Vargek-Solter, Analisi spettrale degli esami doppler-sonografici nelle diagnosi delle malattie cerebrovascolari, 2nd Meeting Nazionale Neurosonologia, Siena 1986., 101-103.
30. V. Demarin, N. Thaller, V. Posavec, Spektralna frekvencijska analiza doplersonografskih analiza u dijagnostici CV bolesti, 4. simpozij o CV bolestima, Zagreb 1985., 73.
31. V. Demarin, M. Egar-Wolf, V. Vargek-Solter, V. Posavec, Naša iskustva s primjenom cinarizina kod bolesnika s CV bolešću, *ibid.*, 92-93.
32. N. Thaller, V. Demarin, V. Posavec, M. Lovrenčić, M. Kalousek, Spontano intracerebralno krvarenje, *ibid.*, 100.
33. M. Kalousek, M. Lovrenčić, V. Demarin, Usporedba nalaza kompjutorizirane tomografije mozga s neurološkom simptomatologijom CV inzulta, *ibid.*, 87.
34. V. Demarin, D. Vujić, Blood Flow Velocity Patterns in Acute Cerebral Ischemia, International Symposium on Pharmacology of Cerebral Ischemic, Marburg 1986., 303.
35. V. Demarin, M. Bošnjak, V. Posavec, Transcranial Doppler investigation in brain tumors, 2nd International Conference on Transcranial Doppler Sonography, Salzburg 1986.
36. Postupci s organskim oštećenjima alkoholičara, 5. savjetovanje liječničkih i invalidskih komisija Hrvatske, Plitvička jezera 1987., 173-180.

37. V. Demarin, M. Kalousek, Doppler Flow Imaging and CT scanning in dynamic evaluation of cerebrovascular insufficiency, Euroson 87, Proceedings of the 6th Congress of EFUMB, Helsinki, 15.-18. lipnja 1987., 345-347.
38. Mogućnosti funkcionalnog mjerenja moždane cirkulacije pomoću ultrazvučnih tehnika, 3. jugoslavenski seminar o moždanoj cirkulaciji, Ljubljana 1987., 81-89.
39. V. Demarin, N. Thaller, M. Bošnjak, Duplex-scanner u dijagnostici krvožilnih poremećaja, *ibid.*, 213.
40. V. Demarin, S. Podobnik, V. Šerić, M. Bošnjak, Značaj flow-mapinga u odnosu na angiografiju u dijagnostici ekstrakranijski uvjetovanih smetnji cerebralne cirkulacije, *ibid.*, 205.
41. Mogućnosti Dopler-sonografije u neurologiji, 1. kongres angiologa Jugoslavije, Sarajevo 1987., 189-192.
42. B. Lang, V. Demarin, V. Vargek-Solter, Naša iskustva u dijagnostici tumora mozga, 4. simpozij o tumorima glave i vrata SžS-a, JAZU, Zagreb 1988., 8-9.
43. D. De Syo, I. Despot, A. Georgijević, V. Demarin, Direct suture versus alogenous patch plasty in the internal carotid artery reconstruction. U: Progress in Angiology, Minerva Medica, Rim 1988., 55-57.
44. V. Demarin, N. Thaller, Mogućnosti funkcionalne ultrazvučne dijagnostike u neurologiji, Funkcijska ispitivanja u medicini, Sombor 1988., 283-292.
45. V. Demarin, S. Podobnik-Šarkanji, V. Vargek-Solter, N. Thaller, M. Bošnjak, Ultrazvučna dijagnostika kod bolesnika s TIA i RIND u karotidnom području, 8. kongres neurologa Jugoslavije, Novi Sad 1988., 270.
46. N. Thaller, M. Futač, V. Demarin, M. Žikić, I. Divjak, M. Bošnjak, Morfološke osobine karotidne bifurkacije u prikazu Duplex-scannerom, *ibid.*, 274.
47. N. Thaller, V. Demarin, V. Posavec, V. Vargek-Solter, V. Šerić, Evaluacija faktora rizika kod mladih bolesnika sa slikom ishemičnog moždanog udara, *ibid.*, 196.
48. V. Šerić, V. Demarin, V. Thaller, V. Vargek-Solter, N. Thaller, Transkranijska Doppler sonografija kod vertebrobazilarne ishemije, *ibid.*, 275.
49. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, V. Šerić, V. Lupret, V. Vargek-Solter, Praćenje vazospozma transkranijskim doplerom kod bolesnika sa subarahnidalnom hemoragijom, *ibid.*, 273.
50. V. Posavec, V. Demarin, N. Thaller, V. Vargek-Solter, Transkranijski Dopler kod bolesnika s intracerebralnim hematomom, *ibid.*, 272.
51. V. Vargek-Solter, V. Demarin, V. Thaller, V. Šerić, S. Podobnik, N. Thaller, Transkranijska dopler sonografija u akutnom ishemičnom inzultu, *ibid.*, 271.
52. V. Demarin, N. Blažić-Čop, V. Đorđević, M. Bošnjak, T. Rundek, V. Posavec, Transcranial Doppler Investigation in cigarette smokers, Neurosonology, Paris 1989.
53. N. Blažić-Čop, V. Demarin, V. Đorđević, T. Rundek, M. Bošnjak, Carotid Duplex ultrasound investigation in cigarette smokers, *ibid.*
54. Transkranijski dopler u funkcionalnoj dijagnostici cirkulacije mozga, Patofiziologija, dijagnoza i terapija moždanih poremećaja, Beograd, 1989., 213-222.
55. Ultrasonografia doppler transcraneal: ultimo avance tecnologico para el estudio de la circulacion cerebral, Institut de salut cardiovascular, Barcelona, 1989., 122-128.
56. Blood flow velocity patterns in acute ishemic stroke, International Symposium on Diagnostic and Treatment of Stroke, Peking 1989.
57. V. Demarin, B. Lang, T. Rundek, M. Bošnjak, Duplex scanner e doppler transcranico nella evaluazioni delle lesioni carotidee, 6. congresso nazionale della Società Italiana di Neurosonologia, Udine 1989., 93.

58. T. Rundek, V. Demarin, M. Bošnjak, N. Thaller, M. Futač, V. Posavec, S. Podobnik, Promjene na karotidnom stablu analizirane Duplex-scannerom u bolesnika s CV bolesti, 3. jugoslovenski kongres o primjeni ultrazvuka u medicini, biologiji i veterini, Beograd 1989., 11:44.
59. M. Futač, V. Demarin, N. Thaller, T. Rundek, Auskultatorni nalaz šumova nad karotidnim stablom na vratu u korelaciji s nalazom Duplex scannera, *ibid.*, 11:45.
60. S. Podobnik, V. Šerić, V. Demarin, M. Fluksi, V. Vargek-Solter, V. Thaller, Mjerenje brzine strujanja krvi TCD-om u bolesnika s multiinfarktnom demencijom, *ibid.*, 11:74.
61. V. Šerić, S. Podobnik, V. Vargek, V. Demarin, V. Thaller, Ispitivanje cerebralne cirkulacije u VB slivu TCD-om, *ibid.*, 11:75.
62. B. Lang, V. Demarin, T. Rundek, Razvoj medicinske tehnologije i informacijski sistem, odnos liječnik – bolesnik, Znanstveni skup Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište i znanost o čovjeku i društvu, Zagreb 1989., 6.
63. V. Demarin, N. Thaller, Evaluation of carotid lesions by combined extracranial and transcranial Doppler sonography, 14th World Congress of Neurology, New Delhi 1989., 10:101.
64. S. Podobnik, V. Demarin, T. Rundek, V. Šerić, Hiperlipoproteinemija kao izolirani faktor rizika ateroskleroze ekstrakranijalnog dijela moždane cirkulacije, 5. simpozij o CV bolestima, Zagreb 1990., 3.
65. T. Rundek, I. Despot, V. Demarin, N. Thaller, M. Futač, Duplexsonografske karakteristike karotidne bifurkacije nakon trombendarektomije, *ibid.*
66. V. Vargek-Solter, V. Demarin, V. Thaller, V. Šerić, Transkranijska dopler sonografija kod bolesnika s akutnim cerebralnim ishemičnim inzultom, *ibid.*
67. V. Posavec, V. Demarin, N. Thaller, M. Bošnjak, T. Rundek, Standardne vrijednosti BSK dobivene TCD-om, *ibid.*
68. V. Šerić, S. Podobnik, V. Thaller, V. Vargek-Solter, V. Demarin, TCD u bolesnika s multiinfarktnom demencijom, *ibid.*
69. N. Thaller, V. Demarin, M. Bošnjak, T. Rundek, V. Posavec, Vrijednosti testova kompresije u primjeni TCD-a kod ishemije u mlađoj životnoj dobi, *ibid.*
70. M. Futač, V. Demarin, N. Thaller, T. Rundek, Dupleks-sonografija; korelacija auskultatorno nađenih šumova i rezultata dupleks-skenera, *ibid.*
71. V. Demarin, T. Rundek, N. Thaller, V. Posavec, Influence of noise as a stress factor for cerebral distress assessed by Transcranial Doppler, International Congress on Stress and Related Disorders, Moderna 1990., 11.
72. V. Demarin, T. Rundek, J. Šolin, B. Hodek, N. Thaller, Transcranial Doppler evaluation of cerebral circulation in EPH gestoses, 7th Congress of EFUMB, Jerusalem 1990., 5.
73. V. Vargek-Solter, V. Demarin, V. Thaller, Transcranial Doppler sonography in the acute cerebral ishemic disease, *ibid.*
74. V. Šerić, S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, Transcranial Doppler in patients with multiinfarct dementia, *ibid.*
75. Doppler Transcranial – Nueva dimension en el diagnostico no-invasivo cerebrovascular, Curso Teorico Practico Sobre Doppler Transcraneal, Madrid, 22.-23. ožujka 1991., 12-17.
76. V. Demarin, T. Rundek, The assessment of cerebral autoregulatory capacity (CAC) in ischemic hemodynamic stroke, Proceedings of the 4th Meeting of the Neurosonology Research Group of the World Federation of Neurology, Hiroshima 1991.
77. V. Demarin, T. Rundek, The Assessment of Cerebral Autoregulatory Capacity in Ischemic Hemodynamic Stroke, *ibid.*

78. V. Đorđević, N. Blažić-Čop, V. Demarin, T. Rundek, V. Petric, N. Javornik, Zagrebački integrativni model nepušenja (ZIMN), VIII. kongres kancerologa Jugoslavije, Zagreb, 1991., Libri oncologici (Suppl.) 20/1.
79. N. Čop-Blažić, V. Đorđević, V. Demarin, T. Rundek, N. Javornik, Prevencija pušenja među mladima, *ibid.*
80. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik-Šarkanji, Transcranial Doppler (TCD) investigation of cerebral autoregulatory capacity (CAC) in patients with stroke, 6th World Congress in Ultrasound, Copenhagen, 1991.
81. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, T. Rundek, Transcranial doppler (TCD) performed at rest and during mental activities in patients with concussion of the brain, 2nd Congress of PanEuropean Society of Neurology, 1991.
82. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik-Šarkanji, Assessment of cerebral vasoreactivity (CVR) by TCD in patients with multi-infarct dementia (MID), Proceedings Second World Congress of Stroke, World Stroke Congress, Washington, D.C., 1992., S32.
83. V. Demarin, D. Vujić, S. Podobnik-Šarkanji, T. Rundek, Dihydroergotoxine and low molecular dextrane in acute ischemic stroke: a double blind multicentric study, Abstract book 4th International Symposium on Pharmacology of cerebral Ischemia, 4th International Symposium on Pharmacology of Cerebral Ischemia, Marburg 1992., 107.
84. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik-Šarkanji, N. Thaller, Color doppler flow imaging in comparison with duplex scanning in carotid artery disease, Program and Abstracts the 3rd Congress of Asian Federation of Societies for Ultrasound in Medicine and Biology, The 3rd Congress of Asian Federation of Societies for Ultrasound in Medicine and Biology, Seoul 1992., 57.
85. S. Podobnik-Šarkanji, N. Thaller, V. Demarin, T. Rundek, I. Martinić, Transcranial doppler assessment in stroke patients with speech disorders, Proceedings 32nd International Neuropsychiatric Symposium, Postgraduate Course and 32nd International Neuropsychiatric Symposium, Graz 1992., 118.
86. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik-Šarkanji, Correlation between TCD finding and biochemical parameters in patients with migraine, Abstract of papers presented at 9th Migraine Trust International Symposium, The Migraine Trust, London 1992., 15.
87. V. Demarin, S. Podobnik-Šarkanji, T. Rundek, N. Thaller, A correlation between cerebral vasoreactivity and plasma level of 5-HT in patients with migraine, Abstracts 25th Danube Symposium for Neurological Sciences, 25th Danube Symposium for Neurological Sciences, Budapest 1992., 63.
88. Doppler Diagnostics in cerebrovascular disorders, Abstractok Else Magyor Stroke Konferencia, A Miet Cereberovaszkularis Szekcio-Scintho Kalman Alopitvany, Budapest 1992., 5.
89. T. Rundek, V. Demarin, The relevance of cerebral vasoreactivity (CVR) testing in patients with multi-infarct dementia (MID), Proceedings of 33rd International Neuropsychiatric Symposium, Pula, 10.-12. lipnja 1993., 47.
90. T. Rundek, V. Demarin, Color Doppler Flow Imaging in analysis of vessel narrowing in patients with TIA, Book of abstracts of the 2nd International Stroke Conference, Geneve, 12.-15. svibnja 1993., 55.
91. T. Rundek, V. Demarin, D. Dakić-Koretić, Correlation between mental deterioration and cerebral vasoreactivity in patients with multi-infarct dementia (MID), Book of abstracts of the 9th World Congress of Psychiatry, Rio de Janeiro, 6.-12. lipnja 1993., 280.
92. T. Rundek, V. Demarin, Analysis of carotid and vertebral Color Doppler Flow imaging in patients with TIA, the 5th Meeting of the Neurosonology Research Group of World Federation of Neurology, Toronto, 1.-3. rujna 1993., 19.

93. T. Rundek, V. Demarin, Cerebral vasoreactivity in patients with multiinfarct dementia (MID) and dementia of Alzheimer's type, Book of abstracts of the 26th Danube Symposium for Neurological Sciences, Innsbruck, 30. rujna – 2. listopada 1993., 16-17.
94. V. Demarin, T. Rundek, Transcranial Doppler combined with acetazolamide test in patients with TIA: A reliable method for assessment of cerebral vasoreactivity, *ibid.*, 1-7.
95. T. Rundek, V. Demarin, Cardioembolic stroke and carotid artery embolism in young adults, 3rd International Symposium on Heartbrain Interactions, Bologna, 25.-26. listopada 1993., 151.
96. V. Demarin, T. Rundek, A. Lovrenčić-Huzjan, S. Podobnik-Šarkanji, A correlation of 5-HT and cerebral vasoreactivity in patients with migraine, Meeting of the European Federation of Neurological Societies, Berlin, 8.-11. prosinca 1993., 8.
97. T. Rundek, V. Demarin, Cerebral vasoreactive response (CVR) in patients with MID, DAT and dementia in Parkinson's Disease (DPD), Dementia in Parkinson's Disease International Symposium, Jerusalem, 20.-25. ožujka 1994.
98. A. Lovrenčić-Huzjan, T. Rundek, V. Demarin, Hemodinamske promjene u migrenskih bolesnika s ergotomin ovisnom glavoboljom, Prvi hrvatski neurološki kongres, Split, 13.-15. listopada 1994., 31.
99. T. Rundek, V. Demarin, A. Lovrenčić-Huzjan, S. Podobnik-Šarkanji, Multiinfarktna demencija, demencija Alzheimerovog tipa i demencija kod Parkinsonove bolesti: Istraživanje moždane vazoreaktivnosti, *ibid.*, 69.
100. N. Thaller, V. Demarin, S. Podobnik-Šarkanji, T. Rundek, Lokalizacije ishemičke cerebrovaskularne bolesti u mlađoj dobi, *ibid.*, 80.
101. S. Podobnik-Šarkanji, V. Demarin, V. Šerić, H. Hećimović, P. Kes, V. Bašić, Plasmapheresis in patients with acute exacerbation of multiple sclerosis, 30th International Danube Symposium for neurological science and continuing education, Kresm 1998., 136.
102. N. Čop-Blažić, N. Thaller, V. Đermanović, V. Demarin, Smoking cessation program as a part of therapeutic treatment in smokers with cerebrovascular disease, South-East European Society for Neurology and Psychiatry, Solun 1998., 22.
103. Z. Trkanjec, V. Demarin, V. Vargek-Solter, Mean Blood flow Velocities in Posterior Cerebral Arteries, Abstract book of the First Conference of the Central and East European Stroke Society, Budapest, 18.-20. ožujka 1999., 1, 1999., 1, 28.
104. V. Vargek-Solter, V. Demarin, H. Hećimović, Z. Trkanjec, M. Bošnjak-Pašić, T. Breitenfeld, Uloga nimodipina kod cerebralnog vazospazma u bolesnika sa subarahnoidalnim krvarenjem, Acta Clin. Croat. 1999., 38, Suppl. 1:77-78.
105. V. Vargek-Solter, V. Demarin, Z. Trkanjec, M. Bošnjak-Pašić, H. Hećimović, T. Breitenfeld, Prognostička vrijednost transkranijskog dopplera u bolesnika s akutnim ishemijskim moždanim udarom, *ibid.*, 68-69.
106. V. Šerić, V. Demarin, V. Vuković, Z. Trkanjec, Evaluation of TCD Findings in Patients with Whiplash Injury, Cephalalgia Hungarica 1999., 5:57.
107. I. Žuntar, E. Topić, N. Antoljak, V. Demarin, V. Vuković, MTHFR i apo E genotipiziranje u bolesnika s aterosklerozom karotida, Liječnički vjesnik 1, 1999., 1, 83.
108. V. Šerić, N. Blažić-Čop, N. Thaller, N. Đermanović, V. Demarin, Hemodynamic changes in patients with whiplash injury measured by transcranial Doppler, Abstract book of SONONET 2nd International seminar in diagnostic and interventional ultrasonography, Dubrovnik, 4.-7. lipnja 2000., 65.

109. Z. Trkanjec, V. Demarin, Transcranial Doppler sonography during visual stimulation, *ibid.*, 67.
110. V. Bašić, A. Huzjan-Lovrenčić, N. Blažić-Čop, B. Samac, V. Demarin, The evaluation of non significant extracranial stenosis of carotid arteries in symptomatic patients, *ibid.*, 71.
111. V. Đermanović, N. Thaller, A. Huzjan-Lovrenčić, N. Blažić-Čop, V. Demarin, S. Dobrota, Ultrasonografski i hemodinamski status bolesnika u cerebrovaskularnoj bolesti arterije cerebri posterior (ACP), *ibid.*, 73.
112. I. Mikula, R. Negovetić, S. Miškov, V. Demarin, Blink reflex in diagnostics of idiopathic peripheral partial facioparesis, 10th European Congress of Clinical Neurophysiology, Lyon, 2000.
113. T. Breitenfeld, V. Demarin, V. Vargek-Solter, Z. Trkanjec, Famous Composers and Neurological Disorders – Christoph Willibald Gluck (1714-1787): A Patography, Abstracts from the 4th World Stroke Conference, Melbourne, Australia, 25.-29. studenoga 2000.
114. 3D Ultrasound in Cerebrovascular Disorders, The Third Educational Course "Stroke Prevention" of The Central and East European Stroke Society, Warsaw, 24.-25. kolovoza 2001.

Knjige i nastavni tekstovi:

1. V. Hodek-Demarin, Ispitivanje moždane cirkulacije Dopler-metodom, Elektrofiziologija 1976., 1-2:66-75.
2. V. Hodek-Demarin, Doppler sonography in cerebrovascular disorders. U: Progress in Medical Ultrasound, 11, Excerpta Medica, Amsterdam 1981., 239-251.
3. Vi. Hudolin, V. Hodek-Demarin, H. R. Müller, O. Gratzl, L. Pourcelot, Doplersonografija u neurologiji, Jumena, Zagreb, 1982., 27-90.
4. V. Demarin, Antiedematozna terapija i pristup komatoznom bolesniku, 1. seminar o CV bolestima za medicinske sestre i tehničare, Zagreb, 1985., 31-37.
5. V. Demarin, Doppler sonography in cerebrovascular disorders. U: Ultrasound in Developing Countries, ur. A. Kurjak, Textbook for Postgraduate Students, Mladost, Zagreb, 1986., 621-642.
6. V. Demarin, Doplerska ispitivanja CNS-a (urednik poglavlja). U: A. Kurjak i sur., Ultrazvuk u kliničkoj medicini, Naprijed, Zagreb, 1989., 567-626.
7. V. Demarin, Ultrazvuk u neurologiji – bez doplera (urednik poglavlja), *ibid.*, 629-644.
8. B. Lang, V. Demarin, Periferni živčani sustav. U: Neurologija, ur. J. Dimić-Protić, Medicinska knjiga, Beograd – Zagreb, 1990., 1-14.
9. B. Lang, V. Demarin, Demijelinizacijske bolesti, *ibid.*, 116-118.
10. V. Demarin, M. Štikovac, N. Thaller, Dopler-sonografija krvnih žila, Školska knjiga, Zagreb, 1990.
11. V. Demarin, U. Bol, B. Vrhovac, I. Bakran, M. Granić, B. Jakšić, B. Labar, B. Vucelić (ur.), Interna medicina, Naprijed, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1991., 119-139.
12. V. Demarin, Dopler sonografija krvnih žila glave i vrata, Lj. Henč Petrinović, K. Čupak, N. Gabrić (ur.), Zavod za oftalmologiju Opće bolnice "Sveti Duh", Zagreb, 1992.
13. V. Demarin, Ultrazvuk u neurologiji. U: B. Banac (ur.), Neurologija, Naprijed, Zagreb, 1992.
14. V. Demarin, T. Rundek, The assessment of cerebral autoregulatory capacity (CAC) in ischemic hemodynamic stroke. U: Recent advances in neurasonology, M. Oka, G. M. Van Reutern, H. Furuhata i K. Kodaira (ur.), Excerpta Medica, Amsterdam, 1992., 277-280.

15. V. Demarin, S. Podobnik-Šarkanji, Doppler Ultrasound Methods. U: Atlas of Ultrasonography in the Diagnosis of Head and Neck Diseases, V. Cvetnić (ed.), Zagreb, 1993.
16. V. Demarin, Ključ za zdrave dane mozak i žile bez mane, Naprijed, Zagreb, 1993., drugo izdanje 1995.
17. V. Demarin, T. Rundek, S. Podobnik-Šarkanji, I. Martinić, Lj. Lukinac, Z. Kusić, Correlation between Transcranial Doppler findings and biochemical parameters in patients with migraine. U: New advances in headache research, Smith-Gordon Eldred, Thompson John (Ed.), London, Smith-Gordon and Company Limited, 1993., 82-87.
18. V. Demarin, Moždani krvotok – klinički pristup, Naprijed, Zagreb, 1994.
19. V. Demarin, Parkinsonizam. U: Lekovi Ergot-alkaloidi, LEK, Ljubljana, 1995., 67-73.
20. V. Demarin, T. Rundek, V. Vuković, Prevalence of cerebral emboli in patients with carotid artery disease, New Trends in Cerebral Hemodynamics and Neurosonology, J. Klingerhoefer et al. (ur.), Elsevier Science B. V., 1997., 420-424.
21. T. Rundek, V. Demarin, V. Vuković, S. Podobnik-Šarkanji, B. Starčević, TCD detection of cerebral emboli in patients with nonvalvular atrial fibrillation: a 1-year follow-up survey, *ibid.*, 435-440.
22. V. Demarin, J. Rudež (ur.), Neurološki poremećaji. U: Ž. Ivančević, Z. Rumboldt, M. Bergovec, V. Silobrčić (ur.), Harrison Principi interne medicine, prvo hrvatsko izdanje, Placebo d. o. o. Split, 1997.
23. V. Demarin i suradnici, Priručnik iz neurologije, V. Demarin (ur.), Bjelovar, Prosvjeta d. d., Bjelovar, 1998.
24. V. Demarin, Zdravi stil življenja u prevenciji cerebrovaskularnih bolesti, Zdravlje i turizam, D. Mirić i D. Vlahović (ur.), Zdravlje i turizam, Split, Hrvatsko kardiološko društvo – Ogranak Split i Turistička zajednica Županije splitsko-dalmatinske, 1998., 295-301.
25. V. Demarin, Učinak hormonskog nadomjesnog liječenja u neurologiji, Drugi hrvatski konsenzus o hormonskom nadomjesnom liječenju u klimakteriju i postmenopauzi, Poreč, Drugi hrvatski konsenzus o hormonskom nadomjesnom liječenju u klimakteriju i postmenopauzi, 1998., 35-40.
26. V. Demarin, Ateroskleroza i cerebrovaskularne bolesti u starijih ljudi. Smjernice za zaštitu zdravlja starijih ljudi, S. Tomek Roksandić i A. Budak (ur.), Zagreb, Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", 1999., 153-159.
27. V. Demarin, S. Podobnik-Šarkanji, V. Supanc, V. Bašić, M. Bosnar, Kako živjeti s multiplom sklerozom, 1999.
28. V. Demarin, D. De Syo, I. Despot, Sekundarna prevencija moždanog udara – kirurški pristup, HAZU, Razred za medicinske znanosti, Odbor za aterosklerozu, Ž. Reiner i V. Luetić (ur.), Zagreb, HAZU, Razred za medicinske znanosti, Odbor za aterosklerozu, 2000., 37-46.
29. V. Demarin, Neurološki poremećaji. U: Ž. Ivančević, Z. Rumboldt, M. Bergovec i V. Silobrčić (ur.), MSD, Priručnik dijagnostike i terapije, prvo hrvatsko izdanje, Placebo d. o. o. Split, 2000., 1455-1628.
30. V. Demarin, Moderni stilovi života. U: D. Mirić i D. Vlahović (ur.), Suvremeni život i srce, Split, Hrvatsko kardiološko društvo – Ogranak Split i Turistička zajednica županije splitsko-dalmatinske, 2001., 195-200.
31. V. Demarin, Moždani udar, priručnik za bolesnike i članove njihove obitelji, Belupo, Koprivnica, 2001.

Napomena: Izostavljeni su sažeci objavljeni u časopisima indeksiranim u Current Contents te sažeci objavljeni u časopisima indeksiranim u drugim indeksnim publikacijama (ukupno 64).

GORDAN DRUŽIĆ

Rođen je 6. svibnja 1955. u Šibeniku. Osnovnu školu pohađao je u Šibeniku, Splitu i Zagrebu. Nakon završetka I. gimnazije u Zagrebu upisao je Ekonomski fakultet u Zagrebu, gdje je diplomirao 1979. na plansko-analitičkom smjeru.

Postdiplomski studij Politika privrednog razvoja i metode makroekonomske analize na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu završio je 1985. obranivši magistarski rad *Analiza položaja privrednih grupacija u stjecanju dohotka u društvenom sektoru privrede SRH u razdoblju 1977.-1982. godine.*

Disertaciju *Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH – Analiza razdoblja 1977.-1985.(88.) godine* obranio je u svibnju 1990. na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

U Odjelu za plan i analizu Ljubljanske banke – Osnovne banke Zagreb zaposlen je od 1980. do 1981. Nakon završenog pripravničkog staža i položenog stručnog ispita u Udruženoj banci u Ljubljani 1981. radi kao asistent u Zavodu za ekonomska istraživanja (od 1993. Odsjek za ekonomska istraživanja Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti). Za znanstvenog asistenta izabran je 1985., a od 1986. do 2000. obnašao je dužnost upravitelja Zavoda (Odsjeka). U zvanje znanstvenog suradnika izabran je 1991., a u višeg znanstvenog suradnika 1997.

Od 1997. bavi se makroekonomskom politikom, posebice fiskalnom, monetarnom, te njenim utjecajem na stanje i mogućnosti hrvatskog gospodarstva.

Osim znanstvenih radova izradio je i nekoliko investicijskih projekata, a u godini 1995. u suradnji s firmom CROATEH radio je kao konzultant Svjetske banke.

Sudjelovao je kao istraživač i koordinator na više znanstvenoistraživačkih projekata. Tako je među ostalim obavljao i dužnost tajnika i istraživača na dva međunarodna znanstvena projekta.

U razdoblju od 1988. do 2001. bio je urednik ili suurednik 14 knjiga (od 1997. sedam), osim ostalog i sedam zbornika radova, od kojih su dva bila s

međunarodnih skupova. Od 1997. do 2001. napisao je recenzije za četiri knjige i oko 40 članaka objavljenih u zbornicima radova i časopisima.

Suradnik je Hrvatske enciklopedije, a sudjelovao je i u izradi Ekonomskog leksikona (LZ "Miroslav Krleža", 1995.).

Gordan Družić je iznimno plodan znanstveni radnik. Objavio je ukupno 8 knjiga, 35 znanstvenih radova, a u svojoj biografiji ima i 29 stručnih radova, premda bi se mnogi od njih mogli svrstati u znanstvene.

Izniman znanstveni prinos bila je njegova disertacija *Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH – Analiza razdoblja 1977.-1985.(88.) godine*. Ona je proširila teorijske spoznaje, ali i dala vrijedan prinos tekućoj gospodarskoj politici budući da je to rad u kojem se problemu raspodjele prilazi na cjelovit način. Knjiga Kriza hrvatskog gospodarstva i ekonomska politika (Golden Marketing 2001., 223 str.) zasniva se na izvornom istraživanju koje polazi od suvremenih teorijskih pogleda i bogate analitičke dokumentacije. Na osnovi analize gospodarskog položaja privrede, pokazuje kako je za dvije izgubljene dekade u gospodarskom razvoju Hrvatske ponajviše odgovorna pogrešna gospodarska politika, izražena u djelovanju svih njezinih analiziranih segmenata. Privreda je devastirana što se ponajprije očituje u svođenju njezinog financijskog (gospodarskog) položaja na razinu koja ne omogućava ni normalno funkcioniranje, a još manje njezin oporavak, razvoj i neophodan stupanj modernizacije. Na toj analitički dokazanoj tvrdnji G. Družić temelji prijedloge o nužnosti zaokreta gospodarske politike iz prorecesijske u razvojnu. Rad je izvorni znanstveni i vrijedan je prinos u teoriji i politici hrvatskog gospodarskog razvoja.

Kao važan znanstveni doprinos može se ocijeniti knjiga u koautorstvu s akad. Jakovom Sirotkovićem Utjecaj ekonomske politike na hrvatsko gospodarstvo u kojoj se analizira utjecaj mjera makroekonomske politike na ekonomski položaj gospodarskih subjekata i razvoj poduzetništva, te knjiga Gospodarska i socijalna zbilja Hrvatske – stanje i perspektive u koautorstvu s V. Veselicom, D. Vojnićem, J. Sirotkovićem, I. Družićem i S. Bratkom, kao i radovi: Kreditiranje i subvencioniranje poljoprivrede u Republici Hrvatskoj koji je, prema ocjeni recenzenta, prva temeljita agrarno-ekonomska studija koja obrađuje izravno subvencioniranje hrvatske poljoprivrede; Fiskalna politika i njen utjecaj na kretanje u gospodarstvu; Funkcioniranje bankarskog sustava: implikacija procesa sanacije banaka; Utjecaj javnih prihoda i rashoda na gospodarstvo Hrvatske i Bankarski sustavi.

U razdoblju od kada je dr. Gordan Družić uposlen u Odsjeku objavljena su trideset i četiri sveska Radova i pet svezaka u ediciji Znanstveni skupovi Odsjeka za ekonomska istraživanja.

Objavljeni znanstveni radovi beziznimno su temeljeni na suvremenim teorijskim pogledima i međunarodnom iskustvu i provjerenoj analitičkoj argumentaciji, koju je autor nerijetko morao sam prirediti zbog iznimno lošeg stanja službene statistike. Dakle, riječ je o izvornim znanstvenim radovima koji su vrijedan prinos teoriji i politici hrvatskog gospodarskog razvoja i nezaobilazna osnova za buduća istraživanja.

U zaključku se može kazati da je dr. sc. Gordan Družić jedini hrvatski znanstvenik koji se od svog magistarskog rada 1985. pa sve do danas, punih 15 godina, sustavno bavi teorijskom i empirijskom analizom gospodarskog položaja privrede, s mikro i makro aspekta, iskazujući izvornost u pristupu analizi problema.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Analiza položaja privrednih grana i grupacija u društvenom sektoru privrede SRH u periodu od 1971. do 1982. godine, suautor M. Škreb, Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja, sv. 20, JAZU, Zagreb, 1985., 223 str.
2. Akumulativna i reproduktivna sposobnost privrede grada Zagreba u razdoblju 1978.-1983. godine, suautor Z. Stamenić, Istraživanja, sv. 5, CITRA, Zagreb, 1985., 250 str.
3. Analiza sekundarne raspodjele dohotka privrednih grana i grupacija društvenog sektora privrede SRH u razdoblju 1971.-1982. godine, Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja, sv. 21, JAZU, Zagreb, 1986., 124 str.
4. Aktualnost marksističke teorije vrijednosti, Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja, sv. 22, JAZU, Zagreb, 1986., 90 str.
5. Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH – Analiza razdoblja 1977.-1985.(88.) godine (doktorska disertacija u skraćenom i nešto izmijenjenom obliku), Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja, sv. 26, JAZU, Zagreb, 1990., 126 str.
6. Utjecaj ekonomske politike na hrvatsko gospodarstvo, suautor J. Sirotković, Radovi Odsjeka za ekonomska istraživanja, sv. 31, HAZU i HITA-CONSULTING, Poslovna škola d. o. o., Zagreb, 1999., 65-115 (Utjecaj makroekonomskog okruženja na rezultate poslovanja poduzeća i funkcioniranje bankarskog sustava).
7. Kriza hrvatskog gospodarstva i ekonomska politika, Golden Marketing, Zagreb, 2001., 221 str.
8. Gospodarska i socijalna zbilja Hrvatske – stanje i perspektive, suautori V. Veselica, J. Sirotković, I. Družić, S. Bratko, Radovi Odsjeka za ekonomska istraživanja, sv. 34, HAZU i Hrvatsko društvo ekonomista, Zagreb, 2001., 537-651 (Dvije izgubljene dekade u ekonomskom razvoju Hrvatske – uzroci, posljedice i mogućnosti).

Znanstveni radovi u časopisima i zbornicima radova:

1. Udruživanje rada i sredstava, Ekonomski pregled, 4-6, Zagreb, 1983., 239-240.
2. Reproduktivna sposobnost privrede Zagreba, suautor Z. Stamenić, Naše teme, 3-4, Zagreb, 1986., 351-375.
3. Kretanje u primarnoj raspodjeli u privredi SR Hrvatske, suautor M. Škreb, Ekonomski pregled, 3-4, 1987., 129-144.
4. Ograničenja izvozne strategije. Objavljeno istodobno u: Međunarodni problemi, Institut za međunarodnu politiku, Beograd, 1987. i Rasprave, Konzorcij ekonomskih instituta, 1, Beograd, 1987., 104-106.
5. Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u Hrvatskoj, Suvremeni ekonomski problemi, 11, Zagreb, 1990., 185-201.
6. Problemi privrednog razvoja Hrvatske i Jugoslavije (Ekonomske pretpostavke tehnološkog razvoja), Inovacijski subsistem i njegova okolina, IDS, Zagreb, 1991., 12-53.

7. Kreditiranje i subvencioniranje poljoprivrede u Republici Hrvatskoj, Ekonomski pregled, 1-2, Zagreb, 1995., 133-146.
8. Razvoj poduzetništva u Hrvatskoj, Restrukturiranje gospodarstva u Hrvatskoj (Međunarodna konferencija), knj. 3, Ekonomski fakultet Zagreb, 1995., 51-59.
9. Korištenje instrumenata javnih prihoda i njihov utjecaj na moguće ciljeve ekonomske politike, Poduzetništvo, 13, HITA CONSULTING, Zagreb, 1995., 3-11.
10. Makroekonomska kretanja u gospodarstvu Hrvatske u razdoblju od 1990. do 1995. godine, Zbornik radova Dvadesetog znanstvenog skupa Susreti na dragom kamenu, Pula, 1996., 53-65.
11. Poduzetništvo u Hrvatskoj, priopćenje na znanstvenom skupu Gospodarski sustav i ekonomska politika Hrvatske – Stanje i moguća rješenja, koji se u organizaciji Razreda za društvene znanosti održao 29. veljače 1996. u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Izlaganje je objavljeno u Vjesniku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 1-3, 1996., 41-45.
12. Državni proračun, Ekonomija/Economics, 3, RIFIN, Zagreb, 1998., 277-288.
13. Javni prihodi i rashodi u hrvatskom gospodarstvu, u zborniku: Gospodarska politika – što i kako u 1998. godini, Opatijsko savjetovanje Hrvatskog društva ekonomista, Inženjerski biro, Zagreb, 1998., 91-108.
14. Fiskalna politika i njen utjecaj na kretanje u gospodarstvu, Ekonomski pregled, 4-5, 1998., 381-398.
15. Monetarna tečajna politika i bankarski sustav, Ekonomija/Economics, god. 5, br. 2, Zagreb, 1998., 129-151.
16. Funkcioniranje bankarskog sustava: implikacija procesa sanacije banaka, Ekonomski pregled, 3-4, 1999., 451-478.
17. Ekonomski položaj privrede, Zbornik radova: Dugoročna strategija gospodarskog razvoja Hrvatske, Ekonomija/Economics, 4, RIFIN I HAZU, Zagreb, 1999., 687-723.
18. Utjecaj monetarne politike na bankarski sustav, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci, god. 17, sv. 2, Rijeka, 1999., 31-47.
19. Utjecaj fiskalne politike na gospodarski razvoj Hrvatske, Zbornik radova: Tendencije u razvoju financijske aktivnosti države, Odsjek za ekonomska istraživanja HAZU, Znanstveni skupovi, 4, 2000., 57-75.
20. Ključni faktori koji su odredili stanje hrvatskog gospodarstva, Poduzetništvo, 14, HITA CONSULTING, Zagreb, 1999., 8-11.
21. Utjecaj javnih prihoda i rashoda na gospodarstvo Hrvatske, Ekonomski pregled, 12, 1999., 1986-2009.
22. Utjecaj ekonomske politike na financijski položaj privrede i moguća rješenja, Zbornik radova: Uvjeti i izgledi ekonomskog razvoja Hrvatske početkom 21. stoljeća, Odsjek za ekonomska istraživanja HAZU, Znanstveni skupovi, 5, 2000., 337-386.
23. Financijski položaj poduzeća, Zbornik radova: Tržišna demokracija u Hrvatskoj – Stanje i perspektive, HAZU i CROMAR, Zagreb – Varaždin, 2000., 129-139.
24. Proces pretvorbe i privatizacije, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci, god. 18, sv. 2, Rijeka, 2000., 81-98.
25. Politika prevladavanja krize hrvatskog gospodarstva, Ekonomija/Economics, god. 7, br. 1, 2001., 79-86.
26. Hrvatska gospodarska kriza i pravci zaokreta iz recesije u ekonomski razvoj, suautor J. Sirotković, Zbornik radova: Hrvatska gospodarska kriza i pravci zaokreta iz recesije u ekonomski razvoj, Ekonomija/Economics, 1, HAZU i RIFIN, Zagreb, 2001., 15-41.
27. Porezna politika, Zbornik radova: Mijo Mirković – Hommage uz 100. obljetnicu rođenja, Prometej i Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2001., 338-348.

28. Bankarski sustav, Ekonomski pregled, 3-4, Zagreb, 2001., 293-313.
29. Ekonomska politika u 2002. i 2003. godini, Ekonomija/Economics, 2, RIFIN, Zagreb, 2001., 503-514.
30. Ocjena ekonomskog razvoja Hrvatske u protekla dva desetljeća, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci, god. 19. sv. 1, Rijeka, 2001., 137-151.

Radovi u leksikografskim izdanjima:

1. Ekonomski leksikon, LZ "Miroslav Krleža", Zagreb, 1995., napisao 61 natuknicu ukupnog opsega oko 3 a. a.
2. Enciklopedija Hrvatske, sv. 1, LZ "Miroslav Krleža", Zagreb, 1999., napisao 17 natuknica, oko 3 a. a.
3. Enciklopedija Hrvatske, sv. 2, LZ "Miroslav Krleža", Zagreb, 2000., napisao 7 natuknica, oko ½ a. a.
4. Enciklopedija Hrvatske, sv. 3, LZ "Miroslav Krleža", Zagreb, 2001., napisao 8 natuknica, oko ½ a. a.

Studije:

1. CROATIA – Investment Recovery Project, Zagreb, studeni 1995. U suradnji s CROATEH-om izrađena studija koju je naručila Svjetska banka. Opseg teksta G. Družića iznosi 41 str.

Iz popisa radova izostavljeni su prikazi knjiga, stručni radovi, nekrolozi itd.

IGOR KULJERIĆ

Rođen je 1. veljače 1938. u Šibeniku, diplomirao je 1965. kompoziciju na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, u klasi prof. Stjepana Šuleka. Usavršavao se u Elektronskom studiju u Milanu, a istodobno je studirao dirigiranje kod Igora Markeviča u Monte Carlu. Radio je kao korepetitor i pomoćnik dirigenta u Operi Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu (1960.-1967.) te kao čembalist i asistent Antonija Janigra u Zagrebačkim solistima (1967.-1968.). Prvi put je kao dirigent javno nastupio zamijenivši oboljelog Janigra na turneji Zagrebačkih solista u Sjedinjenim Američkim Državama.

Bio je umjetnički ravnatelj Muzičkog bijenala Zagreb (1980.-1983.), Dubrovačkih ljetnih igara (1984.-1986.), Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog i Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu (1992.-1994.). Dirigent je Zbora i Orkestra HRT te umjetnički ravnatelj Međunarodnog natjecanja mladih dirigenata Lovro pl. Matačić. Također sklada i aranžira glazbu za kazalište, film i televiziju.

Kao skladatelj i dirigent pojavljuje se na mnogobrojnim festivalima i na koncertnim pozornicama u svijetu: SAD-u, Rusiji, Njemačkoj, Francuskoj, Italiji, Austriji, Španjolskoj, Izraelu, Australiji i dr. Za svoj rad primio je mnogobrojne nagrade od kojih se ovdje posebno navode Nagrada grada Zagreba 1972. za skladbu Omaggio a Lukačić, Nagrade Josip Slavenski 1973. i 1987. te Nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 2000. za skladbu Hrvatski glagoljaški rekvijem.

Igor Kuljerić jedan je od najistaknutijih i najmnogostranijih hrvatskih skladatelja i dobitnik niza uglednih priznanja. U svoj osobni glazbeni izraz ugradio je tradiciju i znanje stečeno školovanjem i zanimljiva iskustva suvremenog istraživačkog muzičkog puta. U svojim skladbama Kuljerić istražuje različite mogućnosti zvukovne realizacije. Nastale na tragu europske moderne, Kuljerić u njima pokazuje bogatstvo ideja, maštovitost orkestralnoga sloga i logiku glazbene arhitekture. Traganje za novim prihvaća tek kao sredstvo razvijanja i građenja vlastitog izraza, odbacujući eksperiment kao svrhu samome sebi. Ustraje na jasno zaokruženoj koncepciji vlastitoga zvukovnoga svijeta i posebno

na odgovoru na postavljeno pitanje o biti same glazbe. Suvremenu hrvatsku glazbu obogatio je nizom glazbeno-scenskih djela (opera Rikard III., balet Riki Levy), kao i instrumentalnim radovima za najraznovrsnije sastave.

U njegovom opusu glazba traži svoj smisao u međusobnom odmjeravanju suprotnosti, u traženju novog jedinstva koje je proizašlo iz zadane unutarnje dvojnosti. Zbog toga kontrast u njegovu djelu nije tek samostalan efekt nego i očekivani ishod razvoja nekoliko različitih tokova u stvarateljskome procesu (Dubravko Detoni).

Među vokalno-instrumentalnim skladbama Igora Kuljerića naročito se ističe skladba Misa za umršeje (Hrvatski glagoljski rekvijem). Kao tekstovni predložak skladatelj je upotrijebio glagoljaški tekst mise za mrtve koji sukladno latinskome rekvijemu slijedi jedinstveni dramaturški luk kroz šest stavaka. Taj religiozni tekst vodio je skladatelja i do oblikovanja (u trajanju od preko jednog sata). Ono se s jedne strane oslanja na tradicijske slojeve hrvatskog pučkog pjevanja, a s druge rabi vješto i suvremene skladateljsko-tehničke postupke koji su u funkciji specifične ekspresivnosti te markantne skladbe. Izrazni lukovi djela sežu od lirizma i meditativnosti do snažne dramatike. U službi ekspresije je diferencirana vokalnost koja obuhvaća sve nijanse ljudskog pjeva: od šapta, skandiranja i krika, do razvijene melizmatike i širokih melodijskih lukova. Podjednako je diferencirana i ritmika koja tvori jedan od najdojmljivijih slojeva skladbe. Orkestar je tretiran s istančanošću i mjerom, te nikad ne "pokriva" vokalne dionice, a svojim specifičnim koloritom pridonosi tumačenju teksta. Ovaj dragocjeni prinos hrvatskoj glazbi dvadesetog stoljeća obilježen je suverenim majstorstvom i vođen skladateljevom vizijom oživljavanja drevne hrvatske tradicije kroz prizmu umjereno modernih skladateljskih postupaka. Kuljerić je, prema vlastitim riječima, želio osvježiti nešto što je dugo nosio u sebi, još od rane mladosti, kada su glagoljaški rituali u njemu ostavljali začudan odzvuk. Hrvatski glagoljaški rekvijem Igora Kuljerića nadovezuje se na vrhunska dostignuća religiozne glazbe 20. st., ostajući pritom karakterističnim izrazom vlastitog podneblja i identiteta.

POPIS SKLADBI

1. 1961. Passacaglia za glasovir
2. 1961. Concertino za gudače
3. 1962. Simfonijske varijacije
4. 1962. Sonatina za glasovir
5. 1963. Koncertna uvertira za simfonijski orkestar
6. 1964. Prva baletna suita "Večernje novine" za simfonijski orkestar
7. 1965. Druga baletna suita "U posljednjoj ulozi" za simfonijski orkestar
8. 1967. Koncert za rog i gudače
9. 1968. Momenti za Vladu za glasovir
10. 1968. Sekvence za komorni orkestar
11. 1970. Continuazioni za simfonijski orkestar
12. 1971. Figurazioni con tromba
13. 1971. Impulsi II za gudački kvartet
14. 1972. Solo – solisti za glasovir i gudače

15. 1972. Solo – tutti za glasovir i orkestar
16. 1972. Quam pulchra es (Omaggio a Lukačić)
17. 1973. Situazioni za harfu
18. 1973. Balade Petrice Kerempuha
19. 1973. V megli za mješoviti zbor
20. 1975. Sustained sound za gudače
21. 1975. Les echos I za komorni ansambl
22. 1976. Les echos II za simfonijski orkestar i jazz-band
23. 1976. Galeotova pesan za mješoviti zbor
24. 1976. Metamorfoze za glasovirski sekstet
25. 1977. Moć vrline, opera
26. 1978. Folk-art tape music
27. 1981. Dessign za flautu i glasovir
28. 1981. Song za gudački kvartet
29. 1982. Silbenski tanac za glasovir četveroručno
30. 1982. Koralna predigra za simfonijski orkestar
31. 1983. Kanconijer za glasove i instrumente
32. 1983. More za djevojački zbor
33. 1983. Seh duš dan za mješoviti zbor
34. 1983. Žalobni pjev za zbor i dva glasovira
35. 1986. Risuono di gavotta za simfonijski orkestar
36. 1987. Rikard III, opera
37. 1988. Toccata za vibrafon i glasovir
38. 1988. Concertpiece in D za flautu i orkestar
39. 1989. Tea for two za violinu i glasovir
40. 1989. Valcer za komorni ansambl
41. 1989. Blagoslovi Bože Zadar za ženski zbor
42. 1990. Chanconne za ansambl udaraljki
43. 1990. Alleluia za glasovirski trio
44. 1991. Riki Levy, balet
45. 1993. Zadarske aklamacije za zbor i orgulje
46. 1994. Zora puca za zbor i glasovir
47. 1994. Tri rumunjske pjesme za mješoviti zbor
48. 1995. Barocchiana za marimbu i gudače
49. 1996. Hrvatski glagoljaški rekvijem za soliste, zbor i orkestar
50. 1997. Pet prizora iz baleta Riki Levy za simfonijski orkestar
51. 1997. Chopin Op 17 No 4 za vibrafon i flautu
52. 1999. Dvije pjesme za sopran
53. 2000. Pop koncert za trublju i orkestar
54. 2000. Pater noster za glasovirski trio
55. 2001. Koncert za marimbu i orkestar
56. 2002. Osor za mješoviti zbor

ZVONIMIR MRKONJIĆ

Rođen je u Splitu godine 1938. U našoj kulturnoj javnosti poznat je prije svega kao pjesnik, a onda još i kao esejist, antologičar, prevoditelj i dramaturg.

Kao pjesnik, pripada on tzv. razlogovskom naraštaju, i u toj je skupini zacijelo jedan od najzanimljivijih i najutjecajnijih autora. Započeo je ranih šezdesetih godina pjesništvom filozofske inspiracije, zgusnuta izraza i nekonvencionalne forme (zbirke Gdje je što, Zemljovid i druge). Nastavio je sedamdesetih poezijom u kojoj eksperimentira s jezičnim izrazom i vizualnim izgledom pjesme (npr. knjiga Bjelodano-crnonoćno). U osamdesetima je stao pisati lirske tekstove s jakim referencijama na zbilju, da bi se odmah potom zainteresirao za sonet, pa objavio više knjiga koje se sastoje od samih soneta (Zvonjelice, Šipanski soneti). Tom ga je pjesničkom obliku privukla s jedne strane njegova tradicijska popudbina (mogućnost da se ponovno uspostavi ona veza s prošlošću koju je modernizam prekinuo), a s druge adaptabilnost soneta, činjenica da se on dobro slaže i s novim sadržajima i novim senzibilitetima. Danas, kad se Mrkonjić kao autor nalazi u punoj zrelosti (o čemu svjedoče zbirke iz devedesetih godina Put u Dalj i San, magla i ništa), svaka njegova nova knjiga privlači znatnu pozornost književne javnosti.

U toj je javnosti, uostalom, on ostavio traga i kao antologičar poezije, te njezin teoretičar i povjesnik. Još 1971. objavio je antologiju Suvremeno hrvatsko pjesništvo, u dvije knjige, gdje su u jednom svesku probrani tekstovi, a u drugom opsežna Mrkonjićeva studija o našem pjesničkom modernitetu. Neki od pojmova i termina što ih je on za potrebe te studije stvorio na snazi su još i danas. O pjesništvu je hrvatskom Mrkonjić i inače češće pisao, ne zazirući ni od mukotrpnih recenzentskih poslova i praćenja aktualne produkcije, a isto je tako pozorno prokomentirao ili uzeo u obzir i svaki novi sustavni napis o modernome hrvatskom pjesništvu.

Hrvatsko je pjesništvo on smještao u međunarodni kontekst, i svojom esejistikom i svojom prevoditeljskom praksom. Prevodio je osobito poeziju, s francuskoga i njemačkoga (Rimbaud, Mallarmé, Char, Michaux, Ponge, Hölderlin), a priredio je i jednu antologiju francuske poezije. Eseje je pisao o

autorima koje je prevodio, ali i uopće o lirskim pjesnicima, te također o različitim problemima drame i dramaturgije. To potonje zanimanje dolazi otuda što je Mrkonjić studirao na Kazališnoj akademiji, a godinama radi kao dramaturg u kazalištu. Doda li se tome da je uređivao literarne časopise, esejističke i poetske biblioteke, te da je bio aktivan i u novinama za kulturu, bit će jasno da je riječ o intelektualcu vrlo raznolikih interesa i širokog raspona djelovanja. Od toga je, međutim, još važnije što je Mrkonjić pjesnik koji je svojom poezijom obilježio jedno razdoblje hrvatskoga pjesništva, i ujedno svojim raznolikim opusom – koji je još uvijek u nastajanju – otvorio tom pjesništvu nove putove.

POPIS RADOVA

Poezija

1. Gdje je što, Matica hrvatska, Split, 1962., 86 str.
2. Zemljovid, Razlog, Zagreb, 1964., 46 str.
3. Dan, Vidik, Split, 1968., 48 str.
4. Šćap mlohavih, Kolo, 4, Zagreb, 1970., 16 str.
5. Puncta, Republika, 7-8, Zagreb, 1972., 42 str.
6. Knjiga mijena, Razlog, Zagreb, 1972., 68 str.
7. Bjelodano crnonoćno, Biblioteka, Zagreb, 1976., 50 str.
8. Nadnevak, Naklada Biškupić, Zagreb, 1977., 16 str.
9. Zvonjelice, Naprijed, Zagreb, 1980., 112 str.
10. Opscenacija, BiblioTeka, Zagreb, 1982., 80 str.
11. Mješte hljeba, Znanje, Zagreb, 1986., 84 str.
12. Divlji bog, Naklada Biškupić, Zagreb, 1987., 35 str.
13. Crna kutija, Naprijed, Zagreb, 1988., 86 str.
14. Pisma u bijelo, Matica hrvatska, Zagreb, 1989., 92 str.
15. Put u Dalj, Durieux, Zagreb, 1992., 32 str.
16. Šipanski soneti, Matica hrvatska, Dubrovnik, 1992., 84 str.
17. San, magla i ništa, Matica hrvatska, Zagreb, 1996., 112 str.
18. Kao trava, Meandar, Zagreb, 1998., 80 str.
19. Gonetanje gomile, Društvo hrvatskih književnika, Zagreb, 2002., 100 str.

Kritike

1. Izum beskraja, Matica hrvatska, Zagreb, 1971., 200 str.
2. Suvremeno hrvatsko pjesništvo (razdioba), Kolo, Zagreb, 1972., 192 str.
3. Sustav i slika, Cekade, Zagreb, 1980., 250 str.
4. Arthur Rimbaud, u knjizi: Arthur Rimbaud, Djelo 1, BiblioTeka, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1992., 69 str.
5. Ogledalo mahnitosti, Cekade, Zagreb, 1985., 200 str.
6. Izvanredno stanje, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1991., 400 str.

Antologije

1. Hrvatska mlada kritika, Marko Marulić, Split, 1970., 150 str.
2. Suvremeno hrvatsko pjesništvo (tekstovi), Kolo, Zagreb, 1971., 284 str.

3. Naša ljubavnica tlapnja (zajedno s H. Pejakovićem i A. Škunca), Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1992., 404 str.
4. Antologija francuskoga pjesništva (zajedno s M. Tomasovićem), ArTrezor naklada, Zagreb, 1998., 588 str.

DARKO NOVAKOVIĆ

Rođen je u Zagrebu 14. siječnja 1953. Školovao se u rodnome gradu i tamo završio klasičnu gimnaziju maturiravši na njoj godine 1971. Zatim je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu studirao klasičnu filologiju i godine 1975. stekao diplomu. Dvije godine kasnije, dakle 1977., zaposlio se na istom fakultetu gdje je 1982. izabran u znanstveno nastavno zvanje docenta, 1987. izvanrednog i 1990. redovitoga profesora na Katedri za latinski jezik i rimsku književnost.

Već rano je počeo vrlo ozbiljno znanstveno raditi. Magistrirao je 1978. radom iz grčke filologije, a doktorirao 1981. disertacijom iz latinske. Sudjelovao je u radu na nizu znanstvenih projekata. To su *Kontrastivno proučavanje hrvatskog jezika* pod vodstvom Antice Menac, *Hrvatski latinizam 15. i 16. stoljeća* pod vodstvom Vladimira Vratovića, te *Tropi i figure* pod vodstvom Žive Benčić i Dunje Fališevac. Napokon je 1997. i sam poveo znanstveni projekt *Neolatina Croatica*, usmjeren na objavljivanje rukopisne građe važne za povijest hrvatskoga latinizma. Istaknuo se sudjelujući mjerodavno pri više međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova i na njima iznosio zapažene rezultate svojih istraživanja i rasuđivanja. Član je Hrvatskoga društva klasičnih filologa i bio mu je 1989.-1991. predsjednikom. Član je i dvaju uglednih inozemnih udruženja za klasične studije: Society for the Promotion of Roman Studies u Londonu i Accademia Properziana u Assisiju. Može se stoga smatrati provjerenim i priznatim znanstvenim radnikom na području klasične filologije.

Poslije zanimljivih prinosa poznavanju i razumijevanju antičke grčke i osobito rimske književnosti usredotočio je težište svojega znanstvenog rada sasvim na hrvatski latinizam i pri tom postigao izvanredne uspjehe. Najznatniji su mu rezultati na tom polju otkrića zagubljenih rukopisa s latinskim djelima hrvatskih pisaca, čime je znatno obogatio našu književnu i kulturnu povijest. Ušao je tako u trag znatnim djelima hrvatskih humanista: Spisu O plovidbi Benka Kotruljevića, te autografima, vlastoručnim prijepisima, Života sv. Jeronima, Tumača starih natpisa i zborniku do sada potpuno nepoznatih pjesama Marka Marulića, pa još i nekim drugim proznim i pjesničkim sastavcima razna

opsega koji su do sada ostajali izvan obzorja nacionalne književne historiografije. To su Boecijeva parafraza Filipa Zadranina, latinske elegije Jeronima Bartučevića i rasprava o Povijesti Bosne Dinka Zavorovića. Ti su filološki prinosi, izvorni i inovativni, doista vrijedni ozbiljne pozornosti, ne samo u okviru hrvatskih studija, nego i proučavanja sve europske humanističke književnosti.

Svoja otkrića Novaković je počeo i filološki obrađivati i u tome je već dobro napredovao. Tu se posebno ističe njegovo kritičko izdanje do sada posve nepoznate zbirke Marulićevih epigrama, koji nam toga splitskog humanista pokazuju u sasvim novom svjetlu. Poznavali smo ga do sada samo kao nadasve ozbiljnog i kršćanski zauzetoga humanista, potpuno odanoga idealima asketskoga morala, a sada znamo da je bio i čovjek od krvi i mesa, renesansno razuzdan, kad je to po njegovu osjećaju bilo na mjestu. Ta nesputanost otkriva njegovu svestranost, njegovu ljudskost, i pokazuje da mu je usprkos vrlo visokim moralnim mjerilima i velikoj zahtjevnosti ipak sve ljudsko bilo blisko i svaka zadrtost strana. To je upravo *humanitas* u najdubljem smislu, pa i to što Marulića uvrštavamo među humaniste po Novakovićevu otkriću dobiva potpuniji smisao. Kritičko izdanje Novaković je popratio znalačkim komentarom i sjajnim prijevodom u kojem je pokazao ne samo bogato znanje, nego i mnogo ukusa i stilističke tankoćutnosti. I Novaković se tu iskazao kao humanist.

Osim znanstvenim, Novaković se istaknuo i kulturno relevantnim stručnim radom. Objavio je niz komentiranih prijevoda klasičnih djela rimske književnosti, osobito komedija. Vrlo je znatan na tom području njegov rad kao urednika biblioteke *Grčki i rimski klasici* što ju izdaje Matica hrvatska, obnovivši i nastavljajući svoju djelatnost od stožerne važnosti u hrvatskoj kulturi. Osim toga je urednik časopisa i biblioteke *Latina et Graeca*, član uredništva *Sabranih djela Marka Marulića*, koja izdaje Književni krug u Splitu. Tako je Novaković nazočan i u hrvatskoj kulturi, što je Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti pri izboru svojih članova osim znanstvene vrsnoće također važno mjerilo.

Nedvojbeno je da je Darko Novaković zaslužan istraživač na području klasične filologije, vrstan poznavalac latinskog jezika i književnosti i osobito hrvatskoga latinizma. Dao je i daje na tom polju vrlo vrijedne rezultate. Po tome zauzima vidno mjesto među pripadnicima mlađega naraštaja što je stasao u hrvatskoj znanosti i svojim je zapaženim i pozornosti vrijednim rezultatima znatno obogatio hrvatske studije.

POPIS RADOVA

Knjige

1. (zajedno s V. Vratovićem), S visina sve. Antun Vrančić, Globus, Zagreb, 1979., 304 str.
2. Ksenofont Efeški: Efeške priče. Nepoznat autor, Pripovijest o Apoloniju, kralju tirskome, Liber, Zagreb, 1980., 323 str. (uvod, uspostava izvornog teksta, prijevod, komentar), Zagreb, 1987[2].
3. Seneka: Pretvorba božanskog Klaudija u tikvu, VPA, Zagreb, 1986., 71 str. (uvod, uspostava izvornog teksta, prijevod, komentar).

4. Lukije ili magarac, Zagreb, 1987., 117 str. (uvodna studija, uspostava izvornog teksta, prijevod, kazalo).
5. Hariton: Zgode Hereje i Kaliroje, Zagreb, 1989., 309 str. (uvodna studija, uspostava izvornog teksta, prijevod, kazala).
6. Latinsko pjesništvo hrvatskoga humanzma, u knjizi: M. Tomasović – D. Novaković, Marko Marulić – Hrvatski latinisti, Školska knjiga, Zagreb, 1994., 53-119.
7. (zajedno s O. Perić, L. Tajčević, V. Vratovićem), Hrvatsko-latinski frazeološki rječnik (*Lexicon verborum coniunctorum Croatico-Latinum*), Zagreb, 1994., 246 str. (samostalno: natuknice pod slovima M-P, 53-75; zajedno s O. Perić: Kazalo / Index, 111-246).
8. Plaut: Perzijanac i Trgovac (uvodna studija, uspostava izvornoga teksta, prijevod, kazalo), Latina et Graeca, Zagreb, 1994., 420 str.
9. Marko Marulić, Glasgowski stihovi (kritičko izdanje izvornika, prijevod, komentar, pogovor, kazala), Matica hrvatska, Zagreb, 1999., 271 str.

Stručne knjige

1. (zajedno s M. Bricko, D. Salopekom, Z. Šešeljem i D. Škiljanom), Leksikon antičkih autora, priredio Dubravko Škiljan, Latina et Graeca i Matica hrvatska, Zagreb, 1996., 614 str.

Uredнички ili priređivački posao u knjigama

1. Sentimentalni odgoj. Antun i Faust Vrančić, priredio D. Novaković, preveli B. Lučin i D. Novaković, Šibenik, 1995., 127 + 8 str.
2. Hrvatski latinisti. Razdoblje humanizma, priredio i predgovor napisao D. Novaković, Naklada Erasmus, Zagreb, 1994., 105 str.; Zagreb, 1997.[2], 117 str.
3. Leksikon hrvatskih pisaca. Autor koncepcije K. Nemec, ur. D. Fališevac (starija hrvatska književnost), K. Nemec (novija hrvatska književnost), D. Novaković (hrvatski latinizam), Školska knjiga, Zagreb, 2000., 816 str.
4. Juraj Šižgorić, Izbor iz djela, priredio D. Novaković, Vinkovci, 2000. (= 2001.), 103 str.

Znanstveni radovi

1. Priča o preobrazbi čovjeka u magarca u antičkoj književnosti, Lukije ili magarac i Apulejeve Metamorfoze, *Latina et Graeca*, VII, br. 15, 1980., 25-46.
2. Antička i suvremena određenja književne fikcije, Živa antika, XXX, 1980., 155-162.
3. Mit i popularna predaja u Lukanova pripovjedača, *Latina et Graeca*, VIII, br. 17, 1981., 63-70.
4. Suvremena teorija grotesknog: rezultati i perspektive, Umjetnost riječi, XXVI, br. 3-4, 1982., 183-201.
5. Antička književnost – tisućljeće i pol kasnije, Naše teme, XXV, br. 9, 1982., 1568-1574.
6. Fabularni oblici u antičkoj epistolografiji, *Latina et Graeca*, IX, br. 20, 1982., 69-84.
7. Književnoznanstvene orijentacije u suvremenoj klasičnoj filologiji, Letopis Matice srpske, CLXI, srpanj – kolovoz 1985., 126-138.
8. Načela klasificiranja tekstova u antičkoj znanosti o književnosti, Letopis Matice srpske, CLXII, srpanj – kolovoz 1986., 60-73.
9. Marulićeva Davidijada kao priča, *Latina et Graeca*, XVI, br. 28, 1986., 5-16.
10. Rodovi i vrste na stranicama Umjetnosti riječi, Umjetnost riječi, XXX, br. 4, 1986., 323-339.

11. Starogrčki ljubavni roman: antička trivijalna vrsta?, Zbornik Trivijalna književnost (ur. S. Slapšak), Beograd, 1987., 17-27.
12. Kako ispričati istinu o Troji: Dion Hrizostom protiv Homera, Zbornik Homer učitelj (ur. D. Zličić), Novi Sad, 1987., 301-313.
13. Generički kontekst Marulićeve Institucije, Marko Marulić: Institucija II, Split, 1987., 9-31. (Isto, Mogućnosti, XXXV, br. 3-4, 1987., 232-246).
14. Marulićeve Starozavjetne ličnosti i antička biografska tradicija, Mogućnosti, XXXVII, siječanj – veljača 1989., 105-117. (Isto, Dani hvarskog kazališta XV, Split, 1989., 176-192; Marko Marulić, Starozavjetne ličnosti, Split, 1991., 15-35).
15. Kinici i pjesnici. Epizoda iz povijesti antičke parodije, Letopis Matice srpske, CLXV, siječanj 1989., 70-86. (Isto, Odnos poezije i filozofije, Posebne sveske Letopisa Matice srpske, 5, Novi Sad, 1989., 18-34).
16. Generičke identifikacije komedije u antičkoj znanosti o književnosti, Zbornik *Relationes Polenses* (radovi članova Hrvatskog društva klasičnih filologa sa znanstvenog skupa u Puli, 1986.), Zagreb, 1988. (ur. V. Vratović, D. Novaković, Z. Šešelj), 105-117.
17. Tradicija antičkih tužaljki u pjesmama Ivana Česmičkog, Zbornik Dani hvarskog kazališta XVI (Hrvatski humanizam – Ianus Pannonius), Split, 1990., 35-55. (Isto, Mogućnosti, XXXVII, siječanj – veljača 1990., 26-42).
18. Bunićeva Otmica Kerbera – podrijetlo priče, podrijetlo alegorije, Mogućnosti, XXXVIII, siječanj – veljača 1991., 62-81. (Isto, Dani hvarskog kazališta XVI, Split, 1991., 81-106).
19. Marulićeve parabole i tradicija tropološkoga pripovijedanja, Marko Marulić, Latinska manja djela, 1, Split, 1992., 307-325.
20. Šižgorićeve i Marulićeve latinske pjesme o apostolima, *Colloquia Maruliana*, II, Književni krug Split, Split, 1993. (ur. V. Gligo, B. Lučin, M. Tomasović), 36-48 (Sommario, 124-125).
21. La Filologia Neolatina in Croazia, u knjizi: Vladimir Vratović, Croatian Latinity and the Mediterranean Constant, Zagreb – Dubrovnik, 1993., 97-113.
22. La filologia latina medievale e umanistica in Jugoslavia, Zbornik La filologia medievale e umanistica greca e latina nel secolo XX, Atti del Congresso Internazionale, Roma, Consiglio Nazionale delle Ricerche, Università La Sapienza, 11.-15. prosinca 1989. (= Rim, 1993.), 911-926.
23. Novi Marulić, *Vita diui Hieronymi* (British Library Ms. Add. 18.028), *Colloquia Maruliana*, III, Književni krug Split, Split, 1994. (ur. V. Gligo, B. Lučin, M. Tomasović), 6-24 (Summary, 219-221).
24. *Vita diui Hieronymi Presbiteri a Marco Marulo edita: adiectis miraculis que de illo Cyrillus Nazarethi episcopus commemorat in summamque redactis breuiorem* (*editio princeps* Marulićeva teksta), *Colloquia Maruliana*, III, Književni krug Split, Split, 1994. (ur. V. Gligo, B. Lučin, M. Tomasović), 25-66.
25. Marulić i metafizička dimenzija u povijesti, u knjizi: Marko Marulić, Poslanica papi Hadrijanu VI. (ur. J. Bratulić), Zagreb – Split, 1994., 33-41 (engleska verzija: Marulić and the Metaphysical Dimension of History, *ibid.*, 43-52).
26. Stilska dimenzija figura u antičkoj retoričkoj tradiciji, Zbornik Tropi i figure (ur. Ž. Benčić i D. Fališevac), Zagreb, 1995., 11-51.
27. Dubrovnik – Verona – Basel: tri priloga za recepcijski dokumentarij Institucije, *Colloquia Maruliana*, IV, Književni krug Split, Split, 1995. (ur. B. Lučin i M. Tomasović), 13-48.
28. Kunićevi prijevodi iz Grčke antologije, Kolo, VI, br. 1, 1996., 60-86.
29. Imenik hrvatskih novolatinskih pisaca između povijesti i sustava, Zbornik Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji (ur. D. Blažević), Zagreb, 1996., 11-23.

30. Novopronađeni rukopis Benedikta Kotruljevića *De navigatione*, Zbornik Dubrovčanin Benedikt Kotruljević. Hrvatski i svjetski ekonomist XV. stoljeća (ur. V. Stipetić), Zagreb, 1996., 19-32.
31. Les poèmes latins inconnus de Marulić dans le codex de Glasgow (MS Hunter 334), Cahiers croates, 1-2, 1997., 127-141.
32. Latinske pjesme Tita Brezovačkoga, Dani hvarskog kazališta XXIII, Hrvatska književnost uoči Preporoda (ur. N. Batušić i dr.), Split, 1997., 344-372.
33. Dva nepoznata Marulićeva rukopisa u Velikoj Britaniji: Ms. Add. A. 25 u oksfordskoj Bodleiani i Hunter 334 u Sveučilišnoj knjižnici u Glasgowu, *Colloquia Maruliana*, VI, 1997., 5-80.
34. La filologia neolatina in Croazia (breve bilancio degli ultimi 130 anni), Zagreb, 1997., 35 str.
35. *Didacus Pyrrhus* as *lusor amorum*: unpublished love-elegies from the manuscript D. a. 29 in the Historical Institute of Croatian Academy of Arts and Sciences in Dubrovnik, Euphrosyne, n. s. XXVI, 1998., 399-408.
36. Latinsko pjesništvo Pavla Štoosa, Dani hvarskog kazališta XXIV, Hrvatska književnost u doba Preporoda (ilirizam, romantizam) (ur. N. Batušić i dr.), Split, 1998., 277-302.
37. Zašto nam je važan Marulićev Repertorij?, *Colloquia Maruliana*, VII, 1998., 9-26.
38. Rani odjek Sannazara u hrvatskom latinizmu: *Alieuticon* Damjana Beneše, Talijanističke i komparatističke studije u čast Mati Zoriću (ur. S. Roić), Zagreb, 1999., 401-411.
39. Hrvatska novolatinska književnost od 15. do 17. stoljeća, Zbornik Introduzione allo studio della lingua, letteratura e cultura croata (ur. F. Ferluga Petronio), Udine, 1999., 165-176.
40. Il raguseo Ilija Crijević (*Aelius Lampridius Cerva*, 1463-1520) e la tradizione dell'elegia amorosa in Croazia, Zbornik Poesia umanistica latina in distici elegiaci (ur. G. Catanzaro, F. Santucci), Assisi, 1999., 165-181.
41. Božićević i Marulić: jesmo li se prerano odrekli važnoga svjedoka?, *Colloquia Maruliana*, VIII, 1999., 47-64.
42. Neo-Latin Love Elegy in the Croatian Humanism: Tradition and Innovation, Zbornik Slika antike u novovjekovlju / Das Bild der Antike in der Neuzeit (ur. O. Perić), Zagreb, 2000., 1-20.
43. La Davidiade di Marulić e gli epici protomedievali latini, *Colloquia Maruliana*, IX, 2000., 206-218.

Stručni radovi

1. Neke značajke Pjesme o Argonautima Apolonija Rođanina, *Latina et Graeca*, I, 1973., 17-27.
2. Leksikon antičkih proznih pisaca (Pripovijest o Apoloniju, kralju tirskome – Varon, Marko Terencije), *Latina et Graeca*, IX, br. 17, 1981., 99-102.
3. Leksikon antičkih govornika (Harizije – Kvintilijan), *Latina et Graeca*, X, br. 19, 1982., 93-103.
4. Leksikon antičkih povjesničara (Kornelije Bokho – Potamon), *Latina et Graeca*, XI, br. 21, 1983., 119-127.
5. Ciljevi srednjoškolske nastave antičke književnosti, *Latina et Graeca*, XI, br. 22, 1983., 3-6.
6. Ciljevi sveučilišne nastave antičke književnosti, Živa antika, XXXIV, 1984., 307-314.
7. Leksikon antičkih filozofa (Nausifan – Zoil), *Latina et Graeca*, XII, br. 24, 1984., 97-113.
8. Leksikon antičkih gramatičara (Salustije – Zosim iz Gaze ili Askalona), *Latina et Graeca*, XIII, br. 26, 1985., 113-121.

9. Leksikon antičkih prirodoznanstvenih pisaca (Hanon – Ktesibije), *Latina et Graeca*, XIV, br. 27, 1986., 86-91.
10. Leksikon antičkih stručnih pisaca (Lelije Feliks – Ruf iz Efeza), *Latina et Graeca*, XIV, br. 28, 1986., 115-120.
11. Leksikon termina iz antičke metrike (Dijastola – Hiperkataleksa), *Latina et Graeca*, XV, br. 29, 1987., 88-90.
12. Leksikon termina iz antičke teorije i povijesti književnosti (Poslovica – Zagonetka), *Latina et Graeca*, XV, br. 30, 1987., 97-100.
13. Prijevod oko 5000 natuknica za latinski dio Osmojezičnog enciklopedijskog rječnika, ur. T. Ladan (hrv.), V. Vratović (lat.), I. sv. (A-E), Zagreb, 1987.
14. Grčka tragedija i Sofoklova Antigona, uvod u knjizi: Sofoklo. Antigona (preveo B. Klaić), Školska knjiga, Zagreb, 1989., 5-20 (Zagreb, 1991.^{2}, 5-20).
15. Maretićev prijevod Vergilija. Predgovor u knjizi: Djela P. Vergila Marona. Preveo i protumačio T. Maretić. Pretisak, Zagreb, 1994., V-IX.

Prijevodi

1. Sudbina Pompejeva (odlomak iz Lukanova epa Građanski rat = *Bellum civile*, 8.712-872), *Latina et Graeca*, I, br. 2, 1973., 40-47.
2. Terencije Eunuh, *Latina et Graeca*, II, br. 4, 1974., 43-92.
3. Terencije Djevojka s Andra, *Latina et Graeca*, III, br. 6, 1975., 55-91.
4. Terencije Formion, *Latina et Graeca*, IV, br. 8, 1976., 29-63.
5. Terencije Braća, *Latina et Graeca*, V, br. 9, 1977., 38-70.
6. Terencije Heautontimorumen, *Latina et Graeca*, V, br. 10, 1977., 44-76.
7. Terencije Svekrva, *Latina et Graeca*, VI, br. 11, 1978., 27-52.
8. Lukije ili magarac, *Latina et Graeca*, VIII, br. 15, 1980., 47-68.
9. Donatov Životopis Vergilijev, *Latina et Graeca*, X, br. 19, 1982., 63-71.
10. Kratetova pisma, Pisma govornika Eshina, Hionova pisma, izabrana Alkifronova, Filostratova i Aristenetovo pismo, *Latina et Graeca*, X, br. 20, 1982., 95-120.
11. Antičke anegdote (Plutarh, Dion Kasije), *Latina et Graeca*, X, br. 20, 1982., 197-198.
12. Prijevod i komentar fragmenata grčkih filozofa Melisa, Zenona, Alkmeona, Epiharma, Demokrita, Protagore i Antifona, u knjizi: Hermann Diels, Predsokratovci. Uredili B. Bošnjak i M. Sironić, sv. 1-2, Zagreb, 1983. (sv. 1: str. 169-192 i 217-245; sv. 2: str. 163-251 i 313-336).
13. Lucije Anej Seneka Pretvorba božanskog Klaudija u tikvu, *Latina et Graeca*, XI, br. 21, 1983., 71-82.
14. Antičke anegdote (Atenej, Plutarh), *Latina et Graeca*, XI, br. 22, 1983., 168-169.
15. Antun Vrančić Putovanje iz Budima u Drinopolje, u knjizi: Alberto Fortis, Put po Dalmaciji. Priredio J. Bratulić, Globus, Zagreb, 1984., 115-145.
16. Plaut Trgovac, *Latina et Graeca*, XIII, br. 25, 1985., 41-71.
17. Dion Hrizostom Diogen ili o vrlini, Diogen ili Istamski govor, *Latina et Graeca*, XIII, br. 26, 1985., 67-76.
18. Plaut Perzijanac, *Latina et Graeca*, XIV, br. 28, 1986., 39-67.
19. Aristotel Nagovor na filozofiju, u knjizi: Aristotel, O duši. Nagovor na filozofiju. Preveli M. Sironić i D. Novaković. Predgovor i redakcija B. Bošnjak, Zagreb, 1987., 107-144.
20. Plutarh Neobrazovanom vlastodršcu, *Latina et Graeca*, XVI, br. 31, 1988., 100-103.
21. Apulej Apologija i O Sokratovu bogu. Prijevod, komentar, pogovor, kazala, Split, 1991., 100 str.

22. Giambattista Vico Djela Antonija Carafe (3. knj., 1. glava), u knjizi: Giambattista Vico, Autobiografija. Priredila S. Roić, preveli S. Roić i D. Novaković, Zagreb, 1993., 183-210.
23. Metrički prijevodi tzv. Milecijevih stihova, Molitve sv. Vlahu za Dubrovnik Ilije Crijevića, pjesme Svetom Vlahu Didaka Pira, epigrama Svetom Vlahu biskupu i mučeniku, zaštitniku Dubrovačke države Ivana ml. Gučetića, distiha Dubrovnik se pod zaštitom sv. Vlaha sigurno čuva Sebastijana Slade-Dolcija, Dubrovnik, n. s. V, br. 5, 1994., 143, 150, 157, 162, 184.

Napomena: Iz popisa radova izostavljene su mnogobrojne recenzije, prikazi i osvrti kao i enciklopedijske natuknice te prilozi u dnevnom i tjednom tisku.

IVANKA PETROVIĆ

Rođena je 14. lipnja 1939. u Skopju. Po nacionalnosti je Hrvatica. Završila je klasičnu gimnaziju u Zagrebu, Diplomirala je VIII. studijsku grupu (hrvatski jezik i jugoslavenske književnosti) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1962.). Na istom fakultetu postala je magistrom književnosti (1970.), a akademski naslov doktora književnosti stekla je 1975. obranivši disertaciju *Marijina čudesa u hrvatskim glagoljskim zbirkama do kraja 16. stoljeća*. Od 1. ožujka 1964. do danas radi u Staroslavenskom institutu u Zagrebu (do 1984. kao viši znanstveni suradnik, a od 1984. u svojstvu znanstvenoga savjetnika; reizbor 1999.). Zbog studijskoga usavršavanja i znanstvenih istraživanja boravila je često u inozemstvu uz potporu svoje zemlje, ili uz stipendije europskih sveučilišta i ustanova (bila je, primjerice, stipendist Francuske vlade, šest puta stipendist Milanskog sveučilišta Università Cattolica del Sacro Cuore, Fondazione Giorgio Cini u Veneciji i dr.). Radila je na sveučilištima, u knjižnicama i najvažnijim ustanovama za medievistička istraživanja zapadne Europe, najčešće u talijanskim, francuskim, belgijskim i engleskim gradovima.

Dr. Ivanka Petrović je književni medievist, književni i kulturni povjesnik i tekstolog, te ćirilometodski znanstvenik po tematici i pristupu istraživanjima hrvatske i europske književnosti srednjega vijeka. Kako su temeljno područje znanstvenoga istraživanja u Staroslavenskom institutu hrvatski glagolizam i hrvatsko glagoljaštvo, dr. Ivanka Petrović istražuje početke i temelje ćirilometodske baštine u Hrvata, te obrađuje, ponajviše u monografskim, književnopovijesnim, kulturološkim i tekstološkim studijama, srednjovjekovne glagoljičke književne spomenike. Međutim, budući da je uvijek gledala na hrvatsku srednjovjekovnu književnost kao na kulturnu, duhovnu, motivsko-tematsku i stilsku cjelinu, ona skuplja i istražuje i neglagoljičke književne tekstove tropismenoga i trojezičnoga hrvatskoga srednjovjekovlja (tijekom posljednjih godina osobito tekstove hrvatske srednjovjekovne latinske književnosti). Hrvatsku srednjovjekovnu književnost, nadalje, uvijek promatra kao dio europskoga književnoga i kulturnoga ozračja, pa zbog toga, polazeći od suvremenih metodoloških načela i književnoteorijskih spoznaja, hrvatsku srednjovjekovnu književnost proučava

komparatistički, tj. uvijek u suodnosu s vrelima, tekstovima i žanrovima drugih europskih, osobito zapadnoeuropskih književnosti.

Takav metodološki procédé karakterističan je već od samoga početka u 70-im godinama, za čitavu znanstvenoistraživačku djelatnost dr. Ivanke Petrović. Riječ je o plodnoj, tematski konzistentnoj studijskoj usmjerenosti, trajno uzlaznu crtu koje obilježavaju podjednako neprijeporna erudicija, maksimalna stručna kompetentnost i prepoznatljiva akribija. Izrazita je osobina istraživačkoga pristupa dr. Ivanke Petrović njezina izvornost i kritičnost, sklonost inovativnom, netradicionalnom promišljanju problemâ što se očituje u argumentiranoj procjeni pojedinih pojava i ostvaraja srednjovjekovne baštine, u uočljivom odmaku od još uvijek čestih zastarjelih i nekritičkih prosudbi u svezi s tim tekstovnim korpusom.

Iz radova dr. Ivanke Petrović razvidno je kako ona želi književne tekstove prošlosti objasniti i ocijeniti ne kao preživjelu, mrtvu riječ, već kao estetički dostatnu pojavu koja je sposobna izazvati senzibilitet suvremenog primatelja, uklopiti se u njegov sustav vrijednosti. Istraživački pristup i raščlambeni instrumentarij aktivirani u njezinom znanstvenom diskursu obogatili su hrvatsku književnu medievistiku novim spoznajama o još uvijek nedovoljno istraženom kompleksu srednjovjekovne književne baštine. Činjenica je, međutim, da su mnogobrojni prinosi visoke znanstvene vrijednosti u djelu dr. Ivanke Petrović autorici, kako to često biva, donijeli mnogo više priznanja u inozemstvu nego u domaćoj sredini, što je razvidno i iz njezina članstva u najuglednijim svjetskim – europskim i američkim – znanstvenim udruženjima s područja kojim se bavi.

Dopisni je član Europske akademije znanosti, umjetnosti i književne kulture (Académie Européenne des Sciences, des Arts et des Lettres, sjedište u Parizu), članica Svjetskoga hagiografskog društva Hagiography Society (Madison, Wisconsin, USA), članica Talijanskog društva Associazione Italiana per lo Studio della Santità, dei Culti e dell'Agiografia (Firenca – Rim), HFD i dr.

Dobitnica je Godišnje državne nagrade za znanost Republike Hrvatske za 2000. i priznanja Leksikografskoga zavoda "M. Krleža" "za izvanredni i višegodišnji doprinos uspješnom radu LZ" u povodu njegove 50. obljetnice.

Obrađuje hrvatsku tematiku za novi europski projekt *Hagiologija*. Obrađuje hrvatske teme i u europskim enciklopedijskim edicijama, kao *Croates* (u Dictionnaire encyclopédique du Moyen Âge, 1997.), *Croati* (u Dizionario Enciclopedico del Medioevo, 1998.), *Croats* (u Encyclopedia of the Middle Ages. A Millennium of History).

Od 1991. voditelj je projekta *Književna istraživanja hrvatskoga srednjovjekovlja* Ministarstva za znanost i tehnologiju Republike Hrvatske.

Glavni je i odgovorni urednik Radova Staroslavenskog instituta, član Uredništva Slova, časopisa Staroslavenskog instituta, urednik struke Glagolitica Hrvatskoga biografskog leksikona Leksikografskog zavoda.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Marijini mirakuli u hrvatskim glagoljskim zbirkama i njihovi europski izvori, Zagreb, 1977., 225 str. + 16 ilustracija.

Monografske studije, rasprave, poglavlja u knjigama

1. Literatura o Ćirilu i Metodiju prilikom 1100. jubileja slavenske pismenosti, I, Slovo, 17, Zagreb, 1967., 136-188.
2. Literatura o Ćirilu i Metodiju prilikom 1100. jubileja slavenske pismenosti, II, Slovo, 18-19, Zagreb, 1969., 233-382.
3. Bogorodičina čudesa u Ivančićevu zborniku, hrvatskoglagoljskom spomeniku 14./15. st., Radovi Staroslavenskog instituta, 7, Zagreb, 1972., 123-210.
4. Franjo Rački – otac hrvatske Cyrillo-Methodiane, Zbornik Zavoda za povijesne znanosti JAZU, 9, Zagreb, 1979., 47-99.
5. "Sto čudesa" Matije Divkovića u kontekstu zapadnoeuropske i hrvatskoglagoljske književnosti, Zbornik radova o Matiji Divkoviću, Sarajevo, 1982., 175-206.
6. Sadržajne i literarne osobine odlomaka "Žitija Konstantina-Ćirila" u hrvatskoglagoljskim i ruskim tekstovima, Croatica, 19, Zagreb, 1983., 113-129.
7. Le fonti neolatine della letteratura croata nel Medioevo, u: Essor et fortune de la Chanson de geste dans l'Europe et l'Orient latin, Actes du IXe Congrès International de la Société Rencesvals pour l'Étude des Épopées Romanes, Padova – Venecija, 29. kolovoza – 4. rujna 1982., Modena, 1984., 997-1001.
8. Hagiografsko-legendarna književnost hrvatskog srednjovjekovlja i senjski "Marijini mirakuli" – Izvori, žanrovske, tematske i tipološke karakteristike, Slovo, 34, Zagreb, 1984., 181-201.
9. I frammenti della "Vita Constantini" nei testi croati e russi. Un'analisi comparativa del contenuto e della tematica letteraria, Byzantinoslavica, 46, Prag, 1985., 5-18.
10. Prvi susreti Hrvata s ćirilometodskim izvorištem svoje srednjovjekovne kulture, Slovo, 38, Zagreb, 1988., 5-54, i u Zborniku Tisuću i sto godina od smrti Metodijeve. Ćirilometodsko kulturno-književno nasljeđe u Hrvata, Zagreb, 1986.-1988.
11. Hrvatski srednjovjekovni legendariji, u: Croatica – Slavica – Indoeuropaea, Wiener Slavistisches Jahrbuch, Ergäzungsband VIII, Beč, 1990., 181-192.
12. Sv. Mavro Porečki u latinskoj i hrvatskoglagoljskoj hagiografskoj tradiciji, Croatica, 42-44 (Hercigonjin zbornik), Zagreb, 1996., 347-374.
13. Ivan Črnčić – hrvatski povjesnik i glagoljaš, u: Staroslavenska akademija i njezino značenje, Slovo, 44-46 (Prilozi), Zagreb, 1996., 372-383.
14. Kršćanska antika u latinskoj hagiografiji hrvatskoga srednjovjekovlja, Zbornik Klasične gimnazije u Zagrebu 1607.-1997., Zagreb, 1997., 192-196.
15. L'antiquité chrétienne dans l'hagiographie croate au Moyen Âge, u: L'antichità nella cultura europea del Medioevo – L'antiquité dans la culture européenne du Moyen Âge, Ergebnisse der internationalen Tagung in Padua 27. 9. – 1. 10. 1997. Herausgegeben von R. Brusegan und A. Zironi (Università di Padova) unter Mitwirkung von A. Berthelot (University of Connecticut, Storrs, USA) und D. Buschinger (Université de Picardie "Jules Verne", Amiens). WODAN 75, Greifswalder Beiträge zum Mittelalter 62, Bd. 43 der Serie 3, Greifswald, Reinecke-Verlag, 1998., 285-294.
16. Hrvatska i europska hagiografija, u: Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. II: Srednji vijek i renesansa (XIII.-XVI. stoljeće). Uredio E. Hercigonja, HAZU, Zagreb, 2000., 321-347.

Članci u časopisima i zbornicima

1. Literatura u kojoj je svatko primao i davao (Uz zbirku Mirakuli slavne dive Marie, Senj 1507./1508. god.), Senjski zbornik, 6, 1974., Senj, 1975., 23-30.
2. Marijini mirakuli u hrvatskoj književnosti srednjega vijeka, Prilozi Hrvatskoga filološkog društva, VIII. međunarodni slavistički kongres (Zagreb – Ljubljana, 1978.), Zagreb, 1978., 95-107.
3. Latinski hagiografski tekstovi zagrebačke Metropolitane, Znanstveni skup Zagrebačka biskupija i Zagreb 1094.-1994., Zagreb, 3.-5. XI. 1994., Zagreb, 1994., 34-35.

Napomena: Iz popisa su izostavljene mnogobrojne enciklopedijske natuknice obrađene u Hrvatskom biografskom leksikonu, Dictionnaire encyclopédique du Moyen Âge, Dizionario Enciclopedico del Medioevo, Encyclopedia of the Middle Ages, kao i sažeci kongresnih predavanja, recenzije, prikazi, nekrolozi i novinski članci.

LJERKA SCHIFFLER-PREMEC

Rodila se 6. veljače 1941. u Zagrebu. Nakon završene klasične gimnazije, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirala je filozofiju i komparativnu književnost (1965.) i stekla zvanje doktora filozofskih znanosti (1974.) disertacijom *Nikola Vitov Gučetić – Niccolo Vito di Gozze.*

Od 1968. do 1977. djeluje kao asistent na Institutu za filozofiju Sveučilišta u Zagrebu, zatim od 1977. do 1990. kao urednica u LZ "Miroslav Krleža", a od 1990. do danas stalno je uposlena u Institutu za filozofiju. Znanstvena suradnica postaje 1978., viša znanstvena suradnica 1984., a znanstvena savjetnica 1988., posljednji izbor u trajno zvanje znanstvene savjetnice 1999.

Višekratno je studijski boravila u Njemačkoj, Francuskoj i Italiji, baveći se poviješću filozofije i radeći na istraživanju i proučavanju hrvatske filozofije i estetike, posebice razdoblja od 15. do 17. st., u obzoru europske filozofijske misli. Sudjeluje na mnogobrojnim domaćim i stranim znanstvenim skupovima objavivši oko tri stotine znanstvenih i stručnih radova, rasprava, članaka i ogleda u časopisima, zbornicima, antologijama, enciklopedijskim i leksikografskim izdanjima.

Dosad je dr. Schiffler-Premec objavila osam samostalnih knjiga i pet knjiga prijevoda s francuskog i talijanskog jezika s područja filozofije i estetike. Objavila je također i niz izbora iz djela domaćih i stranih filozofskih pisaca, a rezultati njezina znanstvenog istraživanja citirani su u mnogim domaćim i inozemnim publikacijama. Kao suradnik niza domaćih leksikografskih i enciklopedijskih izdanja autorica je obradila mnoge ličnosti hrvatskih i europskih mislilaca i filozofskih pojmova (prije svega u Hrvatskom biografskom leksikonu, Hrvatskom leksikonu, Enciklopediji likovne umjetnosti, Hrvatskoj enciklopediji, Općoj enciklopediji LZ). Za Akademijin projekt *Hrvatska i Europa* dr. Schiffler-Premec napisala je tekst o hrvatskoj filozofiji od srednjeg vijeka do kraja 16. st. Prevela je i nekoliko filozofskih djela te sudjelovala na mnogim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima i kongresima (Italija, Francuska, Rumunjska, SAD).

Prof. dr. sc. Ljerka Schiffler-Premec je od 1991. urednik časopisa Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine. Od iste godine uređuje časopis Radovi

LZ "Miroslav Krleža", a od 1996. član je uredništva časopisa *Studia historiae philosophiae Croaticae* (Zagreb, Institut za filozofiju) i urednik struke Filozofija u Hrvatskom bibliografskom leksikonu (od 1983.). Organizirala je znanstvene skupove *Suvremena znanost i enciklopedije* (LZ "Miroslav Krleža", 1990.) i *Stanje istraživanja povijesti hrvatske filozofije* (1994.).

Dr. Schiffler-Premec član je Hrvatskog filozofskog društva (predsjednica 1987. i 1999.), Društva hrvatskih književnika, Matice hrvatske, te odbora Međunarodnog filozofskog simpozija *Dani Frane Petrića*, koji se svake godine održava na Cresu. Tijekom 1997. kao predsjednik Programskog odbora organizirala je Međunarodni filozofski simpozij na Cresu posvećen 400. obljetnici smrti tog istaknutog hrvatskog renesansnog mislioca. Uredila je i Zbornik radova s istoga skupa (1999.). U Institutu za filozofiju voditelj je znanstveno-istraživačkog projekta iz područja hrvatske filozofije.

Prof. dr. sc. Ljerka Schiffler-Premec predavač je povijesti hrvatske filozofije i estetike na Hrvatskim studijima od njihova osnutka, a od 1998. redoviti profesor predmeta povijesti filozofije s osobitim obzirom na hrvatsku filozofiju na Katedri za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Bila je mentorom više diplomskih i magistarskih radova pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Hrvatskim studijima i članom povjerenstava više obrana magistarskih i doktorskih radova.

Dobitnica je priznanja i nagrada za filozofiju i književnost, među ostalim i Nagrade Hrvatske akademije za prinos od osobitog i trajnog značenja za Republiku Hrvatsku u području društvenih znanosti (1994.), Priznanja LZ "Miroslav Krleža" za izvanredni i višegodišnji prinos uspješnom radu Zavoda (2000.), Zahvalnice grada Cresa za znanstveni prinos u osvjetljavanju lika i promociji filozofskog djela Frane Petrića (2001.).

Istražujući izvornu građu o Nikoli Vitovu Gučetiću, uglednom dubrovačkom renesansnom filozofu koji se bavio estetskom, teološkom, etičkom, gospodarsko-političkom i pedagoškom problematikom, dr. Schiffler-Premec upoznaje nas poglavito sa značenjem njegova cjelokupnog opusa. Nikola Gučetić, koji živi i djeluje u stjecištu duge tradicije, sažima temeljne postavke averoističkog, pitagorejskog, platoničkog i aristotelovskog mišljenja u odnosu na renesansne filozofske teorije u dodiru s kršćanskom doktrinom. Autorica, osim toga, s mnogo znanstvene akribije osvjetljuje veze Dubrovnika s Italijom i Europom, obrađuje arhivski materijal o obitelji Gučetić, rješava pitanje Nikolina školovanja i boravka izvan Dubrovnika, predstavlja njegove rukopise koji se čuvaju u Urbinskoj biblioteci u Vatikanu i u knjižnici u Pesaru, iznosi njegove gospodarsko-političke, prirodno-filozofijske i filozofsko-teološke poglede, zaključujući da bez obzira na to što sam nije imao snage da intelektualnu javnost svoga vremena obogati vlastitim filozofskim sustavom, nego je *ostao tek pribilježnicom velikih umova (Platon, Aristotel, Averoes), njihova studiozna i entuzijastička tumačnica*, Nikola Gučetić je preko svoje političko-pedagoške i filozofsko-teološke angažiranosti bio u središtu tadašnjih duhovnih stremljenja Europe.

Sabrane studije u knjizi Iz hrvatske filozofske baštine (Zagreb, 1980.), izrađene na poticaj i u skladu s istraživačkim programom Instituta za filozofiju, dokaz su da se hrvatsko književno stvaralaštvo toga razdoblja nadahnjivalo na

idejama koje je iznosila nova europska misao renesansnog vremena kad su naši mislioci ulazili u zapaženi dijalog europske filozofije.

U knjizi Miho Monaldi. Ličnost i djelo (Zagreb, 1984.) autorica analizira stvaralaštvo jednog *našijenca* podrijetlom iz izvorno talijanske obitelji naturalizirane u Dubrovniku, koji živi i stvara u krugu najvažnijih duhova našega književnog 'Cinquecenta' – Nalješkovića, Bobaljevića, Ranjine, Mažibradića, Gučetića, Marina Držića i Cvijete Zuzorić. Pišući svoje učene rasprave na talijanskom jeziku, kao i njegovi dubrovački suvremenici, on je duboko povezan sa sudbinom rodnoga mu grada i jedan od istaknutih suosnivača najstarije (platonske) akademije znanosti i umjetnosti na našem tlu – *Accademia dei Concordi*.

U knjizi Ideja enciklopedizma i filozofijsko mišljenje (Zagreb, 1989.) autorica predstavlja enciklopedijske težnje kao artikulaciju temeljnog iskustva filozofijskog mišljenja, njezinu genezu, bit i funkciju kroz bogatu tradiciju od predznanstvenih stavova do oblika njezina pojavljivanja u filozofijskom rječniku današnjice, svjesna opsežnosti i širine građe i nemogućnosti da se problemi iscrpe u svoj njihovoj složenosti.

U djelu Humanizam bez granica. Hrvatska filozofija u renesansnom obzoru (Zagreb, 1992.) dr. Ljerka Schiffler-Premec promatra hrvatski humanizam u europskom obzoru, analizirajući ga u četiri sloja: Iz hrvatskog humanističkog latiniteta XV. i XVI. stoljeća, Renesansni humanizam, Katoličko-obnoviteljski humanizam te Iz hrvatske književne baštine. Knjiga tematizira hrvatsku filozofiju u europskom obzoru i plod je dugogodišnjeg istraživanja hrvatskog filozofijskog nasljeđa.

Knjiga Frane Petrić / Franciscus Patricius. Od škole mišljenja do slobode mišljenja (Zagreb, 1997.), pisana na temelju višegodišnjeg bavljenja poviješću hrvatske filozofije, posebice razdobljem humanizma i renesanse, sadrži osnovne elemente Petrićeve poetike i hrvatske estetičke misli 16. st. Knjiga sabire rezultate dosadašnjih proučavanja i uvida u bogatu i višeslojnu filozofsku misao creskog renesansnog filozofa, njene osnove i temelje, implikacije i europsku sudbinu njegovih ideja, te neke važne uvide u hrvatsku i europsku historiografiju.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Nikola Gučetić (monografija), Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu, BiblioTEKA, sv. 19, Zagreb, 1977., 117 str.
2. Iz hrvatske filozofske baštine, Odjel za povijest filozofije Centra za povijesne znanosti u Zagrebu, Zagreb, 1980., 203 str.
3. Miho Monaldi. Ličnost i djelo (monografija), Odjel za povijest filozofije Centra za povijesne znanosti u Zagrebu, Zagreb, 1984., 123 str.
4. Ideja enciklopedizma i filozofijsko mišljenje, Hrvatsko filozofsko društvo, Biblioteka Filozofska istraživanja, knj. 23, Zagreb, 1989., 174 str.
5. Humanizam bez granica. Hrvatska filozofija u europskom obzoru, Hrvatsko filozofsko društvo, Biblioteka Filozofska istraživanja, knj. 58, Zagreb, 1992., 285 str.

6. Nikola Vitov Gučetić (Niccolo Vito di Gozze: život i djelo /Vita e opere/) (prev. S. Malinar), pogovor, literatura, bibliografija, u: Nikola Vitov Gučetić, Dijalog o ljepoti, Dijalog o ljubavi (Dialogo della Bellezza, Dialogo d'Amore), dvojezično, Most / The Bridge, Zagreb, 1995. (prev. N. Badurina), 319-359.
7. Frane Petrić (na engleskom jeziku), HFD, Filozofski glasnik, serija Monografije, 1, Zagreb, 1996., 32 str.
8. Frane Petrić / Franciscus Patricius. Od škole mišljenja do slobode mišljenja, Institut za filozofiju, Zagreb, 1997.
9. F. Petrić, Odabrani politički spisi (izbor iz djela i uvodna studija), Zagreb, 1998.
10. Zbornik radova o Frani Petriću 1597-1997 (međunarodni filozofski simpozij "Dani F. Petrića", Cres, 1997.), Zagreb, 1999. (urednica).

Knjige prijevoda

1. Paul Chauchard, Vladanje sobom (prev. s franc.), Naprijed, Zagreb, 1968., 167 str.
2. Nicola Abbagnano, Egzistencija i umjetnost (prev. s tal.), u antologiji tekstova: Danilo Pejović, Novija filozofija umjetnosti, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1972., 306-316.
3. Jacques Derrida, O gramatologiji (prev. s franc.), Veselin Masleša, Biblioteka Logos, Sarajevo, 1976., 522 str.
4. Pierre Dockes, Internacionalna kapitala (prev. s franc., u koautorstvu), Školska knjiga, Zagreb, 1997., 243 str.
5. Claude-Henri de Saint-Simon, Izbor iz djela (prev. s franc., Lj. Schiffler i D. Foretić), Školska knjiga, Zagreb, 1979., 307 str.

Prikazi, članci, eseji, kritike, studije, rasprave, radio-emisije (izbor)

1. Putovi interpretacije, Naše teme, 3, 1964., 421-424.
2. Fridrih Jodl, Istorija etike, I, II (Sarajevo, 1963.), Naše teme, 4, 1964., 549-553.
3. Prilozi o krizi političke demokracije, Naše teme, 6, 1964., 912-916.
4. Putovi filozofije muzike, Naše teme, 6, 1964., 953-957.
5. Lionelo Venturi, Istorija umetničke kritike (Beograd, 1963.), Naše teme, 7, 1964., 1119-1122.
6. Naslijeđe formalističke poetike, Naše teme, 9, 1964., 1555-1558.
7. Uspomene na Peguyja, Naše teme, 10, 1964., 1750-1752.
8. O teatru, Naše teme, 7, 1965., 1135-1138.
9. Zapažanja o umjetnosti, Naše teme, 10, 1965., 1567-1569.
10. Stvaralaštvo i ostvarenje, Encyclopedia moderna, 5/6, 1967., 334-340.
11. Estetičke kategorije, Naše teme, 6, 1967., 1174-1177.
12. Mit i praksa, Praxis, 5/6, 1967., 831-837.
13. Pretežno interes za antropološka pitanja, Naše teme, 12, 1967., 948-951.
14. Struktura mitskog mišljenja, Forum, 4, 1968., 703-712 (isto i u časopisu Republika, 6-7, 1969., 366-375).
15. Teorija informacija i nova estetika (Bit), Praxis, 3-4, 1969., 620-623.
16. Poetika Fr. Patricija, Forum, 6, 1969., 946-956.
17. Patricijev razračun s Aristotelom, Forum, 9, 1969., 458-575.
18. Mit i jezik, Praxis, 4, 1970., 591-598.
19. Rasprave o društvu potrošnje, Kulturni radnik, 3, Zagreb, 1970., 175-189.
20. Hermeneutičko pitanje, Pitanja, 28, Zagreb, 1971., 801-829.
21. Aspekti mita (rasprava o M. Eliade, Mit i zbilja), Pitanja, 20, Zagreb, 1971., 57-62.
22. Marksologija i druge teme, Naše teme, 2, 1971., 344-348.

23. Pregled hermeneutičko-magijske tradicije, Praxis, 5, 1971., 749-752.
24. Estetika u Čehoslovačkoj, Naše teme, 7-8, 1971., 1426-1429.
25. Mitološko prisutnog vremena (Clemence Ramnoux, prev. s franc.), Kulturni radnik, 5, 1971., 137-147.
26. Mit i danas, *ibid.*, 148-152.
27. Mit, tradicija, suvremenost, Republika, 7-8, Zagreb, 1973., 845, 846.
28. Kako razumjeti mit, Delo, 4-5, 1973., 472-486.
29. Čudesno kao formalni i svršni princip Petrićeve poetike, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 1-2, 1975., 233-253.
30. Elementi filozofskog i mitskog u djelu Marina Držića, Mogućnosti, 10, 1975., 1113-1130 (isto i u zborniku Dani hvarskog kazališta, III, Renesansa, Split, 1976., 67-89).
31. Osobitosti Gundulićeve "Dubravke" u okviru utopijskog mišljenja renesanse, Mogućnosti, 2-3, 1977., 165-179 (isto i u Zborniku Dani hvarskog kazališta, IV, XVII. stoljeće, Književni krug Split, Split, 1977., 77-95).
32. Petrićevo kritičko čitanje Petrarkina soneta "Ždrijelo i san", Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 5-6, 1977., 167-177.
33. Renesansa, Interpretacije i problemi, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 7-8, 1978., 305-310.
34. Petrićeva koncepcija pjesništva u obzoru njegove filozofije jezika, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 9-10, 1079., 305-317.
35. O jednom novom izdavačkom planu JAZU, Anali Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU, Dubrovnik, sv. XVIII, Dubovnik, 1980., 548-552.
36. Između sudbine i historije: žena u romanu Mirka Božića "Tijelo i duhovi", Žena, 5-6, 1981., 73-78.
37. Frane Petrić, Deset dijaloga o povijesti, Historijski zbornik, 1, 1982., 293-297.
38. Primosz Simoniti, Humanizam na slovenskom in slovenski humanisti do sredine XVI. stoljeća, 15-16, 1982., 194-197.
39. Die Frau im roman "Korper und Geistes" von Mirko Božić, Most / The Bridge, 3, 1983., 20-27.
40. Filozofija grada, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 21-22, 1985., 3-27.
41. Neprekidno traženje dijaloga, Giordano Bruno, Optimizam slobodnog mišljenja, Naša knjiga, 19-20, 1986., 42, 43.
42. Estetički problemi renesanse (uvodna studija i izbor tekstova u hrvatskom prijevodu iz Frane Petrića, N. V. Gučetića i M. Minoldija), Dometi, Rijeka, 1986., 5-52.
43. Filozofijski temelji petrarkizma i Hanibal Lucić, Mogućnosti, 1-2, 1987., 62-74 (isto i u Zborniku Dani hvarskog kazališta, XII, Hanibal Lucić, Književni krug Split, Split, 1987., 93-108).
44. Ideja enciklopedizma i filozofijsko mišljenje, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 25-26, 1987., 85-97.
45. Filozofijsko nastojanje Alberta Bazale, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 27-28, 1988., 101-108.
46. L'Umanesimo in Istria, *ibid.*, 186-189.
47. Nalješkovićeva misaona pripadnost, Mogućnosti, 1-2, Split, 1988., 16-24 (isto i u zborniku Dani hvarskog kazališta, XIV, Nikola Naljeković i Mavro Vetranović, Književni krug Split, Split, 1988., 24-34).
48. Nasljeđe islama u opusu hrvatskih mislilaca renesanse, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 29-30, 1989., 45-60.

49. Marko Marulić i filozofija u svjetlu enciklopedizma, Mogućnosti, 1-2, Split, 1989., 166-181 (isto i u zborniku Dani hvarskog kazališta, XV, Marko Marulić, Književni krug Split, Split, 1989., 268-286).
50. Iz filozofijske baštine. Hrvatski humanizam u europskom kontekstu, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 31-32, 1990., 5-22.
51. The Idea of Encyclopedism and Philosophical Thinking. Founders of Croatian Encyclopedic Thought, Studia historiae philosophiae Croaticae, 1, 1990., 83-115.
52. Humanistička misao Jana Panonija, Mogućnosti, 1-2, Split, 1990., 91-99 (isto i u zborniku Dani hvarskog kazališta, XVI, Hrvatski humanizam, Ianus Pannonius, Književni krug Split, Split, 1990., 115-126).
53. Frane Petrić, Mislilac iz opreke, Republika, 7-8, Zagreb, 1990., 174-181.
54. A divinis ad humana. Filozofijske značajke hrvatskog humanizma, Mogućnosti, 1-2, Split, 1991., 42-50 (isto i u zborniku Dani hvarskog kazališta, XVII, Hrvatski humanizam, Dubrovnik i dalmatinske komune, Književni krug Split, Split, 1991., 55-67).
55. Veritas metaphorica Pessoinih unutarnjih Indija, Filozofska istraživanja, 41, 1991., 339-351.
56. Filozofija grada, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 21-22, 1985., 3-27. Znanstvena spoznaja i enciklopedije, Radovi Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža", Zagreb, 1991., 19-25.
57. Poetička filozofija Frane Petrića i književne poetike 16. stoljeća, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 35-36, 1992., 41-64.
58. Estetičko-poetički pogledi Frane Petrića, Mogućnosti, 3-4, Split, 1992., 286-295 (isto i u zborniku Dani hvarskog kazališta, XVIII, Hrvatski humanizam. XVI. stoljeće, protestantizam i reformacija, Književni krug Split, Split, 1992., 146-157).
59. Značenje hrvatskog filozofskog nasljeđa, Filozofska istraživanja, 45, 1992., 287-299.
60. Srednjovjekovni izvori Petrićevog shvaćanja pjesničkog umijeća i lijepog, Filozofska istraživanja, 48, 1992., 75-97.
61. Duhovno-misaona orijentacija hrvatskih kajkavskih pisaca 16. i 17. stoljeća, Zbornik Dani hvarskog kazališta, XIX, Hrvatsko kajkavsko pjesništvo od Preporoda, Književni krug Split, Split, 1993., 182-196.
62. The Sources of Petrić's Concepts of Poetics and Beauty, Synthesis philosophica, 15, 1, 1993., 189-213.
63. The Miraculous as the Final and Formal Principles of Petrić's Poetics, Studia historiae philosophiae Croaticae, 2, 1993., 137-154.
64. Čitanje Kavanjinove Poviesta vandelske (Bogatstvo i uboštvo) u tradiciji hrvatskog filozofskog mišljenja, zbornik Dani hvarskog kazališta, XX, Hrvatsko barokno pjesništvo. Dubrovnik i dalmatinske komune, Književni krug Split, Split, 1994., 50-61.
65. Bartol Kašić i filozofsko-teološko nasljeđe, Zbornik život i djelo Bartola Kašića, Zadar, 1994., 171-184 (Znanstveni skup u povodu 340. obljetnice Kašićeve smrti, Zadar – Pag, 18.-21. travnja 1991.).
66. Od škole mišljenja do slobode mišljenja. Pregled dosadašnjih istraživanja i budući zadaci proučavanja poetike i estetike F. Petrića, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 39-40 (Simpozij Instituta za filozofiju, Stanje istraživanja povijesti hrvatske filozofije, 13.-15. listopada 1994.), 73-79.
67. Frane Petrić (Cres, 1529 – Rim, 1597), Filozofski glasnik, 3 (11), 1994., 3-25.
68. Filozofija Frane Petrića kao model mišljenja, Filozofska istraživanja, 56-57, 1995., 125-137 (Simpozij Dani Frane Petrića, Cres, 1994.).
69. Filozofski aspekti hrvatskog latinizma 18. stoljeća, zbornik Dani hvarskog kazališta, XXI, Hrvatska književnost 18. st., Tematski i žanrovski aspekti, Književni krug

Split, Split, 1995., 128-144 (predavanje održano na simpoziju Dani hvarskog kazališta, Novi Vinodolski, 5.-7. svibnja 1994.).

70. Matija Frkić, tumač i kritičar Tassa: "Osservationi sopra il Goffredo del Signor Torquato Tasso", Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 41-42, 1995., 83-108.
71. Marsilio Ficino, Hrestomatija filozofije, sv. 3, E. Banić-Pajnić, Filozofija renesanse, Školska knjiga, Zagreb, 1996., 127-189 (izbor tekstova).
72. Izvori Petrićeve nove filozofije, Witelo e panaugia. Universae lucis tractatio Francisci Patricii, Filozofska istraživanja, 60, 1996., 67-87.
73. Motivi etici nella poesia di Rajmund Kunić, Atti e memorie dell'Accademia Patavina di Scienze, Lettere e Arti, 107, 1995.-1996., parte III.
74. Praktično-etička dimenzija mediteranskog trgovca u djelu Benedikta Kotruljevića, Međunarodni znanstveni skup Dubrovčanin Benedikt Kotruljević, hrvatski i svjetski ekonomist XV. stoljeća, Dubrovnik, 17.-19. listopada 1996.
75. Praktično-etička dimenzija "Savršena trgovca" B. Kotruljevića, Dubrovčanin Benedikt Kotruljević, hrvatski i svjetski ekonomist XV. stoljeća, Radovi o životu i djelu B. Kotruljevića, knj. 1, HAZU i Hrvatski računovođa, Zbornik s međunarodnog znanstvenog skupa, Dubrovnik, 17.-19. listopada 1996., Zagreb, 1996., 161-173.
76. Rajmund Kunić, Etički motivi u poeziji Rajmunda Kunića, Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 34, 1996., 143-150 (predavanje održano na znanstvenom skupu Rajmund Kunić (1719.-1795.), Dubrovnik, 21.-22. studenog 1994., MSHS, Filozofsko-teološki institut DI, Zagreb, Hrvatski povijesni institut, Beč).
77. Petrić's Philosophy as a Model of Thought, Synthesis philosophica, 2, 1996., 343-357.
78. Motivi etici nella poesia di Rajmund Kunić, Atti e Memorie dell'Accademia Patavina di Scienze, Lettere e Arti, vol. CV, 1995.-1996., Padova, 1996., 21-31.
79. Etičko-humanistička misao Benedikta Kotruljevića, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, 43-44, 1996., 117-142.
80. Filozofski aspekti hrvatskog dopreporodnog razdoblja, zbornik Dani hvarskog kazališta, XXIII, Hrvatska književnost uoči Preporoda, Split, 1997., 96-114.
81. From a School of Thought to the Freedom of Thought. A Survey of Past Research in Frane Petrić's Poetics and Esthetics and its Future Tasks, Studia historiae philosophiae Croaticae, 3, 1996., 121-144.
82. Hrvatska enciklopedijska baština, Zbornik Klasične gimnazije u Zagrebu 1607-1997, Zagreb, 1997., 222-230.
83. Marsilio Ficino, studija, Izbor iz djela M. Ficina, Hrestomatija filozofije, sv. 3, Filozofija renesanse (prir. E. Banić-Pajnić), Školska knjiga, Zagreb, 1996., 127-145.
84. Nikola Vitov Gučetić, život i djelo, bibliografija, Hrestomatija filozofije, sv. 9, Starija hrvatska filozofija (prir. F. Zenko), Školska knjiga, Zagreb, 1997., 293-311.
85. Venezia – mito e antimito nelle opere di Francesco Patrizzi da Cherso, Nicolo Vito di Gozze e Matteo Ferchio, Međunarodni skup Mito e antimito di Venezia nel bacino adriatico (secoli XV-XVII), prvi hrvatsko-talijanski sastanak Fondazione Giorgio Cini i HAZU, Venecija, Isola di San Giorgio Maggiore, 11.-3. studenoga 1997.
86. Frane Petrić (1597-1997). Uz temu, Filozofska istraživanja, 68, god. 18, sv. 1, Zagreb, 1998., 3-5.
87. Petrićevo tumačenje pjesničkog i filozofijskog govora, *ibid.*, 256-260.
88. Idejno-misaone smjernice razdoblja hrvatskog narodnog preporoda, zbornik Dani hvarskog kazališta, XXIV, Hrvatska književnost u doba Preporoda (ilirizam, romantizam), Književni krug Split, Split, 1998., 77-101.

89. Temeljna obilježja filozofijske djelatnosti u poslijepreporodnom razdoblju, zbornik Dani hvarskog kazališta, XXV, Hrvatska književnost od Preporoda do Šenoinog doba, Književni krug Split, Split, 21-35.
90. Stavovi i mišljenja o hrvatskoj filozofiji, Scopus, 9-10, 1998., 146-150.
91. Hrvatska filozofska baština humanizma i renesanse, u knjizi: Introduzione allo studio della lingua, letteratura e cultura Croata (a. c. di F. Ferluga Petronio), Università degli Studi di Udine, Forum, Udine, 1999., 99-107.
92. The renewed interest in the classical Myth during the Renaissance: Mythological paradigm in the philosophy of Franciscus Patricius, Annali dell'Università di Ferrara, n. s., sez. VI, 1998., 1-15.
93. Vrijeme i odjeci Petrićeva djela, znanstveni skup Frano Petrić 1597-1997, Družba Braća Hrvatskog zmaja, ur. A. Mutnjaković (znanstveni skup održan u Zagrebu, 3. lipnja 1977.), naklada Družba Braća hrvatskog zmaja, Zagreb, 1999., 42-51.
94. Filozofsko-teološka misao Petra Pavla Vergerija ml., Acta Histriae, 7, Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije, Koper, 1999., 15-28.
95. Temeljna obilježja filozofijske djelatnosti u poslijepreporodnom razdoblju, zbornik Dani hvarskog kazališta, Književni krug Split, Split, 1999., 21-35.
96. Povijest filozofije kao povijest pitanja, Zbornik radova Otvorena pitanja povijesti hrvatske filozofije, Institut za filozofiju, Zagreb, 2000., 11-22.
97. Filozofske konotacije hrvatskog realizma, zbornik Dani hvarskog kazališta, XXVI, Razdoblje realizma u hrvatskoj književnosti i kazalištu, Književni krug Split, HAZU, Zagreb, 2000., 51-63.
98. Pojam kaosa u estetičkom i poetološkom mišljenju kasne renesanse, Filozofska istraživanja, 77-78, god. 20, sv. 2-3, Zagreb, 2000., 259-266.
99. Renesansno umijeće dijaloga: Miho Monaldi, Rasprava o ljepoti, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, XXVI, 1-2 / 51-52, Zagreb, 2000., 147-164.
100. Hrvatsko filozofsko nasljeđe, Hrvatska i Europa, sv. II, Srednji vijek i renesansa (XIII.-XVI. stoljeće), HAZU, Zagreb, 2000., 777-800.
101. Doprinos Branka Vodnika hrvatskoj enciklopedistici, Zbornik o Branku Vodniku, književnom povjesničaru (znanstveni skup, Zagreb – Varaždin, 15.-16. travnja 2000.), Zagreb, 2001., 239-259.
102. Zimmermannovo poimanje filozofije i filozofiranja, znanstveni skup život i djelo Stjepana Zimmermanna, HAZU i Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb, 5. prosinca 2000.
103. Kodeks etike za računovođe – putovi moderne etike, Računovodstvo, revizija i financije, 8, 2001., 40-44.
104. Venezia: mito e antimito nelle opere di Francesco Patrizi da Cherso (Frane Petrić), Nicolo Vito di Gozze (Nikola V. Gučetić) e Matteo Ferchi (Matija Frkić), Mito e antimito di Venezia nel bacino adriatico (secoli XV-XIX), Atti del I. Convegno italo-croato, Venezia, Fondazione Giorgio Cini, 11.-13. studenoga 1997. (a c. Sante Graciotti), Rim, 2001., 77-99.
105. Stanje istraživanja lika i djela Frane Petrića, Dani Frane Petrića, HFD, Zagreb, biblioteka Filozofski glasnik, niz Libellus, 9, 2001., 39-47 (hrv. i engl.).
106. Novi prilozi proučavanja renesansne filozofije, Filozofska istraživanja, 80, god. 21, sv. 1, 2001., 195-204.
107. Frane Petrić, u: Hrvatska filozofija I. Studije i odabrani tekstovi, Scopus, Zagreb, 2001., 119-163.
108. Nikola Vitov Gučetić, *ibid.*, 163-197.
109. Poimanje oblikotvornosti u filozofiranju Pavla Vuk-Pavlovića, Znanstveni skup Pavao Vuk-Pavlović – život i djelo, HAZU i Institut za filozofiju, Zagreb, 15.-16. studenoga 2001.

JOSIP SEČEN

Josip Sečen, diplomirani inženjer naftnog rudarstva i doktor tehničkih znanosti iz područja rudarstva, rođen je 20. rujna 1939. u Opatiji. Gimnaziju je završio u Zagrebu 1958., a diplomirao je na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu godine 1965.

Od 1966. neprekidno radi u INI-Industriji nafte, gdje je obnašao različite dužnosti; bio je pogonski inženjer na poslovima proizvodnje nafte i plina na poljima Stružec i Mramor Brdo, radio je na poslovima inženjera referenta, zatim samostalnog inženjera te šefa skupine i odjela za rezerve i projektiranje razrade naftnih, plinskih i plinsko-kondenzatnih ležišta u službi proizvodnje itd. Bio je i potpredsjednik Poslovnog odbora INE-Naftaplina zadužen za proizvodnju te upravitelj Sektora za istraživanje i razvoj. Sada je savjetnik izvršnog direktora Segmenta za istraživanje i proizvodnju nafte i plina.

Sudjelovao je u izradi više od 40 elaborata o rezervama i projekata o razradi ležišta ugljikovodika primarnim metodama iskorištavanja. Bio je konzultant pri izradi mnogobrojnih elaborata takvih sadržaja. Neprekidno je uključen u izradu godišnjih i srednjoročnih planova proizvodnje nafte i plina i strategija razvoja djelatnosti istraživanja i proizvodnje nafte i plina.

Godine 1982. doktorirao je s disertacijom *Mogućnost primjene tekućina podatljivih miješanja za istiskivanje nafte iz ležišta u SR Hrvatskoj* u kojoj je dokazao da se i nakon sekundarnih metoda iskorištavanja ležišta može u tercijarnoj fazi uspješno primijeniti CO_2 za istiskivanje nafte.

Godine 1996. izabran je za redovitog profesora na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na poslijediplomskom studiju drži nastavu iz predmeta racionalno vođenje razrade i iskorištavanje ležišta ugljikovodika te odabrana poglavlja iz razrade naftnih, plinskih i plinsko-kondenzatnih ležišta.

Dosadašnja znanstvena djelatnost dr. Josipa Sečena obuhvaća područje razrade naftnih, plinskih i plinsko-kondenzatnih ležišta primarnim, sekundarnim i tercijarnim metodama, analiza gubitka tlaka u uzlaznim cijevima i površinskim sapnicama eruptivnih bušotina i poboljšanje metoda proračuna optimalnih

promjera, projektiranja i interpretacije hidrodinamičkih mjerenja naftnih i plinskih bušotina i energetske politike.

Sudjelovao je na mnogobrojnim međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima sa zapaženim predavanjima. Bio je također voditelj znanstvenih projekata. Član je mnogih znanstvenih i stručnih društava. Dugogodišnji je član Akademijinog Znanstvenog vijeća za naftu.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Pridobivanje nafte eruptivnim načinom, RGN fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1977., 167 str. + 102 slike.
2. Istiskivanje nafte tekućinama podatljivim miješanju, INA-Naftaplin Zagreb, 1987., 188 str. + 124 slike.

Poglavlja u knjizi

1. I. Ibrahimpašić, J. Sečen, V. Horvat, Proizvodnja nafte i plina i ekonomski aspekti, VII. poglavlje knjige D. Lalića i M. Kolomba, Mikroekonomika i razvoj u procesnoj industriji, Poslovna zajednica Nafta, Zagreb, 1980., 209-260, 17 slika.
2. J. Sečen, A. Bauk, Razrada plinskih i plinsko-kondenzatnih ležišta, III. poglavlje knjige skupine autora, Prirodni plin, INA-Nafaplin Zagreb, 1989., 55-123, 45 slika.

Znanstveni radovi objavljeni u časopisima

1. J. Sečen, B. Barić, Način određivanja površinskih sapnica, Nafta, 26 (6), 1975., 303-314.
2. Način prognoziranja indeksa proizvodnosti, Nafta, 27 (1), 1976., 19-25.
3. Način računanja točaka i predviđanja tokova indikatorskih krivulja, Nafta, 27 (6), 1976., 317-327.
4. Surface-choke measurement equation improved by field testing analysis, Oil and Gas Journal, 1976., 65-68.
5. J. Sečen, J. Gazdag, Određivanje početnih pridobivih zaliha nafte, otopljenog i slobodnog plina u razdoblju istraživanja, Nafta, 27 (12), 1976., 633-646.
6. Osvrt na članak Određivanje stijena nosilaca ugljikovodika na osnovi krivulja kapilarnih pritisaka mjerenih metodom utiskivanja žive, autora K. Krizmanića i T. Vojkovića, Nafta, 30 (1), 1979., 8-11.
7. Analiza dosadašnjih radova na povećanju stupnja iskorištenja naftnih ležišta i smjernice za buduće radove, Nafta, 30 (4), 1979., 175-183.
8. Primjena dopunskih metoda eksploatacije (sekundarne i tercijarne metode), Nafta, 31 (7-8), 1980., 355-368.
9. Oil recovery from reservoirs in SR Croatia, Nafta, 34 (7-8), 1983., 429-436.
10. Kako otkrivamo i razrađujemo ležišta ugljikovodika, Nafta, 38 (11-12), 1987., 633-646.
11. V. Sariđa, J. Sečen, T. Car, I. Horvat, Kako povećati efikasnost zavodnjavanja ležišta, Nafta, 38 (11-12), 1987., 659-674.
12. J. Sečen, B. Vlasić, B. Jančiković, V. Čorak, Većom kvalitetom radova do novih zaliha ugljikovodika, Nafta, 39 (11-12), 1988., 641-649.
13. J. Sečen, V. Sariđa, B. Goričnik, Pregled dostignuća Znanstvenog savjeta za naftu tijekom proteklih dvadeset godina, Nafta, 40 (4-5), 1989., 217-223.

Radovi s međunarodnih znanstvenih skupova

1. J. Sečen, L. Berdon, Proračun razrade plinsko-kondenzatnih ležišta metodom molnog balansa i korištenjem konstantnih faznih ravnoteža, Simpozij o razradi ležišta i pridobivanju nafte i plina, Cavtat, 18.-22. 10. 1976., Zbornik radova I, 35-46.
2. R. Đorđević, D. Babić, J. Sečen, Metodika izbora bušotina za obradu i interpretaciju postignutih rezultata, *ibid.*, 77-83.
3. J. Sečen, V. Sariđa, Utvrđivanje veličine ležišne energije u vodenom bazenu naftnog polja Stružec, Simpozij o razradi ležišta i pridobivanju nafte i plina, Cavtat, 18.-22. 10. 1976., Zbornik radova II, 35-46.
4. B. Barić, J. Sečen, Analiza dvofaznog protoka kroz sapnicu postavljenu na ušću eruptivne bušotine, *ibid.*, 41-48.
5. D. Babić, J. Sečen, Na koje sve načine oštećujemo produktivni sloj, Treći jadranski susreti bušača, Poreč, 23.-26. 5. 1976., Zbornik radova, 47-55.
6. J. Sečen, D. Babić, Analysis of additional drop in the vicinity of a well, 16th Oil and Gas Conference, Balatonfured, 24.-27. 9. 1977., Zbornik radova.
7. Analiza dosadašnjih radova na povećanju stupnja iskorištenja naftnih ležišta i smjernice za buduće radove, Simpozij o iscrpku ležišta, Zagreb, 11.-14. 12. 1978., Zbornik radova, 235-256.
8. J. Sečen, J. Rajković, Prilagođavanje Craigove metode proračuna zavodnjavanja iscrpljenih ležišta na djelomično iscrpljena ležišta nafte, Simpozij o iscrpku ležišta, Zagreb, 11.-14. 12. 1978., Zbornik radova, 211-234.
9. D. Babić, J. Sečen, How accurate are productivity measurements, 17th Oil and Gas Conference, Peć, 24.-26. 8. 1979.
10. Koje su sve mogućnosti povećanja iscrpka nafte, Četvrti jadranski susreti naftaša, Cavtat, 10.-17. 10. 1985., Zbornik radova.
11. EOR Processes for the Yugoslav Oil Production, 20th Itinerary Congress and Exhibition, Keszthely, 1.-3. 10. 1987.
12. A. Bauk, J. Sečen, R. Đorđević, Gas storage in a partially depleted gas reservoir, Symposium on Current Developments and Trends in Underground Storage of Natural Gas and LNG, United Nations Economic Commission for Europe, Pariz, 29. 5. – 2. 6. 1989., Topic B.
13. Z. Nađaković, J. Sečen, A. Bauk, Hydrocarbon Reserves – Estimation, Classification and Importance in Evaluation of Exploration Projects, Proceedings of the 1st International Symposium on Petroleum Geology, Zagreb, 18.-19. 4. 1996.
14. J. Sečen, Ž. Prnić, M. Valjak, Probable Discoveries of Hydrocarbon Reservoirs in Croatian Part of Pannonian Basin, 2nd International Symposium on Petroleum Geology, Zagreb, 22.-24. 4. 1999.
15. I. Steiner, Z. Hernitz, J. Sečen, By-passed Oil – A Contemporary Challenge, *ibid.*
16. Ž. Belošić, A. Bauk, J. Sečen, Istraživanje i proizvodnja nafte i plina u Hrvatskoj – stanje i perspektive, XV. međunarodni znanstveno-stručni susret stručnjaka za plin, Opatija, 3.-5. 5. 2000., Zbornik radova, 141-147.
17. N. Bokor, Z. Hernitz, J. Sečen, I. Steiner, By-passed Oil: Šandrovac Oilfield (Northern Croatia), 62nd EAGE Conference and Technical Exhibition, 29. 5. – 2. 6. 2000., SECC, Glasgow, Škotska.
18. J. Sečen, V. Kramberger, Gorivi članci – šansa za racionalno iskorištavanje plitkih plinskih ležišta, XVI. međunarodni znanstveno-stručni susret stručnjaka za plin, Opatija, 2.-4. 5. 2001., Zbornik radova, 107-114.
19. Hidrati metana – svjetski energetski potencijal, *ibid.*, 165-173.
20. J. Sečen, M. Perić, A. Bauk, Mogućnost istiskivanja nafte pomoću CO_2 u tercijarnoj fazi iskorištavanja ležišta, Međunarodni znanstveno-stručni skup o naftnom rudarstvu, Zadar, 2.-5. 10. 2001.

21. J. Sečen, A. Bauk, Revitalizacija starih naftnih polja, *ibid.*
22. J. Sečen, V. Bilić-Subašić, Utjecaj kvalitete nafte i režima iskorištavanja na iscrpak, *ibid.*

Radovi s domaćih znanstvenih skupova

1. D. Babić, J. Sečen, Utvrđivanje parametara dubokih vodonosnih slojeva i slojnih tekućina, Simpozij o istraživanju, eksploatiranju i gospodarenju podzemnim vodama, Zagreb, 29.-31. 3. 1978., Zbornik radova.
2. Mogućnosti povećanja iscrpka naftnih ležišta u SR Hrvatskoj, Četrdeset godina rada RGN fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1979., Zbornik radova, 451-466.
3. J. Sečen, H. Urbiha, M. Živković, Koji radovi i ulaganja prethode pojavi kapljice nafte na površini, Četvrti "Ružičkini dani", Borovo, 1984., Zbornik radova, 39-50.
4. V. Aksin, J. Sečen, Stanje i perspektiva razvoja istraživanja i proizvodnje nafte i gasa u SFR Jugoslaviji, Simpozij o mjestu i ulozi nafte i plina u razvoju Jugoslavije u razdoblju 1986.-1990. god., Zagreb, 1986., Zbornik radova Znanstvenog savjeta za naftu JAZU, 7-20.
5. J. Sečen, D. Timilić, B. Goričnik, M. Sarapa, M. Csisko, Mogućnosti primjene tercijarnih metoda pri iskorištavanju ležišta ugljikovodika, Konferencija "Strategija naučno-tehnološkog razvoja u geologiji, rudarstvu i metalurgiji Jugoslavije", Opatija, 1988., Zbornik radova, 213-321.
6. J. Sečen i suradnici, Razrada ležišta ugljikovodika, Znanstveni simpozij povodom 40. godišnjice RGN fakulteta, Zagreb, 16.-17. 11. 1989., Zbornik radova.
7. A. Bauk, J. Sečen, B. Barić, Razrada ležišta ugljikovodika, Simpozij "Doprinos rudarstva energetici Hrvatske", RGN fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 3. 12. 1993., Zbornik radova.
8. J. Sečen, B. Vlašić, A. Bauk, Istraživanje i proizvodnja nafte, plina i termalnih voda u Hrvatskoj, Znanstveni skup "Razvoj i dostignuća tehničkih područja u Hrvatskoj", Zagreb, 23. 9. 1994., Zbornik radova, 197-211.
9. J. Sečen, Ž. Prnić, Istraživanje i proizvodnja ugljikovodika u Hrvatskoj, Rudarsko-geološko-naftni zbornik, vol. 8, Zagreb, 1996., 19-25.

Savjetovanja i studije o razvoju energetike i naftne privrede

1. Stupanj iskorištenja naftnih i plinskih ležišta u SR Hrvatskoj i mogućnosti za njegovo povećanje, Savjetovanje o energetici u SR Hrvatskoj, Zagreb, 19.-20. 4. 1978., 289-303.
2. Grupa autora, Razvoj i stanje tehnologije u naftnom rudarstvu, Znanstveni savjet za naftu JAZU, Zagreb, 1979., Serija P, knj. 1, 35-36.
3. Grupa autora, Prijedlog aktivnosti i mjera za racionalizaciju i štednju u tekućem i dugoročnom razvoju naftne privrede, Znanstveni savjet za naftu JAZU, Zagreb, prosinac 1979., 109-128.
4. Proizvodnja nafte i plina u SR Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini, Savjetovanje o razvoju energetike Jugoslavije, 20.-22. 3. 1980., Zbornik radova.
5. Grupa autora, Valorizacija zemnog plina iz SR Slovenije kao sirovine za kemijsku industriju, INA-Industrija nafte Zagreb, Radna jedinica Razvoj i istraživanje, Zagreb, rujan 1980., 8-13.
6. Grupa autora, Studija o mogućnosti proizvodnje nafte i plina u SFR Jugoslaviji, RGN fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, svibanj 1981., 126-133.
7. Prijedlog simbola u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, Jugoslavensko savjetovanje "Nafta i standardizacija", Zadar, 10.-12. 3. 1982., C 6.

8. V. Aksin, J. Sečen, R. Filjak, Analiza postojećeg stanja istraženosti energetskih sirovina – sirove nafte i prirodnog gasa sa predlogom mera za intenziviranje istraživanja u zemlji i inozemstvu, Savezni geološki zavod, Beograd, travanj 1985.
9. V. Aksin, J. Sečen, Razvoj i perspektiva istraživanja i proizvodnje nafte i gasa u Jugoslaviji, Jugoslavenski savez društava za širenje naučnih saznanja "Nikola Tesla", Jugoslavenska naučna tribina, Beograd, 1986., 347-356.
10. Metode iskorištavanja naftnih ležišta – svjetska i domaća praksa, Jugoslavenski savez društava za širenje naučnih saznanja "Nikola Tesla", Jugoslavenska naučna tribina, Beograd.

Stručni radovi

1. Prijedlog standardnih oznaka, naziva i jedinica, stručni časopis DIT INA-Naftaplin, studeni 1979., 39-43.
2. J. Sečen, V. Sariđa, Sekundarne metode – očekivani i postignuti efekti zavodnjavanja ležišta, stručni časopis DIT INA-Naftaplin, Zagreb, travanj 1988., 97-104.
3. M. Juričić, J. Sečen, INA-Naftaplin u energetici Republike Hrvatske u narednim godinama, stručni časopis DIT INA-Naftaplin, Zagreb, siječanj – lipanj 1993.

Popis tehničkih unapređivanja

1. Prilagođavanje Craigove metode proračuna zavodnjavanja na djelomično iscrpljena ležišta, 1978.
2. Planiranje otklanjanja oštećenja bušotina, 1984.
3. Promjena režima iskorištavanja za naftno polje Beničanci u cilju povećanja iscrpka i regulacije udjela vode u proizvodnji, 1985.
4. Povećanje efikasnosti zavodnjavanja na polju Žutica – jug, 1988.
5. Nova metoda za rano otkrivanje energetskih mehanizama u nadpritisnutim plinskim ležištima, 1998.
6. Metoda određivanja PVT svojstava, 2000.

ANTE SIMONIĆ

Rođen je 19. rujna 1949. u Rijeci, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Maturirao je 1968. te diplomirao na Medicinskom fakultetu u Rijeci 1973.

Godine 1975. se zapošljava na Medicinskom fakultetu u Rijeci kao asistent u Zavodu za farmakologiju na kome i danas radi. Magistrirao je 1977. te doktorirao 1980.

Od 1985. predstojnik je Zavoda za farmakologiju, a od 1991. i predstojnik istoimene katedre. Docent je postao 1981., izvanredni profesor 1987., a redoviti profesor 1990.

Organizira i vodi dodiplomsku i poslijediplomsku nastavu većeg broja kolegija, te predaje u različitim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu, a bio je dvadesetak puta mentor tijekom izrade magistarskih radova i doktorskih disertacija.

U nekoliko navrata boravio je na kraćem ili dužem usavršavanju u različitim ustanovama u zemlji i inozemstvu. Primjerice, 1978. boravio je na Farmakološkom institutu nobelovca C. Heymansa, na Medicinskom fakultetu u Gentu (Belgija). U istom institutu je opet boravio dva mjeseca 1995. Tijekom 1981. završio je tečaj iz kliničke i predkliničke farmakologije u Royal Postgraduate Medical School, Hammersmith Hospital, University of London (Velika Britanija). Tijekom 1982. i 1983. boravio je kao Fulbrightov stipendist na znanstvenom usavršavanju kod prof. dr. E. F. Domina, Department of Pharmacology, School of Medicine, University of Michigan, Ann Arbor (Sjedinjene Američke Države), itd.

Godinama recenzira članke u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima. Bio je ili je još član uredništva većeg broja časopisa: *Acta Facultatis medicae Fluminensis*, *Medicina*, *Croatian Medical Journal*, *Archives internationales de Pharmacodynamie et de Therapie*, *Pharmaca* i *Medicus*. Recenzent je većeg broja knjiga.

Voditelj je niza znanstvenih projekata, učinio je mnogobrojne stručne ekspertize u farmaceutskoj industriji i sudski je vještak. Aktivno je sudjelovao

u radu mnogih nacionalnih i međunarodnih znanstvenih i stručnih sastanaka. Bio je pozvani predavač, te član i predsjednik kongresnih odbora u većem broju zemalja.

Autor je 260 znanstvenih radova (publikacija i kongresnih priopćenja), osam stručnih radova (publikacija i kongresnih priopćenja), te 12 knjiga ili dijelova knjiga.

U CC i SCI objavljeno je 29 radova, a broj citata u SCI je 96.

Prof. Simonić sudjelovao je u radu mnogih tijela Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i ostalih obrazovnih, znanstvenih i zdravstvenih ustanova. Bio je dva puta predsjednik Hrvatskog farmakološkog društva, bio je predsjednik Zajednice medicinskih fakulteta, član povjerenstva za izradu Zakona o visokim učilištima Republike Hrvatske, član Znanstvenog područnog vijeća biomedicinskih znanosti Republike Hrvatske, predsjednik Upravnog odbora Kliničkog bolničkog centra Rijeka i predsjednik Upravnog vijeća Klinike za ortopediju Lovran. Od 1990. do 1994. bio je dekan i ravnatelj Medicinskog fakulteta u Rijeci. Godine 1990. i 1991. bio je savjetnik u Ministarstvu zdravstva i član Komisije za lijekove Republike Hrvatske, te utemeljitelj i član Izvršnog odbora *Academicusa* i nekoliko humanitarnih udruga.

Tridesetak godina vrlo aktivno radi u različitim društveno-športskim organizacijama grada, regije i države.

Član je mnogobrojnih stručnih i znanstvenih udruženja u zemlji i inozemstvu, primjerice: Hrvatskog liječničkog zbora, Svjetskog farmakološkog društva (IUPHAR), Hrvatskog društva za pomorsku, podvodnu i hiperbaričku medicinu, Internacionalnog toksikološkog društva, Collegium Internationale Neuro-Psychopharmacologicum (CINP), European College of Neuropsycho-pharmacology (ECNP), Federation of European Pharmacological Societies (EPHAR), Calcium Club itd.

Profesor Simonić je dao veliki prinos u razvoju farmakologije i neuroznanosti na Medicinskom fakultetu u Rijeci, kao i razvoju Medicinskog fakulteta u Rijeci u svojstvu dekana.

Također je uvelike pridonio razvoju znanosti u Hrvatskoj kao član stručnih tijela u Ministarstvu znanosti, Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu prosvjete, te obnašanjem dužnosti predsjednika Saborskog odbora za obrazovanje, znanost i kulturu.

Bio je predsjednik Lions Cluba Rijeka, podpredsjednik je Hrvatske seljačke stranke, saborski je zastupnik, član je odbora za dodjelu Državne nagrade za znanost, član je Hrvatskog povjerenstva za suradnju s UNESCO-om, predsjednik je Odbora Nagrade Ivan Filipović, predsjednik je manifestacije Nazorovi dani.

POPIS RADOVA

Knjige i prilozi u knjigama

1. D. Atanacković i A. Simonić, Opća farmakologija, udžbenik, Školska knjiga, Zagreb, 1986., 127 str. (II. izdanje, Zagreb, 1988.; III. izdanje, Zagreb, 1988.).
2. D. Atanacković i A. Simonić, Farmacologia generale, prijevod R. Sandalj, Manuali dell'Università di Rijeka, Rijeka, 1989., 234 str. (II. izdanje, Rijeka, 1993.).

3. A. Simonić, D. Atanacković, G. Župan i J. Randić, Farmakologija (Osnove farmakoinformatike i farmakoterapije s komentarom Jugoslavenske materije medike i farmakografijom), udžbenik, Školska knjiga, Zagreb, 1990., 337 str.
4. A. Simonić i V. Gjuriš, Čimbenici koji modificiraju djelovanje lijekova, poglavlje iz udžbenika Medicinska farmakologija, urednici: M. Bulat, J. Geber, Z. Lacković, Medicinska naklada, Zagreb, 1999., 63-78.
5. A. Simonić i V. Gjuriš, Istraživanje novih lijekova i kontrola lijekova, poglavlje iz udžbenika Medicinska farmakologija, *ibid.*, 79-91.
6. J. Geber i A. Simonić, Farmakologija autonomnog živčanog sustava, poglavlje iz udžbenika Medicinska farmakologija, *ibid.*, 93-134.
7. Znanost (Najveća avantura i izazov ljudskog roda), Sveučilište u Rijeci, Vitagraf d. o. o., Rijeka, 1999., 481 str. (II. nadopunjeno izdanje, Rijeka, 2001., 483 str.).
8. Tragovima znanja u budućnosti (Quo vadis scientia?), Sveučilište u Rijeci, Vitagraf d. o. o., Rijeka, 1999., 645 str. (II. nadopunjeno izdanje, Rijeka, 2001., 677 str.).
9. Civilizacijske razmeđe znanja (Misterije kulture tijekom povijesti), Sveučilište u Rijeci, Vitagraf d. o. o., Rijeka, 2000., 891 str.

Znanstveni radovi

1. D. Atanacković, R. Dimnik, J. Erčić, A. Simonić, S. Štajnfl, Influence of physical exercise on serum and cholesterol and total lipids in rats fed a fat-rich diet, Acta Pharm. Jugoslav., 24/3, 1974., 143-145.
2. D. Atanacković, A. Simonić, Razlike u reaktibilnosti izoliranih atrija zamorčadi i štakora na kronotropno djelovanje metilksantina, Arhiv hig. rada i toksikol., 28, 1977., 403-404.
3. D. Atanacković, A. Simonić, Mehanizam kronotropnog djelovanja teofilina u štakora, Medicina, 1, 1978., 9-13.
4. D. Atanacković, A. Simonić, Mehanizam kronotropnog djelovanja kofeina u štakora, Medicina, 1, 1978., 5-8.
5. D. Atanacković, A. Simonić, Experimental spinal cord injury and catecholamines, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 1471, 1978., 6-8.
6. D. Atanacković, A. Simonić, Utjecaj klorpromazina, morfina i tiopentala na žeđanje u štakora, Farmac. glas., 10, 1978., 373-379.
7. A. Simonić, W. A. Buylaert, M. G. Bogaert, Does bromocriptine possess alpha-lytic properties?, Arch. int. Pharmacodyn. Ther., 236/2, 1978., 323-324.
8. D. Atanacković, A. Simonić, D. Darzynkiewitz-Czernik, Influence of calcium on the responses of the isolated rat atria to caffeine and ethanol, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 14/3, 1978., 429-437.
9. A. Simonić, W. A. Buylaert, Bromocriptine and alpha-adrenergic receptors, Société Belge de Physiologie et de Pharmacologie, Leuven (Belgija), 1978.
10. D. Atanacković, A. Simonić, Effects of chlorpromazine, morphine and thiopental in water deprived rats, Acta Pharm. Jugoslav., 29/2, 1979., 77-82.
11. A. Simonić, D. Atanacković, B. Batistić, D. Jeličić, Motor activity, biogenic amines, and histological changes after spinal cord contusion, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 15, 1979., 455-458.
12. D. Atanacković, B. Batistić, A. Simonić, Histološke promjene kičmene moždine uzrokovane njenom kontuzijom, Medicina, Suppl. 1 (Acta Fac. Med. Flum.), 16/5, 1979., 5-8.
13. D. Atanacković, A. Simonić, A. Frković, Mehanizam kronotropnog djelovanja kofeina i teofilina u zamorčadi, Arh. hig. rada toksikol., 31, 1980., 165-175.

14. Utjecaj biogenih amina, holinergika, gaba-e, glicina i piracetama na funkciju traumatizirane kičmene moždine, doktorska disertacija, Rijeka, 1980.
15. D. Atanacković, A. Simonić, B. Jamnicky, Influence of dihydroergotoxine and piracetam on creatine kinase activity in contusioned spinal cord, Arch. int. Pharmacodyn. Ther., 250, 1981., 266-272.
16. N. Smokvina-Čaruvija, A. Simonić, D. Atanacković, Metodološki aspekti ispitivanja aktivnosti adrenergičkih receptora aorte kunića, Medicina, 17, 1980., 167-170.
17. D. Atanacković, A. Simonić, Djelovanje nekih agonista i antagonista dopamina na žeđanje štakora, Medicina, 18, 1982., 9-11.
18. D. Atanacković, A. Simonić, Piracetam i aktivnost alfa- i beta-adrenergičkih, dopaminskih i muskarinskih receptora, Lij. vjes., 103, 1981., 545-549.
19. A. Simonić, D. Atanacković, Novi aspekti liječenja senilne demencije Alzheimerovog tipa, I. stručni sastanak kliničkih farmakologa Jugoslavije, Zagreb, 1984.
20. E. F. Domino, N. Fukada, A. Simonić, Comparative electroencephalograph and gross behavioral effects of phencyclidine related substances and various centrally acting drugs in Macaca mulata, Phencyclidine and related Arylcyclohexylamines: Present and Future Applications (J. M. Kamenka, E. F. Domino, P. Geneste Edts), NPP Books, Ann Arbor (USA), 1983., 369-395.
21. E. F. Domino, R. C. Pohland, A. Simonić, Electroencephalographic and overt behavioral effects of phencyclidine and two of its metabolites in Macaca mulata, *ibid.*, 249-255.
22. D. Atanacković, V. Golubović, A. Simonić, Halotan i homeostazni mehanizmi krvnog tlaka, Medicina, 18, 1982., 99-101.
23. A. Simonić, D. Atanacković, Utjecaj ergotalkaloida dihidroergotoksina (DHE) i bromokriptina na motoričku aktivnost kunića sa kontuzijom kičmene moždine, Kongres ortopeda Jugoslavije, Lovran, 1984.
24. D. Atanacković, A. Simonić, V. Golubović, Neurotransmission on spinal reflex during halothane anaesthesia, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, Suppl. 2, 1983., 308-310.
25. D. Atanacković, G. Večerina, A. Simonić, Influence of histamine on the smooth muscle tonus of human umbilical vein, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, Suppl. 2, 1983., 311-312.
26. A. Simonić, D. Atanacković, Utjecaj ergotalkaloida dihidroergotoksina (DHE) i bromokriptina na motoričku aktivnost kunića sa kontuzijom kičmene moždine, XV. ortopedsko-traumatološki dani Jugoslavije – vertebrološki dani u Lovranu (urednik R. Mihelčić), Rijeka, 1984., 572-578.
27. V. Golubović, D. Atanacković, A. Simonić, Značenje noradrenergijske neurotransmisije za ostvarivanje depresivnog djelovanja halotana na spinalni refleks, Medicina (Acta Fac. med. Flum.), 19, Suppl. 1, 1983., 11-17.
28. D. Atanacković, G. Župan, A. Simović, J. Maksimović, Aktivnost histaminskih H_1 i H_2 receptora i tonus glatkih mišića stijenke humane umbilikalne vene, Medicina, 3/4, 1983., 57-60.
29. D. Atanacković, A. Simonić, D. Jeličić, Utjecaj ribonukleinske kiseline, piracetama, kofeina i elektrošoka na aktivno izbjegavanje kazne, Medicina, 20/1-2, 1984., 19-23.
30. A. Simonić, J. Roganović, D. Atanacković, Utjecaj piracetama na proces konsolidacije neposredno stečenog znanja u uvjetima djelovanja elektrošoka, Medicina, 20/1-2, 1984., 25-28.
31. D. Atanacković, G. Župan, A. Simonić, Značenje histaminskih H_1 i H_2 receptora za kontraktilno djelovanje histamina na humanu umbilikalnu venu, Jugoslav. ginek. opstet., 25, 1984., 51-53.

32. A. Simonić, D. Atanacković, Neki aspekti farmakoterapije kontuzije kičmene moždine, Simpozij "Istraživanja domaćih lijekova – naše mogućnosti farmakološke evaluacije", Sarajevo, 1984.
33. A. Simonić, D. Atanacković, Effect of piracetam on motor activity of spinal cord injured rabbits, Arch. int. Pharmacodyn. Ther., 272/2, 1984., 296-303.
34. D. Atanacković, A. Simonić, J. Roganović, Influence of piracetam on active avoidance behaviour in rats, Acta Pharm. Jugosl., 34, 1984., 139-142.
35. H. Krutak-Krol, A. Simonić, E. F. Domino, Comparative muscarinic and nicotinic cholinergic mechanisms in inducing EEG and major motor seizures in the rat, Pharmacologist, 26/3, 1984., 118.
36. D. Atanacković, A. Simonić, M. Stamenković, Uticaj kofeina, papaverina i piracetama na žeđanje štakora, Arh. farm., 34/6, 1984., 317-324.
37. A. Simonić, D. Atanacković, M. Stamenković, Blokiranje alfa i beta adrenergijskih receptora u središnjem živčanom sustavu i pijenje u štakora, Medicina, 20/4, 1984., 109-112.
38. V. Golubović, D. Atanacković, A. Simonić, Utjecaj serotoninske neurotransmisije na veličinu spinalnog refleksa u toku anestezije halotanom, Acta Fac. Med. Flum., 9/1-4, 1984., 14-18.
39. A. Simonić, D. Atanacković, The influence of serotoninergic neurotransmission on the motor activity of the rabbit with the contusioned spinal cord, Neurologija, 33/3-4, 1984., 89-96.
40. H. Krutak-Krol, A. Simonić, E. F. Domino, Nicotinic and muscarinic mechanisms in inducing EEG and motor seizures, Pharmacology Meetings, Indianapolis (USA), kolovoz, 1984.
41. A. Simonić, D. Atanacković, L. Gović, G. Golčić, Utjecaj kofeina i teofilina na tonus glatkih mišica aorta kunića, Farm. glas., 9, 1985., 245-249.
42. E. F. Domino, A. Simonić, H. Krutak-Krol, Comparative muscarinic and nicotinic cholinergic mechanisms involved in seizures inducet by cholinesterase inhibitors, Fifth Annual Chemical Defense Bioscience Review, Columbia, Maryland (USA), svibanj, 1985.
43. D. Atanacković, A. Simonić, M. Stamenković, Djelovanje pirogalola, 1-dioksifenilalanina (1-DOPA), metil DOPA-e i rezerpina na žeđanje kod štakora, Arh. farm., 35/52, 1985., 207-213.
44. The cholinergic hypothesis for dementia of the Alzheimer type, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 21, Suppl. 3, 1985., 349-350.
45. A. Simonić, J. Roganović, D. Atanacković, Effect of anticholinergic agents on the rectal temperature in rats, *ibid.*, 351-352.
46. A. Simonić, J. Roganović, D. Atanacković, The role of muscarinic and nicotinic receptors in central cholinergic hypothermia in rats, *ibid.*, 353-354.
47. A. Simonić, G. Župan, D. Atanacković, M. Krstulja, Influence of arecoline, physostigmine and lecithin on the passive avoidance acquisition in nucleus basalis lesioned rats, *ibid.*, 355-357.
48. A. Simonić, J. Roganović, D. Atanacković, Kolinergijska neurotransmisija i tjelesna temperatura u štakora, Acta Fac. Med. Flum., 10, 1985., 28-31.
49. A. Simonić, G. Župan, D. Atanacković, M. Krstulja, Utjecaj oštećenja nucleus basalis na pasivno izbjegavanje kazne u štakora, *ibid.*, 43-45.
50. A. Simonić, D. Atanacković, B. Batistić, The influence of piracetam on the motor activity of rabbits with contusioned spinal cord, Scand. J. Rehab. Med., Suppl. 17, 1988., 125-130.
51. A. Simonić, D. Atanacković, M. Stamenković, Serotoninska neurotransmisija i žeđanje u štakora, Acta Fac. Med. Flum., 11, 1986., 33-36.

52. A. Simonić, D. Atanacković, Neki novi aspekti farmakoterapije kontuzije kičmene moždine, Radovi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 23, 1986., 277-286.
53. A. Simonić, D. Atanacković, N. Brkić, Utjecaj noradrenalina i adrenalina na djelovanje lidokaina tijekom lokalne anestezije, Acta stom. Croat., 20/2, 1986., 153-159.
54. A. Simonić, G. Župan, D. Atanacković, Utjecaj intrahipotalamičke injekcije noradrenalina, dibenamina i dibenzilina na rektalnu temperaturu u štakora, Medicina, 22, 1986., 47-50.
55. D. Atanacković, A. Simonić, V. Golubović, Uloga dopaminergičke neurotransmisije u djelovanju halotana na kičmenu moždinu, *ibid.*, 89-92.
56. E. F. Domino, A. Simonić, H. Krutak-Krol, EEG evidence of multiple opioid receptor agonists in Macca mulata, Pharmacologist, 27/3, 1985., 580.
57. E. F. Domino, H. Krutak-Krol, A. Simonić, Comparative muscarinic and nicotinic cholinergic mechanisms inducing EEG and major motor seizures in the rat, Conference of the Neurobiology of Acetylcholine, Chicago (USA), lipanj, 1985.
58. E. F. Domino, A. Simonić, H. Krutak-Krol, Muscarinic and nicotinic mechanisms of seizures induced by cholinesterase inhibitors: Observations on diazepam and midazolam as antagonists, Neurobiology of Acetylcholine (J. Dun, R. L. Nand Perlman Edts), Plenum Press, 1986., 473-488.
59. A. Simonić, G. Župan, Redergin i demencija Alzheimerovog tipa, Znanstveno-stručni sastanak "Redergin u neurološkim i kardiovaskularnim smetnjama, argumenti za i protiv", Ljubljana – Kranjska Gora, 1986.
60. Redergin i kontuzija kičmene moždine, *ibid.*
61. A. Simonić, J. Roganović-Đorđević, Regulacija tjelesne temperature i kolinergijska neurotransmisija u središnjem živčevlju štakora, Medicina, 23, 1987., 7-9.
62. B. Radošević-Stašić, M. Ćuk, L. Stojanov, G. Župan, Z. Trobonjača, R. Salamon, A. Simonić, D. Rukavina, Modulation of immune response produced by the damage of cholinergic projections to neocortex in rats, Eight European Immunology Meeting, Zagreb, 1987., Period. biol., 89, Suppl. 1, 1987., 62, Abs. 10-37.
63. A. Simonić, G. Župan, Razlika u intenzitetu inhibicije pasivnog izbjegavanja kazne između atropinizacije i lezije nukleus bazalis ekvivalenta u štakora, Medicina, 23, 1987., 93-96.
64. A. Simonić, J. Roganović-Đorđević, V. Golubović, Influence of various cholinergic and anticholinergic drugs on rectal temperature in rats, Arch. int. Pharmacodyn. Ther., 294, 1988., 273-282.
65. A. Simonić, G. Župan, Passive avoidance deficit in rats with disruption of cortical cholinergic input can be improved by lecithin or arecoline, but not by piracetam, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 24/2, 1988., 145-153.
66. G. Župan, A. Simonić, M. Krstulja, The influence of unilateral or bilateral lesion of the nucleus basalis on the passive avoidance responses in rats, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 25, Suppl. 7, 1989., 161-162.
67. A. Simonić, G. Župan, Passive avoidance behaviour changes produced by the atropinisation and the nucleus basalis lesions in rats, *ibid.*, 135-136.
68. A. Simonić, G. Župan, J. Mršić, The influence of piracetam and cholinomimetics on the passive avoidance behaviour in the nucleus basalis lesioned rats, Simpozij "Neurotransmiteri i modulacija ćelijske funkcije", Izvodi radova, 58, Niška Banja, 1989.
69. G. Župan, A. Simonić, Lecithin and arecoline improve passive avoidance behaviour in the nucleus basalis lesioned rats, Period. biol., 91/2, 1989., 205-212.

70. A. Simonić, G. Župan, J. Mršić, The influence of piracetam and cholinomimetics on passive avoidance behaviour in nucleus basalis lesioned rats, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 25/3, 1989., 431-435.
71. G. Župan, A. Simonić, Lecithin and arecoline improve the passive avoidance behaviour in nucleus basalis lesioned rats, Klinische Pharmakologie, 2, Pharmacological Interventions on Central Cholinergic Mechanisms in Senile Dementia (Alzheimer's Disease) (H. Kewitz, T. Thomsen, V. Bickel Edts), W. Zuckschwerdt Verlag, München – Bern - Wien – San Francisco, 1989., 262-264.
72. A. Simonić, G. Župan, Various acetylcholinesterase inhibitors and passive avoidance behaviour in nucleus basalis lesioned rats, *ibid.*, 265-267.
73. A. Simonić, G. Župan, Effect of dihydroergotoxine and cholinomimetics on passive avoidance behaviour in rats with disruption of cortical cholinergic innervation, XIth International Congress of Pharmacology, Amsterdam, 1990., Europ. J. Pharmacol., 183/3, 1990., 927.
74. A. Simonić, G. Župan, E. F. Domino, Effects of various cholinomimetic agents on passive avoidance behaviour in the nucleus basalis lesioned rats, Iugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta, 26, 1990., 267-274.
75. B. Radošević-Stašić, M. Ćuk, I. Šutić-Mrakovčić, Z. Trobonjača, R. Salamon, L. Stojanov, D. Rukavina, G. Župan, A. Simonić, Immunological consequences of lesions of nucleus basalis in rats, Intern. J. Neuroscience, 51, 1980., 325-327.
76. G. Župan, A. Simonić, V. Đorđević, Dihidroergotoksin i pasivno izbjegavanje kazne u štakora s oštećenom kolinergičkom inervacijom korteksa, Acta Fac. Med. Flum., 16, 1991., 7-12.
77. M. Stamenković, A. Simonić, D. Atanacković, Utjecaj fizostigmina, arekolina, neostigmina i atropina na pijenje vode u žednih štakora, Acta Fac. Med. Flum., 16, 1991., 13-18.
78. B. Nemec, M. Pećina, B. Batistić, A. Simonić, D. Matovinović, I. Bojanić, Utjecaj pasivnog pokretanja na obnavljanje hrskavice koljena kunića, Orth. et Traumat., 23/2-3, 1992., 68-69.
79. D. Štimac, G. Župan, A. Simonić, Utjecaj 5-hidroksitriptamina i histamina na mišiće izolirane šarenice govedeg oka, Medicina, 28, 1992., 147-150.
80. A. Simonić, B. Vrhovac, Clinical pharmacology in Eastern European countries, Int. J. Clin. Pharmacol. Ther. Toxicol., 31/6, 1993., 301-308.
81. V. Ružić, A. Simonić, Identifikacija ljekovite biljke iz glagoljskog travarskog recepta (Identification of medical plant from glagolitic medical recepie), Acta Fac. Med. Flum., 18/1, 1993., 5-9.
82. G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, Utjecaj amlodipina na pasivno izbjegavanje kazne u intaktnih i hipoksiji izloženih štakora (The effect of amlodipine on passive avoidance behaviour in intact or hypoxia-exposed rats), *ibid.*, 25-31.
83. G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, Effects of nicardipine, felodipine and nifedipine on passive avoidance behaviour of intact and hypoxia-exposed rats, Arch. Int. Pharmacodyn. Ther., 325, 1993., 61-69.
84. A. Simonić, P. Draganić, B. Nemec, Motor activity of spinal cord injured rabbits, XIXth Collegium Int. Neuro-Psychopharmacol. Congress, Washington, D.C., 1994., Neuropsychopharmacol., 10, 1994. (35/Part 2), 1994., P-174-178.
85. V. Eraković, J. Križ, J. Mršić, G. Župan, J. Varljen, C. Milin, A. Simonić, Dynamics of brain free fatty acid pool in penicilin induced epileptic seizures in rats, Federation of Europ. Biochem. Soc. (FEBS), Special Meeting Biological Membranes, Helsinki/Espoo (Finska), 1994.
86. G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, E. Pernjak-Pugelj, J. Tomac, B. Batistić, Vulnerability of the Ca_1 subfield of the hippocampus in hypoxic and ischemic conditions in rats, 16th Alps Adria Meeting of Anatomists, Zagreb, 1993.

87. J. Križ, G. Župan, J. Varljen, A. Simonić, J. Mršić, Effect of nimodipine on the brain free fatty acid level in rats with penicilin-induced seizures, XIIth Int. Congr. Pharmacol., Montreal (Kanada), 1994., Can. J. Physiol. Pharmacol., 72/1, P 13.13.14, 1994., 398.
88. G. Župan, J. Mršić, V. Eraković, A. Simonić, J. Varljen, The influence of nimodipine and amlodipine on the brain free arachidonic acid level and behavior in hypoxia-exposed rats, *ibid.*
89. J. Mršić, G. Župan, V. Eraković, J. Varljen, A. Simonić, J. Križ, Nimodipine prevents the rise in the brain free arachidonic acid level in hypoxia-exposed rats, *ibid.*
90. V. Eraković, J. Varljen, J. Mršić, G. Župan, A. Simonić, Changes in brain free fatty acid level induced by hypoxia and epilepsy in rats, *ibid.*
91. J. Križ, G. Župan, J. Varljen, V. Eraković, A. Simonić, J. Mršić, Effect of nimodipine on the brain free fatty acid level in rats with penicilin-induced seizures, *ibid.*
92. D. Bobinac, D. Matešić, D. M. Dragojević, R. Jerković, T. Šoić, A. Simonić, Influence of repeated tonic-clonal convulsions on the deep dorsal muscle and diaphragm of the rat, 16th Alps Adria Meeting of Anatomists, Zagreb, 1993., Period. biol., 96/1, 1994., 83-84.
93. V. Eraković, G. Župan, J. Križ, J. Mršić, A. Simonić, J. Varljen, Influence of nicardipine on the brain free fatty acids level in peniciline-induced seizure in rats, Acta Fac. Med. Flum., 19, Suppl. 1, 1994., 19-22.
94. J. Križ, G. Župan, M. Križ, A. Simonić, Effects of intrahipocampal injection of kainic acid on EEG and groos behaviour in rats, *ibid.*, 13-18.
95. J. Križ, G. Župan, J. Mršić, J. Tomac, E. Pernjak-Pugel, V. Eraković, A. Simonić, B. Batistić, Epileptic seizures induce damage of the hippocampal pyramidal neurons, *ibid.*, 23-25.
96. V. Eraković, J. Križ, J. Mršić, A. Simonić, J. Varljen, The influence of amlodipine on the brain free fatty acid level in penicilin-induced seizures in rats, 6th International Symposium on Pharmacological Control of Calcium and Potassium Homeostasis Biological Therapeutical and Clinical Aspects, Firenze (Italija), 4.-6. listopada 1994.
97. J. Križ, G. Župan, M. Križ, A. Simonić, Effect of nimodipine on EEG activity and EEG power spectra in kainic acid-induced seizures in rats, *ibid.*
98. P. Draganić, A. Simonić, B. Nemec, Felodipine, hydropiridine calcium channel blocker and motor activity of spinal, cord injured rabbits, *ibid.*
99. J. Mršić, V. Eraković, G. Župan, J. Križ, A. Simonić, J. Varljen, Effects of nicardipine on the brain free arachidonic acid level, and passive avoidance behavior in hypoxia-treated rats, *ibid.*
100. V. Eraković, J. Varljen, G. Župan, J. Mršić, J. Križ, A. Simonić, Č. Milin, The influence of indomethacin on the brain free fatty acid pool in hypoxia-exposed rats, Hrvatsko biokemijsko društvo (HB 94), Godišnjak hrvatskih biokemičara, Opatija, 14.-15. listopada 1994.
101. G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, Piracetam and oxiracetam prevent hypoxia-induced impairment of passive avoidance behavior in rats, Neurol. Croat., 43/4, 1994., 233-239.
102. V. Eraković, G. Župan, J. Križ, J. Mršić, A. Simonić, The influence of nicardipine on the brain free fatty acids level in peniciline-induced seizures in rats, Prvi hrvatski simpozij o epilepsijama s medunarodnim sudjelovanjem, Rijeka, rujan, 1994.
103. J. Križ, G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, Effects of intrahippocampal injection of kainic acid on EEG and gross behavior in rats, *ibid.*

104. J. Križ, G. Župan, J. Mršić, J. Tomac, E. Pernjak-Pugel, V. Eraković, A. Simonić, B. Batistić, Epileptic seizures induced the damage of the hippocampal pyramidal neurons, *ibid.*
105. G. Župan, J. Varljen, V. Eraković, J. Mršić, J. Križ, A. Simonić, Č. Milin, Accumulation dynamics of the brain total free fatty acids and free arachidonic acid in the models of cerebral hypoxia and epilepsy in rats, Croat. Chem. Acta, 68, Suppl. 3, 1995., 485-490.
106. P. Draganić, A. Simonić, Nitrendipine and motor activity of spinal cord injured rabbits, Period. biol., 98/1, 1996., 111-114.
107. G. Župan, V. Eraković, J. Mršić, J. Varljen, A. Simonić, Č. Milin, Effect of nicardipine and amlodipine on the brain free arachidonic acid level in hypoxic rats, *ibid.*, 107-110.
108. G. Župan, D. Vitezić, J. Mršić, D. Matešić, A. Simonić, Effects of nimodipine, felodipine and amlodipine on electroconvulsive shock-induced amnesia in the rat, Europ. J. of Pharmacol., 310, 1996., 103-106.
109. A. Simonić, G. Župan, Potential therapeutic targets in Alzheimer's disease, Acta Pharm., 47, 1997., 1-7.
110. J. Mršić, G. Župan, V. Eraković, A. Simonić, J. Varljen, The influence of nimodipine and MK-801 on the brain fre arachidonic acid level and the learning ability in hypoxia-exposed rats, Prog. Neuro-Psychopharmacol. & Biol. Psychiat., 21, 1997., 345-358.
111. V. Eraković, G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, J. Varljen, The influence of nicardipine and ifenprodil on the brain free arachidonic level and behavior in hypoxia-exposed rats, Progress in Neuro-Psychopharmacology and Biologic Psychiatry, 21, Suppl. 4, 1997., 633-647.
112. P. Draganić, A. Simonić, The influence of hyperbaric oxygenation and vitamin C on somatosensory evoked potentials after experimental spinal cord injury in rabbits, I. hrvatski kongres pomorske i podvodne hiperbarične medicine, Zbornik radova, Split, 23.-26. rujna 1998., 239.
113. A. Simonić, P. Draganić, B. Nemec, The effect of hyperbaric oxygenation and vitamin C on motor activity after experimental spinal cord injury in rabbits, *ibid.*
114. Mozak i njegov um (pozvano predavanje), Simpozij "50 godina 'Pavel Stern' Instituta za farmakologiju i kliničku farmakologiju – Sarajevo", Sveučilište u Sarajevu, Medicinski fakultet, Sarajevo, BiH, 3. listopada 1998.
115. A. Simonić, P. Draganić, B. Nemec, Effect of hyperbaric oxygenation and indomethacin on motor activity after experimental spinal cord injury in rabbits, 2nd European Congress of Pharmacology, Budimpešta (Mađarska), 3.-7. srpnja 1999., Fundamental and Clin. Pharmacol., Vol. 13, Suppl. 1.
116. J. Križ, D. Maysinger, A. Simonić, A. L. Pađen, Altered inward rectification in myelinated sensory axons of streptozotocin (STZ)-diabetic rats, *ibid.*
117. P. Draganić, A. Simonić, B. Nemec, Indomethacin and hyperbaric oxygenation attenuates alterations in somatosensory evoked potentials after trauma to the spinal cord: An experimental study in rabbits, *ibid.*
118. V. Eraković, G. Župan, J. Varljen, A. Simonić, NMDA blockers and the brain free fatty acid level in rats with status epilepticus induced by lythium and pilocarpine administration, *ibid.*
119. J. Mršić, G. Pelčić, G. Župan, D. Maysinger, A. Simonić, Influence of MK-801 on the Na^+, K' – ATPase activity and JNK/c-jun activation in rats exposed to cerebral ischemia, *ibid.*
120. D. Vitezić, J. Mršić, G. Župan, D. Maysinger, A. Simonić, Influence of lamotrigine on the Na^+, K' – ATPase activity and induction of JNK and c-jun in electroconvulsive shock-treated rats, *ibid.*

121. D. Vitezić, A. Simonić, Photodynamic therapy: Basic principles and application, Pharmaca, 37, 1999., 133-142.
122. G. Župan, V. Eraković, A. Simonić, J. Križ, J. Varljen, The influence of nimodipine, nicardipine and amlodipine on the brain free fatty acid level in rats with penicilin-induced seizures, Prog. Neuro-Psychopharmacol. & Biol. Psychiat., Vol. 23, 1999., 951-961.
123. V. Vlahović-Palčevski, D. Vitezić, G. Župan, A. Simonić, Education in clinical pharmacology at the Rijeka School of Medicine Croatia, Eur. J. Clinic. Pharmacol., 54, 1998., 685-689.
124. V. Eraković, G. Župan, J. Varljen, J. Laginja, A. Simonić, Lithium plus pilocarpine induced status epilepticus – biochemical changes, Neuroscience Research, 36, 2000., 157-166.
125. D. Vitezić, G. Župan, J. Mršić, A. Simonić, Lamotrigine: Influence on the passive avoidance behavior in electroconvulsive shock-treated rats, Fifth Congress European Society for Clinical Neuropharmacology, Opatija, 17.-21. svibnja 2000., Journal of Neural Transmission, Vol. 107, No. 5, 2000.
126. V. Eraković, G. Župan, J. Varljen, S. Radošević, A. Simonić, Electroconvulsive shock in rats: Changes in superoxide dismutase and glutathione peroxidase activity, Molecular Brain Research, 76, 2000., 266-274.
127. R. Pantović, P. Draganić, B. Blagović, J. Rupčić, V. Eraković, A. Simonić, Č. Milin, Effect of indomethacin on free fatty acid level after experimental spinal cord injury in rabbits, Kongres hrvatskih biokemičara i molekularnih biologa, 13.-15. listopada 2000.
128. J. Varljen, V. Eraković, G. Župan, A. Simonić, Electroconvulsive shock-induced seizures in rats: The influence of ethanol on the brain free fatty acid level and GPX activity, *ibid.*
129. V. Eraković, G. Župan, J. Varljen, J. Laginja, A. Simonić, Altered activities of rat brain metabolic enzymes caused by pentylenetetrazol kindling and pentylenetetrazol-induced seizures, Epilepsy Res., 43, 2001., 165-173 (SCI, CC).
130. V. Eraković, G. Župan, J. Varljen, J. Laginja, A. Simonić, Altered activities of rat brain metabolic enzymes in electroconvulsive shock-induced seizures, Epilepsia, Vol. 42 (2), 2001., 181-189.
131. U raskoraku između detalja i općenitosti (pozvano plenarno predavanje), Konferencija "Tehničke znanosti za hrvatsko gospodarstvo", Peta multidisciplinarna konferencija, Zagreb, 14.-15. lipnja 2001.
132. Alternatives to the present and creating the future (pozvano plenarno predavanje), Krkini raziskovalni dnevi, Novo Mesto, 25.-26. listopada 2001.

Stručni radovi

1. M. Križ, A. Simonić, U povodu 30. obljetnice poslijediplomskih studija na Medicinskom fakultetu u Rijeci, Acta Fac. Med. Flum., 16, 1991., 3-4.
2. V. Linić-Vlahović, A. Simonić, Kako i zašto "academicus", Acta Fac. Med. Flum. 17/1-2, 1991., 1-3.
3. A. Škrobonja, D. Bobinac, J. Varljen, A. Simonić, V. Linić-Vlahović, Rijeka Medical School: Development of higher education and medicine in Rijeka, Croat. Med. J., 2/3, 1992., 126-133.
4. Education in pharmacology, The 2nd Croatian Congr. of Pharmacol. with Int. Participat., Rijeka – Croatia, 9.-13. rujna 1997., Period. biol., Vol. 99, Suppl. 1, 1997., P 109.
5. Znameniti Vrbničani: političari zastupnici, Znanstveni skup povodom 900. obljetnice, Vrbnik, 14.-16. rujna 2000.

6. Katedra za farmakologiju, Monografija Medicinski fakultet u Rijeci 1955.-1995., Medicinski fakultet u Rijeci, Rijeka, 1997.
7. Zašto je naše zdravstvo bolesno?, Dom, 25. studenoga 1998., Zagreb, 38.
8. Znanstvenik: zamišljeni i umišljeni dosadnjaković ili koristan i zanimljiv društveni djelatnik (pozvano predavanje), Znanost i mediji, organizatori: Ministarstvo znanosti i tehnologije RH, Britansko vijeće za kulturne veze te Međunarodni centar za edukaciju novinara ICEJ, Opatija, 13. lipnja 2000.
9. Izazov trećeg tisućljeća, medicina u mijeni vremena, (pozvano plenarno predavanje), stručni sastanak: Medicinski fakultet u Rijeci, KBC Rijeka, Dom zdravlja Rijeka, Nadbiskupija riječko-senjska, Rijeka, 10. veljače 2000.
10. Obrazovanje odraslih u strategiji razvoja Republike Hrvatske (pozvano plenarno predavanje), VII. hrvatska ljetna adragoška akademija, Umag, 24.-27. lipnja 2001.
11. Rad, znanje i kultura – temelji razvitka, u knjizi: B. Bilić, Misli XXI. stoljeća, Globus, Zagreb, 2001., 462-469.
12. Informatical reaches of the search for meaning (pozvano plenarno predavanje), CARNet Users Conference 2001, Zagreb, 24.-26. rujna 2001.
13. Mozak i njegov um (pozvano plenarno predavanje), Matica hrvatska, Znanstvena tribina, Zagreb, 9. listopada 2001.

Napomena: Iz popisa radova izostavljeno je više od 130 sažetaka predavanja održanih na mnogobrojnim kongresima i ostalim skupovima širom svijeta. Izostavljene su i enciklopedijske natuknice.

VITOMIR ŠUNJIĆ

Rođen je u Sarajevu 16. srpnja 1939., inženjersku kemiju diplomirao je na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1963., a doktorirao na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu 1969. Na postdoktorskom studiju boravio je 1969.-1970. na ETH, Zürich, kod prof. V. Preloga. Kao pogonski inženjer i istraživač radio je u pogonima Plive 1963.-1965. i Istraživačkom institutu tvornice Krka, Novo Mesto. Na Institutu za organsku kemiju Sveučilišta u Zagrebu napredovao je 1971. do 1975. od zvanja asistenta do docenta. Od 1976. do 1981. bio je ravnatelj istraživanja odjela za organsku sintezu CRC (Compania di Ricerca Chimica S. p. A., San Giovanni di Natisone, Udine, Italija). Od 1982. do danas radi u svojstvu znanstvenog savjetnika i voditelja Laboratorija za stereoselektivnu katalizu i biokatalizu na Institutu *Ruđer Bošković*. Autor je knjige Simetrija graničnih orbitala i reaktivnost u organskoj kemiji. Dobitnik je Nagrade *Ruđer Bošković* za godinu 1990. i Akademijine Nagrade za znanstveni rad u kemiji za godinu 1998.

Obnašao je niz funkcija u državnim i stručnim tijelima (Znanstveno vijeće Ministarstva znanosti i tehnologije, Nacionalno vijeće za znanstveno-tehnološki razvoj Vlade RH, Matično povjerenstvo za kemiju i dr.). Član je međunarodnog znanstvenog odbora ESOC-a (European Symposium on Organic Chemistry) i od 2000. predsjedavajući je istog odbora. Bio je gost urednik specijalnih izdanja časopisa *Croatica Chemica Acta* posvećenih prof. G. Snatzkeu 1986. i prof. V. Prelogu 1996. Član je Hrvatskog kemijskog društva, Gesellschaft der deutschen Chemiker, Swiss Chemical Society i American Chemical Society.

Dr. Vitomir Šunjić objavio je preko 200 znanstvenih radova u časopisima citiranim u SCI i 25 radova i preglednih članaka u drugim časopisima. Autor je i koautor 73 patenata prijavljenih u 350 zemalja, a dodijeljeno mu je oko 200 nacionalnih patenata. Područje njegove znanstvene djelatnosti je sintetska organska kemija i stereokemija, a najvažnije rezultate postiže u radovima na stereoselektivnim sintezama i istraživanjima organskih molekula s biološkim i katalitičkim djelovanjem s posebnim naglaskom na enantioselektivne katalitičke reakcije i enantioselektivne procese prepoznavanja. To je područje danas u središtu interesa

biokemije, farmakološke kemije i farmaceutske industrije otkako se pokazalo da enantiomeri farmakološki intresantnih spojeva mogu imati različito djelovanje. Klasičan primjer je talidomid kod kojeg samo jedan enantiomer ima mutagena svojstva. Odvajanje enantiomera od ključne je važnosti ne samo u laboratorijskim već, za farmaceutsku industriju, i u industrijskim mjerilima. Šunjić to postiže izradom enantioselektivnih kolona koje omogućuju kontinuiranu separaciju enantiomera biološki intresantnih spojeva. U nekim se slučajevima slični rezultati postižu enzimatskom katalizom kako je to Šunjić pokazao na nizu primjera, premostivši tako granice klasičnih subdisciplina u kemiji. Istražuje nove putove sinteze i stereokemiju biološki aktivnih spojeva, ponajviše 1,4-benzodiazepina i α-arilpropionskih kiselina. Uspoređuje strukture, stereokemijska svojstva i biološku aktivnost farmakološki važnih spojeva. Uvođenjem novih tehnika proširio je područja klasične organske kemije i stereokemije i istodobno uspostavio plodonosnu suradnju s farmaceutskom industrijom (CRC, Pliva), što pokazuju i mnogi prijavljeni patenti. Njegovi su znanstveni radovi ne samo od fundamentalnog već i od aplikativnog značenja i predstavljaju školski primjer uspješnog povezivanja znanosti i industrije.

Na postdiplomskom studiju Sveučilišta u Zagrebu V. Šunjić predaje od 1975. kolegij stereoselektivne sinteze i kataliza u organskoj kemiji, koji je 1990. preimenovan u asimetrične sinteze u organskoj kemiji. U svojstvu ugovornog redovitog profesora predaje od 1989. na dodiplomskom studiju PMF-a za studente inženjerske kemije 7. semestra kolegij metode sinteze u organskoj kemiji. Pod njegovim je mentorstvom magistriralo 18 i doktoriralo 10 kandidata. Na dužim posjetima boravio je u inozemstvu gdje je po pozivu na sveučilištima i znanstvenim ustanovama (npr. Technische Hochschule München, NIH, Bethesda, Maryland i dr.) održao niz predavanja iz područja svoje djelatnosti. Kao izvanredan organizator voditelj je Odjela za organsku kemiju i biokemiju IRB-a, a u okviru svoje djelatnosti u znanstvenom odboru ESOC-a prihvatio se organizacije europskog simpozija u Cavtatu godine 2003.

POPIS RADOVA

Znanstveni radovi

1. Istraživanje strukture i kemijskih svojstava 1-supstituiranih –2-metil-4(5)-nitroimidazola, disertacija, Sveučilište u Zagrebu, 1969.
2. V. Šunjić, F. Kajfež, M. Slamnik, D. Kolbah, N. Substitution in 2-Methyl-4(5)-nitroimidazole, III. NMR Spectral Analysis as a Means of Identification of the 4- and 5-Nitroisomers of N'-Substituted 2-methyl-4(5)-nitroimidazoles, Bull. Sci. Yougoslav. Spect. A 12, 1967., 59-60.
3. V. Šunjić, F. Kajfež, M. Slamnik, D. Kolbah, N-Substitution in 2-Methyl-4(5)-nitroimidazole, IV. Enclosure to Application of Thermomicro-Analysis, *ibid.*, 61-62.
4. F. Kajfež, V. Šunjić, M. Oklobdžija, D. Kolbah, T. Fajdiga, N[1]-Substitution in 2-Methyl-4(5)-nitroimidazole, I. Synthesis of the Compounds with Potential Antitrichomonal Activity, J. Med. Chem., 11, 1968., 167-168.
5. F. Kajfež, D. Kolbah, M. Oklobdžija, T. Fajdiga, M. Slamnik, V. Šunjić, N[1]-Substitution in 2-Methyl-4(5)-nitroimidazole, II, Croat. Chem. Acta, 39, 1967., 199-206.

6. F. Kajfež, M. Slamnik, V. Šunjić, Polarographic Examination of N[1]-Substituted 2-methyl-4(5)-nitroimidazoles, J. Polarograph. Soc., 13, 1967., 83-85.
7. P. Rems, F. Kajfež, V. Šunjić, N[1]-Substitution in 2-Methyl-4(5)-nitroimidazole, V. Infrared Spectroscopy as a Method for Determination of the Position of the Nitro Group, Bull. Sci. Yougosl. Spect. A 12, 1967., 308-309.
8. V. Šunjić, D. Kolbah, F. Kajfež, N. Blažević, 1-Imidazoyl Derivatives of 2-Hydroxy-3-phenoxypropane, J. Med. Chem., 11, 1968., 1264-1265.
9. V. Šunjić, T. Fajdiga, M. Japelj, P. Rems, Nucleophilic Substitution in Some 4(5)-Nitroimidazoles, J. Heterocycl. Chem., 6, 1969., 53-60.
10. L. Klasinc, F. Kajfež, V. Šunjić, NMR Study of 1-Substituted 2-methyl-4(5)-nitroimidazoles, J. Molec. Structure, 4, 1969., 108-111.
11. M. Slamnik, V. Šunjić, Determination of Molecular Weight of Some Imidazole Derivatives by Means of UV-Spectra of Their Picrates, Bull. Sci. Yougosl. Sect. A 14, 1969., 76-77.
12. F. Kajfež, N. Blažević, V. Šunjić, Imidazol i njegovi derivati, II. Sinteza nekih 1-(o-halogenalkil) i 1-alkoksimetil-2-metil-4-nitro- ili 5-nitroimidazola, Farmaceutski glasnik, 25, 1969., 49-54.
13. V. Šunjić, F. Kajfež, P. Mildner, Zwitterion Structure in Some 1-Carboxymethylimidazoles and their Analgetic Activity, Croat. Chem. Acta, 41, 1969., 107-110.
14. V. Šunjić, T. Fajdiga, N. Blažević, F. Kajfež, 1,1'-Bis-2-Methyl-4(5)-nitroimidazoles, Acta Pharm. Iug., 19, 1969., 65-69.
15. V. Šunjić, T. Fajdiga, M. Japelj, Reaction of Some Derivatives of 1-Carboxylakylimidazoles with Polyphosphoric Acid (PPA), J. Heterocycl. Chem., 7, 1970., 211-213.
16. V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, σ-Values of Some Nitroimidazoles, *ibid.*, 227-229.
17. M. Likar, P. Šauer, M. Japelj, M. Globokar, M. Oklobdžija, V. Šunjić, Synthesis and Antimicrobial Activity of Some Thenoyl Amides, J. Med. Chem., 13, 1970., 159-161.
18. V. Šunjić, T. Fajdiga, M. Slamnik, Study of Preparation and Properties of Imidazolium Betaines, Croat. Chem. Acta, 42, 1970., 397-400.
19. V. Šunjić, F. Kajfež, D. Kolbah, N. Blažević, Physikalisch-chemische Eigenschaften und antitrichomonale Wirkung von 2-, 4- und 5-Nitroimidazolen, Die Pharmazie, 27, 1972., 131-138.
20. V. Šunjić, F. Kajfež, D. Kolbah, N. Blažević, Chirale 1,4-Benzodiazepine, I. trennungsversuche von 7-Chlor-1,3-dihydro-3-hydroxy-5-phenyl-2H-1,4-benzodiazepin-2-on und seiner N[1]-Me-Derivat, Croat. Chem. Acta, 43, 1971., 205-213.
21. N. Blažević, V. Šunjić, I. Crvelin, D. Kolbah, F. Kajfež, 1,4-Benzodiazepines, III. Cyclization Paths of Hexaminium Salts of 2-Chloracetamido-5-chlorbenzophenone and its N-Methyl Derivate, J. Heterocycl. Chem., 9, 1972., 531-537.
22. N. Blažević, D. Kolbah, V. Šunjić, Antitrichomonal Activity of 2-, 4- and 5-Nitroimidazoles and their Physico-chemical Properties, Advances in Antimicrobial and Antineoplastic Therapy, M. Hajzlar, M. Semonsky, S. Masak Eds., Urban Co. Schwarzenberg, 1972., 389-390.
23. V. Šunjić, F. Kajfež, I. Štromar, N. Blažević, D. Kolbah, Chiral 1,4-Benzodiazepines V. Synthesis and Properties of 1,4-Benzodiazepin-2-ones Containing α-Amino Acids as a Part of the 1,4-Diazepine Ring, J. Heterocycl. Chem., 10, 1973., 591-599.
24. V. Šunjić, F. Kajfež, D. Kolbah, H. Hofman, M. Štromar, Stereochemistry of the Polonovsky Rearrangement, Tetrahedron Lett., 1973., 3209-3212.
25. V. Šunjić, M. Štromar, F. Kajfež, S. Rendić, D. Kolbah, Chiral 1,4-Benzodiazepines, VI. Preparation and Purification of 3-(S)-Methyl-5-phenyl-7-chloro-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-one, Acta Pharm. Iug., 23, 1973., 213-217.

26. V. Šunjić, F. Kajfež, M. Oklobdžija, M. Štromar, Synthesen von einigen pharmakologisch und stereochemisch interesanten Derivate der Camphansaure, Croat. Chem. Acta, 45, 1973., 569-578.
27. V. Šunjić, F. Kajfež, M. Štromar, N. Blažević, M. Oklobdžija, NMR Study of Hexaminium Salt Formation of α-Bromo-N-methyl-phenylacetamide, Bull. Sci. Yougosl. Sect. A 18, 1973., 226-227.
28. T. Kovač, V. Šunjić, M. Oklobdžija, F. Kajfež, 3-Onium Derivatives of 1,4-Benzodiazepine-2-ones with Tertiary Organic Bases, J. Med. Chem., 17, 1974., 766-770.
29. M. Mihalić, P. Valles, F. Kajfež, V. Šunjić, P. Mildner, Synthesis and Pharmacological Activity of Some α-Monoglycerides, Acta Pharm. Iug., 24, 1974., 1-7.
30. S. Rendić, V. Šunjić, F. Kajfež, L. Klasinc, P. Mildner, Stereoselectivity in Enzymic Biotransformation of Chiral and Achiral 1,3-Dihydro-2H-1,4-Benzodiazepin-2-ones, Chimia, 28, 1974., 232-234.
31. V. Čaplar, V. Šunjić, F. Kajfež, J. Kuftinec, Physico-Chemical Properties and Identification Methods of Tinidazole, Acta Pharm. Iug., 24, 1974., 147-151.
32. V. Čaplar, V. Šunjić, F. Kajfež, N^1-Substitution in 4(5)-Nitroimidazole, III. New Syntheses of 1-2'-(Ethylsulphonyl)-ethyl-2-methyl-5-nitroimidazole, J. Heterocycl. Chem., 11, 1974., 1055-1060.
33. M. Štromar, V. Šunjić, T. Kovač, F. Kajfež, L. Klasinc, Chiral 1,4-Benzodiazepines, VIII. Concerning the Rate of H/D Exchange and Optical Stability of Chiral Centre C(3), Croat. Chem. Acta, 46, 1974., 265-274.
34. V. Šunjić, J. Kuftinec, F. Kajfež, Chiral 1,4-Benzodiazepine, VII. Cyclization Rates of 2-(N-a-Ammoniumacyl)-amino-5-chloro-benzophenones in the Chiral 1,4-Benzodiezapin-2-ones, Arzneim.-Forschung, 25, 1975., 247-250.
35. M. Mihalić, V. Šunjić, F. Kajfež, Regio- and Stereoselectivity in ß-Participation of a Vinilogous-Amide Nitrogen, Tetrahedron Lett., 1975., 1011-1014.
36. S. Rendić, L. Klasinc, V. Šunjić, F. Kajfež, V. Kramer, P. Mildner, Mass Spectrometry of 1,4-Benzodiazepines, Biomed. Mass. Spectrom., 2, 1975., 97-106.
37. S. Rendić, V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, T. Alebić-Kolbah, Resolution of (S)-α-(3-Benzoylphenyl)-propionic Acid (Ketoprofen) and Diastereomeric Interaction of its Enantiomers with Some Biological Systems, Chimia, 29, 1975., 170-172.
38. M. Oklobdžija, V. Šunjić, F. Kajfež, V. Čaplar, D. Kolbah, Polyphosphoric Acid Alkyl Esters as N-Alkylating Agents, Synthesis, 1975., 595-598.
39. V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, M. Oklobdžija, P. Mildner, Chiral 1,4-Benzodiazepines, IX. Attempts at a Preparation of 7-Chloro-5-Phenyl-3(S)-methyl-1,4-benzodiazepin-2-one through C(5)-C(5a) Bond Formation, J. Heterocycl. Chem., 12, 1975., 995-999.
40. F. Kajfež, L. Klasinc, V. Šunjić, T. Toth, Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and their Constituent Parts, II. (1)-1.4-Benzodiazepines, *ibid.*, 1175-1178.
41. V. Čaplar, V. Šunjić, F. Kajfež, T. Kovač, N(1)-Substituted 4(5)-Nitroimidazoles, IV. Syntheses of 1-(2'-Morpholino-ethyl)-5-nitroimidazole, Acta Pharm. Iug., 25, 1975., 65-79.
42. N. Blažević, M. Žinić, T. Kovač, V. Šunjić, F. Kajfež, Identification Methods for (S)-α-(3-Benzoylphenyl)-propionic Acit (Ketoprofen) and its Enantiomers Based on Physicochemical Properties, *ibid.*, 155-164.
43. N. Blažević, M. Oklobdžija, V. Šunjić, F. Kajfež, D. Kolbah, New Ring Closure of Quinazoline Derivatives by Hexamine, *ibid.*, 223-230.
44. M. Mihalić, V. Šunjić, P. Mildner, F. Kajfež, Study of Cyclization Mechanism of N-Substituted –2-Amino-benzophenones into 1,4-Benzodiazepines; ß-Participation of a Vinylogous Amide Nitrogen, Croat. Chem. Acta, 48, 1976., 125-145.

45. F. Kajfež, T. Kovač, M. Mihalić, B. Belin, V. Šunjić, A New Synthesis of Ampicillin and Related Investigation, J. Heterocycl. Chem., 13, 1976., 561-566.
46. F. Kajfež, A. Lisini, M. Oklobdžija, M. Mihalić, V. Šunjić, Synthetic Studies on 1,4-Benzodiazepines Preparation of 2-N-β-Hydroxy- and 2-N-β-Methoxy-ethyl-amino-5-chloro-benzophenones, Acta Pharm. Iug., 26, 1976., 187-198.
47. F. Kajfež, M. Oklobdžija, M. Mihalić, V. Šunjić, N. Blažević, Synthetic Studies on 1,4-Benzodiazepines. Preparation of Various N(1)-Substituted-7-chloro-1,3H-5-phenyl-1,4-benzodiazepines and their 2-Deoxo Derivatives, *ibid.*, 199-207.
48. V. Čaplar, V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, P. Valles, Synthesis, Physico-chemical Properties and Analytical Profile of N^1-(4'-Chlorobenzydryl)-N^4-spiromorpholino-piperazinium chloride hydrochloride (CRC 7001), *ibid.*, 265.
49. V. Šunjić, R. Dejanović, A. Palković, L. Klasinc, F. Kajfež, Configurational Stability of the Chiral Centre C(3) in Some 1,4-Benzodiazepin-2-ones, Tetrahedron Lett., 1976., 4493-4496.
50. D. Kolbah, N. Blažević, M. Hannoun, F. Kajfež, T. Kovač, S. Rendić, V. Šunjić, Stereoselective in vitro Aromatic-ring Oxygenations of Chiral 1,4-Benzodiazepin-2-ones, Helv. Chim. Acta, 60, 1977., 265-283.
51. V. Šunjić, A. Lisini, T. Kovač, B. Belin, F. Kajfež, L. Klasinc, Chiral 1,4-Benzodiazepines, X. Further Investigations of Configurational Stability of the Chiral Centre C(3), Croat. Chem. Acta, 49, 1977., 505-515.
52. S. Rendić, V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, Stereoselective in vitro Aromatic Oxygenation of Chiral 1,4-Benzodiazepin-2-ones, Microsomes and Drug Oxidations (V. Ullrich, izd.), Pergamon Press, Oxford – New York, 1977., 622-627.
53. M. Mihalić, V. Šunjić, F. Kajfež, M. Žinić, Quaternization of 2-Aziridino-5-chlorobenzophenone, an Efficient Synthesis of Medazepam, J. Heterocycl. Chem., 14, 1977., 941-942.
54. M. Žinić, D. Kolbah, N. Blažević, F. Kajfež, V. Šunjić, Synthesis of Some 7-Carboxyethyl-1,3-dihydro-(2H)-1,4-Benzodiazepin-2-ones, *ibid.*, 1225-1230.
55. F. Kajfež, A. Lisini, R. Toso, B. Belin, V. Šunjić, O. Christofis, Study of Physico-chemical Properties of 1-Cyano-2-methyl-3-/2-(5-methylimidazol-4-yl)-methylthio/-ethyl-guanidine and its S-Oxyde, Acta Pharm. Iug., 27, 1977., 199-206.
56. V. Čaplar, A. Lisini, F. Kajfež, D. Kolbah, V. Šunjić, Synthesis of the 2,3-Dihydro-6H-1,4-oxazin-2-ones Chiral at C(3), and Asymmetric Induction in Hydrogenation of the Azomethine Bond, J. Org. Chem., 43, 1978., 1355-1360.
57. M. Mihalić, V. Šunjić, F. Kajfež, V. Čaplar, T. Kovač, Syntheses of the New Indole Derivatives Related to Indomethacin, Croat. Chem. Acta, 51, 1978., 81-92.
58. M. Oklobdžija, T. Kovač, O. Christofis, R. Toso, V. Šunjić, Sinteze 1,4-benzodiazepin-2-ona i 5-fenil-kinolina. Nova metoda ciklizacije kinolinskog prstena, Kemija u industriji, 27, 1978., 453-459.
59. J. Kuftinec, L. Klasinc, F. Kajfež, M. Mihalić, E. Decorte, V. Šunjić, Kinetics of Cyclization of 2-(N-β-Bromoethyl)-amino-5-substituted Benzophenones into 1,4-Benzodiazepines, Croat. Chem. Acta, 51, 1978., 213-233.
60. P. Stern, M. M. Kubović, F. Kajfež, M. Mišić, V. Čaplar, V. Šunjić, Antitumor Activity and Some Other Biological Activities of CRC 7001, Acta Pharm. Iug., 28, 1978., 21-26.
61. N. Blažević, D. Kolbah, B. Belin, V. Šunjić, F. Kajfež, Hexamethylenetetramine, a Versatile Reagent in Organic Syntheses, Synthesis, 1979., 161-176.
62. F. Kajfež, L. Klasinc, V. Šunjić, Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and their Constituent Parts, IV. Methylnitroimidazoles, J. Heterocycl. Chem., 16, 1979., 529-531.

63. L. Klasinc, B. Ruščić, F. Kajfež, V. Šunjić, Photoelectron Spectroscopy of the Heterocycles. Imidazole and Methylimidazoles, Int. J. Quantum Chem. Quantum Biol., 5, 1978., 367-371.
64. T. Kovač, M. Oklobdžija, V. Šunjić, F. Kajfež, Comparative Study on the Preparation of C(3) Hydroxy-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-ones, J. Heterocycl. Chem., 16, 1979., 1449-1454.
65. T. Alebić-Kolbah, S. Rendić, F. Kajfež, V. Šunjić, A. Konoval, G. Snatzke, Circular Dichroism and Gel Filtration Study of Bin ding of Prochiral and Chiral 1,4-Benzodiazepin-2-ones to Human Serum Albumin, Biochem. Pharm., 28, 1979., 2457-2464.
66. A. Konoval, G. Snatzke, T. Alebić-Kolbah, F. Kajfež, S. Rendić, V. Šunjić, General Approach to Chiroptical Characterization of Binding of Prochiral and Chiral 1,4-Benzodiazepin-2-ones to Human Serum Albumin, *ibid.*, 3109-3113.
67. S. Rendić, T. Alebić-Kolbah, F. Kajfež, V. Šunjić, Stereoselective Binding of (+)- and (-)-α-(Benzoylphenyl)-propionic Acit (Ketoprofen) to Human Serum Albumin, Il Farmaco, 34, 1979., 51-59.
68. T. Alebić-Kolbah, S. Rendić, Ž. Fuks, V. Šunjić, F. Kajfež, Enantioselectivity in the Binding of Drugs to Serum Proteins, Acta Pharm. Iug., 29, 1979., 53-69.
69. S. Rendić, V. Šunjić, R. Toso, F. Kajfež, H. H. Ruf, Interaction of Cimetidine with Liver Microsomers, Xenobiotica, 9, 1979., 555-564.
70. V. Šunjić, M. Oklobdžija, A. Lisini, A. Sega, F. Kajfež, D. Srzić, L. Klasinc, Chiral 1,4-Benzodiazepines, XI. Kinetics of Degenerate Nucleophilic Exchange of C(3)-Hydroxy Group, Tetrahedron, 35, 1979., 2531-2537.
71. B. Prodić-Kojić, F. Kajfež, B. Belin, R. Toso, V. Šunjić, Study of Crystalline Forms of 1-Cyano-2-methyl-3-/2-(5-methylimidazol-4-yl)methyl-thio/-ethylguanidine (Cimetidine), Gazz. Chim. Italiana, 109, 1979., 535-539.
72. R. Toso, A. Sega, M. Mihalić, F. Kajfež, V. Šunjić, Syntheses and Reactions of 4(5)-Methyl-5(4)-thiomethylimidazole, *ibid.*, 529-534.
73. V. Šunjić, A. Sega, A. Lisini, T. Kovač, F. Kajfež, B. Ruščić, Conformations of 7-Chloro-5-phenyl-d^5-3(S)-methyl-dihydro-1,4-benzodiazepin-2-one in Solution, J. Heterocycl. Chem., 16, 1979., 757-761.
74. M. Hannoun, N. Blažević, D. Kolbah, A. Sabljić, N. Trinajstić, A. Sega, A. Lisini, F. Kajfež, V. Šunjić, Friedel-Crafts Acylation of 3-Carboxymethyl-benzo/b/ thiophene, LIS-Nmr and HOMO Study of Regioselectivity, *ibid.*, 1029-1033.
75. G. Gratton, S. Rendić, V. Šunjić, F. Kajfež, Stereoselective Binding of Chiral 7-Chloro-1,3-dihydro-3(S and R)-isopropyl-2H-1,4-benzodiazepin-2-one to Human Serum Albumin, Acta Pharm. Iug., 29, 1979., 119-124.
76. G. Comisso, R. Toso, G. Gratton, F. Kajfež, V. Šunjić, Synthesis and Ulcerostatic Activity of 1-Cyano-2-methyl-3-/2-(4-methylazol-5-yl)methyl-tioethyl/-guanidine, *ibid.*, 125-130.
77. M. Sikirica, I. Vicković, V. Čaplar, A. Sega, A. Lisini, F. Kajfež, V. Šunjić, Absolute Configuration and Crystal Structure of (3S, 5R)-3-Methyl-5-(4'-biphenyl)-2,3,5,6-tetrahydro-1,4-oxazin-2-one. Configuration in Solution of a 4,5-Dehydro Analogue, J. Org. Chem., 44, 1979., 4423-4426.
78. T. Kovač, F. Kajfež, N. Blažević, D. Kolbah, V. Šunjić, Synthesis of some Carbon-3-Substituted 1,4-Benzodiazepin-2-ones and their Central Nervous System Effect, J. Med. Chem., 22, 1979., 1093-1096.
79. G. Comisso, M. Mihalić, F. Kajfež, V. Šunjić, G. Snatzke, Enantioselective Synthesis and Absolute Configuration of (+)-α(3-Benzoyl)-propionic Acid, Gazz. Chim. Italiana, 110, 1980., 123-127.

80. I. Novak, V. Butković, L. Klasinc, M. Mihalić, R. Toso, V. Šunjić, Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and their Constituent Parts, VII. N-Cyano-azomethines, *ibid.*, 287-291.
81. R. Toso, M. Mihalić, A. Sega, M. Oklobdžija, V. Šunjić, New Synthesis of N-Cyano-N-methyl-N"-2-(5-methyl-1H-imidazol-4-yl)methyl-thioethyl guanidine (Cimetedine), *ibid.*, 345-350.
82. V. Čaplar, G. Comisso, V. Šunjić, Homogenous Asymmetric Hydrogenation in Organic Synthesis, Synthesis, 1981., 85-116.
83. L. Klasinc, A. Sabljić, V. Šunjić, Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. 11H-Dibenz(b,f)-Azepine Analogs, Proceedings of the Conference on Chemical Structure – Biological Activity Relationships: Quantitative Approaches, Akademie Verlag, Berlin, 1978., 227-232.
84. D. Srzić, L. Klasinc, B. Belin, F. Kajfež, V. Šunjić, Kinetics of Degenerate Nucleophilic Exchange of C(3)-Hydroxy Group in 1-Methyl-5-hydroxy-5-phenyl-7-chloro-2H-1,4-benzodiazepin-2-one, Recent Developments in Mass Spectrometry, Vol. 2 (A. Frigerio izd.), Plenum Publ. Corp., New York, N. Y., 1979., 149-153.
85. S. Rendić, G. Gratton, F. Kajfež, V. Šunjić, Chiroptical Properties of Binding of 7-Chloro-5-phenyl-2H-1,4-benzodiazepin-2-one in HSA, Acta Pharm. Iug., 30, 1980., 1-7.
86. M. Oklobdžija, T. Fajdiga, T. Kovač, F. Zonno, A. Sega, V. Šunjić, New Synthesis of 2-(2', 2', 2'-Trifluoroethyl)-amino-5-chloro-benzophenone and Related Studies, *ibid.*, 121-133.
87. E. Decorte, V. Čaplar, A. Sega, V. Šunjić, Preparation of O-Alkylated N-Amino-(N-terbutoxycarbonyl)-proline and Attempted Cyclization into 1-Oxo-4,5-diazepin-2-ones, *ibid.*, 183-187.
88. G. Comisso, A. Sega, V. Šunjić, A Chiral Phosphine (CRC-PHOS) Derived from (+)-Camphanic Acid. New Ligand for Homogenous Asymmetric Hydrogenation, Croat. Chem. Acta, 53, 1980., 445-447.
89. T. Kovač, B. Belin, T. Fajdiga, V. Šunjić, Synthesis of 7-Bromo-5-(2-pyridyl)-3-hydroxy-2H-1,4-benzodiazepin-2-one, J. Heterocycl. Chem., 17, 1980., 59-62.
90. G. Comisso, A. Sega, V. Šunjić, A. Lisini, Synthesis and Enantioselective Homogeneous Catalytic Hydrogenation with CRC-PHOS and some Congeners, Croat. Chem. Acta, 54, 1981., 375-395.
91. R. Toso, A. Sega, V. Šunjić, L. Klasinc, A. Sabljić, D. Srzić, Mechanism of H/D Exchange and Configurational Stability of Nitroethylene Moiety in Ranitidine and Some Model Compounds, Gazz. Chim. Italiana, 111, 1981., 217-222.
92. E. Decorte, R. Toso, A. Sega, V. Šunjić, Ž. Ružić-Toroš, B. Prodić-Kojić, N. Bresciani-Pahor, G. Nardin, L. Randaccio, Chiral 1,4-Benzodiazepin-2-one, New Template for Enantioselective Synthesis of α-Aminoacids and their Congeners, Helv. Chem. Acta, 64, 1981., 1145-1149.
93. R. Toso, E. Decorte, F. Zonno, V. Šunjić, New Synthesis of Ulcerostatic Ranitidine and Some Related Compounds, Acta Pharm. Iug., 31, 1981., 117-129.
94. G. Snatzke, A. Konowal, A. Sabljić, N. Blažević, V. Šunjić, Circular Dichroism of Chiral 1,4-Benzodiazepines, Croat. Chem. Acta, 55, 1982., 435-455.
95. A. Sega, F. Moimas, R. Toso, E. Decorte, V. Šunjić, LIS-NMR Conformational Study of 2- 5-(dimethylamino)methyl-2-furanyl methyl-thio-ethylamino-2-methyl-amino-1-nitroethene (Ranitidine), Gazz. Chim. Italiana, 112, 1982., 421-427.
96. E. Decorte, G. Gratton, T. Kovač, M. Mihalić, R. Toso, V. Šunjić, Synthesis and Properties of Some New 11-Acyl-5,11-dihydro-6H-pyrido23-b-1,4-benzodiazepin-6-ones, Il Farmaco, 37, 1982., 787-796.
97. E. Decorte, R. Toso, T. Fajdiga, A. Sega, V. Šunjić, A. Lisini, Chiral 1,4-Benzodiazepines, XII. Conformation in the Solution of 7-Chloro-5-phenyl-3(S)-

methyl-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepine, J. Heterocycl. Chem., 20, 1983., 1321-1327.

98. M. Oklobdžija, G. Comisso, E. Decorte, T. Fajdiga, G. Gratton, F. Moimas, R. Toso, V. Šunjić, Novel Synthesis of 5,11-Dihydro-6H-pyrido-2,3b-1,4-benzodiazepin-6-one and Related Study, *ibid.*, 1329-1334.
99. M. Oklobdžija, G. Comisso, E. Decorte, T. Kovač, C. Angeli, F. Zonno, R. Toso, V. Šunjić, Attempts at New Synthesis of 5,11-Dihydro-6H-Pyrido-2,3-b-1,4-benzodiazepin-6-one, *ibid.*, 1335-1338.
100. T. Kovač, M. Oklobdžija, G. Comisso, E. Decorte, T. Fajdiga, F. Moimas, F. Zonno, R. Toso, V. Šunjić, New Synthesis of 11-Acyl-5,11-dihydro-6H-pyrido-2,3b-1,4-benzodiazepin-6-ones and Related Studies, *ibid.*, 1339-1349.
101. V. Šunjić, Š. Šimaga, Lj. Vitale, The Synthesis and Angiotensin Converting Enzyme Inhibitory Activities of N-(3-Substituted)amino-carbonyl-propanoyl-S-prolines, Croat. Chem. Acta, 57, 1984., 251-264.
102. B. Kojić-Prodić, Ž. Ružić-Toroš, V. Šunjić, E. Decorte, F. Moimas, Absolute Conformation and Configuration of (2S,3S)-3-Acetoxy-2,3-dihydro-2-(4-methoxyphenyl)-5-2-(dimethylamino)ethyl-1,5-benzothiazein-4(5H)-one Chloride (Diltiazem Hydrochloride), Helv. Chim. Acta, 67, 1984., 916-926.
103. G. Gratton, E. Decorte, F. Moimas, C. Angeli, V. Šunjić, Enantioselectivity of the Binding of (S)- and (R)-7-Chloro-1,3-dihydro-3-methyl-5-phenyl-2N-1,4-benzodiazepines to Human Serum Albumin, Il Farmaco, 39, 1984., 209-217.
104. F. Moimas, C. Angeli, G. Comisso, P. Zanon, E. Decorte, V. Šunjić, A New Approach to 1-Nitro-2,2-bis(alkyl- or arylamino)ethylenes. A New Synthesis of Ranitidine, Synthesis, 1985., 509-511.
105. J. Horvat, B. Klaić, B. Metelko, V. Šunjić, Mechanism of Levulenic Acid Formation, Tetrahedron Lett., 26, 1985., 2111-2114.
106. I. Habuš, V. Šunjić, Preparation of the Chiral Diol (2R,3R)-2-Hydroxy-methyl-3-hydroxy-tetrahydropiran from D-Glucose via Reductive Rearrangement of Pseudo-D-Glucal-triacetate, Croat. Chem. Acta, 58, 1985., 321-330.
107. J. Horvat, B. Klaić, B. Metelko, V. Šunjić, Mechanism of Levulinic Acid Formation, Croat. Chem. Acta, 59, 1986., 429-438.
108. G. Snatzke, C. Angeli, E. Decorte, F. Moimas, B. Prodić-Kojić, Ž. Ružić-Toroš, V. Šunjić, Preparation via Diastereoselective Hydrogenation, Absolute Conformation and Configuration of Exogeneous Anabolic Zeranol (3S,7R)-3,4,5,6,7,8,9,10,11,12-Decahydro-7,14,16-trihydroxy-3-methyl-1H-2-benzoxacyclotetradecin-1-one, Helv. Chim. Acta, 69, 1986., 734-748.
109. B. Klaić, Z. Raza, M. Sanković, V. Šunjić, New Mechanistic Proposal for Some Heptamolybdate-Ion-Catalyzed Isomerizations, Helv. Chim. Acta, 70, 1987., 59-62.
110. I. Habuš, Z. Raza, V. Šunjić, Chiral Bidentate Ligands from the Most Widespread Monosaccharides for Enantioselective Hydrogenation. Diphenylphosphinites from D-Glucose and D-Xylose, J. Mol. Catal., 42, 1987., 173-181.
111. Unusual Mechanisms of Inversion of Configuration and Other Stereochemical Studies on Chiral 1,4-Benzodiazepines, J. Serb. Chem. Soc., 53, 1988., 3-29.
112. I. Habuš, V. Šunjić, Preparation of Chiral Diphosphines from D-Glucose and Enantioselective Hydrogenation with their Eh(I)complexes, Croat. Chem. Acta, 61, 1988., 857-866.
113. G. Snatzke, Z. Raza, I. Habuš, V. Šunjić, Chiroptical Properties of Diols and their Congeners Derived from L-Arabinose, D-Galactose, D-Glucose and D-Xylose and Enantioselectivity in Reduction with Their Complexes, Carbohydr. Res., 182, 1988., 179-196.

114. D. Srzić, H. Horvat, V. Šunjić, B. Kralj, A Mass Spectral Study of the Acid-catalysed Oxygen Exchange in Levulinic Acid, Org. Mass. Spectrom., 23, 1988., 829-833.
115. V. Šunjić, I. Habuš, G. Comisso, F. Moimas, Asymmetric Hydrogenation of α-Arylpropenic Acids by Rhodium (I) Complexes of Chiral-Ligands Derived from Some Monosaccharides, Gazz. Chim. Ital., 119, 1989., 229-233.
116. V. Šunjić, I. Habuš, G. Snatzke, Chiroptical Properties and Enantioselectivity in Hydrogenation with Rhodium (I) Complexes of chiral Bis-diphenylphosphines Derived from D-Glucose and D-Galactose, J. Organomet. Chem., 370, 1989., 295-304.
117. G. Snatzke, E. Decorte, T. Kovač, F. Moimas, I. Habuš, V. Šunjić, Attempted Diastereoselective Preparation and Chiroptical Properties of S-1-(3Mercapto)-2-methyl-1-oxopropyl-L-proline (Captopril), Croat. Chem. Acta, 62, 1989., 325-338.
118. M. Sanković, Sh. Emini, S. Rusman, V. Šunjić, Heptamolybdate Catalyzed C(2) Epimerization of Monosaccharides – An Inorganic Model for Metalloenzyme Catalysis, J. Molec. Catal., 61, 1990., 247-258.
119. S. Rusman, B. Kojić-Prodić, Ž. Ružić-Toroš, V. Šunjić, A. T. H. Lenstra, Enantioselective Reduction of Some Aromatic Ketones by Baker's Yeast, Croat. Chem. Acta, 63, 1990., 701-718.
120. V. Šunjić, M. Gelo, S. Rusman, L. Di Grazia, G. Clauti, Stereoselective Reduction of Two Zeranole Precursors by Baker's Yeast, Enzyme Microb. Technol., 13, 1991., 344-348.
121. Z. Raza, M. Sanković, I. Habuš, V. Šunjić, Preparation and Properties of Some Prochiral and Chiral Precursors of S-3-(3-hydroxyphenyl)-1-Propylpyperidine (S-3-PPP), Croat. Chem. Acta, 64, 1991., 65-67.
122. P. Čudić, B. Klaić, Z. Raza, D. Šepac, V. Šunjić, Synthesis and Properties of Some Rh(I) Catalytic Complexes with Dinitrogen Ligands Derived from 5-Pyrido-1,4-benzodiazepin-2-ones, Tetrahedron, 47, 1991., 5295-5308.
123. R. Marčec, Z. Raza, V. Šunjić, Transfer Hydrogenation of Cyclohexanone by Rhodium (II) Carboxylato Complexes Containing 1,4-Benzodiazepines as Nitrogen Ligands, J. Molec. Catal., 69, 1991., 25-31.
124. M. Gelo, Z. Raza, V. Šunjić, J. Guo, G. Snatzke, Determination of the Conformation of E. and Z-Zeralenone and Their 7α- and 7β-Hydroxy Congeners, Tetrahedron: Asymmetry, 2, 1991., 1005-1010.
125. G. Snatzke, J. Guo, Z. Raza, V. Šunjić, Heptamolybdate Ion Catalyzed Epimerization of Monosaccharides. CD Study of Binding of Monosaccharides and Some Polyols to Molybdates, Croat. Chem. Acta, 64, 1991., 501-517.
126. B. Kojić-Prodić, R. Marčec, B. Nigović, Z. Raza, V. Šunjić, Preparation, Crystal Structure and Chiroptical Properties of Rh_2(camphanate)4 $(MeOH)_2$, Tetrahedron: Asymmetry, 3, 1992., 1-4.
127. M. Gelo, V. Šunjić, Enzymatic Kinetic Separation of Stereoisomeric 7-O-Acyl Derivatives of trans-Zearalenol and Zearanol, Tetrahedron, 48, 1992., 6511-6520.
128. B. Kojić-Prodić, R. Kiralj, Z. Raza, V. Šunjić, Promoting Effect of Cu Ions in Vinyl-like Nucleophilic Substitution in N-Cyanoazomethines, analysis Based on Crystal Structure Data, Vestn. Slov. kem. druš., 39, 1992., 367-381.
129. S. Kolarić, M. Gelo, M. Sanković, V. Šunjić, Kinetics and Mechanism of Heptamolybdate Catalyzed C(2) Epimerization of D-Xylose and D-Lyxose, J. Molec. Catal., 79, 1993., 365-374.
130. S. Knezović, A. Levai, V. Šunjić, Enantioselective Hydrolysis of Some 3-(2-Nitrophenoxy) butanoates Catalyzed by Pseudomonas fluorescens and Pseudomonas sp. Lipase, Tetrahedron: Asymmetry, 4, 1993., 313-320.

131. V. Šunjić, D. Šepac, B. Kojić-Prodić, R. Kiralj, K. Mlinarić-Majerski, V. Vinković, Chiroptical, Structural and Catalytic Properties of S-α-Methyl-[1-(Substituted phenyl)-2-(2'-pyrido)-1-ethyliden]benzylamines and their Rh(I) and Cu(I) Complexes, *ibid.*, 575-590.
132. D. Kontrec, B. Ladešić, Z. Hameršak, V. Šunjić, [^{14}C]-UL-Chlorothalonil: Study of Catalytic Chlorination of [^{14}C]-UL-1,3-Dicyanobenzene, Appl. Radiation and Isotopes, 44, 1993., 1133-1137.
133. M. Gelo, V. Šunjić, Lipase Catalyzed Enantioselective Hydrolysis of rac. 3-Phthalimido-1-chloro-2-acetoxy-propane, Synthesis, 1993., 855-857.
134. S. Knezović, M. Gelo, M. Sanković, V. Šunjić, Heptamolybdate-ion Catalyzed C(2) Epimerization of D-Mannose to D-Glucose in Acetonitrile-Water Mixtures: a Kinetic Study, J. Molec. Catal., 89, 1994., 247-256.
135. V. Vinković, Z. Raza, V. Šunjić, ^{13}C NMR and IR Evidence for the Two Types of Copper (I) and Copper (II) Complexes with 5-Pyrido-1,4-benzodiazepin-2-ones, Spectroscopy Lett., 27, 1994., 269-279.
136. A. Avdagić, L. Cotarca, K. S. Ružić, M. Gelo, V. Šunjić, An Efficient Chemoenzymatic Synthesis of S-(-)-Fenpropimorph, Biocatalysis, 9, 1994., 49-60.
137. D. Srzić, S. Martinović, Lj. Paša-Tolić, D. Šepac, V. Šunjić, LD FTMS Investigation of Rh(I) Complexes with Chiral 1,5-Bisnitrogen Ligands, Croat. Chem. Acta, 67, 1994., 149-153.
138. Some Examples of Non-catalytic, Catalytic and Biocatalytic Reactions in Organic Synthesis, *ibid.*, 365-392.
139. M. Gelo, S. Antolić, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, Correlation of the Absolute Conformation of Macrocyclic sec Alcohols Derived from Zearalenone and Stereoselectivity of their Transacetylation by Pseudomonas fluorescens Lipase in Organic Solvents, Tetrahedron, 50, 1994., 13753-13764.
140. M. Gelo-Pujić, A. Avdagić, M. Majerić, V. Šunjić, Stereoselektivne reakcije u organskim otapalima katalizirane lipazama, Kem. u ind., 43, 1994., 445-460.
141. Z. Hameršak, M. Hollosi, D. Kontrec, B. Ladešić, Zs. Majer, V. Šunjić, Preparation and Properties of Glutathion Conjugates of 2,4,5,6-Tetracholoro-1,3-dicyanobenzenes, Tetrahedron, 51, 1995., 2331-2338.
142. M. Majerić, M. Gelo-Pujić, V. Šunjić, A. Levai, P. Sebok, T. Timar, Structural Effects on the Enantioselective Acetylation of 4-Hydroxychromanes Catalyzed by Microbial Lipases, Tetrahedron: Asymmetry, 6, 1995., 937-944.
143. S. I. Kirin, V. Vinković, V. Šunjić, Chiral Enamines Derived from 2-(2'-Pyrido)-acetophenone and 2-(2'-Quuinolino)-acetophenone as Ligands in Copper (I) Catalyzed Cyclopropanation, Chirality, 7, 1995., 115-120.
144. Z. Raza, B. Klaić, R. Marčec, V. Vinković, V. Šunjić, NMR Spectroscopic Study of Camphanic Acid, Rh_2[camphanate]$_4$ and its Adducts with 1,4-Benzodiazepines, Spectroscopy Lett., 28, 1995., 683-697.
145. Z. Raza, B. Klaić, R. Marčec, V. Vinković, V. Šunjić, Structure and Relative Stability of Dirhodium Tetracamphanate Adductus with 5-Pyrido-1,4-benzodiazepines and Their 4,5-Dihydro Congeners: First Representatives of Non-Symmetric Bidentate 1,4-Bisnitrogen Ligands, Croat. Chem. Acta, 69, 1996., 241-259.
146. A. Avdagić, M. Gelo-Pujić, V. Šunjić, Enantioselective Chemoenzymatic Synthesis of S-Enantiomer of Systemic Fungicide Fenpropimorph, Synthesis, 1995., 1427-1431.
147. M. Hollosi, Zs. Majer, A. Levai, M. Majerić, V. Šunjić, CD Study of Absolute Conformation and Configuration of Some 4-Hydroxychromans, Spectroscopy Lett., 28, 1995., 1181-1190.

148. M. Majerić, A. Avdagić, Z. Hameršak, V. Šunjić, Short Chemoenzymatic Synthesis of S-Enantiomers of Two Systemic Fungicides, Biotechnol. Letters, 17, 1995., 1189-1194.
149. A. Šuste, V. Šunjić, Synthesis and Mesomorphic Properties of Novel Phenacylpyridines and Their Copper (II) Complexes, Liquid Crystalls, 20, 1996., 219-224.
150. M. Majerić, V. Šunjić, Preparation of S-2-Ethylhexyl-para-methoxycinnamate by Lipase Catalyzed Sequential Resolution, Tetrahedron: Asymmetry, 7, 1996., 815-824.
151. L. Cotarca, A. Nardelli, P. Delogu, V. Šunjić, Bistrichloromethylcarbonate – a New Building Block in Organic Synthesis, Synthesis, 1996., 553-576.
152. Zs. Majer, M. Hollosi, S. I. Kirin, V. Šunjić, Chiroptical Properties and Conformation of Chiral Enamines of 2-(2'-Pyrido, or quinolino)acetophenone, Chirality, 8, 1996., 244-248.
153. A. Šuste, D. Moslavac, V. Šunjić, Synthesis and Mesomorphic Properties of Naphthyl-2'-Pyridylmethyl Ketones and Their Copper (II) Complexes, Liquid Crystalls, 21, 1996., 383-388.
154. S. Kolarić, V. Šunjić, Comparative Study of Homogeneous Hydrogenation of D-Glucose and D-Mannose Catalyzed by Water Soluble [Ru(tri(m-sulfophenyl) phosphine)] Complexes, J. Mol. Catal., 110, 1006., 189-193.
155. S. Kolarić, V. Šunjić, Comparative Study of C(2) Epimerization of D-Glucose and D-Mannose Catalyzed by Water Soluble Organometallic Complexes with Nitrogen Ligands, J. Mol. Catal., 111, 1996., 181-188.
156. S. Kolarić, V. Šunjić, Homogeneous Catalytic Hydrogenation of Aldehydes and Aldoses in Organic Solvents and Water, *ibid.*, 239-249.
157. S. I. Kirin, S. Đaković, L. Liščić-Tumir, V. Vinković, Z. Raza, A. Šuste, V. Šunjić, Enantioselectivity in Cyclopropanation Catalyzed by Cu(I) Catalytic Complexes Increased by p Stacking of Two Monodentate Ligands, J. Mol. Catal., 1180, 1997., 27-31.
158. V. Šunjić, M. Majerić, Z. Hameršak, Study of Enantioselective Reduction of para-Substituted 2-methyl-cinnamaldehydes by Baker's Yeast, Croat. Chem. Acta (Surprise Festschrift, posvećen 90. obljetnici života prof. V. Preloga), 69, 1996., 643-660.
159. A. Solladie-Cavallo, A.-D. Vohuule, V. Šunjić, V. Vinković, A Two-step Asymmetric Synthesis of Pure Trans-(R,R)-Diaryl-epoxides, Tetrahedron: Asymmetry, 7, 1996., 1783-1787.
160. S. Đaković, Z. Raza, V. Vinković, V. Milinković, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, Cyclopropanation by Cu(I) complexes of 4 (S)-Isopropyl-1,3-oxazolidin-2-thione and its 2-Oxo Congener Reveals Different Modes of Binding, Acta Chim. Slov., 43, 1996., 119-131.
161. Z. Raza, S. Đaković, V. Vinković, V. Šunjić, Structural Properties of Some C_2-Symmetric Schif Bases and Stereoselectivity in Cyclopropanation with Their Cu(I) Complexes, Croat. Chem. Acta, 69, 1996., 1545-1556.
162. E. Ljubović, V. Šunjić, Correlation Between Distance of the Perturbing Groups and Enantioselectivity of the Lipase Catalyzed Acylation of Acyclic sec Alcohols, Tetrahedron: Asymmetry, 8, 1997., 1-4.
163. V. Vinković, V. Šunjić, A Highly Stereocontrolled Synthesis of S-(-)-1-(4-tert-Butyl)phenyl-2-methyl-3-N-(cis-3,5-dimethyl)morpholinylpropane via Chiral Mannich Reaction, Tetrahedron, 53, 1997., 689-696.
164. A. Avdagić, L. Cotarca, Z. Hameršak, M. Hollosi, E. Ljubović, A. Šuste, V. Šunjić, Long-distance Control in Stereoselective Reduction of 3-[3-(4'-Bromo]1,1'-biphenyl[-4-yl)-3-keto-1-phenylpropyl]-4-hydroxy-2H-1-benzopyran-2-one: Relative

Configuration of Prevailing Diastereomer and Absolute Configuration of its Enantiomers, Chirality, 9, 1997., 512-522.
165. Z. Hameršak, N. Pavlović, V. Delić, V. Šunjić, Regio- and Stereoselectivity in homogeneous catalytic hydrogenation of 2,5-diketo-D-gluconic acid, Carbohydrate Res., 302, 1997., 245-249.
166. E. Ljubović, V. Šunjić, Effect of Distant Group on the Enantioselectivity in Kinetic Resolution of sec Alcohols Catalyzed by Microbial Lipases, Croat. Chem. Acta, 71, 1998., 99-117.
167. Z. Hameršak, A. Selestrin, A. Lesac, V. Šunjić, Conformational Study of α-Arylethylamides of (-).Camphanic Acid, Tetrahedron: Asymmetry, 9, 1998., 1891-1897.
168. A. Avdagić, V. Šunjić, Biocatalytic Deracemization of 1,4-Benzodiazepines in the Synthesis of Enantiopure Serine, Helv. Chim. Acta, 81, 1998., 85-92.
169. A. Avdagić, A. Lesac, Zs. Majer, M. Hollosi, V. Šunjić, Lipase-Catalyzed Acetylation of 3-Substituted 2,3-Dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-2-ones: Effect of Temperature and Conformation on Enantioselectivity and Configuration, *ibid.*, 1567-1582.
170. M. Roje, V. Vinković, V. Šunjić, A. Solladie-Cavallo, A. Diep-Vohuule, T. Isarno, Stereoselective Cyclopropanation and Ring-Opening: Application to the Synthesis of Pure (S)-2-Methyl-3-arylpropylamines, Tetrahedron, 54, 1998., 9123-9128.
171. V. Vinković, L. Stucchi, L. Navarini, V. Šunjić, Comparison of Two Methods of Preparation of the Stationary Phase for HPLC Chiral Columns Based on Tris(3,5-dimethylcarbamoyl) Cellulose, J. Liquid Chromatogr., 22, 1999., 1041-1053.
172. A. Avdagić, A. Lesac, V. Šunjić, First Example of the Solvent Effect on Absolute Conformation and Configuration of Chiral 3,3-Disubstituted 1,4-Benzodiazepin-2-ones, Tetrahedron, 55, 1999., 1407-1416.
173. B. Ćiško-Anić, Z. Hameršak, M. Majerić-Elenkov, V. Šunjić, Combined Biocatalytic Production of R-2-Ethylhexanol and 2-Ethyl laurate, Food Technol. Biotechnol., 37, 1999., 65-70.
174. D. Kontrec, V. Vinković, A. Lesac, V. Šunjić, M. Hollosi, Chiroptical and Conformational Properties of (R)-1-Phenylethylamine Derivatives of Persubstituted Benzene, Tetrahedron: Asymmetry, 10, 1999., 1935-1945.
175. D. Kontrec, V. Vinković, V. Šunjić, Stationary Phases Based on (R)-1-Naphthylethylamine Bound to 2,4,5,6-Tetrachloro-1,3-dicyanobenzene, Chirality, 11, 1999., 722-730.
176. Z. Hameršak, B. Perić, B. Kojić-Prodić, L. Cotarca, P. Delogu, V. Šunjić, Preparation and Mechanism of Solvolysis, of 2-Chloro-2-hydroximino-1-phenylethanone: Molecular Structure of a-Carbonyl oximes, Helv. Chim. Acta, 82, 1999., 1289-1301.
177. A. Lesac, D. Moslavac-Forjan, D. C. Bruce, V. Šunjić, (-)-Isocamporic acid Building Block for Chiral Liquid Crystalls, *ibid.*, 1707-1715.
178. E. Ljubović, M. Majerić-Elenkov, A. Avdagić, V. Šunjić, Novel Biocatalytic Methodology: Low Temperature Enhanced Enantioselectivity of Enzyme Catalyzed Reactions in Organic Solvents, Food Technol. Biotechnol., 37, 1999., 215-224.
179. B. Kovač, L. Klasinc, Z. Raza, V. Šunjić, On Electronic Structure of Some Mono- and Bisoxazolines, J. Chem. Soc. Perkin Trans., 2, 1999., 2455-2460.
180. A. Avdagić, V. Šunjić, On the Way to α-Alkyl-α-Amino Acids: Unusual Elimination-Addition in 3,3-Disubstituted 1,4-Benzodiazepines-2-ones, Croat. Chem. Acta, 73, 2000., 743-753.
181. D. Kontrec, V. Vinković, V. Šunjić, Preparation and Evaluation of the Chiral Stationary Phases Based on N-(-(2,5,6-Trichloro-1,3-dicyano)-phenyl Derivatives of L-α-Amino Acids, J. Liq. Chromat. & Rel. Technol., 23, 2000., 1203-1215.

182. D. Kontrec, V. Vinković, V. Šunjić, Preparation and Evaluation of Stationary Phases Based on N, N-2,4- (or 4,6)-disubstituted 4,5 (or 2,5)-dichloro-1,3-dicyanobenzenes, Chirality, 12, 2000., 63-70.
183. D. Marković, Z. Hameršak, A. Višnjevac, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, *syn/anti* Diastereoselectivity in Aldol Reaction of C(3) Carbanion of 1,4-Benzodiazepin-2-one with Aldehydes, Helv. Chim. Acta, 83, 2000., 603-615.
184. A. Solladie-Cavallo, M. Roje, T. Isarno, V. Šunjić, V. Vinković, Pirydyl and Furyl Epoxides of More than 99% Enantiomeric Purities: The Use of Phosphazene Base, Eur. J. Org. Chem., 2000., 1077-1080.
185. I. Novak, B. Kovač, D. Kontrec, V. Šunjić, Persubstituted 1,3-Dicyanobenzenes as Model Chiral Selectors. Combined UPS and UV Study, J. Electron Spectr., 199, 2000., 281-286.
186. D. Kontrec, V. Vinković, A. Lesac, V. Šunjić, A. Aced, Novel Chiral Stationary Phases Comprising 2,4-(or 2,6) Diamino-5,6- (or 2,5) dichloro-1,3-dicyanobenzene and 1-Acyl (1R,2R)-diaminocyclohexane, Enantiomer, 5, 2000., 333-344.
187. T. Portada, M. Roje, Z. Raza, V. Čaplar, M. Žinić, V. Šunjić, Remarkable Cumulative Stereoselectivity in Cyclopropanation with Supramolecular Cu(I) Catalytic Complexes, J. Chem. Soc., Chem. Sommun., 2000., 1993-1994.
188. E. Ljubović, V. Šunjić, Comparative Study of Conformational Effect on Stereoselective Lipase Catalyzed Acetylation of sec Hydroxy Group in Diastereomeric 16-Membered Lactones and Their Acyclic Analogs, Tetrahedron Lett., 41, 2000., 9135-9138.
189. E. Ljubović, V. Šunjić, Chemoenzymatic Synthesis of (2R)-2-Hydroxyundecen-6-one, Synthesis, 2001., 423-426.
190. M. Luić, S. Tomić, I. Leščić, E. Ljubović, D. Šepac, V. Šunjić, Lj. Vitale, W. Saenger, B. Kojić-Prodić, Complex of Burkholderia Cepacia Lipase with Transition State Analogue of 1-Phenoxy-2-acetoxybutane: Biocatalytic, Structural and Modelling Study, Eur. J. Biochem., 268, 2001., 3964-3967.
191. D. Kontrec, A. Abatangelo, V. Vinković, V. Šunjić, Solid-phase Synthesis of Chiral Stationary Phases based on 2,4,5,6-Tetrachloro-1,3-dicyanobenzene Derivatives Spaced from N-3,5-Dinitrobenzoyl α-Amino Acids. Comparative Study of Their Resolution Efficacy, Chirality, 13, 2001., 294-301.
192. S. Tomić, M. Luić, D. Šepac, I. Leščić, E. Ljubović, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, Molecular Modelling of the Complex of 1-Phenoxy-2-Butanol with Acetyl-Pseudomonas Cepacia Lipase (PCL), and Its P-Transition State Analog in Comparison with the Experimental Results, Rational Approaches to Drug Design, Proceedings of the 13th European Symposium on Quantitative Structure-Activity Relationships 2000, H.-D. Höltje, W. Sippl, Düsseldorf, Prous Science, Barcelona, 2001., 69-73.
193. E. Ljubović, S. Tomić, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, Suvremeni pristup izučavanju biokatalitičkih reakcija: eksperiment i molekulsko modeliranje lipazama kataliziranih reakcija, Kem. u ind., 50, 2001., 139-156.
194. S. Tomić, B. Dobovičnik, V. Šunjić, B. Kojić-Prodić, Enantioselectivity of Pseudomonas cepacia Lipase towards 2-Methyl-3 (or 4)-arylalkanols: an Approach Based on the Stereoelectronic Theory and Molecular Modelling, Croat. Chem. Acta, 74, 2001., 343-357.
195. M. Majerić-Elenkov, B. Žiher, A. Višnjevac, Z. Hameršak, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, Stereoselective Aldol Reaction of 5-Bromo-5-pyrido-1,4-benzodiazepin-2-one: Relative and Absolute Configuration of All Stereoisomers, *ibid.*, 707-724.
196. V. Vinković, D. Kontrec, V. Šunjić, L. Navarini, F. Zanetti, O. Azzolina, Mechanisms of Chiral Recognition in the Enantioseparation of 2-aryloxypropionic Acids on New Brush-Type Chiral Stationary Phases, Chirality, 13, 2001., 581-587.

197. A. Abatangelo, F. Zanetti, L. Navarini, D. Kontres, V. Vinković, V. Šunjić, Enantiomerization of 3-Carbethoxy-1,4-benzodiazepin-2-one: Combined Chiral HPLC and Spectroscopic Study, *ibid.*, 984-992.
198. A. Višnjevac, Lj. Tušek-Božić, M. Majerić-Elenkov, V. Šunjić, B. Kojić-Prodić, Cu(II) promoted rearrangement of 3-substituted-5-(2'-pyridyl)-1,4-benzodiazepin-2-one derivatives in ethanol. Crystal structures and spectroscopis characterization of metal complexes, Eur. J. Inorg. Chem., 2001., 2647-2656.
199. Z. Hameršak, E. Ljubović, M. Merčep, M. Mesić, V. Šunjić, Chemoenzymatic Synthesis of All Four Cytoxazone Stereoisomers, Synthesis, 2001., 1989-1992.

Pregledni i stručni radovi

1. F. Kajfež, V. Šunjić, Imidazol i njegovi derivati, II. Sinteza nekih (1-(ω-halogenalkil) i 1-alkoksimetil-2-metil-4-nitro- ili 5-nitroimidazola, Farm. glasnik, 25, 1969., 49-54.
2. F. Kajfež, N. Blažević, V. Šunjić, Imidazol i njegovi derivati. Upotreba derivata imidazola u medicini, I, Farm. glasnik, 24, 1968., 56-72.
3. F. Kajfež, N. Blažević, V. Šunjić, Imidazol i njegovi derivati. Upotreba derivata imidazola u medicini, II, Farm. glasnik, 25, 1969., 97-104.
4. V. Šunjić, F. Kajfež, Prostaglandini, Farm. glasnik, 28, 1972., 239-249.
5. N. Blažević, F. Kajfež, V. Šunjić, D. Kolbah, 1,4-Benzodiazepini. Pregled farmakoloških ispitivanja i primjena u medicini, I, Farm. glasnik, 28, 1972., 293-307.
6. N. Blažević, F. Kajfež, V. Šunjić, D. Kolbah, 1,4-Benzodiazepini. Pregled farmakoloških ispitivanja i primjena u medicini, II, *ibid.*, 389-398.
7. V. Šunjić, F. Kajfež, M. Štromar, N. Blažević, M. Oklobdžija, NMR Study of Hexaminium Salt Formation of α-Bromo-N-methyl-phenylacetamide, Bull. Sci. Yougosl., Sect. A 18, 1973., 226-227.
8. S. Rendić, P. Mildner, N. Blažević, F. Kajfež, V. Šunjić, Hidroksilacije lijekova katalizirane enzimima iz mikrosoma jetre, Farm. glasnik, 31, 1975., 187-200.
9. S. Rendić, V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, P. Mildner, Biotransformation der 1,4-Benzodiazepine, Acta Pharm. Iug., 25, 1975., 135-192.
10. B. Belin, S. Rendić, P. Valles, F. Kajfež, V. Šunjić, Infracrvena spektroskopija b-laktama i njezin značaj u istraživanju penicilina, Kemija u industriji, 25, 1976., 141-156.
11. V. Čaplar, V. Šunjić, F. Kajfež, N. Blažević, H. Hofman, Derivati benzhidrilamina i piperazinijeve kvaterne soli kao lijekovi, Farm. glasnik, 32, 1976., 191-200.
12. V. Čaplar, N. Blažević, F. Kajfež, V. Šunjić, Asimetrične sinteze u organskoj kemiji, I, Kemija u industriji, 27, 1977., 177-188.
13. V. Čaplar, N. Blažević, F. Kajfež, V. Šunjić, Asimetrične sinteze u organskoj kemiji, II, *ibid.*, 235-243.
14. M. Oklobdžija, T. Kovač, O. Christofis, R. Toso, V. Šunjić, Sinteze 1,4-benzodiazepin-2-ona i 5-fenil-kinolina. Nova metoda ciklizacije kinolinskog prstena, Kemija u industriji, 27, 1978., 453-459.
15. N. Blažević, A. Sabljić, V. Šunjić, Struktura i biološka aktivnost 1,4-benzodiazepina, Kemija u industriji, 30, 1981., 235-248.
16. Maštovite pretvorbe, Priroda, 1983., 173-180.
17. V. Šunjić, J. Horvat, B. Klaić, Š. Horvat, Levulinska kiselina. Dobivanje i primjena, Kemija u industriji, 33, 1984., 593-598.
18. V. Šunjić, J. Horvat, B. Klaić, Š. Horvat, Levulinska kiselina. Bazna sirovina iz vlastitih izvora, *ibid.*, 599-606.
19. Znanstveno-istraživački rad i tehnološki razvoj kemijske industrije – jedno videnje problema i njihovog uzajamnog odnosa u nas, Kemija u industriji, 34, 1985., 263-272.

20. Ž. Gumhalter, Z. Katović, V. Šunjić, Politika prijavljivanja kemijskih i srodnih patenata u svijetu i u nas, Kemija u industriji, 38, 1989., 57-70.
21. M. Gelo-Pujić, A. Avdagić, M. Majerić, V. Šunjić, Stereoselektivne reakcije u organskim otapalima katalizirane lipazama, Kemija u industriji, 43, 1994., 445-460.
22. M. Sanković, Z. Raza, V. Vinković, V. Milinković, B. Kojić-Prodić, V. Šunjić, Cyclopropanation by Cu(I) Complexes of 4 (S)-Isopropyl-1,3-oxazolidin-2-thione and its 2-Oxo Congener Reveals Different Modes of Binding, Acta Chim. Slov., 43, 1996., 119-131.
23. Edukacija i istraživanja u organskoj kemiji danas, HAZU, Zbornik radova simpozija o fundamentalnim istraživanjima, Zagreb, 1997., 136-145.
24. Vladimir Prelog i biokatalitička istraživanja u Hrvatskoj, Kemija u industriji, 46, 1997., 73-78.
25. D. Kontrec, V. Vinković, V. Šunjić, Odjeljivanje enantiomera tekućinskom kromatografijom, I, *ibid.*
26. D. Kontrec, V. Vinković, V. Šunjić, Odjeljivanje enantiomera tekućinskom kromatografijom, II., *ibid.*

Napomena: Iz popisa radova izostavljeno je sedamdesetak patenata registriranih u Hrvatskoj te u europskim i izvaneuropskim državama, kao i mnogobrojni sažeci predavanja održanih na različitim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima širom svijeta.

IVANA WEYGAND-ĐURAŠEVIĆ

Rođena je u Osijeku 15. lipnja 1952. Školovala se u Zagrebu, gdje je 1975. diplomirala kemiju (biokemija) na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Odmah po diplomi izabrana je za asistenta u tadašnjem Zavodu za organsku kemiju i biokemiju istog fakulteta. Godine 1978. stekla je stupanj magistra znanosti (biologija) na Sveučilištu u Zagrebu. Akad. godine 1979.-1980. boravila je na Sveučilištu u Aarhusu, Danska. Doktorat znanosti stekla je na Sveučilištu u Zagrebu 1981. Tijekom akademskih godina 1984.-1987. i 1990.-1993. boravila je na Sveučilištu Yale, New Haven. Godine 1988. gostuje u Institutu za molekularnu i staničnu biologiju, Strasbourg, Francuska. Iste je godine izabrana za docenta. Godine 1995. gostuje u Europskom laboratoriju za molekularnu biologiju, Grenoble, Francuska; te je godine izabrana u zvanje izvanrednog profesora. Godine 1999. postaje predstojnicom Zavoda za biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i voditeljicom poslijediplomskog studija biokemije na istom fakultetu. Godine 2000. izabrana je u zvanje redovitog profesora.

Prof. dr. sc. Ivana Weygand-Đurašević istražuje transfer-ribonukleinske kiseline (tRNA) i enzime aminoacil-tRNA-sintetaze, makromolekule prisutne u svom živom svijetu i odgovorne za čitanje genetskog koda. Međusobno prepoznavanje tih makromolekularnih partnera jedno je od središnjih neriješenih pitanja molekularne biologije. U svom radu upotrebljava vrlo suvremene metode molekularne biologije, biofizike, biokemije i genetičkog inženjerstva, od kojih je mnoge prva uvela u Hrvatskoj. Tako je klonirala i odredila strukturu gena za enzim seril-tRNA-sintetazu iz nekoliko organizama, uključujući gene za taj enzim iz organela (kloroplasta i mitohondrija). Ti su joj klonirani geni poslužili za proizvodnju rekombinantnih proteina, što je omogućilo molekularno-biološka istraživanja specifičnosti interakcija pri čitanju genetskog koda. Strukture gena su pak omogućile evolucijske/filogenetske studije. O kvaliteti rada Ivane Weygand-Đurašević i njenom ugledu u svijetu najbolje svjedoče objavljeni radovi i znanstveni projekti.

Prof. dr. sc. Ivana Weygand-Đurašević objavila je oko 40 radova u časopisima koje indeksiraju Science Citation Index i Current Contents. Objav-

ljuje u najuglednijim svjetskim biološkim časopisima poput Journal of Molecular Biology, EMBO Journal, Journal of Bacteriology, Proc. Nati. Acad. Sci (SAD), Nucleic Acids Research, Plant Molecular Biology, te najuglednijim biokemijskim kao što su Eur. J. Biochem., J. Biol. Chem., Biochim. Biophys. Acta. Radovi su joj do sada citirani oko 300 puta, od kojih oni najcitiraniji po tridesetak puta. Osim toga objavila je 31 sažetak priopćenja na međunarodnim i 27 na domaćim znanstvenim skupovima, te jedan srednjoškolski udžbenik.

Vodila je i dovršila projekte: *Transfer RNA recognition by class II synthetases* (NIH, Bethesda, MD, 1993.-1999.), *Protein engineering of aminoacyl-tRNA synthetases* (International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology, Trst, 1995.-1998.). Sada vodi ove projekte: *Struktura, funkcija i evolucija aminoacil-tRNA sintetaza (MZIT); Evolution of determinants in seryl-tRNA synthesis* (International Centre for Genetic Engeneering and Biotechnology, Trst, Italija); *Seryl-tRNA synthetases: evolution and diversity (NIH, Bethesda, MD, SAD); X-ray crystallographic and biochemical studies of unusual archaeal seryl-tRNA synthetases* (SCOPES, Švicarska).

Broj od pet projekata, koji su u posljednjih deset godina prihvaćeni nakon što su prošli recenziju najuglednijih međunarodnih recenzentskih tijela, najbolje govori o znanstvenoj vrijednosti i međunarodnom ugledu prof. dr. sc. Ivane Weygand-Đurašević.

Rad prof. dr. sc. Ivane Weygand-Đurašević na navedenim znanstvenim projektima privukao je u njezin laboratorij najbolje studente molekularne biologije i biokemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Pod njenim vodstvom do sada su izrađena 22 diplomska rada, četiri magisterija i četiri doktorata, i to iz biologije, kemije i jedan doktorat iz biotehnologije.

Na dodiplomskom studiju predaje kolegije opća biokemija za studente kemije, te biokemija III za studente molekularne biologije. Vodi i odgovarajuće studentske praktikume.

Na poslijediplomskom studiju predaje kolegije genetičko i proteinsko inženjerstvo (studij biokemije), te ekspresija gena i analiza genskih produkata (studij molekularne i stanične biologije).

POPIS RADOVA

Radovi objavljeni u časopisima s međunarodnom recenzijom koje registrira Current Contents i/ili Science Citation Index

1. I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo, J. N. Herak, Ž. Kućan, Conformational changes in yeast $tRNA^{Tyr}$ revealed by EPR spectra of spin-labelled N6-(Δ^2-isopentenyl)-adenosine residue, Biochim. Biophys. Acta, 479, 1977., 332-344.
2. Ž. Kućan, V. Gamulin, I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo, M. Podravec, I. Kućan, Studies of conformation and function of yeast $tRNA^{Tyr}$, Period. biol., 82, 1980., 341-345.
3. I. Weygand-Đurašević, T. A. Kruse, B. F. C. Clark, The influence of elongation factor-Tu GTP and anticodon-anticodon interaction on the anticodon loop conformation of yeast $tRNA^{Tyr}$, Eur. J. Biochem., 116, 1981., 59-65.
4. V. Nöthig-Laslo, I. Weygand-Đurašević, T. Živković, Ž. Kućan, Binding of spermine to $tRNA^{Tyr}$ stabilizes the conformation of anticodon loop and creates strong binding sites for divalent cations, Eur. J. Biochem., 117, 1981., 263-267.

5. I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo, Ž. Kućan, Involvement of 3'-side of the anticodon loop of yeast $tRNA^{Tyr}$ in messenger-fre binding to ribosomes, An ESR study, Eur. J. Biochem., 139, 1984., 541-545.
6. V. Nöthig-Laslo, I. Weygand-Đurašević, Ž. Kućan, Structural changes of yeast $tRNA^{Tyr}$ caused by the binding of divalent ions in the presence of spermine, J. Biomol. Struct. Dynamics, 2, 1985., 941-951.
7. I. Weygand-Đurašević, D. Burke-Johnson, D. Söll, Cloning and characterization of the gene coding for cytoplasmic seryl-tRNA synthetase from *Saccharomyces cerevisiae*, Nucleic Acid Res., 15, 1987., 1887-1904.
8. P. Walter, I. Weygand-Đurašević, A. Sanni, J. P. Ebel, F. Fasiolo, Deletion analysis of the amino-terminal extension of methionyl-tRNA synthetase from *Saccharomyces cerevisiae* shows that a small region is important for the activity and stability of the enzyme, J. Biol. Chem., 264, 1989., 17126-17130.
9. I. Weygand-Đurašević, S. Šušić, Sequence specific spin-labeling of DNA, Biochim. Biophys. Acta, 1948, 1990., 38-42.
10. I. Rubelj, I. Weygand-Đurašević, Ž. Kućan, Evidence for two types of complexes formed by yeast tyrosyl-tRNA synthetase with cognate and non-cognate tRNA, Eur. J. Biochem., 193, 1990., 783-788.
11. I. Weygand-Đurašević, R. Jerala, The seryl-tRNA synthetase from *Saccharomyces cerevisiae* shows considerable sequence homology with its bacterial counterpart, Period. biol., 92, 1990., 295-304.
12. I. Weygand-Đurašević, E. Schwob, D. Söll, Acceptor end binding domain interactions ensure correct aminoacylation of transfer RNA, Proc. Natl. Acad. Sci. USA, 90, 1993., 210-214.
13. I. Weygand-Đurašević, N. Ban, D. Jahn, D. Söll, Yeast seryl-tRNA synthetase expressed in *Escherichia coli* recognizes bacterial serine-specific tRNAs *in vivo*, Eur. J. Biochem., 214, 1993., 869-877.
14. M. J. Rogers, I. Weygand-Đurašević, E. Schwob, J. M. Sherman, K. C. Rogers, T. Adachi, H. Inokuchi, D. Söll, Selectivity and specificity in the recognition of tRNA by *E. coli* glutaminyl-tRNA synthetase, Biochimie, 75, 1993., 1083-1090.
15. M. J. Rogers, I. Weygand-Đurašević, E. Schwob, J. M. Sherman, K. C. Rogers, H. U. Thomann, L. A. Sylvers, E. Ohtsuka, H. Inokuchi, D. Söll, The recognition of *Escherichia coli* glutamine tRNA by glutaminyl-tRNA synthetase, Nucleic Acids Symposium Series, 29, 1993., 211-213.
16. I. Weygand-Đurašević, M. Nalaskowska, D. Söll, Co-expression of eukaryotic $tRNA^{Ser}$ and yeast seryl-tRNA synthetase leads to functional amber suppression in *Escherichia coli*, J. Bacteriol., 176, 1994., 232-239.
17. I. Weygand-Đurašević, M. J. Rogers, D. Söll, Connecting anticodon recognition with the active site of *Escherichia coli* glutaminyl-tRNA synthetase, J. Mol. Biol., 240, 1994., 111-118.
18. O. Salazar, B. Sagredo, E. Jedlicki, D. Söll, I. Weygand-Đurašević, O. Orellana, Thiobacillus ferrooxidans tyrosyl-tRNA synthetase functions *in vivo* in *Escherichia coli*, J. Bacteriol., 176, 1994., 4409-4415.
19. A system for studying the specificity of serylation with yeast seryl-tRNA synthetase, Croatica Chem. Acta, 68, 1995., 451-465.
20. M. Ibba, H.-U. Thomann, K.-W. Hong, J. M. Sherman, I. Weygand-Đurašević, S. Sever, N. Stange-Thomann, M. Praetorius, D. Söll, Substrate selection by aminoacyl-tRNA synthetases, Nucleic Acids Symposium Series, 33, 1995., 40-42.
21. I. Weygand-Đurašević, B. Lenhard, S. Filipić, D. Söll, The C-terminal extension of yeast seryl-tRNA synthetase affects stability of the enzyme and its substrate affinity, J. Biol. Chem., 271, 1996., 2455-2461.

22. K.-W. Hong, M. Ibba, I. Weygand-Đurašević, M. J. Rogers, H.-U. Thomann, D. Söll, Transfer RNA-dependent cognate amino acid recognition by an aminoacyl-tRNA synthetase, EMBO J., 15, 1996., 1983-1991.
23. B. Lenhard, S. Filipić, I. Landeka, I. Škrtić, D. Söll, I. Weygand-Đurašević, Defining the active site of yeast seryl-tRNA synthetase: mutations in motif II loop residues affect tRNA-dependent amino acid recognition, J. Biol. Chem., 272, 1997., 1136-1141.
24. I. Gruić Sovulj, H.-C. Lüdemann, F. Hillenkamp, I. Weygand-Đurašević, Ž. Kućan, J. Peter-Katalinić, Matrix-assisted desorption / ionisation mass spectrometry of transfer ribonucleic acids isolated from yeast, Nucleic Acids Res., 25, 1997., 1859-1861.
25. I. Gruić Sovulj, H.-C. Lüdemann, F. Hillenkamp, I. Weygand-Đurašević, Ž. Kućan, J. Peter-Katalinić, Detection of noncovalent tRNA-aminoacyl-tRNA synthetase complexes by matrix-assisted laser desorption mass spectrometry, J. Biol. Chem., 272, 1997., 32084-32091.
26. J. Rokov, D. Söll, I. Weygand-Đurašević, Maize mitochondrial seryl-tRNA synthetase recognizes *Escherichia coli* $tRNA^{Ser}$ *in vivo* and *in vitro*, Plant Mol. Biol., 38, 1998., 497-502.
27. B. Lenhard, M. Praetorius-Ibba, S. Filipić, D. Söll, I. Weygand-Đurašević, C-terminal truncation of yeast SerRS in toxic for *Saccharomyces cerevisiae* due to altered mechanism of substrate recognition, FEBS Lett., 439, 1998., 235-240.
28. B. Lenhard, B. Orellana, M. Ibba, I. Weygand-Đurašević, tRNA recognition and evolution of determinants in seryl-tRNA synthesis, Nucleic Acids Res., 27, 1999., 721-729.
29. J. Rokov, I. Weygand-Đurašević, Seryl-tRNA synthesis in maize, Period. biol., 101, 1999., 137-142.
30. I. Mijaković, B. Lenhard, I. Weygand-Đurašević, Evolutionary relationships of seryl-tRNA synthetases based on 3D modeling, Period. biol., 101, 1999., 319-324.
31. I. Landeka, S. Filipić-Ročak, B. Žinić, I. Weygand-Đurašević, Characterization of yeast seryl-tRNA synthetase active site mutants with improved discrimination against substrate analogues, Biochim. Biophys. Acta, 1480, 2000., 160-170.
32. I. Gruić Sovulj, I. Weygand-Đurašević, Ž. Kućan, Influence of modified $tRNA^{Tyr}$ on the activation of tyrosine catalyzed by tyrosyl-tRNA synthetase from *Saccharomyces cerevisiae*, Croatica Chem. Acta, 74, 2001., 161-171.
33. J. Rokov-Plavec, S. Lesjak, I. Landeka, I. Mijaković, I. Weygand-Đurašević, Maize seryl-tRNA synthetase: Specificity of substrate recognition by the organellar enzyme, Archives of Biochemistry and Biophysics, 397, 2002., 40-50.

Poglavlja u knjigama

1. Ž. Kućan, I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo, M. Plohl, I. Kućan, Studies of conformational changes and macromolecular contacts of the anticodon loop of yeast $tRNA^{Tyr}$, u: Cellular Regulation and Malignant Growth (S. Ebashi, ed.), Springer Verlag, Berlin, 1985., 81-90.
2. Ž. Kućan, T. Naranđa, M. Plohl, V. Nöthig-Laslo, I. Weygand-Đurašević, Effects of spermine on transfer RNA and transfer RNA-ribosome interactions, u: Progress in Polyamine Research (V. Zappia, A. E. Pegg, eds.), Plenum Press, New York, 1988., 523-533.
3. M. J. Rogers, I. Weygand-Đurašević, E. Schwob, J. M. Sherman, K. C. Rogers, H.-U. Thomann, L. A. Sylvers, M. Jahn, H. Inokuchi, E. Ohtsuka, D. Söll, Specificity in RNA-protein interactions: the recognition of *Escherichia coli* glutamine tRNA, u: The translational apparatus (K. H. Nierhaus, A. R. Subramanian, V. A. Erdmann, F. Franceschi, B. Wittman-Liebold, eds.), Plenum Press, New York, 1993., 48-58.

Radovi u zbornicima konferencija s međunarodnom recenzijom

1. I. Weygand-Đurašević, I. Rubelj, T. Naranđa, N. Pešić, S. Vikić-Topić, S. Sever, I. Kućan, M. Plohl, Ž. Kućan, Factors determining the specificity of yeast $tRNA^{Tyr}$ interactions with tyrosyl-tRNA synthetase and with ribosomes, Italian Biochemical Society Transactions, 1, 1990., 36.
2. I. Weygand-Đurašević, B. Lenhard, S. Filipić-Ročak, J. Rokov, I. Landeka, I. Mijaković, Organellar and cytosolic seryl-tRNA synthetases: structural, functional and evolutionary aspects, Acta Biologica Slovenica, 43, 2000., 109-116.

Stručni radovi

1. B. Sever, D. Nöthig-Hus, M. Herak, I. Weygand-Đurašević, Kemija 1, udžbenik za prvi razred usmjerenog obrazovanja; Kemija 1, radna bilježnica uz udžbenik, Školska knjiga, Zagreb, 1985.

MILENA ŽIC-FUCHS

Rođena je 1954. u Zagrebu. Od 1958. do 1969. živjela je i školovala se u Londonu, New Yorku i Sydneyju. Po povratku je maturirala 1972. Završila je studije anglistike i etnologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i diplomirala 1977.

Stupanj magistra znanosti (magistra lingvistike s osobitim obzirom na engleski jezik) stekla je 1982. Disertaciju *Semantička analiza glagola kretanja u engleskom i hrvatskom književnom jeziku* obranila je 1989.

Od 1978. radi kao asistent na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U zvanje docenta izabrana je 1990., a u zvanje izvanrednog profesora 1996.

Otkad se zaposlila na Filozofskom fakultetu, dvaput je boravila na studijskim istraživanjima u Sjedinjenim Američkim Državama zahvaljujući Fulbrightovoj stipendiji: prvi put 1984.-1985. na University of California, Los Angeles (UCLA), na Odsjeku za lingvistiku, a drugi put 1995.-1996. na New York State University, Buffalo, gdje je i predavala na doktorskome studiju.

Od 1978. do 1988. bila je član redakcije i tajnik časopisa *Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia*. Od 1991. do 1998. bila je glavna i odgovorna urednica časopisa Suvremena lingvistika, kojemu je velikim zalaganjem osigurala da ponovo dostigne mjere uglednoga znanstvenoga časopisa na visokoj međunarodnoj razini.

Dio toga rada bio je pripravljen tajničkom djelatnošću u Zagrebačkome lingvističkom krugu u godinama 1978.-1979. i 1979.-1980., te djelatnošću kao voditeljica Kruga u 1990.-1991. Ili aktivnostima poput sudjelovanja u organizaciji simpozija *Jezik u kontaktu* u sklopu 12. međunarodnoga kongresa antropologa i etnologa u Zagrebu 1988.

S druge je strane taj rad doveo do imenovanja Milene Žic-Fuchs za predsjednicu Vijeća za izdavačku djelatnost pri Ministarstvu znanosti i tehnologije. Na toj je dužnosti izradila sa suradnicima izvrsnu analizu vrednovanja znanstvenih časopisa u Hrvatskoj prema vrlo promišljeno utemeljenim, objektivnim i međunarodno usporedivim, a poticajnim kriterijima.

Od 1994. do 1999. bila je član Vijeća za jezikoslovlje i hrvatski jezik pri Ministarstvu znanosti i tehnologije, 1998. postala je član Nacionalnoga vijeća za znanost, a od veljače 1999. do siječnja 2000. obnašala je dužnost ministrice znanosti i tehnologije. Na toj se dužnosti pokazala osobito odgovornom i skrbnom u odnosu na potrebe svih hrvatskih sveučilišta, znanstvenih instituta i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, i bdjela, koliko je to bilo u danim prilikama moguće, nad znanstvenim projektima, sveučilišnim nastavnim programima i nad znanstvenim izdavaštvom u državi, odnosno nad učinkovitim radom ministarstva koje je te potrebe opsluživalo.

Milena Žic-Fuchs držala je nastavu na dodiplomskome i na postdiplomskim studijima, u zemlji i u inozemstvu.

U Odsjeku za anglistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu drži predavanja iz semantike, jezične seminare iz jezika u kontaktu, predavanja iz sociolingvistike i analize diskursa na dodiplomskom studiju.

Na postdiplomskome studiju iz lingvistike predaje kolegije iz semantike, kognitivne lingvistike i američke lingvistike te drži seminare iz semantike, sintakse (teorije dubinskih padeža i teorije valentnosti), analize diskursa i kognitivne lingvistike.

U školskim godinama 1996.-1997. i 1997.-1998. bila je pročelnik Odsjeka za anglistiku.

Od 1997. do 1999. predavala je i na Sveučilištu u Rijeci, te na Sveučilištu u Mostaru.

Školsku godinu 1995.-1996. provela je na New York State University u Buffalu, SAD. Tu je predavala na doktorskim studijima lingvistike i kognitivne znanosti.

U znanstveni projekt *Jugoslavenski hrvatskosrpsko-engleski kontrastivni projekt (sociolingvistički aspekt)* uključila se još kao student, a od 1978. postala je stalni suradnik na njemu. Od 1985. bila je aktivan član projekta *Kontrastivno proučavanje engleskoga i hrvatskoga* pod vodstvom akad. Rudolfa Filipovića. Bila je aktivan član i na projektu kontrastivnog proučavanja hrvatskoga prema stranim jezicima pod vodstvom akademkinje Antice Menac. Kasnije je sama vodila projekt *Načela organizacije leksika* u Zavodu za lingvistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. U tim je projektima obrađivala kontrastivne odnose hrvatskoga i engleskoga leksika, organizaciju diskursa, leksikografsku prezentaciju valentnosti, te fenomene govornoga jezika.

Među objavljenim radovima Milene Žic-Fuchs može se istaknuti knjiga Znanje o jeziku i znanje o svijetu. Ta je knjiga plod njezina zanimanja za kognitivnu lingvistiku. Na primjeru glagola kretanja u engleskom jeziku dr. Milena Žic-Fuchs bavi se pitanjem odnosa između znanja o jeziku i znanja o svijetu, tipičnim za kognitivnu lingvistiku. Tu čini znatan pomak od uobičajene konceptualno-semantičke analize glagola kretanja. Na sintagmatskoj je razini pokazala značenjske potencijale pojedinih leksema, s pomoću kojih je potom utvrdila značenjske odnose na paradigmatskoj razini, uz pomoć elemenata znanja o svijetu. Na toj je osnovi utvrdila načela prototipne organizacije toga dijela leksika, kao i prototipno sintaktičko okruženje tih glagola. Uočavanje povezanosti sintaktičkih i semantičkih odnosa na paradigmatskoj razini znan-

stveni je prinos autorice istraživanju teme. Metoda koju primjenjuje pridonosi našem razumijevanju odnosa između jezika i svijeta.

Srodan je po temi i rad Kognitivna semantika: konceptualno-prototipne teoretske postavke (1990.). Taj članak pokazuje izvrsnu obaviještenost autorice o suvremenom stanju kognitivne semantike i donosi njene vlastite stavove.

U članku Kontrastiranje leksika i leksičke praznine (1990.) pokazuje kako se leksičke praznine mogu promatrati kao integralni dijelovi konceptualno i semantički povezanih segmenata leksika.

U prilogu On Contrasting Expressions of Spatial Deixis in Croatian and English (1991.-1992.) analiziraju se hrvatski rečenični demonstrativi *evo*, *eto* i *eno* i njihovi engleski korespondenti, i utvrđuje se njihova najčešća uporaba koja se pokazuje kao prototipna. Pojam prototipne upotrebe unosi red u nepregledno područje deiktika.

Rad Case Grammar and Valence Theory: Some Theoretical Considerations (1993.) bavi se srodnošću i različitošću gramatike dubinskih padeža i teorije hrvatskoga i engleskoga jezika.

Članak Semantičke i leksikografske definicije (1994.) predlaže korištenje dometa kognitivne semantike, naročito ključnoga pojma prototipa i znanja u svijetu, u leksikografskome poslu, npr. pri formuliranju leksikografskih definicija.

U raspravi Here and There in Croatian: A Case Study of an Urban Standard Variety (1997.) potvrđuje se njezin trajan interes za deiktike, ovoga puta na primjerima priloga *ovdje*, *tu*, *ondje* i *ovamo*, pokazuje se pojednostavljenje sustava u urbanom varijetetu hrvatskoga jezika, i traže uzroci za nj.

Rad Test Sentences: A Linguist's View (1995.) prinos je metodologiji psiholingvističkih istraživanja, i to posebno proučavanju jezičnih problema i razvoja djece sa specifičnim jezičnim oštećenjima.

Ostali znanstveni radovi dr. Milene Žic-Fuchs s jedne strane potvrđuju njezin neprekidan rad na već spominjanim područjima lingvistike, a s druge i šire jezikoslovne interese za jezike svijeta ili odnos jezika i kulture itd.

Svi radovi svjedoče o izvrsnoj upućenosti dr. Milene Žic-Fuchs u anglističku i općelingvističku literaturu, i njen poseban interes za semantiku i za kognitivnu lingvistiku. S obzirom na aktualnost i plodnost toga lingvističkoga usmjerenja danas u Sjedinjenim Američkim Državama i u svijetu, osobito je vrijedno da imamo dobra poznavatelja i kreativna znanstvenika u tome području u Hrvatskoj.

Milena Žic-Fuchs sudjelovala je na međunarodnim skupovima o primijenjenoj lingvistici 1981. u Lundu (Švedska), o jezicima u kontaktu 1988. u Zagrebu, o kognitivnoj lingvistici 1993. u Leuvenu (Belgija), o jeziku i prostoru 1994. u Duisburgu, na 1. međunarodnom ljetnom institutu posvećenom kognitivnoj znanosti 1994. u Buffalu, na kongresu o proučavanju govora djece 1996. u Istambulu, na konferenciji o kognitivnoj lingvistici 1997. u Amsterdamu, na 16. međunarodnom lingvističkom kongresu 1997. u Parizu itd., te na nizu domaćih znanstvenih skupova.

Član je International Cognitive Linguistics Association (ICLA), Societas Linguistica Europea (SLE) te domaćih društava: Hrvatskoga društva za pri-

mijenjenu lingvistiku, Hrvatskoga društva za anglističke studije i lingvistiku, Hrvatskoga filološkoga društva, Zagrebačkoga lingvističkoga kruga.

POPIS RADOVA

Knjiga

1. Znanje o jeziku i znanje o svijetu, Biblioteka SOL, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1991., 230 str.

Znanstveni i pregledni radovi

1. Analysis of Discourse at a Place of Work (sa S. Bićanić), AILA, 81, Proceedings, Sections and Workshops, B. Siquird i J. Svartvik (ur.), 1981., 439-441.
2. Analysis of Discourse at a Place of Work (sa S. Bićanić), Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia, XXVI, 1-2, Zagreb, 1981., 263-279.
3. Neki problemi leksičke kontrastivne analize, Godišnjak Saveza društava primijenjene lingvistike Jugoslavije, 7-8, 1983.-1984., 673-678.
4. Leksička kontrastivna analiza i rječnici, Filologija, 14, Razred za filologiju JAZU, Zagreb, 1986., 485-492.
5. Ograđivanje i dokazivanje u govornom jeziku, Republika, 1-2, Zagreb, 1988., 164-172.
6. Osnovna obilježja oslovljavanja u Zagrebu, SOL, 7, Zagreb, 1988., 27-38.
7. Social Deixis in Contact and Contrast, Proceedings of the Symposium "Languages in Contact" of the 12th International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences, R. Filipović i M. Bratanić (ur.), Institute of Linguistics, University of Zagreb, Zagreb, 1990., 274-279.
8. Kontrastiranje leksika i leksičke praznine, Zbornik radova IV. simpozija Kontrastivna jezička istraživanja, Novi Sad, 1990., 69-72.
9. Kognitivna semantika: konceptualno prototipne teoretske postavke, SOL, 10-11, Zagreb, 95-106.
10. Jezici američkih Indijanaca i jezična istraživanja, Književna smotra, 81-82, Zagreb, 1991., 25-30.
11. Metafora kao odraz kulture, Zbornik radova Prožimanje kultura i jezika, Y. Vrhovac i M. Andrijašević (ur.), Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Zagreb, 1991., 27-33.
12. On Contrasting Expressions of Spatial Deixis in Croatian and English, Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia, XXXVI-XXXVII, 1991.-1992., 93-102.
13. Konvencionalne i pjesničke metafore, Filologija, 20-21, Razred za filologiju, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1992.-1993., 585-593.
14. Case Grammar and Valence Theory: Some Theoretical Considerations, Contrastive Analysis of English and Croatian, IV, Institute of Linguistics, Zagreb, 1993., 41-59.
15. Semantičke i leksikografske definicije, Filologija, 22-23, Razred za filologiju, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1994., 275-279.
16. Test Sentences: A Linguistic View, Language and Language Communications Barriers – Research and Theoretical Perspectives in Three European Languages, M. Kovačević (ur.), Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1995., 167-183.
17. Here and There in Croatian: A case study of an urban standard variety, Construal of Space in Language and Thought, M. Pütz i R. Dirven (ur.), Mouton de Gruyter, 49-62.

18. La Notion de Lexie: La IIIème Articulation et les Parties du Discours (s M. Kačićem), Proceedings of the 16th International Congress of Linguistics, 1997., CD-ROM, 15 str.
19. Definicija i frazem u jednojezičnom rječniku (s N. Vajs), Filologija, 30-31, Razred za filologiju, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1998., 36-38.

Stručni radovi

1. VI. međunarodni kongres primijenjene lingvistike ILA 81, Bilten Zavoda za lingvistiku, 4, Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta, Zagreb, 1981.
2. The English Element in European Languages, u: R. Filipović, Filologija, 11, Razred za filologiju, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1982.-1983.
3. Prikazi knjiga u rubrici Obznane u časopisu Suvremena lingvistika.

Članovi suradnici - reizbor

IBRAHIM AGANOVIĆ

Izabran za člana suradnika 18. lipnja 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

U navedenom razdoblju gostovao je na šest sveučilišta, uključujući inozemna sveučilišta Hamburg, St. Etienne (Lyon), Hagen i Freiburg. Održao je 19 javnih predavanja na pojedinim sveučilištima i znanstvenim skupovima. Posebno treba istaknuti predavanja po pozivu na specijaliziranim znanstvenim skupovima: International Conference on Modelling of Flow Through Porous Medium, St. Etienne, 1995., Second World Congress of Nonlinear Analysts, Atena, 1996.

U tom je razdoblju objavio 17 znanstvenih radova od čega je u tri rada jedini autor, dok su ostali radovi napisani u koautorstvu s članovima skupine koju predvodi i koja živo surađuje s matematičarima iz inozemstva, napose sa sveučilištima u Lyonu i Hagenu. Od spomenutih radova 14 je objavljeno u vrlo uglednim inozemnim časopisima, i to: C. R. Acad. Sci. Paris, Asymptotic Analysis, Mathematical Modelling and Numerical Analysis, Zeitschrift für Angewandte Mathematik und Mechanik, Nonlinear Analysis i Mathematical Methods in the Applied Sciences. Jedan rad je objavljen u domaćem časopisu Glasnik matematički. Dva preostala rada objavljena su u specijaliziranim inozemnim monografijama.

Deset radova odnosi se na probleme homogenizacije u periodički perforiranom ili poroznom području. Uz pretpostavku da je period (dijametar perforacije) mali parametar, rubna zadaća (za koju se pretpostavlja da je korektna) nema dobru interpretaciju i ne može se riješiti numerički. Dobru (fizikalnu) interpretaciju ima makroskopsko (usrednjeno) rješenje, tj. izvjesni limes mikroskopskih rješenja kad mali parametar teži nuli. Zadatak je homogenizacije, tj. prijelaza od mikroskale na makroskalu, omogućiti dokaz egzistencije i jedinstvenosti makroskopskog rješenja te izvršiti njegovu identifikaciju (homogenizirana zadaća). Makroskopski model se obično podudara s fenomenološkim (inženjerskim) modelom. U tom slučaju govori se o matematičkom opravdanju: npr. homogenizacija Navier-Stokesovog toga u poroznoj sredini vodi na fenomenološki Darcyjev zakon. Međutim, homogenizirani model ne sadrži empirijske koefi-

cijente. Homogenizacijom se ti koeficijenti izražavaju u terminima geometrijske strukture kanonske ćelije periodičnosti, preciznije, dobivaju se s pomoću periodičkih rješenja mikroskopskih jednadžbi na kanonskoj ćeliji. Opisani program ostvaren je u spomenutim radovima za površinske oscilacije idealnog fluida, za tok višefaznog viskoznog fluida i tok slabo kompresibilnog fluida, za oscilacije elastičnog kontinuuma s inkluzijama i za tok mikropolarnog fluida.

Preostali radovi odnose se ponajprije na istodobnu homogenizaciju i singularnu perturbaciju naborane elastične ploče. Dobivene makroskopske jednadžbe predstavljaju nove modele. Određena je točna asimptotika Greenove funkcije eliptičkog operatora u okolini singulariteta te je primijenjena na jedan problem singularne perturbacije. U posljednjem od radova oštro je ocijenjena najmanja svojstvena vrijednost u određenim problemima do kojih dovode zadaće stabilnosti rotirajući elastičnih štapova i ploča.

Najvažniji od navedenih Aganovićevih znanstvenih radova citirani su u poznatim svjetskim monografijama P. G. Ciarleta, G. Lukaszewicza i U. Hornunga.

Osim navedenih znanstvenih radova objavio je i tri stručna rada te dvije knjige (visokoškolska udžbenika) u koautorstvu s dopisnim članom Krešimirom Veselićem, redovitim profesorom matematike na Sveučilištu u Hagenu (SR Njemačka).

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

1. Homogenization of small oscillations of a heavy inviscid fluid in an open reservoir containing many solid tubes, C. R. Acad. Sci. Paris, t. 314, Série 1, 1992., 237-240.
2. Justification of viscous fluid flow models (suautor A. Mikelić), Heath and Mass Transfer Through Porous Media (ed. M. Quintard), Elseviere, 1992.
3. Homogenization of nonstationary flow of a two-consistant mixture through a porous medium (suautor A. Mikelić), Asymptotic Analysis, 6, 1992., 173-189.
4. Note on the model of slightly compressible flow through a porous medium, Bollettino U. M. I., 7, 7-A, 1993., 67-76.
5. Homogenization of free boundary oscillations of an inviscid fluid in a porous reservoir, Mathematical Modelling and Numerical Analysis, 27, 1993., 65-76.
6. Slightly wrinkled plate (suautori E. Marušić-Paloka i Z. Tutek), ZAMM, 75, 1995., S 1, 137-138.
7. Homogenization of an elastic medium containing rigidly connected elastic inclusions (suautori K. Delinić i Z. Tutek), ZAMM, 75, 1995., S 2, 449-450.
8. Homogenization of a micropolar fluid flow through a porous medium (suautor Z. Tutek), Mathematical Modelling of Flow Through Porous Media (eds. A. Bourgeat et al.), World Scientific, 1995.
9. A model of wrinkled plate (suautori M. Jurak, E. Marušić-Paloka i Z. Tutek), ZAMM, 76, 1996., S 2, 457-458.
10. Slightly wrinkled plate (suautori E. Marušić-Paloka i Z. Tutek), Asymptotic Analysis, 13, 1996., 1-29.
11. Decapling of a system of two membranes connected by a thin rigid cylinder (suautori Z. Tutek i K. Veselić), ZAMM, 77, 1997., S 2, 507-508.

12. Homogenization of unsteday Stokes flow of micropolar fluid through a porous medium (suautor Z. Tutek), *ibid.*, 505-506.
13. Nonstationary micropolar fluid flow through porous medium (suautor Z. Tutek), Nonlinear Analysis, 30, 1997., 3171-3178.
14. Homogenization of a spectral problem for a pile foundation structure (suautori K. Delinić i Z. Tutek), Mathematical Methods in the Applied Sciences, 20, 1997., 979-988.
15. Moderately wrinkled plate (suautori M. Jurak, E. Marušić-Paloka i Z. Tutek), Asymptotic Analysis, 16, 1998., 273-297.
16. Approximation of Green's function and Application (suautori Z. Tutek i K. Veselić), Glasnik matematički, 35 (55), 2000., 179-190.
17. On stability of rotating rods and plates (suautor J. Tambača), ZAMM, 81, 2001., 733-742.

Stručni radovi

1. Mathematical analysis of composite structures, Mathematical Communications, 1, 1996., 139-141.
2. Proc. of the 7th Int. Conf. on Operational Research (eds. I. Aganović, T. Hunjak, R. Scitovski), Osijek, 1999.
3. Revije za Mathematical Reviews i Zentralblatt für Mathematik.

Knjige

1. Linearne diferencijalne jednadžbe. Uvod u rubne zadaće (suautor K. Veselić), 2. izdanje, Element, Zagreb, 1997.
2. Einführung in die partiellen Differentialgleichungen 2 (suautor K. Veselić), Fernuniversität in Hagen, 1992. (Kursenheiten 2-4), 1996. (Kursenheiten 5 und 6).
3. Matematičke metode i modeli (suautor K. Veselić), Sveučilište u Osijeku, 300 str.
4. Uvod u rubne zadaće mehanike kontinuuma, Element, Zagreb, 325 str.

Javna predavanja

1. Some applications of a theorem of O. Oleinik, Univ. of Hamburg, 1992.
2. Free boundary oscillations in a porous medium, Univ. of Hagen.
3. On the theory of mixtures, Univ. of St. Etienne, 1992.
4. Površinske oscilacije u poroznoj sredini, Sveuč. u Rijeci, 1993.
5. Oscilacije pilotnih struktura, Sveuč. u Rijeci, 1994.
6. Naborane elastične strukture, Sveuč. u Rijeci, 1994.
7. Homogenization of an elastic medium containing rigidly connected elastic inclusions, GAMM Jahrestagung, Braunschweig, 1994.
8. Homogenization of a micropolar fluid flow through a porous medium, Int. Conf. on Modelling of Flow Through Porous Medium, St. Etienne, 1995. (pozvano plenarno predavanje).
9. Stationary nonlinear micropolar fluid flow through a porous medium, Int. Conf. of Ind. and Appl. Math. (ICIAM), Hamburg, 1995.
10. Micropolar fluid flow through a porous medium, Univ. of Freiburg, 1996.
11. Oscilacije kompozitnih struktura, Sastanak Hrvatskog društva za mehaniku (HDM), podružnica u Zagrebu, 1996.
12. Matematička analiza kompozitnih struktura, Kolokvij Hrvatskog matematičkog društva (HMD), podružnica u Osijeku, 1996.
13. Homogenization of an unsteady Stokes flow of a micropolar fluid through a porous medium, GAMM Jahrestagung, Prag, 1996.

14. Nonstationary micropolar fluid flow through a porous medium, Second World Congress of Nonlinear Analysts, Atena, 1996. (pozvano plenarno predavanje).
15. O metodi homogenizacije, Univ. u Sarajevu, 1996.
16. Flow of an incompressible micropolar fluid flow through a porous medium, GAMM Jahrestagung, Regensburg, 1997.
17. O 310-oj godišnjici Newtonovih *Principia*, Kolokvij Hrvatskog matematičkog društva (HMD), podružnica u Splitu, 1997.
18. O 310-oj godišnjici Newtonovih *Principia*, Univ. u Sarajevu, 1997.
19. Kratka povijest dinamike, Sveuč. u Rijeci, 2001.

ZIJAD DURAKOVIĆ

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Redoviti je profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od 1992. do 1995. bio je predstojnik Interne klinike Rebro. Za redovitog profesora izabran je 1997. iz interne medicine u trajnom znanstveno-nastavnom zvanju. Članom Društva hrvatskih književnika postao je 2001.

U proteklih 10 godina objavio je 42 znanstvena rada, od toga 11 u domaćim medicinskim časopisima, osam u časopisima koji se citiraju u Index medicus, a 23 rada u međunarodnim časopisima koji se citiraju u Current Contents i Science Citation Index. U tom je razdoblju objavio i 61 kongresno priopćenje, i to 28 na domaćim i 32 na međunarodnim medicinskim kongresima.

U svom radu proučava neke aspekte aflatoksina, zearalenona, patulina, potom elektrokardiogram, kompleks ventrikularne aritmije, respiratorne poremetnje u starijih osoba i arterijsku hipertenziju. Istražuje elektrokardiogram kod anoreksije i kod intoksikacijske kome, liječenje kod otrovanja inhibitorima kolinesteraze, akutnu psihozu kod otrovanja digoksinom, kardiogeni šok i akutno zatajenje bubrega, arterijsku hipertenziju, kardiovaskularni rizik tijekom fizičkog napora i akutno otrovanje u starosti. Nadalje treba istaknuti istraživanja preekscitacijskog sindroma, liječenja otrovanja dijalizom krvi, promjena elektrokardiograma populacije srednje dobi i u pacijenata u komatoznom stanju Q-T intervala u različitim stanjima i elektrokardiografskih promjena u bivših ratnih zarobljenika. U preglednim člancima ističe se rad o antiagregacijskoj terapiji.

Prof. dr. Zijad Duraković u stručnim radovima opisuje osobitosti organizma u starijoj dobi, pseudoinfarkte miokarda, cijanopsiju kod intoksikacije digitalisom, starenje i promjene funkcije organa, iznenadnu srčanu smrt, rak dojke u starijih žena, uremiju, povišeni krvni tlak, vrednovanje tjelesnog vježbanja, hipersaturaciju i otrovanje lijekovima, liječenje kroničnih bolesti, antitrombocitne lijekove, intenzivno liječenje otrovanog bolesnika, koronarnu bolest srca i tjelovježbu, bolest srca i žila kao posljedicu otrovanja, procjenu

sposobnosti za vježbanje, rekreativno vježbanje i bolesti bubrega kao posljedicu otrovanja. Nadalje, stručno je obradio liječenje trovanja oleandrom, iznenadnu smrt kod tjelesnog napora, hiperglikemiju u starijih osoba i kardiovaskularne komplikacije kod fizičkog napora.

U tom razdoblju objavio je 23 stručna rada u domaćim i sedam radova u međunarodnim časopisima.

Prof. dr. Zijad Duraković je nastavnik interne medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

U udžbenicima i monografijama u proteklih je deset godina objavio 97 tekstova, a u tri knjige je bio urednik. Za to vrijeme objavio je i dva udžbenika.

U dodiplomskoj nastavi sudjeluje u predmetu interna medicina, koordinira trotjedni blok nastave, a voditelj je bloka nastave interna medicina u starijoj dobi. Voditelj je izbornih predmeta klinička toksikologija i medicina starije dobi.

U poslijediplomskom studiju je voditelj nekoliko kolegija, a na osam kolegija, u kojima nije voditelj, predaje veći broj nastavnik sati. U šest knjiga namijenjenih poslijediplomskoj nastavi napisao je pojedina poglavlja.

Prof. dr. Z. Duraković vodio je dva projekta koje financira Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, a u jednom projektu bio je suradnik.

Od izbora za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 1992. nastavio je svoj rad marljiva znanstvenika, stručnjaka i nastavnika. Rezultati njegova rada ostaju kao trajna vrijednost u medicini, poglavito u području interne medicine.

Godine 1995. postao je članom American Academy of Anti-Aging Medicine, a od 2000. članom The European College of Sport Science.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Znanstveni radovi u domaćim časopisima

1. S. Duraković, Z. Duraković, F. V. Golem, T. Beritić, I. Sušnik, B. Radić, I. Colić, Growth and biosynthesis of Aflatoxin A by Aspergillus ochraceus in the presence of potassium sorbate, Kemija u industriji, 42, 1993., 233-238.
2. S. Duraković, Z. Duraković, F. V. Golem, Z. Filipović-Kovačević, T. Beritić, B. Radić, Lj. M. Lalić, Inhibicija sinteze zearalenona ($F-^2$ toksina) u prisutnosti diklorvosa, *ibid.*, 435-439.
3. S. Duraković, I. Colić, B. Radić, Z. Duraković, F. V. Golem, Lj. M. Lalić, Relation of Aspergillus parasiticus and Fusarium Graminearum biomass to the acumulation of Aflatoxins in wheat, Progress of Food Fermentation, 2, 1993., 558-563.
4. S. Duraković, I. Sušnik, F. V. Golem, Z. Duraković, T. Beritić, B. Radić, Z. Filipović-Kovačević, Z. Pavlaković, Dehydroacetic acid and the newly synthetized Schiff base to control Aflatoxin acumulation, Kemija u industriji, 43, 1994., 7-12.
5. S. Duraković, B. Radić, F. V. Golem, Z. Duraković, T. Beritić, Lj. M. Lalić, Analiza patulina u jabučnom soku, Arhiv za higijenu rada i toksikologiju, 44, 1993., 263-268.

6. Electrocardiogram in anorexia nervosa, Rad HAZU, 469, 1996., 49-57.
7. Does correlation exist between an electrocardiogram and high plasma digoxin levels in the elderly, *ibid.*, 59-65.
8. D. Puljević, R. Mittermayer, Z. Duraković, V. Goldner, Is Q-T dispersion a risk marker for complex ventricular arrhythmia?, Neurologia Croatica, 47, 1998., 67-70.
9. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Čubrilo-Turek, M. Gjurašin, V. Gašparović, D. Ivanović, Urban hypothermia and acute respiratory failure in the elderly, Neurologia Croatica, 48, 1999., 55-61.
10. K. Šakić, Z. Duraković, Š. Šakić, Prophylactic digitalization before hip arthroplasty in so called elderly and middle-aged patients, Rad HAZU, 479, 2000., 41-50.
11. Z. Duraković, B. Čerić, Z. Pišl, Functional ability in patients with arterial hypertension, *ibid.*, 51-58.

Znanstveni radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se citiraju u Current Contents – Science Citation Index

1. The high plasma digoxin level. Comparison with clinical symptoms and an electrocardiogram in the elderly and younger patients, Collegium Anthropologicum, 16, 1992., 371-376.
2. M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, Z. Duraković, J. Delladio, The corrected Q-T interval in the electrocardiogram of athletes, International Journal of Sports Cardiology, 1, 1992., 83-87.
3. Cyanopsia due to digitalis intoxication in an elderly patient, Cardiology in the Elderly, 2, 1994., 51-52.
4. A. Šmalcelj, Z. Duraković, D. Puljević, B. Buljević, I. Bogdan, V. Grgić, Hypertensive heart disease – morphological and functional echocardiographic study, Collegium Anthropologicum, 15, 1991., 225-240.
5. Z. Duraković, A. Duraković, A. Kaštelan, The preexcitation syndrome. Epidemiological and genetic study, International Journal of Cardiology, 35, 1992., 181-186.
6. Z. Duraković, A. Duraković, S. Duraković, D. Ivanović, Poisoning with 2,4-dichlorophenoxyacetic acid treated by hemodialysis, Archives of Toxicology, 66, 1992., 518-521.
7. M. Čubrilo-Turek, Z. Duraković, A. Stavljenić-Rukavina, B. Salzer, V. Brkljačić, S. Turek, Factor analysis in the study of coronary heart disease, Collegium Anthropologicum, 18, 1994., 115-119.
8. Z. Duraković, A. Duraković, M. Koršić, Changes of the corrected S-T interval in the electrocardiogram of patients with anorexia nervosa, International Journal of Cardiology, 45, 1994., 115-120.
9. Does any correlation exist between a high plasma digoxin level and an electrocardiogram in older and younger patients, Annals of the New York Academy of Sciences, 717, 1994., 293-298.
10. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Čubrilo-Tušek, K. Martinović, Acute renal failure due to cardiogenic shock in older patients, Collegium Anthropologicum, 19, 1995., 201-207.
11. N. Čorović, Z. Duraković, A prospective study of changes in the electrocardiogram in a middle-aged population of Croatia during a 13 year period, Collegium Anthropologicum, 20, 1996., 193-199.
12. Increase of plasma digoxin levels after withdrawal from therapy in an elderly patient, Cardiovascular Drugs and Therapy, 9, 1995., 829-830.
13. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Čubrilo-Turek, S. Turek, A. Manitašević, Hospitalization of older and younger patients in a Department of Internal medicine. Variety of reasons and outcome, Collegium Anthropologicum, 20, 1996., 213-220.

14. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, A. Z. Golem, H. Golem, V. Brinar, Changes in the electrocardiogram of patients in comatose states, *ibid.*, 419-425.
15. N. Čorović, Z. Duraković, A prospective study of S-T segment depression in the electrocardiogram and mortality in the population, Collegium Anthropologicum, 21, 1997., 157-166.
16. D. Puljević, A. Šmalcelj, Z. Duraković, V. Goldner, Q-T dispersion, daily variations, Q-T interval adaptation and late potentials and risk markers for ventricular tachycardia, European Heart Journal, 18, 1997., 1343-1349.
17. D. Puljević, A. Šmalcelj, Z. Duraković, V. Goldner, The influence of atenolol and propafenone on Q-T interval dispersion in patients three months after myocardial infarction, International Journal of Clinical Pharmacology and Therapeutics, 35, 1997., 381-384.
18. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, Dž. Pezerović, V. Gašparović, M. Čubrilo-Turek, S. Turek, M. Đurek, S. Naumovski-Mihalić, D. de Syo, Hypothermia and acute renal failure in the elderly, Collegium Anthropologicum, 22, 1998., 135-140.
19. D. Puljević, A. Šmalcelj, Z. Duraković, V. Goldner, Effects of postmyocardial infarction scar size, cardiac function and severity of coronary artery disease on Q-T interval dispersion as a risk for complex ventricular arrhythmia, Pacing and Cardiac Electrophysiology (PACE), 21, 1998., 1508-1516.
20. M. Čubrilo-Turek, A. Stavljenić-Rukavina, S. Turek, V. Kušec, Z. Duraković, The usefullness of biochemical bone markers in predicting the response of hormone replacement therapy in perimenopausal cigarette smoking healthy women, Collegium Anthropologicum, 23, 1999., 195-201.
21. N. Čorović, Z. Duraković, M. Zavalić, J. Zrinšćak, Electrocardiographic changes in ex prisoners of war released from detention camps, International Journal of Legal Medicine, 113, 2000., 197-200.
22. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Čubrilo-Turek, S. Turek, The corrected Q-T interval in the elderly with urban hypothermia, Collegium Anthropologicum, 23, 1999., 683-690.
23. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Čubrilo-Turek, Urban hypothermia and hyperglycemia in the elderly, Collegium Anthropologicum, 24, 2000., 405-409.
24. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, Q-T and JT dispersion in the elderly with urban hypothermia, International Journal of Cardiology, 80, 2001., 221-226.
25. M. Mišigoj-Duraković, Br. Matković, L. Ružić, Z. Duraković, Z. Babić, S. Janković, M. Ivančić-Košuta, Body composition and functional abilities in terms of the quality of professional ballerinas, Collegium Anthropologicum, 25, 2001., 585-590.

Znanstveni radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se citiraju u Index medicus ili sličnim indeksima

1. Does correlation exist between the electrocardiogram and high plasma digoxin levels in the elderly, Geriatrie Forschung, 2, 1992., 163-168.
2. Z. Duraković, A. Duraković, M. Koršić, S. Gregurić, The electrocardiogram in anorexia nervosa, Il Cuore, 9, 1992., 601-606.
3. Z. Duraković, A. Šmalcelj, A. Duraković, S. Duraković, N. Čorović, F. V. Golem, K. Martinović, I. Ramić, Electrocardiogram in coma due to intoxication, Pakistan Heart Journal, 26, 1993., 45-47.
4. Combined hemoperfusion and hemodialysis treatment of poisoning with cholinesterase inhibitors, The Korean Journal of Internal Medicine, 8, 1993., 99-102.

5. Z. Duraković, Lj. Hotujac, Acute psychosis due to digoxin intoxication in an elderly patient, Geriatrie Forschung, 4, 1994., 149-152.
6. Z. Duraković, A. Duraković, S. Duraković, Cardiogenic shock and acute renal failure – is there any difference between older and younger patients, Geriatrie Forschung, 5, 1995., 165-171.
7. Z. Duraković, B. Čerić, Z. Pišl, Arterial hypertension and exercise electrocardiogram. A fifteen year follow-up, Il Cuore, 10, 1995., 373-380.
8. Does arterial hypotension due to cardiogenic shock in older patients lead to functional oliguria or to acute renal failure?, Korean Journal of Internal Medicine, 12, 1997., 39-44.
9. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Cardiovascular risks during physical exercise-sudden death, Kinesiology, 31, 1999., 68-73.
10. Acute intoxication in the elderly, European Journal of Geriatrics, 2, 2000., 135-139.

Pregledni članci

1. Zašto čovjek stari?, Medix, 29/30, 2000., 90-93.

Stručni radovi objavljeni u domaćim časopisima

1. Z. Duraković, A. Šmalcelj, K. Martinović, I. Ramić, Pseudoinfarkt miokarda u bolesnika s netipičnom stenokardijom, Medicina, 28, 1992., 122-125.
2. Z. Duraković, F. Plavšić, A. Šmalcelj, V. Grgić, Cijanopsija kao znak intoksikacije digitalisom, Liječnički vjesnik, 114, 1992., 132-134.
3. Fiziološki aspekti neaktivnog i aktivnog starenja, Zbornik radova Civilizacijski trendovi i biotički opstanak čovjeka, Rovinj, 1994., 65-66.
4. Z. Duraković, J. Škavić, M. Mišigoj-Duraković, Iznenadna srčana smrt tijekom tjelesne aktivnosti u mladih i starijih osoba – može li se spriječiti?, Zbornik radova Tjelesno vježbanje i zdravlje, Rovinj, 1995., 87-90.
5. Gerijatrijski problemi u starijih žena s rakom dojke, Zbornik radova V. znanstvenog sastanka HAZU, Bolesti dojke, I. Prpić i J. Unušić (ur.), Zagreb, 1995., 35-40.
6. Lovastatin – clinical expert opinion (elaborat), Krka, Novo Mesto, listopad 1995., 1-21.
7. A. Krpan, A. Šmalcelj, D. Tomičić, R. Urek, B. Nadinić, Z. Duraković, J. Božikov, D. Oršanić-Brčić, Hipertenzija i hipertrofija lijeve klijetke u uremičnih bolesnika, Liječnički vjesnik, 118, 1996., 61-63.
8. M. Mišigoj-Duraković, S. Heimer, Z. Duraković, Tjelesno vježbanje i gojaznost, u: D. Milanović (ur.), Fitness, FFK, Zagreb, 1996., 43-45.
9. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Tjelesno vježbanje i povišeni krvni tlak, Zbornik radova Društveni status tjelesne i zdravstvene kulture, športa i športske rekreacije, Rovinj, 25.-29. lipnja 1996., 28-33.
10. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Zdravstveni aspekti praćenja i vrednovanja tjelesnog vježbanja, VI. stručni sastanak pedagoga fizičke kulture Hrvatske, Zbornik radova, Rovinj, 24.-26. lipnja 1997., 15-18.
11. Bisoprolol: kliničko-farmakološko mišljenje, Merck Darmstadt, listopad 1997., 1-29.
12. R. Medved, Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Kardiovaskularni sustav i šport, Liječnički vjesnik, 120, 1998., 228-236.
13. Starenje i promjene ustroja i funkcija organa, I, Medix, 27/28, 1999., 53-56.
14. Posebnosti hipersaturacije i otrovanja lijekovima u bolesnika tzv. starije dobi, Medix, 32, 2000., 43-48.
15. Starenje i promjene ustroja i funkcija organa, II., Medix, 29/30, 200., 94-95.
16. Osobitosti primjene lijekova u liječenju kroničnih bolesti, Medicus, Pliva, 9, 2000., 89-93.

17. Kliničko-farmakološko mišljenje indapamid-Amoron, AD Jaka, Radoviš, 2000., 1-18 (elaborat).
18. Antitrombocitni lijekovi, Medix, 33, 2000., 29-34.
19. Indikacije za intenzivno liječenje otrovanog bolesnika, Medix, 34, 2001., 53-57.
20. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Neki aspekti suvremene medicinske dijagnostike u procjeni sposobnosti za tjelesno vježbanje, Medix, 35, 2001., 76-80.
21. M. Mišigoj-Duraković, Z. Duraković, Koronarna bolest srca i tjelovježba, *ibid.*, 81-85.
22. Bolesti srca i krvnih žila kao posljedice trovanja, Medix, 36, 2001., 101-104.
23. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Suvremena medicinska dijagnostika u procjeni sposobnosti za sportsko-rekreativno vježbanje, Zbornik radova 9. ljetne škole pedagoga fizičke kulture Hrvatske, Poreč, 24.-28. lipnja 2000., 28-33.
24. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Zdravstveni aspekti programiranog opterećenja u rekreativnom vježbanju, Sport za sve, 27, 2001., 23-27.
25. Bolesti bubrega kao posljedice otrovanja, Medix, 7, 2001., 102-107.
26. Kronične bolesti bubrega kao posljedice otrovanja, Medix, 39, 2001., 142-143.

Stručni radovi objavljeni u međunarodnim časopisima

1. Z. Duraković, M. Marinković, Deterioration of dilatative cardiomyopathy as a result of therapy withdrawal in the prisoners camp in Serbia, Collegium Anthropologicum, 17, 1993., 359-361.
2. Poisoning with potassium by using potassium salt, amiloride and captopril followed by malignant ventricular arrhythmia, Il Cuore, 12, 1995., 315-317.
3. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Delladio, The corrected Q-T interval in the electrocardiogram of male and female athletes, Frontiers in sport science, Nice, 1996., 686-687.
4. Z. Duraković, A. Duraković, S. Duraković, Oleander poisoning treated by resin hemoperfusion, Journal of the Indian Medical Association, 94, 1996., 149-150.
5. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Sudden cardiac death during exercise, 2. Annual congress of the European College of Sport Sciences, Zbornik radova, Copenhagen, 20.-23. kolovoza 1997., 689-690.
6. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Čubrilo-Turek, M. Gjurašin, V. Gašparović, D. Ivanović, Hyperglycemia due to urban hypothermia in the elderly, Neurologia Croatica, 49, 2000., 101-107.
7. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, V. Gašparović, Physical exercise and cardiovascular complications, Neurologia Croatica, 50, 2001., suppl. 3, 183-192.

Uredništvo knjiga

1. Z. Duraković, ur., Elektrokardiogram, Naprijed, Zagreb, 1993.
2. Z. Duraković, ur., Klinička toksikologija, Grafos, Zagreb, 2000.
3. Z. Duraković, ur., Elektrokardiogram, 2. izdanje, Grafos, Zagreb, 2002.

Tekstovi u udžbenicima i monografijama

1. Z. Duraković, ur., Elektrokardiogram, Naprijed, Zagreb, 1993.
2. Osnove elektrokardiograma, *ibid.*, 13-31.
3. Hipertrofija pretklijetki, *ibid.*, 36-39.
4. Hipertrofija klijetki, *ibid.*, 39-46.
5. Preekscitacija, antesistolija ili ubrzano provođenje, *ibid.*, 131-142.
6. A. Šmalcelj, Z. Duraković, Angina pektoris, intermedijarni koronarni sindrom, infarkt miokarda, ishemijska miokardiopatija, poremećaji ritma srca, nagla smrt, *ibid.*, 62-198.

7. Z. Duraković, J. Čulig, Utjecaj lijekova na elektrokardiogram, *ibid.*, 263-269.
8. Z. Duraković, A. Šmalcelj, Pseudoinfarkt miokarda, anoreksija nervoza, komatozna stanja, neurološke bolesti, *ibid.*, 278-282.
9. Z. Duraković, A. Duraković, Miksedem, hipertireoza, pretilost, hipotermija, ionizantno zračenje, *ibid.*, 282-286.
10. Osobitosti elektrokardiograma u osoba starije dobi, *ibid.*, 324-334.
11. Učestalost promjena u elektrokardiogramu u hrvatskoj populaciji, *ibid.*, 335-353.
12. Umijeće očitovanja i vrednovanje promjena u elektrokardiogramu, *ibid.*, 353-358.
13. Z. Duraković, A. Šmalcelj, Osnove polikardiograma, *ibid.*, 375-378.
14. Z. Duraković, I. Janjić, Oživljavanje, u: F. Čustović, V. Goldner, I. Čikeš, ur., Klinička kardiologija, Medicinska naklada, Zagreb, 1995., 721-730.
15. Psihijatrija i interna medicina, u: V. Muačević, ur., Psihijatrija, Medicinska naklada, Zagreb, 1995., 601-609.
16. A. Šmalcelj, Z. Duraković, Poremećaji koronarnog krvotoka, u: S. Gamulin i sur., Patofiziologija, III. obnovljeno i dopunjeno izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 1995., 589-597.
17. S. Gamulin, Zatajivanje srca, *ibid.*, 604-609.
18. Z. Duraković, V. Gašparović, D. Ivanović, M. Gjurašin, B. Radošević-Stašić, Bubrežna insuficijencija (zatajenje bubrega), *ibid.*, 679-685.
19. Gerijatrija, u: B. Vrhovac, ur., Interna medicina, 2. izdanje, Naprijed, Zagreb, 1997., 105-109.
20. Elektrofiziološke metode, *ibid.*, 280-294.
21. Iznenadna smrt, *ibid.*, 626-630.
22. Miokarditisi, *ibid.*, 673-676.
23. M. Mišigoj-Duraković, Z. Duraković, Starija životna dob, u: M. Mišigoj-Duraković, Tjelesno vježbanje i zdravlje, Grafos, Zagreb, 1999., 75-96.
24. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Ateroskleroza, *ibid.*, 118-126.
25. R. Medved, Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Sportsko srce i indikacije za ograničenje tjelesnog vježbanja i sportskog treninga, *ibid.*, 161-186.
26. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Arterijska hipertenzija, *ibid.*, 195-204.
27. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Kardiovaskularne opasnosti, *ibid.*, 218-230.
28. Tjelesno vježbanje i kronične bolesti dišnih puteva, *ibid.*, 231-246.
29. Propisivanje lijekova starijim osobama, u: B. Vrhovac, Ž. Reiner, ur., Farmakoterapijski priručnik, Med. ekon., Zagreb, 2000., 12-15.
30. Z. Duraković, T. Beritić, F. Plavšić, Uvod, u: Z. Duraković, ur., Klinička toksikologija, Grafos, Zagreb, 2000., 15-19.
31. Z. Duraković, T. Beritić, Dijagnostički i terapijski postupci u akutnom otrovanju, *ibid.*, 30-47.
32. Osobitosti intenzivnog liječenja otrovanog bolesnika, *ibid.*, 48-61.
33. Uvod – zagušljivci, *ibid.*, 109-110.
34. Ugljik monoksid, *ibid.*, 110-112.
35. Sumporovodik, *ibid.*, 112-113.
36. Z. Duraković, T. Beritić, Cijanovodik, *ibid.*, 114-117.
37. Sumporni oksidi, *ibid.*, 118.
38. Amonijak, *ibid.*, 118-119.
39. Fozgen, *ibid.*, 119.
40. Ozon, *ibid.*, 119.
41. Dušikovi oksidi, *ibid.*, 120-121.
42. Etanol, *ibid.*, 122-126.
43. Metanol, *ibid.*, 126-127.
44. Etilen glikol, *ibid.*, 127-131.

45. Izopropanol, *ibid.*, 131-132.
46. Ugljikovodici, *ibid.*, 132-141.
47. Kardiotoksičnost potisnih plinova, *ibid.*, 144-146.
48. T. Beritić, Z. Duraković, Kardiotoksičnost požarnih plinova, *ibid.*, 146-148.
49. T. Beritić, Z. Duraković, Olovo, *ibid.*, 168-177.
50. T. Beritić, Z. Duraković, Živa, *ibid.*, 177-181.
51. Cink, *ibid.*, 181-182.
52. T. Beritić, Z. Duraković, Krom, *ibid.*, 183-185.
53. T. Beritić, Z. Duraković, Nikalj, *ibid.*, 185-187.
54. Magnezij, *ibid.*, 188.
55. Kadmij, *ibid.*, 188-190.
56. Mangan, *ibid.*, 190-191.
57. Berilij, *ibid.*, 191-193.
58. Kobalt, *ibid.*, 193-194.
59. Kositar, *ibid.*, 194.
60. Bakar, *ibid.*, 195-197.
61. T. Beritić, Z. Duraković, Talij, *ibid.*, 197-198.
62. Z. Duraković, M. Čubrilo-Turek, S. Turek, Aluminij, *ibid.*, 198-200.
63. Srebro, *ibid.*, 200-201.
64. Antimon, *ibid.*, 201-202.
65. Z. Duraković, N. Čorović, Selen, *ibid.*, 202-203.
66. Z. Duraković, T. Beritić, Arsen, *ibid.*, 203-208.
67. Fosfor, *ibid.*, 208-210.
68. Korozivi, *ibid.*, 211-215.
69. Organskoklorni insekticidi, *ibid.*, 220-222.
70. Rodenticidi, *ibid.*, 222-224.
71. Parakvat i dikvat, *ibid.*, 224-228.
72. 2,4-diklorfenoksioctena kiselina, *ibid.*, 228-231.
73. Z. Duraković, A. Duraković, Dioksin, *ibid.*, 232.
74. Biljke, *ibid.*, 233-235.
75. Oleandar, *ibid.*, 235-238.
76. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Nikotin, *ibid.*, 238-240.
77. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Kofein, *ibid.*, 240-243.
78. Polihalogenirani bifenili, *ibid.*, 262-263.
79. Antiseptička sredstva, *ibid.*, 264-266.
80. Dezinfekcijska sredstva, *ibid.*, 266-268.
81. Sterilizirajuća sredstva, *ibid.*, 268-269.
82. Glikozidi digitalisa, *ibid.*, 273-280.
83. Antikoagulacijski lijekovi, *ibid.*, 280-284.
84. Fibrinolitici, *ibid.*, 284-287.
85. Z. Duraković, J. Čulig, Antagonisti kalcijevih kanala, *ibid.*, 291-293.
86. Teofilin, *ibid.*, 298-300.
87. Z. Duraković, Ž. Reiner, Lijekovi za bolesti štitnjače, *ibid.*, 305-307.
88. Željezo, *ibid.*, 314-316.
89. Zlato, *ibid.*, 327-329.
90. Z. Duraković, F. Plavšić, Prikaz bolesnika: otrovanje antikonvulzivima liječeno hemodijalizom, *ibid.*, 341-343.
91. Prikaz bolesnika: otrovanje visokom dozom morfina u tzv. starijoj dobi, *ibid.*, 387-389.
92. Osobitosti otrovanja u trudnica, *ibid.*, 393-397.
93. Osobitosti otrovanja u bolesnika tzv. starije dobi, *ibid.*, 414-420.
94. A. Duraković, Z. Duraković, Akutni radijacijski sindrom, *ibid.*, 439-451.

95. A. Duraković, Z. Duraković, Interna kontaminacija medicinski značajnim radionuklidima, *ibid.*, 452-465.
96. Antidoti i terapijski postupci, *ibid.*, 525-528.
97. Kazalo pojmova, *ibid.*, 529-545.

Članci u popularnim medicinskim knjigama

1. Bolesti srca i krvnih žila, u: P. Keros, ur., Veliki zdravstveni savjetnik, Novi Liber, Zagreb, 1995., 403-420.

Kongresi i simpoziji
Domaći skupovi

1. Otrovanje s 2,4-diklorfenoksioctenom kiselinom liječeno izvantjelesnim metodama odstranjenja otrova, simpozij Medicina rada u obnovi Domovine, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb, 29.-30. listopada 1992.
2. A. Šmalcelj, M. Samardžija, Z. Duraković, I. Bogdan, V. Grgić, I. Husedžinović, Visoka pulmonalna vaskularna rezistencija uz mitralnu stenozu ili *cor triatriatum sinistrum*: "kontraindikacija" za operaciju, 1. kongres Hrvatskog kardiološkog društva, Opatija, 22.-24. travnja 1993., ref. br. 142.
3. Z. Duraković, A. Duraković, M. Koršić, S. Gregurić, A. Šmalcelj, V. Grgić, I. Bogdan, I. Škorak, Promjene korigiranog Q-T intervala u elektrokardiogramu u bolesnika s anoreksijom nervozom, *ibid.*, ref. br. 167.
4. N. Čorović, Z. Duraković, Prospektivna studija promjena ST segmenta u elektrokardiogramu u hrvatskoj populaciji tijekom 13-godišnjeg razdoblja, Kongres internista Slavonije, Osijek, 6. svibnja 1994.
5. Da li laboratorijski parametri odjeljuju tip akutnog zatajenja bubrega tijekom kardiogenog šoka u starijih bolesnika?, 1. hrvatski kongres za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, Zagreb, 12.-14. listopada 1994., ref. br. 26.
6. Z. Duraković, M. Koršić, M. Mišigoj-Duraković, Promjene u elektrokardiogramu u bolesnika s anoreksijom nervozom, I. hrvatski endokrinološki kongres, Trakošćan, 1.-3. lipnja 1995., ref. br. P-117.
7. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, A. Z. Golem, H. Golem, V. Brinar, D. Ivanović, V. Gašparović, M. Gjurašin, K. Martinović, R. Radonić, Promjene u elektrokardiogramu u komatoznim stanjima, 2. stručni skup iz intenzivne medicine s međunarodnim sudjelovanjem, Brijuni, 26.-27. lipnja 1995.
8. Gerijatrijski problemi u starijih žena s rakom dojke, 5. znanstveni sastanak Bolesti dojke, HAZU, Zagreb, 11. listopada 1995.
9. Z. Duraković, J. Škavić, M. Mišigoj-Duraković, Iznenadna srčana smrt tijekom tjelesne aktivnosti u mladih i starijih osoba, Simpozij pedagoga fizičke kulture Hrvatske Tjelesno vježbanje i zdravlje, Rovinj, 26. lipnja–1. srpnja 1995.
10. Starenje i promjene funkcija unutrašnjih organa, Zdravstvena njega starijih osoba, Ministarstvo prosvjete Hrvatske, Zagreb, 6. srpnja 1995. (okrugli stol).
11. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, M. Gjurašin, V. Gašparović, D. Ivanović, V. Brinar, A. Z. Golem, H. Golem, Komatozna stanja zbog otrovanja i opasnost aritmije srca, 1. hrvatski toksikološki kongres, Zagreb, 17.-19. travnja 1996., ref. br. SL 5/3.
12. Značajke liječenja starijih osoba, Stručni sastanak bolničkih komisija za lijekove Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Zagreb, 10. travnja 1996. (Klinička bolnica Dubrava).
13. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, D. Ivanović, V. Gašparović, M. Gjurašin, S. Mikulandra, Hipotermija i promjene u elektrokardiogramu, 3. stručni skup iz intenzivne medicine Hrvatske, Brijuni, 24.-26. lipnja 1996.

14. Tjelesno vježbanje i proces starenja, Šport za sve, Rovinj, 13.-16. ožujka 1997.
15. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, M. Gjurašin, V. Gašparović, D. Ivanović, M. Čubrilo-Turek, Akutno zatajenje bubrega u starijih bolesnika s hipotermijom, 4. hrvatski kongres intenzivne medicine, Brijuni, 9.-11. lipnja 1997.
16. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Zdravstveni aspekti praćenja i vrednovanja tjelesnog vježbanja, 6. stručni sastanak pedagoga fizičke kulture Hrvatske, Rovinj, 24.-28. lipnja 1997.
17. N. Čorović, Z. Duraković, A prospective study of S-T segment depression in the electrocardiogram and mortality in the population, 1. hrvatski kongres o aterosklerozi, Brijuni, 30. rujna – 3. listopada 1997.
18. M. Čubrilo-Turek, A. Stavljenić-Rukavina, R. Zrinski, D. Škalko, Z. Duraković, Apoprotein E i hormonska nadomjestna terapija kod žena u perimenopauzi, *ibid.*
19. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Uloga tjelesnog vježbanja u prevenciji ateroskleroze, Zbornik radova 7. ljetne škole pedagoga fizičke kulture Republike Hrvatske, Rovinj, 23.-27. lipnja 1998., 39-46.
20. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Iznenadna smrt za vrijeme tjelovježbe, 1. hrvatski internistički kongres, Dubrovnik, 17.-21. listopada 1998., tiskano u Liječničkom vjesniku, 128, 1998., suppl. 1, 59 (sažetak).
21. M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, Z. Duraković, Utjecaj tjelesnog vježbanja i športa na rast, sazrijevanje i zdravstvene navike u mladenačkoj dobi, Alpe Adria 4. konferencija o športu, Rovinj, 23.-26. lipnja 1999., 88-93 (zbornik radova).
22. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Utjecaj tjelovježbe u prevenciji ateroskleroze, 2. hrvatski kongres o aterosklerozi s međunarodnim udjelom, Opatija, 21.-24. svibnja 1999.
23. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Koronarna bolest srca i tjelovježba, Zbornik radova 8. ljetne škole pedagoga fizičke kulture Republike Hrvatske, Rovinj, 26.-30. lipnja 1999., 32-37.
24. Najčešće greške u propisivanju lijekova u svakodnevnoj internističkoj praksi u starijoj dobi, Hrvatski internistički dani, Opatija, 22. listopada 1999.
25. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Suvremena medicinska dijagnostika u procjeni sposobnosti za sportsko-rekreativno vježbanje, 9. ljetna škola pedagoga fizičke kulture Republike Hrvatske, Poreč, 24.-28. lipnja 2001.
26. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, V. Gašparović, Physical exercise and cardiovascular complications, 8th Symposium on Intensive care medicine, Brijuni, 18.-21. lipnja 2001., 183-192 (zbornik radova).
27. Lj. Kuzmanović, H. Lovrić, R. Radonić, M. Merkler, D. Ivanović, V. Gašparović, M. Gjurašin, Z. Duraković, Fibrinolytic therapy with streptokinase in acute myocardial infarction in the Division of Emergency and Intensive care medicine, *ibid.*, 263.
28. N. Čorović, Z. Duraković, S-T segment depression in the electrocardiogram and mortality in population: A prospective Croatian study, *ibid.*, 265.
29. M. Čubrilo-Turek, R. Zrinski, A. Stavljenić-Rukavina, Z. Duraković, V. Pilaš, R. Urek, Evaluation of the effect of hormonal replacement therapy on coronary risk factors in women, *ibid.*, 266.

Međunarodni kongresi

1. S. Duraković, I. Sušnik, I. Colić, F. V. Golem, Z. Duraković, B. Radić, Growth and biosynthesis of Aflatoxins by Aspergillus parasiticus in the presence of newly synthetized derivates of dehydroacetic acid, 8th European Congress on biotechnology, Firenca, 1993.
2. I. Colić, S. Duraković, N. Filipović-Marinić, R. Šarac-Arneri, F. V. Golem, Z. Duraković, Antifungal and antiochratoxigenic properties of newly synthetized derivatives of tetraketone, *ibid.*

3. A. Šmalcelj, Z. Duraković, I. Bogdan, V. Grgić, Congenital valvular aortic stenosis combined with two obstructive membranes in aneurysmatically dilated asending aorta in the patient with Turner syndrome, 2nd Alpe Adria Cardiology meeting, Brijuni, 22.-25. lipnja 1994., ref. br. 108.
4. M. Mišigoj-Duraković, Z. Duraković, The corrected S-T interval in the electrocardiogram of athletes, XVII European Congress on Noninvasive Cardiovascular Dynamics, Ljubljana, Slovenija, 28.-31. svibnja 1995., ref. br. 49.
5. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, A. Z. Golem, H. Golem, V. Brinar, Electrocardiogram in coma due to intoxication and due to stroke, IV International Symposium on Intensive Care Medicine, Bled, Slovenija, 25.-27. rujna 1995.
6. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, D. Ivanović, V. Brinar, Comatose states and changes in the electrocardiogram, 36th International Gerald Grinschl Neurological Symposium, Pula, 5.-7. lipnja 1996.
7. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, S. Heimer, Does any correlation exist between high plasma digoxin level and an electrocardiogram in older and younger patients?, 4th World Congress of heart failure, Jerusalem, 26.-29. svibnja 1996.
8. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Delladio, The corrected Q-T interval in the electrocardiograms of male and female athletes, 1st Annual Congress Frontiers in sport science, The European perspective, Nice, 28.-31. svibnja 1996., ref. no. F 31.
9. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Does arterial hypertension due to cardiogenic shock in older patients leads to functional oliguria or to acute renal failure?, 33rd Congress of the European Renal Association, Amsterdam, 18.-21. lipnja 1996.
10. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Acute renal failure due to cardiogenic shock – is there any difference between older and younger patients?, 13th Danube symposium on Nephrology, Cracow, Poljska, 18.-22. rujna 1996., ref. no. P-138.
11. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, D. Ivanović, V. Brinar, The electrocardiogram in coma due to intoxication and due to stroke, 2nd International Conference Neurology update, Atena, Grčka, 24.-26. listopada 1996.
12. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, V. Brinar, Corrected Q-T interval in a coma due to intoxication and due to stroke, 9th Annual meeting of the Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac surgery, Tel Aviv, 20.-23. listopada 1996.
13. N. Čorović, Z. Duraković, Mortality and S-T segment depresion in a prospective population study, *ibid.*
14. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Sudden cardiac death during exercise, 2nd Annual congress of the European College of Sport Sciences, Copenhagen, 20.-23. kolovoza 1997., 689-690 (zbornik radova).
15. M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, Z. Duraković, The value of echocardiography as a part of a general medical examination of athletes, *ibid.*, 691-692.
16. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Physical activity and aging, 1st International Scientific conference on Kinesiology The present and the future, Dubrovnik, 25.-28. rujna 1997., 204-206 (zbornik radova).
17. N. Čorović, Z. Duraković, Mortality and S-T segment depression in a prospective population study, 1st International Congress on Coronary artery disease, Prag, 21.-24. rujna 1997.
18. Z. Duraković, Physical activity and aging, 1st International scientific conference on Kinesiology The present and the future, Dubrovnik, 25.-28. rujna 1997.
19. D. Puljević, Z. Duraković, A. Šmalcelj, V. Goldner, Infarction size, cardiac function, Q-T dispersion, 20th Congress of the European Society of Cardiology, Beč, 22.-26. kolovoza 1998. (objavljeno u European Heart Journal, 19, 1998., 427).

20. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Sudden cardiac death during physical exercise, 2nd International Congress on coronary artery disease – from prevention to intervention, Firenca, Italija, 18.-21. listopada 1998.
21. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Sudden cardiac death during exercise, 5th Symposium on Intensive care medicine, Brijuni, 15.-18. lipnja 1998. (tiskano u Neurologia Croatica, 47, 1998., 27).
22. D. Puljević, R. Mittermayer, Z. Duraković, V. Goldner, Is Q-T dispersion risk marker for complex ventricular arrhythmia, *ibid.*
23. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, N. Čorović, V. Gašparović, D. Ivanović, M. Gjurašin, Dž. Pezerović, M. Čubrilo-Turek, Hypothermia and acute renal failure in old age, 2. hrvatski kongres nefrologije, dijalize i transplantacije, Dubrovnik, 21.-25. listopada 1998.
24. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, Učinci tjelesnog vježbanja u prevenciji ateroskleroze, 2. međunarodna znanstvena konferencija Kinesiology for the 21st Century, Proceeding book, Dubrovnik, 22.-26. rujna 1999., 356-359 (zbornik radova).
25. M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, Z. Duraković, Influence of physical exercing and sports on growth, maturation and health related habits in adolescence, *ibid.*, 342-345.
26. Z. Duraković, M. Mišigoj-Duraković, R. Medved, J. Škavić, Physical exercise and cardiovascular risks-sudden death, European Conference Health-related physical activity in adults, Proceedings, Poreč, 22.-25. lipnja 2000., 1-6.
27. M. Mišigoj-Duraković, Z. Duraković, Cardiovascular risks during physical exercise, International Congress of Sport Science, Dublin, 25.-28. rujna 2001.
28. N. Čorović, Z. Duraković, M. Pavlović, S-T segment depression in the electrocardiogram and mortality in the population, A prospective study, 4th International Congress on Coronary artery disease, Prag, 21.-14. listopada 2001., B. S. Lewis, D. A. Halon, M. Y. Flugelman i J. Hradec (ur.), 497-500.

NIKŠA GLIGO

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Redoviti je profesor na Odjelu za muzikologiju i glazbenu publicistiku Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu. Od svog prvog izbora za člana suradnika objavio je dvije knjige: Pojmovni vodič kroz glazbu 20. stoljeća s uputama za pravilnu uporabu pojmova i Zvuk – znak – glazba. Rasprave oko glazbene semiografije. Za prvu je 1997. primio godišnju Državnu nagradu za znanost, područje humanističkih znanosti, za drugu Nagradu *Josip Juraj Strossmayer* Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Zagrebačkog velesajma – za humanističke znanosti godine 2000. Dobitnik je diskografske nagrade *Porin* (1993.), odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića (1997.).

U razdoblju od kraja 1992. do početka 2002. objavio je 13 znanstvenih radova u inozemnim i domaćim znanstvenim časopisima i zbornicima (uz to su četiri rada još u tisku) te 22 stručna rada. Preveo je rad H. H. Eggebrechta Zur Methode der musikalischen Analyse (O metodi glazbene analize) i objavio ga u časopisu Muzika, 3, 1999. (Sarajevo).

Suradnik je međunarodnih glazbenih enciklopedija New Grove's Dictionary of Music and Musicians i Musik in Geschichte und Gegenwart, kao i Hrvatske enciklopedije.

Uz nastavnički rad na Muzičkoj akademiji u Zagrebu od 1996. predaje na poslijediplomskom studiju iz informacijskih znanosti u Varaždinu na tamošnjem Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, te od 1998. i na Odjelu za muzikologiju Muzičke akademije Sveučilišta u Sarajevu. Kao predavač sudjelovao je na 12 znanstvenih skupova u inozemstvu i u Hrvatskoj.

U razdoblju od 1991. do 2001. prof. Nikša Gligo je glavni istraživač znanstveno-istraživačkoga projekta Ministarstva znanosti i tehnologije *Hrvatska glazbena terminologija*. Rezultat rada na tom projektu bila je već spomenuta knjiga Pojmovni vodič kroz glazbu 20. stoljeća. Istraživački radovi za knjige Analiza Nove glazbe: neke mogućnosti i Povijest hrvatske glazbe 20. stoljeća (zajedno s prof. dr. E. Sedak) su u tijeku.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Knjige

1. Pojmovni vodič kroz glazbu 20. stoljeća s uputama za pravilnu uporabu pojmova, MIC KDZ – MH, Zagreb, 1996., XXXV + 377 str. (s ilustracijama i notnim primjerima).
2. Zvuk – znak – glazba. Rasprave oko glazbene semiografije, MIC KDZ, Zagreb, 1999., 248 str. s primjerima.

Prilozi u časopisima i zbornicima

1. Integration vs. Assimilation: European "Musics" Do Exist!, radionica European Music: Fact or Fiction, III. konferencija Međunarodnog društva za proučavanje europskih ideja (ISSEI), Aalborg (Danska), 24.-29. kolovoza 1992., History of European Ideas, Official Journal of the ISSEI, 20, 1-3, 1995., 477-481.
2. Text als Musik – Text als Literatur? Ansätze zu einer musikalischen "Intertextualität", referat na međunarodnom kongresu Društva za istraživanje glazbe (Gesellschaft für Musikforschung), Freiburg i. B., 27. rujna – 1. listopada 1993. H. Danuser i T. Plebuch (ur.), Musik als Text. Bericht über den Internationalen Kongreß der Gesellschaft für Musikforschung, Freiburg i. B., 1993., Bärenreiter, Kassel, 1998., 11-14.
3. Agregat, pojmovna monografija (projekt Hrvatska glazbena terminologija), AM, 26, 1, 1995., 119-129.
4. Matačićeve interpretacije hrvatske glazbe. Prilog istraživanju fizionomije interpreta s obzirom na interpretaciju nestereotipnih modela, E. Sedak (ur.), Matačić, Fond Lovro & Lilly Matačić – AGM, Zagreb, 1996., 233-238.
5. Graphic Notation / Musical Graphics: the Non-notational Sign Systems in the New Music and Its Multimedial, Intermedial, Extended-Medial, and Mixed-Medial Character, referat na simpoziju Semiotics of the Media, Kassel, 20.-23. ožujka 1995., W. Nöth (ur.), Semiotics of the Media. State of the Art, Projects, and Perspectives, Mouton de Gruyter, Berlin – New York, 1997., 741-754.
6. Die Zeit als ein beitragendes Element zur Werkdetermination in der Neuen Musik. Ansatz zu einem Aspekt der musikalischen Chronemik, referat na 7. međunarodnom kongresu Njemačkog društva za semiotiku (Deutsche Gesellschaft für Semiotik), Tübingen, 4.-7. listopada 1993., IRASM, 28, 1, 1997., 19-36.
7. Avangarda – ideologija – ekstemporacija, referat na simpoziju Između moderne i avangarde. Hrvatska glazba 1910.-1960., Zagreb, 13.-14. prosinca 1996.
8. Ein Mittel zu Kontrolle des Prozesses der musikalischen Semiose in einem nonverbalen Zeichensystem: Reiner Wehingers Hörpartitur zu Ligetis Artikulation, Semiotische Berichte, 21, 2, 1997., 109-122.
9. Glazba kao tekst. O nekim dodirima i mimoilaženjima teorije jezika, znanosti o književnosti i znanosti o glazbi, V. Katalinić i Z. Blažeković (ur.), Glazba, riječi i slike, Svečani zbornik za Koraljku Kos, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 1999., 375-393.
10. Zašto volimo "Simfonijsko kolo"? Prinos istraživanju artikulacije nacionalnog kolorita preko idioma koji se temelje na folkloru, I. Čavlović (ur.), I. međunarodni simpozij "Muzika u društvu", Sarajevo, 29.-30. listopada 1998., Zbornik radova, Muzikološko društvo FBiH, Sarajevo, 1999., 82-94; na engl. Why Do We Like Symphonic Kolo? National Coloring and Its Articulation Through Folklore-based Idioms, The World of Music, 40, 3, 1998., 99-111.

11. Social and/or educational aspects of Schaeffer's musique concrète. On utopian fate of music as project, referat na međunarodnom kolokviju Zeichen, Musik, Gesellschaft, Beč, 12.-14. ožujka 1999.
12. Musical Notation – Graphic Notation – Musical Graphics: The Degrees of Notationality in Referential Frame of Notational System and New Relations between Composing, Performing and Listening in New Music, referat na simpoziju Multimedija i zvuk u sklopu manifestacije Media-scape 7 i XX. muzičkog biennala Zagreb, 19.-20. travnja 1999.
13. The Performer as Composer's Double: The "Otherness" of Authorship in Aleatory Music, referat na 7. međunarodnom kongresu Međunarodnog udruženja za semiotičke studije (IASS/AIS) na temu Sign Processes in Complex System, Dresden, 3.-6. listopada 1999.
14. Između suvremenosti i avangarde. Muzički biennale, Zagreb, međunarodni festival suvremene glazbe, i profiliranje nove hrvatske glazbe, E. Krpan (ur.), Muzički biennale Zagreb. Međunarodni festival suvremene glazbe 1961.-2001., Hrvatsko društvo skladatelja, Zagreb, 2000., 20-40.
15. Klang – Zeichen – Wert. Die musikalische Semiotik und ästhetische Wertung, referat na 14. međunarodnom kongresu za estetiku na temu Estetika kao filozofija, Ljubljana, 1.-5. rujna 1998., IRASM, 31, 2, 2000., 185-202.
16. O glazbenom (neo)nacionalizmu još jednom: Stravinski kao glazbeni nacionalist. Bilješke uz čitanje Taruskinovog "Životopisa" Stravinskijevih djela od Mavre, I. Čavlović (ur.), II. međunarodni simpozij Muzika u društvu, Sarajevo, 27.-28. listopada 2000., Zbornik radova, Muzikološko društvo FBiH, Muzička akademija u Sarajevu, Sarajevo, 2001., 44-56.

Stručni radovi

1. Les recherches musicologiques en Croatie, referat na simpoziju La recherche musicale en Europe, Gif-sur-Yvette (Francuska), 11.-13. svibnja 1992., Zbornik simpozija, SACEM – UNESCO, Paris, 1993., 20-21.
2. Die kroatische Klaviermusik aus dem 18. und 19. Jahrhundert, komentar u programu koncerta Vladimira Krpana, Frankfurter Hof, Mainz, 13. siječnja 1993.
3. Z in "MBZ" is for Zagreb! Zagreb as the Centre of Contemporary Music, F. Vukić (ur.), Modern Zagreb (katalog festivala New Europe, Kopenhagen, 1993.), Hrvatski institut za ples i pokret, Zagreb, 1993., 80-85.
4. Die Ausbildung der Musikwissenschaftler in Zagreb, referat na simpoziju Musikerziehung als kultureller Indikator in Wien und in mitteleuropäischen Zentren 1850-1930 und heute, Beč, 19.-21. listopada 1994., Grenzlosses Österreich. Workshops 1994, Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst, Wien, 1995., 83-84.
5. Muzikologija kao paraznanost? Dokazi o suvišnosti znanstvene refleksije o današnjoj glazbi, Vijenac, 3, 48, 1995., 24.
6. Natko Devčić – In memoriam, J. Bezić (ur.), Natko Devčić 1914.-1997. Spomenica posvećena preminulom akademiku Natku Devčiću, redovitom članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Spomenica preminulim akademicima, sv. 86, HAZU, Zagreb, 1999., 9-23.
7. Glazba opterećena neprimjerenim joj zadacima? (Olivier Messiaen), E. Krpan (ur.), 20. Muzički biennale Zagreb, međunarodni festival suvremene glazbe (katalog), HDS – MBZ, Zagreb, 1999., 285-287.
8. Neki problemi hrvatskog glazbenog nazivlja, Theoria, 1, 1, 1999., 11-14.
9. Nakon sabranih sjećanja. Primožu Ramovšu u spomen, Muzikološki zbornik, XXXV, Ljubljana, 1999., 5-10.

10. Etnophonia, komentar za CD Ethnophonia. Ratko Vojtek & Cubismo percussion section, Croatia Records, CD 5243496, 1999., nepag.
11. Stanko Horvat 1993.-2000., komentar u programskoj brošuri za autorski koncert Stanka Horvata u povodu 70. rođendana skladatelja i njegova primanja u redovito članstvo, HAZU – HDS – Koncertna direkcija Zagreb, 11. ožujka 2000., nepag.
12. Tko je Esther Meynell?, pogovor hrvatskom izdanju Malog ljetopisa Anne Magdalene Bach, Hrvatsko društvo glazbenih teoretičara, Zagreb, 2000., 90-91.
13. Primož Ramovš (1921.-1999.), Ljetopis Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 1999., knj. 103, HAZU, Zagreb, 2000., 391-392.
14. Historija – povijest – slušanje/izvođenje, Theoria, 2, 2, 2000., 11-13.
15. Komentar za CD Kaskade Zagrebačkog kvarteta saksofona, Croatia Records, CD 5362173, 2000., nepag.
16. Ruben Radica 1931.-2001., komentar u programskoj brošuri za autorski koncert Rubena Radice u povodu 70. rođendana skladatelja i njegova primanja u redovito članstvo, HAZU – Koncertna direkcija Zagreb – HDS, 5. lipnja 2001., nepag.
17. Komentar za CD Silvio Foretić: Valse macabre, Cantus, CD 988 984 957 92, 2001., 4-8.
18. Komentar u programskoj brošuri za autorski koncert Anđelka Klobučara u povodu 70. rođendana skladatelja, HAZU, Koncertna direkcija Zagreb – HDS, 14. prosinca 2001., 6-8.

Prijevodi

1. H. H. Eggebrecht, Zur Methode der musikalischen Analyse (O metodi glazbene analize), Muzika, 3, Sarajevo, 1999., 25-44.

Napomena: Iz popisa radova izostavljene su enciklopedijske natuknice, nekrolozi i mnogobrojne recenzije.

RADOVAN IVANČEVIĆ

Izabran za člana suradnika 18. lipnja 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Redoviti je profesor na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, umirovljen 1. listopada 2001., predaje i sudjeluje u nastavi na Akademiji likovnih umjetnosti i na Odjelu za dizajn Arhitektonskog fakulteta. Predsjednik je Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, glavni urednik časopisa Peristil (zbornik zadova za povijest umjetnosti), član UNESCO-ova povjerenstva za obnovu Mostara i Starog mosta, AICA (Međunarodnog udruženja likovnih kritičara), SEC (Europskog udruženja kulture) te Nacionalnog vijeća za kulturu Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Polje znanstvene djelatnosti R. Ivančevića vrlo je široko. Bavi se kasnim srednjovjekovljem i renesansom te suvremenom umjetnošću i problemima moderne i suvremene arhitekture i urbanizma, očuvanjem kulturne baštine, a isto tako bavi se i likovnom kritikom. Sudjelovao je na mnogim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, a 2001. predsjedavao je hrvatskom Kongresu povjesničara umjetnosti. Urednik je mnogih izdanja s područja povijesti umjetnosti. Objavio je desetak knjiga te mnogobrojne znanstvene radove.

Od izbora za člana suradnika objavio je sedam knjiga, od toga pet udžbenika i dvije knjige o renesansi u Dalmaciji: Rana renesansa u Trogiru i Šibenska katedrala. Također je objavio niz studija o kiparima i graditeljima koji su u 15. i 16. st. djelovali u jadranskoj Hrvatskoj: Jurju Dalmatincu, Nikoli Firentincu i Andriji Alešiju. U studijama Trogirska loža (1991.), Rekonstrukcija Firentinčeva oltara trogirske kapele (1995.), Geniji bakljonoše u renesansnoj kapeli Sv. Ivana Trogirskog (1996.) i Firentinac u Veneciji i Dalmaciji (2000.) protumačio je ikonografiju Firentinčeve skulpture u trogirskoj kapeli, raspoznao je udio suradnika, te analizom arhitektonskih i građevinskih svojstava kapele pokazao Firentinčeve sklonosti k lokalnom nasljeđu antike, karakterističnom za razdoblje rane renesanse uopće.

Knjiga Rana renesansa u Trogiru (1997.) sinteza je prethodnih istraživanja koja uključuje djela i drugih onodobnih kipara, osobito Ivana Dunkovića. I knjiga Šibenska katedrala (1998., objavljena i na engleskom i na njemačkom jeziku) rezultat je višedesetljetnih dijelom objavljenih istraživanja, kojima je R. Ivančević pokazao osobito značenje njezine arhitekture i kiparske opreme u kontekstu europske rane renesanse.

O problematici suvremene umjetnosti i arhitekture, uz mnogobrojne likovne kritike, Radovan Ivančević objavio je i studiju o djelu hrvatskih arhitekata srednje generacije Penezić und Rogina, Kirche und Gemaindezentrum St. Michael in Dubrovnik, Kroatien/Raum – Verschränkungen (2001.).

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Knjige

1. R. Ivančević sa skupinom autora, Cultural heritage of Croatia in the War 1991/2, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1993. Foreword i uvodna studija: The cultural heritage of Croatia: an evaluation in the context of the European tradition, 21-69.
2. Perspektive, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
3. Rana renesansa u Trogiru, Split, 1997.
4. Likovni govor – uvod u svijet likovnih umjetnosti, Profil, Zagreb, 1997.
5. Šibenska katedrala, Knjižnica Juraj Šižgorić, Šibenik, 1998. (na engleskom i njemačkom jeziku).
6. Stilovi – razdoblja – život. Od paleolitika do predromanike, Profil, Zagreb, 1999.
7. Stilovi – razdoblja – život. Od romanike do secesije, Profil, Zagreb, 2000.
8. Stilovi – razdoblja – život. Umjetnost 20. stoljeća, Profil, Zagreb, 2001.

Znanstveni radovi

1. Mobilne multikompozicijske grafike Miroslava Šuteja, Život umjetnosti, br. 54/55, god. 29, 1994., 64-69.
2. Rekonstrukcija Firentinčeva oltara trogirske kapele, Peristil, 39, 1995., 51-58.
3. Izgubljeni fragment a(n)tičkog sarkofaga iz Raba, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Petriciolijev zbornik, 1, Split, 1995., 81-88.
4. Radijus ozračja spomenika, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, god. 20, 1996., 37-39.
5. Geniji-bakljonoše u renesansnoj kapeli Sv. Ivana Trogirskog, Peristil, 39, 1996., 35-56.
6. Artistic Heritage of Croatia in the Context of European Cultural Tradition, u: Croatia in the Heart of Europe, Zagreb, 1996., 59-81.
7. Znanost o umjetnosti, Enciklopedija hrvatske umjetnosti, 2, Zagreb, 1996., 537-541.
8. Ranjena crkva u Hrvatskoj (uništavanje sakralnih objekata u Hrvatskoj 1991.-1995.), Namjerno uništavanje hrvatske kulturne baštine (tijekom srpsko-crnogorske agresije 1991.-1995.), Zagreb, 1996., 73-91.
9. Manirističke komponenta u baštini Korčule: slavoluk Foskolo, Godišnjak grada Korčule, 3, 1998.
10. Byzantium and the West: Morphological and Structural Stylistic Analysis, Hortus artium medievalium, 4, Zagreb – Motovun, 1998., 179-186.

11. Proporcije trolisnih renesansnih pročelja u Hrvatskoj, Peristil, 41, 1998., 59-68.
12. Bratovštinska crkva Sv. Mihovila u Korčuli, Godišnjak grada Korčule, 4, 1999., 75-94.
13. Pre-romanesque Stone Throne from Poreč, Hortus artium medievalium, 6, Zagreb – Motovun, 2000., 189-195.
14. Šibenski portreti Jurja Dalmatinca (1443), Peristil, 42-43, 1999.-2000., 41-76.
15. Crkva u Hrastovlju – dokazano renesansna (1475), *ibid.*, 77-80.
16. Gropellijev model Dubrovnika (1715), Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 23, Zagreb, 1999., 109-116.
17. Ruralna i urbana komponenta kulturnog identiteta, Zagreb, 1999., 225-232; Kultura, etičnost, identitet, Institut za migracije i narodnost.
18. Interpretacija i valorizacija ulične mreže i trgova Korčule, Korčulanski zbornik, 5, 2000., 21-31.
19. Firentinac u Veneciji i Dalmaciji, Mogućnosti, 1-3, Split, 2000., 188-194.
20. Penezić & Rogina, Kirche und Gemaindezentrum St. Michael in Dubrovnik, Kroatien/Raum – Verschränkungen; St. Michael's Church and Community Centre in Dubrovnik/Spatial Interlocking, Architektur aktuell, 3. ožujka 2001., 76-84.
21. Renesansna slika Raba, Peristil, 44, 2001., 33-51.
22. Šibenska stolnica – udio renesansne skulpture, Sedam stoljeća Šibenske biskupije, Zbornik radova znanstvenog skupa Šibenska biskupija 1298.-1998., Šibenik, 2001., 831-858.
23. Sakralni centar Plehan, Bosna franciscana, 2001.

Prilozi u knjigama

1. Stjepan Planinić i avangarda moderne hrvatske arhitekture, VII-LIV, uvodna studija u: S. Planinić, Problemi suvremene arhitekture (pretisak 1931.), Zagreb, 7-54.
2. Milan Prelog i teorija o pasivnoj i aktivnoj negaciji antike, uvodna studija u: M. Prelog, Između antike i romanike, Djela II., Zagreb, 1998., 5-16.
3. Majstor marginalnih minijatura, pogovor. Radoslav Putar, Likovne kritike, studije i zapisi 1950.-1960., Zagreb, 1998., 17-24.
4. Die Wiener Schule der Kunstgeschichte und Zagreb: Einflüsse und Fortsetzung, u: Ambivalenz des Fin de siècle Wien – Zagreb, D. Barbarić i M. Benedikt (Hg.), Böhlau Verlag, Wien – Köln – Weimar, 1998., 230-260.
5. Studije o hrvatskoj umjetnosti Milana Preloga, uvodna studija, u: M. Prelog, Djela III., Zagreb, 1999., 7-14.
6. Projekt kao sudbina, epilog knjige Hrvatska likovna kritika 50-tih, Zagreb, 1999., 255-259.
7. A project as destiny, epilog knjige Hrvatska likovna kritika 50-tih, Zagreb, 1999., 547-552.
8. Bečka škola povijesti umjetnosti i Hrvatska: utjecaji i kontinuitet, Bečka škola povijesti umjetnosti, Zagreb, 1999., 405-429.
9. Tesori della Croatia, Venezia, 2001., udio u katalogu.

Prilozi u zbornicima

1. Odnos trogirske i Bakocz Esztergom kapele, Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa Ivan Dunković i njegovo doba, Trogir, 1992.
2. Stradanje, obnova i zaštita graditeljske baštine Hrvatske, Zbornik radova Sabora hrvatskih graditelja, Hrvatsko društvo građevinskih inženjera, Crikvenica, 1993., 39-57.
3. Morfološka i strukturalna analiza lunete Radovanova portala, Zbornik radova Majstor Radovan i njegovo doba, Trogir, 1994., 91-105.

4. Dvojbe graditeljskog konzervativnog pristupa obnovi spomenika, Sabor hrvatskih graditelja, 96, Cavtat, 7.-9. studenoga 1996., 135-140.
5. Interpretacija predromaničke umjetnosti, u: skupina autora, Hrvatska i Europa, kultura znanost, umjetnost, sv. 1, Rano doba hrvatske kulture, srednji vijek (VII.-XII. stoljeće), Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, AGM, Zagreb, 1997.
6. Deskriptivni i interpretacijski crtež i nacrt, Crtež u znanosti / Drawing in Science, Zagreb, 1998., 151-165.
7. Messages and Lessons of Humanism of the Sixteenth Century for the Twenty-First Century, The Mediterranean: Cultural Identity and Intercultural Dialogue, ed. Biserka Cvjetičanin, Dubrovnik, 4.-5. prosinca 1997., Zagreb, 1999., 15-21.
8. Četvrta dimenzija u projektiranju prometnica i načini prometnog povezivanja, Zbornik Sabor hrvatskih graditelja, Cavtat, 6.-8. travnja 2000., 591-595.
9. Sava – prezrena rijeka, Hidrologija i vodeni resursi u novim uvjetima, Zbornik radova, Slavonski Brod, 2000., 39-61.

Stručni radovi

1. Vizualni jezik i likovna kultura, Život umjetnosti, god. 28, br. 52-53, 1992.-1993., Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 1993., 98-99.
2. Dodatak za Dalibora Stošića, *ibid.*, 132-133.
3. Obnova spomeničke baštine Hrvatske i Alma Mater Alumni Croatiae u SAD, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, god. 17, br. 1, 1993., 134-135.
4. Hrvatska – mala zemlja za veliki odmor, Kontura, 24, 1994., 16-21.
5. Kalendari (Mjerači vremena ili slike u prostoru?), *ibid.*, 24-25.
6. Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske od SDPUJ do CIHA, Život umjetnosti, god. 29, br. 54-55, 1994., 101-110.
7. Preispitivanje apstrakcije 1951.-1994., Picelj, Richter, Srnec, Život umjetnosti, god. 29, br. 54-55, 1994., 84-87.
8. Anđelko Badurina, Iluminirani rukopisi u Hrvatskoj, Život umjetnosti, br. 59, god. 31, 1996., 104-107.
9. Renesansa, Enciklopedija hrvatske umjetnosti, 2, Zagreb, 1996., 146-154.
10. Predgovor fotomonografskoj mapi Mladena Grčevića Djeca, Zagreb, 1997.
11. Treba li Trogiru treći most?, Radovan, 1, Trogir, 1997., 12-14.
12. Fabijanić, Damir, Dubrovnik, 2. izdanje, predgovor, Zagreb, 1997.
13. Mladen Grčević, sabrana djela, Kontura, 55, Zagreb, 1997./1998., 86-89.
14. Renesansni dječji raj, Cicero, 1, Zagreb, 1998., 29-34.
15. Predgovor fotomonografskoj mapi Mladena Grčevića Graditeljstvo kroz vjekove, Zagreb, 1998.
16. Rabuzin i dizajn, Kontura, 58-59, 1998./1999., 80-81.
17. Majstorsko čitanje povijesti (Branko Fučić i regionalna umjetnost), Cicero, 1999., 40-46.
18. Trogirska biskupska grobnica ili dječji vrtić, Cicero, 1999.
19. Prijedlog UNESCO-u za uključivanje Šibenske katedrale u listu svjetskih spomenika kulture, ekspertiza, Šibenik, 1999.
20. Od čestice do cjeline, predgovor kataloga izložbe skulptura Dušana Džamonje, Umjetnički paviljon, Zagreb, 27. svibnja 1999.
21. Vinko Penezić & Krešimir Rogina, Obiteljska kuća u procjepu (kuća Majetić, Zagreb / Hrvatska), Oris, 1-2, 1999., 66-73.
22. Hommage kiparu, Ante Sony Jakić, predgovor katalogu izložbe, Muzej Mimara, Zagreb, travanj – svibanj 1999.
23. Bernardijevi stolci 1960.-1999., predgovor katalogu izložbe, Narodno učilište, Zagreb, 4. lipnja 1999.

24. G. Gamulin, Prema teoriji naivne umjetnosti, Kontura, 63, I-IV, 2000., 96.
25. Katalog Šibenska katedrala, popis svjetske kulturne baštine, Zagreb, 2000.

ČEDOMIL LUCU

Izabran za člana suradnika 18. lipnja 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Od 1992. do 2001. nastavio je svoj znanstveni rad na području ekofiziologije i ekotoksikologije morskih organizama. U tom je razdoblju objavio 17 znanstvenih radova – sve u časopisima citiranim u Current Contents. Ti radovi imaju veći broj citata u CCI. Na prijedlog Razreda prirodnih znanosti dobio je Nagradu za znanost – za znanstveno otkriće na području prirodnih znanosti (polje biologija, grana oceanologija). Nagrada se temelji na otkriću uloge Na-K ATP-aze u prilagodbama osmoregulacijskim sposobnostima epipodida u kojima je dr. Lucu sudjelovao kao ključni suradnik i koautor u radovima u kojima je otkriće objavljeno (pet radova tijekom 1999. i 2000.). Osim toga dobitnik je Nagrade grada Rovinja (2001.).

Bio je mentor izrade jedne doktorske disertacije, dva magistarska i četiri diplomska rada.

Sudjeluje u nastavnoj aktivnosti kao voditelj kolegija na poslijediplomskom studiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na Medicinskom fakultetu u Rijeci i na Sveučilištu u Nijmegenu (Nizozemska).

Bio je organizator domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova (Rovinj 1992. i 1993.).

Održava stalnu međunarodnu suradnju sa Sveučilištem u Nijmegenu i Max Planck institutom u Dortmundu (Njemačka).

Recenzirao je veći broj radova za međunarodne časopise. Bio je gost urednik časopisa *J. Exp. Zool.*, 265, 1993.

Nositelj je znanstvenih projekata Ministarstva znanosti. Dobitnik je Državne nagrade Republike Hrvatske za znanstveno otkriće (2002.) i dobitnik Nagrade grada Rovinja (2001.).

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Radovi objavljeni u časopisima citiranim u Current Contents

1. Ionic regulatory mechanisms in crustacean gill epithelia, Review, Comp. Biochem. Physiol., 97A, 1990., 297-306.
2. Č. Lucu, D. Siebers, V. Nenishkiene, B. Skaramuca and D. Spaargaren, Rubidium fluxes and ion permeability studies in the shore crab *Carcinus*, Comp. Biochem. Physiol., 398, 1992., 55-58.
3. D. Siebers, J. Hentschel, K. Böttcher and Č. Lucu, Mitochondrial ATPase in the gills of the shore crab *Carcinus maenas*, Helgoländer Meeresunters, 46, 1992., 435-445.
4. Ion transport in the gill epithelium of aquatic Crustacea, J. Exp. Zool., 265, 1993., 378-386.
5. Č. Lucu and D. Towle, Introduction: Transport processes across surfaces of aquatic organisms, *ibid.*, 343-345.
6. G. Flik, P. M. Verbost, W. Atsma and Č. Lucu, Calcium transport in crab *Carcinus maenas* gill plasma membranes, J. Exp. Biol., 195, 1994., 109-122.
7. D. Siebers, Č. Lucu, K. Böttcher and K. Jurss, Regulation of pH in the isolated perfused gills of the shore crab *Carcinus maenas*, J. Comp. Physiol., B164, 1994., 16-22.
8. Calcium transport across isolated gill epithelium of *Carcinus*, J. Exp. Zool., 268, 1994., 339-346.
9. Č. Lucu and D. Siebers, Acidification of the gill cells of the shore crab *Carcinus mediterraneus*: its physiological significance, Helgoländer Meerresunters, 49, 1995., 709-713.
10. Č. Lucu and D. Pavičić, Role of seawater concentration and major ions in oxygen consumption rate of isolated gills of the shore crab *Carcinus mediterraneus* Csrn., Comp. Biochem. Physiol., 112A, 1995., 565-572.
11. M. Devescovi and Č. Lucu, Seasonal changes in the copper level in shore crabs *Carcinus mediterraneus*, Marine Ecol. Prog. Ser. 120, 1995., 169-174.
12. Č. Lucu and V. Obersnel, Cadmium influx across isolated *Carcinus* gill epithelium. Interaction of lanthanum and calcium with cadmium influxes, J. Comp. Physiol., 166, 1996., 184-189.
13. M. Devescovi and Č. Lucu, Copper levels during osmotic stress in the shore crab *Carcinus aestuarii*, Comp. Biochem. Physiol., 115C, 1996., 195-200.
14. Č. Lucu and M. Devescovi, Osmoregulation and branchial Na, K-ATPase in the lobster *Homarus gammarus* acclimated to dilute seawater, J. Exp. Mar. Biol. Ecol., 234, 1999., 291-304.
15. Č. Lucu and G. Flik, Na, K-ATPase and Na/Ca exchange activities in gills of hyperregulating *Carcinus maenas*, Am. J. Physiol., 45, R490-R499, 1999.
16. Č. Lucu, M. Devescovi, B. Skaramuca, V. Kožul, Gill Na, K-ATPase in the spiny lobster *Palinurus elephas* and other marine osmoconformers. Adaptivness of enzymes from osmoconformity to hyperregulation, J. Exp. Mar. Biol. Ecol., 246, 2000., 163-178.
17. M. Devescovi and Č. Lucu, Growth patterns of the lobster *Homarus gammarus* in the North Adriatic, Period. biolog., 102, 2000., 189-193.
18. M. Devescovi and Č. Lucu, Ventral rostral teeth in North Adriatic *Homarus gammarus* (Linnaeus, 1758), Crustaceana, 73, 2000., 247-248.

Radovi objavljeni u zbornicima skupova

1. V. Obersnel i Č. Lucu, Djelovanje kalcija na transport kadmija kroz izolirani škržni epitel raka *Carcinus mediterraneus* Csrn., Zbornik priopćenja Četvrtog kongresa biologa Hrvatske, Zagreb, 1993., 168-169.
2. M. Devescovi i Č. Lucu, Sezonske promjene razine bakra raka *Carcinus mediterraneus* Csrn., Peti kongres biologa Hrvatske, Pula, 3.-7. listopada 1994., 327-328.
3. Važnost morskih organizama u modeliranju fizioloških istraživanja: ionsko-regulacijski mehanizmi, *ibid.*, 300-302.
4. D. Medaković i Č. Lucu, Enzim ugljična anhidraza u ličinkama i odraslim dagnjama *Mytilus edulis* Lnnaeus 1758., *ibid.*, 321-322.
5. D. Pavičić i Č. Lucu, Uloga staničnog disanja u ionskom transportu izoliranih škrga bočatog raka *Carcinus mediterraneus* Csrn., *ibid.*, 326-327.
6. D. Siebers, K. Bottcher, Č. Lucu and K. Jurrs, The crab gill: A multifunctional Organ, International Symposium 100 Years of Biologische Anstalt Helgoland. The Challenge to Marine Biology in a Changing World, 13.-18. rujna 1992., 1995., 198-199.
7. J. Štrus, Č. Lucu and N. Matelić, Molt-related changes in calcium content of semiterrestrial isopod *Ligia italica*, Proceedings of 2nd European Crustacean Conference, Liege, 2.-6. rujna 1996.

Popularizacija znanosti

1. Ionska regulacija u morskim organizmima, Priroda, 2, 1992., 29-31.
2. Transport iona kroz ionske kanale staničnih membrana, Priroda, 7/8, 1992., 12-14.
3. Znanost – biologija na razmeđi tisućljeća, Nova Istra, 2000., 106-108.

ANDRIJA MUTNJAKOVIĆ

Izabran za člana suradnika 18. lipnja 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Tijekom desetogodišnjeg rada kao član suradnik djelovao je u okviru Akademijinog programa rada i samostalno kao autor arhitektonskih projekata, te autor i istraživač studija o povijesti hrvatske arhitekture i teorije suvremene arhitekture.

Sudjelovao je u organizaciji simpozija, izložbe i monografije Arhitekt Viktor Kovačić – život i djelo; surađivao je na znanstvenom projektu *Analize i smjernice arhitektonsko-prostornih koncepcija turizma na tlu Hrvatske*, s istraživačkom temom *Turizam djece i mladeži u Hrvatskoj*.

Surađivao je s Hrvatskim muzejom arhitekture Hrvatske akademije na izboru izložaka i koncepciji izložbe *Viktor Kovačić – život i djelo* (Zagreb, 1994.) te na projektima obnove ratom uništenih sakralnih objekata, povjerenik izložbe Obnovljena crkva u Hrvatskoj, autor koncepcije i kataloga. Bio je i povjerenik izložbe, autor koncepcije i kataloga izložbe Josip Pičman u zbirci Hrvatskog muzeja arhitekture (Zagreb, 1998.), Kinetička arhitektura (A. Mutnjaković) – Kinetička skulptura (A. Srnec), autorska izložba u sklopu programa Arhitekti govore, autor koncepcije i kataloga (Zagreb, 2001.) i Arhitekt Lucijan Vranjanin, program izložbe u 2001., autor koncepcije i monografije.

Sudjelovao je na znanstvenim skupovima: *Arhitekt Viktor Kovačić – život i djelo*, Stvaralačke dileme Viktora Kovačića, Hrvatska akademija, Zagreb, 1994.; *Plato – Platonis – Petriš*, Sretan grad Frane Petriša, Hrvatsko filološko društvo, Cres, 1994.; *Frano Petrić, 1597.-1997.*, Braća Hrvatskog zmaja, organizacija i predavanje Zavičaj Frane Petrića, Zagreb, 1997.; *Arhitektonska teorija u Hrvatskoj u 20. stoljeću*, Kinetička arhitektura, Hrvatsko društvo arhitekata, Zagreb, 1997.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Arhitektonska istraživanja i projekti

1. Zatvoreni bazen u sastavu turističkog naselja Duga uvala, Pula, 1992.
2. Hotel Belvedere, Zagreb, 1994.
3. Župna crkva Sv. Terezije, Zagreb, 1994.
4. Župna crkva Kraljice Sv. Krunice, Zagreb, 1994.
5. Župna crkva Svetih Ćirila i Metoda, Osijek, 1995.
6. Gradska tržnica, Cres, 1995.
7. Salezijanski bogoslovni dom, Zagreb, 1999.-2002.
8. Katolički školski centar, Žepče, 1999.-2002.
9. Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, 1999.
10. Gradsko kazalište Trešnja, otvorenje, Zagreb, 1999.
11. Memorijal Martin Luther King, međunarodni natječaj, Washington, 2000.
12. Dom djece poginulih roditelja, Priština, 2001.
13. Polivalentni društveni dom za Kosovo, Priština, 2001.
14. Kuća za stare ljude, Vitez, 2001.
15. Salezijanska kuća Don Bosco, Zagreb, 2001.
16. Dom hrvatskih likovnih umjetnika (restauracija), Zagreb, 2002.

Izložbe

1. Identity and difference, XIX. Triennale di Milano, Milano, 1996.
2. Identitet i različitost, Hrvatski muzej arhitekture, Zagreb, 1997.
3. Zagrebački salon, Zagreb, 1997.
4. Rahmen einer Metropole Zagreb, Wien, 1998.

Eseji

1. Arhitektura kao tehnika i kao umjetnost, Zbornik U. Conrads, Programi i manifesti arhitekture u 20. stoljeću, Zagreb, 1997.
2. Frane Petrić, Sretan grad, Čovjek i prostor, 9-10, 1997.
3. Luciano Laurana, Idealan grad, Čovjek i prostor, 11-12, 1997.
4. Vojvodska palača u Urbinu, Čovjek i prostor, 1-2, 1998.
5. Vladimir Turina i športska arhitektura, Čovjek i prostor, 3-4, 1998.
6. Crkva Svetog Spasa, Čovjek i prostor, 5-6, 1998.
7. Portal arsenala u Veneciji, Čovjek i prostor, 7-8, 1998.
8. Europska kuća, Čovjek i prostor, 9-12, 1998.
9. Savršenstvo univerzalne dvojnosti (arhitekt Miroslav Begović), *ibid.*
10. Kinetička arhitektura, Arhitektura, 1, 1999.
11. Vatikanska palača, Čovjek i prostor, 1-2, 1999.
12. Krstionica u Trogiru, Čovjek i prostor, 3-4, 1999.
13. Vatikanska biblioteka, Čovjek i prostor, 5-8, 1999.
14. Kuća Malchen, Čovjek i prostor, 9-10, 1999.
15. Aragonski slavoluk, Čovjek i prostor, 11-12, 1999.

Knjige

1. Vojvodska palača u Urbinu, Zagreb, 1992.
2. Gimnazija Lucijan Vranjanin, Zagreb, 1993.
3. Sretan grad, Zagreb, 1993.
4. Kinetička arhitektura, Zagreb, 1995.

5. Arhitekt Josip Pičman, Zagreb, 1997.
6. Andrija Aleši, Zagreb, 1998.

Knjige (suautor)

1. Predromanička arhitektura u Hrvatskoj, autor teksta Vladimir Goss, autor crteža Sena Sekulić-Gvozdanović; autor koncepcije, predgovora i uređenja, Zagreb, 1996.
2. Sretan grad, autor Franjo Petris; autor koncepcije, predgovora i uređenja, Zagreb, 1999.
3. Franjo Petrić 1597.-1997., zbornik radova, Braća Hrvatskog zmaja, urednik i autor priloga, Zagreb, 1999.
4. Ivan Kukuljević Sakcinski, Jure Glović prozvan Julio Klovio hrvatski sitnoslikar, pretisak, Braća Hrvatskog zmaja, urednik i autor predgovora, Zagreb, 2000.
5. Sena Sekulić-Gvozdanović, Arhitekt Juraj Denzler, Braća Hrvatskog zmaja, urednik i autor pogovora, Zagreb, 2000.
6. Đuro Kokša, Hrvatska crkva Svetog Jeronima u Rimu, urednik i autor priloga Papa Siksto V., porijeklo.
7. Dagobert Frey, Šibenska katedrala, urednik i autor predgovora, 2001.

BISERKA NAGY

Izabrana za člana suradnika 18. lipnja 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Prof. dr. sc. Biserka Nagy, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Biološki odsjek, u proteklih je deset godina vrlo aktivno sudjelovala u organizaciji znanosti, nastavnom radu i znanstvenim istraživanjima.

Po povratku iz SAD u ljeto 1991. imenovana je pomoćnicom ministra znanosti i tehnologije za sektor znanosti. Sljedeće je godine imenovana savjetnicom pokojnog predsjednika Republike Hrvatske za znanost i školstvo. Te je funkcije razriješena 1994., kada se vraća na Prirodoslovno-matematički fakultet, gdje uskoro bude izabrana za dekanicu fakulteta, na kojoj dužnosti ostaje tri godine (1994.-1997.).

Unatoč drugim obvezama, proteklih je deset godina stalno angažirana u nastavi na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju. Uvela je dva nova kolegija na tim studijima, a uz predavanja je vodila seminare i praktikume.

U početku ovog desetgodišnjeg razdoblja praktički je ostala bez istraživačkog laboratorija (laboratorij Središnjeg instituta za tumore, u kojem je prije radila, preseljen je na Institut *Ruđer Bošković*), tako da se morala posvetiti organizaciji novog laboratorija za mutagenezu i karcinogenezu na Biološkom odsjeku fakulteta. Tu i dalje istražuje razlike među enzimatskim i signalnim putovima zdravih, deficijentnih u popravku i tumorskih stanica. Istražuje aktivnost topoizomeraza ključnih za konfiguraciju DNA te aktivnost kaspaza odgovornih za pokretanje i provođenje programirane smrti stanice. Jedno vrijeme je boravila u Sjedinjenim Američkim Državama kao gostujući profesor na Case Western, gdje u suradnji sa skupinom iz Toronta proširuje istraživanja na knockout stanice, defektne upravo u prijenosu smrtonosnih signala. Po povratku nastojala je održati razinu istraživanja u području prijenosa signala za programiranu smrt, apoptozu, danas najbrojnijim i najatraktivnijim područjem biologije i biomedicine.

U razdoblju od 1991. do 2001. objavila je 16 znanstvenih radova koji ulaze u *Current Contents* (od toga tri s domaćim, a tri sa stranim koautorima), četiri rada u knjigama i zbornicima koje navodi *Current Contents*, dva poglavlja u domaćim knjigama i tri pregledna ili popularna rada.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Znanstveni radovi

1. M. Pavlica, D. Papeš, B. Nagy, 2,4-dichloropheno- oxyacetic acid causes chromatin and chromosome abnormalities in plant cells and mutation in cultured mammalian cells, Mutation Res., 263, 1991., 77-81.
2. Heterogenecity in density separated murine fibrosarcoma subpopulation: relationship between cell size, plasminogen activator and metastatic growth, Acta Oncologica, 12, 1991., 381-385.
3. D. J. Grdina, B. A. Carnes, B. Nagy, Protection by WR-2721 and WR-151327 against late effects of gamma rays and neutrons, Adv. Space Res., 12, 1991., 257-263.
4. M. Pavlica, J. Franekić, D. Papeš, B. Nagy, Effect of benzyladenine on prokaryotic and eukariotic cells, Mutation Res., 281, 1992., 277-282.
5. B. Nagy, S. M. Chiu, D. Separović, Fumonisin B1 does not prevent apoptosis in A431 human epidermoid carcinoma cells after photosensitization with a silicon phthalocyanine, J. Photochem. Photobiology, 57, 2000., 132-141.
6. B. Nagy, W. C. Yeh, T. W. Mak, S. M. Chiu, D. Separović, FADD Null Mouse Embryonic Fibroblasts Undergo Apoptosis after Photosensitization with Silicon Phthalocyanine, A. Biochem. Biophysics, 385, 2001., 194-202.
7. M. Petranović, K. Zahradka, D. Zahradka, D. Petranović, B. Nagy, E. Salaj-Šmic, D. Petranović, Genetic evidence that the elevated levels of Escherichia coli helicase II antagonize recombinational DNA repair, Biochimie, 83, 2001., 1128-1134.

Znanstveni radovi u knjigama i zbornicima

1. B. Nagy, D. J. Grdina, C. R. Ashman, Janus neutron irradiation of a mouse cell line containing a shuttle vector plasmid, u: Anticarcinogenesis and Radiation Protection. Strategies in Protection from Radiation and Cancer, O. F. Nygaard & A. C. Upton (Eds), Plenum Publishing, New York, 1991., 85-93.
2. D. J. Grdina, B. Nagy, P. J. Meechow, Effect of an aminothiol (WR-1065) on radiation induced mutagenesis and cytotoxicity in two repair-deficient cell lines, *ibid.*, 287-297.
3. B. Nagy, I. Furcic, DNA Topoisomerase I and repair of genomic damage, Current Studies of Biotechnology, 1, 2000., 15-19.
4. B. Nagy, W. C. Yeh, T. W. Mak, S. M. Chiu, D. Separović, Apoptosis in FADD knockout cells Resistant to TNF, Current Studies of Biotechnology, 2, 2001., 51-59.

Poglavlja u knjizi

1. Kancerogeneza i mutageneza, u: K. Kolarić (ur.), Klinička onkologija, Zagreb, 1995., 4/1-4/14.
2. Osnove molekularne genetike, u: M. Šamija (ur.), Onkologija, Medicinska naklada, Zagreb, 2000., 1/1-1/16.

1. B. Nagy i D. Šerman, Nove spoznaje o etiologiji karcinoma, u: Z. Ebling i A. Budak (ur.), Problematika raka u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1993., 54-66.
2. Retrovirusi i reverzna transkripcija – Howard, Moses, Temin, u: R. Vince (ur.), Velikani naše epohe, Biblioteka HR, Zagreb, 1994., 615-618.
3. Genetika – novi pogledi na čovječanstvo, u: Zbornik radova simpozija o fundamentalnim istraživanjima, HAZU, 1997., 171-177.

FRANO PARAĆ

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Frano Parać istaknuti je predstavnik srednje generacije hrvatskih skladatelja – generacije koja se je, nakon sustajanja avangardnih postupaka u glazbi, našla na brisanom prostoru gdje je trebalo izabrati svoj vlastiti autorski put i vlastiti glazbeni izričaj.

Frano Parać je to učinio na svoj način. U nizu komornih, vokalnih, orkestralnih i vokalno-instrumentalnih opusa stvorenih u razdoblju od 1992. do 2002. Parać je u potpunosti otvorio svoju nutrinu i iskazao se kao autohtoni stvaralac glazbe istodobno lirske i dramatske, profinjene i opore, nesumnjivo arhetipske i mediteranske te, konačno, istodobno okrenute tradiciji i suvremenosti.

Vrhunac ostvarenja u tom razdoblju jest Paraćevo glazbeno scensko djelo, opera *Judita*, skladana prema tekstu velikog Marula. U tom djelu koje je briljantno praizveo ansambl Opere Hrvatskog narodnog kazališta iz Splita Frano Parać se potvrđuje kao zreli autor koji nadareno i uspješno kreira scenski i zvučni svijet pun ljudskosti u svojoj patnji i u svojem radosnom trijumfu. Kao što kaže kritičar: "U operi *Judita* F. Parać je vješto i inspirirano otkao jedno od najljepših svjedočanstava moderne hrvatske nacionalne opere".

POPIS RADOVA
(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Djela

1. Simfonija (1993.)
2. *Missa Maruliana* za sopran, bariton, mješoviti zbor i orkestar (1993.)
3. Sonata za violoncello i klavir (1993.)
4. Gitarski trio (1993.)
5. *Dona nobis pacem* za mješoviti zbor a cappella (1993.)
6. *Gloria* za mješoviti zbor, bariton i orkestar (1994.)

7. Koncert za rog i orkestar (1996.)
8. Muzika za gitaru (1996.)
9. Varijacije za orgulje (1997.)
10. Staroj gimnaziji za djevojački zbor (1998.)
11. Judita, opera u dva čina (2000.)

Nagrade

1. Nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (1993.) za skladbu *Missa Maruliana*.
2. Međugorje (1994.) za skladbu *Pacem*.
3. Porin (1993.) za skladbu Sarabanda.
4. Porin (1996.) za skladbu Gudački kvartet.
5. Judita (2000.) za operu Judita.
6. Peristil (2000.) za operu Judita.
7. Nagrada Josip Štolcer Slavenski (2001.) za operu Judita.
8. Nagrada Vladimir Nazor (2001.) za operu Judita.
9. Nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (2001.) za operu Judita.

ZLATKO PEPEONIK

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Dr. sc. Zlatko Pepeonik redoviti je profesor na Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a od 1995. predaje i na dodiplomskom studiju Pedagoškog fakulteta u Mostaru, a povremeno, kao gost, i na amerikanistici na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i na poslijediplomskom studiju Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i Hotelijerskog fakulteta u Opatiji, a godine 1997. predavao je kao gost profesor tri predmeta na *Summer Session* Portland State Sveučilišta u Oregonu, SAD. Uže područje znanstvenog interesa i rada mu je turistička geografija i demogeografija, a regionalno, Angloamerika i sjeverna Europa.

Bio je predsjednik Hrvatskog geografskog društva (1994.-1996.) pa je godine 1995. organizirao I. hrvatski geografski kongres, a 1996. uredio zbornik istoga kongresa. Član je Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu, bio je hrvatski predstavnik u Nacionalnom vijeću za geografiju IGU (International Geographical Union) (1994.-1998.) itd.

Od 1991. do danas objavio je 19 radova u različitim geografskim časopisima, od toga 13 u inozemnim (poljskim, češkim, njemačkim, austrijskim i španjolskim). Voditelj je projekta *Geografske osnove turističkog razvoja Hrvatske*, a bio je i voditelj završenog projekta REC-a *Zaštita Mrežnice*, o čemu je godine 2000. objavio knjižicu Mrežnica – biser hrvatskog krša. U suradnji s drugim autorima objavio je 12. izdanje udžbenika Turistička geografija (Školska knjiga, Zagreb).

Sudjelovao je s predavanjima na 13 znanstvenih i stručnih skupova, od toga na 11 u inozemstvu. Osim toga bio je pozivan održati predavanja na fakultetima ili u geografskim društvima u Beču, Wroclawu, Moravskoj Ostravi, Portlandu (SAD), Szombathelyju, Cambridgeu (Velika Britanija) i Ljubljani. Veliki dio tih predavanja odnosio se na objašnjavanje srpske agresije na Hrvatsku i položaj Hrvatske nakon Domovinskog rata, a neovisno o tome, cijeli listopad i studeni 1991. obilazio je SAD i Kanadu držeći predavanja o

političkoj situaciji u Hrvatskoj i agresiji na Hrvatsku; ukupno je boravio na 25 sveučilišta, pa i u kanadskom parlamentu u Ottawi i u administraciji tadašnjeg američkog predsjednika, G. Busha sr.

Prilikom svojih boravaka u inozemstvu uspostavio je veze s profesorima geografije na sveučilištima u Wroclawu, Beču, Klagenfurtu, Grazu, Budimpešti, Bratislavi, Sofiji, Ljubljani, Mariboru, Londonu, Eugenu (Oregon, SAD), Portlandu (Oregon, SAD), Christchurchu (Novi Zeland) i drugdje.

Kao što je iz svega navedenog vidljivo, Z. Pepeonik je vrlo aktivan hrvatski geograf, s mnogobrojnim međunarodnim vezama i čestim boravcima u inozemstvu (kamo je redovito pozivan), koje uvijek iskoristi za promicanje ugleda Hrvatske, tumačenje političke situacije i prilika u Hrvatskoj i njezinom okruženju, ali isto tako i za promicanje prirodnih ljepota i kulturno-povijesnih znamenitosti Hrvatske u turističke svrhe. Takva njegova aktivnost, kao i radovi objavljeni u inozemnim i međunarodnim časopisima, može se okarakterizirati kao od prvorazrednog društvenog značenja i koristi za Hrvatsku.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

1. Postwar changes of ethnic composition in Croatia and impact of encirclement, Geographical Papers, 8, Zagreb, 1991., 39-59.
2. Poslijeratne promjene etničkog sastava Hrvatske i utjecaj okruženja, Političko-geografska i demografska pitanja Hrvatske, sv. 8, Zagreb, 1991., 41-59.
3. Geographical attractivities of Yugoslavia for foreign tourism, Geographical Institute, University of Wroclaw, Wroclaw, 1992., 56-69.
4. Motives and Forms of Serbian Aggression on Croatia, Österreichische Osthefte, Wien, 1992. (rad nije objavljen jer nije htio mijenjati neke svoje konstatacije i stavove).
5. Conditions of the foreign tourism development in Croatia, Geographical Institute, University of Wroclaw, Wroclaw, 1993.
6. I. Crkvenčić i Z. Pepeonik, Zapadna Slavonija – razvoj narodnosnog sastava, Rat protiv Hrvatske, Društvena istraživanja, 4-5, Zagreb, 1993.
7. Z. Pepeonik i J. Vencalek, Češi a Slovaci v chrovatsko-srbsko-panonskem regionu, Geografie, 136, br. 1, Ostrava, 1993.
8. Environment and War in Croatia, Conference of IGU "Environment and the Quality of Life in Central Europe", Prag, 1994.
9. J. Crkvenčić i Z. Pepeonik, Westslawonien – Entwicklung der demographischen Struktur, Südosteuropa Mitteilungen, 1, München, 1996.
10. Razvoj geografije u Hrvatskoj od njene institucionalizacije do danas, Zbornik I. geografskog kongresa, Zagreb, 1996.
11. Turizam kao nosilac razvoja Hrvatske, *ibid.*
12. Z. Pepeonik i Z. Curić, A small country for a great vacation, GeoJournal, vol. 38, no. 4, Dordrecht – Boston – London, 1996.
13. V. Mikačić i Z. Pepeonik, The importance of the island tourism to the foreign tourist turnover of Croatia, Geographical Institute, University of Wroclaw, Wroclaw, 1997.
14. Z. Pepeonik i Z. Curić, Importance, current situation and perspectives of tourism in Croatia, Wiener Osteuropa Studien, Bd. 8, Beč, 1998.
15. Hrvatski turizam i održivi razvoj, Kongres IGU-a, Lisabon, 1998.

16. Z. Pepeonik i I. Nejašmić, The Mrežnica – A Karst River in Need of Protection, Conditions of the foreign tourism development in Central and Eastern Europe, vol. 5, Wroclaw, 1999.
17. Općina Gradac u turizmu Hrvatske, Hrvatski rasadnik, Gradac – Zagreb, 1999.
18. Z. Pepeonik i Z. Curić, The main changes in Croatian tourism in the last decade, Conditions of the foreign tourism development in Central and Eastern Europe, vol. 6, Wroclaw, 2000.
19. Z. Pepeonik i V. T. Opačić, Tourism Valorization of Croatian Cities Registered on UNESCO's World Heritage List, Granada, 2002.

STANKO POPOVIĆ

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

U proteklih deset godina prof. dr. sc. Stanko Popović s uspjehom je nastavio primjenu difrakcije rendgenskih zraka, pa se njegovih 185 ukupno objavljenih radova može svrstati u ova uža područja: a) točno mjerenje periodičnosti u kristalu (16 radova), b) ovisnost profila difrakcijskog maksimuma o mikrostrukturi uzorka (10 radova), c) fazna analiza višekomponentnih sustava (9 radova), d) mikrostruktura metalnih slitina (16 radova), e) mikrostruktura metalnih oksida (75 radova), f) mikrostruktura poluvodiča: sulfida, selenida i telurida aluminija i galija (25 radova), g) mikrostruktura koloida (21 rad), h) mikrostruktura minerala i biominerala (13 radova).

Posebno se posvetio istraživanju mikrostrukture metalnih slitina (d) i metalnih oksida (e) primjenom svojih izvornih metoda interpretacije difrakcijskih maksimuma.

Od izbora za člana suradnika, Stanko Popović objavio je oko 90 radova koji su svi citirani u *Current Contents*. Osobito su bili zapaženi radovi o precipitaciji u slitinama Al-Cu i Al-Zn-Ag. Suradnjom s istraživačima na Sveučilištu u Halleu objavio je devet radova, a također i poglavlje u monografiji Structure and Structure Development of Al-Zn Alloys, Akademie Verlag, Berlin, 1995. Stanko Popović jedan je od urednika te monografije. Tim je radovima S. Popović objavio rezultate svojih sustavnih istraživanja cinkovih slitina s aluminijem sve do granice topivosti cinka u aluminiju pri 400° C. Naglim kaljenjem, svojom izvornom metodom brzinom od 10^5 K/s, Stanko Popović je istražio prijelaz presićene cinkove otopine u ravnotežno stanje rendgenogramima i postavio novi fazni dijagram slitina s viškom cinka, različit od prihvaćenog u literaturi.

Istraživanjem magnetskih, električnih i mehaničkih svojstava, objavljenim u 75 radova u posljednjih deset godina, S. Popović je uklonio niz netočnosti i proturječja u literaturi o sustavima željezovog oksida i oksidom aluminija, galija, indija i kositra, te oksidima prijelaznih metala. Ti miješani oksidi sa

spinelovom, perovskitovom i granatovom strukturom, primjenjuju se kao magnetski nositelji zvuka i slike, te kao elementi memorije u elektronskom računalu. Ta su istraživanja bila u okviru hrvatsko-američkog projekta suradnje s National Institute of Standards and Technology, koja je vodio Stanko Popović.

Stanko Popović stekao je ugled stručnjaka za faznu analizu rendgenskom difrakcijom i za točno određivanje parametara kristalne rešetke, o čemu je na poziv održao niz predavanja u inozemstvu. Uspješan je nastavnik na dodiplomskom i postdiplomskom studiju. Vodio je više diplomskih, magistarskih i doktorskih radova. Od 1997. redoviti je profesor, u trajnom zvanju, na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Dobitnik je državne Nagrade za znanost za godinu 2000., i to u području prirodnih znanosti za razvoj originalnih metoda za istraživanje kristalnih tvari.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

1. S. Musić, S. Popović, Z. Orehovec and I. Czako-Nagy, Properties of precipitates formed by hydrolysis of Fe^{3+} ions in $NH_4Fe(SO_4)_2$ solutions, J. Colloid Interface Sci., 160, 1993., 479-482.
2. S. Musić, M. Gotić and S. Popović, X-ray diffraction and Fourier-transform infrared analysis of the rust formed by corrosion of steel in aqueous solutions, J. Mater. Sci, 28, 1993., 5744-5752.
3. S. Musić, S. Popović, I. Czako-Nagy and F. Gashi, Formation of oxide phases in the system Fe_2O_3-Gd_2O_3, Part II, J. Mater. Sci. Letters, 12, 1993., 869-873.
4. S. Musić, S. Popović, M. Ristić and B. Sepiol, Chemical and structural properties of the system Fe_2O_3-Nd_2O_3, J. Mater. Sci., 29, 1994., 1714-1718.
5. S. Musić, M. Gotić, S. Popović, K. Furić and V. Mohaček, Structural properties of lead vanadate glasses containing La^{3+} or Fe^{3+} ions, *ibid.*, 1227-1232.
6. S. Musić, Z. Orehovec, S. Popović and I. Czako-Nagy, Structural properties of precipitates formed by hydrolisis of Fe^{3+} ions in $Fe_2(SO_4)_3$ solutions, *ibid.*, 1991-1998.
7. M. Gotić, S. Popović, N. Ljubešić and S. Musić, Structural properties of precipitates formed by hydrolisis of Fe^{3+} ions in aqueous solutions containing NO_3^- and Cl^- ions, *ibid.*, 2474-2480.
8. S. Musić, Đ. Dragičević and S. Popović, Formation of rust during the corrosion of steel in water and $(NH_4)SO_4$ solutions, Croat. Chem. Acta, 66, 1993., 469-478.
9. M. Ristić, S. Popović and S. Musić, Structural properties of the system Al_2O_3-Cr_2O_3, Materials Letters, 16, 1993., 309-312.
10. S. Popović, B. Gržeta, H. Löffler and G. Wendrock, A study of Al-Zn alloys at elevated temperatures by X-ray diffraction, Phys. Stat. Sol. (a), 140, 1993., 341-352.
11. S. Popović, B. Gržeta, V. Ilakovac, H. Löffler and G. Wendrock, X-ray powder diffraction study of few Al-4.5 at % Zn –x at % Mg Alloys, Phys. Stat. Sol. (a), 141, 1994., 43-52.
12. S. Musić, Đ. Dragičević, S. Popović and A. Turković, Preparation and characterization of transparent γ-AlOOH films, Materials Letters, 18, 1994., 309-312.
13. S. Musić, M. Gotić, S. Popović and I. Czako-Nagy, Formation of γ-Fe_2O_3 by thermal decomposition of a mixture of Fe(II)- and Fe(III)-oxalate salts, Materials Letters, 20, 1994., 143-148.
14. M. Ristić, S. Popović, I. Czako-Nagy and S. Musić, Formation of oxide phases in the system Fe_2O_3-Sm_2O_3, Croat. Chem. Acta, 67, 1994., 315-326.

15. S. Musić, S. Popović, I. Czako-Nagy and S. Dalipi, Characterization of oxide phases during the synthesis of $NiFe_2O_4$, *ibid.*, 337-346.
16. S. Musić, Đ. Dragičević, S. Popović and I. Czako-Nagy, Formation of rust during the corrosion of steel in water and $(NH_4)_2SO_4$ solutions: Part II, Croat. Chem. Acta, 68, 1995., 315-323.
17. M. Gotić, S. Popović and S. Musić, Formation and characterization of d-FeOOH, Materials Letters, 21, 1994., 289-295.
18. S. Popović, M. Ristić and S. Musić, Formation of solid solutions in the system Al_2O_3-Fe_2O_3, Materials Letters, 23, 1995., 139-142.
19. A. Turković, S. Musić, Đ. Dragičević, S. Popović, M. Ritala, T. Asikainen and M. Leskelä, Measurements of the electrical properties of transparent γ-AlOOH films, u: Advances in Science and Technology, 3D, Ceramics, Charting the Future, Ed. Vincenzini, Techna Srl., 1995., 2655-2662.
20. S. Popović, B. Gržeta, H. Löffler and G. Wendrock, Lattice constant of the Al-rich FCC α-phase in contact with various kinds of precipitates, u: Structure and Structure Development of Al-Zn Alloys, Ed. H. Löffler, Akademie Verlag, Berlin, 1995., 212-241.
21. D. Medaković, S. Popović, N. Zavodnik, B. Gržeta and N. Plazonić, X-ray diffraction study of mineral components in calcareous algae (*Corallinaceae*, *Rhodophyta*), Marine Biology, 122, 1995., 479-485.
22. G. Štefanić, S. Popović and S. Musić, The effect of mechanical treatment of zirconium (IV) hydroxide on its thermal behaviour, Thermochim. Acta, 259, 1995., 225-234.
23. S. Musić, Đ. Dragičević and S. Popović, Formation of boehmite, γ-AlOOH, via precipitation from aqueous solutions, Materials Letters, 24, 1995., 59-64.
24. D. Balzar and S. Popović, Reliability of the simplified integral-breadth methods in diffraction line-broadening analysis, J. Appl. Cryst., 29, 1996., 16-23.
25. S. Popović, B. Gržeta, H. Löffler and G. Wendrock, Lattice constant of Al-rich α-phase in equilibrium with different precipitates in Al-Zn alloys, Fizika A 4, 1995., 529-538.
26. G. Štefanić, S. Musić, S. Popović and K. Furić, Formation of ZrO_2 by the thermal decomposition of zirconium salts, Croat. Chem. Acta, 69, 1996., 223-239.
27. Lj. Brečević, V. Nöthig-Laslo, D. Kralj and S. Popović, Effect of divalent cations on the formation and structure of calcium carbonate polymorphs, J. Chem. Soc., Faraday Trans., 92, 1996., 1017-1022.
28. M. Ristić, S. Popović, I. Czako-Nagy and S. Musić, Formation of oxide phases in the system Fe_2O_3-Eu_2O_3, Proc. Int. Conf. on the Application of the Mössbauer Effect, ICAME 95, Rimini, 10.-16. rujna 1995., Editor I. Ortalli, Società Italiana di Fisica, Compositori, Bologna, 1996., 271-274.
29. S. Popović, B. Gržeta, G. Štefanić, I. Czako-Nagy and S. Musić, X-ray diffraction and Mössbauer spectroscopy of the system m-ZrO_2-a-Fe_2O_3, *ibid.*, 193-196.
30. S. Musić, B. Hannoyer, S. Popović, M. Lenglet, I. Czako-Nagy, M. Ristić and D. Balzar, Formation of solid solutions in the system $(Cr_xFe_{1+x})_2O_3$, *ibid.*, 169-172.
31. S. Musić, M. Gotić, I. Czako-Nagy, S. Popović and D. Balzar, A study of the mechanochemistry of nickel ferrite by Mössbauer spectroscopy, *ibid.*, 267-270.
32. S. Musić, M. Lenglet, S. Popović, B. Hannoyer, I. Czako-Nagy, M. Ristić, D. Balzar and F. Gashi, Formation and characterization of the solid solutions $(Cr_xFe_{1-x})_2O_3$, $0<x<1$, J. Mater. Sci., 31, 1996., 4067-4076.
33. M. Ristić, S. Popović, I. Czako-Nagy and S. Musić, Formation and characterization of oxide phases in the Fe_2O_3-Eu_2O_3 system, Mater. Lett., 27, 1996., 337-341.
34. S. Musić, J. Živko-Babić, K. Mehulić, M. Ristić, S. Popović and K. Furić, Microstructure of lucite glass-ceramics for dental use, *ibid.*, 195-199.

35. S. Popović, B. Gržeta, G. Štefanić, I. Czako-Nagy and S. Musić, Structural properties of the system m-ZrO_2-a-Fe_2O_3, J. Alloys and Compounds, 241, 1996., 10-15.
36. B. Gržeta, S. Popović and H. Toraya, Dop-fit method for quantitative analysis of multicomponent powders, Materials Science Forum, 228-231, 1996., 49-54.
37. M. Gotić, M. Ivanda, A. Sekulić, S. Musić, S. Popović, A. Turković and K. Furić, Microstructure of nanosized TiO_2 obtained by sol-gel synthesis, Mater. Lett., 28, 1996., 225-229.
38. A. M. Tonejc, M. Gotić, B. Gržeta, S. Musić, S. Popović, R. Trojko, A. Turković and I. Mušević, Transmission electron microscopy studies of nanophase TiO_2, Mater. Sci. Eng. B40, 1996., 177-184.
39. D. Slovenec, S. Popović and N. Tadej, Heating products of glauconitic materials, N. Jb. Miner. Abh., 171, 1997., 323-339.
40. S. Popović, G. Štefanić and S. Musić, A search for solid solutions in the α-Al_2O_3-m-ZrO_2 system by XRD, Mater. Lett., 31, 1997., 19-22.
41. S. Musić, M. Gotić, M. Ivanda, S. Popović, A. Turković, R. Trojko, A. Sekulić and K. Furić, Chemical and microstructural properties of TiO_2 synthesized by sol-gel procedure, Mater. Sci. Eng. B47, 1997., 33-40.
42. S. Musić, D. Balzar, S. Popović, M. Gotić, I. Czako-Nagy and S. Dalipi, Formation and characterization of $NiFe_2O_4$, Croat. Chem. Acta, 70, 1997., 719-734.
43. S. Musić, J. Živko-Babić, K. Mehulić, M. Ristić, S. Popović, K. Furić, D. Selinger-Kocijan, S. Ćelap and T. Ivaniš, Microstructural properties of leucite-type glass-ceramics for dental use, *ibid.*, 703-718.
44. S. Musić, Đ. Dragičević, I. Czako-Nagy and S. Popović, FT-IR and Mössbauer study of corrosion of steel in tap and mineral water, *ibid.*, 689-702.
45. A. Turković, A. Tonejc, S. Popović, P. Dubček, M. Ivanda, S. Musić and M. Gotić, Transmission electron microscopy, X-ray diffraction and Raman scattering studies of nanophas TiO_2, Fizika A6, 1997., 77-88.
46. M. Ristić, S. Popović, S. Musić, I. Czako-Nagy, A. Vértes, M. Maiorov and A. Petrov, Formation and properties of oxide phases in the system Er_2O_3-Fe_2O_3, J. Alloys Comp., 256, 1997., 27-33.
47. M. Gotić, M. Ivanda, S. Popović, S. Musić, A. Sekulić, A. Turković and K. Furić, Raman investigation of nanosized TiO_2, J. Raman Spectr. 28, 1997., 555-558.
48. G. Štefanić, S. Musić, S. Popović and A. Sekulić, FT-IR and laser Raman spectroscopic investigation of the formation and stability of low temperature t-ZrO_2, J. Mol. Struct., 408-409, 1997., 391-394.
49. S. Musić, A. Šarić and S. Popović, Effects of urotropin on the formation of ß-FeOOH, J. Mol. Struct. 410-411, 1997., 153-156.
50. M. Ristić, I. Czako-Nagy, S. Popović, S. Musić, A. Vértes and M. Ivanda, Characterization of oxide phases formed during the synthesis of $Er_3Fe_5O_{12}$, *ibid.*, 281-284.
51. N. Filipović-Vinceković, I. Pucić, S. Popović, V. Tomašić and Đ. Težak, Solid phase transitions of catanionic surfactants, J. Colloid Interface Sci., 188, 1997., 396-403.
52. D. Medaković, S. Popović, B. Gržeta, M. Plazonić and M. Hrs-Brenko. X-ray diffraction study of calcification processes in embryos and larvae of the brooding oyster *Ostrea edulis*, Marine Biology, 129, 1997., 615-623.
53. G. Štefanić, S. Popović and S. Musić, Influence of pH on the hydrothermal crystallization kinetics and crystal structure of ZrO_2, Thermochim. Acta, 303, 1997., 31-39.
54. A. Šarić, K. Nomura, S. Popović, N. Ljubešić and S. Musić, Effects of urotropin on the chemical and microstructural properties of Fe-oxide powders prepared by the hydrolysis of aqueous $FeCl_3$ solutions, Mater. Chem. Phys., 52, 1998., 214-220.

55. S. Musić, Đ. Dragičević, S. Popović and N. Vdović, Microstructural properties of boehmite formed under hydrothermal conditions, Mater. Sci. Eng. B52, 1998., 145-153.
56. V. Tomašić, S. Popović, Lj. Tušek-Božić, I. Pucić and N. Filipović-Vinceković, A novel catanionic surfactant: hexadecyltrimethylammonium dodecyl sulfate, Ber. Bunsenges. Phys. Chem., 101, 1997., 1942-1948.
57. G. Štefanić, S. Musić, B. Gržeta, S. Popović and A. Sekulić, Influence of pH on stability of low temperature t-ZrO_2, J. Phys. Chem. Solids, 59, 1998., 879-885.
58. M. Gotić, I. Czako-Nagy, S. Popović and S. Musić, Formation of nanocrystalline $NiFe_2O_4$, Phil. Mag. Letters, 78, 1998., 193-201.
59. B. Hannoyer, M. Ristić, S. Popović, S. Musić, F. Petit, B. Foulon and S. Dalipi, Ferritization of Ni^{2+} ions in mixed hydroxide suspensions, Mater. Chem. Phys., 55, 1998., 215-223.
60. G. Štefanić, S. Popović and S. Musić, Influence of Cr_2O_3 on the stability of low temperature t-ZrO_2, Mater. Letters, 36, 1998., 240-244.
61. G. Štefanić, S. Musić, B. Gržeta, S. Popović and A. Sekulić, XRD and laser Raman spectroscopy investigation of the stability of low temperature t-Zro_2, Croat. Chem. Acta, 71, 1998., 789-806.
62. A. Šarić, S. Musić, K. Nomura and S. Popović, Microstructural properties of Fe-oxide powders obtained by precipitation from $FeCl_3$ solutions, Mater. Sci. Eng. B56, 1998., 43-52.
63. A. Šarić, S. Musić, K. Nomura and S. Popović, Influence of urotropin on the precipitation of iron oxides from $FeCl_3$ solutions, Croat. Chem. Acta, 71, 1998., 1019-1038.
64. S. Musić, Đ. Dragičević, S. Popović and N. Vdović, Chemical and microstructural properties of Al-oxide phases obtained from $AlCl_3$ solutions in alkaline medium, Mater. Chem. Phys., 59, 1999., 12-19.
65. A. Šarić, S. Musić, K. Nomura and S. Popović, FT-IR and ^{57}Fe Mössbauer spectroscopis investigation of oxide phases precipitated from $Fe(NO_3)_3$ solutions, J. Mol. Struct., 480-481, 1999., 633-636.
66. G. Štefanić, S. Musić, S. Popović and K. Nomura, A study of the ZrO_2-Fe_2O_3 system by XRD, ^{57}Fe Mössbauer and vibrational spectroscopies, *ibid.*, 627-631.
67. M. Ivanda, S. Musić, S. Popović and M. Gotić, XRD, Raman and FT-IR spectroscopic observations of nanosized TiO_2 synthesized by the sol-gel method based on an esterification reaction, *ibid.*, 645-649.
68. V. Tomašić, S. Popović and N. Filipović-Vinceković, Solid state transitions of asymmetric catanionic surfactants, J. Colloid Interface Sci., 215, 1999., 280-289.
69. S. Popović and B. Gržeta, Precipitation and dissolution phenomena in Al-Zn alloys, Croat. Chem. Acta, 72, 1999., 621-643.
70. S. Popović and B. Gržeta, Phase transitions in the system Al-Zn, Mater. Sci. Forum, 321-324, 2000., 635-640.
71. G. Štefanić, B. Gržeta, S. Popović and S. Musić, In situ phase analysis of the thermal decomposition products of zirconium salts, Croat. Chem. Acta, 72, 1999., 395-412.
72. D. Medaković, R. Slapnik, B. Gržeta and S. Popović, The shell mineralogy of subterranean snails *Zosperum alpestre* (Freyer 1855) and *Zospeum isselianum* (Pollonera 1886) (*Mollusca* : *Gastropoda* : *Carychiidae*), Periodicum biologorum, 101, 1999., 143-149..
73. S. Musić, A. Šarić, K. Nomura and S. Popović, Chemical and microstructural properties of oxide phases obtained by forced hydrolysis of Fe^{3+} ions, Models in Chemistry, 136, 1999., 457-476.

74. S. Musić, Đ. Dragičević and S. Popović, Hydrothermal crystallization of boehmite from freshly precipitated aluminium hydroxide, Materials Letters, 40, 1999., 269-274.
75. S. Musić, M. Maljković, S. Popović and R. Trojko, Formation of chromia from amorphous chromium hydroxide, Croat. Chem. Acta, 72, 1999., 789-802.
76. S. Popović, B. Gržeta, B. Hanžek and S. Hajster, Temperature dependence of microstructure in Zn-Al alloys, Fizika A8, 1999., 173-182.
77. M. Ristić, I. Nowik, S. Popović and S. Musić, Formation of oxide phases in the system Eu_2O_3-Fe_2O_3, Croat. Chem. Acta, 73, 2000., 525-540.
78. S. Musić, A. Šarić, S. Popović, K. Nomura and T. Sawada, Forced hydrolysis of Fe^{3+} ions in $NH_4Fe(SO_4)_2$ solutions containing urotropin, *ibid.*, 541-567.
79. M. Ristić, B. Hannoyer, S. Popović, S. Musić and N. Bajraktaraj, Ferritization of copper ions in the Cu-Fe-O system, Mater. Sci. Eng. B77, 2000., 73-82.
80. M. Ristić, I. Felner, I. Nowik, S. Popović, I. Czako-Nagy and S. Musić, Ferritization of Y^{3+} and Nd^{3+} ions in the solid state, J. Alloys Comp., 308, 2000., 301-308.
81. M. Gotić, M. Ivanda, S. Popović and S. Musić, Synthesis of tungsten trioxide hydrates and their structural properties, Mater. Sci. Eng. B77, 2000., 193-201.
82. A. A. Kamnev, E. Kuzman, Yu. D. Perfiliev, A. Vertes, M. Ristić, S. Popović and S. Musić, Composite ferric oxyhydroxide containing phases formed in neutral aqueous solutions of tryptophan and indole-3-acetic acid, J. Radioanal. Nuclear Chemistry, 246, 2000., 123-129.
83. S. Sabolek, E. Babić and S. Popović, Influence of core current on magnetization processes in amorphous and nanocrystalline $Fe_{73.5}Cu_1Nb_3Si_{15.5}B_7$ ribbons, Mater. Sci. Eng. A226-228, 1997., 507-510.
84. A. Šarić, S. Popović, R. Trojko and S. Musić, The thermal behaviour of amorphous rhodium hydrous oxide, J. Alloys Compounds, 320, 2001., 140-148.

EDUARD PRELOGOVIĆ

Izabran za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Dr. sc. Eduard Prelogović je redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U proteklih 10 godina bavio se proučavanjem geološko-strukturnih odnosa različitih područja Hrvatske, posebno s obzirom na recentnu tektonsku i seizmotektonsku aktivnost. Proučavao je postanak struktura Panonskog bazena, odnose pomaka dijelova Jadranske mikroploče i nastanka aktivnih seizmotektonskih zona, i izradio je karte recentnog polja stresa i deformacija struktura u Dinaridima.

Iz navedene problematike objavio je u razdoblju od 1992. do 2002. 13 radova u časopisima s međunarodnom recenzijom, od toga tri rada u časopisima koje registrira CC, odnosno SCI, a ostale većinom u Geologia Croatica, zatim osam pozvanih predavanja na kongresima koja su objavljena *in extenso* i 10 priopćenja odnosno sažetaka. Sudjelovao je u tri projekta Ministarstva znanosti i tehnologije, a inicirao je i međunarodni projekt između naše i Austrijske akademije pod naslovom *Seizmotektonska aktivnost prostora Panonskog bazena u Hrvatskoj*.

Rezultati Prelogovićevih istraživanja, najčešće izvođenih u uskoj suradnji s geofizičarima, primijenjeni su prigodom projektiranja Masleničkog mosta, svih tunela i mostova duž novih autocesta, termo i hidroelektrana (Zagreb 1, 2 i Gusić polje), te podzemne akumulacije Omble kod Dubrovnika. Znatni prinosi u određivanju recentnih tektonskih pokreta postignuti su također lociranjem geodetskih točaka i GPS mjerenjima u okviru međunarodnog projekta CRODYN.

Vidljivo je da je Eduard Prelogović aktivan znanstvenik u području neotektonike, seizmotektonike i morfogeneze reljefa, koji objavljuje u uglednim međunarodnim i CC-časopisima i čiji radovi, osim temeljnog značenja, nalaze i široku praktičnu primjenu. Posebno valja istaknuti interdisciplinaran pristup u njegovim radovima, ostvaren uskom suradnjom sa stručnjacima iz srodnih disciplina, većinom s geofizičarima, ali i s geomorfolozima.

Eduard Prelogović sudjelovao je u radu Znanstvenog vijeća Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije u Osijeku i Međunarodne komisije o sigurnosti nuklearne elektrane Krško (Intern. Comm. for the Independent Safety Analysis of the NNP Krško), a četiri godine (od 1997. do 2001.) bio je potpredsjednik Akademijinog Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Znanstveni radovi objavljeni u domaćim i inozemnim časopisima

1. E. Prelogović i J. Velić, Correlation of Quaternary Sediments and Tectonic Activity of the Eastern Part of the Drava River Depression, Geol. Croatica, 45, Zagreb, 1992., 151-162.
2. A. Bognar, E. Prelogović, V. Klein, Ž. Krušlin, I. Mesić, M. Šarkotić-Šlot i B. Hromatko, Regionalna rasprostranjenost paleošljunčanih naslaga u dijelu SZ Hrvatske i njihovo geomorfološko značenje u tumačenju morfogeneze reljefa i kvartarnih neotektonskih pokreta, Acta geogr. Croatica, 29, Zagreb, 1994., 7-18.
3. E. Prelogović, B. Aljinović i S. Bahun, New Data of Structural Relationships in the North Dalmatian Dinaride Area, Geol. Croatica, 48, 2, Zagreb, 1995., 167-176.
4. K. Ćolić, T. Bašić, H. Seeger, B. Gojčeta, Y. Altiner, Lj. Rašić, Z. Medić, B. Pribičević, D. Medak, M. Marjanović i E. Prelogović, Hrvatska u EUREF '94 i projekt Croydon, Geodetski list, 4, Zagreb, 1996., 331-351.
5. E. Prelogović, A. Bognar i D. Miljević, Geomorphological evidence of neotectonic activity in NW Croatia, Z. Geomorph. N. F. Suppl.-Bd. 110, Berlin – Stuttgart, 1997., 17-36.
6. R. Buljan i E. Prelogović, The significance of structural and geological relationship assessment in the construction of the Ombla underground hydroelectric power plant, Rud.-geol.-naftni zbornik, vol. 9, Zagreb, 1997., 17-22.
7. E. Prelogović, B. Saftić, V. Kuk, M. Dragaš i D. Lučić, Tectonic Activity in the Croatian Part of the Pannonian Basin, Tectonophysics, 297, 1998., 283-293.
8. D. Lučić, B. Saftić, K. Krizmanić, E. Prelogović, V. Britvić, I. Mesić i J. Tadej, The Neogene Evolution and Hydrocarbon Potential of the Pannonian Basin in Croatia, Marine and Petroleum Geology, 18, 1998., 133-147.
9. E. Prelogović, V. Kuk i R. Buljan, The structural fabric and seismotectonic activity on northern Velebit: Some new observations, Zbornik RGN, 10, Zagreb, 1998., 39-42.
10. T. Novosel, E. Prelogović i To. Novosel, Geotectonical models of the arch foundations of the Maslenica hid, *ibid.*, 83-88.
11. S. Markušić, D. Herak, I. Ivančić, I. Sović, Ma. Herak i E. Prelogović, Seismicity of Croatia in the period 1993-1996 and the Ston – Slano earthquake of 1996, Geofizika, 15, Zagreb, 1998., 83-101.
12. I. Dragičević, E. Prelogović, V. Kuk i R. Buljan, Recent Tectonic Activity in the Imotsko Polje Area, Geol. Croatica, 52, 2, Zagreb, 1999., 191-196.
13. V. Kuk, E. Prelogović i I. Dragičević, Seismotectonically Active Zones in the Dinarides, Geol. Croatica, 53, 2, Zagreb, 2000., 295-303.

Znanstveni radovi objavljeni u zbornicima kongresa i drugih znanstvenih skupova

1. D. Mihljević i E. Prelogović, Structural-geomorphological characteristics of the Mountain Ranges Krško & Ćićarija, Proc. Inter. Symp. "Geomorphology and Sea", Mali Lošinj, 22.-26. rujna 1992., Fac. of Science, Dep. of Geograhy, Univ. of Zagreb, Zagreb, 1992., 13-24.
2. B. Biondić, D. Ivičić i E. Prelogović, The hydrogeology of the Like of the Vrana the Cres Island, *ibid.*, 25-36.
3. D. Skoko i E. Prelogović, Značenje Pilarovog doprinosa prirodoznanstvenom tumačenju potresa, Zbornik znanstvenog skupa o Gjuri Pilaru, 1. listopada 1993., HAZU, Razred za prirodne znanosti, 11, Zagreb, 1994., 117-133.
4. Geološka struktura Velebita, Simpozij povodom 45. godišnjice NP Paklenice, Paklenički zbornik, vol. 1, Starigrad Paklenica, 1994., 49-54.
5. E. Prelogović, D. Jamičić i T. Novosel, The dinamics of joint and fault modelling in carbonate rocks Maslenica structurer (Croatia), Proc. of the Sea. Int. Conf. on the Mechanics of Jointed and Faulted Rock, Beč, 10.-14. travnja 1995., A. A. Balkema, Rotterdam/Brookfield, 1995., 355-358.
6. D. Jamičić, E. Prelogović i B. Tomljenović, Folding and deformational style in overthrust structures on Krk Island (Croatia), *ibid.*, 359-362.
7. E. Prelogović, D. Jamičić, B. Aljinović, J. Velić, B. Saftić i M. Dragaš, Dinamika nastanka struktura južnog dijela Panonskog bazena, 1. hrvatski geološki kongres, Opatija, 18.-21. listopada 1995., Zbornik radova, 2, Zagreb, 1995., 481-486.
8. E. Prelogović, V. Kuk, D. Jamičić, B. Aljinović i K. Marić, Seizmotektonska aktivnost Kvarnerskog područja, *ibid.*, 487-490.

Priopćenja na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima

1. D. Skoko, E. Prelogović, B. Aljinović i D. Matičec, Tectonic movements and seismicity in a part of Pannonian Basin, Dinarides and Alps contact zone, EUG VII, Strasbourg, 4.-8. travnja, Terra Nova, Vol. 5, No. 1, Strasbourg, 1993., 246-247.
2. E. Prelogović i A. Bognar, Regionale Verbreitungzone paläoschichten Nordwest-kroatiens und ihre geomorphologische Bedeutung für die Interpretation von Morphogenese und neotektonischen Vorschiebungen, Inter. Symp. Mitteleurop. Geomorphologentagen, Wien, 19.-21. srpnja 1994., Beč, 1994..
3. J. K. Lapajne, E. Prelogović, B. Šket-Motnikar i P. Zupančić, Contrains in the estimation of seismic source parameters for Krško NPP site in Slovenia, 9th Inter. Seminar on Earthquake Prognostics, San Jose, Costarica, 19.-23. rujna 1994., San Jose, 1994.
4. M. Dragaš, E. Prelogović, D. Jamičić, Ž. Ivković, J. Velić i B. Saftić, Hydrocarbon distribution as the results of tectonic events in the Croatian past of the Pannonian Basin, EAGE 57th Cong. and technical Exhib., Glasgow, Škotska, 29. svibnja – 2. lipnja 1995., Glasgow, 1995., 570.
5. E. Prelogović, D. Skoko, D. Jamičić, B. Aljinović, Medvednica fault zone (Croatia), EUG8, European Union of Geosciences, Strasbourg, 9.-13. travnja 1995., Terra Nova, 7, Blackwell Sci. Publ., Oxford, 1995., 40.
6. E. Prelogović, D. Lučić, M. Dragaš, B. Saftić i Ž. Ivković, Tectonic activity and facies distribution of the Neogene and Quaternary deposits in the Croatian part of the Pannonian Basin, PANCARDI workshop 1996, Dynamics of the Pannonian-Carpathian-Dinaride system, Mitt. Gas. Geol. Bergbaustud. Österr., Band 41, Beč, 1996., 129-130.

7. D. Lučić, M. Dragaš i E. Prelogović, Neogene depositional environments, structures and hydrocarbon plays in the Northern Croatia (Pannonian Basin), AAPG Inter. Cong. & Exhib., 7.-10. rujna 1997., Beč, 1997.
8. E. Prelogović, J. Velić i B. Saftić, Structural dinamics of the southern part of the Pannonian Basin in Croatia, *ibid.*, 47.
9. E. Prelogović i D. Skoko, Convergence of the Northern Dinarides margin, EUG 9, Union Symp., Strasbourg, 23.-27. ožujka 1997., Terra Nova, Vol. S, Ab. Suppl., No 1, Strasbourg, 1997., 309.
10. E. Prelogović, V. Kuk i B. Tomljenović, Seismotectonic activity in Western Croatia, Seismotect. Seminar, Inst. of Geophysics, Univ. of Vienna, 12. svibnja 1998., Beč, 1998., 28.

Objavljeni stručni radovi

1. V. Kuk i E. Prelogović, Seizmološka i seizmotektonska istraživanja lokacije brane Peruča, Zbornik radova Međunarodne konferencije o sanaciji brane Peruča, 11.-15. rujna 1995., Brela, 1995., 177-193.

ŽELJKO REINER

Izabran za člana suradnika 18. lipnja 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Prof. dr. sc. Željko Reiner je sa 231 objavljenim znanstvenim i stručnim radom (54 znanstvena rada objavljena *in extenso*) od kojih 44 u časopisima navedenim u CC s velikim "impact" faktorom, a koji su po SCI ukupno citirani 84 puta, svjetski priznati znanstvenik i stručnjak u području endokrinologije i metabolizma, a posebno za poremećaje metabolizma serumskim lipoproteina i ostale čimbenike rizika za aterosklerozu. Od navedenih publikacija 52 rada su objavljena u posljednjih 10 godina, uz 57 kongresnih priopćenja.

Prof. Reiner je u proteklih 10 godina sudjelovao kao pozvani predavač na više europskih i svjetskih kongresa od kojih su najvažniji 70. europski kongres za aterosklerozu, Geneva, 1998. i XII. svjetski kongres o aterosklerozi, Stockholm, 2000. Bio je također pozvani predavač na više kongresa (primjerice Prvi hrvatski kongres o aterosklerozi 1997., Drugi hrvatski kongres o aterosklerozi 1999., Treći hrvatski kongres o aterosklerozi 2001. te Prvi i Drugi kongres hrvatskih bolnica). Bio je i glavni govornik-uvodničar na više najvažnijih međunarodnih konferencija, primjerice na Europskoj ministarskoj konferenciji *Zdravlje i okoliš*, London, 1998., glavni izvjestitelj Europske ministarske konferencije *Mladi i alkohol*, Stockholm, 2000., na kojoj su svi ministri zdravstva europskih zemalja potpisali deklaraciju kojoj je bio jedan od glavnih autora. Pozvan je da bude glavni predavač (jedini iz jugoistočne Europe) na više kongresa, primjerice 73. europskom kongresu o aterosklerozi, Salzburg, 2002., 3. europskom kongresu o pušenju i zdravlju, Varšava, 2002. i XIII. svjetskom kongresu o aterosklerozi koji će se održati u Kyotu 2003.

Glavni je urednik časopisa Lipidi, te član uredništva časopisa Croatian journal of gastroenterology and hepatology, Pharmaca, Medicus i Liječnički vjesnik.

Posljednjih sedam godina kao predstojnik Klinike za unutrašnje bolesti KBC Rebro načinio je nova organizacijska rješenja, te nabavkom opreme i poboljšanjem prostornih uvjeta unaprijedio kvalitetu rada, ne samo znanstvenog i stručnog.

Kao drugi Hrvat nakon akademika Andrije Štampara prije 50 godina, izabran je 1995. za člana najvišeg upravljačkog tijela Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), Izvršnog odbora. Također je izabran za jedinog predstavnika Europe u Odboru koji je trebao dati novu koncepciju WHO i promijeniti njegov Statut. Od 2000. predsjednik je Europskog komiteta za borbu protiv pušenja.

Autor je niza poglavlja u knjigama koje služe ponajviše u dodiplomskoj nastavi (veliki magistralni udžbenici Patofiziologija – sva tri izdanja, Interna medicina – sva tri izdanja), ali i postdiplomskoj (knjige Klinička kardiologija, Hepatologija, Bolesti gušterače, Primjena lijekova u starijoj dobi, Izabrana poglavlja iz gastroenterologije i kardiologije, Klinička toksikologija itd.), te urednik magistralnih priručnika (Farmakoterapijski priručnik), koji su svi objavljeni u posljednjih 10 godina.

Godine 1999. nagrađen je najvišim priznanjem Hrvatskog liječničkog zbora, Nagradom *Ladislav Rakovac*.

Voditelj je znanstveno-istraživačkog projekta *Metabolički i hormonski čimbenici rizika za aterosklerozu*.

U posljednjih 10 godina održao je preko 400 predavanja na kongresima, simpozijima i različitim stručnim i znanstvenim sastancima. Od godine 2000. vodi Akademijin Odbor za aterosklerozu (član je tog Odbora od 1992.), a član je i Odbora za kardiovaskularne bolesti, Odbora za tumore, Odbora za biomedicinsku etiku i Odbora za lijekove, te član Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode. Po tome je zacijelo najaktivniji Akademijin član suradnik. Bio je suorganizator više skupova, a na nizu skupova održao je predavanja te objavljivao u Akademijinim publikacijama.

Predsjednik je Hrvatskog društva za aterosklerozu te Hrvatsko-slovenskog odbora za lipide. Osim što je u posljednjih 10 godina organizirao i vodio niz postdiplomskih tečajeva, utemeljio je i do danas vodi Hrvatsku školu o hiperlipidemijama i aterosklerozi koja je održana već 10 puta i u kojoj je sudjelovalo oko 600 liječnika raznih specijalnosti.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

1. Patofiziologija poremećaja disanja u pretilih osoba, u: Pretilost i apnejički sindrom (ur. T. Čabrijan i V. Dürrigl), Medicinska naklada, Zagreb, 1992., 28-33.
2. M. Mušura-Kekić, B. Kekić, S. Štajner-Katušić, Ž. Reiner, M. Alač, Djelovanje buke kao stresnog faktora na hormonski status čovjeka (ACTH, kortizol, LH, FSH, PRL, testosteron), Symp. Otorhinol., 27, 1992., 25-32.
3. Fiziološka regulacija egzokrinog lučenja gušterače, u: Bolesti gušterače (ur. A. Bilić), Medicinska naklada, Zagreb, 1993., 5-16.
4. P. Kes, Ž. Reiner, K. Filjak, Influence of renal functional mass on the catabolism of endogenous gastrin in humans, Renal Physiol. Biochem., 16, 1993., 268-175.
5. P. Kes, K. Filjak, Ž. Reiner, Gastrinkonzentration in Serum auf nuchternen Magen und nach einer Reizmahlzeit bei konservativ behandelten Patienten mit chronischer Niereninsuffizienz, Nieren und Hochdrukkrank, 22, 1993., 95-103.
6. Kolika je korist n-3 masnih kiselina u kliničkoj medicini?, Pharmaca, 31 (1), 1993., 111-116.

7. Lipoprotein (a) – primjer važnosti apoproteina za metabolizam lipoproteinskih čestica, Lipidi, 4, 1994., 3-6.
8. Ž. Reiner, D. Vrbanec, Dijagnostičke pretrage prije liječenja raka dojke stadij I-II, Zbornik radova Četvrtog znanstvenog sastanka HAZU Bolesti dojke, Zagreb, 1994. 1-6.
9. Ž. Reiner, D. Vrbanec, Efficacy and safety of fluvastatin in hypertensive patients with hypercholesterolemia, XVIIth European Congress on Cardiovascular Dinamics, radovi *in extenso*, Ljubljana, 1995., 29-32.
10. I. Pintarić, D. Eterović, J. Tocilj, Ž. Reiner, V. Lipovac, An increase in micropulmonary red cell mass in hyperlipidaemic patients, Clin. Physiol., 15, 1995., 365-376.
11. D. Eterović, I. Pintarić, J. Tocilj, Ž. Reiner, Determinants of plasma viscosity in primary hyperlipoproteinemias, Clin. Hemorheol., 15, 1995., 841-850.
12. Oksidacija lipoproteina – ključno zbivanje u razvoju ateroskleroze, Lipidi, 5, 1995., 13-17.
13. Znakovi bolesti i tegoba, u: Veliki zdravstveni savjetnik (ur. P. Keros), Novi Liber, Zagreb, 1995., 163-198.
14. Ateroskleroza, u: Klinička kardiologija (ur. F. Čustović, V. Goldner, I. Čikeš i sur.), Medicinska naklada, Zagreb, 1995., 471-484.
15. Hiperlipoproteinemije, *ibid.*, 485-503.
16. Učinci androgena i drugih spolnih hormona na serumske lipoproteine, Liječ. vjesn., 118 (supl. 1), 1996., 33-37.
17. Akutna stanja u hiperlipidemijama, u: Hitna stanja u endokrinologiji (ur. T. Čabrijan, M. Misjak, V. Zjačić-Rotkvić), Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1996., 93-99.
18. D. Vrbanec, Ž. Reiner, Mogućnosti prevencije raka dojke, Zbornik radova Šestog znanstvenog sastanka bolesti dojke, HAZU, Zagreb, 1996., 113-116.
19. P. Kes, Ž. Reiner, B. Starčević, I. Ratković-Gusić, Influence of erythropoietin treatment on dialyzer reuse, Blood Purif., 23, 1996., 196-203.
20. Utjecaj nekih namirnica i dodataka hrani na razine serumskih lipoproteina, Lipidi, 6, 1996., 14-20.
21. A. Hebrang, R. Kisić, K. Matijević, Ž. Reiner, A. Sabljak, S. Turek, Priručnik o zakupu dijelova domova zdravlja, ljekarni i lječilišta, Med. ekon., Zagreb, 1996.
22. P. Kes, Ž. Reiner, I. Ratković-Gusić, Dialyzer reprocessing with peroxyacetic acid as sole cleansing and sterilizing agent, Acta med. Croat., 51, 1997., 87-93.
23. Utjecaj prehrane na pojavu preuranjene ateroskleroze i mogućnosti prevencije, u: Prevencija ateroskleroze – dječja dob (ur. V. Luetić, Ž. Reiner, B. Salzer, A. Stavljenić-Rukavina, S. Kolaček), HAZU, Zagreb, 1997., 7-20.
24. Ž. Reiner, T. Zrnić, Chlamydia pneumoniae – mogući čimbenik u patogenezi ateroskleroze, Medicus, 6 (suppl.), 1997., 51-56.
25. Uloga liječnika opće prakse u dijagnosticiranju i liječenju hiperlipidemija, Lipidi, 7, 1997., 3-8.
26. Utjecaj alkohola na prijevremeni razvitak ateroskleroze, u: Prevencija ateroskleroze – mladenačka dob (ur. V. Luetić), HAZU, Zagreb, 1998., 37-46.
27. M. Čubrilo-Turek, A. Hebrang, M. Ljubičić, A. Rak-Kaić, Ž. Prebeg, Ž. Reiner, P. Rudan, S. Turek, D. Vrhovski-Hebrang, V. Hrabar-Žerjavić, Preliminarni rezultati istraživanja rizičnih čimbenika u općoj populaciji Hrvatske, *ibid.*, 69-72.
28. A. Stavljenić-Rukavina, R. Zrinski, M. Sučić, Ž. Reiner, M. Čubrilo-Turek, J. Sertić, Z. Miličević, B. Užarević, B. Salzer, Genetski čimbenici ateroskleroze u Hrvatskoj, *ibid.*, 69-72.
29. Antiaterosklerotici, u: Novosti na području lijekova – racionalna farmakoterapija (ur. B. Vrhovac), Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1998., 41-42.

30. D. Vrbanec, Ž. Reiner, B. Belev and S. Pleština, Changes in serum lipid and lipoprotein levels in postmenopausal patients with node-positive breast cancer treated with tamoxifen, Tumori, 84, 1998., 687-690.
31. Novi hrvatski Zakon o lijekovima i medicinskim proizvodima, Medicus, 7, 1998., 127-130.
32. Croatian medicines and medical devices act, Regulat. Aff. J., 1998., 1-8.
33. WHO and the EU: United will they Stand?, Eurohealth, 4, 1998./1999., 2-4.
34. Risk factors in the development of atherosclerosis, Acta clin. Croat., 37 (Suppl. 1), 1998., 78-79.
35. D. Vrbanec, Ž. Reiner, Kasne posljedice sistemskog liječenja raka dojke, Zbornik radova 9. znanstvenog sastanka Bolesti dojke, HAZU, Zagreb, 1999., 25-29.
36. M. Čubrilo-Turek, A. Stavljenić-Rukavina, Ž. Reiner, R. Zrinski, Plasma lipids, lipoprotein Lp(a), apolipoproteins, and hemostatic risk factors distributions in postmenopausal women, Acta med. Croat., 53, 1999., 61-66.
37. P. Kes, Ž. Reiner, Extracorporeal treatment for refractory hyperlipidemia, *ibid.*, 83-92.
38. Rizični čimbenici za nastanak ateroskleroze, u: Interna medicina – Izabrana poglavlja iz gastroenterologije i kardiologije (ur. N. Hadžić i V. Goldner), Art Studio Azinović, Zagreb, 1999., 207-221.
39. M. Sučić, Ž. Reiner, Lipidi u starijih osoba, u: Smjernice za zaštitu zdravlja starijih ljudi, 1999. (ur. S. Tomek-Roksandić, A. Budak), Akademija medicinskih znanosti, Zagreb, 1999.
40. Upala i ateroskleroza, u: Prevencija ateroskleroze – zrela dob (ur. V. Luetić), HAZU, Zagreb, 1999., 7-19.
41. Promjena načina života – ključni čimbenik u liječenju hiperlipidemija, Medicus, 9, 2000., 49-58.
42. Da li je ateroskleroza reverzibilna bolest?, u: Prevencija ateroskleroze. Sekundarna prevencija – kirurški aspekt (ur. V. Luetić, Ž. Reiner), HAZU, Zagreb, 2000., 5-16.
43. D. Vrbanec, Ž. Reiner, Da li ćemo u 21. stoljeću provoditi kemoprevenciju raka dojke, u: Rak dojke u XXI. stoljeću (ur. I. Prpić, J. Unušić), HAZU, Zagreb, 2000., 65-68.
44. Z. Duraković, Ž. Reiner, Lijekovi u endokrinologiji – Lijekovi za bolesti štitnjače, u: Klinička toksikologija (ur. Z. Duraković), Grafos, Zagreb, 2000., 305-307.
45. Racionalna dijagnostika i liječenje hiperkolesterolemije, u: Racionalna dijagnostika i liječenje u endokrinologiji (ur. T. Čabrijan, M. Misjak, V. Zjačić-Rotkvić), Akademija medicinskih znanosti, Zagreb, 2000., 89-92.
46. Je li ateroskleroza upalna bolest?, Lipidi, 9 (9), 2000., 17-23.
47. Ž. Reiner, V. Burek, V. Goldner, M. Jug, T. Zrnić, K. Orešković, J. Čulig, Nazočnost protutijela protiv Chlamydia pneumoniae u bolesnika s ishemičnom bolesti srca i akutnim infarktom miokarda, Liječ. vjesn., 122, 2000., 263-269.
48. Ž. Reiner, E. Tedeschi-Reiner, Novije spoznaje u patofiziologiji ateroskleroze, Liječ. vjesn., 123, 2001., 26-31.
49. I. Pintarić, D. Eterović, J. Tocilj, Ž. Reiner, I. Lušić, Effect of simvastatin on micropulmonary red cell mass in patients with hyperlipoproteinemia, Atherosclerosis, 154, 2001., 493-496.
50. Ž. Reiner, E. Tedeschi-Reiner, Prehrana u prevenciji moždanog udara, Medicus, 10, 2001., 41-47.
51. E. Tedeschi-Reiner, Ž. Reiner, Estrogeni i rizik nastanka ateroskleroze, Lij. vjesn., 123, 2001., 35-141.
52. E. Tedeschi-Reiner, Ž. Reiner, Hiperlipidemije i njihovo kliničko značenje, Farmac. tehn., 5, 2001., 5-9.

Napomena: Iz popisa radova izostavljeno je 57 sažetaka održanih predavanja na domaćim i inozemnim kongresima.

MERCEDES WRISCHER

Izabrana za člana suradnika 3. prosinca 1992. Životopis i popis radova do toga izbora objavljeni su u *Ljetopisu* za godinu 1992., knj. 96.

Prof. dr. sc. Mercedes Wrischer tijekom prošlih 10 godina nastavila je svoja istraživanja ultrastrukture i funkcije plastida.

Podrobno je proučila ultrastrukturne i funkcijske promjene u plastidima tijekom ozelenjavanja krumpirova gomolja prateći fluorescenciju klorofila, pojavljivanje tilakoida i proteina kompleksa II za hvatanje svjetlosti (LHC II). Ujedno je istražila i procese plastidne transformacije amiloplast – kloroplast i leukoplast – kloroplast u mikrogomoljima krumpira. Posebnu pozornost posvetila je istraživanju pojava ozelenjavanja korijena kod više objekata (grah, kukuruz, krumpir i dr.) koje je pratila elektronskomikroskopski i kemijskom analizom pigmenata. Istražila je također ultrastrukturne i fiziološke osobine vršaka perigona drijemovca (*Leucojum*). Bavila se nadalje istraživanjem pojava starenja kloroplasta u listovima sofore (*Sophora*), ultrastrukturnih promjena u prezimljujućim listovima kupine (*Rubus*) te plastidnih promjena koje se pojavljuju u stanicama šiški na listovima zelkove (*Zelkova*).

Posebnu pozornost posvetila je djelovanju herbicida norflurazona i amitrola na plastide. Tako je istražila djelovanje norflurazona na razvoj etioplasta kotiledona smreke (*Picea*) raslih u tami, na ozelenjavanje mikrogomolja krumpira uzgojenih *in vitro*, na procese izbljeđivanja kloroplasta listova te na sintezu karotenoida kromoplasta. Istraživala je također djelovanje amitrola na izbljeđivanje listova i degradaciju tilakoida u kloroplastima te djelovanje amitrola i norflurazona na ozelenjavanje mikrogomolja krumpira uzgojenih *in vitro*.

Paralelno sa svojim radovima na kloroplastima, dr. sc. Mercedes Wrischer bavila se i problematikom kromoplasta. Tako je pratila ultrastrukturne promjene te analizirala sastav pigmenata tijekom diferencijacije kromoplasta u cvjetovima tunbergije (*Thunbergia*), netika (*Impatiens*) i ivanjskog cvijeća (*Hypericum*). Posebno se uspješno bavila razradom metode za dokazivanje prisutnosti kromoplastnih struktura bogatih glikolipidima kao što su kromoplastne membrane, globuli, vezikuli i tubuli.

Uz svoj rad na plastidima dr. sc. Mercedes Wrischer istraživala je i tumorigenezu u biljaka, napose ultrastrukturne promjene i sadržaj proteina u gomolju krumpira tijekom tumorske transformacije te pratila promjene pigmenata i fotosintetske aktivnosti tijekom razvoja kloroplasta u korijenu krumpira u kulturi *in vitro*, i to poredbeno u normalnom tkivu i tkivu transformiranom djelovanjem bakterije *Agrobacterium tumefaciens*. Također je surađivala u istraživanjima karcinogeneze malignog insulinoma II na modelu *in vitro*.

Rezultate istraživanja prikazala je u 22 znanstvena rada koje je objavila u renomiranim međunarodnim časopisima.

Godine 1993. Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu izabrao ju je za redovitog sveučilišnog profesora, a 1999. primila je Nagradu Hrvatske akademije znanosti i zmjetnosti za područje prirodnih znanosti za 35 godina istraživanja strukture i funkcije plastida viših biljaka.

Nakon umirovljenja (1999.) M. Wrischer nastavlja sa svojim radom u okviru otprije odobrenog projekta, a od godine 2002. radi na novom projektu *Struktura i funkcija plastida i citoskeleta*.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika godine 1992.)

Radovi objavljeni u časopisima citiranim u Current Contents

1. M. Wrischer, N. Ljubešić, Z. Devidé, Ultrastructural studies of degradational processes in amitrole-damaged photosynthetic membranes, J. Struct. Biol., 108, 1992., 1-5.
2. N. Ljubešić, M. Wrischer, Different illumination dependent behaviour of chloroplast ultrastructure in the gall and leaf tissues of Zelkova serrata "Aurea", Biochem. Physiol. Pfl., 188, 1992., 97-103.
3. Z. Lorković, J. Muraja-Fras, M. Krsnik-Rasol, M. Wrischer, Ultrastructural and biochemical changes in potato tuber cells related to tumorigenesis, Plant. Physiol. Biochem., 31, 1993., 633-638.
4. J. Muraja-Fras, M. Krsnik-Rasol, M. Wrischer, Plastid transformation in greening potato tuber tissue, J. Plant. Physiol., 144, 1994., 58-63.
5. N. Ljubešić, M. Wrischer, Z. Devidé, Chromoplast structures in Thunbergia flowers, Protoplasma, 193, 1996., 174-180.
6. B. Salopek, N. Ljubešić, M. Wrischer, V. Magnus, Greening of non-transformed and Agrobacterium rhizogenes transformed adventitious potato roots, Biologia, 53, Bratislava, 1998., 127-132.
7. M. Wrischer, N. Ljubešić, B. Salopek, The role of carotenoids in the structural and functional stability of thylakoids in plastids of dark grown spruce seedlings, J. Plant. Physiol., 153, 1998., 46-52.
8. J. Muraja Ljubičić, M. Wrischer, N. Ljubešić, Formation of photosynthetic apparatus in plastids during greening of potato microtubers, Plant. Physiol. Biochem., 36, 1998., 1-6.
9. A. A. Millar, M. Wrischer, Lj. Kunst, Accumulation of very-long chain fatty acids in membrane glycolipids is associated with dramatic alterations in plant morphology, Plant. Cell, 11, 1998., 1889-1902.

10. J. Muraja Ljubičić, M. Wrischer, N. Ljubešić, Influence of the herbicides amitrole and norflurazon on greening of illuminated potato microtubers, Z. Naturforsch., 54c, 1999., 333-336.
11. M. Wrischer, N. Ljubešić, T. Prebeg, V. Magnus, The succession of chromoplast structures in Impatiens noli-tangere flowers, Phyton, 39, 1999., 49-59.
12. M. Katić, M. Hadžija, M. Wrischer, K. Pavelić, An in vitro model of the early genetic events in multistage carcinogenesis of malignant insulinoma, II., Carcinogenesis, 20, 1999., 1421-1527.
13. T. Prebeg, N. Ljubešić, M. Wrischer, Structural and physiological characteristics of the coloured spots on the Leucojum perigon, Phyton, 39, 1999., 75-78.
14. H. Bilinski, Ž. Kwokal, M. Plavšić, M. Wrischer, M. Branica, Mercury distribution in the water column of the stratified Krka river estuary (Croatia), Importance of natural organic matter and of strong winds, Wat. Res., 34, 2000., 2001-2010.

Radovi objavljeni u časopisima citiranim u Current Advances in Plant Sciences, Biological Abstracts, Index Medicus i sl.

1. M. Wrischer, N. Ljubešić, The effect of light and norflurazon on the bleaching processes in chloroplasts, Period. biol., 95, 1993., 267-268.
2. S. Lukinić, B. Salopek, D. Tomašević, M. Wrischer, Development of photosynthetic activity in plastids of greening roots, Period. biol., 96, 1994., 397-400.
3. Structural and functional changes in chloroplasts of senescent leaves of Sophora japonica L., Acta Bot. Croat., 53, 1994., 15-19.
4. N. Ljubešić, M. Wrischer, Z. Devidé, Development of chromoplast tubules in Hypericum flowers, Period. biol., 97, 1995., 333-336.
5. M. Wrischer, N. Ljubešić, Z. Devidé, The influence of norflurazon on the formation of chromoplast tubules in Hypericum perforatum flowers, Acta Bot. Croat., 57, 1998., 11-18.
6. M. Wrischer, N. Ljubešić, V. Magnus, Z. Devidé, Structural and functional characteristics of overwintering blackberry leaves, Acta Bot. Croat., 59, 2000., 4-16.
7. N. Ljubešić, M. Wrischer, T. Prebeg, D. Brkić, Carotenoid-bearing structures in fruit chromoplasts of Solanum capsicastrum Link, Acta Bot., Croat., 60, 2001., 131-139.
8. M. Wrischer, T. Prebeg, V. Magnus, N. Ljubešić, Ultrastructural study of chromoplast components rich in glycolipids, *ibid.*, 141-147.

NEKROLOZI

POČASNI ČLAN

FRANJO KUHARIĆ
(1919.-2002.)

Franjo Kuharić, svećenik, nadbiskup zagrebački i kardinal Rimokatoličke crkve, svojim karizmatskim značajem, prožetim vjerom i čovjekoljubljem, dao je neizbrisiv pečat Crkvi u Hrvata u tri posljednja desetljeća minulog stoljeća, odlučan u zahtjevima da se poštuju temeljna prava hrvatskog naroda i svih hrvatskih građana, svjetionik mira i slobode, putokaz u dostojanstvo i budućnost.

Rođen je 15. travnja 1919. u Gornjem Pribiću, u ruralnom okružju, kao trinaesto i posljednje dijete Ivana i Ane r. Blažić. Osnovnu školu polazi u Pribiću, a klasičnu gimnaziju u Interdijecezanskom dječačkom sjemeništu u Zagrebu (1931.-1939.). Nakon ispita zrelosti upisuje filozofsko-teološki studij na Bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1939.-1945.). Za svećenika je zaređen 15. srpnja 1945.

Nakon kapelanske službe u Radoboju (1945.) i župnikovanja u Rakovu Potoku, Sv. Mariji Okićkoj i Samoboru (1946.-1964.), imenovan je pomoćnim zagrebačkim biskupom (16. veljače 1964.), a odlaskom kardinala Šepera u Rim na čelo najutjecajnije Kongregacije za nauk vjere, Franjo Kuharić postao je zagrebačkim nadbiskupom (16. lipnja 1970.). Iste godine izabran je za predsjednika Biskupske konferencije ondašnje države, a na konzistoriju održanom 2. veljače 1983. papa Ivan Pavao II. uzdigao ga je u red kardinala. Bio je članom Vijeća kardinala i biskupa, Kongregacije za kler i Papinskog vijeća za dijalog s onima koji ne vjeruju.

Kao nadbiskup zagrebački i predsjednik Biskupske konferencije Jugoslavije i od 1991. Hrvatske biskupske konferencije, Franjo kardinal Kuharić ostavio je neizbrisive tragove. U zajedništvu s hrvatskim biskupima 1976. pozvat će Hrvate da "prihvate dio tisućljetne stvarnosti kršćanstva (...) da Evanđelje (...) zaživi na ovom tlu i rodi u budućnosti plodovima veće postojanosti i svetosti". Grandiozne proslave u Solinu (1976. – tisućita obljetnica prvog hrvatskog marijanskog svetišta), Biskupiji kod Knina (1978. – 900. obljetnica bazilike Sv. Marije i podsjećanje na akt vjernosti hrvatskog kralja Zvonimira papi Grguru VII. i Apostolskoj Stolici), Ninu (1979. – tisućita obljetnica otkako je Apostolska Stolica prvi put priznala hrvatsku državu) s više stotina tisuća sudionika i nacionalni euharistijski kongres u Mariji Bistrici, koji je u rujnu 1984. okupio

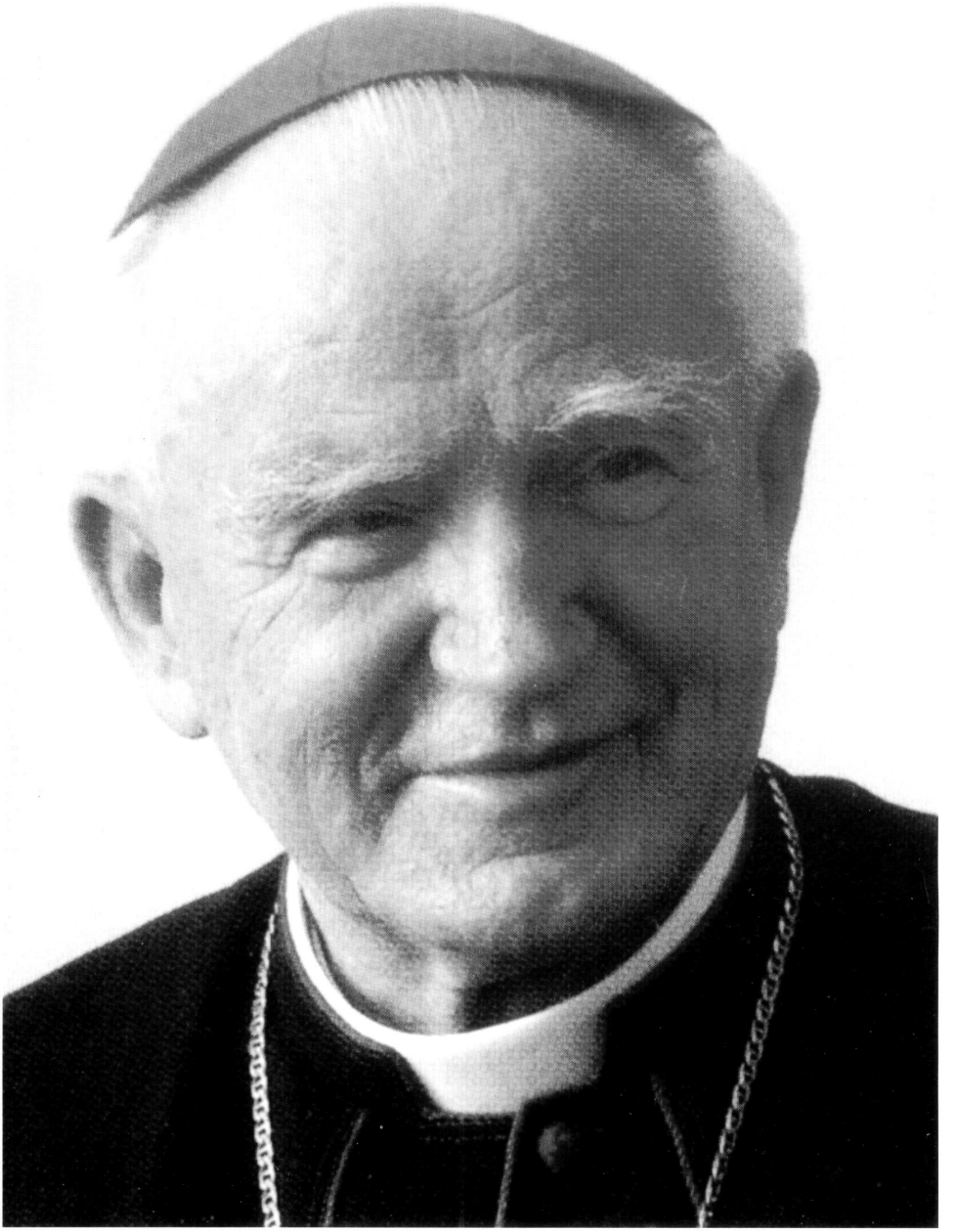
preko četiri stotine tisuća vjernika, oživljuju trinaeststoljetnu povezanost Hrvata s Katoličkom crkvom, koja u najtežim pritiscima na nacionalnu i vjersku samobitnost nacije okuplja i bdije nad "rasutom hrvatskom bašćinom" (Petar Zoranić).

U jeku krvavog rata nametnutog Republici Hrvatskoj i hrvatskom narodu, kardinal Kuharić, u zajedništvu s hrvatskim biskupima, znao se suzdržati od dvostrukog jezika, jednog za internu uporabu koji bi bio ratoboran, a drugog za vanjsku koji bi bio pomirljiv. Uvijek iznova i odlučno osuđivao je ratne zločine i podržavao demokratski put rješavanja političkih pitanja, zahtijevajući ne samo da se poštuju prava hrvatskog naroda na samoodređenje nego i prava svih građana u Republici Hrvatskoj. Svoje opredjeljenje najodlučnije će izraziti 15. kolovoza 1991. u Mariji Bistrici izjavljujući da "naše rodoljublje ne smije biti ni rasističko, ni imperijalističko, ni šovinističko (te) ako je moj protivnik spalio moju kuću, ja neću zapaliti njegovu! Ako je razorio moju crkvu, ja neću ni dirnuti njegovu, dapače, čuvat ću je. Ako je napustio svoj dom, ja neću ni igle uzeti iz njegova! Ako je ubio mojega oca, brata, sestru, ja neću vratiti istom mjerom, nego ću poštovati život njegova oca, brata, sina, sestre!"

Čovjek dijaloga kardinal Kuharić prigodom ekumenskog susreta 7. svibnja 1991. u Srijemskim Karlovcima pred patrijarhom Pavlom i najuglednijim predstavnicima Srpske pravoslavne crkve ističe: "Sigurno se danas nalazimo u središtu pozornosti naše i opće javnosti. Uvjeren sam da vjernici Srpske pravoslavne crkve i vjernici Rimokatoličke crkve na našim prostorima prate ovaj susret s iskrenim molitvama i simpatijama. Mi, kao predstavnici crkava i kao propovjednici Evanđelja, nismo pozvani da vodimo političke razgovore (...) Ali mi, kao navjestitelji Kristove Radosne vijesti mira i pomirenja, opraštanja i ljubavi, pozvani smo i pred Bogom odgovorni da svoje vjernike pozivamo na obraćenje i mir. Svima pak odgovornima za javni život stavljamo na savjest da grade mir u pravednosti, da slobodni ljudi i narodi u neokrnjenoj ravnopravnosti budu prijatelji jedni drugima, da sigurnost i poštivanje ljudskih i narodnih prava omogući svima dostojan život."

Na Mariji Bistrici, 14. srpnja 1991., nakon spaljivanja Ćelija, nadbiskup Kuharić ističe: "Crkva je odgajala hrvatski narod Evanđeljem da bude mirotvoran i da bude mironosan, da nikada ne osvaja tuđe i da sa svakim živi u miru i poštovanju, bez obzira na nacionalnu, vjersku ili političku pripadnost (...) Mi najodlučnije odbacujemo svaku mržnju i svaki osjećaj osvete." Prilikom susreta s patrijarhom Pavlom u Slavonskom Brodu 24. kolovoza 1991. nadbiskup Kuharić ponavlja: "Moramo biti glasnici mira, zaštitnici pravednosti, branitelji slobode za sve, svjedoci djelotvorne ljubavi!" I na ekumenskom susretu u švicarskom Bossyju, 23. rujna 1992., parafrazirajući navod iz Knjige otkrivenja *Dolazimo, zaista, iz velike nevolje!*, kardinal Kuharić podsjeća da "rat nanosi patnje ljudima i u onim prostorima gdje se ne razara i ne ubija, ali se oplakuje mrtve i podnosi posljedice nesreće koja pogađa osobe, obitelji i narode", izjavljujući: "Mi molimo za mir koji se izgrađuje i osigurava istinom, pravednošću, opraštanjem, pomirenjem i ljubavlju prema Bogu i čovjeku."

Kao nadbiskup bio je blizak narodu. Sa siromašnima i odbačenima dijeli skromne prihode svoje biskupske menze. Sudjeluje u javnim manifestacijama

Franjo Kuharić

vjere, na proštenjima i hodočašćima te i u poodmakloj životnoj dobi kao veliki ljubitelj prirode s vjernicima pješke hodočasti u Mariju Bistricu. Za dvadesetosmogodišnje uprave zagrebačkom nadbiskupijom (1969.-1997.) utemeljio je šezdeset novih župa, pretežno u gradovima Zagrebu, Koprivnici, Bjelovaru, Sisku, Požegi, Novoj Gradišci i Varaždinu, posvetivši i dvadesetitri nove crkve. Kanoničku kuriju na Kaptolu 28 dao je preurediti u dom za umirovljene svećenike, a dio nadbiskupskog dvora ustupio dijecezanskom Caritasu za prihvat napuštene djece. Inicirao je obnovu zagrebačke prvostolnice. Za njegova nadbiskupovanja krov katedrale prekriven je bakrenim limom (1974.-1980.), renovirana unutrašnjost (1981.-1988.), započeti su vanjski radovi na temeljitoj obnovi prvostolnice (1990.).

O tristotoj obljetnici Zagrebačkog sveučilišta dodijeljen mu je počasni doktorat, a 1993. izabran je počasnim članom naše najuglednije znanstvene ustanove, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Kao veliki kancelar Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu skrbi za njegovu budućnost, poštujući autonomiju najeminentnije teološke ustanove u hrvatskom narodu. Hrabro i usamljeno, jer nije nailazio na podršku hrvatskih biskupa, nastupio je 11. ožujka 1996. potpisujući Ugovor o položaju i djelovanju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta u Zagrebu, koji su prethodno odobrili Sveta Stolica i Hrvatski sabor. Neumorno se zalagao za duhovno i osjećajno jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske na svim kontinentima.

U knjizi *Principi dobra* (Glas Koncila, 1996.) kardinal Kuharić naglašava: "Ja kao nadbiskup imam opet specifičan poziv. Ne nastupam u svoje ime ni u ime nekih svojih osobnih interesa, nego nastupam u ime Crkve (...) Pesimist gleda sve tamne strane i bez nade, ja to nisam; optimist može sve gledati samo sa svjetle strane, pa je u opasnosti da bude naivan, ni to nisam. Promatram realno zbivanja tkana od tame i svjetla, od dobra i zla, ali čovjek sam kršćanske nade znajući da konačna pobjeda pripada istini, pravednosti i ljubavi". Njegova ljubav prema domovini i svom hrvatskom narodu bila je iskrena ali nikad isključiva. Nakon samostalnosti i priznanja Republike Hrvatske svim srcem se zalaže za demokratsku preobrazbu društva, javno prizivajući na poštivanje etičkih kršćanskih načela, neumorno pozivajući na mir i slogu. Kao predsjednik Hrvatske biskupske konferencije bdije da Crkva ostane stranački neutralna, jer je cjelokupni hrvatski narod područje njezina poslanja.

Svoje političke stavove najjasnije izražava 29. rujna 1997. prilikom predstavljanja svog nasljednika mons. Josipa Bozanića predsjedniku Republike Hrvatske dr. Franji Tuđmanu: "Naštojao sam slijediti principe koji su nužni da bi se poštivao čovjek i koji su nužni da bi se među ljudima ostvarivali časni i pošteni odnosi i dostojanstvo čovjeka. To sam zastupao i za narod (...) Zato sam uvijek želio da hrvatski narod doživi svoju slobodu, svoju samostalnost, da bude zaista svoj na svome i da upravlja svojim dobrima, izgrađuje svoju kulturu i živi slobodnim životom u odnosu prema drugima." Izražavajući nadu da "Hrvatska bude zaista država prava koja će osjetiti svaki građanin, u poštivanju i zaštiti općeg interesa cijele države i cijelog naroda," nadbiskup Kuharić sažimlje svoje životno opredjeljenje: "S velikima razgovarajte s polazišta principa, nikada na koljenima. Principi su oružje. I zato kad Hrvatska čistih ruku i

čiste savjesti nastupi pred svijetom, ona je jaka i pred jakima. I neka to bude blagoslov naše domovine (...) za opće dobro sviju."

Franjo Šanjek

KOSTA ANGELI RADOVANI
(1916.-2002.)

Kosta Angeli Radovani rodio se 6. listopada 1916. u Londonu. Osnovnu školu i II. klasičnu gimnaziju polazio je u Zagrebu (1938.). Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Milanu (Brera) kod profesora Messine.

Kipar, crtač, pisac i pedagog, sin slikara Franje Angeli Radovanija već je u djetinjstvu imao svoje mjesto u očevu atelijeru. Kiparstvo je izabralo njega.

S dvanaest godina modelira u nadnaravnoj veličini D'Artagnanov portret. Njegova izlagačka djelatnost započela je godine 1940. Otada izlagao je samostalno pedesetidevet puta te sudjelovao na više od šest stotina skupnih izložaba od kojih su mnoge reprezentativnog, međunarodnog značaja, kao što su bijenale u Veneciji i São Paolu, bijenale skulptura u Antwerpenu, Tate Gallery u Londonu, Musée Rodin u Parizu, izložbe u Rimu, Bochumu, Berlinu, Moskvi, Tokiju, Chicagu, Mexico Cityju, Madridu. Predstavljao nas je na svjetskim izložbama u Bruxellesu i Montrealu.

Godine 1950. osnovao je katedru kiparstva na Akademiji primijenjene umjetnosti u Zagrebu, gdje je ostao do njenog zatvaranja 1955.

Od 1977. do 1987. redoviti je profesor na kiparskom odjelu Fakulteta likovnih umjetnosti u Sarajevu. Godine 1987., 1988. i 1991. radio je kao profesor kiparstva na međunarodnoj ljetnoj akademiji u Salzburgu.

Bio je dugogodišnji član Izvršnog odbora AIPA (Svjetske organizacije likovnih umjetnika). Sudjelovao je na kongresima u Nigeriji, Kubi, Iraku, Norveškoj, Alžiru, Njemačkoj i Bugarskoj. Suosnivač i član je galerije Forum u Zagrebu.

O njegovu kiparstvu snimljeno je osam televizijskih filmova: Male boginje pučanskih svečanosti, 1966., Irena Vrkljan, obično gledano, 1971., Fulgozi, Gost urednik – Miladinov, Silobrčić, Film o K. A. R., 1975., Radovan Ivančević, Srdačno vaši, 1984., Ivan Hetrich, Susret s L. Lukić, 1985., M. Pejaković, Obrazovni program, zadnja retrospektiva 1999.

Njegova prva monografija objavljena je 1961. Njezin je autor pjesnik Danijel Dragojević. Uz veliku izložbu 1973. (Moderna galerija) objelodanjena mu je druga monografija autora Vladimira Malekovića.

Za svoj rad nagrađivan je mnogim nagradama, a za životno djelo dobio je Nagradu *Vladimir Nazor* i Nagradu grada Zagreba.

Napravio je više od osam stotina malih i dvadesetak velikih figura. Izložio je više od stotinu portreta, tristo medalja u bronci, terakoti i bjelokosti. Postavio je mnoge skulpture na otvorenom prostoru u Zagrebu, Poreču, Dubrovniku, Starigradu, Drešnici, Šibeniku i Antwerpenu...

Rektorski lanac izrađen u povodu 300. obljetnice Zagrebačkog sveučilišta jedno je od najvažnijih djela hrvatskog medaljarstva.

"Crtež mu je obris njegovih imaginarnih skulptura". Žene i portreti. Tradicionalni motiv, ali ne i pristup. Jer i nije važno što, nego kako.

Poznavajući ljepotu, strukturu, mekoću, tvrdoću, podatnost i oporost gline u kojoj je uvijek oblikovao svoje ideje, pokazao nam je da je dobro poznavao ćud zemlje i da nas nije nikada želio začuditi. Stvorio je djela koja vremenom nisu ništa izgubila od svoje ljepote i uvjerljivosti. Još nas privlače, da ih ponovo i ponovo gledamo. "Snaga je njegova u njegovu sidrištu – Prirodi". U životu je postavljao pitanja – odgovore je davao u kiparstvu. Bez patetike. Iako vezan za Buvinu i Radovana, smatrao je da nije važno od kuda smo krenuli nego gdje smo došli.

Od 1939. do 1998. vodio je dnevnik. Čekamo da dnevnik i eseji o Ivanu Meštroviću ugledaju svjetlo dana.

Uz svoj bogati kiparski i pedagoški opus napisao je i knjigu eseja Kip bez grive (1950.-1982.). Uvrstio se tako u one rijetke umjetnike (Lj. Babić, J. Miše) koji su i perom svjedočili svoje estetske stavove. I potvrdili svoj vrhunski i intelektualni domet.

Nažalost nije više s nama. Ali ostaje nam njegova misao: *Najvažnije je da se čovjek održi na vlastitim nogama, da bude sam sebi raskršće.*

Marija Ujević-Galetović

Kosta Angeli Radovani

JANEZ BATIS
(1919.-2002.)

U Ljubljani je 1. listopada 2002. u 83. godini života preminuo akademik Janez Batis. Pokopan je 5. listopada u Kamniku. Uime Slovenske akademije znanosti in umetnosti od pokojnika se oprostio akad. Marjan Kordaš, uime Veterinarskog fakulteta prof. Janez Marinšek, te predstavnici gradova Kamnika i Litije. Svježi grob ostao je prekriven cvijećem, a zapažen je bio i vijenac Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dr. sc., redoviti profesor mikrobiologije na Veterinarskom fakultetu u Ljubljani, u mirovini, redoviti član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i član Akademije iz New Yorka, rođen je u naselju Konj u općini Litija 15. ožujka 1919. Osnovnu školu pohađao je u Litiji, a klasičnu gimnaziju završio je u Ljubljani 1938. Iako je bio jedinac u seljačkoj obitelji, odlučio se za studij veterine i iste se godine upisao na Veterinarski fakultet u Zagrebu. Zbog sudjelovanja u narodno-oslobodilačkoj borbi tijekom Drugog svjetskog rata, prekida studij. Gestapo ga uzastopce zatvara u Kamniku i Litiji, a godine 1943. deportira ga u Begunje te nakon toga u Mauthausen. U spomenutom logoru ostao je do završetka rata, kada se bolestan i iscrpljen vraća kući u Sloveniju. Zatim nastavlja studij i godine 1948. diplomira na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Iste godine zaposlio se u Veterinarskom zavodu u Ljubljani. Godine 1949. proveo je četiri mjeseca u Serum zavodu u Novom Sadu upoznavajući proizvodnju cjepiva koja se upotrebljavaju u veterini. Na Veterinarskom institutu u Zagrebu obavio je specijalizaciju iz mikrobiologije i epizootiologije od 1950. do 1952. Godine 1953. odlazi na Zavod za mikrobiologiju Veterinarskog fakulteta u Zagrebu radi usavršavanja i proučavanja patogene mikroflore u vezi s problemima reprodukcije u goveda, 1954. pohađa tečaj iz općeg veterinarstva na Visokoj veterinarskoj školi u Beču. U godini 1958. dobiva šestomjesečnu stipendiju ICA (Storrs – Connecticut) u SAD, gdje se usavršavao iz područja mastitisa u goveda, a 1960. boravi mjesec dana u Freiburgu u Njemačkoj, gdje je radio u laboratoriju za tuberkulozu. Iste godine osnovao je Institut za mikrobiologiju i parazitologiju na Veterinarskom odjelu Biotehniške fakultete u Ljubljani, koji je vodio od njegova početka pa do odlaska u mirovinu. U Beogradu je na

Veterinarskom fakultetu proučavao toksine stafilokoka. Tijekom 1966. i 1967. u Alfortu se usavršava iz područja tropskih bolesti, posebno virologije u domaćih životinja.

Akademik Batis je 1957. na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu obranio disertaciju iz područja mikrobiologije i epizootiologije, na istom je fakultetu 1958. habilitirao u zvanje sveučilišnog profesora iz spomenutih područja. Godine 1958. izabran je za docenta, 1964. za izvanrednoga, a 1971. za redovitog profesora. U ožujku 1977. izabran je za dopisnog člana, a 1983. postao je redoviti član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Znanstvena, stručna i istraživačka aktivnost prof. Batisa bila je vezana uglavnom za područje mastitisa u goveda i zoonoza. Bavio se i poviješću veterinarstva u Sloveniji. Na području mastitisa bio je priznat kao stručnjak i postao je član europske Radne skupine veterinara za suzbijanje tog zdravstvenog i gospodarskog problema u govedarstvu (Arbeitsgruppe der Alpenländer für Mastitisbekämpfung sa sjedištem u Švicarskoj).

U proučavanju zoonoza njegova je najvažnija monografija *Salmoneloza u Sloveniji* (1974.). Ujedno, Batis je bio organizator projekta *Zoonoze*, te je proučavao infekcije *Str. Agalactiae* u čovjeka. Kod proučavanja povijesti veterinarstva u Sloveniji u suradnji s D. Mušičem napisao je monografiju Življenje in delo J. M. Žagarja (Sagarja).

Veliki je prinos profesora Batisa u organiziranju timskog rada na izučavanju veterinarske terminologije. Odbor, koji je akademik Batis vodio punih 20 godina, publicirao je nekoliko svezaka s tog područja.

U okviru nastavnog programa iz predmeta mikrobiologija i epizootiologija profesor Batis priredio je, u suautorstvu, potrebne udžbenike Opća mikrobiologija i Specijalna mikrobiologija kao i nekoliko priručnika.

Angažiranost prof. Batisa u društvenom životu ostavila je neizbrisive tragove. U dva mandata bio je prorektor Sveučilišta u Ljubljani, bio je i predstojnik Veterinarskega oddelka Biotehniške fakultete u Ljubljani dva mandata uzastopce. Od ožujka 1985. bio je glavni tajnik Slovenske akademije, a od 1982. vodio je njezin terminološki odbor. Prof. Batis bio je glavni urednik zbornika Biotehnološke fakultete Veterinarstvo i urednik Ljetopisa Slovenske akademije znanosti in umetnosti, član uredničkog odbora izdanja Slovenske matice, sudjelovao je u uređivanju priručnika za laboratorijsku dijagnostiku u nekadašnoj državi. Bio je urednik za područje veterine, a i član glavnog odbora Slovenske enciklopedije. Od 1996. bio je i član Predsjedništva Slovenske akademije.

Akademik Batis je dopisni član Hrvatske akademije od 1992.

Za svoj je rad primio mnogobrojna priznanja u struci i izvan nje. Dobitnik je Nagrade za znanstveni rad Sklada *Borisa Kidriča* za godinu 1990., nositelj je zlatne plakete Sveučilišta u Ljubljani (1976.), te je stekao naziv zaslužni profesor Sveučilišta u Ljubljani, imenovan je za počasnog člana Saveza društava veterinara Slovenije, nositelj je plakete *Dušana Jereba*, a općina Litija imenovala ga je za počasnog građanina. Dobitnik je nekoliko visokih ondašnjih državnih odličja. Primio je i posebno priznanje Osvoboditelne fronte Slovenije za revolucionarnu aktivnost u Narodnooslobodilačkoj borbi.

Janez Batis

Društvena, znanstvena, organizacijska, pedagoška i duboka humanistička životna djelatnost pokojnog profesora Janeza Batisa živjet će kao uzor i nadalje s nama.

Janez Brglez

HENRIK BIRNBAUM
(1925.-2002.)

U travnju (29.) 2002. preminuo je dopisni član naše Akademije Henrik Birnbaum, istaknuti profesor na Kalifornijskom sveučilištu, slavist neizmjerne erudicije, neiscrpne energije i prijatelj hrvatskoga naroda.

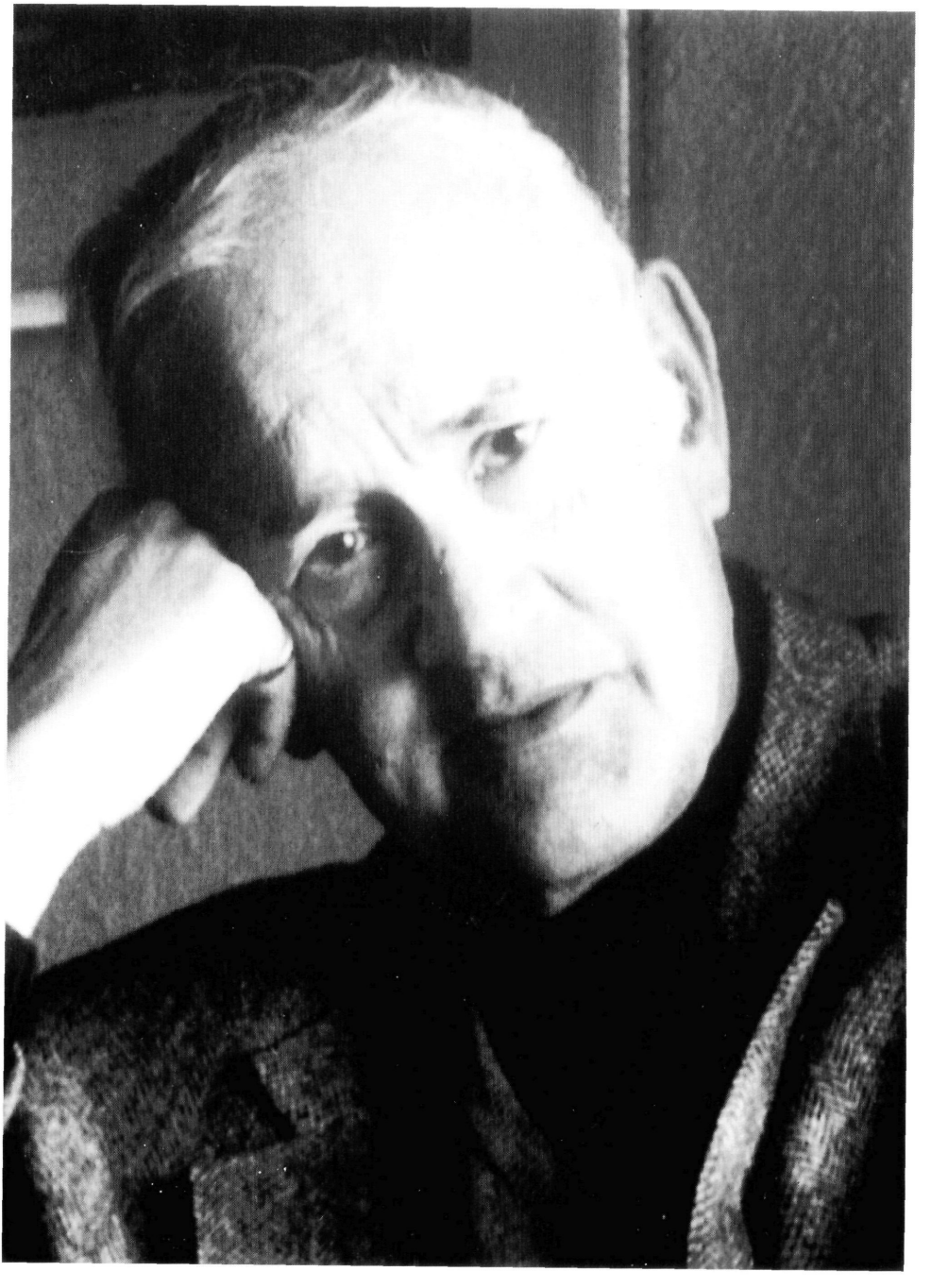
Rođen je u Wroclawu (do godine 1945. njemački Breslau). Djetinjstvo je proveo u Varšavi (1927.-1939.). Zbog nacističke okupacije njegova je obitelj emigrirala u Švedsku. U Stockholmu je završio studij slavenske filologije kod čuvenih profesora Maxa Vasmera i Peetera Arumaa. U Stockholmu je 1958. postigao doktorat znanosti i na Sveučilištu radio kao docent i profesor slavenske filologije. Gostovao je 1960. na Harvardskom sveučilištu u Americi kao predavač. Od 1961. do službenog umirovljenja 30. lipnja 1994. radio je kao profesor slavenskih jezika na University of California u Los Angelesu. Na istom je Sveučilištu predavao nakon umirovljenja kao *professor emeritus*. Bio je glavni organizator studija na Kalifonijskom sveučilištu i brinuo se da u program uđu hrvatske teme.

Birnbaum se bavio praslavenskom fonologijom, dijalektologijom i periodizacijom, zatim staroslavenskim jezikom, staroruskom sintaksom, slavenskom srednjovjekovnom i renesansnom literaturom i kulturom, pitanjima opće i tipološke lingvistike. Pisao je o starom poljskom jeziku, o Balkanu, o modernoj ruskoj lingvistici, o kulturnoj povijesti Velikoga Novgoroda, o problemima slavenskoga i germanskoga pjesništva.

Kapitalno Birnbaumovo djelo jest *Common Slavic: Progress and Problems in its Reconstruction* u kojem se prikazuju i analiziraju temeljna pitanja praslavenskoga jezika (doživjelo je dva engleska izdanja – 1975. i 1979.). Prihvaćeno je kao djelo prvorazrednoga značenja ("postalo je klasično čim je objavljeno").

Sudjelovao je na mnogim međunarodnim lingvističkim i slavističkim kongresima u Americi i u Europi i bio organizator više međunarodnih simpozija iz indoeuropeistike i slavenskih jezika, književnosti i kulturne povijesti. Bio je vanjski član Poljske akademije znanosti, počasni član UCLA Faculty Research Lecturer, počasni član ekskluzivnoga "grčkoga" bratstva u Americi Phi Beta Kappa i mnogih drugih društava.

Birnbaum je bio urednik ili član uredništva više časopisa: California Slavic Studies, Die Welt der Slaven, Language Sciences, Russian Lingvistics, The

Henrik Birnbaum

Journal of Indo-European Studies, Viator, Folia Lingvistica, Voprosy jazykoznanija.

Dva su časopisa obilježila obljetnice života Henryka Birnbauma: International Journal of Slavic Linguistics and Poetics posvetio mu je dvobroj XXXI-XXXII (1985.) u povodu 60. obljetnice života. U časopisu je objavljen Birnbaumov životopis i bibliografija (1947.-1985.). Die Welt der Slaven, god. XL (1995.) obilježio je 70. obljetnicu njegova života objavljivanjem bibliografije (1947.-1995.).

Njegovi studenti, postdiplomandi i doktorandi pamte ga kao inspirativnoga profesora koji je svoja istraživanja obavljao s ljubavlju i pronicljivošću. Pamte ga kao vrlo tolerantnoga i srdačnoga profesora, mentora i recenzenta, koji je strpljivo ispravljao i dotjerivao njihove formulacije – stilističke, terminološke, gramatičke – ispravljao pravopisne i druge pogrješke.

Birnbaum je proučavao hrvatsku književnost i jezik, napose glagoljski rukopisni misal iz zbirke britanskoga kolekcionara i bibliofila Sir Thomasa Phillippsa (Bibliotheca Phillippica) koji je prodajom na aukciji kuće Sotheby godine 1966. dospio u New York (Pierpont Library, sign. M 931). Na njegov poticaj objavljen je faksimil (1977.), potom i kritičko izdanje teksta misala (1994.). Uz faksimil H. Birnbaum je napisao predgovor (zajedno s P. Rehderom).

Hrvatskoglagoljske teme uveo je u program međunarodnoga medievističkoga studija u Budimpešti (Central European University, Department of Medieval Studies) i pokrenuo projekt o grčkim i latinskim posuđenicama u hrvatskom crkvenoslavenskom jeziku. Pisao je o renesansnim dubrovačkim pjesnicima i dramskim piscima, o Velikom Novgorodu i Dubrovniku kao dvama slavenskim gradovima republikama. Osobito je važan udio H. Birnbauma u utemeljenju i razvoju Interuniverzitetskoga centra u Dubrovniku (IUC). U Dubrovnik je došao na samom početku na poziv akad. Ivana Supeka. U IUC-u je obnašao mnoge dužnosti. Bio je ravnatelj nekih IUC-ovih tečajeva, među kojima tečaja: *Dalmacija – kulturna interakcija i integracija*. Sam je predavao u nizu tečajeva i simpozija. Knjižnici IUC-a Birnbaum je u dva navrata darovao knjige: 2000 knjiga poslao je u Dubrovnik neposredno prije početka Domovinskoga rata. U ratu je zgrada IUC-a izgorjela, a s njim i sve knjige. Nakon rata poslao je IUC-u još 1000 knjiga.

Surađivao je sa Staroslavenskim institutom u Zagrebu i u institutskom časopisu Slovo objavljivao radove.

S Hrvatskom je bio čvrsto vezan i u nju je rado dolazio. Za samostalnost Hrvatske među prvima je digao glas. Na početku srpske agresije 1991. pred američku je javnost iznio činjenice o barbarizmu, okrutnosti i neopisivim nedjelima srpskih četnika, "poznatih nasljednika njihovih jednako nehumanih imenjaka iz Drugoga svjetskog rata" (Los Angeles Times). Zamjerio je europskim zemljama i još više Sjedinjenim Američkim Državam što nisu imale "dovoljno pristojnosti i hrabrosti" da smjesta službeno priznaju Hrvatsku (i Sloveniju) kao samostalnu državu.

Bio je jedan od ponajboljih poznavatelja hrvatskoga jezika, književnosti i kulture u Americi. Za prinos kroatistici Predsjedništvo Hrvatskoga filološkog

društva i Hrvatski slavistički komitet nagradili su ga Nagradom "Vatroslav Jagić" i uručili mu je 15. listopada 2002. na Trećem slavističkom kongresu u Zadru. Tim je povodom objavljena knjižica: Dobitnik nagrade "Vatroslav Jagić" – Henrik Birnbaum (36 str.), s obrazloženjem, životopisom i bibliografijom.

Njegova supruga Marianna Birnbaum, dugogodišnji profesor na Odsjeku za srednji vijek Centralnoga europskoga sveučilišta u Budimpešti i *professor emeritus* na Odsjeku za germanske jezike i literaturu Kalifornijskoga sveučilišta u Los Angelesu, utemeljila je pri spomenutom Sveučilištu u Budimpešti spomen-zakladu Henrika Birnbauma u znak sjećanja na brigu njezina supruga za mlade znanstvene kadrove. Zaklada je namijenjena školovanju studenata iz središnje i istočne Europe. Svake akademske godine dva studenta dobivat će po 700 američkih dolara za pohađanje studija na Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku. Pri tome je obvezno da jedan student bude iz Odsjeka za srednji vijek, a drugi može biti s ostalih odsjeka Centralnoga europskog sveučilišta u Budimpešti.

Anica Nazor

LJUBOMIR ČEČUK
(1920.-2002.)

U Zagrebu je 9. kolovoza 2002., nakon dugotrajne bolesti, u svojoj 82. godini preminuo prof. dr. sc. Ljubomir Čečuk, redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Hrvatska je medicina izgubila svog istaknutog kirurga i urologa, a Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ostala je siromašnija za još jednog znanstvenika u Razredu za medicinske znanosti.

Ljubomir Čečuk rodio se 24. ožujka 1920. u Omišu. Klasičnu je gimnaziju završio u Splitu, a Medicinski fakultet u Zagrebu 1946. Po završetku studija izabran je za mlađeg asistenta u Zavodu za patološku anatomiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu. U svibnju 1947. započinje specijalizaciju iz kirurgije kao asistent na Kirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Skopju, a 1950. prelazi na Urološku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu u svrhu specijalizacije urologije. Godine 1951. položio je specijalistički ispit iz urologije. U rujnu 1953. izabran je za asistenta Kirurške klinike Medicinskog fakulteta u Zagrebu, a specijalistički ispit iz opće kirurgije položio je 1954. Iste je godine postavljen za šefa Urološkog odjela Kirurške klinike Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Iako je bio po vokaciji i mentalitetu kliničar, akad. Čečuk se već u samom početku svoga profesionalnog puta usmjerio na znanstveno-nastavni rad i kliničko-znanstveni pristup u traženju rješenja za pojedine urološke i kirurške probleme.

Na temelju habilitacijskog rada *Prilog problematici operativnih zahvata na ureteru* izabran je 1961. za docenta na Katedri za kirurgiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Uz kliničko-znanstveni rad vrlo je aktivan kao nastavnik opće kirurgije i kliničke kirurgije za predmet urologija, a sudjeluje i u poslijediplomskoj nastavi kirurgije, biomedicine, onkologije i transplantacijske biologije.

Na temelju kontinuiranog znanstveno-nastavnog djelovanja izabran je 1967. za izvanrednog profesora, a 1973. unaprijeđen je za redovitog sveučilišnog profesora na Katedri za kirurgiju – predmet urologija.

Pod vodstvom profesora Čečuka Urološki odjel Kirurške klinike postaje suvremeni odjel s vrlo širokim registrom modernih kirurških operacija, pa 1970. dobiva status Klinike za urologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Tako je,

zahvaljujući stručno-znanstvenom ugledu profesora Čečuka, poslije više od četvrt stoljeća hrvatska urologija ponovno dobila svoju kliniku, budući da je Urološka klinika Medicinskog fakulteta, osnovana 1944. u Bolnici Sestara milosrdnica u Zagrebu, godine 1945. ukinuta, a osnivaču klinike dr. Aleksandru Blaškoviću oduzeta profesorska titula.

U cilju upoznavanja s novijim dostignućima na urološkom području, profesor Čečuk posjećuje vodeće sveučilišne urološke klinike u Europi i Sjedinjenim Američkim Državama. Godine 1958. na studijskom je boravku u Lyonu na Odjelu za eksperimentalnu kirurgiju Medicinskog fakulteta, a 1969. provodi kraće vrijeme na Urološkoj klinici u Berlinu. Godine 1977. upoznaje se s problematikom transplantacije bubrega na Transplantacijskom odjelu Sveučilišne bolnice u Madisonu (SAD). Profesor Čečuk je bio vrlo aktivan upravo na području eksperimentalne transplantacije bubrega, pa je 1973. na Klinici za urologiju izvršena prva transplantacija bubrega u čovjeka.

Profesor Čečuk je objavio preko 140 znanstvenih i stručnih publikacija u domaćim i inozemnim časopisima i redovito je aktivno sudjelovao na kongresima u zemlji i u inozemstvu.

Znanstveno-stručni opus odnosi se ponajviše na kirurško-urološku problematiku, kao što su rekonstruktivni zahvati na mokraćnim putovima, renovaskularna kirurgija i radikalna operacija kod raka testisa. Pod vodstvom profesora Čečuka na Klinici je uvedena nova metoda hlađenja bubrega preko njegova venskog sustava.

Kontinuiranim znanstveno-stručnim radom profesor Čečuk se uvrstio u najviši krug onih pregalaca koji su dali velik prinos medicinskoj znanosti.

I naša Akademija prepoznaje u profesoru Čečuku znanstvenika koji je trajno nazočan u hrvatskoj i međunarodnoj znanosti, pa ga 1981. bira za izvanrednog, a 1990. za redovitog člana u Razredu za medicinske znanosti.

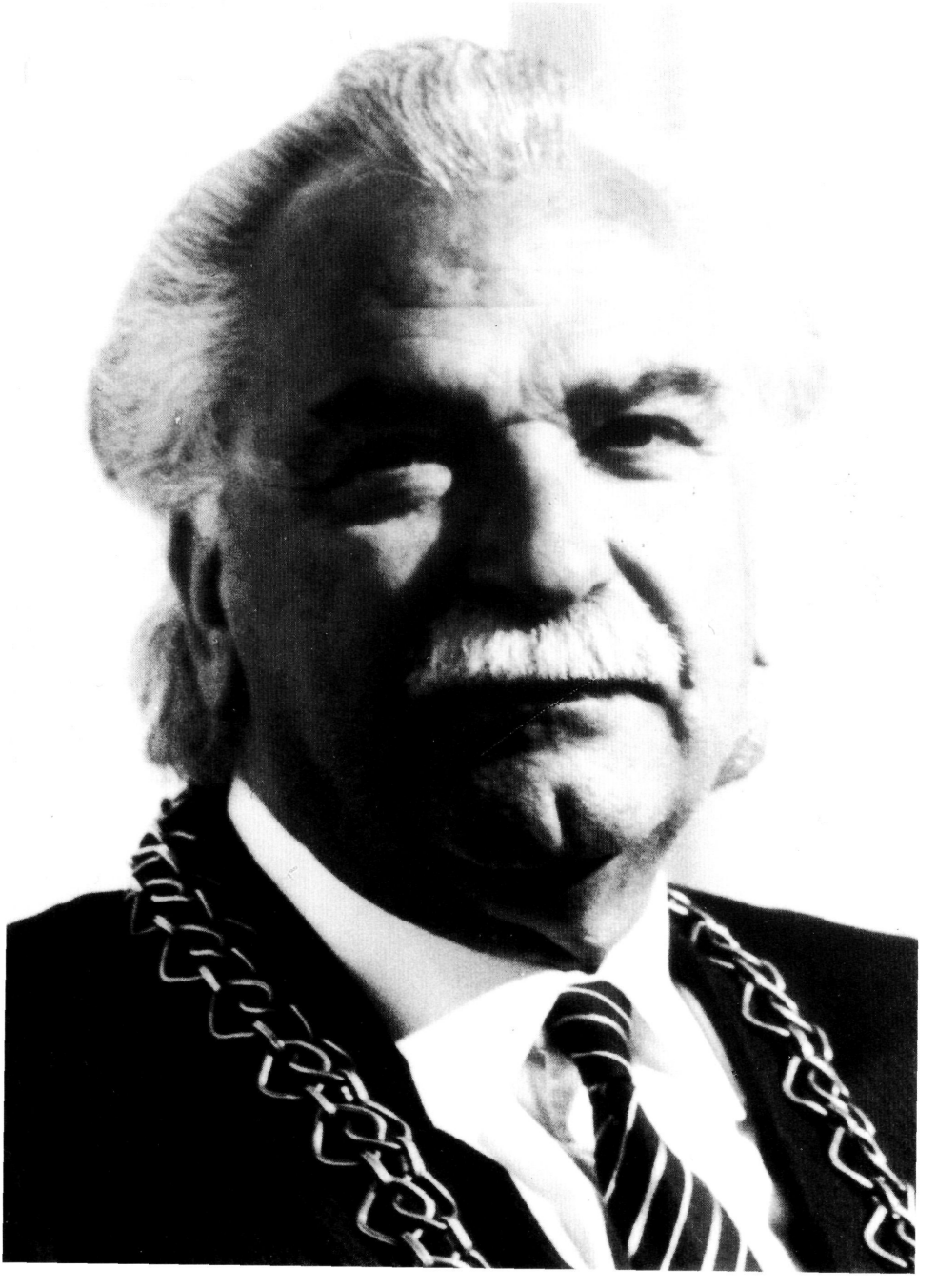
Akademik Čečuk bio je aktivan član ovog Razreda, a u dva je mandata obnašao dužnost i zamjenika tajnika Razreda.

Za znanstveni i stručni rad primio je 1979. Nagradu za životno djelo, a od mnogobrojnih priznanja valja istaknuti Orden rada sa zlatnim vijencem, Orden rada s crvenom zastavom, Nagradu *Pavao Čulumović* Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, Nagradu grada Zagreba i Orden Republike sa srebrnim vijencem.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, posebice Razred za medicinske znanosti, gube s akademikom Ljubomirom Čečukom velikog znanstvenika i entuzijasta svoga predmeta urologije, koji je u velikoj mjeri zaslužan upravo za razvoj hrvatske urologije.

Velika mu hvala za sve što je učinio kao liječnik i znanstvenik.

Ivan Prpić

Ljubomir Čečuk

VELIMIR KRANJEC
(1930.-2002.)

7. veljače 2002. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti izgubila je svog redovitog člana prof. dr. Velimira Kranjeca, hrvatska geološka znanost predanog istraživača, a Sveučilište vrsnog dugogodišnjeg profesora na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu u Zagrebu.

Akademik Velimir Kranjec rođen je 17. lipnja 1930. u Gornjem Šarampovu kod Ivanić Grada, odakle ubrzo s roditeljima seli u Zagreb. Ovdje je započeo i završio svoje školovanje. Pripadao je prvoj generaciji studenata Montan-geološkog smjera na Rudarskom odsjeku Tehničkog fakulteta. S odličnim uspjehom diplomirao je 28. svibnja 1955.

Kao iznimno nadaren mladi inženjer iste godine izabran je za asistenta na Katedri geologija ugljena i nafte i time započinje njegova uspješna pedagoška karijera praćena samoprijegornim znanstvenim radom. Nakon uspješne obrane disertacije *Geološka građa šireg tuzlanskog područja* 28. svibnja 1965. biva izabran za docenta, 1969. za izvanrednog profesora, 1973. za redovitog profesora, koju dužnost obavlja sve do umirovljenja 30. rujna 1998.

Tijekom svog pedagoškog rada umnogome je unaprijedio i modernizirao nastavu. Uz spomenute predmete koji se odnose na kaustobiolite, veliku pozornost posvećivao je geološkom kartiranju, a prateći razvoj novih metodologija uvodi predmet strukturna geologija nastojeći nove metode približiti i primijeniti u praksi. Osnivanje Naftaplina, poduzeća specijaliziranog za istraživanje i eksploataciju nafte, bio je poticaj, a i predmnijevao je da toj djelatnosti predstoji budućnost, pa je svoje zanimanje usmjerio i za dugo vrijeme usmjerio na istraživanja u području naftne geologije. Za potrebe naftne industrije, ponajprije u fazi istraživanja povoljnih lokacija te procjene naftno-geološke potencijalnosti, vodio je poslove na izradi mnogobrojnih geoloških i dubinskih geoloških karata. Jedan od važnijih projekata, nažalost samo arhiviran, obuhvaća opsežnu geološku analizu šireg cirkummediteranskog područja. Bio je vrstan poznavatelj tercijarnih naslaga Panonskog bazena, njihovih facijelnih odlika i odnosa, litološkog sastava i paleontološkog sadržaja. Premda mu paleontologija nije bila osobito bliska, pasionirano je skupljao fosilne ostatke, pa ne iznenađuje naziv nove vrste *Batillaria kranjeci* koju su mu iz materijala prikupljenog u Majevici posvetili V. Kochansky-Devidé i A. Milan.

U svom znanstvenoistraživačkom radu, uz već spomenuto geološko kartiranje, profesor Kranjec bavio se ugljenom, seizmotektonikom, morfometrijom, strukturnom geomorfologijom, hidrogeologijom i dr. Ipak, bio je usmjeren k značenju tektonskih aktivnosti na oblikovanje naftnih i plinskih ležišta te mogućnosti formiranja strukturno-stratigrafskih i stratigrafskih zamki. U okviru tih razmatranja pisao je o naftoplinonosnosti Vanjskih Dinarida i jadranskog podmorja te mogućnosti korelacije naftno-geoloških prilika karbonatno-evaporitnih naslaga u cirkummediteranskom području.

Iz širokog spektra znanstvene i stručne aktivnosti objavio je preko 90 radova i desetak popularnih priloga. Autor je ili koautor triju knjiga: Geologija šireg tuzlanskog područja, 1969.; Metodologija hidrogeoloških istraživanja, 1972., s P. Miletićem i A. Nowinskim; Zemlja – evolucija, struktura, dinamika i izvor sirovina, 1976., s M. Herakom, V. Kochansky-Devidé i B. Šinkovcem. U okviru nastavničke aktivnosti izradio je pet skripata, od kojih se posebno ističu Geologija ugljena i Geologija nafte (1950.-1962.).

Kao sveučilišni nastavnik predavao je na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju Rudarsko-geološko-naftnog i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Njegova predavanja bila su uvijek iznimno posjećena, bio je poznat po svojoj susretljivosti, staloženosti, urednosti i temeljitosti. Bio je voditelj mnogobrojnih diplomskih i magistarskih radova te disertacija. Kao istaknuti i cijenjeni profesor obnašao je na fakultetu različite funkcije, među kojima predstojnika Zavoda za geologiju, hidrogeologiju i geologiju nafte i ugljena, predstojnika Geološkog odjela i dr. S velikom pozornošću odnosio se prema problemima nastave i njezinog osuvremenjivanja, a bio je i jedan od osnivača poslijediplomskog studija na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu.

Osim iznimno velikog nastavničkog zaduženja, profesor Kranjec bio je uključen u različite društvene aktivnosti. Bio je predsjednik Hrvatskoga geološkog društva, Akademijinog Znanstvenog vijeća za naftu, član Odbora za geotektoniku u Razredu za prirodne znanosti, član Znanstvenoga vijeća za daljinska istraživanja te član neotektonske komisije međunarodne organizacije INQUA u Stockholmu. Nadalje, bio je dugogodišnji član Savezne komisije za geološku kartu SFRJ (1967.-1982.), član Matičnoga povjerenstva za geoznanosti i Odbora za znanost Sveučilišta u Zagrebu. Obavljao je i različite uredničke dužnosti, među kojima se ističe njegov dugogodišnji prinos urednika rubrike Geologija i geofizika u časopisu Nafta, zatim članstvo u uredničkom odboru Geološkog vjesnika i Zbornika Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta te članstvo u uredničkim odborima mnogobrojnih znanstvenih i stručnih skupova.

Široki dijapazon znanstvene, nastavničke i društvene aktivnosti nije ostao nezamijećen u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, pa je 1975. izabran za člana suradnika, zatim izvanrednog člana, a 1991. postaje redovitim članom.

Za svoj prinos geološkoj znanosti, dugogodišnjoj nastavničkoj i razgranatoj društvenoj aktivnosti akademik Velimir Kranjec stekao je nagrade i zaslužena priznanja; valja istaknuti godišnju Nagradu *Ruđer Bošković* za opsežnu znanstvenoistraživačku aktivnost u prirodnim znanostima u području geologije nafte, plaketu počasnog člana Društva inženjera i tehničara Hrvatske, medalju

Velimir Kranjec

Sveučilišta u Zagrebu za znanstveni i nastavni rad i prinos Sveučilištu, te diplomu počasnog člana Hrvatskog geološkog društva.

Lik i djelo akademika Velimira Kranjeca, njegov znanstveni prinos, nesebičnost i privrženost okolini u kojoj je djelovao, zadržat će ga u trajnom sjećanju ne samo njegove obitelji i članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, već i širokog kruga njegovih suradnika i učenika.

Branko Sokač

VALENTIN LOGAR
(1916.-2002.)

Koncem godine 2002. stigla je u Zagreb vijest da je 24. prosinca umro akademik Slovenske akademije i dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Valentin Logar, vodeći slovenski jezikoslovac u tijeku većega dijela druge polovice 20. st. i jedan od vodećih djelatnika ne samo slovenske nego i općeslavenske dijalektologije.

Valentin (Tine, kako se najčešće potpisivao) Logar rodio se 11. veljače 1916. u Horjulu (petnaestak kilometara zapadno od Ljubljane). Na Filozofskom fakultetu u Ljubljani diplomirao je u veljači 1940., a promovirao je u lipnju 1941. Od listopada 1940. do svibnja 1941. radio je na gimnaziji u Škofjoj Loki. Kao aktivist Osvobodilne fronte bio je u veljači 1942. zatvoren i interniran u Italiji. Od 1944. nalazi se u partizanskom taboru kod Barija, gdje s dr. Kozakom uređuje list Domovina. Godine 1945. radi neko vrijeme u Beogradu, a onda je do siječnja 1947. voditelj kabineta u Ministarstvu prosvjete u Ljubljani. Tada postaje suradnik u Dijalektološkoj sekciji Instituta za slovenski jezik, gdje je radio do 1958., kada postaje docent za povijest i dijalektologiju slovenskoga jezika na Filozofskom fakultetu u Ljubljani. Tu radi od 1962. kao izvanredni i od 1967. kao redoviti profesor, sve do umirovljenja u 1978., no ostaje raditi do 1985. kao honorarni redoviti profesor povijesti i dijalektologije slovenskoga jezika.

Dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti postao je 1972., redoviti 1981. Četiri godine bio je tajnik II. razreda Slovenske akademije. Godine 1986. izabran je za dopisnoga člana tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Bio je članom Međuakademijskoga odbora za jugoslavenske dijalektološke atlase u Beogradu i članom Komisije i uredništva *Općeslavenskoga lingvističkog atlasa* (OLA) pri Međunarodnome slavističkom komitetu u Moskvi. U okviru radne skupine OLA bio je dugogodišnji voditelj fonetske sekcije.

Godine 1965. ustanovio je kao predstojnik Odjela za slavenske jezike i književnosti na Filozofskome fakultetu Seminar za slovenski jezik, književnost i kulturu, koji je u proteklih gotovo četiri desetljeća odigrao suštinsku ulogu u upoznavanju svjetske intelektualne i osobito slavističke javnosti sa slovenskom filološkom problematikom u najširem smislu. U tome je seminaru i sam

Valentin Logar

predavao i neko ga vrijeme i vodio. Kao gost držao je predavanja na nizu sveučilišta u Rusiji, Bjelorusiji, Poljskoj, Italiji, Austriji, Njemačkoj, Nizozemskoj i Norveškoj. Aktivno je sudjelovao na nekoliko međunarodnih slavističkih kongresa.

U svojoj znanstvenoj djelatnosti Tine Logar posvetio je najviše vremena i napora dijalektološkoj djelatnosti, ponajviše slovenskoj, ali i općeslavenskoj. Objavio je *Ishodiščni splošnoslovenski fonološki sistem*, jedan od prvih u svijetu ishodišnih fonoloških sustava za neki jezik-dijasistem. U zbirci fonoloških opisa slovenskih, srednjojužnoslavenskih i makedonskih punktova u *Općeslavenskome lingvističkom atlasu*, koja je zbirka izašla 1981. u Sarajevu kao izdanje Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Logar je od 25 slovenskih opisa sam obradio deset, a ostalih je pet autora obradilo njih petnaest.

Dijalektološki rad Logarev ne da se opisati u jednome kratkom prilogu. Logar je sam neumorno obilazio sve slovenske krajeve, osobito na sjeveru i zapadu Slovenije, uključujući i slovenske manjine u Italiji i Austriji, opisivao pojedine govore i govorne skupine, pri čemu je u velikome broju svojih radova bitno izmijenio dotadanje poglede na slovenski dijalektni pejsaž i bitno revidirao samo ukupnu klasifikaciju slovenskih dijalekata. Pri tome su osobito važna dva izdanja njegove knjige Slovenska narečja (1975., 1993.), gdje je u sažetom obliku dana ukupna slika slovenskih dijalekata. Za *Slovenski lingvistički atlas* zapisao je na terenu oko dvije stotine slovenskih mjesnih govora. Logareva istraživanja i obradbe slovenskih dijalekata imaju i znatnu slavističku važnost, budući da je bez poznavanja slovenske dijalektne situacije i njezina nastanka i razvitka nemoguće objasniti stare južnoslavensko-zapadnoslavenske jezične odnose. Logarevi dijalektološki radovi objavljivani su ne samo u Sloveniji nego i drugdje, osobito u slavenskome svijetu, a dva su tiskana i u Hrvatskome dijalektološkom zborniku. U svakom slučaju treba još naglasiti Logarev udio u novoj karti slovenskih dijalekata u izdanju Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Mislim da je još potrebno istaknuti da je Logar jedan od pionira modernih metoda u slovenskoj i slavenskoj dijalektologiji. Među tim metodama treba spomenuti i izradu kaseta s primjerima raznih dijalekata.

Ne bi ipak trebalo misliti da se znanstvena lingvistička djelatnost Tineta Logara ograničavala samo na dijalektologiju. Posvećivao je pozornost i povijesti slovenskoga jezika – objelodanio je, primjerice, i kasetu Brižinskih spomenika iz 11. st. s fonetskom rekonstrukcijom njihova jezika. Osim toga, bavio se i toponimijom (surađuje u knjizi Slovenska krajevna imena, 1985.), teorijskom fonologijom, lingvističkom terminologijom (autor je slovenskoga dijela u zborniku Slovník slovanské lingvistické terminologie, Praha, Academia, I., 1977., II., 1979.) i drugim disciplinama.

Dalibor Brozović

IVO MAČEK
(1914.-2002.)

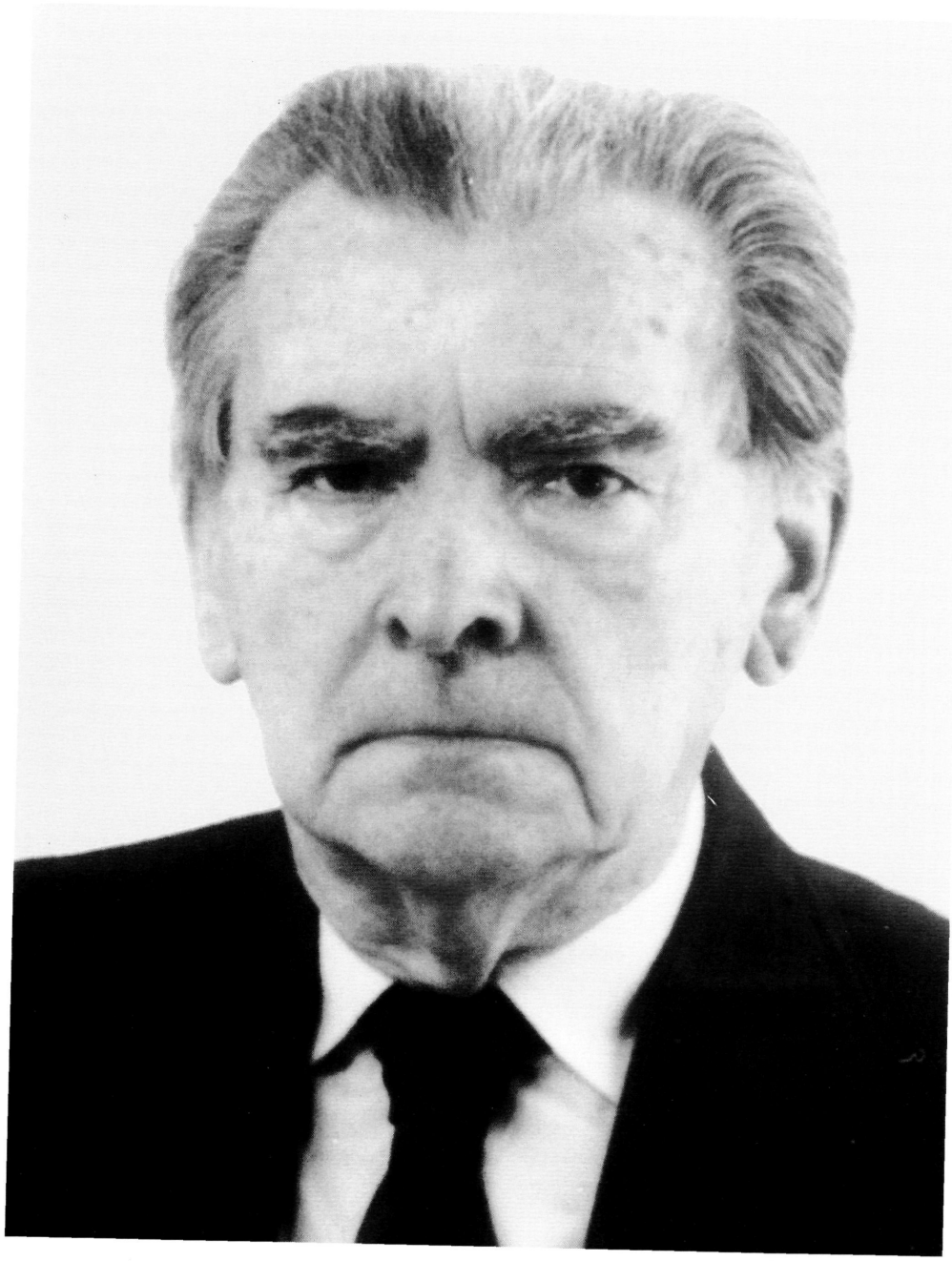
Akademik Ivo Maček – posljednji iz generacijskoga skladateljskog trolista Šulek – Devčić – Maček rođenoga godine 1914., u osvit ili tijekom Prvoga svjetskog rata, redoviti profesor klavira na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, na kojoj je neprekinuto radio od 1945. do odlaska u mirovinu godine 1977., kada je nakon deset godina pročelništva rukovodeću ulogu na Odjelu prepustio profesoru Jurici Muraju – tijekom nadasve uspješnoga umjetničko-pedagoškog rada odgojio je generacije dobrih, vrlodobrih i odličnih glazbenika, pijanista pedagoga i kulturnih pregalaca.

Time je djelotvorno sudjelovao u izgradnji visoke profesionalizacije pijanističkoga i glazbenog života u Hrvatskoj, osobito u Zagrebu, Splitu i Osijeku (sjetimo se samo nekih od njegovih bivših studenata: Ranko Filjak, Ljubomir Gašparović, Damir Sekošan, Vesna Zoković, Dora Brajević, Jelka Bakašun, Vera Kelemen, Višnja Mažuran). U njegovoj je klasi diplomiralo 28 studenata, magistriralo pet, a studij usavršavanja završio jedan student. Više od tih suhoparnih brojki govori, međutim, činjenica da je upravo Ivo Maček zamijenio legendarnog profesora Svetislava Stančića u ulozi pročelnika Klavirskog odjela na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Zasluga je njegova da nije dopustio osipanje kadrova i kriterija i da je zadržao visoku, zavidnu razinu rada i rezultata, uvjeren da je kontinuitet Stančićevoga koncepta suradnje starih s mladima, koje je postupno uvodio u pedagoški proces, jedini ispravan i obećavajući.

Ivo Maček je zavidnom sposobnošću djelatnog intelektualca povezao generacijski raslojene individualitete svojim duhom i mudrošću, a, rekao bih, diplomatičnošću osigurao Klavirskom odjelu budućnost, hrabreći mlade nastavnike i uvodeći ih u posao iznimne odgovornosti, kako je to nakon njega učinio i akademik Murai.

To se generacijsko ulančavanje nastavilo do danas i zalog je i budućih dometa zagrebačke pijanističke škole koja raznovrsnošću svojih izvora crpi novu snagu, internacionalizirajući temelje Stančićeve i Mačekove pedagogije, objedinjujući je s onom Jurice Muraja i Ladislava Šabana u prepoznatljivi četverolisni zagrebački pedagoški pleter.

Europljanin školovanjem i opredjeljenjem, umjetnošću i životom, ozračen diskretnim građanskim šarmom pripadnika *Mitteleurope*, Ivo Maček bio je

Ivo Maček

pijanist renesansne lakoće. Široko obrazovan – osim studija klavira kod Vjekoslava Rosenberga-Ružića i Svetislava Stančića, studirao je i kompoziciju kod Franje Dugana, a usavršavao se u Parizu kod Pierrea Rogera Ducassea – u svom je koncertnom djelovanju kao pijanist i komorni glazbenik *par excellance* njegovao distingvirani, gotovo distancirani pristup intelektualca glazbenoj materiji, koji ga je označio kao posebnoga, profinjenog i samozatajnog umjetnika.

Međunarodno je priznanje i afirmaciju stekao već 1952. prvom nagradom na Međunarodnom natjecanju sonetnih dua u Vercelliju s violončelistom Mirkom Dornerom. Violončelo će ga i kasnije, poput opsesije zvukom i bojom, pratiti u radu u različitim komornim sastavima. Svirao je u duu s Antoniom Janigrom i Valterom Dešpaljem, s Juricom Murajem će u triju s Janigrom i Stjepanom Šulekom, a prije sa Stankom Žepićem.

Uvjeren sam da će kao skladatelj sonata za violinu i violončelo glasovirskih minijatura, gudačkih kvarteta, glasovirskog i puhačkog trija, zastalno i u budućnosti ostati među nama. Podjednako se to odnosi i na njegove redakcije Beethovenovih glasovirskih sonata koje ubrajam u najbolja instruktivno-tehnička izdanja tih djela uopće, jer odišu pravom beethovenskom tradicijom i iznimnom estetskom kulturom, suvremenom akribijom i respektiranjem autografa. Dakle, vjerodostojnošću i dosljednošću: naime, Ivo Maček svira kako govori i piše.

Njegov je umjetnički *credo* živo nazočan u svim njegovim interpretacijama jednako svjetskih klasika kao i vlastitih ili skladbi njegovih kolega. Taj je *credo* posljedica njegove naobrazbe, odgoja, uzora, ali i odabira etičkoestetskih preferencija, svestranosti interesa modernog intelektualca, naizgled skeptika koji osluškuje, razmišlja i prostorom individualne slobode nadopunjuje glazbeno tkivo kao pozitivni predložak. Koherentnost i podudarnost podjednako je karakterizirala razgovore s njim kao što je to i trajno, uočljivo obilježje njegovih redaktorskih natuknica, umjetničkih interpretacija ili skladateljskih ostvarenja.

Dosljednost u slijedu klasičnoga oblikovnog nasljeđa, mladenačka zaljubljenost u francusko-skrjabinovsku zagledanost u boje kao posljedicu apartnih harmonijskih avantura, orkestrirani zvuk klavira i srednjoeuropski ukus čine Mačeka možda posljednjim dragim, samozatajnim, suptilnim kreativnim reproduktivcem. Sveobuhvatnost njegovih misli i osjećaja, povjerenje u cjelovitost umjetničko-pedagoške profesije – u kojoj se ujedinjuju zanat i iskustvo, artizam i artefakt, fantazija duše i stvarnost oblika – sve je to prostor u kojemu skladatelj susreće interpreta u potrazi za harmonijom svijeta kako bi umjetnost susrela život.

A on, Ivo Maček, *primus inter pares*, kako je skromno znao govoriti nakon Stančićeve smrti, u takvu je traženju neprestano istraživao smisao i razloge djelovanja, preispitujući i sebe i svijet u odnosu na stvarnost, bivajući uvijek iznad problema, naizgled pored, nikada ispod.

Takvoga ćemo ga zadržati u trajnoj uspomeni.

Vladimir Krpan

ANDRE MOHOROVIČIĆ
(1913.-2002.)

Uvijek nas i ponovno zatiče neumoljivost ljudske sudbine čije postojanje na ovoj sićušnoj točki svemirskih prostranstava neumitno završava prestankom. Taj je prestanak tim teži kada je riječ o čovjeku s kojim smo bili usko vezani, koji nam je bio blizak i u osjećaju, i u ophođenju, i u shvaćanju profesije kojoj pripadamo, i zbog goleme erudicije koja je u svakom trenutku mogla reagirati na postavljen upit. Prestanak takve osobe ne može se nadoknaditi. Ona je sastavni dio naše egzistencije i njen gubitak znači gubitak dijela nas samih.

17. prosinca 2002. prestalo je kucati srce akademika Andre Mohorovičića. Neočekivano, ali neumitno. Time je jedno vrijeme arhitektinskih tijekova ove naše sudbonosne hrvatske stvarnosti zauvijek otišlo u domenu povijesti. Vrijeme kojem je akademik Mohorovičić dao svoj pečat, čiji je bio misleni graditelj i vrijednosni registrator. Vrijeme drastičnih društvenih promjena i tragičnih zbivanja čija je konkluzija varirala od potvrde i radosti postojanja, do gubitaka elementarne ljudskosti.

Andre Mohorovičić se rodio 1913. u Križevcima (gdje mu je otac bio sudac) kao unuk velikog imena hrvatske znanosti koje je u skraćenici *Moho* postalo dio kako planeta na kojem živimo, tako i mjesečeve površine. Odgajan u obitelji časnih primorskih korijena završio je 1935. Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, studirajući paralelno i povijest umjetnosti. Po završetku studija izabran je za asistenta na kolegiju povijest umjetnosti i teorija arhitekture te boravi, usmjerivši svoj znanstveni rad prema teorijskoj problematici umjetnosti i arhitekture, na studijskim usavršavanjima u Pragu, Beču i Firenci. Kada je 1940. prof. Knoll obolio, preuzeo je Andre Mohorovičić kao suplent njegova predavanja da bi ih kasnije u statusu redovitog profesora briljantnom retorikom obavljao kontinuirano sve do zakonom propisanog umirovljenja. Polazeći od temeljnih spoznaja ljudskog postojanja i analizirajući ga u kontekstu odnosa objektivne stvarnosti i subjektivnog kreativnog potencijala čovjekove svijesti oformio je teorijske osnove suvremene arhitektonske misli definirajući i analizirajući time pojavnost arhitektonskog stvaralaštva od davnih povijesnih početaka do suvremenog trenutka.

Promatrajući svijet i zbivanja očima mladog intelektualca ljevičara uključuje se tijekom Drugog svjetskog rata u aktivno suprotstavljanje negativnim ref-

Andre Mohorovičić

leksijama nametnute vlasti obavljajući odgovorne funkcije i preživljujući čak i posljedice ratnog zatvora. To ga u poslijeratnom razdoblju izbacuje u prvi plan zbivanja te obavlja funkciju tajnika i potpredsjednika Narodnooslobodilačkog odbora grada Zagreba kao i predsjednika Planske komisije. Godine 1947. biran je za rektora zagrebačkog Sveučilišta postavši time najmlađi rektor u zagrebačkoj sveučilišnoj povijesti. Tu funkciju obavlja do 1949. kada je imenovan prorektorom na istom Sveučilištu. Za dopisnog člana (u radnom sastavu) tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti biran je 1954., a za pravog člana 1962. Tijekom dugogodišnjeg rada u Akademiji obavljao je mnogobrojne funkcije djelujući kao razredni tajnik od 1961. do 1975., glavni tajnik od 1975. do 1978., potpredsjednik od 1978. do 1991., član Predsjedništva Hrvatske akademije od 1991. do 1997. te tajnik Razreda za likovne umjetnosti od 1997., djelujući čak i iz bolničke postelje, sve do neočekivanog kraja svog života. U tijeku tih gotovo pola stoljeća kontinuirano obavlja i mnogostruke društvene i stručne funkcije predsjednika ili člana raznih odbora, vijeća, povjerenstava itd., čiju brojnost ovdje nije moguće ni navesti.

Obogaćen darom vrhunskog retoričara svoja je predavanja znao pretvoriti u događanja kod kojih se znanje i metodički pristup pretapaju u sustavno vođen tijek eksplikacija završavajući u jasnoj sintezi predviđene teme. Strukturirajući slijed promišljanja dovodio je samog sebe do klimaksa postavljenih teza, pa nas ne iznenađuje memorijom evociran trenutak kada je jedna studentska godina nakon običnog, takozvanog redovitog predavanja spontano zapljeskala.

Djelujući i javnim predavanjima stvarao je odnos društva prema arhitektonskom trenutku definirajući ga jasnom dijalektičkom logikom i dovodeći ga u kontekst cjelokupnog svjetskog razvoja. Upravo zbog toga, kao i zbog činjenice da je predavao jedan od temeljnih kolegija arhitektonske discipline te da je formirao svoj stav i djelovanje objektivnom dijalektičkom analizom stvarnosti, nije mogao prihvatiti deformirani diktat nositelja vlasti država «realnog socijalizma» objavivši godine 1948. kritiku arhitekture Sovjetskog Saveza i doživjevši nakon toga drastičnu reakciju hrvatskog partijskog rukovodstva isključenjem iz svih rukovodećih funkcija pri čemu je morao doživjeti i izravne javne napade svojih profesionalnih kolega.

Velik dio svog rada posvetio je Mohorovičić istraživanju arhitekture na hrvatskom etničkom području. Propješačio je doslovno cijelo otočje *Apsyrtides,* od vrha Porozine do Sv. Petra i Ilovika. Istraživanjima i iskapanjima na Krku, u Istri, na Rabu, Mljetu i Dubrovniku otkrio je i registrirao niz nalaza starohrvatskog arhitektonskog naslijeđa proširujući i definirajući spoznaju o tipološkim oblicima i slojevitim stilskim i konstruktivnim strukturama starohrvatske i medijevalne arhitekture. Obrađujući analogno područje kontinentalne Hrvatske posvetio je velik dio svog rada razvoju naselja i gradova analizirajući kompleksnost njihovih razvojnih procesa i definirajući time sintezu povijesnih tijekova hrvatskog graditeljstva. Svoja je istraživanja, studije i teorijske postavke publicirao u preko pedeset znanstvenih radova i rasprava, knjiga i publikacija. Praktički nije bilo problema hrvatske arhitekture u koji akademik Mohorovičić ne bi mogao ući s punom kompetencijom svoje znanstvene osnove i svog analitičkog duha. Postavivši temeljne teorijske postavke razvoja i osnova suvre-

menog arhitektonskog trenutka, svojem je vremenu nedvojbeno dao pečat istaknute ličnosti čija snaga smrću ne prestaje.

Vrstan pedagog, izvršio je bitan utjecaj na sve poslijeratne generacije arhitekata zagrebačkog Sveučilišta. Nema arhitekta koji u sebi ne nosi dio spoznaja koje mu je usadio Mohorovičićev analitički sklop promišljanja izrican vrhunskom retorikom sveučilišnog profesora. Posvetivši velik dio svog života Sveučilištu, uz nazočne društvene obveze i funkcije, svu svoju preostalu energiju usmjerio je prema Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Aktivno nazočan u svim elementima mogućih odlučivanja shvaćao je Akademiju kao dio svog života koja, dajući mu dignitet i zasluženo priznanje, zavrjeđuje i traži isto takav odnos prema sebi kao najvišem domu hrvatske znanosti i umjetnosti. Uprkos svoje devedesete godine, svakodnevno nazočan, svakodnevno aktivan od Varaždina, Križevaca i Osijeka do Istre i voljenog Voloskog, od Glazbenog zavoda do Odbora za obnovu Katedrale, Mohorovičić je bio osoba nezamjenjiva u stalnom radu i djelovanju svojeg Razreda i svoje Akademije, svojih naselja i gradova, svoje profesije i društva u cjelini.

Volio je more. I teške sopćeće lokomotive na tračnicama koje odlaze u nedogled – čudesna moć snage čeličnog stroja koji je stvarao dvadeseto stoljeće i beskonačna daljina budućnosti koja poziva u htijenju. Kao i nesaglediva cjelina mora - valovi ovog jadranskog plavetnila nadirući iz beskonačne daljine da bi se razbili o stijenu našeg kratkog postojanja - smisao života koji se, kao veliki val prelomljen i raspršen u bezbroj kapljica, vraća svom iskonu postojanja. Jer prestanak nije i završetak. Smrću nije nestao i odnos. Iako njome nestaje i dio nas samih, ostaje u nama odnos, ono ispunjenje koje smo od njega primili i koje ćemo nositi cijeloga života. Kao vrijednost koja prebiva u nama i koja ne umire.

Boris Magaš

SENA SEKULIĆ-GVOZDANOVIĆ
(1916.-2002.)

U Zagrebu je 26. studenog 2002. preminula Sena Sekulić-Gvozdanović, *professor emeritus* Sveučilišta u Zagrebu, povjesničarka i nezaboravna sudionica razdoblja od preko pola stoljeća razvoja znanstvenoga i nastavnog rada na Arhitektonskom fakultetu u Kačićevoj 26.

Rođena je 12. travnja 1916. u Banjoj Luci, a od 1920. živjela je u Zagrebu. Uz klasičnu gimnaziju pohađala je djelomice i Muzičku akademiju. Odabravši Arhitektonski odjel Tehničkoga fakulteta studirala je na zagrebačkom Sveučilištu, te 1940. stekla akademski stupanj diplomiranog inženjera arhitekture. Isprva je radila u Arhitektonskom birou Viličić, te zatim u atelijeru Kauzlarić, da bi 1946. bila izabrana kao prva žena asistent na Tehničkom fakultetu. Habilitirala je 1960., a zatim 1962. izabrana za docenta na Katedri za povijest i oblike arhitekture. Na istoj katedri, koja će kasnije dobiti novi naziv (razvoj arhitekture), postala je 1970. izvanredni profesor, a nakon obrane disertacije *Crkve-tvrđave u Hrvatskoj*, 1975. i redoviti profesor na predmetu povijesni razvoj arhitekture. Uz to bila je i prodekan, te zatim od 1979. do 1981. dekan Arhitektonskoga fakulteta.

Usprkos zakonskoj prisili na mirovinu koja ju je zatekla godine 1987., nije napustila kabinet na Arhitektonskom fakultetu nego je neumorno nastavila znanstvenoistraživački rad, svakodnevno, gotovo do svojega posljednjega trenutka.

Područje njezinoga znanstvenog i nastavnog rada obuhvaća razvoj arhitekture staroga, srednjeg i novog vijeka, stare gradove, crkve-tvrđave, utvrđene samostane, tipologiju urbanih struktura, vrtnu arhitekturu, arhitektonsku esejistiku i kritiku.

Dugogodišnju potragu za znanstvenim interpretacijama povijesnoga razvoja u arhitekturi na hrvatskom tlu zasnivala je posebice na srednjovjekovnim gradovima-burgovima, isprva na području između Save i Gvozda, na lokalitetima poput Modruša, Tounja, Perne, Gvozdanskog, Lipovca, Zvečaja, Petrinje, Zrina, Prevršca, Zimića i drugih. Istraživanja je proširila i na druga područja, obrađujući mnoge stare slavonske gradove počevši od Čazme i Đurđevca, sve do Iloka i Slankamena. Njezin rad na mnogobrojnim lokalitetima, uvijek uz

pratnju svojih suradnika i studenata, obogatio je registar povijesno važnih objekata te prerastao na istraživanje mreže, s konačnim ciljem utvrđivanja jasne slike teritorijalne organizacije kontinentalne Hrvatske u srednjem vijeku, s ondašnjim naseljima, komunikacijama i fortifikacijama, posebno specifičnim oblikom fortificiranih sakralnih objekata. Svojim istraživanjima obuhvatila je litoralni pojas i jug Hrvatske.

Znanstveni i publicistički opus Sene Sekulić-Gvozdanović obuhvaća preko 250 radova, a njene knjige, primjerice: Crkve-tvrđave u Hrvatskoj iz 1995., Žena u arhitekturi (Tragom žene kreatora i žene teoretičara u povijesti arhitekture) iz 1998. i druge, ističu jednu iznimnu osobu promotora kulture, znanosti i kreativnih arhitektonskih umijeća, te nadasve zaštite hrvatske kulturne baštine. U brizi za to povijesno nasljeđe postala je i članom Družbe braće hrvatskoga zmaja, u kojoj sa svojom završnom knjigom iz 2000., o osebujnom stvaratelju arhitektu Jurju Denzleru, simbolički zahvaljuje svojem profesoru za svoj izbor puta u svijet povijesti i oblika arhitekture.

Sena Sekulić-Gvozdanović uz bogat je znanstvenoistraživački opus ostvarila i istaknutu arhitektonskoprojektantsku djelatnost. Surađivala je s prof. Kauzlarićem na kapitalnim objektima hrvatske kulture, na projektima i gradnjama Arheološkog muzeja i stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru, te Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. Među njezinim djelima izdvajaju se projekti kao što su: obnova kapele i okolnih prostora u ludbreškom dvorcu iz 1968., projekt obnove gotičkog "Meraja" u Vinkovcima za galeriju Radauš iz 1977., te projekt obnove dvorca Januševac (s prof. Zvonimirom Vrkljanom) godine 1985. Realizirala je stambene blokove u Zadru, 1956. Sv. Iliju, a godinu poslije i blok Kerševan. Godine 1971. obnovila je crkvu u Voćinu, a 1973. i interijer crkve u Gučoj Gori. Uspješno je sudjelovala na arhitektonskim natječajima, primjerice 1953. dodijeljena joj je prva nagrada za projekt restauracije starog grada Siska, zatim treća nagrada za Islamski centar u Zagrebu, kao i otkup za zgradu RTV u Zagrebu, oba 1963. Svoju neiscrpnu radnu energiju i kreativnu svježinu dokazuje i 1993. s prvim plasmanom na natječaju za jugoistočni dio Griča u Zagrebu.

Njezin opus ostvario je i druga akademska i društvena priznanja, primjerice medalju Krakowskoga sveučilišta 1983., te povelje: počasnoga člana Konzervatora Hrvatske 1985., zatim Sveučilišta u Zagrebu 1988., te povelju "za izniman prinos razvoju tehničkih znanosti" 1989.

Za svoje životno djelo primila je Nagradu "Viktor Kovačić" Saveza arhitekata Hrvatske 1983., a u lipnju 1998. i najvišu hrvatsku Nagradu u kulturi "Vladimir Nazor".

Sena Sekulić-Gvozdanović bila je član mnogobrojnih međunarodnih udruženja kao što su Museum of Modern Art u New Yorku od 1962.; Société Française d´Archeologie u Parizu od 1965.; Archaeological Institute of America u New Yorku od 1970.; Center of Medieval Art-Cloisters u New Yorku od 1971.; Society of Architectural Historians u Philadelphiji od 1973.; Society of Archaeology u Washingtonu od 1975. i drugih. Zapaženim priopćenjima i gostujućim predavanjima u inozemstvu, povezanošću sa svijetom i razmjenom na znanstvenom polju pridonosila je kulturnom pozicioniranju Hrvatske. Isključivo njenom

Sena Sekulić-Gvozdanović

zaslugom Hrvatsku su istraživački posjetili istaknuti svjetski autori, primjerice urbani historik Jane Jacobs.

Sena Sekulić-Gvozdanović izabrana je za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 6. lipnja 1975. te ponovno izabrana 31. ožujka 1980. i 17. svibnja 1990. Za dopisnoga člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izabrana je 18. svibnja 2000.

Njezina životna orijentacija na područje kulturne baštine i povijesnih uvjetovanosti razvoja arhitekture tek je u posljednjoj četvrtini prošloga 20. stoljeća stvarno utkana u normativnu teoriju nastanka arhitektonskoga djela. Ranije razdoblje vladavine moderne arhitekture i njezine avangarde bilo je zasnovano na rezu s prošlošću. Biti sljedbenikom zaštite povijesne arhitektonske baštine, u takvom svjetskom ozračju, vrhunilo je neustrašivom intelektualnom hrabrošću. Utoliko je veći spomen na djelo i jedinstvenu osobnost Sene Sekulić-Gvozdanović.

Velimir Neidhardt

JAKOV SIROTKOVIĆ
(1922.-2002.)

31. listopada 2002. u 80. godini života umro je akademik Jakov Sirotković, *professor emeritus*, predsjednik Akademije od 1978. do 1991.

Rođen 7. studenog 1922. u Rabu, osnovnu školu završio je u Šibeniku, a III. mušku realnu gimnaziju u Zagrebu 1941. Studirao je medicinu od 1941. do 1943., a od 1943. do 1945. bio je u Narodnooslobodilačkoj borbi (referent saniteta Zagrebačkog odreda, III. brigade 33. divizije i zapovjednik medikosanitetskog bataljuna 33. divizije X. korpusa Zagrebačkog). Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu (1948.), a doktorat ekonomskih znanosti postigao je na Zagrebačkom sveučilištu (1951.). Specijalizirao je na Londonskoj ekonomskoj školi (1954.-1955.), na Sveučilištu u Manchesteru (1960.-196l.) te na Kalifornijskom sveučilištu u Berkeleyu (1965.). U studenom 2000. odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu postao je *professor emeritus*.

Zapošljava se prvo u Planskoj komisiji Hrvatske (1947-1950.), potom je predavač i docent (1950.-1957.) na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu; na Ekonomskom fakultetu u Beogradu docent je i izvanredni profesor (1957.-1960.), a kao izvanredni i redoviti profesor djeluje na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu (1960.-1971.). Potpredsjednik je Saveznog izvršnog vijeća (1971.-1974.), predsjednik Izvršnog vijeća SR Hrvatske (1974.-1978.) i član Predsjedništva SR Hrvatske (1978.-1982.). Od 1978. do umirovljenja 199l. profesor je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Uz svoju osnovnu djelatnost obavljao je i sljedeće važnije dužnosti: osnivač i direktor Ekonomskog instituta Zagreb (u početku Ekonomski institut Hrvatske - 1952.-1957.), državni savjetnik u Saveznom zavodu za planiranje (1957.-1960.), direktor Republičkog zavoda za planiranje Hrvatske (1960.-1962.), direktor u Saveznom zavodu za planiranje (1962.-1964.). Izabran je za rektora Zagrebačkog sveučilišta (1966.-1968.), a prorektor je bio od 1968. do 1970. Zastupnik u Prosvjetnokulturnom vijeću Sabora SR Hrvatske (od 1966. do 1968.), te zastupnik u Privrednom vijeću Savezne skupštine (1968.-1971.). Član je Komiteta za planiranje razvoja Ujedinjenih naroda (1966.-1971.). Deset je godina (1966.-1976.) bio glavni i odgovorni urednik časopisa Ekonomist, a od 1982. do 1991. bio je glavni urednik Enciklopedije Jugoslavije. Godine 1966.

Jakov Sirotković

izabran je za izvanrednog, a 1975. za redovitog člana tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Godine 1978. biran je za predsjednika Akademije, prvi put; Skupština Akademije birala ga je ponovno pa dužnost predsjednika obavlja do 1991.

Jakov Sirotković bio je plodan stvaralac. Radio je kontinuirano što se vidi iz velikog broja njegovih objavljenih radova. Tiskano mu je 37 knjiga (7 u koautorstvu), te preko 160 znanstvenih radova, ne računajući mnogobrojne manje priloge te recenzije i projekte kao i veliki broj stručnih radova.

Osnovna područja istraživanja Jakova Sirotkovića bila su:

a) teorija i politika ekonomskog razvoja, s težištem na planiranju, makroekonomskoj analizi, ekonomskoj politici i ekonomici,

b) ekonomski razvoj, posebno nacionalnog gospodarstva, u kom se okviru bavio teorijom i ekonomikom razvitka.

Svojim istraživanjima Jakov Sirotković uvijek je pristupao na temelju odgovarajućih teorijskih spoznaja, koje su bile rezultat kritičke analize suvremenih rješenja, što je rezultiralo vlastitim stavovima, koji se odlikuju samostalnošću i originalnošću te predstavljaju autorov vrijedan i važan prinos ekonomskoj znanosti. To se može zapaziti već u prvim njegovim radovima, osobito u njegovoj disertaciji o planiranju proširene reprodukcije iz godine 1951., u kojoj je, uz ostalo, izgradio izvorni analitički okvir, kojeg je nazvao "bilancom narodne privrede". Ta "bilanca" sve do danas nije izgubila svoju znanstvenu vrijednost i aktualnost, usprkos činjenici što su u proteklih pedeset godina i teorija ekonomskog razvoja i metode makroekonomske analize iznimno napredovale.

Valja pri tome naglasiti da je akademik Sirotković već od prvih svojih znanstvenih radova zastupao primjenu tekovina moderne ekonomske analize. Tako se već 1951. opredjeljuje za analizu društvenog proizvoda i dohotka, ekonomskih kategorija koje su se u nas počele uvoditi tek u tridesetim godinama prošlog stoljeća, ali uz žestok otpor građanskih ekonomista (H. Holzmann i drugi, 1934.). Sirotković već 1951. primjenjuje tu kategoriju u svojoj ekonomskoj analizi, a odmah dolaskom za direktora Ekonomskog instituta formira u njemu Odjel za izučavanje dohotka i društvenog proizvoda. Na čelu tog Odjela postavio je dr. Ivu Vinskog, kasnije izabranog i za akademika. Od tih prvih početaka korištenja društvenog proizvoda u njegovim radovima, koje je u jednom razdoblju proširio na bruto-društveni proizvod, Sirotković nije odustao sve do posljednjeg njegova znanstvenog rada objavljenog mjesec dana prije njegove prerane smrti (na znanstvenom skupu *Stabilizacija – participacija – razvoj* u rujnu 2002.). Konzekventno zastupajući nove metode ekonomske analize (uz bruto-domaći proizvod i input-output analizu) Sirotković je bio jedan od pionira moderne ekonomske analize u nas, koji je svoju karizmu prenosio na studente, suradnike i čitatelje.

Sirotkovićeva istraživanja imaju naglašeni kontinuitet i znatno su pridonijela objektivnoj (znanstvenoj) valorizaciji teorijskih rješenja i ekonomsko-političke prakse, osobito domaće. Tako je npr. u vrijeme kada je i teorija i politika razvoja u međunarodnim razmjerima bila u ozbiljnoj krizi (krajem šezdesetih i početkom sedamdesetih godina) argumentirano upozorio na

pragmatičnost i doktriniranost onih koji su zastupali interese kapitala, kao što je bio slučaj s pripadnicima «Pariškog» i «Rimskog» kruga (kluba), osobito autora poznate studije «granice rasta». Kasniji je razvoj ekonomske teorije i prakse pokazao opravdanost takvih Sirotkovićevih stavova i ocjena.

Kao iznimni poznavatelj teorije i prakse ekonomskog razvoja u svjetskim i domaćim razmjerima Sirotković je uvijek bio suvremen i aktualan, teorijski i na području makroekonomske analize. Bitno je pridonio razvoju metoda ekonomske analize u nas i njihovom približavanju međunarodnim standardima. Razradio je vlastitu koncepciju integralnog planiranja odnosno programiranja ekonomskog razvoja, koristeći pri tom spoznaje međunarodne teorije i prakse. U mjeri u kojoj je to bilo moguće utjecao je na primjenu takvih rješenja u planiranju u bivšoj Jugoslaviji, a osobito u Hrvatskoj.

U svojim radovima o ekonomici i ekonomskoj politici Jugoslavije, u tome i Hrvatske, Sirotković je uvijek bio temeljit istraživač i kritičar, pa je rano utvrdio uzroke teškoća reprodukcije i dugotrajne krize osamdesetih godina (što je cjelovito obradio u knjizi Ekonomski razvoj Jugoslavije od prosperiteta do krize objavljenoj godine 1990.).

S takvih je pozicija Sirotković prišao i problematici stanja i kretanja u hrvatskom gospodarstvu od godine 1991. do danas. Njegovi su radovi upravo u tom razdoblju od iznimnog teorijskog i praktičnog značenja ne samo za spoznaje već i za suvremenu teoriju i ekonomsku politiku Hrvatske. Već je krajem 1991. objavio studiju o ekonomskim uzrocima sloma Jugoslavije i oružane agresije na Hrvatsku, što je potom i šire razradio u knjizi objavljenoj 1993. Tu je riječ o kritičkoj analizi ekonomskog sadržaja Memoranduma Srpske akademije nauka i umetnosti iz 1987., što je izazvalo reakciju autora iz iste Akademije godine 1995. Odgovor Jakova Sirotkovića brzo je uslijedio: godine 1996. (u knjizi: Hrvatsko gospodarstvo - Privredna kretanja i ekonomska politika). U nastavku tih istraživanja Sirotković je objavio više studija, gdje je uvijek obrađivao specifična relevantna pitanja za ekonomsku teoriju i praksu, što je rezultiralo njegovim prilozima na godišnjim Akademijinim znanstvenim savjetovanjima o strategiji ekonomskog razvoja Hrvatske (1999.-2002.) te u knjizi Makroekonomska analiza hrvatskog gospodarstva – razvojne mogućnosti i ograničenja (2001.). Znanstveni prinos Jakova Sirotkovića u tim je radovima u proteklom desetljeću izvoran i znanstveno utemeljen te ima iznimnu znanstvenu vrijednost kao polazište pri daljnjim istraživanjima strategije hrvatskog ekonomskog razvoja u 21. stoljeću.

Njegovi radovi utirali su putove makroekonomskoj analizi, privlačili pozornost i studenata i svih drugih ekonomista, pa je uživao iznimni ugled među znalcima.

U svom plodnom životu Jakov Sirotković, kao što je spomenuto, obnašao je mnoge visoke funkcije u javnom, državnom i društvenom životu nastojeći uvijek svojim radom afirmirati primat znanstvene istine i humanih načela. Pritom je ostao skroman, pristupačan i jednostavan, nesebično pomažući svakome kome je mogao.

Posebnu pozornost poklanjao je nastavnom i znanstvenom radu ostajući angažiran na svom Ekonomskom fakultetu u Zagrebu pedeset godina. Na čelu

Akademije Jakov Sirotković bio je punih trinaest godina po čemu ulazi među one predsjednike koji su dugo vodili hrvatsku najstariju i najugledniju znanstvenu ustanovu, ostavivši najdublji trag na njezin cjelokupni rad, razvoj i orijentaciju. Ovu visoku dužnost obavljao je dostojanstveno i umješno, s puno tolerancije i razumijevanja i za suprotna stajališta, pronalazeći uvijek prava rješenja i ispravnu mjeru. Svojim radom u Akademiji akademik Sirotković bitno je pridonio njezinoj financijskoj konsolidaciji, osnutku niza instituta, vijeća i odbora, intenziviranju znanstvenoistraživačkog rada i rješavanju statusnih pitanja Akademijinih članova.

Isticao je stoljetnu Akademijinu ulogu u životu hrvatskoga naroda, njezine inicijative i rezultate rada manifestirane istaknutim znanstvenim i kulturnim prinosima očitovanima uspješnim rezultatima rada mnogobrojnih važnih znanstvenih simpozija i istaknutih kulturnih manifestacija.

Istodobno se zalagao za intenzivno objavljivanje Akademijinih edicija, koje ostaju njezinim temeljnim dokumentom opsežnog djelovanja te izvorom spoznaja u procesu razvoja znanosti i dometa umjetničkog stvaralaštva.

U funkciji Akademijinog predsjednika Jakov Sirotković nastavio je aktivnim radom na području proširivanja suradnje s nizom inozemnih akademija i važnost znanstvenih i kulturnih ustanova, te je time pridonio udjelu i afirmaciji hrvatske znanosti, umjetnosti i kulture u općem procesu međunarodnog povezivanja znanstvenih i kulturnih dostignuća.

U mnogobrojnim javnim nastupima često je naglašavao da Akademija ima svoje mjesto u društvu ne samo kao otuđeni promatrač, nego kao aktivni sudionik u naporima da znanost i kultura postanu svojina cjelokupne zajednice s ciljem da time trajno pridonosi svestranom razvitku društva, boljem i humanijem življenju.

Od odlaska u mirovinu znanstveni i društveni angažman akademika Jakova Sirotkovića bio je uglavnom u okvirima Hrvatske akademije, prije svega u Zavodu za ekonomska istraživanja, koji je osnovao i vodio od godine 1979. Pod njegovim rukovođenjem taj je Zavod razvio iznimnu nakladničku djelatnost s područja teorije i politike ekonomskog razvoja. Posljednjih nekoliko godina, unatoč bolesti, imao je snage da kao predsjednik Akademijina Znanstvenog vijeća za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo u njemu okupi najistaknutije hrvatske ekonomiste.

Spominjajući u ovom trenutku samo neke odlike koje su resile životni put akademika Jakova Sirotkovića preostaje nam u srcima tuga ali i spoznaja da će njegov dragocjeni prilog našoj znanosti i humanim odnosima ostati vječno upisan u anale plemenitih ljudi koji su svome narodu darovali vlastito znanje i svoju odanost.

Vladimir Stipetić

MATE SUIĆ
(1915.-2002.)

28. listopada umro je nekoliko dana prije svoga osamdesetsedmog rođendana (3. studenoga), poslije duge i teške bolesti, akademik Mate Suić. Tijekom svoga života obnašao je mnogobrojne dužnosti i funkcije. Čitava hrvatska arheološka i povijesna znanost žali njegov odlazak koji je, doduše, bio očekivan, ali ipak iznenadno neugodan.

Suićev *curriculum vitae* opširno je osvijetlio Š. Batović u časopisu Diadora, IX, 1980. i u knjizi najvažnijih Suićevih radova *Odabrani radovi iz stare povijesti Hrvatske* u kojoj se težilo prikazati presjek njegove znanstvene djelatnosti. Međutim, da bi se još temeljitije pokazalo sve ono čime se akademik Suić znanstveno bavio, a što je raspršeno po mnogobrojnim časopisima, zbornicima, domaćim i međunarodnim, bilo bi nužno još nekoliko takvih knjiga. Ovdje stoga ne bi trebalo ponavljati rečeno, ali bi valjalo spomenuti da je daleko najduže živio u Zadru i Zagrebu, iako je kraće vrijeme po raznim dužnostima bio u Rimu i Splitu. U Zadru je bio kustos i ravnatelj Arheološkog muzeja, jedan od utemeljitelja Filozofskog fakulteta u Zadru i osnivač Odsjeka za arheologiju, a u Zagrebu je bio profesor povijesti starog vijeka gdje je naslijedio akademika Grgu Novaka, nakon njegova odlaska u mirovinu. Kao ravnatelj Muzeja istraživao je u Zadru, Ninu i Bribiru, zadarskoj okolici (Muline) te mnogim manjim lokalitetima. Izborio se da arheološka istraživanja prethode obnovi Zadra. Među tim istraživanjima posebno valja istaknuti ona na zadarskom forumu kao paradigmatičnom primjeru gradskog trga u svim svojim razvojnim fazama od utemeljenja do kasne antike. Tako su njegova istraživanja predodredila urbanistički razvitak Zadra. Pokrenuo je danas već afirmirani časopis Diadora. Na nekoliko je mjesta organizirao izložbe pojedinih razdoblja zadarske prošlosti, a uložio je znatne napore da grad dobije zgradu Arheološkog muzeja u kojoj bi bila sustavno izložena arheološka građa prikupljena kroz razdoblje od oko 150 godina. Iako su to ostvarili nasljednici, njegovi su napori utrli put ostvarenju drevnih nastojanja. U njegovoj muzejskog djelatnosti valja istaknuti i zasluge za podizanje drugih takozvanih kapitalnih objekata u Hrvatskoj, kao što su Stalna izložba crkvene umjetnosti (SICU) u benediktinskom samostanu u Zadru te Muzej hrvatskih arheoloških spomenika (MHAS) u Splitu.

Mate Suić

Dobio je vrijedna priznanja, mnogobrojne nagrade za svoja djela i odličja, uvijek u Zadru i Zagrebu, a bilo bi zasluženo da se slično dogodilo i drugdje. Bio je član Centra za balkanološka istraživanja u Sarajevu, dopisni član Njemačkog arheološkog instituta u Berlinu. Dopisnim članom sadašnje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti postao je godine 1975., a redovitim godine 1981. U Akademijinim projektima sudjelovao je i prije nego što je u svojoj šezdesetšestoj godini izabran za redovitog člana. Kako je bio jedan od onih koji su se najupornije zalagali za osamostaljivanje Hrvatskog arheološkog društva, postao je njegovim počasnim članom godine 1995., a od istoga Društva primio je Nagradu *Don Frane Bulić* za životno djelo godine 1998. Toliko da se zna i ne zaboravi.

Akademik Mate Suić nije bio samo muzealac, sveučilišni profesor i terenski istraživač nego i ustrajni znanstveni radnik. On je uistinu težio jedinstvu terenskih, muzeoloških i znanstvenih pregnuća. Njegov znanstveni rad, međutim, zaslužuje još znatno veću pozornost jer je u mnogo čemu bio začetnik i provoditelj vlastitih ideja ili je pak vješto i pravodobno slijedio trendove svjetske znanosti. U njegovu radu jednako vrijedno se prožimaju povijest, grčka i rimska, te arheologija. Teško bi bilo razdvajati jedno od drugoga, a štoviše taj spoj je sretno iznjedrio iznimne rezultate. Tek će budući naraštaji shvatiti vrijednost njegova djela, jer oni koje je odgojio, kao što se to i drugima događalo, često ne razlučuju da u znanstvenom radu postoji dijalektički razvitak, postupnost spoznavanja i proširivanje proučavanja.

Tijekom svoga više od pedeset godina dugog djelovanja napisao je nešto manje od 200 radova, iako se nadam da će se u njegovoj ostavštini pronaći još tekstova koje je više ili manje dovršio. Posthumno će izići i remek-djelo *Antički grad na istočnom Jadranu*, o čemu će kasnije biti riječi.

U jednom ovakvom prilogu teško je osvrnuti se na sve njegove radove. Stoga ovdje pravim samo izbor koji može predstaviti njegov razvojni put. Pokušat ću to kronološki i tematski grupirati. Prve radove objavio je godine 1947., a njegov prvi iznimno važni rad bijaše Liburnski nadgrobni spomenik (Liburnski cipus) iz 1952. u kojem obrađuje popularni tip nadgrobnika cilindričnog oblika sa stožastim završetkom, svojstvenoga liburnskom području. Njegovi su zaključci, iako su izazivali i kritičke tonove, nedvojbeno pridonijeli dobrom upoznavanju ne samo oblikovnih, dekorativnih, simboličkih i epigrafičkih svojstava spomenika te ovaj rad tvori temelj svim drugim radovima o liburnskom cipusu. Valja istaknuti nadalje geografsko-povijesnu raspravu Gdje se nalazilo jezero iz 24. poglavlja Pseudo-Skilakova Peripla iz 1953. To je jedna od njegovih izvrsnih studija koje se oslanjaju na izvore i topografiju te identifikaciju nepoznatih lokacija, a na njega se nadovezuje još kompletnija studija Istočna jadranska obala u Pseudo-Skilakovu Periplu iz 1955. U godini 1956. pojavila su se dva rada koja su utemeljena na novom razvoju arheologije, tzv. zračnoj arheologiji koja omogućuje proučavanje drevnih zahvata u krajoliku. Prvi i temeljni je Limitacija agera rimskih kolonija na istočnoj jadranskoj obali, a drugi je Ostaci limitacije naših primorskih gradova u ranom srednjem vijeku. U tim istraživanjima bio je pionir u nas.

Godine 1958. otvara novu stranicu svojih istraživanja: etnička proučavanja naših krajeva u predantičko i antičko doba. U tom pogledu vrlo je važan rad Važnost izučavanja etničke stratigrafije naših krajeva u predslavensko doba. U tome valja posebno naglasiti riječ stratigrafija ili stratifikacija, kojom se podrazumijeva narodnosno kronološko preslojavanje na jednom te istom prostoru pri čemu se pomaže izvorima, natpisima, arheologijom, toponomastikom i topografijom. Vrlo brzo potom, godine 1960. započinje istraživanja pravnog položaja gradova, najprije grčkih u Manijskom zaljevu, a potom i rimskih. Na taj se rad logično i kronološki nadovezuju članci O municipalitetu antičke Salone iz 1963. i Nekoliko pitanja u vezi s municipalitetom antičkog Zadra iz 1964. Uskoro se počinju pojavljivati rasprave u kojima obavještava znanstvenu javnost o iskopavanjima na zadarskom forumu, kao što je Forum u Zadru. Poklon historije gradu koji se obnavlja iz 1964., a potom i druge posvećene nalazima i rezultatima. Takve su rasprave Orijentalni kultovi u antičkom Zadru iz 1965. ili pak Peintures romaines récemment trouvés à Zadar. Očito je da su istraživanja pravnog položaja gradova dovodila do proučavanja kompleksnog fenomena antičkih naselja. Videći pak da zadarski forum vlasti, urbanisti pa i građani ne doživljavaju kao "poklon povijesti", upozorava ne samo na njegovu antikvarnu nego i istinsku prostornu vrijednost (Razmišljanja nad zadarskim forumom i Zadarski forum – stari grad u novom gradu). Te radove tiska u revijama arhitekata i urbanista čime želi pripomoći uklapanju srca antičkog grada u novi gradski sustav. Želja mu je da prošlost zaživi u sadašnjosti, što se, nažalost, još ni do danas nije ostvarilo. Sličnog je karaktera i rad Autohtoni elementi u urbanizmu antičkih gradova našeg primorja.

Slijedila su izvješća s arheoloških istraživanja u Bribiru i pripremni članci za početak hrvatsko-američkih istraživanja u Ninu kojih je dosta veliki broj. Akad. Suić je grad uvijek shvaćao u aktivnom međuodnosu grada i sela. Primjeri takvih rasprava su Odnos grad – selo u antici na istočnoj jadranskoj obali i Problèmes de poléogenese et d'urbanisation des centres Illyriens. Nakon tih i još nekoliko drugih radova slijedila je kapitalna knjiga *Antički grad na istočnom Jadranu*, Zagreb, 1976. Nema dvojbe da je to najpoznatiji i najpriznatiji Suićev rad. Koliko sam puta samo vlastiti primjerak posudio studentima, kolegama ili drugim zainteresiranima, tako da je danas već raspadnut i bio bi mu neophodan novi uvez. Profesor Suić je u knjizi sabrao opća literarna i druga znanja i čitavu dokumentaciju o pojedinim naseljima. Pokazao je sve odnose grada prema okolišu, obradivom zemljištu, pašnjaku, selu te morskim i kopnenim komunikacijama. Upozorio je na ilirsku pretprošlost koja je utjecala na antičku sadašnjost te na hrvatsku budućnost koje se vrednuju vremenskim kategorijama.

Na tragu istraživanja grada i kulturnog profila je druga njegova monumentalna knjiga Zadar u starom vijeku. Sukladno svojoj staroj metodologiji u središtu je njegovih istraživanja i tu antički grad. Tu on prije svega temeljito analizira liburnsku prošlost, a potom slijedi studija života antičkih oblika, zdanja, tema i sl. u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku.

Krajem sedamdesetih i početkom osamdesetih češće se javljaju njegovi radovi iz srednjeg vijeka koji se uglavnom vežu ili uz epigrafiku ili uz izvore. Dovoljno

je spomenuti članke Neke determinante u formiranju hrvatskog etnosa, Prilog tumačenju latinskih srednjovjekovnih natpisa: *COMPOSUIT* ili *COMPSIT*, Zadar u "De administrando imperio" Konstantina Porfirogeneta i Prilog tumačenju natpisa kraljice Jelene itd. Krajem osamdesetih objavljuje u Akademijinim izdanjima dva svoja iznimna rada Hijeronim Stridonjanin – građanin Tarsatike i Cissa Pullaria – baphium Cisense. U prvom radu obrađuje staru temu velikog Dalmatinca čije je ime rodnog mjesta bilo, doduše, poznato, ali lokacija nepoznata pa su ga mnogi svojatali na širem teritorijalnom i užem lokalnom nivou. Već je i sam naslov karakterističan za njegov pristup problemima. U naslovu on navodi Jeronimovo rodno mjesto i građanstvo grada kojemu pripada, ali time je još daleko kraj priče u kojoj se naš pokojnik osvrće na mikrolokaciju (preko međusobnih mutacija ilirskog, latinskog i hrvatskog jezika) te akvilejskog obrazovanja kojemu je Stridonjanin Jeronim naginjao zbog superiorne kulture i blizine, unatoč svom ilirskom podrijetlu). Drugi je pak rad pokušaj ubikacije otočja i naselja Cissa – Pullaria i tangarskog pogona u tom naselju. To sve povezuje s arheologijom i naselje smješta na Veliki Brijun, konkretnije u uvalu Verige, ali opet na svoj način uvjerljivo, razlažući dokaze u širokom vremenskom okviru i modifikacijama jezičnih i arhitektonskih formi. Time rješava i pitanje lokacije biskupije kesenskog biskupa Vendemija. Do kraja njegova rada prevladavaju topografske, onomastičke i druge lingvističke teme.

Pri kraju života povijesna mu je lingvistika još više postala omiljeno područje razmišljanja. O tome je stalno pripovijedao i razglabao. Njegova su izvođenja u tome pogledu lucidna i uistinu bi bila šteta ako nije zapisivao ono što je govorio. Prigodom njegove osamdesete obljetnice života Š. Batović i ja pripremili smo zbirku njegovih radova po tematikama. Umnogome je i sam akademik Suić pripomogao odabiru tematike, pa i izboru radova. Nama su njegove želje bile svetinja, ali su mnogi vrijedni radovi izostavljeni zbog nedostatka sredstava. Svatko tko tu knjigu od gotovo tisuću stranica uzme u ruku može doživjeti i shvatiti njegovu ličnost i o kakvoj je intelektualnoj snazi i sposobnosti zaključivanja kod njega riječ. Njegovi radovi-dosjetke također su poznati i vrlo lucidni. Među takvima su Tato – ilirski Deus patrius te Liburnarii i sl., u kojima probleme rješava lucidnom dosjetljivošću.

O profesorovom znanstvenom radu moglo bi se beskonačno raspravljati. U sadašnjem trenutku još svježih uspomena teško je ponuditi analitičku studiju. To će biti moguće tek kad se slegnu emocije i kad se bude moglo trezvenije prosuđivati. Nadam se ipak da i ovih nekoliko redaka dovoljno iskazuje njegov znanstveni opus, značenje i utjecaj koji je svjesno ili nesvjesno izvršio na mnoge antičare i druge arheologe i povjesničare. Međutim, njegov se utjecaj nije širio samo njegovom pisanom riječju nego i lakoćom njegove izgovorene riječi te prisnošću kojom je osvajao i mnogo mlađe suradnike. Ostavio je veliko djelo koje nisu omele ni političke prilike i neprilike, osobne teškoće i bolest. Uvijek je bio veseo i duhovit što je njegovu djelu davalo još jednu nemjerljivu dimenziju poznatu generacijama koje je odgojio i s kojima je surađivao tijekom znanstvene karijere. On je bio uzor i učitelj.

Valja zaključiti da je akademik Mate Suić bio iznimna pojava u našem znanstvenom životu, barem kad su u pitanju humanističke znanosti. Njegovu

osobitost i osobnost svi smo zapamtili i svi ćemo ga se sjećati. Nedostajat će nam ne samo njegova univerzalnost nego i on sam kao ličnost. On je o svim problemima antike mogao kompetentno raspravljati. Nadam se ipak da su i njegovom zaslugom izrasle nove snage koje će krenuti tragom koji su ostavili prethodnici F. Carrara, F. Bulić, G. Novak, D. Rendić-Miočević te mnogi drugi koje je prerana smrt spriječila da dadu svoj puni prinos.

Nenad Cambi

OLEG NIKOLAEVIČ TRUBAČEV
(1930.-2002.)

Nenadano i prerano napustio nas je istaknuti slavist Oleg Nikolaevič Trubačev, dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Znanstvenik velike erudicije, golemog znanstvenog djela, prijatelj i vrstan poznavalac hrvatske filologije. Rodio se 1930. u tadašnjem Staljingradu, gdje je kao dvanaestogodišnjak jedva preživio bombardiranja i rušenje grada. Godine 1947. roditelji mu se preseljavaju u Dnjepropetrovsk, gdje završava srednju školu i filološki fakultet, diplomirajući ruski jezik i književnost. Od 1953. nalazi se u Moskvi. U tom će gradu provesti gotovo pola stoljeća, najviše u Institutu za jezikoslovlje. Kao kandidat filoloških znanosti objavio je disertaciju *Povijest slavenskih rodbinskih termina i drugih najstarijih termina društvenoga poretka*. Toj se tematici, za koju mu je poticaj dalo patrijarhalno ozračje u vlastitoj obitelji, navraćao i kasnije, jer je s pravom te termine smatrao najstarijim nazivačkim sustavom svakoga jezika. Godine 1966. obranio je disertaciju *Obrtnička terminologija u slavenskim jezicima*, koja terminologija, zbog davnašnjeg nastanka, odslikava zorno materijalnu kulturu starih Slavena te genetsku i, što je važno i zanimljivo, značenjsku vezu takvih nazivaka s onima u drugim indoeuropskim jezicima. Tih je kasnih šezdesetih prvi put posjetio Zagreb i u tadašnjem Akademijinu Institutu za jezik pregledavao rukopisnu etimološku građu budućega Etimologijskoga rječnika P. Skoka, pripremajući se za vlastiti pothvat – izradu *Etimološkog rječnika slavenskih jezika. Praslavenski leksički fond*. On je taj rječnik tada zasnovao i bio mu urednikom do smrti. Od tada je pa do 1980. obnašao dužnost zamjenika ravnatelja Instituta za ruski jezik tadašnje Sovjetske akademije znanosti. Bio je član Međunarodnog slavističkog komiteta i član Međunarodnog komiteta za onomastiku. Kako sam i sâm obnašao slične dužnosti, susretali smo se često i iskreno prijateljevali. Od 1977. radi Trubačev na ruskom izdanju Etimološkog rječnika ruskoga jezika istaknutoga njemačkog slavista M. Vasmera. Taj "Ruski Vasmer" u njegovoj obradi prerastao je za trećinu njemački predložak. Objavljen je u četiri knjige i s pravom ga smatraju vjerodostojnijim od njemačkoga izvornika.

Već od 1974. počinje izlaziti njegov *Etimološki rječnik slavenskih jezika. Praslavenski leksički fond*, za koji su ekscerpirana relevantna djela hrvatske

leksikologije, u prvom redu veliki Akademijin Rječnik, Skokov Rječnik i Hraste/Šimunovićev Čakavski dijalektološki rječnik.

O. N. Trubačev je u najdjelatnijim sedamdesetim godinama gostovao po mnogim europskim slavističkim središtima, zatim i američkima. Predavao je o pradomovini Slavena, o praslavenskom leksiku, o etimološkim istraživanjima toga leksika i njegovim genetskim vezama s drugim indoeuropskim jezičnim zajednicama.

Godine 1978. opet je u Zagrebu na VIII. međunarodnom slavističkom kongresu. U tim "tvrdim" vremenima kad nam nije bilo dano slobodno govoriti o svom jeziku i zvati ga pravim imenom, Trubačevu su tada postajali ti problemi zorniji i jasniji. Govorio mi je kako je upravo tada uočio i shvatio mnoge jezične i izvanjezične, narodnosne atribute hrvatskoga naroda. O tome je, kako se već moglo, na povratku u svoj institut i pisao u još tada njima uobičajenim zidnim novinama. U osamdesetim godinama sudjeluje na mnogim međunarodnim slavističkim zborovanjima, osobito onima na kojima se raspravljalo o Slavenima u svjetlosti etimoloških i onomastičkih istraživanja, o praslavenskom leksiku, o dijalektima praslavenskoga jezika, o jezikoslovlju u svjetlosti slavenske etnogeneze, o baltoslavenskoj jezičnoj zajednici i njezinu prostiranju, o semantičkim kategorijama u etimološkim rječnicima, o razvitku i dopuni rječničkog fonda europskih jezika... To su bile teme koje dominiraju i njegovim knjigama i njegovim studijama.

Knjige i mnogobrojni radovi iz navedene problematike nisu nam ostali nezapaženi. Godine 1983. izabran je razložno dopisnim članom naše Akademije na prijedlog Razreda za filološke znanosti, a godine 1992. postao je pravim članom Ruske akademije znanosti. Uz stalno urednikovanje i skrb za svoj Rječnik, koji je redovito izlazio od 1974. po jedan svezak na godinu, sve do urednikove smrti, Trubačev je radio na problematici koju je izložio u znamenitoj knjizi *Etnogeneza i kultura najdrevnijih Slavena* (1991.). U njoj je, među ostalim, izložio svoju smionu tezu o slavenskoj pradomovini na srednjem Dunavu. Knjiga je uzbudila duhove paleoslavista, o njoj se pisalo, pa i u nas. Njegovi su zapažaji lucidni, činjenice potkrijepljene, njegove ideje nose draž svježine i angažiranosti. Njegovi su radovi uvijek uzbudljivo štivo. Trubačev je terenac, piše *de visu*, bilo kad obrađuje hidronime, pa obilazi poriječja i tokove rijeka, vrela, rukavce, pritoke i utoke, bilo kad piše o slavenskoj prapostojbini, pa "luta" krajolicima te zamišljene pradomovine. Divio sam mu se zbog toga znanstvenog pregalaštva, ne sasvim običnoga u ovom komotnom vremenu česte "kabinetske" dijalektologije i onomastike. U toj je knjizi i njegova etimologija etnonima *Hrvat*. Doduše, jedna od mnogobrojnih, ali i jedna od vjerojatnijih. Rezultati do kojih je O. N. Trubačev došao neće se moći samo olako gurnuti u stranu, jer on traga za argumentima, a oni često, po svojoj naravi, imaju moć jaču i od istine.

O. N. Trubačev je bio sav u povijesti jezika, u povijesti materijalne i duhovne kulture slavenskih naroda, u slavenskoj etnogenezi, u onomastici i povijesnom leksiku, u etimologiji. Njegovi su radovi dijakrono usmjereni. O tome je pisao: "*Postoje znanstvenici opisivači i popisivači i znanstvenici istražitelji. Smatra se da je sada, kad su rasprostranjene metode sinkronoga opisa, prvih kudikamo više. Ali znanost pokreću i unapređuju – oni drugi!*"

Oleg Nikolaevič Trubačev

Godine 1996. postaje predsjednikom Ruskog slavističkog komiteta, glavnim urednikom uglednog časopisa Voprosy jazykoznania, članom uredništva Palaeoslavica, Rječnika ruskoga jezika od 11. do 17. stoljeća, predsjednik znanstvenoga vijeća za dovršavanje Ruske enciklopedije...

Godine 2000. posljednji je put u Zagrebu na zasjedanju Međunarodnog slavističkog komiteta, koje je priredilo Hrvatsko filološko društvo. Nisam slutio tada, dok mi je predavao na dar desetak posljednjih svezaka svojega Rječnika, da se posljednji put opraštamo.

O njegovim onomastičkim radovima pisati mi je na drugom mjestu.

Njegov nekoliko puta već spomenuti *Etimološki rječnik slavenskih jezika. Praslavenski leksički fond* s već tiskanih 25 svezaka veleban je spomenik svjetskoj slavistici i indoeuropejistici te slavenskoj materijalnoj i duhovnoj kulturi u njezinu iskonu. Taj rječnik ostaje trajan spomen na nj i spomenik njemu samomu.

"*Rasni jezikoslovac nužno mora biti i filolog i humanist. Njemu ne smije biti nebitno koje mjesto zauzimlju humanističke znanosti u krugu ostalih znanosti. Pravi se jezikoslovac ponosi svojim djelom i ne miri se drugorazrednom ulogom jezikoslovlja, koju bi mu nekoji namijenili. Svoje poslanje jezikoslovca on ne bi mijenjao ni za koje drugo. Takav jezikoslovac besprijekorno mora vladati svojom užom strukom, ali njegov istraživalački duh uvijek ga ponese i u druga područja jezikoslovlja. Istinski jezikoslovac ne robuje već stvorenim rasudbama. On ih sve podvrgava sumnji. I često u radu nailazi na razložne potvrde takvim svojim dvojbama.*"

Tako je pisao Oleg Nikolaevič Trubačev.

Takav je i bio!

Petar Šimunović

MIRKO VIDAKOVIĆ
(1924.-2002.)

Na dan Velike Gospe, 15. kolovoza 2002., umro je u 78. godini svoga bogatoga života akademik Mirko Vidaković u Bolnici Sestara milosrdnica u Zagrebu.

Akademik Mirko Vidaković rođen je u Svetozar Miletiću 29. listopada 1924. Osnovnu školu završio je u Sonti 1934. Realnu gimnaziju pohađao je u Somboru, gdje je i maturirao. Nakon rata studirao je šumarstvo na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu i 1949. diplomirao. Po završetku studija postavljen je za asistenta pripravnika u Zavodu za botaniku Poljoprivredno-šumarskog fakulteta. Godine 1950. unaprijeđen je u asistenta za botaniku. Doktorat šumarskih znanosti stekao je 1953. na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu. Habilitirao je 1956., docentom za dendrologiju i šumarsku genetiku imenovan je 1957., a od 1958. predaje predmet šumarska genetika. Godine 1961. izabran je za izvanrednoga profesora predmetâ dendrologija i šumarska genetika. Radio je u Pakistanu kao stručnjak UNDP-FAO-a, od 1966. do 1969. Od 1971. bio je redoviti profesor šumarske genetike i dendrologije.

Od 1. siječnja 1960. predstojnik je novoosnovanoga Zavoda za šumarsku genetiku i dendrologiju Šumarskoga fakulteta. Tijekom 1960. bio je pročelnik šumsko-gospodarskoga odsjeka. Od 1960. do 1974. vodi Odsjek za genetiku u Institutu za četinjače u Jastrebarskom. Izvanredni član naše Akademije postao je 1969., a redoviti 1981. Od 1970. voditelj je Akademijina Arboretuma u Trstenom, a također i urednik časopisa Anala za šumarstvo. Prodekan Šumarskoga fakulteta bio je u godinama 1972./73. i 1973./74. Predsjednik Hrvatskoga genetičkoga društva bio je 1980., a od 1997. počasni je član Hrvatske šumarske akademije.

U školskoj godini 1955./56. bio je deset mjeseci na specijalizaciji iz genetike i oplemenjivanja šumskoga drveća u Danskoj i Švedskoj. Na studijskim putovanjima bio je u SAD-u, Kanadi, Francuskoj, Engleskoj, Turskoj i Grčkoj. Boravio je tri godine u Peshaveru u Pakistanu, u Institutu za šumarstvo i na Šumarskom koledžu. Kao sudirektor FAO Trening-centra za oplemenjivanje šumskoga drveća, koji je osnovan na Šumarskom fakultetu u Sopronu u Mađarskoj, predaje i vodi 1971. šestotjedni seminar sudionicima iz 15 zemalja

Mirko Vidaković

svijeta. Tijekom 1980. i 1983. u tri navrata boravi kao stručnjak UNDP-FAO-a u Vijetnamu, gdje je u okviru projekta Ujedinjenih naroda konzultant na opremanju laboratorija za znanstvena istraživanja i izradu programa istraživanja. Sudjelovao je na mnogim međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima, simpozijima i kongresima.

Akademik Mirko Vidaković je svoju istraživačku djelatnost započeo s poredbenim istraživanjima anatomske građe borovih iglica. Iz toga je područja najopsežniji njegov rad o oblicima crnoga bora u bivšoj državi, gdje je uspio dokazati postojanje više sorti crnoga bora na tom području. Bavio se i primjenom radioaktivnoga zračenja. Izučavajući utjecaj zračenja na klijavost sjemena i rast biljaka nekih četinjača, ustanovio je da se s pomoću malih doza gama zračenja može povećati energija klijavosti i stimulirati rast biljaka u prvim godinama razvoja. Proučavao je utjecaj gama zračenja na kromosome kod somatskih stanica *Picea abies*. U svojim je radovima utvrdio da postoje spontani hibridi između borova *Pinus nigra* i *Pinus Heldreichii* var. *leucodermis*, te između *Pinus brutia* i *Pinus halepensis*.

Iz područja sjemenarstva akademik je Vidaković obrađivao dva problema: vegetativno razmnožavanje cijepljenjem i reznicama te podizanje sjemenskih plantaža. Prvi se počeo baviti sjemenskim plantažama. Danas u Hrvatskoj ima oko 25 ha sjemenskih plantaža i sve su podignute pod vodstvom i uz sudjelovanje akademika Mirka Vidakovića.

O uspješnosti i važnosti njegova rada svjedoče mnoge nagrade. Godine 1977. za dostignuća iz područja prirodnih znanosti dodijeljena mu je Nagrada *Ruđer Bošković*. Počasni doktorat Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Sopronu u Mađarskoj dobio je 1979. Nagrada za životno djelo dodijeljena mu je 1981., dok je za istaknutu djelatnost u IUFRO-u dobio 1990. posebno priznanje.

Akademik Mirko Vidaković zaslužan je za uvođenje znanstvenih disciplina genetike i oplemenjivanja šumskoga drveća u redovitu nastavu na Šumarskom fakultetu. To je učinjeno godine 1958. i otada se te discipline predaju kao jedan predmet pod naslovom genetika s oplemenjivanjem šumskoga drveća. Od osnutka Zavoda za šumarsku genetiku i dendrologiju do danas, akademik Vidaković uspio je osposobiti dovoljan broj nastavnoga i istraživačkoga kadra na fakultetu i u Šumarskom institutu u Jastrebarskom.

Objavio je 158 stručnih i znanstvenih radova. Napisao je knjigu *Četinjače – morfologija i varijabilnosti* koja je prevedena na engleski jezik. Bio je voditelj četiriju međunarodnih projekata u suradnji sa stručnjacima Sjedinjenih Američkih Država.

Znanstveni rad akademika Mirka Vidakovića u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (1969.-2002.) iznimno je plodan. Bio je voditelj Arboretuma Trsteno preko 30 godina, tj. od 1970. do svoje smrti. Nastavio je znanstveno-istraživački rad svojih prethodnika, akademika Aleksandra Ugrenovića i Ive Pevaleka (Trsteno, 1953.). Na nesreću, zbog dva velika šumska požara koji su djelomice uništili arboretum, akademik Mirko Vidaković bio je prisiljen prilagoditi znanstvenoistraživački rad ovim uvjetima: uređenju spaljenih površina, revitalizaciji oštećene vegetacije, uspostavi protupožarnoga sustava s vodom, te obnovi, sadnjom čempresa.

O stanju u Arboretumu Trsteno akademik Vidaković izvješćivao je domaću i inozemnu javnost, a 23. prosinca 1994. održao je u Akademijinoj palači javno predavanje Obljetnica Arboretuma Trsteno – pet stoljeća razvoja i daljnja perspektiva.

Radio je to akademik Vidaković vrlo zdušno sve do svoje smrti.

Od 1970. akademik Vidaković bio je glavni urednik Anala za šumarstvo. Kao protagonist novoga šumarstva (Man Made Forest) uveo je moderni smjer priopćavanja tema u tom časopisu iz područja oplemenjivanja, modernoga uzgajanja šuma, rasta i prirasta brzorastućega šumskog drveća. Na taj je način akademik Mirko Vidaković približio Hrvatsku svjetskoj šumarskoj znanosti.

Kao voditelj Akademijinog Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo uočio je krucijalni problem hrvatskog šumarstva – privatne šume, kojima mjerodavne ustanove nisu poklanjale dovoljnu pozornost. Akademik Mirko Vidaković uspio je organizirati i održati veliki znanstveni skup o uređivanju privatnih šuma pod naslovom *Privatne šume u Hrvatskoj u ozračju rezolucija Helsinške konferencije o zaštiti i očuvanju europskih šuma*. Bio je vrlo aktivan i u ostalim Akademijinim vijećima.

Na skupu *Sto godina znanstvenog i organiziranog pristupa šumarstvu jugoistočne Slavonije*, koji je održan u Vinkovcima i Slavonskome Brodu godine 1974., akademik je Vidaković predložio osnivanje sjemenskih i klonskih plantaža hrasta lužnjaka u cilju dobivanja što ranijega uroda žira. Na tome je radio 30 godina i još za svojega života doživio je da su njegove plantaže urodile žirom hrasta lužnjaka na području Uprave šuma Vinkovci.

Osim u nizinskim šumama obavljao je akademik Vidaković istraživanja i u brdskim slavonskim šumama. Na području Uprave šuma Našice osnovao je arboretum crnogorične šume Lisičine, gdje je obavljao istraživanja umjetne oplodnje pojedinih borova, a osobito američkoga bora, borovca (*Pinus strobus L.*).

Među njegovim znanstvenim radovima valja spomenuti opsežnu monografiju crnogoričnih vrsta drveća *Četinjače – morfologija i varijabilnost* (Zagreb, 1982., drugo prošireno izdanje 1993.). Izdanje na engleskome jeziku *Conifers – morphology and variation* (Zagreb, 1991.) ocijenjeno je kao hrvatski prinos svjetskoj šumarskoj znanosti.

Dušan Klepac – Ivo Trinajstić

PREDRAG VRANICKI
(1922.-2002.)

Jedan je od najuglednijih hrvatskih filozofa, čija je znanstvena djelatnost imala znatnih odjeka desetljećima, pa i danas, ne samo u hrvatskim već i u svjetskim razmjerima, akademik Predrag Vranicki; bio je i veoma plodan prosvjetni i kulturni radnik, te je dostigao najvišu razinu zaslužnoga pripadnika hrvatskoga društva.

Predrag Vranicki rođen je u Benkovcu, 21. siječnja 1922. Gotovo je nepoznato da je podrijetlom iz poljske plemićke obitelji, koja se čvrsto inkorporirala u hrvatski korpus. Očev veterinarski rad utjecao je na to da je Vranicki osnovno obrazovanje stjecao u Vojvodini, Srbiji i Bosni, a srednje (gimnazija) u Bosni i Hrvatskoj; u Zagrebu 1939. započinje studij medicine, ali se 1941. okrenuo filozofiji na Filozofskome fakultetu. No, kao i u mnogih drugih, nacifašistička okupacija (i) Hrvatske potaknula je njegovo domoljubno/rodoljubno, antifašističko i slobodarsko opredjeljenje (od 1939. pripadnik je SKOJ-a): već je iste godine postao ilegalac Narodnooslobodilačkog pokreta, a 1943. i pripadnik Narodnooslobodilačke vojske i Partizanskih odreda Hrvatske.

Diplomirao je 1947. na zagrebačkome Filozofskome fakultetu; isticao se toliko da je već iste godine asistent na Katedri za filozofiju, a 1949. predavač. U Beogradu je 1951. obranio disertaciju, a habilitirao je 1952., docent je 1953., izvanredni profesor 1959., a redoviti je profesor od 1962. Specijalizirao se u Francuskoj (1957.) i SR Njemačkoj (1967./1968). Uspješan prosvjetno-obrazovni rad pridonio je njegovu izboru za voditelja Katedre i Odsjeka za filozofiju, dekana Filozofskoga fakulteta te (u dva navrata) rektora zagrebačkoga Sveučilišta (1972.-1976). U mirovinu je kao rektor krenuo 1976., no, znanstveni rad mogla je prekinuti samo smrt (Zagreb, 31. siječnja 2002.; pokopan je u Hreljinu, Kvarnersko primorje).

Prof. dr. sc. P. Vranicki bio je i jedan od vodećih hrvatskih, odnosno tadašnjih jugoslavenskih stručno-društvenih radnika. Primjerice, bio je predsjednik Hrvatskoga filozofskog društva, Jugoslavenskoga društva za filozofiju i Predsjedništva jugoslavenskih sveučilišta; bio je član Instituta international de philosophie u Parizu, uprave međunarodne Korčulanske ljetne škole, više uredništava, vijeća itd., sudionik u pokretanju glasila, a uredio je, preveo i

odabrao, npr., Odabrana pisma K. Marxa i F. Engelsa, Izbor iz djela L. Trockoga (1-6), uredio zbornike Marksistička filozofija XX. veka, Samoupravljanje (..., 1-2) itd.

U međuvremenu je i Jugoslavenska – danas Hrvatska – akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu honorirala znanstvenu i kulturnu te, općenito, javnu djelatnost toga već istaknutoga filozofa kada ga je 1961. izabrala za izvanrednoga, a 1973. za svoga redovitog člana. Bio je i dopisni član Vojvođanske akademije, ali odbija njezino nasilno utapanje u Srpsku akademiju nauka i članstvo u njoj u vrijeme kada je podržala velikosrpsku nasilnu opciju u SFRJ. *Professor emeritus* je zagrebačkoga Sveučilišta, a nositelj je i najviših hrvatskih znanstvenih nagrada, npr. Matice hrvatske i "Božidara Adžije" te SR Hrvatske za životno djelo.

Plodna djelatnost držala ga je u vrhovima društva, ali karakterizira ga odbijanje izlaska iz struke i znanosti te da bude visoki politički partijski ili državni dužnosnik.

Već iz naslova doktorske i habilitacijske teme vidljivo je znanstveno opredjeljenje P. Vranickoga kao istraživača: povijest filozofije, filozofsko-povijesna tematika, ontologija i antropologija, a u okviru toga napose teorijska proučavanja marksizma, "komunističke" i socijalističke prakse. O tome govore i naslovi njegovih knjiga, tiskanih i višekratno, pa i u inozemstvu: Prilozi problematici društvenih nauka (1951.), O nekim pitanjima marksističke teorije u vezi sa Ždanovljevom kritikom Aleksandrova (1951.), O problemu općeg, posebnog i pojedinačnog kod klasika marksizma (1952.; doktorska teza), Prilog problematici zakona prijelaza kvantitete u kvalitet (1952.; habilitacijska teza), Misaoni razvitak Karla Marxa (1953., 1963.), Filozofske studije i kritike (1957.), Dijalektički i historijski marksizam. Odabrani tekstovi (2 sv. 1958., dopunjeno 1962., 1978., 1983.; slovensko izdanje), Historija marksizma (1961., dopunjeno i prošireno izdanje 1972., 2. sv. 1975., 3. sv. 1978., 2. sv. 1987.; 1. i 2. sv. u 3. izdanju albansko, 2. sv. grčko, 3. sv. kinesko, 3. sv. makedonsko, 3 sv. u tri njemačka izdanja, 3. sv. slovensko, 3. sv. španjolsko, 2. i 3. sv. u tri talijanska izdanja), Čovjek i historija (1966.; njemačko, slovačko i talijansko izdanje), Marksističke teme (1973., 1975.), Filozofski portreti (1974., 1979.), Friedrich Engels, Čovjek i djelo (1975.), O nekim kontroverzama u marksizmu (1976.), Filozofske rasprave (1979.), Marksizam i socijalizam (1979.), Socijalistička alternativa (1982.), Filozofija historije. Historijski pregled (1988., 1994.), Revolucija i kritika. Razgovor (..., 1983.), Samoupravljanje kao permanentna revolucija (1985.), Razgraničenja (1988.), Filozofija historije (..., sv. 1-2, 1982.; prije profesorove smrti i sv. 3 predan je izdavaču). U šest knjiga 1978./1979. izlaze mu Odabrana djela. Objavio je i više stotina rasprava, članaka, enciklopedijskih jedinica itd.

Akademik P. Vranicki je u mnogočemu prvi istraživao i objavio rezultate proučavanja, npr., marksizma i onoga što je iz njega proizašlo, negativno i pozitivno, pokazujući – u prvome redu – neosnovanost mnogih teza i tvrdnji dotad u mnogočemu vladajućih staljinističkih pogleda na filozofiju koja treba biti sluga ideologiji i opravdanje za praksu. U tom pogledu ostala je i u svjetskim razmjerima jedinstvena njegova *Historija marksizma*, prva uopće u

Predrag Vranicki

svijetu, s veoma kritičkim sadržajima. Suština je autorovih teorijskih i drugih znanstvenih napora i poruka: antitotalitarizam i antidogmatizam, a humanost je u prvome planu; nju ne može ništa nadvisiti, a i filozofi moraju znanstvenim primjerom i osobnim angažmanom utjecati na oblikovanje svijesti, a time i na budućnost čovječanstva.

Naraštaji koji su preživjeli Drugi svjetski rat u mnogočemu su bili oštećeni, neki i trajno, no, Vranicki to javno nije pokazivao, baš obratno: toliko se isticao marljivošću i znanjem da je prvi u svome naraštaju diplomirao, doktorirao i postao redoviti sveučilišni profesor. Upornost u radu, širina pogleda na prošlost i na sve oko sebe, tolerantnost i optimizam, humanost i demokratičnost, shvaćanje da je Hrvatska samo mikrokozmos na Zemlji, ali da stoga nije naodmet domoljublje i rodoljublje – bitne su njegove značajke. Kao član Razreda za društvene znanosti, akademik P. Vranicki svojim je staloženim pristupom problemima dao velik prinos Akademijinu uspješnom radu u cjelini. Njegova *Historija marksizma*, objavljena u desetak hrvatskih i stranih izdanja, bila je prva, ali je i ostala kapitalnim pothvatom; i danas je uzorom kako se piše znanstveno djelo iz područja koje na osjetljiv način zalazi u politiku, sociologiju, filozofiju, pravo, povijest, povijest klasa, struktura i mentaliteta, pomoćne povijesne znanosti itd. Svojim prinosom međunarodnnoj *Korčulanskoj ljetnoj školi* i objavljivanju časopisa Praxis, npr., utjecao je na to da se, zapravo, po hrvatskim filozofima, "praksisovcima", u svijetu najviše i pamti hrvatska filozofija i sociologija u 20. stoljeću.

Svojim humanim i drugarskim odnosom prema drugima, te gospodskim ponašanjem i manirima, svojim nadmoćnim intelektualnim i kritičkim duhom, prosvjetnim i znanstvenim djelom akademik Predrag Vranicki plodno je i trajno obilježio hrvatsko (pa i nekadašnje jugoslavensko) društvo, znatno pridonoseći afirmaciji hrvatske znanosti u nas i u stranome svijetu.

Petar Strčić

VICTOR WEISSKOPF
(1908.-2002.)

Victor Weisskopf spada među najpoznatije fizičare 20. stoljeća. Rođen je 1908. u Beču, a godine 1927. dolazi u Göttingen, jedno od ključnih mjesta gdje se rađala kvantna fizika. Tamo doktorira kod Maxa Borna. Bio je asistent nekih od najistaknutijih fizičara 20. stoljeća: Schrödingera u Berlinu, Paulija u Zürichu i Bohra u Kopenhagenu. U to su vrijeme osnove kvantne fizike bile već postavljene i Weisskopf kasnije kaže da se tada osjećao kao Aleksandar Makedonski koji je rekao svom ocu kralju Filipu: «*Ti si već pokorio svijet, a što je preostalo za mene?*» No bilo je mnogo ključnih izazova u konkretnim primjenama kvantne fizike. Tih je godina Weisskopf, uz Hansa Bethea, imao vodeću ulogu u ranom razvoju kvantne elektrodinamike, fizike elementarnih čestica i nuklearne teorije, a znatnim prinosima na tim poljima nastavlja i nakon Drugoga svjetskog rata. Mnogim njegovim kolegama bilo je neshvatljivo zašto Weisskopf nije bio nagrađen Nobelovom nagradom. Godine 1937. emigrirao je u SAD, gdje najprije radi u Rochesteru, a nakon rata prelazi na MIT.

Tijekom Drugoga svjetskog rata radio je na razvoju nuklearnog oružja na projektu Manhattan, kao zamjenik ravnatelja Odjela teorijske fizike. Nakon rata igrao je vodeću intelektualnu i organizacijsku ulogu u američkoj i europskoj fizici, na primjer kao ravnatelj CERN-a u Ženevi i kao promotor znanstvene suradnje između Istoka i Zapada.

Bio je inspirativan nastavnik i voditelj mnogih mladih fizičara. Kao nastavnik, težište je stavljao na jednostavne, fizikalno transparentne argumente. Poput nekih drugih velikih znanstvenika koji su sudjelovali u razvoju nuklearnog oružja, nakon rata bio je istaknuti humanist i borac za kontrolu nuklearnog oružja. Smatrajući Nielsa Bohra svojim duhovnim ocem, zastupao je ideju komplementarnosti mišljenja: različiti su putovi suočavanja s iskustvom, koji su često naizgled kontradiktorni, a u suštini su to različiti aspekti iste realnosti. Sukladno tome, upravo su suprotnosti bitni element ljudskog iskustva. Kao izvrstan pijanist, te je spoznajne ideje, vrlo bliske fizici, jasno prepoznavao i u glazbi. Kao pedagog, bio je kritičan prema načinu kako djeca uče prirodne znanosti u školi. Smatrao je da standardna metoda učenja mnogim učenicima omrzne te predmete, jer ne osjete zadovoljstvo spoznaje ili neovisnog načina da

nešto sami dokuče. Bio je protivnik enciklopedijskog učenja mnoštva činjenica. Poznata je njegova uzrečica: «*Neiskusni nastavnici nastoje obraditi mnogo gradiva, a ja nastojim malo gradiva razotkriti.*»

Vladimir Paar

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI ZA GODINU 2002.

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI ZA GODINU 2002.

Za obavljanje svoje djelatnosti u godini 2002. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ostvarila je prihode iz ovih izvora:

-	Državnog proračuna	49.681.992,00 kn
-	drugih izvora	8.080.466,00 kn
-	vlastitom djelatnošću	2.184.034,00 kn
	I. Ukupno ostvareni prihodi	59.946.492,00 kn

1. *Sredstva iz Državnog proračuna*

Sredstva Državnog proračuna osigurana su za ove namjene:

-	plaće za zaposlene	16.381.794,00 kn
-	nagrade akademika	13.742.469,00 kn
-	doprinos za mirovinsko osiguranje	1.419.816,00 kn
-	doprinos za zdravstveno osiguranje	1.205.969,00 kn
-	doprinos za zapošljavanje	137.926,00 kn
-	dnevnice i naknade za smještaj i prijevoz na službenom putu	200.767,00 kn
-	naknade za prijevoz na posao i s posla	810.849,00 kn
-	stručna usavršavanja	12.035,00 kn
-	uredski materijal, materijal za čišćenje i održavanje, zaštitna odjeća i ostali materijal	473.627,00 kn
-	električna energija, plin, benzin i drva	1.252.800,00 kn
-	sitni inventar i auto gume	47.000,00 kn
-	usluge telefona, poštarinu	548.800,00 kn
-	tekuće i investicijsko održavanje zgrada, opreme i prijevoznih sredstava	1.814.460,00 kn
-	komunalne usluge i usluge čuvanja imovine	979.140,00 kn
-	najamnine	46.000,00 kn

- intelektualne usluge – autorske honorare, odvjetničke usluge i usluge Student servisa	360.600,00 kn
- grafičke i tiskarske usluge, usluge kopiranja i sl.	550.000,00 kn
- premije osiguranja imovine	203.000,00 kn
- reprezentaciju	84.808,00 kn
- tuzemne i međunarodne članarine	365.400,00 kn
- ostale nespomenute rashode poslovanja	89.205,00 kn
- usluge platnog prometa	48.000,00 kn
- Zakladu Akademije	2.774.520,00 kn
- projekt *Hrvatska i Europa – kultura, znanost i umjetnost*	1.782.000,00 kn
- popunjavanje knjižnog fonda	444.000,00 kn
- projekt *Općeslavenski lingvistički atlas*	50.000,00 kn
- naknade zaposlenicima – otpremnine, pomoći za bolest i smrtne slučajeve, jubilarne nagrade, božićnicu i sl.	516.007,00 kn
- nabavu, gradnju i investicijsko održavanje kapitalnih sredstava	3.341.000,00 kn
Ukupno	49.681.992,00 kn

Iz prikazanih podataka vidljivo je da prihodi osigurani iz Državnog proračuna čine 82,9% ukupno ostvarenih Akademijinih prihoda za godinu 2002.

Prema strukturi, ostvareni prihod iz Državnog proračuna raspoređen je na kategorije troškova kako slijedi:

- za bruto plaće zaposlenih, stalne mjesečne nagrade, doprinose na plaće, naknade za prijevoz na posao i s posla te ostale naknade zaposlenicima – jubilarne nagrade, božićnice, pomoći za bolest i smrtne slučajeve, otpremnine i poklone osigurano je odnosno 68,87% proračunskih sredstava;	34.214.830,00 kn
- za pokriće svih režijskih troškova, nakladničku djelatnost, osiguranje imovine, znanstvenu djelatnost vijeća, odbora i drugih Akademijinih tijela, djelatnost Predsjedništva i Akademijinih razreda, čuvarsku službu i ostale materijalne i financijske troškove osiguran je iznos od odnosno 10,60% proračunskih sredstava	5.261.182,00 kn
- za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata, održavanje postrojenja i opreme i održavanje prijevoznih sredstava osiguran je iznos od odnosno 3,65% proračunskih sredstava	1.814.460,00 kn
- za obnovu Akademijinog knjižnog fonda, nakladnički projekt *Hrvatska i Europa - kultura, znanost i umjetnost*, projekt *Općeslavenski lingvistički atlas* te za Akademijinu Zakladu osiguran je iznos od odnosno 10,16% proračunskih sredstava	5.050,520,00 kn

- za investicijska kapitalna ulaganja – projekt uređenja zgrade na Strossmayerovom trgu 14 u Zagrebu, projekt uređenja zgrade u Gundulićevoj 24 u Zagrebu, projekt uređenja zgrade na Zrinskom trgu 11 u Zagrebu, projekt uređenja Ljetnikovca Sorkočević u Dubrovniku, projekt uređenja i izgradnje hidrantske mreže u Arboretumu Trsteno, te na izvedbi sustava digitaliziranja arhivske građe Arhiva Akademije i projekt proširenja komunikacijske mreže na raznim lokacijama u Zagrebu osiguran je iznos od odnosno 6,72% proračunskih sredstava	3.341.000,00 kn
2. *Sredstva ostvarena iz drugih izvora*	
1. Ministarstvo znanosti i tehnologije osiguralo je iznos od za ove namjene:	4.913.438,00 kn
- bruto plaće i doprinose na plaće, naknade za prijevoz na posao i s posla znanstvenim novacima	2.065.776,00 kn
- realizaciju znanstvenoistraživačkih projekata i nabavu opreme	1.965.497,00 kn
- nakladničku djelatnost	664.947,00 kn
- znanstvene skupove	201.218,00 kn
- potpore znanstvenim novacima za opremanje magistarskih i doktorskih disertacija	16.000,00 kn
2. Ministarstvo kulture osiguralo je iznos od - za nakladničku i izložbenu djelatnost, otkup umjetničkih djela, nabavu opreme i uređenje prostora	933.930,00 kn
3. Ministarstvo zaštite okoliša osiguralo je iznos od - za znanstvenu djelatnost	5.000,00 kn
4. Gradski ured za kulturu grada Zagreba osigurao je iznos od - za nakladničku i izložbenu djelatnost, organizaciju znanstvenih skupova i sl.	764.122,00 kn
5. Jedinice lokalne samouprave i uprave (županije i gradovi) osigurali su iznos od - za redovitu djelatnost Akademijinih jedinica, nakladničku i izložbenu djelatnost	829.973,00 kn
6. Pravne i fizičke osobe osigurale su kao potpore i donacije iznos od - za nakladničku i izložbenu djelatnost, organizaciju znanstvenih skupova i sl.	634.003,00 kn
Ukupno iz drugih izvora financiranja	8.080.466,00 kn

Sredstva ostvarena iz drugih izvora financiranja čine 13,5% ukupno ostvarenih Akademijinih prihoda u godini 2002.

3. *Sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću*

Sredstva od vlastite djelatnosti ostvarena su u iznosu od 2.184.034,00 kn
i to s naslova:

- prihoda od kamata, dividenda i tečajnih razlika, prihoda od članarina, ulaznica i prodaje knjiga, prihoda od najma stambenog i poslovnog prostora, prihoda od autorskih prava i prodaje stanova.

Sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću čine 3,6% ukupno ostvarenih Akademijinih prihoda u godini 2002.

II. *Ukupno ostvareni izdatci*

Za obavljanje svoje djelatnosti u godini 2002. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti utrošila je 55.455.993,00 kn
za ove namjene:

1.	Izdatci za zaposlene	35.704.564,00 kn
	od toga za:	
-	bruto plaće zaposlenika	18.329.659,00 kn
-	stalne mjesečne nagrade akademika	13.742.469,00 kn
-	doprinose na plaće	3.116.415,00 kn
-	naknade zaposlenicima	516.021,00 kn
2.	Izdatci za službena putovanja i stručna usavršavanja	1.607.391,00 kn
	od toga za:	
-	dnevnice, naknade za smještaj i prijevoz za službena putovanja u zemlji i inozemstvu	971.587,00 kn
-	prijevoz na posao i s posla	592.085,00 kn
-	stručna usavršavanja	43.719,00 kn
3.	Izdatci za utrošeni materijal	902.938,00 kn
	od toga za:	
-	uredski materijal	323.249,00 kn
-	materijal za čišćenje i održavanje	102.962,00 kn
-	ostali razni materijal	243.285,00 kn
-	stručnu literaturu, glasila	233.442,00 kn
4.	Izdatci za energiju, faks, telefon i poštarinu	1.646.527,00 kn
	od toga za:	
-	električnu energiju, plin, benzin, drva	740.224,00 kn
-	telefon, poštarinu, faks	906.303,00 kn
5.	Izdatci za tekuće održavanje	1.577.303,00 kn
	od toga za:	
-	održavanje građevinskih objekata	1.505.705.00 kn
-	održavanje postrojenja i opreme	35.940,00 kn
-	održavanje prijevoznih sredstava	35.658,00 kn

6.	Izdatci za komunalne usluge	1.112.153,00 kn
	od toga za:	
-	vodu, odvoz smeća, deratizaciju, dimnjačarske usluge, čuvanje imovine	1.064.282,00 kn
-	najamnine i zakupnine	47.871,00 kn
7.	Izdatci za razne intelektualne usluge	2.296.118,00 kn
	od toga za:	
-	autorske honorare, odvjetničke usluge, usluge agencija, studentskog servisa i sl.	2.296.118,00 kn
8.	Izdatci za nakladničku djelatnost	2.348.753,00 kn
	od toga za:	
-	grafičke i tiskarske usluge, usluge kopiranja i uvezivanja	2.348.753,00 kn
9.	Usluge promidžbe i informiranja	3.746,00 kn
	od toga za:	
-	troškove oglašavanja i sl.	43.746,00 kn
10.	Izdatci za razne financijske troškove	634.077,00 kn
	od toga za:	
-	premije osiguranja imovine	128.828,00 kn
-	reprezentaciju	147.426,00 kn
-	tuzemne i međunarodne članarine	94.316,00 kn
-	bankarske usluge i troškove platnog prometa	42.920,00 kn
-	carine i takse	16.958,00 kn
-	tečajne razlike, zatezne kamate i ostale financijske rashode	203.629,00 kn
11.	Izdatci za tekuće donacije	3.551.777,00 kn
	od toga za:	
-	Zakladu HAZU	2.774.520,00 kn
-	projekt *Hrvatska i Europa- kultura, znanost i umjetnost*	727.292,00 kn
-	popunjenje knjižnog fonda	49.965,00 kn
12.	Izdatci za nabavu, gradnju i investicijsko održavanje kapitalnih sredstava	4.030.646,00 kn
	od toga za:	
-	ulaganja u građevinske objekte	2.462.387,00 kn
-	nabavu tehničke opreme	1.132.019,00 kn
-	nabavu uredskog pokućstva	125.039,00 kn
-	nabavu telekomunikacijske opreme	22.876,00 kn
-	nabavu znanstvene opreme	84.812,00 kn
-	nabavu knjiga i umjetničkih djela	109.333,00 kn
-	nabavu sitnog inventara	38.502,00 kn
-	nabavu licenci za programe	55.678,00 kn

Analiza podataka pokazuje da od ukupno utrošenih 55.455.993,00 kn najveći dio otpada na bruto plaće i doprinose na plaće zaposlenika i znanstve-

nih novaka, naknade zaposlenicima i znanstvenim novacima, te redovite mjesečne nagrade akademicima, i to 35.704.564,00 kn, odnosno 64,3%.

Za nabavu, gradnju i investicijsko održavanje kapitalnih sredstava utrošeno je 4.030.646,00 kn, što predstavlja 7,4% ukupnih troškova, a sredstva prenesena Akademijinoj Zakladi, sredstva utrošena na projekt *Hrvatska i Europa – kultura, znanost i umjetnost* i popunjenje knjižnog fonda u iznosu od 3.551.777 kn čine 6,4% ukupno učinjenih troškova. To znači da je na sve ostale troškove poslovanja Akademije za nabave uredskog materijala i materijala za čišćenje, komunalne usluge, tekuće održavanje zgrada, opreme i vozila, poštanske usluge, troškove energenata, intelektualne usluge, grafičke i tiskarske usluge, premije osiguranja, reprezentaciju, međunarodne i tuzemne članarine, troškove platnog prometa i druge razne troškove utrošeno 12.169.006,00 kn, odnosno 21,9% ukupno učinjenih troškova.

III. *Višak prihoda*

U svom poslovanju za godinu 2002. Akademija iskazuje višak prihoda nad izdacima od 4.490.499,00 kn.

Iskazani višak prihoda rezultat je evidentnog domaćinskog ponašanja i racionalnog korištenja sredstava. Na taj rezultat imaju znatan utjecaj i sredstva osigurana iz drugih izvora financiranja za sasvim određene namjene i projekte čija se realizacija prenosi i na iduću godinu (primjerice: sredstva za znanstveno-istraživačke projekte, nakladnički projekt *Hrvatska i Europa - kultura, znanost i umjetnost*, drugu nakladničku djelatnost itd.). Prema tome, iskazani višak prihoda nad izdatcima nisu slobodna, već rezervirana sredstva za započete Akademijine aktivnosti iz prethodnih godina.

IV. *Devizno poslovanje*

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti devizno poslovanje ne obavlja autonomno, već putem deviznog podračuna broj 7020-0682800-132344-281 kod Privredne banke d.d. Zagreb, Račkoga 6, koji je pod ingerencijom Ministarstva financija.

Akademija može slobodno koristiti sredstva s tog podračuna za uplate kotizacija, pretplate na strane časopise i stručnu literaturu, isplate deviznih dnevnica i kupovinu zrakoplovnih karata za put u inozemstvo. Za sve druge vrste plaćanja s tog deviznog podračuna potrebno je dobiti suglasnost Ministarstva financija Republike Hrvatske.

31. prosinca 2002. Akademija raspolaže deviznim sredstvima kako slijedi:

USD	86.921,26	621.117,07 kn
EUR	11.848,62	88.179,80 kn
GBP	30,09	344,56 kn
SIT	495.307,93	16.033,12 kn
Ukupno		725.674,55 kn

Ljetopis Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 2002. Knjiga 106. Nakladnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 11. Za nakladnika: Andrija Kaštelan, glavni tajnik. Tehnički urednik: Božidar Čečuk.

Priprema teksta: HELVETICA-PROIZVODNJA, Nova cesta 109, Zagreb.

Uvez i tisak: INTERGRAFIKA, Bistranska 19, Zagreb.

Tiskanje dovršeno u ožujku 2003. Naklada 700.